

ဒေါက်တာသိန်းဇင်ကြာတန့်

စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ ကန့်ဘလူမြို့

ဝိနယဓရ၊ ဂဏာစရိယ၊ ဂဏပါမောက္ခ

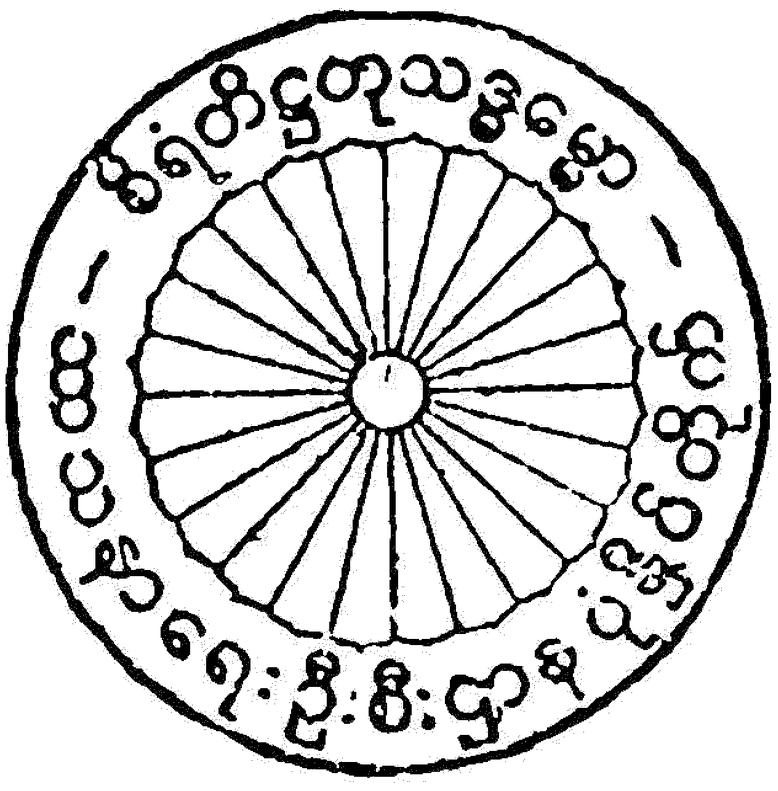
အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ

ထိမ်တော ဆရာတော်ဘုရားကြီး

ဘဒန္တဥာဏိကာဘိဝံသ မဟာထေရ်

ဖြေဆို ဆုံးဖြတ်အပ်သော

နယပဒီပဓိသမုဒ္ဒနာကျဉ်း

ပြည်ခတောင်စု ဆိုပျင်းကြီး သဝဏ အုန်းမာန်ဦးဝံတော်
သာသနာ့ဘဏ္ဍာတိုက်မှ ဝိုးစိုးပြုဖြန့်

ပထမအကြိမ် ရိုက်နှိပ်ခြင်း၊ အုပ်ရေ - ၃၀၀၀။

၁၉၈၂ ခု၊ ဇွန်လ။

သာသနာရေး ဦးစီးဌာနအတွက်

ရန်ကုန်မြို့ ကန်တော်ကားလေး၊ ၂၆/၉၇ လမ်း၊ ဝင်းရွှေငပုံနှိပ်တိုက်တွင်

ဒေါ်သန်းကြည်

(မှတ်ပုံတင်အမှတ် - ဝ၂၆၇၈)က ရိုက်နှိပ်သည်။

ရန်ကုန်မြို့ ကမ္ဘာအေး၊ သာသနာရေးဦးစီးဌာန

ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးမြင့်မောင်

(မှတ်ပုံတင်အမှတ် - ဝ၂၅၂၂)က ထုတ်ဝေသည်။

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတာ

ထိပ်တော ဆရာတော်ဘုရားကြီး

အပြာစာ

သဒ္ဒမသုံးဖြာ သာသနာ

သစ္စာလေးပါး အာမုန်တရားကို ပိုင်းခြားထင်ထင် မသိမြင်ကြ၍ သြဃလေးဖြာ အဏ္ဏဝါဒြိ နစ်မုန်းမျောပါနေကြကုန်သော ဝေနေယျသတ္တဝါများအပေါ် သနားကြင်နာတော်မူလှသဖြင့်—

(၁) ဗုဒ္ဓါ ဓမ္မာယေဿံ = သစ္စာလေးပါး မြတ်တရားကို ပိုင်းခြား ထင်ထင် ငါသိမြင်ပြီးလျှင် ဝေနေယျသတ္တဝါတွေကိုလည်း သိမြင်စေအံ့။

(၂) တိဏ္ဏာ တာရယေယံ = သံသရာပြင်ကျယ် ရေပင်လယ်မှ ငါကူးမြောက် ပြီးလျှင် ဝေနေယျ သတ္တဝါများကိုလည်း ကူးမြောက်စေအံ့။

(၃) မုတ္တာ မောစယေယံ = ဇာတိမရဏ အဖန်ဖန်စီ၍ ဖြစ်ပျက်ခံစားနေရသော သံသရာဝဋ်ဒုက္ခတွင်းမှ ငါလွှတ်ကင်းပြီးလျှင် ဝေနေယျသတ္တဝါများကိုလည်း လွှတ်ကင်းစေအံ့—

ဟု သုံးခွန်းသောစကားဖြင့် ကြုံဝါးကာ အဓိဋ္ဌာန်ထားခဲ့ပြီ လျှင် ကမ္ဘာအစေခဲ့အနန္တ ကာလတို့ကိုလုံး ပါရမီဆယ်ပါး အပြားသုံးဆယ် ရှိယသုံးပါး စွန့်ခြင်းကြီးငါးပါးတို့ကို ဖြည့်ကျင့်းတော်မူပြီးနောက် ထူးထူးတို့ . စိတ်ပင်မကူ ဝံ့ဆာည့် ဒုက္ကရဒုရိယာ အကျင့်အဖြာဖြာကို ရတုခါနီခါ ခြောက်နှစ်ကြာအောင် လွန်စွာကြိုးကုတ် အားထုတ်တော်

•မူပြီးမှ သင်ဗဟုသုတအစစ် ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူသော ရှင်ဗော်ဓေါတမ မြတ်ဗုဒ္ဓဿည် ဆရာမကူ သယမ္ဘူဉာဏ်ဖြစ်ဖြင့် လက်စယ် ပိုင်ပိုင် ကိုယ်ဘေးတိုင် တွေ့သိခဲ့ရသော နိယျာနိက သဒ္ဓမ္မတို့ကို အဆက် ဆက် ဟောပြ, ဆောင်ထားကြခြင်းဖြင့် ကာလကြာရှည် တည်ရစ် လေအောင်-

(၁) ပရိယတ်တိသဒ္ဓမ္မသာသနာ (ပိဋကတ်သုံးပုံဖြင့် သိမ်းယူအပ် သော ခပ်သိမ်းသော ဗုဒ္ဓစကားတော်များ)၊

(၂) ပဋိပတ်တိသဒ္ဓမ္မသာသနာ (ကျင့်ကြံကျိုးကုတ် အားထုတ်အပ် သော ဓုဘင်, ခန္ဓာဝတ်, မဟာဝတ်, သီလ သမာဓိ ဝိပဿနာ)၊

(၃) အဓိဂမသဒ္ဓမ္မသာသနာ(တွေ့သိရရှိခံစားကပ်သော ဂင်္ဂါလိ နိဗ္ဗာန် ကိုးတန်သော သောကုတ္တရာတရား)-

ဟု သာသနာသုံးရပ် ပိုင် ခြားသတ်မှတ်လျက် ၄၅-ဝါ ကာလပတ်လုံး နေ့ညမနား ဟောကြားထားတော်မူခဲ့ပါသည်။

သာသနာတော်အသက်

သက်မဲ့ရုပ်ဝတ္ထု အသော်က်အအုံဘခု၏ မြဲမြံကည်တံ့ အရှည်ခံ ခြင်း သည် အခြေခံအုတ်မြစ်ပေါ်မှာ တည်၏။ အားခြေခံတောင့်တင်းခိုင်မာ ပါမှု ကာလမြားမြောင် ရှည်မြင့်ကြာအောင် ယယိမ်းမယိုင်တည်နိုင်ပေ သည်။ သစ်ပင်တပင်၏ ရှင်သန်ကြီးထွားမှုသည် အသက်ပမာရှေးသောက် မြစ်ပေါ်မှာ တည်၏။ ဇရုသောက်မြစ် ကောင်းမွန်ခိုင်မာပါမှု ကာလ ရှည်ကြာစွာ ရှင်သန်ကြီ ထွားနိုင်ပါသည်။

သက်ရှိသတ္တဝါများ၏ ရှင်သန်ကြီးထွားမှုသည် အသက်ဟု ခေါ် သည့် ဇာမွေးရပ်နာမ်ဇီဝိတပေါ်မှာ တည်၏။ ဇာမွေးရပ်နာမ်နှစ်ဖြာ

ဇဝိဘိုးနွေးဆောင်းမွန်းပြည့်စုံပါမူ ကာလရှည်ကြာစွာ အသက်ရှင်သန်နိုင်ပါသည်။

အားလုံးကို ကောက်ချက်ချသော် သက်ရှိသက်မဲ့ အဆုဝတ္ထုအစုစုတို့၏ တည်ဘံ့ခိုင်မြဲမှုသည် အခြေခံအကြောင်းရင်းပေါ်မှာ တည်၏။ အခြေခံအကြောင်းရင်းသည် အကျိုးဝတ္ထု အစုစု၏ တည်တံ့ခိုင်မြဲမှုမှာ ပဓာန အဓိကကိစ္စရပ် ဖြစ်သည်။ ပဓာန အဓိကကျသော အခြေခံအကြောင်းရင်းများ ခဲ့တ်ယုံ့ငံးတိမ်းပါး ပျက်ပြယ်သွာ'လျှင် သက်ရှိသက်မဲ့ဖြစ်သော အကျိုးဆက်ဝတ္ထု အစုစုသည်လည်း မြဲမြံကည်တံ့အရှည်မခံ့တော့ပဲ တနေ့တခြား ပျက်ပြားယိုယွင်းကာ ပျောက်ကွယ်ဆိတ်သုဉ်းရလေ့တော့သည်။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ဤမျှအသေခံ့ ပါရမီခက္ခုဖြည့်ကျင့်ပြီးမှ ခဲခဲယဉ်းယဉ်း တွေ့သိခဲ့ရသော နိယျာနိကသဒ္ဓမ္မဖြင့်၍ ကာလများစွာရှည်မြင့်ကြာရှာအောင် တည်စေလိုခြင်း ဆန္ဒတော်ရှင်းဖြင့် နေ့ညမနား ဟောကြားဆုံးမခဲ့သော သဒ္ဓမ္မသုံးဖြာ သာသနာတော်၏ မြဲမြံကည်တံ့အရှည်မခံ့ဖို့အားရှားမှာလည်း အားခြေခံအကြောင်းရင်းနှင့် မဆင်းနိုင်။ အခြေခံအကြောင်းရင်း ပြည့်တင်းပါမူ သဒ္ဓမ္မသုံးဖြာ အကျိုးဆက် သာသနာတော်သည် ကာလများစွာ ရှည်မြင့်ကြာရှည်တည်တံ့ပေလိမ့်မည်။

သဒ္ဓမ္မသုံးဖြာ သာသနာတော်မြတ်ကြီး၏ ဖြစ်မြဲတည်တံ့အရှည်ခိုင်ခံ့ခြင်း၏ အကြောင်းရင်းမှာ ဝိနည်းဒေသနာတော်သာ ဖြစ်လေသည်။ ထိုဝိနည်းဒေသနာတော်သည်လည်း—

(၁) ဂိဟိဝိနယ = လူ့ဗဟုတို့အကျင့်သိက္ခာဝိနည်း၊

(၂) သမဏဝိနယ = ရဟန်းသာမဏေတို့ အကျင့်သိက္ခာဝိနည်း—

အားဖြင့် နှစ်မျိုးနှစ်စား ရှိခဲ့လေသည်။ ယင်းနှစ်မျိုးနှစ်စားသော ဝိနည်းတရားများ "ဟသဝေဓတိမိုးခေါင် လိုက်နာကျင့်ဆောင်သော

အားဖြင့်'' လူရွှင်ရဟန်းတို့အပေါ်မှာ တည်ရှိနေပါမူ ရှင်တော်ဘုရား၏ သဒ္ဓမ္မသုံးဖြာ သာသနာတော်မြတ်ကြီးသည်လည်း ဝိနည်းတည်းနသမျှ ကာလပတ်လုံး မုချမသွေ တည်ရှိပေလိမ့်မည်။ အာဘယ်ကြောင့်နည်း ဆိုသော် ဝိနည်းသည် ဗုဒ္ဓသာသနာတော်တည်ခြင်း၏ ပဓာနအင်္ဂ အကြောင်းရင်းဖြစ်၍ ဗုဒ္ဓသာသနစကြာတော်၏ အသက်မည်ခြင်းကြောင့် အကြောင်းအသက်ဖြစ်သော ဝိနည်းတည်းနသမျှ အာလပတ်လုံး အကျိုးဆက်ဖြစ်သော သဒ္ဓမ္မသုံးဖြာ သာသနာတော်သည်လည်း တည်ရှိနိုင်သောကြောင့်တည်း။

မှန်ပါသည်၊ ဘုရားသခင်ကိုယ်တော်တိုင်ပင် ဝိနည်းပါဠိတော်သိက္ခာပုဒ် ပညတ်ခြင်းကြောင့် ရအပ်သောအကျိုးဆက်များတွင်-

> ဧတန ဟိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူနံ သိက္ခာပဒံ ပညတ္တံ ဥပသမ္ပန္နသ္မိံ ဒသအတ္ထဝသေ ပဋိစ္စ ...သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိယာ ဝိနယာနုဂ္ဂဟာယ-

ဟု ''သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိ'' အကျိုးတရားကို ထည့်သွင်းကာ ဟောကြားထားပါသည်။

ရှင်မဟာကဿပ အစရှိသော သိဿာနုသိဿ ဗုဒ္ဓမာမျှ ထေရ်အဆူဆူတို့အလည်း ရှင်တော်ဘုရား၏ ဟောကားကို အထောက်အသာပြု၍ အဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့၌ ''အကြောင်းဝိနည်းတော်တည်ပါမှ အကျိုးဆက်သာသနာတော် တည်နိုင်သောကြောင့် ဝိနည်းတော်သည် မြော်ဗုဒ္ဓသာသနာတော်၏ အသက်မည်ကြောင်း, အခြေခံအကြောင်း ဝိနည်းမတည်ခဲ့လျှင် အခြေအမြစ်မရှိသော သဒ္ဓါသနာတော် သည်သည်း ကြာရှည်မတည်နိုင်သောကြောင့် ဝိနည်းတော်သည် မြော်ဗုဒ္ဓသာသနာတော်၏ အရင်းအမြစ် မူလပဓာနဖြစ်ကြောင်း''ကို-

> ဝိနယော နာမ ဗုဒ္ဓသာသနဿ အာယု၊ ဝိနယေ ဋ္ဌိတေ သာသနံ ဋ္ဌိတံ ဟောတိ-

ဟူ၍ လည်းခေါ်ဆောင်း။

ဝိနယော နာမ သာသနဿ မူလံ၊ ဝိနယေ အဋ္ဌတေ သဗ္ဗသနံ နာ တိဋ္ဌတိ—

ဟူ၍ လည်းကောင်း ရေးသားဖွင့်ဆိုကာ အထူးပင် အလေးထားကြလေသည်။

ကျေးဇူးရှိ၍ တာဝန်သိကြခြင်း၊

ဘုရားရှင်တော် မပွင့်ပေါ်သေးအခါ ပရဒတ္တသာဝကတို့ကို အမှီပြု သည်းမျှလောက်ကိုသော် လုံးဝ မသိနိုင်ကြပေ။ ဘုရားရှင်တော် ပွင့်ထွန်းပေါ်၍ ဟောဖော်ညွှန်ပြ သုံးဝေသာသဒ္ဓမ္မကို ကြားနာရသဖြင့် သစ္စာလေးပါး အမှန်တရားကို ပိုင်းခြားထင်ထင် သိမြင်ကြ၍ ဝေနေယျ များစွာ သတ္တဝါတို့သည် လူနတ်နိဗ္ဗာန် သုံးတန်သောချမ်းသာကို ခံစားစံစား သွားကြကုန်ပြီ။ အချို့လည်း ခံစားစံစားနေကြကုန်ဆဲ၊ အချို့လည်း ခံစားကြရကုန်သတဲ့။ သို့ဖြစ်၍ သဗ္ဗညုသခင် ဘုရားရှင်သည် ဝေနေယျများစွာ သတ္တဝါတို့အပေါ်မှာ ဤရှေးဤမျှ ဂဏန်းချ၍ တွက်ဆခြင်းငှါ ဗဟုတ်သာအောင် ကျေးဇူးကြီးမားလှပေသည်။

မိမိ၏ သာသနာ မြင့်ရှည်ကြာအောင် တည်ခစေတော်မူလိုခြင်း၊ ဘုရားရှင့် ဆန္ဒတော်ရင်းကို တာဝန်သိကြခြင်းဖြင့် ရှင်မဟာသဿဝ အစရှိသော သိဿာနုသိဿ သာဝက အဆက်ဆက်တို့သည် သဒ္ဓမ္မ သုံးဖြာသာသနာ၏ မြင့်ရှည်စွာ တည်ဖို့အရေး မြေဒသောက်တွန်း၍ ဝိနည်းပိဋကကို အာရုံးပေးကာ သံဂါယနာ ၆-ကြိမ်တင်ခဲ့ကြပါသည်။ ထိုမျှမက ယနေ့ မျက်မှောက်အခြေအနေအရ ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်၌ ဂိုဏ်းပေါင်းစုံ ညီညွတ်ကြကာ သံဃာ့ အဖွဲ့ အစည်း အသီးသီး ပွဲ့စည်းကြပြီး "သာသနာတော် သန့်ရှင်း တည်တံ့ပြန့်ပွါးရေး" အတွက် "ဝိနည်းဓမ္မကံ အဓိကရဏ်းမှုခင်းများ ဖြေရှင်း ဆုံးဖြတ်ရေး ဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ" ကို ရေးဆွဲကာ

အာတည်ပြု ပြဋ္ဌာန်းကြလျက် အရှိန်အဟုန် မြင့်မားစွာ ဆင်နွှဲနေကြပါ သည်။ ဤသည်တို့ကား ကျေးဇူ ရှိ၍ သာဝကတို့ အနေဖြင့် တာဝန် သိကြခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဆရာတော်လည်း တပါးအပါအဝင်

စစ်ကိုင်းတိုင်း ကန့်ဘလူမြို့ဘွင် ရှေးယခင် နှစ်ပေါင်း တရာကျော် လေးက်ဟ ထိမ်ဘောဆရာတော်ဟု ထင်ပေါ်ကြော်ကြားခဲ့သော အဂ္ဂ-မဟာဝါဘိက ဘွဲ့ဘံဆိပ်ခတော်ရှ သာသနာ့ အာဇာနည် မထေရ်ကြီး တပါး ပေါ်ပေါက်ခဲ့ဖူးခဲ့လေသည်။ ယင် ဆရာခတော်ကြီးသည် သာသနာ့ ဘောင်သို့ သာမဏေအသွင်ဖြင့် စတင်ဝင်ရောက်ခဲ့သည်မှ တဘဝဇ တ် ခန္ဓာစဲ၍ နတ်ပဲ့ဝင်သည့်တိုင်အောင် မြားမြောင်စွာသော နှစ်တို့ပတ်လုံး ရဟန်းကိစ္စ နှစ်ဓုရကို ဇနည်းနှား ကြိုးစားအားထုတ်လျက် သာသနာ တော် အဝန်ရှည်စွာ တည်စေးဘင်မှုလိုခြင်း မြတ်ဗုဒ္ဓ ဆန္ဒဘော်ရင်းကို ဖြည့်တင်းသောအားဖြင့် ဒေသဘာသို ကြွချီ လှည့်လည်ကာ ဒါယကာ ဒါယိကာမ အများတို့အား ဟရုးရေးအား တိုက်တွန်းကျွေးတော် မူခဲ့ ခြင်း, ဝိနည်းဓမ္မကို အခံကရုဏာပေါင်း များစွာကို ငြိမ်းအေး စေတော်မူခဲ့ခြင်း, နောင်လာနောက် သာ တို့အားရ မြော်ဆောက်တွေး ပြီး အဆုံးအဖြတ် ကျမ်းပေါင်း မျာ စွာကို ရေးသားထားခဲ့ခြင်းဖြင့် တာဝန်ကျေကြသည့် ဗုဒ္ဓသာဝကတို့တွင် ဆရာတော်သည်း တပါး အပါအဝင် ဖြစ်နေသည်။

ကျမ်းမြောက်တဆူ အလူခံယူရရှိခြင်း

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိက ထိမ်ဘော ဆရာတော်ဘုရား ကြီးသည် ၁၂၃၆ ခုနှစ်မှ ၁၂၈၀-ခုနှစ်အထိ နှစ်ပေါင်းများစွာ ကာလတိုလုံး သူ့ ဘာသက်တမ်းတလျောက်မှာ တွေ့ကြုံခဖြတ်ကြားခဲ့ရသော ဝိနယပြဿနာ

များ၊ အဆုံးအဖြတ်ပေး၍ ငြိမ်းအေးစေခဲ့ရသော ဝိနည်းဓမ္မကံ အဓိကရဏ်း မှုခင်းများကို စုပေါင်း မှတ် တမ်း တင် ရာ "ဝိနယပုဇ္ဈာဝိသဇ္ဇနာ" မည်သော ကျမ်းစာမူ တဆူကို ပြုစုတော် မူခဲ့လေသည်။ ထိုဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် "ဝိနယပုဇ္ဆာဝိသဇ္ဇနာ" ကျမ်းကြီးကို စက်တင်ပုံနှိပ်ရန် မိမိ၏ တပည့်ရင်း ဖြစ်သော ဝန်းသိုမြို့ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ မဟာဇောဓိ ဆရာတော် ဦးဂန္ဓမာဏား တာဝန်ပေးအပ်ခဲ့ပေသည်။

မဟာဇောဓိ ဆရာတော် ဦးဂန္ဓမာသည် ထိုမ်တောဆရာတော်ဘုရားကြီး ပေးအပ်ထားသော "ဝိနယပုဇ္ဆာဝိသဇ္ဇနာ" ကျမ်းကြီး စက်တင်ပုံနှိပ်ခြင်း မပြုနိုင်ပဲ ပုံလွန်တော်မူသွားခဲ့ပြန်သာ အဖိုးတန် ရှေးဟောင်း စာပေတရပ် အနေဖြင့် အောင်းတော် မြို့မင်ကျောင်း ဆရာတော် ဘုရားကြီး (နိုင်ငံတော် ဗဟို သံဃာ့ဝန်ဆောင်) က ၎င်းစာမူကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ထားခဲ့ပြန်လေသည်။ ယင်းမှတဖန် ထိမ်းတာ ဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ တပည့်ရင်းဖြစ်သော ကန့်ဘလူမြို့ ဒကွိက-ရာမတိုက် တောင်ကျောင်းကြီး ဆရာတော် ဦး ခန္တိသာရ-က မိမိဘုန်း၏ကျေးဇူးရှင် ထိမ်းတာ ဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ အာဒရိယနယ ဓမ္မအမွေတရပ် အနေအားဖြင့် အမြတ်တနိုး ဆက်လက် တိန်းသိမ်းလိုသောကြောင့် အောင်းတော် မြို့မင်ကျောင်း ဆရာတော် (နိုင်ငံတော် ဗဟို သံဃာ့ဝန်ဆောင်) ကိုမှ ရယူသိမ်းဆည်း ထားခဲ့ပေသည်။ ထိုသို့ သိမ် ဆည်း ထားခြင်း စာမူမှာ နှစ်ကြာ ညောင်းပြိုဇီဏ်၍ ဟောင်းနွမ်း ဆွေးမြေ့သော အခြေအနေ သို့ပင် ရောက်ရှိနေပြီ ဖြစ်ပေသည်။

ထိုကန့်ဘလူမြို့ ဒကောင်ကျောင်းကြီး ဆရာတော် ဦးခန္တိသာရ-သည် ဟောင်းနွမ်းဆွေးမြေ့နေပြီ ဖြစ်သော ဤ "ဝိနယပုဇ္ဆာ ဝိသဇ္ဇနာ" ကျမ်းစာမူကို ထိမ်းတာ ဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ တပည့်အစဉ်အဆက် မနပျက် မပျက် ဆက်လက် ထိန်းသိမ်း၍ စံကြီးတဒုတိယ ပြုဋ္ဌမ်းပြုနိုင်ကြားစရန် အတွက် လွန်ခဲ့သော (၁၃၃၀) နှစ်က မိမိ၏တပည့်ရင်းဖြစ်သော ဒုရင်ကဝိန္ဒ-မဘရ (ယခု နိုင်ငံဘော် သံဃမဟာနာယက လား ရှိုးမြို့ မြို့လယ်ကျောင်း

ဆရာတော် ဦးကဝိန္ဒာဘိဝံသရဲ့) အား ဆာသစ်တဖန် ပြန်လည် ရေးကူးစေခဲ့ပေသည်။

ထိုသို့ရေးကူးစေပြီးသော စာမူမျှားကို ဆာန့်ဘလူမြို့ တောင်ကျောင်းကြီး ဆရာတော် ဦးခန္တီသာရ·ကပင် ဆက်လက်၍ ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ဆားစဉ် ဆရာတော် ဦးခန္တီသာရ ပျံလွန်တော်မူသွားပြန်လေသည်။

ယခုတဖန် ဆရာတော် ဦးခန္တီသာရ၏ အမွေကို ဆက်ခံ၍ ဆာန့်ဘလူမြို့ ဒကွံကာရားတိုက် တောင်ကျောင်းကြီးဌာ သီဘင်းသုံးလျက်ရှိသော ဆရာတော် ဦးဝိမလက "အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိဝ ထိမ်းတာ ဆရာတော်ကြီး ရေးသားစီရင်တော်မူခဲ့ပြီး တာညီအဆက်ဆက် တလက်မူ တလက်သို့ မပျောက်မပျက်ရအောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်၍ အမြတ်တန်းကြီးကြီးစားစား ကူးယူထားခဲ့ရသော ဤ ဝိနယပုစ္ဆာဝိသဇ္ဇနာ ကျမ်းစာမူကြီးကို အရှည်လည်း တည်တံ့ ခန့်လည်းခန့်ထည် သာသနာတော် မကွယ်မပသမျှ ကာလပတ်လုံး သာသနာ့ဝန်ထမ်း ရှင်ရဟန်းတို့ မှီငြမ်းပြု စံထားနိုင်စေခြင်းငှါ ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် သာသနာရေး ဦးစီးဌာနသို့ စာမူးပးအပ်လှူဒါန်း၍ ပုံနှိပ်စာအုပ်အဖြစ်သို့ ထုတ်ဝေပါက လွန်စွာသင့်လျော် ကောင်းမြတ်လိမ့်မည်' ဟု ယုံကြည်ယူဆမိသောကြောင့် စစ်ကိုင်းတိုင်း ကန့်ဘလူမြို့ ပါတီယူနစ်ဥက္ကဋ္ဌ ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဦးဝင်းမောင်မှ တဆင့် ပေးပို့လှူဒါန်းသဖြင့် သာသနာရေးဦးစီးဌာနက ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ လက်ခံရရှိခဲ့ပါသည်။

ဆရာဖော်ကြီးသည် သူ့ဘဝတသက်တာ အခက်အခဲအကြုံမျှားစွာကို သုံးပိုင်းသုံးကဏ္ဍခဲ့ကာ မူတ်တမ်း တင်ထားခဲ့ပါသည်။

ပဌမကဏ္ဍ ၄င်-

(၁) ပါရာဇိက ကျပြီး ရဲဟန်း ကမ္မဝါ ဖတ်လျှင် ကံ မအာဒ်မဇ္ဈာ ဒ်၊

(၂) ပါဆုဇီးကကျပြီး ရဟန်းထံ၌ သာမဏေပြုလျှင် သာဒေး ဖြစ်-မဖြစ်၊

(၃) ပါဆုဇီးက ကျသူဟု သိလျက် ထိုသူကို ရှိခိုး ခြင်းစသည် ပြုအပ်-ဒုပြုအပ်၊

(၄) ပါဆုဇီက ကျသော ရဟန်းတံ ဒေသနာကြားလျှင် အာပတ် စင်ကြယ်-မစင်ကြယ်၊

(၅) အာပတ်သင့်သည်ကို မသိ၍နေရာ အလွန်ဖြစ်-မဖြစ်၊

(၆) ဟဋ္ဌပါသိပြုင်ဘက်၌ နေ၍ ဒေသနာကြားရာ အပ်-မအပ်၊

(၇) အာယတီ သံဝရမရှိပဲ ဒေသနာ ကြားလျှင် အာပတ် စင်ကြယ်-မစင်ကြယ်၊

(၈) ရွှေချသော ဘုရားဆင်.တုကို ကိုင်အပ်-မကိုင်အပ်၊

(၉) ရွှေချဒသော ပေစာထုပ်ကို ကိုင်အပ်-မကိုင်အပ်၊

(၁၀) ဘုရားမြေ, သံဃာ့မြေ၌ လူတို့ နေအပ်-မနေအပ်-

အစရှိသော ဝိနယပြဿနာ အဖြေသွားပါင်းများစွာကို ဖော်ပြမြင်ရပါသည်။

ဒုတိယ ကဏ္ဍာဘွင်-

(၁) ကထိန်မခင်းပဲ အာနိသင်ငါးပါးကို သက်နှံးကာလ၌ ရအပ်-မရအပ်၊

(၂) ရဟန်းခံ၍ ပရိက္ခာရစောင့အဓိဋ္ဌာန် အပ်-မအပ်၊

(၃) အဓိဋ္ဌာန်ကိုချထု ဝိဘင်္ဂနာ ပြု-မပြု၊

(၄) ကထိန်နှစ်ကြိမ် ခင်းအပ်-မခင်းအပ်၊

(၅) ပုရိမဝါဆိုသော သာမဏေများ ကထိန်အာနိသင် ရ-မရ၊

(၆) ကထိန်ကို နုတ်၍ တဖန် ထပ်ခင်းဆက်-မခင်းအပ်၊

(၇) ခဏ္ဍသိမ်မရှိသော ကျောင်း၌ ကထိန်သက်န်းပေးပုံ၊

(၈) အန္တရာယ်မရှိပဲလျက် ပါတိမောက် အကျဉ်းပြအပ်-မပြဆုပ်၊

(၉) သံဃဥပုသ်ပြုသောကျောင်းအနီး၌ရှိပါလျက် မိမိကျောင်း၌ အဓိဋ္ဌာန် ဥပုသ်ပြုလျှင် အပ်-မအပ်၊

(၁၀) သံဃာ လုံလောက်ပါလျက် ပါရိသုဒ္ဓိဥပုသ်ပြုလျှင် အပ်-မအပ်-

အရှိန်သော ဝိနယပြဿနာ အဖြေသွားပေါင်း များစွာကို တွေ့မြင်ရပါသည်။

တတိယ ကဏ္ဍ ဘုန်-

(၁) ကပိယပစ္စည်းကို တောင်းယူပြီးမှ အကပိယ စစ္စည်းကို ပေးခြင်း၊

(၂) ရွှေငွေဖြင့် ဝယ်ယူသော ပစ္စည်းကို စွန့်ပေး၍ အပ်အောင် ပြုခြင်း၊

(၃) ဇရပ်ဖျက်၍ ကျောင်းဆောက်ခြင်း၊

(၄) သံဃိကနှင့် မတသန္တကပစ္စည်း တူ-မတူ၊

(၅) ပါဒ-အရ ရွှေပါဒကို ယူသင့်ကြောင်း၊

(၆) ဒေသနာကြားပြီးသော အာပတ်အပြစ်များ အကျိုးပေး-မပေး၊

(၇) ဆေးလိပ်သောက်ခြင်း ဆုပ်-မဆုပ်၊

(၈) ရဟန်းတို့ တရားတွေ့သင့်-မတွေ့သင့်၊

(၉) သံဃိကပစ္စည်းကို ရောင်းဝယ်ခြင်း၊

(၁၀) ငွေ(သတ္တုဝါ)သားကို စားအပ်-မစားအပ်-

အစရှိသော ဝိနိစ္ဆယပေါင်းများစွာကို တွေ့မြင်ရပါသည်။

ဘဝတသက်တာနှင့်ကျမ်းစာ

ဆရာတော်ကြီးသည် သူ့ဘဝတသက်တာ တွေ့ကြုံလာသော ဝိနယပြဿနာ အဖြာဖြာကို ဝိနယပိဋကဆိုင်ရာ ပါဠိတော်, အဋ္ဌကထာ, ဋီကာ, ယောဇနာ, ဝိနိစ္ဆယဂန္ထတို့ရ အဝဝတို့ဌ် အပြန်ပြန် အလှန်လှန် မှတ်ဉာဏ်ကြည့်ရှု ညှိနှိုင်းလျက် ဖြေကြားဆုံးဖြတ်ခဲ့ပုံမှာ မှတ်ဉာဏ်တင်ထားခဲ့ပါသည်။ ရေ၏ အာဘိဓမ္မာနက်ကို ထိုးရှင်း ပေါက်ရောက်နေသော ကြာရိုး၏ အတိုင်းအရှည် ပမာဏဖြင့် သိရသကဲ့သို့ "ဝိနယပုစ္ဆာ ဝိဿဇ္ဇနာ" မည်သော ဤကျမ်းစာသည် ဝိနည်းပိဋကတော်ဌ် ဂုဠဟရ ပဋိစ္ဆန္နဖြစ်၍ သိဖို့ရန်အတွက် အလွန် ခက်ခဲလှသော အကြောင်းအရာများကို ထုတ်ဖော်လွစ်ဟ ဖွင့်ပြနိုင်ခြင်း ရှိ-မရှိကိုလည်း ကျမ်းပြုဆရာ၏ ဘဝတသက်တာ ကာလပတ်လုံး ရှုန်းကန်လှုပ်ရှား ဆည်းပူးဆောင်ရွက်သွားသော အကြောင်းအရာများဖြင့် သိနိုင်ပါသည်။ သို့ဖြင့်၍ ကျမ်းပြုဆရာ၏ ဘဝတသက်တာ အကြောင်းအရာများကိုလည်း သိရှိထားဖို့လိုလာသည့်အလျောက် အကျဉ်းချုပ်ကာ ရေးသားတင်ပြပါဦးမည်။

ဖွားမြင်တော်မူခြင်း

ဟန်ဘလူမြို့နယ် တိမ်တောရွာ ခမည်းတော် ဦးဒေဗမိတ်-မယ်တော် ဒေါ်ဝိုက်တို့မှ ၁၂၁၇-ခု ဒုတိယဝါဆိုလဆန်း ၁-ရက်နေ့တွင် ဆရာတော်ငယ်ဘဝလျာ သတို့သားကို မိုးမှုန်းသန်းစင် ဖွားမြင်တော်မူသည်။

ပဉ္စာလနယ် တလွှားတွင် ထင်ရှား ကျော်ကြားခဲ့သော "ဦးစံထိုက်" ကဲ့သို့ပင် ထင်ရှားကျော်ကြားလှတဲ့ သော ဘုန်းသမ္ဘာရှင်ဖြစ်၍ သဒိသူ ပစ္စာအစားဖြင့် "စံထိုက်" ဟု မှည့်ကြားကာ ခေါ်ဝေါ်ကြလေသည်။

ပညာသင်ရုန် ဆရာထံ အပ်နှံခြင်း

ရာဇဂုရုတံဆိပ်တော်ရ ဃောဂဓမ္မာလင်္ကာရ သင်္ဃာဆရာတော်၏ တပည့်ရင်းဖြစ်သော ကုလ္လာလ ဂိုဏ်းထောက်ဆရာတော် ဧရဝိန္ဒဓမ္မာလင်္ကာရ အရှင်မြတ်ထံ ပညာသင်ရန် အပ်နှံကြလေသည်။

သာမဏေရ ပဗ္ဗဇ္ဇာမင်္ဂလာ

၁၆-နွေစ်သားဆရှယ်သို ထောက်သောအခါ ၂၃၃-ခုနှစ်ဘွင် ခမည်းတော် မယ်တော်တို့၏ ပစ္စယာနုဂ္ဂဟကို ခံယူကာ ကုလ္လာလ ဂိုဏ်းထောက်ဆရာတော်ကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ရှင်သာမဏေအဖြစ်သို ထောက်ခဲ့သည်။ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးမားသာ လွန်စွာကျော်ကြားထင်ရှားလှတဲ့ သော ပါရမီရှင်ဖြင့် "ရှင်တေဇဝန္တ" ဟု ဘွဲ့မည်သလေသည်။

သင်္ဃာဆရာတော်ထံ အပ်နှံခြင်း

ကုလ္လာလ ဆရာဘော်ဘုရားကြီးသည် သာမဏေဘဝယ် ရှင်တေဇဝန္တကို မန္တလေးရွှေမြို့တော်သို့ ပို့၍ မိမိ၏ ဆရာရင်းဖြစ်သော သင်္ဃာ ဆရာတော်ထံ ပညာသင်ရန် ကိုယ်တော်တိုင် အပ်နှံလေသည်။

ဝတ်နှင့်ပြည့်စုံထက်မြက်ခြင်း

သာမဏေကျော် ရှင်တေဇဝန္တသည် သာမဏေ ကျင့်ဝတ်, တပည့် ကျင့်ဝတ်များနှင့် ပြည့်စုံသည်ပြင် ထက်မြက်လျင်မြန် ပြင်းထန်သော

ဉာဏ် ဝိရိယတို့ဖြင့် မနေမနား ကြိုးစားသင်ယူသူ ဖြစ်ရာ၏ သင်္ဃာဆရာတော် သဒ္ဓေဘာတော်ကျွန်လှူ၍ ဧစ္စယာနုဂ္ဂဟ ဓမ္မဒာနုဂ္ဂဟ နှစ်ဌာနတို့ဖြင့် ချီးမြှောက်စောင့်ရှောက်ကာ စာပေပို့ချ လက်ထပ်ပြသလေသည်။ ပါရမီရင့်သန်၍ ထက်မြက်ပြင်းထန်သော ဉာဏ်ဝိရိယရှိသူပီပီ သုံးနှစ်သုံးဝါဆာတွင်း နိကာယ်ငါးတန် ဓမ္မကွန်တို်ကို လင်အံ လေ့ကျက်၍ ဆယ်မ်းတဘင်ကျော်ရောက် တတ်မြောက်လိုနိုးပါး ဖြစ်သွားလေသည်။ ဆန်းကြယ်နှင့် ထေရဝါဒကျမ်းများကိုလည်း ရာဇဂုရုတံဆိပ်တော်ရ လုံးတော်ဆရာတော်ထံ နည်းခံသင်ယူကာ ပါရဂူရောက် တတ်မြောက်ခဲ့လေသည်။

နှုပသမ္ပဒမဂ်လာ

၁၂၃၆ - ခုနှစ်တွင် သိမ်တော် ကျောင်းတိုက် ခဏ္ဍသိမ်ပြင်ဝယ် ကုဏ္ဍာလ ဆရာတော်ဘုရားကြီးကိုပင် ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ခမည်းတော်-မယ်တော်တို့၏ ဧစ္စယာနုဂ္ဂဟကို ခံယူကာ မြင့်မြတ်သော ရဟန်းပဉ္စင်းအဖြစ်သို့ ရောက်ဘေး်မူခဲ့သည်။

ဆက်လက်ပညာသင်ခြင်း

ရတနာပုံ မဟာလေး ရွှေမြို့တော်သို့ ဒုတိယအကြိမ် ပြန်လည်ကြွရောက်ခြာ ယောမင်းကြီး အုတ်ကျောင်းဆရာတော်, ယစ်ဆိမ့်ဆရာတော်, စံးကျောင်းဆရာတော် အစရှိသော ပိဋကတ်တတ်ယဆယ ပရိယတ်ဝိသာရဒ ဂုဏ်ဂုရု ဆရာတော်ကြီးများထံ နည်းခံကာ သဘာဝဓမ္မဝိနိစ္ဆယ ခဲ့မှတ်ခြင်းဆိုင်ရာများကို ဆည်းပူးလေသည်။ ငါးဝါမြောက်၌ သဘာဝဓမ္မဝိနိစ္ဆယအဆုံးယ်ပါရဂူရောက် တတ်မြောက်ခဲ့လေသည်။

မင်းပူဇော်ခံရခြင်း

နိကာယ်ငါးတန်၌ ဝိနိစ္ဆယညာဏ် ရင့်သန်သည်ထက် ပိုမိုရင့်သန်ရန် ဂုဏ်ဂုရုဆရာတော် အာဆူဆူထံ နည်းခံလေ့လာသင်ယူခြင်း, တပည့်

စားလိုက် သံဃာတော်အပေါင်းတို့အား ပြန်လည်ပို့ချ နည်းလမ်းညွှန်ပြ ပေးခြင်း ဂုဏ်သတင်းကြောင့် နေပြည်တော်တခွင်တွင် အလွန်ပင် ထင်ရှားကျော်ကြားရကား ပဉ္စမသံဂါယနာတင် ဘဝရှင်မင်းတရား ကြီး ကြားသိတော်မူ၍ ပစ္စယာနုဂ္ဂဟဖြင့် လစဉ် ထောက်ပံ့ လှူဒါန်းပြီး ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်လေသည်။

ပဋိပတ္တိနည်းခံခြင်း

ရဟန်းကိစ္စ နှစ်ဌာနအနက် ဂန္ထဓုရအလုပ်ဘွင့် ပါရဂူဆုရက် တတ် မြောက်ပြီးနောက် ဝိသေသနာဓုရ အလုပ်တွင် စာတွေ့ စာသိအပြင် လက်တွေ့ကျွမ်းကျင်ရန်အလို့ငှါ ကလျာဏမိတ္တ ဆရာကောင် ပီသသော သင်္ဃာ ဆရာတော်ဘုရားကြီးနှင့် အတူပင် မြင်းခြံမြို စမ်းကျွေတော ကျောင်းဌာ အရညဝါသီ တရားမှိလျက် ပဋိပတ်ဘက်ဌာ မဆုတ်မနစ်သော လုံ့လဖြင့် အားတက်တကုတ် ကြိုးစားအား ထုတ်ကာ နည်းယူခဲ့ပါသည်။

သာသနာပြုလုပ်ငန်းများ

ရဟန်းသိက္ခာ ရှစ်ဝါအရွယ်တွင် ဉာဏ်ဗျာယ်ဆရာတော်အမိန့်အရ ထားဖို (ကာဘို)ရွာသို့ ပြန်ကြွခဲ့ပြီး ဆရာတော်ခြေရင်းဌာ ဉာဏ်ဗျာဒီယဝတ် ကို ကျင့်ယင်း တာပည့်သံဃာဘော်တို့အား စာပေပို့ချ နည်းလမ်းပြုနှ ဥ် အစ်ကိုတော် ကုန်သည်ကြီးများ ကောင်းမှုဖြစ်သော တိန္ဒုကာရုဝ ကျောင်းတိုက်ကြီးကို ဉာဏ်ဗျာယ်ဆရာတော် ထာမိန့်အရပင် အလှူခံဝ သိမ်းပိုက်လိုက်ရသည်။ ၁၂၅၄-ခုနှစ်တွင် မြို့သူကြီး ဦးဘိုးသိုင်း, မြို့ထိန်း ဦးဘိုးထယ် အမှူ ရှိသော ထိမ်တေးရွာ ဒါယကာ ဒါယိကာမတို့ကို သမ္ဘားစေးငှ်ရောက်ချီ၊ မြောက်ရန်အလို့ငှါ ကားဖို့ရွာမှ ပြောင်းရွှေ့တာ ထိမ်းတောကျောင်းကို အလှူခံရလေသည်။ ယင်းကိုအစွဲပြု၍ ထိမ်တော ဆရာတော်ဟု အမည်တွင်ခဲ့လေသည်။ ထိုနည်းအတူပင် ကျောင်းတိုက် ပေါင်း မြောက်မြားစွာကို အလှူခံရပြီး လှည့်လည်ဝါဆိုဖာ ဒါယကာ

ဒါ့ယိုဆောမအပေါင်းတို့အား တရားမှေ ပြသဆုံးမကာ သာသနာပြုတော် မူခဲ့ပါသည်။ အသက်အရွယ် ကြီးရင့်လာသောအခါ ဒေသစာရီကြွခရီးကာ ဝါဆာပ်တော် မှေတော့ပါ ၁၂၆၉-ခုနှစ်မှ ၁၂၇၇-ခုနှစ်သို့ တိုင်အောင်ပင် ကန့်ဘလူမြို့ အရှေ့ကျောင်းတို့ကြီး၌ သီတင်းသုံးကာ ရဟန်းကိုစွ နှင့်ဌာနကို သင်ဆုံးတိုင်အောင် ထမ်ဆောင်သွားလေသည်။

ဘွဲ့တံဆိပ်တော်မျှ၊ ဆက်ကပ်ခံရခြင်း၊

သံဃိသရ သံဃရတနာ သာသနာပိုင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး ကချီးမြှောက်ဆက်ကပ်သော "ဝိနယဓရ ဂဏဝါစရိယ" ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ကို လည်းကောင်း၊ ကိုးကိုဏ်ရုပ် "ဂဏာစရိယ ဂဏပါမောက္ခ" ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ကို လည်းအောင်း၊ ၁၂၇၄-ခု ပြာသိုလဆုန်း ၁၅ ရက် တနင်္ဂလာနေ့ (၁-၁-၁၉၁၃)တွင် မန္တလေးမြို့တော်၌ ပဉ္စမမြောက် ဂျော့ဘုရင် ဆက်ထပ်သော "အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ" ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ကို လည်းကောင်း လက်ခံရရှိတော်မူခဲ့လေသည်။

တာဝန်အပ်နှင်းခံရခြင်း

မ-ထားရမလာပ မာန်လည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ညာဏက်ရုံးကြီး ပမာ အားသာတော်မူ၍ အာဂုံချီ-မြှောက်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ကိုက်းတပါးခြို ဖြစ်ပွားသော ဝိနည်ကမ္မက် အဓိကရဏ်-များကို ငြိမ်းစီး ဝိနိစ္ဆယချမှတ်ပေးရန် ဟံသာဝတီသံဃရာဇဂုရုတောင်ခွင်သာသနာပိုင် ဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ အာမိန့်ချက်တော် တာဝန်ပေးဆပ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ရှေဘို, ဟသာ, မြင်းကြီးနား, ဗန်းမော်နယ်အတွင်း ဖြစ်သမျှသော ဝိဝါဒအမှုတို့၌ သာသနာပိုင်ဆရာတော် ကိုယ်စားပြုကာ အဆုံးဖြတ်ပေ၍ ငြိမ်းစေရန် တာဝန်အပ်နှင်းခြင်းကို လည်းကောင်း လက်ခံခဲ့ရလေသည်။

အဆုံးအဖြတ်ပေး၍ ကျမ်းဂရုခဲ့ခြင်း

ရဟန်းဖြစ်သည့် ၁၂၃၆-ခုနှစ်မှစ၍ ဘဝနှင်ထိပ်ပိုလွန်တော်မူသည့် ၁၂၈၈-ခုနှစ်အထိ သက်တော် ၇၁-နှစ် သီကွဲ့ဟော် ၅၁-ဝါ ရသည် တိုင်အောင် ရဟန်းကိစ္စ နှစ်ခုရကို နေ့ညမနား ကြိုးစားအားထုတ်သွားသည့် အကြားမှင် မယဉ်ကျေးသေးသော ဒါယကာ ဒါယိကာမများကို လိမ္မာယဉ်ကျေးအောင် တရားဓမ္မ ဟောပြောပြသ ဆုံးမခြင်း, လေ မြို့နယ်ကိုးကိုက်းအတွင်း ဖြစ်ပျက်သမျှ ဝိဝါဒအမျိုးမျိုးကို ဝိနိစ္ဆယပေး၍ ငြိမ်းအေးခြင်း, ပြဿနာပေါင်း သောင်းခြောက်ထောင်ကို အဖြေပေး၍ ကျမ်းပေါင်းမြောက်မြားစွာ ရေးသားခဲ့ခြင်းဖြင့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာတော်ကို တာဝန်ကျပွန်အောင် ထမ်းဆောင်သွားခဲ့လေသည်။ ရေးသားပြုစုခဲ့သော ကျမ်းစာများမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။

၁။ ကပ္ပခိုးယနကျမ်း၊
၂။ ဝိနယပုစ္ဆာဝိသဇ္ဇနာကျမ်း၊
၃။ ဘာဝနာနယသင်္ဂဟကျမ်း၊
၄။ မြန်မာ၁၀၂စာလက်ဝဲရကျမ်း၊
၅။ သတ္တပညာသဝိသဇ္ဇနာကျမ်း၊
၆။ ဒွါဒိသတိပုစ္ဆာဝိသဇ္ဇနာကျမ်း၊
၇။ တိကဝိပုစ္ဆာဝိသဇ္ဇနာကျမ်း၊
၈။ စတုဘူမိစတုကာလိဝိနိစ္ဆယကျမ်း၊
၉။ အာဒိဝါဒပဟာနဝိသဇ္ဇနာကျမ်း၊
၁၀။ နဒီတီရဝိသဇ္ဇနာ စသောကျမ်းများ၊
၁၁။ မူလဓမ္မဝိသောဓနီကျမ်း၊

၁၀၂။ ပုစ္ဆာနယပကာသနီကျမ်း၊
၁၃၊ ပေါရာဏဝံသဒီပနီကျမ်း၊
၁၄။ သီရိနောရထာ အဖြေကျမ်း၊
၁၅။ အညဝါဒီဝါဒဝိဘဉ္ဇနီပကကျမ်း၊
၁၆။ နိပါတတ္ထဝိဘာဝနီကျင်း၊
၁၇။ ကိုးဌာန ဝိနိစ္ဆယကျမ်း၊
၁၈။ စေတိယပဋိသင်္ခရဏ ဝိနိစ္ဆယကျမ်း၊
၁၉။ ဒွါဒိပုစ္ဆာဝိသဇ္ဇနာကျမ်း၊
၂၀။ သာသနဓုရဝိသဇ္ဇနာကျမ်း၊
၂၁။ ဇိနသာဘိဝန္ဒနာဂါထာ(ဘုရားရှိခိုးကျမ်း)၊
၂၂။ အညဝါဒနိဂ္ဂဟစာတမ်း၊

လိုအပ်ချက် ဖြည့်စွက်ခြင်း

ယနေ့အချိန်သည် ပြည်းထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်၌ ဂိုဏ်းပေါင်းစုံ ညီညွတ်ကြသော သံဃာတော်များသည် သံဃာ့အဖွဲ့အစည်း အဆင့်ဆင့် ဖွဲ့စည်းပြီး စီမံကိန်းအမျိုးမျိုးရေးဆွဲကာ သာသနာတော် သန့်ရှင်းတည်တံ့ပြန့်ပွားရေးအတွက် ဇရှိန်အာဟုန် မြင့်မားစွာ ဖြင့် ကြိုးမ်းလျက်ရှိကြသော အခါသမယဖြစ်ပေသည်။ သာသနာတော် သန့်ရှင်းတည်တံ့ ပြန့်ပွားရေးကိစ္စ ဆောင်ရွက်ကြရာမှာလည်း မြတ်ဗုဒ္ဓသာသနာတော်၏ အသက်ဖြစ်သော ဝိနည်းကြောင်းဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များ၌ အဓိကအကျဆုံးက လွှဲ၍ ပါဝင်နေ၍ "ဝိနည်းခမွကံ အဓိကရွက်းမှုခင်းများ ဖြရှင်းဆုံ ဖြတ်ရေးဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ"ကို ရေးသားကာ အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းထားလျက် ရှိပါသည်။ ဝိနည်းဓိဂ်မျာ်းကို ရွေးချယ်တင်မြောက်ထား၍ ဝိနိစ္ဆယ အနွဲအစည်း

အသီးသီးကိုလည်း ဖွဲ့စည်းပေးထားရပါသည်။ ယနေ့အချိန် ယနေ့အခြေအနေအရ စာမူမှ စာအုပ်အဖြစ်သို့ မရောက်ကြသေးသည့် ရှေးဟောင်းဆရာတော်များ ရေးသားဆားခဲ့သော အဗိုးတန်ဝိနည်းဓမ္မကံအဆုံးအဖြတ်များသည်စံနမူနာယူစရာဖြင့် ၍ အလွန်ပင်လိုအပ်လှပါသည်။သို့ဖြစ်၍ ဇဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘဲတံဆိပ်ဒေါင်ရ ထိမ်တောဆရာတော်ဘုရားကြီး ရေးသားထားခဲ့သည့် "ဝိနယပုစ္ဆာဝိသဇ္ဇနာ" မည်သော ဝိနည်းဆုံးအဖြတ် ကျမ်းစာတစောင်ကို ပြည်သောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် သာသနာရေး ဦးစီးဌာနက ယနေ့အခြေအနေအရ အလွန်လိုအပ်လှသော အချက်ကို ဖြည့်စွက်ပေးသောအားဖြင့် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေလိုက်ရပါသည်။

အောင်မြင့်လျင် ပြင်ဆင်ရန်

ဤစာမူကို စာအုပ်အဖြစ်သို့ရောက်အောင် ပို့ဆောင်ပုံနှိပ်ရာ၌ အကောအခဲပေါင်းများစွာနှင့် တွေ့ကြုံရင်ဆိုင်ခဲ့ရပါသည်။ မှန်ပါသည်၊ ဟို ရှေ့ယခင် နှစ်ပေါင်း တရာကျော်လောက် အချိန်က ထင်ပေါ်ကျော်ကြားခဲ့သော ထိမ်တော ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် မိမိ ကိုယ်တိုင် ဖြေကြားဆုံးဖြတ်ခဲ့ရသော ဝိနယပြဿနာများကို မှတ်တမ်းတင်ကာ ရေးသားထားခဲ့ပါသည်။ ယင်းမှတ်တမ်းစာမူမှ တားညွှန်အဆက်ဆက်တို့ အဆင့်ဆင့် ကူးယူလာ ခဲ့ကြပါသည်။ ယင်းမူပုံစာ စာမူမျာအထဲမှ တခုသော လက်ရေးစာမူကို အလှူခံရရှိခဲ့ပါသည်။ ယင်းစာမူကို ပုံနှိပ်ရန် ပြင်ဆင်တည်းဖြတ်ရာ၌ ရှေး ပေစာမူများမှ ကူးယူကိုးဆားထားခဲ့ခြင်း၊ အဆင့်ဆင့် ကူးယူလာခဲ့ခြင်းတို့ကြောင့် အကိုးပါဋ္ဌများ မပြည့်စုံခြင်း၊ ဝိနည်းစာတန်းခြင်းတို့ကြောင့် အနက်အဓိပ္ပါယ် ရေးသားခြင်းဖြင့်

တွေ့ကြုံခွင့်ဆိုင်ခဲ့ရသော အခက်အခဲများကို ကျွင်္လာကာ ပံ့နှိပ်ခဲ့ရပါသည်။ ဆရာဘော်ကြီး ကိုးဆားထားသော ရှေးဟောင်းကျမ်းစာများကိုလည်း ဆလားဘူ အဖွင့်သံဝဏ္ဏနာပါသော အဋ္ဌကထာ, ဋီကာများမှ ထုတ်နုတ်ကာ ပြင်ဆင်တည်းဖြတ်ပေးခဲ့ရပါသည်။ အဖြတ်အဆတာက် အထားအသိုများကိုလည်း ကွက်ကွက်ကွင်းကွင်း ရှင်းရှင်းလင်းလင်း တွေ့မြင်နိုင်သော ပဿာဒုဏ်းမြောက်အောင် အစွမ်းကုန် ခြယ်သကာ စီမံဖန်တီးကားပါသည်။ မှန်စေ, ဇထောင်းစေလိုသော စေတနာဖြင့် ဂရုစိုက်ကာ ပြင်ဆင်တည်းဖြတ် ပရိုတ်ထားပေးပို့အာမဝေးတစုံတဆ တွေ့ရှိပါက ပြင်ဆင်ဖတ်ရှုတော်မူကြပါရန် မေတ္တာရပ်ခံ ပန်ကြားအပ်ပါသတည်း။

ဦးစိုးတင့်

(သ-စ-အ-စမ္မာစရိယ)

စာပြင်ဌာန၊

ယာသနောဘရဉ်းစီးဌာနပုံနှိပ်တိုက်၊

ကမ္ပလာဘား၊ ရန်ကုန်။

ဝိနယပုဆိုဝိသဇ္ဇနာ

မာတိကာ

အမှတ်ဒဉ်　　အကြောင်းအရာ　　စာမျက်နှာ

ပဏာမနှင့် ပဋိညာဉ်　　၁

ပဌမကဏ္ဍ

၁။ အသက် ၂၀-ပြည့်၏ဟူသော အမှတ်ဖြင့် ရဟန်းခံခြင်း၊　　၃

၂။ ရဟန်းဖြစ်၏ဟူသောအမှတ်ဖြင့်နေရာ အပြစ်ရှိ-မရှိ　　၄

၃။ ရဟန်းဟူသောအမှတ်ဖြင့် ဥာဏ်ပြုလျှင် ရဟန်းခံရာ ရဟန်းဖြစ် မဖြစ်　　၄

၄။ ပါရာဇိကကြွသောရဟန်း ကမ္မဝါစာဆုံးအောင် ကံအောင်　　၅

၅။ ပါရာဇိကကျသော ရဟန်းအကံဌာနသာမဏေကပြုရာ သာမဏေဖြစ်-မဖြစ်　　၆

၆။ ပါရာဇိကကျသူဟု သံသယဖြင့်ကျက် ထိုသူကို ရှိခိုးခြင်း စသည် ပြုအပ်-မပြုအပ်　　၁၀

၇။ ပါရာဇိကကျသူဟု သိလျက် ထိုသူကို ရှိခိုးခြင်း စသည် ပြုအပ်-မပြုအပ်　　၁၂

၈။ အလုဇ္ဈဒုဿီဟု သံသယရှိလျက် ကိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ချီးမြှောက်ရာ အပြစ်ရှိ-မရှိ　　၁၃

၉။ ပါရာဇိကကျသူဟု သံသယရှိလျက် ထိုပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ကံအတူ ပြုအပ်-မပြုအပ်　　၁၆

အမှတ်စဉ် အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

ပဌမကဏ္ဍ

၁၀။ ပါရာဇိကာကျသည်ကို မသိ၍နေရာ ထိုပုဂ္ဂိုလ်မှာ အပြစ်
ရှိ-မရှိ ၂၀

၁၁။ ပါရာဇိကာကျလျှင် စင်ကြယ်ခြင်း ကုစားပုံ ၂၃

၁၂။ ပါရာဇိကာကျမှန်းသိလျက် သာသနာတော်၌နေလျှင်
အလွန်အပြစ်ကြီးခြင်း ၂၈

၁၃။ အစ္ဆာဘ်သင့်သည်ကို မသိ၍နှဲ့ အလွဲဖြစ်-မဖြစ် ၃၁

၁၄။ အလွဲဖိုဟုသိလျက် မပြောဆို၀ံ့၍ ကံအကျူးပြုရာ
အပ်-မအပ် ၃၂

၁၅။ ပါရာဇိကာကျသော ရဟန်းသံဃာသနာကြားရာ
အာပတ်စင်ကြယ်-မစင်ကြယ် ၃၅

၁၆။ ဟတ္ထာဂါသိပြိုင်ဘက်၌ ဒေသနာကြားရာ အပ်-မအပ် ၃၈

၁၇။ ရဟန်းသုံးငါး တွဲငါးယောက်ဒေသနာကြားရာ
အပ်-မအပ် ၄၀

၁၈။ အာယဘိ်သံဃရှိပဲ ဒေသနာကြားရာ အာပတ်
စင်ကြယ်-မစင်ကြယ် ၄၉

၁၉။ ဝဇ္ဇီပဂ္ဂိုလ် ၂-ယောက် ၅၂

၂၀။ ဝဇ္ဇီသပုဂ္ဂိုလ်ရှိနေလျှင် မဆာမကြောင်း ၅၂

၂၁။ ဝဇ္ဇီယပုဂ္ဂိုလ်ရှိပါလျက် ဆာကြောင်း ၅၃

၂၂။ ဟတ္ထပါသိဝိနိစ္ဆယ ၅၄

ပဌမကဏ္ဍ

၂၃။ ငဇုနိယဖြင့်သော တိရစ္ဆာန်အဆုံးပြော် ၅၆

၂၄။ ပါရိသုဒ္ဓဉပုသ်ပြုဆုတောင်း ရဟန်းရှိသင်ဝဂ်ဖြစ်ခြင်း ၅၈

၂၅။ ဏမ္ဍဝါစေါ၏ ပြီးဆုံးခြင်း ဖဆုံးအဖြတ် ၆၀

၂၆။ ဥတ်၏ အလိဘကရဏ ဖဆုံးအဖြတ် ၆၁

၂၇။ ယခုကာလ သံဃဝကို သင်းခွဲသောရဟန်း ပါဆုဇိက ကျူပုံအကြောင်း ၆၄

၂၈။ အဝတ်ဖြူကိုခြုံရာ ဖအပ်-မအပ် ၆၅

၂၉။ လူဘို၏ ဌေခွက်ငွေခွက်ကို နေတွကိုင်ရာ ဖအပ်-မအပ် ၆၅

၃၀။ ဖန်ခွက် ကြေးခွက်စသော ခွက်အထူးခြား ပဂ္ဂလိက အပ်-မဖအပ် ၆၆

၃၁။ နှီးခွက် သစ်သားခွက် စသည်တို့၌ ဆွမ်းကြွေးစားရာ အပ်-မဖအပ် ၇၃

၃၂။ ဆွမ်းထည့်စားသော ခွက်သုံးမျိုး ၇၅

၃၃။ လက်သို့ ကိုဖြတ်လွှဲလျှင် အာပတ်သင့်ပုံ ၇၅

၃၄။ ရဟန်းခံပြီးမှ မျိုးဒစ. (ဝဂ္ဂုဒစ.) ထုတ်ပယ်လျှင် ပါဇုဇိက ကွဲ-မကွဲ ၇၆

၃၅။ ရဟန်းယောကျ်ားသည် လိင်ပြန်၍ မိန်းမဖြစ်သွား၍ သီလရှိ-မရှိ ၇၈

၃၆။ လိင်ပြန်၍ မိန်းမဖြစ်သွားသော ရဟန်း တဖန် ယောကျ်ားပြန်ဖြစ်မှ ရဟန်းပြု ဒုပ်-ဖပြုအပ် ၇၉

မာတိကာ

အမှတ်စဉ် | အကြောင်းအရာ | စာမျက်နှာ

ပဌမကဏ္ဍ

၃၂။ အာပဘ်ကို မကုစားပဲ လူထွက်ပြီ မှ ရဟန်းပြန်ခံထု
ယခင်အာပတ်မျာ ငြိမ်း မငြိမ်း ၈၀

၃၈။ မျက်စိမမြင်သောသူ စသည်တို့ကို ရဟန်းခံထု ရဟန်း
ဖြစ်-မဖြစ် ၈၁

၃၉။ ရဟန်းခံ၍ မဖြစ်သူ ၂၅-ယောက် ၈၃

၄၀။ ဥပဇ္ဈာယ်မရှိပဲ ရဟန်းခံခြင်းအကြောင်း ၈၄

၄၁။ သံဃဝကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ရဟန်းခံခြင်းအကြောင်း ၈၅

၄၂။ ပုဗ္ဗကိစ္စ ၈-ပါးကို မပြုပဲရဟန်းခံထု ရဟန်းဖြစ်-မဖြစ် ၈၇

၄၃။ အာယုသင်္ခါရကို မကြာပဲ ရဟန်းခံထု ရဟန်းဖြစ် မဖြစ် ၈၉

၄၄။ ရဟန်းသင်္ကန်းစ်ဦးကို ဒွန်တမွဝါစာဖတ်ပုံ ၉၅

၄၅။ သီတင်းကြို ရဟန်းက ဘဒန္တဟု ကမ္ဘဝါစာဖတ်လျှင်
ကံပျက်-မပျက် ၁၀၀

၄၆။ ရဟန်းခံလောင်းသည် ကမ္ဘဝါစာဖတ်ခဲ့သောရဟန်း၏
ဟတ္ထပါသ်၌ နေအပ်းကြောင်း ၁၀၁

၄၇။ ဝတ်၌ အာယုသည်ဘခု၊ မာနတ်၌ အာယုသည်ဘခု၊ ဝတ်၌ဒွန်၊
မာနတ်၌ တယောက်စီ၊တ်ကု အပ်-မအပ် ၁၀၂

၄၈။ မအပ်သောပစ္စည်းကို မသိ၍ သုံးဆောင်မိသော်လည်း
အာပတ်သင့်ကြောင်း ၁၀၃

၄၉။ နိဿဂ္ဂိယဝတ္ထု၊ ဒုက္ကဋဝတ္ထု၊ ဂဟပိယဝတ္ထု ၁၀၇

၅၀။ ရဟန် တူသော ခဏတွင်းရကန်အခကြောင်း ၁၀၉

အမှတ်စဉ် အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

ပဌမကဏ္ဍ

၅၁။ နိဿဂ္ဂိယပြဋ္ဌိ နေအပ်-မနေအပ်အကြောင်း၊ ၁၁၀

၅၂။ နိဿဂ္ဂိယဘုထူးကို ရှိခိုးဖအပ်-မဖအပ်အကြောင်း၊ ၁၁၁

၅၃။ ရွှေချသောဘုထူးကို ကိုင်ဆအပ်-မအပ်အကြောင်း၊ ၁၁၄

၅၄။ ရွှေချသောပစ္စည်းကို ကိုင်အပ်-မအပ်အကြောင်း၊ ၁၁၈

၅၅။ ရွှေချသောပစ္စည်းကို အလှူခံပုံ ရေးသားချပုံ ၁၂၅

၅၆။ ရွှေဘဏ်ကြောင်း၊ ရွှေညှောင်ခြောင်း၊ စသည်၌
နေအပ်-မနေအပ် ၁၃၁

၅၇။ ရွှေခွက်စသော အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းသည်
သေနှာသနပရိဝေဏဘာဝ အပ်ကြောင်း၊ ၁၃၂

၅၈။ ပဂ္ဂလိက ဂဟိက သံဃိက မအပ်၊ သေနှာသနသာဓကပုံ
အာဒါနကြောင်း၊ ၁၃၇

၅၉ ဓရဏကျောင်းစသည်ကို ပေးဆပုံ အပ်-မပေးပုံ
အားကြောင်းနှင့် ရွှေဘဏ်းစသည်ကို ရေးသားချပုံ ၁၄၆

၆၀။ စသနှာသနအပြား လေးပါးအာဒါနကြောင်း၊ ၁၆၃

၆၁။ လောကမည်သော ဝိဟာရအပြား ငါးပါးဆောကြောင်း၊ ၁၆၅

၆၂။ လောကမည်သော ဂုဟာအပြား လေးပါးဆောကြောင်း၊ ၁၆၆

၆၃ သံဃိကဘဏ်းစသည်ကို သုံးဆောင်သောအခါ
အပြစ်လွတ်ကောင်း ရေးသားချပုံ ၁၆၇

၆၄။ ဇရပ်တံတား စသည်ကို ရေးသားချပုံ ၁၆၈

အမှတ်စဉ် အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

ပဌမကဏ္ဍ

၆၅။ သံဃသာ ဒုဒမ-ဟုလ္လရာ သားမကောပါရုထိုက်ကြောင်း ၁၂၃
၆၆။ ဗုဒ္ဓပပ်မုခဉာဇတာသံဃာအား လှူပုံဆက်ကြောင်း ၁၂၄
၆၇။ ဘုရားလွန်သောပစ္စည်းကို သုံ.ဆောင်ပုံအကြောင်း ၁၂၅
၆၈။ ရဟန်းပစ္စည်းကိုပေ ရာ လူဘို့သုံ ဆောင် အပ်-မအပ် ၁၂၆
၆၉။ ဘုရားမြတ်ရာ.ကျောင်း၊ သံဃာ့မြတ်သံဃာ့ကျောင်း၌
လူတို့နေထိုင်အပ်-မအပ် ၁၂၇
၇၀။ ရဟန်းတို့သည် တိရစ္ဆာန်ကို ကျွေးဆဲခြင်း ၁၈၀
၇၁။ ရဟန်းတို့သည် တိရစ္ဆာန်ကို လှည့်စားခြင်း ၁၈၂
၇၂။ သာမဏေသိက္ခာရာ အဝတ်ဖြူမလဲပဲ သရဏဂုံယူမှု
အပ်-မအပ်အကြောင်း ၁၈၅
၇၃။ ဘုရားဟိုကဲ့ရဲ့လျှင် လိင်ဂဟုပုံအားကြောင်း ၁၈၈
၇၄။ သာမဏေဒဏ်ထိုက်ရာ သိသဝံယူ သင့်-မသင့်းကြောင်း ၁၉၀
၇၅။ သာမဏေဘို့မှာ ဝါရှိ-းရှိအကြောင်း ၁၉၁
၇၆။ ကိုယ်ဘိုင်သက်နှံ့ ဝတ်၍ လူကိုသာပြောရာ
ဆေးရာဖြစ်-မဖြစ်အကြောင်း ၁၉၂
၇၇။ သာမဏေသည် မိန်းမနှင့်မှား၍လာရာ ထေနဂ
ဖြစ်-မဖြစ်အကြောင်း ၁၉၆
၇၈။ သာမဏေသည်သက်နှံ့၊ ချွတ်၍အိမ်သူဘးပြီးမှသက်နှံကို
ကိုယ်တိုင်ပြန်ဝတ်လာရာ ထေနဂဖြစ်-မဖြစ် ၂၀၀
၇၉။ လိင်ကျေးသာသ မဏေကိုခုဟန်းခံရာ ရဟန်းဖြင့်-မဖြစ် ၂၀၄

အမှတ်စဉ် အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

ပဌမကဏ္ဍ

၈၀။ သာမဏေသည် သင်္ကန်းကို ခါးတောင် ကျိုက်လျှင် ထေနကဖြစ်-မဖြစ်အကြောင်း ၂၀၅

၈၁။ ဝါဆိုသောနွေ၌ ဝါပန်၍သွားလျှင် ထုပ်-မထုပ် ၂၀၉

၈၂။ ဥပစာသီမ်အပြင်ရောက်မှ ဗဟိပြန်ပန်လျှင် အုပ်-မအုပ် ၂၁၀

၈၃။ ဝါပန်၍သွားရာ တရက်နှစ်ရက်အတွင်း ပကာသင်းသို့ ပြန်လာပြီးအရုဏ်းခဲပဲ ဝဟိန် တည်နှင်းညအိပ် ဝါပန်၍ သွားလျှင် သွားသင့်-မသင့် ၂၁၄

၈၄။ ဝါဆိုအံ့ ဘုကြုံမိလျက် ဝါမဆိုမိခြင်း အကြောင်း ၂၁၈

၈၅ ဝါဆိုရာကျောင်း၌ အာလယပြုရုံမျှဖြင့် အုပ်-မအုပ် ၂၁၉

၈၆။ နဝင်မှီပြန်ရာ ဝါပန်သင့်-မပန်သင့် ၂၂၁

၈၇။ ပဝါရဏာပြုပြီး ထိုနေ့၌ကိစ္စမရှိပဲ ဧရိ သွားအုပ်-ဧအုပ် ၂၂၃

၈၈။ ပဌမဝါပျက်က ဒုတိယဝါ ထုပ်ဆိုသင့်-မဆိုသင့် ၂၂၄

၈၉။ ဝါကျွတ်ဆောနေ့ အဆုံးအဖြတ် ၂၂၅

၉၀။ သီတင်းကျွတ်ဧဆန်းရှစ်ရက်နေ့၌ ကိစ္စရှိလျှင် ဝါပန်၍ သွားအုပ်-မသွားအုပ် ၂၂၇

၉၁။ ပန္နရသီဥပုသ်ကို စေတုဒ္ဒသီနေ့၌ ပြုသင့်-ပြုဧင့် ၂၂၉

၉၂။ ပုရိမဝါသား ပဝါရဏာဥတ်ထား၍ ပစ္ဆိမဝါသား ဥပုသ်ပြုရာ ဥတ်ထားသင့်ပုံအကြောင်း ၂၃၀

၉၃။ နိဿိတ္ထဝတ်, အနိဿိဘဝတ် နှစ်ပါးအကြောင်း ၂၃၉

အမှတ်စဉ် အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

ပဌမကဏ္ဍ

၉၄။ ဝဇ်ဆောက်တည်ထုဌ် ကြေးစည် ခေါင်းလောင်းသံ ကြားခြင်းအကြောင်း ၂၄၄

၉၅။ နံနက်ဝဘ်ဆောက်တည်သောအချိန်ကို ထုတ်ပြခြင်း ၂၄၅

၉၆။ မာနတ်ကျင့်စဉ် ညဉ့်ပြတ်ထု အပ်·မအပ်အကြောင်း ၂၄၆

၉၇။ သုဒ္ဓ, အဋ္ဌသမောဓာန် ဝတ်နှစ်ပါးအကြောင်း ၂၄၇

၉၈။ အဋ္ဌသမောဓာန် တရားဆာဂ်ဘည်ထု ၂၅၄

၉၉။ ပရိဝါသိ၏ ညဉ့်ပြဂ်ခြင်းအဂ်ါမျာ ၂၅၆

၁၀၀။ သဘဝါသမှာ ဒဏ်ပသာနှင့်ဖြဲပုံအကြောင်း ၂၅၇

၁၀၁။ သဟဝါသမှာ အိပ်နေသောဂ္ဂဒိုးပုဆံ့ မအပ်ကြောင်း ၂၅၈

၁၀၂။ သဟဝါသဖြစ်သော ကျောင်းနေထုမျာအကြောင်း ၂၅၉

၁၀၃။ သဟဝါသ မဖြစ်သောကျောင်းနေထုမျာအကြောင်း ၂၆၀

၁၀၄။ ဒဏ်သားချင်းတွဲမြင်ထု ပရိဝတ်ကြောအပ်ကြောင်း ၂၆၁

၁၀၅။ တစုသံဃဝဒ်ကြေး၍ တစုသံဃဝဒ် ကြားခြင်းအကြောင်း ၂၆၁

၁၀၆။ ဝတ်ကြားထု နားတိုင်း၍ မကြားခြင်းအကြောင်း ၂၆၂

၁၀၇။ မာနတ်၏ ညဉ့်ပျက်ခြင်းအဂ်ါမျာ ၂၆၄

၁၀၈။ ပရိဝါသ်, မာနတ်ကျင့်ထု ပဏတ်အရ လိုအပ်သော ရဟန်း ၂၆၅

၁၀၉။ မာနတ်ကျင့်သောရဟန် သည် ပဏတ်ခံရဟန်း တပါးနှင့် မိမိကျောင်းသို့ ပြန်နေခြင်းအကြောင်း ၂၆၆

ပဌမကဏ္ဍ

၁၁၀။ အရွက်ဘက်ဖသာအခါ ဝတ်ကိုမကြေးပဲ ချုခြင်း၊
အကြောင်း ၂၆၉

၁၁၁။ မကြေးရသေးသော ရဟန် ထိုဋ္ဌ ဝတ်ကိုချုခြင်း၊
အကြောင်း ၂၇၀

၁၁၂။ မာနတ်ကို မကြေးပဲ ချရာ အပ်-မအပ်အကြောင်း၊ ၂၇၁

၁၁၃။ မ:နတ်ကို မကြေးပဲ ဖွဲလျှင် အဋ္ဌကထာနှင့် မဆန့်ကျင် ၂၇၉

၁၁၄။ ကျောင်းတွင်း ကျောင်းပြင် ဝတ်ယူရာ ဥပစာ အပိုင်း၊
အခြားအကြောင်း ၂၈၄

၁၁၅။ အရွက်မတက်သးခင် ညှဉ့်ဖွက်လျှင် တဖန် ထပ်၍
ဆောက်တည်မှု အပ်-မအပ် ၂၈၆

၁၁၆။ သိမ်ရင်ပြင်ဦး ကမ္မဝါစာဖြင့်ပေးသဘခါ တပါးက
ရဟန်းကို လှမ်းပြောလျှင် ကံပျက်-မပျက်အကြောင်း ၂၈၇

၁၁၇။ အပ္ပဘန်သွင်းပြီးမှ မာနတ်ကိုချခြင်းအကြောင်း ၂၉၀

၁၁၈။ သိမ်မနုတ်မီ မဏ္ဍပ်စသည်ဆောက်လုပ်ချ အပ်-မအပ်
အကြောင်း ၂၉၁

၁၁၉။ သိမ်သမုတ်ရာ ကြေးနန်းဟိုင်နှင့် နီးစပ်နေခြင်း၊
အကြောင်း ၂၉၆

၁၂၀။ မဟာသိမ်,ခဏ္ဍသိမ် သမုဒ်ပုံအကြောင်း ၂၉၈

၁၂၁။ သိမ်သမုတ်မည့်နေရာ၌ အုတ်,ကျောက်စိပြီးပြုပြင်လျှင်
အပ်-မအပ်ကြောင်း ၃၀၁

အမှတ်စဉ် အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

ပဌမကဏ္ဍ

၁၂၂။ သိမ်သမုတ်ပြီးမှ အုတ်,ဓကျောက်စ်ပြီး ထင်မံပြုပြင်လျှင် ဆပ်-မဆပ်အကြောင်း ၃၀၁

၀၂၃။ ညောင်စေးငန်းမခွေပဲ သိမ်နုတ်လျှင် အပ်-မဆပ် ၃၀၂

၁၂၄။ နိမိတ်အပြင်ဘက်၌ညီး သိမ်နုတ်သင့်ကြောင်း ၃၀၆

၁၂၅။ သိမ်နုတ်သောအခါ ဂါမသိမ်,ဝိသုံဂါမသိမ်၌ ရဟန်း ရှိနေလျှင် အပ်-မဆပ်အကြောင်း ၃၀၉

၁၂၆။ ဝိသုံဂါမသိမ်ဖြစ်ပုံ အင်္ဂါ၉ ဆင်းပါး ၃၁၄

၁၂၇။ ပဏာတိဂါရ, ဝိသုံဂါမသိမ်ပျက်ခြင်းအကြောင်း ၃၁၉

၁၂၈။ ဇလ္လာသိမ်,မဟာသိမ်၏ အာရုယ်ပမာဏ ၃၂၁

၁၂၉။ ဤအာရုပ်ဆေသမျှိုးခွဲ မဟာသိမ် ရှိ-မရှိအကြောင်း ၃၂၂

၁၃၀။ နှုတ်ပြီးဂါမသိမ်နှင့် သမုတ်ဆဲတွင် ဆေးခဇ္ဇာသိမ်သည် ကြီးဝါးစသည်ဖြင့် ဆက်စပ်လျှင် အပ်-မအပ် ၃၂၄

၁၃၁။ သိမ်နိမိတ်ကြားသင့်သော အကြိမ်ပေါင်း ၃၂၉

၁၃၂။ သိမ်နိမိတ်သုံးလုံးကို၍ နိမိတ်မျှားစွဲအပ်ကြောင်း ၃၃၁

၁၃၃။ သစ်ပင်နိမိတ်၏ အာရုယ်-မဆက ၃၄၄

၁၃၄။ ကျောက်နိမိတ်၏ ပမာဏ ၃၄၆

၁၃၅။ ရေနိမိတ်၏ ပမာဏ ၃၄၈

၁၃၆။ ဥဒကုဒ္ဒေသသိမ်၌ ရေ,သဲဘက်အကြောင်း ၃၅၀

၁၃၇။ မြစ်,ချောင်းကို ဝိတ်၍ဆည်ရာ နဒီသိမ်ပျက်-မပျက် ၃၅၂

၁၃၀။ မြစ်ချောင်းမှ မြောင်းသွယ်၍ယူရာ၌ ပိုးလေးလရှေ့ဌား
မူကံပြုခြင်းငှါ အပ်-မအပ် ၃၅၅

၁၃၉။ ဥဒကုက္ခေပသိမ်၏ မပျက်ပုံ ပျက်ပုံအကြောင်း ၃၅၇

၁၄၀။ နဒီသိမ်၏ လက္ခဏာများ ၃၆၁

၁၄၁။ ဇာတဿရသိမ်၏ လက္ခဏာများ ၃၆၂

၁၄၂။ လောဏီမည်သော ဇာတဿရသိမ်း ၃၆၃

၁၄၃။ နဒီသိမ်နှင့် ဂါမသိမ်စပ်ခြင်းအကြောင်း ၃၆၄

၁၄၄။ ဂါမခေတ်တခုတည်း၌ မြစ်ချောင်းခြား၍သွမ်းမှာ
ဂါမခေတ် နှစ်ခု မဖြစ်ပုံအကြောင်း ၃၆၅

၁၄၅။ သိမ်အမျိုးနှင့် အပြားကိုပြခြင်း ၃၆၆

၁၄၆။ သတ္တဘူဘန္တရသိမ်အကြောင်းကို ပြဆိုခြင်း ၃၆၇

ဒုတိယကဏ္ဍ မာတိကာ

၁၄၇။ ပစ္စက္ခမျက်မှောက်ငပေးခြင်း လေးပါးအကြောင်း ၃၆၉

၁၄၈။ သေသောအခါ၌ပေးခြင်း အစွယ်ဒါနအကြောင်း ၃၇၇

၁၄၉။ ဂရွာဏ်လဟုဘဏ်ကို ပြခြင်း ၃၀၃

၁၅၀။ သင်္ကန်းကာလ၌ ကထိန်မခင်းပဲ ကထိန်အာနိသင်
ရအပ်-မရအပ် ၄၀၀

အမှတ်စဉ်　　အကြောင်းအရာ　　စာမျက်နှာ

ဒုတိယကဏ္ဍ

၁၅၁။ ရဟန်းဘပါးဘည်းနေထုံကျောင်း၌ သံဃဿ ဒေမဟု ဆိုလျှက်သဘပစ္စည်းနှင့် မတသန္တကပစ္စည်းကို ဝေယျပုံ အဆုံးအဖြတ်　　၄၁၀

၁၅၂။ တပါးသောကျောင်းတိုက်၌ကျန်ရစ်ခဲ့သည့်မတသန္တက ပစ္စည်း အဆုံးအဖြတ်　　၄၂၁

၁၅၃။ အဓိဋ္ဌာန်တင် တိစီဝရိတ်ကို ဆဓိဋ္ဌာန်ချ၍ ဝိဿဇ္ဇန ပြုရာ အပ်-မအပ်　　၄၂၃

၁၅၄။ အဓိဋ္ဌာန်မတင်သော်လည်း တိစီဝရိတ်မည်းကြောင်း　　၄၃၃

၁၅၅။ သင်္ကန်းကိုးထည်လုံးပင် ပရိက္ခာရစေ၍ဆောင်လိုမူ ပြုအပ်ကြောင်း　　၄၃၅

၁၅၆။ သင်္ကန်းကိုးထည်လုံးပင် ဝိဿဇ္ဇန ပြုအပ်ကြောင်း　　၄၃၆

၁၅၇။ အဓိဋ္ဌာမိ, ဝိဿဇ္ဇေမိပုဒ်တို့၌ အနက်အဓိပ္ပါယ်　　၄၄၂

၁၅၈။ ပစ္စုဒ္ဓရာမိပုဒ်၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်　　၄၄၂

၁၅၉။ တိစီဝရိတ်ဆောင်ပဲ နေအပ်-မအပ်အကြောင်း　　၄၄၃

၁၆၀။ မိုးရွာခံသင်္ကန်း, နိသီဒိုင်သင်္ကန်း, အမာလမ်းသင်္ကန်းကို ဆောင်အံ့လျှက် ဖြုံမူ အပ်-မအပ်　　၄၄၅

၁၆၁။ ပစ္စတ္ထရဏသင်္ကန်း, မုခပုဉ္ဆနသင်္ကန်းတို့အကြောင်း　　၄၄၈

၁၆၂။ တိစီဝရိတ်နှင့် ပရိက္ခာရစောင်္ဂအဓိဋ္ဌာန်တင်ပုံ　　၄၅၀

၁၆၃။ ဝိကပ္ပနာဓိဋ္ဌာန်သော သင်္ကန်းပမာဏ　　၄၆၀

အမှတ်စဉ် အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

ဒုတိယကဏ္ဍ

၁၆၆။ ဘုရား၏ သက်နှံးတော်ပမာဏ ၄၆၃

၁၆၇။ ရဟန်းခံစဉ် ပရိက္ခာရာစင် အဝိဇ္ဇာန် အပ်-မအပ် ၄၆၄

၁၆၈။ ဝဿီကသာဋိကာ, ကဏ္ဍုပ္ပဋိစ္ဆာဒန, နိသီဒန, ပစ္စတ္ထရဏ, မုခပုဉ္ဆန ယက်နှံးဘို့ကို အဝိဇ္ဇာန်တင်ပုံ ၄၆၈

၁၆၉။ သက်နှံးအဝိဇ္ဇာန် ၂၂ ကြိမ်ခြင်းအကြောင်းများ။ ၄၇၂

၁၇၀။ ဘုံလျှို, ခေါင်းအုံး, စုလျား, ဖကော်ဒေါ, ကန့်ဝန့်ကာ, ခြင်ထောင်တို့ကို အဝိဇ္ဇာန်တင်အပ်ခဲ့ကြောင်း ၄၇၉

၁၇၁။ သက်နှံးကိုးထည် ဝိကပ္ပနာပြုပုံ ၄၈၄

၁၇၂။ အဝိဇ္ဇာန်ကိုချရာ ဝိကပ္ပနာပြုရ-မပြုရ ၄၈၆

၁၇၃။ သပိတ်၏အဝိဇ္ဇာန်, ဝိကပ္ပနာအကြောင်း ၄၉၀

၁၇၄။ သပိတ်၏ အဝတိ, ပမာဏ ၄၉၃

၁၇၅။ သပိတ်ဖုတ်ခြင်း အကြိမ်များ အကြောင်း ၄၉၈

၁၇၆။ သပိတ်ကို သိုမှီး၍ ဆောင်းပုံ ၅၀၅

၁၇၇။ သင်္ကန်းခွဲ ကမ္မတ်ကွင်း ကမ္မဿသီးအိမ်ဆောင်ပုံ ၅၀၆

၁၇၈။ သင်္ကန်းခွဲ ကပ္ပဗိန္ဒုထိုးပုံ ၅၀၇

၁၇၉။ သံဃဥပုသ်ပြု၍ ပါတိမောက်ပြုပုံ အမေးအဖြေ ၅၁၀

၁၈၀။ ဂဏဥပုသ်ပြုရာ၌ ပုဗ္ဗကိစ္စပြုပုံ ၅၁၂

အမှတ်စဉ် အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

ဒုတိယကဏ္ဍ

၁၂၉။ အာန္တရာယ်မရှိပဲသျှက် ပါတိမောက်အကျဉ်း ပြဆအပ်-မအပ် ၅၂၃

၁၃၀။ ပါတိမောက်အကျဉ်းပြုထုံ သုကသဒ္ဒါဖြင့် သိမ်းပုံ ၅၂၆

၁၃၁။ သံဃဥပုသ်ပြုသောကျောင်း အနီး၌ ရှိသျှက် ဗိမိကျောင်း၌ အဓိဋ္ဌာန်ဥပုသ်ပြုလျှင် အပ်-မအပ် ၅၂၈

၁၃၂။ သံဃာလုံးသောက်ပါလျက် ပါရိသုဒ္ဓိဥပုသ်ပြုလျှင် အပ်-မဆပ် ၅၃၀

၁၃၃။ ဥပဇ္ဈာယ်နိဿရဏသီမားဆိုက်သော အက်ါများ ၅၃၆

၁၃၄။ နိဿရဏသွတ်ဆိုက်သော အက်ါများ ၅၅၁

၁၃၅။ နိဿရဏမလွတ်သူ နိဿရဏပေးပုံ ၅၅၄

၁၃၆။ ဥပဇ္ဈာယ်ယူပုံပေးပုံ ၅၅၁

၁၃၇။ သဒ္ဓိဝိဟာဝိုက်, အန္တေဝါသိက တပည့်များ ၅၆၁

၁၃၈။ ဝတ်ပြုအပ်သော ဆရာတပည့်အကြောင်း ၅၆၆

၁၃၉။ ဆရာတပည့်အချင်းချင်းခွင့်လွှတ်မူ အာပတ်လွှတ်-မလွှတ် အဆိုးအဖြတ် ၅၆၈

၁၄၀။ နိဿယခံသည်းယူပုံနှင့်သာဒုကံ အာပတ်သင့်ပုံ ၅၇၀

၁၄၁။ ဥပဇ္ဈာယ်ခတ္တဝရိုးယွင်းကုန်၍ နိဿရဏယူပုံ ၅၇၂

၁၄၂။ ဥပဇ္ဈာယ်နိဿရဏပေးခဲသောရဟန်းအား သင့်သော အာပတ် ၅၈၁

ဒုတိယကဏ္ဍ

၁၉၃။ အဓိကရဏဲးလေးပါး ၅၀၃

၁၉၄။ အဓိကရဏ်းသည် သမထ ၇-ပါးဖြင့် ငြိမ်းစေးပုံ ၅၀၆

၁၉၅။ အဓိကရဏ်းသည် သမ္မုခါဝိနည်းနှင့် မကင်းနိုင်ပုံ ၅၀၇

၁၉၆။ သမထဝိနည်း ၇-ပါး ၅၀၈

၁၉၇။ သမ္မုခါဝိနည်းလေးပါး ၅၁၁

၁၉၈။ သမ္မုခါဝိနည်းဖြင့် ပြုအပ်သောကံများ ၅၁၃

၁၉၉။ အနေသန ၂၁-ပါး ၅၁၅

၂၀၀။ ဏထိန်နှစ်ကြိမ်ခန်းအပ်-မခန်းအပ် ၅၂၅

၂၀၁။ ဏထိန်ကိုနုတ်၍ ကဖန်မခန်းအပ်ခြင်း ၅၂၆

၂၀၂။ ဏထိန်နုတ်ခြင်းအပြား အဆုံးအဖြတ် ၅၂၉

၂၀၃။ မာတိကာဂ-ပါးဖြင့် နုတ်ပုံအကြောင်း ၅၃၃

၂၀၄။ အာနိသင်ပျက်သော ၎ လိဖေဝစ ၂-ပါး ၅၃၄

၂၀၅။ ကထိန်ခင်းထိုက်, အနုဒ္ဒသဒန ပြုထိုက်သော ရဟန်းများ ၅၃၇

၂၀၆။ ဏထိန်အာနိသင်ပစ္စည်းကို ဒေဝဖန်ပုံ ၅၄၅

၂၀၇။ ကထိန်မခင်းမိ သံဃိကဒေဝယူပုံ ၅၄၁

၂၀၈။ ဏထိန်မခင်းပဲ အာနိသင်ဂါးပါးကို ရထိုက်-မရထိုက် ၅၄၃

အမှတ်စဉ်　　အကြောင်းအရာ　　စာမျက်နှာ

ဒုတိယကဏ္ဍ

၂၀၉။ ကထိန်ခင်းဆုံ၌ အာနိသင်အဆုံးအဖြတ်　　၆၃၄
၂၁၀။ ကထိန်သင်္ကန်းကို ဝေယျာပုံ　　၆၃၅
၂၁၁။ ပုရိမဝါသာ သာမဏေ ပစ္ဆိမဝါ၌ ရဟန်းခံလျှင် ကထိန်အာနိသင်ရပုံ　　၆၃၆
၂၁၂။ ပုရိမဝါဆိုသော သာမဏေအား အာနိသင်ရ မရ　　၆၃၇
၂၁၃။ ဥတ်ဖြင့်ပေးသောအခါ တထည်သဒ္ဓါအပ်ခြင်း　　၆၃၉
၂၁၄။ အာနိသင်ပစ္စည်းကို ထပ်၍ပေးခြင်း အာကြောင်း　　၆၃၉
၂၁၅။ ကထိနဝတ္ထုသံ ဟု ကမ္မဝါစာဖတ်ခြင်း၌ အဆုံးအဖြတ်　　၆၄၀
၂၁၆။ ကထိန်ခင်းပုံ　　၆၄၁
၂၁၇။ ကထိန်၏ ပုဗ္ဗကိစ္စများ　　၆၄၂
၂၁၈။ ကထိန်ခံသောရဟန်း၏ အင်္ဂါ ၅ ပါး　　၆၄၃
၂၁၉။ ကထိန်မခင်းတင်၍ ခင်းတတ်သောရဟန်းကို ပင့်၍ ကထိန်ခင်းပုံ　　၆၄၄
၂၂၀။ ကထိန်ခင်းခါနီးမှ တိစီဝရိတ် ဆောင်အပ်ကြောင်း　　၆၄၅
၂၂၁။ ကထိန်ခင်းပြီ လျှင် ပရိက္ခာရစွန့်ပြုအပ်ကြောင်း　　၆၄၆
၂၂၂။ ကထိန်သင်္ကန်းကို ပေးထုံးခင်းထုံးသိမ်　　၆၄၇
၂၂၃။ ခဏ္ဍသိမ်မရှိသော ကျောင်း၌ ကထိန်သင်္ကန်းပေးပုံ　　၆၄၇
၂၂၄။ ခဏ္ဍ သိမ်၌ ကထိန်ခင်းပုံ　　၆၄၈
၂၂၅။ ကထိန်သင်္ကန်းလူပုံ ဆုစကာပုံ　　၆၄၈

အမှတ်စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	တတိယကဏ္ဍ မာတိကာ	
	ဏာရှင်အရိယ၏ ဝိနယပုစ္ဆာများ။	၆၅၁
၂၂၆။	ဂပိယပစ္စည်းကို တောင်းယူပြီ မှ အဂပိယပစ္စည်းကို ပေးခြင်းအကြောင်း	၆၅၂
၂၂၇။	ရွှေငွေဖြင့်ဝယ်ယူသော ပစ္စည်းကို စွန့်ပေး၍ အပ်ခဲအာဝင်ပြုရာ ဇောပ်-ဃအပ်	၆၅၉
၂၂၈။	အကပ္ပိယ ဂပ္ပိယ ပစ္စည်းနှစ်ပါးကို ရိယာယ်ဖြင့်ကြံ၍ လဲလျှင် အပ်-ဒုအပ်	၆၆၁
၂၂၉။	ဇရုပ်ဖျက်၍ ကျွေးခင်းဆောက်လျှင် အပ် မအပ်	၆၆၂
၂၃၀။	သံဃဿ ဒေဝ ဟုလူသော ပစ္စည်းနှင့် မဘဿန္တက ပစ္စည်းတူ-မတူ အဆုံးအဖြတ်	၆၇၀
၂၃၁။	ပါဒအရမ္မာ ရွှေဒင်္ဂါကို ယူသင့်ကြောင်း	၆၇၃
၂၃၂။	ပရိဝါသ် အဆင့်ဆင့်ပေးခြင်းအကြောင်း	၆၈၉
၂၃၃။	ဗဒဿနာကြီးပြီးသော အာပတ်အပြစ်များ အကျိုးပေး မပေးဒုဆုံးအဖြတ်	၆၉၄
၂၃၄။	ဆေးလိပ်သောက်ခြင်းအပ် မအပ် အဆုံးအဖြတ်	၇၀၄
၂၃၅။	အားဖျဉ်ရည်ကိုသောက်ရာ ပစ္စဝေက္ခဏာ ဆင်ခြင်ရ မဆင်ခြင်ရ အဆုံးအဖြတ်	၇၀၆
	ဦးကဲလျာဏ၏ ဝိနယပုစ္ဆာ များ	၇၀၉
၂၃၆။	ရဟန်းသည် ဘုရား ရှင်ပြင်၌ ကိုယ်တိုင်မြက်ရှင်းခြင်း	၇၀၉
၂၃၇။	ကုစားပြီးအာပတ်ကင်းသည် အနန္တရာယ်ပြု-မပြု	၇၁၁
၂၃၈။	သက်နှံးချုပ်ရာ အပ်ဖြတ်မအပ်ခြားခြင်း	၇၁၅
	အရှင်ဇေတ၏ ဝိနယပုစ္ဆာများ	၇၃၀
၂၃၉။	ဝါတွင်း၌ ဝါပန်အပ်းသာကိစ္စများ	၇၃၁

အမှတ်စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	တတိယကဏ္ဍ	
၂၄၀။	ကာယဝိဘင်္ဂယပြဋိပုံ အဆုံးအဖြတ်	၃၄၀
၂၄၁။	ညဝံပြိုဿသာလာဘ်ကိုရှေ့ပြောင်းသင့်-မပြောင်းသင့် အကြောင်းနှင့် လူမည်ဟုဆိုရုံမျှဖြင့် အလှူးမြောက်-မမြောက်း အဆုံးအဖြတ်	၃၄၉
	အရှင်သုန္ဒ၊ လျှောက်ထားလွှာ	၃၃၃
	ထိမဲဝေးဆရာတော်၏ အာဠကာရင်နှိုင်းယှဉ်စာတမ်း	၃၃၈
၂၄၂။	ရဟန်တို့၊ ဖြည့် တန်းခဲ့သင့်-မခဲ့သင့်	၃၃၈
	ဦးဝံဝ၊ လျှောက်ထားလွှာ	၃၄၃
	ဝဲမိဝေးဆရာတော်၏သံသိုက်ဝိဟာရဝိနိစ္ဆယစာတမ်း	၃၄၈
၂၄၃။	သံသိုက် စွန်း ကို ဆွဲ၊ ဝယ်သူ ရထိုး-မရထိုက်	၃၄၈
၂၄၄။	သစ်တွင်းက အစိတ်ကာဝိနိစ္ဆယ	၈၁၄
	ဦးဣသာဘိတ၊ လျှောက်ထားလွှာ	၈၂၄
၂၄၅။	ပတ္တနိုက်ကုန်းဝိနိစ္ဆယစာတမ်း	၈၂၅
၂၄၆။	ခေါင်းကို၊ အပ်-မအပ် ဝိနိစ္ဆယ	၈၃၆
၂၄၇။	တိဿဒရိတ်နှင့် ညဉ့်ကင်းထွဋ္ဌ စွန့်၍ တဖန် အဓိဋ္ဌာန် တင်အပ်-မဘင်အပ်	၈၃၈
	ဦးကုသလလျှော်ထားလွှာနှင့် ဝိနိစ္ဆယများ	၈၄၁
၂၄၈။	ရဟန်းတို့ ကူလီ(အလုပ်သမား)၌ လျှင် အပ်-မအပ် အဆုံးအဖြတ်	၈၄၂
၂၄၉။	ရွှေဥကို လူဆွဲဆဲကပ်ပိုယကို ကြိုတင်းတင်းကြိုး ထားလျှင် အပ်-မအပ် အဆုံးအဖြတ်	၈၄၄
၂၅၀။	နိဿဂ်ိယဝတ္ထုကို ဝိနည်းကံနှင့် အညီ စွန့်လျှင် ဖြစ်ကြောင်း	၈၄၅

ဝိနယပုဋ္ဌာဝိသဇ္ဇနာ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

ပဏာမနှင့် ပဋိညာဉ်

သီလာဓိသီလံ ပရိဇာန သိက္ခံ၊ သုဒေသိတံ ဥတ္တာမပေါရိသံ ဝါ။
နတ္ထာ ကရိဿံ ဝိနယဿ ပုစ္ဆာ-ဝိသဇ္ဇနံ ယာဒိတာ ကေဟုနာဟံ။
အာရဉ္ဇိကေနာဒရမာသရေန္တော၊ နဝါနုနာနံ သုခပသိတုံ ဝါ။
ပညတ္တိဇောတာယ ဝိရုဇ္ဈိယာ ဝါ၊ ပရမွရာယာဘတာမာဒရိတ္ထာ။

အဟံ၊ ငါသည်။ ပရိဇာနံ၊ ရွှေဥာဏ်တော်အစု သမ္ပယုတ္တဉာဏ်ဖြင့် တခုမကျန် အဟုတ်အမှန် မပေါက်ပြန်သောအားဖြင့် ပိုင်းခြားခြင်း၍ သိတော်မူတတ်ထသော။ သီလာဓိသီလံ သိက္ခံ၊ ငါးပါးသီလ, ရှစ်ပါး သီလ, ဆယ်ပါးသီလတို့ထက် လွန်ကဲမြင့်မြတ်သော ပါတိမောက္ခသံဝရ သီလတည်းဟူသော အဓိသီလသိက္ခာကို။ သုဒေသိတံ၊ ကောင်းစွာ ပိုင်ပိုင် ဟောတော်မူနိုင်သော။ ဥတ္တာမပေါရိသံ ဝါ၊ ယောကျ်ားမြတ် ဖြစ်တော်မူသော ဘုရားရှင်ကိုလည်း။ အာဒရံ၊ ရှိသေစွာ။ နတ္ထာ နမာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။ နတ္ထာ၊ ၍။ ဥတ္တာမပေါရိသံ ဥတ္တာမပေါရိသေန၊ သည်။ သုဒေသိတံ၊ ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်သော။ သီလာဓိ-

သီလံ သိက္ခံ၊ အဓိသီလသိက္ခာ-ဟု ဆိုအပ်သော တရားတော်မြတ်ကို လည်း။ ဝ၊ သင်အပ်ကျင့်အပ် ဆပ်ပါးသော တရားတော်မြတ်ကို လည်း။ အာဒရံ၊ စွာ။ နတ္ထာ နမာမိ၊ ၏။ နတ္ထာ၊ ၍။ သီလာဓိ-သီလံ သိက္ခံ၊ သင်အပ်ကျင့်အပ် ဆယ်ပါးသော တရားတော်မြတ်ကို။ ပရိဇာနံ၊ ပိုင်းခြား၍ သိတော်မူတတ်သော အရိယာသံဃာတော်မြတ် ကိုလည်း။ အာဒရံ၊ စွာ။ နတ္ထာ နမာမိ၊ ၏။ နတ္ထာ၊ ၍။ ကေတုနာ၊ ကေတု အမည်ရှိသော။ အာရညိကေန၊ တောနေရဟန်းသည်။ အာဒရံ၊ စွာ။ ယာစိတံ၊ တောင်းပန်အပ်သည်ကို။ အာသရန္တော၊ အဖန်ဖန် အောက်မေ့သည်ဖြစ်၍။ နဝါနံ ဝ၊ ရဟန်းငယ်တို့၏ဂုဏ်း။ ဥနာနံ ဝ၊ ပါဋိ,အဋ္ဌကထာ,ဋီကာတို့ကို ကြည့်ရှုနိုင် သိမြင်နိုင်သော ဉာဏ်စွမ်းနှုံသော ရဟန်းတို့၏ဂုဏ်း။ ဝ၊ ဉာဏ်အားနည်းသော ရဟန်းတို့၏ဂုဏ်း။ သုခပသိဘံ ဝ၊ ရှုလွယ်မှတ်လွယ်စေခြင်းငှါဂုဏ်း။ ပညတ္တိဒေဝတာဃ ဝ၊ ဝိနည်းတရား ထင်ရှားပွင့်လင်းစေခြင်းငှါဂုဏ်း။ ဝိရုဠှိယာ ဝ၊ စည်ပင်ပြန့်ပွား များစေခြင်းငှါဂုဏ်း။ တတော၊ ထို ဝိနည်းပိဋကမှ(ထည့်)။ ပရမ္ပကုယာဘာတံ၊ အစဉ်အဆက် မပျက် ဆောင်အပ်သော ပါဋိ,အဋ္ဌကထာ,ဋီကာပါဠိကို။ အာဒရိတ္တာ၊ အလေး ဂရုပြု၍။ ဝိနယဿ၊ ဝိနည်းပိဋကတ်၏။ ဝ၊ ဝိနည်းပညတ်၏။ ဝ၊ ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်၏။ ပဉ္စာဝိသဇ္ဇနံ၊ အမေးအဖြေကို။ ဝ၊ အမေး အဖြေကျမ်းကို။ ကရိဿံ၊ ရေးစီရင်ပေအံ့။

[ဥပဇ္ဈာတိဂါထာမျိုး ၁၁-လုံးဖွဲ့။ ဣန္ဒဝဇိရာ,ဥပေန္ဒဝဇိရာ ၂-ပါးကို ရော၍ ဖွဲ့သောကြောင့် ဥပဇ္ဈာတိမည်၏။ ပရိဇာန, ယာစိတတို့ကား နိဂ္ဂဟိတလောပ။ ဗုဒ္ဓဃောသာမအာရာဒ္ဓ် ပရိဇာန-ကား ဥတ္တမပေါရိုဏ်-၏ ဝိဒေသနာ။]

ပဌမကဏ္ဍ

ပဋိညာဉ်အရ ပဋိညာတဗွကို ပြဆိုလိုက်အံ့—

၁။ အသက်-၂၀ ပြည့်ပြီထင်၍ ရဟန်းခံခြင်း

မေး။ ။အသက်-၂၀ မပြည့်သော ရဟန်းလောင်းကို အသက်၂၀-ပြည့်ပြီဟူသောအမှတ်ဖြင့် ရဟန်းခံရာ ရဟန်းဖြစ်ပါမည်လော။

ဖြေ။ ။အမှတ်ရှိသော်လည်း အသက်-၂၀ မပြည့်သောကြောင့် ရဟန်းမဖြစ်ပါ။

အနာပတ္တိ ဥနဝီသတိဝဿံ ပရိပုဏ္ဏဝီသတိဝဿသညိတိ ဇ္ဈတ္တေ ကိဉ္စာပိ ဥပသမ္ပာဒေန္တဿ အနာပတ္တိ၊ ပဋိဂ္ဂလော ပန အနုပသမ္ပန္နော၀ ဟောတိ—

ဟု လာသော ပါစိတ်အဋ္ဌကထာ ဥနဝီသတိဝဿသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်ကို ထောက်။

အနက်ကား— အနာပတ္တိ။ပ။ တ္ထေ၊ ဒ္ဍိ။ ဥပသမ္ပာဒေန္တဿ၊ ရဟန်းခံသော ဆရာသံဃာအား။ အနာပတ္တိ၊ အာပတ်မသင့်သည်။ ကိဉ္စာပိ ဟောတိ၊ အကယ်၍ကား ဖြင့်၏ရှင့်။ ပန၊ ထိုသို့ပင် အာပတ်မသင့်-သော်လည်း။ ပုဂ္ဂလော၊ ရဟန်းခံသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အနုပသမ္ပန္နော၀၊ ရဟန်းမဖြစ်သည်သာ။ ဟောတိ၊ ၏။

၂။ ရဟန်းဖြစ်သည်ထင်၍ ရဟန်းဝတ်နေခြင်း

မေး။ ။ထိုသို့ ရဟန်းမဖြစ်ခဲ့သော် ရဟန်းလုပ်၍ နေခြင်း၌ အပြစ်ရှိမည်လော။

ဖြေ။ ။"ရဟန်းခံ၍ ရဟန်းဖြစ်သည်"ဟူသော အမှတ်သညာ ဖြင့်သာနေမူ အပြစ်မရှိပါ။

သောပိ စ ယာဝ နု ဇာနာတိ၊ တာဝဿ နေဝ သဂ္ဃန္တရာယော နု မောက္ခန္တရာယော၊ ဥတ္ဌာ ပန ပုန ဥပသမ္ပဒိတပ္ပံ—

ဟု လာသော ပါစိတ်အဋ္ဌကထာကိုထောက်။

အနက်ကား— သောပိ စ၊ ထိုအသက်-၂၀ မပြည့်ပဲ ပြည့်ပြီဟူသော အမှတ်ဖြင့် ရဟန်းခံသောသူသည်။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး။ နု ဇာနာတိ၊ မသိတတ်။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး။ အဿ၊ ထိုရဟန်းအား။ သဂ္ဃန္တရာယော၊ နတ်ပြည် ရောက်မည်ကို တားမြစ်ခြင်းသည်။ နေဝ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ မောက္ခန္တ-ရာယော၊ မင်္ဂုလ်ရမည်ကို တားမြစ်ခြင်းသည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဥတ္ဌာ၊ သိလတ်သော်။ ပုန၊ တဖန်။ ဥပသမ္ပဒိတပ္ပံ၊ ရဟန်းခံအပ်၏။

၃။ ရဟန်းဟူသောအမှတ်ဖြင့် ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ရဟန်းခံပေးခြင်း

မေး။ ။ယိုအသက်-၂၀ မပြည့်ပဲလျက် ပြည့်ပြီဟူသောအမှတ်ဖြင့် ရဟန်းခံ၍ ဆယ်ဝါရှလျင် တပါးသော ရဟန်းလောင်းကို ဥပဇ္ဈာယ် ဆရာပြု၍ ရဟန်းခံမူ တပည့်ရဟန်းသည် ရဟန်းဖြစ်ပါမည်လော။

ဖြေ။ ။ထိုရဟန်းမဖြစ်ပဲလျက် ဖြစ်သည်ဟု ထင်မှတ်၍နေသော ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာကိုလွှတ်၍ ဂိုဏ်းပြည့်ပူ ရဟန်းဖြစ်သည်။

သစေ ပန သော ဒသဝဿတော ဩရံ ဥပသမ္ပာဒေတိ၊ တဉ္ဉေ မုဉ္ဆိတ္ဝာ ဂဏော ပူရတိ၊ သူပသမ္ပန္နော—

ကက္လာ] ၄-ရဟန်းမဖြစ်သူ၊ ပါရာဇိကကျသူရဟန်းက ကမ္မဝါဖတ်ခြင်း ၅

ဟု ့လာသော ပါစိတ်အဋ္ဌကထာကိုထောက်။

သော၊ ထိုအသက်-၂၀ ပြည့်ပြီဟု ထင်မှတ်လျက် ရဟန်းခံသော သူသည်။ ဒသဝဿစ္ဆယေန၊ ဆယ်ဝါကိုလွန်သဖြင့်။ အည်း၊ တပါးသော သူကို။ သစေ ပန ဥပသမ္ပာဒေတိ၊ ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ရဟန်းခံပေးငြားအံ့။ တံ၊ ထိုရဟန်းမဖြစ်ပဲ ရဟန်းဟု ထင်မှတ်၍နေသော ဥပဇ္ဈာယ်ကို။ မုဥ္ဆိတ္ဝာ၊ လွှတ်၍။ ဂဏှော၊ ဂိုဏ်းသည်။ ပူရတိ၊ ပြည့်၏။ သူပသမ္ပန္နော၊ နောက်ခံသောတပည့်သည် ကောင်းစွာ ရဟန်းဖြစ်၏။

၄။ ရဟန်းမဖြစ်သူ၊ ပါရာဇိကကျသူ ရဟန်းက ကမ္မဝါဖတ်ခြင်း

မေး။ ။ထိုရဟန်းမဖြစ်သော ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာသည် တပါးသူကို ကမ္မဝါဖတ်မစေခင်းပဲ မိမိသည်ပင် ကမ္မဝါဆရာပြု၍ အဖန်တလဲလဲ ဖတ်သဖြင့် ရဟန်းခံမူ နောက်ခံသောတပည့် ရဟန်းဖြစ်ပါမည်လော။

ဖြေ။ ။ထိုရဟန်းဟု ထင်မှတ်၍နေသောဆရာသည် မိမိသည်ပင် ဥပဇ္ဈာယ်,ကမ္မဝါဆရာပြု၍ ရဟန်းခံရာ ကမ္မဝါစာဌ် လိမ္မာပါမူ တပါးသောရဟန်းတို့ မဖတ်သော်လည်း ထိုဆရာကိုလွှတ်၍ ဂိုဏ်းပြည့်မူ နောက်ခံသောတပည့် ရဟန်းဖြစ်သည်သာ။

အည်ံ ဥပသမ္ပာဒေတိတိ ဥပဇ္ဈာယော ကမ္မဝါစာစရိယော ဝါ ဟုတ္ဝာ ဥပသမ္ပာဒေတိ–

ဟု ဖွင့်သော သာရတ္ထဒီပနီဋီကာကိုထောက်။ ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ, ဝိနယတ္ထမဉ္ဇူသာဋီကာတို့၌လည်း နည်းတူလာသည်။

အည်ံ။ပ။ဒေတိတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဥပဇ္ဈာယော ဝါ၊ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာသည်လည်းကောင်း။ ကမ္မဝါစာစရိယော ဝါ၊ ကမ္မဝါစာဆရာသည်လည်းကောင်း။ ဟုတ္ဝာ၊ ဖြစ်၍။ ဥပသမ္ပာဒေတိ၊ ရဟန်းခံပေး၏။

ထိုဋီကာ၌ ''ကမ္မဝါစာစရိယော'' ဟု ဆိုသဖြင့် ထိုအသက်-၂၀ မပြည့်ပဲ ပြည့်ပြီဟူသောအမှတ်ဖြင့် ရဟန်းခံသောသူသည် ကမ္မဝါစာ

ဖတ်၍ သူတပါးကို ရဟန်းခံပေးရာ ကမ္မဝါစာဌ် လိမ္မာမှု တပါးမသာ ရဟန်းတို့ မဖတ်သော်လည်း ကံအောင်ကြောင်းကို ပြတော်မူသည်။ ထိုစကားကိုထောက်၍ ပါရာဇိကကျသောရဟန်းသည် ကမ္မဝါစာဖတ်၍ တပါးသော သူ၏ ကံကို ဆောင်ရာဌ်လည်း ထိုပါရာဇိကကျသော ရဟန်းကိုလွှတ်၍ ဂိုဏ်းပြည့်မှူ ထိုကံအောင်သည်ဟု မှတ်ယူသင့်သည်။ ထိုကြောင့် ဝဇီရဗုဒ္ဓိဋီကာ ပဌမပါရာဇိကအဖွင့်ဌ်၌—

အဘိက္ခုနာ ကမ္မဝါစာယ သာဝိတာယပိ ကမ္မံ ရုဟတိ ကမ္မဝိပတ္တိယော အသမ္ဘဝတော—

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

အဘိက္ခုနာ၊ ရဟန်းမဟုတ်သောသူသည်။ ကမ္မဝါစာယ၊ ကမ္မဝါစာကို။ သာဓိတာယပိ၊ ကြားသည်ရှိသော်လည်း။ ကံမ္မံ၊ ကံသည်။ ရုဟတိ၊ ရောက်၏။ ကမ္မဝိပတ္တိယာ၊ ကံပျက်ခြင်း၏။ အသမ္ဘဝတော၊ မဖြစ်သင့်သောကြောင့်တည်း။

ထို့ကြောင့် ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာဌ်လည်း—

“ဗျတ္တေန ဘိက္ခုနာ ပဋိဗလေန သံဃော ဉာပေတဗ္ဗော” တိ ဝစနတော ထေယျသံဝါသကာဒိအာစရိယေဟိ အနုသာဝနာယ ကတာယ ဉပသမ္ပဒါ နု ရုဟတိ၊ တေသံ အဘိက္ခုတ္တာဘာဝတော ဝစနမ္ပိ နု ဂဟေတဗ္ဗံ။

ကိဉ္စ ဘိယျော— “ဣမာနိ စတ္တာရိ ကမ္မာနိ ပဉ္စဟာကာရေဟိ ဝိပဇ္ဇန္တိ” တိအာဒိနာ နယေန ကမ္မာနံ သမ္ပတ္တိဝိပတ္တိယာ ကထိယမာနာယ “သတ္တဟိ အာကာရေဟိ ကမ္မာနိ ဝိပဇ္ဇန္တိ ဝတ္ထုတော ဝါ ဉတ္တိတော ဝါ အနုသာဝနတော ဝါ သီမတော ဝါ ပရိသတော ဝါ ဥပဇ္ဈာယတော ဝါ အာစရိယတော ဝါ” တိ အကထိတတ္တာ နု ဂဟေတဗ္ဗံ—

ဟု ဆိုတော်မူသည်။

ဗျတ္တေန၊ လိမ္မာသော။ ပဋိဗလေန၊ စွမ်းနိုင်သော။ ဘိက္ခုနာ၊ ရဟန်းသည်။ သံဃော၊ သံဃာကို။ ဉာပေတဗ္ဗော၊ သိစေအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝစနတော၊ ဟောခြင်းမူသောကြောင့်။ ထေယျသံ-ဝါသကာဒိအာစရိယေဟိ၊ ထေယျသံဝါသက အစရှိသောဆရာတို့သည်။ အနုဿာဝနာယ၊ ကမ္မဝါစာကို။ ကတာယ၊ ဖတ်ခြင်းကို ပြုသဖြင့်။ ဥပသမ္ပဒါ၊ ရဟန်းအဖြစ်သည်။ နာ ရုဟတိ၊ မရောက်။ တေသံ၊ ထိုထေယျသံဝါသက အစရှိသောသူတို့၏။ အဘိက္ခုတ္တာ၊ ရဟန်းမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ ဝစနံ၊ ဤသို့ ဆိုသောစကားကို။ နာ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ မယူအပ်။ စတ္တာရိ၊ လေးပါးကုန်သော။ ဣမာနိ ကမ္မာနိ၊ ဤအပလောကနကံ, ဉတ်ကံ, ဉတ်ဒုတိယကံ, ဉတ်စတုတ္ထကံတို့သည်။ ပဥ္စဟိ၊ ငါးပါးဟုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ ဝတ္ထု,ဉတ်, အနုဿာဝန, သီမာ, ပရိသ-ဟူသော အကြောင်းတို့ကြောင့်။ ဝိပဇ္ဇန္တိ၊ ပျက်ကုန်၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့ စသည်ဖြင့်။ ဝုတ္တတ္တာ စ၊ ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ ဝတ္ထုတော ဝါ၊ ဝတ္ထုအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဉတ္တိတော ဝါ၊ ဉတ်အားဖြင့်လည်းကောင်း။ အနုဿာဝနတော ဝါ၊ ဖြင့်လည်းကောင်း။ သီမတော ဝါ၊ ဖြင့်လည်းကောင်း။ ပရိသတော ဝါ၊ ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဥပဇ္ဈာယတော ဝါ၊ ဖြင့်လည်းကောင်း။ အာစရိယတော ဝါ၊ ကမ္မဝါစာဆရာအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သတ္တဟိ၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ အကြောင်းတို့ကြောင့်။ ဝါ၊ အကြောင်းတို့ဖြင့်။ ကမ္မာနိ၊ လေးပါးသော ကံတို့သည်။ ဝိပဇ္ဇန္တိ၊ ပျက်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အကထိတတ္တာ စ၊ မဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ နာ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ မယူအပ်။

ထို့ကြောင့် ပါရာဇိကကျသော ဒုဿီလရဟန်း ကမ္မဝါစာဖတ်ရာကံအောင်သည်ဟု သန္နိဋ္ဌာန်ကျမှတ်လေ။

ဝဇိရဗုဒ္ဓိဋီကာ ပဌမပါရာဇိကအဖွင့်ဋ္ဌပင်–

ဥပသမ္မန္နပုဒ္ဓော ဧဝ စေ ကမ္မဝါစံ သာဧေတိ၊ သံဃော စ တသ္မိံ ဥပသမ္မန္နသညီ၊ ဧဝဥ္စေ ကမ္မံ ရုဟတိ၊ နာ အညထာတိ နော ခန္ဓိတ် အာစရိယော။ ဂဟဋ္ဌော ဝါ တတ္ထိယော ဝါ ပဏ္ဍကော ဝါ! အနုပသမ္မန္နသညီ ကမ္မဝါစံ သာဧေတိ၊ သံဃေန ကမ္မဝါစာ နာ ဝုတ္တာ ဟောတိ။

"သံဃော ဥပသမ္မာဒေယျ၊ သံဃော ဥပသမ္မာဒေတိ၊ ဥပသမ္မန္နော သံဃေနာ"တိ ဟိ ဝစနတော သံဃေန ကမ္မဝါစာယ ဝတ္တဗ္ဗာယ သံဃပရိယာပန္နေန, သံဃပရိယာပန္နသညီတေန ဝါ ဧကေန ဝုတ္တာ သံဃေန ဝုတ္တာဝ ဟောတိတိ ဧဝဒိတဗ္ဗော။ အယမေဝ သဗ္ဗကမ္မေသု ယုတ္တိ-

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

ဥပသမ္မန္နပုဒ္ဓော ဧဝ၊ ရဟန်းဖြစ်ဖူးသော သူကိုသာလျှင် (ဝါ) သူသည်သာလျှင်။ ကမ္မဝါစံ၊ ကို။ စေ သာဧေတိ၊ ကြားစေသည် ဖြင့်အံ့။ သံဃော စ၊ သံဃာသည်လည်း။ တသ္မိံ၊ ထိုရဟန်း၌။ ဥပသမ္မန္နသညီ၊ ရဟန်းဟု အမှတ်ရှိသည်။ ဧစေ ဟောတိ၊ ဖြစ်အံ့။ ဧဝဉ္စ၊ ဤသို့သာလျှင်။ ဧတံ ကမ္မံ၊ ထိုကံသည်။ ရုဟတိ၊ ရောက်၏။ အညထာ၊ တပါးသော အခြင်းအရာအား ဖြင့်။ နာ ရုဟတိ၊ မရောက်။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်လျှင်။ နော၊ ငါတို့၏။ ခန္ဓိ၊ နှစ်သက်ခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာစရိယော၊ ဆရာသည်။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ ဂဟဋ္ဌော ဝါ၊ လူသည်လည်းကောင်း။ တိတ္ထိယော ဝါ၊ တတ္ထိသည်လည်းကောင်း။ ပဏ္ဍကော ဝါ၊ ဧဏ္ဍုက်သည်လည်းကောင်း။ အနုပသမ္မန္နသညီ၊ ရဟန်းမဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိလျက်။ ကမ္မဝါစံ၊ ကို။ သာဧေတိ၊ ကြား၏။ သံဃေန၊ သည်။ ကမ္မဝါစာ၊ ကို။ နာ ဝုတ္တာ၊ မဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ သံဃော ဥပသမ္မာဒေယျ။ပ။သံဃေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ဟောတော်မူသောကြောင့်တည်း။ သံဃေန၊ သည်။ ကမ္မဝါစာယ၊ ကို။ ဝတ္တဗ္ဗာယ၊ ဆိုအပ်လတ်သော်။ သံဃပရိယာပန္နေန၊ သံဃာ၌ အကျုံးဝင်သော။ ဝါ၊ အတွင်းဝင်သော။ သံဃ-

ပရိယာပန္နသည်ဖေတန၊ သံဃံဒါ၌ အတွင်းဝင်သည်ဟု အမှတ်ရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ ဧကေန၊ တယောက်သောရဟန်းသည်။ ဝါ၊ ပါရာဇိကကျသောရဟန်းသည်။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ သံဃေန၊ သည်။ ဝုတ္တာဝ၊ ဆိုအပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိ-တဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ အယမေဝ၊ ဤစကားသည်သာလျှင်။ သဗ္ဗကမ္မေသု၊ ခပ်သိမ်းသောကံတို့၌။ ယုတ္တို၊ သင့်သောစကားတည်း။

လူ့အသွင်ဖြင့် သံဃံဒါအလယ်သို့ ဝင်၍ ကမ္မဝါစာဖတ်မှု သံဃာဟူ မထင်မှတ်နိုင်သောကြောင့် ထိုလူဖတ်သော ကမ္မဝါစာဖြင့် ကံမအောင်ဟုမှတ်လေ။

ဤစကားအရ ဝဇိရဗုဒ္ဓိဋီကာကို ကြည့်လိုမူ ဆယ်ကြောင်းပေ ၎-အင်္ဂါ၊ ၎-ချပ် ကျော်ဘက်မှာရှုလေ။

၅။ ပါရာဇိကကျသူ ရဟန်းထံ၌ သာမဏေပြုခြင်း

မေး။ ။ပါရာဇိကကျသောရဟန်းထံ သရဏကုံခံယူ၍ သာမဏေပြုရာ သာမဏေဖြစ်ပါမည်လော။

ဖြေ။ ။ပါရာဇိကကျသော ရဟန်းသည် ပါရာဇိကကျသည်ကို သိလျက် နေသည်ဖြစ်စေ၊ မသိ၍ နေသည်ဖြစ်စေ ရဟန်းဟူသော ပဋိညာဉ်ဖြင့်နေ၍ တပည့်သာမဏေကို သရဏကုံပေး၍ ရှင်ပြုရာ ဆရာတပည့် နှစ်ပါးပင် သရဏကုံကို ပြည့်စုံအောင်ဆိုနိုင်မူ ဥပသမ္ပဒကံကဲ့သို့ သာမဏေဖြစ်သည်။

အညံ ဥပသမ္ပာဒေတိတိ ဥပဇ္ဈာယော ကမ္မဝါစာစရိယော ဝါ ဟုတ္ဝာ ဥပသမ္ပာဒေတိ–

ဟု လာသော သာရတ္ထဒီပနိဋီကာ,ပိမတိဝိနောဒနီ,ဝဇိရဗုဒ္ဓိဋီကာတို့ကို လည်းကောင်း၊

အာဘိက္ခုနာ ကမ္မဝါစာယ သာဝိတာယပိ ကမ္မံ ရုဟတိ ကမ္မဝိပတ္တိယာ အသမ္ဘဝတော–

ဟု လာသော ဝဇိရဗုဒ္ဓိဋီကာကိုလည်းကောင်း ထောက်လေ။

ပါရာဇိကကျသောရဟန်းသည် ဥပသမ္ပဒကမ္မဝါစာဖတ်ရာ ကမ္မဝါစာ ပီဓအောင်ဆိုနိုင်မှု ထိုပါရာဇိကကျသော ရဟန်းကို လွှတ်၍ ဂိုဏ်းပြည်လျှင် ရဟန်းခံသောသူသည် ရဟန်းဖြစ်သကဲ့သို့၊ ပါရာဇိကကျသောရဟန်း သရဏဂုံပေး၍ ရှင်ပြုရာ သရဏဂုံ ပီသအောင်ပေးနိုင်လျှင် သာမဏေဖြစ်ထိုက်သည်ဟု မှတ်ယူသင့်သည်။

ဒုဿီလရဟန်းထံမှာ ရဟန်းဟု ထင်မှတ်၍ သရဏဂုံ ပဉ္စသီလ ခံယူသောလူတို့မှာ ဆိုဖွယ်ရာမရှိ။ သရဏဂုံ သီလပြည့်စုံကြသည်ဟု မှတ်။

၆။ ပါရာဇိကဖြင့် ယုံပွားသူကို ရှိခိုးခြင်း

မေး။ ။ထိုပါရာဇိကကျသော ရဟန်းကို ပါရာဇိကကျသည်ဟု အမှန်လည်းမဆိုနိုင်၊ သံသယလည်းမကင်းနိုင်၊ ထိုရဟန်းကို ရှိခိုးခြင်း လက်အုပ်ချီခြင်း၌ အပြစ်ရှိမည်လော။

ဖြေ။ ။ပါရာဇိကကျသော ရဟန်းသည် မိမိပါရာဇိကကျသည် အဖြစ်ကို ဝန်မခံသမျှကာလပတ်လုံး ရဟန်းဟု ခေါ်ဝေါ်ထိုက်သည်ဖြစ်၍ သံသယရှိသော်လည်း ရှိခိုးခြင်း လက်အုပ်ချီခြင်းကိုပြုရာ အပြစ်မရှိ။

ပါရာဇိကံ အာပန္နော ဟိ တံ ပဋိစ္စာဒေတ္ဝာ ယာဝ ဘိက္ခုပဋိညော ဟောတိ၊ တာဝ ဘိက္ခု ဧဝ ဟောတိ ဘိက္ခူနမေဝ ပါရာဇိကဿ ပညတ္တတ္တာ။ ယော ပန ဘိက္ခူတိ ဟိ စုတ္တံ။ တထာ ဟိ သော သံဝါသံ သာဒိယန္တောပိ ထေယျသံဝါသကော နာ ဟောတိ၊ သဟသေယျာဒိအာပတ္တိဥ္စ နာ ဇနေတိ၊ အတ္တာနံ ဩမသန္တဿ ပါစိတ္တိယဥ္စ ဇနေတိ–

ဟု လာသော ဝိဓတိဝိနောဒနီဋီကာ ပဌမပါရာဇိကအဖွင့်ကိုထောက်။ သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌လည်း လာသည်။

ဟိ၊ မူန်၏။ ပါရာဇိကံ၊ သို့။ အာပန္နော၊ ရောက်သောရဟန်း သည်။ တံ၊ ထိုပါရာဇိကကို။ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ၊ ဖုံးလွှမ်း၍။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး။ ဘိက္ခုပဋိဉာဉော၊ ရဟန်းဟု ဝန်ခံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး။ ဘိက္ခု ဧဝ၊ ရဟန်းမည်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဘိက္ခူနမေဝ၊ ရဟန်းတို့အားသာလျှင်။ ပါရာဇိကဿ၊ ပါရာဇိကကို။ ပညတ္တတ္တာ၊ ပညတ်တော်မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ သောပိ၊ ရဟန်းကို(သည်)လည်း။ ဘိက္ခူတိ၊ ရဟန်းဟူ၍။ ဝုတ္တံ(ဝုတ္တော)၊ ဆိုအပ်၏။ တထာ ဟိ တတော ဧဝ၊ ထိုကြောင့် သာလျှင်။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ သံဝါသံ၊ ရဟန်းတို့ ရှိခိုးခြင်း အစရှိသော သံဝါသကို။ သာဒိယန္တောပိ၊ သာယာသော်လည်း။ ထေယျသံဝါသကော၊ သည်။ နော ဟောတိ၊ မဖြစ်။ သဟသေယျာဒိ-အာပတ္တိဥ္စ၊ သဟသေယျစသောအာပတ်ကိုလည်း။ နော ဇနေတိ၊ မဖြစ်စေ။ အတ္တာနံ၊ မိမိကို။ သြမသန္တံသဃ၊ ဆဲသောရဟန်းအား။ ပါစိတ္တိယဉ္စ၊ ပါစိတ်အာပတ်ကိုလည်း။ ဇနေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။

ထိုဋီကာပါဠ်၌ သံဝါသကို သာယာသော်လည်း ထေယျသံဝါသက မဖြစ်ဟု ပြသဖြင့် ရှိခိုးခြင်း နေရာခင်းခြင်း အစရှိသော သံဝါသကို ပြုသော ရဟန်းသည်လည်း အဖြစ်မရှိဟု ပြတော်မူသည်။ သဟသေယျာဒိ၌ အာဒိသဒ္ဒါဖြင့်လည်း ရှိခိုးခြင်း လက်အုပ်ချီခြင်း နေရာခင်းခြင်း အဘူအကပ်ခံ၍စားခြင်း အစရှိသည်တို့ကို ပြုသောရဟန်းတို့အားလည်း အာပတ်ကို မဖြစ်စေဟု ပြတော်မူသည်။

ဝဇိရဗုဒ္ဓိဋီကာ၌လည်း—

အကုပ္ပေန ဥပသမ္ပန္နော ပန ပစ္ဆာ ပါရာဇိကောပိ ဇာတော ဥပသမ္ပန္နဋ္ဌာနေ တိဋ္ဌတိ—

ဟု မိန့်တော်မူသည်။

အကုပ္ပေန၊ သမ္ပတ္တိငါးပါးနှင့်ပြည့်စုံ၍ မပျက်သဖြင့်။ ဥပသမ္ပဒန္နောပန၊ ပဉ္စင်းဖြစ်သော ရဟန်းသည်ကား။ ပစ္ဆာ၊ နောက်မှု။ ပါရာဇိကောပိ၊ ပါရာဇိကကျသော်လည်း။ ဇာတိတော၊ ဘိက္ခုဇာတ်အားဖြင့်။ ဥပသမ္ပန္နဋ္ဌာနေ၊ ရဟန်းအရာ၌။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။

တေရသကဏ်ဍိကာ သံဃာဒိသိသိ ဒုဋ္ဌဒေါသ သိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၌ လည်း—

အန္တိမဝတ္ထုံ အဇ္ဈာပန္နဿ အဝန္ဟနိယေသု အဝုတ္တတ္တာ တေန သဒ္ဓိံ သယန္တဿ သဟသေယျာပတ္တိယာ အဘာဝတော, တဿ စ ပဋိဂ္ဂဟကဿ ရုဟကတော တဒေဝ ယုတ္တတရန္တိ ဝိညာယတီ—

ဟု မိန်တော်မူ၏။

အန္တိမဝတ္ထုံ အဇ္ဈာပန္နဿ၊ ပါရာဇိကကျသော ရဟန်းအား။ အဝန္ဟနိယေသု၊ ရှိမခိုးအပ်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။ အဝုတ္တတ္တာ၊ မဆိုသောကြောင့်။ တေန၊ ထိုပါရာဇိကကျမသော ရဟန်းနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ အတူ။ သယန္တဿ၊ အိပ်သောရဟန်းအား။ သဟသေယျာပတ္တိယာ၊သဟသေယျအာပတ်၏။ အဘာဝတော၊ မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တဿ စ၊ ထိုပါရာဇိကကျသော ရဟန်းအားလည်း။ ပဋိဂ္ဂဟကဿ၊ အကပ်ခံခြင်း၏။ ရုဟကတော၊ ရောက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တဒေဝ၊ ထိုပါရာဇိကကျသော ရဟန်းကို ရှိခိုးခြင်း၌ အာပတ်မသင့်ဟု ဆိုအပ်သော စူဠဂဏ္ဌိ,မဇ္ဈိမဂဏ္ဌိ စကားသည်သာလျှင်။ ယုတ္တတရံ၊ သင့်မြတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။

ထိုဒုက္ကာကိုထောက်၍ ပါရာဇိကကျသောရဟန်းသည် အကပ်ခံရာ အကပ်ခံမြောက်သည်ဟု မှတ်။

၇။ ပါရာဇိကကျသူမှန်းသိလျက် ရှိခိုးခြင်း

မေး။ ။ထိုပါရာဇိကကျသော ရဟန်းကို ကေန္တသိရာ၌ ရှိခိုးရာအပြစ်ရှိသည်ဟု မှတ်ရမည်လော။

ဖြေ။ ။ပါရာဇိကကျသော ရဟန်းကို ဧကန္တကျသည်ကို သိမြင်သော်လည်း ရဟန်းဟု ဝန်ခံခြင်းရှိမူ ရှိခိုးခြင်း လက်အုပ်ချီခြင်းကို ပြုသော်လည်း အပြစ်မရှိ။

ကိဉ္စာပိ ယာဝ သော ဘိက္ခုဘာဝံ ပဋိဇာနာတိ၊ တာဝ ဝန္ဒိတဗ္ဗော။ ယဒါ ပန "အသမဏောမ္ဳိ"တိ ပဋိဇာနာတိ၊ တဒါ န ဝန္ဒိတဗ္ဗော–

ဟု လာသော တေရသကဏ်ဍီကာ ဒုဋ္ဌဒေါသအဖွင့်ကိုထောက်။

ယာဝ၊ လုံး။ သော၊ ထိုပါရာဇိကကျသော ရဟန်းသည်။ ဘိက္ခု-ဘာဝံ၊ ရဟန်း၏အဖြစ်ကို။ ပဋိဇာနာတိ၊ ဝန်ခံ၏။ တာဝ၊ လုံး။ ဝန္ဒိတဗ္ဗော၊ ရှိခိုးအပ်သည်။ ကိဉ္စာပိ ဟောတိ၊ ဖြစ်၍ရှင့်၊ ပန၊ ထို့သို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ အသမဏောမ္ဳိတိ၊ ငါ ရဟန်းမဟုတ်သည် ဖြစ်၏ဟူ၍။ ပဋိဇာနာတိ၊ ဝန်ခံ၏။ တဒါ၊ ထို့ဝန်ခံသောအခါ၌။ န ဝန္ဒိတဗ္ဗော၊ ရှိမခိုးအပ်။

၈။ အလင်္ဂီဒုဿီလဟု သံသယရှိလျက် ထောက်ပံ့ခြင်း

မေး။ ။ထိုအလင်္ဂီဒုဿီလဖြစ်သော ပါရာဇိကကျသော ရဟန်းကို အမှန်မသိနိုင်သော်လည်း သံသယမကင်းရှိလျက် ချီးမြှင့် ထောက်ပံ့ရုံ အပြစ်မရှိဟု မှတ်ရမည်လော။

ဖြေ။ ။ပါရာဇိကကျသော ရဟန်းဖြစ်စေ၊ အလင်္ဂီလက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံ၍ အလင်္ဂီအဖြစ်ကို ထင်ရှားသိမူ ထိုအလင်္ဂီရဟန်းကို ငဲ့၍သာ ချီးမြှောက်ထောက်ပံ့ခြင်းကိုပြုမူ အပြစ်ရှိသည်။ ထိုအလင်္ဂီကို အလင်္ဂီဟု ထင်ရှားသိသော်လည်း အလင်္ဂီပဂ္ဂိုလ်ကိုမငဲ့ပဲ တရားကိုနာလို၍,တပည့်ဒါယကာကို တရားနာစေလို၍, ဒါနကုသိုလ်ဖြစ်စေလို၍, မိမိကုသိုလ်ရလို၍သာ ချီးမြှောက်ထောက်ပံ့မူ အပြစ်မရှိ။

ဓမ္မာနုဂ္ဂဟေန ဂဏ္ဌန္တိဿ အာပတ္တိယာ အဘာဝေပိ ထေရော တဿ အလဇ္ဇီဘာဝံယေဝ သန္ဓာယ "ပါပေါ ကိရာယ"န္တိ အာဒိမာဟ–

ဟူ၍လည်းကောင်း၊

သစေ ပန လဇ္ဇီ အလဇ္ဇိံ ပဂ္ဂဏှာတိ၊ အနုမောဒနံဝယ အဇ္ဈေသတိ၊ ဓမ္မကထာယ အဇ္ဈေသတိ၊ ကုလေသု ဥပတ္ထဇ္ဈေတိ၊ ဣတရောပိ အမှာကံ အာစရိယော ဤဒိသော စ ဤဒိသော စာတိ တဿ ပရိသတိ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။ အယံ သာသနံ ဩသက္ကာပေတိ အန္တရဓာပေတီတိ ဇာတ္ထ ကေဝလံ ပဂ္ဂဏှိတုကာမတာယ ဧဝံ ကာတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ ဓမ္မဿ ပန သာသနဿ သောတူနဉ္စ အနုဂ္ဂဟတ္ထာယ ဝဋ္ဋတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ–

ဟူ၍လည်းကောင်း လာသော သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ, ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာတို့ကိုထောက်။

ဓမ္မာနုဂ္ဂဟေန၊ ပရိယတ်တရား‌ကို ချီးမြှောက်သဖြင့်။ ဂဏှန္တိဿ၊ အလဇ္ဇီရဟန်းထံ၌ သင်ယူရသောရဟန်းအား။ အာပတ္တိယာ၊ အာပတ်သည်။ အဘာဝေ‌ပိ၊ မဖြစ်သော်လည်း၊ ထေရော၊ မထေရ်သည်။ တဿ၊ ထို‌ဆရာ၏။ အလဇ္ဇီဘာဝံယေဝ၊ အလဇ္ဇီ အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ အယံ၊ ဤ‌ဆရာသည်။ ပါပေါ ကိရ၊ ယုတ်မာသတတ်။ ဣဘိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ အထူး‌ကို‌ဆို‌ဦး‌အံ့။ လဇ္ဇီ၊ အရှက်ရှိသော လဇ္ဇီရဟန်းသည်။ အလဇ္ဇိံ၊ အရှက်မရှိသော အလဇ္ဇီရဟန်း‌ကို။ ပဂ္ဂဏှာတိ၊ မြှောက်စား၏။ အနုမောဒနာယ၊ အနုမောဒနာဟူ‌ရား ဟောစေခြင်းငှာ။ အဇ္ဈေသတိ၊ တိုက်တွန်း၏။ ဓမ္မကထာယ၊ တရား‌စကား‌ပြောစေခြင်းငှာ။ အဇ္ဈေသတိ၊ တိုက်တွန်း၏။ ကုလေသု၊ အမျိုးဒါယကာတို့ဖြင့်။ ဝါ၊ ဒါယကာတို့‌ကို။ ဥပတ္ထဇ္ဈေတိ၊ တရား‌နာခြေ လှူဒါန်းခြေစသည်ဖြင့် ဆို၍ ထောက်ပံ့စေ၏။ ဣတရောပိ၊ တယောက်သောတပည့်သည်လည်း။ အမှာကံ၊ ငါတို့၏။ အာစရိယော၊ ဆရာသည်။ ဤဒိသော စ၊ ဤသို့သိလအကျင့်ရှိ၏။ ဤဒိသော စ၊

ဤသို့ တတ်သိလိမ္မာခြင်းရှိ၏။ ဣဘိ၊ သို့။ တဿ၊ ထို့အလင်္ဂဒိဆရာကြီး၏။ ဝဏ္ဏံ၊ ကျေးဇူးကို။ ပရိသတိ၊ လူရှင်ရဟန်းပရိသတ်၌။ ဘာသတိ၊ ဆို၏။ အယံ၊ ဤသို့ပြုသောသူသည်။ သာသနံ၊ သာသနာတော်ကို။ ဩသက္ကာပေတိ၊ ဆုတ်ယုတ်စေ၏။ အန္တရဓာပေတိ၊ ကွယ်စေ၏။ ဣတိ ဇတ္ထ၊ ဤအဋ္ဌကထာစကား၌။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ပဂ္ဂဏှိတုကာမတာယ၊ အလင်္ဂဒိကို ချီးမြှောက်လိုသဖြင့်။ ဧဝံ၊ သို့။ ကာတုံ၊ ပြုခြင်းငှာ။ ဝါ၊ ပြုခြင်းသည်။ နု ဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။ ခမ္မဿ ပန၊ တရားတော်အားလည်းကောင်း။ သာသနဿ၊ သာသနာတော်အားလည်းကောင်း။ သောတူနဉ္စ၊ တပည့်ဒါယကာတို့အားလည်းကောင်း။ အနုဂ္ဂဟာဘာဝယ၊ ချီးမြှောက်ခြင်းငှာ။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ပရိဝါအဋ္ဌကထာ ခန္ဓကပုစ္ဆာအဖွင့်၌လည်း-

သီလဝန္တောဟိဘိက္ခဝေ စတုန္နံ ဒုဿီလဿ အဒါကုပိ ဝဋ္ဋတိ။ သာရဏိယမမ္မပူရိတုန ပန သဗ္ဗေသံ ဒါတဗ္ဗမေဝါတိ ဝုတ္တံ-ဟု ဆိုတော်မူ၏။

ဟိ၊ မူန်၏။ သီလဝန္တောဟိတိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ဟောတော်မူသောကြောင့်။ ဒုဿီလဿ၊ သီလမရှိသောရဟန်းအား။ အဒါတုံပိ၊ မပေးပဲ နေခြင်းငှာလည်း။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ သာရဏိယမမ္မပူရိတုန ပန၊ သာရဏိယကျင့်ဝတ်ကိုဖြည့်သော ရဟန်းသည်ကား။ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့အား။ ဒါတဗ္ဗမေဝ၊ ပေးအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။

သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌လည်း-

အဒါတုံပီတိ ဇတ္ထု ပိ-သဒ္ဒေန ဒါတုံပိ ဝဋ္ဋတီတိ ဒဿေတိ။ ဒါနံ ဟိ နာမ နကဿစိ နိဝါရိတံ။ တေန ဒုဿီလဿပိ အတ္ထိကဿ သတိ သမ္ဘဝေ ဒါတဗ္ဗံ။ တဉ္စ ခေါ ကရုဏာဝယဝသေန၊ နဝတ္တပူရကဝသေန။ သာရဏိယမမ္မပူရကဿ အပ္ပဋိဝိဘတ္တဘောဂိတာဝယ "သဗ္ဗေသံ ဒါတဗ္ဗမေဝါ"တိ ဝုတ္တံ-ဟု မိန့်ဆော်မူ၏။

အဒါတုံပိတိ ဧတ္ထ၊ အဒါတုံပိ-ဟူသောပုဒ်၌။ ပိ-သဒ္ဒေန၊ ပိ-သဒ္ဒါ ဖြင့်။ ဒါတုံပိ၊ ပေးခြင်းငှါလည်း။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒယေတိ၊ ပြ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဒါနံ နာမ၊ ဒါနမည်သည်ကား။ ကာယစိ၊ တစုံတယောက်သောသူအား။ နံ နိဝါရိတံ၊ မမြစ်အပ်။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဒုဿီလဿာပိ၊ ဒုဿီလပုဂ္ဂိုလ်အား လည်း။ အတ္ထိကဿ၊ အလိုရှိသောသူအား။ သမ္ဘဝေ၊ ပေးလှူလိုသောအဖြစ်သည်။ သတိ၊ သော်။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ပေးလှူအပ်၏။ တဉ္စ ခေါ၊ ထိုပေးလှူခြင်းသည်။ ကရုဏာဃယ၊ ကရုဏာ၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ ဝတ္တပ္ပဋိပတ္တိ-ဝသေန၊ ဝတ်ဖြည့်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ နံ ဝဋ္ဋတိ၊ မသင့်။ သာရဏိယဓမ္မပဋိပတ္တိယာ၊ သာရဏီယကျင့်ဝတ်တရားကို ဖြည့်မသောရဟန်းအား။ အပ္ပဋိဝိဘတ္တဘောဂိတာယ၊ မဝေဖန်အပ်သော သုံးဆောင်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ဤပစ္စည်းကိုသာ လှူအံ့၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာ လှူအံ့ စသည်ဖြင့် ဝေဖန်ပိုင်းခြား၍ သုံးဆောင်ခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သဗ္ဗေသံ ဒါတဗ္ဗမေဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဤသို့ လာသော အဋ္ဌကထာ,ဋီကာပါဠိတော်ဖြင့်လည်း အလဇ္ဇီဒုဿီလ ရဟန်းကို ချီးမြှောက်လိုသောစိတ်, ဝတ်ပြုလိုသောစိတ်ဖြင့်သာ မပေး မလှူအပ်သည်။ သနားခြင်းကရုဏာစိတ်ရှိ၍ ပေးလှူမူ အပြစ်မရှိဟု ပြတော်မူသည်။

၉။ ပါရာဇိကကျသူဟု သံသယရှိလျက် ကံအတူပြုခြင်း

မေး။ ။ထို ပါရာဇိကကျသော ရဟန်းကို ပါရာဇိကကျသည်ဟု အမှန်လည်းမဆိုနိုင်။ ထိုရဟန်း၌ ပါရာဇိကကို သံသယလည်းမဂင်းနိုင်။ ထိုရဟန်းနှင့်အတူ ကံဆောင်ရာ အပ်ပါမည်လော။

ဖြေ။ ။ထိုရဟန်း၌ သံသယမဂင်းသော်လည်း ရဟန်းမဟုတ်ဟု အမှန်မဆိုနိုင်သောကြောင့် လည်းကောင်း၊ ရဟန်းမဟုတ်သော်လည်း ရဟန်းဟု ဝန်ခံချက်ရှိသောကြောင့်လည်းကောင်း ရဟန်းဟူသော

အမှတ်သညာဖြင့် ကံဆောင်နိုင်မူ အာပတ်လည်းမသင့် ကံလည်းမပျက်။ ရဟန်းဟူသော အမှတ်ကိုလည်း မထင်နိုင်၊ သံသယမကင်းနိုင်သော်လည်း ရဟန်းမဟုတ်ဟု မဆိုဝံ့၍သာ ထိုရဟန်းနှင့်အတူ ကံဆောင်မူ သံသယရှိ၍ အာပတ်သင့်ဖို့ရှိသည်။ ဆောင်သောကံမှာ တိုရဟန်းကို လွှတ်၍ ဂိုဏ်းပြည့်မူ မပျက်။

တေ ဟတ္ထပါသတော ဗဟိကရဏဝသေန ဝဇ္ဇတဗ္ဗာ။ ဧတေသု ဟိ တိဝိဓေ ဥက္ခိတ္တကေ သတိ ဥပေါသထံ ကရောန္တော သံဃော ပါစိတ္တိယံ အာပဇ္ဇတိ။ သေသေသု ဒုက္ကဋံ-

ဟု လာသော မာတိကာအဋ္ဌကထာကိုထောက်။

တေ၊ ထိုနှစ်ကျိပ်တယောက်သော ဝဇ္ဇနီယပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ဟတ္ထပါသတော၊ တတောင်ထ္ဝာ ဟတ္ထပါသ်မှ။ ဗဟိကရဏဝသေန၊ အပပြူသည်၏အစ္ဈမ်းဖြင့်။ ဝဇ္ဇတဗ္ဗာ၊ ကြဉ်အပ်ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဧတေသု၊ ထို ဝဇ္ဇနီယပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ ဥက္ခိတ္တကေ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိလျက်။ ဥပေါသထံ၊ ဥပုသ်ကို။ ကရောန္တော၊ ပြုသော။ သံဃော၊ သံဃာသည်။ ပါစိတ္တိယံ၊ သို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။ သေသေသု၊ ကြွင်းသော ဝဇ္ဇနီယပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။ ဒုက္ကဋံ၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၏။

သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌လည်း နည်းတူလာသည်။ ထိုသို့ လာသော အဋ္ဌကထာ,ဋီကာတို့ဖြင့် ဝဇ္ဇနီယပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို တသိမ်တည်း၌ ဟတ္ထပါသ်အတွင်းထား၍ ကံပြုသော်လည်း အာပတ်သာ သင့်သည်။ ဆောင်အပ်သောကံ မပျက်ဟု ပြတော်မူသည်။

ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၌လည်း—

ပရိသသမ္ပဒါ ပန ယေ ဣမေ ဥပသမ္ပဒါကမ္မဿ သဗ္ဗန္တိမေန ပရိစ္ဆေဒေန ကမ္မပ္ပတ္တာ ဒသဟိ ဝါ ပဉ္စဟိ ဝါ အန်ူနာ ပါရာဇိကံ အနာပန္နာ အနုက္ခိတ္တာ စ သမာနသံဝါသကာ ဘိက္ခူ။ တေသံ ဧကသိမာယံ ဟတ္ထပါသံ အဝိဇဟိတ္ဝာ ဌာနံ၊ ဆန္ဒာရဟာနဉ္စ ဆန္ဒဿ အာနယနံ၊ သမ္မုခီဘူတာနဉ္စ အပ္ပဋိ-

ကြောသနံ၊ ဥပသမ္မဒါပေက္ခဝိရဟိတာနံ ဥပေါသထက္ခန္ဓကေ ပဋိက္ခိတ္တာနံ ဂဟဋ္ဌာဒိအနုပသမ္မန္နာနဉ္စေဝ ပါရာဇိကုက္ခိတ္တကနာနာသံဝါသကဘိက္ခုနိန္တု ဝဇ္ဇနီယပုဂ္ဂလာနံ သံဃဿ ဟတ္ထပါသေ အဘာဝေါ စာတိ ဣမေဟိ စတူဟိ အင်္ဂေဟိ သင်္ဂဟိတာ။ ဧဝရူပါယ ပရိသသမ္ပဒါယ သတိ ဧဝံ ဣဒံ ပဋ္ဌာကလ္လံ နာမ ဟောတိ၊ နာသတိ။ တတ္ထ ပုရိမာနံ တိဏ္ဏံ အင်္ဂါနံ အညတရဿာပိ အဘာဝကတံ ကမ္မံ ဝိပဇ္ဇတိ၊ နပစ္ဆိမဿ—

ဟု ဖွင့်ဆိုတော်မူ၏။

ပရိသသမ္ပဒါ ပန၊ ပရိသတ်၏ ပြည့်စုံခြင်းကိုကား။ ဥပသမ္ပဒကမ္မဿ၊ ဥပသမ္ပဒကံအား။ သဗ္ဗန္တိမေန၊ အလုံးစုံအောက်ယုတ်သော။ ပရိစ္ဆေဒေန၊ အပိုင်းအခြားအားဖြင့်။ ကမ္မပ္ပတ္တာ၊ ကံအားလျောက်ပတ်ကုန်သော။ ဒဿဟိ ဝါ၊ ဆယ်ယောက်တို့မှလည်းကောင်း။ ပဉ္စဟိ ဝါ၊ ငါးယောက်တို့မှလည်းကောင်း။ အနူနာ၊ မယုတ်ကုန်သော။ ပါရာဇိကံ၊ သို့။ အနာပန္နာ စ၊ မရောက်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အနုက္ခိတ္တာ စ၊ ဥက္ခိတ္တကလည်း မဟုတ်ကုန်သော။ သမာနသံဝါသာ၊ တူသောပေါင်းဖော်ခြင်းရှိကုန်သော။ ဣမေ၊ ဤသို့ အမည်ရှိကုန်သော။ ယေ ဘိက္ခူ၊ အကြင်ရဟန်းတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တေသံ၊ ထို ရဟန်းတို့၏။ ဝါ၊ တို့အား။ကေသိမာယံ၊ တသိမ်တည်း၌။ ဌာနံ၊ တည်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဆန္ဒာရဟာနဉ္စ၊ ဆန္ဒထိုက်သော ရဟန်းတို့၏ လည်း။ ဆန္ဒဿ၊ ဆန္ဒကို။ အာနယနံ၊ ဆောင်ခြင်းလည်းကောင်း။ သမ္မုခီဘူတာနဉ္စ၊ မျက်မှောက်ဖြစ်သောရဟန်းတို့၏လည်း။ အပ္ပဋိက္ကောသနံ၊ မတားမြစ်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခဝိရဟိတာနံ၊ ပဉ္စင်းအဖြစ်ကိုငဲ့ခြင်းမှ ကင်းကုန်သော။ ဥပေါသထက္ခန္ဓကေ၊ ဥပေါသထက္ခန္ဓကပါဠိတော်၌။ ပဋိက္ခိတ္တာနံ၊ ပယ်အပ်ကုန်သော။ ဂဟဋ္ဌာဒိအနုပသမ္မန္နာနဉ္စေဝ၊ လူအစရှိသော အနုပသမ္မန္နပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ လည်းကောင်း။ ပါရာဇိကုက္ခိတ္တကနာနာသံဝါသကဘိက္ခုနိန္တု၊ ပါရာဇိက

ကျေးသောရဟန်း, ဥက္ခိတ္တကရဟန်း, နာနာသံဝါသကရဟန်း, ဘိက္ခုနီမတို့၏လည်းကောင်း။ ဝဇ္ဇီယပုဂ္ဂလာနံ၊ ဟတ္ထပါသ်မှ ကြဉ်အပ်ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ သံဃဿ၊ သံဃာတော်၏။ ဟတ္ထပါသေ၊ တစောင်ထဲ့ ဟတ္ထပါသ်၌။ အဘာဝေါ စ၊ မရှိသည်၏အဖြစ်လည်းဟောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတူဟိ၊ လေးပါးကုန်သော။ ဣမေဟိ အင်္ဂေါ်ဟိ၊ ဤအင်္ဂါတို့ဖြင့်။ သင်္ဃိတာ၊ ရောတ့က်အပ်၏။ ဧဝရူပါယ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ပရိသ-သမ္မဒါယ၊ ပရိသတ်၏ပြည့်စုံခြင်းသည်။ သတိ ဧဝ၊ ရှိသော်သာလျှင်။ ဣဒံ၊ဤကံသည်။ ပတ္တကလ္လံ နာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အသတိ၊ မရှိသော်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးသော ကံတို့တွင်။ ပုရိမာနံ၊ ရှေးဦးဖြစ်ကုန်သော။တိဏ္ဏံ၊ သုံးပါးကုန်သော။ အင်္ဂါနံ၊ အင်္ဂါတို့တွင်။ အညတရဿာပိ၊ တပါးပါး၏လည်း။ အဘာဝကတံ၊ မပြည့်စုံပဲပြုသော။ ဣမံ၊ ဥပသမ္မဒကံသည်။ ဝိပဇ္ဇတိ၊ ပျက်၏။ ဝါ၊ ကံမမြောက်။ ပစ္ဆိမဿ၊ နောက်ဖြစ်သော အင်္ဂါ၏။ အဘာဝကတံ၊ မပြည့်စုံပဲပြုသော ကံသည်။နု ဝိပဇ္ဇတိ၊ မပျက်။ ဝါ၊ ကံမြောက်၏။

ထိုဥက္ခိတာပါဠိဋ္ဌ ပရိသတ်၏ ပြည့်စုံခြင်း အင်္ဂါလေးပါးတွင် နောက်ဖြစ်သော အင်္ဂါအရမှာ ဝဇ္ဇီယပုဂ္ဂိုလ် ၂၁-ယောက်ပါသည်။ ထိုဝဇ္ဇီယပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ရဟန်းခံသောအခါ ဟတ္ထပါသ်အတွင်း၌ မရှိစေအပ်ဟု ဆိုသည်။ ထိုဝဇ္ဇီယပုဂ္ဂိုလ်တို့ ဟတ္ထပါသ်အတွင်း၌ရှိနေသော်လည်း ကံမပျက်ဟု ပြတော်မူသည်။

ထိုကြောင့် ပါရာဇိကကျသော ရဟန်းသည် မိမိကိုယ်ကို ရဟန်းဟု ဝန်ခံလျက် သံဃာ့ဘောင်သို့ သက်ဝင်သဖြင့် ကံကြီးကံငယ်ကိုဆောင်ရာ ထိုရဟန်း၌ ပါရာဇိကကျသည်ဟု အမှန်မသိနိုင် မဆိုနိုင်သော်လည်း သံသယမကင်း တွေးတောခြင်းဖြင့်သာ ထိုပါရာဇိကကျသောရဟန်းနှင့် ကံကို ပြုကြရာ၌ လည်းကောင်း၊ ထိုရဟန်း ပါရာဇိကကျသည်ကို သိသော်လည်း မဆိုဝံ့၍ အတူပြုရာ၌လည်းကောင်း ထိုရဟန်းကိုလွှတ်၍ ဂိုဏ်းပြည့်မှူ ဆောင်အပ်သော ကံမပျက်ဟု သန္နိဋ္ဌာန်ကျမှတ်ခဲလ။

ထိုဝဇ္ဇနီယပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် သိက္ခာစွန့်သော်သူ, ပါရာဇိကကျသောဒုဋ္ဌတို့မှာ ရဟန်းအသွင်ကို မစွန့်သော ဒုဿီလရဟန်း၌ သွင်းယူလေ။

ထို့ကြောင့် ပါတိမောက္ခပဒတ္ထအနုဝဏ္ဏနာ၌—

သိက္ခာပစ္စက္ခာတကအန္တိမဝတ္ထုအစ္ဈာပန္နသူ သဓော်လိင်္ဂံ အပရိစ္စတ္တော ပုဂ္ဂလော ဂဟေတဗ္ဗော၊ ဂဟဋ္ဌော်တိ ဝိသုံ ဝုတ္တတ္တာ—

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

၁၀။ ပါရာဇိကကျမှန်းမသိ၍ ရဟန်းဘောင်၌ နေခြင်း

မေး။ ။အကြင်ရဟန်းသည် ရဟန်းခံ၍ ရဟန်းဖြစ်ပြီးမှ ပါရာဇိကကျသည်ကို မသိ၍ မိမိကိုယ်ကို ရဟန်းဟု ထင်မှတ်၍နေရာ သိလမရှိ ဒုဿီလဖြစ်၍ အပြစ်ရှိမည်လော။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးပုစ္ဆာ၏ ဝိသဇ္ဇနာမှာ လွန်စွာ ခဲယဉ်းသည်။ သို့သော်လည်း ကျမ်းဂန်လာသည်ကို ထောက်၍ ညွှန်ပြသလောက် ဖြေဆိုဦးအံ့။

ပရိဝါအဋ္ဌကထာ ကေတ်တရိကအဖွင့်၌—

အန္ဓရာယိကာတိ သတ္တပိ အာပတ္တိယော သဉ္စိစ္စ ဝီတိက္ကန္တာ သဂ္ဂန္ဓရာယဉ္စေဝ မောက္ခန္ဓရာယဉ္စ ကရောန္တီတိ အန္ဓရာယိကာ၊ အဇာနန္တေန ဝီတိက္ကမ်ာ ပန ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇာပတ္တိ နေဝ သဂ္ဂန္ဓရာယံ န မောက္ခန္ဓရာယံ ကရောတီတိ အနန္ဓရာယိကာ။ အန္ဓရာယိကံ အာပန္နဿာပိ ဒေသနာဂါမိနိံ ဒေသေတွာ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိတော ဝုဋ္ဌာယ သုဒ္ဓိပ္ပတ္တဿ သာမဏေရဘူမိယံ ဌိတဿ စ အဝါရိတော သဂ္ဂမောက္ခမဂ္ဂေါတိ—

ဟု လာသည်။

အန္တရာယိကာတိ၊ အန္တရာယိကာ-ဟူသည်ကား။ သတ္တပိ၊ ခုနစ်ပါး့ လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အာပတ္တိယော၊ တို့သည်။ သဉ္ဇိစ္စ၊ စေတနာရှိ၍။ ဝါ၊ သိလျက်။ ဝီတိက္ကန္တာ၊ လွန်ကျူးအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ သဂ္ဃန္တ-ရာယဉ္စ၊ နှတ်ပြည်အန္တရာယ်ကိုလည်းကောင်း။ မောက္ခန္တရာယဉ္စ၊ နိဗ္ဗာန်အန္တရာယ်ကို လည်းကောင်း။ ဝါ၊ မဂ်ဖိုလ်အန္တရာယ်ကို လည်း ကောင်း။ ကရောန္တိ၊ ပြုကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ အန္တရာ-ယိကာ၊ အန္တရာယ်မည်ကုန်၏။ ပန၊ အဖို့တပါးကို ဆိုဦးအံ့။ အဇာ-နန္တန၊ မသိသဖြင့်။ ဝီတိက္ကန္တာ၊ လွန်ကျူးအပ်သော။ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇာ-ပတ္တိ၊ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇအာပတ်သည်။ သဂ္ဃန္တရာယံ၊ ကို။ နေဝ ကရောတိ၊ မပြု။ မောက္ခန္တရာယံ၊ ကို။ န ကရောတိ၊ မပြု။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနန္တရာယိကာ၊ မည်၏။ အန္တရာယိကံ၊ အန္တရာယ်ပြုတတ်သော အာပတ်သို့။ အာပန္နသာပိ၊ ရောက်သော ရဟန်းအား လည်း။ ဒေသနာ-ဂါမိနိံ၊ ကို။ ဒေသေတွာ၊ ဒေသနာကြား၍။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိတော၊ ဝုဋ္ဌာန(ဂါမ်အာပတ်မှ)ကံမှ။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ထမြောက်၍။ သုဒ္ဓိပုတ္တာသ၊ စင်ကြယ်ခြင်းသို့ ရောက်သောရဟန်းအား လည်းကောင်း။ သာမဏေရ-ဘူမိယံ၊ သာမဏေအရာ၌။ ဝါ၊ အဖြစ်၌။ ဌိတာသ စ၊ ပါရာဇိကကျ၍ တည်သောသူအား လည်းကောင်း။ သဂ္ဃမောက္ခာ၊ နှတ်ပြည်နိဗ္ဗာန်တို့ကို။ အဝါရိတာ၊ မမြစ်အပ်ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

ထို အဋ္ဌကထာ၌ အာပတ်ခုနစ်ပါးလုံးပင် စေတနာရှိ၍ သိလျက် လွန်ကျူးမှု အန္တရာယိကဖြစ်သည်ဟု ဆိုသဖြင့် မသိ၍ လွန်ကျူးပြီးလျှင် အာပတ်သင့်သည်ကို အနာပတ္တိဟု ထင်မှတ်၍ မသိသဖြင့် ပါရာဇိက ကျသော်လည်း ရဟန်းဟူသော သညာရှိ၍ ဝိပ္ပဋိသာရမဖြစ်ပဲ ရဟန်း တရားအားထုတ်၍နေမှု ဒုဿီလဖြစ်သော်လည်း မသိ၍ အပြစ်မရှိ ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ကျရောက်သည်။

အဘယ်ကြောင့်နည်းဟု ဆိုငြားအံ့။ မသိသဖြင့် လွန်ကျူးသော ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇအာပတ်ကိုလည်း လွန်ကျူးပြီး၍ အာပတ်သင့်သည်ဟု

သိသောအခါ ဒေသနာမကြားပဲနေမှု အနွံရှုယိကဖြင့်၍ အပြစ်ရှိသောကြောင့်တည်း။

လို့ကြောင့် ဝိမတိပိနောဒနိဋ္ဌိကာဒ်၌—

အဇာနန္တေန ဗီတိက္ကန္တာတိ ပဏ္ဏတ္တိံ ဝါ ဝတ္ထုံ ဝါ အဇာနန္တေန ဗီတိက္ကန္တာ ပထဝီခဏနသဟသေယျာဒိကာ၊ သာပိ ပစ္ဆာ အာပန္နဘာဝံ ဉတ္ဝာ ပဋိကမ္မံ အကရောန္တဿ အနွံရှုယိကာဝ ဟောတိ—

ဟု ဆိုးတော်မူ၏။

အဇာနန္တေန ဗီတိက္ကန္တာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ပဏ္ဏတ္တိံ ဝါ၊ ဝိနည်းပညတ်ကိုလည်းကောင်း။ ဝတ္ထုံ ဝါ၊ လွန်ကျူးသော ဝတ္ထုကိုလည်းကောင်း။ အဇာနန္တေန၊ မသိသဖြင့်။ ဗီတိက္ကန္တာ၊ လွန်ကျူးအပ်ကုန်သော။ ပထဝီခဏနသဟသေယျာဒိကာ၊ ပထဝီခဏနအာပတ်, သဟသေယျအာပင်တို့တည်း။ သာပိ၊ ထိုအာပတ်သည်လည်း။ ပစ္ဆာ၊ မသိ၍ လွန်ကျူးပြီးသည့်နောက်၌။ အာပန္နဘာဝံ၊ အာပတ်သင့်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဉတ္ဝာ၊ သိ၍။ ဝါ၊ သိလျက်။ ပဋိကမ္မံ၊ ကုစားခြင်းကို။ အကရောန္တဿ၊ မပြုသောရဟန်းအား။ အနွံရှုယိကာဝ၊ အနွံရှုယ်ပြုသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။

မာဝိကာဘဒ္ဒကဆာဒ်၌လည်း—

အနွံရှုယိကောတိ ဝိပ္ပဋိသာရဝတ္ထုတာယ ပါမောဇ္ဇာဒိသမ္ဘဝံ ဂိဝါရေတ္ဝာ ပဌမဇ္ဈာနာဒီနံ အဓိဂမာယ အနွံရှုယကရော—

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

အနွံရှုယိကောတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဝိပ္ပဋိသာရဝတ္ထုတာယ၊ စိတ်နှလုံးပူပန်သော ဝတ္ထုရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပါမောဇ္ဇာဒိသမ္ဘဝံ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်း စသောအဖြစ်ကို။ နိဝါရေတ္ဝာ၊ မြစ်၍။ ပဌမဇ္ဈာနာ-

ဒီနံ့၊ တို့ကို။ အဓိဂမာယ၊ ရခြင်း၏။ အန္တရာယကဓော၊ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။)။

ထိုအင်္ဂကထာ၌ အာပတ်သင့်သည်ကို သိ၍ ဝိပ္ပဋိသာရဖြစ်သဖြင့် ဝမ်းမြောက်ခြင်းစသည် ကင်း၍ အန္တရာယိကဖြစ်ခြင်းကို ပြသဖြင့် ပါရာဇိကကျသည်ကို မသိ၍ ရဟန်းဟု ထင်မှတ်သဖြင့် ဝိပ္ပဋိသာရမဖြစ်မူ ဒုဿီလဖြစ်သော်လည်း အပြစ်မရှိဟူသော အဓိပ္ပါယ်ကျရောက်သည်။

ပါစိတ်အင်္ဂကထာ အရိဋ္ဌသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၌လည်း—

သဉ္စိစ္စ အာပန္နာ အာပတ္တိယော အာဏာဝိတိက္ကမန္တရာယိကာ နာမ၊ တာပိ ယာဝ ဘိက္ခုဘာဝံ ဝါ ပဋိဇာနာတိ နာ ဝုဋ္ဌာတိ ဝါ နာ ဒေသေတိ ဝါ၊ တာဝဒေဝ၊ နာ တတော ပရံ—

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

သဉ္စိစ္စ၊ စေတနာရှိ၍။ ဝါ၊ လွန်ကျူးလို၍။ အာပန္နာ အာပတ္တိယော၊ သင့်သော အာပတ်တို့သည်။ အာဏာဝိတိက္ကမန္တရာယိကာ နာမ၊ မည်ကုန်၏။ တာပိ၊ ထိုအာပတ်တို့သည်လည်း။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး။ ဘိက္ခုဘာဝံ ဝါ၊ ရဟန်း၏အဖြစ်ကိုလည်း။ ပဋိဇာနာတိ၊ ဝန်ခံ၏။ နာ ဝုဋ္ဌာတိ ဝါ၊ ဝုဋ္ဌာနကံဖြင့်လည်း မထမြောက်။ နာ ဒေသေတိ ဝါ၊ ဒေသနာကိုလည်း မကြား။ တာဝဒေဝ၊ ထိုမျှလောက်သော ကာလပတ်လုံးသာလျှင်။ အန္တရာယိကာ နာမ၊ မည်ကုန်၏။ တတော၊ ထိုပါရာဇိကကျသောရဟန်း လူထွက်သည်မှ, သံဃဒိသိသ်သင့်သောရဟန်း ဝုဋ္ဌာနကံပြုသည်ပ်ှ, လဟုကအာပတ်သင့်သော ရဟန်း ဒေသနာကြားသည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ အန္တရာယိကာ နာမ၊ မည်သည်။ နာ ဟောတိ၊ မဖြစ်။

ထိုအင်္ဂကထာ၌ သဉ္စိစ္စ-ဟု အထူးပြု၍ ဆိုတော်မူသဖြင့် ပါရာဇိကကျသည်ကို မသိ၍ အနာပတ္တိ-ဟု ထင်မှတ်သဖြင့် သမဏဒုဋ္ဌဒြင့်နေမူ အပြစ်မရှိဟူသော အဓိပ္ပါယ်ကျရောက်သည်။

မာတိကဝအဋ္ဌကထာ စတုတ္ထပါရာဇိကအဖင့်၌လည်း—

ဝိသုဒ္ဓါပေက္ခောတိ အတ္တနော ဂိဟိဘာဝါဒိကံ ဝိသုဒ္ဓိံ အပေက္ခမာနော ဂ္ဂဆ္ဆမာနော။ အယဉ္ဩိ ယသ္မာ ပါရာဇိကံ အာပန္နော၊ တသ္မာ ဘိက္ခုဘာဝေ ဌတ္ဝာ အဘဗ္ဗော ဈာနာဒိနံ အဓိဂန္တုံ၊ ဂ္ဂစ္ဆဿ ဘိက္ခုဘာဝေါ ဝိသုဒ္ဓိ နာမ နဟောတိ။ ယသ္မာ ပန ဂိဟီ ဝါ ဥပါသကာရာမိကသာမဏေရာနံ ဝါ အညတရော ဟုတ္ဝာ ဒါနာဒီဟိ သဂ္ဂမဂ္ဂံ ဝါ ဈာနာဒီဟိ မောက္ခမဂ္ဂံ ဝါ အာရာဓေတုံ ဘဗ္ဗော ဟောတိ၊ တသ္မာဿ ဂိဟိအာဒိဘာဝေါ ဝိသုဒ္ဓိ နာမ ဟောတိ။ ဧတန ဝုတ္တံ "ဂိဟိဘာဝါဒိကံ ဝိသုဒ္ဓိံ အပေက္ခမာနော"တိ—

ဟု ဆိုတော်မူသည်။ (ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ၌လည်း အကျယ်လာသည်)။

ဝိသုဒ္ဓါပေက္ခောတိ၊ ဟူသည်ကား။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဂိဟိဘာဝါဒိကံ၊ လူဖြစ်ခြင်းအစရှိသော။ ဝိသုဒ္ဓိံ၊ စင်ကြယ်ခြင်းကို၊ အပေက္ခမာနော ဂ္ဂစ္ဆမာနော၊ အလိုရှိသည်ဖြစ်၍။ ဟိ၊ မှန်၏။ အယံ၊ ဤရဟန်းသည်။ ပါရာဇိကံ၊ သို့။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ အာပန္နော၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဘိက္ခုဘာဝေ၊ ရဟန်းအဖြစ်၌။ ဌတ္ဝာ၊ တည်၍။ ဈာနာဒီနံ၊ ဈာန်စသော တရားအထူးတို့ကို။ အဓိဂန္တုံ၊ ရခြင်းငှာ။ အဘဗ္ဗော၊ မလိုက်။ ဂ္ဂတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ အဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ ဘိက္ခုဘာဝေါ၊ ရဟန်း၏အဖြစ်သည်။ ဝိသုဒ္ဓိ နာမ၊ စင်ကြယ်သည်မည်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပန၊ စင်ကြယ်သည်ကို ဆိုဦးအံ့။ ယသ္မာ၊ အကြောင်းကြောင့်။ ဂိဟိ ဝါ၊ လူသည်လည်းကောင်း။ ဥပါသကာရာမိကသာမဏေရာနံ၊ ဥပါသကာ, အာရာမ်စောင့်, သာမဏေတို့တွင်။ အညတရော ဝါ၊တယောက်ယောက်သည်လည်းကောင်း။ဟုတ္ဝာ၊ဖြစ်၍။ ဒါနာဒီဟိ၊ အလှူပေးခြင်း သီလစောင့်ခြင်း စသည်တို့ဖြင့်။ သဂ္ဂမဂ္ဂံ ဝါ၊နတ်ပြည်ခရီးကိုလည်းကောင်း။ဈာနာဒီဟိ၊ဈာန်သမာပတ် စသည်တို့ဖြင့်။မောက္ခမဂ္ဂံဝါ၊နိဗ္ဗာန်ခရီးကိုလည်းကောင်း။အာရာဓေတုံ၊ပြီးစေ

ခြင်းငှာ။ဘဗ္ဗေဝ၊ ထိုကဲ့သည်။ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ထိုကြောင့်။ အဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ ဂိဟိအာဒိဘာဝေါ၊ လူစသော အဖြစ်သည်။ ဝိသုဒ္ဓိ နာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ ဂိဟိဘာဝါ-ဒိကံ ဝိသုဒ္ဓိံ အပေက္ခမာနောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ထိုအဋ္ဌကထာ၌ ပါရာဇိကကျသည်ကိုသိလျှင် လူအဖြစ် စသော စင်ကြယ်ခြင်းကို အလိုရှိအပ်သောကြောင့် ရဟန်းအဖြစ်၌ အန္တရာယ်ကင်းဆိုသဖြင့် ပါရာဇိကကျသည်ကို မသိ၍ အနာပတ္တိဟုဝင်လျက် ရဟန်းသညာရှိမှု အပြစ်မရှိဟူသော အဓိပ္ပါယ်ကျရောက်သည်။ ပဒဘာဇနိပါဠိတော်၌လည်း—

> ဝိသုဒ္ဓါပေက္ခောတိ ဂိဟိ ဝါ ဟောတုကာမော ဥပါသကော ဝါ ဟောတုကာမော အာရာမိကော ဝါ ဟောတုကာမော သာမဏေရော ဝါ ဟောတုကာမော —

ဟု ဟောတော်မူသည်။

ဝိသုဒ္ဓါပေက္ခောတိ၊ ဟူသည်ကား။ဂိဟိ ဝါ၊လူသည်လည်းကောင်း။ ဟောတုကာမော၊ ဖြစ်လို၏။ (ဥပါသကာ, အာရာမ်စောင်, သာမဏေ ဟု ဆိုလေ)။

ထိုပါဠိတော်ဖြင့် ပါရာဇိကကျမှုန်းသိသော ရဟန်းကိုသာ ဝိသုဒ္ဓါ-ပေက္ခ ဟု ယူရမည်။ ပါရာဇိကကျသည်ကို မသိသောရဟန်း, သံသယ မရှိသော ရဟန်းကို ဤအရာ၌ ဝိသုဒ္ဓါပေက္ခ ဟု မယူအပ်။

ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၌လည်း —

> ဆိန္နမူလာနဟိ ဂိ ပါရာဇိကာပတ္တိဂဟဏေနေန ဟေဋ္ဌာပိ ရက္ခိတံ ဘိက္ခုသီလံ ဝိသုဒ္ဓံ နာမ ဟောတိ၊ ဖတန တေသံ မဂ္ဂပဋိလာဘောပိ သမ္ဘဇ္ဇတိ —

ဟု လာသည်။

ဟိ၊ မှန်၏။ ဆိန္နမူလာနမိ၊ ပါရာဇိကကျသောရဟန်းတို့အား လည်း။ ပါရာဇိကာပတ္တိဝုဋ္ဌာနေန၊ ပါရာဇိကကျ၍ လူထွက်သဖြင့်။ ဟေဋ္ဌာပိ၊ နောက်ဖြစ်သော ပါရာဇိကမကျသောအခါ၌လည်း။ ရကွံတံ၊ သော။ ဘိက္ခုသိလံ၊ သည်။ ဝိသုဒ္ဓံ နာမ၊ စင်ကြယ်သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုပါရာဇိကကျသောရဟန်းတို့အား။ မဂ္ဂပဋိလာဘေပိ၊ မဂ်ကိုရခြင်းသည်လည်း။ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ ပြည့်စုံ၏။

ထိုဒုကာ၌ ပါရာဇိကကျသည်ကိုသိ၍ လူထွက်သဖြင့် ရှေး၌စောင့် အပ်သော ရဟန်းသိလစင်ကြယ်သောကြောင့် ပါရာဇိကကျသော်လည်း မဂ်ကိုရနိုင်သည်ဟု ပါရာဇိကကျမှန်းသိသော ရဟန်းကိုသာ ပြတော်မူသည်။ ပါရာဇိကကျသည်ကို မသိသောရဟန်းမှာ လူထွက်ခြင်းဝုဋ္ဌာနကံကို ပြုခွင့်မရှိသောကြောင့်တည်း။

ဥိနဝိသတိဝဿသိက္ခာပုဒ်အဖွင့် အဋ္ဌကထာ၌လည်း—

သောပိ စ ယာဝ နဇာနာတိ၊ တာဝဿ နေဝ သဂ္ဂန္တာ-
ရာယေါ နာ မောက္ခန္တရာယော။ ဥတ္တာ ပုန ဥပသမ္ပဒိတဗ္ဗံ —

ဟု ဖွင့်တော်မူသည်။

သောပိ စ၊ ထိုအာသက်နှစ်ဆယ်မပြည့်ပဲ ရဟန်းခံသောသူသည်လည်း။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး။ နဇာနာတိ၊ ရဟန်းမဖြစ်ဟု မသိ။ တာဝ၊ လုံး။ အဿ၊ အား။ သဂ္ဂန္တရာယော၊ သည်။ နေဝ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ မောက္ခန္တရာယော၊ သည်။ နာ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဥတ္တာ၊ သို၍။ ဝါ၊ သိလတ်သော်။ ပုန၊ တဖန်။ ဥပသမ္ပဒိတဗ္ဗံ၊ ရဟန်းခံအပ်၏။

ထိုအဋ္ဌကထာပါဌ်ဖြင့် အသက်နှစ်ဆယ်မပြည့်ပဲ ပဉ္စင်းခံသော ရဟန်းမဟုတ်သောသူနှင့် ပါရာဇိကကျသည်ကို မသိ၍ အနာပတ္တိဟုထင်မှတ်သဖြင့် သာမဏေအဖြစ်နေသော ရဟန်းမဟုတ်သောသူနှစ်ဦး အသို့ဟူးကြဿနည်းဟု ဆိုခြေးအုံ— ဥိနဝိသတိဝဿရဟန်းမှာ ရဟန်းမဟုတ်သော်လည်း သာမဏေအဖြစ်၌တည်သည်။ ပါရာဇိကကျသည်ကိုမသိ၍

နေသောရဟန်းမှာ သဒ္ဓမ္မဇောအဖြစ်၌မတည်၊ တဖန် သိ၍လည်း ရဟန်းမခံအပ်၊ ဤသို့ထူးကြသည်။

ထိုကြောင့် ဥနဝိသတိဝဿရဟန်းကဲ့သို့ မဟုတ်ငြားသော်လည်း ပါရာဇိကကျသည်ကိုမသိ၍ အနာပတ္တိဟုထင်မှတ်သဖြင့် သမဏသညာဖြင့် သာသနာတော်၌ မွေ့လျော်စွာ ဒါနသီလဘာဝနာကို အားထုတ်ကာနေသော ပါရာဇိကအဇာနန္တရဟန်းသည် ပါတိမောက္ခသံဝရသီလဖြစ်သော ကုသိုလ်ကို မရငြားသော်လည်း တပါးသော ဒါနသီလဘာဝနာကုသိုလ်တို့ဖြင့် လူ့ပြည် နတ်ပြည်သို့ရောက်ခြင်းကို ပြုနိုင်သောကြောင့် ပါရာဇိကကျသည်ကို သိလျက်နေသော ဒုဿီလကဲ့သို့ အပြစ်မရှိသော ဒုဿီလဟု ဖြေအပ်၏။

၁၁။ ပါရာဇိကအာပတ်ကုစားနည်း

မေး။ ။ပါရာဇိကကျသည်ကိုသိလျှင် စင်ကြယ်အောင် အဘယ်သို့ပြုရပါအံ့နည်း။

ဖြေ။ ။ပါရာဇိကကျသည်ကိုသိလျှင် စင်ကြယ်လိုမူ လူထွက်၍ ဖြစ်စေ၊ သာမဏေပြု၍ဖြစ်စေ ဒါနသီလဘာဝနာကိုအားထုတ်မူ လူ့ပြည် နတ်ပြည်သို့ ရောက်နိုင်သည်။ ပါရမီရှိမူ မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်ကိုလည်း ရနိုင်သည်။

အယဉ္စိ ယသ္မာ ပါရာဇိကံ အာပန္နော၊ တသ္မာ ဘိက္ခုဘာဝေ ဌတ္ဝာ အာဘဗ္ဘော စျာနာဒီနိ အဓိဂန္တုံ၊ ဣစ္ဆသေ ဘိက္ခုဘာဝေါ ဝိသုဒ္ဓိ နာမ နု ဟောတိ။ ယသ္မာ ပန ဂိဟီ ဝါ ဥပဓိသကာ-ရုမ်ကသာမဏေရာနံ ဝါ အညတရော ဟုတ္ဝာ ဒါနာဒီဟိ သဂ္ဂမဂ္ဂံ ဝါ စျာနာဒီဟိ ဗမာက္ခမဂ္ဂံ ဝါ အာရာဓေတုံ ဘဗ္ဘော ဟောတိ၊ တသ္မာသေ ဂိဟိအာဒိဘာဝေါ ဝိသုဒ္ဓိ နာမ ဟောတိ--

ဟုလာသော မာတိကာအဋ္ဌကထာကိုထောက်။

ဧကော၀ အတ္တာဘာ၀ေ၀ါ၊ တဘေ၀မျှသာလျှင်။ စျာယေယျ၊ ပုဗ္ဗေလာင်
ရာ၏။ ဒုဿီလော ပန၊ သီလမရှိသောရဟန်းသည်ကား။ သဒ္ဓါဒေယျံ၊
သဒ္ဓါကြည်ဖြူ လှူအပ်သောဆွမ်းကို။ ဘုဉ်ုတ္ဝာ၊ စား၍သောကြောင့်။
အနေကာနိပိ ဇာတိသတာနိ၊ အရာမက များစွာသော၀ဘ၀တို့ပတ်လုံး။
နိရယေ၊ ၀ရဲ၌။ ပစ္စေယျ၊ ကျက်ရာ၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်လျှင်။
အတ္ထော၊ ဘုရားရှင်အလိုတော်တည်း။

ဝိနည်းအဋ္ဌကထာ၌လည်း-

သစာယံ ဒုဿီလော အာသညတော ဣန္ဒစာရေ ဌိတော ကုဟနာယ လောကံ ၀ဉ္စေကာ ပုဂ္ဂလော တတ္တံ အဂိသိခူပမံ အယောဂုံ ဘုဉ်ုယျ အဇ္ဈော၀ဟရေယျ၊ တာဿ ယံ စေတံ ဂုဠပိဏ္ဍံ ဘုဉ်ုယျ၊ ယံ အယောဂုံ၊ တေသု ဒ္ဒိသု အယောဂု-ဌော၀ ဘုတ္တော သေယျော သုဒ္ဒရတရော ပဏီတတရော စ ဘ၀ေယျ။ နု ဟိ အယောဂုဌာသ ဘုတ္တတ္တာ သမဏာယေ သဗ္ဗညု-တညာဏော်နာ်ပိ ဒုဇ္ဇာနပရိစ္ဆေဒံ ဒုက္ခံ အနုဘ၀တိ။ ဧ၀ံ ပဋိလဒ္ဓဿ ပန ရဋ္ဌပိဏ္ဍဿ ဘုတ္တတ္တာ သမဏာယေ ၀ုတ္တပ္ပကာရံ ဒုက္ခံ အနု-ဘော၀တိ။ အယံ ဟိ ကောဋိပတ္တော မိစ္ဆာဇီ၀ေါတိ-

ဟု ဖွင့်တော်မူသည်။

ဒုဿီလော၊သီလမရှိသော။အသညတော၊ ကိုယ်နှုတ်နှလုံးကို မစောင့်စည်းသော။ ဣန္ဒစာရော၊ သီလမရှိပဲ သီလရှိသည်ဟု ထင်မှတ်စေလို ခြင်း၌။ ဌိတော၊တည်သော။ကုဟနာယ၊လှို၀ှက်သဖြင့်။လောကံ၊လူကို။ ၀ဉ္စေကော၊ လှည့်ပတ်တတ်သော။ အယံ ပုဂ္ဂလော၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။တတ္တံ၊ ရဲရဲတောက်သော။ အဂိသိခူပမံ၊ မီးလျှံနှင့်တူသော။အယောဂုံ၊ သံတွဲခဲကို။ သစေ ဘုဉ်ုယျ အဇ္ဈော၀ဟရေယျ၊ မျိုငြားအံ့။ တာဿ၊ ထိုရဟန်းအား။ယံ စေတံ ရဋ္ဌပိဏ္ဍံ၊ အကြင်တိုင်းသူပြည်သားလူအများတို့ လှူသောဆွမ်းကို။ ဘုဉ်ုယျ၊ စား၍ငြားအံ့။ ယံ အယောဂုံ၊ အကြင်သံတွဲခဲကို။ ဘုဉ်ုယျ၊ စား၍ငြားအံ့။ တေသု ဒ္ဒိသု၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။

အယေဝဂုဋ္ဌော၀၊ သံတွဲ့ခဲကိုသာလျှင်။ ဘုတ္တော၊ စား၏ခြင်းသည်။ သေယျော သုန္ဒရတရော ပဏီတဘာရော၊ အတူးသဖြင့် မြတ်လေရာ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ အယောဂုဋ္ဌဿ၊ သံတွဲခဲကို။ ဘုတ္တာတ္တော၊ စား၏သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သမ္မာဇာယေ၊ တမလွန်ဘ၀အဆက်ဆက်၌။ သဗ္ဗညုတညာဏေနာပိ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ဖြင့်လည်း။ ဒုဇ္ဇာနုပမံခန္ဓံ၊ ပိုင်းခြား၍ သိနိုင်ခဲသော။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲကို။ န အနုဘ၀တိ၊ မခံစား၏။ ဧ၀ံ၊ ဤသို့။ ပဋိလဒ္ဓဿ၊ ရအပ်သော။ ရဋ္ဌပိဏ္ဍဿ ပန၊ ပြည်သူတို့လူသောဆွမ်းကို။ ဘုတ္တတ္တာ၊ စားသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သမ္မာဇာယေ၊ တမလွန်ဘ၀၌။ ဝုတ္တပုကာရံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့သော အပြားရှိသော။ ဝါ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိနိုင်ခဲသော။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲကို။ အနုဘောတိ၊ ခံစား၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ အယံ၊ ဤသီသမရှိပဲ သီလရှိယောင်ဆောင်၍ သူတပါးလူသောဆွမ်းကို စားခြင်းသည်။ ကောဋိပ္ပတ္တော၊ အထွတ်အထိပ်သို့ရောက်သော။ မိစ္ဆာဇီ၀ေါ၊ မှားသောအသက်မွေးခြင်းမည်၏။

ဤသို့လာသော ပါဠိ,အဋ္ဌကထာအတိုင်း အပြာရှိသည်။

၁၃။ အနာပတ္တိဟုထင်မှတ်၍ မကုစားခြင်း

မေး။ ။အာပတ်သင့်သည်ကိုမသိ၍ အနာပတ္တိဟုထင်မှတ်လျက်နေသော ရဟန်းသည် အလင်္ဂီဖြစ်မည်လော။

ဖြေ။ ။အာပတ်သင့်သည်ကိုမသိ၍ အနာပတ္တိဟု အယူရှိလျက်နေသောရဟန်းသည် အလင်္ဂီမဖြစ်။

ယော ပန အာပတ္တိဉ္စာနေန "အနာပတ္တိ" တိ ဒိဋ္ဌတာယ အာပတ္တိံ နပဿတိ၊ တေနေ၀ ပဋိကမ္မမ်ိ နကရောတိ၊ သော တသ္မိံ ဧ၀ံ၀ေတာ၀တာ အလင်္ဂီ နှာမ နဟောတိ။ ပဏ္ဏတ္တိံ ဥတ္တာဝိတိက္ကမံ ကရောန္တော အလင်္ဂီ နှာမ ဟောတိ။ "သဉ္စိစ္စ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ" တိအာဒိ ဟိ ဝုတ္တံ–

ဟုလာသော်ဝိမတိဝိနောဒနိဋီကာ ပဌမကဏ္ဍကအဖွင့်ကိုထောက်။

ဟိ၊ မှန်၏။ အယံ၊ ဤရဟန်းသည်၊ ပါရာဇိကံ၊ သို့။ ယသ္မာ၊ ဇကြောင့်။ အာပန္နော၊ ရောက်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘိက္ခုဘာဝေ၀၊ ရဟန်း အဖြစ်၌။ ဌတ္ဝာ၊ တည်၍။ ဗျာနာဒီနိ၊ ဗျာန်စသောတရားတို့ကို၊ အဓိ-ဂန္တုံ၊ ရခြင်းငှာ၊ အဘဗ္ဗော၊ မထိုက်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာဿ၊ ထို့မှဟန်း၏။ ဘိက္ခုဘာဝေါ၊ သည်။ ဝိသုဒ္ဓိ နာမ၊ စင်ကြယ်သည် မည်သည်။ နု ဟောဝိ၊ မဖြစ်။ ယသ္မာ ပန၊ အကြင်ကြောင့်။ ဂိဟီ ဝါ၊ လူသည်လည်းတောင်း။ ဥပါသကာရာမိကသာမဏေရာနံ၊ တို့တွင်။ အညတရော ဝါ၊ တယောက်ယောက်သည်လည်းကောင်း။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ဒါနာဒီဟိ၊ ဒါနသီလ စသည်တို့ဖြင့်။ သဂ္ဂမဂ္ဂံ ဝါ၊ နတ်ပြည်ခရီးကို လည်းကောင်း။ ဗျာနာဒီဟိ၊တို့ဖြင့်။ မောက္ခမဂ္ဂံ ဝါ၊ နိဗ္ဗာန်ခရီးကို လည်းကောင်း။ အာရာဓေတုံ၊ သုတ်သင်ခြင်းငှာ။ ဝါ၊ ပြီးစေခြင်းငှာ။ ဘဗ္ဗော၊ ထိုက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာဿ၊ ထို ပါရာဇိကကျသော ရဟန်း၏။ ဂိဟိအာဒီဘာဝေါ၊ လူအစရှိသော အဖြစ်သည်။ ဝိသုဒ္ဓိ နာမ၊ စင်ကြယ်သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ကခ်ဳိကာသစ်၌လည်း—

ဒါနာဒီဟိတိ ဒါနကရဏသီလသံဝရာဒီဟိ -

ဟု ဖွင့်ဆိုတော်မူသည်။

၁၂။ ပါရာဇိကကျသည်ကိုသိလျက် ရဟန်း၀တ်နေခြင်း၏အပြစ်

မေး။ ။ပါရာဇိကကျသည်ကိုသိလျက် လူမထွက်ပဲ ရဟန်းဟု ဝန်ခံ၍နေသော ဒုဿီလရဟန်းအဖြစ်ကို အသို့မှတ်ရပါအံ့နည်း။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးပုစ္ဆာ၌—

သေယျော အယောဂုဠော ဘုတ္တော၊ တတ္တော အဂ္ဂိသိခူပမော။
ယဉ္စေ ဘုဉ္ဇေယျ ဒုဿီလော၊ ရဋ္ဌပိဏ္ဍံ သညတော—

ဟု ဟောတော်မူသည်။ ဓမ္မပဒဟဋ္ဌကထာ၌လည်း နိရယ၀ဂ်၌ လာသည်။

အသည်တော၊ မစောင့်စည်းသော။ ဒုဿီလော၊ သီလမရှိသော ရဟန်းသည်။ ရဠဳပိဏ္ဍံ၊ တိုင်းသူပြည်သူရာသူတို့လူသောဆွမ်းကို။ ယံ ဘုဉ္ဇေယျ၊ အကြင်ကြောင့် စားငြားအံ့။ တတော၊ ထိုဆွမ်းကိုစားရသည်ထက်။ တတ္တော၊ ပူလောင်သော၊ အင်္ဂိသိုပမော၊ မီးလျှံနှင့်တူသော။ အယောဂုဠော၊ သံတွဲခဲကို။ ဘုတ္တော၊ စားရခြင်းသည်။ သေယျော၊ မြတ်သေး၏။

ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ၌လည်း-

ယဉ္စေ ဘုဉ္ဇေယျာတိ အယံ ဒုဿီလော နိဿီလပုဂ္ဂလော ကာယဒါဒီဟိ အသည်တော ရဠဳပဏ္ဍံသီဟိ သဒ္ဓါယ ဒိန္နံ ရဠဳပိဏ္ဍံ "သမဏောမှိ" တိ ပဋိဇာနန်တော ဂဟေတ္ဝာ ဘုဉ္ဇေယျ၊ တတ္တော အာဒိတ္တော အင်္ဂါဝဏ္ဏော အယောဂုဠောဝ ဘုတ္တော သေယျော သုန္ဒရတရော။ ကိံ ကာရဏာ? တပ္ပစ္စယာ ဟိ ဧကော ဒုက္ခ-ဘာဝေါ နတ္ထိ၊ ဒုဿီလော ပန သဒ္ဓါဒေယျံ ဘုဉ်္ဇိတ္ဝာ အနေကာနိပိ ဇာတိသတာနိ နိရယေ ပစ္စေယျာတိ အတ္ထော-

ဟု ဖွင့်တော်မူ၏။

ယဉ္စေ ဘုဉ္ဇေယျာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဒုဿီလော နိဿီလပုဂ္ဂလော၊ သီလမရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ကာယဒါဒီဟိ၊ ကိုယ်စသည်တို့ဖြင့်။ အသည်-တော။ မစောင့်စည်းသည်ဖြစ်၍။ ရဠဳပဏ္ဍံသီဟိ၊ တိုင်းနေသူလူတို့သည်။ သဒ္ဓါယ၊ ယုံကြည်သဖြင့်။ဝါ၊ ကြည်ညိုသဖြင့်။ ဒိန္နံ၊ လှူအပ်သော။ ရဠဳ-ပိဏ္ဍံ၊ တိုင်းသူပြည်သား လူအများတို့ လူသောဆွမ်းကို။ သမဏောမှိတိ၊ ငါရဟန်းဖြစ်၏ဟူ၍။ ပဋိဇာနန်တော၊ ဝန်ခံလျက်။ ဂဟေတ္ဝာ၊ အလှူခံ၍။ ဘုဉ္ဇေယျ၊ စားငြားအံ့။ တတော၊ ထိုထက်။ တတ္တော အာဒိတ္တော၊ ရဲရဲတောက်သော။အင်္ဂါဝဏ္ဏော၊မီးလျှံအဆင်းရှိသော။အယောဂုဠောဝ၊ သံတွဲခဲကိုသာလျှင်။ဘုတ္တော၊စားရခြင်းသည်။သေယျော သုန္ဒရတရော၊ မြတ်သေး၏။ ကိံ ကာရဏာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ တပ္ပစ္စယာ၊ ထိုသံတွဲခဲကို စားရခြင်းတည်းဟူသောအကြောင်းကြောင့်။

ဧကော၀ အတ္တာဘာ၀ေ၀ါ၊ တဘေ၀မျှသာလျှင်။ စျာယေယျ၊ ပုဂ္ဂလောင်
ရာ၏။ ဒုဿီလော ပန၊ သီလမရှိသောရဟန်းသည်ကား။ သဒ္ဓါဒေယျံ၊
သဒ္ဓါကြည်ဖြူ လှူအပ်သောဆွမ်းကို။ ဘုဉ်တွာ၊ စား၍သောကြောင့်။
အနေကာနိပိ ဇာတိသတာနိ၊ အရာမက များစွာသော၁၀ဘုံပတ်လုံး။
နိုရယေ၊ ၀ရဲ၌။ ပစ္စေယျ၊ ကျက်ရာ၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်လျှင်။
အတ္ထော၊ ဘုရားရှင်အလိုတော်တည်း။

ဝိနည်းအဋ္ဌကထာ၌လည်း-

သစာယံ ဒုဿီလော အာသည္ဍတော ဣန္ဒြိယာရေ ဌိတော ဂူဟနာယ လောကံ ဝဉ္စေကော ပဋိဂလော တတ္တံ အဂ်ိသိဠုပမံ အယောဂုဠံ ဘုဉ်ေယျ့ အဒ္ဓါဟာရေယျ၊ တာဿ ယံ ဧေတံ ဂုဠပိဏ်ဍံ ဘုဉ်ေယျ၊ ယံ အယောဂုဠံ၊ တေသု ဒ္ဒိသု အယောဂုဠေ၀ ဘုတ္တော သေယျော သုဒ္ဓိရတရော ပဏီတတရော စ ဘ၀ေယျ။ နု ဟိ အယောဂုဠသာ ဘုတ္တတ္တာ သမဏုယေ သဗ္ဗညုတညာဇဏနာပိ ဒုဇ္ဇာနပရိဘ်ဆံ ဒုက္ခံ အနုဘ၀တိ။ ဧ၀ံ ပဋိလဒ္ဓဿ ပန ရဋ္ဌပိဏ္ဍာသာ ဘုတ္တတ္တာ သမဏုယေ ဝုတ္တပ္ပကာရံ ဒုက္ခံ အနုဘောတိ။ အယံ ဟိ ကောဋိပ္ပတ္တော မိစ္ဆာဇီ၀ေါတိ-

ဟု ဖွင့်တော်မူသည်။

ဒုဿီလော၊သီလမရှိသော။အသည္ဍတော၊ ကိုယ်နှုတ်နှလုံးကို မစောင့်စည်းသော။ ဂူဟစာစာရော၊ သိလမရှိပ သိလရှိသည်ဟု ထင်မှတ်စေလှုခြင်းငှါ။ ဌိတော၊တည်သော။ကုဟနာယ၊လှူဖျက်သဖြင့်။လောကံ၊လူကို။ ဝဉ္ဇေကော၊ လှည့်ပတ်တတ်သော။ အယံ ပုဂ္ဂလော၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။တတ္တံ၊ ရဲရဲတောက်သော။ အဂ်ိသိဠုပမံ၊ မီးလျှံနှင့်တူသော။အယောဂုဠံ၊ သံတွဲခဲကို။ သစေ ဘုဉ်ေယျ အဒ္ဓါဟာရေယျ၊ မျိုငြားအံ့။ တာဿ၊ ထိုရဟန်းအား။ယံ ဧေတံ ရဋ္ဌပိဏ်ဍံ၊ အကြင်တိုင်းသူပြည်သားလူအများတို့ လှူသောဆွမ်းကို။ ဘုဉ်ေယျ၊ ၀ါးငြားအံ့။ ယံ အယောဂုဠံ၊ အကြင်သံတွဲခဲကို။ ဘုဉ်ေယျ၊ စားငြားအံ့။ တေသု ဒ္ဒိသု၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။

အယေဝဂုဋ္ဌော၀၊ သံတေ့ခဲကိုသာလျှင်။ ဘုတ္တော၀၊ စား၏ခြင်းသည်။ သေယျော သုန္ဒရတရော ပဏီတဘာရော၊ အတူးသဖြင့် မြတ်လေရာ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ အယေဝဂုဋ္ဌဿ၊ သံတေ့ခဲကို။ ဘုတ္တာတ္တော၀၊ စား၏သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သမ္မာယေ၊ တမလွန်ဘ၀အဆက်ဆက်၌။ သဗ္ဗညုတညာဏေနာပိ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ဖြင့်လည်း။ ဒုဇ္ဇာနုပရိစ္ဆေဒံ၊ ပိုင်းခြားခြင်းကို သိနိုင်ခဲသော။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲကို။ နာ အနုဘ၀တော်၊ မခံစား၏။ ဧ၀ံ၊ ဤသို့။ ပဋိလဒ္ဓဿ၊ ရအပ်သော။ ရဋ္ဌပိဏ္ဍဿ ပန၊ ပြည်သူတို့လူသောဆွမ်းကို။ ဘုတ္တတ္တာ၊ စား၏သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သမ္မာယေ၊ တမလွန်ဘ၀၌။ ဘုတ္တပုဂ္ဂလံ၊ ဆိုအပ်ခဲ့သော အပြားရှိသော။ ဝါ၊ သဗ္ဗညုတညာဏ်တော်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိနိုင်ခဲသော။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲကို။ အနုဘောတိ၊ ခံစား၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ အယံ၊ ဤသိသမရှိပဲ သိလရှိယောင်ဆောင်၍ သူတပါးလူသောဆွမ်းကို စားခြင်းသည်။ ကောဋိပ္ပတ္တော၊ အဆုတ်အထိပ်သို့ရောက်သော။ မိစ္ဆာဇီ၀ော၀၊ မှားသောအသက်မွေးခြင်းမည်၏။

ဤသို့လောသော ပါဠို,အဋ္ဌကထာအတိုင်း အပြစ်ရှိသည်။

၁၃။ အနာပတ္တိဟုထင်မှတ်၍ မကုစားခြင်း

မေး။ ။အာပတ်သင့်သည်ကိုမသိ၍ အနာပတ္တိဟုထင်မှတ်လျက်နေသော ရဟန်းသည် အလင်္ဂါဖြစ်မည်လော။

ဖြေ။ ။အာပတ်သင့်သည်ကိုမသိ၍ အနာပတ္တိဟု အယူရှိလျက်နေသောရဟန်းသည် အလင်္ဂါမဖြစ်။

ယော ပန အာပတ္တိဉ္စေ၀ နာ ''အနာပတ္တိ'' တိ ဒိဋ္ဌိတာယ အာပတ္တိ နာ ပဿတိ၊ တေနေ၀ ပဋိကမ္မံ နာ ကရောတိ၊ သော တသ္မာ တတ္ထေ၀ ဝတ္ထာ အလင်္ဂါ နာ မ နာ ဟောတိ။ ပဏ္ဍိတာ ဧတ္ထာ ဝိတိက္ကမံ ကရောန္တော အလင်္ဂါ နာ မ ဟောတိ။ ''သဉ္စိစ္စ အာပတ္တိ အာပဇ္ဇတိ'' တိအာဒိ ဟိ ဝုတ္တံ–

ဟုလာသော၀ဝိမတိဝိနောဒနိဋီကာ ပဌမကဏ္ဍက်အဖွင့်ကိုထောက်။

ယော ပန၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ အာပတ္တိဋ္ဌာနေ၊ အာပတ်သင့်သော် အရာ၌။ အနာပတ္တိ၊ အာပတ်မသင့်။ ဣတိ ဒိဋ္ဌိတာယ၊ ဤသို့ အယူရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာပတ္တိံ၊ အာပတ်ကို။ န ပဿတိ၊ မရှု မသိမမြင်။ တေနေဝ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ ပဋိကမ္မံ၊ ကုစားခြင်းကိုလည်း။ န ကရောတိ၊ မပြု။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ တတ္ထာဝတာ၊ ဤသို့ အာပတ္တိကို အနာပတ္တိဟု အယူရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် မကုစားပဲနေကာမျှဖြင့်။ အလဇ္ဇီ နာမ၊ အလဇ္ဇီမည်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပဏ္ဏတ္တိံ၊ ဝိနည်းပညတ်ကို။ ဥ တ္ဝာ၊ သိ၍။ ဝါ၊ သိလျက်။ ဝိတိက္ကမံ၊ လွန်ကျူးခြင်းကို။ ကရောန္တော၊ ပြုသောရဟန်းသည်။ အလဇ္ဇီ နာမ၊ အလဇ္ဇီမည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ သဉ္စိစ္စ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသည်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဘုရားရှင်သည် စုဋ္ဌဝါ ပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူအပ်၏။

၁၄။ အလဇ္ဇီမှန်းသိသော်လည်း မဆိုဝံ့၍ ကံအတူပြုခြင်း

မေး။ ။အကြင်အခါ သာသနာတော်၌ အလဇ္ဇီရဟန်းကိုသိလျက် ထိုရဟန်းကို အလဇ္ဇီဟုဆိုက အပင်းအသင်းအား ကြီး၍ မဆိုဝံ့သဖြင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်နှင့်အတူ ကံကြီးကံငယ်ကိုပြုရာ အပြစ်ရှိမည်လော။

ဖြေ။ ။အကြင်အခါ သာသနာတော်၌ အလဇ္ဇီအား ကြီး၍ လဇ္ဇီရဟန်း နည်းပါးသည်ဖြစ်အံ့၊ ထိုအခါ လဇ္ဇီရဟန်းက အလဇ္ဇီရဟန်းတို့ကို အလဇ္ဇီဟုသိသော်လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်မှာ တပည့်ဒါယကာအား ကြီး၍ အလဇ္ဇီဟု မဆိုဝံ့ချေ။ ယင်းအလဇ္ဇီရဟန်းကို ကံဆောင်ရာသို့ မပင့်မခေါ်ပဲလည်း မနေဝံ့သော။ ထိုအလဇ္ဇီရဟန်းနှင့်အတူ ကံကြီး ကံငယ်ကိုပြုရာ အပြစ်မရှိ။

မမ္မာနုဂ္ဂဟေန ဥဂ္ဂဏှိတုံ ဝဋ္ဋတိတိ ဝုတ္တတ္တာ အလဇ္ဇီသဒ္ဓ-တာယ သာသနေ သြသက္ကန္တေ လဇ္ဇီသု စ အပဟောန္တေသု အလဇ္ဇီမို ပကတတ္တံ ဂဏပုရဏံ ဂဟေတ္ဝာ ဥပသမ္ပဒါဒိကရဏေ

၊စ ကေစိ အလင်္ဂိနော ဓမ္မာမိသပရိဘောဂေန, သင်္ဃော သေသအလင်္ဂိဂဏ္ဍာဃ နိဂ္ဂဟေန စ သာသနံ ပဂ္ဂဏှိတုမိ ဝဋ္ဋတိ ဇဝ-

ဟုလာသော ဝိမတိဝိနောဒနိဋ္ဌိကာ ရူပိယသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်ကိုဆော်။

ဓမ္မာနုဂ္ဂဟေန ဥဂ္ဂဏှိတုံ ဝဋ္ဋတိတိ၊ ဟူ၍။ စုံတွတ္တာ၊ ဆိုအပ်သော ကြောင့်။ အလင်္ဂုဿန္ဒဘာယ၊ အလင်္ဂိမျှားသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သာသနေ၊ သာသနာတော်သည်။ သြသက္ကန္တေ၊ ဆုတ်ယုတ်သည်ရှိသော်။ ဝါ၊ ဆုတ်ယုတ်သောအခါ၌။ လင်္ဂိသု စ၊ လင်္ဂိမျိုးတို့သည်လည်း။ အပဟောန္တေသု၊ မလောက်ကုန်သည်ရှိသော်။ ပကတတ္တာ၊ ပကတိသဘာဝရှိသော။ အလင်္ဂိမှိ၊ အလင်္ဂိရဟန်းကိုလည်း။ ဂဏပူရဏာ၊ ဂိုဏ်းပြည့်ကို။ ဇဟေတ္ဝာ၊ ယူ၍။ ဝါ၊ ခေါ၍။ ဥပသမ္ပဒါဒိကံ၊ ရဟန်းခံခြင်းစသော ကံကိုပြုခြင်းဌာနလည်းကောင်း။ ကေယိ အလင်္ဂိနော၊ အချို့သော အလင်္ဂိရဟန်းတို့ကို၊ ဓမ္မာမိသပရိဘောဂေန၊ ဓမ္မပရိဘောဂ, အာမိသပရိဘောဂနှစ်ပါးဖြင့်။ သင်္ဃော၊ ထောက်ပံ၍။ သေသ-အလင်္ဂိဂဏာဃ၊ ကြွင်းသော အလင်္ဂိဂိုဏ်းကို၊ နိဂ္ဂဟေန စ၊ နှိပ်စက်သဖြင့်လည်း။ သာသနံ၊ သာသနာတော်ကို။ ပဂ္ဂဏှိတုမိ၊ ချီးမြှောက်ခြင်းငှာလည်း။ ဝဋ္ဋတိ ဇဝ၊ အပ်သည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်ကား-အလင်္ဂိရဟန်းမျာ၍ လင်္ဂိရဟန်း နည်းပါးသဖြင့် ကံ့မလောက်မူ သိလမရှိသော အလင်္ဂိရဟန်းကိုပင် သိလျက် ဂိုဏ်းပြည့်ပြု၍ ကံ့ဆောင်အပ်သည်။ အလင်္ဂိရဟန်းဆာ၍ ကြီး၍ မျှားလှသောအခါ အချို့သောအလင်္ဂိရဟန်းကို ပစ္စယသင်္ဘောဂဓမ္မသင်္ဘောဂ နှစ်ပါးတို့ဖြင့် ချီးမြှောက်ထောက်ပံ၍ အချို့သောအလင်္ဂိရဟန်းတို့ကို ဝိနည်းတရားဖြင့် နှိပ်ကွပ်ဆုံးမ၍ သာသနာတော်ကို ချီးမြှောက်အပ်သည်ဟူလို။

ထိုကြောင့် မဟာဝါအဋ္ဌကထာ၌-

အလဇ္ဇိမာနာယ သာမဂ္ဂိယာ အနာပတ္တိ သင်္ဘောဂေ သံဝါသေတိ ယာဝ ဝိဿာ ဥက္ခေပနီယကမ္မကရဏာတ္ထာယ သာမဂ္ဂိ

နံ လဗ္ဘတိ။ တာဝ တေန သဒ္ဓိ' သမ္ဗောဂေ စ ဥပေါ သထ-
ပဝါရဏာဒိကရဏဘေဒေ သံဝါသေ စ အနာပတ္တိ—

ဟု မဟာဝါခန္ဓကအဖွင့်၌လာသည်။

အလဗ္ဘမာနာယ။ပ။ သံဝါသေတိ၊ ဟူသည်ကား။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်သောကာလပတ်လုံး။ တာဝ၊ ထိုရဟန်းအား။ ဥက္ခေပနီယ-ကမ္မကရဏတ္ထာယ၊ ဥက္ခိတ္တကကံကိုပြုခြင်းငှာ။ သာမဂ္ဂိ၊ ညီညွတ်သော အပင်းအသင်းကို။ နံ လဗ္ဘတိ၊ မရ။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး။ တေန၊ ထိုအာပတ်ကို မရှုသောရဟန်းနှင့်။ သဒ္ဓိ၊ တကွ။ သမ္ဗောဂေ စ၊ ပစ္စယသမ္ဗောဂကို ပြုခြင်း၌လည်းကောင်း။ ဥပေါသထပဝါရဏာဒိဘေဒေ၊ ဥပုသ်ပဝါရဏာ, စသည်အပြားရှိသော။ သံဝါသေ စ၊ ဓမ္မသမ္ဗောဂကို ပြုခြင်း၌လည်းကောင်း။ အနာပတ္တိ၊ အာပတ်မသင့်။

အဓိပ္ပါယ်ကား—အာပတ်သင့်သည်ကို မရှုသောရဟန်း, မကုစားသော ရဟန်း, အယူကိုမစွန့်သော ရဟန်းတို့အား ဥက္ခိတ္တကံကို ပြုခြင်းငှာ ဂိုဏ်းသံဃာအပေါင်းအသင်း၏ ညီညွတ်ခြင်းကိုမရသေးသမျှကာလပတ်လုံး ထိုအလဗ္ဘီရဟန်းတို့နှင့် ပစ္စယသမ္ဗောဂ ဓမ္မသမ္ဗောဂ နှစ်ပါးကို ပြုသော်လည်း အာပတ်မသင့် အပြစ်မရှိဟူလို(အကျယ်ကိုလိုမူ မဟာဝါပါဠိတော်မှာ ရှုလေ)။

ပရိဝါအဋ္ဌကထာ၌လည်း—

ဥက္ခေပနီယကမ္မကတော ဥက္ခိတ္တကော နာမ။ အဝသေသ-စတုဗ္ဗိဓတဇ္ဇနီယာဒိကမ္မကတော အနုက္ခိတ္တကော နာမ။ အယံ ဟိ ဥပေါသထံ ဝါ ပဝါရဏံ ဝါ ဓမ္မပရိဘောဂံ ဝါ အာမိသပရိဘောဂံ ဝါ န ကောပေတိ—

ဟု ဧကုတ္တရိကာအဖွင့်၌ လာသည်။

ဥက္ခေပနီယကမ္မကတော၊ ဥက္ခေပနီယကံ ပြုအပ်သောရဟန်းသည်။ ဥက္ခိတ္တကော နာမ၊ ဥက္ခိတ္တကရဟန်းမည်၏။ အဝသေသစတုဗ္ဗိဓ-

တင်္ဂနိယာဒိကဲမှကတော၎၊ ကြင်းသော လေးဟူးအပြားရှိသော တင်္ဂနိယစသော ကံပြုအပ်သောရဟန်းသည်။ အနုကို်တ္တကော နှာမ၊ အနုကို်တ္တက ရဟန်းမည်၏။ ဝါ၊ ဥကို်တ္တက ရဟန်းမမည်။ ဟိ၊ မှန်၏။ အယံ၊ ဤလေးပါးသော တင်္ဂနိယစသော ကံပြုအပ်သော အနုကို်တ္တကရဟန်းသည်။ ဥပါသထံ ဝါ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ပဝါရဏံ ဝါ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဓမ္မပရိဘောဂံ ဝါ၊ ကိုလည်းကောင်း။ အာမိသပရိဘောဂံ ဝါ၊ ကိုလည်းကောင်း။ နကောပေဝိ၊ မဖျက်။ ဝါ၊ မပျက်စေ။

အဓိပ္ပါယ်ကား–ဥကို်တ္တကကံ ပြုအပ်သော ရဟန်း သုံးယောက်မှ တပါးသော တင်္ဂနိယကံ, နိယဿကံ, ပဗ္ဗာဇနိယကံ, ပဋိသာရဏီယကံ ပြုအပ်သော ရဟန်းလေးယောက်တို့နှင့် ပစ္စယသမ္ဘောဂ ဓမ္မသမ္ဘောဂ အတူပြုခြင်း ဥပုသ်ပဝါရဏာအတူပြုခြင်းတို့၌ အာပတ်မသင့် အပြစ်မရှိဟူလို။

ထိုကံခုနစ်ပါးတို့၏ပြုပုံအကျယ်ကိုလိုပူ စူဠဝါပါဠိတော် ကမ္မက္ခန္ဓက, ၎င်းအဖွင့် အဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့၌ ရှုလေ။

၁၅။ ပါရာဇိကကျသူထံ၌ ဒေသနာကြားခြင်း

ဗေး။ ။ပါရာဇိကကျသောရဟန်းထံ၌ ဒေသနာကြားလျှင် ကပါ မည်လေ၏။

ဖြေ။ ။ပါရာဇိကကျသောရဟန်းထံ၌ ပယိ၍ဖြစ်စေ၊ သံသယရှိ လျက်ဖြစ်စေ ရဟန်းဟူသော အဖူအယာဂြိုင့် ဖနေသဖြင့် ရဟန်းဟုထင် မှတ်၍ ဒေသနာကြားမူ အာပတ်မှ ထင်မြောက်သည်။

ပါရာဇိကံ အာပန္နော စ ဘိက္ခုလိင်္ဂံ ဋ္ဌိတော ယာဝ နပဋိဇာနာတိ၊ တာဝ အကတ္ထဝ ကာသ ဘိက္ခုဘာဝေါ၊ နအနုပသမ္ပန္နသ်ါ ဂစ္ဆတိ။ တထာ ဟိ သော သံဝါသံ သာဒိ-

ယန္တောပိ ထေယျသံဝါသကော နဟောတိ။ သဟသေယျာဒိအာပတ္တိံ နဇနေတိ။ သြမသဝါဒေ ပါစိတ္တိယဉ္စ ဇနေတိ—ဟုလာဒသော သာရတ္ထဒီပနိဋီကာ ပထမပါရာဇိကအဖွင့်ကိုထောက်။

ပါရာဇိကံ၊ သို့။ အာပန္နော စ၊ ရောက်သောရဟန်းသည်လည်း။ ဘိက္ခုလိင်္ဂံ၊ ရဟန်း၏အသွင်၌။ ဋ္ဌိတော၊ တည်လျက်။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ နပဋိဇာနာတိ၊ ရဟန်းမဟုတ်ဟု ဝန်မခံ။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်။ တဿ၊ ထိုပါရာဇိကကျသော ရဟန်း၏။ ဘိက္ခုဘာဝေါ၊ ရဟန်းအဖြစ်သည်။ အတ္ထေါ၊ ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ အနုပသမ္ပန္နသဒ္ဒံ၊ လူသာမဏေဟူသော အရေအတွက်သို့။ နဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။ တထာဟိ တတော ဧဝ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။ သော၊ ထိုပါရာဇိကကျသော ရဟန်းသည်။ သံဝါသံ၊ ပေါင်းဖော်ခြင်းကို။ သာဒိယဇန္တောပိ၊ သာယာသော်လည်း။ ထေယျသံဝါသကော၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ သဟသေယျာဒိအာပတ္တိံ၊ သဟသေယျစသော အာပတ်လည်းမသင့်။ နဇနေတိ၊ တပါးသောရဟန်းတို့အား မဖြစ်စေ။ သြမသဝါဒေ၊ ဆဲဝေါရခြင်း၌။ ပါစိတ္တိယဉ္စ၊ ပါစိတ်အာပတ်ကိုလည်း။ ဇနေတိ၊ ဆဲရေးမယောရဟန်းတို့အား ဖြစ်စေ၏။

အဓိပ္ပါယ်ကား—ပါရာဇိကကျသောရဟန်းသည် ရဟန်းဟု ဝန်ခံ၍နေသမျှကာလပတ်လုံး ရဟန်းအဖြစ်၌သာ ရေတွက်အပ်သည်။ လူသာမဏေအဖြစ်၌ မရေတွက်အပ်။ ထိုကြောင့် ပါရာဇိကကျသောရဟန်းကို ဆဲရေးသောရဟန်းအား ပါစိတ်အာပတ်သင့်သည်။ ထိုပါရာဇိကကျသော ရဟန်းနှင့် အတူအိပ်ခြင်းစသည်တို့ကြောင့် သဟသေယျစသော အာပတ်လည်းမသင့်။ ထိုပါရာဇိကကျသောရဟန်းသည် ရဟန်းတို့နှင့် ပေါင်းဖော်၍ ထေယျသံဝါသကလည်းမဖြစ်ဟု ပြတော်မူသည်။

ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၌လည်း နည်းတူလာသည်။ သဟသေယျာဒိ၌ အာဒိသဒ္ဒါအရဖြင့် အတူအိပ်ခံ၍စားခြင်း အစရှိသည်တို့၌ ဒုက္ကဋ်မရှိဟု မှတ်လော။

ပရိဗာဇိအဋ္ဌကထာ၌လည်း—

နာနာသံဝါသကာသာတိ လဒ္ဓိနာနာသံဝါသကာ ဝါ ကမ္မနာနာသံဝါသကာ ဝါ သန္တိကေ ဒိဋ္ဌိ အာဝိကရောတိ၊ အာပတ္တိံ ဒေသေတိ၊ ဒေသေတိတိ အဒ္ဓာ။ အပကတ္တာသာဝိ ဥက္ခိတ္တကာ ဝါ, ပသာ ဝါ ဥပေါသထာဝါရဏာ ဌပိတာ ဟောန္တိ၊ ဟသာ သန္တိကေ ဒေသေတိတိ အတ္ထော—

ဟု ဖွင့်တော်မူသည်။

နာနာသံဝါသကာသာတိ၊ ဟူသည်ကား။ လဒ္ဓိနာနာသံဝါသကာ ဝါ၊ ကမ္မနာနာသံဝါသကာ ဝါ၊ ၏လည်းကောင်း။ သန္တိကေ၊ ၌။ ဒိဋ္ဌိံ၊ အယူကို။ အာဝိကရောတိ၊ ထင်စွာပြု၏။ အာပတ္တိံ၊ ကို။ ဒေသေတိ၊ ကြား၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်လျှင်။ အတ္ထော၊ တည်း။ အပကတတ္တာသာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဥက္ခိတ္တကာသာ ဝါ၊ ၏လည်းကောင်း။ ယသာ၊ အကြင်ရဟန်းအား၊ ဥပေါသထပဝါရဏာ၊ တို့ကို။ ဌပိတာ၊ ထားအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တသာ ဝါ၊ ထိုရဟန်း၏ လည်းကောင်း။သန္တိကေ၊ အထံ၌။ ဒေသေတိ၊၏။ ဣတိအယံ၊ လျှင်။ အတ္ထော၊ တည်း။

ထိုအဋ္ဌကတာပါဠိ၌ အာပကတ္တာအရ ပါရာဇိကကျသော ရဟန်းကို ပဆိုမူ၍ ဥက္ခိတ္တကရဟန်း, ဥပုသ်ပဝါရဏာထားခံသော ရဟန်းလို့အထံ၌ သာ ဒေသနာမကြားအပ်ကြောင်းကို ပြုစာဝ်ပူသည် ထိုအဋ္ဌကထာပါဠိ၌ လဒ္ဓိနာနာသံဝါသက ကမ္မနာနာသံဝါသကာနှစ်ပါးတွင် လဒ္ဓိနာနာသံဝါသက-အရမှာ ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တက ရဟန်းကိုယူ။ ကမ္မနာနာသံဝါသက-အရမှာ ဥက္ခိတ္တကရဟန်းကို ယူခဲလေ။

ထိုကြောင့် ပါတိဒေသနာကဿပဒဋ္ဌအနုဝဏ္ဏနာ၌—

တေသု လဒ္ဓိနာနာသံဝါသကော နာမ ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တကော ဘိက္ခု။ ကမ္မနာနာသံဝါသကော နာမ ဥက္ခေပနီယကမ္မကတော ဘိက္ခု—

ဟု ဖွင့်တော်မူ၏။

၁၆။ ဟတ္ထပါသ်၏ ပြင်ပဌ်ဧနှ၍ ဒေသနံ့ာကြားခြင်း

မေး။ ။ဒေသနာ ကြားသောအခါ ဟတ္ထပါသ်၏ ပြင်ပဌ်ဧနှ၍ ကြားမူ အပ်ပါမည်လော။

ဖြေ။ ။တသိမ်ဝင်းဌ်း တည်မူ ဟတ္ထပါသ်၏ ပြင်ပဌ် ဧနှ၍ ကြားသော်လည်း အပ်သည်။

မာဠကသီမာယ ဟိ ဌိတေန သီမန္တရိကာယ ဌိတာ၊ သီမန္တ-
ရိကာယ ဝါ ဌိတေန အဝိပ္ပဝါသသီမာယ ဌိတာပိ အာပတ္တိ-
ဒေသေတုံ န ဝဋ္ဋတိ—

ဟု လာသော ပရိဝါအဋ္ဌကထာကိုထောက်။

ဟိ၊ မှန်၏။ မာဠကသီမာယ၊ အဝိပ္ပဝါသသီမ်အပြင်၌။ ဌိတေန၊ တည်သဖြင့်။ သီမန္တရိကာယ၊ ဂါမခေတ်ဖြစ်သော သီမန္တရိက်၌။ ဌိတာသ၊ တည်သောရဟန်းအား လည်းကောင်း။ သီမန္တရိကာယ ဝါ၊ ဂါမခေတ်ဖြစ်သော သီမန္တရိက်၌လည်း။ ဌိတေန၊ တည်သဖြင့်။ အဝိပ္ပဝါသသီမာယ၊ အဝိပ္ပဝါသသီမ်၌။ ဌိတာသ၊ တည်သော ရဟန်းအား လည်းကောင်း။ အာပတ္တိံ၊ အာပတ်ကို။ ဒေသေတုံ၊ ဒေသနာကြားခြင်းငှါ၊ န ဝဋ္ဋတိ၊ မဒေခ်။

၁၇။ ရဟန်းသုံးပါး ဧဒေသနာကြားခြင်း အပ်-မအပ်

ဧမေး။ ။ဒေသနာကြားသေးအခါ သုံးယောက်သော ရဟန်းတို့သည် တပေါင်းတည်း ကြားအပ်ပါမည်လော။

ဧဖြေ။ ။နှစ်ယောက်ဖြစ်စေ၊ သုံးယောက်ဖြစ်စေ တပေါင်းတည်း ဧဒေသနာကြားအပ်သည်။ သုံးယောက်ထက်လွန်၍ လေးယောက်, ငါး ယောက်စသည် မကြားအပ်။

ဧတ္တာဝတာ ပဉ္စ ဇနာ ဧကမတာ အာပတ္တိံ ဒေသေန္တိ အတ္ထော—

ဟုလာဖသော ပရိဝါအဌကထာကိုထောက်။

စတ္တာရော ပဥ္စ ဇနာ၊ လေးယောက်, ငါးယောက်သောရဟန်းတို့သည်။ ကေတော၊ တပေါင်းတည်း။ အာပတ္တိ၊ ကို။ ဒေသေန္တိ၊ ကြားကုန်၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်လျှင်။ အတ္ထော၊ ဒေသနာမကြားအပ်သော အနက်တည်း။

ဝဇိရဗုဒ္ဓိဋီကာ၌လည်း-

တိဏ္ဏန္နံ ဥပရိ သဟ အာပတ္တိ ဒေသေတုံ န လဘန္တီ-

ဟု ဖွင့်တော်မူ၏။

တိဏ္ဏန္နံ၊ သုံးယောက်သောရဟန်းတို့ထက်။ ဥပရိ၊ အလွန်။ သဟ၊ တပေါင်းတည်း။ အာပတ္တိ၊ ကို။ ဒေသေတုံ၊ ဌ။ န လဘန္တိ၊ မရအပ်ကုန်။

၁၈။ ဓုရနိက္ခေပစိတ်မရှိပဲ ဒေသနာကြားခြင်း

မေး။ ။ယခုအခါ ဒေသနာကြားကြသောအရာမှာ နောင်အခါမပြုပါအံ့ဟု ဓုရနိက္ခေပစိတ်မရှိပဲကြားရာ သင့်ပြီးသော အာပတ်သည် စင်ကြယ်ပါမည်လော။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ ပရိပါဋိတော် ဧကကနိဒ္ဒေသ၌-

ဒေသိတာ ဂဏ္ဌန္တုပဂါ အာပတ္တိ ဇာနိတဗ္ဗာ။ ဒေသိတာ နဂဏ္ဌန္တုပဂါ အာပတ္တိ ဇာနိတဗ္ဗာ-

ဟုဟောတော်မူသည်။

ဒေသိတာ ဂဏ္ဌန္တုပဂါ၊ ဒေသနာကြားအပ်သော အရေအတွက်သို့ရောက်သော။ အာပတ္တိ၊ ကို။ ဇာနိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။ ဒေသိတာ နဂဏ္ဌန္တုဂါ၊ ဒေသနာကြားအပ်သော အရေအတွက်သို့ မရောက်သော။ အာပတ္တိ၊ ကို။ ဇာနိတဗ္ဗာ၊ ၏။

ဒေသိတာ ဂဏ္ဌိပိကာ နာမ ယာ, ခုံရုနိက္ခေပံ ကတ္ဝာ ပုန နာဘာဇိယာမိတိ ဒေသိတာ ဟောတိ။ အဂဏ္ဌိပိကာ နာမ ယာ ခုရုနိက္ခေပံ အာကတ္ဝာ သညာဟောနေဝ စိတ္တေန အပရိသုဒ္ဓန ဒေသိကာ ဟောတိ။ အယံ ဟိ ဒေသိကာပိ ဒေသိကာဂဏံ နာ ဥပေတိ၊ အဥမေ ဝတ္ထုသ္မိံ ဘိက္ခုနိယာ ပါရာဇိကာပတ္တိ ဟောတိ—

ဟု ပရိဝါအဋ္ဌကထာ ကေကအဖင့်၌ လာသည်။

ဒေသိတာ ဂဏ္ဌိပိကာ နာမ၊ မည်သည်ကား။ ယာ၊ အကြင် ရဟန်းမိန်းမသည်၊ ပုန၊ တဖန်။ နာဘာဇိယာမိ၊ မခရုက်စေအံ့။ ဣတိ၊ သို့ ခုရုနိက္ခေပံ၊ စိတ်ချခြင်းကို။ ကတ္ဝာ၊ ပြု၍။ ဒေသိတာ၊ ကြားအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဂဏ္ဌိပိကာ နာမ၊ မည်သည်ကား။ ယာ၊ အကြင်ရဟန်းမိန်းမသည်။ ခုရုနိက္ခေပံ၊ စိတ်ချခြင်းကို။ အကတ္ဝာ၊ မပြုမူ၍။ အာဘာဇိယာမိ၊ မစင်ကြယ်သော။ သညာဟောနေဝ၊ တဖန် ပြုအံ့ဟု အာ ထုတ်ခြင်းရှိသည်ဘာလျှင်ဖြစ်ခဲသော။ စိတ္တေန၊ စိတ်ဖြင့်။ ဒေသိကာ၊ ကြားအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ အယံ၊ ဤ ဒေသနာကြားခြင်းသည်။ ဒေသိကဂဏံ၊ ကြား၏ဟူသော အရေအတွက်သို့၊ နာ ဥပေတိ၊ မရောက်။ အဥမေ ဝတ္ထုသ္မိံ၊ ရှစ်ခုမြောက်သော ဝတ္ထု၌။ ဘိက္ခုနိယာ၊ ရဟန်းမိန်းမဖြား။ ပါရာဇိကာပတ္တိ သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဘိက္ခုနိဝိဘင်းအဋ္ဌကထာ၌လည်း—

အဥမံ ဝတ္ထုံ ပရိပူရေန္တီ အာသဓမ္မံ ဟောတီတိ အနုဿဝတော ဝါ ပဋိလာဘတော ဝါ ကေန္ဆရိကာယ ဝါ ယေန တေန နယေန အဥမံ ဝတ္ထုံ ပရိပူရေန္တီယေဝ အာသဓမ္မံ ဟောတိ။ ယာ ပုန ဧကံ ဝါ ဝတ္ထုံ သတ္တ ဝါ ဝတ္ထူနိ သဟက္ခတ္တုမ္ပိ ပူရေတိ၊ နေဝ အာသဓမ္မံ ဟောတိ။ အာပန္နာ အာပတ္တိယော ဒေသေဘ္ဝာ မုစ္စတိ။ အပိစေတ္ထ ဂဏ္ဌိပိကာ

အာပတ္တိ ခဝဒိတဗ္ဗာ။ ဝုတ္တဉ္ဉေတံ "အတ္တာပတ္တိ ဒေသိတုံ ဂဏ္ဌာနုပိကာ၊ အတ္တာပတ္တိံ ဒေသိကာ နဂဏ္ဌာနုပိကာ" တိ။ တတြာယံ ဝိနိစ္ဆယော-ဣဒါနိ နာပတ္တိယာမိတိ ခုရနိုကျေပံ ကတ္ဝာ ဒေသိတာ ဂဏ္ဌာနုပိကာ၊ ဒေသိဟဂဏ္ဌာနံ ဥပေတ်၊ ပါရာဇိ-ကာဒယော အင်္ဂံ နာ ဟောတိ။ တသ္မာ ယာ ဧကံ အာပန္နာ ခုရ-နိုကျေပံ ကတ္ဝာ ဒေဒေသေတ္ဝာ ပုန ကိလေသဝဿေန အာပဇ္ဇတိ၊ ပုန ဒေဒေသတိ၊ ဧဝံ အဋ္ဌ ဝတ္ထူနိ ပူရေန္တိပိ ပါရာဇိကာ နာ ဟောတိ။ ယာ ပန အာပဇ္ဇိတ္ဝာ ပုနပိ အာဒိံ ဂန္ထုံ အာပဇ္ဇိ-ဿာမီတိ သဉ္ဉာယဟာဒ ဒေဒေသတိ၊ တာဿာ သာ အာပတ္တိ နဂဏ္ဌာနုပိကာ၊ ဒေသိတာပိ အဒေသိတာ ဟောတိ၊ ဣဒမိတ-ဂဏံ နာ ဂစ္ဆတိ၊ ပါရာဇိကသဿေဝ အင်္ဂံ ဟောတိ။ အဋ္ဌမေ ဝတ္ထုမ္ဟိ ပရိပုဏ္ဏမတ္တေ ပါရာဇိကာ ဟောတိ—

ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ပရိဝါအဋ္ဌကထာအဖွင့် သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌လည်း—

သညဿာဟေနေဝ စိတ္တေနာတိ ပုနပိ အာပဇ္ဇိဿာမီတိ သညဿာဟေနေဝ စိတ္တေန။ ဘိက္ခုနိံ အဋ္ဌဝတ္ထုကာယ ဝသေန စေတံ ဝုတ္တံ။ တေနေဝါဟ "အဋ္ဌမေ ဝတ္ထုသ္မိံ ဘိက္ခုနိယာ ပါရာဇိကမေဝ ဟောတီ" တိ—

ဟု ဆိုခဲ့ပေ၏။

ဝဇိရဗုဒ္ဓိဋီကာ၌လည်း—

"ပုနပိ အာပဇ္ဇိဿာမီ" တိ သညဿာဟေနေဝ စိတ္တေန။ "အယံ ဘိက္ခုနိယာ နေဂါ" တိ လိခိတံ။ "ပါရာဇိကဖေဝါ" တိ ဂ္ဂဒ္ဓဋ္ဌ ဘူတဝဇသေန ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ။ "ဧဝံ ဒေဒိတေ ပန ယာ ကာစိ အာပတ္တိ နာ ဝုဋ္ဌာတိတိ အပဇ္ဇေ။ တံ နာ ဂဟေတဗ္ဗ" ဒ်ီး ဝုတ္တံ—

ဟုလာသတည်း။

ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာဒ္ဌလည်း—

သညဿာဟေနေဝါတိ ပုနပိ တံ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိတု-
ကာမတာဒိတ္တေန၊ ဧဝံ ဒေသိတာပိ အာပတ္တိ နာဂဋ္ဌာတိတိ
အဓိပ္ပါယော။ ဓုရနိက္ခေပံ အကတ္ဝာ အာပဇ္ဇနေန သိခါပ္ပတ္တံ
ဒေါသံ ဒဿေန္တော အာဟ ‘‘အဋ္ဌမေ ဝတ္ထုသ္မိံ ဘိက္ခုနိယာ
ပါရာဇိကမေဝါ’’တိ။ နာ ကေဝလဉ္စ ဘိက္ခုနိယာ ဧဝ၊ ဘိက္ခု-
နုမိံ ဓုရနိက္ခေပံ အကတ္ဝာ ထောကံ့ ထောကံ့ သပ္ပိအာဒိကံ့
ထေယျာယ ဂဏှန္တာနံ ပါဒဿုနကေ ပုဏ္ဏော ပါရာဇိကမေဝ။
ကေစိ ပန ‘‘အဋ္ဌမဝတ္ထုသ္မိံ ဘိက္ခုနိယာ ပါရာဇိကမေဝ ဟော-
တီတိ ဝုတ္တတ္တာ အဋ္ဌဝတ္ထုကမေဝေတံ သန္ဓာယ ဝုတ္တ’’န္တိ
ဝဒန္တိ—

ဟု လာသည်။

ဤသို့လာသော ပရိဝါပါဠိတော်၊ ပရိဝါအဋ္ဌကထာ၊ ပရိဝါဋီကာ
သုံးကျမ်း၊ ဘိက္ခုနီအဋ္ဌကထာတို့ကိုထောက်၍ သင့်ပြီးသောအာပတ်ကို
စင်ကြယ်စေလို၍ ဒေသနာကံပြုရာ ရဟန်းမိန်းမတို့မှာ အဋ္ဌဝတ္ထုက
ပါရာဇိကကိုထား၍ ရဟန်းယောကျ်ားတို့မှာ ဒုတိယ ပါရာဇိကကို
ထား၍ ကြွင်းသောအာပတ်တို့သည် အာယတိံ သံဝရစိတ်မရှိသော်လည်း
ဒေသနာကြွားလျှင် သင့်သောအာပတ်မှ ထမြောက်စင်ကြယ်သည်ဟု
မှတ်ယူသင့်သည်။

မာဟိကာအဋ္ဌကထာ ပဌမကထိနသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်ဌဲလည်း—

နိဿဋ္ဌိတ္ဝာန ‘‘အဟံ ဘန္တေ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ အာပန္နော၊
တံ ပဋိဒေသေမီ’’တိ ဧဝံ အာပတ္တိ ဒေသေတဗ္ဗာ။ သစေ ပန
နဝကတရော ဟောတိ၊ အာဝုသောတိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ တေနာပိ
‘‘ပဿသိ’’တိ ဝါ ‘‘ပဿထာ’’တိ ဝါ ဝုတ္တေ ‘‘အာမ ဘန္တေ’’တိ
ဝါ ‘‘အာဝုသော’’တိ ဝါ ဝတ္ဝာ ‘‘ပဿာမီ’’တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။

တဇေတာ "အာယတိံ သံဝရေယျာသိ" တိ ဝါ "သံဝရေယျာ-ထာ" တိ ဝါ ဓုတ္တော "သာဓု သဋ္ဌု သံဝရိဿာမိ" တိ ဝတ္တုဗ္ဗံ-ဟု မိန့်ဆိုတော်မူ၏။

လိနတ္ထပကာသနိဋ္ဌိကာဋ္ဌလည်း-

အာယတိံ သံဝရေယျာသိတ ဥပရ သံဝရ အာပဇ္ဇ-ယျာသိ၊ သံဝုတကာယဝစီဒ္ဒါရော ဘဝေယျာသိတိ အတ္ထော။ အာယတိံ သံဝရေယျာသိတိ ပဋိဂ္ဂါဟကေန ဝတ္တာမ္ပဝစနံ၊ သာဓု သဋ္ဌု သံဝရိဿာမိတိ ဒေသကေန ဝတ္တာဗ္ဗဝစနံ။ ဣမိနာ စ အတ္တနော အာယတိံ သံဝရေ ပတိဋ္ဌိတဘာဝံ ဒဿေတိ—

ဟု ဖွင့်တော်မူ၏။

သာရတ္ထဒီပနိဋ္ဌိကာဋ္ဌလည်း—

အာယတိံ သံဝရိဿာမိတိ ဣမိနာ အတ္တနော အာယတိံ သံဝရေ ပတိဋ္ဌိတဘာဝံ ဒဿေတိ—

ဟု မိန့်ဆိုတော်မူ၏။

ပရိဝါပါဠိတော် ပဌမဂါထာသင်္ကိကဋ္ဌလည်း—

ဆန္နမတိဝဿတိ၊ ဝိဝဋံ နာတိဝဿတိ။

တာသဟ ဆန္နံ ဝိဝရေတ၊ ဧဝံ တံ နာတိဝဿတိ—

ဟု ဟောတော်မူသည်။

ပရိဝါအဋ္ဌကထာဋ္ဌလည်း—

ဆန္နမတိဝဿတီတိ ဂေဟံ တာဝ တိဏာဒီဟိ အစ္ဆန္နံ အတိ-ဝဿတိ၊ ဣဒံ ပန အာပတ္တိသင်္ခါတံ ဂေဟံ ဆန္နံ အဝိဝဿတိ။ မူလာပတ္တိံ ဟိ ဆာဒေန္တော အညံ နဝံ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ။ ဝိဝဋံ နာတိဝဿတီတိ ဂေဟံ တာဝ အဝိဝဋံ သုစ္ဆန္နံ နာတိ-ဝဿတိ၊ ဣဒံ ပန အာပတ္တိသင်္ခါတံ ဂေဟံ ဝိဝဋံ နာတိဝ-ဿတိ။ မူလာပတ္တိံ ဟိ ဝိဝရန္တော ဒေသနာဂါမိနိံ ဒေသေ-

တ္ဝာ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိတော ဝုဋ္ဌဟိဘ္ဝာ သုဒ္ဓန္တ် ပတိဋ္ဌာတိ၊ အာ-
ယတိံ သံဝရန္တော အညံ အာပတ္တိံ နာပဇ္ဇတိ။ တာမ္ပဲ ဆန္နံ
ဝိဝရေထ၊တိ ဇေန ကာရဏေန ဒေသနာဂါမိနိံ ဒေသေ-
ဇန္တော ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိတော စ ဝုဋ္ဌဟန္တော် ဆန္နံ ပိဝဇေထ။ ဧဝံ
တံ နာဘိဝဿတီတိ ဧဝန္တွတံ ဝိဝဒ်ံ နာတိဝဿတီတိ အတ္ထော-
ဟု ဖွင့်တော်မူ၏။

ပါဠိတော်အနက်ကား-ဆန္နံ၊ အာပတ်ကိုဖုံးလွှမ်းသော ရဟန်း(ကို) သည်။ ဒုဟိဝဿကိ၊ နောက်ထပ်အာပတ်မိုးရွာ၏။ ဝိဝဒ်၊ သင့်သော အာပတ်ကို ထင်စွာကြားသောရဟန်းသည်။ နာတိဝဿတိ၊ နောက်တပ် အာပတ်မိုးမရွာ။ တသ္မာ၊ တိုကြောင့်။ ဆန္နံ၊ ဖုံးလွှမ်းသောအာပတ်ကို။ ဝိဝဒေ့ရထ၊ ထင်စွာပြုရာ၏။ တံ၊ ထိုဖုံးလွှမ်းသော အာပတ်ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့ထင်စွာဖွင့်ပြသည်ဖြစ်အံ့၊ နာတိဝဿတိ၊ နောက်ထပ်အာပတ်မိုး မရွာနိုင်။

အဋ္ဌကထာအနက်ကား- ဆန္နမတိဝဿတီတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဂေဟံ၊ အိမ်ကို။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ တိဏာဒီဟိ၊ သက်ကယ်စသည်တို့ဖြင့်။ အစ္ဆန္နံ၊ မမိုးသည်ရှိခဲ့သော်။ အတိဝဿတိ၊ မိုးရွာ၏။ အာပတ္တိသဒ်္ဒါတံ၊ အာပတ်ဟုဆိုအပ်သော။ ဣဒံ ပန ဂေဟံ၊ ဤအိမ်ကို။ ဆန္နံ၊ ဖုံးလွှမ်းသည်ရှိခဲ့သော်။ အတိဝဿတိ၊ အာပတ်ဟူသော မိုးရွာ၏။ ဟိ၊ ခဲ့၍အံ့။ မူလာပတ္တိံ၊ မူလအာပတ်ကို။ ဆာဒေန္တော၊ ဖုံးလွှမ်းသည် ရှိသော်။ အညံ၊ တပါးသော။ နဝံ၊ အသစ်ဖြစ်သော။ အာပတ္တိံ၊ သို့။ အာ-ပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ ဝိဝဒ်ံ နာတိဝဿတီတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဂေဟံ၊ အိမ်ကို၊ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ အဝိဝဒ်ံ သုစ္ဆန္နံ၊ ကောင်းစွာမိုးသည် ရှိသော်။ နာတိဝဿတိ၊ မိုးမရွာ။ အာပတ္တိသဒ်္ဒါတံ၊ ဟုဆိုအပ်သော။ ဣဒံ ပန ဂေဟံ၊ ဤအိမ်ကို။ ဝိဝဒ်ံ၊ ဖွင့်သောရဟန်းသည်။ နာတိ-ဝဿတိ၊ နောက်ထပ် အာပတ်မိုးမရွာ။ ဟိ၊ ခဲ့၍အံ့။ မူလာပတ္တိံ၊ မူလ အာပတ်ကို။ ဝိဝရန္တော၊ ဖွင့်သောရဟန်းသည်။ ဒေသနာဂါမိနိံ၊ ဒေသနာဂါမ်အာပတ်ကို။ ဒေသေတွာ၊ ဒေသနာကြား၍။ ဝုဋ္ဌာနဂါ-

မိနိတော၊ ဝုဋ္ဌာနဂါမ်အာပတ်မှု။ ဝုဋ္ဌဟိတွေ၊ ထမြောက်၍။ သုဒ္ဓန္တေ၊ စင်ကြယ်သောအဖို့၌။ ပတိဋ္ဌာတိ၊ တည်၏။ အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌။ သံဝရန္တေ၊ စောင့်စည်းသောရဟန်းသည်။ အညံ၊ တပါးသော။ အာပတ္တိံ၊ ဃ်ို။ နာပဇ္ဇတိ၊ မရောက်။ တသ္မာ ဆန္ဒံ ဝိဝရေထာတိ၊ ဟူသည်ကား။ တေန ကာရဏေန၊ ထိုကြောင့်။ ဒေသနာဂါမိနိံ၊ ဒေသနာဂါမ်အာပတ်ကို။ ဒေသေန္တော၊ ဒေသနာကြားသည်ဖြစ်၍။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိတော စ၊ ဝုဋ္ဌာနဂါမ် အာပတ်မှလည်း။ ဝုဋ္ဌဟန္တော၊ ထမြောက်သည်ဖြစ်၍။ ဆန္ဒံ၊ ဖုံးလွှမ်းသောအာပတ်ကို။ ဝိဝရေထ၊ ဖွင့်ပြရာ၏။ ဧဝံ တံ နာတိဝဿတီတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ တေံ၊ ဤအာပတ်ကို။ ဝိဝဋံ၊ ဖွင့်ပြသည်။ စေ ဟောတိ၊ ဖြစ်အံ့။ နာတိဝဿ-တိ၊ အာပတ်ဟူသော မိုးမရွာ။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်လျှင်။ အတ္ထော၊ လိုအပ်သောအနက်တည်း။

ဤပရိဝါအဋ္ဌကထာ၌ "ပုလာပတ်တိံ ဟိ ဝိဝရန္တော ဒေသနာဂါမိနိံ ဒေသေတွာ။ ပ။ အာယတိံ သံဝရန္တော အညံ အာပတ္တိံ နာပဇ္ဇတိ"၊ ဟူသောစကားဖြင့် အာယတိံ သံဝရစိတ်မရှိသော်လည်း ဒေသနာကြားမှု သင့်ပြီးသောမူလအာပတ်မှ စင်ကြယ်ကြောင်းကို သိအပ်သည်။

ပရိဝါပါဠိတော်၌ပင်—

အတ္ထာပတ္တိ ကုသလစိတ္တာ အာပဇ္ဇတိ၊ ကုသလစိတ္ထာ ဝုဋ္ဌာတိ။ အတ္ထာပတ္တိ ကုသလစိတ္တာ ဒုဿပဇ္ဇတိ၊ အကုသလ-စိတ္တာ ဝုဋ္ဌာတိ။ အတ္ထာပတ္တိ ကုသလစိတ္တာ အာပဇ္ဇတိ၊ အဗျာကတစိတ္တာ ဝုဋ္ဌာတိ—

ဟု သမုဋ္ဌာနဝါရ၌ ပေါတော်မူသည်။

ပရိဝါအဋ္ဌကထာ၌လည်း—

ဓမ္မဒါနံ ကရောမီတိ ပဒဿောဓမ္မဒါနံ ကရောန္တော ကုသလ-စိတ္တာ အာပဇ္ဇတိ။ ဗုဒ္ဓဒါနံ အာနုဿာဝနိံ ကရောမီတိ ဥဒ္ဂ-

စိတ္တာ ဒေသေန္တေ၁ ကုသလစိတ္တော ဝုဋ္ဌာတိ။ ဒေ့ါမနဿိ-ကော ဟုတ္ဝာ ဒေသေန္တော အကုသလစိတ္တော ဝုဋ္ဌာတိ။ တိဏဝတ္ထာရကေန နိဒ္ဒါဂတော၁ ဝုဋ္ဌဟန္တော အဗျာကတ-စိတ္တာ ဝုဋ္ဌာတိ့—

ဟု ဖွင့်တော်မူသည်။

ပါဠိတော်အနက်–ကုသလစိတ္တော၁ ကုသိုလ်စိတ်ရှိသည်။ ဟုတ္ဝာ၁ ၍။ အာပဇ္ဇတိ၁ သင့်သော။ အာပတ္တိ၁ သည်လည်းကောင်း။ ကုသလ-စိတ္တော၁ရှိသည်။ ဟုဟ္ဝာ၁ ၍။ ဝုဋ္ဌာတိ၁ ထသော။ အာပတ္တိ၁ သည်လည်း ကောင်း။ အတ္ထိ၁ ရှိ၏။ (နောက်ကို နည်းဘူပေးလေ)။

အဋ္ဌကထာအနက်ကား— ဓမ္မဒါနံ၁ တရားအလှူကို။ ကရောမိ၁ ပြုအံ့။ ဣတိ၁ သို့။ ပဒသောဓမ္မာဒီနိ၁ ပုဒ်ပြိုင် စာပို့ချခြင်း စသည် တို့ကို။ ကရောန္တော၁ ပြုသောရဟန်းသည်။ ကုသလစိတ္တော၁ ကုသိုလ်စိတ်ရှိသည်။ ဟုတ္ဝာ၁၍။ အာပဇ္ဇတိ၁ ရောက်၏။ ဗုဒ္ဓါနံ၁ ဘုရားရှင်တို့၏။ အနုသာသနိံ၁ အဆုံးအမတော်ကို။ ကရောမိ၁ ပြုအံ့။ ဣတိ၁ သို့။ ဥဒဂ်-စိတ္တော၁ ဝမ်းမြောက်သောစိတ်ရှိသည်။ ဟုဘ္ဝာ၁ ၍။ ဒေသေန္တော၁ ဒေသနာကြားသောရဟန်းသည်။ ကုသလစိတ္တော၁ ကုသိုလ်စိတ်ရှိသည်။ ဟုဘ္ဝာ၁၍။ ဝုဋ္ဌာတိ၁ ထ၏။ ဒေ့ါမနဿိ၁ကော၁ နှလုံးမသာရှိသည်။ ဟုဘ္ဝာ၁၍။ ဒေသေန္တော၁ ဒေသနာကြားသောရဟန်းသည်။ အကုသလ-စိတ္တော၁ အကုသိုလ်စိတ်ရှိသည်။ ဟုတ္ဝာ၁၍။ ဝုဋ္ဌာတိ၁ ထ၏။ တိဏ-ဝတ္ထာရကေန၁ တိဏဝတ္ထာရကကဲ့ဖြင့်။ နိဒ္ဒါဂတော၁ အိပ်ပျော်သည် သာလျှင်။ ဟုဘ္ဝာ၁၍။ ဝုဋ္ဌဟန္တော၁ အာပတ်မှထသော ရဟန်းသည်။ အဗျာကတစိတ္တော၁ အဗျာကတာစိတ်ရှိသည်။ ဟုတ္ဝာ၁၍။ ဝုဋ္ဌာတိ၁ တ၏။

ထိုပရိဝါအဋ္ဌကထာ၌ “ဗုဒ္ဓါနံ အနုသာသနိံ ကရောမိတိ ဥဒဂ်-စိတ္တော ဒေသေန္တော” ဟူသောပါဠိဖြင့် ဒေသနာကြားသောအခါ၌ အာယဘိံသံဝရကိုမပြု။ ဘုရား၏အဆုံးအမဖြစ်သော ဒေသနာဂါမ်ကို ပြုအံ့ဟု ဝမ်းမြောက်သော ကုသိုလ်စိတ်ဖြင့် ကြားသည်ကိုသာ ပြတော်

မှုသည်။ "ဒေါမနဿီကော ဟုတ္ဝာ ဒေဒေသန္တော" ဟူသော ပါဠိဖြင့် ဒေသနာကြားသောအခါ၌ အာယတိံ သံဝရစိတ်ရှိမှ ထသည်ကို မပြု။ နှလုံးမသာမယာရှိသော အကုသိုလ်စိတ်ဖြင့်ကြား၍ ဒုဿဝဏ်မှ ထသည်ကိုသာ ပြတော် မူသည်။ "တိဏဝတ္ထာရကေန နိဒ္ဒါဂတော ဝဋ္ဋဟန္တော" ဟူသောပါဠိဖြင့် တိဏ တ္ထာရကကံပြုရာ၌ အိပ်ပျော်၍ နေသော ရဟန်းသည်လည်း ပါရာဇိက သံဃာဒိသိသ်အာပတ်, လူတို့အား ဆဲရေးရွတ်ချခြင်းကြောင့် သင့်သောအာပတ်, ဝါဆိုမည် စသည်ဖြင့် ဝန်ခံသည်ကို ချတ်ယှင်းခြင်းကြောင့် သင့်သော အာပတ်တို့ကို ထား၍ ကြွင်းသော အာပတ်မှ ထမြောက် စင်ကြယ်သည်ဟူ၍သာ ပြတော် မူသည်။ ဤသို့ပြဆိုအပ်သော ပရိဝါပါဠို, အဋ္ဌကထာတို့ကို ထောက်၍ ဒေသနာ ကြားသောအခါ နောင် ဤအမှုကို မပြုပါဘုံ ဟူသော အာယတိံ သံဝရစိတ်မရှိသော်လည်း ဒေသနာဂါမ်အာပတ်ကဲ့ ဒေသနာ ကြားလျှင် သင့်သောအာပတ်မှ ထမြောက်စင်ကြယ်သည်ဟု သန္နိဋ္ဌာန် ကျမ့်တာ။

ထိုသို့ အာယတိံ သံဝရစိတ်မရှိပဲလျက် ဒေသနာကြား၍ ဒေသနာ ဂါမ် အာပတ်မှ ထမြောက် စင်ကြယ်သည်ဟု ဆိုသော စကားသည် "အာယတိံ သံဝရိဿာမိ" ဟုဆိုသော ဒေသနာကြားနှင့် ဆန့်ကျင်သည်ဟု ဆိုငြားအံ့၊ တိုသို့မဆိုအပ်။ "မူလာပတ္တိံ ဟိ ဝိဝရန္တော ဒေသနာဂါမိနိံ ဂဏှေတ္ဝာ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိတောစ ပုဋ္ဌဟိတ္ဝာ သုဒ္ဓဝန္တိ ပတိဋ္ဌာတိ၊ အာယတိံ သံဝရန္တော အညံ နဝံ အာပတ္တိံ နာပဇ္ဇတိ" ဟု လာသော ပရိဝါ အဋ္ဌကထာကို လည်းကောင်း၊ "အာယတိံ သံဝရိဿာမီတိ ဣမိနာ အတ္တာနာ အာယတိံ သံဝရေ ပတိဋ္ဌိတဘာဝံ ဒဿေတိ" ဟု လာသော သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ, လီနတ္ထပကာသနီ ဋီကာ စသို့ကိုလည်းကောင်း ထောက်၍ "အာယတိံ သံဝရိဿာမိ" ဟု ဆိုသော စကားသည် သင့်သောအာပတ်ကို ဒေသနာကြားပြီး၍ မိမိ၏ နောက် ကာလဝယ် စောင့်စည်းခြင်းဌိတည်သော အဖြစ်ကို ပြသောစကားသာ ဖြစ်၍ နောက်အခါ ဖစောင့်စည်းလျှင် အာပတ်အသစ်ထပ်၍ သင့်ပြန် သည်။ "အာယတိံ သံဝရိဿာမိ" ဟု မဟိုမိ အာယတိံ သံဝရဖိတ်

မရှိဒဿဂ်လည်း "အဟံ ဘန္တေ သမ္မဟုလာ နာနာဝတ္ထုကာ သုဗ္ဗာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ၊ တာ တုမ္ဟမ္မူလေ ပဋိဒေသေမိ" ဟု ဆိုခြင်း သည်ပင် ဒေသနာကြားခြင်း မည်သောကြောင့်တည်း။

ထိုကြောင့် ပရိဝါအဋ္ဌကထာ ဒုတိယဂါထာသင်္ကိတ အဖွင့်၌-

ကေဝါစာယ ဒေသေယျာတိ အဟံ ဘန္တေ ပဉ္စ ဘောဇ္ဇာနိ ပဋိဂ္ဂဟေတ္ဝာ ဒ္ဝတ္တာဟံ အတိက္ကမိတ္ဝာ ပဉ္စ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇာမိ။ တာ တုမ္ဟမ္မူလေ ပဋိဒေဿာမီတိ ဧဝံ ကေဝါစာယ ဒေသေယျ။ ဒေသိတာဝ ဟောန္တိ။ ဒ္ဝိဟိ တီဟိ ဝါစာဟိ ကိစ္စံ နာမ နတ္ထိ-

ဟု မိန့်ဆော်မူ၏။

မဟာဝါပါဠိတော် ဥပေါသထက္ခန္ဓကဋ္ဌကထာ၌လည်း-

သော အာဝိကရေယျာတိ သော ဒေသေယျ၊ သော ဝိဝရေယျ၊ သော ဥတ္တာနိံ ကရေယျ၊ သော ပကာသေယျ သံဃမဇ္ဈေ ဝါ ဂဏမဇ္ဈေ ဝါ ကေပဋိဂ္ဂလေ ဝါ-

ဟု ဟောတော်မူသည်။

မာတိကာ အဋ္ဌကထာ၌လည်း-

သော အာဝိကရေယျာတိ သော တံ အာပတ္တိံ ဒေသေတု ဝါ ပကာသေတု ဝါတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ-

ဟု ဖွင့်တော်မူသည်။

လီနတ္ထပကာသနီဋီကာ၌လည်း-

သော ဒေသေတု ဝါ ပကာသေတု ဝါတိ သံဃမဇ္ဈေ ဝါ ဂဏမဇ္ဈေ ဝါ ကေပဋိဂ္ဂလေ ဝါ ဒေသေတု ဝါ ပကာသေတု ဝါ။ ပကာသေတု ဝါတိ အာရောစေတု ဝါ၊ ဧဝံ အာရောစေန္တော စ တုယ္ဟံ သန္တိကေ ကေ အာပတ္တိံ အာဝိကရောစေန္တိ

၊မီတိ ဝါ အာစိက္ခာမီတိ ဝါ အာရောစေမီတိ ဝါ မမ ဧကံ အာပတ္တိံ အာပန္နဘာဝံ ဇာနာဟီတိ ဝါ ဝဒတု၊ ဧကံ ဂရုကံ အာပတ္တိံ အာဝိကရောမီတိ ဝါ ဝဒတု၊ သဗ္ဗေဟိပိ အာကာရေဟိ အာရောစိတာဝ ဟောတိ။ သစေ ပန ဂရုကာပတ္တိံ အာဝိကရောန္တော "လဟုကာပတ္တိံ အာဝိကရောမိတိ" အာဒိနာ နယေန ဝဒတိ၊ အနာဝိကတာဝ ဟောတိ အာပဒ္ဓတ္တိ–

ဟု ဖွင့်တော်မူသည်။ စုဠ္လဝါအဋ္ဌကထာ သမုစ္စယက္ခန္ဓက အဖွင့်၌ လည်း သဘောတူလာသည်။

ထိုဋီကာပါဌ်၌ "တုယ္ဟံ သန္တိကေ ဧကံ အာပတ္တိံ အာဝိကရောမိတိ ဝါ။ ပ။ အာရောစိတာဝ ဟောတိ"–ဟူသောစကားဖြင့် သင့်သော အာပတ်ကို ထင်စွာပြု၍ ဒေသနာကြားပုံကို ပြတော်မူသည်။ "သစေ ပန ဂရုကာပတ္တိံ။ ပ။ အနာဝိကတာဝ ဟောတိ အာပတ္တိံ" ဟူသော ပါဌ်ဖြင့် ဂရုက အာပတ်သင့်သည်ကို လဟုကာပတ္တိ ဟု ဆို၍ကြားလျှင်-အာပတ်မှ မထမြောက်ဟု ပြတော်မူသည်၊ အာယတိံ သံဝရစိတ်ရှိမှ-ထသည်ဟု ပြတော်မမူ။ "ပဋ္ဌ အာပတ္တိယေ အာပန္နာ၊ တာ တုမ္ဟ မူလ ပဋိဒေသေမိတိ ဧဝံ ဧကဝါစာယ ဒေသေယျ၊ ဒေသိတာဝ ဟောန္တိ" ဟုဆိုသော ပရိဝါအဋ္ဌကထာဖြင့်လည်း ယခုအခါ၌ "အဟံ သဗ္ဗာ အာပတ္တိယော အာဝိကရောမိ။ အဟံ ဘန္တေ သမ္မဟုလာ နာနာ-ဝတ္ထုကာ သဗ္ဗာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ၊ တာ တုမ္ဟမူလ ပဋိဒေ-သေမိ" ဟု ဆိုလျှင် ဒေသနာ ကြားသည် မည်ကြောင်းကို ပြတော်ပူသည်။ ယခုအခါ၌ ဤကဲ့သို့ဆို၍ သင့်ပြီးသော အာပတ်ကို ဒေသနာ ကြားပြီးမှ ဒေသနာခံသောရဟန်းက "အာယတိံ သံဝရေယျာသိ" ဟု ဆိုလျှင် ဒေသနာကြားပြီးသော ရဟန်းက "အာယတိံ သံဝရိဿာမိ" ဟု မိမိ၏ နောင်အခါ စောင့်စည်း ခြင်း၌ ဟည်ဒသာ အဖြစ်ကို ပြသောစကားဖြစ်သည်။ ထိုကြောင့် အာယတိံ သံဝရစိတ် မရှိသော်လည်း ဒေသနာကြားခြင်းသည် သုဒေသိတဖြစ်၍ မူလသင့်သော အာပတ်မှ ထမြောက်စင်ကြယ်သည်ဟု သန္နိဋ္ဌာန်ကျမှတ်။

အောင်မြေ ရွှေဘုံအုတ်ကျောင်း ဆရာတော် ရေးသော ခုဒ္ဒသိက္ခာနိဿယဋ္ဌီလည်း—

ယခုအခါ ဤကြားနည်းမှုထူး၍ ဂရုကအာပတ်ရှိလျှင်လည်း ပကာသနဖြင့်လျင်းအောင် "အဟံ ဘန္တေ သမ္မာ အာပတ္တိယော အာရောစေမိ" ဟု ကြားလျှင် "သာဓု သာဓု" ဟုခံ၍ သဘောတူဝတ်ဆုန့်လျက် ကြားမိခဲ့လျှင် သင့်ကောင်းသော ဒုက္ကဋ်ပါလေအောင် "အဟံ ဘန္တေ သမ္မဟုလာ နာနာဝတ္ထုကာ သမ္မာအာပတ္တိယော" စသည်ဖြင့် ကြားပြန်သည်။ ယင်းသို့ ကြားရာ၌ ဂင်းဒုက္ကဋ်ပါပြီးဖြစ်၍ အလျင် (ရှေးဦး) ကြားသော ရဟန်း နောက်တဖန်ထပ်၍ ကြားပြန် ခြင်းကား အလျဉ်းမသင့်—

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

ထိုနိဿယဆရာ၏ စကားဖြင့် ကျမ်းဂန်လာကြားနည်းမှု ထူး၍ "အဟံ ဘန္တေ သမ္မာ အာပတ္တိယော အာရောစေမိ" ဟု သီတင်းငယ်ကကြားလျှင် သီတင်းကြီးက "သာဓု သာဓု" ဟု ဆိုခြင်းသည် သံဃာဒိသိသ် အာပတ်ရှိလျှင် ပါဇအောင် ထိုသံဃာဒိသိသ်အာပတ်ကို ညှဉ်ပုံးလွှမ်းအောင် ဒေသနာကြားခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုသို့ သမ္မ-သဒ္ဒါဖြင့် သိမ်း၍ အလုံးစုံသော အာပတ်ကို ဒေသနာကြားသောအခါက ဂရုကလဟုက အာပတ်နှစ်ပါးလုံးပင် ဝတ္ထုသဘောတူရှိလျှင် ကြားသူ ခံသူ နှစ်ပါးလုံး နာနာဝတ္ထုကဒုက္ကဋ်သင့်သည်။ ထိုဒုက္ကဋ်သည် သီတင်းငယ်ရဟန်းမှာ "အဟံ ဘန္တေ သမ္မဟုလာ နာနာဝတ္ထုကာ သမ္မာအာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ၊ တာ တုမ္ဟမူလေ ပဋိဒေသေမိ" စသည် ကြားရာ၌ ပါဝင်သည်။ ထိုကြောင့် သီတင်းကြီးရဟန်းက ကြားပြီးနောက် သီတင်းငယ် ရဟန်းက နောက်ထပ် တဖန် မကြားအပ်ဟု ပြတော်မူသည်။ ထိုစကား၌ "သမ္မာ အာပတ္တိယော အာရောစေမိ" ဟု

ဆိုရာ သမ္ဗ-သဒ္ဒါဖြင့် ဂရုက လဟုက နှစ်ပါးလုံးကို ပါအောင်ဆို သောအရာဖြစ်သည်။

စူဠဒွေဝါအဌကထာ၌ သံဃာဒိသိသ် အာပတ်သက်သက်ကို ကြားရာ၌ "တုယ္ဟံ သန္တိကေ ကေ အာပတ္တိ အာဝိကရောမိတိ ဝါ အာစိက္ခာမိတိ ဝါ အာရောစေမိတိ ဝါ ဝဒတု" ဟူ၍လည်းကောင်း၊ "ဝတ္ထုံ အာဇရော-စေတိ အာပတ္တိ အာရောစေတိ ဥဘယံ အာရောစေတိ တိဝိဓေနာပိ အာရောစိတာဝ ဟောတိ" ဟူ၍ လည်းကောင်း မိန့်ဆိုတော်မူသည်။

လီနတ္ထပကာသနီဋီကာ၌ ထို စူဠဒွေဝါ အဌကထာ သံဃာဒိသိသ် ဒေသနာကြားရာ ဖွင့်ဆိုသောစကားကိုမှီ၍ နိဒါန်းဥပုသ်ပြုရာ ဒေသနာ ကြား၌ ဖွင့်ပြတော်မူသည်။

ထို့ကြောင့် "အဟံ ဘန္တေ သမ္ဗာ အာပတ္တိယော အာဝိကရောမိ" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "အဟံ ဘန္တေ ဂရုကာလဟုကာပတ္တိယော အာဝိကရောမိ" ဟူ၍ လည်းကောင်း ဆို၍ဖြစ်စေ သံဃာယ်က ဒေသနာကြား၍ သီတင်းကြီးက "သာဓု သာဓု" ဟု ဆိုခြင်းသည် ဝိနည်း တတ်သော ဆရာမြတ်တို့ ကျမ်းဂန်နှင့်အညီ သင်ကြားမသာ ဒေသနာ ကြားနည်းဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ကြားပြီးမှ "အဟံ ဘန္တေ သမ္မဟုလာ နာနာဝတ္ထုကာ သမ္ဗာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ၊ တာ တုမ္ဟမူလေ" စသည်ဖြင့် ကြားခြင်းသည် ကျမ်းဂန်လာအတိုင်း ကြားခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုကြောင့် သီတင်းငယ် ရဟန်းက ပထမ ကြားခြင်း၌မှတ် ဒေသနာ နှစ်ထပ်ကြားဖြစ်သည်။ သီတင်းကြီးကလည်း နည်းတူနှစ်ထပ်ကြားပြီး လျှင် သီတင်းငယ်ရဟန်းက ကြားပြန်မူ ဒေသနာ သုံးထပ်ကြား ဖြစ် နေသည်။ နောက်ထပ် သီတင်းငယ် ကြားရာမှာ ဒေသနာ ကြား ပြီးကို တဖန်ထပ်၍ ဒေသနာကြားခြင်းသည် တရားနှင့် မလျော်ဟု ပရိဝါပါဠိတော် ဒီပဒဝိကမ္မဝဂ်၌ လာသည်။

ဤသို့လျှင် ဝိနည်းတတ်သောဆရာမြတ်တို့၏ ဒေသနာကြားနည်းမှာ လည်း-အာပယာတိ သံဝရမရှိ မိမိ၏အာပတ်ကို ပြောကြားရုံမျှဖြင့် ဂရုက ရှိလျှင် ညဉ့်အဖုံးလွှမ်း, လဟုကရှိလျှင် စင်ကြယ်သည်ဟု ဆိုသည်ကို

ထောက်၍ ဒေသနာကြားရာ အာယတိံ သံဝရ ဓုရနိက္ခေပ မရှိသော်လည်း ထမြောက်စင်ကြယ်သည်ဟု သန္နိဋ္ဌာန်ကျမှတ်ရမည်။

၁၉။ ဝဇ္ဇနီယပုဂ္ဂိုလ် ၂၁-ယောက်

မေး။ ။ကံပြုသောအခါ ဟတ္ထပါသ်မှ အပပြု၍ ကြည်အပ်သော ဝဇ္ဇနီယပုဂ္ဂိုလ် နှစ်ကျိပ်တယောက်ကို အယိုမှတ်ရပါအုံနည်း။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးအရာမှာ—

ကတမေ ကေဝိသတိ ပုဂ္ဂလာ၊ ဂဟဋ္ဌော, ဘိက္ခုနီ, သိက္ခမာနာ, သာမဏေရော, သာမဏေရီ, သိက္ခာပစ္စက္ခာတကော, အန္တိမဝတ္ထုအဇ္ဈာပန္နကော, အာပတ္တိယာ အဒဿနေ ဥက္ခိတ္တကော, အာပတ္တိယာ အပ္ပဋိကမ္မေ ဥက္ခိတ္တကော, ပါပိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ အပ္ပဋိနိဿဂ္ဂေ ဥက္ခိတ္တကော, ပဏ္ဍကော, ထေယျသံဝါသကော, တိတ္ထိယပက္ကန္တကော, တိရစ္ဆာနဂတော, မာတုဃာတကော, ပိတုဃာတကော, အရဟန္တဃာတကော, ဘိက္ခုနီဒူသကော, သံဃေဘေဒကော, လောဟိတုပ္ပါဒကော, ဥဘတောဗျဉ္ဇနကောတိ—

ဟုလာသော ပါတိမောက္ခပဒတ္ထအနုဝဏ္ဏနာပါဠိအတိုင်း ဖြေ။ ဥပါသထက္ခန္ဓကပါဠိဇာတ်, မာတိကာဒုဋ္ဌကထာ, တေရသကဏ်ဍိကာတို့ဌာလည်း လာသည်။

၂၀။ ဝဇ္ဇနီယပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့်အတူ ကံပြုခြင်း

မေး။ ။ထိုဝဇ္ဇနီယပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ဟတ္ထပါသ်မှ အပပြု၍ မကြည်ပဲ ဟတ္ထပါသ်အတွင်းဌာ တည်နေလျက် ကံပြုသော် ပျက်မည်လော။

ဖြေ။ ။ထိုဝဇ္ဇနီယ ပုဂ္ဂိုလ် နှစ်ကျိပ် တယောက်တို့သည် တသိမ်တည်း ဟတ္ထပါသ်အတွင်းဌာ ရှိနေသည်ကိုသိလျက် ကံပြုမူ ပုဂ္ဂိုလ် အားလျော်စွာ ပါစိတ်, ဒုက္ကဋ်သာသင့်သည်၊ ဆောင်အပ်သော့ ကံမပျက်။

တေ ၊ဟတ္ထပါသတော ဗဟိကရဏဝသေန ဝဋ္ဋတဗ္ဗာ။ တေသု ဟိ တိဝိဓဥက္ခိတ္တကေ သတိ ဥပေါသထံ ကရေန္တော သံဃော ပါစိတ္တိယံ အာပဇ္ဇတိ။ သေသေသု ဒုက္ကဋံ—

ဟုလာသော မာတိကာ အဋ္ဌကထာကို ထောက်။

တေ၊ ထိုဝဋ္ဋနီယ နှစ်ကျိပ်တယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ဟတ္ထပါသတော၊ တတောင်ထွာဟတ္ထပါသ်မှ။ ဗဟိကရဏဝသေန၊အပပြုသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝဋ္ဋတဗ္ဗာ၊ကြည်အပ်ကုန်၏။ဟိ၊မှန်၏။ ထေတသု၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ တိဝိဓေ၊ သုံးယောက်အပြားရှိသော။ ဥက္ခိတ္တကော၊ ဥက္ခိတ္တကဲ့ရဟန်းသည်။ သတိ၊ရှိလျက်။ ဥပေါသထံ၊ ကို။ ကရောန္တော၊ ပြုသော။ သံဃော၊သည်။ ပါစိတ္တိယံ၊သို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ သေသေသု၊ ကြွင်းသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။ ဒုက္ကဋံ၊ ၏။

တေရသကဏ်ဍိကာ, ပါဘိမောက္ခပဒတ္ထအနုဝဏ္ဏနာတို့၌လည်း နည်းတူလာသည်။

၂၁။ ဝဋ္ဋနီယပုဂ္ဂိုလ်ရှိလျက် အပ်ကြောင်း

မေး။ ။ထိုဝဋ္ဋနီယ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် တသိမ်တည်း၌ ရှိနေလျက် ထိုဝဋ္ဋနီယ ပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် ဟတ္ထပါသ် လွတ်အောင်နေ၍ ကံဆောင်မှု အပြစ်လွတ်ပါမည်လော။

ဖြေ။ ။လူနတ် စသော ဝဋ္ဋနီယ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် တသိမ်တည်း၌ ရှိနေသော်လည်း ဟတ္ထပါသ် လွတ်အောင်နေ၍ ကံဆောင်မှု အာပတ်မသင့် အပြစ်မရှိ၍ ဆောင်ကောင်းသည်။

ဘိက္ခုနိယာ နိသိန္နပရိသာယဘိအာဒိသု ဟတ္ထပါသူပဂမနမေဝ ပမာဏံ—

ဟု မဟာဝဂ်အဋ္ဌကထာ ဥပေါသထက္ခန္ဓက အဖွင့်၌ လာသည်။

ဟတ္ထပါသူပဂမနမေဝ ပမာဏန္တိ ဘိက္ခုနိအာဒယော ဌိတာ ဝါ ဟောန္တု နိသိန္နာ ဝါ။ တေသံ ဟတ္ထပါသူပဂမနမေဝ အာပတ္တိယာ ပမာဏန္တိ အဓိပ္ပါယော။ တသ္မာ ကေသိမာယမိဿိ ဟတ္ထပါသံ ဇဟာပေတ္ဝာ ဥပေါသထံ ကားတုံ ဝဋ္ဋတီ—ဟုလာသော တေရသကဏ် ဌီကာကိုထောက်။

ဟတ္ထပါသူပမုခမေဝ ပမာဏန္တိ၊ဟူသည်ကား။ဘိက္ခုနိအာဒယော၊ ဘိက္ခုနိမစသော ဝဋ္ဋနီယပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဌိတာ ဝါ၊ တည်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်။ နိသိန္နာ ဝါ ထိုင်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တု ဖြစ်စေကုန်။ တေသံ၊ ထိုဝဋ္ဋနီယ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဟတ္ထပါသူပဂမနမေဝ၊ ဟတ္ထပါသ်တင်းဌ် နေခြင်း သည်သာလျှင်။ အာပတ္တိယာ၊ ပါစိတ်,ဒုက္ကဋ်အာပတ်၏။ ''ပမာဏံ၊ ပမာဏမည်၏။ ဣတိ အယံ၊ လျှင်။ အဓိပ္ပါယော၊ အလိုတော်တည်း။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ကေသိမာယမိဿိ၊ တသိမ်တည်းဌ်လည်း။ ဟတ္ထပါသံ၊ ကို။ ဇဟာပေတ္ဝာ၊ စွန့်နေစေ၍။ ဥပေါသထံ၊ ကို။ ကာတုံ၊ ငှာ။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။

ထိုဌီကာပါဌ်ကိုထောက်၍ မိန်းမ ယောကျ်ားတို့သည် ခဏ္ဍသိမ်ဌ် ဝင်၍နေရာ ရှိသေမူ အပြစ်မရှိဟု မှတ်လေ။

၂၂။ ကံဆောင်ရာဌ် လိုအပ်သောဟတ္ထပါသ်

မေး။ ။ဟတ္ထပါသ်အရမှာ တတောင်ထ္ဝာဟတ္ထပါသ်, နှစ်တောင်ထ္ဝာ ဟတ္ထပါသ်, တဆယ့်နှစ်တောင်ထ္ဝာဟတ္ထပါသ်တို့တွင် ဥပုသ်စသော ကံဆောင်ရာ ဟတ္ထပါသ်ကို အဘယ်သို့မှတ်ရပါအံ့နည်း။

ဖြေ။ ။ထို သုံးပါးသော ဟတ္ထပါသ်မှာ့ ဥပုသ်စသော ကံကို ဆောင်ရာဌ် တဆောင်ထ္ဝာဟတ္ထပါသ်ကို ယူရမည်။

ဟတ္ထပါသော နာမ ဒိယဓုဟတ္ထပ္ပမာဏော—

ဟုလာသော ပတ္တကလ္လ အင်္ဂါလေးပါးအရာဌ် ဖွင့်ဆိုတော်မူသော ဝိနယမဉ္ဇူသာဌီကာ, ခုဒ္ဒသိက္ခာဌီကာတို့ကိုထောက်။

ဟုတ္ထုပါဧသော နှာမ၊ မည်သည်ကား။ ဒီယဓုဟတ္ထုပ္ပမာဏော၊ အခဲ့နှင့်တကွ နှစ်ခုမြောက်သောလက်ပ့မာဏတည်း။ ဝါ၊ တဧကောင်ထွာ ပမာဏတည်း။

"အဧဖုန ဒုတိယော ဒီယဧဖု" ဟု ဆိုသော တဒ္ဓိဘ်သုတ်၏ ဥဒါဟာရဏ် ဝိဂြိုဟ်နှင့်ညီဧ။ ပါတိမောက္ခပဒတ္ထအနုဝဏ္ဏနာ၌လည်း—

ဟတ္ထသ ပါသော သမီပေါ ဩကာဧသော၊ ဧဒေဝန ဒီယဓုဟတ္ထုပ္ပမာဏော ပဒေသော ဂဟေတဗ္ဗော၊ နာ ဒွါဒသဟတ္ထုပါသော။ ဣဓ ဋီကာယံ အာဂတော ဒီယဓုဟတ္ထုပါဧသော အညမညဝသေန, ပဋိဂ္ဂဟဏသိက္ခာပဒေ အာဂတော အဓိကယုဟတ္ထုပါသော ဘိက္ခုပဋ္ဌာနဝသေန ဧဝဒီတဗ္ဗော—

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

ဟတ္ထသ၊ လက်၏၊ ပါသော သမီပေါ ဩကာသော၊ အရုပ်သည်။ ဟတ္ထုပါသော၊ မည်၏။ ဧတေန၊ ဤလက်ဖြင့်။ ဒီယဓုဟတ္ထုပ္ပမာဧဏော၊ အခဲ့နှင့်တကွ နှစ်ခုမြောက်သော လက်ပမာဏရှိသော။ ပဧသော၊ အရုပ်ကို။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဒွါဒသဟတ္ထုပါသော၊ တဆယ့် နှစ်တောင် လက်အရုပ်ကို။ နာ ဂဟေတဗ္ဗော၊ မယူအပ်။ ဣဓ၊ ဤဥပုသ်စသော ကံအရာ၌။ ဋီကာယံ၊ ဝိနယတ္ထမဉ္ဇုသာဋီကာ၌၊ အာဂတော၊ လာသော။ ဒီယဓုဟတ္ထုပါသော၊ အခဲ့နှင့်တကွ နှစ်ခုမြောက်သောလက် အရုပ်ကို။ ဝါ၊ တဧကောင်ထွာဟတ္ထုပါသိ့ကို။ အညမညဝသေန၊ ဟပါး သည် တပါး၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဋိဂ္ဂဟဏသိက္ခာပဒေ၊ ဩဝါဒံသော သိက္ခာပုဒ်၌။ အာဂတော၊ လာသော။ အဓိကတေယျဟတ္ထုပါသော၊ အခဲ့နှင့်တကွ သုံးခုမြောက်သောလက်အရုပ်ကို။ ဝါ၊ နှစ်တောင်ထွာ-ဟတ္ထုပါသိ့ကို။ ဘိက္ခုပဋ္ဌာနဝသေန၊ ရဟန်းတို့အကပ်ခံခြင်း၏ အစွမ်း အားဖြင့်။ ဧဝဒီတဗ္ဗော၊ ၏။

ဟတ္ထသ ပါသော ဟတ္ထုပါသောဟု ဆဋ္ဌီတပ္ပုရိသ်သမာသ်ဝိဂြိုဟ်ပြု။ ဟတ္ထသ၊ လက်၏၊ ပါသော၊ အရုပ်တည်း။ ဟတ္ထုပါသော၊ လက်၏ အရုပ်။ ဇဧတောင်ဆစ်မူးစ၍ လက်ဖျံတိုင်အောင် အရုပ် ဂုဧစ။

ဤသို့လောသော ဋီကာတို့ကိုထောက်၍ ကံဆောင်ရာ၌ တတော်ထဲ့ဟတ္ထပါသိဟု သန္နိဋ္ဌာန်ကျမှတ်လေ။

၂၃။ ဇဋိယတိရစ္ဆာန်များ

မေး။ ။ထိုဇဋိယပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် တိရစ္ဆာန်အရကို အဘယ်သို့ မှတ်ရပါအံ့နည်း။

ဖြေ။ ။ထိုဇဋိယပုဂ္ဂိုလ်အရာ၌ တိုရစ္ဆာန်အရမှာ နွားမြင်းစသော တိရစ္ဆာန်ကိုမယူမူ၍ ရဟန်းခံခြင်းကို ပယ်အပ်သော အမနုဿဇာတ်ရှိသော နဂါး၊ ဂဠုန် စသည်တို့ကိုသာ တိရစ္ဆာန်အရ ယူရမည်။

ဤ စ ဝါရစ္ဆာနဂတောတိ ယဿ ဥပသမ္ပဒါ ပဋိက္ခိတ္တာ-ဟု ပွင့်သော မာတိကာအဋ္ဌကထာကိုထောက်။

ဤအရာ၌ မာတိကာအဋ္ဌကထာမှာ အချို့ပေတို့၌ "မက္ခိကာဒယော ပန အဇ္ဈောဟာရိကာ" ဟူ၍ ပါဠိရှိသည်။ ၎င်းပါဠိသည် မရှိသင့်ဟု ပါတိမောက္ခပဒတ္ထအနုဝဏ္ဏနာကျမ်း၌ ပယ်တော်မူသည်။ ဝိနယတ္ထမဉ္ဇူ-သာဋီကာ၌လည်း-

> တိရစ္ဆာနဂတောတိ အန္တမသော သက္ကံ ဒေဝရာဇာနံ ဥပါဒါယ ယော ကောစိ နာဂမာဏဝကာဒိကော အမနုဿဇာ-တိကော ဝေဒ်တဇ္ဈော၊ န အဿဂေါဏာဒယောတိ။ တေနာဟ "ဇဋိ စာ တအာဒိ။ တတ္ထ ဇဋာတာ တေဿ ဝဇ္ဇနယပုဂ္ဂ-လကထာယံ။ ယဿ ဥပသမ္ပဒါ ပဋိက္ခိတ္တာတိ "တိရစ္ဆာနဂ-တော ဘိက္ခဝေ အနုပသမ္ပန္နော နု ဥပသမ္ပါဒေတဇ္ဈော" တိ ယဿ နာဂသုပဏ္ဏာဒိနော တိရစ္ဆာနဂတဿ ဥပသမ္ပဒါ ပဋိ-က္ခိတ္တာ သော ဣဓာပိ တိရစ္ဆာနဂတော နာမာတိ အတ္ထော။ တတ္ထ ဟိ အန္တမသော ဒေဝေ ဥပါဒါယ နာဂမာနဝကာဒိ-ကော ယော ကောစိ အမနုဿဇာတိကော တိရစ္ဆာနာဂတောတိ

အဓိပ္ပေတော။ ဝုတ္တံ ဟိ သမန္တပါသာဒိကာယဉ္စ "တိရစ္ဆာန-ဂတော ဘိက္ခဝေတိ ဇတ္ထ နာဂေါ ဝါ ဖောတု သုပဏ္ဏ-မာဏဝကာဒီနံ ဝါ အညတရော၊ အန္တမသော သက္ကံ ဒေဝ-ရာဇာနံ ဥပါဒါယ ယော ကောစိ အမနုဿဇာတိကော၊ သော သဗ္ဗော၀ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ တိရစ္ဆာနဂတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော" တိ ဝတံ၁

ဟု ဖွင့်ဆိုတော်မူ၏။

တိရစ္ဆာနဂတောတိ၊ ဟူသည်ကား။ အန္တမသော၊ အယုတ်သဖြင့်။ သက္ကံ ဒေဝရာဇာနံ၊ သိကြားနတ်မင်းကို။ ဥပါဒါယ၊ စဲ၍။ ယောကောစိ၊ အမှတ်မရှိသော။ နာဂမာဏဝကာဒိကော၊ နဂါးလုလင် အစရှိသော။ အမနုဿဇာတိကော၊ လူဇာတ်မရှိသောသူကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ အဿဂေါဏာဒယော၊ မြင်းနွားစသော သတ္တဝါတို့ကို။ န ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ကုန်။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဇတ္ထ စာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟာ၊ ၏။ တတ္ထဝစနေ၊ ထို့စကားရပ်၌။ ဇတ္ထာတိ၊ ကား။ တိရစ္ဆာနဂတော ဘိက္ခဝေါ၊ ပ။ ဝေဒိတ-ဗ္ဗောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဟောတော်မူသောကြောင့်။ နာဂသုပဏ္ဏာဒိ-နော၊ နဂါး ဂဠုန် အစရှိသော။ ယဿ တိရစ္ဆာနဂတဿ၊ အား။ ဥပသမ္ပဒါ၊ ပဉ္စင်း အာဖြစ်ကို။ ပဋိက္ခိတ္တာ၊ ပယ်အပ်၏။ သော၊ ထို့တိရစ္ဆာန်သည်။ ဣဓ၁ပိ၊ ဤဝဋ္ဋနိယကဏ္ဍ၌လည်း။ တိရစ္ဆာနဂတော နာမ၊ မည်၏။ ဣတိ အယံ၊ လျှင်။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ၊ မူန်၏။ တတ္ထ၊ ထို့တိရစ္ဆာန်စကား၌၊ အန္တမသော၊ ဖြင့်။ ဒေဝ၊ သိကြား စသော နတ်တို့ကို၊ ဥပါဒါယ၊ စဲ၍။ နာဂမာဏဝကာဒိကော၊ နဂါးလုလင် အစရှိသော၊ လူဇာတ် မရှိသောသူကို။ တိရစ္ဆာနဂတောတိ၊ ဟူ၍။ ဒေဝိဿရာ၊ ၏။ ပ၊ မူန်၏။ သမန္တပါသာဒိကာယဉ္စ၊ ၌လည်း။ တိရစ္ဆာနဂတော ပဋိက္ခေဝတ္ထု ဇတ္ထ၊ ၌။ နာဂေါ ဝါ၊ နဂါး သည်လည်း။ ဟောတု၊ စေ။ သုပဏ္ဏ-မာဏဝကာဒီနံ၊ ဂဠုန် လုလင် စသည် တို့ပင်။ အညတရော ဝါ၊ တယောက်သည်လည်း။ ဟောတု၊ စေ။ အန္တမသော၊ ဖြင့်။ သက္ကံ

ဒေဝရာဇာနံ၊ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍၊ ယောကောစိ၊ သော။ အမနုဿ-
ဇာတိဒကာ၊ လူဇာတ်မဟုတ်သောသူသည်။အတ္ထိ၊ ၏။ သော သပ္ပေဝ၊
ထိုအလုံးစုံသော သတ္တဝါကို သာ လျှင်။ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ၊ ၌။
ဟိုရဆ္ဆာနဂတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိဘပ္ပေါ၊၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
ပါတိမောက္ခပဒတ္ထအနုဝဏ္ဏနာဌ်လည်း-

အဌကထာယံ လိခိတော “ယက္ခိကာဒဒယော အပ္ပေါဟာရိ-
ကာ” တိ ပါဠေါ ဥပေါသထက္ခန္ဓကအဌကထာယဉ္စ ဒီကာသု
စ အဝုတ္တတ္တာ ပန္ဆာ ပက္ခိတ္တပါဠေါတိ ဝေဒိတပ္ပေါ။ သစေ
ဟိ ပုရောဏပါဠေါ ဟောတိ၊ ယုတ္တောတိ ဝါ အယုတ္တောတိ
ဝါ ဒီကာယံ ဝဒေယျ၊ န ပန ဝေံ ဝဒတိ-

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

အဌကထာယံ၊ မာတိကာ အဌကထာဌ်။ မက္ခိကာဒဒယော အပ္ပေါ-
ဟာရိကာတိ၊ ယူ၍။ လိခိတော၊ ရေးအပ်ဒသော။ ပါဠေါ၊ သည်။
အတ္ထိ၊ ၏။ သော၊ ထိုပါဌ်ကို။ ဥပေါသထက္ခန္ဓကအဌကထာယဉ္စ၊ ဌ်
လည်းကောင်း။ ဒီကာသု စ၊ ဒီကာကြိုးသုံးစောင်တို့ဌ်လည်းကောင်း။
အဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ပန္ဆာ၊ မှ။ ပက္ခိတ္တပါဠေါတိ၊ ထည့်သောပါဌ်
ဟူ၍။ ဝေဒိတပ္ပေါ၊ ၏၊ ဟိ၊ မှန်၏။ ပုရောဏပါဠေါ၊ ရှေးပါဌ်
ဟောင်းသည်။ သစေ ဟောတိ၊ အံ့။ ယုတ္တောတိ ဝါ၊ ဟူ၍ လည်း
ကောင်း။ အယုတ္တောတိ ဝါ၊ ဟူ၍ လည်းကောင်း။ ဒီကာယံ၊ မာတိ
ကာ ဒီကာဌ်။ ဝဒေယျ၊ ဆိုရာ၏၊ ဇေံ၊ သို့။ နပန ဝဒတိ၊ ဆိုကား
မသုခ့။

၂၄။ ပါရိသုဒ္ဓိဥပုသ်ပြုရာ သမာနသံဝါသက ရဟန်းရှိက ဝဂ်ဖြစ်ခြင်း

မေး။ ။တစုံသောသိမ်အပြင်ဌ် သမာနသံဝကဖြစ်သော ရဟန်း
တပါး ရှိလျက် ထိုရဟန်းနှင့် ဟတ္ထပါသ်မှ လွတ်အောင်နေ၍ ရဟန်း
နှစ်ပါး ပါရိသုဒ္ဓိဥပုသ်ပြုမူအပ်ပါမည်လော၊

ဖြေ။ ။ထိုအမေးဦး ဥပုသ်ပြုသောကံသည် အဓမ္မဝဂ္ဂကံ, အဓမ္မသမဂ္ဂကံ, ဓမ္မဝဂ္ဂကံ, ဓမ္မ သမဂ္ဂကံ ဟူ၍ လေးပါး ခွဲအပြားရှိသည်။ ထိုလေးပါးတို့တွင် အဓမ္မဝဂ္ဂကံ,အဓမ္မသမဂ္ဂကံ,ဓမ္မဝဂ္ဂကံ့ သုံးပါးသည် မအပ်။ ဓမ္မသမဂ္ဂကံတခုသာအပ်သည်ဟု မဟာဝဂ် ဥပေါသထက္ခန္ဓကပါဠိတော်၊ ၎င်းအဖွင့် အဋ္ဌကထာတို့၌ လာသောကြောင့် တခုသာသိမ်အပြင်၌ သမာနသံဝါသကဖြစ်သောရဟန်းတပါးရှိလျက် ထိုရဟန်းနှင့် ဟတ္ထပါသ်လွှဲ အောင်နေ၍ ရဟန်း နှစ်ပါး ပါရိသုဒ္ဓိ ဥပုသ်ပြုခြင်းသည် အဓမ္မသမဂ္ဂကံ့ မည်သောကြောင့် မအပ်။

ထိုကြောင့် တေရသကဏ်ဋီကာ၌—

သမသမာ တေသံ သန္တိကေ ပဝါရေတဗ္ဗန္တိ ယဒိ ဝုဋ္ဌဟိတ္ဝာ ဂတာ ယဒိ သန္ဒိပါတေတုံ စ နာ သက္ကာ၊ ကေစ္စေ သန္ဒိပါတေတ္ဝာ ပဝါရေတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ဥတ္တိံ ဌပေတ္ဝာ ကတ္တဗ္ဗသံဃကမ္မဝာစာဝါ ဝဂ္ဂံ နာ ဟောတိ။ ဥပေါသထေပိ ဧသေဝ နယော-

ဟု မိန့်ဆိုတော်မူ၏။ ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၌လည်း—

ဝိဟာရသီမာယံ ပန သံဃေ ဝိဇ္ဇမာနေပိ ဂေါန စ ပစ္ဆိယေန ခဏ္ဍသီမာယံ ဒ္ဝိသု တီသု ဝါ ပါရိသုဒ္ဓိဥပေါသထံ ကရောန္တေသု ဂါမံ ဓမ္မေန သမဂ္ဂမေဝ ဘိန္နသီမတ္တာဝိံ ဒဋ္ဌုံ—

ဟု မိန့်ဆိုတော်မူသည်။ ဒေတရသကဏ်ဋီကာ၌ "ဥတ္တိံ ဌပေတ္ဝာ ကတ္တဗ္ဗသံဃကမ္မဝာစာဝါ ဝဂ္ဂံ နာ ဟောတိ။ ဥပေါသထေပိ ဧသေဝ နယော" ဟူသော စကားကို ပဝါရဏာ ပြုပြီးသော ရဟန်းတို့ထံ၌ ပြုသော "အညေသံ သန္တိကအာရောစနပါရိသုဒ္ဓိဥပုသ်" ကိုသာရည်၍ ဆိုတော်မူသည်။ "အညမညအာရောစနပါရိသုဒ္ဓိဥပုသ်"ကို ပယ်ဟု မှတ်ရမည်။ ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၌ "ဘိန္နသီမတ္တာဝိံ ဒဋ္ဌုံ" ဟု ဆိုသောစကားကို အညမညအာရောစနပါရိသုဒ္ဓိ ဥပုသ်ကိုသာ ရည်၍ဆိုသည်။ အညေသံသန္တိကအာရောစနပါရိသုဒ္ဓိဥပုသ်ကိုမဆိုဟုမှတ်ရမည်။ ထို့ပါရိသုဒ္ဓိဥပုသ်

သည်လည်း အညေသံသန္ဓိကအာရောစနပါရိသုဒ္ဓိ, အညမညအာရော-စနပါရိသုဒ္ဓိအား ဖြင့် နှစ်ပါးရှိကြောင်းကို—

တေသု ပါရိသုဒ္ဓိဉပေါသထော တာဝ အညေသဉ္စ သန္ဓိကဲ့ အညမညဉ္စ အာရောစနဝသေန ဒုဝိဓော—

ဟု မာတိကာအဋ္ဌကထာဋီလာသည်၊ ပြုပုံအရကို ၎င်း အဋ္ဌကထာဋီ ရှုလေ။

ဤအရာ၌ "ဥတ်ဩ ဌမေတ္ထာ ကတ္တုဗ္ဗသံဃကမ္မာဘာဝါ ဝဂ္ဂံ နဟောတိ။ ဥပေါသထေပိ ဒေသေ နယော" ဟူသော ဋီကာပါဌ်ကို ထောက်၍ တသိမ်တည်း၌ ရဟန်းတပါးရှိသော်လည်း ထိုရဟန်းနှင့် ဟတ္ထပါသ်လွတ်အောင်နေ၍ ရဟန်းနှစ်ပါး အညမညပါရိသုဒ္ဓိဉပုသ် ပြုအပ်သည်ဟု အချို့သောဆရာတို့ ပြောဆိုကြသည်၊ သတိပြုလေ။

၂၅။ ကမ္မဝါစာပြီးဆုံးခြင်း အင်္ဂါ ၃-ပါး

မေး။ ။ဥတ်ထား၍ပြုသော သံဃကံအရာဌ်ကမ္မဝါစာ၏ပြီးဆုံးခြင်း အင်္ဂါအဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ကမ္မဝါစာဖတ်၍ ပြုသောကံဌ် ဥတ်ဩဒုတိယ, ဥတ်ဩစတုတ္ထ ကမ္မဝါစာဖတ်ရာ ပြီးဆုံးခြင်းအင်္ဂါသုံးပါးရှိသည်၊

ဥတ်ဩကပ္ပနာ ဝိပ္ပကတပစ္စတ္တံ အတိတကရဏန္တိ တတ္ထ ဒဒေ-ယျ၊ ကရေယျာတိအာဒိဒဘဒါ ဥတ်ဩကပ္ပနာ၊ ဒဒုတိ ကရော-တိတိအာဒိဘေဒံ ဝိပ္ပကတပစ္စတ္တံ၊ ဒိန္နံ ကတန္တိ အာဒိ ဘေဒံ အတီတကရဏံ နာမ—

ဟု လာသော ပရိဝါအဋ္ဌကထာကိုထောက်။

ဥတ်ဩကပ္ပနာ၊ လည်းကောင်း။ ဝိပ္ပကတပစ္စတ္တံ၊ လည်းကောင်း။ အတီတကရဏံ၊ လည်းကောင်း။ ဣဘိ၊ သို့။ တိဝိဓံ၊ သုံးပါးအပြား ရှိ၏၊ တတ္ထ တို့တွင်။ ဒဒေယျ ကရေယျာတိအာဒိဘေဒါ၊ ဒဒေယျ

ကရေယ်၌ ဤသို့စသော အပြားသည်။ ဥတ္တိကပ္ပနာ၊ မည်၏။ ဒေတိကဲရောတိတိအာဒိဘေဒံ၊ ဤသို့စသော အပြားသည်။ ဝိပ္ပကတပစ္စတ္တံ၊ မည်၏။ ဒိန္နံ ကတန္တိအာဒိဘေဒံ။ စသောအပြားသည်။ အတီတကရဏံ နာမ၊ မည်၏။

ဤသို့လာသော အဋ္ဌကထာအဖြေကြောင့် ဒဒေယျ ကရေယျ စသော အပြား, ဒေတိ ကရောတိ စသောအပြား, ဒိန္နံ ကတံ စသောအပြား အရ အင်္ဂါသုံးပါးကို ဥတ္တိဒုတိယ,ဥတ္တိစတုတ္ထကမ္မဝါစာတို့မှာ ကြည့်၍ မှတ်လေ။

၂၆။ အတီတကရဏအကြောင်း

မေး။ ။ထိုသုံးပါးသော ကမ္မဝါစာအင်္ဂါတို့တွင် အတီတကရဏ အင်္ဂါ၌ ဥတ္တိစတုတ္ထကံမှာ အနုဿာဝနအရ်ကမ္မဝါစာ သုံးကြိမ်မြောက် ဖြစ်၍ သုံးခေါက်ဖတ်လျှင်, ဥတ္တိဒုတိယကံမှာ အနုဿာဝနကမ္မဝါစာ အရ တကြိမ်သာဖတ်၍ တခေါက်ဆိုလျှင် အပ်ပါမည်လော။

ဖြေ။ ။ဥတ္တိဒုတိယကံဖြစ်စေ၊ ဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြစ်စေ အတီတကရဏ အင်္ဂါမှာ အထူးမရှိ။ ဥတ္တိဒုတိယကံမှာ ဥတ်တကြိမ် ကမ္မဝါစာတကြိမ် ဖတ်၍ အတီတကရဏကို တကြိမ်သာ ဖတ်သော်လည်း အပ်သည်။ ဥတ္တိစတုတ္ထကံမှာ ဥတ်တကြိမ် ကမ္မဝါစာသုံးကြိမ်ဖတ်၍ အတီတကရဏကို တကြိမ်သာဖတ်သော်လည်း အပ်သည်။

ကမ္မဝါစာပရိယောသာနန္တိ ကတံ သံဃေန ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော တဇ္ဇနီယကမ္မံ၊ ခမတိ သံဃဿ၊ တသ္မာ တုဏ္ဍို၊ ဧဝမေတံ ဓာရယာမိတိ ဧဝံ တဿာ တဿာ ကမ္မဝါစာယ အဝသာနဝစနံ ပရိဒီယာသာနံ–

• ဟု လာသော ပရိဝါအင်္ဂကထာ ဥပါသကထာဒိဝိသဇ္ဇနာ အဖွင့်ကို ထောက်။

ကမ္မဝါစာပရိယောသာနန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ကတံ သံဃေန၊ ပ။ ဓာရယာမီတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ တဿာ တဿာ ကမ္မဝါစာယ၊ ထိုထို ကမ္မဝါစာ၏။ အဝသာနဝစနံ၊ အဆုံးဦးဆိုသောစကားသည်။ ပရိ-ယောသာနံ၊ အဆုံးဖြစ်သောစကားမည်၏။

ထိုအဒ္ဓကထာပါဠိဖြင့် အတီတကရဏအင်္ဂါတို့၌ ကမ္မဝါစာ ပြီးဆုံးသည် ဆိုရာ အကြိမ်အရေအတွက်ဖြင့် ပြတော်မမူပဲ သာမညဖြင့်သာ ကမ္မဝါစာဟူသမျှ၏ ပြီးဆုံးခြင်းကိုပြတော်မူသောကြောင့် ဥတ္တိဒုတိယကံ ဖြစ်စေ၊ ဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြစ်စေ "ယဿ နက္ခမတိ၊ သော ဘာသေယျ" ဟူသော ကမ္မဝါစာအဆုံးဌာ ဖတ်အပ်သော အတီတကရဏ အင်္ဂါမှာ တကြိမ်ရွတ်လျှင် အပ်သည်ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ကို ပြတော်မူသည်။

မာတိကာအဒ္ဓကထာပထမပါရာဇိကအဖွင့်ဌာနတို့ ဥတ္တိအနုဿာဝနသီမ ပရိသသမ္ပတ္တိအားဖြင့် ဥပသမ္ပဒကံ၏ ပြည့်စုံခြင်းငါးပါးကိုပြရာ၌ လည်းကောင်း၊ ပရိဝါအဒ္ဓကထာကမ္မဝဂ်အဖွင့် ဝတ္ထု ဥတ္တိ အနုဿာ-ဝန သီမ ပရိသဝိပတ္တိအားဖြင့် ဥပသမ္ပဒကံ၏ပျက်စီးခြင်းငါးပါးကို ပြရာ၌လည်းကောင်း၊ ထိုအတီတကရဏအင်္ဂါကိုရွတ်ဖတ်ရာ သုံးကြိမ် ရွတ်ဖတ်ရမည်၊ တကြိမ်သာဆိုလျှင် ကံပျက်သည်ဟူ၍လည်း မဖွင့်မဆို ကုန်။ ဝိနယတိဝိနောဒနီဋီကာ မဟာဝဂ်ခန္ဓက ဥပသမ္ပဒကမ္မဝါစာအဖွင့်၌ လည်း—

> ယဿဝါ "ယဿ နက္ခမတိ၊ သော ဘာသေယျာ" တိ တိက္ခတ္တုံ ဝုစ္စမာနေပိ သံဃော တုဏှီ နိရဝေါ အဟောသိ၊ တသ္မာ ခမတိ သံဃဿာတိ အတ္ထော။ ဧဝန္တိ ဣမိနာ ပကာရေန တုဏှီဘာဝေန တံ သံဃဿ ရုစ္စနဘာဝံ ဓာရယာမီ ဗုဇ္ဈာမီ ဇာနာမီတိ အတ္ထော။ ဣတိ-သဒ္ဒေါ ပရိသမတ္တိဿံ ကတော၊ သော စ ကမ္မဝါစာယ အနုံ။ တသ္မာ အနုဿာဝနေန ဓာရယာမီတိ ဧတ္ထ မိကာရပရိယောသာနမေဝ ဝတ္တာ နိဋ္ဌာ-ဇေတဗ္ဗံ။ ဣတိ-သဒ္ဒေါ န ယုဇ္ဇတဗ္ဗောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဣမိနာ နယေန သဗ္ဗကမ္မဝါစာမတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော—

ဟု လာသည်။

ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယသဲ့ နကွမတိ၊ သော ဘာသေယျာတိ၊ ဟူ၍။ တိကွတ္တုံ၊ ကြိမ်။ ဝုစ္စမာနပိ၊ ဆိုအပ်သော်လည်း။ သံဃော၊ သည်။ တုဏှီ နိရဝေါ၊ အသံကင်းတိတ် ဆိတ် ဆိတ် နေ သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သံဃဿ၊ အား။ ခမတိ၊ နှစ်သက်၏။ ဣတိ၊ အယံ၊ လျှင်။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဧဝန္တိ ဣမိနာ ပကာရေန၊ ဤသို့အပြားရှိသော။ တုဏှီဘာဝေန၊ ဆိတ်ဆိတ်နေသဖြင့်။ သံဃဿ၊ ၏။ တံ ရုစ္စနဘာဝံ၊ ထိုနှစ်သက်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဓာရယာမိ ဗုဇ္ဈာမိ ဇာနာမိ၊ သိရ၏။ ဣတိ အယံ၊ လျှင်။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဣတ္ထန္နာမ၊ ကို။ ဝါ၊ သည်။ ပရိသမတ္တိယံ၊ ပြီးခြင်း၌။ ကတော၊ ပြုအပ်၏။ ဝါ၊ ဖြစ်၏။ သော စ၊ ထို ဣတိ-သဒ္ဒါ သည်လည်း။ ကမ္မဝါစာယ၊ ၏။ အနဂ်ံ၊ အဂ်ါမဟုတ်။ တဿ၊ ကြောင့်။ အန္ဒ-ဿာဝကေန၊ ကမ္မဝါစာဖတ်သောရဟန်းသည်။ ဓာရယာမိတိ ဇတ္ထော၊ ၌။ မိကာရပရိယောသာနမေဝ၊ မိအက္ခရာဆုံးရုံကိုသာလျှင်။ ဝတ္ဝာ၊ ဆို၍။ နိဋ္ဌာပေတဗ္ဗံ၊ ပြီးဆုံးစေအပ်၏။ ဣတိ-သဒ္ဒါ၊ ကို။ နာ ယုဇ္ဇိတဗ္ဗော၊ မယှဉ်အပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣမိနာ ဂုယေန၊ ဤယေန၊ ဤသို့သော နည်းဖြင့်။ သဗ္ဗကမ္မဝါစာမတ္ထော၊ အလုံးစုံသော ကမ္မဝါစာအနက်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ထို ဒီကာပါဋ္ဌဖြင့် ''ယသ္မာ နကွမတိ၊ သော ဘာသေယျ'' ဟူ၍ ဥတ္တိစတုတ္ထကံ၌ ကမ္မဝါစာ သုံးကြိမ်မြောက်ဆို၍ အတီတကရဏမှာ သုံးကြိမ်မြောက်ဆိုရမည်ဟု ပြတော်မူပဲ သာမဉ်ဖြင့်သာ ပြတော်မူသဖြင့် ဥတ္တိဒုတိယကံဖြစ်စေ၊ ဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့်စေ အတီတကရဏမှာ တကြိမ်သာဆိုသော်လည်း အပ်သည်ဟူသောအဖြစ်ကို ပြတော်မူသည်။

အကယ်၍ အတီတကရဏအင်္ဂါမှာ သုံးကြိမ် ရွတ်မှ အပ်သည်၊ ကံ့အောင်သည်ဖြစ်က ဆဋ္ဌကာဆာ,ဒီကာဝိုဒ်၌ ဆိုရာ၌ သွေ့အရာ ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ မဆိုမပြုကြသောကြောင့် ဥတ္တိဒုတိယကံဖြစ်စေ၊ ဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြစ်စေ အတီတကရဏအင်္ဂါမှာ တကြိမ်သာဖတ်သော်လည်း အပ်သည်။ နှစ်ကြိမ်သုံးကြိမ်ဖတ်သော်လည်း အပ်သည်ဟု သာဓိဋ္ဌာန်ကျမှတ်လေ။

၂၇။ သံဃာကိုသင်းခွဲလျှင် ပါရာဇိကအာပတ်သင့်

မေး။ ။ယခုအခါ သံဃာကိုသင်းကွဲအောင် ပြုသောရဟန်းအား သံဃာသင်းကွဲမှု အဘယ်အာပတ်သင့်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ယခုအခါ သာသနာတော်၌ သံဃာကို သင်းကွဲအောင်ပြုသော ရဟန်းအား သံဃာသင်းကွဲမှု ပါရာဇိကအာပတ်သင့်သည်။

ကေဿ ဆဇ္ဇန္တိ ဂါထာယ နဝသု ဇနေသု ယော သလာကံ ဂါဟေတ္ဝာ သံဃံ ဘိန္ဒတိ၊ တသော ဆဇ္ဇံ ဟောတိ၊ ဒေဝဒတ္တော ဝိယ ပါရာဇိကံ အာပဇ္ဇတိ–

ဟု လာဃော ပရိဝါအဋ္ဌကထာကိုထောက်။

ကေဿ ဆဇ္ဇန္တိ ဂါထာယ၊ ဟူသော ဂါထာ၌။ နဝသု၊ ကိုးယောက်ကုန်သော။ ဇနေသု၊ ရဟန်းတို့ကုင်။ ယော၊ အကြင်ပကတတ်ရဟန်းသည်။ သလာကံ၊ စာရေးတံကို။ ဂါဟေတ္ဝာ၊ ယူစေ၍။ သံဃံ၊ ကို။ ဘိန္ဒတိ၊ ခွဲ၏။ တသော၊ ထိုရဟန်းအားသာလျှင်။ ဆဇ္ဇော၊ အရင်းပြတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒေဝဒတ္တော ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ပါရာဇိကံ၊ သို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။

အဓိပ္ပာယ်ကား–တသိမ်တည်း၌ “အဓမ္မံ ဓဇမ္မာတိ ဒီပေတိ” အစရှိသော သံဃာသင်းကွဲကြောင်း ဝတ္ထုတဆယ့်ရှစ်ပါးတို့တွင် တခုခုသော ဝတ္ထုကိုပြု၍ တဘက်လေးပါးစီအားဖြင့် သံဃာရှစ်ပါးအလယ်ကနေ၍ တိုအယူကို မပျက်နိုင်စေခြင်းငှာ စာရေးတံကိုယူစေ၍ သင်းခွဲသော ရဟန်းအား ကေသိမာယဖြစ်မှု ပါရာဇိကကျသည်ဟူလို။

ထိုအဋ္ဌကထာပါဠိဖြင့် တဘက်လေးပါးအောက်ယုတ်၍ သံဃဘေဒကံ မထိုက်။ တဘက်လေးပါးကစ၍ အလွန်သာ သံဃဘေဒကံ ထိုက်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။ အကျယ်ကိုလိုမူ ၎င်းပရိဝါအဋ္ဌကထာ သံဃဘေဒကဝဂ်အဖွင့်, စူဠဝဂ်အဋ္ဌကထာ သံဃဘေဒကအဖွင့်, ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ သံဃဘေဒကသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်တို့မှာ ရှုလေ။

၂၈။ အဝတ်ကို သက်နှံးနှင့်ထပ်ခြုံခြင်း

မေး။ ။ယခုအခါ ရဟန်းတို့သည် ဟေမန္တဥတုဌ် အဖြူ အနီ အကြောင်အကျားစသော အဝတ်ကို သက်နှံးနှင့်ထပ်၍ ခြုံရုံကြသည်မှာ အပ်ပါမည်လော။

ဖြေ။ ။အဖြူ အနီ အကြောင်အကျား စသော လူတို့ ခြုံရုံသော အဝတ်ကို သက်နှံးနှင့်ထပ်၍ခြုံရုံခြင်းငှာ မအပ်။

နကိဟိဒ္ဓဇောတိ ဩဒါတဝတ္ထာနိ အစ္ဆိန္နဒသပုပ္ဖဒသာနိ စ နဓာရေတဗ္ဗာနိ-

ဟူလာသော စုဋ္ဌဝါအဋ္ဌကထာကမ္မဝန္ဓကအဖွင့်ကိုထောက်။

နကိဟိဒ္ဓဇောတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဩဒါတဝတ္ထာနိ၊ အဝတ်ဖြူတို့ကို လည်းကောင်း။ အစ္ဆိန္နဒသပုပ္ဖဒသာနိ စ၊ မဖြတ်သော အဆာ,ပန်းပွင့် အဆာရှိသော သက်နှံးတို့ကိုလည်းကောင်း။ နဓာရေတဗ္ဗာနိ၊ မဆောင်အပ်ကုန်။

ဤအဋ္ဌကထာပါဠိဋ္ဌာ ဩဒါတဝတ္ထသဒ္ဒါဖြင့် နီလ ပီတ ဇလောဟိတ ဝတ္ထ အစရှိသော အညိုအရှေအနီစသော လူတို့အဝတ်ဟူသမျှကို ပြတော်မူသည်။

၂၉။ လူတို့၏ ရှေ့ခွက်စသည်တို့ကို မကိုင်အပ်

မေး။ ။ယခုအခါ ရဟန်းတို့သည် ဒါယကာတို့အိမ်၌ ခေတ္တ လာရောက်ရာ ရှေထုံးဗူး ငှေထုံးဗူး တို့ဖြင့် ဒါယကာတို့ သုံးဆောင်သော ကွမ်းအစ်ကိုကပ်ရာ လူတို့ဥစ္စာဖြစ်၍ ခေတ္တာခဏကိုင်စားခြင်းငှာ အပ်ပါမည်လော။

ဖြေ။ ။သာမဏေရဟန်းတို့မှာ ရှေငှေတို့ဖြင့်ပြုအပ်သော ထုံးဗူး ဖလားစသည်တို့သည် ဒါယကာတို့ဥစ္စာဖြစ်၍ ခေတ္တာခဏဖြစ်သော်လည်း ကိုင်ခြင်း သုံးဆောင်ခြင်းငှာ မအပ်။

သစေပိ ဂိဟီ ဘတ္တဂ္ဂေ သုဝဏ္ဏတဋ္ဋိကာဒီသု ဗျဥ္ဇနံ ကတ္ဝာ ဥပနာမေန္တိ၊ အာမသိတုမိ် နာ ဝဋ္ဋတိ—
ဟု လာဃသော စုဋ္ဌဝါအဋ္ဌကထာ ခုဒ္ဒကဝတ္ထုကွန္ဓကအဖွင့်ကိုထောက်။

ဂိဟီ၊ လူတို့သည်။ ဘတ္တပွေ၊ ဆွမ်းစားကျောင်း၌။ ဝါ၊ ဆွမ်းစားသောနေရာ၌။ သုပဏ္ဏတဋ္ဋိကာဒီသု၊ ရွှေခွက်စသည်တို့၌။ ဗျဥ္ဇနံ၊ စားဖွယ်ဟင်းလျာကို။ ကတ္ဝာ၊ ထည့်သည်ကိုပြု၍။ သစေပိ ဥပနာမေန္တိ၊ အကယ်၍ကပ်ကုန်ငြားအံ့။ အာမသိတုမိ်၊ သုံးသပ်ခြင်းငှာလည်း။ နာ ဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။
ခုဒ္ဒသိက္ခာဋ္ဌကာသစ်၌ နည်းတူလာသည်။

၃၀။ ဖန်ခွက်စသည် အပ်-မအပ်

မေး။ ။ယခုကာလပြုလုပ်ကြသော ကြေးလင်ပန်း, ကြေးခွက်, ကြေးဖလား, ကြေးကွမ်းအစ်, ဖန်အုပ်, ဖန်ခွက်, ဇွဲအိုး, ဇွဲအင်, ဇွဲခွက် တို့သည် ရဟန်းအား ပဂ္ဂလိကဥစ္စာပြု၍ သုံးဆောင်ခြင်းငှာ အပ်ပါ၊မည်လော။

ဖြေ။ ။ကြေးဖွဲ့ ကြေးပုပ် ကြေးဝါတို့ဖြင့် ပြုသောခွက်, ထိုကြေးတို့နှင့် ကြေးနီကို ရောနှော၍ ပြုသောခွက်, ဇာတိဖလိကမှတပါးသော ကျောက်စသည်ချက်၍လုပ်သော ဖန်ခွက်, ဇွဲဖြင့်ပြီးသောခွက် စသည်တို့သည် ပဂ္ဂလိက ဥစ္စာအဖြစ်ဖြင့် သုံးဆောင်ခြင်းငှာ မအပ်ကုန်။ သံဃိကအဖြစ်ဖြင့် သုံးဆောင်ခြင်း, လူတို့၏ဥစ္စာတို့သည်သာ အပ်သည်။
ထိုကြောင့် စုဋ္ဌဝါအဋ္ဌကထာ ခုဒ္ဒကဝတ္ထုကွန္ဓကအဖွင့်၌—

ဖလိကမယကာစမယကံသမယာနိပန ဇာဋ္ဋကာဒီနိ ပဂ္ဂလိကပရိဘောဂေနေဝန ဝဋ္ဋန္တိ၊ သံဃိကပရိဘောဂေန ဝါ၊ ကိဟိဝိကဋ္ဌာနိ ဝါ ဝဋ္ဋန္တိ—

ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ဝိနယဝိနိစ္ဆယအဋ္ဌကထာပတ္တဝဂ်၌လည်း နည်းတူလာသည်။

ဖလိုကမယကာစမယကံသမယာနိ၊ ဖန်ဖြင့်ပြီးကုန်သော ဧဉ်ဖြင့်ပြီးကုန်သော ကြေးဖြူဖြင့်ပြီးကုန်သော။ တဋ္ဌိကာဒီနိ ပန၊ ခွက်စသည်တို့သည်ကား။ ပဋ္ဂလိကပရိဘောဂေနေ၀၊ ကိုယ်ပိုင်ပြု၍ ပဋ္ဂလိက သုံးဆောင်ခြင်းဖြင့်သာလျှင်။ နာ ဝဋ္ဋန္တိ၊ မအပ်ကုန်။ သံဃိကပရိဘောဂေန၀၀၊ သံဃိကသုံးဆောင်ခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း။ ဂိဟိဝိကဋ္ဌာနိ ၀၀၊ လူတို့၏ဥစ္စာတို့သည်လည်းကောင်း။ ဝဋ္ဋန္တိ၊ ၏။

ထိုအဋ္ဌကထာပါဠ်၌ ဖလိကာအရမ္မာ ဇာတိဖလိကဟု ဆိုအပ်သော ဇာတိပါသာဏ ဖြစ်သော ပြကတေ့သော ကျောက်မှ ဖောက်ပြန်၍ တပါးသောဓာတ်တို့နှင့် ရောရှိချက်သဖြင့် ပြုအပ်သော ဖန်ခွက်ဖန်အိုးတို့ကို ယူလေ။

သုဝဏ္ဏရဇတဟာရကဋ္ဌဇာတိဖလိကဘာဇနာနိ ဂိဟိဝိကဋ္ဌာနိပိ နာ ဝဋ္ဋန္တိ-

ဟု ဌာနဿနကွန္ဒကအဖွင့်၌ ဆိုသောကြောင့်တည်း။

သုဝဏ္ဏ။ ပ။ ဘာဇနာနိ၊ ရွှေခွက် ငွေခွက် ပေးခပ်ပြာခွက် ဖန်စင်ခွက် တို့သည်။ ဂိဟိဝိကဋ္ဌာနိပိ၊ လူတို့၏ဥစ္စာပို့သည်လည်း။ နာ ဝဋ္ဋန္တိ၊ မအပ်ကုန်။

ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ ကာယသံသဂ္ဂသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၌-

ဇာတိဖလိကံ ဥပါဒါယာတိ ဝုတ္တတ္တာ သုရိယကန္တသန္ဓေန-

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

ဇာတိဖလိကံ ဥပါဒါယာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ သုရိယ။ ပ။ ဒိကံ၊ နေဖြတ်ခြင်း လဖြတ်ခြင်း စသည်ဟူကြောင့်ဖြစ်သော။ ဝ၀၊ နေဓာတ် လဓာတ်စသည်တို့ကြောင့်ဖြစ်သော။ ဇာတိပါသာဏမျိုး၊ ဖန်စင် ကျောက်ကိုလည်း။ မဏိမှို ဧ၀၊ ပတ္တမြားဥသာလျှင်။ သင်္ကိတံ၊ ဒရ တုက်အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

ကံသအရမှာ ဝဋ္ဋလောဟကိုလည်းယူလေ။ ထိုကြောင့် ခုဒ္ဒကဝတ္ထု အဖွင့် စူဠဝါဒ်—

ကံသမယောတိ ဇတ္ထ ဝဋ္ဋလောဟမယောပိ သင်္ဂဟိတော— ဟု ဆိုတော်မူ၏။ ခုဒ္ဒသိက္ခာဋ္ဌကာသစ်ဉ်လည်း နည်းတူလာသည်။

ကံသမယောတိ ဇတ္ထ၊ ဉ်။ ဝဋ္ဋလောဟမယောပိ၊ ကြေးပုပ် ကြေးဝါဖြင့် ပြီးသောခွက်ကိုလည်း။ သင်္ဂဟိတော၊ ရေတွက်အပ်၏။

ထိုကြောင့် ကြေးဖြူ ကြေးပုပ် ကြေးဝါတို့ဖြင့် ပြုသောခွက်, ထိုကြေးတို့နှင့် ကြေးနီကိုရောရှေ့ ပြုသော ခွက်တို့သည် ပဂ္ဂလိကပရိဘောဂမအပ်။ သံဃိက, ဂိဟိဝိကဋ္ဌသာအပ်သည်ဟုမှတ်။

ထိုကြောင့် ဝိနယဝိနိစ္ဆယဋီကာဉ်—

ကံသလောဟဝဋ္ဋလောဟာနံ ဝိကာရဘူဟာနိ တမ္မမယ-ဘာဇနာနိ ပဂ္ဂလိကပရိဘောဂေန သဗ္ဗသော ပရိဘုဉ်တုံ နဝဋ္ဋန်တိ—

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

ကံသလောဟဝဋ္ဋလောဟာနံ၊ ကြေးဖြူ ကြေးဝါတို့၏။ ဝိကာရဘူတာနိ၊ ရောစပ်ပေါက်ပြန်၍ ပြုအပ်ကုန်သော။ တမ္မမယဘာဇနာနိ၊ ကြေးနီဖြင့်ပြီးသော ခွက်ဖလားတို့သည်။ ပဂ္ဂလိကပရိဘောဂေန၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗသော၊ အခါခပ်သိမ်း။ ပရိဘုဉ်တုံ၊ သုံးဆောင်ခြင်းငှာ။ နဝဋ္ဋန်တိ၊ မအပ်ကုန်။

ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ သေနာသနက္ခန္ဓကအဖွင့်ဉ်—

ကာလလောဟ တမ္မလောဟ ကံသလောဟဝဋ္ဋလောဟာနံ ယေန ကေနစိ ကတော သိဟဠဒီပေ ပါဒဂ္ဃကော ဘာဇေ-တဗ္ဗောတိ ဝုတ္တတ္တာ ဇဋ္ဌကံသလောဟမယမ်ပိ ဘာဇနံ ပဂ္ဂလိ-ကမိ သမ္ပဋိစ္ဆိတုမိ ပရိဟာရိတုမိ ဝဋ္ဋတိ။ ပဂ္ဂလာနံ ပရိဟာရိတဗ္ဗ-ဿေဝ ဘာဇေဿဗ္ဘတ္တာတိ ဝဒန္တိ။ တံ ဥပရိ "ကံသလောဟ-

ဝဋ္ဋလောဟဘာဇနဝိကတိ သံဃိကဘောဂေန ဝါ ဂိဟိဝိကဋ္ဌာနိ ဝါ ဝဋ္ဋတိတိအာဒိကေန မဟာပစ္စရိဝစနေန ဝိရုဇ္ဈတိ။ ဣမသ္မာ ဟိ ကံသမလောဟဝဋ္ဋလောဟာနံ ယေန ကေနစိ ကတော သိဟဋ္ဌဒိပေ ပါဒဂ္ဂဏ္ဌကော ဘာဇေတပ္ပေါတိ ဝုတ္တသ္မာ မဟာအဋ္ဌကထာဝစနသ္မာ ပဋိက္ခေပါယ မဟာပစ္စရိဝစနံ ပစ္ဆာ ဒဿိတံ။ တသ္မာ ဝဋ္ဋလောဟကံသလောဟမယံ ယံ ကိဉ္စိ ပါဒဂ္ဂဏ္ဌကဝါရဏမ္ပိ ဥပါဒါယ အဘာဇနိယမေဝ။ ဂိဟိဟိ ဒိယျမာနမ္ပိ သမ္ပဋိစ္ဆိတုမ္ပိ န ဝဋ္ဋတိ—

ဟု ဆိုးတော်မူ၏။

ကာလးလောဟ။ ပ။ ဘာဇေတပ္ပေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဝဋ္ဋကံသလောဟမယမ္ပိ၊ ကြေးပုပ် ကြေးဖွဲ့ဖြင့် ပြီးသည်လည်း ဖြစ်သော်။ ဘာဇနံ၊ ခွက်ကို။ ပဂ္ဂလိကမ္ပိ၊ ပဂ္ဂလိကကိုလည်း။ သမ္ပဋိစ္ဆိတုမ္ပိ၊ ခံခြင်းငှါလည်းကောင်း။ ပရိဟရိတုမ္ပိ၊ သွားရာ ဆောင်ခြင်းငှါလည်းကောင်း။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ ပဂ္ဂလာနံ၊ တို့၏။ ဝါ၊ တို့အား။ ပရိဟရိတပ္ပဿေဝ၊ဆောင်အပ်သော ခွက်ကိုသာလျှင်။ဘာဇေတပ္ပတ္တာ၊ဝေဘန်အပ်သောကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ၊ ထိုကဲစိဆရာတို့စကားသည်။ ဥပရိ၊ အထက်၌ ကံသလောဟ။ ပ။ ဝဋ္ဋတိတိ အာဒိကေန၊ ဝဋ္ဋတိအစရှိသော။ မဟာပစ္စရိဝစနေန၊ မဟာပစ္စရိအဋ္ဌကထာဆရာစကားနှင့်။ ဝိရုဇ္ဈတိ၊ ဆန့်ကျင်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ကံသလောဟဝဋ္ဋလောဟ။ပ။ ဘာဇေတပ္ပေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တသ္မာ၊ ဆိုအပ်သော။ ဣမသ္မာ မဟာအဋ္ဌကထာဝစနသ္မာ၊ ဤမဟာအဋ္ဌကထာစကားကို။ပဋိက္ခေပါယ၊ ပယ်ခြင်းငှါ၊ မဟာပစ္စရိဝစနံ၊ ကို။ ပစ္ဆာ၊ နောက်မှ။ ဒဿိတံ၊ ပြတော်မူ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝဋ္ဋလောဟကံသလောဟမယံ၊ ကြေးပုပ် ကြေးဖွဲ့ဖြင့်ပြီးသော။ ယံကဉ္စိ၊ အလုံးစုံသော။ ပါဒဂ္ဂဏ္ဌကဝါရဏမ္ပိ၊ တက္ဂမ်းစားဝင်သောကြေးအိုး ကြေးခွက်ကိုလည်း။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ အဘာဇနိယမေဝ၊ မဝေဘန်အပ်သည်သာဟူ၏။ ဂိဟိဟိ၊ လူတို့သည်။ ဒိယျမာနမ္ပိ၊ လှူအပ်သော်လည်း။ သမ္ပဋိစ္ဆိတုမ္ပိ၊ အလှူခံခြင်းငှါလည်း။ န ဝဋ္ဋတိ၊ မဲ့အပ်။

ဝိမတိ ဝိနောဒနိဋ္ဌိကာ ကာယသံသဂ္ဂအဖွင့်၌—

ဟာရကုဋ္ဌလောဟန္တိ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော ကိတ္တိမလောဟဝိ-ဿသော။တိဝိဓံ ဟိ ကိတ္တိမလောဟံ ကံသလောဟံ ဝဋ္ဋလောဟံ ဟာရကုဋ္ဌလောဟန္တိ။ တတ္ထ တိပုတမ္မေ မိဿောတ္ဝာ ကတံ ကံသလောဟံ နာမ၊ သိသတမ္မေ မိဿောတ္ဝာ ကတံ ဝဋ္ဋလောဟံ နာမ။ ရဿတမ္မေဟိ ရဇ္ဇုတံ တမ္မံ ဟာရကုဋ္ဌလောဟံ နာမ။ တံ ပန ဇာတရူပဂတိကန္တိ စုတ္တတ္တာ နိဿဂ္ဂိယမ္ပိ ဟောတိတိ ကေစိ ဝဒန္တိ။ ရူပိယေသု အဂဏိကတ္တာ နိဿဂ္ဂိယံ န ဟောတိ၊ အာမသနေ စ သမ္ပဋိစ္ဆနေ စ ဒုက္ကဋမေဝါတိ ဝေဒိတပ္ပံ-ဟုလာသည်။

ဟာရကုဋ္ဌလောဟန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော၊ ရွှေနှင့်တူသော အဆင်းရှိသော။ ကိတ္တိမလောဟဝိဿသော၊ ကိတ္တိမကြေးအထူးတည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ ကိတ္တိမလောဟံ၊ သည်။ ကံသလောဟံ၊ လည်းကောင်း။ ဝဋ္ဋလောဟံ၊ လည်းကောင်း။ ဟာရကုဋ္ဌလောဟံ၊ လည်းကောင်း။ ဤတိ၊ သို့၊ တိဝိဓံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ တို့တွင်၊ တိပုတမ္မေ၊ သလဲဖြူ ကြေးနီတို့ကို။ မိဿောတ္ဝာ၊ ရောရ၍။ ကတံ၊ ပြုအပ်သော ကြေးသည်။ ကံသလောဟံ နာမ၊ မည်၏။ သိသတမ္မေ၊ သလဲမည်းကြေးနီတို့ကို။ မိဿောတ္ဝာ၊ ရောရ၍။ ကတံ၊ ပြုအပ်သောကြေးသည်။ ဝဋ္ဋလောဟံ နာမ၊ မည်၏။ ရဿ-တမ္မေဟိ၊ ပြဒါးကြေးနီတို့ဖြင့်။ ရဇ္ဇုတံ၊ ကြိုးအပ်သော။ တမ္မံ၊ ကြေးနီသည်။ ဟာရကုဋ္ဌလောဟံ နာမ၊ တေးမည်၏။ ဝါ၊ ခပ်ပြာမည်၏။ တံ ပန၊ ထိုခပ်ပြာသည်ကား။ ဇာတရူပဂတိကံ၊ ရွှေနှင့် တူ၏။ ဤတိ၊ သို့။ စုတ္တတ္တာ၊ ဆိုသောကြောင့်။ နိဿဂ္ဂိယံ၊ နိဿဂ္ဂိ ပါစိတ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊၏။ဤတိ၊ သို့။ကေစိ၊ အချို့သောဆရာတို့သည်။ဝဒန္တိ၊ကုန်၏။ ရူပိယေသု၊ ရွှေတို့၌။ အဂဏိကတ္တာ၊ မရေတွက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိဿဂ္ဂိယံ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အာမသနေ စ၊ သုံးသပ်ခြင်း၌လည်းကောင်း။ သမ္ပဋိစ္ဆနေ စ၊ အလှူခံခြင်း၌ လည်း-ကောင်း။ ဒုက္ကဋ်မေဝ၊ ဒုက္ကဋ်သာလျှင် သင့်၏။ ဤတိ၊ သို့။ ဝေဒိ-တပ္ပံ၊ ၏။

တိပုမယောတိ ကာလတိပုမယော။ သီသမယောတိ သေ-
တတိပုမယော—

ဟု ဝိနယဝိနိစ္ဆယဋီကာ၌ လာသည်။

တိပုမယောတိ၊ ဟူသည်ကား။ ကာလတိပုမယော၊ မည်းသော သလဲဖြင့် ပြီး၏။ သီသမယောတိ၊ ဟူသည်ကား။ သေတတိပုမယော၊ ဖြူသောသလဲဖြင့် ပြီး၏။

ထိုဋီကာအလိုအားဖြင့် ''တိပု၊ သလဲမည်း။ သီသ၊ သလဲဖြူ''ဟု ပေးလို၏။ ပညတ္တတ္ထာဝဋီကျမ်း၌ကား—တိပု၊ သလဲဖြူ။ သီသ၊ သလဲမည်းဟု ရှိသည်။

စုဠဝါအဋ္ဌကထာ သေနာသနက္ခန္ဓက အဖွင့်၌လည်း—

> ကံသလောဟာဒိဘာဇနံ သံဃဿ ဒိန္နမ္ပိ ဟိ ပါရိဟာရိယံ နဝဋ္ဋတိ။ ဂိဟိဝိကဋ္ဌနိဟာရေနေဝ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗန္တိ မဟာပစ္စရိယံ ဝုတ္တံ—

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

ဟိ၊ မူန်၏။ ကံသလောဟာဒိဘာဇနံ၊ ကြေးဖြူစသည်တို့ဖြင့် ပြုအပ်သော ခွက်ကို။ သံဃဿ၊ အား။ ဒိန္နမ္ပိ၊ လှူအပ်သော်လည်း။ ပါရိ-ဟာရိယံ၊ သပိတ်ကဲ့သို့ ဆောင်၍ သုံးဆောင်ခြင်းငှါ။ နဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။ ဂိဟိဝိကဋ္ဌနိဟာရေနေဝ၊ လူတို့၏ဥစ္စာကို သုံးဆောင်သကဲ့သို့ ထားသောနည်းဖြင့်သာလျှင်။ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ မဟာ-ပစ္စရိယံ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၌လည်း—

> ပါရိဟာရိယံ နဝဋ္ဋတိတိ ပတ္တာဒိပရိက္ခာရံ ဝိယ သယမေဝ ပဋိသာမေတ္ဝာ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ နဝဋ္ဋတိ၊ ဂိဟိသန္တိကံ ဝိယ အာရာ-မိကာဒယော စေ သယမေဝ ဂဟေတွာ ဝိနိယောဂကာလေ

အာနေဟ္ဝာ ပရိနေန္တိ၊ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ပဋိသာမေတ္ဝာ ဘိက္ခူနံ ဒေထာတိ ဝတ္တုမ်ိ ဝဋ္ဋတိ–

ဟု ဖွင့်တော်မူ၏။

ပါရိဟာရိယံ'နု ဝဋ္ဋတီတိ၊ ဟူသည်ကား။ ပတ္တာဒိပရိက္ခာရံ ဝိယ၊ သပို့တ် စသော ပရိက္ခရာကဲ့သို့။ သယမေဝ၊ ကိုယ်ဘိုင်သာလျှင်။ ပဋိသာမေဘ့ဝ၊ သိုမှီး၍။ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ၊ သုံးဆောင်ခြင်းငှါ။ နု ဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။ ဂိဟိသန္တကံ ဝိယ၊ လူတို့၏ ဥစ္စာကဲ့သို့။ အာရာမိကာဒယော၊ အာရုမ်စောင့် စသည်တို့သည်။ သယမေဝ၊ သာလျှင်။ ဂေဟေပတ္ဝာ၊ လုံခြုံစေ၍။ ဝါ၊ သိမ်းထား၍။ ဝိနိယောဂကာလေ၊ သုံးဆောင်ခြင်းနှင့် ယှဉ်သောအခါ၌။ အာနေတ္ဝာ၊ ဆောင်၍။ စေ ပရိနေန္တိ၊ အကယ်၍ ကပ်ကုန်သည် ဖြစ်အံ့။ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ၊ သုံးဆောင်ခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ ဘိက္ခူနံ၊ တို့အား၊ ပဋိသာမေတ္ဝာ၊ ၍။ ဒေထ၊ ပေး ကြကုန်လော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တုမ်ိ၊ ငှါလည်း။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။

ဤသို့ပြဆိုအပ်သော အဋ္ဌကထာ,ဋီကာတို့ကို ထောက်၍ ကြေးဖြူကြေးပုပ် ကြေးဝါတို့ဖြင့် ပြုသော ခွက်ဖလား လင်ပန်း ကွမ်းအစ်တို့သည် လည်းဒကောင်း၊ ထိုကြေးတို့နှင့် ကြေးနီကို ရောစပ်၍ ပြုသော ခွက်ဖလားစသည်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဇာတိဖလိကမှ တပါးသော ကျောက်စသည်တို့ကို ချက်၍ လုပ်သော ဖန်အုပ် ဖန်ခွက်တို့သည် လည်းကောင်း၊ စဉ့်ဖြင့်ပြီးသော ခွက်တို့သည် လည်းကောင်း ပဉ္စလိက ဥစ္စာအဖြစ်ဖြင့် မအပ်။ သံသီကဥစ္စာအဖြစ်, လူတို့၏ ဥစ္စာအဖြစ်ဖြင့် သုံးဆောင်ခြင်းငှါ အပ်သည်။

ဇာတိဖလိကမည်သော ဖန်ကျောက်ကို ပြုအပ်သော ဖန်စစ်ခွက်, ပြဒါး,ကြေးနီတို့ဖြင့် ပြုလုပ်သော ဝေးခပ်ပြာခွက်တို့သည် သံသီကဥစ္စာအဖြစ်ဖြင့် သုံးဆောင်ခြင်းငှါ လည်းကောင်း၊ လူတို့၏ ဥစ္စာသည်လည်းကောင်း ကိုင်ခြင်း, သုံးဆောင်ခြင်းငှါ မအပ်ကုန်ဟု မှတ်လေ။

ထိုစကား၌–

အယုပတ္တော အယထာလကံ တမ္မလောဟထာလကန္တိ
ဣမာနိ ပန ဘာဇနီယာနိ။ ကံသလောဟဝဋ္ဋလောဟဘာဇ-
နဝိကတိ သံဃိကပရိဘောဂေန ဝါ ဂိဟိဝိကဋ္ဌာနိ ဝါ ဝဋ္ဋတိ၊
ပုဂ္ဂလိကပရိဘောဂေန နု ဝဋ္ဋတ။ ကသလောဟာဒိဘာဇန
သံဃသ ဒိန္နမို ဟိ ပရိဟရိတုံ နု ဝဋ္ဋတိ၊ ဂိဟိဝိကဋ္ဌနိဟာ-
ရေနေဝ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗန္တိ မဟာပစ္စရိယံ ဝုတ္တံ–

ဟု လာသော စူဠဝါအဋ္ဌကထာ သေနာသနက္ခန္ဓက ဂရုဘဏ်အဖွင့်ကို ဆောက်၍ ဆွမ်းစားခွက်သာ မဟုတ်၊ အလုံးစုံ အသုံးအဆောင်၌ပင် ယူအပ်သည် အဖြစ်ကို သိလေ။

၃၁။ နှီးခွက်စသည်၌ ဆွမ်းထည့်စားခြင်း

မေး။ ။ဆွမ်းစားသောအခါ အပ်သောသပိတ်ခွက်မရှိ၍ အုပ်စသည်တို့၌ ထည့်၍ စားအပ်ပါမည်လော။

ဖြေ။ ။အာဂန္တုက ရဟန်း ဆွမ်းစားသောအခါ အပ်သော သပိတ်ခွက်မရှိမူ နှီးခွက် သစ်သားခွက် စသည်တို့၌ ထည့်၍ ဆွမ်းစားခြင်းငှါ အပ်သည်။

တုမ္ဟကဋ္ဌာဟန္တိ လာဗုကဋ္ဌာဟံ ဝုစ္စတိ၊ တံ ပရိဟရိတုံ နု ဝဋ္ဋတိ။ လဘိတ္ဝာ ပန တာဝကာလိကံ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဃဋိကဋ္ဌာဟေပိ ဧသေဝ နယော။ ဃဋိကဋ္ဌာဟန္တိ ဃဋိကပါလံ–
ဟု လာသော စူဠဝါအဋ္ဌကထာ ခုဒ္ဒကဝတ္ထုအဖွင့်ကို ထောက်။

တုမ္ဟကဋ္ဌာဟန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ လာဗုကဋ္ဌာဟံ၊ ဗူးအုံကို။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ တံ၊ ထိုဗူးအုံကို။ ပရိဟရိတုံ၊ သုံးရာဆောင်ခြင်းငှါ။ နု ဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။ လဘိတ္ဝာ ပန၊ ရသည်ရှိသော်ကား။ တာဝ-ကာလိကံ၊ အခိုက်အတန့်ကို။ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ၊ ဆွမ်းထည့်၍ သုံးဆောင်

ခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ ဃဋိကဋ္ဌာဟေပိ၊ အိုးအုံဌ်လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ဤနည်းလျင်နည်းရှိ၏။ ဃဋိကဋ္ဌာဟန္တိ၊ ကား။ ဃဋိကပါလုံ၊ အိုးခြမ်းကဲ့တည်း။

ဝိမတိ ဝိဒနာဒနီဋ္ဌကာဌ်လည်း—

ပရိဟာရိတုန္တိ ဒိဝသေ ဒိဝသေ ပိဏ္ဍာယ စရဏတ္ထာယ ဌပေတုံ ပတ္တံ အာလဘန္တေန ပန ကေဒိဝသံ ပိဏ္ဍာယ စရိတ္ဝာ ဘုဉ်ိဘ္ဝာ ဆဒ္ဒေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ တေနာဟ "တာဝကာလိကံ ပရိဘုဉ်ိတုံ ဝဋ္ဋတီ"ဝိ။ ပဏ္ဍပုဋ္ဌာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော—

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

ပရိဟာရိတုန္တိ၊ကား။ ဒိဝသေ ဒိဝသေ၊ နေ့တိုင်း နေ့တိုင်း။ ပိဏ္ဍာယ၊ ဆွမ်းအလို့ငှါ။ စရဏတ္ထာယ၊ သွားခြင်းငှါ။ ဌပေတုံ၊ ထားခြင်းငှါ။ နဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။ ပတ္တံ၊ သပိတ်ကို။ အလဘန္တေန ပန၊ မရသဖြင့် ကား။ ကေဒိဝသံ၊ တစ်နေ့။ ပိဏ္ဍာယ၊ ငှါ။ စရိတ္ဝာ၊ ၍။ ဘုဉ်ိတ္ဝာ၊ ၍။ ဆဒ္ဒေဘုံ၊ စွန့်ပစ်ခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ တာဝကာလိကံ။ ပ။ ဝဋ္ဋတီဘိ၊ ဟူ၍၊ အာဟ၊ ဆိုတော်မူ၏။ ပဏ္ဍပုဋ္ဌာဒီသုပိ၊ ထန်းရွက်စတောင်းစသည်တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ဤနည်းလျင် နည်ရှိ၏။

ပဏ္ဍပုဋ္ဌာဒီသု၌ အာဒိသဒ္ဒါဖြင့် အုပ်, ဒေါင်းပေါင် စသည်ကို ယူ၊လေ။

ပဋိက္ခိတ္တတ္တာ ပန ဒါရုမယာပိ နဝဋ္ဋတိ—

ဟု စွဇ္ဇပါဒဒုက္ကဋ်ခန္ဓကဋ္ဌ၌ လာသောကြောင့် သစ်သားခွက် နှီးခွက် တို့၌ ဆွမ်းအမြဲသည့်ဝိဓာန်းခြင်းငှာ မအပ်ဟု မှတ်လေ။

ပဋိက္ခိတ္တတ္တာ ပန၊ ပယ်အပ်ဃသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒါရုမယာပိ၊ သစ်သား ပါးဖြင့်ပြီးသော ခွက်သည်လည်း။ နဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။

၃၂။ အပ်သောခွက် ၃-လုံး

မေး။ ။သပိတ်မှတပါးဆွမ်းစားခြင်းငှာအပ်သောခွက် အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ။သပိတ်မှတပါး ဆွမ်းစားခြင်းငှာ အပ်သောခွက်သည် ကြေးနီခွက်, မြေခွက်, သံခွက်အား ဖြင့် သုံးလုံးရှိသည်။

ကပ်ိယထာလကာ တိသော၊ တမ္မာယောမတ်ကာမယာ—ဟုလာသော ခုဒ္ဒသိက္ခာအဋ္ဌကထာကိုထောက်။

တမ္မာယောမတ်ကာမယာ၊ ကြေးနီ, သံ, မြေဖြင့်ပြီးကုန်သော။ ကပ်ိယထာလကာ၊ အပ်သောဆွမ်းခွက်တို့သည်။ တိသော၊ သုံးပါး အပြားရှိကုန်၏။

၃၃။ ဘုရားအား လက်ည့်ိုးဖြတ်လှူခြင်း

မေး။ ။ဘုရားကိုကြည်ညိုု၍ လက်ည့်ိုးကို ဖြတ်၍လှူသော ရဟန်းအား အဘယ်အာပတ်သင့်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ဘုရားကိုကြည်ညိုု၍ လက်ည့်ိုးကို ဖြတ်၍လှူသော ရဟန်းအား ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်သည်။

အညံ ပန ကဏ္ဍနာသအင်္ဂုလိအာဒိံ ယံကိဉ္စိ ဆိန္နန္တိသ တာဒိသံ ဝါ ဒုက္ခံ ဥပ္ပါဒေန္တိသ ဒုက္ကဋ်ံ—ဟုလာသော စူဠဋ္ဌဝါအဋ္ဌကထာ ခုဒ္ဒကဝတ္ထုအဖွင့်ကိုဟောက်။

အညံ ပန၊ အင်္ဂါဇာတ်မှတပါးသော။ ကဏ္ဍနာသအင်္ဂုလိအာဒိံ၊ နှားနှာခေါင်း လက်ချောင်းအစရှိသော။ ယံကိဉ္စိ၊ အလုံးစုံသောကိုယ်အင်္ဂါကို။ ဆိန္နန္တိသ၊ ဖြတ်သောရဟန်းအားလည်းကောင်း။ တာဒိသံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ဒုက္ခံ ဝါ၊ ဆင်းရဲကိုလည်း။ ဥပ္ပါဒေန္တိသ၊ ဖြစ်စေသော ရဟန်းအားလည်းကောင်း။ ဒုက္ကဋ်ံ၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၏။

ထိုအဋ္ဌကထာပါဠိတော်ထောက်၍ ရဟန်းပုဏ္ဏားမှာ ဘုရားကိုကြည်ညိုု၍ လက်ည့်ိုးကိုဖြတ်၍ လှူခြင်းဌာန ဒါနကုသိုလ်ကံပိုု၍ အာဏာကြီးသည်ကို

မလွန်ကျူးအပ်။ လွန်ကျူးမူ သီလ.ကိုဖျက်၍ ဒါန ပြုသောကြောင့် ရှေးနှင့်ငွေကို အလေးတူပြု၍ လဲသော သူကဲ့သို့ အကျိုးယုတ်သည်ဟု မှတ်လေ။

၃၄။ ရဟန်းခံပြီးမှ ဗျိုးစေ့.ထုတ်ပယ်ခြင်း

မေး။ ။ရဟန်းခံပြီးမှဗျိုးစေ့(ဝေ့းစေ့)ကို ထုတ်သော ရဟန်းမှာ ပါရာဇိက ကျူးလွန်သလော။

ဖြေ။ ။ရဟန်းခံပြီးမှ မျိုးစေ့ (ဝေ့းစေ့)ကို ထုတ်သော ရဟန်းသည် ပက္ကုက်အကုဋ္ဌဟာည်၍ ရဟန်းအသွင်ကို ဖျက်ဆီးရမည်။

ပိဒေ ဟိ ဆိန္နေ သြပက္ကမိကပဏ္ဏကော နာမ အဘဗ္ဗော ဟောတိ၊ ဝဒန္တိ။ ဧကေ ပန ဗီဇဃာတပိ ဆေဒနက္ခဏေ ဒုက္ကဋဿပတ္တိ ဇေ။ ကမ္မုန၊ ပုရိသိန္ဒြိယာဒိဇ ကာ အန္တရဟိတေ ပဏ္ဍကာ နာမ အဘဗ္ဗော ဟောတိ။ တဒုဘ လိင်္ဂနာသနာယ နာဇသဘဗ္ဗတာတိ ဝဒန္တိ—

ဟုလာ.သော ပါဘိဝိဇနာဒနိဋ္ဌိကာ ခုဒ္ဒကဝတ္ထုကွန္ဓကအဖွင့်ကိုထောက်။

ဟိ၊ ပုန်၏။ ဗီဇေ၊ ဗျိုးစေ့သည်။ ဆိန္နေ၊ ပြတ်သည်ရှိသော်။ သြပက္ကမိကပဏ္ဏကော နာမ၊ သြပက္ကမိကပဏ္ဏက် မည်၏။ အဘဗ္ဗော၊ ရဟန်းပြုခြင်းငှါကိုက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧကေ ပန၊ အချို့အာစရိယ်တို့သည်ကား။ ပိဇဃာတပိ၊ မျိုးစေ့ကိုလည်း။ ဆေဒနက္ခဏေ၊ ဖြတ်သောခဏ၌၊ ဝါ၊ ထုတ်သောခဏ၌။ ဒုက္ကဋဿပတ္တိ ဇေ၀၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်ကြသည်သာတည်း။ ကမ္မုန၊ မျိုးစေ့ထုတ်သော အကြောင်း၊ ပုရိသိန္ဒြိယာဒိဇ၊ ပုဂ္ဂိသိန္ဒြေ အစရှိသောအသွင်သည်။ အန္တရဟိတေ၊ တွယ်တတ်ခဲသော်။ ပဏ္ဍကော နာမ၊ ပဏ္ဍုကဲမည်၏။ အဘဗ္ဗော၊ ရဟန်းပြုခြင်းမထိုက်သည်။ ဟောတိ၊၏။ တဒုဘ၊ ထိုအခါ၌။ လိင်္ဂနာသနာယ၊ အသွင်ကိုဖျက်ခြင်းငှါ။ နာဇသဘဗ္ဗတာတိ၊ ဖျက်အပ်၏။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

မဟာဝါအဋ္ဌကထာပဗ္ဗဇ္ဇာခန္ဓကဋ္ဌကထာလည်း-

ယဿ ဥပက္ကမေန ဗီဇာနိ အပနီတာနိ၊ အယံ ဩပက္ကမိကပဏ္ဍကော နာမ-

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

ယဿ၊ အကြင်သူအား၊ ဥပက္ကမေန၊ ပယောဂ ပြုသဖြင့်၊ ဗီဇာနိ၊ မျိုးစေ့တို့ကို။ ဝါ၊ ဝဋ္ဌိးစေ့တို့ကို။ အပနီဘာနိ၊ ထုတ်အပ်ကုန်၏။ အယံ၊ ဤသူသည်။ ဩပက္ကမိကပဏ္ဍကော နာမ၊ မည်၏၊

ဝိနယဋီကာယဒနိဋ္ဌကာ ၎င်းပဗ္ဗဇ္ဇာခန္ဓကအဖွင့်ဋ္ဌကထာလည်း-

ဗီဇာနိ အပနီတာနိတိ ဝုတ္တတ္တာ ဗီဇေသု ဋ္ဌိတသု နိမိတ္တ-
မတ္တေ အပနီတေ ပဏ္ဍကော နာ ဟောတိ။ ဘိက္ခုနောပိ
အာပဒါဓပစ္စယာ တာဒိပနယေ ထုလ္လစ္စယဒဿနေ၊ နာ ပဏ္ဍကာတ္တာ။
ဗီဇေသု အပ္ပနီတေသု အဂ်ီဇာတမိ ရာဂေန ကမ္မနိယံ နာ ဟောတိ၊
ပုမဘာဝေါပိ ဝိဂစ္ဆတိ။ မဿုအာဒီသု ပုရိသလိင်္ဂမိ ဝိဂစ္ဆတိ။
ကိလေသပရိဠာဟောပိ ဒုန္နိဝါရတိက္ကမော ဟောတိ၊ နပုံသ-
ကပဏ္ဍကာဒေါ ဝိယ။ တသ္မာ ဤဒိသော ဥပသမ္ပန္နောပိ နာသေ-
တဗ္ဗောတိ ဝဒန္တိ-

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

ဗီဇာနိ အပနီတာနီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဗီဇေသု၊ မျိုးစေ့တို့သည်။ ဋ္ဌိတေသု၊ တည်ကုန်သည်ရှိသော်။ နိမိတ္တမတ္တေ၊ အင်္ဂါဇာတ်မျှကို။ အပနီတေ၊ ပယ်လတ်သော်။ ပဏ္ဍကော၊ သည်၊ နာ ဟောတိ။ မဖြစ်။ ဘိက္ခုနောပိ၊ အာဒေါ။ အာပဒါဓပစ္စယာ၊ အနာဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ တာဒိပနယေ၊ ထိုအင်္ဂါဇာတ်ကိုပယ်ခြင်း၌။ ထုလ္လစ္စယဒဿနေ၊ ထုလ္လစ္စည်းအာပတ်သာလျှင်သင့်၏၊ နာ ပဏ္ဍကာတ္တာ၊ ပဏ္ဍက်မဖြစ်။ ဗီဇေသု၊ မျိုးစေ့တို့ကို။ ဝါ၊ ဝဋ္ဌိးစေ့တို့ကို။ အနီပတေသု၊ ထုတ်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ အင်္ဂါဇာတမိ၊ သည်လည်း။ ရာဂေန၊ ဖြင့်။ ဝါ၊ ကြောင့်။ ကမ္မနိယံ၊ ခိုင်မာသည်။ နာ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပုမဘာ-

ဝေါပိ၊ ဇယောကျွေးဘာဝရုပ်သည်လည်း။ ဝိဂစ္ဆတိ၊ ကင်း၏။ မဿုအာဒီသု၊ မုတ်ဆိတ်စသည်တို့၌။ ပုရိသလိင်္ဂမို့၊ ယောကျွေးအသွင်သည်လည်း။ ဝိဂစ္ဆတိ၊ ကင်း၏။ ကိလေသပရိဠာဟောပိ၊ ကိလေသာ ပူပန်ခြင်းသည်လည်း။ ဒုန္နိဝါရတိက္ကမော၊ မြစ်နှင်ခဲသောလွန်ကျူးခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နပုံသကပဏ္ဍကသ္မာ ဝိယ၊ နပုံးပဏ္ဍုက်ကဲ့သို့တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဤဒိသော၊ ဤသို့သောဟူ၏သော။ ဥပသမ္ပဒေန္တောပိ၊ ရဟန်းကိုလည်း။ နာလေတဗ္ဗော၊ ဖျက်ဆီးအပ်၏။ ဤတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

၃၅။ ရဟန်းခံပြီးမှ လိင်ပြန်ခြင်း

၄မး။ ။ယခုအခါ သာသနာ၌ ရဟန်းခံပြီးမှ လိင်ပြန်၍ မိန်းမဖြစ်သောရဟန်းကို အဘယ်သို့ပြုရပါအံ့နည်း။

၄ဖြ။ ။ဘိက္ခုနီမ သာသနာရှိတုန်းအခါ၌ ရဟန်းယောကျွေး လိင်ပြန်၍ မိန်းမဖြစ်မူ ရဟန်းအဖြစ်၌ပင်သည်ဟု လာ၏သာကြောင့် ယခုအခါမှာ သာသနာ့ဝန်တမ်း ရဟန်းသည် လိင်ပြန်၍ မိန်းမဖြစ်မူ ဘိက္ခုနီမဧတ် မရှိသောကြောင့် လိင်နာသနဖြင့် ရဟန်းအသွင်ကိုဖျက်ဆီး၍ လူ၏အဖြစ်ဖြင့်သာ ဒါနသီလဘာဝနာကို အားထုတ်၍နေရမည်။

ဟောတု မာ စိန္တယိတ္ထ ဝဠ္ဍဿေဝ ဒေါသော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန ဒွါရံ ဒိန္နံ၊ ဘိက္ခု ဝါ ဟောတု ဘိက္ခုနီ ဝါ အနာဝဋ္ဌော
ဓမ္မော အဝါရိတော သဂ္ဂမဂ္ဂေါတိ—

စသည်ဖြင့်လာသော ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ ပထမပါရာဇိကဝိနိဟာဝတ္ထု အဖွင့်ကိုထောက်။

ဧဟောတု၊ လိင်ပြန်သည်ဖြစ်စေ။ မာ စိန္တယိတ္ထ၊ နှလုံးမသာ မကြံစိပါလင့်။ ဝဠ္ဍဿေဝ၊ သံသရာဝဋ်၏သာလျှင်။ ဒေါသော၊ အပြစ်တည်း။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန၊ သည်။ ဒွါရံ၊ ရဟန်းယောကျွေး လိင်ပြန်မူ ရဟန်းမိန်းမဖြစ်စေဟူသောအခွင့်ကို။ ဒိန္နံ၊ ပေးတော်မူအပ်၏။ ဘိက္ခု

ဝါ၊ သည်လည်း။ ဟောတု၊ စေ။ ဘိက္ခုနီ ဝါ၊ သည်လည်း။ ဟောတု၊ စေ။ ဓမ္မော၊ ကျင့်အပ်သော တရားကို။ အနာဝဋ္ဌော၊ မမြစ်အပ်။ သဂ္ဂမဂ္ဂေါ၊ နတ်ပြည်ခရီးကို။ အဝါရိတော၊ မမြစ်အပ်။

ထိုအဋ္ဌကထာပါဠိကိုထောက်၍ ယခုအခါ သာသနာထမ်း ရဟန်းသည် လိင်ပြန်၍ မိန်းမဖြစ်မူ ဘိက္ခုနီမခေတ်မရှိ၍ ရဟန်းမိန်းမသိလ္ခဋ္ဌ မတည်သောကြောင့် ရဟန်းအသင်းကိုဖျက်၍ လူအဖြစ်၌ တည်သဖြင့် ဒါန သီလ ဘာဝနာကို အားထုတ်မူ နတ်ပြည်လူပြည်၌ ဖြစ်နိုင်သည်ဟု မှတ်လေ။

၃၆။ ပုရိသလိင်ပြန်ပေါ်လျှင် ရဟန်းပြန်ခံထိုက်

မေး။　။ရဟန်းခံပြီးမှ လိင်ပြန်၍မိန်းမဖြစ်၍ ရဟန်းအသင်းကို ဖျက်သဖြင့် လူအသင်းဖြင့်နေစဉ် တဖန်ပင် ပုရိသလိင် ပေါ်လာပြန်သော အခါ ရဟန်းပြုလိုမူ ရဟန်းအဖြစ်ကို ရပါမည်လော။

ဖြေ။　။ထိုရဟန်းခံပြီးမှ လိင်ပြန်၍ မိန်းမဖြစ်၍ ရဟန်းအသင်းကို ဖျက်သဖြင့် လူအသင်းဖြင့် နေရာတဖန်ပင် ပုရိသလိင်ပေါ်လာပြန်သော အခါ ရဟန်းပြုလိုမူ ရဟန်းခံထိုက်သည်။

ပုန ပကတိလိင်ေ ဥပပဇ္ဇန္တေပိ တာဟိ အာပတ္တိဟိ တာဿ အနာပတ္တိယေဝ–

ဟု လာသော ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ ပထမပါရာဇိကဒုတိယဝတ္ထုကိုထောက်။

ပုန၊ တဖန်။ ပကတိလိင်ေ။ ပကတိဖြစ်သော ပုရိသလိင်သည်။ ဥပပဇ္ဇန္တေပိ၊ ပေါ်လာပြန်သော်လည်း။ တာဟိ အာပတ္တိဟိ၊ ထိုဘိက္ခုနီမ အားသာ သင့်ထိုက်သော အာပတ်တို့ဖြင့်။ တာဿ၊ ထိုရဟန်းအား။ အနာပတ္တိယေဝ၊ အာပတ်မသင့်သည်သာတည်း။

ထိုအဋ္ဌကထာကိုထောက်၍ လိင်ပြန်သော ယောကျ်းမိန်းမတို့သည် ပဏ္ဍုက်ဝါးမျိုးမှ လွတ်သည်ဟု မှတ်ပေ။

ထိုအဋ္ဌကထာပါဠိကိုထောက်၍ ယခုအခါ လိင်ပြန်သော မိန်းမကို ရဟန်းခံလိုမူ ခံထိုက်သည်ဟု မှတ်လေ။

ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာဌ—

ပါရာဇိကံ အာပန္နောနံ ဂ္ဂတ္ထိပုရိသာနံ လိင်္ဂေ ပရိဝတ္တေပိ ပါရာဇိကာသ ဧကဿိံ အတ္တဘာဝေ အဝိဇဟနတော ပုန ဥပသမ္ပဒါ နာ ဒါတဗ္ဗာတိ ဂဟေတဗ္ဗံ—

ဟု ဆိုခဲ့ဘော်မူ၏။ ဝဇိရဗုဒ္ဓိဋီကာ, သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ တို့၌လည်း နည်းတူလာသည်။

ပါရာဇိကံ၊ သို့။ အာပန္နောနံ၊ ရောက်ကုန်သော။ ဂ္ဂတ္ထိပုရိသာနံ၊ တို့အား။ လိင်္ဂေ၊ သည်။ ပရိဝတ္တေပိ၊ ပြန်သော်လည်း။ ပါရာဇိကာသ၊ ၏။ ဧကဿိံ အတ္တဘာဝေ၊ တခုသောဘဝ၌။ အဝိဇဟနတော၊ မစွန့်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပုန၊ တဖန်။ ဥပသမ္ပဒါ၊ ရဟန်းအဖြစ်ကို။ နာ ဒါတဗ္ဗာ၊ မပေးအပ်။ ဂ္ဂတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။

၃၃။ အာပတ်မကုစားပဲလူထွက်ပြီး ရဟန်းပြန်ခံလျှင်အာပတ်ဆက်သင့်

မေး။ ။ရဟန်းအဖြစ်ဖြင့် ပါရာဇိကမှုတပါး၊သော အာပတ်သင့်၍ မကုစားပဲ သိက္ခာကိုစွန့်၍ လူထွက်သောသူသည် တဖန် ရဟန်းခံပြန်သော အခါ ယခင်ရဟန်းဖြစ်တုန်းကသင့်သောအာပတ်စင်ကြယ်ပါမည်လော။

ဖြေ။ ။ရဟန်းခံ၍ ရဟန်းဖြစ်သောအခါ သင့်ဿသော အာပတ်ကို မကုစားပဲ သိက္ခာချ၍ လူထွက်ပြီးမှ တဖန် ရဟန်းခံပြန်သောပုဂ္ဂိုလ်မှာ ပထမရဟန်းဖြစ်စဉ်က သင့်သောအာပတ်သည် သိက္ခာကိုချ၍ လူထွက်သောအခါ သီလမရှိ၍ကင်းသော်လည်း တဖန် ရဟန်းခံ၍ ရဟန်းသီလ တည်ပြီးသောအခါ သင့်ပြီးသောအာပတ်လည်း ဒေသနာမကြားသမျှ မတပဲ တည်မြဲတည်ပြန်သည်။ ထိုကြောင့် ပထမရဟန်းခံတုန်းက သံဃာ ဒီသီသ် သင့်ဖူးလျှင် လူထွက်၍ တဖန် ရဟန်းခံပြန်သောအခါ ဝုဋ္ဌာန ကံဖြင့်ကုမှ စင်ကြယ်သည်။ဒေသနာဂါမ် အာပတ်သင့်ဖူးလျှင် ဒေသနာ ကြားမှ စင်ကြယ်သည်။

ပုဗ္ဗေ အာပန္နာပတ္တိယော ဥပဇ္ဈာယသပိ နာ ပဋိပဿမ္ဘန္တိ—ဟူ၍လည်းကောင်း၊

ဥပသမ္ပန္နော ဘိက္ခု၊ အန္တိမဿော ဒုဿ်ဃာသိတမ္ပိ အာပဇ္ဇိဘ္ဂာ အပရဘာဂေ ဝိဿမိတ္ဝာ အာဂဒေတာ ဥပသမ္ပဒေတိ၊ တံ အာပတ္တိံ ဒေသေတ္ဝာဝ သုဇ္ဈတိ၊ နဥထာတိ—

ဟူ၍လည်းကောင်း လာသော ဝဇိရဗုဒ္ဓိဋီကာ မဟာဝါခန္ဓကသဟဇ်ကို ထောက်။

ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးရဟန်းဖြစ်သောအခါ၌၊ အာပန္နာပတ္တိယော၊ သင့်သော အာပတ်တို့သည်။ ဥပဇ္ဈာယသပိ၊ လူထွက်သော်လည်း။ နာ ပဋိပဿမ္ဘန္တိ၊ မငြိမ်းကုန်။

ဥပသမ္ပန္နော၊ ပဉ္စင်းဖြစ်သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အန္တိမဿော၊ အယုတ်သဖြင့်။ ဒုဿာသိတမ္ပိ၊ဒုဿံသိအာပတ်သို့လည်း။ အာပဇ္ဇိတ္ဝာ၊ ရောက်၍။ အပရဘာဂေ၊ နောက်အဖို၌၊ ဝိဿမိတ္ဝာ၊ လူထွက်၍။ အာဂဒေတာ၊ လာသည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ဖြစ်၍။ ဥပသမ္ပဒေတိ၊ ရဟန်းခံပြန်၏။ တံ အာပတ္တိံ၊ ထိုရဟန်းဖြစ်စဉ်တုန်းကသင့်သော အာပတ်ကို။ ဒေသေတ္ဝာဝ၊ ဒေသနာကြားဝ်၍သာလျှင်။ သုဇ္ဈတိ၊ စင်ကြယ်၏။ အညထာ၊ ဒေသနာကြားသည်မှတပါး လူထွက်ရုံမျှဖြင့် မစင်ကြယ်။

ထိုဋီကာ၌ ဒေသေတ္ဝာဝ၌ ဒေသနာသဒ္ဒါဖြင့် ဝုဋ္ဌာနကံကိုလည်း ပြတော်မူသည်ဟု မှတ်လေ။

၃၈။ မျက်စိကန်းသူစသည်ကို ရဟန်းဝံပေးခြင်း

မေး။　။မျက်စိကန်းသော်သူ, နားမကြားသော်သူ, ခြေလက်မရှိသော်သူတို့ကို ရဟန်းခံပေး၍ ရဟန်းဖြစ်ပါမည်လော။

ဖြေ။　။မျက်စိမမြင်သော်သူ, နာမကြားသော်သူ, ခြေလက် ပြတ်သော်သူ အစရှိသော သုံးကျိပ်နှစ်ယောက်သော်သူ။ နှုသော်သူ အစရှိသော တကျိပ်သုံးယောက်သော်သူတို့ကိုရဟန်းခံပေးမူ ရဟန်းဖြစ်သည်။ ကာရကသံဃာနှင့် ကမ္မဝါစာဆရာ ဥပဇ္ဈာယ်တို့မှာ အာပတ်သင့်သည်။

သစေ ပန တေ သံယော ဥပဓိသမ္ပာဒေတိ၊ သဇ္ဇေပိ ဟတ္ထစ္ဆိန္နာဒယော သ္ဥပသမ္ပန္နာ။ ကာရကသံယော ပန အာစရိယုပဇ္ဈာယာ စ အာပတ္တိတော နု မုစ္စန္တီ—

ဟု လာသော မဟာဝါအဋ္ဌကထာ မဟာခန္ဓကအဖွင့်ကိုထောက်။

ပန၊ အထူးက်ဳပြဆ်ဳဦ အံ့။ တေ၊ ထို ရဟန်းမခံထိုက်သော မျက်စိမမြင်, နားမကြားသော်သူ စသည်တို့ကို။ သံယော၊ သည်။ သစေ ဥပသမ္ပာဒေတိ၊ အကယ်၍ရဟန်းခံပေးသည်ဖြင့်အံ့။ သဇ္ဇေပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဟတ္ထစ္ဆိန္နာဒယော၊ လက်ပြတ်သော်သူ စသည်တို့သည်။ သ္ဥပသမ္ပန္နာ၊ ကောင်းစွာရဟန်းဖြစ်ကုန်၏။ ပန၊ ပါး။ ကာရကသံယော စ၊သည်လည်းကောင်း။ အာစရိယုပဇ္ဈာယာ စ၊ကမ္မဝါစာ ဆရာ, ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာတို့သည် လည်းကောင်း။ အာပတ္တိတော၊ မှ၊ နု မုစ္စန္တီ၊ မလွတ်ကြကုန်။

ဝိနယဝိနိစ္ဆယအဋ္ဌကထာဒ်လည်း—

ဟတ္ထစ္ဆိန္နာဒိဗဒ်ာတ်ိဳသ၊ ကုဋ္ဌိအာဒိ စ တေရသ။

အပတ္တော တေသမောသာရော၊ ကတော တေ စ ပန ရူဟတိ—

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

ဟတ္ထစ္ဆိန္နာဒိဗဒ်ာတ်ိဳသ၊ လက်ပြတ်သော်သူ အစရှိသော သုံးကျိပ် နှစ်ယောက်တို့သည် လည်းကောင်း။ ကုဋ္ဌိအာဒိ စ တေရသ၊ နှုသော်သူ အစရှိသော တကျိပ်သုံးယောက်တို့သည် လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ တေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ သ္ဥသာရော၊ ရဟန်းဘောင်သို့ သွင်းခြင်းသည်။ အပတ္တော၊ မရကိုက်။ ဝါ၊ အပြစ်မလွတ်။ ပန၊ ထို့သို့ပင် မရထိုက်သော်လည်း။ စေ ကတော၊ အကယ်၍ ရဟန်းခံခြင်းကိုပြုအံ့။ ရူဟတိ၊ ရဟန်းအဖြစ်သို့ရောက်၏။

ဟတ္ထစ္ဆိန္နစသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အရကို ဝိနယဝိနိစ္ဆယအဋ္ဌကထာ မဟာခန္ဓက ပရိသဒူသကအဖွင့်, မဟာဝါအဋ္ဌကထာ မဟာခန္ဓက အဖွင့်, မဟာဝါပါဠိတော်တို့မှာ ရှုရှုမှတ်လေ။

၃၉။ ရဟန်းခံသော်လည်း ရဟန်းမဖြစ်သူများ

မေး။ ။ရဟန်းခံသော်လည်း ရဟန်းမဖြစ်သောသူ အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ရဟန်းခံ၍ ရဟန်းမဖြစ်သောသူ နှစ်ကျိပ် ငါးယောက်ရှိသည်။

ဥပသမ္ပဒကမ္မဿ၊ အဘဗ္ဗာ ပဋ္ဌဝိသတိ။
အဇာနိတ္ဝာ ကတော စာပိ၊ သြသာရောနာသနာရဟော–

ဟု လာသော ဝိနယဝိနိစ္ဆယ အဋ္ဌကထာကိုထောက်။

ဥပသမ္ပဒကမ္မဿ၊ ရဟန်းခံသောကံအား။ ပဋ္ဌဝိသတိ၊ နှစ်ကျိပ် ငါးယောက်သောသူတို့သည်။ အဘဗ္ဗာ၊ မရထိုက်ကုန်။ အဇာနိတ္ဝာ၊ မသိမူ၍။ သြသာရော၊ ရဟန်းဘောင်သို့သွင်းခြင်းကို။ ဝါ၊ ရဟန်းခံခြင်းကို။ ကတော စာပိ၊ ပြုမိငြားသော်လည်း။ နာသနာရဟော၊ အသွင်ကိုဖျက်ဆီးထိုက်သည်။ ဟော်တိ၊ ၏။

ပဋ္ဌဝိသတိအဘဗ္ဗပုဂ္ဂိုလ်အရကို–

ကတမာနိ စတုဝီသတိ၊ ပါဠိယံ အာဂတာနိ တာဝ ဘိက္ခူနံ စတ္တာရိ ဘိက္ခုနီနံ အသာဓာရဏာနိ စတ္တာရိတိ အဋ္ဌ၊ တာနိ ကောဒသန္နံ ပဏ္ဍကာဒီနံ အဘဗ္ဗဘာဝသဒ္ဒါတေဟိ ကောဒ-သဟိ ပါရာဇိကေဟိ သဒ္ဓိံ ကွေနဝီသတိ ဂိဟိဘာဝံ ပတ္ထယ-မာနာယ ဘိက္ခုနိယာ ဝိဘ္ဘန္တဘာဝပါရာဇိကေန သဒ္ဓိံ ဝီသတိ၊ အပရာနိပိ လမ္ဗီ,မုဒုပိဋ္ဌကော,ပရဿ အင်္ဂဇာတံ မုခေန ဂဏှာတိ, ပရဿ အင်္ဂဇာတေ အဘိနိသီဒတိတို့ ဣမေသံ စတုန္နံ ဝသေန စတ္တာရိ အနုလောမပါရာဇိကာနိတိ ဝဒန္တိ။ ဣတိ ဣမာနိ စ စတ္တာရိ, ပုရိမာနိ စ ဝီသတိတိ သမောဓာနေတ္ဝာ သဗ္ဗာ-နေဝ စတုဝီသတိ ပါရာဇိကာနိ ဓေဒိတဗ္ဗာနိ–

ဟု လာသော မာတိကာအဋ္ဌကထာအရ နှစ်ဆယ့်လေးပါးသော ပါရာဇိက အာဘဗ္ဘပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ အသက်နှစ်ဆယ်မပြည့်သော ဥနဝီသတိဝဿပုဂ္ဂိုလ်ကိုထည့်၍ ပဉ္စဝီသတိအာဘဗ္ဘရှိသည်ဟု မှတ်လေ။

ထိုတွင် ကောဒသအာဘဗ္ဘအရမှာ ပဏ္ဍုက်၊ ထေယျသံဝါသက၊ တိတ္ထိယပက္ကန္တက၊ တိရစ္ဆာန်၊ မာတုဃာတက၊ ပိတုဃာတက၊ အရဟန္တဃာတက၊ လောဟိတုပ္ပါဒက၊ သံဃဘေဒ့က၊ ဘိက္ခုနီဒူသက၊ ဥဘတောဗျည်းအား ဖြင့် တကျိပ်တစ်ကိုမှတ်လေ။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏အရ အကျယ်ကိုလိုမူ ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ, မာတိကာ အဋ္ဌကထာ, ဝိနယဝိနိစ္ဆယအဋ္ဌကထာ ပထမပါရာဇိကအဖွင့်, မဟာဝါအဋ္ဌကထာ ပဗ္ဗဇ္ဇာခန္ဓကအဖွင့်မှာရှုလေ။

၄၀။ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာမရှိပဲ ရဟန်းခံခြင်း

မေး။ ။ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာမရှိပဲလျက် ရဟန်းခံမူ ရဟန်း ဖြစ်ပါမည်လော။

ဖြေ။ ။ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာမရှိပဲလျက် ရဟန်းခံသော်လည်း ရဟန်းလောင်းမှာ ရဟန်းဖြစ်သည်။ ရဟန်းခံ၍ပေးသော သူတို့မှာ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၍ အပြစ်မလွတ်။

နဘိက္ခဝေ အနုပဇ္ဈာယကောတိ ဥပဇ္ဈံ အဂါဟာပေတ္ဝာ နိရုပဇ္ဈာယကော နဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗော။ ယော ဥပသမ္ပာဒေယျ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာတိ သိက္ခာပဒပညတ္တိတော ပဋ္ဌာယ ဧဝံ ဥပသမ္ပာဒေန္တဿ အာပတ္တိ ပေါတိ၊ ဂ်မံ ပန နကုပ္ပတိ—ဟု လာသော မဟာဝါအဋ္ဌကထာ မဟာခန္ဓကအဖွင့်ကိုထောက်။

နဘိက္ခဝေ အနုပဇ္ဈာယကောတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဥပဇ္ဈံ၊ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာကို။ အဂါဟာပေတ္ဝာ၊ မယူစေမူ၍။ နိရုပဇ္ဈာယကော၊ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာမရှိသော ရဟန်းလောင်းကို။ နဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗော၊ ရဟန်းခံ၍ မပေးအပ်။ ယော၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ ဥပသမ္ပာဒေယျ၊ ရဟန်းခံ၍

ပေးငြားအုံး။ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ်သာ၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သိက္ခာပဒပညတ္တိဒေတာ၊ သိက္ခာပုဒ်ပညတ်သည်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဥပသမ္ပာဒေန္တသာ၊ ရဟန်းခံပေးသောသူအား။ အာပတ္တိ၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၏။ ပန၊ ထိုသို့ဒုက္ကဋ်သင့်သော်လည်း။ ကမ္မံ၊ ပြုအပ်သောကံသည်။ န ကုပ္ပတိ၊ မပျက်။

အခိပ်ဖွယ်ကား-"ယော ဥပသမ္ပာဒေယျ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ်သာ" ဟူ၍သာ ဟော်တော်မူ၍ "သော စ ပဂ္ဂဓလာ အနုပသမ္ပန္နော" ဟူ၍ ဟော်တော်မမူသောကြောင့် လည်းကောင်း၊ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာမရှိသော်လည်း ကမ္မဝါစာဖြင့် မရှိသော ဥဇ္ဈာယ်၏အမည်ကိုဖတ်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်ကို သုံးသပ်သည်မည်သောကြောင့် လည်းကောင်း ဒုက္ကဋ်သာသင့်သည်။ ပြုအပ်သောကံမပျက်ဟူလို။

ဝိနယဝိနိစ္ဆယအဋ္ဌကထာဋ္ဌလည်း-

နူ,ပသမ္ပာဒနိယောဝ၊ အနုပဇ္ဈာယဒကာ နရော။
ကဒရာဘော ဒုက္ကဋ်ံ ဟောတိ၊ န ကုပ္ပဘိ သဒေကတံ-

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

အနုပဇ္ဈာယကော၊ ဥပဇ္ဈာယ်မရှိသော။ နရော၊ ရဟန်းလောင်းကို။ နူပသမ္ပာဒနိဒယောဝ၊ ရဟန်းခံ၍ မပေးအပ်သလျင်ကတည်း။ ကဒရာ-တော၊ ရဟန်းခံပေးသောသူအား။ ဒုက္ကဋ်ံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဒေကတံ၊ အကယ်၍ ရဟန်းခံခြင်းကိုပြုငြားအုံး၊ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ န ကုပ္ပတိ၊ မပျက်။

၄၁။ သံဃ,ဂိဏ်းစသည်ကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ရဟန်းခံခြင်း

မေး။ ။သံဃာ, ဂိဏ်းကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ရဟန်းခံရာ၌ လည်းကောင်း၊ ဥဘတောဝျည်း, ပဏ္ဍုက်ကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ရဟန်းခံရာ၌ လည်းကောင်း ရဟန်းဖြစ်ပါ၏လော။

ဖြေ။ ။သံဃာကို ဖြစ်စေ၊ ဂိုဏ်းကို ဖြစ်စေ၊ ဥဘတောဗျည်း, ပဏ္ဏာကစသည်ကိုဖြစ်စေ ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ရဟန်းခံမူ ရဟန်းလောင်းမှာ ရဟန်းဖြစ်သည်။ ရဟန်းခံပေးသော သူတို့မှာ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်သည်။

သံဃေန ဥပဇ္ဈာယေနာတိအာဒီသုပိ ဥဘတောဗျဥ္ဇနကုပဇ္ဈာယပရိယောသာနေသု ဧသေဝ နယော-
ဟု လာသော မဟာဝဂ်အဋ္ဌကထာ မဟာခန္ဓက အဖွင့်ကိုထောက်။

ဥဘတောဗျဥ္ဇနကုပဇ္ဈာယပရိယောသာနေသု၊ ဥဘတော ဗျည်းကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ရဟန်းခံခြင်း အဆုံးရှိကုန်သော။ သံဃေန ဥပဇ္ဈာယေနာတ်အာဒီသုပိ၊ သံဃာကိုဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ရဟန်းခံခြင်းအစရှိသည်တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ဤဥပဇ္ဈာယ်မရှိပဲ ရဟန်းခံသောသူနှင့်သာလျှင် တူသောနည်းရှိ၏။

ဝိနယဝိနိစ္ဆယအဋ္ဌကထာ၌လည်း-

ဧသေသေသုပိ အယံ ဥဇုယျော၊ နယော သဗ္ဗတ္ထ ဝိညုနာ-
ဟု ဆိုတော်မူ၏။

သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ဧသေသေသုပိ၊ သံဃာ, ဂိုဏ်း, ဥဘတောဗျည်း, ပဏ္ဏာကစသည်ကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ရဟန်းခံခြင်း စသည်တို့၌လည်း။ အယံ နယော၊ ဤဥပဇ္ဈာယ်မရှိပဲ ရဟန်းခံသော နည်းကို။ ဝိညုနာ၊ ဝိနည်းအရာ လိမ္မာသောရဟန်းသည်။ ဥဇုယျော၊ သိအပ်၏။

သပိတ်သင်္ကန်းမပြည့်စုံပဲ ရဟန်းခံသော သူသည်လည်း ရဟန်းဖြစ်သည်။ ခံပေးသောသူတို့မှာ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်သည်ဟုမှတ်။ ထိုကြောင့် မဟာဝဂ်အဋ္ဌကထာ၌-

အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာတိ ဧတံ ဥပသမ္ပာဒေန္တဿေဝ အာပတ္တိ ဟောတိ၊ ဂဏမုံ ပန နကုပ္ပတိ။ အစိဝရကာဒိဝတ္ထုသုပိ ဧသေဝ နယော-

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿဲတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ ဥပသမ္ပာဒေန္တဿေဝ၊ သပိတ်မရှိပဲ ရဟန်းခံပေးသောသူအား သာလျှင်။ အာပတ္တိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကမ္မံ ပန၊ ကံသည်ကား။ န ကုပ္ပတိ၊ မပျက်။ အစိဝရကာဒိဝတ္ထူသုပိ၊ သက်နှံးမရှိသော ဝတ္ထု စသည်တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ဤနည်းလျှင်တူသောနည်း.ရှိ၏။

၄၂။ ပုဗ္ဗကိစ္စရှစ်ပါးကိုမပြုပဲ ရဟန်းခံခြင်း

ဧမေး။ ။ရဟန်းခံရာ၌ ဝတ္ထု၏ ပြည့်စုံခြင်း, ဉတ်၏ ပြည့်စုံခြင်း, ကမ္မဝါစာ၏ ပြည့်စုံခြင်း, သိမ်၏ ပြည့်စုံခြင်း, ပရိသတ်၏ ပြည့်စုံခြင်းမူ တပါး ပုဗ္ဗကိစ္စပြီးခြင်းရှစ်ပါးတို့ကို မပြုပဲ့ ရဟန်းခံမူ ရဟန်း ဖြစ်ပါ မည်းလော။

ဧဖြေ။ ။ထိုအမေးပဋ္ဆဝမှာ—

ပုဗ္ဗကိစ္စနိဋ္ဌာနံ နာမ ယာနိမာနိ "ပဌမံ ဥပဇ္ဈံ ဂါဟာပေတဗ္ဗော" တိအာဒိနာ ပါဠိယံ ဝုတ္တာနိ ဥပဇ္ဈံ ဂါဟာပနံ, ပတ္တစီဝရစိက္ခဏံ, တတော တံ ဟတ္ထပါသဧတော ဗဟိ ပေသေတွာ အနုညာတသမ္မုတိကရဏံ, သမ္မတေန စ ဂန္ဆာ အနုသာသနံ, တေန စ ပဌမတရံ အာဂန္ဆာ သံဃဿ ဉတ္တိယာ ဉာပေတွာ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခံ အာဂစ္ဆာဟိတိ ဟတ္ထပါသေ ဧဝ အဘ္ဘာနံ, တေန ဘိက္ခူနံ ပါဒေ ဝန္ဒာပေတွာ ဥပသမ္ပဒါယာစာပနံ, တတော အန္တရာယိကဓမ္မပုစ္ဆကသမ္မုတိကရဏံ, သမ္မတေန စ ပုစ္ဆနံဿိ အဋ္ဌ ပုဗ္ဗကိစ္စာနိ၊ တေသံ သဇ္ဇေသံ ယာထာဝတော ကရဏေန နိဋ္ဌာပနံ။ ဧတေသွိ စ ပုဗ္ဗကမ္မနိဋ္ဌာနေ သတိ ဧဝ ဣဒံ သံဃဿ ဥပသမ္ပဒါကမ္မံ ပတ္တကလ္လံ နာမ ဟောတိ၊ နာသတိ။ ဧတေသု ပန ပုဗ္ဗကမ္မေသု အကတေသုပိ ကတံ ကမ္မံ ယထာဝုတ္တဝတ္ထုသမ္ပတ္တိအာဒီသု ဝိဇ္ဇမာနေသု အကုပ္ပဒမဝ ဟောတိ—

ဟုလာဒသာ ဝိဓတိဝိနောဒနိဋ္ဌိကာကိုထောက်၍ ရဟန်းခံရာ၌ ကမ္မဝါစာ

မဖတ်မီ ရဟန်းငလောင်း၏ အမည်နာမကို နံဝဂဟူ၍ မှည့်ကြွားသည်မှု တပါးသော ပုဗ္ဗကိစ္စရှစ်ပါးကိုမပြုပဲ ရဟန်းခံသော်လည်း ကံမပျက်။ ရဟန်းဖြစ်သည်သာ။

ဋီကာအနက်ကား- ပုဗ္ဗကိစ္စနိဋ္ဌာနံ နာမ၊ ပုဗ္ဗကိစ္စရှစ်ပါးကို ပြီးစေခြင်း မည်သည်ကား။ ပဌမံ ဥပဇ္ဈာဟာဒေဟပတ္တေါတိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ပါဠိယံ၊ မဟာဝဂါဟိဋ္ဌတော်၌။ စုတ္တာနိ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော။ ဥပဇ္ဈံ၊ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာကို။ ဂါဟာပနံ၊ ယူစေခြင်းလည်း ကောင်း။ပတ္တစီဝရာစိက္ခဏံ၊ သပိတ်သင်္ကန်းကိုကြွားခြင်းလည်းကောင်း။ တဇ္ဇေတာ၊ ထိုဒုနာင်မှ။ တံ၊ ထိုရဟန်းလောင်းကို။ ဟတ္ထပါသတော၊ သံဃာ၏ဟတ္ထပါသ်မှ။ ဗဟိ၊ အပသို့။ ပေသေတွာ၊ စေ၍။ အနုညာ-တသမ္မုတိကရဏံ၊အနုညာတသမ္မုတိကမ္မဝါစာကိုပြုခြင်းလည်းကောင်း။ သမ္မတေန စ၊ သမ္မုတိရသောရဟန်းသည်လည်း။ ဂန္ဒွာ၊ သွား၍။ အနုသာသနံ၊ ဆုံးမခြင်းလည်းကောင်း။ ဇေန စ၊ ထိုဆုံးမသော ရဟန်းသည်လည်း။ ပဌမတရံ၊ ရှေးဦး စွာ။ အာဂန္ဒွာ၊လာ၍။ဥတ္တိယာ၊ ဥတ်ဖြင့်။ ဉာပေတွာ၊ သိစေ၍။ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခံ၊ ရဟန်းလောင်းကို။ အာဂန္တွာဟိတိ၊ လာခဲ့လော့ဟူ၍။ ဟတ္ထပါသေ ဇေ၊ သံဃာ၏ ဟတ္ထပါသ်သို့သာလျှင်။ အဇ္ဈာနံ၊ ခေါ်ခြင်းလည်းကောင်း။ တေန၊ ထိုရဟန်းလောင်းကို။ ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတို့၏။ ပါဒေ၊ ခြေတို့ကို။ ဝန္ဒာပေတွာ၊ ရှိခိုးစေ၍။ ဥပသမ္ပဒါယာစာပနံ၊ ပဉ္စင်း အဖြစ်ကို တောင်းပန်စေခြင်းလည်းကောင်း။ တတော၊ ထိုနောင်မှ။ အန္တရာယိကဓမ္မပုဏ္ဆကသမ္မုတိကရဏံ၊ အန္တရာယ်ရှိသော တရားကို မေးသော သမ္မုတိကမ္မဝါစာကို ပြုခြင်းလည်းကောင်း။ သမ္မတေန စ၊ သမ္မုတိရသော ရဟန်းသည်လည်း။ ပုဏ္ဏနံ၊ မေးခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယာနိဓာနိ အဋ္ဌ ပုဗ္ဗကိစ္စာနိ၊ အကြင်ရှစ်ပါးသောပုဗ္ဗကိစ္စတို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ သေသံ၊ ထိုပုဗ္ဗကိစ္စရှစ်ပါးတို့ကို။ ယာထာဝတော၊ အဟုတ်အမှန်။ ကရဏေန၊ ပြုသဖြင့်။ နိဋ္ဌာပနံ၊ ပြီးစေခြင်းတည်း။ တေသုံ စ ပုဗ္ဗကမ္မနိဋ္ဌာနေန၊ ထိုပုဗ္ဗကမ္မ၏ ပြီးခြင်းသည်လည်း။ သတိ ဇေ၊ ရှိသော်သာလျှင်။ သံဃဿ၊ ၏။

ဤဒံ ဥပသမ္ပဒါကမ္မံ၊ ဤဉာသမ္ပဒကံသည်။ ပတ္တကလ္လံ နာမ၊ လျောက်ပတ်သောအခါရှိသော ကံမည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အသတိ၊ မရှိသော်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ ဧတေသု ပဗ္ဗက-မ္မေသု၊ ထိုပုဗ္ဗကမ္မတို့ကို။ အကတေသုပိ၊ မပြုအပ်ကုန်သော်သည်း။ ကတံ၊ ပြုအပ်သော။ ကမ္မံ၊ ဥပသမ္ပဒကံသည်။ ယထာဝုတ္တဝတ္ထုသမ္ပတ္တိ-အာဒီသု၊ အကြင်ဆိုအပ်ကုန်သော ဝတ္ထုစသည်တို့၏ ပြည့်စုံခြင်းတို့သည်။ ဝါ၊ ဝတ္ထု၊ ဉတ္တိ, အနုဿာဝန, သီမ, ပရိသ၏ပြည့်စုံခြင်း ငါးပါးတို့သည်။ ဝိဇ္ဇမာနေသု၊ ရှိကုန်လတ်သော်။ အကုပ္ပမေဝ၊ မပျက်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။

ထိုဋီကာပါဠိအနက်၌ ၎င်းရှစ်ကြိမ်ပေးသော အနက်အစဉ်အတိုင်း ပုဗ္ဗကိစ္စရှစ်ပါးကို ယူလေ။

မာတိကာအဋ္ဌကထာ ပဌမပါရာဇိကအဖွင့်၌လည်း—

> တာသဲ ပန ကမ္မဿ ဝတ္ထုဉတ္တိ အနုဿာဝနသီမာပရိသာ-သမ္ပတ္တိဝသေန အကုပ္ပတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ—

ဟု လာသည်။

တာသဉ ပန ကမ္မဿ၊ ၏း ဝတ္ထုဉတ္တိအနုဿာဝနသီမာပရိသာသမ္ပတ္တိ-ဝသေန၊ အဘေဒ္ဓပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်သော ရဟန်းလောင်းဟု ဆိုအပ်သော ဝတ္ထု၏ ပြည့်စုံခြင်း ဥပသမ္မဒဉတ်၏ပြည့်စုံခြင်း ကမ္မဝါစာ၏ပြည့်စုံခြင်း သီမ၏ပြည့်စုံခြင်း ကမ္မပတ္တဖြစ်သော ရဟန်းပရိသတ်၏ ပြည့်စုံခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အကုပ္ပတာ၊ မပျက်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

၄၃။ ရဟန်းလောင်း, ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ၏အာမည်ကိုမမှည့်ပဲ ရဟန်းခံခြင်း

မေး။ ။ရဟန်းလောင်း၏ အမည်, ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ၏ အမည်ကို ပုဗ္ဗကိစ္စရှစ်ပါးကိုမပြုမီ ရှေ့အဖို့က မမှည့်မကြေးပဲ ရဟန်းခံမှု ရဟန်းဖြစ်ပါမည်လော။

ဖြေ။ ။ရဟန်းလောင်း ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာနှစ်ဦးတို့တွင် ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ၏ အမည်နာမကို တိဿအမည်ဖြင့်ဖတ်မူ မဆုံးမခင်ဖြစ်စေ၊ ဆုံးမသောအခါ မမှည့် မကြားသော်လည်း ကမ္မဝါစာ ဖတ်သောအခါ "တိဿဿ ဥပသမ္မဒါပေက္ခော" စသည်ဖြင့် တိဿ အမည်ရှိသော ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ၏အမည်ပါရှိသောကြောင့် ကံမပျက်၊ ရဟန်းလောင်း၏ အမည်မူလာ မိမိအမည်ဟောင်းအတိုင်း ကမ္မဝါစာ၌ ထည့်သွင်း၍ဖတ်မူ မမှည့်မကြားသော်လည်း ကံမပျက်၊ အမည်ဟောင်းကိုလဲ၍ ကမ္မဝါစာရှိတိုင်း နာဂဟူသောအမည်ဖြင့်ဖတ်လိုမူ မဆုံးမခင်ကပင် အမည်ဟောင်းကို ဖျောက်၍ နာဂဟူသောအမည်ပေးခြင်းကို ပြောကြားရမည်။ ထိုသို့ မဆုံးမခင်ကသတိမရ၍မပြောကြားဖိမူ ဆုံးမသောအခါ "ကိံ နာမောသိ အဟံ ဘန္တေ နာဂေါ နာမ" ဟု မေး၍ ပြောကြားသော်လည်း နာဂဟူသည် ငါ၏အမည်ဟု သညာရှိမူ ကံမပျက်။ ထိုသို့မဆုံးမခင်ကဖြစ်စေ၊ ဆုံးမသောအခါ၌ဖြစ်စေ မမှည့်မကြားပဲ အမည်ဟောင်းကို ကမ္မဝါစာ၌ ထည့်သွင်း၍ မဖတ်ပဲ "နာဂေါ" ဟူသော ကမ္မဝါစာအတိုင်း ဖတ်မူ ရဟန်းလောင်း၏အမည်ဟောင်းကလည်းတခြား, ကမ္မဝါစာ၌ နာဂဟူသော အမည်ကလည်း တခြားစီဖြစ်နေသောကြောင့် ရဟန်းမ့ဖြစ်။

တသ္မာ အညမ္မိ ယံကိဉ္စိ တဿ နာမံ ပသိဒ္ဓံ၊ တသ္မိံ ဝါ ခဏေ သုခဂ်ဟာဏတ္ထံ နာမံ ပညာပိတံ၊ တံ သဗ္ဗံ ဂဟေတ္ဝာပိ အနုဿာဝနာ ကာတဗ္ဗာ။ ယထာ ဥပဇ္ဈာယဿ၊ ဧဝံ ဥပသမ္မဒါပေက္ခဿပိ ဂေါတ္တာဒီနာမေန တဒ်ဇီကနာမေန စ အနုဿာဝနံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ တသ္မိမ္ပိ ခဏေ အယံ တိဿောတိ ဝါ နာဂေါတိ ဝါ နာမံ ကရောန္တေဟိ အနုဿာဝနသမ္မုတိတော ပဌမမေဝ ကာတဗ္ဗံ။ ဧဝံ အကတ္ဝာပိ အန္တရာယိကဓမ္မာနုသာသနပုစ္ဆနကာလေသု "ကိံ နာမောသိ။ အဟံ ဘန္တေ နာဂေါ နာမ။ ကော နာမော တေ ဥပဇ္ဈာယော၊ ဥပဇ္ဈာယော မေ ဘဒန္တ တိဿော နာမာ"တိအာဒိနာ ဝိညာပေန္တေန ဥဘိန္နမ္ပိ စိတ္တေ "မမေတံ နာမန္တိ" ယထာ သညာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧဝံ

ဝိညာပေတပ္ပံ။ သဓေ ပန တသ္မိံ ခဒဏ ပကတိနာဒးမန ဝတ္ဘာ
ပစ္ဆာ တိဿောနာမာဒိအပုဗ္ဗနာမေန အနုဿာဓေတိ၊ နဝဋ္ဋတိ။
တတ္ထ စ ကိဉ္စာပိ ဥပဇ္ဈာယဿေဝ နာမံ အဂ္ဂဟေဘ္ဘာ ယေန
ကေနစိ နာမေန "တိဿဿ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခော" တိအာဒိနာပိ
ပဂ္ဂလေ ပရာမဋ္ဌေ ကမ္မံ သုကတမေဝ ဟောတိ၊ အနုပဇ္ဈာ-
ယကာဒိနံ ဥပသမ္ပဒကမ္မံ ဝိယ ဥပဇ္ဈာယဿ အဘာဝေပိ
အဘဗ္ဗတ္တေပိ ကမ္မဝါစာယ ပုဂ္ဂလေ ပရာမဋ္ဌေ ကမ္မဿ သိဒ္ဓ-
နတော။ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခဿ ပန ယထာသကံ နာမံ ဝိနာ
အညေန နာမေန အနုဿာဝိတေ ကမ္မံ ကုပ္ပတိ၊ သော အနု-
ပသမ္ပန္နော ဟောတိ၊ တတ္ထ ဌိတော အညော အနုပသမ္ပန္နော
ဝိယ ဂဟိတနာမဿ ဝတ္ထုပုဂ္ဂလဿ တတ္ထ အဆာဝါ, တေဿ
စ နာမဿ အနုဿာဝနာယ အဝုတ္တတ္တာ။ တသ္မာ ဥပသမ္ပဒါ-
ပေက္ခဿ ဂဟိတနာမံ ပရိဝတ္တေတ္ဝာ အုပဇ္ဈေန နာဂဒါဒိနာမေန
အနုဿာဝေတုကာမေန ပဋိကစ္စေဝ "တုံ နာဂေါ" တိအာ-
ဒိနာ ပိညာပေတ္ဝာ အနုဿာဝနအန္တရာယိကမေမပုစ္ဆိတွာ ကတ္ဗာသုပိ
တဿ စ သံဃဿ ယထာ ပါကဋံ ဟောတိ၊ တထာ ပကာ-
သေတ္ဝာဝ နာဂဒါဒိနာမေန အနုဿာဝေတပ္ပံ—

ဟုလာသော ဝိမတိဝိဓနာဒနိဋ္ဌိကာကိုထောက်။

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အညမ္ပိ၊ တပါးလည်း ဖြစ်သော။ ယံကိဉ္စိ၊
အမှတ်မရှိသော။ တဿ၊ ထို့ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ၏။ နာမံ၊ အမည်သည်။
ပသိဒ္ဓံ၊ မြဲ၏။ ဝါ၊ ထင်ရှား၏။ တသ္မိံ ဝါ ခဏေ၊ ထိုရဟန်းခံသော
ခဏ၌။ သုခဂ္ဂဟဏတ္ထံ၊ ကမ္မဝါစာဖတ်ယူလွယ်ကူစေခြင်းငှာ။ နာမံ၊
ကို။ ပညာပိုတံ၊ ပညတ်အပ်၏။ ဝါ၊ ခေါ်ဝေါ်သမုတ်အပ်၏။ တံ
သဒ္ဒံ၊ ထိုအလုံးစုံကို။ ဂဟေတ္ဝာပိ၊ ယူ၍လည်း။ အနုဿာဝနာ၊
ကမ္မဝါစာဖတ်ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ အပ်၏။ ဥပဇ္ဈာယဿ၊ အား။
ကာတဗ္ဗာ ယထာ၊ ပြုအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ ထို့အတူ။ ဥပသမ္ပဒါ-
ပေက္ခဿပိ၊ ရဟန်းလောင်းအား၊လည်း။ ဖဂါတ္တာဒိနာမေန စ၊ ဂေါတ္တ

အစရှိသော အမည်ဟောင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ တခ်ိဏိကနာမေန စ၊ ထိုရဟန်းခံသာအခါ၌ မှည့်သောအမည်ဖြင့်လည်းကောင်း။ အနုဿာ-ဝနံ၊ ကမ္မဝါစာကို။ ကာတုံ၊ ပြုခြင်းငှာ။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ တသ္မိမ္ပိ ခဏေ၊ ထိုရဟန်းခံသောခဏ၌လည်း။ အယံ၊ ဤဥပဇ္ဈာယ်ဆရာသည်။ တိသော၊ တိသမည်၏။ ဝါ၊ တိသတည်း။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။ နာမံ၊ အမည်ကို။ ကရောန္တော်ဟိ၊ ပြုကုန်သောရဟန်းတို့သည်။ အနုဿာ-သနသမ္မုတိတော၊ ဆုံးမအပ်သောသမ္မုတိကံကိုပြုသည်မှ။ ပဌမမေဝ၊ ရှေးဦးစွာကလျှင်။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ အကတ္ဘာပိ၊ မပြုမူ၍လည်း။ ဝါ၊ မပြုသော်လည်း။ အန္တရုယိကဓမ္မာနုသာသနပုစ္ဆနကာလေသု၊ အန္တရာယ်ကိုပြုတတ်သောတရား အဆုံးအမကိုမေးသောအခါတို့၌။ ကိံ နာမော၊ အဘယ်အမည်ရှိသည်။ အသိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ အဟံ၊ သည်။ နာဂေါ နာမ၊ နာဂအမည်ရှိပါသည်ဘုရား။ တော၊ သင်၏။ ဥပဇ္ဈာယော၊ သည်။ ကော နာမော၊ အဘယ် အမည်ရှိသနည်း။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ မေ၊ အကျွန်ုပ်၏။ ဥပဇ္ဈာယော၊ သည်။ တိဿော နာမ၊ တိဿအမည်ရှိပါ၏ဘုရား။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝိညာပေန္တေန၊ သိစေသဖြင့်။ ဥဘိန္နမ္ပိ၊ နှစ်ပါးသော ဆရာတပည့်တို့၏လည်း။ စိတ္တေ၊ စိတ်၌။ တေံ၊ ဤအမည်သည်။ မမ၊ ငါ၏။ နာမံ၊ အမည်တည်း။ ဣဘိ၊ သို့။ ယထာ၊ အကြင် အခြင်း အရာဖြင့်။ သညာ၊ အမှတ်သညာသည်။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ဖြစ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝိညာပေဟဗ္ဘံ၊ သိစေအပ်၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့၊ တသ္မိံ ခဏေ၊ ထိုအမည်မှည့်သော ခဏ၌။ ပကတိနာမေန၊ အမည်ဟောင်းဖြင့်။ စတ္တာ၊ မှည့်ဆို၍။ ပစ္ဆာ၊ နောက် ကမ္မဝါစာ ဖတ်သော အခါ၌။ တိသ္သေါနာမာဒိအပုဗ္ဗနာမေန၊ တိဿအမည်အစရှိသော (ဝါ) တိဿ အမည်, နာဂအမည်ရှိသော အသစ်သောအမည်ဖြင့်။ သစေ အနုဿာ-ဝေတာ၊ အကယ်၍ ကမ္မဝါစာဖတ်သည်ဖြစ်ငြားအံ့။ နဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။ စ၊ ဆက်၍အထူးပြဆိုဦးအံ့။ တတ္ထ၊ ထိုတိဿ, နာဂ အမည်တို့တွင်။ ဥပဇ္ဈာယသေဝ၊ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ၏ သာလျှင်။ နာမံ၊ အမည်ကို။ အဂ္ဂဟေတ္ဘာ၊ မယူမူ၍။ ယေန ကေနစိ၊ အမှတ်မရှိသော။ နာမေန၊

ဖြင့်။ တိသဿ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခောတိအာဒိနာ်ပိ၊ ဤသို့ အစရှိသော အမည်ဖြင့်လည်း။ ပုဂ္ဂလေ၊ ကို။ ပရာမဋ္ဌေ၊ သုံးသပ်အပ်သည်ရှိသော်။ ကမ္မံ၊ ဥပသမ္ပဒကံသည်။ သုကတမေဝ၊ ကောင်းစွာပြုအပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ အနုဇ္ဈာယကာဒီနံ၊ ဥပဇ္ဈာယ်မရှိသော ရဟန်းလောင်း စသည်တို့၏။ ဥပသမ္ပဒကမ္မံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဥဇ္ဈာယသ္သ၊ ၏းအာဘာဝေပို့၊ မရှိသော်လည်းကောင်း။ အာဘဗ္ဗတ္တေပိ၊ ပဏ္ဍုက်ဥဘတော ဗျည်းစသော အာဘဗ္ဗပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သော်လည်းကောင်း။ ကမ္မဝါစာယ၊ ကမ္မဝါစာဖြင့်။ ပုဂ္ဂလေ၊ ကို။ ပရာမဋ္ဌေ၊ သုံးသပ်အပ်သည်ရှိသော်။ ကမ္မသ္သ၊ ဥပသမ္ပဒ-ကံ၏။ သိဇ္ဈနတော၊ ပြီးခြင်းကြောင့်တည်း။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခသ္သ၊ ပဒ္ဓင်းလောင်း၏။ ယထာသကံ၊ အကြင်မိမိ၏ ခေါဝေါမြဲဖြစ်သော။ နာမံ၊ ရှေးအမည်ဟောင်းကို။ ဝိနာ၊ကြဉ်၍။ အညေန၊ တပါးသော။ နာမေန၊ နာဂဟူသောအမည်ဖြင့်။ အနုသာ-ဝိတော၊ မမှည့်မကြားပဲ ကမ္မဝါစာ ဖတ်သည်ရှိသော်။ ဂမ်မံ၊ သည်။ ကုပ္ပတိ၊ ပျက်၏။ သော၊ ထိုရဟန်းလောင်းသည်။ အနုပသမ္ပန္နော၀၊ ရဟန်းမဖြစ်သည့်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုကံဆောင်ရာ၌။ ဌိတော၊ တည်သော။ အညော၊ တပါးသော။ အနုပသမ္ပန္နော ဝိယ၊ သာမဏေကဲ့သို့။ ဂဟိတနာမဿ၊ ယူအပ်သော အမည်သင်္ခါရှိသော။ ဝတ္ထုပုဂ္ဂလဿ၊ ဝတ္ထု(ဟုဆိုအပ်သော)ပုဂ္ဂိုလ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုကမ္မဝါစာ၌။ အဘာဝါ၊ မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ တေသ စ နာမဿ၊ ထို ရဟန်းလောင်း၏ အမည်ဟောင်းကိုလည်း။ အနုဿာဝနာယ၊ ကမ္မဝါစာ၌။ အဝုတ္တတ္တာ၊ မဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ ကုပ္ပတိ၊ ပျက်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခသ္သ၊ ပဒ္ဓင်းလောင်း၏။ ပကတိနာမံ၊ အမည်ဟောင်းကို။ ပရိဝတ္တေတ္ဝာ၊ လဲ၍။ ဝါ၊ ဖျောက်၍။ အပုဗ္ဗေန၊ အသစ်ဖြစ်သော။ နာဂါဒိနာမေန၊ နာဂစသောအမည်ဖြင့်။ အနုဿာဝေတုကာမေန၊ ကမ္မဝါစာဖတ်လိုသဖြင့်။ ပဋိကစ္စေဝ၊ စောစော ကလျှင်။ တုံ၊ သည်။ နာဂေါ၊ နာဂတည်း။ ဝါ၊ နာဂအမည်ရှိ၏။ ဣတိ-အာဒိနာ၊ ဤသို့ဖြင့်။ ဝိညာပေတ္ဝာ၊ ပြောကြားပြီး၍။ အနုဿာဿနအန္တရာ-ယိကဓမ္မပုစ္ဆနကွဲကောသုပိ၊ ဆုံးမအပ်သော အန္တရာယိကဓမ္မကိုမေးသော

အခါတော်၌လည်း။ တဿ စ၊ ထိုရဟန်းလောင်းအား လည်းကောင်း။ သံဃဿ စ၊ အားလည်းကောင်း။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာဖြင့်။ ပါကဋံ၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်။ ပကာသေတွာဝ၊ ပြောကြား၍သာလျှင်။ နာဂါဒိနာမေန၊ နာဂအစရှိသောအမည်ဖြင့်။ အနုဿာဝေတဗ္ဗံ၊ ကမ္မဝါစာကို ကြားစေအပ်၏။ ဝါ၊ ကမ္မဝါစာဖြင့် သံဃာကို သိစေအပ်၏။

ဤသို့လာသော ဋီကာကိုထောက်၍ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ၏ အမည်ကို ကမ္မဝါစာမဖတ်မီ ဘယ်အခါမှ မမှည့်မကြားသော်လည်း ဥပသမ္ပဒကံ မပျက်ဟု မှတ်ယူရမည်။ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာမရှိပဲ ရဟန်းခံခြင်း, ဥဘတော-ဗျည်းစသည်ကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ရဟန်းခံခြင်းတို့၌ ရဟန်းဖြစ်သကဲ့သို့ တည်း။

ရဟန်းလောင်း၏အမည်ကို ပကတိအမည်ဟောင်းအတိုင်း ကမ္မဝါစာ၌ ထည့်သွင်း၍ဖတ်လိုသဖြင့် ဖတ်ကြားခြင်းကိုပြုမူ ရဟန်းလောင်း၏ အမည်နာမကို ထုတ်ဖော်၍ မမှည့်မကြားသော်လည်း ကမ္မဝါစာဖြင့် ဝတ္ထုကိုသုံးသပ်သည်မည်သောကြောင့် ရဟန်းဖြစ်သည်ဟုမှတ်။ ရဟန်းလောင်း၏ ပကတိအမည်ဟောင်းကိုပယ်စွန့်၍ နာဂစသောအမည်သစ်ဖြင့် ကမ္မဝါစာဖတ်လိုမူ စောစောက တင်ကြို၍ နာဂစသောအမည်ကို မှည့်ပေး၍ ဆုံးမသော အခါလည်း ရဟန်းလောင်းအား လည်းကောင်း၊ သံဃာအား လည်းကောင်း ပြောကြား၍ ဥပသမ္ပဒ ကမ္မဝါစာကို ဖတ်ရမည်။ စောစောက တင်ကြို၍ မမှည့်မဆိုသော်လည်း ဆုံးမသောအခါ၌ "ကိ' နာမောသိ၊ အဟံ ဘန္တေ နာဂေါ နာမ" ဟု ဆို၍ အမည်ကို ပြောကြားမူ အပ်သည်၊ ရဟန်းဖြစ်သည်။ အဘယ်အခါမှ နာဂဟူသောအမည်ကို မပြောကြားပဲ ရဟန်းလောင်း၏ အမည်ဟောင်းက "ပညာ" ကမ္မဝါစာက "နာဂ"ဟူ၍ ဖတ်မူ ဝတ္ထုတခြား အမည်တခြား ဖြစ်နေသောကြောင့် မအပ်၊ ရဟန်းမဖြစ်ဟု မှတ်လေ။

၄၄။ ရဟန်းလောင်းများကို ဒဏ်တွဲ၍ ကမ္မဝါဖတ်ခြင်း

မေး။ ။ရဟန်းလောင်း နှစ်ယောက်ဖြစ်စေ၊ သုံးယောက်ဖြစ်စေ ကမ္မဝါစာဆရာ တယောက်တည်းဖတ်လို၍ ဒဏ်တွဲဖတ်ရာ အဘယ်သို့တွဲ၍ ဖတ်ရပါအံ့နည်း။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးပုစ္ဆာမှာ—

အယံ ဗုဒ္ဓရက္ခိတော စ အယံ ဓမ္မရက္ခိတော စ အာယသ္မတော သံဃရက္ခိတသ္သ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခောတိအာဒိနာနယေန ဧကေန အာဧရိယေန ဒ္ဝိန္နံ ကေသ္မိံ ဓဇော အနုဿာဝနာနယော ဒဒ္ဒဗ္ဗော။ ဣမိနာဝ နယေန တိဏ္ဏမ္ပိ ဧကေန အာစရိယေန ကေကဿော အနုဿာဝနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ—

ဟုလာသော ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ, ဝိနည်းယောဇနာတို့၌ လာသည့် အတိုင်း ဒဏ်တွဲ၍ဖတ်ရမည်။

ဤကား ဋီကာ, ယောဇနာတို့၌ လာသော ဒဏ်ဖတ်နည်းတည်း။ ကမ္မဝါစာကို ဒဏ်တွဲ၍ဖတ်ရာ၌ "အယဉ္စ ဗုဒ္ဓရက္ခိတော အယဉ္စ ဓမ္မရက္ခိတော အာယသ္မာတော သံဃရက္ခိတသ္သ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခာ" စသည်ဖြင့် ဖတ်သော်လည်း အပ်သည်သာဟု မှတ်လေ။

ပရိပုဏ္ဏာသ ပတ္တစီဝရံ-၌ "ပရိပုဏ္ဏာသ စ ပတ္တစီဝရံ၊ ပရိပုဏ္ဏာသ စ ပတ္တစီဝရံ" ဟု ဖတ်သင့်သည်။ ဝိနည်းတတ်သောဆရာမြတ်တို့မူကား— "ပရိပုဏ္ဏာသ ပတ္တစီဝရံ" ဟူ၍ပင် ဆိုသော်လည်း အာသ-၌ တ-သဒ္ဒါ အရဖြင့် ပါဝင်သောကြောင့် ကံမပျက်ဟု မိန့်ဆိုတော်မူကြကုန်၏။

ဤကမ္မဝါစာဒဏ်တွဲ၍ဖတ်ရာတို့မှာ မဟာဝါအဋ္ဌကထာ မဟာခန္ဓကအဖွင့်၌—

ဒ္ဝေ ကောဋ္ဌာသာဝနေတိ ကေတော အဋ္ဌာသာဝနေ ဧကော်နကေဿ အညေန ဣတရဿာတိ ဧဝံ ဒ္ဝိဟိ ဝါ အာစရိယေဟိ ဧကေန ဝါ ကေဏ္ဍေ ကမ္မဝါစံ အနုဿာဝေန္တေဟိ ဥပသမ္ပာဒေတုံ အနုဇာနာမီတိ အတ္ထော။ ဒ္ဝေ တယော ကော-

နုဿာဝဝနေ ကာတုံ၊ တဉ္ဆ ခေါ ကေနေ ဥပဇ္ဈာယေနာတိ ဒွေ ဝါ တယော ဝါ ဇနေံ ပုရိမနယေနေဝ ကေတော အနုဿာဝဝနေ ကာတုံ အနုဇာနာမိ။ တဉ္ဆ ခေါ အနုဿာ-ဝနကြိယံ ကေနေ ဥပဇ္ဈာယေန အနုဇာနာမီတိ အတ္ထော။ တသ္မာ ကေနေ အာစရိယေန ဒွေ ဝါ တယော ဝါ အနုဿာ-ဝေတဗ္ဗာ။ ဒ္ဝိဟိ ဝါ တီဟိ ဝါ အာစရိယေဟိ ဝိသုံ ဝိသုံ ခေကေနေ ကေဿာတိ ဧဝံ ကေပဟာရေနေဝ ဒွေ တိဿော ကမ္မဝါစာ ကာတဗ္ဗာ။ သစေ ပန နာနာစရိယာ နာနုပဇ္ဈာယာ ဟောန္တိ။ တိဿဒ္ဓတ္ထရော သုံမနတ္ထေရဿ သဒ္ဒိဝိဟာရိကံ, သုမန-တ္ထေရော တိဿတ္ထေရဿ သဒ္ဒိဝိဟာရိကံ အနုဿာဝေတိ အဉ်-မညဉ္ဆ ဂဏ္ဌာပူရကာ ဟောန္တိ၊ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပန နာနာ-ဥပဇ္ဈာယာ ဟောန္တိ၊ ခေကော အာစရိယော ဟောတိ၊ နတ္ထေဝ နာနုပဇ္ဈာယေနာတိ ပဋိက္ခိတ္တတ္တာ နေ ဝဋ္ဋတိ။ ဣဒံ သန္ဓာယ ဟိ သေ ပဋိက္ခေပေါ—

ဟု ဖဋ်ဝေတော်မူ၏။

ဝဇိရဗုဒ္ဓိဋီကာ၌လည်း—

ဒွေ ကောနုဿာဝနေတိ ဇတ္ထ ဂဏ္ဌိပဒေ တာဝ ဧဝံ လိခိတံ "ကေတော ပဝတ္တအနုဿာဝနေ ဣဒံ သန္ဓာယာတိ၊ နာနုပဇ္ဈာယံ ကောစရိယံ အနုဿာဝနကြိယံ သန္ဓာယ။ တဉ္ဆ အနုဿာဝနကြိယံ ကေနုပဇ္ဈာယေန နာနာစရိယေဟိ အနု-ဇာနာမီတိ အတ္ထော။ နာနုပဇ္ဈာယေဟိ ခေကေနာစရိယေန နတ္ထေဝ အနုဇာနာမီတိ အတ္ထော" တိ။ ပေါရာဏဂဏ္ဌိပဒေပိ တထေဝ ဝတ္ဝာ တိဏ္ဏံ ဥဒ္ဒံ နု ကေနစိ အာကာရေန ကေတော ဝဋ္ဋတီတိ ဝုတ္တံ၊ တံ ယုတ္တံ။ နု ဟိ သံယော သံယသ္သ ကမ္မံ ကရောတီတိ အာစရိယော။ ဣဒံ ပနေတ္ထ စိန္တေတဗ္ဗံ၊ ကထံ စတ္တာရော ဝါ အတိရေကာ ဝါ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခာ သံယံ ဝေါ-

ဟာရုံ လဘန္တိ ဘိက္ခုဘာဝံ အပ္ပတ္တတ္တာ။ ကေဝလံ ဘဂဝ-
တာ ပရိစ္ဆိန္ဒိတ္ဘာ "တယော"တိ ဝုတ္တတ္တာ တတော ဥဒ္ဓံ နှ
ဝဋ္ဋတီတိ နော တက္ကောတိ အာစရိယော—

ဟု ဆို၏။

ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၌လည်း—

ကေန ဝါတိ ဒ်ိန္နမို့ ကေသို့ံ ခဏေ ကောယ ဇဝ
ကမ္မဝါစာယ အနုသာဝနေ ကေနာစရိယေနာတိ အတ္ထော။
အယုံ ပုဒ္ဓရက္ခိတော စ အယုံ ဓမ္မရက္ခိတော စ အာယသ္မတော
သံဃရက္ခိတသ္သ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခောတိအာဒိနာ နယေန ကေန
အာစရိယေန ဒ်ိန္နံ ကေသို့ံ ခဏေ အနုသာဝံနနယော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။
ဣမိနာဝ နယေန တိဏ္ဏမို့ ကေန အာစရိယေန ကေဏ္ဍေ
အနုသာဝနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ပုရိမနယေန ကေတော အနုသာဝနေ
ကာတုန္တိ ကေန ကေသ အညေန ဣတရသာတိအာဒိနာ
ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေန ဒ်ိန္နံ ဒ်ိဟိ ဝါ တိဟိ ဝါ အာစရိယေဟိ
ကေန ဝါ အာစရိယေန် တယောပို့ ကေတော အနုသာ-
ဝနေ ကာတုန္တိ အတ္ထော။ တဉ္စ ခေါ ကေန ဥပဇ္ဈာယေန၊
နတ္ထေဝ နာနုပဇ္ဈာယေနာတိ ဣဒံ့ ကေန အာစရိယေန ဒ်ိဟိ
ဝါ တိဟိ ဝါ ဥပဇ္ဈာယေဟိ ဒွေ ဝါ တယော ဝါ ဥပ-
သမ္ပဒါပေဒံ့ကွ ကေဏ္ဍေ ကောယ အနုသာဝနာယ ကော-
နုသာဝနေ ကာတုံ နှ ဝဋ္ဋတီတို့ ပဋိက္ခေပပဒံ့။ နှ ပန နာနာ-
စရိယေဟိ နာနုပဇ္ဈာယေဟိ တယော ကောနုသာဝနေ ကာတုံ
နှ ဝဋ္ဋတီတိ အာဟ "သဒ္ဓေ ပန နံ့ာနာစရိယာ နာနုပဇ္ဈာယာ။
ပ။ ဝဋ္ဋတီ"တိ။ ယဉ္ဉတ္ထ တိသတ္ထောရော သုမနတ္ထောရသ သဒ္ဒိ-
ဝိဟာရိကံ, သုမနတ္ထောရော တိသတ္ထောရသ သဒ္ဓိဝိဟာရိကန္တိ ဧဝံ
ဥပဇ္ဈာယေဟိ အညမညံ သဒ္ဓိဝိဟာရိကာနံ အနုသာဝနကရဏံ

ဝုတ္တံ၊ တံ ဥပလက္ခဏမတ္တံ။ တသ္မာ သစေ တိဿတ္ထေရော သုမနတ္ထေရဿ သဒ္ဒိဝိဟာရိကံ, သုမနတ္ထေရော နန္ဒတ္ထေရဿ သဒ္ဒိဝိဟာရိကံ အနုဿာဝေတိ၊ အညမညဂဏပူရကာ ဟောန္တိ၊ ဝဋ္ဋတိ ဧဝ—

ဟု မိန့်ဆိုတော်မူ၏။

ဝိနည်းယောဇနာ၌—

သစေ ကေနာစရိယေန ဒွေ အနုဿာဝေတိ၊ အယံ ဗုဒ္ဓရက္ခိတော စ အယံ ဓမ္မရက္ခိတော စာတိ အနုဿာဝေတဗ္ဗာ။ သစေ တယော အနုဿာဝေတိ၊ အယံ ဗုဒ္ဓရက္ခိတော စ အယံ ဓမ္မရက္ခိတော စ အယံ သံဃရက္ခိတော စာတိ အနုဿာဝေတဗ္ဗာ။ ယဲထာ ကေနာဒရိယေန ဒွေ ဝါ တယော ဝါ ကေတော အနုဿာဝေတဗ္ဗာ၊ ဧဝံ ဒ္ဝိဟိ ဝါ တိဟိ ဝါ အာစရိယေဟိ ကေတော အနုဿာဝေတဗ္ဗောတိပိ ဝဒန္တိ။ ကေန ဥပဇ္ဈာယေန ကရဏဘူတေန ကော ဥပဇ္ဈာယော ဟုတ္ဝာတိ အတ္ထော။ ကေပဟာရေနေဝါတိ ဣမိနာ "ကေတော" တိပဒဿ အတ္ထံ ဒဿေတိ။ ဒွေ တိယော ကမ္မဝါစာတိ ဒ္ဝိဟိ အာစရိယေဟိ ဒွေ,တိဟိ အာစရိယေဟိ တိယော ကမ္မဝါစာ ကေန ဥပဇ္ဈာယေန အနုဿာဝနေ ကော ဝါ ဒွေ ဝါ တယော ဝါ အာစရိယာ ဝဋ္ဋန္တိ။ နာနုပဇ္ဈာယေန အနုဿာဝနေ ပန နာနာစရိယာ ဧဝ ဝဋ္ဋန္တိတိ ဒဿေန္တော အာဟ "သစေ ပနာ" တိအာဒိ—

ဟု မိန့်ဆိုတော်မူ၏။

ယခုအခါ ဝိနည်းတတ်သောဆရာမြတ်တို့သည်ကား—

"ယသ္မာ ပန တိဏ္ဏံ ဥဒ္ဒံ ကမ္မာရဟာ န ဟောန္တိ။ န ဟိ သံဃော သုံဃဿ ကမ္မံ ကရောတိ။ တသ္မာ ဧကော ဝါ ဒွေ ဝါ တယော ဝတိ ဝုတ္တံ" ဟု လာသော ပါရုဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ, မာတိကာအဋ္ဌကထာ၊

"ယသ္မာ ဥဗ္ဘာဟိကာဒိသမ္မုတိကမံ့ ဗဟူနမ္ပိ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ဟသ္မာ 'နဟိ သံဃော သံဃသ္သ ကမ်ံ့ ကရောတိ'ဟိ ဣဒံ နိဂ္ဂဟဝသေန ကတ္တဗ္ဗ-ကမ်ံ့ သန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ"ဟု ဖဉ်သော ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ, ကခ်ါဋီကာတို့ကိုထောက်၍ သိမ်နုတ်သိမ်သမုတ်သောအရာတို့၌ နိဂ္ဂဟအရာမဟုတ်၍ ကမ္မဝါစာဆယ်လက်ကိုးလက်ကိုင်၍ ဆယ်ပါးကိုးပါးတပြိုင်နက်ဖတ်သော်လည်း အပ်သည်ဟု မိန့်ဆိုတော်မူကြကုန်၏။

ထိုစကားအရဝိနည်းပါဋိ, အဋ္ဌကထာ,ဋီကာ, ယောဇနာကျမ်းဂန်အရပ်ရပ်ကို နှံ့စပ်အောင်ရှုကြည့်စဉ်းစားဆင်ခြင်ရာ ကံပျက်သောအရာမထင်မြင်၍ သင့်လျော်ဖို့ရှိသည်။

ဝိနိစ္ဆယဋီကာစူဠဝါအဖွင့်၌—

ဇွော စတုဝဂ္ဂါဒိကရဏီယေသု ကမ္မေသု ပကတတ္တေန ကမ္မဝါစံ သာဝေတ္ဝာ ကတမေဝ ကမ်ံ့ ဥမ္မပတ္တေန ကတံ ဟောတိ။ ကမ္မပတ္တေ ပကတတ္တေ ဌပေတ္ဝာ အပ္ပကတတ္တေန ကေနစိ ဂကဝလေနေဝ ကမ္မဝါစံ သာဝေတ္ဝာ ကတံ အပကတတ္တကမ္မပတ္တလက္ခဏာဘာဝါ ကမ္မပတ္တေန ကမ္မဝါစံ အဿာဝိတတ္တာ အနုဿာဝနဒေါဿေန ဝိပဇ္ဇံ ဟောတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တေနေဝ ပေါရာဏကဝိနယဓရတ္တေရာ ကမ္မဝိပတ္တိ-သက််ာပရိဟာရတ္ထံ ဒ္ဝိဟိ တိဟိ ဂကေတော ကမ္မဝါစံ အနုဿာ-ဝယန္တိ—

ဟု ဆိုသည်မှာ ကမ္မပတ္တပကတတ် ရခဲသည်ဖြစ်၍ ဂရုးမထေရ်ကြီးတို့သည် ယုံမှားကင်းစေခြင်းငှာ နှစ်ပါးသုံးပါးတပြိုင်နက် ကမ္မဝါစာဖတ်ခြင်းကိုသာ ပြတော်မူသည့်အရာဖြစ်သည်၊ ပိုလွန်၍ ကံပျက်သည်ကို ပြသောစကားများမဟုတ်ကုန်။

ထိုအဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့၌ နာနာစရိယ, နာနုပဇ္ဈာယဖြစ်မူ အပ်သည်ဟု ဆိုသောစကားမှာလည်း အဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့၌ လာသည့်အဟိုင်း ရဟန်းလောင်းနှစ်ယောက် ဥပဇ္ဈာယ်နှစ်ပါးဖြစ်မူ တပါး၏ တပည့်ကို

တပါးက ကမ္မဝါစာဆရာပြုလုပ်၍ အချင်းချင်းဂဏပူရဏ အဖြစ်ဖြင့် ဖတ်မူအပ်သည်။ အချို့ အရပ်ဌဲ့ အချို့ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဥပဇ္ဈာယ် နှစ်ယောက် ရဲဟန်းလောင်းနှစ်ယောက် ကမ္မဝါစာ ဆရာနှစ်ယောက် အသီးသီးရဟန်းခံကြသည်မှာ အချင်းချင်း ဂဏပူရဏမဖြစ်၍ မအပ်ဟု သိရာ၏။

၄၅။ အာဝုသော ဘန္တေ အဆိုမှားက ကံ ပျက်-မပျက်

မေး။ ။ကမ္မဝါစာဖတ်သောအခါ ကြီးသောရဟန်းကဲ့ အာဝုသော ဆိုရမည်ကိုမဆို ဘန္တေဆို၍လည်းကောင်း၊ ငယ်သောရဟန်းက ဘန္တေ ဆိုရမည်ကိုမဆို အာဝုသောဆို၍လည်းကောင်း ဖတ်မူ ကံပျက်မည်လော။

ဖြေ။ ။ကမ္မဝါစာဖတ်ရာမှာ သီတင်းကြီးရဟန်းက ဘန္တေဆို၍ လည်းကောင်း၊ သီတင်းငယ်ရဟန်းက အာဝုသောဆို၍လည်းကောင်း ဖတ်မူ ကံမပျက်။

သစေ ပန အနုသာဝကော သဗ္ဗေဟိ ဘိက္ခူဟိ ဝုစ္စတေရော ဟောတိ၊ ''သုဏာတု မေ အာဝုသော သံဃော'' တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ သောပိ စေ ''ဘန္တေ'' တိ ဝဒေယျ၊ နဝကတရော ဝါ ''အာဝုသော'' တိ၊ ကမ္မကောပေါ နတ္ထိ။ ကေစိ ပန ''ကေတ္ထ အာဝုသောတိ ဝတ္ဝာ အညတ္ထ ဘန္တေတိ ဝုတ္တေပိ နတ္ထိ ဒေါသော၊ ဥဘယေနာပိ အာလပ္ပနဿ သိဒ္ဓနတော'' တိ ဝဒန္တိ-

ဟု လာသော ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာကိုထောက်။

အနုသာဝကော၊ ကမ္မဝါစာဆရာသည်။ သဗ္ဗေဟိ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ဘိက္ခူဟိ၊ တို့ထက်။ ဝုစ္စတေရော၊ သီတင်းကြီးသည်။ သစေ ပန ဟောတိ၊ ဖြစ်အံ့။ သုဏာတု မေ အာဝုသော သံဃောတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်၏။ သောပိ၊ ထိုသီတင်းကြီး ရဟန်းသည်လည်း။ ဘန္တေတိ၊ ဟူ၍။ သစေ ဝဒေယျ၊ ဆိုငြားအံ့။ နဝကတရော ဝါ၊

သီတင်းငယ်ရဟန်းသည်လည်း။ အာဝုသောတိ၊ ဟူ၍။ ဧစ ဝဒေယျ၊ အကယ်၍ဆိုငြားအံ့။ ကမ္မကောပေါ၊ ကံပျက်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ကေစိ ပန၊ အချို့သော ဆရာတို့သည်ကား။ ဧကတ္ထ၊ တခုသော အနက်၌။ အာဝုသောတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္ဝာ၊ ၍။ အညတ္ထ၊ တခုသော အနက်၌။ ဘန္တေတိ၊ ဟူ၍။ဝုတ္တပိ၊ ဆိုသော်လည်း။။ဒေါသော၊ အပြစ် သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဥဘယေနပိ၊ နှစ်ပါးစုံဖြင့်လည်း။ အာလပနဿ၊ ခေါ်ဝေါ်ခြင်း၏။ သီဇ္ဈနတော၊ ပြီးသောကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

ပါတိမောက္ခပဒတ္ထအနုဝဏ္ဏနာဒ္ဒါလည်း-

သဗ္ဗကမ္မဝါစာယ သံဃံ ဥပါဒါယ သံဃတ္ထေရေနာပိ "ဘန္တေ"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဘိက္ခုံ ဥပါဒါယ "အာဝုသော"တိ ဝုတ္တေ-

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

သဗ္ဗကမ္မဝါစာယ၊ အလုံးစုံသောကမ္မဝါစာ၌။ သံဃံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ သံဃတ္ထေရေနာပိ၊ သံဃထေရ်သည်လည်း။ ဘန္တေတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်၏။ ဘိက္ခုံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ "အာဝုသောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။

၄၆။ ကမ္မဝါစာဆရာ၏ ဟတ္ထပါသိဒ္ဓိ ရဟန်းလောင်းမရှိခြင်း

မေး။ ။ကမ္မဝါစာဖတ်သောအခါ ရဟန်းလောင်းသည် ကမ္မဝါစာ ဆရာ၏ တဒင်္ဂတောင်ထုံဟတ္ထပါသိဒ္ဓိ မနေမူ၍ သံဃာ၏ဟတ္ထပါသိဒ္ဓိဖြစ်မှု အပ်သည်ဟု မှတ်ရမည်ဖြစ်လော။

ဖြေ။ ။ရဟန်း လောင်း သည် ကမ္မဝါစာ ဖတ်သော ဆရာ၏ တဒင်္ဂတောင်ထုံဟတ္ထပါသိဒ္ဓိနေမှ အပ်သည်။ သံဃာ၏ဟတ္ထပါသိဒ္ဓိ နေရုံ မျှဖြင့် မအပ်။

တတ္ထ အယန္တိ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခဿ ဟတ္ထပါသေ သန္နိဟိတ-
ဘာဝဒဿနံ။ ဧတေန ဟတ္ထပါသေ ဌိတဿေဝ ဥပသမ္ပဒါ
ရုဟတီတိ သိဒ္ဓံ။ ဟတ္ထပါသတော ဗဟိ ဌိတဿ "အယ"န္တိ
နာ ဝတ္တဗ္ဗတော—

ဟု လာသော ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာကိုထောက်။

တတ္ထဝစနေ၊ ထိုစကားဌာ။ အယန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ဥပသမ္ပဒါ-
ပေက္ခဿ၊ ပဉ္စင်းလောင်း၏။ သန္နိဟိတဘာဝဒဿနံ၊ ကောင်းစွာ
တည်ရှိခြင်းကို ပြခြင်းတည်း။ ဧတေန၊ ကြောင့်။ ဟတ္ထပါသေ၊ ဌာ။
ဟတ္ထပါသေ၊ ကမ္မဝါစာဆရာ၏ဟတ္ထပါသ်ဌာ။ ဌိတဿေဝ၊ တည်သော
ရုဟန်းလောင်းအား သာလျှင်။ ဥပသမ္ပဒါ၊ ပဉ္စင်း၏အဖြစ်သို့ (ဝါ၊
သည်)။ ရုဟတိ၊ ရောက်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ သည်။ သိဒ္ဓံ၊ ပြီး၏။
ဟတ္ထပါသတော၊ ဟတ္ထပါသ်မှ။ ဗဟိ၊ အပဌာ။ ဌိတဿ၊ တည်သော
သူကို။ အယန္တိ၊အယံဟူ၍။နာ ဝတ္တဗ္ဗတော၊မဆိုအပ်သောကြောင့်တည်း။

၄၇။ ဝတ်ကမ္မဝါစာ မာနတ်ကမ္မဝါစာဌ် အမည်ကွဲပြားခြင်း
ဝတ်ကမ္မဝါစာ မာနတ်ကမ္မဝါစာဌ် အဓရအတွက်ကွဲပြားခြင်း

ဧး။ ။ဝတ်ယူသောကမ္မဝါစာဌ် ပဂတိအမည်ကောင်းကို ထည့်
သွင်း၍ဖတ်ပြီးမှ မာနတ်တက်သောအခါ ကမ္မဝါစာဌ် တိဿဟူသော
အမည်ကို မှည့်၍ ဖတ် ပြန် ရာဌ် လည်း ကောင်း၊ ဝံတ်ယူသော အခါ
တယောက်တည်းယူသောကမ္မဝါစာကို ဖတ်ယူပြီးမှ မာနတ်တက်သော
အခါ ဒုန်တွဲ၍ ကမ္မဝါစာကိုဖတ်ယူရာဌ်လည်းကောင်း ကံပျက်သည်ဟု
မှတ်ရမည်လော။

ဖြေ။ ။ဝိနည်းအဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့ဌ် တခုသောကမ္မဝါစာဌ်သာ
ဥတ်မှာကမည်, ကမ္မဝါစာမှာ တမည်အားဖြင့် ဥတ်အမည်တခြား,
ကမ္မဝါစာ အမည်တခြားဆိုခြင်းဌ်သာ ကံပျက်သည်ဟု ဆိုကုန်သည်။
ဝတ်ကမ္မဝါစာနှင့် မာနတ်ကမ္မဝါစာမှာ တခြားစီဖြစ်၍ ဝတ်ယူတုန်းက
အမည်ဟောင်းနှင့်ဖတ်၍ မာနတ်တက်သောအခါ တိဿ အစရှိသော
အမည်ဖြင့်ဖတ်သော်လည်း မှည့်ကြား၍ဖတ်မူ အပ်သည်။

ဝတ်ယူစဉ်က တယောက်တည်းကမ္မဝါစာဖြင့်ယူပြီးမှ မာနတ် တက်သောအခါ နှစ်ပါးဖြစ်စေ၊ သုံးပါးဖြစ်စေ ဒုန်တဲ့၍ ဖတ်သော်လည်း အပ်သည်။ ကမ္မဝါစာတခြားစီဖြစ်ဿသောကြောင့် ကံမပျက်။

ဧကဿ ဗဟူနိ နာမာနိ ဧဟာန္တိ၊ တတ္ထ ဧကံ နာမံ ဥတ္တယာ, ဧကေ့ အနုဿာဝနာယ ကာတုံ နဲ ဝဋ္ဋတ။ အတ္ထတော စ ဗျဉ္ဇနတော စ အဘိန္နာဟိ အနုဿာဝနာဟိ ဘဝိတဗ္ဗံ—

ဟု လာဿော သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ, ဝဇိရဗုဒ္ဓိဋီကာတို့ကိုထောက်။ ဝိမတိ-ဝိနောဒနီဋီကာ၌လည်း လာသည်။

ဧကဿ၊ တယောက်သောသူအား။ ဗဟူနိ၊ များစွာကုန်သော။ နာမာနိ၊ တို့သည်။ ဧဟာန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုအမည်တို့တွင်။ ဧကံ၊ တခုသော။ နာမံ၊ ကို။ ဥတ္တိယာ၊ ဉာတ်၍။ ဧကံ၊ တခုသောအမည်ကို။ အနုဿာဝနာယ၊ ကမ္မဝါစာ၌။ ကာတုံ၊ ပြုခြင်းငှာ။ နဲ ဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။ အတ္ထဒေတာ စ၊ အနက်အားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဗျဉ္ဇနတော စ၊ သဒ္ဒါအားဖြင့်လည်းကောင်း။ အဘိန္နာဟိ၊ မပြားကုန်သော။ အနုဿာဝနာဟိ၊ ကမ္မဝါစာတို့ဖြင့်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်စေအပ်၏။

ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာ, ဝိနယတ္ထမဉ္ဇူသာဋီကာတို့၌လည်း လာသည်။ ထို့ကြောင့် တခုသောကံကိုပြုရာ၌ ဉာတ်၌အမည်တခြား, ကမ္မဝါစာ၌ အမည်တခြားဆိုခြင်းသည်သာ ကံပျက်သည်။ ဝတ်ကမ္မဝါစာကိုဖတ်ရာ၌ အမည်တခု,မာနတ်ကမ္မဝါစာကိုဖတ်ရာ၌ အမည်တခုပြု၍လည်းကောင်း၊ ဝတ်ကမ္မဝါစာ၌ တပါးတည်း, မာနတ်ကမ္မဝါစာ၌ ဒုန်တဲ့ဖတ်ရာ၌ လည်းကောင်း ကံမပျက်ဟု သန္နိဋ္ဌာန်ကျမှတ်လေ။

၄၈။ မအပ်သော်ကျောင်းစသည်ကို မသိ၍ သုံးဆောင်မိခြင်း

ဧမေး။ ။တပါးသောရဟန်းသည် ရွှေငွေကိုအလှူခံ၍ ဆောက်လုပ်သော ကျောင်း ဇရပ် တံတားစသည်ကို မသိ၍ သုံးဆောင်မိမူ အပြစ်ရှိမည်လော။

ဖြေ။ ။တပါးသောရဟန်းသည် ရှေ့ငှေကိုအလှူခံ၍ဖြစ်စေ၊ မိမိပရိက္ခရာပစ္စည်းကိုရောင်း၍ဖြစ်စေ မအပ်သော နိဿဂ်ိယဝတ္ထု၊ ဒုက္ကဋ်ဝတ္ထုတို့ဖြင့် ဝယ်ယူဆောက်လုပ်အပ်သော ကျောင်း ဇရပ် တံတား ညောင်စောင်း အင်းပျဉ် နေရာအခင်း အဝတ်သက်နှံး ဘောဇဉ်ခဲဖွယ်စသည်တို့ကို မသိသော်လည်း မသုံးဆောင်အပ်။ ထို့ရှုပိယပဋိဂ္ဂါဟကသိက္ခာပုဒ်, ရှုပိယသံဝေါဟာရသိက္ခာပုဒ်တို့သည် အစိတ္တကသိက္ခာပုဒ်များဖြစ်သောကြောင့် မသိ၍ သုံးဆောင်သော်လည်း အစိတ္တကဒုက္ကဋ် အာပတ်သင့်၍ အပြစ်ရှိသည်။

ထို့ကြောင့် ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ ရှုပိယပဋိဂ္ဂါဟက သိက္ခာပုဒ်, ရှုပိယသံဝေါဟာရသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်တို့၌—

နောသညာဝိမောက္ခံ၊ အစိတ္တကံ၊ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇံ—

ဟု ဖွင့်ဝေဘ်မူသည်။

အနက်–နောသညာဝိမောက္ခံ၊ ရှေ့ငှေမဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိသော်လည်း အာပတ်မှမလွတ်သောကြောင့် "နောသညာဝိမောက္ခ" မည်၏။ အစိတ္တကံ၊ မသိသော်လည်း အာပတ် သင့်သောကြောင့် "အစိတ္တက" မည်၏။ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇ၊ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇမည်၏။

ဤအနက်ကား "သသညာပိ နမုစ္စတိ၊ အာဇာနန္ဒောပိ အာပဇ္ဇတိ နောသညာဝိမောက္ခံ အစိတ္တကံ" ဟု လာသော ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ ပဌမကထိနသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်ကို ထောက်၍ပေးသည်။

သသညာပိ၊ အမှတ်သညာရှိသော်လည်း။ နမုစ္စတိ၊ မလွတ်။ အဇာနန္ဒောပိ၊ မသိသော်လည်း။ အာပဇ္ဇတိ၊ အာပတ်သင့်၏။ ဤတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ နောသညာဝိမောက္ခံ၊ မည်၏။ အစိတ္တကံ၊ မည်၏။

ပါတိမောက္ခပဒတ္ထအနုဝဏ္ဏနာဋ္ဌလည်း ၎င်းသိက္ခာပုဒ် နှစ်ခုကို "နောသညာဝိဒမောက္ခံ၊ အစိတ္တကံ၊ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇံ" ဟု ဆိုသည်။

ကခ်ါဝိတရဏီ အဋ္ဌကထာဌာနသည်း သဠာရိက္ခသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်မှာ "နောသညာဝိမောက္ခံ၊ အစိတ္တကံ၊ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇံ" ဟုဆိုခဲ့၍ ရူပိယပဋိဂ္ဂါ-ဟက သိက္ခာပုဒ်၌ "သေသံ သဠာရိတွေ ဝုတ္တနယမေဝ" ဟု သဠာရိတ္တသိက္ခာပုဒ်နှင့် ရူပိယပဋိဂ္ဂါဟက သိက္ခာပုဒ်၏ နောသညာဝိမောက္ခ, အစိတ္တက, ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇ တူကြောင်းကို ပြတော်မူသည်။

ရူပိယသံဝေါဟာရသိက္ခာပုဒ်၌လည်း "သေသံ အနန္တရသိက္ခာပဒေ ဝုတ္တနယမေဝ" ဟု ရူပိယပဋိဂ္ဂါဟက သိက္ခာပုဒ်နှင့် ရူပိယသံဝေါဟာရသိက္ခာပုဒ်၏ နောသညာဝိမောက္ခ, အစိတ္တက, ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇ တူကြောင်းကို ပြတော်မူသည်။ ဝိနယဝိနိစ္ဆယအဋ္ဌကထာ၌လည်း ဤ ကခ်ါဝိတရဏီ-အဋ္ဌကထာနှင့် နည်းတူပြဆိုတော်မူသည်။ ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ ရူပိယ-သံဝေါဟာရသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၌—

ရူပိယံ ဥဂ္ဂဏှိတွာတိ ဣဒံ ဥက္ကဋ္ဌဝသေန ဝုတ္တံ။ မုတ္တာဒိ-ဒုက္ကဋ္ဌဝတ္ထုမှိ ဥဂ္ဂဟေတွာ ကာရိတမှိ ပဠုန္နမှိ နာ ဝဋ္ဋတိ—

ဟူ၍လည်းကောင်း၊

သော ဟိ စောရေဟိ အာစိဉ္ဏောပိ ပုန လဒ္ဓါ အဇာနန္တဿ ကဿစိပိ နာ ဝဋ္ဋတိ—

ဟူ၍လည်းကောင်း၊

တမှိ စ ဒုက္ကဋ်ဌဝတ္ထုမှိ တထာသညာယ ဝါ အတထာ-သညာယ ဝါ ဧဝမတိယာ ဝါ ပရိဝတ္တန္တဿာပိ ဟောတိ-ယေဝ၊ အစိတ္တကတ္တာ ဂုမဿ သိက္ခာပဒဿ—

ဟူ၍လည်းကောင်း ဖွင့်ဆိုတော်မူ၏။ ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာ၌ နည်းတူ ဖွင့်ပြတော်မူသည်။

ရူပိယံ ဥဂ္ဂဏှိတွာတိ ဣဒံ၊ ဟူသောစကားသည်။ ဥက္ကဋ္ဌဝသေန၊ အလွန်အကဲကိုပြသောနည်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ မုတ္တာဒိဒုက္ကဋ္ဌ-ဝတ္ထုမှိ၊ ပုလဲစသော ဒုက္ကဋ်ဝတ္ထု ဆယ်ပါးကိုလည်း။ ဥဂ္ဂဟေတွာ၊

အလှူခံ၍။ ကာရိတမ့ဲ၊ ပြုစေအပ်သော်လည်း။ ပဥ္စန္နမ့ဲ၊ သီတင်းသုံးဖော်ငါးဦးတို့အား။ နဝင်္ဂတိ၊ မအပ်။ ဟိ၊ မှန်၏။ သော၊ မဟာအကပ္ပိယပစ္စည်းကို။ ဝါ၊ ရွှေငွေကို။ စောရေဟိ၊ ခိုးသူတို့သည်။ အစ္ဆိန္နောပိ၊ လုယက်အပ်သော်လည်း။ ပုန၊ တဖန်။ လဒ္ဓါ၊ ရ၍။ အဇာနန္တသ၊ မသိသော။ ကဿစိပိ၊ တစုံတယောက်သော သီတင်းသုံးဖော်အား။ န ဝင်္ဂတိ၊ မအပ်။ တမ့ဲ စ ဒုက္ကဋဝတ္ထုမ့ဲ၊ ထိုဒုက္ကဋ်၌ဝတ္ထု၌လည်း။ တထာသညာယ ဝါ၊ ထိုဒုက္ကဋ်ဝတ္ထုဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍လည်းကောင်း။ အတထာသညာယ ဝါ၊ ထိုဒုက္ကဋ်ဝတ္ထုမဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍လည်းကောင်း။ ဧဝမတိယာ ဝါ၊ ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍လည်းကောင်း။ ပရိစတ္တန္တသပိ၊ လဲလှယ်သော ရဟန်းအားလည်း။ ဟောတိယေဝ၊ အာပတ်သင့်ခြင်းဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။ ကသ္မာ၊ အဘယ့ကြောင့်နည်း။ ဣမသ္မာ သိက္ခာပဒသ္မာ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၏။ အစိတ္တကတ္တာ၊ အစိတ္တကသိက္ခာပုဒ်ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

ကခ်ဴဝိတရဏီအဋ္ဌကထာ၌လည်း–

> ပုရိမသိက္ခာပဒေန ဟိ နိဿဂ်ိယဒုက္ကဋဝတ္ထူနံ ပဋိဂ္ဂဟဏေ ဝါရိတံ၊ ဣမိနာ ပရိဝတ္တနံ။ တသ္မာ ဒုက္ကဋဝတ္ထုနာ ဒုက္ကဋဝတ္ထုကပ္ပိယဝတ္ထူနိ ကပ္ပိယဝတ္ထုနာ ဒုက္ကဋဝတ္ထုံ ပရိဝတ္တန္တဿ ဒုက္ကဋံ။ နိဿဂ်ိယဝတ္ထုနာ ပန နိဿဂ်ိယဝတ္ထုံ ဝါ ဒုက္ကဋဝတ္ထုံ ဝါ ကပ္ပိယဝတ္ထုံ ဝါ ဒုက္ကဋဝတ္ထုကပ္ပိယဝတ္ထူဟိ စ နိဿဂ်ိယဝတ္ထုံ ပရိဝတ္တန္တဿ နိဿဂ်ိယံ ဟောတိ–

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုရိမသိက္ခာပဒေန၊ ဖြင့်။ နိဿဂ်ိယဝတ္ထုဒုက္ကဋဝတ္ထူနံ၊ တို့ကို။ ပဋိဂ္ဂဟဏေ၊ ခံခြင်းကို။ ဝါရိတံ၊ မြစ်အပ်၏။ ဣမိနာ၊ ဤရူပိယသံဝေါဟာရသိက္ခာပုဒ်ဖြင့်။ ပရိဝတ္တနံ၊ ဖလှယ်ရောင်းဝယ်ခြင်းကို။ ဝါရိတံ၊ မြစ်အပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒုက္ကဋဝတ္ထုနာ၊ ဖြင့်။ ဒုက္ကဋဝတ္ထုကပ္ပိယဝတ္ထူနိ၊ တို့ကိုလည်းကောင်း။ ကပ္ပိယဝတ္ထုနာ၊

ဖြင့်။ ဒုက္ကဋ်ဝတ္ထုံ ဝ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ပရိဝတ္တန္တဿ၊ ဖလှယ်ရောင်းဝယ်သော ရဟန်းအား။ ဒုက္ကဋ်၊ ၏။ နိဿဂ်ိယဝတ္ထုနှာ ပန၊ နိဿဂ်ိယဝတ္ထုဖြင့်ကား။ နိဿဂ်ိယဝတ္ထုံ ဝ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဒုက္ကဋ်ဝတ္ထုံ ဝ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ကပ်ိယဝတ္ထုံ ဝ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဒုက္ကဋ်ဝတ္ထုကပ်ိယဝ။ဟိ စ၊ ဒုက္ကဋ်ဝတ္ထု, ကပ်ိယဝတ္ထုတို့ဖြင့်လည်း။ နိဿဂ်ိယဝတ္ထုံ ဝ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ပရိဝတ္တန္တဿ၊ ဖလှယ်ရောင်းဝယ်သော ရဟန်းအား။ နိဿဂ်ိယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

သလုံးဆရာတော်ဘုရားရေးသော ဝိနယဆေဒနီကျမ်း၌လည်း-

ရှေ့ငွေစသည်ဖြင့် ဖလှယ်ရောင်းဝယ်ရသော ပုလဲစသော ဒုက္ကဋ်ဝတ္ထု, စပါးမျိုးဝတ္ထု, သပိတ်သင်္ကန်းစသောဝတ္ထုတို့ကို ဝိနည်းကံဖြင့် စွန့်အပ်သောအရာ မရှိပြီ။ သံဃာတို့ရှေ့မှောက်၌သာ ငဲ့ကွက်ခြင်းမရှိ စွန့်ရာ၏။ ထိုစွန့်၍ တဖန်ရသော်လည်း ရောင်းဝယ်ခြင်းသို့ရောက်သောရဟန်း, မရောက်သောရဟန်းတို့အများပင် မအပ်ကုန်။ မသိ၍သော်လည်း အစိတ္တကဒုက္ကဋ်သင့်သည်ဟု ဋီကာတို့၌ ဆိုသည်-

ဟုလာသည်။

ဤသို့လာသော အဋ္ဌကထာ, ဋီကာ, ဂန္ထန္တရတို့ကိုထောက်၍ ရှေ့ငွေ စသော နိဿဂ်ိယဝတ္ထု, ပုလဲစသောဒုက္ကဋ်ဝတ္ထုတို့ကို ခံယူ၍ဖြစ်စေ မိမိကပ်ိယပစ္စည်း ပရိက္ခရာဖြင့် မအပ်သော ဖလှယ်ရောင်းဝယ်၍ဖြစ်စေ ပြုလုပ်အပ်မသော ကျောင်း ဇရပ် တံတား ညောင်စောင်း အင်းပျဉ် အဝတ်သင်္ကန်း ဘောဇဉ်ခဲဖွယ်စသည်တို့ကို မသိသော်လည်း မသုံးဆောင်အပ်။ မသိ၍သုံးဆောင်မိသော်လည်း အစိတ္တကဒုက္ကဋ်သင့်သည်ဟု သန္နိဋ္ဌာန်ကျမှတ်လေ။

၄၉။ နိဿဂ်ိယဝတ္ထု, ဒုက္ကဋ်ဝတ္ထု, ကပ်ိယဝတ္ထုများ

မေး။ ။နိဿဂ်ိယဝတ္ထု, ဒုက္ကဋ်ဝတ္ထု, ကပ်ိယဝတ္ထုအရ သုံးဌာနကို အဘယ်သို့သိပုတ်ပါရမည်နည်း။

ဖြေ။ ။ထိုအဓိမေးပုစ္ဆာမျှာ—

ရဇတံ ဇာတရူပဉ္စ၊ ဥဘိန္နံ မာသကောပိ စ။
ဧတေ စတုဗ္ဗိဓံ ဂတ္ထု၊ ဟောတိ နိဿဂ္ဂိယာဝဟံ။
မုတ္တာ မဏိ သိလာ သခ်ေါ၊ ပဝါဠံ လောဟိတင်္ကော။
မသာရဂလ္လံ ဓညာနိ၊ သတ္တ ဂေါမဟိသာဒိကံ။

ဒေါတ္တံ ဝတ္ထုံ တဒုဘယ္ဘ၊ ဒါသိဒါသာဒိကံ ပန။
ဒုက္ကဋဿေဝ ဝတ္ထေ့နိ၊ ဒီပိ့တာနိ မဟေသိနာ။
မုဂ္ဂမာသာဒိကံ သဗ္ဗံ၊ သပ္ပိအာဒီနိ တဏ္ဍုလာ။
သုတ္တံ ဝတ္ထံ ဖလံ ဖာလံ၊ ကပ္ပိယံ ဓေမာဒိကံ—

ဟုလာသော ဝိနယဝိနိစ္ဆယအဋ္ဌကထာကိုထောက်၍ မှတ်ယူလေ။

ရဇတံ၊ ငွေလည်းကောင်း။ ဇာတရူပဉ္စ၊ ရွှေလည်းကောင်း။ ဥဘိန္နံ၊ ရွှေငွေနှစ်ခုတို့၏။ မာသကောပိ စ၊ အသပြာပဲလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတုဗ္ဗိဓံ၊ လေးပါးအပြားရှိသော။ ဧတံ ဝတ္ထု၊ ထိုဝတ္ထုသည်။ နိဿဂ္ဂိယာဝဟံ၊ နိဿဂ္ဂိကို့ဆောင်တတ်၏။ ဝါ၊ ဆောင်တတ်သော နိဿဂ္ဂိဝတ္ထုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

မုတ္တာ၊ ပုလဲလည်း ကောင်း။ မဏိ၊ ပတ္တမြား လည်း ကောင်း။ သိလာ၊ ကျောက်သလင်းလည်းကောင်း။ သခ်ေါ၊ ရတနာဇရုသင်း လည်းကောင်း။ ပဝါဠံ၊ သန္ဓာလည်းကောင်း။ လောဟိတင်္ကော၊ ပတ္တမြားနီလည်းကောင်း၊ မသာရဂလ္လံ၊ပတ္တမြားပြောက်လည်းကောင်း။ သတ္တ၊ ခုနစ်ပါးကုန်မသာ။ ဓညာနိ၊ စပါးမျိုးတို့လည်းကောင်း။ ဂေါမဟိသာဒိကံ၊ နွားကဲ့ စသည်လည်းကောင်း။ ဒေါတ္တံ၊ လယ်လည်းကေ၁ောင်း။ ဝတ္ထု၊ ပုဖွါဏာမစသည်လည်းကောင်း။ တဒုဘယ္ဘ၊ တဘက်ဆည်စသော ကံလည်းကောင်း။ ဒါသိဒါသာဒိကံ ပန၊ ကျွန်မိန်းမ, ကျွန်ယောကျ်ားစသည်လည်းကောင်း။ ဣတိ အာဒီနိ၊ ဤသို့

အစရှိကုန်သော။ ဝတ္ထုနို၊ ဝတ္ထုတို့ကို။ ဒုက္ကဋ္ဌဿ၀၊ ဒုက္ကဋ်၏လာလျှင်။ ဝတ္ထုနို၊ ဝတ္ထုတို့ဟူ၍။ မဟေသိနာ၊ ဘုရားမြတ်စွာသည်။ ဒီပိတာနို၊ ပြအပ်ကုန်၏။

မုဂ္ဂဓာသာဒ္ဒိကံ၊ ပဲနောက်, ပဲကြီးအစရှိသော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော ပဲမျိုးလည်းကောင်း။ သပ္ပိအာဒီနိ၊ ထောပတ်စသည်တို့လည်းကောင်း။ တက္ကုလံ၊ ဆန်လည်းကောင်း။ သုတ္တံ၊ ချည်လည်းကောင်း။ ဖလံ၊ သစ်သီးလည်းကောင်း။ ဖာလံ၊ ပရင်းလည်းကောင်း။ ဝါ၊ ထယ်လည်းကောင်း။ ဧ၀မာဒိကံ၊ ဤသို့အစရှိသော၀တ္ထုသည်။ ကပ်ိယံ၊ ကပ်ိယဝတ္ထုမည်၏။

၅၀။ အကပ်ိယဝတ္ထုဖြင့် တူးဖော်သည့်ရေတွင်းရေကန်

မေး။ ။မအပ်သောရွှေငွေကို အလှူခံ၍ဖြစ်စေ၊ မိမိ ပရိက္ခရာကို မအပ်သောဖလှယ်ရောင်းဝယ်၍ရသောရွှေငွေဖြင့်ဖြစ်စေ ငှားရမ်း၍တူးသော ရေကံ, ရေတွင်းကို ရဟန်းတို့သုံးဆောင်အပ်ပါမည်လော။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးပုစ္ဆာမှာ—

တေန ဝတ္ထုနာ ခဏာပိတာယ ပေါက္ခရဏိယာ ဥဗ္ဘတောဒကံ ပါတုံ ဝါ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝါ န ဝဋ္ဋတိ။ အဒန္တော ဥဒကေ ပန အသတိ အညံ အာဂန္တုကံ့ ဥဒကံ ဝါ ဝဿောဒကံ ဝါ ပဝိဋ္ဌံ ဝဋ္ဋတို့။ ကိတာယ ယေန ဥဒကေန သဒ္ဓိံ ကိတာ၊ တံ ဝ ဝ
အာဂန္တုကမ္ပိ န ဝဋ္ဋတ—

ဟု လာသော ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ ရှိယပဋိဂ္ဂဟသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်ကို ထောက်၍ အပ်-မအပ်ကိုသိလေ။

တေန ဝတ္ထုနာ၊ ထိုနိဿဂ်ိယဝတ္ထု, ဒုက္ကဋ်ဝတ္ထုဖြင့်။ ခဏာပိတာယ၊ တူးစေအပ်သော။ ပေါက္ခရဏိယာ၊ ရေကန်၌။ ဥဗ္ဘတောဒကံ၊ ထွက်ရေကို။ ပါတုံ ဝါ၊ သောက်ခြင်းငှာလည်းကောင်း။ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝါ၊

သုံးဆောင်ခြင်းငှာလည်းကောင်း။ နု ဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။ အဇ္ဈော၊ ကန်တော့ခြင်း၌။ ဥဒ္ဒေ၊ ထွက်ရသည်။ အသတိ ပန၊ မရှိသော်ကား။ အညံ၊ တပါးသော။ အာဂန္တုကံ၊ မြောင်းစသည်မှလာသော။ ဥဒကံ ဝါ၊ ရသည်လည်းကောင်း။ ဝဿောဒကံ ဝါ၊ မိုးရေသည်လည်းကောင်း။ ပဝိဋ္ဌံ၊ ဝင်၍တည်သည်ဖြစ်အံ့။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ ကိတာယ၊ တူးပြီးသောကန်ကိုဝယ်ရာ၌။ ယေန ဥဒကေန၊ အကြင်ရေနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ကိတာ၊ ဝယ်သည်ဖြစ်အံ့။ တံ၊ ထိုမိုးရေ မြောင်းရေစသော ရသည်။ အာဂန္တုကမ္ပိ၊ အာဂန္တုကရေဖြစ်သော်လည်း။ နု ဝဋ္ဋတို့၊ မအပ်။

ထိုအဋ္ဌကထာပါဠိကို့ထောက်၍ မအပ်သောရှေ့ဝေစသည်ဖြင့် ငှားရမ်းတူးသောကန်၌ ထွက်ရသော မအပ်သည်။ ထွက်ရမရှိပဲ တခြားသော မြောင်းငယ်စသည်မှ ဝင်သောရေ, မိုးရေတို့သည် အပ်သည်။

ရေနှင့်တကွ ဝယ်ယူသောကနုမှာ ထွက်ရမဟုတ်သောလည်း မအပ်ကုန်။ ထိုရေနှင့်တကွ ဝယ်သောကန်သည် ရေခန်းခြောက်ကုန်သဖြင့် တဖန် ဝင်လာသောရေ, မိုးရေတို့သည် အပ်သည်ဟု မှတ်ရမည်။

၅၁။ ရှေ့ဝေဖြင့်ဝယ်ယူသော ကျောင်းမြေ

မေး။ ။ထိုမအပ်သောရှေ့ဝေစသည်ဖြင့် ဝယ်ယူသော ကျောင်း, မြေစသည်တို့၌ ရဟန်းတို့နေအပ်ပါမည်လော။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးပုစ္ဆာမှာ–

သစေ ဘူမိံ ယေဝ ကိဏိတ္ဝာ အညာနိ ဗီဇာနိ ရောပိတာနိ၊ ဖလံ ဝဋ္ဋတိ၊ နု ဘူမိ။ အထ ဗီဇာနိ ကိဏိတ္ဝာ ကပ္ပိယဘူမိယံ ရောပိတာနိ၊ ဖလံ နု ဝဋ္ဋတိ၊ ဘူမိယံ နိသီဒိတုံ ဝါ နိပ္ပဇ္ဇိတုံ ဝါ ဝဋ္ဋတိ–

ဟု လာသော ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာအဖွင့်ကိုထောက်၍ မအပ်ကြောင်းကို သိလေ။

ဘူမိံယေဝ၊ မြေကိုသာလျှင်။ ကိဏိဟ္မာ၊ ဝယ်၍။ အညာနို၊ တပါးကုန်သော။ ဗီဇာနို၊ အပ်သောမျိုးစေ့တို့ကို။ ရောပိတာနို၊ စိုက်အပ်ကုန်သည်။ သစေ ဟောန္တိ၊ အကယ်၍ဖြစ်ကုန်အံ့။ ဖလံ၊ သစ်သီးသည်။ ဝန္ဒတိ၊ ၏။ ဘူမိ၊ မြေသည်။ နှ ဝန္ဒတိ၊ နေခြင်းငှာ မအပ်။ အထ၊ ထို့သို့မဟုတ်။ ဗီဇာနို၊ မျိုးစေ့တို့ကို။ ကိဏိတ္မာ၊ ဝယ်၍။ ကပ္ပိယဘူမိယံ၊ အပ်သောမြေ၌။ ရောပိဘာနို၊ စိုက်အပ်ကုန်သည်။ သစေ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်အံ့။ ဖလံ၊ သည်၊ နှ ဝန္ဒတိ၊ မအပ်။ ဘူမိယံ၊ မြေ၌။ နိသီဒိတုံ ဝါ၊ ထိုင်ခြင်းငှာလည်းကောင်း။ နိပဇ္ဇိတုံ ဝါ၊ အိပ်ခြင်းငှာလည်းကောင်း။ ဝန္ဒတိ၊ ၏။

ထိုအဋ္ဌကထာပါဠိကို ထောက်၍ မအပ်သော ရှေ့ငွေစသည်ဖြင့် ဝယ်ယူသော ကျောင်းမြေ, ဘုရားမြေစသည်တို့၌ မနေအပ်။ နေမူ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်သည်။ ထိုမအပ်သောမြေ၌ အပ်သော သစ်စေ့ကို စိုက်မူ သစ်သီးကို သုံးဆောင်အပ်သည်။

မအပ်သော ရှေ့ငွေဖြင့်ဝယ်ယူသော သစ်စေ့ကို အပ်သောမြေ၌ စိုက်မူ သစ်သီးကိုသာ မသုံးဆောင်အပ်။ မြေမှာ နေထိုင်အပ်သည်ဟုမှတ်။

၅၂။ ရှေ့ငွေဖြင့်ဝယ်ယူတည်ထားသော စေတီဆင်းတု

မေး။ ။မအပ်သောရှေ့ငွေစသည်တို့ဖြင့် ရဟန်းတို့တည်ထားသော စေတီ, ရုပ်ပွားဘုရား၊ ဝယ်ယူပူဇော်သောဘုရားကို ရဟန်းတို့ ရှိခိုးပူဇော်ခြင်းကိုပြုခြင်းငှာ မအပ်ဟု အချို့ပုဂ္ဂိုလ်များပြောဆိုကြပါသည်။ ထိုစကားကို အမှန်ပင်မှတ်ရမည်လော။

ဖြေ။ ။ရဟန်းတို့မအပ်သော ရှေ့ငွေ့စသည်ဖြင့် တည်ထားသော ဘုရား၊ ဝယ်ယူပူဇော်သော ဘုရားကို ရဟန်းတို့ရှိခိုးပူဇော်ခြင်း၌ အပြစ်မရှိ၊ ရှိခိုးပူဇော်အပ်သည်။

တေန ဝတ္ထုနာ ဥပါသကဇဂါရံ ဝါ ဘောဇနသာလံ ဝါ ကရောန္တိ၊ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ နှ ဝန္ဒတိ။ ဆာယာပိ ဂေဟ္ဟရိ-

ဧဆ္ဆဒေန ဌိတာ နု ဝန္ဒတိ။ ပရိစ္ဆေဒါတိက္ကန္တာ အာဂန္တုကတ္တာ ဝန္ဒတိ—

ဟုလာသော ရူပိယပဋိဂ္ဂဟဿိက္ခာပုဒ်အဖွင့် အဋ္ဌကထာပါဠိကိုထောက်၍ အုတ်ရိုးစေတီဖြစ်မူ ပကတိအရိပ်တော်ဥမခိုအပ်။ စေတီတော်၏ရှေတော်ဥမအပ်သောရှေငွေဖြင့်ရဟန်းတို့ဆောက်လုပ်သောပြာသာဒ်ရှိမူ ထိုအရိပ်ဥခိုး၍ ဘုရားကို ရှိမခိုးအပ်။ မအပ်သော ရှေငွေဖြင့် ဘုရားကျောင်းဆောက်၍ ပူဇော်သောဘုရားကို ထိုကျောင်းပေါ်ဥနေ၍ ရှိမခိုးအပ်။ ပကတိ ဘုရားရိပ်, ကျောင်းရိပ် လွတ်ရာ အရပ်ဥနေ၍ ဘုရားရှင်ကိုမူ ရှိခိုးပူဇော်အပ်သည်သာဟု မှတ်ရမည်။

တေန ဝတ္ထုနာ၊ ထိုရှေငွေစသော မအပ်သောဝတ္ထုဖြင့်။ ဥပေါသထဂါရံ ဝါ၊ ဥပုသ်အိမ်ကိုလည်းကောင်း။ ဘောဇနသာလံ ဝါ၊ ဆွမ်းစားဇရပ်ကိုလည်းကောင်း။ ကရောန္တိ၊ ပြုကုန်၏။ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ၊ သုံးဆောင်ခြင်းငှာ။ နု ဝန္ဒတိ၊ မအပ်။ ဆာယာပိ၊ အရိပ်သည်လည်း။ ဧဟာပရိစ္ဆေဒေန၊ အိမ်အပိုင်းအခြားဖြင့်။ ဌိတာ၊ တည်သော အရိပ်သည်။ နု ဝန္ဒတိ၊ မအပ်။ ပရိစ္ဆေဒါတိက္ကန္တာ၊ အပိုင်းအခြားကိုလွန်သောအရိပ်သည်။ အာဂန္တုကတ္တာ၊ အာဂန္တုကအရိပ်ဖြစ်သောကြောင့်။ ဝန္ဒတိ၊ ၏။

သံဃာဒိသိသ်ကာယသံသဂ္ဂသိက္ခာပုဒ်အဖွင့် အဋ္ဌကထာဥ်ကား—

ဥတ္တရရာဇပုတ္တော ကိရ သုဝဏ္ဏစေတိယံ ကာရေတ္ဝာ မဟာပဒုမတ္ထေရဿ ပေဓသိ။ ထေရော "နု ကပ္ပတိ" တိ ပဋိက္ခိပိ—

ဟု ဖွင့်ဆိုတော်မူသည်။

ဥတ္တရရာဇပုတ္တော၊ ဥတ္တရမင်းသားသည်။ သုဝဏ္ဏစေတိယံ၊ ရွှေကြုတ်ကို။ ကာရေတ္ဝာ၊ ပြုစေ၍။ မဟာပဒုမတ္ထေရဿ။ မဟာပဒုမတေရ်အား။ ဝါ၊ ၏။ သန္တိကံ၊ အထံသို့။ ပေသေသိ ကိရ၊ ပို့စေ

သတဲ့။ ထေရော၊ သည်။ နကပ္ပတိ၊ မအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိက္ခိပိ၊ ပယ်တော်မူ၏။

ထိုအဋ္ဌကထာပါဠိဖြင့် မဟာပဒုမထေရ်သည် ရှေ့ဖြင့်ပြီးသော ဓာတ်တော်ကြုတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ရှေ့စေတီ, ရှေ့ဆင်းတု, ဘုရားရုပ်ကိုလည်းကောင်း မိမိဥစ္စာပြုလုပ်ခြင်းဌာနသာ နိဿဂ်ိယအာပတ် သင့်သော ကြောင့် ပယ်တော်မူသည်ဟု ပြတော်မူသည်။ နိဿဂ်ိယဝတ္ထုဖြစ်သော ဘုရားကို ရှိခိုးပူဇော်ခြင်းဌာ အပြစ်မရှိဟု မှတ်ရမည်။

ထို့ကြောင့် ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာဌာ-

ပဋိက္ခိပိတိ သုဝဏ္ဏမယဓာတုကရဏ္ဍာဿ, ဗုဒ္ဓါဒိရူပဿ စ အတ္တနော သန္တကကရဏေ နိဿဂ်ိယတ္တာ ဝုတ္တံ-

ဟု ဖွင့်တော်မူ၏။

ပဋိက္ခိပိတိ၊ ဟူသည်ကား။ သုဝဏ္ဏမယဓာတုကရဏ္ဍာဿ၊ ရှေ့ဖြင့်ပြီးသောဓာတ်တော်ကြုတ်ကိုလည်းကောင်း။ ဗုဒ္ဓါဒိရူပဿ စ၊ ရှေ့ဖြင့်ပြီးသောဘုရား ရုပ်ပွားစသည်ကိုလည်းကောင်း။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ သန္တကကရဏေ၊ ဥစ္စာကိုပြုခြင်းဌာ။ နိဿဂ်ိယတ္တာ၊ နိဿဂ်ိယအာပတ် သင့်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ပဋိပိက္ခိတိ၊ ဟူ၍) ဝုတ္တံ၊ ဆိုတော်မူအပ်၏။

သာရတ္ထဒီပနီဋီကာဌာလည်း-

သုဝဏ္ဏစေတိယန္တိ ဓာတုကရဏ္ဍကံ့။ ပဋိက္ခိပိတိ "ဓာတု-ဌပနတ္ထာယ ဂကဏာ"တိ အဝတ္ဝာ "တုမ္ဟေ တံ ဂကဏာ-"တိ ပေသိဘတ္တာ ပဋိက္ခိပိ-

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

သုဝဏ္ဏစေတိယန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ဓာတုကရဏ္ဍကံ၊ ဓာတ်တော်ကြုတ်တည်း။ ပဋိက္ခိပိတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဓာတုဌပနတ္ထာယ၊ ဓာတ်တော်ထည့်ခြင်းငှာ။ ဂကဏာ၊ ယူကုန်လော့။ ဣတိ၊ သို့။ အဝတ္ဝာ၊ မဆိုမူ၍။

တုမ္မေ၊ သင်တို့သည်။ တံ၊ ထို၌ရှေးကြုတ်ကို။ ဂဏ္ဌထ၊ ယူကြကုန်လော့။ ဣတိ၊ သို့။ ပေသိတတ္တာ၊ စေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိက္ခိပိ၊ ပယ်တော်မူ၏။

ထိုဒုက္ကဋ်ပါဠိဖြင့် "ပဉ္စင်္ဂုလ်ကိုမသုံးသပ်မူ၍ ဓာတ်တော်ထည့်ခြင်းငှာ ရှေးကြုတ်ကိုယူကုန်လော့" ဟု ဆိုလျှင် အပ်သည်ဟုပြတော်မူသည်။

ဝဇိရဗုဒ္ဓိဋီကာ၌-

ထေရော နဂဏ္ဌထ ပဋိက္ခိပတိ၊ "တုမ္ဟာကံ ပေသိတ" န္တိဝုတ္တတ္တာ။ "စေတိယဿ ပူဇံ ကရောထာ" တိ ဝုဒ္ဓတ္တ ဝန္ဒနတိကိရ-

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

တုမ္ဟာကံ ပေသိတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ထေရော၊ မဟာပဒုမထေရ်သည်။ နကပ္ပတိ၊ မအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ပယ်တော်မူ၏။ စေတိယဿ၊ စေတိအား။ ပူဇံ၊ ပူဇော်ခြင်းကို။ ကရောထ၊ ပြုကုန်လော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ ဝန္ဒနတိကိရ၊ ဒေပ်သတဲ့။

ထို့ကြောင့် မအပ်သော်ရှေ့ဖြင့် ရဟန်းတို့ တည်သောဘုရား, ဝယ်ယူပူဇော်သော ဘုရားကို ရဟန်းတို့ ရှိခိုး ပူဇော်အပ်သည်ဟု မှတ်လေ။

၅၃။ ရှေ့စေတီကို ရဟန်းတို့ကိုင်တွယ်သုံးသပ်ခြင်း

မေး။ ။ရှေ့ချသောဘုရား, ရှေ့စေတီ, ရှေ့ဆင်းတုဘုရားကို ရဟန်းတို့ သုံးသပ်ခြင်း ကိုင်ခြင်းငှာ အပ်ပါမည်လော။

ဖြေ။ ။ရှေ့ချသောဘုရား, ရှေ့စေတီ, ရှေ့ဆင်းတုဘုရားကို ရဟန်းတို့သည် အမှိုက်ကိုပယ်ခြင်း သုတ်သင်ခြင်း အညစ်အကြေးကိုပွတ်တိုက်

ခြင်းမျှကိုသာ ပြုအပ်သည်။ သက်သက်ကြည့်ရှုလို၍ ကိုင်ခြင်း သုံးသပ်ခြင်းငှာ မအပ်။

စေတိယဃရေ သုဝဏ္ဏပဒုမသုဝဏ္ဏပုဋဂ္ဂါဒီနိ ဟောန္တိ။ တောနိပိ အနာမဿာနိ။ စေတိယဃရေဂေါပကာ ပန ရူပိယဆဋ္ဌကဋ္ဌာနေ ဌိတာ။ တသ္မာ တေသံ ကေဋ္ဌာပယိတုံ ဝဋ္ဋတိတိ စိုတ္တံ။ ကုရုန္ဒိယံ ပန တံ ပဋိက္ခိတ္တံ။ သုဝဏ္ဏစေတိယေ ကစဝရမေဝ ဟာရိတုံ ဝဋ္ဋတိတိ တွေကမေဝ အနုညာတံ—

ဟု လာသော ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ ကာယသံသဂ္ဂသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်ကို ထောက်။

စေတိယဃရေ၊ စေတိအိမ်၌။ သုဝဏ္ဏပဒုမသုဝဏ္ဏပုပ္ဖုဋ္ဌကာဒီနိ၊ ရွှေပဒုမ္မာပန်း, ရွှေကြယ်ပန်းအစရှိသည်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တောနိပိ၊ ထိုရွှေပန်းတို့ကိုလည်း။ အနာမဿာနိ၊ မသုံးသပ်အပ်ကုန်။ စေတိယဃရေ၊ စေတိအိမ်၌။ ဂေါပကာ ပန၊ စေတီစောင့်ရဟန်းတို့သည်ကား။ ရူပိယဆဋ္ဌကဋ္ဌာနေ၊ ရွှေငွေခုနှစ်သောရဟန်းအရာ၌။ ဌိတာ၊ တည်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုရဟန်းတို့အား။ ကေဋ္ဌာပယိတုံ၊ သုံးသပ်၍ ပြောင်းရွှေ့ခြင်းငှာ။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ စိုတ္တံ၊ မဟာအဋ္ဌကထာ၌ ဆိုအပ်၏။ ကုရုန္ဒိယံပန၊ ကုရုန္ဒီအဋ္ဌကထာ၌ကား။ တံ၊ ထိုမဟာအဋ္ဌကထာစကားကို။ ပဋိက္ခိတ္တံ၊ ပယ်အပ်၏။ သုဝဏ္ဏစေတိယေ၊ ရွှေစေတီ၌။ ကစဝရမေဝ၊ အမှိုက်ကိုသာလျှင်။ ဟာရိတုံ၊ ပယ်ခြင်းငှာ။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ တွေကမေဝ၊ ဤမျှကိုသာလျှင်။ အနုညာတံ၊ ခွင့်ပြုအပ်၏။

သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌ကား—

ကေဋ္ဌာပယိတုန္တိ ဣတော စိတော စ သဉ္ဆရန္တေဟိ အာဖသိတုံ။ ဝုတ္တန္တိ မဟာအဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ။ ကစဝရမေဝ ဟရိတုံ ဝဋ္ဋတိတိ ဂေါပကာ ဝါ ဘိက္ခူ။ ဟောန္တု အညေ ဝါ၊ ဟာတ္ထုံ

ပုဋ္ဌိတ္ဝာ ကစဝရံ အပနေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ မလမိ မဇ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ-ယေဝ—

ဟု ဖွင့်တော်မူ၏။

ကေဋ္ဌာပယိတုန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ဣတော စိတော စ၊ ထိုမှဤမှ လည်း။ သဉ္ဇရန္တေဟိ၊ ပြောင်းရွေ့သောရဟန်းတို့သည်။ အာမသိတုံ၊ သုံးသပ်ခြင်းငှာ။ ဝုတ္တန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ မဟာအဋ္ဌကထာယ၊ ဥ၌ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကစဝရမေဝ ဟရိတုံ ဝဋ္ဋတိတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဂေါပကာ၊ စေတိစောင့် ဖြစ်ကုန်သော။ ဘိက္ခူ။ ဝါ၊ ရဟန်းတို့သည်မူလည်း။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်။ အညေ ဝါ၊ တပါးသောရဟန်းတို့သည်လည်း။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်။ ဟတ္ထေနာပိ၊ လက်ဖြင့်လည်း။ ပုဋ္ဌိတ္ဝာ၊ သုတ်၍။ ကစဝရံ၊ အမှိုက်ကို။ အပနေတုံ၊ ပယ်ခြင်းငှာ။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ မလမိ၊ အညစ်အကြေးကိုလည်း။ မဇ္ဇိတုံ၊ ပွတ်တိုက်ခြင်းငှာ။ ဝဋ္ဋတိ-ယေဝ၊ အပ်သည်သာလျှင်တည်း။

ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၌လည်း -

ကစဝရမေဝ ဟရိတုံ ဝဋ္ဋတိတိ ဂေါပကာ ဝါ ဟောန္တု၊ အညေ ဝါ။ ဟတ္ထေနာပိ ပုဋ္ဌိတ္ဝာ ကစဝရံ အပနေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ မလမိ မဇ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိယေဝါတိ ဝဒန္တိ၊ တံ အဋ္ဌကထာယ နသမေတိ၊ ကေဋ္ဌာယနသဒိသတ္တာ။ ကထံ နသမေတိ၊ မဟာအဋ္ဌ-ကထာယံ စေတိယဃရဂေါပကာ ရူပိယဆဋ္ဌကဋ္ဌာနေ ဌိတာတဲ့ တေသံယေဝ ကေဋ္ဌာယနံ အနုညာတံ၊ နာ အညေသံ။ တသ္မာ ဂေါပကာ ဝါ ဟောန္တု၊ အညေ ဝါတိ ဝစနံ မဟာအဋ္ဌကထာယ နသမေတိ။ ကုရုန္ဒိယံ ပန တံ ဒဠှီကမ္မံတိ။ သုဝဏ္ဏစေတိယေ ဂ့ စဝရမေဝ ဟရိတုံ ဝဋ္ဋတိတိ တတ္ထကမေဝ အနုညာတံ။ တသ္မာ သာဝခာရဏံ ကတ္ဝာ ဝုတ္တတ္တာ "ဟတ္ထေနာပိ ပုဋ္ဌိတ္ဝာ" တို့ စ, "မလမိ မဇ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိယေဝါ" တိ စ ဝစနံ ကုရုန္ဒိအဋ္ဌ-ကထာယ နသမေတိ။ တသ္မာ ဝိစာရေတဗ္ဗမေဝေတံ—

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

ကစဝရမ္မေဝ ဟရိတုံ ဝဠဂူတိတိ၊ ဟူသည်ကား၊ ဂေါပကာ ဝါ၊ စေတီစောင့်ရဟန်းတို့သည်လည်း။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်။ အညေ ဝါ၊ တပါးသော ရဟန်းတို့သည်လည်း။ ဟောန္တု၊ ကုန်။ ဟတ္ထေနာပိ၊ လက်ဖြင့်လည်း။ ပဒ္ဓိတ္တာ၊ သုတ်၍။ ကစဝရံ၊ အမှိုက်ကို။ အပနေတုံ၊ ပယ်ခြင်းငှာ။ ဝဠဘိ၊ ၏။ မလမ္ပိ၊ အညစ်အကြေးကိုလည်း။ မဇ္ဇိတုံ၊ ပွတ်တိုက်ခြင်းငှာ။ ဝဠတိယေဝ၊ လျှင်တည်း။ ဣဘိ၊ သို့။ ဇဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တုံ၊ ထိုစကားသည်။ အဋ္ဌကထာယ၊ မဟာအဋ္ဌကထာနှင့်။ နသမေတိ၊ မည်။ ကေဋ္ဌာယနသဒ္ဒိသတ္တာ၊ ပြောင်းရွှေအပ်သည်နှင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ကထံ နသမေတိ၊ အသို့မည်သနည်း။ မဟာအဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ စေတိယင်္ဃရဇဂေါပကာ၊ စေတီအိမ် စောင့်သောရဟန်းတို့သည်။ ရူပိယဆဋ္ဌာဋဌာနေ၊ ရွှေငွေကိုစွန့်သောအရာ၌။ ဌိတာ၊ တည်ကုန်၏၊ ဣတိ၊ သို့။ တေသံယေဝ၊ ထိုစေတီစောင့်ရဟန်းတို့အား သာလျှင်။ ကေဋ္ဌာယနံ၊ ပြောင်းရွှေသုံးသပ်ခြင်းကို။ အနုညာတံ၊ ခွင့်ပြုတော်မူအပ်၏။ အညေသံ၊ တို့အား။ န အနုညာတံ၊ ခွင့်ပြုတော်မမူ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂေါပကာ ဝါ ဟောန္တု အညေ ဝါတို့ ဝစနံ၊ အညေ ဝါဟူသောစကားသည်။ မဟာအဋ္ဌကထာယ၊ နှင့်။ နသမေတိ၊ မည်၊ ကုရုန္ဒိယံ ပန၊ ဋ္ဌကား။ တမ္ပိ၊ ထိုမဟာအဋ္ဌကထာစကားကိုလည်း။ ပဋိက္ခိတ္တံ၊ ပယ်တော်မူအပ်၏။ သုဝဏ္ဏစေတိယေ၊ ရွှေစေတီ၌။ ကစဝရမေဝ၊ အမှိုက်ကိုသာလျှင်။ ဟရိတုံ၊ ပယ်ခြင်းငှာ။ ဝဠတိ၊ ၏၊ ဣတိ၊ သို့။ တေကာမဝ၊ ဤမျှကိုသာ လျှင်။ အနုညာတံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာဝဓာရဏံ၊ ဧဝသဒ္ဒါဖြင့် မြင်ခြင်းကို။ ကတ္ဝာ၊ ပြု၍။ ဓုတင်္ဂင်္ဂာ၊ ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဟတ္ထေနာပိ ပဒ္ဓိတ္တံ၀ါတိစ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ မလမ္ပိ မဇ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋဘိ ယေဝါတိစ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဝစနံ၊ စကားသည်။ ကုရုန္ဒိအဋ္ဌကထာယ၊ နှင့်။ နသမေတိ၊ မည်။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဧဝံ၊ လိုအရာလို့စကားကို။ ဝိစာရေတပ္ပံ၊ ဆင်ခြင်အပ်၏။

ဤသို့လာသော အဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့ကိုထောက်၍ သာရတ္ထဒီပနီဋီကာအလိုအားဖြင့် ရဟန်းဟူသမျှပင် ရွှေစေတီ, ငွေဆင် တု, ရွှေချသော

ဘုရားတို့၌ အမှိုက်ကိုပယ်ခြင်း, အညစ်အကြေးကို ပွတ်တိုက်ခြင်းကို ပြုအပ်သည်။

ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာအလိုအားဖြင့် "စေတီစောင့်ရဟန်းသာ အပ်သည်"ဟု ပြတော်မူသဖြင့် သက်သက်ကြည့်ရှုလို၍ ရဟန်းသည်ရှေရှိသော ဘုရားကို မကိုင်အပ်ဟု မှတ်လေ။

၅၄။ ရှေချထားသောပေစာကို ရဟန်းတို့အသုံးပြုကြည့်ရှုခြင်း

မေး။ ။ရှေချသောပေစာကို ရဟန်းတို့သည် ကိုင်ခြင်း, ကြည့်ရှုခြင်းငှာ အပ်ပါ၏လော။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးပုစ္ဆာမှာ အလွန်ခဲယဉ်းသော အရာဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ကျမ်းဂန်လာသည်ကို ထုတ်ဆောင်၍ ဉာဏ်သက်ရာကို ဖြေဆို၍ပြဦးအံ့။

ကာယဝံသဂ္ဂသီကွာပုဒ်အဖွင့် အဋ္ဌကထာ၌-

စေတိယဿရေ စေတိယဂေါပကာ ပန ရူပိယဆဋ္ဌကဋ္ဌာနေ ဂိုတာ၊ တသ္မာ တေသံ ဂေဋ္ဌာပယိတုံ ဝဋ္ဋတီတိ ဝုတ္တံ-

ဟု ဖွင့်ဆိုတော်မူသည်။

စေဟိယဿရေ၊ စေတီအိမ်၌။ စေတိယဂေါပကာ ပန၊ စေတီစောင့်ရဟန်းတို့သည်ကား။ ရူပိယဆဋ္ဌဋ္ဌာနေ၊ ရှေငွေစွန့်သော အရာ၌။ ဥဗ္ဗာ၊ တည်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုစေတီစောင့်ရဟန်းတို့အား။ ဂေဋ္ဌာပယိတုံ၊ ပြောင်းရွှေသဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းငှာ။ ဝဋ္ဋတိ၊ သုံးသပ်ပြောင်းရွှေခြင်းငှာ။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ မဟာအဋ္ဌကထာ၌ဆိုအပ်၏။

အဋ္ဌကထာပါဠိ၌ စေတီစောင့်ရဟန်းတို့သည် စေတီအိမ်၌ ရှေငွေဖြင့်ပြုသော အသုံးအဆောင်ကိုသုံးသပ်၍ ထိုမှဤမှ ထားအပ်သိမ်းအပ်သည်ဟု ပြတော်မူသဖြင့် "ဓမ္မက္ခန္ဓာပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်

သည် ဘုရားပေါင်းရှစ်သောင်းလေးထောင်မည်သည်" ဟု မဟာပရိနိ-ဗ္ဗာနသုတ် ပါဠိဘော်, ၎င်းအဖွင့်အဋ္ဌကထာတို့၌လာသောကြောင့် ဓမ္မ-ကွန္ဒာပိဋကတ်သည် ဘုရားမည်သည်။ ထို ဓမ္မကွန္ဒာပိဋကတ်ဖြစ်သော အကွရာပဗန္ဓ၏ဘည်ရာပေသည် စေတီအိမ်မည်သည်။ ထိုစေတီအိမ်မည် သော ရွှေချသောဘေစာကို စောင့်ရှောက်သောအားဖြင့် ကိုင်သော ရဟန်း, ဘုရားမည်သော ဓမ္မကွန္ဒာအက္ခရာကိုကြည့်ရှုသိမြင်လို၍ ရွှေကို နှလုံးမသွင်းမူ၍ ပေကိုကိုင်ကြည့်ချပို့သောရဟန်းတို့သည် အပြစ်မရှိဟု အဓိပ္ပာယ်ကျရောက်သည်။

ရွှေကိုနှလုံးမသွင်းမူ၍ ပေကိုကိုင်ကြည့်ရာ အပြစ်မရှိဟူသောစကား မူ၁–

ဣတ္ထိရူပါနိ ဒဿေတွာ ကတံ ဝတ္ထံ ဘိတ္တိအာဒိဠ္ဍ ဣတ္ထိရူပံ အနာမသိတွာ ဝဠဉ္ဇေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဧဝရူပေ ဟိ အနာမာသေ ကာယသံသဂ္ဂရာဂေ အသတိ ကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓေန အာမသတော ဒေါသော နတ္ထိ–

ဟု လာသော ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ ကာယသံသဂ္ဂသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်ကို ထောက်လေ။

ဣတ္ထိရူပါနိ၊ မိန်းမရုပ်တို့ကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြ၍။ ကတံ၊ ပြုအပ်သော။ ဝတ္ထဉ္စ၊ အဝတ်ကိုလည်းကောင်း။ ဘိတ္တိအာဒိဠ္ဍ၊ နံရံစသည်ကိုလည်းကောင်း။ ဣတ္ထိရူပံ၊ မိန်းမရုပ်ကို။ အနာမသိတွာ၊ မသုံးသပ်မူ၍။ ဝဠဉ္ဇေတုံ၊ သုံးဆောင်ခြင်းငှာ။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဧဝရူပေ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ အနာမာသေ၊ မသုံးသပ်အပ်သော အနာမာသ ဝတ္ထုဠ္ဍ်။ ကာယသံသဂ္ဂရာဂေ၊ ကိုယ်ဖြင့်ကိုင်လိုသောစိတ်သည်။ အသတိ၊ မရှိသော်။ ကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓေန၊ ကိုယ်နှင့်စပ်သဖြင့်။ အာမသတော၊ ကိုင်သောရဟန်းအား။ ဒေါသော၊ အပြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

ထိုဋီကာပါဌ်ကိုထောက်၍ ရွှေကိုကိုင်အံ့ဟု နှလုံးမသွင်းမူ၍ ပေကိုသာ ကိုင်၍ ဓမ္မကွန္ဒာဖြည်သောအက္ခရာပဗန္ဓကို ကြည့်ရှုသင်ကြားပို့ချသော ရဟန်းသည် အပြစ်မရှိဟု မှတ်ယူသင့်သည်။

ဓမ္မက္ခန္ဓာမည်ကြောင်းကိုလည်း-

သော ဝါ မမစ္ဆယေနာတိ သော ဓမ္မဝိနယော တုမ္ဟာကံ့ မမစ္ဆယေန သတ္ထာ-

ဟု ဖွင့်တော်မူသော မဟာဝဗရိနိဗ္ဗာနသုတ်အဋ္ဌကထာကို ထောက်လေ။

သော ဝေါ မမစ္ဆယေနာတိ၊ ဟူသည်ကား။ သော ဓမ္မဝိနယော၊ ထိုသုတ်, အာဘိဓမ္မာ, ဝိနည်းသည်။ မမစ္ဆယေန၊ ငါဘုရားကွယ်လွန်တော်မူသောအခါ၌။ တုမှာကံ၊ သင်ချစ်သား‌တို့၏။ သတ္ထာ၊ ဘုရားမည်၏။

သာရတ္ထသင်္ဂဟအဋ္ဌကထာ၌လည်း-

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒါဒိလိခိတံ ပေါတ္ထကံ နိဒဟိတ္ဝာ ကတံ ဓမ္မ-စေတိယံ နာမ-

ဟု လာသည်။ သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌လည်း နည်းတူဖွင့်တော်မူသည်။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒါဒိလိခိတံ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် စသည်ကို ရေးသော။ ပေါတ္ထကံ၊ ပေ ထန်းရွက် ပုလပိုက် စက္ကူစသည်ကို။ နိဒဟိတ္ဝာ၊ မြုပ်၍။ ဝါ၊ ထည့်၍။ ကတံ၊ ပြုအပ်သော‌စေတီသည်၊ ဓမ္မစေတိယံ နာမ၊ ဓမ္မစေတီမည်၏။

ဓမ္မက္ခန္ဓာမည်သော သုတ် အာဘိဓမ္မာ ဝိနည်းကိုရေးသော‌ပေစာသည် ဓမ္မစေတီမည်ကြောင်းကို ပြတော်မူသည်။ ထိုဓမ္မစေတီမည်သော ရွှေချသော ပေစာ၌ ရေးထားသော ဘုရားမည်သော ဓမ္မက္ခန္ဓာအကွဲရာ-ပဗန္ဓကို ကြည့်ရှုသိမြင်လို၍သာ ပေကိုကိုင်၍ ကြည့်ရှုချပို့သင်အံသော ရဟန်းတို့သည် အပြစ်မရှိဟု မှတ်ယူသင့်သည်။

မှတ်ယူသင့်ကြောင်းကိုလည်း-

ကစဝရမေဝ ဟရိတုံ ဝဋ္ဋတိတိ ဂေါပကာ ဝါ ဘဏ္ဍူ။ ဟောန္တု အညေ ဝါ၊ ဟတ္ထေနာပိ ပုဋ္ဌော‌ဝ ကစဝရံ အပနေတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ မလမိဿံ မဇ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိယေဝ-

ဟု လာသော သာရတ္ထဒီပနီဋီကာကိုထောက်။

ကစဝရမေဝ ဟရိတုံ ဝဋ္ဋတိဘိ၊ ဟူသည်ကား။ ဂေါပကာ၊ စေတိစောင့်ကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊ ဝါ၊ တို့သည်လည်း။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်။ အညေ ဝါ၊ တပါးသောရဟန်းတို့သည်လည်း။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်။ ဟတ္ထေနာပိ၊ လက်ဖြင့်လည်း။ ပဒ္ဓိတ္ဝာ၊ သုတ်၍။ ကစဝရံ၊ အမှိုက်ကို။ အပနေတုံ၊ ပယ်ခြင်းငှာ။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။ မလမ္ပိ၊ အညစ်အကြေးကိုလည်း။ မဇ္ဇိတုံ၊ ပွတ်တိုက်ခြင်းငှာ။ ဝဋ္ဋတိယေဝ၊ အပ်သည်သာတည်း။

ထိုဒ္ဒီကာပဂါဠ်၌ ရဟန်းတို့သည် ရွှေစေတီ၌ ရွှေကိုကိုင်လိုသောစိတ်မရှိမူ၍ ဘုရား၌ဝတ်ပြုခြင်းကိုသာငဲ့၍ အညစ်အကြေးကို ပွတ်တိုက်ရာအပြစ်မရှိဟု ပြတော်မူသဖြင့် ရွှေချသောပေစာ၌လည်း ဓမ္မစေတီပင်မည်၍လည်းကောင်း၊ စေတီအိမ်နှင့်တူ၍လည်းကောင်း ရွှေကို ကိုင်လိုသောစိတ် မရှိမူ၍ ဘုရားမည်သော ဓမ္မကွန္ဒာအကွရာပဗန္ဓကိုသာ သိလိုသဖြင့် ရွှေချသောပေစာကို ကိုင်၍ကြည့်ရှုသင်ကြားချပို့သော ရဟန်းတို့အား အပြစ်မရှိဟူသော အဓိပ္ပာယ်ကျရောက်သည်။

သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌လည်း—

ကုတ္ထိရူပါနိ ဒဿေတ္ဝာ ကတံ ဝတ္ထုဉ္စ ပစ္စတ္ထရဏဉ္စ ကုတ္ထိရူပံ အနာမသိတ္ဝာ ဂဏ္ဌိတုံ ဝဋ္ဋတိ—

ဟု လာသည်။

ကုတ္ထိရူပါနိ၊ မိန်းမရုပ်တို့ကို။ ဒဿေတ္ဝာ၊ ပြ၍။ ကတံ၊ ပြုအပ်သော။ ဝတ္ထုဉ္စ၊ အဝတ်ကိုလည်းကောင်း။ ပစ္စတ္ထရဏဉ္စ၊ အခင်းကိုလည်းကောင်း။ ကုတ္ထိရူပံ၊ မိန်းမရုပ်ကို။ အနာမသိတ္ဝာ၊ မသုံးသပ်မူ၍။ ဝါ၊ မသုံးသပ်လိုသောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဂဏ္ဌိတုံ၊ ကိုင်ယူခြင်းငှာ။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။

ထိုဒ္ဒီကာပဂါဠ်၌ မိန်းမရုပ်ရှိသော အဝတ်အခင်းကို မိန်းမကိုကိုင်လိုသောစိတ်မရှိမူ၍ အဝတ်အခင်းကိုသာကိုင်သောရဟန်းသည် အပြစ်မရှိဟု ပြတော်မူသဖြင့် ရွှေချသောပေစာ၌ ရွှေကိုကိုင်လိုသောစိတ်မရှိမူ၍ ပေကိုသာ ကိုင်လိုသောစိတ်ဖြင့် ရွှေချသောပေစာကိုကိုင်၍ သင်အံချပို့သော

ရဟန်းသည် အပြစ်မရှိဟူသော အာဓိပ္ပာယ်ကျရောက်သည်။ ဘုရားမည်သော ဓမ္မကွန္ဒာအာကွရုပဗန္ဓရေးသော ပေသည်ပင်လျှင် ဓမ္မကွန္ဒာပါဠိမည်ကြောင်းကိုလည်း–

ဂန္ဆော ပန တဿ ပါတိမောက္ခဿ ဇောတကဏ္ဌာ ပါတိမောက္ခန္တိ ဝုစ္စတိ–

ဟု လာသော မာတိကာအဋ္ဌကထာကိုထောက်၍ သိလေ။

ဂန္ဆော ပန၊ ပေစာမည်သောကျမ်းကိုကား။ တဿ ပါတိမောက္ခဿ၊ ထိုသီလပါတိမောက်ကို။ ဇောတကတ္ထာ၊ ထုန်းပြတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပါတိမောက္ခန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ထိုအဋ္ဌကထာ၌ ရှေချဲသောပေစာသည်ပင် မြတ်သော ဂုဏ်နှင့်တကွဖြစ်သောကြောင့် ပါတိမောက်မည်သည်ဟု ဆိုသဖြင့် ဘုရားမည်သော ဓမ္မကွန္ဒာအာကွရုပဗန္ဓရေးသော ရှေချဲသောပေစာအစရှိသော ပေဟူသမျှသည်လည်း ဓမ္မကွန္ဒာမည်သော ဘုရားပင် မည်သည်ဟု အာဓိပ္ပာယ်ကျရောက်သည်။

ဂမနမဂ္ဂေ အသတိ မဂ္ဂံ အာဓိဋ္ဌာယ ဂန္တဗ္ဗံ–

ဟု ပါဠိတော်ကဏ်အဋ္ဌကထာ ကာယသံသဂ္ဂသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၌ လာသည်။

ဂမနမဂ္ဂေ၊ သွားရာခရီးလမ်းသည်။ အသတိ၊ သော်။ မဂ္ဂံ၊ ခရီးကို။ အာဓိဋ္ဌာယ၊ ဆောက်တည်၍။ ဂန္တဗ္ဗံ၊ သွားအပ်၏။

ဃာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌လည်း–

မဂ္ဂံ အာဓိဋ္ဌာယာတိ မဂ္ဂေ ဂစ္ဆာမီတိ ဝေံသညီ ဟုတ္ဝာတိ အတ္ထော–

ဟု ဖွင့်တော်မူသည်။

မဂ္ဂံ အာဓိဋ္ဌာယာတိ၊ ကား။ မဂ္ဂေ၊ ရှိး၌။ ဂစ္ဆာမိ၊ အံ့။ ဣတိ ဝေံသညီ၊ ဤသို့သော အမှတ်ရှိသည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ဣတိ အယံ၊ လျှင်။ အတ္ထော၊ တည်း။

ထိုအဋ္ဌကထာ,ဋီကာစသို့ရှာလယ်စပါးလှန်းရာ၌ သွားစရာခရီးလမ်းမရှိလျှင် "ခရီးလမ်းကိုသွားအံ့" ဟု နှလုံးသွင်း၍ စပါးကို နင်းသွားခြင်း၌ အပြစ်မရှိဟု ပြတော်မူသဖြင့် ရွှေကိုကိုင်အံ့ဟု နှလုံးမသွင်းမူ၍ ရွှေမျှသောဗေစာကိုသာကိုင်၍ သင်အံချပို့သောရဟန်းတို့သည် အပြစ်မရှိဟု အဓိပ္ပာယ်ကျရောက်သည်။

ယာဝ ပရိနိဗ္ဗာနာ ပဥ္စစတ္တာလီသဝဿာနိ ဘာသိတာနိ လပိတာနိ တီဏိ ပိဋကာနိ ပဥ္စ နိကာယာ နဝင်္ဂါနိ စတုရာသီတိသဟဿာနိ တိဋ္ဌန္တိ။ အဟံ ကောဝ ပရိနိဗ္ဗာယာမိ။ အဟဉ္စ ခေါ ပန ဒါနိ ကေကောဝ သြဝဒါမိ အနုသာသာမိ။ မယိ ပရိနိဗ္ဗုတေ ဣမာနိ စတုရာသီတိဓမ္မက္ခန္ဓသဟဿာနိ သြဝဒိဿန္တိ အနုသာသိဿန္တိ—

ဟု မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်အဋ္ဌကထာ၌လာသည်။

ယာဝ ပရိနိဗ္ဗာနာ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသည်ဘိုင်အောင်။ ပဥ္စဒတ္တာလီသဝဿာနိ၊ လေးဆယ်ငါးဝါတို့ပတ်လုံး။ ဘာသိတာနိ၊ ဟောအပ်ကုန်သော။ လပိဘာနိ၊ မြွက်ဆိုအပ်ကုန်သော။ တီဏိ ပိဋကာနိ၊ တို့သည် လည်းကောင်း။ ပဥ္စ နိကာယာ၊ တို့သည် လည်းကောင်း။ နဝင်္ဂါနိ၊ တို့သည် လည်းကောင်း။ စတုရာသီတိခန္ဓသဟဿာနိ၊ ဓမ္မက္ခန္ဓာတို့သည်လည်းကောင်း။ တိဋ္ဌန္တိ၊ ကုန်၏။ အဟံ ကေကောဝ၊ ငါဘုရားတပါးတည်းသာလျှင်။ ပရိနိဗ္ဗာယာမိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူ၏။ ဒါနိ၊ ယခု။ အဟဉ္စ ကေကောဝ ပန၊ ငါဘုရားတပါးတည်းသာလျှင်။ သြဝဒါမိ၊ ဆုံးမ၏။ အနုသာသာမိ၊ ကမြစ်၏။ ယဲ၊ ငါဘုရားသည်။ ပရိနိဗ္ဗုတေ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူသည်ရှိသော်။ ဣမာနိ စတုရာသီတိဓမ္မက္ခန္ဓသဟဿာနိ၊ ဓမ္မက္ခန္ဓာဘုရားတို့သည်။ သြဝဒိဿန္တိ၊ ကုန်လတ္တံ့။ အနုသာသိဿန္တိ၊ ကုန်လတ္တံ့။

ထိုအဋ္ဌကထာကိုထောက်၍ သုတ် အဘိဓမ္မာ ဝိနည်းဟူသော ဓမ္မက္ခန္ဓာအက္ခရာပုဒ်ဗန္ဓသည် ဘုရားမည်းသောကြောင့် ရွှေချသောဗေသည်

ဓမ္မက္ခန္ဓာဘုရားတို့၏ ကိန်းဝပ်ရာတည်ရာဖြစ်၍ စေတိယဃဲရမည်သည်ဟု မှတ်ယူသင့်သည်။

ကာယသံသဂ္ဂသိက္ခာပုဒ်အဖွင့် အဋ္ဌကထာဌ်လည်း—

သစေ စေတိယင်္ကော ပုဏ္ဏံ ကဘ္ဘာ မနုဿေဟိ ဆဋ္ဌိတံ ဒိသ္ဝာပိ အစာလေတ္ဝာဝ အန္တရအန္တရေ သမ္မဇ္ဇိတပ္ဗံ။ ကစဝရံ ဆဋ္ဌနကာလေ ပန ကစဝရနိယာမေနေဝ ဟရိတ္ဝာ ကေမန္တံ နိက္ခိပိတုံ ဝဋ္ဋတိ—

ဟု ဖွင့်တော်မူသည်။

စေတိယင်္ကော၊ စေတီရင်ပြင်၌။ ပုဏ္ဏံ၊ ပုဇော်ခြင်းကို။ ကဘ္ဘာ၊ ၍။ မနုဿေဟိ၊ တို့သည်။ ဆဋ္ဌိတံ၊ စွန့်အပ်ခဲသော စည်,စောင်း လက်ခတ်စသည်ကို။ ဒိသ္ဝာပိ၊ လည်း။ အစာလေတ္ဝာဝ၊ မလှုပ်မူ၍သာလျှင်။ အန္တရအန္တရေ၊ အကြားအကြား၌။ သမ္မဇ္ဇိတပ္ဗံ၊ တံမြက်လှည်းအပ်၏။ ကစဝရံ၊ ကို။ ဆဋ္ဌနကာလေ ပန၊ စွန့်ခဲသောအခါ၌ကား။ ကစဝရနိယာမေနေဝ၊ အမှိုက်ဟူသာအမှတ်ဖြင့်သာလျှင်။ ဟရိတ္ဝာ၊ ကိုင်ယူ၍။ ကေမန္တံ၊ သင့်ရာအရပ်၌။ နိက္ခိပိတုံ၊ ထားခြင်းငှာ။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။

ထိုအဋ္ဌကထာပါဠိ၌ စေတီရင်ပြင်တော်မှာ လူတို့ပူဇော်၍ စွန့်ထားခဲ့သော စည်,စောင်းလက်ခတ်စသော တူရိယာဘဏ္ဍာတို့ရှိမူ ထိုဘူရိယာတို့ကို မထိခင်းမူ၍ အကြားအကြား၌သာ တံမြက်လှည်းရမည်။ အမှိုက်စွန့်သောအခါ အမှိုက်ဟူသာ အမှတ်ဖြင့် ကိုင်ယူ၍ သင့်ရာအရပ်၌ ထားအပ်သည်ဟု ပြဘော်မူသဖြင့် ရှေးသောပေစာ၌ ရှေ့ကို နှလုံးမသွင်းမူ၍ ပေကိုသာ ကိုင်ကြည့်၍ သင်အံချပို့သာရဟန်းတို့သည် အပြစ်မရှိဟူသော အဓိပ္ပာယ် ကျေရာကဲသည်။

ဤသို့လာသော အဋ္ဌကထာ, ဋီကာ အရပ်ရပ်ဘို့ကို ထောက်၍ ရှေးသော ပေစာ၌ ရှေ့ကိုကိုင်အံ့ဟု နှလုံးမသွင်းမူ၍ ပေကိုသာကိုင်၍ စောကိုသင်အံချပို့သောရဟန်းမှာ အပြစ်မရှိဟု မှတ်ယူသင့်သည်။

ဝိနယဝိနိစ္ဆယဋီကာ ကာယသံသဂ္ဂသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၌ကား-

သုဝဏ္ဏာဒီဟိ ကတသုဝဏ္ဏပဋိမာစေတိယပေါတ္ထကာဒိယံကိဉ္စိ နာ သာဒိတဗ္ဗမေဝ၊ နာ စ အာမသိတဗ္ဗံ—

ဟု လာသည်။

သုဝဏ္ဏာဒီဟိ၊ ရွှေစသည်တို့ဖြင့်။ ကတသုဝဏ္ဏပဋိမာစေတိယပေါတ္ထကာဒိ၊ ပြုအပ်သော ရွှေဆင်းတု, ရွှေဒုတိ, ရွှေပေလွှာ, ရွှေချသောပေအစရှိသော။ ယံကိဉ္စိ၊ အလုံးစုံကို။ နာ သာဒိတဗ္ဗမေဝ၊ မသာယာအပ်သည်သာတည်း။ နာ စ အာမသိတဗ္ဗံ၊ ကိုင်လည်းမကိုင်အပ်။

ထိုဋီကာပါဠိတော်အရဖြင့် ရွှေချသောပေသည်လည်း မသာယာဒုံးပ မကိုင်အပ်ဟု ဆိုသကဲ့သို့ အရိပ်ထင်သည်။ စုံစမ်းဆင်ခြင်၍ နှစ်သက်ရာကို ယူလေ။

၁၅။ ရွှေချသောပေစာထုပ်ကို ပဋိလိကပိုင်အလှူခံခြင်း

မေး။ ။ရွှေချသောပေစာထုပ်ကို အလှူခံသောအခါ ပဋိလိကပိုင် ရေစက်ချ၍ အလှူခံအပ်ပါမည်လော။

ဖြေ။ ။ရွှေချသောပေစာထုပ်ကို ရေစက်ချသောအခါ ရွှေကို နှုတ်လုံးမသွင်းမူ၍ ပေကိုသာနှုတ်လုံးသွင်းပြီးလျှင် ပေစာထုပ်ကျမ်းစာကို ဆို၍ ရွှေကိုမငဲ့ပဲ ခံယူနိုင်မူ ပဋိလိကအဖြစ်ဖြင့်ခံယူသော်လည်း ရွှေကို အလှူမခံ ပေကိုသာအလှူခံသောကြောင့် အပ်သည်ဟု ဆရာမြတ်တို့သည် ပြောဆိုကြသည်။ ထိုဆရာတို့စကားသည် သင့်လျော်ယုတ္တိရှိသည်။

တိစီဝရေန တိဟိစ ကဟာပဏသတေဟိ သဒ္ဓိံ ဘောဇ္ဇ-စကော်ဒ္ဒကံ ပူရေတွာ အာဟာရိတွာ ထေရဿ ပါဒမူလေ ဌပေတွာ "ဘန္တေ ပဋ္ဌပဋံ ကရောထာ" တိ အာဟံသု။ ထေရော "အာစရိယဘာဂေါ နာမာယ" န္တိ ကပ်ိယဝသေန ဂါဟာ-ပေတွာ ပဋ္ဌပဋံ အကာသိ—

ဟု လာ၏သော ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ တတိယ ပါရာဇိက အဖွင့်ကို ထောက်။

တိစီဝရေန၊ တိစီဋရိက်သုံးထည်နှင့်လည်းကောင်း။ တိဟိ ကဟာ-ပဏသတေဟိ စ၊ အသပြာသုံးရာတို့နှင့်လည်းကောင်း။ သဒ္ဓိ၊ တက္ခ။ ဘေသဇ္ဇစကော်ဋ္ဌကံ၊ ဆေးထည့်သောတောင်းကို။ ပူရေတွာ၊ ပန်းဖြင့် ပြည့်စေ၍။ အာဟရိတွာ၊ ဆောင်ယူ၍။ ထေရဿ၊ မဟာပဒုမထေရ်၏။ ပါဒမူလေ၊ ခြေရင်း၌။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ပုပ္ဖပူဇံ၊ ပန်းပူဇော်ခြင်းကို။ ကရောထ၊ ပြုပါကုန်လော့။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟံသု၊ဆိုကုန်၏။ ထေရော၊ မဟာပဒုမထေရ်သည်။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ အာစရိယဘာဂေါ နာမ၊ ဆရာအဖို့မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကပ္ပိယဝသေန၊ အပ်သော ခေါ်ဝေါ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ဂါဟာပေတွာ၊ ယူစေ၍။ ပုပ္ဖပူဇံ၊ ပန်းပူဇော်ခြင်းကို။ အကာသိ၊ ပြု၏။

ထိုအဋ္ဌကထာပါဠိဠဲ့ ဝသဘမင်း၏ မိဖုရားသည် မဟာပဒုမထံ၌ ဆေးနည်းကိုလျှောက်ထား၍ ပရိယာယ်အားဖြင့်ပြောကြား၍ ရောဂါပျောက်လတ်သော် တိစီဝရိက်သုံးထည် အသပြာ သုံးရာတို့နှင့်တကွ ဆေးထည့်သောတောင်းကို ပန်းပွင့်တို့ဖြင့်ပြည့်စေ၍ ခြေရင်းဦးထား၍ပြီးလျှင် "အရှင်ဘုရား....ပန်းပူဇော်ခြင်းကို ပြုတော်မူပါ"ဟု လျှောက်ထားရာ မဟာပဒုမထေရ်မြတ်သည် "ဤသည်ကား ဆရာအဖို့မည်၏" ဟု ငွေအသပြာကိုသိလျက်ပင် ငွေအသပြာကို နှုတ်လုံးမဆွံ့းမူ၍ ပန်းပွင့်ကိုဆောင်ယူလော့၊ ပန်းပူဇော်ကုန်လော့ အစရှိသော အပ်သော ခေါ်ဝေါ်ခြင်းဖြင့် ပန်းပွင့်ကိုသာ နှုတ်လုံးသွင်း၍ ခံယူစေပြီးလျှင် ပန်းပူဇော်ခြင်းကိုပြုသည်ဟု ပြတော်မူသဖြင့် ရှေးသောပေစာကို လွှဲသော အခါ ဤကိုနှုတ်လုံးမသွင်းမူ၍ ပေစာကိုသာ နှုတ်လုံးသွင်း၍ ခံယူနိုင်မူ ပဋိလိကအလွှဲခံအပ်သည်ဟု အဓိပ္ပာယ်ကျောက်သည်။

သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌လည်း—

ဝိနယလက္ခဏံ အဇာနန္တဿ အနုဒရိယဿ တဒနုရူပဓေါ-
ဟာရာသမ္ဘဝတော ဤဒိသဿ လာဘဿ ဥပပတ္တိ နာမ နတ္ထိတိ
"အာစရိယဘာဂေါ နာမ အယ"န္တိ ဝုတ္တံ။ ဝိနယေ ပက-
တညုနာ အာစရိယေန လဘိတဗ္ဗဘာဂေါ အယန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။
ပုဗ္ဗပုဇနတ္ထာယ ဒိန္နပိ အကပ္ပိယဝေါဟာရေန ဝိဓာနဿ
အယုတ္တတ္တာ "ကပ္ပိယဝသေနာ"တိ ဓုတ္တံ၊ ပုပ္ပံ အာဟရထာ-
တိအာဒိနာ ကပ္ပိယဝေါဟာရဝသေနာတိ ဗျတ္တော—

ဝိနယလက္ခဏံ၊ ဝိနည်းလက္ခဏာကို။ အဇာနန္တဿ၊ မသိသောရဟန်း
အားလည်းကောင်း။ အနုဒရိယဿ၊ သိလျက် မရှိသသောရဟန်း
အားလည်းကောင်း။ တဒနုရူပဓေါဟာရာသမ္ဘဝတော၊ ထိုသို့သဘော
ရှိသော ခေါ်ဝေါ်ခြင်း၏မဖြစ်သင့်သောကြောင့်။ ဤဒိသဿ၊ သဘော
ရှိသော။ လာဘဿ၊ လာဘ်၏။ ဥပပတ္တိ နာမ၊ အပ်သော ဖြစ်ခြင်း
မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာစရိယဘာဂေါ
နာမ အယန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဝိနယော၊ ဉ်။
ပကတညုနာ၊ သိတတ်သော။ အာစရိယေန၊ ဆရာသည်။ လဘိတဗ္ဗ-
ဘာဂေါ၊ ရအပ်သောအဖို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ ဆိုလို
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပုဗ္ဗပုဇနတ္ထာယ၊ ပန်းပူဇော်ခြင်းငှာ။ ဒိန္နပိ၊
လှူသော်လည်း။ အကပ္ပိယဝေါဟာရေန၊ မအပ်သော ခေါ်ဝေါ်
ခြင်းဖြင့်။ ဝိဓာနဿ၊ စီရင်ခြင်း၏။ အယုတ္တတ္တာ၊ မသင့်သည်၏အဖြစ်
ကြောင့်။ ကပ္ပိယဝသေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပုပ္ပံ၊ ကို။ အာဟရထ၊
ဆောင်ယူကုန်လော့။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့်။ ကပ္ပိယဝေါ-
ဟာရဝသေန၊ ဖြစ်သောခေါ်ဝေါ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ဣတိ အယုံ၊
လျှင်။ အဇ္ဈော်ဟာ၊ တည်း။

ကာယဝါစာဟိ အပ္ပဋိက္ခိပိဘ္ဘာ သုဒ္ဓစိတ္တော ဟုတ္ဘာ "နယိဒံ
အမှာကံ ကပ္ပတီ"တိ နာ ဿာပယတိ ဝဋ္ဋတိ—

ဟု လာသော မာတိကာအဋ္ဌကထာကို်ထောက်၍ ပန်းပူဇော်တော်မူပါ ဟု လျှောက်ရာ ငဲ့အသပြာပါသည်ကိုသိသော်လည်း ငဲ့ကို စိတ်က မသာယာမူ၍ ပန်းကိုအလှူခံ၍ ပန်းပူဇော်ခြင်း၌ အပ်သည်ဟု အဓိပ္ပာယ် ရထို်က်သောကြောင့် ရှေးသောပေစာကို ရေစက်ချသောအခါ ရှေ့ကို စိတ်က မသာယာမူ၍ ပေကို်အလှူခံရာ အပြစ်မရှိဟူသော အဓိပ္ပာယ် ကျရောက်သည်။

ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၌ကား-

ပုပ္ပပူဇနတ္ထာယပိ သမ္ပဋိစ္ဆိယမာနံ ရူပိယံ အတ္တနော သန္တံကတ္တဘဇနေန နိဿဂ်ိယမေဝါတိ အာဟ "ကးပိုယဝသေန ဂါဟာပေတ္ဝာ" တိ။ "အမှာကံ ရူပိယံ နဝဋ္ဋတိ၊ ပုပ္ပပူဇနတ္ထံ ပုပ္ဖံ ဝဋ္ဋတိ" တိ အာဒိနာ ပဋိက္ခိပိတ္ဝာ ကပိုယေန ကမ္မေန ဂါဟာပေတ္ဝာတိ အတ္ထော-

ဟု ဖွင့်တော်မူ၏။

ပုပ္ပံပူဇနတ္ထာယပိ၊ဘုရားကိုပန်းပူဇော်ခြင်းငှာလည်း။သမ္ပဋိစ္ဆိယမာနံ၊ ခံယူအပ်သော။ ရူပိယံ၊ ရှေငွေသည်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ သန္တကတ္တဘဇနေန၊ ဥစ္စာအဖြစ်သို့ ရောက်သဖြင့်။ နိဿဂ်ိယမေဝ၊ နိဿဂ်ိယ အာပတ်သင့်သည်သာတည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကပိုယဝသေန ဂါဟာပေတ္ဝာတော်၊ ဟူ၍။ အာဟာ၊ ၏။ အမှာကံ၊ ငါတို့အား။ ရူပိယံ၊ ရှေငွေသည်။ နဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။ ပုပ္ပပူဇနတ္ထံ၊ ပန်းပူဇော်ခြင်းငှာ။ ပုပ္ဖံ၊ ပန်းသည်။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့်။ ပဋိက္ခိပိတ္ဝာ၊ ပယ်၍။ ကပိုယေန၊ အပ်သော။ ကမ္မေန၊ အမှုဖြင့်။ ဂါဟာပေတ္ဝာ၊ ယူစေ၍။ ဣတိ အာယံ၊ လျှင်။ အတ္ထော၊ တည်း။

ထိုပေကို ပဏ္ဏအရာ ဂရုဘဏ်အဖွဲ့ဖြစ်သော မာတိကာအဋ္ဌကထာသဟဓမ္မိကဝဂ် ဒုဒိဒသမသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၌-

အဋ္ဌုပ္ပတ္တိလပ္ပမာဒကောပိ ရိတ္တပေါတ္ထကော ဂရုဘဏ္ဍမေဝ-

ဟု ဆိုတော်မူသည်။

အဋ္ဌဂုံလပွမာဏောပိ၊ အနံ လက်ရှစ်သစ် ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ရိတ္တပေါတ္ထကော၊ မရေးသောပေသည်။ ဂရုဘဏ္ဍမေဝ၊ ဂရုဘဏ် ထိုက်သည်သာတည်း။

ဝိနယမဉ္ဇူသာဋီကာဌီလည်း-

အဋ္ဌဂုံလပွမာဏော ဝါတိ ဝိတ္ထာရတော အဋ္ဌဂုံလပွမာဏော။ လိခိတပေါတ္ထကော ပန ဂရုဘဏ္ဍံ နု ဟောတိ-

ဟု ပဒင်္ဂတော်မူသည်။

အဋ္ဌဂုံလပွမာဏော ဝါတိ၊ ဟူသည်းကား။ ဝိတ္ထာရတော၊ အနံ အား ဖြင့်။ အဋ္ဌဂုံလပွမာဏော၊ လက်ရှစ်သစ်ပမာဏရှိသောပေတည်း။ လိခိတ-ပေါတ္ထကော ပန၊ ရေးပြီးသော ပေသည်ကား။ ဂရုဘဏ္ဍံ၊ ဂရုဘဏ် သည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။

ဝိနယဝိနိစ္ဆယဋီကာဌီလည်း-

ရိတ္တပေါတ္ထကောတိ ဣမိနာ အဋ္ဌဂုံလပွမာဏော အတိ-ရေကပွမာဏောပိ လိခိတပေါတ္ထကော ဘာဇနိယော-

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

ဤသို့လာသော အဋ္ဌကထာ,ဋီကာပါဠိအရဖြင့် ရေးပြီးသောပေစာ ဟူသမျှသည် ပဂ္ဂလိကအလှူခံဆသော ပေစာဖြစ်မူ ပဂ္ဂလိကဥစ္စာဖြစ်သည်။ ထို့ပဂ္ဂိုလ်သေ၍ တစုံတယောက်ကို ပဓေးမအပ်ခဲ့လျှင် သံဃိကလဟု ဘဏ်ပစ္စည်းဖြစ်၍ သမ္မုခီဘူတသံဃာတို့ ဝေယျထိုက်ကြောင်းကို ပြတော်မူသည်။

အချို့သော ဆရာမြတ်တို့သည်-

စာပေပိဋကတ်ကို အခြားသောပစ္စည်းပရိက္ခရာကဲ့သို့ အာမိသ အဖြစ်ဖြင့်သုံးဆောင်အပ်သောအရာလည်းမဟုတ်ချေ။ ဒါယကာ တို့ကလည်း အဓွန့်ရှည်စွာ သာသနာတည်ခြင်းငှာ, လူနတ်

နိဗ္ဗာန်သုံးတန်သောချမ်းသာကို ရစေခြင်းငှာသာ ရေးကူးပြုစုတည်ထား ကိုးကွယ်ကြသော အရာဖြစ်ချေသည်။ ထို့ကြောင့် ပဋိလ်, ဂိုဏ်း, သံဃာ ဥစ္စာအဖြစ်ဖြင့် အလှူမခံမူ၍ အမြဲရှိကျိုး ကိုးကွယ်သော ဥဒ္ဒိဿက ဘုရားကဲ့သို့ ရေစက်ချ၍ ရှိသေစွာ ဖေးဖော်ရှောက် ကြည့်ရှု သင်အံ ချပို့ ကိုးကွယ်၍ ထားရမည်။ ထို့ကျောင်း၌ တပါးသော်သော် တပါး ဆက်လက်၍ မဖျက်မဆီး ရှိသေစွာ သိမ်းဆည်းကိုးကွယ်ထိုက်သည်။ ပဋိလ်, ဂိုဏ်း သံဃာဥစ္စာ မပြုထိုက်။ ရောင်းချဖျက်ဆီး၍လည်း မသုံးဆောင် အပ်ဟု ဆိုတော်မူကြကုန်၏။

သလုံးဆရာတော်ရေးသော ဝိနယစ္ဆေဒဒီပနီကျမ်း၌ကား—

နာနာရတနဝိစိတ္တံ သဂဿ ပရိယတ္တိဓမ္မံ ယထာသုခံ ပရိယာပုဏိတုံ ဝါစေတုံ စ အာယသ္မာတော သန္တိကေ သမဏံ ကရောမ။ ဟံ သဂဿ ပရိယတ္တိဓမ္မံ အာယသ္မာတော ပဋိလိကဝိဟာရဿ ဒေမ။ ယထာသုခံ ပရိယာပုဏာထ အာယသ္မာ ဘန္တေ—

ဟု လာသည်။

နာနာရတနဝိစိတ္တံ၊ အတူးဆူးသော ရတနာတို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်သော။ သဂဿ၊ တိုက်နှင့်တကွသော။ ပရိယတ္တိဓမ္မံ၊ ပရိယတ္တိတရားကို။ ယထာသုခံ၊ အလိုရှိတိုင်း။ ပရိယာပုဏိတုံ၊ သင်စေခြင်းငှာ။ ဝါစေတုံ၊ ပို့ချစေခြင်းငှာ။ အာယသ္မာတော၊ အရှင်ဘုရား၏။ သန္တိကေ၊ အထံ၌။ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ခြင်းကို။ ကရောမ၊ ပြုပါကုန်၏။ သဂဿ၊ တိုက်နှင့်ကကွသော။ တံ ပရိယတ္တိဓမ္မံ၊ ကို။ အာယသ္မာတော၊ ၏။ ပဋိလိကဝိဟာရဿ၊ ပဋိလိကကျောင်းအား။ ဒေမ၊ လှူပါကုန်၏။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ အာယသ္မာ၊ ဘာည်။ ယထာသုခံ၊ အလိုရှိတိုင်း။ ပရိယာပုဏာထ၊ သင်ပါကုန်လော့။

နောက်ကပြဆိုခဲ့သော အဋ္ဌကထာ,ဋီကာတို့ကိုထောက်၍ ရှေချဲ့သော စာထုပ်ကို ရေးစက်ချလိုမူ "ဣမံ သုဝဏ္ဏံ ဓမ္မဒစတိယဲဿ ဒေမ။ ဣမံ ဓမ္မစေတိယဂန္ဆံ အာယဿ္မတော ဒေမ ယထာသုခံ ပရိယာပုဏိတုံ ဝါစေတုံ စ" ဟူ၍လည်းကောင်း၊ "ဣမံ သုဝဏ္ဏံ ဓမ္မစေတိယဿ ဒေမ။ ဓမ္မစေတိယဿရသင်္ခါတံ ဣမံ ဂန္ဆံ အာယဿ္မတော ဒေမ ယထာသုခံ ပရိယာပုဏိတုံ ဝါစေတုံ စ" ဟူ၍လည်းကောင်း ချအပ်သည်ဟုမှတ်။

ဣမံ သုဝဏ္ဏံ၊ ဤရွှေကို။ ဓမ္မဒစတိယဿ၊ ဓမ္မဒစေတီတော်အား။ ဒေမ၊ လှူပါကုန်၏။ ဣမံ ဓမ္မစေတိယဂန္ဆံ၊ ဤဓမ္မစေတီတည်းဟူသော ကျမ်းစာထုပ်ကို။ အာယဿ္မတော၊ အား။ ယထာသုခံ၊ တိုင်း။ ပရိယာပုဏိတုံ၊ ဌာလည်းကောင်း။ ဝါစေတုံ စ၊ ဌာလည်းကောင်း။ ဒေမ၊ ကုန်၏။

နောက်နည်းမှာ "ဓမ္မစေတိယဿရသင်္ခါတံ၊ ဓမ္မစေတီအုံမ်ဟုဆိုအပ်သော။ ဣမံ ဂန္ဆံ၊ ဤကျမ်းဂန်စာထုပ်ကို" ဟု ဆိုလေ ဂဏိကမှာ "အာယဿ္မန္တံဝနံ" သံဃိကမှာ "သံဃဿ" ဟု ဆိုလေ။

၅၆။ ရှေကျောင်းစသည် အပ်-မအပ်

မေး။ ။ရှေချဲ့သောကျောင်း,ရှေညောင်စောင်း,ရှေအင်းပျဉ်တို့၌ ရဟန်းတို့သည် ထိုင်ခြင်းဌာနအပ်ပါမည်လော။

ဖြေ။ ။ရှေကျောင်း,ရှေညောင်စောင်း,ရှေအင်းပျဉ်တို့၌ သံဃိကကျောင်းစသည်ဖြစ်မူ ရဟန်းတို့သည် နေထိုင်ခြင်းဌာနအပ်သည်။

သေနာသနံ ဟိ သော ဝဏ္ဏမယမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ—

ဟုလာသော ပါစိတ်အဋ္ဌကထာ သေနာသနဝဂ် ပဌမသေနာသနသိက္ခာပုဒ်အဖွင့် သံဃိကသေနာသနအရာကိုထောက်။

ဟိ၊ မူန်၏။ သေန်ာသနံ၊ ကျောင်း,ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်သည်။ သော ဝဏ္ဏမယမ္ပိ၊ ရှေဖြင့်ပြီးသော်လည်း။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။

၅၂။ ရှေ့ဆွဖြင့်လုပ်ဆေသာ အသုံးအဆောင်ပစ္စည်း အပ်-မအပ်

မေး။ ။ရှေ့ဆွဲ စသည်တို့ဖြင့် ပြုသော ကျောင်းအသုံးအဆောင်တို့ကို ရဟန်းတို့သည် သုံးဆောင်ခြင်းငှာ အပ်ပါ၏လော။

ဖြေ။ ။ရှေ့ဆွဲ စသည်တို့ဖြင့် ပြုသော ကျောင်းအသုံးအဆောင်ဟူသမျှကို ရဟန်းတို့သည် ပဂ္ဂိုလ်, ဂိုဏ်း, သံဃာတို့၏ ဥစ္စာအဖြစ်ဖြင့် နှလုံးမသွင်းပဲ သေနာသနပရိဘောဂ အဖြစ်ဖြင့်သာ နှလုံးသွင်း၍ သုံးဆောင်ခြင်းငှာ အပ်သည်။

သုဝဏ္ဏရဇတဟာရကုဋ္ဌဇာတိဖလိကဘာဇနာနိ ဂိဟိဝိကတာနိပိ န ဝဋ္ဋန္တိ။ ပဓေဝ သံဃိကပရိဘောဂေန ဝါ ပုဂ္ဂလိကပရိဘောဂေန ဝါ။ သေနာသနပရိဘောဂေန ပန အာမသမိ့ အနာမသမိ့ သဗ္ဗံ ဝဋ္ဋတိ-

ဟုလာသော သေနာသနက္ခန္ဓကအဋ္ဌကထာ ဂရုဘာဏ်အဖွင့်ကိုထောက်။

သုဝဏ္ဏရဇတဟာရကုဋ္ဌဇာတိဖလိကဘာဇနာနိ၊ ရွှေခွက်, ငွေခွက်, တေးခေါ်ပြာခွက်, ဖလ်စင်ခွက်တို့သည်။ ဂိဟိဝိကတာနိပိ၊ လူတို့ဥစ္စာတို့သည်လည်း။ န ဝဋ္ဋန္တိ၊ ကုန်။ သံဃိကပရိဘောဂေန ဝါ၊ သံဃိက ဥစ္စာပြု၍ သုံးဆောင်သဖြင့်လည်းကောင်း။ ပုဂ္ဂလိကပရိဘောဂေန ဝါ၊ ပုဂ္ဂလိက ဥစ္စာပြု၍ သုံးဆောင်သဖြင့်လည်းကောင်း။ ပဓေဝ၊ အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာရှိအံ့နည်း။ န ဝဋ္ဋန္တိ ဧဝ၊ မအပ်ကုန်သည်သာတည်း။ ပန၊ အပ်သည်ကို ပြောအံ့။ သေနာသနပရိဘောဂေန၊ ကျောင်းပစ္စည်းဟု နှလုံးပြု၍ သုံးဆောင်ခြင်းဖြင့်။ အာမသမိ့၊ သုံးသပ်အပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ အနာမသမိ့၊ မသုံးသပ်အပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံစုံသည်။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။

ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၌လည်း-

အနာမသမိ့တိ သုဝဏ္ဏာဒိမယမိ့ သဗ္ဗံ။ တံ အာမသိတ္ဘာ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ-

ဟု ဖွင့်တော်မူသည်။

အနာမသမိုတိ၊ ဟူသည်ကား။ သုဝဏ္ဏာဒိမယမိုဟ၊ ရွှေသည်ဖြင့်ပြီး သည်လည်းဖြစ်သော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသည်။ အတ္ထိ ရှိ၏။ တံ၊ ထိုရွှေစသည်တို့ဖြင့်ပြီးသော အလုံးစုံသော သေနာသန အာသုံးအဆောင်ကို။ အာမသိတ္ဘာပိ၊ ကိုင်၍လည်း။ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ၊ သုံးဆောင်ခြင်းငှာ ဝဋ္ဋတိ၊ ဒုပ်၏။

၅၈။ ကျောင်းအမှတ်, ကျောင်းပစ္စည်းအမှတ်ဖြင့် သုံးဆောင်ခြင်း

မေး။ ။သေနာသနပရိဘောဂဖြင့်အပ်သည်ဆိုရာ၌ ပုဂ္ဂလိက, ဂဏိက, သံဃိကသေနာသနအားဖြင့် သုံးပါးလုံးပင် အပ်သည်ဟု မှတ်ရမည်လော။

ဖြေ။ ။ပုဂ္ဂလိကကျောင်းဖြစ်စေ၊ ဂဏိကကျောင်းဖြစ်စေ၊ သံဃိကကျောင်းဖြစ်စေ မိမိဥစ္စာအဖြစ်ဖြင့်သုံးဆောင်ခြင်းကိုမပြုမူ၍ ကျောင်း၏ အမှတ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကျောင်းပစ္စည်း၏ အမှတ်ဖြင့်လည်းကောင်း နှလုံးသွင်း၍ သုံးဆောင်မှု အပ်သည်။

သေနာသနေ ပန ဒဋ္ဌုံရကဝါ့ဝါတပါနကဝါဋ္ဌာဒီသု သဗ္ဗရတနမယမိုဝ၊ ဝဏ္ဏမဋ္ဌကမုံ ဝဋ္ဋတိ။ သေနာသနေ ကိဉ္စိ ပဋိသေဓေတုံ နတ္ထိ အညတြ ဝိရုဒ္ဓသေနာသနံ။ ဝိရုဒ္ဓသေနာသနံ နာမ အညေသံ သိမာယ ရာဇဝလ္လဘဟိ ဂတသေနာသနံ ဝုစ္စတိ–

ဟုလာသော ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ ဒုတိယပါရာဇိက ပရိက္ခာရဝိနိစ္ဆယ အဖွင့်ကိုထောက်။

ပုန၊ မအပ်သည်မှာဘပါးအပ်သည်ကိုပြဆိုအံ့။သေနာသန၊ကျောင်း၌။ ဒဋ္ဌရကဝါဋ္ဌပါတပါနကဝါဋ္ဌာဒီသု၊ ကျောင်းတံခါးရွက်, လေသောက်တံခါးရွက်စသည်တို့၌။ သဗ္ဗရတနမယမိုဝ၊ အလုံးစုံသော ရတနာဖြင့်ပြီးသည်လည်းဖြစ်သော။ ဝဏ္ဏမဋ္ဌကမုံ၊ အဆင်း, အပြေအပြစ်ပြုသော အမှုသည်။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ ဝိရုဒ္ဓသေနာသနံ၊ မင်းနှင့်အကျွမ်းဝင်သော

ဆန့်ကျင်သောရဟန်းတို့၏ ကျောင်းကို။ အညတြ၊ ကြဉ်၍။ သေနာ-
သနေ၊ ကျောင်း၌။ ပဋိသေဓေတဗ္ဗံ၊ တား မြစ်အပ်သော။ ကိဉ္စိ၊ တစုံ
တခုသော မအပ်ခြင်းမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဝိရူဠ္ဟသေနာသနံ နာမ၊
ဝိရူဠ္ဟကျောင်းမည်သည်ကား။ အညေသံ၊ တပါးသောရဟန်းတို့၏။
သီမာယ၊ အာရုံမ်မြေ၌။ ရာဇဝလ္လဘေဟိ၊ မင်းကျွမ်းဝင်သောရဟန်း
တို့သည်။ ကတသေနာသနံ၊ ပြုအပ်သောကျောင်းကို။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ထိုအဋ္ဌကထာပါဌ်ဖြင့် ဝိရူဠ္ဟသေနာသနကိုထား၍ တပါးသော သေ-
နာသနမှာ ပဂ္ဂလိက ဖြစ်စေ၊ ဂဏိက ဖြင့်စေ၊ သံဃိက ဖြစ်စေ သေနာသန
ပရိဘောဂအဖြစ်ဖြင့် အပ်သည်ဟု ပြဒါတ်မူသည်။

သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌လည်း-

သေနာသနပရိက္ခာရေသု ပဋိသေဓေတဗ္ဗံ နာမ ကိဉ္စိ နတ္ထိ-
ဟူ ဖွင့်တော်မူသည်။

သေနာသနပရိက္ခာရေသု၊ ကျောင်းပစ္စည်းပရိက္ခရာတို့၌။ ပရိသေ-
ဓေတဗ္ဗံ နာမ၊ ဟား မြစ်အပ်သည်မည်သော။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသည်။
နတ္ထိ၊ မရှိ။

ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၌လည်း-

ရာဇဝလ္လဘေဟိတိ လဇ္ဇီပေသလာဒီနံ ဥပေါသထာဒိအန္တ-
ရာယကရာ အလဇ္ဇီနော, ဘိန္နလဒ္ဓိကာ စ ဘိက္ခူ။ အမိပ္ပေတာ-
ဟူ ဖွင့်တော်မူသည်။

ရာဇဝလ္လဘေဟိတိ၊ ကား။ လဇ္ဇီပေသလာဒီနံ၊ လဇ္ဇီပေသလစသော
ပဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဥပေါသထာဒိအန္တရာယကရာ၊ ဥပုသ်စသည်တို့၏အန္တရာယ်
ကို ပြုတတ်ကုန်သော။ အလဇ္ဇီနော၊ အလဇ္ဇီဖြစ်ကုန်သော။ ဘိန္နလဒ္ဓိကာ
စ၊ ကဲ့သောအယူရှိသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊ ရဟန်းတို့ကို။
အမိပ္ပေတာ၊ အလိုရှိအပ်ကုန်၏။

ကဏ္ဍ]ကျောင်းအမှတ်, ကျောင်းပစ္စည်းအမှတ်ဖြင့် သုံးဆောင်အပ် ၁၃၅

သာရတ္ထဒီပနီဋီကာဌ်လည်း-

ကေနိကာယိကာပိ ဥပါသထပဝါရကာနံ အန္တရာယကရာ အလဋ္ဌိနာ ရာဇကုလူပကာ ဝုစ္စန္တိ-

ဟု လာသည်။

ကေနိကာယိကာပို့၊ အယူတပါးရှိသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဥပေါသထပဝါရကာနံ၊ တို့၏။ အန္တရာယကရာ၊ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော။ အလဋ္ဌိနာ၊ အလဋ္ဌိရဟုန်းဖြစ်ကုန်သော။ ရာဇကုလူပကာ၊ မင်းအိမ်သို့ ဂယ်တတ်သော ရဟန်းတို့ကို။ ရာဇဝလ္လဘောဝ်၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။

ထိုဋီကာပါဠ်တို့ဖြင့် ဝိနွဒသေနာသနကိုပြုသော ရာဇဝလ္လဘရဟန်းအရကို ပြတော်မူကြသည်။

"အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ သင်္ဃံ ပါသာဒပရိဘောဂ" န္တိ ဝစနတော ပဂ္ဂလိကေပိ သေနာသနေ သေနာသနပရိဘောဂဝသေန နိယမိတံ သုဝဏ္ဏဃဋဒါဒိကံ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋမာနမ္ပိ ကေဝလံ အတ္တနော သန္တကံ ကတ္ဝာ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ န ဝဋ္ဋတီ-

ဟု သာရတ္ထဒီပနီဋီကာဌ်လာသည်။ ပါစိတ်အဋ္ဌကထာ သေနာသနဝဂ်ပဌမသေနာသနအဖွင့်မှာရှုမလေ။ ဝိနယဝိနိစ္ဆယဋီကာဌ်လည်း နည်းတူလာသည်။

အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ သင်္ဃံ ပါသာဒပရိဘောဂန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ စုဋ္ဌဝါဒ်ဟောတော်မူသောကြောင့်။ ပဂ္ဂလိကေပိ၊ ပဂ္ဂလိကလည်းဖြစ်သော။ သေနာသနေ၊ ကျောင်း၌။ သေနာသနပရိဘောဂဝသေန၊ သေနာသနပရိဘောဂ၏အစွမ်းဖြင့်။ နိယမိတံ၊ မှတ်အပ်သော။ သုဝဏ္ဏဃဋဒါဒိကံ၊ ရွှေဖြင့်ပြီးသောအိုးစသည်ကို။ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ၊ သုံးဆောင်ခြင်းငှာ။ ဝဋ္ဋမာနမ္ပိ၊ အပ်သော်လည်း။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ အတ္တနော၊

မိမိ၏။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာကို။ ကတ္တာ၊ ပြု၍။ ပရိဘုဥ်တုံ၊ သုံးဆောင်ခြင်းငှာ။ နု ဝန်္ဆတိ၊ မအပ်။

ထိုဌီကာပါဠ်ဖြင့် ပဂ္ဂလိကကျောင်းဌ် သေနာသနဖြင့်မှတ်အပ်သော ရွှေဇေ့စသည်ဖြင့်ပြီးသော အသုံးအဆောင်သည် ပဂ္ဂလိကကျောင်းဖြစ်၍ ကျောင်းကိုပိုင်သောရဟန်းသည် သေနာသနပရိဘောဂကိုလည်း ငါသာပိုင်သည်ဟု မိမိဥစ္စာပိုင်ပြု၍ သူတပါးအား ပေးစွန့်ခြင်း, တပါးသောနေရာသို့ယူဆောင်ခြင်း, မိမိဥစ္စာအမှတ်ဖြင့် သုံးဆောင်ခြင်းငှာ မအပ်ဟု ပြတော်မူသည်။ ဂဏကမှာလည်း ပဂ္ဂလိကနှင့် နည်းဟူမှတ်။ တနည်း-ပဂ္ဂလိကေ ပိ-ဌဲ့ ပိ-သဒ္ဒါဖြင့် ဂဏက, သံဃိကမှာလည်း နည်းတူဟု ပြတော်မူသည်။

၅၉။ ရွှေကျောင်းစသည်ကို အလှူခံအပ်-မအပ်

မေး။ ။ရွှေချဲ့သော ကျောင်း, ပြာသာဒ်, ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်ကို လူ့ဘာ အလှူခံအပ်ပါမည်လော။

ဖြေ။ ။ကိုအမေးပုစ္ဆာမှာ စူဠဝါအဋ္ဌကထာ သေနာသနက္ခန္ဓကအဖွင့်၌-

သင်္ဃံ ပါသာဒပရိဘောဂန္တိ ဘုဝဏ္ဏရဇတာဒိဝိစိတြာနိ ကဝါဠာနိ ဂဠုပီဠာနိ တာလဝဏ္ဏာဒီ သုဝဏ္ဏရဇတမယပါနီယဃဋ-ပါနီယသရာဝါနိ။ ယံ ကိဉ္စိ စ်တ္တကမ္မံ ကတံ၊ တံ သင်္ဃံ ဝန်္ဆတိ။ ပါသာဒဿ ဒါသိဒါသံ ဧဝဉ္စ် ဝဏ္ဏုံ ဂေါမဟိ'သံ ဒေဝတာတိ ဝဒန္တိ။ ပါဒဋ္ဌဉ်္စ် ဂဟဏကိစ္စံ နတ္ထိ၊ ပါသာဒေ ပဋိဂ်ဟိတေ ပဋိဂ်ဟိတမေဝ ဟောတိ-

ဟူ၍လည်းကောင်း၊

သစေပိ ရာဇရာဇမဟာမတ္တာဒယော ကေပဟာရေနေဝ မဉ္စ-သတံ ဝါ မဉ္စသဟဿံ ဝါ ဒေန္တိ၊ သင်္ဃ ကပ်ိယမဉ္စာ သမ္ပ-

ဋ္ဌိဆိုတဗွာ။ သမ္မဋ္ဌိဆိုတ္ဝာ စုစုံပြဋ္ဌိပါဋ္ဌိယာ သံသိကပရိဘောဂေန ပရိဘုဥ္ဇထာတိ ဒါဘဗွာ၊ ပုဂ္ဂလိကဝသေန နာ ဒါတဗွာ-ဟူ၍လည်းကောင်း မိန့်ဆိုတော်မူသည်။

သင်္ဃံ ပါသာဒပရိဘောဂန္တိ၊ ကား။ သုဝဏ္ဏရဇတာဒိဝိစိတြာနိ၊ ရှေ့ငွေစသည်တို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်စွာပြုအပ်ကုန်သော။ ကဝါဋ္ဌာနိ၊ တံခါးရွက်တို့သည် လည်းကောင်း။ မဥ္စပီဌာနိ၊ ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်တို့သည်လည်းကောင်း။ သုဝဏ္ဏရဇတမယပါနီယဆဋ္ဌပါနီယသင်္ခဝါနိ၊ ရှေ့ငွေဖြင့် ပြီးသော သောက်ရေအိုး, သောက်ရေခွက်တို့သည် လည်းကောင်း။ ယံကိဉ္စိ၊ အလုံးစုံသော။ စိတ္တကမ္မကတံ၊ ဆန်းကြယ်စွာပြုအပ်သော ဝတ္ထုသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တံ သင်္ဃံ၊ ထိုအလုံးစုံသည်။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။ ပါသာဒဿ၊ အား။ ဒါသိဒါသံ၊ ကျွန်မိန်းမ ကျွန်ယောကျ်ားကိုလည်းကောင်း။ ခေတ္တံ၊ လယ်ကိုလည်းကောင်း။ ဝတ္ထုံ၊ ယာကိုလည်းကောင်း။ ဂဝါမဟိံသံ၊ နွားကျဲကိုလည်းကောင်း။ ဒေမ၊ လှူပါကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ပါဠေက္ခဲ၊ အသီး။ ဂဟဏကိစ္စံ၊ အလှူခံဖွယ်ကိစ္စသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပါသာဒေ၊ ပြာသာဒ်ကို။ ပဋိဂ္ဂဟိတေ၊ အလှူခံသည့် ရှိသော်။ ပဋိဂ္ဂဟိတဘဝေ၊ အလှူခံအပ်သည့် သာလျှင်ဟောတို့၊ ၏။

ရာဇရာဇမဟာမတ္တာဒယော၊ မင်း, မင်း၏အမတ်စသော သူတို့သည်။ ဧကပဟာရေနေဝ၊ တပြိုင်နက်အား ဖြင့် သာလျှင်။ မဉ္စသတံ ဝါ၊ ညောင်စောင်းတရာကိုလည်းကောင်း။ မဉ္စသဟဿံ ဝါ၊ ညောင်စောင်းတထောင်ကိုလည်းကောင်း။ သဧပိ ဓဒန္တိ၊ အကယ်၍ လှူဒါန်းကုန်သည် ဖြစ်အံ့။ သဧဗွ၊ ကုန်သော။ ဂဟိယမာနဉ္စ၊ အပ်ဆောင်ညောင်စောင်းတို့ကား။ သမ္ပဋ္ဌိဆိတဗွာ၊ အလှူခံအပ်ကုန်၏။ သမ္ပဋိစ္ဆိဝ္ဘ၊ ၍။ ဝုစ္စတိ-ပါဋ္ဌိယာ၊ သီတင်းကြီး အစဉ်အား ဖြင့်။ သံသိကပရိဘောဂေန၊ သံသိကသုံးဆောင်ခြင်းဖြင့်။ ပရိဘုဥ္ဇဆ၊ သုံးဆောင်ကြကုန်ဟေဝ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဒါတဗွာ၊ ပေးအပ်ကုန်၏။ ပုဂ္ဂလိကဝသေန၊ ပုဂ္ဂလိက၏အစွမ်းဖြင့်။ နာ ဒါတဗွာ၊ မပေးအပ်ကုန်။

သာဂရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌လည်း-

ကပ္ပိယာမဉ္စာ သမ္မဋ္ဌိစ္ဆိတဗ္ဗာတိ "သံဃဿ ဒေမာ"တိ ဒိန္နံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ သစေ ပန "ဝိဟာရဿ ဒေမာ"တိ ဝဒန္တိ၊ သုဝဏ္ဏရဇတာမယာဒိအကပ္ပိယမဉ္စေပိ သမ္မဋ္ဌိစ္ဆိတုံ ဝဋ္ဋတိ-

ဟု ဖွင့်ဒတော်မူသည်။

အကပ္ပိယမဉ္စာ သမ္မဋ္ဌိစ္ဆိတဗ္ဗာတိ၊ ကား။ သံဃဿ၊ အား။ ဒေမ၊ လှူဒါန်းပါကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒိန္နံ၊ လှူသည်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုတော်မူအပ်၏။ ပန၊ မအပ်သည်မှတပါး အပ်သည်ကိုဆိုဦးအံ့။ ဝိဟာရဿ၊ ကျောင်းအား။ ဒေမ၊ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သစေ ဝဒန္တိ၊ အကယ်၍ ဆိုကုန်သည်ဖြစ်အံ့။ သုဝဏ္ဏရဇတမယာဒိအကပ္ပိယမဉ္စေပိ၊ ရွှေငွေစသည်ဖြင့်ပြီးသော မအပ်သော ဥစ္စာတို့ကိုလည်း။ ဝ၊ ရွှေငွေဖြင့်ပြီးသော မအပ်သော ဥစ္စာစသည်တို့ကိုလည်း။ သမ္မဋ္ဌိစ္ဆိတုံ၊ အလှူခံခြင်းငှာ။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။

ဤသို့လာသော အဋ္ဌကထာ, ဋီကာပါဠိတော်ဖြင့် ရွှေငွေသောကျောင်း, ပြာသာဒ်, ဥစ္စာစသော်, အင်းပျဉ် စသည်တို့ကို ကပ္ပိယဝေါဟာရဖြင့် အပ်ခြောင်ခံယူနိုင်မှု ပဋိက္ခိပ်က, သံဃိက နှစ်ပါးလုံးပင် အပ်သည်။ အကယ်၍ ဝေါဟာရဖြင့် ခံယူမှု ပဋိက္ခိပ်က, သံဃိက နှစ်ပါးလုံးပင် မအပ်သော အဝိပ္ပဝါယ် အရိပ်ထင်သည်။

ဋီကာမှာ-"အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ သင်္ဃံ ပါသာဒပရိဘောဂန္တိ ဝစနတော ပဋိက္ခိပေပိ သေနာသနပရိဘောဂဝသေန နိယမေတံ သုဝဏ္ဏဃဋာဒိကံ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋမာနမ္ပိ ကေဝလံ အတ္တနော

သန္တကံ ကတ္တာ ပရိဘုဉ်တုံ နု ဝဋ္ဋတိ''ဟု သေနာသနဝဂ်၌ဆိုခဲ့ပြီးသော စကားကိုထောက်၍ သိလေ။ ငငိရဗုဒ္ဓိဋ္ဌိကာမှာ အဖွင့်မငှ်။

ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၌ကား ဂင်းသေနာသနအဖွင့်၌—

သုဝဏ္ဏရဇတာဒိဝိစိတြာနိတိ သံဃိကသေနာသနံ သန္ဓာယ စုံတွံ။ ပုဂ္ဂလိကံ ပန သုဝဏ္ဏာဒိဝိစိတြံ ဘိက္ခုဿ သမ္ပဒိစ္ဆိတုမေဝ နု ဝဋ္ဋတိ၊ ''နု ကေနစိ ပရိယာယေန ဇာတရူပရဇတံ သာဒိတဗ္ဗ''န္တိ စုတ္တတ္တာ။ တေနေဝတ္ထ အဋ္ဌကထာယံ''သံဃိကဝိဟာရေ ဝါ ပုဂ္ဂလိကဝိဟာရေ ဝါ''တိ နု စုတ္တံ—

ဟူ၍လည်းကောင်း၊

ကပ်ိယမဠွာ သမ္ပဋိစ္ဆိတဗ္ဗာတိ ဣမိနာ ''သုဝဏ္ဏာဒိဝိစိတြံ အာကပ်ိယမဠွံ သံဃဿဒေမာ''တိ ဝုဒ္ဓတ်ိ သမ္ပဋိစ္ဆိတုံ နု ဝဋ္ဋတိတိ ဒသ်ေတိ။ ဝိဟာရဿ ဒေမာတိ ဝုဒ္ဓတ္တာ သံဃဿေဝ ဝဋ္ဋတိ၊ နု ပုဂ္ဂလဿ။ ဧတ္တာဒိ ဝိယာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ—

ဟူ၍လည်းကောင်း ဆိုတော်မူ၏။

သုဝဏ္ဏရဇတာဒိဝိစိတြာနိဘိ၊ ကား။ သံဃိကသေနာသနံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သုဝဏ္ဏာဒိဝိစိတြံ၊ ဝတ္ထုသည်ဖြင့် ဆန်းကြယ်သော။ ပုဂ္ဂလိကံ ပန၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကကျောင်းကိုကား။ ဘိက္ခုဿ၊ အား။ သမ္ပဋိစ္ဆိဘုဓမ၊ အလှူခံခြင်းငှာသာလျှင်။ နု ဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။ နု ကေနစိ ပရိယာဓယေန ဇာတရူပရဇတံ သာဒိတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍။ စုတ္တတ္တာ၊ ဟောတော်မူသောကြောင့်တည်း။ တေနေဝ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌၊ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ သံဃိကဝိဟာရေ ဝါ ပုဂ္ဂလိကဝိဟာရေ ဝါတိ၊ ဟူ၍။ နု စုတ္တံ၊ ဆိုတော်မူ၏။

ကပ်ိယမဠွာ သမ္ပဋိစ္ဆိတဗ္ဗာတိ ဣမိနာ၊ ဟူသောဤပါဌ်ဖြင့်။ သုဝဏ္ဏာဒိဝိစိတြံ၊ ရွှေစသည်တို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်သော။ အာကပ်ိယမဠွံ၊ မအပ်သော ညောင်စောင်းကို။ သံဃဿ၊ အား။ ဒေမ၊ လှူပါ၊ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။

ဝုတ္တောပိ၊ ဆိုသော်လည်း။ သမ္ပဋိစ္ဆိတုံ· အလွှဲခံခြင်းငှာ။ နု ဝန္ဒုတိ၊ မအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿတိ၊ ပြတော်မူ၏။ ဝိဟာရဿ၊ ကျောင်းအား။ ဒေမ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ ရှိသော်။ သံဃဿဝ၊ အားသာလျှင်။ ဝန္ဒတိ၊ အပ်၏။ ပဂ္ဂလဿ၊ အား။ နဝန္ဒတိ၊ မအပ်။ ဓေတ္တာဒိဝိယ၊ ကျောင်းအား လွှဲသောလယ်သည် သံဃာအားသာ အပ်၍ ပဂ္ဂိုလ်အား မအပ်သကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

ထိုဝိမတိဋီကာရှင်အလိုတော်၌ ကပ္ပိယဝေါဟာရဖြင့်ခံယူသော ရွှေချသော ကျောင်း ပြာသာဒ် ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်စသော သေနာသနပရိဘောဂတို့သည်လည်းကောင်း၊ ကျောင်းအားလွှဲသော အကပ္ပိယဝတ္ထုတို့သည်လည်းကောင်း သံဃိကသာ အပ်သည်။ ပုဂ္ဂလိက မအပ်ဟု ဆိုရာ၌ သံဃိကမှာ တစုံတယောက်သောပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိဥစ္စာပြုခြင်းငှာ မတတ်ကောင်းသည်ဖြစ်၍ မိမိဥစ္စာဟု အမှတ်မပြုပဲသော မိမိဥစ္စာအဖြစ်မှ လွှတ်၍ ကျောင်းဟူသောအမှတ်, ကျောင်းပစ္စည်းဟူသော အမှတ်ဖြင့် သုံးဆောင်နိုင်ယည်ကိုရည်၍ သံဃိကသာအပ်သည်ဟု ဆိုလိုရိပ်ဆင်သည်။

ပုဂ္ဂလိကမှာ ကိုယ်ပိုင်သော ကျောင်းဖြစ်၍ ငါ့ကျောင်းဟူသော အမှတ်, သေနာသနပရိဘောဂမှာလည်း ကျောင်းကိုပိုင်၍ ငါ့ပစ္စည်းဟူသော အမှတ်, ကျောင်းအား လွှဲသောပစ္စည်းကိုလည်း ငါ့ပစ္စည်းဟူသော အမှတ်သည်ရာ မကင်းနိုင်သည်ကိုရည်၍ ပုဂ္ဂလိက မအပ်ဟု ဆိုလိုရိပ်ထင်သည်။ အကယ်၍ မိမိဥစ္စာဟူသောအမှတ်သည်ရာမရှိပဲနှင့်သာ ကျောင်းဟူသောအမှတ်, ကျောင်းပစ္စည်းဟူသောအမှတ်ဖြင့် သုံးဆောင်နိုင်မူ ပုဂ္ဂလိကလည်း သံဃိကကဲ့သို့ အပ်သည်ဟု ခွင့်ပြုလိုရိပ်ထင်သည်။

သစေ ပန သံဃံ ဝါ ဂဏံ ဝါ ပုဂ္ဂလံ ဝါ အနာမသိဘ္ဘာ ဂုမံ ဟိရညသုဝဏ္ဏံ စေတိယဿ ဒေမ ဝိဟာရဿ ဒေမ နဝကမ္မဿ ဒေမဘတိ ဝဒန္တိ ပဋိက္ခိပိတုံ နဝန္ဒတိ—

ဟု လာသော ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ ရာဇသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်ကိုလည်း ထောက်။

ထိုအဋ္ဌကထာ၌ "သံဃံ ဝါ"ဖြင့် သံဃိကကျောင်း, "ဂဏံ ဝါ" ဖြင့် ဂဏိကကျောင်း, "ပုဂ္ဂလံ ဝါ"ဖြင့် ပုဂ္ဂလိကကျောင်းအား လှူရာ အပ်သကဲ့သို့ အဓိပ္ပာယ်ထင်သည်။

ထိုသို့ယူမှ "သေနာသနေ ကိဉ္စိ ပဋိသေဓေတဗ္ဗံ နတ္ထိ အညတြ ဝိရဒ္ဓသေနာသနံ" ဟူသောအဋ္ဌကထာ, အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ သပ္ပံ ပါသာဒပရိဘောဂန္တိ ဝစနတော ပုဂ္ဂလိကေပိ သေနာသနေ သေနာ-သနပရိဘောဂဝသေန နိယမိတံ သုဝဏ္ဏဃဋသဒိသံ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋမာနမ်ိဳ ကေဝလံ အတ္တနော သန္တကံ ကတ္ဝာ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ န ဝဋ္ဋတီ" ဟူ လာသော သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ, ဝိနယဝိနိစ္ဆယဋီကာတို့နှင့် ညီညွတ်မည်။

ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာ၌လည်း ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာလာစကားရပ်ကို ပြုပြီး၍-

> တသ္မာ ဘဂဝတော အာဏာ သမ္ပဋ္ဆန္နေဟိ လဇ္ဇိပေသလ-ဗဟုဿုတသီက္ခာကာမေဘူတေဟိ ဘိက္ခူဟိ သဒ္ဓိ မနသိ ကာ-တဗ္ဗမိဒံ ဌာနံ—

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

ဘဂဝတော၊ ဘုရားမြတ်စွာ၏။ အာဏံ၊ အာဏာတော်ကို။ သမ္ပဋိ-စ္ဆန္နေဟိ၊ ဝန်ခံကုန်သော။ လဇ္ဇိပေသလဗဟုဿုတသီက္ခာကာမဘူတေဟိ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဘိက္ခူဟိ၊ ဟိုဘဲသည်။ ဣဒံ ဌာနံ၊ ဤအရာကို။။ သဒ္ဓိ၊ ကောင်းစွာ။ မနသိ ကာတဗ္ဗံ၊ နှလုံးသွင်းအပ် ဆင်ခြင်အပ်၏။

ဤအရာဌာန၌ ရှေးဆရာမြတ်တို့ အယူဝါဒ ကွဲပြားကြသည်ကို ရဟန်းငယ်တို့ သိစေခြင်းငှာ, သီမဝိဒသောဓနကျမ်းမှ ထုတ်ဆောင်၍ ပြလိုက်ပေအံ့။

> ယော ကောစိ ယဿ ဝိဟာရဿ ယာနိ တဉ္စ်ာဂတာနေတ္တာ-ဝတ္ထာဒီနိ ဒတ္ဝာ တံသဟိတဝိဟာရံ ပုဂ္ဂလဿ ဒေတိ၊ တံသဟိ-တဝိဟာရံ ပုဂ္ဂလိကဿာဝေန ပဋိဂ္ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ဥဒါဟု

သံဃိကဘာဝေနေဝါတိ။ တတြာယံ ဝိသဇ္ဇနာ- ယဒိ ဟိ ရာဇရာဇမဟာမတ္တာဒီသု ယော ကောစိ ဝိဟာရဿ တဋ္ဌာက-ခေတ္တဝတ္ထာဒီနိ ဒေတိ၊ ဧဝံ သတိ ပဋိက္ခိပိတုံ န ဝဋ္ဋတီတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တေန ဝုတ္တံ ဝိနယအဋ္ဌကထာယံ "ဣမံ တဋ္ဌာကံ ဣမံ ခေတ္တံ ဣမံ ဝတ္ထုံ ဝိဟာရဿ ဒေမာတိ ဝုတ္တေ ပဋိက္ခိပိတုံ န ဝဋ္ဋတီ" တိ စ, "ပါသာဒဿ ဒါသိဒါသံ ခေတ္တံ ဝတ္ထုံ ဂဂါမဟိံသံ ဒေမာတိ ဝဒန္တိ၊ ပါဠိယံ္ကံ ဂဟာဏကိစ္စံ နတ္ထိ၊ ပါသာဒေ ပဋိဂ္ဂဟိတေ ပဋိဂ္ဂဟိတမေဝ ဟောတီ" တိ စ။

ဝိနိစ္ဆယပက်ရဏေ စ—

"ခေတ္တံ ဝတ္ထုံ တဋ္ဌာကံ ဝါ၊ ဒေမ ဂဂါအဇိအာဒိကံ။ ဝိဟာရဿာတိ ဝုတ္တေပိ၊ နိသေဓေတုံ န ဝဋ္ဋတီ" တိ။

ခုဒ္ဒသိက္ခာပကရဏေ စ—"ခေတ္တာဒီနိ ဝိဟာရဿ၊ ဝုတ္တေ ဒမ္မိတိ ဝဋ္ဋတီ" တိ ဝုတ္တံ။

ဝိဟာရဿ ဒေမာတိ စေတ္ထ သံဃိကဝိဟာရဿေဝ၊ န ပုဂ္ဂလိကဝိဟာရဿာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ ဝိမတိဝိနောဒနိယံ "ဝိဟာရဿ ဒေမဴတိ သံဃိကဝိဟာရံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ" န္တိ။

ပါသာဒဿာတိ စ သာမညေန ဝုဒ္ဓေပိ "တေန ခေါ ပန သမယေန ဝိသာခါ မိဂါရမာတာ သံဃဿ အတ္ထာယ သဒ္ဓိံ ပါသာဒံ ကာရာပေတုကာမာ ဟောတိ ဟတ္ထိနံ့ခက" န္တိ ဣမသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ ပါသာဒပရိဘောဂဿ အနုညာတတ္တာ သံဃိ-ကံယေဝ ပါသာဒံ သန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ ဝိညာယတိ။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ ဝိမတိဝိနောဒနိယံ "သဗ္ဗံ ပါသာဒပရိဘောဂန္တိ ပါဠိယံ အဋ္ဌကထာယ ဝဏ္ဏနာဓိကာရေ 'သုဝဏ္ဏာဒိဝိစိတြာနိ' တိ ဣဒံ သံဃိကသေနာသနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ပုဂ္ဂလိကံ ပန သုဝဏ္ဏာ-

ဒီဝိစိတြံ့ ဘိက္ခုဩ သမ္ပဋိစ္ဆိတုမေဝ နု ဝဋ္ဋတိ။ 'နု ကေနစိ ပရိယာယေန ဇာတရူပရဇတံ သာဒိတပ္ပ'န္တိ စုဉ္ဘတ္တာ။ ဧတနေ-ဧဝတ္ထ အဋ္ဌကထာယံ 'သံဃိကဝိဟာရေ ဝါ ပုဂ္ဂလိကဝိဟာရေ ဝါ'တိ နု စုတ္တန္တိ, 'ဘိက္ခူနံ ဓမ္မဝိနယဝဏ္ဏနဋ္ဌာနေ'တိ စုတ္တတ္တာ သံဃိကမေဝ သုဝဏ္ဏာဒီမယံ သေနာသနံ, သေနာသန-ပရိက္ခာရာ စ ဝဋ္ဋန္တိ၊ နု ပုဂ္ဂလိကာနီတိ ဂဟေတပ္ပ'န္တိစ။ တသ္မာ တဋ္ဌာကဧတ္ထာဒိသဟိဘဝိဟာရေ သံဃိကာယေဝ ဟာတိ၊ နု ပုဂ္ဂလိကောတိ ဝိနယကောဝိဒေဟိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ သဧစ ပန ရာဇရာဇမဟာမတ္တာဒီသု ယောကောစိ တဋ္ဌာကဧတ္ထာဒိသဟိတံ ဝိဟာရံ ပုဂ္ဂလဿ တံဝိဟာရသဟိတဘာဝံ အာရောစေတ္ဝာ ဒေတိ၊ ဧဝံ သတိ ပုဂ္ဂဿ သံဃိကဝိဟာရဘာဝေနေဝ ပဋိဂ္ဂ-ဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ နု ပုဂ္ဂလိကဝိဟာရဘာဝေနာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ကသ္မာ? ဝိဟာရဿ ဒေမာတိ ဝတ္ဝာ ဒိန္နာနံ တဋ္ဌာကဧတ္ထာဒီနံ သံဃဧဿေဝ ဝဋ္ဋမာနတ္တာ။ တေနေဝါဟ ဝိမတိဝိနောဒနိယံ ''ဝိဟာရဿ ဒေမာတိ ဝုတ္တေ သံဃဿေဝ ဝဋ္ဋတိ၊ နု ပုဂ္ဂလဿ၊ ဧတ္ထာဒိ ဝိယာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗ''န္တိ။

တတြာယံ ယောဇနာ-''ဝိဟာရဿ ဒေမာတိ'' ဝတ္ဝာ ဒိန္နံ ဧတ္ထာဒိ သံဃဿ ဝဋ္ဋတိ ဝိယာ၊ ပုဂ္ဂလဿ ဧဝံ ''ဝိယာရဿ ဒေမာ''တိ ဝုတ္တံ သုဝဏ္ဏာဒိဝိစိတ္တံ အကပ္ပိယမဉ္စိ သံဃဿ ဝဋ္ဋတိ။ နု ပုဂ္ဂလဿာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ သံဃဧဿေဝ ကပ္ပိယဝေါဟာရေန ဧတ္ထာဒိနိ ပဋိဂ္ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ တဿာ ဟိ ဝုတ္တံ ဝိမတိဝိနောဒနိယံ ''စတ္ထာရော ပစ္စယာ ပရိဘုဉ္ဇာတိ ဒေတိ ဝဋ္ဋတီဟိ ဧတ္ထ 'ဘိက္ခုသံဃဿ စတုပစ္စယပရိဘောဂတ္ထာယ တဋ္ဌာကံ ဒိပ်ိ'တိ ဝါ, 'ဘိက္ခုသံဃော စတ္ထာရော ပစ္စယာ ပရိဘုဉ္ဇတု တဋ္ဌာကံ ဒိပ်ိ'တိ ဝါ, 'ဣဒံတာ တဋ္ဌာကဒတာ ဥပဋ္ဌဟ္တု ဧတ္ထာရော ပစ္စယာ ဒမ္မိ'တိ ဝါ ဝတ္ဘုမ္မိ ဝဋ္ဋတိ။ ဣဒဉ္စ သံဃဧဿေဝ ဒိယျမာနတ္တာ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ပုဂ္ဂလဿ ပန ဧဝမ္မိ ဒိန္နာဋ္ဌာကဧတ္ထာဒိ နု

ဝဋ္ဋတိ။ သုဒ္ဓစိတ္တာဿ ဥဒကပရိဘောဂတ္ထံ ကုပပေါက္ခရဏိ-
အာဒယော ဝဋ္ဋန္တိ။ သံဃဿ တဥ္စာကံ အတ္ထိ၊ တံ ကထန္တိ-
အာဒိနာ ဟိ သဗ္ဗတ္ထ သံဃဿ ဝေသနေဝ ဝုတ္တန္တိ၊ ခေတ္တာ-
ဒယော ပန သဗ္ဗေ သံဃဿေဝ ဝဋ္ဋန္တိ၊ ပါဋိယံ ပဂ္ဂလိကဲ-
ဝဿန ဂဟေတုံ အနုဇာနာတတ္တာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗ''န္တိ စ။

ပဂ္ဂလဿ ပန ပဂ္ဂလာနဥ္စ ခေတ္တဝတ္ထာဒီနိ ကပ္ပိယဝေါဟာ-
ရေနပိ ပဋိဂ္ဂဟေတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ ဝေဠုကတ္ဘာ ဝိမတိဝိနော-
ဒနိယံ ''ခေတ္တဝတ္ထာဒီနိပိ ကပ္ပိယဝေါဟာရေနပိ ပဋိဂ္ဂဟေတုံ
န ဝဋ္ဋတိ။ တထာ အနုဇာနာတတ္တာတိ ဝိညာယတိ။ ခေတ္တဝတ္ထု-
ပဋိဂ္ဂဟဏာ ပဋိဝိရုဟတော ဟောတိဘိအာဒိနာ ဟိ ပဋိက္ခိ-
တ္တော့သု ကေဿေဝ ပဂ္ဂလိကဝဿေန ဂဟဏေ အနုဇာနာတေ
ဟဒိတရုနံ တထာ ဂဟေတဗ္ဗတာ သိဒ္ဓါဝ ဟောတိ'' တိ ဝုတ္တံ။
တသ္မာ တဥ္စာကခေတ္တဝတ္ထာဒိသဟိတဿ ဝိဟာရဿ သံဃိက-
ဘာဝေနေဝ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗတာ သိဒ္ဓါဝ ဟောတီတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာတိ။
အယံ ဟံသာဝတိ့ယာ ပါဒမာကွမဟာထေရာနံ ဝိသဇ္ဇနာ။

ရာမညရဋ္ဌဝါသိနော ပန မဟာထေရာ ''ပဂ္ဂလိကဘာဝေ-
နာပိ ပဋိဂ္ဂဟေဟဘဗ္ဗမေဝါ''တိ ဝဒန္တိ။ တထာ ဇမ္မယရဋ္ဌဝါသိ-
နောပိ မဟာထေရာ။တထာ သုနာပရန္တရဋ္ဌဝါသိနော ပိ့ မဟာ-
ထေရော။ တထာ ဣသိနဂရဝါသိနောပိ့ မဟာထေရာ''ပဂ္ဂလိက-
ဘာဝေန ပဋိဂ္ဂဟေပိ့ ဒေါသော နတ္ထိ''တိ ဝဒန္တိ။

တေသံ မဟာထေရာနံ အယမဓိပ္ပါယော – လာဘသိမာ
နာမေသာ နေဝ သမ္မာသမ္ဘုဒ္ဓေန အနုညာတာ၊ န ဓမ္မသင်္ဂါဟ-
ကေဟိ ဌပိတာ။ အပိ စ ခေါ ပုဗ္ဗေကေဟိ လာဘ-
ဒါယကေဟိ ဌပိတာ။ တသ္မာ ပုဗ္ဗေကာ ရာဇရာဇမဟာ-
မတ္တာဒယော ဝိဟာရံ ကာရာပေတ္ဝာ တဿ ဝိဟာရဿ

လာဘတ္ထာယ ပဒေသံ ပရိစ္ဆိန္ဒိတ္ဝာ ဌပေန္တိ။ ယံ ဇေတ္ထန္တရေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ သဗ္ဗံ အမ္မာကံ ဝိဟာရဿ ဒေမာတိ ဝတ္ဝာ တံ ပန ဝိဟာရံ အတ္တနာ ရုစိတဿ ယဿ ကဿစိ ပုဂ္ဂလဿ "ဣမံ ဝိဟာရံ တုယ္ဟံ ဒမ္မိ၊ တဝ ဝိဟာရော ဟောတု" တိ ဝါ အတ္တနော ရုစိယာ ဒေတိ။ သော်ပိ ပုဂ္ဂလော "အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ပဉ္စန္နံ လေဏာနံ ဝိဟာရ" န္တိအာဒိနာ အနုညာတဝိဟာရမေဝ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ ဘဂဝတာ အနုညာတဝိဟာရဿေဝ ပဋိဂ္ဂဟိတတ္တာတိ။ တသ္မိံ ဝိဟာရေ ခေတ္တဝတ္ထာဒီနိ အတ္ထိတိ စေ၊ "ခေတ္တဝတ္ထု ပဋိဂ္ဂဟဏာ ပဋိဝိရဟတော ဟောတိ" တိအာဒိနာ ယံ ခေတ္တာဒိဝတ္ထု ပဋိဂ္ဂဟဏံ ပဋိက္ခိတ္တံ၊ တဿ ခေတ္တာဒိဝတ္ထုဿ အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတတ္တာ။ ဝိဟာရမ္ပတ္တမေဝ ဟိ ပဋိဂ္ဂဟိတော တပ္ပဋိဗဒ္ဓါ ခေတ္တာဒိဝတ္ထုသ္မိံ ဥပ္ပန္နစီဝရုပ္ပါဒတ-ကိလာနုပဋ္ဌာယကဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရာပိ တဿေဝ ပုဂ္ဂလဿ ကပ္ပိယ-ဘာဝေန ဝတ္တန္တိ။ ပုဂ္ဂလဿ ပဋိဂ္ဂဟဏေ ဝါ ပရိဘုတ္တေ ဝါ ဒေါသော နတ္ထိ၊ ဘဂဝတာ ဧဝ အနုညာတဿ ကပ္ပိယ-ပစ္စယဿ ပရိဘုဉ္ဇိတတ္တာ။ သုတ္တံ အာဟရိတိ စေ၊ "အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ သဗ္ဗံ ပါသာဒပရိဘောဂ" န္တိ။

နနု စ ဝိသာခါ မိဂါရမာတာ သံဃဿေဝ အတ္ထာယ သာဋိန္ဒံ ပါသာဒံ ဟတ္ထိနခံ ကတန္တိ။ သစ္စံ၊ တထာပိ ပုဂ္ဂလော သံဃဿ ပရိယာပန္နော၊ သံဃဿ ပါသာဒပရိဘောဂေ အနု-ညာတေ တဒန္တောဂဓဿပိ ပုဂ္ဂလဿ အနုညာတမေဝ ဟောတိ။ အညထာ ပုဂ္ဂလေ အန္တောဝိဟာရေ နိသဇ္ဇနယေဝ သံဃော တသ္မိံမေဝ ဝိဟာရသိမေ ကမ္မံ ကရောန္တောပိ ကမ္မကောပေါ နာ ဘဝေယျ အဝဂ္ဂါရဟတ္တာတိ။ ဝက္ခတိ စ သာရတ္ထဒီပနိယံ "အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ သဗ္ဗံ ပါသာဒပရိ-ဘောပန္တိ ဝစနတော ပုဂ္ဂလိကေပိ သေနာသနေ သေနာသန-ပရိဘောဂဝသေန နိယမိတံ သုဝဏ္ဏဃဋာဒိကံ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ

ဝတ္တဲ့မာနမ္ပိ ကေဝလံ အတ္တာနော သန္တကံ ကတ္ဝာ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ
နု ဝဋ္ဋတီ”တိ။ ဣမိနာပိ ဝစနေန ပုဂ္ဂလိကဝိဟာရဿပိ သဗ္ဗ-
ကပ္ပိယဘာဝေါ ဝိညာယတိ၊ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ သဗ္ဗံ
ပါသာဒပရိဘောဂန္တိ ဉာပကဿ ဒိဿနတော။ သုဝဏ္ဏဿဋ္ဌာဒိ-
ကန္တိ ထွေ အာဒိ-သဒ္ဒေါ ပရိယာဒတ္ထော, ပကာရတ္ထော ဝါ။
ဟေန ရဇတဟာရကုဋ္ဌဇာတိဖလိကာဒီနိ အကပ္ပိယဿဋ္ဌာနိ,
သုဝဏ္ဏရဇတဟာရကုဋ္ဌဇာတိဖလိကာဒိဘာဇနသရာဝါဒီနိ စ
သေနာသနပရိက္ခာရာနိ စ သင်္ဂဏှာတိ။ တာနိ ဘိက္ခုဿ
ပရိက္ခာရဘာဝေန ဝဋ္ဋန္တိ။ တထာ ဒါသိဒါသဂေါမဟိံသာဒိပိ။
တထာ ဇေတ္တာဒိဝတ္ထုပိ ဘိက္ခုဿ အတ္တနော သန္တံကဘာဝေန
ပဋိဂ္ဂဟေတုံ နု ဝဋ္ဋတိ။ ဝိဟာရဿ ပန ပဋိသေဓေတဗ္ဗံ
နတ္ထိ၊ သဗ္ဗ-သဒ္ဒဿ ဒိဿနတော။ တေနေဝါဟ သမန္တ-
ပါသာဒိကာယ ဝိနယအဋ္ဌကထာယ “သေနာသနေ ပန
ဒ္ဝါရဏဝါဠဝါတပါနကဝါဠာဒီသု သဗ္ဗရတနမယမ္ပိ ဝဏ္ဏ-
မဋ္ဌကမ္ပံ ဝဋ္ဋတိ။ သေနာသနေ ကိဉ္စိ ပဋိသေဓေတဗ္ဗံ နတ္ထိ
အညတြ ဝိနဒ္ဓိသနာသန”န္တိ။ ဣမိနာ “ဌပေတ္ဝာ ဂါမဉ္စ
ဂါမူပစာရဉ္စာ” တိ ထွေ ဝိရုဒ္ဓသေနာသနံ ဌပေတ္ဝာ သဗ္ဗ-
ကပ္ပိယာကပ္ပိယံ ဝိဟာရဿ ကပတိ၊ ကိဉ္စိ အပ္ပမတ္တကမ္ပိ ပဋိ-
သေဓေတဗ္ဗံ နာမ နတ္ထိတိ ဝိညာယတိ။ တေနေဝါဟ ဝိနယ-
ဝိနိစ္ဆယေ—

“ခေတ္တံ ဝတ္ထုံ တဒုဘယံ ဝါ၊ ဒေမ ဂေါအဇိအာဒိကံ။
ဝိဟာရဿာတိ ဝုတ္တေပိ၊ နိသေဓေတုံ နု ဝဋ္ဋတီ”တိ။

နနု စ “ဝိဟာရဿ ဒေမာတိ သံဃိကဝိဟာရံ သန္ဓာယ
ဝုတ္တ”န္တိ ဝိမတိဝိနောဒနိယံ ဝုတ္တန္တိ။ ဝုတ္တံ၊ ထွေ ဟိ အာစရိ-
ယဿ အဓိပ္ပါယေန ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ခေတ္တဝတ္ထာဒီနိ ပုဂ္ဂလိက-
ဝိဟာရဿ ဒေမာတိ ဝုတ္တေ “နာ ကပ္ပတိ ဥပါသကာ”တိ ပဋိက္ခိပိ-

တဗ္ဗံ။ ကသ္မာ? ပဋ္ဌလဿ တဿ ဝိဟာရဿ ဒိန္နေ ပဋ္ဌလဿ ဒိန္နမေဝ ဟောတိ။ ဧဝံ သတိ "ခေတ္တဝတ္ထုပဋိဂ္ဂဟဏာ ပဋိဝိရဟတော ဟောတီ"တိ အာဒိနာ ဝုတ္တသိက္ခာပဒေန ကာရေတဗ္ဗတံ အာပဇ္ဇတိ။ သံဃိကဝိဟာရဿ ပန န ပဋိက္ခိပိ-တဗ္ဗံ။ ကသ္မာ? သော ပဋ္ဌလော တဿ သံဃိကဝိဟာရဿ အနုဿရော၊ စာတုဒ္ဒိသ သံဃ ဥဒ္ဒိဿ ဒိန္နံ ယ ကဉ္စု ဥဒ္ဒိက္ခ ဝါ ဟန္တံ ဝါ ပဒေသံ အစ္ဆိန္ဒိတ္ဝာ ဂဏ္ဟန္တဿပိ ပါရာဇိကော န ဟောတိ၊ သဗ္ဗဿေဝ စာတုဒ္ဒိသိကဿ သံဃဿ ဓုရနိက္ခေ-ပဿ အသမ္ဘဝတော။ တသ္မာ သံဃိကဝိဟာရဿ ဒိန္နေ ပဋိက္ခိတ္တေ သံဃဿ လာဘန္တရာယကရော ဟောတီတိ။ ဣမ-မေဝတ္ထုံ သန္ဓာယ "ဝိဟာရဿ ဒေမာတိ သံဃိကဝိဟာရံ သန္ဓာယ ဝုတ္တ"န္တိ ဝုတ္တံ။ ဘဝေယျ ပန ပဋ္ဌလိကဘာဝေနာပိ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗန္တိ။ ဧဝဉ္စ သတိ "သာမိကာနံ ဓုရနိက္ခေပေန"ဘတ္ထေ ကေဿ သန္တကေ တဋ္ဌာကေ ဇခေတ္တေ စ ဇာတေ တဿေဝ ဓုရနိက္ခေပေနပ၊ါရာဇိကံ။ ယဒိ ပန တံ တဋ္ဌာကံ သဗ္ဗသာဓာရဏံ၊ ခေတ္တာနိ ပါဋိပုဂ္ဂလိကာနိ၊ တဿ စ ဓုရနိက္ခေပေ အဝ-ဟာရော။ အထ ခေတ္တာနိပိ သဗ္ဗသာဓာရဏာနိ၊ သဗ္ဗေသံ ဓုရနိက္ခေပေယေဝ ပါရာဇိကံ၊ နာသတီတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗန္တိ ဝိမတိ-ဝိနောဒနီယံ ဝုတ္တဝစနနုနာပိ အဝိရောဓော သိယာ။ တထာ ဟိ ခေတ္တာဝတ္ထာဒိသဟိဘဿ ဝိဟာရဿ ပဋ္ဌလိကဘာဝေန အကပ္ပိယေ သတိ ဂဟဏံ ပဋ္ဌလဿ ခေတ္တဝတ္ထာဒိကံ အာရဗ္ဘ အဘိယုဉ္ဇဘာဝေါ ဘာဝေယျ။ ဧဝဉ္စ ပန ဝဒေယျ "ဓုရံ နိက္ခိပတီတိ ဇော 'ကေဿ သန္တကေ တဋ္ဌာကေ ခေတ္တေ စာ'တိ ဂိဟိသန္တကမေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တ"န္တိ။ တထာပိ နာ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ကသ္မာ?ဓုရံ နိက္ခိပတီတိ ယဒါ ပန သာမိကော "အယံ ထဒ္ဓေါ ကက္ခဋော ဇီဝိတက္ခယမ္ပိ ရိယန္တရာယမ္ပိ မေ ကရေယျ၊ အလံ ဒါနိ မယ္ဟံ ဣမိနာပိ နဿတီ"တိ။ ဇတေနေဝ "ခေတ္တာနိ ပါဋိ-ပုဂ္ဂလိကာနိ၊ တဿ စ ဓုရနိက္ခေပေ"တိ ဝိမတိဝိနောဒနီယံ

ဝုတ္တံ။ တထာ "အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ သဗ္ဗံ ပါသာဒပရိဘောဂန္တိ ဝစနတော ပဂ္ဂလိကေပိ သေနာသနေ သေနာသနပရိဘောဂဝသေန နိယမိတံသုဝ ဏ္ဍဃဋ္ဌာဒိကံ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋမာနမိကေဝလံ အတ္တဇနာ သန္တကံ ကတ္ဘာပရိဘုဉ္ဇိတုံ နာ ဝဋ္ဋတီ" တိ သာဂရတ္ထဒီပနိယံ ဝုတ္တဝစနေနာပိ အဝိရောဓော သိယာ။ တထာ "သေနာသနေ ကတ္ဘိ ဂဠိသေဓေဝဗ္ဘံ နတ္ထိ အညတြ ဝိရဒ္ဓေသနာသန" န္တိ ဒုဋ္ဌကထာဝစနေနာပိ သံသန္ဒနမေဝ။ တထာ "ယံ ဘိက္ခဝေ မယာ ဣဒံ နာ ကပ္ပတီတိ အပ္ပဋိက္ခိတ္တံ၊ တံ စေ ကပ္ပိယံ အနုလောမေတိ၊ အကပ္ပိယံ ပဋိဗာဟတိ၊ တံ ဝေါ ကပ္ပတီ" တိ ဣမိနာ သုတ္တာနုလောမေနာပိ သံသန္ဒနမေဝ။ ကထံ? အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ပဉ္စ လေဏာနိ ဝိဟာရန္တိ၂ာဒိနာ အနုညာတဝိဟာရေဿာပရိဂ္ဂဟိတတ္တာ, ဟပ္ပဋိဗဒ္ဓစိဝရာဒိကပ္ပိယဘဏ္ဍပရိက္ခာရုပိ ဘိက္ခု၂ဿ သဗ္ဗကပ္ပိယာ, ကပ္ပိယာပဘဏ္ဍဿေဝ ပရိဘုဉ္ဇိတတ္တာ စ ဝိဟာရပိဏ္ဍပါတဝိလာနုပဋ္ဌာနုလောမာ စ ဟောန္တိ။ ဧဝံ သုတ္တသုတ္တာနုလောမအာစရိယဝါဒအတ္တနာမတိဟိ သံသန္ဒနတော အညဒတ္ထု၂ဂဲဂ်ါဒဂေန ယမုနောဒကံ ဝိယာတိ ခေတ္တဝတ္ထာဒိသဟိတ ဝိဟာရာ ပဂ္ဂလိကဘာဝေနာပိ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗောတိ ကပ္ပိယာကပ္ပိယာနိ ဝိနယကောဝိဒေဟိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ။ အယံ ဂ္ဂသိနဂရဝံ၂ါသိနံ မဟာထေရာနံ သမာနဝိသဇ္ဇနာ—

ဟု မိန့်ဆိုတော်မူသည်။

အနက်ကား—ယော ကောစိ၊ အမှတ်မရှိသောသူသည်။ ယဿ ဝိဟာရဿ၊ အကြောင်ကျောင်းအား။ ယာနိ၊ အကြောင်သို့ သ ဘောရှိကုန်သော။ တဋ္ဌာက ခေတ္တဝတ္ထာဒီနိ၊ ကန် လယ် ယာ စသည်တို့ကို။ ဒတ္ဝာ၊ လှူ၍။ တံသဟိတဝိဟာရံ၊ ထိုကန် စသည်တို့နှင့်တကွဖြစ်သော ကျောင်းကို။ ပဂ္ဂဟိဿ၊ အား။ ဒေတိ၊ ၏။ တံသဟိတဝိဟာရံ၊ထိုကန် စသည်နှင့်တကွဖြစ်သော ကျောင်းကို။ ပဂ္ဂလိကဘာဝေန၊ အဖြစ်ဖြင့်။

ပဋိဂ္ဂဟဟုတုံ၊ အလှူခံခြင်းငှာ။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်သလော။ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့ မဟုတ်။ သံဃိကဘာဝေန၊ သံဃိကအဖြစ်ဖြင့်သာလျှင်။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်သလော။ ဤတိ အယုံ၊ ဤသည်လျှင်း ပုစ္ဆာ၊ အဖန်းတည်း။

တတြ ဝစနေန၊ ထိုအဓိမန်းစကား၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ ဝိသဇ္ဇနာ၊ အဓိပ္ပာယ်သည်း။ ဟိ၊ ထိုစကားကိုခဲ့ဦးအံ့။ ရာဇရာဇမဟာ-မတ္တာဒီသု။ မင်း မှင်း၏အမတ် စသည်တို့ဟူ၍။ ယော ကောစိ၊ သူသည်။ ဝိဟာရဿ၊ အား။ တဋ္ဌာကဓေတ္တဝတ္ထာဒီနိ၊ ကန် လယ် ယာ စသည်တို့ကို။ ယဒိ ဒေတိ၊ အကယ်၍ လှူသည်ဖြစ်အံ့။ ဝေံ သတိ၊ ရှိသော်။ ပဋိက္ခိပိတုံ၊ ပယ်ခြင်းငှာ။ န ဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။ ဤတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ကေန၊ ထိုကြောင့်။ ဝိနယအဋ္ဌကထာယံ၊ ဝိနည်းအဋ္ဌကထာ၌။ ဤမံ တဋ္ဌာကံ၊ ဤဘဘက်ဆည်ကန်ကို။ ဤမံ ခေတ္တံ။ လယ်ကို။ ဤမံ ဝတ္ထုံ၊ ယာကို။ ဝိဟာရဿ၊ အား။ ဒေမ၊ ကုန်၏။ ဤတိ၊ သို့။ စုံတွေ့၊ သော်။ ပဋိက္ခိပိတုံ၊ ငှာ။ နဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။ ဤတိ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။ ပါဌသာဒဿ၊ ပြဿဒ်အား။ ဒါသိဒါသံ၊ ကျွန်မိန်းမကျွန်ယောကျ်ားကို လည်းကောင်း။ ခေတ္တံ၊ လယ်ကို လည်းကောင်း။ ဝတ္ထုံ၊ ယာကိုလည်းကောင်း။ ဂဂါမဟိ သံ၊ ရွာကိုလည်းကောင်း။ ဒေမ၊ ကုန်၏။ ဤတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဠါဠေဿန္တိ၊ အသိ။ ဂဟဏကိစ္စံ၊ အလှူခံဖွယ်ကိစ္စသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပါဌသာဒဿ၊ ကို။ ပဋိက္ခိပိတေ၊ ခံယူသည်ရှိသော်။ ပဋိက္ခိပိတမေဝ၊ ခံယူအပ်တော့သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဤဘိ စ၊ သို့လည်းကောင်း။ ဝုတ္တံ၊ အဋ္ဌကထာဆရာ ဆိုတော်မူ၏။

ဝိနယဝိနိစ္ဆယပဉ္စိကရုဇေ စ၊ ကျမ်းဌီလည်း။ ခေတ္တံ ဝတ္ထုံ တဋ္ဌာကံဝါ၊ လယ် ယာ ကန်ကိုလည်းကောင်း။ ဂဂါအဇိ အာဒိကံ ဝါ၊ နွားဆိတ်စသည်ကိုလည်းကောင်း။ ဝိဟာရဿ၊ အား။ ဒေမ၊ ကုန်၏။ ဤတိ၊ သို့။ ဝုတ္တေပိ၊ ဆိုအပ်သော်လည်း။ နိဓေသေတုံ၊ တားမြစ်ခြင်းငှာ။ နဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။ ဤတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။

ခုဒ္ဒသိက္ခာပကမရဏော စ၊ ကျမ်းဦလည်း။ ခေတ္တာဒီနိ၊ တို့ကို့။ ဝိဟာရဿ၊ အား။ ဒမိမ်၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ ရှိသော်။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိုတ်တံ၊ အပ်၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဝိဟာရဿ ဒေမာတိ ဇော်ထွ၊ ဟူသောစကား၌။ သံဃိကဝိဟာရဿော ဝ။ ကျောင်းကိုသာလျှင်။ ဝုတ်တံ၊ ၏။ ပုဂ္ဂလိကဝိဟာရဿ၊ ကို။ နဝုတ်တံ၊ အပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ တထာ တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ၊ မှန်၏။ (တနည်း) တထာဟိ တတော ဧဝ။ ထိုကြောင့်သာလျှင်။ ဝိမတ်ဝိနောဒနိယံ၊ ဋီကာ၌။ ဝိဟာရဿ ဒေမာတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ သံဃိကဝ်ဟာရံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ဝုတ်တံ၊ အဋ္ဌကထာဆရာ ဆိုအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ်တံ၊ ဋီကာဆရာ ဆိုအပ်၏။

ပါဣသာဒဿာတိ။ ဟူ၍။ သာမညေန၊ သာမန်အားဖြင့်။ ဝုတ္တောပိ၊ စူဠဝါပါဋိတော်၌ ဟောတော်မူအပ်သော်သည်း။ တေန ခေါ ပန သမယေန။ ၌။ မိဂါရမာတာ၊ ယောကွမဖြစ်သော မိဂါရ သူဌေးသည် အမိအရာ၌ တင်ထားအပ်သောကြောင့် မိဂါရမာတာ မည်သော။ ဝိသာခါ၊ သည်၊ သံဃသ၊ ၏။ အတ္ထာယ၊ အလို့ငှာ။ သာဋိနံ၊ အာဋိန်နှစ်ဆင့်ရှိသော။ ဟတ္ထိနခကံ၊ အောက်သို့သည်သော နခန်းရှိသော။ ဝံ၊ ဆင်ကျောက်ကုန်း၌ တည်သကဲ့သို့ ရှိသော။ ပါသာဒ်၊ ကို။ ကာရာပေတုကာမာ၊ ပြုစေလိုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဣမသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ၊ ဤဝတ္ထု၌။ ဝုတ္တုသ္မိံ၊ ပါဝသာဒပရိဒဘာဂ၌၊ ပြာသာဒ် အသုံးအဆောင်ကို။ အနုညာဟတ္တာ၊ ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သံဃိကံယေဝ၊ သာလျှင်ဖြစ်သော။ ပါသာဒံ၊ ကို။ သန္ဓာယာ၊ ၍။ ဝုတ်တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ တထာဟိ တတော ဧဝ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။ ဝိမတိဝိနောဒနိယံ၊ ၌။ သဗ္ဗံ ပါသာဒပရိဘောဂန္တိ၊ ဟူသော။ ပါဠိယံ၊ စူဠဝါပါဋိတော်၌။ အဋ္ဌကထာယ၊၏။ ဝဏ္ဏနာခိကာရေ၊ ဖွင့်သောအရာ၌။ သုဝဏ္ဏာဒိဝိစိတြာနိတိ ဣဒံ၊ ဟူသောစကားကို။ သံဃိကသေနာသနံ၊ သေနာ သန ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ဝုတ်တံ၊ ၏။ သုဝဏ္ဏာဒိဝိစိတြ၊ ရှေးသည်ဖြင့်

ဆန်းကြယ်သော။ ပုဂ္ဂလိကံ ပန၊ ဇကျောင်းကိုကား။ ဘိက္ခုဿ၊ အား။ သမ္မဋ္ဌိစ္ဆိတုမေဝ၊ အလှူခံခြင်းငှာသာလျှင်။ နဝဋ္ဌတို့၊ မအပ်။ ဇကနုစိပရိယာယေန၊ တဝုံတခုသော ပရိယာယ်ဖြင့်။ ဇာဘရူပရဇတံ၊ ရွှေငွေကို။ နသာဒိတပ္ပံ၊ မသာယာအပ်။ ဣဘိ၊ သို့။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဟောခဲတော်မူသောကြောင့်တည်း။ တေနေဝ၊ ထိုကြောင့် သာလျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ အဇ္ဈကထာယံ၊ ၌။ သံဃိကဝိဟာရေ ဝါ ပုဂ္ဂလိကဝိဟာရေ ဝါဘိ၊ ဟူ၍။ နဝုတ္တံ၊ ဆိုတော်မမူ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဘိက္ခူနံ၊ ရဟန်းတို့၏။ ဓမ္မဝိနယဝဏ္ဏနဋ္ဌာနေတိ၊ သုတ် အဘိဓမ္မာဝိနည်းကို ဖွင့်ဆိုရာဌာန်ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ သံဃိကမေဝ၊ သာလျှင် ဖြစ်သော။ သုဝဏ္ဏာဒိမယံ၊ ရွှေစသည်တို့ဖြင့်ပြီးသော။ သေနာသနံ၊ ကျောင်းသည်သည်းကောင်း။ သေနာသနပရိက္ခာရာ စ၊ ကျောင်းအသုံးအဆောင်တို့သည် လည်းကောင်း။ ဝဋ္ဋန္တိ၊ ကုန်၏။ ပုဂ္ဂလိကာနံ၊ တို့သည်။ နဝဋ္ဋန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်း၊ ဝုတ္တံ၊ ဝိမတ်ဝိနောဒနီဋီကာဌ ဆိုတော်မူအပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဋ္ဌာဂတခေတ္တာဒိသဟိတဝိဟာရော။ ကန် လယ်အစရှိသည်နှင့် တကွဖြစ်သောကျောင်းသည်။ သံဃိကောယေဝ၊ သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပုဂ္ဂလိကော၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိနယကောဝိဒေဟိ၊ ဝိနည်းဌဲလိမ္မာကုန်သော ရဟန်းတို့သည်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ရာဇရာဇမဟာမတ္တာဒီသု၊ စသည်ဘို့တွင်။ ယော ကောစိ၊ သည်။ တဋ္ဌာဂတခေတ္တာဒိသဟိတံ၊ တကွဖြစ်သော။ ဝိဟာရံ၊ကို။ ပုဂ္ဂလဿ၊ အား။ တံပိဟာရသဟိတာဘာဝံ၊ တကွဖြစ်သည်ကို။ အာရောစေတွာ၊ ၍။ သစေ ပန ဒေတိ၊ လှူအံ့။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ လှူသည်ရှိသော်။ ပုဂ္ဂလဿ၊ အား။ သံဃိကဝိဟာရဘာဝေနေဝ၊ အဖြစ်ဖြင့်သာလျှင်။ ပဋိဂ္ဂဟေတုံ၊ ခံယူခြင်းငှာ။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ ပုဂ္ဂလိကဝိဟာရဘာဝေန၊ ဖြင့်။ နဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ကဿစ၊ ကား။ ဝိဟာရဿ ဒေမာတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္ဝာ၊ ၍။ ဒိန္နဘာနံ၊ လှူအပ်ကုန်သော၊ တဋ္ဌာဂတခေတ္တာဝတ္ထာဒီနံ၊ စသည်တို့၏။ သံဃသ္သေဝ၊ အားသာလျှင်။ ဝဋ္ဋမာနတ္တာ၊ အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တေနေဝ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။ ဝိမတ်ဝိနော-

ဒနိယံ၊ ၌။ ဝိဟာရဿ ဒေမာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ရှိသော်။ သံဃဲဿေဝ၊ အားသာလျှင်။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ ပဂ္ဂလဿ၊ အား။ ့ နဲ ဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။ ခေတ္တာဒိ ဝိယ၊ လယ် စသည်ကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

တတြ ဝစနေ၊ ၌။ အယံ၊ သည်ကား။ ယောဇနာ၊ အနက် ယောဇနာတည်း။ ဝိဟာရဿ ဒေမာတိ၊ ဟူ၍။ ဒိန္နံ၊ လူအပ်သော။ ခေတ္တံ၊ လယ် ယာ ဝေသာ ဝတ္ထုသည်။ သံဃဿ၊ အား။ ဝဋ္ဋတိ ဝိယ၊ သကဲ့သို့။ ပဂ္ဂလဿ၊ အား။ နဲ ဝဋ္ဋတိ ဝိယ၊ မအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ အတူ။ ဝိဟာရဿ ဒေမာတိ၊ ဟူ၍။ ဒိန္နံ၊ သော။ သုဝဏ္ဏာ-ဒိဝိစိတ္တံ၊ ဆန်းကြယ်သော။ အကပ္ပိယမဠံ၊ မအပ်သောညောင်စောင်း သည်။ သံဃဿ၊ အား။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ ပဂ္ဂလဿ၊ အား။ နဲ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ သံဃဿေဝ၊ သာလျှင်။ ကပ္ပိကဝါ-ဟာရေန၊ ဖြင့်။ ခေတ္တာဒိနိ၊ လယ်စသည်တို့ကို။ ပဋိဂ္ဂဟေတုံ၊ ၄ာ။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ တထာဟိ တတော ဧဝ၊ သာလျှင်။ ဝိမတိဝိနောဒနိယံ၊ ၌။ စတ္တာရော ပစ္စယေ၊ တို့ကို။ ပရိဘုဉ္ဇတု၊ စေသတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒေတိ၊ ၏။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ ဇွတ္ထ၊ ဤစကား၌။ ဘိက္ခုသံဃဿ၊ အား။ စတုပစ္စယပရိဘောဂတ္ထာယ၊ မြင်း၄ာ။ တဋ္ဌာကံ၊ ကဲ့။ ဒမ္မိ၊ ၏။ ဣတိ ဝါ၊ လည်းကောင်း။ ဘိက္ခုသံဃော၊ သည်။ စတ္တာရော ပစ္စယေ၊ တို့ကို။ ပရိဘုဉ္ဇတု၊ ဧသတည်း။ တဋ္ဌာကံ၊ ကဲ့။ ဒမ္မိ၊ ၏။ ဣတိ ဝါ၊ လည်းကောင်း။ ဣဒတော တဋ္ဌာဂကတော၊ ဤကန်မှ။ ဥပဋ္ဌေ၊ ကုန်သော။ စတ္တာရော ပစ္စယေ၊ တို့ကို။ ဒမ္မိ၊ ၏။ ဣတိ ဝါ၊ လည်းကောင်း။ ဝတ္တုမ္ပိ၊ ဆိုခြင်း ၄ာလည်း။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤစကားကိုလည်း။ သံဃဿ၊ အား။ ဒိယျမာနဉ္စဝ၊ လူအပ်သည်ကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပဂ္ဂလဿ ပန၊ အားကား။ ဧဝမ္ပိ၊ သို့လည်း။ ဒိန္နတဋ္ဌာကခေတ္တာဒိ၊ စသောဝတ္ထုသည်။ နဲ ဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။ ပန၊ မအပ်သည်မှတပါး၊ အပ်သည်ကို ပြဆိုဦးအံ့။ သုဒ္ဓစိတ္တာဿ၊ ဣလ္လခံခြင်းမှ ကင်းလွတ်၍

စင်ကြယ်သော စိတ်ရှိသော ရဟန်းအား။ ဥဒကဝရိဒဘာဂတ္ထံ၊ ရေကို သုံးဆောင်ခြင်းငှာ။ ကူပပေါက္ခရဏီအာဒဒယော၊ ရေတွင်း ရေကန် စသော ဝတ္ထုတို့သည်။ ဝဋ္ဋန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ သံဃဿ၊ အား။ တဋ္ဌာကံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုရေကန်သည်။ ကထံ၊ အသို့နည်း။ ဣတိအာဒိနာ၊ စသည်ဖြင့်။သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံတို့၌။ သံဃဿ၊ ၏။ ဝသေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။ ခေတ္တာဒယော ပန၊ လယ်အစရှိကုန်သော၊ သဗ္ဗေ၊ တို့သည်။ သံဃ-ဿေဝ၊ အားဘာလျှင်။ ဝဋ္ဋန္တိ၊ ကုန်၏။ ပါဠိယံ၊ ပါဠိတော်၌။ ပဂ္ဂလိကဝသေန၊ ဖြင့်။ ဂဟေတုံ၊ ယူခြင်းငှာ။ အနုဇာနာတိတ္တာ၊ ခွင့်မပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ စ၊ သို့လည်းကောင်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ပဂ္ဂလဿ ပန၊ အားကား။ ပဂ္ဂလာနဉ္စ၊ တို့အား လည်း။ ခေတ္တ-ဝတ္ထာဒီနိ၊ တို့ကို။ ကပ္ပိယဝေါဟာရေနာပိ၊ခြင်းဖြင့်လည်း။ပဋိဂ္ဂဟေတုံ၊ ဉာ။ နှ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဇဝဉ္စ ကတ္တုံ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း ခြင်းကို ပြု၍။ ဝိမတိဝိနောဒနိယံ၊ ဋ္ဌ။ ခေတ္တဝတ္ထာဒီနိပိ၊ တို့ကိုလည်း။ ကပ္ပိယဝေါဟာရေနာပိ၊ ခြင်းဖြင့်လည်း။ ပဂ္ဂလာနံ၊ တို့အား။ပဋိဂ္ဂဟေ-တုံ၊ ဉာ။ နှ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအား ဖြင့်။ အန-နုညာတတ္တာ၊ ခွင့်မပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိညာယတိ၊ ၏။ ခေတ္တဝတ္ထုပဋိဂ္ဂဟာဏာ၊ အလှူခံခြင်းမှ။ ပဋိဝိရဟတေဝ၊ ပယ်ခြင်းသည်။ ဟေးတိ၊ ၏။ ဣဘိ အာဒိနာ၊ စသည်ဖြင့်။ ပဋိက္ခိတ္တောသု၊ ပယ် အပ်ကုန်သော ဝတ္ထုတို့၌။ ကေသေဝ၊ တပါးကိုသာလျှင်။ ပဂ္ဂလိက-ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဂဟဏာ၊ ခံယူခြင်းကို။ အနုဇာနာတေ၊ ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သည်ရှိသော်။ တဒိတရာနံ၊ ထိုမှတပါးကုန်သောသံဃာတို့အား။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအား ဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗတာ၊ အပ်သောအဖြစ်သည်။ သိဒ္ဓါဝ၊ ပြီးသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တဋ္ဌာဂတခေတ္တာဒိသဟိတသဿ၊ တကွဖြစ်သော။ ဝိဟာရဿ၊ ၏။ ဝါ၊ ကို။ သံဃိကဘာဝေနေဝ၊ သာလျှင်။ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗတာ၊ ခံယူ အပ်သောအဖြစ်သည်။ သိဒ္ဓါဝ၊ သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။

ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣဘိ အယံ၊ လျှင်။ ဟံသာဝတိယာ၊ ၌။ ပါမောက္ခမဟာထေရာနံ၊ ပါမောက္ခမဟာထေရ်ကြီးတို့၏။ ဝိသဇ္ဇနာ၊ အဖြေစကားရုပ်ဘည်း။

ပန၊ တပါးသော မထေရ်ကြီးတို့၏ အယူဝါဒကိုပြဆိုဦးအံ့။ ရာမညရဋ္ဌဝါသိနော၊ ရာမညတိုင်း၌ နေကုန်သော။ မဟာထေရာ၊ မထေရ်ကြီးတို့သည်။ ပဋိက္ခိပိဘာဝေနာပိ၊ ဖြင့်လည်း။ ပဋိက္ခေပဟေတုမတ္တမေဝ၊ သာတည်း။ ဣဘိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဇမ္မယရဋ္ဌဝါသိနော၊ ဇမ္မယ(ဇင်းမယ်)တိုင်း၌ နေကုန်သော။ မဟာထေရာပိ၊ မထေရ်ကြီးတို့သည်လည်း။ တထာ၊ ထိုရာမညတိုင်းနေ မထေရ်တို့နှင့်အတူ။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣသိနဂရဝါသိနော၊ ရသေ့မြို့၌နေကုန်သော။ မဟာထေရာပိ၊ တို့သည်လည်း။ တထာ၊ တူ။ ပဋိက္ခိပိဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ပဋိက္ခေပဟေပိ၊ ၌လည်း။ ဒေါသော၊ အပြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏၊

တေသံမဟာထေရာနံ၊ တို့၏။ အယံ၊ ဤသို့ဆိုတို့သည်ကား။အဓိပ္ပါယော၊ အလိုတည်း။ သော လောဘသီမာ နာမ၊ ဤ လောဘသီမ်မည်သည်ကို။ သမ္မာသမ္မုဒ္ဒေန၊ သည်။ နေဝ အနုညာတာ၊ ခွင့်ပြုတော်မမူအပ်။ ဓမ္မသင်္ဂါဟကေဟိ၊ တရားကို သင်္ဂါယနာတင်ကုန်သော မထေရ်ကြီးတို့သည်။ နစ ဌပိတာ၊ မထားအပ်။ အပိ စ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ ပဉ္ဉတ္တိကေဟိ၊ ကုသိုလ်ကို အလိုရှိကုန်သော။ လောဘဒါယကေဟိ၊ လောဘ်ကို လှူကုန်သောဒါယကာတို့သည်။ ဌပိတာ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဉ္ဉတ္တိကာ၊ ကုန်သော။ ရာဇရာဇမဟာမတ္တာဒယော၊ တို့သည်။ ပ်ဟာရုံ၊ ကို။ ကာရာပေဘ္ဟာ၊ ၍။ တာ ဃ ဝိ ဘာရဃ၊ ၏။ လောဘဋ္ဌာယိ၊ လောဘ်အကျိုးငှါ။ ပဒေသံ၊ မြေဘုရပ်ကို။ ပရိစ္ဆိန္ဒိတ္ဘာ၊ ပိုင်းခြား၍။ ဌပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘွေန္တရော၊ ဤမျှလောက်သော အတွင်း၌။ ယံ၊ အကြင်လောဘ်သည်။ ဥပဟတ္ထဘိ၊ ၏၊ တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံစုံသော လောဘ်ကို။ အမှာကံ၊ တို့၏။ ဝိဟာရဃ၊ အား။ ဒေမ၊ ကုန်၏။ ဣဘိ၊ သို့။ ဝတ္ဘာ၊ ၍။ တံ ပန ဝိဟာရံ၊ ကို။ အတ္တနာ၊ သည်။ ရုစိဘာဃ၊ အလို ရှိသော။ ယဃ ကဃ့စိ၊ သော။ ပဋိက္ခိပဃ၊ အား။ ဣမံ ဝိဟာရံ၊ ကို။ တုယ္ဘံ၊ အား။ ဒမ္မိ၊ ၏။ တဝ၊ အား။ ဝိဟာရော၊ သည်။

ဟောတု၊ စေတည်း။ ဣတိ ဝါ၊ လည်းကောင်း။ အတ္တနော၊ ၏။ ရူစိယာ၊ အားဖြင့်။ ဒေတိ၊ ၏၊ သောပိ ပုဂ္ဂလော။ ထိုကျောင်းကို အလှူခံသော ရဟန်းသည်လည်း။ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ပဉ္စ လေဏာ-နိ ဝိဟာရဋ္ဌိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အနုညာတဝိဟာရမေဝ။ ခွင့်ပြုအပ်သော ကျောင်းကိုသာလျှင်။ ပဋိဂ္ဂဏှာတဲ့၊ ခံ၏။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ အနု-ညာတဝိဟာရဿေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ပဋိဂ္ဂဟိတတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ဣဒံ ပရိသမာပနံ၊ တည်း။ တသ္မိံ ဝိဟာရေ၊ ဉ်။ ခေတ္တဝတ္ထာဒီနိ၊ လှူထားသော လယ် ယာစသော ဝတ္ထုတို့သည်။ အတ္ထိ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကောစိ၊ သည်။ စေ ဝဒေယျ၊ အံ့။ ခေတ္တဝတ္ထုပဋိဂ္ဂဟကော ပဋိဝိရဟတော ဟောတိတိ အာဒိနာ၊ဖြင့်။ ယံ ခေတ္တာဒိဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုကို။ ပဋိဂ္ဂဟကံ၊ ကို။ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ ၏။ တဿ ခေတ္တာဒိဝတ္ထုဿ၊ ဝတ္ထုကို။ အပဋိဂ္ဂဟိတတ္တာ၊ မခံအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဝိဟာရမတ္တမေဝ၊ ကျောင်းမျှကိုလျှင်။ ပဋိဂ္ဂဟိတတ္တာ၊ ခံအပ်သည် ရှိသော်။ တပပဋိဇ္ဈဒ္ဓါ၊ ထိုကျောင်းနှင့်စပ်ကုန်သော။ (ဥပုန္နဓိဝရ။ ပ။ ပရိကွာရုပိဒ္ဓ စပ်) ခေတ္တာဒိဝတ္ထုသို့၊ ဝတ္ထုဉ်။ ဥပုန္နဓိဝရပိဏ္ဍပါတ-ဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရုပိ၊ဖြစ်သော သက်နှံးဆွမ်း ဂိလာနပ္စည်း ဖြစ်သော ဆေးဟူသော ပရိက္ခရုတို့သည်လည်း။ တဿေဝ ပုဂ္ဂလဿ၊ အားသာလျှင်။ ဝါ၊ ၏သာလျှင်။ ဂဟပိယဘာဝေန၊ အပ်သောအဖြစ် ဖြင့်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ပုဂ္ဂလဿ၊ အား။ ပဋိဂ္ဂဟဏေ ဝါ၊ ဉ်လည်းကောင်း။ ပရိဘုတ္တေဝါ၊ သုံးဆောင်ခြင်းဉ် လည်းကောင်း။ ဒေါသော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဘဂဝတာ ဧဝ၊ သာလျှင်။ အနုညာ-တဿ၊ သော။ ဂဟပိယပုစ္ဆယဿ၊ ကို။ ပရိဘုဉ်တတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ သုတ္တံ၊ ပါဠိကို။ အဟာရ၊ ဆောင်ပါ၊လော့။ ဣတိ၊ သို့။ စေ ဝဒေယျ၊ အံ့။ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ သပ္ပံ ပါသာဒပရိဘောဂန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟရိ-တပ္ပံ၊ ဆောင်အပ်၏။

နနု စ စောဒေမိ၊ စောဒနာဉီးအံ့၊ မိဂါရ မာတာ၊ မည်သော။ ဝိသာခါ၊ သည်။ သံဃေသေဝ၊ ဖွဲ့သာလျှင်။ အတ္ထာယ၊ ငှာ၊ သင့်ဦးနှံ၊

အဆင့်ရှိသော။ ဟတ္ထိနခံ၊ မည်သော။ ပါသာဒံ၊ ကို။ ကဘံ နန္ဒ၊ ပြုအပ်သည် မဟုတ်ပါ၎င်လော။ ဣတိ အယံ၊ လျှင်။ စောဒနာ၊ တည်း။ သစ္စံ၊ စောဒကဆရာ ဆိုတိုင်းမှန်၏။ တထာပိ၊ ထိုသို့မှန်သော်လည်း။ ပဋိဂ္ဂလော၊ သည်။ သံဃဲပရိယာပန္နော၊ သံဃာ၌အတွင်းဝင်၏။ သံဃဿ၊ အာဝေး။ ပါသာဒပရိဘောဂေ၊ ပြာသာဒ် ပရိဘောဂကို။ အနုညာတော၊ ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သည်ရှိသော်။ တဒန္တောဂဓဿ၊ ထိုသံဃာ၌ အတွင်းဝင်သော။ ပဋိဂ္ဂလဿပိ၊ အာဝေးလည်း။ အနုညာဘမေဝ၊ ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ အညထာ၊ အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဋိဂ္ဂလေ၊ သည်။ အဒန္တောဝိဟာဒရ၊ ကျောင်းတွင်း၌။ နိသိဒန္နဿာ၊ ရှိနေလျက်သာလျှင်။ သံဃော၊ သည်။ တသ္မိမေဝ ဝိဟာရသီမမ၊ ထိုဝိဟာရသိမ်၌လျှင်။ ကမ္မံ၊ကို။ကရောန္တောပိ၊သော်လည်း။ကမ္မကောပါ၊ကံပျက်ခြင်းသည်။ နာ ဘဝေယျ၊ မဖြစ်လေရာ။ အဝဂ္ဂါရဟဉ္ဉာ၊ ပဋိုလ်သည် ဝဂ်မဖြစ်ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဇဝဒီဘပ္ပံ၊ ၏။ သာဂရတ္ထဒီပနိယံ၊ ၌။ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ သဗ္ဗံ ပါသာဒပရိဘောဂန္တိ ဝစနတော။ပ။ နာ ဝဋ္ဋတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝက္ခတိ စ၊ ဆိုတော်မူလတ္တံ့။ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ သဗ္ဗံ ပါသာဒပရိဘောဂန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ ပဋိုလိကော၊ ဖြစ်သော။ သေနာသနေပိ၊ ၌လည်း။ သေနာသနပရိဘောဂဝသေန၊ ကျောင်း အသုံးအဆောင်၏ အစုမ်းဖြင့်။ နိယမိတံ၊မှတ်အပ်သော။ သုဝဏ္ဏဃဋဒါဒိကံ၊ရွှေဘိုးစသည်ကို။ပရိဘုဉ္ဇိတုံ၊ ဌ၊။ ဝဋ္ဋမာနမ္ပိ၊ သော်လည်း။ ကောလံ၊ သက်သက်။ အတ္တာနော၊ ၏။ သန္တကံ၊ ကို။ ကတ္ဝာ၊ ပြု၍။ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ၊ ဌ၊ နာ ဝဋ္ဋတီ၊ အပ်။ ဣမိနာ ဝစနေန၊ ဤသို့လာသော သာဂရတ္ထဒီပနီ ဋီကာစကား၊ဖြင့်။ ပဋိုလိက-ဝိဟာရဿပိ၊ ၏လည်း။ ဝါ၊ အာဝေးလည်း။ သဗ္ဗကပ္ပိယဘာဝေါ၊ အလုံးစုံအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝိညာယတိ၊ ၏။ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ သဗ္ဗံ ပါသာဒပရိဘောဂန္တိ၊ ဟူ၍။ ဉာဏဿ၊ သိစေတတ်သော သာဓက ပါဠိ၏။ ဒိဿနတော၊ ထင်သောကြောင့်တည်း။ သုဝဏ္ဏဃဋဒါဒိကန္တိ ဇတ္ထ၊ ဟူသော ဤစကား၌၊ အာဒိသဒ္ဒေါ၊ သည်။ မဏိယာဒဇတ္ထာ၊ ပိုင်းခြားခြင်းအနက်ရှိ၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ပကာရဇတ္ထာ၊ အပြား

ဟူသော အနက်ရှိ၏။ တေန၊ ထိုအာဒိ-သဒ္ဒါဖြင့်။ ရဇတဟာရကုဋ္ဌ-
ဇာတိဖလိကာဒီနိ၊ ငွေ့ တေးခပ်ပြာ ဖလ်စစ်အစရှိကုန်သော။ အကပ်ပိယ-
ဃဋ္ဌာနိ၊ မအပ်သော အိုးတိုကိုလည်းကောင်း။ သုဝဏ္ဏရဇတဟာရကုဋ္ဌ-
ဇာတိဖလိကာဒိဘာဇနသရုဝါဒိနိ စ၊ ရှေ့ ငွေ့ တေးခပ်ပြာ ဖလ်စစ်
အစရှိကုန်သော ခွက် ရေသောက်ခွက် အစရှိသည်တို့ကို လည်းကောင်း။
သေနာသနပရိက္ခာရာနိ စ၊ ကျောင်းပရိက္ခရာစသည်တို့ကိုလည်းကောင်း။
သင်္ကာတိ၊ ရောဘွက်၏။ ဝါ၊ ပေါင်းယူ၏။ တာနိ၊ ထိုဝတ္ထုတို့သည်။
ဘိက္ခုဿ၊ အား။ ပရိက္ခာရဘာဝေန၊ မိမိပရိက္ခရာအဖြစ်ဖြင့်။ နဝဋ္ဌန်၊
ကုန်။ ဒါသိဒါသဓဝါမဟိံသာပိ၊ ကျွန်မိန်းမ ကျွန်ယောကျ်ား နွားကြီးတို့သည်လည်း။ တထာ၊ ထိုအတူ။ နဝဋ္ဌန်၊ ကုန်။ ခေတ္တာဒိဝတ္ထုပိ၊
လယ်အစရှိသော ဝတ္ထုသည်လည်း။ တထာ၊ တူ။ ဘိက္ခုဿ၊ အား။
အတ္တဓနာ၊ ၏။ သန္တကဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ပဋိဂ္ဂဟေတုံ၊ ငှါ။ နဝဋ္ဌတိ၊
အပ်။ ဝိဟာရဿ ပန၊ ၏ကား။ ဝါ၊ ၌ကား။ ပဋိသေဓေတုံ၊
တားမြစ်အပ်သောအဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ ရှိ။ သဗ္ဗ-သဒ္ဒဿ၊ ကို။ ဒိဿန-
တော၊ ထင်မြင်သောကြောင့်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ သဗ္ဗ-သဒ္ဒဿ၊ ကို။
ဒိဿနတော၊ ညွှန်ပြအပ်သောကြောင့်တည်း။ တေနေဝ၊ ထိုကြောင့်
သာလျှင်။သမန္တပါသာဒိကာယ၊အမည်ရှိသော။ဝိနယအဋ္ဌကထာယ၊ ၌။
သေနာသနေ ပန။ပ။ အညတြ ဝိရုဒ္ဓသေနာသနန်တို့၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။
ပန၊ အထူးကို ဆိုဦးအံ့။ သေနာသနေ၊ ကျောင်း၌။ ဒ္ဝါရကဝါဋ္ဌဝါ-
တပါနကဝါဋ္ဌာဒီသု၊ တံခါးရွက် လေသွားက်တံခါးရွက် စသည်တို့၌။
သဗ္ဗရတနမယပ္ပိ၊ အလုံးစုံရတနာဖြင့် ပြီးသည်လည်းဖြစ်သော။ ဝဏ္ဏ-
မဋ္ဌကမ်ံ၊ အဆင်းပြေပြစ်သောအမှုသည်။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ ဝိရုဒ္ဓသေနာသနံ၊
ကျောင်းကို။ အညတြ၊ ကြဉ်၍။ သေနာသနေ၊ ၌။ ပဋိသေဓေတုံ၊
တားမြစ်အပ်သော။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣမိနာ၊ ဤ
အဋ္ဌကထာပါဌ်ဖြင့်။ ဌပေတွာ ဂါမဉ္စ ဂါမူပစာရဉ္စတေ ဇေတ္ထေ၊ စကား၌။
ဝိရုဒ္ဓသေနာသနံ၊ ကို။ ဌပေတွာ၊ ၍။ သဗ္ဗကပ္ပိယာကပ္ပိယံ၊ အလုံးစုံ
အပ်-မအပ်သော ဝတ္ထုသည်။ ဝိဟာရဿ၊ အား။ ကပ္ပတိ၊ ၏။
အပ္ပမတ္တကမ်ံ၊ အနည်းငယ်မျှလည်း ဖြစ်သော။ ကိဉ္စိ၊ သော။ ပဋိ-

သေဓေတပ္ပံ နာမ၊ ဝတ္ထုမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာယတိ၊ ၏။ တေနေဝ၊ တိုကြောင့်သာလျှင်။ ဝိနယဝိနိစ္ဆယေ၊ အဋ္ဌကထာ၌။ ဒေတ္တံ ဝတ္ထုံ။ပ။ နာဝဋ္ဋတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟာ၊ ၏။ ဒေတ္တံ ဝတ္ထုံ တဋ္ဌာကံ ဝါ၊ လယ်ယာကန်ကိုလည်းကောင်း။ ဂေဟအင်္ဂဏာဒိကံ ဝါ၊ နွားဆိတ် စသည်ကို လည်းကောင်း။ ဝိဟာရသ္သ၊ အား။ ဒေ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့၊ ဝုတ္တောပိ၊ ဆိုခဲ့သော်လည်း။ နိသေဓေတုံ၊ ဌ၊။ နာဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။

နနု စ ဘော ဒေမိ၊ ဦးအံ့။ ဝိဟာရသ္သ ဒေမာတိ သံဃိကဝိဟာရံ သန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝိမတိဝိနောဒနိယံ၊ ၌။ ဝုတ္တံ နနု၊ မဟုတ်ပါလော။ ဣတိ အာယံ၊ လျှင်။ ဘောဒနာ၊ တည်း။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်ကား မှန်၏။ ဟိ၊ ထိုဆရာ၏အလိုကို ပြဆဲဦးအံ့။ တွေ့၊ ဤအရာ၌။ အာစရိယဿ၊ ဝိမတိဝိနောဒနီ ဋီကာဆရာ၏။ အဓိပ္ပါယေန၊ အလိုတော် သည်။ ဘဝိတပ္ပံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ခေတ္တာဝတ္ထာဒီနိ၊ စသည်တို့ကို။ ပဋိလိက-ဝိဟာရဿ၊ အား။ ဒေမ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ သော်။ ဥပါသက၊ ဒါယကာ။ နာ ကပ္ပတိ၊ မအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိက္ခိပိဘပ္ပံ၊ ပယ်အပ်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ ပဋိလဿ၊ အား။ တဿ ဝိဟာရဿ၊ ၏။ သာမိ၊ အရှင်တည်း။ ဝိဟာရဿ၊ အား။ ဒိန္နေ၊ လှူအပ်သည်ရှိသော်။ ပဋိလဿ၊ အား။ ဒိန္နမေဝ၊ လှူအပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့လှူအပ်သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဧတ္တာဝတ္ထုပဋိက္ခိတ္တာ ပဋိဝိရဟတော ဟောတိတိအာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသော။ ဝုတ္တသိက္ခာ-ပဒေန၊ ဆိုအပ်သောသိက္ခာပုဒ်ဖြင့်။ ကာရေတပ္ပတံ၊ ဆုံးဖြတ်အပ်သော အဖြစ်သို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ သံဃိကဝိဟာရဿ ပန၊ ကျောင်း ကိုကား။ နာ ပဋိက္ခိပိတပ္ပံ၊ မပယ်အပ်။ ကသ္မာ၊ ကား။ သော ပဋိလော၊ သည်။ တဿ သံဃိကဝိဟာရဿ၊ ကျောင်းကို။ အနိဿရော၊ အစိုးမရ။ စာတုဒ္ဒိသံ၊ အရပ်လေးမျက်နှာ၌ ရှိသော။ သံဃံ၊ ကို။ ဥဒ္ဒိဿ၊ ရည်ညွှန်း၍။ ဒိန္နံ၊ လှူအပ်သော။ ယံကိဉ္စိ၊ သော။ ခုဒ္ဒကံ ဝါ၊ ဖြစ်သော။ မဟန္တံ ဝါ၊ ဖြစ်သော။ ပဒေသံ၊ အရပ်ကို။ အစ္ဆိန္ဒိတ္ဝာ၊

လုယက်၍။ ဂဏ္ဌန္တိသာဝပီ၊ ယူသော ရဟန်းအား၊လည်း။ ပါရာဇိကဲ့၊ သည်။ နှ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ သဗ္ဗသော၀၊ အလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်သော။ စာတုဒ္ဒိသိကသံဃ၊ အရပ်လေးမျက်နှာ၌ ဖြစ်သော။ သံဃဿ၊ ၏။ ဓုရနိက္ခေပဿ၊ ဝန်ချခြင်း၏။ အသမ္ဘဝတော၊ မဖြစ်နိုင်သော်ကြောင့် တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သံဃိကဝိဟာရဿ၊ အား။ ဒိန္နေ၊ လှူအပ်သော်လာဘ်ကို။ ပဋိက္ခိတ္တေ၊ ပယ်အပ်သည်ရှိသော်။ သံဃဿ၊ ၏။ လာဘန္တရာယကရော၊ လာဘ်၏အန္တရာယ်ကိုပြုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣမမေ၀ဏ္ဏံ၊ ဤသို့သော အနက်ကိုသာ။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ဝိဟာရဿ ဒေမာတိ သံဃိကဝိဟာရံ သန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဝိမတိဝိနောဒနီ ဋီကာဌ ဆိုအပ်၏။ ပဂ္ဂလိက-ဘာ၀ေနာပိ၊ ပုဂ္ဂလိက အဖြစ်ဖြင့်လည်း။ ပဋိဂ္ဂဟေတပ္ပံ၊ ခံယူအပ်သည်။ ဘ၀ေယျ ပန၊ ဖြစ်လေရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ၀ေဒိတပ္ပံ၊ ၏။ ဧ၀ဉ္စ သတိ၊ ဤသို့ဖြစ်သည်ရှိ၊သော်။ သာမိကာနံ ဓုရနိက္ခေပေနာတိ ဇေတ္ထေ၊ ဟူသောစကား၌။ ဧကဿ၊ တယောက်သော်သူ၏။ သန္တကေ၊ ဥစ္စာဖြစ်သော။တဋ္ဌာကခေတ္တေ၊ ကန် လယ်စသောစတ္ထုသည်။ ဇာတေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ဟဒယေ၀၊ ထိုရဟန်း၏သာလျှင်။ ဓုရနိက္ခေပေန၊ ၀န်ချသဖြင့်။ ပါရာဇိကံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ တဋ္ဌာကံ၊ ထို ရေကန်ဟူသော၀တ္ထုသည်။သဗ္ဗသာခာရဏံ၊ အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့နှင့် ဆက်ဆံသည်။ ယဒိ ပန ဧဟာတိ၊ ဖြစ်အံ့။ ခေတ္တာနိ၊ လယ်တို့သည်။ ပါဠိပုဂ္ဂလိကာနိ၊ အသီးပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥစ္စာတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တာသ စ၊ ထိုရဟန်း၏လည်း။ ဓုရနိက္ခေပေ၀၊ ဝန်ချခြင်း၌။ အ၀ဟာရော၊ ခိုးခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ခေတ္တာနိပိ၊ တို့သည်လည်း။ သဗ္ဗသာ-ခာရဏာနိ၊ အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့နှင့် ဆက်ဆံကုန်သည်။ အထ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်အံ့။ သဗ္ဗေသံ၊ ဧပ်သိမ်းသော ရဟန်းတို့၏။ ဓုရနိက္ခေ-ပေယေ၀၊ ဝန်ချမှသာလျှင်။ ပါရာဇိကံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အသတိ၊ မရှိသော်။ နှ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိမတိဝိနောဒနိယံ၊ ၌။ ဝုတ္တ၀စနေနာပိ၊ ဆိုအပ်သောစကားနှင့်လည်း။ အ၀ိရောဓေ၀၊ မဆန့်ကျင်သည်။ သိယာ၊ ၏။ တထာ တံ ဝစနံ၊ ထို

စကားသည်။ ဟိ၊ မှန်၏။ ခေတ္တဝတ္ထာဒိသဟိတသာ၊ တကွဖြစ်သော။ ဝိဟာရသာ၊ ၏။ ပဋ္ဌလိကဘာဝေန၊ ပဋ္ဌလိကအဖြစ်ဖြင့်။ အကပ်ပြီယေ၊ မအပ်သောအဖြစ်သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ပဋ္ဌလသာ၊ အား၊ ခေတ္တ-ဝတ္ထာဒိကံ၊ လယ်ယာ စသည်ကို။ အာရဗ္ဘ၊ အကြောင်းပြု၍။ အာဘိ-ယုဉ္ဇာဝေါ၊ တရားတွေ့သော အဖြစ်သည်။ ကထံ ဘဝေယျ၊ အသို့ဖြစ်နိုင်ရာအံ့နည်း။ ဝေဠု ပန်၊ လျှင်။ ဝဒေယျ၊ အံ့။ ဓုရံ နိက္ခိပတိတ်၊ ထွေ့ထွေ၊ ၌။ ကေသာ၊ ၏။ သန္တဓော၊ ဖြစ်သော၊ တဉ္ဉာဓေ စ၊ ၌လည်း ကောင်း။ ခေတ္တေ စ၊ ၌လည်းကောင်း။ ဣတိ ဣဒံ၊ စကားကို။ ဂိဟိသန္တ-ကမေဝ၊ လူတို့ဥစ္စာကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ စုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒေယျ၊ အံ့။ တထာပိ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်လည်း။ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ အပ်။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဓုရံ နိက္ခိပတိတိ ထွေ့ထွေ၊ ၌။ယဒါ ပန၊ ၌ကား။ သာမိကော၊ သည်။ အယံ၊ ဤရဟန်းသည်။ ထဒ္ဓေါ၊ ခက်ထန်၏။ ကက္ခဋော၊ ကြမ်း ကြုတ်၏။ မေ၊ အား။ ဇီဝိဘဗြဟ္မဂရိယန္တရာယမ်ပိ၊ အသက်အန္တရာယ်, သိက္ခာပုဒ်အန္တရာယ်ကိုလည်း။ ကရေယျ၊ ၏။ အလံ၊ တန်ပြီ။ ဒါနိ၊ ယခု။ ဣမိနာပိ၊ ဤရဟန်းသည်လည်း။ မယှံ၊ အား။ န ဒဿတိ၊ မပေးလတ္တံ့။ ဣဘာ်၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေနေဝ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ ခေတ္တာနိ၊ တို့သည်။ ပါဋိပုဂ္ဂလိကာနိ၊ အသီး ပုဂ္ဂိုလ်ဥစ္စာတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တဿ စ၊ ထိုရဟန်း၏လည်း။ ဓုရနိက္ခေပေ၊ ဝန်ချခြင်း၌။ ပါရာဇိကံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိမတိဝိနောဒနိယံ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တထာ၊ တူ။ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ သဗ္ဗံ ပါသာဒပရိဘောဂန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ခြင်း။ ပဋ္ဌလိကော၊ ဖြစ်သော။ သေနာသနေပိ၊ ၌လည်း။ သေနာသနပရိဘောဂဝသေန၊ ကျောင်းအသုံးအဆောင်၏ အစွမ်းအား ဖြင့်။ နိယမိတံ၊ သော။ သုဝဏ္ဏဃဋ္ဋာဒိကံ၊ ရွှေအိုးစသည်ကို။ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ၊ ၄ာ။ ဝဋ္ဋမာနမ်ပိ၊ သော်လည်း။ ဧကဝလံ၊ သက်သက်။ အတ္တနော၊ ၏။ သန္တကံ၊ ကို။ ကတ္ဝာ၊ ပြု၍။ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ၊ ၄ာ။ န ဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ သာရတ္ထဒီပနိယံ၊ ၌။ ဝုတ္တဝစနေနာပိ၊ စကားနှင့်လည်း။ အဝိရောဓေဝ၊ မဆန့်ကျင်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တထာ၊ တူ။ ဝိရုဒ္ဓသေနာသနံ၊ ဆန့်ကျင်သောရဟန်းတို့၏ ကျောင်းကို။ အညတြ၊

ကြည့်၍။ သေနာသနေ၊ ၌။ ပဋိသေဓေတပ္ပံ၊ တားမြစ်အပ်သော၊ ကိုဠို၊ ဝတ္ထုသည်၊ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ အဋ္ဌကထာဝစနေနာပိ၊ စကား နှင့်လည်း။ သံသန္ဒနမေဝ၊ နှီးနှောသည်သာလျှင်တည်း။ တထာ၊ တူ။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ မယာ၊ ငါဘုရားသည်။ ဣဒံ၊ ဤဝတ္ထုသည်။ နု ကပ္ပတိ၊ မအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ယံ၊ အကြင်ဝတ္ထုကို။ အပဋိက္ခိတ္တံ၊ မပယ်အပ်။ တံ၊ ထိုဝတ္ထုသည်။ ကပ္ပိယံ၊ အပ်သည်၌(ကို)။ စေ အနုဟေမေတိ၊ လျော်သည်ဖြစ်အံ့။ အကပ္ပိယံ၊ မအပ်သည်ကို။ စေ ပဋိဗာဟတိ၊ တားမြစ်သည်ဖြစ်အံ့။ တံ၊ ထိုဝတ္ထုသည်။ ဝေါ၊ သင် တို့အား။ ကပ္ပတိ၊ ၏။ ဣတိ ဣမိနာ၊ သဘောရှိသော။ သုတ္တာနုလော-မေနာပိ၊ အားဖြင့်လည်း။ ဝါ၊ သုတ္တာနုလောမနှင့်လည်း။ သံသန္ဒ-နမေဝ၊ နှီးနှောသည်သာလျှင်တည်း။ ဣထံ၊ အသို့ နှီးနှောသနည်း။ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ပဉ္စ လေဏာနိ ဝိဟာရန္တ္ဂါဒိနာ၊ ဤသို့စသည် ဖြင့်။အနုညာတဝိဟာရဿ၊ခွင့်ပြုအပ်သောကျောင်းကို။ ပရိဂ္ဂဟိတတ္တာ၊ ခံယူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ တပ္ပဋိဗာဒိစဝရာဒိကပ္ပိယ-ပစ္စယသော၊ ထိုကျောင်းနှင့်စပ်သော သင်္ကန်းစသော အပ်သောပစ္စည်း ကိုသာလျှင်။ ပရိဘုဉ္ဇိတတ္တာ စ၊ သုံးဆောင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် လည်းကောင်း။ဝိဟာရစီဝရပိဏ္ဍပါတကိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခါရာပိ၊ ကျောင်း သင်္ကန်း ဆွမ်း သူနာတို့၏ အထောက်အပံ့ဖြစ်သော ဆေး တည်းဟူသော ပရိက္ခရာတို့သည်လည်း။ ဘိက္ခုဃ၊ အား။ သဗ္ဗကပ္ပိယာ၊ အလုံးစုံအပ်ကုန်၏။ ကပ္ပိယာနုလောမာ စ၊ အပ်သည်နှင့် လျော်ကုန် သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧဝံ၊သို့။ သုတ္တသုတ္တာနုလောမအာစရိယ-ဝါဒအတ္ထနောမတိဟိ၊ တို့နှင့်။ သံသန္ဒနတော၊ နှီးနှောသည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ အညဒတ္ထု၊ စင်စစ်မူကား။ ဂဂ်ါဒကေန၊ ဂင်္ဂါရေနှင့်။ ယမုနောဒကံ ဝိယ၊ ယမုနာရေသည် နှီးနှောသကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ခေတ္တဝတ္ထာဒိသဟိတဝိဟာရော၊ လယ်ယာ စသည်နှင့် တကွဖြစ်သော ကျောင်းကို။ ပဂ္ဂလိကပရိဘောဂေနာပိ၊ ဖြင့်လည်း။ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကပ္ပိယာကပ္ပိယာနိ၊ အပ်-မအပ်သည်တို့ကို။ ဝိနယ-ကောဝိဒေဟိ၊ ဝိနည်း၌သိသော ရဟန်းတို့သည်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

ဤသို့လာသော အဋ္ဌကထာ, ဋီကာဝါဒ, ထေရဝါဒတို့ကိုထောက်၍ ရွှေချသော ကျောင်း ပြာသာဒ် ညောင်စောင်း အင်းပျဉ် စသည်တို့ကို ပဂ္ဂလိက, သံဃိကအဖြစ်ဖြင့် ခံအပ်သည်, မခံအပ်သည်၏အဖြစ်ကို အထူးနှလုံးထား၍ နှစ်သက်ရာကို မှတ်ယူကြလေ။

ဤအရာ၌ အဋ္ဌကထာ, ဋီကာ, ထေရဝါဒ အရပ်ရပ်ကို ထောက်၍ ရွှေချသောကျောင်းကို ရေစက်ချလိုမူ–

ဣမံ သုဝဏ္ဏံ ဝိဟာရဿ ဒေမ။ ဣမံ ဝိဟာရံ အာယသ္မ-
တော ကပ္ပိယကုဋိံ ကာတုံ ဒေမ–

ဟု ဆို၍ချရမည်။

ရွှေခွက်ငွေခွက် စသည်တို့နှင့်တကွ ချလိုမူ–

ဣမံ သုဝဏ္ဏဘာဇနံ, ဣမံ ရဇတဘာဇနံ ဝိဟာရဿ ဒေမ။
ဣမံ ဝိဟာရံ အာယသ္မတော ကပ္ပိယကုဋိံ ကာတုံ ဒေမ–

ဟု ဆို၍ချရမည်။

ကန် လယ် စသည်တို့နှင့်တကွ ချလိုမူ–

ဣမံ တဠာကံ, ဣမံ ခေတ္တံ ဝိဟာရဿ ဒေမ။ ဣမံ
ဝိဟာရံ အာယသ္မတော ကပ္ပိယကုဋိံ ကာတုံ ဒေမ–

ဟု ဆို၍ချရမည်။

ခေါင်းလောင်း ကြေးစည်နှင့်တကွ ချလိုမူ–

ဣမံ ဃဏ်ိ ဝိဟာရဿ ဒေမ။ ဣမံ ဝိဟာရံ အာယသ္မတော
ကပ္ပိယကုဋိံ ကာတုံ ဒေမ–

ဟု ဆို၍ ချရမည်။

အနက်ကား-ဣမံ သုဝဏ်ဏံ၊ ဤရွှေကို။ ဝိဟာရသည်၊ အား။ ဒေမ၊ ကုန်၏။ ဣမံ ဝိဟာရံ၊ ကို။ အာယဿ္မတော၊ အား။ ကပ်ိယကုဋ်ီ၊ ကပ်ိယကုဋ်ီကို။ ကာတုံ၊ ပြုဦးမ့်သောငှာ။ ဒေမ၊ ကုန်၏။

နောက်နည်းစုမှာ-ဣမံ သုဝဏ်ဏဘာဇနံ၊ ဤရွှေခွက်ကို။ ဣမံ ရဇတဘာဇနံ၊ ဤငွေခွက်ကို။ ဣမံ တဉ္စာကံ၊ ဤတဘက်ဆည်ကန်ကို။ ဣမံ ခေတ္တံ၊ ဤလယ်ကို။ ဣမံ ပေါက္ခရဏိံ၊ ဤဧရကန်ကို။ ဣမံ ဥဒပါနံ၊ ဤရေတွင်းကို။ ဣမံ ဃဋ်ဏိံ၊ ဤခေါင်းလောင်းကို။ ဝါ၊ ဤ ကြေးစည်ကို။ ဝိဟာရဲသည်၊ အား။ ဒေမ၊ ကုန်၏ စသည်ဖြင့်ဆိုလေ။

ဂဏိကဲမှာ-"အာယဿ္မတော" နေရာ၌"အာယဿ္မန္တော်ဝန်" ဟု ဆိုလေ။ "အရှင်ဘုရားတို့အား" ဟု အနက်ပေးလေ။

သံဃိကမှာ- "အာယဿ္မတော" နေရာ၌ "သံဃဿ" ဟု ဆိုလေ။ "သံဃာတော်အား" ဟု အနက်ပေးလေ။

အလှူခံပြီးသောကျောင်းဟောင်းအား လှူလို ရေစက်ချလိုမူ-"ဣမံ တဉ္စာကံ, ဣမံ ခေတ္တံ ဝိဟာရဿ ဒေမ" ဟု ဆိုလေ။

ဒုဗ္ဗိဇာနမိဒံ ဌာနံ၊ ဝိနယေသု စ ဆေကဟိ။
ဣတောပိ နယမေသန္တို၊ ဆဋ္ဌန္တို လဒ္ဓိမိစ္ဆံ စေ။

၆၀။ စသန်ဝသနအပြား ၄-ပါး

မေး။　။သေန်ဝသနအပြားဘယ်နှစ်ပါးရှိပါသနည်း။

ဖြေ။　။ထိုအမေးပုစ္ဆာမှာ—

စတုဗ္ဗိဓံ ဟိ သေနာသနံ ဝိဟာရသေနာသနံ မဉ္စပီဌသေနာသနံ သန္ထတသေနာသနံ ဩကာသသေနာသနန္တိ။ တတ္ထ "ယတ္ထ ဝါ ပန ဘိက္ခူ ပဋိက္ကမန္တိ၊ သဗ္ဗမေတံ သေနာသန" န္တိ ဝစနတော ဝိဟာရော အာဂုယောဂေါ ပါသာဒေါ ဟ့ုမ်ိယံ ဂုဟာတိ ဣဒံ

ဝိဟာရသေနာသနံ နာမ။ မဉ္စော ပီဌ ဘိသိ ပိုဏ္ဍောဟနန္တိ ဣဒံ ပဉ္စပိဌသေနာသနံ နာမ။ စိမိလိကာ စမ္မခဏ္ဍော တိဏသန္ထာရော ပဏ္ဏသန္ထာရောတိ ဣဒံ သန္ထတသေနာသနံ နာမ။ ယတ္ထ ဝါ ပန ဘိက္ခူ။ ပဋိက္ကမန္တိတိ ဣဒံ ဩကာသသေနာသန နာမ—

ဟုလာသော သာရတ္ထဒီပနိဋီကာ သေနာသနက္ခန္ဓကအဖွင့်ကိုထောက်၍ လေးပါးအပြားရှိသည်။

ဟိ၊ မူန်၏။ သေနာသနံ၊ သေနာသနသည်။ ဝိဟာရသေနာသနံ၊ လည်းကောင်း။ မဉ္စပီဌသေနာသနံ၊ လည်းကောင်း။ သန္ထတသေနာသနံ၊ လည်းကောင်း။ ဩကာသသေနာသနံ၊ လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတုပ္ပဒံ၊ လေးပါးအပြားရှိ၏။ တတ္ထ၊ တို့တွင်။ ယတ္ထ ဝါ ပန ဘိက္ခူ။ ပဋိက္ကမန္တိ၊ သဗ္ဗမေတံ သေနာသနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ဟောတော်မူသောကြောင့်။ ဝိဟာရော၊ နှစ်ဘက်မိုး ကျောင်းလည်းကောင်း။ အဇ္ဈောဂေါ၊ တဘက်မိုးကျောင်းလည်းကောင်း။ ပါသာဒေါ၊ ပြာသာဒ်ရှည်လည်းကောင်း။ ဟမ္မိယံ၊ ပြာသာဒ်ဦးပြည်းလည်းကောင်း။ ဂုဟာ၊ လိုဏ်ဥမင်လည်းကောင်း။ ဣတိ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ ဝိဟာရသေနာသနံ နာမ၊ ကျောင်းသေနာသနမည်၏။ မဉ္စော၊ ညောင်စောင်းလည်းကောင်း။ ပီဌံ၊ ဖောင်းပျဉ်လည်းကောင်း။ ဘိသိ၊ ဘုံလျှိုလည်းကောင်း။ ဗိဠောဟနံ၊ ခေါင်းအုံးလည်းကောင်း။ ဣတိ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ မဉ္စပီဌသေနာသနံ နာမ၊ ညောင်စောင်း ဖောင်းပျဉ်သေနာသနမည်၏။ စိမိလိကာ၊ ပုဆိုးနှမ်းအခင်းလည်းကောင်း။ စမ္မခဏ္ဍော၊ စမ္မခဏ်အခင်းလည်းကောင်း။ တိဏသန္ထာရော၊ မြက်အခင်းလည်းကောင်း။ ပဏ္ဏသန္ထာရော၊ သစ်ရွက်အခင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ သန္ထတသေနာသနံ နာမ၊ အခင်းသနာသေနမည်၏။ ယတ္ထ ဝါ ပန ဘိက္ခူ။ ပဋိက္ကမန္တိတိ ဣဒံ၊ ဟူသည်ကား။ ဩကာသသေနာသနံ နာမ၊ တည်ရာသေနာသနမည်၏။

ဤသို့လျှင် သေနာသနလေးပါးကို မှတ်လေ။

၆၁။ ဝိဟာရအပြား ၅-ပါး

မေး။ ။လေဏမည်သော ဝိဟာရအပြား အဘယ်နှစ်ပါး ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးပုစ္ဆာမျှာ—

အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ပဉ္စ လေဏာနိ ဝိဟာရံ အဇ္ဈောဂံ ပါသာဒံ ဟမ္မိယံ ဂုဟန္တိ—

ဟု ဟောတော်မူသော စူဠဝါပါဠိတော် သေနာသနက္ခန္ဓကကိုထောက်၍ ငါးပါးရှိသည်။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ လေဏာနိ၊ ပုန်းအောင်းရာတို့ကို။ ဝါ၊ နေရာတို့ကို။ အနုဇာနာမိ၊ ခွင့်ပြုတော်မူ၏။ ဝိဟာရံ၊ နှစ်ဘက်မိုး ကျော်းလည်းကောင်း။ အဇ္ဈောဂံ၊ တဘက်မိုး ကျော်းလည်းကောင်း။ ပါသာဒံ၊ ပြာသာဒ်ရှည်လည်းကောင်း။ ဟမ္မိယံ၊ ပြာသာဒ်ဦးပြည်းလည်းကောင်း။ ဂုဟံ၊ ဂူလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ အနုဇာနာမိ၊ ၏။

ဤသို့ လေဏမည်သော ဝိဟာရငါးပါးကိုမူတ်လေ။ သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌လည်း—

ပဉ္စ လေဏာနိတိ ပဉ္စ လိယနဋ္ဌာနာနိ။ နိလိယန္တိ ဇတ္ထာ ဘိက္ခူတိ လေဏာနိတိ ဝိဟာရာဒီနမေတံ အဓိဝစနံ—

ဟု ဖွင့်တော်မူ၏။

ပဉ္စ လေဏာနိတိ၊ ကား။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ လိယနဋ္ဌာနာနိ၊ ပုန်းအောင်းရာအရပ်တို့တည်း။ ဇတ္ထ၊ ဤနေရာ၌။ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ နိလိယန္တိ၊ ပုန်းအောင်းကာတ်ကုန်၏။ ဝါ၊ နေတတ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ လေဏာနိ၊ မည်ကုန်၏။ ဇေတံ၊ ဤလေဏ အမည်သည်။ ဝိဟာရာဒီနံ၊ ဝိဟာရ စသည်တို့၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။

လေဏဋ္ဌိ လိခၖတ်, ဏ္ဍုပစ္စည်း။ အနကာ ယုဏ္ဍူနံ-သုတ်ဖြင့် ယုပစ္စည်း အနပြု၍ လိ-အစိတ် ဏ္ဍ-ကို ဓ-ပြု၍ "ဓလန"ပြီးစေ၍ "ဓလန"ဟူ၍ လည်း နငယ်ဖြင့်ရှိသင့်သည်။ ရဟာဒိတော ဏ-ဖြင့် နငယ်ကို ဏကြီး ရေး၍လည်း "ဓလဏ"ဟု ဏကြီးဖြင့်ရှိခြင်းသည်လည်း အသင့်ပင်ဟုမှတ်။

၆၂။ ဂုဟာအပြား ၄-ပါး

မေး။ ။ထို လေဏသည်သော ငါးပါးတို့တွင် ဂုဟာမည်သော လေဏသည် အဘယ်မျှ အပြားရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးပုစ္ဆာ၌-

ဂုဟာတိ ကုဋ္ဌကဂုဟာ သိလာဂုဟာ ဒါရုဂုဟာ ပံသုဂုဟာတိ-ဟု ဖွင့်သော စူဠဝါအဋ္ဌကထာ သေနာသနက္ခန္ဓက အဖွင့်ကိုထောက်၍ ဂုဟာမည်သောလေဏ လေးပါးအပြားရှိသည်။

ဂုဟာတိ၊ ကား။ ကုဋ္ဌကဂုဟာ၊ အုတ်ဂူလည်းကောင်း။ သိလာ-ဂုဟာ၊ ကျောက်ဂူလည်းကောင်း။ ဒါရုဂုဟာ၊သစ်သားဂူလည်းကောင်း။ ပံသုဂုဟာ၊ မြေကြီးဂူလည်းကောင်း။ ဟူတိ၊ သို့။ စတုဗ္ဗိဓာ၊ ၏။

သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌လည်း-

ဂိရိဂုဟာ နာမ ဒ္ဝိန္နံ ပဗ္ဗတာနံ အန္တရာ, ကေသ္မံယေဝ ဝါ ဥမင်္ဂသဒိသံ မဟာဝိဝရံ-ဟု ဖွင့်ဟော်မူ၏။

ဂိရိဂုဟာ နာမ၊ မည်သည်ကား။ ဒ္ဝိန္နံ၊ နှစ်လုံးကုန်သော။ ပဗ္ဗတာနံ၊ တို့၏။ အန္တရာ၊ အကြားဌာန၊ ဝါ၊ တနည်းကား။ ကေသ္မံယေဝ၊ တခုသောနေရာ၌လျှင်။ ဥမင်္ဂသဒိသံ၊ ဥမင်္ဂလိုဏ်နှင့်တူသော။ မဟာဝိဝရံ၊ ကြီးသောအပေါက်ရှိသောဂူတည်း။

၆၃။ အပြစ်လွှတ်အောင် သံဃိကကျောင်းရေစက်ချနည်း

မေး။ ။သံဃိကကျောင်းကို သုံးဆောင်သောအခါ အပြစ်လွှတ်အောင် အဘယ်သို့ဆို၍ ရေစက်ချရပါအံ့နည်း။

ဖြေ။ ။သံဃိကကျောင်း ပြာသာဒ် ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်တို့ကို ရေစက်ချသောအခါ ဒါယကာကို လိမ္မာအောင်ပြောဟော၍ ဒါယကာဆို၍လူတိုင်း သုံးဆောင်မှု အပြစ်မရှိ၍ ဒါယကာကိုသိစေပြီး၍ ဒါယကာအလိုရှိက (ဒါယကာသဘောတူက) "သုံးဆောင်လိုသမျှကို" ဟု ဆို၍ ရေစက်ချရမည်။

ယထာ ဒါယကာ ဝဒန္တိ၊ တထာ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ–

ဟူလာသော စူဠဝါအဋ္ဌကထာ သေနာသနက္ခန္ဓကကိုထောက်။ ဝိနယသင်္ဂဟ အဋ္ဌကထာ၌လည်း နည်းတူလာသည်။

ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအား ဖြင့်။ ဒါယကာ၊ ပေးလှူဘတ်သော ဒါယကာတို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တထာ၊ ဖြင့်။ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ကျင့်အပ်၏။.

သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ ပဌမသေနာသနသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၌လည်း–

ဒါယကေဟိ ဒါနကာလေယေဝ သဟာသ္ဍနကမ္မံ ကမ္မလံ ပါဒပုဉ္ဆနံ ကတ္ဝာ ပရိဘုဉ္ဇထာတိ ဒိန္နံ၊ တထေဝ ပရိဘုဉ်တို့ ဝဉ်္ဇတိ–

ဟု မိန့်ဆိုတော်မူ၏။

ဒါယကေဟိ၊ တို့သည်။ ဒါနကာလေယေဝ၊ ပေးလှူသောအခါ၌လျင်။ သဟာသ္ဍနကံ၊ အဖိုးတန်ထောင်ထိုက်သော။ ကမ္မလမ်ဗိ၊ ကမ္မလာအခင်းကိုလည်း။ ပါဒပုဉ္ဆနံ၊ ခြေသုတ်ကို။ ကတ္ဝာ၊ ၍၊ ပရိဘုဉ်ထား သုံးဆောင်ပါကုန်ဟု လော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဒိန္နံ၊ လှူအပ်၏။ တထေဝ၊ ထို့ဒါယကာတို့ဆို၍ လှူတိုင်းသာလျှင်။ ပရိဘုဉ်ဘုံ၊ ၄ ။ ဝဉ်္ဇတိ၊ ၏။

ဝိနယဝိနိစ္ဆယဋီကံ၁၌လည်း—

ဒါယကေဟိ "ကာယေန ဖုသိတ္ဝာ ယထာသုခံ ပရိဘုဉ္ဇထာ" တိ ဒိန္နသေနာသနမဉ္ဇပိဌဝါဒီနဉ္ဇ ဒါယကေန ဝုတ္တနိယာမေန ပရိဘုဉ္ဇန္တဿ ဒေါသော နတ္ထိတိ မာတိကာအဋ္ဌကထာယ သိဟ္ဍဂဏ္ဌိပဒေ ဝုတ္တတ္တာ တထာ ပရိဘုဉ္ဇန္တဿ အနာပတ္တိ— ဟု မိန့်ဆိုတော်မူ၏။

ဒါယကေဟိ၊ အလ္လုရှင်တို့သည်။ ကာယေန၊ ကိုယ်ဖြင့်။ ဖုသိတ္ဝာ၊ ထိ၍။ ယထာသုခံ၊ အလိုရှိတိုင်း။ ပရိဘုဉ္ဇထ၊ ကုန်လော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဒိန္နသေနာသနမဉ္ဇပိဌဝါဒီနဉ္ဇ၊ လူအပ်သော ကျောင်း ညောင်စောင်း အင်းပျဉ် စသည်တို့ကိုလည်း။ ဒါယကေန၊ သည်။ ဝုတ္တနိယာမေန၊ ဆိုအပ်သော အမှတ်ဖြင့်။ ပရိဘုဉ္ဇန္တဿ၊ သုံးဆောင်သောရဟန်းအား။ ဒေါသော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ မာတိကာအဋ္ဌကထာယ၊ ၏။ သိဟဠဂဏ္ဌိပဒေ၊ သိဟိုဠဂဏ္ဌိပုဒ်၌။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ တထာ။ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်။ ပရိဘုဉ္ဇန္တဿ၊ အား။ အနာပတ္တိ၊ မသင့်။

ဤသို့လာသော အဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့ကိုထောက်၍ သံဃိကကျောင်း ပြာသာဒ် ညောင်စောင်း အင်းပျဉ် ဖျာသင်ဖြူး အခင်း စသည်တို့ကို ရေစက်ချသောအခါ ဒါယကာကို တရားသဖြင့်ဟောပြော၍ "ကိုယ်ဖြင့် ထိ၍ သုံးဆောင်ခြင်း, ဖိနပ်စီးနင်း၍ တက်နေခြင်း, မဆေးသော ခြေဖြင့် တက်နေခြင်း, ဆေးပြီးခြေကို မသုတ်မူ၍ တက်နေခြင်း, ခဲ့ခန်း သလိပ် တံတွေး ကျင်ကြီးကျင်ငယ် စသည်တို့ဖြင့် စွန့်ပစ်မိသော်လည်း အပြစ်မရှိ အလိုရှိတိုင်း သုံးဆောင်တော်မူပါ" အစရှိသည်ဖြင့် ဆို၍ ရေစက်ချလှူဒါန်းမူ ဆိုသည့်အတိုင်းသုံးဆောင်၍ အပြစ်မရှိဟု မှတ်ယူသင့်သည်။

၆၄။ အပြစ်လွတ်အောင် ဇရပ်စသည်ရေစက်ချနည်း

မေး။ ။ယခုကာလဆရာတို့သည် ဇရပ် တံတားစသည်တို့ကို "ကျမံ သာလံ၊ ကျမံ သေတုံ အာဂတာနာဂတာသ စာတုဒ္ဒိသဿ သံဃဿ

ဒေမ မဟာဇနာနဉ္ဇ ပရိဘောဂတ္ထဲ့ဃ။ ဣမံ သာလံ။ ဤဇရပ်ကို။ ဣမံ သေတုံ၊ ဤတံတားကို။ စာတုဒ္ဒိသဿ၊ အရပ်လေးမျက်နှာ၌ ရှိသော။ အာဂတာနာဂတဿ၊ လာရောက်ပြီး လာရောက်လတ္တံ့ ဖြစ်သော။ သံဃဿ၊ အား။ ဒေမ၊ ကုန်၏။ မဟာဇနာနဉ္ဇ၊ များစွာသော လူတို့အား လည်း။ ပရိဘောဂတ္ထာဃ၊ သုံးဆောင်ပါစေခြင်းငှာ။ ဒေမ၊ ကုန်၏'' ဤသို့ဆို၍ ဒေရစက်ချသည်မှာ လူတို့သွားလာနေထိုင်ခြင်းငှာ အပ်ပါမည်လော။

ဖြေ။ ။ဇရပ် တံတားစသည်ကို ဆောက်လုပ်၍ လူ ရှင် ရဟန်း ဟူသမျှကို သုံးဆောင်စေလို၍ ရေစက်ချရာ ''ဣမံ သာလံ သံဃဿ စ မဟာဇနာနဉ္ဇ ယထာသုခံ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဒေမ အမှာကံ သဂ္ဂမောက္ခ-ထ္ထာယ''ဟု သုံးဆောင်စေလိုသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသမျှကို ဦးစွာ သမ္ပဒါန်ထား ပြီးမှ ဒေမိ,ဒေ့မ အစရှိသော ကြိယာကိုဆို၍ လူမှု လူ, သံဃာ နှစ်ဦး ပိုင်ဆိုင်၍ သုံးဆောင်နိုင်သည်။ သံဃဿ ဒေမ-ဆို၍ ဒေမိ,ဒေမ ကြိယာဆိုပြီးမှ ''မဟာဇနာနဉ္ဇ ပရိဘောဂတ္ထာဃ'' ဟု နောက်မှဆိုသော် သံဃာပိုင်ပြီး၍ လူတို့နှင့်မဆိုင်ချေ။ ထိုသို့ မဆိုင်ဖပိုင်ပဲနှင့် ဇရပ်တံတား ဟူသမျှ အများနှင့်ဆက်ဆံ၍ ငါတို့ နေပိုင်, သွားလာပိုင်သည်ဟု သုံးဆောင်မှု အပြစ်မလွတ်၍ သုံးဆောင်ခြင်းငှာ မအပ်။

ဥဘတောသံဃဿ စ တုယ္ဘဉ္ဇ ဒမ္မိတိ ဝုတ္တေ သစေ ဒဿ ဘိက္ခု။ စ ဒဿ ဘိက္ခုနိယော စ ဟောန္တိ၊ ကေဝိသတိပဉ္စ-ဝိသေ ကတ္ဝာ ဧကော ပုဂ္ဂလဿ ဒါတဗ္ဗော။ ဒဿ ဘိက္ခု-သဃ်ဿ၊ ဒဿ ဘိက္ခုနိသံဃဿ။ ယေန ပုဂ္ဂလိကော လဒ္ဓေါ၊ သော သံဃတောပိ အတ္တနော ဝဿဂ္ဂေန ဂဟေတုံ လဘတိ။ ကသ္မာ? ဥဘတောသံဃဂ္ဂဟဏေန ဂဟိတတ္တာ။ ဥဘတော-သံဃဿ စ စေတိယဿ စ ဒမ္မိတိ ဝုတ္တေပိ ဧသေဝ နယော။ ဣဓ ပန စေတိယဿ သံဃတော ပါပုဏနဂကာဌာသော နာမ နတ္ထိ။ ကေပုဂ္ဂလဿ ပတ္တကောဋ္ဌာသသဓော ကောဋ္ဌာသော ဟောတိ–

ဟု လာသော စိဝရက္ခန္ဓကအဋ္ဌကထာကိုထောက်။ မာတိကာအဋ္ဌကထာ၌လည်း လာသည်။

ဥဘတောသံဃဿ စ၊ အာဒးလည်းကောင်း။ တုယ္ဘဉ္စ၊ အာဒးလည်းကောင်း။ ဒမ္မိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ ရှိသော်။ ဒသ ဘိက္ခူ၊ စ၊ တကျိပ်သော ရဟန်းတို့သည်လည်းကောင်း။ ဒသ ဘိက္ခုနိယော စ၊ တကျိပ်သော ရဟန်း မိန်းမတို့သည်လည်းကောင်း။ သစေ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်အံ့။ ဂေဝိသတိပဋိဝိသေ၊ နှစ်ဆယ့်တဖို့တို့ကို။ ကတ္ဝာ၊ ပြု၍။ ဧကော၊ တဖို့ကို။ ပဋိလဿ၊ အား။ ဒါတဗ္ဗော၊ ပေးအပ်၏။ ဒသ၊ ဆယ်ဖို့တို့ကို။ ဘိက္ခုသံဃဿ၊ ရဟန်းယောကျားသံဃာအား။ ဒါတဗ္ဗော၊ ကုန်၏။ ဒသ၊ ဆယ်ဖို့တို့ကို။ ဘိက္ခုနိသံဃဿ၊ ရဟန်းမိန်းမ သံဃာအား။ ဒါတဗ္ဗော၊ ကုန်၏။ ယေန၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ ပဋိလိကော၊ အသီးပဋိုလ်အစုကို။ လဒ္ဓေါ၊ ရအပ်၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ သံဃတောပိ၊ မူလည်း။ အတ္တနော၊ ၏။ ဝဿဂ္ဂေန၊ ဝါစဉ်အားဖြင့်။ ဂဏဟာတုံ၊ ငှာ။ လဘတိ၊ ရ၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ဥဘတောသံဃဂ္ဂဟဏေန၊ သဒ္ဓါဖြင့်။ ဂဟိတတ္တာ၊ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဥဘတောသံဃဿ စ၊ အာဒးလည်းကောင်း။ စေတိယဿ စ၊ အာဒးလည်းကောင်း။ ဒမ္မိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တတ္တာပိ၊ ဆိုခဲ့သည်း။ သေဝဂ နယော၊ ဤနည်းလျှင်နည်းရှိ၏။ ဣဓ ပန၊ ဤအရာ၌ကား။ စေတိယဿ၊ အား။ ပါပုဏနကာဒ္ဒါသော နာမ၊ အသီးရောက်သော အစုအဖို့မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဩပဋိလဿ၊ ပဋိုလ်၏။ ပတ္တဂဏာဒ္ဒါသသမော၊ ရောက်သောအစုနှင့်တူသော။ ဂဏာဒ္ဒါသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ထိုအဋ္ဌကထာပါဠိကိုထောက်၍ လူလိုသမျှ, သုံးဆောင်စေလိုသမျှ လူရဟန်းတို့ကို သမ္ဗဒါန်အညီ ဦးစွာဆိုပြီးမှ လူခြင်းကြိယာကို နောက်ထား၍ဆိုမှ လူရဟန်းအား လုံးပင်ပိုင်၍ လူပါ သုံးဆောင်ထိုက်သည်။ သံဃာကိုသမ္ဗဒါန်ထား၍ လူခြင်းကြိယာကိုဆိုပြီးမှ တပါးသောလူတို့ကို သုံးဆောင်စေလို၍ ရေစက်ချရာမှာ ထည့်သွင်း၍ဆိုသော်လည်း အရာမရောက်၍ လူတို့နှင့်မဆိုင်ဟု မှတ်ရမည်။

ဝိနယဝိနိစ္ဆယဋီကာ၌လည်း-

ဣမံ မဉ္ဆပိဋ္ဌာဒိံ သံဃဿ ဒမ္မိတိ ဝုတ္တေ ဂရုဘဏ္ဍံ ဟောတိ၊ န ဘာဒဇတဗ္ဗံ၊ သံဃဿ ပရာမဋ္ဌတ္တာ။ ဣမံ မဉ္ဆပိဋ္ဌာဒိံ ဘဒ္ဒန္တော ဝဿဂ္ဂေန ဂဏှိတုံ သံဃဿ ဒမ္မိတိ ဝုတ္တေ သတိပိ ဂရုဘဏ္ဍဘာဝေ ကပ္ပိယဝတ္ထုံ ဘာဇေတ္ဝာ ဂဏှိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ အဂဟိပ္ပိယဘဏ္ဍမေဝ ဘာဇေတ္ဝာ ဂဟေတုံ န လဘတိ။ ဣမံ မဉ္ဆပိဋ္ဌံ ဝဿဂ္ဂေန ဂဟေတုံ သံဃဿ ဒိမ္မိတိ ဝုတ္တေ ဝဿဂ္ဂေန ဘာဇေတ္ဝာ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ဝဿဂ္ဂေန ဘာဇနံ ပဌမံ ဝတ္ဝာ ပစ္ဆာ သံဃဿ ပရာမဋ္ဌတ္တာ။ သံဃဿ ဣမံ မဉ္ဆပိဋ္ဌံ ဝဿဂ္ဂေန ဂဏှိတုံ ဒမ္မိတိ ဝုတ္တေ ပန ဂရုဘဏ္ဍံ ဟောတိ၊ ပဌမံ သံဃဿ ပရာမဋ္ဌတ္တာတိ။ အယမ္ပိ ဝိသေသော မာတိကာအဋ္ဌကထာယ ဂဏ္ဍိပဒေယေဝ ဝုတ္တော-

ဟု မိန့်ဆိုတော်မူ၏။

ဣမံ မဉ္ဆပိဋ္ဌာဒိံ၊ ဤညောင်စောင်း အင်းပျဉ်စသည်ကို။ သံဃဿ၊ အား။ ဒမ္မိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့၊ ဝုတ္တေ၊ ရှိသော်။။ ဂရုဘဏ္ဍံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ န ဘာဇေတဗ္ဗံ၊ မဝေဖန်အပ်။ သံဃဿ၊ ကို။ ပရာမဋ္ဌတ္တာ၊ သုံးသပ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣမံ မဉ္ဆပိဋ္ဌာဒိံ၊ ကို။ ဘဒ္ဒန္တော၊ အရှင်ဘုရားတို့သည်။ ဝဿဂ္ဂေန၊ အားဖြင့်။ ဂဏှိတုံ၊ ယူစေခြင်းငှာ။ သံဃဿ၊ အား။ ဒမ္မိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ ရှိသော်။ ဂရုဘဏ္ဍဘာဝေ၊ အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ ရှိသော်လည်း။ ကပ္ပိယဝတ္ထုံ၊ အပ်သောညောင်စောင်း စသောဝတ္ထုကို။ ဘာဇေတ္ဝာ၊ ၍။ ဂဏှိတုံ၊ ငှာ။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ အကပ္ပိယဘဏ္ဍမေဝ၊ မအပ်သော ပစ္စည်းဘဏ္ဍာကိုသာလျှင်။ ဘာဇေတ္ဝာ၊ ၍။ ဂဟေတုံ၊ ငှာ။ နလဘတိ၊ မအပ်။ ဝါ၊ မရထိုက်။ ဣမံ မဉ္ဆပိဋ္ဌံ၊ ကို။ ဝဿဂ္ဂေန၊ အားဖြင့်။ ဂဟေတုံ၊ ငှာ။ သံဃဿ၊ အား။ ဒမ္မိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ ရှိသော်။ ဝဿဂ္ဂေန၊ အားဖြင့်။ ဘာဇေတ္ဝာ၊ ၍။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဝဿံဂ္ဂေန၊ အားဖြင့်။ ဘာဇနံ၊ ကို။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဝတ္ဌာ၊ ၍။ ပစ္ဆာ၊ မူ။ သံဃဿ၊ ကို။ ပရာမဋ္ဌတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ သံဃဿ၊ အား။ ဣမံ မဉ္ဆပီဋ္ဌံ၊ ကို။ ဝဿံဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ဂဏ္ဌိတုံ၊ ငှာ။ ဒမ္မိ၊ ၏။ ဣဘိ၊ သို့။ စုတ္တော ပန၊ ရှိသော်ကား။ ဂရုဘဏ္ဍံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဌမံ၊ စွာ။ သံဃဿ၊ ကို။ ပရာမဋ္ဌတ္တာ၊ ကြောင့်တည်း။ ဣတိ အယမ္ပိ ဝိသဿော၊ ဤအထူးကိုလည်း။ မာတိကာအဋ္ဌကထာယ၊ ၏။ ဂဏ္ဌိပဒေယေဝ၊ သိဟိုဠ်ဂဏ္ဌိပုဒ်၌သာလျှင်။ စုတ္တော၊ ၏။

ဤသို့လာသော အဋ္ဌကထာ, ဋီကာပါဠိကိုထောက်၍ အများ လူရဟန်းတို့ သုံးဆောင်ရန် ဆောက်လုပ်အပ်သောတံတားတို့ကို ရေစက်ချသောအခါ "သံဃဿ ဒေမ မဟာဇနာနဉ္စ ပရိဘောဂတ္ထာယ"ဟု မဆိုမူ၍ "သံဃဿ စ မဟာဇနာနဉ္စ ယထာသုခံ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဒေမ"ဟု ဆို၍ ချရမည်ဟူသော ဥပဒေသကို မှတ်ရမည်။

မဟာဝါအဋ္ဌကထာ စီဝရက္ခန္ဓကအဖွင့်၌လည်း-

> ဣဒံ ဝတ္ထံ သံဃဿ ဒေမ၊ ဣမိနာ ဥပါဟနထဝိကံ့ ပတ္တထဝိကံ အာယောဂအံ့သဗ္ဗကာဒီနိ ကရောန္တော့တိ ဒိန္နမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ-

ဟု မိန့်ဆိုတော်မူသည်။

ဣဒံ ဝတ္ထံ၊ ဤအဝတ်ကို။ သံဃဿ၊ အား။ ဒေမ၊ ကုန်၏။ ဣမိနာ၊ အဝတ်ဖြင့်။ ဥပါဟနထဝိကံ၊ ဖိနပ်အိတ်ကိုလည်းကောင်း။ ပတ္တထဝိကံ့၊ သပိတ်အိတ်ကိုလည်းကောင်း။ အာယောဂအံ့သဗ္ဗကာဒီနိ၊ အာယောဂပတ်, ပခုံးလွယ်ကြိုးစသည်တို့ကို။ ကရောန္တော့၊ ပြုကုန်လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍။ ဒိန္နမ္ပိ၊ သော်လည်း။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။

ထိုအဋ္ဌကထာပါဠိဖြင့် "သံဃဿ ဒေမ"ဆို၍ လှူပြီးဖြစ်သော်လည်း ဒါယကာဆိုတိုင်းပင် သုံးဆောင်သော်လည်း အပ်သည်ဟု ပြတော်မူသည်ကို အထူးမှတ်လေ။

၆၅။ သုံးသဲ့အားလူရာ သာမဏေပါဝင်ပုံ

မေး။ ။"သုံးသဲ့သဲ့ ဒေမ"ဟု ဆိုခြင်း လူရာ၌ သာမဏေတို့ရထိုက်ပါမည်လော။

ဖြေ။ ။"သုံးသဲ့သဲ့ ဒေမ"ဟု ဆို၍ လူရာ ပစ္စည်းကို သာမဏေတို့ပါ ဆိုင်သည်၊ ရထိုက်သည်။

ဥပစုံ ဒါတဗ္ဗန္တိ ယံ ဥဘတောသုံးသဲ့သဲ့ ဒိန္နံ၊ တတော ဥပဓုံ ဘိက္ခူနံ ဥပစုံ ဘိက္ခုနီနံ ဒါတဗ္ဗံ။ သစေပိ ဧကော ဘိက္ခု ဟောတိ၊ ဧကာ ဝါ ဘိက္ခုနီ၊ အန္တမသော အနုပသမ္ပန္နသ္ဿပိ ဥပစုမေဝ ဒါတဗ္ဗံ—

ဟု လာသော စီဝရက္ခန္ဓကအဋ္ဌင့် တေရသကဏ်ဍိကာကို ထောက်။ မာတိကာအဋ္ဌကထာတို့၌လည်း နည်းတူမိန့်ဆိုတော်မူသည်။

ဥပစုံ ဒါတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ယံ၊ သက်နိုးကို။ ဥဘတော-သုံးသဲ့သဲ့၊ အား။ ဒိန္နံ၊ လူးပ်၏။ တတော၊ ထိုသက်နိုးစသည်မှ။ ဥပစုံ၊ ထက်ဝက်ကို။ ဘိက္ခူနံ၊ တို့အား။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဥပစုံ၊ ကို။ ဘိက္ခုနီနံ၊ တို့အား။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဧကော၊ တပါးသော။ ဘိက္ခု ဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။ ဧကာ၊ သော။ ဘိက္ခုနီ ဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။ သစေပိ ဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ထက်ဝက် ပေးအပ်၏။ အန္တမသော၊ အယုတ်သဖြင့်။ အနုပသမ္ပန္နဿပိ၊ သာမဏေ အားလည်း။ ဥပစုမေဝ၊ ပစ္စည်း ထက်ဝက်ကိုသာလျှင်။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ပေးအပ်၏။

အဓိပ္ပာယ်ကား- "ဥဘတောသုံးသဲ့သဲ့ ဒေမ"ဟု ဆို၍လူရာ ရဟန်းယောကျ်ားက တကျိပ်ရှိ၍ ရဟန်းမိန်းမက တယောက်သာရှိသော်လည်း သက်နိုးတဆယ့်တထည်ဖြစ်မူ ဝတ်ထည်ကျစီမယူမူ၍ ထက်ဝက်ငါးထည်ကို ရဟန်းမိန်းမတယောက်အား ပေးရမည်။ သာမဏေမိန်းမ ဖြစ်သော်

လည်း ထက်ဝက်ကိုသာ ပေးရမည်။ ရဟန်းမိန်းမတကျိပ်ရှိ၍ ရဟန်းယောကျ်ားက တယောက်သာရှိရာ၌လည်း နည်းတူ။ သာမဏေဖြစ်သော်လည်း ထက်ဝက်ပေးရမည်ဟူလို။

၆၆။ ဘုရားအမှူးရှိသော သံဃာကို လှူဒါန်းပုံ

မေး။ ။ယခုအခါ ဗုဒ္ဓပမုခသံဃာကိုလှူလိုမူ အဘယ်သို့ လှူရပါအံ့နည်း။

ဖြေ။ ။ယခုအခါ ဘုရားအမှူးရှိသောသံဃာကို လှူလိုမူ ဥဒ္ဒိဿကာဖြစ်သော စေတီရုပ်ပွားတဆူဆူသောဘုရားကို အာလယ်ထား၍ လက်ဝဲလက်ျာ၌ ရဟန်းသံဃာကိုပင့်ထား၍ "ဗုဒ္ဓပမုခဿ သံဃဿ ဒေမ" ဟုဆို၍ လှူရမည်။

သက်သက် ဘုရားကိုသာလှူလိုမူ စေတီရုပ်ပွား ဘုရား၏ရှေ့တော်၌ ဟည်ထား၍ "ဗုဒ္ဓဿ ဒေမ" ဟု ဆို၍ လှူရမည်။

ပုဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓပမုခဿ ဥဘတောသံဃဿ ဒါနံ ဒေန္တိ။ ဘဂဝါ မဇ္ဈေ နိသီဒတိ။ ဒက္ခိဏတော ဘိက္ခူ, ဝါမတော ဘိက္ခုနီယော နိသီဒန္တိ။ ဘဂဝါ ဥဘိန္နံ သံဃတ္ထေရော။ တဒါ ဘဂဝါ အတ္တနာ လဒ္ဓပ္ပစ္စယေ အတ္တနာပိ ပရိဘုဉ္ဇတိ။ ဘိက္ခူနမ္ပိ ဒါပေတိ။ ဧတရဟိ ပန ပဏ္ဍိတမနုဿာ သဓာတုကံ ပဋိမံ ဝါ စေတိယံ ဝါ ဌပေတွာ ဗုဒ္ဓပမုခဿံ ဥဘတောသံဃဿ ဒါနံ ဒေန္တိ။ ပဋိမာယ ဝါ စေတိယဿ ဝါ ပုရတော အာဓာရကေ ပတ္တံ ဌပေတွာ ဒက္ခိဏောဒကံ ဒတ္တွာ ဗုဒ္ဓါနံ ဒေမာတိ–

ဟု လာသော မဟာဝဂ်အဋ္ဌကထာ စီဝရက္ခန္ဓကအဖွင့်ကိုထောက်။

ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးကာလ၌။ ဗုဒ္ဓပမုခဿ၊ ဘုရားအမှူးရှိသော။ ဥဘတော-သံဃဿ၊ အား။ ဒါနံ၊ ကို။ ဒေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘဂဝါ၊ သည်။ မဇ္ဈေ၊ ၌။ နိသီဒတိ၊ ၏။ ဒက္ခိဏတော၊ တောင်အရပ်မှ။ ဘိက္ခူ၊

တို့သည်။ နိသီဒန္တိ၊ ကုန်။ ဝါမတော၊ မြောက်အရပ်မှ။ ဘိက္ခုနိုယော၊ တို့သည်။ နိသီဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဥဘိန္နံ၊ ရဟန်းယောကျား, ရဟန်းမိန်းမတို့၏။ သံဃတ္ထေရော၊ ထေရ်သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အတ္တာနဂ၊ ကိုယ်တော်မြတ်သည်။ လဒ္ဓ-ပ္ပစ္စယေ၊ ရအပ်သောပစ္စည်းတို့ကို။ အတ္တာနဂပိ၊ ကိုယ်တော်သည်လည်း။ ပရိဘုဥ္ဇတိ၊ သုံးဆောင်တော်မူ၏။ ဘိက္ခူနံပိ၊ တို့အားလည်း။ ဒါပေတိ၊ ပေးစေတော်မူ၏။ တေရဟိ ပန၊ ယခုအခါ၌ကား။ ပဏ္ဍိတမနုဿာ၊ ပညာရှိသောလူတို့သည်။ ဘဒန္တေတုကံ၊ ခာတ်တော်ရှိသော။ ပဋိမံ ဝါ၊ ဆင်းတုတော်ကိုလည်းကောင်း။ စေတိယံ ဝါ၊ စေတီတော်မြတ်ကို လည်းကောင်း။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ ပုဒ္ဓပုမုခဿ၊ ရှိသော။ ဥဘတော-သံဃဿ၊ အား။ ဒါနံ၊ ကို။ ဒေန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဋိမာယ ဝါ၊ ၏လည်း ကောင်း။ စေတိယဿ ဝါ၊ ၏လည်းကောင်း။ ပုရတော၊ ရှေတော်၌။ အာဓာရကော၊ သပိတ်ခြေ၌။ ပတ္တံ၊ သပိတ်ကို။ ဌပေတွာ၊ ၍။ ဒက္ခိ-ဏောဒကံ၊ ရေစက်ကို။ ဒတ္ဝာ၊ ချပေး၍။ ပုဒ္ဓါနံ၊ ဘုရားရှင်တို့အား။ ဒေမ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၆၇။ ဘုရားဆွမ်းတော်ပဲ့ စားအပ်-မအပ်

မေး။ ။ယခုအခါ ဘုရားကိုလှူသော ဘောဇဉ်ခဲဖွယ်တို့ကို သုံးဆောင်စားသောက်ခြင်းငှာ အပ်ပါမည်လော။

ဖြေ။ ။ယခုအခါ ဘုရားကိုလှူသော ဘောဇဉ်ခဲဖွယ်တို့ကို စား သောက် သုံးဆောင်လို့ပူ ထိုစေတီရုပ်ပွားဘုရားကို အမြဲ စောင့်ရှောက် သုတ်သင်ပြုစုသော ရဟန်းရှင်လူတို့ စားသောက်သုံးဆောင်နိုင်သည်။

ထို အမြဲ စောင့်ရှောက်သုတ်သင် ပြုစုသောသူ မရှိခဲ့လျှင် ဘုရား၌ ဝတ်ပြု၍ လူဖြစ်စေ၊ ရဟန်းသာမဏေဖြစ်စေ စားသောက် သုံးဆောင် ခြင်းငှာ အပ်သည်။

တတ္ထ ယံ မဋ္ဌံ ခါဒနီယံ ဘောဇနီယံ ဒေန္တိ၊ ဝိဟာရံ ဝါ အာဟရိတ္ဝာ "ဣဒံ စေတိယဿ ဒေမာ" တိ ပိဏ္ဍပါတဉ္စ မာလာဂန္ဓဝိဒိနိ စ ဒေန္တိ၊ တတ္ထ ကထံ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗန္တိ ? မာလာဂန္ဓဝိဒိနိ တာဝ စေတိယေ အာရောပေတဗ္ဗာနိ၊ ဝတ္ထေဟိ ပဋ္ဋာကာ, တေလေန ပဒီပါ ကာတဗ္ဗာ၊ ပိဏ္ဍပါတမဓုဖာဏိတာဒိနိ ပန ယော နိဗ္ဗဒေတိယဇဂ္ဂ ကောဟ္ဟာတိ ပဗ္ဗဇိတော ဝါ ဂဟဋ္ဌော ဝါ၊ တဿေဝ ဒါတဗ္ဗာနိ။ နိဗ္ဗဒဇဂ္ဂကေ အသတိ အာဟဋ္ဌဘတ္တံ ဋ္ဌပေတ္ဝာ ဝတ္တံ ကတ္ဝာ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဥပကဋ္ဌေ ကာလေ ဘုဉ္ဇိတ္ဝာ ပစ္ဆာပိ ဝတ္တံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိယေဝ—

ဟုလာသော မဟာဝါအဋ္ဌကထာ စီဝရက္ခန္ဓက အဖွင့်ကို ထောက်။

တတ္ထ၊ ထိုဘုရား၌။ ယံ ခါဒနီယံ၊ ကို။ ယံ့ ဘောဇနီယံ့၊ ကို။ ပဋမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဒေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝိဟာရံ ဝါ၊ သို့မူလည်း။ အာဟရိတ္ဝာ၊ ၍။ ဣဒံ၊ ဤဝတ္ထုကို။ စေတိယဿ၊ စေတီတော်အား။ ဒေမ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒေန္တိ၊ ကုန်၏။ ပိဏ္ဍပါတဉ္စ၊ ဆွမ်းကိုလည်းကောင်း။ မာလာဂန္ဓဝိဒိနိစ၊ ပန်းနံ့သာစသည်တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဒေန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုလျှာ၌။ ကထံ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ အဘယ်သို့ ကျင့်ရပါအံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ ရှိသော်။ တာဝ၊ စွာ။ မာလာဂန္ဓဝိဒိနိ၊ ပန်းနံ့သာစသည်တို့ကို။ စေတိယေ၊ စေတီတော်၌။ အာရောပေတဗ္ဗာနိ၊ တင်အပ်ကုန်၏။ ဝတ္ထေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပဋ္ဋာကာ၊ ကုက္ကားတံခွန်တို့ကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ တေလေန၊ ဆီဖြင့်။ ပဒီပါ၊ ဆီမီးတို့ကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ပိဏ္ဍပါတမဓုဖာဏိတာဒိနိ ပန၊ ဘုရား၌တင်အပ်သော ဆွမ်း ပျားရည် တင်လဲစသည်တို့ကိုကား။ ယော ပဗ္ဗဇိတော ဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။ ယော ဂဟဋ္ဌော ဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။ နိဗ္ဗဒ္ဓံ၊ အမြဲမပြတ်။ စေတိယဇဂ္ဂကော၊ စေတီကို စောင့်ရှောက်သုတ်သင်ပြုစုသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တဿေဝ၊ ထိုသူအား၌သာ။ ဒါတဗ္ဗာနိ၊ ပေးအပ်ကုန်၏။ နိဗ္ဗဒဇဂ္ဂကော၊ အမြဲစောင့်ရှောက် သုတ်သင်ပြုစုသောသူသည်။ အသတိ၊

မရှိသော်။ အာဟုဋ္ဌဘတ်၊ တင်သောဆွမ်းကို။ ဌပေတ္ဝာ၊ ကောက်ယူထား၍။ ဝတ်၊ ဘုရားဦးပြုအပ်သောငတ်ကို။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ ပရိဘုဉ်တုံ၊ ဌါး။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ ကာလေ၊ မွန်းတည့်အချိန်သည်။ ဥပကဋ္ဌေ၊ နီးလတ်သော်။ ဘုဉ်တ္ဝာ၊ စားပြီး၍။ ပစ္ဆာပိ၊ နောက်မှလည်း။ ဝတ်၊ ဝတ်ကို။ ကာတုံ၊ ပြုခြင်းဌါ။ ဝဋ္ဋတိယေဝ၊ အပ်သည်သာတည်း။

၆၇။ သံဃဲ့ပစ္စည်း သုံးဆောင်သင့်-မသင့်

မေး။ ။ရဟန်းသံဃာတို့ပစ္စည်းကို ရဟန်းသံဃာတို့ကပေးစွန့်လျှင် လူတို့စားသောက်ခြင်းဌါ အပ်ပါမည်လော။

ဖြေ။ ။ရဟန်းသံဃာတို့က ပေးစွန့်လျှင် သုံးဆောင်စားသောက်ခြင်း၌ အပြစ်မရှိ။

တေန ခေါ ပန သမဲယန သံဃသ ခါဒနီယံ ဉဿန္နံ ဟောတိ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝတော တေမတ္တံ အာရောစေသိ။ ဘေနဟာနန္ဒ ဝိဃာသာဒါနံ ပူဝံ ဒေဟီတိ-

ဟူ၍ ဟောတော်မူသော အစေဋ္ဌကသိက္ခာပုဒ်ပါဠိတော်ကိုထောက်။

တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ၌။ သံဃဿ၊ အား။ ခါဒနီယံ၊ ခဲဖွယ်သည်။ ဉဿန္နံ၊ များသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အထ ခေါ၊ ထို့အခါ၌။ အာယသ္မာ၊ သော။ အာနန္ဒော၊ သည်။ ဘဂဝတော၊အား။ တေမတ္တံ၊ ထို့အကြောင်းကို။ အာရောစေသိ၊ ကြားလျှောက်၏။ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ဇေနဟိ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ ဝိဃာသာဒါနံ၊ စားကြွင်းစားတို့အား။ ပူဝံ၊ မုန့်ကို။ ဒေဟိ၊ ပေးလော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။

၆၉။ ဘုရားမြေစသည်၌ နေထိုင်လျှင် အပြစ်ရှိ-မရှိ

မေး။ ။ဘုရားဖြစ်, ဘုရားကျောင်း, ရဟန်းသံဃာမြေ, ရဟန်းသံဃာကျောင်းတို့၌ လူတို့သည် သွားလာ နေထိုင်ခြင်း, တက်နေခြင်း, အိပ်ခြင်းတို့၌ အပြစ်ရှိမည်လော။

ဖြေ။ ။ဘုရားမြေ, ဘုရားကျောင်းဖြစ်စေ၊ သံဃိကမြေ, သံဃိက ကျောင်းဖြစ်စေ အမျှားလူတို့ နေထိုင်ဖေးခြင်းငှါ အခွင့်ပြု၍ ထားအပ်သော နေရာဌာနတို့၌ သွားလာနေထိုင်ခြင်း၌ အပြစ်မရှိကုန်။

အပြေအပြစ် အထူးပြုအပ်သော နေရာတို့၌ သွားလာနေထိုင်ခြင်းကို အခွင့် မပေးသောကြောင့် ဝေယျာဝစ္စကို ဆောင်သောသူမှ ဟာဂါး ဖခြားလူတို့ နေခြင်းငှါ မအပ်ကုန်။

ဝေယျာဝစ္စကို ဆောင်လိုပြုလို၍, ဘုရားကို လှူဒါန်းပူဇော် ဖူးမြော်ကန်တော့လို၍ ဘုရားမြေသို့ နင်းဝင်ခြင်း, ဘုရားကျောင်းသို့ တက်ဆိုင်ခြင်းတို့၌လည်း ကောင်း၊ ရဟန်းသံဃာကို လှူဒါန်းပူဇော်လို, တရားနာလို, ဖူးမြော်လို၍ သံဃိကမြေသို့ နင်းဝင်ခြင်း, သံဃိကကျောင်းသို့ တက်ဆိုင်ခြင်းတို့၌လည်းကောင်း ရိုသေလေးမြတ်သောစိတ် ရှိ၍ အပြစ်မရှိကုန်။

ထိုဘုရားမြေ, ကျောင်းမြေကို၌ အညစ်အကြေး စွန့်ပစ်ရာအရပ်မှာ လူတို့သည် တပါးသောအရပ်သို့ သွားနိုင်ခွင့် မရှိ၍ အညစ်အကြေးကို စွန့်ပစ်မိသော်လည်း ပြစ်မှားလိုသောစိတ် မရှိ၍ အပြစ်မရှိ။

အဓိကရဏ်အထားကို လိုမူ ဘုရား လက်ထက်တော်ကပင် ဘုရား အမှူးရှိသော သံဃိက လှူဒါန်းသော ဇေတဝန်ကျောင်း ဝေဠုဝန် ကျောင်း ပုဗ္ဗာရုံကျောင်း စသော ကျောင်းတို့၌ ကျောင်းဒါယကာ ကျောင်းအုပ်တို့ ပြည်သူလူအမျှားတို့ပင် ထွက်ဝင် သွားလာနေထိုင် ကြသည်ကား အလွန်ထင်ရှားသည်။ တကယ်လည်း သင်္ကန်းဝတ်ကျင့်သုံးခြင်းလည်း အသေအကာပြုခြင်း, သီတင်းသုံးဆောင်ရွက်ခြင်း မေတ္တာဝန်ဉယျာဉ်တို့ကို လှူ၍ ဖောက်လုပ်သောကျောင်းတို့၌ မျှားစွာသော လူတို့ ထွက်ဝင် သွားလာ နေထိုင်ကြသည်ကား အလွန်ထင်ရှားသည်ဖြစ်၍ ဝိနည်းပိဋကတ်, သုတ္တန် ပိဋကတ် အရပ်ရပ်သော ပါဠိ, အဋ္ဌကထာတို့မှာ ရှုလော။

ထိုကြောင့် ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ ပဌမဝဂ် အဖွင့်၌—

ဝိသာခါ စတ္တာရော မာဓော အန္တောဝိဟာရေ ဗုဒ္ဓပမုခဿ ဘိက္ခုသံဃဿ ဒါနံ အဒါသိ–

ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ဝိသာခါ၊ သည်။ စတ္တာရော မာဓော၊ လေးလတို့ပတ်လုံး။ အန္တောဝိဟာရေ၊ ပုဗ္ဗာရုံကျောင်းတွင်း၌။ ဗုဒ္ဓပမုခဿ၊ ဘုရား အမှူးရှိသော။ ဘိက္ခုသံဃဿ၊ အား။ ဒါနံ၊ ကို။ အဒါသိ၊ ပေးလှူ၏။

အဓိပ္ပါယ်ကား–ရှစ်ပယ်ကျွယ်သောမြေကို ကိုးကုဋ္ဌေပေး၍ ဝယ်ယူပြီးလျှင် ကိုးကုဋ္ဌေတန်သောကျောင်း ဆောက်၍ ဘုရား အမှူးရှိသော သံဃာအား ကျောင်းမြေနှင့်တကွ ကျောင်းကို လှူပြီး၍ ထို ကျောင်းတွင်း၌သာလျှင် လေးလပတ်လုံးနေ၍ ကိုးကုဋ္ဌေကုန်အောင် ဆွမ်းကျွေးလှူဒါန်းပူဇော်သည် ဟူလို။

ထိုကြောင့် ၎င်း အဋ္ဌကထာ၌–

ဣတိ ဝိဟာရဿ ဘူမိဂ္ဂဟဏေ နဝ ကောဋိယော, ဝိဟာရဿ ကာရာပနေ နဝ, ဝိဟာရမဟေ နဝါတိ သဗ္ဗာပိ သတ္တဝီသတိ ကောဋိယော သာ ဗုဒ္ဓသာသနေ ပရိစ္စဇီ–

ဟု မိန့်တော်မူသည်။

ဣတိ၊ သို့။ ဝိဟာရဿ၊ ၏။ ဘူမိဂ္ဂဟဏေ၊ မြေကိုဝယ်ယူရာ၌။ နဝ ကောဋိယော၊ ကိုးကုဋ္ဌေတို့ လည်းကောင်း။ ဝိဟာရဿ၊ ကို။ ကာရာပနေ၊ ပြုစေခြင်း၌။ နဝ၊ ကိုးကုဋ္ဌေတို့ လည်းကောင်း။ ဝိဟာရမဟေ၊ ကျောင်းပူဇော်ပွဲ၌။ နဝ၊ ကိုးကုဋ္ဌေတို့ လည်းကောင်း။ ဣဘိ၊ သို့။ သဗ္ဗာပိ၊ အလုံးစုံသည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သတ္တဝီသတိ၊ ကောဋိယော၊ နှစ်ဆယ့်ခုနစ်ကုဋ္ဌေတို့ကို။ သာ၊ ထိုဝိသာခါသည်။ ဗုဒ္ဓသာသနေ၊ ၌။ ပရိစ္စဇီ၊ စွန့်လှူ၏။

၇၀။ ရဟန်းက လူနှင့်တိရစ္ဆာန်ကို ကျိန်ဆဲခြင်း

မေး။ ။ရဟန်းတို့သည် တိရစ္ဆာန်ကို ကျိန်ဆဲခြင်း၌ အာပတ် လွတ်ပါမည်လော။

ဖြေ။ ။ရဟန်းတို့မှာ စကားကိုရိုင်မိသော တိရစ္ဆာန်ကို ဖြင့်စေ၊ လူသားမကောက်ဖြစ်စေ သက်သက်စိတ်ဆိုး၍ ဆဲရေးခြင်းဆယ်ပါးတို့တွင် တပါးပါးဖြင့် ဆဲရေးမူ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်သည်။

ရုယ်မြူးလို၍ ဆဲရေးခြင်းဆယ်ပါးတို့ဖြင့် ဆဲရေးမူ ဒုဗ္ဘာသိအာပတ် သင့်သည်။

အနုပသမ္မဒန္ဒ ပန စတူသုပိ ဝါရေသု ဒုက္ကဋ္ဌမေဝ–
ဟူ၍လည်းကောင်း၊

ဒဝကမျတာယ ပန ဥပသမ္မန္ဒပိ အနုပသမ္မန္ဒပိ သဗ္ဗဝါရေသု ပါဠိယံ ဒုဗ္ဘာ သိတံ ဝုတ္တံ။ ဒဝကမျတာ နာမ ကေဠိဟာသာ ဓိပ္ပါယတာ။ ဣမသ္မိံ စ သိက္ခာပဒေ ဌပေတ္ဝာ ဘိက္ခုံ ဘိက္ခုနိအာဒယော သဗ္ဗသတ္တာ အနုပသမ္မန္ဒဌာနေ ဌိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ–
ဟူ၍လည်းကောင်း လာသော ပါစိတ်အဋ္ဌကထာကို ထောက်။

အနုပသမ္မန္ဒ ပန၊ လူသာမဉ္ဉာဌ္ဌကား။ စတူသုပိ၊ လေးပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဝါဒေသု၊ ဝါရတို့၌။ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝ၊ ဒုက္ကဋ် အာပတ်သာလျှင်တည်း။ ဒဝကမျတာယ ပန၊ ပြက်ရယ်ပြုလို, ရယ်ရွှင်လိုသဖြင့်ကား။ဥပသမ္မန္ဒပိ၊ရဟန်း၌လည်းကောင်း။ အနုပသမ္မန္ဒပိ၊ လူသာမဉ္ဉာဌ္ဌလည်းကောင်း။ သဗ္ဗဝါဒေရသု၊ အလုံးစုံသော ဝါရတို့၌။ ပါဠိယံ၊ ၌။ ဒုဗ္ဘာသိတံ၊ ဒုဗ္ဘာသိအာပတ်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဒဝကမျတာ နာမ၊ မည်သည်။ ကေဠိဟာသာဓိပ္ပါယတာ၊ ပြက်ရယ်ပြုလို ရယ်ရွှင်လိုသည်၏အဖြစ်တည်း။ ဣမသ္မိံ စ သိက္ခာပဒေ၊ ၌လည်း။ ဘိက္ခုံ၊ ကို။ ဌပေတ္ဝာ၊ ၍။ ဘိက္ခုနိအာဒယော၊ ကုန်သော။ သဗ္ဗသတ္တာ၊ တို့သည်။ အနုပသမ္မန္ဒဌာနေ၊ အရာ၌။ ဌိတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

တိရစ္ဆာန်မှာ စကားကိုနားလည်၍ ဆဲရေးသောပရိယာယ်ကိုသိသော တိရစ္ဆာန်ကိုသာ ယူရမည်။ ထိုကြောင့် သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌--

သမ္ဘသတ္တာတိ ဇတ္ထ ဝစနပ္ပဋိဇာနနပကတိကာ တိရစ္ဆာန-
ဂတာပိ ဂဟေတဗ္ဗာ—

ဟူ၍ ဖွင့်ဆိုဟော်မူသည်။

သမ္ဘသတ္တာတိ ဇတ္ထ၊ ဤပုဒ်၌။ ဝစနပ္ပဋိဇာနနပကတိကာ၊ စကားကို သိတတ်သော သဘောရှိကုန်သော။ တိရစ္ဆာနဂတာပိ၊ တို့ကိုလည်း။ ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

ရဟန်းတို့သည် အရုပ်ဆိုးသောသူကို ပြက်ရယ်ပြုလို, ရယ်မြူးလို၍ လှုပ်ယဉ်ကျေးသောလူကုဆိုမူ ဒုဗ္ဘာသီအာပတ်သင့်သည်။ ဆဲရေးလို၍ ကဲ့ရဲ့လို၍ဆိုမူ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်သည်။ လှည့်စားလို၍ သူတပါးအား ပြောမူ ပါစိတ်အာပတ်သင့်သည်ဟု မှတ်လေ။

အနုံန္နောဒု ပသမ္ဘဒုက္ကဋ်၊ ဥက္ကဋ္ဌဟီနဇာတိအာဒီဟိ ဒဝါ အဇ္ဈာသယ ဒုဗ္ဘာသိတံ၊ သန္တေဂဝလံ မုသာ ဘဏန္တဿ ပါစိတ္တိယံ—

ဟု လာသော ဝိဘင်္ဂတိဝိနောဒနီဋီကာကိုထောက်။

အနုပသမ္ဘန္နေသု၊ လူ သာမဏေတို့၌။ ဒုက္ကဋ်၊ ဆဲရေးသောရဟန်းအား ဒုက္ကဋ်သင့်၏။ ဥက္ကဋ္ဌဟီနဇာတိအာဒီဟိ၊ မြတ်သောဇာတ်, ယုတ်သောဇာတ် စသည်တို့ဖြင့်။ ဒဝါ၊ ရယ်မြူးလိုသည်ဖြစ်၍။ အဇ္ဈာသန္တဿ၊ ဆဲရေးသောရဟန်းအား။ ဒုဗ္ဘာသိတံ၊ ဒုဗ္ဘာသီအာပတ်သင့်၏။ ဂဝေလံ၊ သက်သက်။ မုသာ၊ မှားယွင်းစွာ။ ဘဏန္တဿ၊ အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ ၏။

အကျယ်ကိုလိုမူ ဩမသဝါဒသိက္ခာပုဒ်အဖွင့် အဋ္ဌကထာ,ဋီကာတို့မှ ရှုလေ။

၇၁။ တိရစ္ဆာန်တို့အား လှည့်စားခြင်း

မေး။ ။ရဟန်းတို့သည် တိရစ္ဆာန်တို့အား လှည့်စားရာ အာပတ်သင့်မည်လော။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးပုစ္ဆာမှာ—

ဝိသံဝါဒနုပုရေက္ခာရတာ, ဝိသံဝါဒ့နစိတ္တေန ယမတ္ထံ ဝတ္တု-
ကာမော၊ တဿ ပုဂ္ဂလဿ ဝိညာပနပယောဂေါ စာတိ
ဣမာနေတ္ထ ဒ့ဒ္ဓ အင်္ဂါနိ—

ဟု မာတိကာအဋ္ဌကထာ, တေရသကဏ်ဍီကာတို့၌ လာသည်။

ဝိသံဝါဒနုပုရေက္ခာရတာ၊လှည့်စားသဖြင့် ဆိုလိုသောစိတ်ကို ရှေးရှု သည်၏အဖြစ်။ ဝိသံဝါဒနစိတ္တေန၊ လှည့်စားလိုသောစိတ်ဖြင့်။ ယမတ္ထံ၊ အကြင်အနက်ကို။ ဝါ၊ အကြောင်းကို။ ဝတ္တုကာမော၊ ဆိုလို၏။ တဿ၊ ထိုလှည့်စားသော အနက်ကို။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ဏား။ ဝိညာပန-ပယောဂေါ စ၊ သိုးဧခြင်းငှါ ပြုသော လုံ့လပယောဂလည်းဧကာင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌။ အင်္ဂါနိ၊ တို့သည်။ ဣမာနိ ဒ့ဒ္ဓဲ နှစ်ပါးတို့တည်း။

ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၌လည်း—

ဝတ္ထုဝိပရီတတာ, ဝိသံဝါဒနုပုရေက္ခာရတာ, ယမတ္ထံ ဝတ္တု-
ကာမော၊ တဿ ပုဂ္ဂလဿ ဝိညာပနပယောဂေါ စာတိ ဣမာ-
နေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ—

ဟု လာသည်။

ဝတ္ထုဝိပရီတတာ၊ ဝတ္ထုဖောက်ပြန်သည်၏ အဖြစ်။ ဝိသံဝါဒနုပု-ရေက္ခာရတာ၊ လှည့်စားလိုသောစိတ်ကို ရှေးရှုသည်၏ အဖြစ်။ ယမတ္ထံ၊ အကြင်မမှန်သောအနက်ကို။ ဝါ၊ ဖောက်ပြန်သော အကြောင်းကို။ ဝတ္ထုကာမော၊ ဆိုလို၏။ တဿ၊ ထိုမမှန်သောအနက်ကို။ ပုဂ္ဂလဿ၊

အား။ ဝိညာပနပယောဂေါ စ၊ သိစေခြင်း ပယောဂလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဇေတ္ထ၊ ၌။ အင်္ဂါနိ၊ တို့သည်။ ဣမာနိ တီဏိ၊ ဤသုံးပါးတို့တည်း။

ဝိနယတ္ထမဉ္ဇူသာဒီကာဒ်လည်း–

သော စ ပန မုသာဝါဒေါ ပုဗ္ဗဘာဂကွဏေ စ တဒ်ဏေ စ ပဋိဇာနန္တဿ ဟောတိ။ ဧတံ ဟိ ဒွယံ အင်္ဂံဘူတံ–

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

သော စ ပန မုသာဝါဒေါ၊ သည်ကား။ ပုဗ္ဗဘာဂကွဏေ စ၊ မဆိုမီရှေးအဖို့ခဏ၌လည်းကောင်း။ တဒ်ဏေ စ၊ ထိုစကားကိုဆိုသောခဏ၌လည်းကောင်း။ ပဋိဇာနန္တဿ၊ သိသောသူအား။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဧတံ ဒွိယံ၊ ဤနှစ်ပါးသည်။ အင်္ဂံဘူတံ၊ မုသာဝါဒအင်္ဂါဖြစ်၏။

ခုဒ္ဒသိက္ခာဒ်ီကာဟောင်း၌လည်း–

ပုဗ္ဗေပိ "မုသာ ဘဏိဿာမိ" တိ စေတေတ္ဝာ, ဝစနက္ခဏေ စ "မုသာ ဘဏာမိ" တိ ဇာနိတ္ဝာ ဇာနန္တဿေဝ မုသာဘဏနေ ပါစိတ္တိ နာမ အာပတ္တိ ဟောတိတိ အတ္ထော။ ယဿ ဘဏတိ၊ သော တံ နု သုဏာတိ၊ အာပတ္တိ နု ဟောတိ–

ဟု လာသည်။

ပုဗ္ဗေပိ၊ ရှေး၌လည်း။ မုသာ၊ လှည့်စားသောစကားကို။ ဘဏိဿာမိ၊ ဆိုအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ စေတေတ္ဝာ၊ စေ့ဆော်၍။ ဝစနက္ခဏေ စ၊ ဆိုသောခဏ၌လည်း။ မုသာ၊ လှည့်စားသောစကားကို။ ဘဏာမိ၊ ဆို၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဇာနိတ္ဝာ၊ သိ၍။ ဇာနန္တဿေဝ၊ သိသောသူအား သာလျှင်။ မုသာဘဏနေ၊ မုသားဆိုခြင်း၌။ ပါစိတ္တိ နာမ၊ မည်သော။ အာပတ္တိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣဘိ အယံ၊ ဤသည်လျှင်။ အတ္ထော၊

တည်း။ ယဲ့ဿ၊ အာဒး။ ဘဏတိ၊ ဆို၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ တံ၊ ထိုစကားကို။ နသုဏာတ့်၊ မကြား။ အာပတ္တိ၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။

မူလသိက္ခာဒ္ဒီကာသစ်၌လည်း—

ဇတ္ထ စ သမ္မဇာနန္တော ပရေသံ အနတ္ထာယ ဒိဋ္ဌံ အဒိဋ္ဌန္တိ-အာဒိနာ ဝိတထံ ကတ္ဝာ ဘဏနေ ပါစိတ္တိယံ—

ဟု လာသည်။

ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ ကုဋီကာရသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၌လည်း-

ပါဠိယံ ပတ္တေန မေ အဒတ္ထာတိ အနတ္ထိကမိဿ ပတ္တေန ဘိက္ခုံ ဧဝံ ဝဒါပေန္တော ဘဂဝါ သောတ္ထိယာ မန္တပဒဝသေန ဝဒါပေသိ။ သောပိ ဘိက္ခု ဘဂဝတာ အာဏတ္တဝစနံ ဝဒေမီတိ အဝေါစ၊ တေနဿ မုသာ နဟောတိ—

ဟု မိန့်ဆိုတော်မူ၏။

ဤသို့လာသော အဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့ကိုထောက်၍ တိရစ္ဆာန် ဖြစ်သော်လည်း လှည့်စားရာ သိသည့်ရှိသော် မုသားဖြစ်၍ အာပတ် သင့်သည်။

သာမဏေတို့မှာလည်း နားလည်သော တိရစ္ဆာန်ကို လှည့်စားရာ၌ မုသားဖြစ်၍ လိုင်ထိုက်ဘးည်ဟု မှတ်ရမည်။ သာမဏေတို့မှာ ရယ်မြူးလို၍ လှည့်စားပြောဆိုသော်လည်း မုသားဖြစ်၍ လိုင်ထိုက်သည်ဟုမှတ်။

ထိုကြောင့် မဟာဝဂါအဋ္ဌကထာ ပဗ္ဗဇ္ဇာက္ခန္ဓကအဖွင့်၌-

မုသာဝါဒေ ဟာသာဓိပ္ပါယတာယပိ မုသာ ဘဏိတေ အာသမဏော ဟောတိ၊ နာသေတဗ္ဗတံ အာပဇ္ဇတို့—

ဟု မိန့်တော်မူ၏။

မုသာဝါဒေ၊ ဌ်။ ဟသာဓိပ္ပါယတာယပိ၊ ရယ်မြူးလိုသဖြင့်လည်း။ မုသာ၊ ခွတ်ယွင်းသောစကားကို။ ဘဏိတေ၊ ဆိုပြည့်ရှိသော်။ အသာမဏော၊ သာမဏေက မဟုတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နာသေတဗ္ဗတံ၊ ဖျက်ဆီးအပ်သည်အဖြစ်သို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။

၃၂။ သာမဏေလိင်ကျရာ လူဝတ်မလဲပဲ သရဏဂုံခံယူခြင်း

မေး။ ။သာမဏေတို့မှာ လိင်ကျလျှင် လူဝတ်ကိုမလဲမူ၍ သရဏဂုံကို ခံယူစေခြင်းငှါ အပ်ပါမည်လော။

ဖြေ။ ။သာမဏေတို့မှာ လိင်ကျသောအခါ ဆိုဆုံးမလွယ်သောသူဖြစ်အံ့၊ လူဝတ်လဲခြင်းကို မပြုစေမူ၍ ဝတ်မြဲတိုင်းသာ သက်နှံးဖြင့် သာလျှင် သရဏဂုံပေး၍ ဥပဇ္ဈာယ်ယူစေအပ်သည်။

သာမဏေရော ဟ ကုန်ဆုံးပလွင့်မှ မာဝရတ္ဝါဒကုရုဏ္ဍကမူ ဘိန္နိတ္ဝာ နာသေတဗ္ဗတံယေဝ ပါပုဏာဝ်။ တာဝဒေဝသာ သရဏဂမနာနိ စ ဥပဇ္ဈာယဂ္ဂဟဏဉ္စ ဧသေနသနဂ္ဂါဟော စ ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ။ သံဃလာဘံ နာ လဘတိ။ လိင်္ဂတ္တာဓေဝ ကော် အဝသိဋ္ဌံ ဟောတိ။ ဧသာ သဒေ အာကိဏ္ဏဒေါသော စ ဟောတိ၊ အာယတိံ သံဝရေ နပိဋ္ဌတိ၊ နိဂ္ဂဟိတာ ဟောတ္ဝာ။ အထ သဟသာ ဝိရဇ္ဈိတ္ဝာ ဒုက္ကဋံ ယော ဂဏှိ ပုန သံဃရေ ဌာတုကာမော ဟောတိ၊ လိင်္ဂနာသနကိစ္စံ နတ္ထိ၊ ယထာနိဝတ္ထပါရုတသော သရဏာနိ ဒါတဗ္ဗာနိ၊ ဥပဇ္ဈာယော ဒါတဗ္ဗော။ သိက္ခာပဒါနိ ပန သရဏဂမနေနေဝ စ ဂဟိတာနိ။ သာမဏေရာနံ ဟိ သရဏဂမနံ ဘိက္ခူနံ ဥပသမ္ပဒကမ္မဝါစာသဒိသံ။ တသ္မာ ဘိက္ခူနံ ဝိယ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလံ ဂဟိနာပိ ဒသသီလာနိ သမာဒိန္နာနေဝ ဟောန္တိ။ ဧဝံ သန္တေပိ ဒဋ္ဌကရဏတ္ထံ, အာယတိံ သံဝရေ ပတိဋ္ဌာပနတ္ထံ ပုန ဒါဟဗ္ဗာနိ—

ဟုလာသော မဟာဝါအဋ္ဌကထာ ပဗ္ဗဇ္ဇာန္ဝယဘေဒံကိုထောက်။

ဟိ၊ မှန်၏။ သာမဏေရော၊ သည်။ ကုဋ္ဌကိပိလ္လိကမ်ိဳ၊ ပိုးရွ ခြပုန်း ကိုလည်း။ မာရေဘ္ဒာ၊ သတ်၍။ မက်ုရက္ကာကမ်ိဳ၊ ကြမ်းပိုးဥကိုလည်း။ ဘိန္ဒိတ္ဒာ၊ ခွဲ၍။ နာသေတဗ္ဗတံယေဝ၊ ဖျက်ဆီးအပ်သော အဖြစ်သို့ သာလျှင်။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။ တာဝဒေဝ၊ ထိုခဏ၌လျှင်။ အာဿ၊ ထိုသာမဏေ၏၊ သရဏာဂမနာနိ၊ သုံးဏာကုံတို့သည်သည်းကောင်း။ ဥပဇ္ဈာ-ယဂ္ဂဟဏဉ္စ၊ ဥပဇ္ဈာယ်ယူခြင်းသည်လည်းကောင်း။ သေနာသနဂ္ဂါဟော စ၊ ကျောင်းခံခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ပဋိပဇ္ဇိသမ္ဘတိ၊ ငြိမ်း၏။ သံဃ-လာဘံ၊ သံဃလာဘ်ကို။ နု လဘတိ၊ မရ။ ကော်၊ တခုံသော။ လိင်္ဂ-မတ္တမေဝ၊ သာမဏေအသွင်မျှသည်သာလျှင်။ အဝသိဋ္ဌံ၊ ကြွင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုသာမဏေသည်။ အာကိဏ္ဏဒါသော စ၊ ပြွမ်းသောအပြစ်ရှိသည်လည်း။ သစေ ဟောတိ၊ ဖြစ်အုံ့။ အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌။ သံဝရေ၊ စောင့်စည်းခြင်း၌။ သစေ နတိဋ္ဌတိ၊ မတည်သည် ဖြစ်အုံ့။ နိကဏ္ဍိတဗ္ဗော၊ နှင်ထုပ်အပ်၏။ အာထ၊ ထိုသို့မဟုတ်။ သဟသာ၊ အဆောတလျှင်။ ဝိရဇ္ဈိတ္ဒွာ၊ ချွတ်ယွင်း၍။ မယာ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ ဒုက္ကဋံ၊ မကောင်းမှုကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သံဝရေ၊ စောင့်စည်းခြင်း၌။ ဌာတုကာမော၊ တည်လိုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ လိင်္ဂနာသနကံ့စံ၊ သာမဏေအသွင်ကိုဖျက်ဖွယ်ကိစ္စသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ယထာနိဝတ္ထပါရုတသော၊ ဝတ်မြဲရုံမြဲတိုင်းသော အဝတ်ဖြင့်သာလျှင်။ သရဏာနိ၊ တို့ကို။ ဒါတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ဥပဇ္ဈာယော၊ ကို။ ဒါတဗ္ဗော၊ ပေးအပ်၏။ သိက္ခာပဒါနိ ပန၊ တို့သည်ကား။ သရဏာဂမနေနေဝ၊ သရဏကုံကိုခံယူသဖြင့်သာလျှင်။ ဣဒ္ဓိနိ၊ ပြည့်စုံကုန်၏။ ဟိ မှန်၏။ ဝါ၊ ဟိ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ သာမဏေရာနံ၊ တို့၏။ သရဏာဂမနံ၊ သည်။ ဘိက္ခူနံ၊ တို့၏။ ဥပသမ္ပဒကမ္မဝါစာသဒိသံ၊ ရဟန်းခံသော ကမ္မဝါစာနှင့်တူ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘိက္ခူနံ၊ တို့၏။ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလံ ဝိယ၊ လေးပါးသောပါရိသုဒ္ဓိသီလကဲ့သို့။ ဣမိနာပိ၊ ဤသာမဏေသည် လည်း။ ဒသ သီလာနိ၊ ဆယ်ပါးသောသီလတို့သည်။ သမာဒိန္နာနေဝ၊ ဆောက်တည်အပ်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဧဟာန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧဝံ သန္တေပိ၊ ဤသို့ဆောက်တည်အပ်သည်ဖြစ်သော်လည်း။ ဒဋ္ဌိကရဏတ္ထံ၊ မြဲမြံသည်ကို

ပြုခြင်းငှါ။ အာယတိ်၊ နောင်အခါ၌။ သံဝရ၊ စောင့်စည်းခြင်း၌။ ပတိဋ္ဌာပနတ္ထံ၊ တည်စေခြင်းငှါ။ ပုန၊ တဖန်။ ဒါတဗ္ဗာနိ၊ ပေးအပ်ကုန်၏။

ထိုအဋ္ဌကထာ၌ "အာယတိ် သံဝရေ နတိဋ္ဌတိ၊ နိက္ကစ္ဆိတဗ္ဗော" ဟူသော စကားမှာ သုံးကြိမ်မြောက်ဆိုဆုံးမ၍မရသော သာမဏေကိုသာ ဖျက်ဆီးရမည်ဟုမှတ်း ထိုကြောင့် တရကဏ်ဋီကာ၌—

အာယတိ် သံဝရေ နတိဋ္ဌတိ၊ နိက္ကစ္ဆိတာဒဗ္ဗာတ် ဧတ္ထ သစေ ယာဝ တတိယံ ဝုစ္စမာနော နသြရတိ၊ သံဃံ အပလောဧတာ တ္ဝာ နာသေတဗ္ဗော။ ပုန ပဗ္ဗဇ်ံ ယာစမာနောပိ အပလောကေတ္ဝာ ပဗ္ဗာဧေတဗ္ဗောတိ ဝဒန္တိ—

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

အာယတိ် သံဝရေ နတိဋ္ဌတိ၊ နိက္ကစ္ဆိတဗ္ဗောတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ ယာဝ တတိယံ၊ သုံးကြိမ်မြောက်အောင်။ ဝုစ္စမာနော၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ သစေ နသြရတိ၊ မရှောင်ကြဉ်သည်ဖြစ်အံ့။ သံဃံ၊ ကို။ အပလောကေတ္ဝာ၊ ပယ်ကြား၍။ နာသေတဗ္ဗော၊ ဖျက်ဆီးအပ်၏။ ပုန၊ တဖန်။ ပဗ္ဗဇ်ံ၊ သာမဏေအဖြစ်ကို။ ယာစမာနောပိ၊ တောင်းပန်သော်လည်း။ အပလောကေတ္ဝာ၊ သံဃာကိုပန်ကြား၍။ ပဗ္ဗာဧေတဗ္ဗော၊ ရှင်ပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

ဤသို့လာသော အဋ္ဌကထာ, ဋီကာကို ထောက်၍ လိင်ကျသော သာမဏေကို ဆိုဆုံးမလွယ်သောသူဖြစ်အံ့၊ သင်္ကန်းကိုမလဲစေမူ၍ ဝတ်မြဲတိုင်းသော သင်္ကန်းဖြင့်သာ သရဏကုံကိုပေး၍ ဥပဇ္ဈာယ်ကို ယူစေအပ်၏။

ဆိုဆုံးမဓက်၍ သုံးကြိမ်တိုင်ဆုံးမ၍ နှုးမထောင်သောသာမဏေကို မူကား သာမဏေအသွင်ကိုဖျက်၍ နှင်ထုတ်အပ်၏။ တဖန် သာမဏေအဖြစ်ကိုတောင်းပန်သော်လည်း သံဃာကိုပန်ကြား၍ သာမဏေပြုအပ်သည်ဟု မှတ်လေ။

၇၃။ အသင်္ဘက်ဆီးထိုက်သည့် ကဲ့ရဲ့မှုများ

မေး။ ။သာမဏေတို့မှာ လိင်ဆယ်ပါးရှိသည်ဟူ၍ ''ဗုဒ္ဓဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသတိ'' စသည်ကိုဆိုရာ အဘယ်သို့ ကျူးဇူးမရှိသောစကားကိုဆိုမှ လိင်ထိုက်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ကိုအမေးပုစ္ဆာမှာ–

အဝဏ္ဏဘာသနေ ပန ''အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ'' တိ အာဒိနံ ပဋိက္ခေပဝသေန ဗုဒ္ဓဿ ဝါ, ''သ္ဝာက္ခာတော'' တိအာဒိနံ ပဋိက္ခေပဝသေန ဓမ္မဿ ဝါ, ''သုပ္ပဋိပန္နော'' တိအာဒိနံ ပဋိက္ခေပဝသေန သံဃဿ ဝါ အဝဏ္ဏံ ဘာသန္တော ရတနတ္တယံ နိန္ဒန္တော ဂရဟန္တော အာစရိယုပဇ္ဈာယာဒီဟိ ''မာ ဧဝံ အဝစာ'' တိ အဝဏ္ဏဘာသနေ အာဒီနဝံ ဒဿေတွာ နိဝါရေတဗ္ဗော။ သစေ ယာဝ တတိယံ ဝုစ္စမာနော န သြရတိ၊ ကဏ္ဍကနာသနာယ နာသေတဗ္ဗောတိ ကုရုန္ဒိယံ ဝုတ္တံ။ မဟာအဋ္ဌကထာယံ ပန ''သစေ ဧဝံ ဝုစ္စမာနော တံ လဒ္ဓိံ နိဿဇ္ဇတိ၊ ဒဏ္ဍကမ္မံ ကာရေတွာ အစ္ဆယံ ဒေဿာပေဟဗ္ဗော။ သစေ န နိဿဇ္ဇတိ၊ တထေဝ အာဒါယ ပဂ္ဂယ္ဟ တိဋ္ဌတိ၊ လိင်္ဂနာသနာယ နာသေတဗ္ဗော'' တိ ဝုတ္တံ။ တံ ယုတ္တံ၊ အယမေဝ ဟိ နာသနာ ဣဓ အဓိပ္ပေတာ–

ဟု လာသော မဟာဝဂ်အဋ္ဌကထာကိုဇထာက်၍ ဖြေ။

အဝဏ္ဏဘာသနေ ပန၊ ကျူးဇူးမဲ့ကိုဆိုခြင်းဌာကား။ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါတိအာဒီနံ၊ ဤသို့အစရှိသည်တို့ကို။ ပဋိက္ခေပဝသေန၊ ပယ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဗုဒ္ဓဿ ဝါ၊ ဘုရား၏သည်းကောင်း။ သ္ဝာက္ခာတောတိအာဒီနံ၊ ဤသို့အစရှိသည်တို့ကို။ ပဋိက္ခေပဝသေန၊ ပယ်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဓမ္မဿ ဝါ၊ တရား၏လည်းကောင်း။ သုပ္ပဋိပန္နောတို-

အာဒီနံ၊ ဤသို့အစရှိသည်တို့ကို။ ပဋိဃကွပဝေသန၊ ပယ်ခြင်း၏အစွမ်း ဖြင့်။ သံဃသ ဝါ၊ ၏လည်းကောင်း။ အဝဏ္ဏံ၊ ကျေးဇူးမဲ့ခြင်း စကားကို။ ဘာသန္တော၊ ဆိုသည်ရှိသော်။ နိန္ဒန္တော၊ ကဲ့ရဲ့သည်ရှိသော်။ ဂရဟန္တော၊ ရွတ်ချသည် ရှိသော်။ အာစရိယုပဇ္ဈာယာဒီဟိ၊ ဆရာ ဥပဇ္ဈာယ် စသောသူတို့သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ မာ အဝစ၊ မဆိုလင့်။ ဤဘိ၊ သို့။ အဝဏ္ဏဘာသနေ၊ ကျေးဇူးမဲ့ကိုဆိုခြင်း၌။ အာဒီနဝံ၊ အဖြစ်ကို။ ဒဿေတ္ဝာ၊ ပြ၍။ နိဝါရေတဗ္ဗော၊ မြစ်အပ်၏။ ယာဝ တတိယံ၊ သုံးကြိမ်မြောက်အောင်။ ဝုစ္စမာနော၊ ဆိုအပ်သော်လည်း။ သစေ နာ ဒြရမတိ၊ မရှောင်ကြဉ်သည်ဖြစ်အံ့။ ကဏ္ဍကနာသနာယ၊ ကဏ္ဍက သာမဏေကို ဖျက်ဆီးခြင်းဖြင့်။ နာသေတဗ္ဗော၊ ဖျက်ဆီးအပ်၏။ ဤတိ၊ သို့။ ကုရုန္ဒိယံ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ မဟာအဋ္ဌကထာယံ ပန၊ ၌ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုစ္စမာနော၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ တံ လဒ္ဓိ၊ ထိုအယူကို။ သစေ နိဿဇ္ဇတိ၊ စွန့်သည်ဖြင့်အံ့။ ဒဏ္ဍကမ္မံ၊ ဒဏ်ထမ်းသောအမှုကို။ ကာရေတ္ဗော၊ ပြု၌စ၍။ အစ္ဆယံ၊ အပြစ်ကို။ ဒေသာပေတဗ္ဗော၊ ကြားစေအပ်၏။ သစေ နာ နိဿဇ္ဇတိ၊ မစွန့်သည်ဖြစ်အံ့။ တတော၊ ထိုရှေး အတူသာလျှင်။ အာဒါယ၊ ယူ၍။ ပက္ကမ္ယ၊ ချီးခြေမြောက်၍။ သစေ တိဋ္ဌတိ၊ တည်သည်ဖြစ်အံ့။ လိင်္ဂနာသနာယ၊ အသင်ကိုဖျက်သဖြင့်။ နာသေ-တဗ္ဗော၊ ၏။ ဤဘိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုမဟာအဋ္ဌကထာစကား သည်။ ယံဝုတ္တံ၊ သင့်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ အယမေဝ နာသနာ၊ ဤအသင် ဖျက်ခြင်းကိုသာလျှင်။ ဤဒၶာ၌။ အဓိပ္ပေတာ၊ အလိုရှိအပ်၏။

ဤသို့လာသော အဋ္ဌကထာကိုဆောက်၍ ဘုရားဂုဏ်, တရားဂုဏ်, သံဃာဂုဏ်တို့ကိုပယ်၍ ကျေးဇူးမဲ့ခြင်းသောစကားကို ဆိုသောသာမဏေကို ဆရာဥပဇ္ဈာယ်စသော ရဟန်းတို့က အပြစ်ကိုပြု၍ ဆုံးမရာ ထိုပြောဆို မိသော အယူကိုစွန့်၍- မဖြစ်မဆိုနေမူ ဒဏ်ထမ်းသောအမှုကိုပြုစေ၍ အပြစ်ကိုဖော်ပြု၍ တောင်းပန်စေရမည်။ ဆရာဥပဇ္ဈာယ်စသော ရဟန်းတို့ သုံးကြိမ်တိုင်မြောက်အောင် ဆိုဆုံးမ၍မရသောအခါ လိင်ကျ၍ အသင်ကို ဖျက်ဆီးအပ်သည်ဟု မှတ်လော။

၇၄။ ဒဏ်ပေးပြီးလျှင် ဆယ်ပါးသီလထပ်ပေးသင့်-မပေးသင့်

မေး။ ။သာမဏေတို့မှာ ဝိကာလစသော သိက္ခာပုဒ် ပျက်ခြင်းကြောင့် ဒဏ်ဆိုက်၍ဒဏ်ပေးပြီးသောအခါ ဆယ်ပါးသီလကို ထပ်၍ ခံစေရဦးမည်လော။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ-

ယာနိ ပနဿ ဣတရာနိ ပဉ္စ သိက္ခာပဒါနိ၊ တေသု ဘိန္နေသု နာသေတဗ္ဗော၊ ဒဏ္ဍကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ။ သိက္ခာပဒေ ပန ဒိန္နေပိ အဒိန္နေပိ ဝဋ္ဋတိ။ ဒဏ္ဍကမ္မေန ပီဠေတ္ဝာ အာယတိံ သံဝရေ ဌာပနတ္ထာယ ဒါတဗ္ဗမေဝ-

ဟု လာသော မဟာဝဂ်အဋ္ဌကထာကိုထောက်၍ဖြေ။

အဿ၊ ထိုသာမဏေအား။ ဣတရာနိ၊ ရှေ့သိက္ခာပုဒ်ငါးခုမှ တပါး ကုန်သော။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ယာနိ ပန သိက္ခာပဒါနိ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသု၊ ထိုသိက္ခာပုဒ်တို့သည်။ ဘိန္နေသု၊ ပျက်ကုန်သော်လည်း။ နာသေတဗ္ဗော၊ အသင်္ခ်ကို မဖျက်ဆီးအပ်။ ဒဏ္ဍကမ္မံ၊ ဒဏ်အမှုကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ **ပေးအပ်၏**။ သိက္ခာပဒေ ပန၊ သိက္ခာပုဒ်ကို။ ဒိန္နေပိ၊**ပေးသော်လည်းကောင်း**။အဒိန္နေပိ၊ **မပေးသော်လည်းကောင်း**။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ ပန၊ ထို့ကြောင့်အပ်သော်လည်း။ ဒဏ္ဍကမ္မေန၊ ဒဏ်အမှုဖြင့်။ ပီဠေတ္ဝာ၊ နှိပ်၍။ အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌။ သံဝရေ၊ စောင့်စည်းခြင်း၌။ ဌာပနတ္ထာယ၊ တည်စေခြင်းငှါ။ ဒါတဗ္ဗမေဝ၊ **ပေးအပ်သည်**သာလျှင်တည်း။

ဤသို့လာသော အဋ္ဌကထာကိုထောက်၍ ဝိကာလစသော ငါးခုသော သိက္ခာပုဒ်တွင် တခုခုပျက်သဖြင့် လိင်မထိုက်၍ သီလမပျက်သော်လည်း နောင်အခါ သိက္ခာပုဒ်ကို စောင့်ထိန်းစေခြင်းငှါ သာရဏကုံကိုမပေးပဲ သီလကိုခံယူစေအပ်သည်ဟု မှတ်လေ။ ဥပဇ္ဈာယ်မှာ ယူဖွယ်မရှိပြီ။

၇၅။ သာမဏေရမ္ပာလည်း သိက္ခာဝါရှိ

မေး။ ။သာမဏေတို့မှာ ရဟန်းတို့ကဲ့သို့ ပုဝါရဏာ မပြုသော ကြောင့် ဝါမရှိဟုဆိုကြသောစကားကို အမှန်ပင်မှတ်ရမည်လော။

ဖြေ။ ။သာမဏေတို့မှာ ဝါမရှိဟုဆိုကြသောစကားကို အမှား စင်စစ်မှတ်၍ သာမဏေတို့မှာလည်း ဝါရှိသည်ဟု ဖြေ။

သော စေ ပစ္ဆိမိကာယ ဥပသမ္ပဒေတိ၊ ဂဏပူရကော စေဝ ဟောတိ၊ အာနိသံသဉ္စ လဘတီဘိ ဣမိနာ သာမဏေရာနံ ဝဿူပဂမနံ အနုညာတံ ဟောတိ။ သော ဟိ ပုရိမိကာယ ဝဿူပဂတတ္တာ အာနိသံသံ လဘတိ။ ပစ္ဆိမိကာယ ပန ဥပသမ္ပဒေတတ္တာ ဂဏပူရကော ဟောတိ—

ဟုလာသော ဝိနယာလင်္ကာရဋ္ဌကာကို ထောက်။

သော၊ ထို သာမဏေသည်။ ပစ္ဆိမိကာယ၊ ပစ္ဆိမဝါဌ်။ စေ ဥပသမ္ပဒေတိ၊ ရဟန်းခံသည်ဖြစ်အံ့။ ဂဏပူရကော စေဝ။ ကိုယ်းပြည့် သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ အာနိသံသဉ္စ၊ အာနိသင်္ကိုလည်း။ လဘတိ၊ ရ၏။ ဣတိ ဣမိနာ၊ ဤပါဒ်ဖြင့်။ သာမဏေရာနံ၊ တို့အား။ ဝဿူပဂမနံ၊ပါကပ်ခြင်း်ကို။ အနုညာတံ၊ ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ သော၊ ထိုသာမဏေသည်။ ပုရိမိကာယ၊ ၌။ ဝဿူပဂတတ္တာ၊ ဝါကပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာနိသံသံ၊ ကို။ လဘတိ၊ ရ၏။ ပစ္ဆိမိကာယ ပန၊ ၌ကား။ ဥပသမ္ပဒေတတ္တာ၊ ရဟန်းခံသည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ ဂဏပူရကော၊ ကိုယ်းပြည့်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဝိမတိဝိနောဒနီ ဋီကာ၌လည်း—

ပုရိမိကာယံ ပု၊ သရဏာနိ ဂဟိဘာနိတိ သရဏဂ္ဂဟဏေန သဟ တဒုဘဝဿ ဝဿူပဂမနမ္မိ ဒုဒ္ဒသတိ-

ဟု ပိန့်တော်မူ၏။

ပုရိမိကာယ ပုန သရဏာနိ ဂဟိတာနီတိ၊ ဟူသည်ကား။သရဏဂုဟဏေန၊ သရဏကုံယူသည်နှင့်။ သဟ၊ တက္ခ၊ တဒဟေဝ၊ ထိုနေ၌လျှင်။ ဣဿ၊ ထိုသဗ္ဗဏ္ဏော။ ဝဿူပဂမနမ်ပိ၊ ဝါကပ်ခြင်းကိုလည်း။ ဒဿေတိ၊ ပြတော်မူ၏။

သာမဏေသည် ဝါဆိုပြီးမှ ဝါတွင်း၌ လိင်ကျမူ ဝါပျက်သည်ဟု မှတ်။ ထိုကြောင့် ဝိဓိတိဝိနောဒနီဋီကာ၌-

သေနာသနဂ္ဂါဟော စ ပဋိပဿမ္ဘတိတိ ဣမိနာ ဝဿစ္ဆေဒံ ဒဿေတိ-

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

သေနာသနဂ္ဂါဟော စ ပဋိပဿမ္ဘတိတိ ဣမိနာ၊ဟူသောကျိပါ၌ဖြင့်။ ဝဿဒ္ဆေဒံ၊လိင်ကျသောသာမဉ်ဏေ၏ ဝါပျက်(ပြတ်)ခြင်းကို။ဒဿေတိ၊ ပြတော်မူ၏။

ဤသို့လာသော အဋ္ဌကထာ, ဋီကာကိုထောက်၍ သာမဏေတို့မှာ ဝါရှိ၍ ဝါကပ်ဆိုအပ်ကြောင်း, လိင်ကျလျှင် ဝါပျက်ခကြောင်းကို သိရမည်။

၇ ဖ။ ကိုယ်တိုင်သင်္ကန်းဝတ်၍ လိမ်ညာ အလှူခံခြင်း

၈၆း။ ။ယခုကာလ အချို့သော လူဘို့သည် အရပ်တပါးသို့ သွား၍ သင်္ကန်းကို ကိုယ်တိုင်ဝတ်ပြီးလျှင်, သာမဏေအသွင်, ရဟန်းအသွင်ဖြင့် လူတို့ထံ၌ အလှူခံရာ ထေယျသံဝါသက ဖြစ်မည်လော။

၈၇။ ။ကိုယ်တိုင် သင်္ကန်းကို ဝတ်ဆဲ အခါက ရဟန်းတို့နှင့် မခွဲတွလို့, မပေါင်းဖော်လို့၊ လူကိုသာ လိမ်လိုခသာစိတ်နှင့် သင်္ကန်းကို ကိုယ်တိုင်ဝတ်၍ ရဟန်းသာမဏေအသွင်ဖြင့် လူတို့အထံ၌သာ အလှူကို ခံယူသောသူတို့သည် ထေယျသံဝါသက မဖြစ်။

သုဒ္ဓမာနဇသောတိ ဘိက္ခူနံ ဝဠွေတုကာမတာယ အဘာဝတော။ ဣသော သုဒ္ဓမာနဇသော ယာဝ သံဝါသံ နာဓိဝါသေတိ၊ တာဝ ဧသ "ဂိဟီ မံ သမဏောတိ ဇာနန္တူ"တိ" ဝဠွနာစိတ္တော သတိပိ ဘိက္ခူနံ ဝဠွေတုကာမတာယ အဘာဝတော ဒေါသော နတ္ထိ -

ဟုလာသော ဝိနယတ္ထမဠွူသာ ဒ္ဒီကာကို ထောက်။ ဝဇိရပုဒ္ဓိဒ္ဒီကာ, တေရသကဏ် ဒ္ဒီကာတို့ဒ္ဒလည်း လာသည်။

သုဒ္ဓမာနသောတိ၊ ဟူသည်ကဲ့သား။ သိက္ခူနံ၊ တို့အား။ ဝဠွေတုကာမတာယ၊ လှည့်စားလိုသောအဖြစ်၏။ အဘာဝတော၊ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုဒ္ဓမာနဇသော၊ စင်ကြယ်သော စိတ်ရှိသော။ သော၊ ထိုသူသည်။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ သံဝါသံ၊ ရဟန်းတို့နှင့်ပေါင်းဖော်ခြင်းကို။ နာဓိဝါသေတိ၊ တွေ့သော်လည်း မသာယာ။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်။ ဧသ ဧသော၊ ထိုသက်နှံးကို ကိုယ်တိုင်ဝတ်သောသူသည်။ ဂိဟီ၊ လူတို့သည်၊ မံ၊ ငါ့ကို။ သမဏောတိ၊ ရဟန်းသာမဏေဟူ၍။ ဇာနန္တု၊ သိစေကုန်သတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဠွနာစိတ္တော၊ လှည့်စားလိုသောစိတ်သည်။ သတိပိ၊ ရှိသော်လည်း။ ဘိက္ခူနံ၊ တို့အား။ ဝဠွေတုကာမတာယ၊ လှည့်စားလိုသောအဖြစ်၏။ အဘာဝတော၊ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒေါသော၊ အပြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

သင်္ကန်းကို ကိုယ်တိုင်ဝတ်တုန်း အခါက ရဟန်းတို့နှင့် ပေါင်းဖော်မည်ဟူသောစိတ်ဖြင့်ဝတ်ပူ သင်္ကန်းကိုဝတ်သော ခဏဘဲပင် လိင်္ဂဘက်လွန်ကာ ဖြစ်သည်ဟုမူတ်။ ထိုခဏကြောင့် ပိမတိဝိနာဒနီ ဋီကာဘဲ-

ယာဝ သော သုဒ္ဓမာနဇသောတိ ဣမိနာ လိင်္ဂေန ဘိက္ခူနံ ဝဠွေဘွာ တေဟိ သံဝသိဿာမီတိ အာသုဒ္ဓစိတ္တာဘာဒေဝန သုဒ္ဓစိတ္တာ။ တာန ဟိ အာသုဒ္ဓစိတ္တေန လိင်္ဂံ ဂဟိတမတ္တေ ပစ္ဆာ ဘိက္ခူဟိ သဟ သံဝသတု ဝါ, မာ ဝါ လိင်္ဂံတ္ထေနကော ဟောတိ။ ပစ္ဆာ သံဝသန္တောပိ အာဘောဒေါ ဟုတ္ဝာ သံဝသတိ။

တသ္မာ ဥဘယတ္ထေနကောပိ လိင်္ဂတ္ထေနကေ ဧဝ ပဝိသတိတိ ဝေဒိတပ္ပံ။ ယော ပန ရာဇာဒိဘယေန သုဒ္ဓစိတ္တော၀ လိင်္ဂံ ဂဟေတ္ဝာ ဝိစရန္တော ပစ္ဆာ ဘိက္ခုဝဿာနိ ဂဏှတ္တာ ဇီဝိဿာမီတိ အသုဒ္ဓစိတ္တံ ဥပ္ပါဒေတိ၊ သော စိတ္တုပ္ပါဒမတ္တေန ဃထယျသံ၀ါသကော နာမ ဟောတိ၊ သုဒ္ဓစိတ္တေန ဂဟိတလိင်္ဂတ္တာ။ သစေ ပန သော ဘိက္ခူနံ သန္တိကံ ဂန္ဒွာ သာမဏေရ-ဝဿဂဏနာဒိံ ကရောတိ၊ တဒါ သံ၀ါသတ္ထေနကော, ဥဘယ-တ္ထေနကော ၀ါ ဟောတီတိ ဒဋ္ဌပ္ပံ–

ဟု မိန့်ဆိုတော်မူ၏။

ယာဝ သော သုဒ္ဓမာနသော်တိ၊ ဟူသည်ကား။ ကုဒိနာ လိင်္ဂနဲ့၊ ဤသာမဏေအသွင်, ရဟန်းအသွင်ဖြင့်။ ဘိက္ခူနံ၊ တို့အား။ ဂဏ္ဍေတ္ဝာ၊ လှည့်စား၍။ တေဟိ၊ ထို့ရဟန်းတို့နှင့်။ သံ၀သိဿာမိ၊ ပေါင်းဖော်အံ့။ ကုတိ၊ သို့။ အသုဒ္ဓစိတ္တာဘာ၀ေန၊ မစင်ကြယ်သောစိတ် ၊ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုဒ္ဓစိတ္တော၊ မည်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဝေန၊ ထို့ပါဠိဖြင့်။ အသုဒ္ဓစိတ္တေန၊ ရဟန်းတို့နှင့်ပေါင်းဖော်အံ့ဟု အကြံရှိသော မစင်ကြယ်သောစိတ်ဖြင့်။ လိင်္ဂံ၊ ရဟန်းသာမဏေ အသွင်ကို။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ယူ၍ဖြစ်၏။ ပစ္ဆာ၊ နောက်၌။ ဘိက္ခူဟိ၊ တို့နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ သံ၀သတု ၀ါ၊ ပေါင်းဖော်သည်လည်းဖြစ်စေ။ မာ ၀ါ သံ၀သတု၊ မပေါင်းဖော်သည်မူလည်း ဖြစ်စေ။ လိင်္ဂတ္ထေနကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏၊ ပစ္ဆာ၊ ၌။ သံ၀သဒန္တောပိ၊ ပေါင်းဖော်သော်လည်း။ အာဘေဝ၊ ရဟန်းသာမဏေ မပြုထိုက်သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ သံ၀သတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥဘယတ္ထေနကောပိ၊ သည်လည်း။ လိင်္ဂတ္ထေနကေ ဧဝ၊ ၌သာလျှင်။ ပဝိသတိ၊ ဝင်၏။ ကုတိ၊ သို့။ ဝေဒိဘပ္ပံ၊ ၏။ ယော ပန၊ အကြင်သူသည်ကား။ ရာဇာဒိဘယေန၊ မင်းဘေး စသည်ဖြင့်။ သုဒ္ဓစိတ္တော၊ ရဟန်းတို့အား မလှည့်စားလိုသော စင်ကြယ်သောစိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍သာလျှင်။ လိင်္ဂံ၊ ရဟန်းသာမဏေ အသွင်ကို။ ဂဟေတ္ဝာ၊ သက်နှံးကိုကိုယ်တိုင်ဝတ်ယူ၍။ ဝိစရန္တော၊ လှည့်လည်သည်ဖြစ်၍၊ ပစ္ဆာ၊ နောက်မှ။

ဘိက္ခု၂ဝသာနှိ၊ ဝါတို့ကို။ ဂဏော ဟုဝ၊ ရောဒ္ဓက်၍။ ဇီဝိ ဃာမိ၊ အသက်မွေးအံ့။ ဣဘိ၊ သို့။ အသုဒ္ဓစိတ်ဖြင့်၊ မစင်ကြယ်သောစိတ်ကို။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ စိတ္တုပ္ပါဒမတ္တေန၊ စိတ်ဖြစ်ကာမျှဖြင့်။ ထေယျသံဝါဟကော၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ သုဒ္ဓစိတ္တေန၊ စင်ကြယ်သောစိတ်ဖြင့်။ ဂဟိတလိင်္ဂတ္တာ၊ ယူအပ်သောအသွင် ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ သော၊ ထိုသူသည်။ ဘိက္ခူနံ၊ တို့၏။ သန္တိကံ၊ အထံသို့။ ဂန္ဒွာ၊ သွား၍။ သာမဏေရဝဿဂဏနာဒိံ၊ သာမဏေဝါ ရေတွက်ခြင်း စသည်ကို။ သစေ ပန ကရောတိ၊ ပြုသည်ဖြစ်အံ့။ တဒါ၊ ထို အခါ၌။ သံဝါသတ္ထံနကော ဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။ ဥဘယတ္ထံနကော ဝါ၊ သည်သည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

ထိုဝိမတိဋီကာပါဠိဖြင့် ရဟန်းတို့နှင့်ပေါင်းဖော်မည်ဟု ကြံ၍ ကိုယ်တိုင် သက်နှံးဝတ်သောသူသည် ဝတ်သောခဏ၌ လိင်္ဂတ္ထေန်ကဖြစ်သည်။ သက်နှံးကိုဝတ်သောအခါ ရဟန်းတို့နှင့် ပေါင်းဖော်လိုသောစိတ် မရှိ၊ မင်းဘေးစသည်တို့ကြောင့်သာ ဝတ်၍ နောက်မှ ရဟန်းတို့နှင့် ပေါင်းဖော်အံ့ဟု ကြံမိသော စိတ်ဖြစ်ကာမျှ၌ ထေယျသံဝါသကမဖြစ်သေး။ ထိုစိတ်ဖြစ်၍ တဖန် ရဟန်းတို့ထံသို့သွား၍ သာမဏေဝါကိုရေတွက်ခြင်း, ရဟန်းဝါကို ရေတွက်ခြင်း, ဆွမ်းအတူစားခြင်းစသည်ကိုပြုသောအခါ သံဝါသတ္ထေနကသည်လည်းကောင်း။ ဥဘယတ္ထေနကသည်လည်းကောင်း ဖြစ်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။

ပဌမက သုဒ္ဓစိတ်ဖြင့်ဝတ်၍ နောက်မှအသုဒ္ဓစိတ်ရှိ၍ ရဟန်းသာမဏေတို့နှင့် ပေါင်းဖော်ရာ သံဝါသတ္ထေနက, ပဌမကပင် အသုဒ္ဓစိတ်ဖြင့် သက်နှံးကိုဝတ်၍ ရဟန်းသာမဏေတို့နှင့်ပေါင်းဖော်ရာ ဥဘယတ္ထေနကဟု အထူးကို မှတ်လေ။

မာတိကာအဋ္ဌကထာ၌လည်း-

> ယော သယံ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ နဘိက္ခု၂ဝသာနှိ ဂဏော တိ၊ နယထာဝုစ္စံ ဘိက္ခူနံ ဝါ သာမဏေရာနံ ဝါ ဝန္ဒနံ သာဒိယတိ-

စသည်ဖြင့် လာသည်။

ထိုကြောင့် ''သာမဏေရဝဿကဏာဒိ'' ဟူသော ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ, ''နု ယထာဝုတ္တံ ဘိက္ခူနံ ဝါ သာမဏေရာနံ ဝါ'' ဟူသော မာတိကာအဋ္ဌကထာပါဠိတို့ကိုမထာက်၍ ကိုယ်တိုင်သက်နှံးကိုဝတ်သော သူသည် ရဟန်းကိုဖြစ်စေ၊ သာမဏေကိုဖြစ်စေ လှည့်စားလိုသောစိတ် ရှိ၍ ဝတ်မူ ဝတ်သောခဏ၌ လိင်္ဂတ္ထနကဖြင့်၏။ လူကိုသာ လှည့်စား လို၍ ဝတ်မူ လိင်္ဂတ္ထနက မဖြစ်။ လူကို လှည့်စားလို၍ ဝတ်ပြီးမှ ရဟန်းနှင့်ဖြစ်စေ၊ သာမဏေနှင့်ဖြစ်စေ ပေါင်းဖော်သာယာမူ သံဝါသဝတ္ထုနကဖြစ်သည်ဟု မှတ်ရမည်။

၃၃။ လိင်ကျပြီးသက်နှံးပြုန်ဝတ်လာသောသာမဏေထေနကဖြစ်-မဖြစ်

မေး။ ။သာမဏေသည် မာတုဂါမနှင့် မှားလျှင်လာရာ ထေယျသံဝါသက ဖြစ်မည်လော။

ဖြေ။ ။သာမဏေသည် သက်နှံးနှင့်ပင် မာတုဂါမနှင့်မှားလျှင် သော်လည်းကောင်း၊ သက်နှံးကိုချတ်၍ ''ဟဗန် ဝတ်ဦးမည်'' ဟူသော စိတ်ဖြင့် အဝတ်ဖြုတ်၍ဖြစ်စေ၊ မဝတ်ပဲဖြစ်စေ မာတုဂါမနှင့်မှား၍ သက်နှံးကိုဝတ်၍လာသော်လည်းကောင်း ထေယျသံဝါသကမဖြစ်သေး။ သာမဏေသည် သက်နှံးကိုချတ်၍ ''မဝတ်တော့ပြီ'' ဟူသော စိတ်ဖြင့် အဝတ်ဖြုတ်၍ဖြစ်စေ၊ ပဝတ်ပဲဖြစ်စေ မာတုဂါမနှင့်မှား၍ သက်နှံးကို ဝတ်၍လာရာ ထေယျသံဝါသကဖြစ်သည်။

သာမဏေရော သလိင်္ဂေ ဌိတော မေထုနာဒိအဿမဏကရဏမမ္မံ အာပဇ္ဇိတ္ဝာပိ ထေယျသံဝါသကော နု ဟောတိ။ သစေပိ ကာသာယေ သညဿာဟော ကာသာယာနိ အပနေတ္ဝာ မေထုနံ သေဝိတ္ဝာ ပုန ကာသာယာနိ နိဝါသေတိ၊ နေဝ ထေယျသံဝါသကော ဟောတိ။ သစေ ပန ကာသာယေ ဓုရံ နိက္ခိပိတ္ဝာ နဂ္ဂေါ ဝါ ဩဒါဟနိဝတ္ထော ဝါ မေထုနံသေဝနာဒီဟိ အဿမဏော ဟုတ္ဝာ ကာသာယာနိ နိဝါသေတိ၊ ထေယျသံဝါသကော ဟောတိ–

ဟု လာသော မဟာဝါအဋ္ဌကထာကိုထောက်။

သာမဏေရော၊ သည်။ သလိင်္ဂေါ် မိမိအသွင်၌။ ဌိတော၊ တည်လျက်။ မေထုနာဒိအဿမဏကရဏဓမ္မံ၊ မေထုန်မှိုဝဲခြင်းစသော ရဟန်းမဟုတ်သော လူတို့သည်ပြုအပ်သောအကျင့်သို့။ အာပဇ္ဇိတ္ဘာပိ၊ ရောက်၍လည်း။ ထေယျသံဝါသကော၊ သည်။ နု ဟော်တိ၊ မဖြစ်။ ကာသာယေ၊ ဥ်။ သဉ္ဉာဟော၊ တဖန် ဝတ်လို့သော်စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ကာသာယာနိ၊ တို့ကို။ အပနေတ္ဝာ၊ ချတ်ပယ်၍။ မေထုနံ၊ ကို။ သေဝိတ္ဝာ၊ မှိုဝဲ၍။ ပုန၊ ဖန်။ ကာသာယာနိ၊ တို့ကို။ သစေပိ နိဝါသေတိ။ ဝတ်သည်ဖြစ်အံ့။ ဝါ၊ အကယ်၍ဝတ်စေကာမူ။ ထေယျသံဝါသကော၊ သည်။ နေဝ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကာသာယေ၊ ဥ်။ ဓုရံ၊ တဖန်မဝတ်ပြီဟူသော စိတ်ကို။ နိက္ခိပိတ္ဝာ၊ ချ၍။ နဂ္ဂါ ဝါ၊ အဝတ်မရှိသည်ဖြစ်၍လည်း ကောင်း၊ ဩဒါတနိဝတ္ထော ဝါ၊ အဝတ်ဖြူဝတ်သည်ဖြစ်၍လည်းကောင်း။ မေထုနသေဝနာဒီဟိ၊ မေထုန်မှိုဝဲခြင်းစသည်တို့ဖြင့်။ အဿမဏော၊ သာမဏေမဟုတ်သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ဖြစ်၍။ ကာသာယာနိ၊ တို့ကို။ သစေပန နိဝါသေတိ၊ ဝတ်ပြီးသည်ဖြစ်အံ့၊ ထေယျသံဝါသကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

မာတိကာအဋ္ဌကထာ၌လည်း-

ယော ပန ဘိက္ခုဟိ ပဗ္ဗဇိတော သာမဏေရော သမာနော ကာသာယာနိ အပနေတ္ဝာ ဝေသု သဉ္ဉာဟော၀ မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝိတ္ဝာ ပုန နိဝါသေတ္ဝာ သာမဏေရဘာဝံ ဇဉ်ဇာနာတိ၊ အယံ ဘိက္ခုဟိ ဒိန္နလိင်္ဂသ အပရိစ္စတ္တတ္တာ နလိင်္ဂေတ္ထနကော၊ လိင်္ဂါနုရူပသ သံဝါသသ သာဒိတတ္တာ နာပိ သံဝါသတ္ထနကော။ အန္တိမဝတ္ထုံ အဇ္ဈာပန္နကော ဧသေဝနယော-

ဟု လာသည်။

ယော ပန၊ အကြင်သူသည်။ ဘိက္ခု၂ဟိ၊ တို့သည်။ ပဗ္ဗဇ်တော၊ ရှင်ပြုအပ်သော။ သာမဏေရော၊ သည်။ သမာနော၊ ကောင်းစွာ ဖြစ်လျက်။ ကာသာယာနိ၊ တို့ကို။ အပနေတ္ဝာ၊ ချတ်ပယ်၍။ တေသု၊ ထိုသင်္ကန်းတို့၌။ သညဿာဟော၁၊ တဖန်ဝတ်လိုသောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ သာလျှင်။ မေထုနံ၊ မေထုန်မှီဝဲသော၊ စမ်မံ၊ အကျင့်ကို။ ပဋိသေဝိတ္ဝာ၊ မှီဝဲ၍။ ပုန၊ တဖန်။ နိဝါသေတ္ဝာ၊ သင်္ကန်းကိုဝတ်၍။ သာမဏေရ-ဘာဝံ၊ အဖြစ်ကို။ ပဋိဇာနာတိ၊ ဝန်ခံ၏။ အယံ၊ ဤသာမဏေသည်။ ဘိက္ခု၂ဟိ၊ တို့သည်။ ဒိန္နလိင်္ဂဿ၊ ပေးအပ်သောအသွင်ကို။ အပရိစ္စတ္တ-တ္တာ။ မစွန့်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ လိင်္ဂတ္ထေနကော၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ လိင်္ဂါနုရူပဿ၊ အသွင်အား လျော်ပတ်သော။ သံဝါသဿ၊ ကို။ သာဒိတတ္တာ၊ သာယသောကြောင့်။ သံဝါ-သတ္ထေနကော၊ သည်။ နာပိ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အန္တိမဝတ္ထုံ၊ မေထုန် ပါရာဇိကဝတ္ထုသို့။ အဇ္ဈာပန္နကေပိ၊ ရဟန်း၌လည်း။ သေဝ နယော၊ ဤသာမဏေနှင့်သာလျှင် တူသောနည်းရှိ၏။

ဝိနယတ္ထမဉ္ဇူသာဠိကာ၌လည်း—

လိင်္ဂါနုရူပဿ သံဝါသဿာတိ သာမဏေရလိင်္ဂါနုရူပဿ သာမဏေရသံဝါသဿ။ အန္တိမဝတ္ထုံ အဇ္ဈာပန္နကေပိ သေဝ နယောတိ ပါရာဇိကံ အာပန္နကေ ဘိက္ခုမျိုပိ သေဝ နယောတိ အတ္ထော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ-သစေ ကောစိ ဘိက္ခု ကာ-သာယေ သညဿာဟော၁ ဩဒါတံ နိဝါသေတ္ဝာ မေထုနံ ပဋိသေဝိတ္ဝာ ပုန တာသာယာနိ နိဝါသေတ္ဝာ ဝဿဂဏနာ-ဒိဘေဒံ သဗ္ဗံ ဝိဓိံ အာပဇ္ဇတိ၊ အယံ ဘိက္ခု၂ဟိ ဒိန္နလိင်္ဂဿ အပရိစ္စတ္တတ္တာ နု လိင်္ဂတ္ထေနကော၊ လိင်္ဂါနုရူပဿ သံဝါသဿ သာဒိတတ္တာ နု သံဝါသတ္ထေနကော—

ဟု ဖွင့်တော်မူ၏။

လိင်္ဂါနုရူပဿ သံဝါသဿာတိ၊ ဟူသည်ကား။ သာမဏေရလိင်္ဂါ-နုရူပဿ၊သာမဏေ၏အသွင်အား၊လျော်ပတ်သော။သာမဏေရသံဝါ-

သဿ၊ သာမဏေ၏ ပေါင်းဖော်ခြင်းကို။ အန္တိမဝတ္ထုအဓိပ္ပါယန္ဒကေပိ ဒေသဝ နယော၁တိ၊ ဟူသည်ကား။ ပါရာဇိကံ၊ သို့။ အာပန္နကေ၊ ဧရောက်သော။ ဘိက္ခုမို့ပို့၊ ရဟန်း၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ လျှင်။ အတ္ထော၁၊ တည်း။ ဣဒံ၊ ဤသို့သောအဓိပ္ပါယ်ကို။ ဝုတ္တံ ဝုဒ္ဓတ္တော၁၊ ဆိုလိုသည်။ ဟော၁တိ၊ ၏။ ကောစိ၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ကာသာယေ၊ ၌။ သဥ္ဇာဟော၁၊ တဖန်ဝတ်လိုသောစိတ် ရှိသည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ ဩဒါတံ၊ သင်္ကန်းကိုခွတ်၍ အဝတ်ဖြူကို။ နိဝါသေတ္ဝာ၊ ဝတ်၍။ မေထုနံ၊ ကို။ ပဋိသေဝိတ္ဝာ၊ မှီဝဲ၍။ ပုန၊ တဖန်။ ကာသာယာနိ၊ တို့ကို။ နိဝါသေတ္ဝာ၊ ၍။ ဝဿဂဏနာဒိဘေဒံ၊ ဝါကိုရေတွက်ခြင်းစသည် အပြားရှိသော။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ဝိဓိံ၊ အစီရင်သို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤရဟန်းသည်။ ဘိက္ခူဟိ၊ တို့သည်။ ဒိန္နလိင်္ဂသ၊ ကို။ အပရိစ္စတ္တတ္တာ၊ မစွန့်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ လိင်္ဂတ္ထေနကော၊ သည်။ နဇဟာတိ၊ မဖြစ်။ လိင်္ဂါနုရူပသ၊ ရဟန်းတို့၏ အသွင်အား ဧလျောက်ပတ်သော။ သံဝါသသ၊ ရဟန်းတို့၏ ပေါင်းဖော်ခြင်းကို။ သာဒိတတ္တာ၊ သာယာအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သံဝါသတ္ထေနကော၊ သည်။ နဇဟာတိ၊ မဖြစ်။

(အာကျယ်ကိုလိုမူ မဟာဝါအဋ္ဌကထာ မဟာခန္ဓကအဖွင့်မှာ ရှုလေ)

ဤသို့လာသော အဋ္ဌကထာ,ဋီကာကိုထောက်၍ သာမဏေတို့မှာ သင်္ကန်းဝတ်လျက်ဖြစ်စေ၊ တဖန် ဝတ်ဦးမည်ဟူသောစိတ်ဖြင့် သင်္ကန်းကို ခွတ်၍ဖြစ်စေ မေထုန်မှီဝဲ၍ သင်္ကန်းဝတ်နှင့်လာ၍ သာမဏေအဖြစ်ကို ဝန်ခံ၍ သာမဏေတို့နှင့်ပေါင်းဖော်၍နေသော်လည်း ထေယျသံဝါသက မဖြစ်။ သာမဏေ ရဟန်း နှစ်ဦးတို့ပင် "ဤသင်္ကန်းကို ငါမဝတ်လိုပြီ" ဟု ဝန်ခံသောစိတ်ဖြင့် သင်္ကန်းကိုခွတ်၍ မေထုန်မှီဝဲပြီး၍ သင်္ကန်းကို ဝတ်လိုပြန်၍ ကောက်ယူဝတ်မူ ဝတ်သောခဏ၌ပင် ထေယျသံဝါသက ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ရမည်။

၃၈။ ကိုယ်တိုင်သက်နှံးပြန်ဝတ်သောသာမဏေ ထေနကဖြစ်-မဖြစ်

မေး။ ။အကြင်သာမဏေသည် ကျောင်းဥမ္မင်္ဂပျော်မွေ့၍ အဝတ်ဖြူလဲပြီးကာ အိမ်သို့ထွက်သွားရာ မိဘဆွေမျိုးတို့က လက်မခံ၍ သက်နှံးဝတ်ပြီးကာ ကျောင်းသို့လာရာ ထေယျသံဝါသက ဖြစ်ပည်လော။

ဖြေ။ ။ဤသို့ အဝတ်ကိုလဲရုံမျှဖြင့် လိင်ကျသည်မထင်၍ သက်နှံးကိုဝတ်၍လာသော သာမဏေသည်လည်းကောင်း၊ ဤသို့ပြုသော်လည်း သက်နှံးဝတ်ခြင်းဥဒ္ဒ အပြစ်မရှိဟုထင်မှတ်၍ သက်နှံးဝတ်ဖြင့် လာသော သာမဏေသည် လည်းကောင်း၊ ဤသို့ပြုလျှင် ထေယျသံဝါသက ဖြစ်သည်ဟု မသိသော သာမဏေသည် လည်းကောင်း၊ ဤသို့ ပြုခြင်းဥဒ္ဒ မအာပ်ဟူ၍ မသိတတ်သောကြောင့် အဓိဆာတလျှင် သက်နှံးကို ဝတ်၍ လာသောသာမဏေသည် လည်းကောင်း၊ အိမ်သို့ရောက်လျှင် စိတ်ပျက်၍ ဖြစ်သမျှကို ရဟန်းတို့အား ပြောကြားမည်ဟူသောစိတ်ဖြင့် သက်နှံးကို ဝတ်၍လာပြီးလျှင် ကျောင်းသို့ ရောက်မူ အပြစ်ကို ပြောကြားသော သာမဏေတို့သည်လည်းကောင်း ထေယျသံဝါသက မဖြစ်။

လူဆွက်၍ပြီးမှ သက်နှံးကိုဝတ်ရာ ထေယျသံဝါသက ဖြစ်သည်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ဤသို့ပြုခြင်းသည်မအာပ်ဟု သိသည်ဖြစ်၍လည်းကောင်း၊ ဤသို့လူထွက်သည်ကို ရဟန်း သာမဏေတို့ မသိကြကုန်ဟု လျှို့ဝှက်လိုသောစိတ်ဖြင့်လည်းကောင်း သက်နှံးကိုဝတ်မူ ထေယျသံဝါသက ဖြစ်သည်။

အပရော ဒဟရသာမဏေရော, မဟန္တော ဝါ ပန အဗျတ္တော၊ သော ပုရိမနယေနေဝ ဥပဇ္ဈံတဿ ဃရေ ကသိဂေါရက္ခာဒီနိ ကမ္မာနိ ကာတုံ နဿ္သန္တိ၊ ဟမေနံ ဉာတကာနိယော ကာသာယာနိ အစ္ဆာဒေတ္ဝာ ထာလကံ ဝါ ပတ္တံ ဝါ ဟတ္ထေ ဒတ္ဝာ "ဂစ္ဆထ သမဏော ဝေဟိ" တိ ဃရာ နီဟရန္တိ။ သော ဝိဟာရံ ဂစ္ဆတိ။ နော နံ ဘိက္ခူ

ဇာနန္တိ "အယံ ဥပဟ္မဇ္ဈတ္ထာ ပုန သယမေဝ ပဟ္မဇ္ဈိတာ"တိ။ နာပိ သယံ ဇာနာတိ "ယော ဧဝံ ပဟ္မဇ္ဈတိ၊ သော ထေယျသံဝါသကော နာမ ဟောတီ" တိ။ သစေ တံ ပရိပုဏ္ဏဝိသတိဝဿံ ဥပသမ္ပာဒေန္တိ၊ သူ၊သမ္ပဒေန္တော။ သစေ ပန အနုပသမ္ပန္နကာလေယေဝ ဝိနယဝိနိစ္ဆယေ သုဏာတိ "ယော ဧဝံ ပဟ္မဇ္ဈတိ၊ သော ထေယျသံဝါသ၊ကော နာမ ဟော၊တီ" တိ။ တေန "မယာ ဧဝံ ကတန္တိ" ဘိက္ခူ၊နံ အာစိက္ခိတ္ဗွံ။ ဧဝံ ပုန ပဟ္မဇ္ဈံ လ၁တိ။ သစေ "န ဒါနိ မံ ကောစိ ဇာန၊တီ" တိ နာရောစေတိ၊ ဓုရနိက္ခိတ္တမေဝ တေ ထေယျသံဝါသကော-

ဟု မဟာဝါ အဋ္ဌကထာ လာသည်ကို ထော်။

အပရော၊ တပါ၊းသော။ ဒဟရသာမဏေရော ဝါ၊ ငယ်သော သာမဏေသည် လည်း၊ကောင်း။ မဟန္တော၊ ကြီး၊သော။ အဗျတ္တော ဝါ၊ မလိမ္မာသော သာမဏေသည်လည်း၊ကောင်း၊ အတ္ထိ၊ ၏။ သော၊ ထို သာမဏေသည်။ ပုရိမနယေနေဝ၊ ရှေး၊နည်း၊ဖြင့်သာလျှင်။ ဥပဟ္မဇ္ဈတ္ထာ၊ လူထွက်၍။ သရေ၊ ၌။ ကသိဂေါရက္ခာဒီနိ၊ လယ်ထွန် နွား၊ကျောင်း အစရှိကုန်သော။ ကမ္မာနိ၊ အမှုတို့ကို။ ကာတုံ၊ ၄၂။ နကွာ၊တယ်၊ အလို မရှိ။ တမေနံ၊ ထိုရှင်လူထွက်ကို။ ဉာတကာနိယေဝ၊ ဆွေမျိုး၊တို့သည် သာလျှင်။ ကာသာယာနိ၊ တို့ကို။ အစ္ဆာဒေတ္ဗာ၊ ဝတ်၍။ ထာလကံ ဝါ၊ ခွက်ကို လည်း၊ကောင်း။ ပတ္တံ ဝါ၊ သပိတ်ကို လည်း၊ကောင်း။ ဟရိတ္ထ၊ ၌။ ဒတ္ဗာ၊ ပေး၍။ ဂစ္ဆထ၊ သွား၊ကုန်လော့။ သမဏောပ၊ သာမဏေသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်လေလော့။ ဣတိ၊ သို့။ သရာ၊ မှု။ နိဟရိတ္ထိ၊ နှင်ထုတ်ကုန်၏၊ သော၊ ထိုသာမဏေသည်။ ဝိဟာရံ၊ ကျောင်း၊သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏။ နံ၊ ထိုသာမဏေကို။ ဘိက္ခူ၊၊ တို့သည်။ အယံ၊ ဤသာမဏေသည်၊ ဥပဟ္မဇ္ဈတ္ထာ၊ လူထွက်၍။ ပုန၊ တဖန်။ သယမေဝ၊ ကိုယ်တိုင်သာလျှင်။ ပဟ္မဇ္ဈတော၊ သာမဏေပြု၏။ ဣတိ၊ သို့။

နေဝ ဇာနုန္တိ၊ မသိကုန်။ သယံ၊ မိမိသည်။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဗ္ဗဇ္ဇတိ၊ ရှင်ပြု၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ ထေယျသံဝါသကော နာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နာပိ ဇာနာတိ၊ မသိ။ ပရိပုဏ္ဏဝိသတိဝဿံ၊ အသက်နှစ်ဆယ်ပြည့်သော။ တံ၊ ထိုသာမဏေကို။ သစေ ဥပသမ္ပာဒေန္တိ၊ ရဟန်းခံပေးကုန်အံ့။ သူပသမ္ပန္နော၊ ကောင်းစွာ ရဟန်းဖြစ်၏။ ပန၊ အသူးကို ဆိုဦးအံ့။ အနုပသမ္ပန္နကာလေ ဃဝဝ၊ သာမဏေကပြုသောအခါ၌လျှင်။ ဝိနယဝိနိစ္ဆယော၊ ဝိနည်း အဆုံးအဖြတ်သည်း ပတ္တမာဒေန၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဗ္ဗဇ္ဇာဘိ၊ရှင်ပြု၏။ သော၊ သည်။ ထေယျသံဝါသကော နာမ၊မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သစေ သုဏာတိ၊ ကြားသည်ဖြင့်အံ့။ ဇတုန၊ ကြောင့်။ မယာ၊ သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ကတန္တိ၊ ပြု၏ဟူ၍။ ဘိက္ခူနံ၊ တို့အား။ အာစိက္ခတိ၊ ကြားအပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့သိသဖြင့် ဖြောကြားသည်ရှိသော်။ ပုန၊ တဖန်။ ပဗ္ဗဇ်ံ၊ သာမဏေရဟန်းအဖြစ်ကို။ လဘတိ၊ ရ၏။ ဒါနိ၊ ယခု။ မံ၊ ကို။ ကောစိ၊ သည်။ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ ဣတိ၊ သို့။ သစေ နာဇာနာတိ၊ မကြားသည်ဖြင့်အံ့။ ဓုဒ္ဓနိကို့တ္တာမတ္တော ဃဝဝ၊ မဖြောပြီဟု စိတ်ချကာမျှ၌လျှင်။ ထေယျသံဝါသကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၌လည်း—

ယော ဧဝံ ပဗ္ဗဇ္ဇတိ၊ သော ထေယျသံဝါသကော နာမ ဟောတီတိ ဣဒံ နိဒဿနမတ္တံ။ ထေယျသံဝါသကော ဟိ ပန် နာမံ အာဇာနန္တောပိ "ဧဝံ ကာတုံ န ဝဋ္ဋတီ" တိ ဝါ, "ဧဝံ ကရောန္တော သမဏော နာမ န ဟောတီ" တိ ဝါ, "ယဒိ အာရောစေဿာမိ ဆဒ္ဒဿန္တိ မ"န္တိ ဝါ ယေန ကေနစိ "ပဗ္ဗဇ္ဇာ မေ နတ္ထိ ရူပာတိ" တိ ဇာနန္တောပိ၊ ထေယျသံဝါသကော ဟောတိ။ ယော ပန "ပဌမံ ပဗ္ဗဇ္ဇာ ဧဝ မေ ဂဟိတာ"တိ သညီ ဟောလံ အန္ဓကာ အတ္တနော သေတဝတ္ထနိဝါသနာဒိ-

ဝိပ္ပကာရံ ပကာသေတုံ လဇ္ဇန္တော နကထေတိ၊ သော ဧထယျသံဝါသကော နု ဟောတီ–

ဟု ဖွင့်တော်မူ၏။

ယော ဧဝံ ပဗ္ဗဇ္ဇတိ။ပ။ဟောတိတိ ဣဒံ၊ ဟူသော၌စကား၊သည်။ နိဒဿနမတ္တံ၊ နိဒဿန နည်းမျှသာတည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ ထေယျသံဝါသကော ပန၊ သည်ကား။ နာမံ၊ အမည်ကို။ အဇာနန္တော်ပိ၊ မသိသော်လည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ ကာတုံ၊ ပြုခြင်းငှါ။ န ဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။ ဣတိ ဝါ၊ လည်းကောင်း။ ဧဝံ၊ သို့။ ကရောန္တော၊ ပြုသည်ရှိသော်။ သမဏော နာမ၊ သာမဏေမည်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ ဝါ၊ လည်းကောင်း။ ယဒိ အာရောစေသာမိ၊ ပြောကြားသည်ဖြစ်အံ့။ မံ၊ ကို။ ဆဋ္ဌေသုန္တိ၊ စွန့်ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ ဝါ၊ လည်းကောင်း။ ယေန ကေနစိ၊ အကြင် အမှုတ်မရှိသော အခြင်းအရာအား ဖြင့်။ မေ၊ အား။ ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ သာမဏေအဖြစ်သည်။ န ရုဟတိ၊ မရောက်။ ဣတိ၊ သို့။ ဇာနာတိ၊ ၏။ ထေယျသံဝါသကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယော ပန၊ အကြင် သာမဏေသည်။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ မေ၊ သည်။ ပဗ္ဗဇ္ဇာ ဧဝ၊ သာမဏေအဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ပြီ။ ဣတိ သညီ၊ ဤသို့ အမှုတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ အန္တရာ၊ အကြား၌။ အတ္တာနော၊ မိမိ၏။ သေတဝတ္ထာနိ ဝါသနာဒိဝိပ္ပကာရံ၊ အဝတ်ဖြုတ်ခြင်း စသော ဖောက်ပြန်ခြင်းကို။ ပကာသေတုံ၊ ပြောကြားခြင်းငှါ။ လဇ္ဇန္တော၊ ရှက်သည်ဖြစ်၍။ န ကထေတိ၊ မပြောကြား။ သော၊ သည်။ ထေယျသံဝါသကော၊ သည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။

ဤအရာ၌ လူငယ်သည် သာမဏေအသွင်, ရဟန်းအသွင် ဆောင်၍ ကစားခြင်း, သာမဏေသည် ရဟန်းအသွင်ဆောင်၍ ကစားခြင်းတို့၌ ထေနက မဖြစ်ဟု မှတ်လေ။ ထိုကြောင့် ဝိမတိ ဝိနာဒနီဋီကာ၌–

ဣတ္ထ စ စောဒကဿ ဝိနာပိ ကီဠာဓိပ္ပါယေန လိင်္ဂံ ဂဟေတ္ဝာ ဘိက္ခုနိံ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတာလယံ ဒသ္သေတ္ဝာ

ဝန္ဒနာဒီနိ အာသာဒိယန္တောပိ "သော်ဘတိ နု ခေါ မေ ပဗ္ဗဇ္ဇိတလိင်္ဂံ"န္တိအာဒိနာ သုဒ္ဓစိတ္တောန ဂဏှန္တောပိ ထေယျသံ-ဝါသကော နု ဟောတီတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ-

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

၃၉။ လိင်ကျသော သာမဏေကို ရဟန်းခံခြင်း

မေး။ ။လိင်ကျမှန်းမသိပဲ ကျ၍နေသော သာမဏေကို ရဟန်းခံရာ ရဟန်းဖြစ်ပါမည်လော။

ဖြေ။ ။လိင်ကျမှန်းမသိ လိင်ကျ၍နေသော သာမဏေကို ရဟန်းခံရာ ရဟန်းဖြစ်သည်။

သစေ တံ ပရိပုဏ္ဏဝီသတိဝဿံ ဥပသမ္ပာဒေန္တိ၊ သူပ-သမ္ပန္နော-

ဟုလာသော မဟာဝါ အဋ္ဌကထာကို တောက်။

ပရိပုဏ္ဏဝီသတိဝဿံ၊ အသက်နှစ်ဆယ်ပြည့်သော။ တံ၊ ထို သီလမရှိသော သာမဏေကို။ သစေ ဥပသမ္ပာဒေန္တိ၊ ရဟန်း ခံပေးကုန်သည်ဖြစ်အံ့။ သူပသမ္ပန္နော၊ ကောင်းစွာ ရဟန်းဖြစ်၏။

ဝဇိရဗုဒ္ဓိဋီကာ၌လည်း—

သူပသမ္ပန္နောတိ ဝုတ္တတ္တာ ဂဟဋ္ဌပိ သစေ ဥပသမ္ပာဒေန္တိ၊ သူပသမ္ပန္နောတိ အာပန္နော—

ဟု ဖွင့်တော်မူ၏။

သူပသမ္ပန္နောတို့၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ အဋ္ဌကထာဆရာ ဆိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဂဟဋ္ဌပို၊ လူကိုလည်း။ သစေ ဥပသမ္ပာဒေန္တိ၊ ရဟန်း ခံပေးကုန်သည်ဖြစ်အံ့။ သူပသမ္ပန္နော၊ ကောင်းစွာ ရဟန်းဖြစ်၏။ ဤတိ ဤဒံ ဥတ္ထဇာတံ၊ ဤသို့သော အနုက်သဘောသည်။ အာပန္နံ၊ ရောက်၏။ ပါ၊ ပြီး၏။

ဝဇီရဗုဒ္ဓိဋီကာ စမ္မကွန္ဓကာ အဖွင့်ဋ္ဌလည်း--

အန္ဓမ္ဗကဗမိရော သေသာဝရိတောတဲ့ ကွမိနာ အပဗ္ဗဇ်တာသပိ
ဥပသမ္ပဒါ ရဟတ်တိ သိဒ္ဓံ-

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

အန္ဓမ္ဗကဗခိရော၊ ကန်းသော်သူ၊ ဆွံသော်သူ၊ နား မကြားသော်သူ သည်။ သေသာရိတော၊ ရဟန်းခံမူ ကောင်းစွာသွင်းခြင်း မည်၏။ ကွတဲ့ ကွမိနာ၊ ဤပါဠိဖြင့်။ အပဗ္ဗဇ်တာသပိ၊ သာမဏေကဖဟုတ်သော လူကိုလည်း။ ဥပသမ္ပဒါ၊ ရဟန်းခံခြင်းသည်။ရဟတ်၊ ရောက်၏။ ကွာဘိ ကွဒံ အတ္ထဇာတံ၊ သည်။ သိဒ္ဓံ၊ ပြီး၏။

ထိုဋီကာပါဠိဖြင့် လိင်.ဂျ၍ မသိပဲနေသော သာမဏေကို ဆိုဖွယ်မရှိ။ လူကိုပင် ရဟန်းခံသော်လည်း ရဟန်းဖြစ်သည်ဟု ပြဒါတ်မူသည်။

၈၀။ သက်နှံး ခါးတောင်းကျိုက်လျှင် အပြစ်ရှိ-မရှိ

မေး။ ။အချို့ဘုရပ်ဒေသ၌ အချို့ဆရာတို့သည် အမှုကိစ္စ ရွက်ဆောင်သောအခါ သာမဏေတို့အား ခါးတောင်းကျိုက်ခိုင်း၍ ရွက်ဆောင်စေရာ အပြစ်သွတ်ပါမည်လော။

ဖြေ။ ။သာမဏေဖြစ်စေ၊ ရဟန်းဖြစ်စေ သက်နှံးကို ခါးတောင်းကျိုက်၍ မဝတ်အပ်။ အမှုကိစ္စ ဆောင်ရွက်သော အခါ ဖြစ်သော်လည်းကောင်း၊ ဖျားနာရောဂါ ရောက်သော်လည်းကောင်း မအပ်ကုန်။

ဤသို့မအပ်သော သက်နှံးခါးတောင်းကျိုက်ခြင်းကိုပြုသော် ရဟန်းမှာ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်သည်။ သာမဏေမှာ ဒဏ်ထိုက်သည်။ ထို သာမဏေတို့အား မအပ်သည်ကို ပြုလုပ်စေသော ဆရာသည် ဒုဿဟဒါန ဒုက္ကဋ် သင့်သည်ဖြစ်၍ အပြစ်မလွတ်။

သံဝလိယံ နိဝါသေန္တိ မလ္လကမ္မကာရဒယော ဝိယ
ကစ္ဆံ ဗန္ဓိတ္ဝာ နိဝါသေန္တိ၊ ဧဝံ နိဝါသေတုံ ဂိလာနသိပိ

မဂ္ဂပ္ပဋိပန္နဿပိ နု ဝဋ္ဋတိ။ ယမ္ပိ မဂ္ဂံ ဂစ္ဆန္တော ဧကံ ဝါ ဒွေ ဝါ ကောဏေ ဥက္ခိပိတ္ဝာ အန္တရဝါသကဿ ဥပရိ လဂ္ဂေန္တိ၊ အန္တော ဝါ ဧကံ ကာသာဝံ တထာ နိဝါသေန္တော ဗဟိ အပရံ နိဝါသေန္တိ၊ သပ္ပံ နု ဝဋ္ဋတိ။ ဂိလာနော ပန အန္တော-ကာသာဝဿ ဩဝဋ္ဋိကံ ဒသော့ဟွာ အပရံ ဥပရိ နိဝါသေတုံ လဗ္ဘတိ။ အဂိလာနေန ဒွေ နိဝါသေန္တေန သဂုဏံ ကတ္ဝာ နိဝါသေတဗ္ဗာနိ—

ဟုလာသော စုဠ္လဝါအဋ္ဌကထာ ဒုဒ္ဒကဝတ္ထု အဖွင့်ကိုထောက်။

သံဝလ္လိယံ နိဝါသေန္တီတိ၊ ဟူသည်ကား။ မလ္လကမ္မကာရာဒယော ဝိယ၊ လက်ဝှေကိုင်သော်သူ, အမှုလုပ်သော်သူ အစရှိသည်တို့ကဲ့သို့။ ကစ္ဆံ ဗန္ဓိတ္ဝာ၊ အောက်ပိုးဖွဲ့၍။ ဝါ၊ ခါးတောင်းကျိုက်၍။ နိဝါ-သေန္တိ၊ ဝတ်ကုန်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ နိဝါသေတုံ၊ ဝတ်ခြင်းငှါ။ ဂိလာနသိပိ၊ နာသော်ရဟန်းအား လည်းကောင်း။ မဂ္ဂပ္ပဋိပန္နသိပိ၊ ခရီးသွားသော ရဟန်းအား လည်းကောင်း။ နု ဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်၊ မဂ္ဂံ၊ ခရီးသို့။ ဂစ္ဆန္တော၊ သွားသော်ရဟန်းသည်။ ယမ်မိ၊ အကြင်သင်္ကန်းကိုလည်း။ ကံ ဝါ ကောဏံ၊ တစ်ဖန်းကိုလည်းကောင်း။ ဒွေ ဝါ ကောဏေ၊ နှစ်စွန်း တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဥက္ခိပိတ္ဝာ၊ မြှောက်၍။ အန္တရဝါသကဿ၊ သင်းပိုင်၏။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ လဂ္ဂေန္တိ၊ ဆွဲကုန်၏။ အန္တော ဝါ၊ အတွင်း၌လည်း။ ကံ ကာသာဝံ၊ တထည်သော်သင်းပိုင်ကို။ တထာ၊ ထို့အတူ။ နိဝါသေတ္ဝာ၊ အောက်စွန်းကို အထက်၌တင်ကာညှပ်သဖြင့် ဝတ်၍။ ဗဟိ၊ အပ၌။ အပရံ၊ တထည်ကို။ နိဝါသေန္တိ၊ ဝတ်ကုန်၏။ သပ္ပံ၊ အလုံးစုံသော်ဝတ်ခြင်းသည်။ နု ဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။ ဂိလာနော ပန၊ နာသော်ရဟန်းသည်ကား။ အန္တော၊ အတွင်း၌။ ကာသာဝဿ၊ သင်းပိုင်၏။ ဩဝဋ္ဋိကံ၊ အချိုးကို။ဒသော့ဟွာ၊ ပြု၍။ အပရံ၊ တထည်ကို။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ နိဝါသေတုံ၊ ငှါ။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ ဝါ၊ အပ်၏။ အဂိလာနေန၊ မနာသော်ရဟန်းသားမူကား သည်။ ဒွေ၊ နှစ်ထည်တို့ကို။

နိဝါသေနွေန၊ ဝတ်သဖြင့်၊ သဂုဏ်၊ နှစ်ထည်ဇပ်သည်ကို။ ကတ္တား ပြု၍။ နိဝါသေတဗွာနိ၊ ဝတ်အပ်ကုန်၏။

နု ဘိက္ခဝေ ပဗ္ဗဇိတေန အာဇီဝပါရယန သမာဒပေတဗ္ဗံ၊ ယော သမာဒပေယျ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ—

ဟု ဟောတော်မူသော ဘေသဇ္ဇက္ခန္ဓကပါဠိဘော်ကိုထောက်။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပဗ္ဗဇိတေန၊ ရဟန်းသည်။ အာဇီဝပါရယန၊ မအပ်သည်ကို။ နု သမာဒပေတဗ္ဗံ၊ မဆောက်တည်စေအပ်။ ဝါ၊ မပြုစေအပ်။ ယော၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ သမာဒပေယျ၊ ပြုစေငြားအံ့။ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၏။

ဤသို့လောသော ပါဠို, အဋ္ဌကထာကိုထောက်၍ ဆရာကလည်း မခိုင်းအပ်။ သာမဏေတို့ကလည်း ခါတောင်းမကျိုက်အပ်ဟု သန္နိဋ္ဌာန်ကျ မှတ်လေ။

ထိုသို့ အပြစ်ကိုမသိ၍ သာမဏေတို့အား အမှုကိစ္စရွက်ဆောင်သော အခါ ခါးတောင်းကျိုက်၍ပြုရာတို့၌ ထိုသာမဏေတို့သည် ခါးဖောင်း ကျိုက်၍ လူတို့၏ဝတ်ခြင်းကဲ့သို့ ဝတ်ရသည်၊ ဤသို့လူအဝတ်နှင့် လူ၏ အသွင်တင့်တယ်သည်ဟု စိတ်ကိုဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းမှ သာမဏေအပြစ်ကို သာယာဇသင်လည်း ထေယျသံဝါသကဖြစ်သောကြောင့် သာမဏေတို့ ခါးတောင်းကျိုက်သောအရာကို အထူးပြု၍တားမြစ်ရမည်ဟုမှတ်။

ထိုကြောင့် မဟာဝါအဋ္ဌကထာ၌—

သစေပိ ဂိဟိဘာဝံ ပတ္ထယမာနော ကာသာဝံ ဩဝဋ္ဋိကံ ဝါ ကတ္ဝာ အညေန ဝါ မာဏဝေန ဂိဟိနိဝါသနေန နိဝါသေတိ "သောဘတိ နု ခေါ မေ ဂိဟိလိင်္ဂံ နု ခေါ" တိ ဝီမံသနတ္ထံ၊ ဂရုတိ ဟောဝ။ "သောဘတိ" ဟိ သမ္ပဋိစ္ဆိတ္ကာ ပန ပုန လိင်္ဂံ သာဒိယဒန္တာ ထေယျသံဝါသကော ဟောတိ—

ဟု မိန့်ဆိုခဲ့ကာဟ်မူ၏။

ဂိဟိဘာဝံ လူအဖြစ်ကို။ ပတ္ထယေမာဒနာ၊ တောင့်တလျက်။ ကာ-
သာဝံ၊ သက်နှံးကို။ ဩဝဋ္ဋိကံ၊ ချိုးသည်ကို။ ဝါ၊ လိမ်၍ကျစ်သည်ကို။
ကဘ္ဘာ ဝါ၊ ပြု၍လည်းကောင်း။ အဓိဋ္ဌာန၊ ကပါးသော။ အာကာ-
ရဝန္တ ဝါ၊ အမြဲးအရာဖြင့်လည်းကောင်း။ဂိဟိနိဝါသဓနန၊ လူတို့၏ဝတ်
ရုံခြင်းဖြင့်။ နိဝါသေတိ၊ ဝတ်၏။ ဓမ၊ အား။ ဂိဟိလိင်္ဂံ၊ အသွင်သည်။
သောဘာဘိ နုဓခါ၊ တင့်တယ်လေသလော။ နု သောဘတိ နုခေါ၊
မတင့်တယ်လောသလော။ ဣတိ၊ ဘို့။ ဝိမံသနတ္ထံ၊ စုံစမ်းခြင်းငှါ။ နိဝါ-
သေတိ၊ ဝတ်၏။ ရက္ခတိ တာဝ၊ စောင့်သေးသည်သာတည်း။ သော-
ဘတိ၊ လူ၏အသွင်တင့်တယ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပဋ္ဌိစ္ဆိတ္ဘာ ပန၊ စိတ်ကို
ဆုံးဖြတ်ပန်ခံပြီ.၍ကား။ ပုန၊ တဖန်။ လိင်္ဂံ၊ သာမဏေအသွင်ကို။
သာဒိယဒန္တော၊ သာယာသည်ရှိသော်။ ထေယျသံဝါသကော၊ သည်။
ဟောတိ၊ ၏။

ဝိဓတိဝိနောဒနိဒ္ဒီကာဋ္ဌကား—

"သောဘတိ" တိ သမ္ပဋ္ဌိစ္ဆိတ္ဘာတိ ကာသာဝဓာရဏော ဓုရံ
နိက္ခိပိတ္ဘာ ဂိဟိဘာဝံ သမ္ပဋ္ဌိစ္ဆိတ္ဘာ—

ဟု ဖွင့်တော်မူ၏။

သောဘတိတိ သမ္ပဋ္ဌိစ္ဆိဟ္ဘာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ကာသာဝဓာရဏော၊
သက်နှံးကိုပတ်ခြင်းဌ်။ ဝါ သက်နှံးဟိုးဆောင်ခြင်းဌ်။ ဓုရံ၊ မဝတ်ပြီ
ဟူဒသာဝန်ကို။ နိက္ခိပိတ္ဘာ၊ စိ ်ချ၍။ ဂိဟိဘာဝံ၊ လူ့အဖြစ်ကို။ သမ္ပ-
ဋ္ဌိစ္ဆိတ္ဘာ၊ ဆုံးဖြတ်ဝန်ခံ၍။

ဤသို့လာသော အဋ္ဌကထာ, ဋီကာပါဠိကိုဓထာက်၍ စိတ်ဆိုသည့်
အရာကား အသွန်လျင်မြန်သည်ဖြစ်၍ သာမဏေတို့အား ခါးတောင်း
ကျိုက်ခြင်းကို ခဇစခိုင်းပဲ အပ်သောရုံခြင်းကို နားလည်အောင် သင်ကြား
ဆုံးမရမည်ဟု မှတ်လေ။

၈၁။ ဝါဆိုသောနှစ် ဝါပန်လျှင် အပ်-မအပ်

မေး။ ။ပုရိမဝါဆိုသောရဟန်းသည် ဝါဆိုလပြည့်ကျော်တရက် နှစ်ဦဝါဆို၍ ထိုဝါဆိုသောနှစ်ပင် သင်္ဃာဟာကိစ္စရှိလျှင် ဝါပန်၍ သွားအပ်ပါမည်လော။

ဖြေ။ ။ထိုဝါဆိုသောနှစ်ပင် သင်္ဃာဟာကိစ္စရှိမူ ဝါပန်၍သွားအပ်သည်။

သော တဒဟေဝ အကရဏီယောတိအာဒီသု သစေ ဝဿံ အနုပဂန္ဆာ ဝါ ပက္ကမတိ၊ ဥပဂန္ဆာ ဝါ သင်္ဃာဟံ ဗဟိဒ္ဓါ ဓိတိနာမေတိ။ ပုရိမိကာ စ န ပညာယတိ။ ပဋိသေ စ အာ-ပတ္တိ။ ဝဿံ ဥပဂန္ဆာ ပန အရဏ်ံ အနုဋ္ဌာပေတွာ တဒဟေဝ သင်္ဃာဟကရဏီယေန ပက္ကန္တဿပိ အန္တောသင်္ဃာဟေ နိဝတ္တ-န္တဿ အနာပတ္တိ။ ကော ပန ဝါဒေါ ဒ္ဝိဟတိဟံ ဝဿိတွာ အန္တောသင်္ဃာဟေ နိဝတ္တန္တဿ-

ဟု လာသော ဝဿူပနာယိကက္ခန္ဓကအဋ္ဌကထာကိုထောက်။

သော တဒဟေဝ အကရဏီယောတိအာဒီသု၊ စသည်တို့၌။ ဝဿံ၊ ဝါသို့။ အနုပဂန္ဆာ ဝါ၊ မကပ်မူ၍လည်း။ သစေ ပက္ကမတိ၊ သွားအံ့။ ဥပဂန္ဆာ ဝါ၊ ဝါဆို၍လည်း။ သင်္ဃာဟံ၊ ခုနစ်ရက်ကို။ ဝါ၊ ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပ၌။ ဓိတိနာမေတိ၊ လွန်စေ၏။ ပုရိမိကာ စ၊ ပဌမဝါသည်လည်း။ န ပညာယတိ၊ မထင်။ ပဋိသေ စ၊ ဝန်ခံခြင်း ကြောင့်လည်း။ အာပတ္တိ၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၏။ ဝဿံ၊ ဝါသို့။ ဥပ-ဂန္ဆာ ပန၊ ကပ်ပြီး၍ကား။ အရဏ်ံ၊ အနေ့ကို။ အနုဋ္ဌာပေတွာ၊ မတက်စေမူ၍။ တဒဟေဝ၊ ထိုဝါဆိုသောနေ့၌သာလျှင်။ သင်္ဃာဟကရဏီ-ယေန၊ သင်္ဃာဟကိစ္စဖြင့်။ ပက္ကန္တဿပိ၊ ဝါပန်၍သွားသော ရဟန်း အားလည်း။ အန္တောသင်္ဃာဟေ၊ ခုနစ်ရက်အတွင်း၌။ နိဝတ္တန္တဿ၊ ပြန်သောရဟန်းအား။ အနာပတ္တိ၊ အာပတ်မသင့်။ ဒ္ဝိဟတိဟံ၊ နှစ်ရက်သုံးရက်ကို။ ဝဿိတွာ၊ နေ၍။ အန္တောသင်္ဃာဟေ၊ ခုနစ်ရက်အတွင်း၌။

နိဝတ္တန္တဿ၊ ပြန်သောရဟန်းအား။ ကော ပန ဝါဒေါ၊ အဘယ် ဆိုဖွယ်ရာရှိအံ့နည်း။

ဤအရာ၌ "အနုဋ္ဌာပေတွာ" ဟူသောအဋ္ဌကထာပါဠိသည် အချို့ ပေတို့၌ "ဥဋ္ဌာပေတွာ" ဟု ရှိသည်။ ထိုသို့ရှိသင့်၊ "အနုဋ္ဌာပေတွာ" ဟူ၍သာ မြစ်အပ်သော အန-သဒ္ဒါဖြင့် ရှိသင့်သည်။

ထိုကြောင့် ဝိနယဝိနိစ္ဆယဋီကာ၌—

"'အနုဋ္ဌာပေတွာ ပုနာရုဏ်'ဆိုသော ပါဠိတော်ကဲ့သို့ 'ဥဋ္ဌာပေတွာ'တိ ပါဠိတော် ဒီဃတိ၊ လော နု ဂဟေတဗ္ဗော—

ဟု ဆိုခဲ့ပေ၏။

၈၂။ ဥပစာရသီမာအပြင်ဘက်ရောက်မှ ဝါပြန်ပန်ခြင်း

၆၃။ ။ဝါပြန်သောရဟန်းသည် သတိမေ့၍ ဥပစာရသီမာအပြင်ဘက်ရောက်မှ သတိရ၍ ဝါပြန်ပန်ရာ ဝါပျက်မည်လော။

၆၄။ ။သတိမေ့၍ ဥပစာရသီမာအပြင်ဘက်ရောက်မှ သတိရ၍ ဝါပြန်ပန်ရာ မရဏိုက်၊ ဝါမပန်ပဲ ဥပစာရသီမာကိုလွန်သောခဏ၌ပင် ဝါပျက်သည်။

ဧဝံ ဂစ္ဆန္တေန စ အန္တောဥပစာရသီမာယံ ဌိတေနေဝ "အန္တောသပ္ပါဒမှာ အာဂစ္ဆိဿာမိ"တိ အာဘောဂံ ကတ္တာ ဂန္တဗ္ဗံ။ သစေ အာဘောဂံ အကတ္တာ ဥပစာရသီမံ အတိက္ကမတိ၊ ဆိန္နဝဿော ဟောတိတိ ဝဒန္တိ—

ဟုလာသော ဧတရဋ္ဌကထာဋီကာ, ဝိနိစ္ဆယဋီကာတို့ကို ထောက်။

ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဂစ္ဆန္တေန စ၊ သတ္တာဟကိစ္စဖြင့် သွားသောရဟန်း သည်လည်း။ အန္တောဥပစာရသီမာယံ၊ ဥပစာရသီမ်တွင်း၌။ ဌိတေနေဝ၊ တည်လျက်သာလျှင်။ အန္တောသတ္တာဟေ၊ ခုနစ်ရက်အတွင်း၌။ အာဂစ္ဆိ-

သာမိ၊ ပြန်ခဲ့ဒုံ။ ဣတိ၊ သို့။ အာဘောဂုံ၊ နှုလုံးသွင်းခြင်းကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဂန္တဗ္ဗံ၊ သွားအပ်၏။ အာဘောဂံ၊ ကို။ အကတ္တာ၊ မပြုမူ၍။ ဥပဇ္ဈာရသိမံ၊ ဝါဆိုသောကျောင်းတိုက် ဥပစာရသိမ်ကို။ သစေ အတ်ဣ-မတိ၊လွန်သည်ဖြစ်အံ့။ ဆိန္နဝဿော၀၊ ဝါပျက်သည်သာလျှင်။ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

ထိုဋီကာ၌ ဝဒန္တိ စကားသည် "ဒ္ဝိဟ္ဒတိဟံ ဝသိတ္ဘာဘိ ဇ္ဈာပိ နိရပေက္ခေနေဝ ဥပစာရတိက္ကမေ ဝဿစ္ဆေဒါ ဝေဒိတဗ္ဗော" ဟု လာသော ဝဿူပနာယိကက္ခန္ဓက အဋ္ဌကထာနှင့်ညီသည်။

ဝိမတိဝိနောဒနီ ဋီကာ၌ကား-

> ဂန္တုံ ဝဋ္ဋတီဘိ အန္တောဥပစာရသီမာယံ ဌိတေနေဝ သတ္တာ-ဟကရဏီယနိမိတ္တံ သလ္လက္ခေတ္ဘာ ဣမိနာ နိမိတ္တေန ဂန္ဆာ "အန္တောသတ္တာဟေ အာဂမိဿာမိ"တိ အာဘောဂံ ကတ္ဘာ ဂန္တုံ ဝဋ္ဋတိ။ ပုရိမက္ခဏေ အာဘောဂံ ကတ္ဘာ ဂမနက္ခဏေ ဝိသရိတ္ဘာ ဂဏတိ ဒေါသော နတ္ထိ၊ သကရဏီယော ပက္ကမ-တိတိ ဝုတ္တတ္တာ။ သဗ္ဗထာ ပန အာဘောဂံ အကတ္ဘာ ဂတဿ ဝဿစ္ဆေဒေါတိ ဝဒန္တိ။ ယော ပန သတ္တာဟကရဏီနိယမိတ္တာ-ဘာဝေပိ "သတ္တာဟဗ္ဘန္တရေ အာဂမိဿာမိ"တိ အာဘောဂံ ကတ္ဘာ သတ္တာဟဗ္ဘန္တရေ အာဂစ္ဆတိ၊ တဿ အာပတ္တိယေဝ၊ ဝဿစ္ဆေဒေါ နတ္ထိ၊ သတ္တာဟာဿ သန္နိဝတ္တတ္တာတိ ဝဒန္တိ။ ဝိမံသိတ္ဘာ ဂဟေတဗ္ဗံ-

ဟု ဆိုဟော်မူသည်။

ဂန္တုံ ဝဋ္ဋတီတိ၊ ဟူသည်ကား။ အန္တောဥပစာရသီမာယံ၊ ဌိတေနေဝ၊ လျှင်။ သတ္တာဟကရဏီယနိမိတ္တံ၊ သတ္တာဟကိစ္စ အာဒကြောင်းကို။ သလ္လက္ခေတ္ဘာ၊ မှတ်၍။ ဣမိနာ နိမိတ္တေန၊ ဤအကြောင်းဖြင့်။ ဂန္ဆာ၊ ၍။ အန္တောသတ္တာဟေ၊ ခုနစ်ရက်အတွင်း၌။ အာဂမိဿာမိ၊ ပြန်ခဲ့ပါအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ အာဘောဂံ၊ ကို။ ကတ္ဘာ၊ ၍။ ဂန္တုံ၊ ငှာ။

ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ ပုရိမက္ခဏေ၊ မသ္ဒးမိရွေအဖို့ကာလဋ္ဌ။ အာဘောဂံ၊ ဝါပန် ဒုံဟု နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ဝါ၊ ခုနစ်ရက်အတွင်း ပြန်အုံဟု နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဂမနက္ခဏေ၊ သွားသောဧဏဋ္ဌ။ ဝိသရိတွာ၊ သတိမေ့၍။ ဂတေပိ၊ သွားသော်လည်း။ ဒေါသော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ သကရဏီယော ပက္ကမတိတိ၊ ဟူ၍။ ပုတ္တတွာ၊ ဟောတော်မူသော ကြောင့်တည်း။ သဗ္ဗထာ ပန၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အာဘောဂံ၊ ကို။ အကတွာ၊ ၍။ ဂတာဃ၊ သွားသောရဟန်းအား။ ဝဿစ္ဆေဒေါ၊ ဝါပြတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကြကုန်၏။ ယော ပန အကြင်ရဟန်းသည်။ သတ္တာဟကရဏီယနိမိတ္တာဘာဝေပိ၊ သတ္တာဟကိစ္စအကြောင်း မရှိသော်လည်း။ သတ္တာဟဗ္ဘန္တရေ၊ ခုနစ်ရက်အတွင်း၌။ အာဂမိဿာမိ၊ လာအုံ။ ဣတိ၊ သို့။ အာဘောဂံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ၍။ သတ္တာဟဗ္ဘန္တရေ၊ ၌။ အာဂစ္ဆတိ၊ ပြန်လာ၏။ တဿ၊ ထိုရဟန်းအား။ အာပတ္တိယေဝ၊ အာပတ်သာလျှင် သင့်၏။ ဝဿစ္ဆေဒေါ၊ ဝါပြတ်ခြင်း သည်း နတ္ထိ၊ မရှိ။ သတ္တာဟဿ၊ ခုနစ်ရက်အတွင်း၌။ သန္နိဇတွတွာ၊ ပြန်လာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝိမံသိတွာ၊ စုံစမ်း၍။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။

ထို ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာဋ္ဌ "ပုရိမက္ခဏေ အာဘောဂံ ကတွာ။ပ။ ဝဿစ္ဆေဒေါတိ ဝဒန္တိ" ဟု ပြသောစကားအရ မသ္ဒးမိ ရှေ့အဖို့က ဝါပန်၍သွားရမည်၊ ခုနစ်ရက်အတွင်း ပြန်လာမည်ဟု နှလုံးသွင်း၍ သွားသောအခါ သတိမေ့၍ ဝါမပန်မိသော်လည်း အပြစ်မရှိ။ အခါ ခပ်သိမ်း နှလုံးမသွင်းမူ၍ သွားသော ရဟန်းသာ ဝါပျက်သည်ဟု ဆိုသောစကားကို—

သမ္မာပုဏိတုံ နု သက္ကောန္တိ ဝဋ္ဋတိတိ ဇတ္ထ "အဇ္ဇေဝ အာဂမိဿာမိ" တိ သာမန္တဝိဟာရံ ဂန္ဒွာ ပုန အာဂစ္ဆန္တဿ အန္တရာမဂ္ဂေ သစေ အရုဏုဂ္ဂမနံ ဟောတိ၊ ဝဿစ္ဆေဒေါပိ နဟောတိ၊ ရတ္တိစ္ဆေဒဒုက္ကဋ္ဌာ နတ္ထိ။ တဒဟေဝ အာဂမနေ သဉ္ဇာဟတ္တာ ဝဿစ္ဆေဒေါ ဝါ အာပတ္တိ ဝါ နဟောတိတိ အဓိပ္ပါယော—

ဟုလာသော ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာ, သာရတ္ထဒီပနီဋီကာတို့ကို ထောက်၍ သင့်လျော် ယုတ်ရှိသောစကားဟု မှတ်ရမည်။

သမ္မာပုဏိတုံ နု သင်္ကောန္တိ ဝဋ္ဋတီတိ ဇ္ဈေ၊ ဦ။ အဇ္ဈေဝ၊ ယနေ့ ပင်လျှင်။ အာဂမိဿာမိ၊ ပြန်လာအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သာမန္တဝိဟာရံ၊ အနီးဖြစ်သောကျောင်းသို့။ ဂန္ဒွာ၊ သွား၍။ ပုန၊ တဖန်။ အာဂစ္ဆန္တိဿ၊ ပြန်လာသောရဟန်းအား။ အန္တရာမဂ္ဂေ၊ ခရီးအကြား၌။ အရုဏုဂ္ဂမနံ၊ အရုဏ်တက်သည်။ သစေ ဟောတိ၊ ဖြစ်အံ့။ ဝဿဂ္ဂေဒေါ ဝါ၊ ဝါ ပြတ်ခြင်းသည်လည်း။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ရတ္တိဿေဒဒုက္ကဋ္ဌာ၊ ည၌ ပြတ်၍ ဒုက္ကဋ်သည်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တဒုဘေဝ၊ ထိုနှစ်ခုလျှင်။ အာဂမနေ၊ လာခြင်း၌။ သဉ္ဇာဟဘ္ဘာ၊ အားထုတ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝဿဂ္ဂေဒေါ ဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။ အာပတ္တိ ဝါ၊ သင့်သည်လည်းကောင်း။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ အယံ၊ သည်လျှင်။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

ထိုဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၌ "ယော ပန သတ္တာဟကရဏီယနိမိတ္တာဘာဝေပိ။ပ။ဝဒ္ဓန္တိ။ ဝိမံသိဘာ ဂဟေတဗ္ဗံ"ဟု ပြသော ဝဒန္တိစကား အရ "သတ္တာဟကိစ္စ မရှိပဲ သွားသော်လည်း ခုနစ်ရက်အတွင်း၌ ပြန်သောကြောင့် အာပတ်သာ သင့်သည်၊ ဝါမပျက်" ဟူသော ဆရာတို့စကားကို-

အနိမန္တိတေန ဂန္တုံ နု ဝဋ္ဋတီတိ ဇ္ဈေ အနိမန္တိတတ္တာ သတ္တာဟကိစ္စံ အဓိဋ္ဌဟိတ္တာ ဂစ္ဆန္တိဿာပိ ဝဿဂ္ဂေဒေါ စေဝ ဒုက္ကဋ္ဌော ဟောတိတ ဝေဒိတဗ္ဗော-

ဟုလာသော သာရတ္ထဒီပနီဋီကာကိုထောက်၍ ပယ်အပ်သည်ဟု မှတ်။

အနိမန္တိတေန ဂန္တုံ နု ဝဋ္ဋတီဘိ ဇ္ဈေ၊ ဦ။ အနိမန္တိတတ္တာ၊ မငင့်ဖိတ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သတ္တာဟကိစ္စံ၊ ကို။ အဓိဋ္ဌဟိတ္တာ၊ ၍။ ဂစ္ဆန္တိဿာပိ၊ သွားသောရဟန်းအား၊လည်း။ ဝဿဂ္ဂေဒေါ စေဝ၊

ဝါပျက်ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဒုက္ကဋ်၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သည် လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၈၃။ ဝါပန်ရက်အတွင်း ကျောင်းသို့ခဏဝင်၍ ခရီးဆက်သွားခြင်း

မေး။ ။အကြင်ရဟန်း သည် ဝါဆိုသော ကျောင်း၏ အရှေ့တတိုင်ကွာအရပ်က ညဉ့်အိပ်ပင့်၍ သတ္ထာဟကိစ္စဖြင့် ဝါပန်၍သွားရာမိမိဝါဆိုသောကျောင်း၏အနောက် တတိုင်ကွာ အရပ်ကလည်း နောက်တရက် ညဉ့်အိပ်ဆက်၍ ပင့်ဖိတ်လျှင် ဝါဆိုသောကျောင်းသည် အလယ်လမ်းခရီးကျ၍ နောက်တရက် ပင့်ရာ အနောက် အရပ်သို့ လာလျှင် ကျောင်းတွင်းသို့ဝင်၍ ညဉ့်မအိပ်ပဲ သတ္ထာဟကိစ္စဖြင့်သွားရာ အပ်ပါမည်လော။

ဖြေ။ ။အကြင်ရဟန်းသည် ပဌမပင့်ရာအရပ်သို့ သတ္ထာဟကိစ္စဖြင့် တညဉ့်အိပ် ဝါပန်၍သွားရာ လိုက်လာ၍ တရွာက တညဉ့်အိပ် ပင့်ပြန်သည် ဖြစ်၍ နောက်ထပ်ပင့်သောရွာသို့ ပဌမသတ္ထာဟဖြင့် သွားမည်ဟု ကြံ၍လာရာ ဝါဆိုသောကျောင်းသည် လမ်းခရီးအနီးဖြစ်၍ ခဏဝင်နား၍ သွားသော်သည်း ခုနစ်ရက်အတွင်းဖြစ်၍ အပြစ်မရှိ အပ်သည်။

အကြင်ရဟန်းသည် ပဌမ တညဉ့်အိပ်ပင့်၍ သတ္ထာဟကိစ္စဖြင့် ဝါပန်ကာ သွား၍ ကျောင်းသို့ပြန်သာရာ တရွာက ထပ်၍ တညအိပ် ပင့်ပြန်လျှင် ထိုကျောင်း၌ အရဏ်မဘက်စေ့ ဝါပန်၍လိုက်သော်လည်း ခုနစ်ရက် အတွင်းပင်ဖြစ်၍ အပြစ်မရှိ အပ်သည်။

ယထာ ဝသေ ဝတ္ထာ အရဏ အနုဋ္ဌာပေတ္ဝာဝ သတ္ထာဟ-
ကရဏီယေန ဂစ္ဆတော အနာပတ္တိ၊ တထာ ဂတဋ္ဌာနတော
အန္တောသတ္တာဟေ အာဂန္ဆာ ပုနပိ အရဏံ အနုဋ္ဌာပေတ္ဝာဝ
သတ္ထာဟကရဏီယေန ဂစ္ဆတော အနာပတ္တိ။ သတ္ထာဟဝါရေန
အရဏေ ဥဋ္ဌာပေတဗ္ဗောတိ အဋ္ဌကထာဝစနံ သတ္ထာဟာ-
ရဏေန ပဋိပဒ္ဓဒိဝသံ သတ္တမ အရဏေနေဝ သင်္ဂဟေတ္ဝာ
သတ္တမအရဏဘဉ္ဇနရေ အနာဂန္ဆာ အဋ္ဌမံ အရဏံ ပဟိ

ဥဋ္ဌာပေန္တိဿ ရတ္တိစ္ဆေဒဒဿနပဒံ။ သတ္တမဗာရဏသော တတ္ထ ဥဋ္ဌာပေတဗ္ဗဘာဝဒဿနပဒန္တိ ဂဟေတဗ္ဗံ—

ဟု လာသော ဝိနယဝိနိစ္ဆယဋီကာကိုထောက်။

ဝဿံ ဝသိဘွာ၊ ဝါဆို၍။ အရုဏံ၊ အရုဏ်ကို။ အနုဋ္ဌာပေတွာဝ၊ မတက်စေမူ၍သာလျှင်။ သတ္တာဟကရဏီယေန၊ သတ္တာဟကိစ္စဖြင့်။ ဂစ္ဆတော၊ သွားသောရဟန်းအား။ အနာပတ္တိ ယထာ၊ အာပတ်မသင့်သကဲ့သို့။ တထာ၊ ထိုအတူ။ ဂတဋ္ဌာနတော၊ သွားရာအရပ်မှ။ အာဂန္ဆာ၊ ဝါဆိုသောကျောင်းသို့ ပြန်လာ၍။ ပုနပိ၊ တဖန်လည်း။ အရုဏံ၊ ကို။ အနုဋ္ဌာပေတွာဝ၊ မတက်စေမူ၍သာလျှင်။ သတ္တာဟကရဏီယေန၊ ဖြင့်။ ဂစ္ဆတော၊ သွားသောရဟန်းအား။ အနာပတ္တိ၊ အာပတ်မသင့်။ သတ္တာဟဝါရေန အရုဏော ဥဋ္ဌာပေတဗ္ဗောတိ၊ ဟူသော။ အဋ္ဌကထာဝစနံ၊ မဟာအဋ္ဌကထာစကားကို။ ဝါ၊ သည်။ သတ္တာဟာရုဏေန၊ ခုနစ်ရက်စေ့သော အရုဏ်နှင့်။ ပဋိဗဒ္ဓဒိဝသံ၊ စပ်သောနေ့ကို။ သတ္တမအရုဏေနေဝ၊ သတ္တမအရုဏ်ဖြင့်သာလျှင်။ သဂ်ဟေတွာ၊ ရေတွက်၍။ သတ္တမအရုဏဘဉ္ဇနရေ၊ ခုနစ်ရက်မြောက် အရုဏ်အတွင်း၌။ အနာဂန္ဆွာ၊ မလာမူ၍။ အဋ္ဌမံ၊ ရှစ်ရက်မြောက်သော။ အရုဏံ၊ ကို။ ဗဟိ၊ အပ၌။ ဥဋ္ဌာပေန္တိဿ၊ ဥဋ္ဌာပေန္တိဿ၊ တက်စေသောရဟန်းအား။ ရတ္တိစ္ဆေဒဒဿနပဒံ၊ ည၌ပြတ်ခြင်းကိုပြသောပုဒ်တည်း။ သတ္တမအရုဏသော၊ ခုနစ်ရက်မြောက်သော အရုဏ်ကိုသာလျှင်။ တတ္ထ၊ ထို၌ဝါဆိုသောကျောင်း၌။ ဥဋ္ဌာပေတဗ္ဗဘာဝဒဿနပဒံ၊ တက်စေအပ်သောအဖြစ်ကို ပြသောပုဒ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။

သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌လည်း—

သစေ နံ အာစရိယော "အဇ္ဇ မာ ဂစ္ဆာ"တိ ဝဒတိ၊ ဝဋ္ဋတိတိ ဧဝံ သတ္တာဟကရဏီယေန အာဂတာနံ အဓိပ္ပာယော သတ္တာဟေယေဝ ပုန အာဂစ္ဆန်္တံ သစေ အာစရိယော,ဥပဇ္ဈာယော ဝါ "အဇ္ဇ မာ ဂစ္ဆာ"တိ ဝဒတိ၊ ဝဋ္ဋတိ၊ သတ္တာဟာတိက္ကမေပိ အနာပတ္တိတိ အဓိပ္ပါယော။ ဂဿစ္ဆေဒေါ ပန

ဟောတိယေဝါတိ ဒဠ္ဍဗ္ဗံ၊ သတ္ထာဟာဿ ဗဟိဒ္ဓါ ဝိတိနာမိ-
တတ္တာ—

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

နံ၊ ထိုရဟန်းကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အင်္ဂ၊ ယဒနု။ မာ ဂစ္ဆ၊ မသွားလင့်။ ဣတိ၊ သို့။ သစေ ဝဒတိ၊ ဆိုအံ့။ ဝန္ဒာတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧတ္ထ၊ ဤစကားဌာ။ ဧဝံ၊ သို့။ သတ္ထာဟ့ကရဏ်ီဒယန၊ သတ္ထာဟကိုစွဖြင့်။ အာဂတာနံ၊ လာကုန်သော တပည့်တို့ကို။ အန္တေဝသတ္ထာဟောယော၊ ခုနစ်ရက်အတွင်းဌာသာလျှင်။ ပုန၊ ဖန်။ အာဂစ္ဆန္တံ၊ ပြန်သွားသည်ကို။ အာစရိယော ဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။ ဥပဇ္ဈာယော ဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။ အင်္ဂ၊ ယဒနု။ မာ ဂ်စ္ဆ၊ မပြန်လင့်။ ဣတိ၊ သို့။ သစေ ဝဒတိ၊ ဆိုအံ့။ ဝန္ဒာတိ၊ အပ်၏။ သတ္ထာဟာတိဂ္ဂဟေပိ၊ ခုနစ်ရက်ကို လွန်ခြင်းဌာလည်း။ အနာပတ္တိ၊ မသင့်။ ဣတိ အယံ၊ လျှင်။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဝဿစ္ဆေဒေါ ပန၊ ဝါပြတ်ခြင်းသည်ကား။ ဟောတိ ယေဝ၊ ဖြစ်သည်သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠ္ဍဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ သတ္ထာဟဿ၊ ကို။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပဌ်။ ဝိတိနာမိတတ္တာ၊ လွန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ဝိနယာလင်္ကာရ ဋီကာ၌လည်း—

သမ္မာပုဏိတုံ နု သင်္ကောန္တိ၊ ဝန္ဒတိတိ ဧတ္ထ "အင်္ဂေဝ အာဂမိဿာမိ"တိ သာမန္တဝိဟာရံ ဂန္တွာ ပုန အာဂစ္ဆန္တဿ အန္တရာမဂ္ဂေ သစေ အာဂုဂ္ဂမနံ ဟောတိ၊ ဝဿစ္ဆေဒေါပိ နု ဟောတိ၊ ရတ္တိစ္ဆေဒဒုက္ကဋဉ္စ နတ္ထိ။ တဒဟေဝ အာဂမနေ သဉ္ဇာဟတ္တာ ဝဿစ္ဆေဒေါ ဝါ အာပတ္တိ ဝါ နု ဟော-တီတိ အဓိပ္ပါယော--

ဟု ဆိုတော်မူ၏။ သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌လည်း နည်းတူ ဝဒန္တိဖကားဖြင့် လာသည်။

သမ္မာပုဏိတုံ နု သင်္ကောန္တိ ဝန္ဒတိတိ ဧတ္ထ၊ ဉ်။ အင်္ဂေဝ၊ ယနေ့ ဉ်လျှင်။ အာဂမိဿာမိ၊ ပြန်လာအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သာမန္တဝိဟာရံ၊

အနီးဖြစ်သောကျောင်းသို့။ ဂန္ဓာ၊ သွား၍။ အာဂစ္ဆန္တဿ၊ ပြန်လာသော ရဟန်းအား။ အန္တရာမဂ္ဂေ၊ ခရီးအကြား၌။ အရုဏုဂ္ဂမနံ၊ အရုဏ်တက်သည်။ သစေ ဟောတိ၊ ဖြစ်အံ့။ ဝဿစ္ဆေဒေါ်၊ သည်လည်း။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ရတ္တိစ္ဆေဒဒုက္ကဋ္ဌာ၊ ညဉ့်ပြတ်၍ ဒုက္ကဋ် သင့်ခြင်းသည်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တဒဟေဝ၊ ထိုနေ့၌လျှင်။ အာဂမနေ၊ ပြန်ခြင်း၌။ သဉ္ဇာဟတ္တာ၊ အားထုတ်ခြင်း ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝဿစ္ဆေဒေါ ဝါ၊သည်လည်းကောင်း။အာပတ္တိ ဝါ၊သည်လည်းကောင်း။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ အယံ၊ လျှင်။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

ထိုဋီကာပါဠိတို့ဖြင့် ဝါဆိုသောကျောင်းမှ ပြင်ဘက်အပ၌ ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး မနေအပ်။ ခုနစ်ရက် အတွင်း၌မူကား တညဉ့်အိပ် တခါ၊ တညဉ့်အိပ်တခါ စသည်ဖြင့် ခြောက်ရက်ပတ်လုံးမှာ ဆက်ခါဆက်ခါ ဝါပနဲ့၍သွားသော်လည်း ထိုကျောင်း၌ အရုဏ်မတက်ပဲ သွားအပ်သည်။ ခုနစ်ရက်စေ့သောရက်မှာ ထိုကျောင်း၌ အရုဏ်တက်စေရမည်။ ခုနစ်ရက်စေ့၍ အရုဏ်မတက်မူ ခုနစ်ရက်ကိုလွန်၍ ပြင်ဘက်၌ အရုဏ်တက်သောကြောင့် ဝါပျက်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။

ထိုကြောင့် ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၌–

သတ္တာဟဝါရေန အရုဏော ဥဋ္ဌာပေတဗ္ဗောတိ ဇေတ္ထ ဆ ဒိဝသာနိ ဗဟိဒ္ဓါ ဝိဘိနာဒမတ္တာ သတ္တမေ ဒိဝသေ ပုရာရုဏေ ဧဝ အန္တောဥပစာရသီမာယံ ပဝိသိတ္တာ အရုဏံ ဥဋ္ဌာပေတ္တာ ပုန ဒိဝသေ သတ္တာဟံ အဓိဋ္ဌာယ ဂန္တဗ္ဗန္တိ အဓိပ္ပါယော–

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

သတ္တာဟဝါရေန အရုဏော ဥဋ္ဌာပေတဗ္ဗောတိ ဇေတ္ထ၊ ဒ္ဌ။ ဆ ဒိဝသာနိ၊ ခြောက်ရက်တို့ကို။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပ၌။ ဝိဘိနာဒမတ္တာ၊ လွန်စေ၍။ သတ္တမေ ဒိဝသေ၊ ခုနစ်ရက်မြောက်သောနေ့၌။ ပုရာရုဏေ ဧဝ၊ အရုဏ်မတက်မီ၌သာလျှင်။ အန္တောဥပစာရသီမာယံ၊ ဝါဆိုသော

ဥပစာရသိမ်တွင်း၌။ ပဝိသိဘွာ၊ ဝင်၍။ အရဏံ၊ ကို။ ဥဒ္ဒါဟေတွာ၊ တက်စေ၍။ ပုန ဒိဝသေ၊ တဖန်နေ့၌း သတ္တာဟံ၊ ခုနစ်ရက်ကို။ အဓိဋ္ဌာယ၊ ဆောက်တည်၍။ ဂန္ဓဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ လျှင်။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

၈၄။ သတိမေ့၍ ဝါမဆိုမိခြင်း

မေး။ ။အကြင်ရဟန်းသည် ဝါဆိုခါနီးနေ့ရက်၌ ဤကျောင်း၌ သာလျှင် ဝါဆိုအံ့ဟု စိတ်နှလုံးသွင်းရှိ၍ နေသော်လည်း ဝါဆိုသော နေ့၌ သတိမေ့၍ ဝါမဆိုမိရာ ထိုဝါပျက်မည်ဖြစ်လော။

ဖြေ။ ။ဤကျောင်း၌သာ ဝါဆိုအံ့ဟု စိတ်နှလုံးသွင်း ရှိ၍နေရာ ဝါဆိုသောနေ့၌ သတိမေ့၍ နှုတ်မြွက်သဖြင့် ဝါ မဆိုမိသော်လည်း ဝါမဆိုမိမနေ့က ဤကျောင်း၌ ဝါဆိုအံ့ဟု နှလုံးသွင်းရှိ၍ ဝါမပျက်။ ပဝါရဏာ ပြုထိုက်သည်၊ ဝါဆိုသံဃာလောက်ကိုလည်း ရုထိုက်သည်။

သစေပိ ဣဒဓဝ ဝသိဿာမိတိ အာလဓယော အတ္တိ၊ အဿ-တိယော ပန ဝဿံ နာဓိဋ္ဌာတိ၊ ဂဟိတသေနာသနံ သုဂ္ဂဟိတံ ဟောတိ၊ ဆိန္နဝဿော နာ ဟောတိ၊ ပဝါရေတုံ လဗ္ဘတိယေဝ-ဟုလာဿော မဟာဝါအဋ္ဌကထာကို ထောက်။

ဣဒဓဝ၊ ဤကျောင်း၌သာလျှင်။ ဝသိဿာမိ၊ ဝါဆိုအံ့။ ဣတိ အာလယော၊ ဤသို့စိတ်နှလုံးသွင်းသည်။ သစေပိ အတ္ထိ၊ ရှိသည်ဖြစ်အံ့။ ပန၊ ထိုသို့ပင် စိတ်နှလုံးသွင်းရှိသော်လည်း။ အဿတိယော၊ ဝါဆိုသော နေ့၌ သတိမေ့သဖြင့်။ ဝဿံ၊ ဝါကို။ နာဓိဋ္ဌာတိ၊ နှုတ်မြွက်၍မဆိုမိ။ ဂဟိတသေနာသနံ၊ ခံယူအပ်သောကျောင်းသည်။ သုဂ္ဂဟိတံ၊ ကောင်း စွာ ခံယူအပ်သည် မည်၏။ ဆိန္နဝဿော၊ ဝါပြုတ်သည်။ နာ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပဝါရေတုံ၊ ပဝါရဏာပြုခြင်းငှာ။ လဗ္ဘတိယေဝ၊ ရသည်သာ တည်း။

သာရတ္ထဒီပနီ ဋီကာ၌လည်း—

အဿတိယာ ပန ဝဿံ နု ဥပေတိတိ ''ဣမသ္မိံ ဝိဟာရေ ဣမံ တေမာသံ ဝဿံ ဥပေမိ'' တိ ဝစီဘေဒံ ကတ္ဝာ နု ဥပေတိ-ဟု ဖွင့်တော်မူ၏။

အဿတိယာ ပုန ဝဿံ နုံ ဥပေတိတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဣမသ္မိံ ဝိဟာရေ ဣမံ တေမာသံ ဝဿံ ဥပေမိတိ၊ ဟူ၍။ ဝစီဘေဒံ၊ နှုတ်မြွက်ခြင်းကို။ ကတ္ဝာ၊ ပြု၍။ နု ဥပေတိ၊ မကပ်။

၈၅။ စိတ်ဖြင့်သာ နှလုံးသွင်း၍ ဝါဆိုခြင်း

မေး။ ။ဝါဆိုသောနေ့၌ သတိရလျက် ''ဣမသ္မိံ ဝိဟာရေ ဣမံ တေမာသံ ဝဿံ ဥပေမိ'' ဟု နှုတ်က မမြွက်ဆိုပဲ စိတ်၌ အာလယပြုရုံမျှဖြင့် အပ်ပါမည်လော။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးပုစ္ဆာမျာ-

ဣမသ္မိံ ဝိဟာရေ ဣမံ တေမာသံ ဝဿံ ဥပေမိတိ သကိံ ဝါ ဒ္ဝိတ္တိက္ခတ္တုံ ဝါ ဝါစံ နိစ္ဆာရေတ္ဝာ ဝဿံ ဥပဂန္တုံ-ဟု လာသော မဟာဝါအဋ္ဌကထာ၊

ဝိဟာရေ ပန ဝစီဘေဒေါ ကတ္တဗ္ဗော။ သစေ ဣမံ ဝဿံ ဝသိဿာမီတိ အာလယော အတ္ထိ၊ အဿတိယာ ပန နု ဥပေတိ၊ ဆိန္နဝသော နု ဟောတိ၊ ပဝါရေတုံ စ လဗ္ဘတိယေဝ-

ဥ ဓ ဂ

ဟု လာသော ခုဒ္ဒသိက္ခာဋီကာဟောင်း၊

ဥဘယထာ ဝဿံ ဥပဂန္တုံ ဝဋ္ဋတိ-

ဟု လာသော ခုဒ္ဒသိက္ခာဋီကာသစ်ကိုကို ထောက်၍ဖြေလေ။

ဣမသ္မိံ ဝိဟာရေ၊ ၌။ ဣမံ တေမာသံ၊ ဤဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး။ ဝဿံ၊ ဝါကို။ ဥပေမိ၊ ကပ်ပါ၏။ ဣဟိ၊ သို့။ သကိံ ဝါ၊ သည်းကောင်း။ ဒ္ဝိတ္တိက္ခတ္တုံ ဝါ၊ လည်းကောင်း။ ဝါစံ၊ နှုတ်ကို။

နိဿာဒရေတ္ဝာ၊ မြက်၍။ ဝသံ၊ ဝါကို။ ဝါ၊ ဝါသို့။ ဥပဂန္တွဗ္ဗံ၊ ဂပ်အပ်၏။

ဝိဟာရေ ပန၊ ကျောင်း၌ကား။ ဝစီဘေဒေါဝ၊ နှုတ်မြွက်ခြင်းကို သာလျှင်။ ကတ္တုမ္ဘော၊ ၏။ ဣဓ၊ ကျောင်း၌။ ဝသံ ဝသိဿာမိ၊ ဝါဆိုအံ့။ ဣဘိ၊ သို့။ အာလယော၊ စိတ်အကြံသည်။ သစေ အတ္ထိ၊ ရှိသည်ဖြစ်အံ့။ အဿတိယာ ပန၊ သတိမေ့သဖြင့်ကား။ ဝသံ၊ သို့။ နဥပေတိ၊ မဂေပ်။ ဆိန္နဝဿော၊ ဝါပြတ်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပဝါရေတုံ စ၊ ပဝါရဏာပြုခြင်းငှါလည်း။ လဗ္ဘတိယေဝ၊ ရအပ်သည်သာတည်း။

ဥဘယထာ ပန၊ နှစ်ပါးသောဝစီဘေဒ,အာလယဖြင့်။ ဝသံ၊ သို့။ ဥပဂန္တုံ၊ ဂပ်ခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။

ဤအရာ၌ ခုဒ္ဒသိက္ခာဋ္ဌကာဟောင်းအလိုအားဖြင့် ကျောင်း၌ဝါဆိုမူ "ဣမသ္မိံ ဝိဟာရေ ဣမံ တေမာသံ ဝသံ ဥပေမိ"ဟု နှုတ်မြွက်၍ ဆိုရမည်။ အကယ်၍ ထိုသို့ပင်နှုတ်မြွက်၍မဆိုမိပဲ သတိမေ့၍နေလျှင် "ဤကျောင်း၌ ဝါဆိုအံ့"ဟု နှလုံးသွင်းရှိမိလျှင်လည်း အပ်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။

ခုဒ္ဒသိက္ခာဋ္ဌကာသစ်အလိုအားဖြင့် ကျောင်း၌ပင် ဖြစ်သော်လည်း နှုတ်မြွက်၍ဆိုခြင်း, အာလယပြုခြင်း နှစ်ပါးလုံးပင် ဝါဆိုအပ်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။

ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာ၌ကား—

ဣဓ ဝသံ ဥပေမိတိ တိက္ခတ္တုံ ဝတ္တဗ္ဗန္တိ သကဋ္ဌသ အဝိ-ဟာရတ္တာ "ဣမသ္မိံ ဝိဟာရေ"တိ အာတ္ဝာ "ဣဓ ဝသံ ဥပေမိ"တိ ဇောကမေဝ ဝတ္တဗ္ဗံ-

ဟု လာသည်။

ဣဓ ဝသံ ဥပေမိတိ တိက္ခတ္တုံ ဝတ္တဗ္ဗန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ သကဋ္ဌသ၊ လှည်း၏၊အဝိဟာရတ္တာ၊ ကျောင်းမဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣမသ္မိံ

ဝိဟာရတေတိ၊ ဟူ၍။ အဝတ္ထာ၊ ၍။ ဣဒ ဝသံ ဥဒပဒီတိ၊ ဟူ၍။ တွေ့ကမေဝ၊ ဤမျှကိုသာလျှင်။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။

ထိုဦးကာအလိုအားဖြင့် လှည်း လေ့ နွားခြံ သုံးဌာနခွဲသာ အာလယဖြင့် ဝါဆိုအပ်သည်။ ကျောင်းခွဲဝါဆိုမူ နှုတ်မြွက်၍ဝါဆိုအပ်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။ ဝဇိရဗုဒ္ဓိဦးကာခွဲလည်း နည်းတူလော်သည်။

၈၆။ သီတင်းကျွတ်လဆန်း ၉-ရက်နေ့၌ ခရီးသွားလျှင်

မေး။ ။ယခုအခါ တမြို့တရွာသို့သွား၍ ဝါဆိုသောရဟန်းသည် နေရင်းရပ်ရွာသို့ကိစ္စရှိ၍ ၉-ရက်မြောက်နေ့၌ နဝင်မှုပြန်လာရာ "ကျွမသို့ ဝိဟာရေ အန္တောသတ္တာဟော ပဋိနိဝတ္တာသာမိ" ဟု ဝါပန်၍ ပြန်လာရမည်လော၊ သို့မဟုတ် သတ္တာဟကိစ္စရှိလျှင် ဝါမပန်ပဲ လာအပ်မည်လော။

ဖြေ။ ။သီတင်းကျွတ်လဆန်း ၉-ရက်နေ့ နဝင်မှုပြန်လာရသော်လည်း ဝါဆိုသောကျောင်းမှ တပါးသောကျောင်းခွဲ ပဝါရကာပြုလိုမူ သတ္တာဟကိစ္စနိမိတ်ရှိလျှင် ဝါမပန်ပဲသာသွားအပ်သည်။ ထိုဝါဆိုသောကျောင်းခွဲပင် ပြန်၍ပဝါရကာပြုလိုမူ သတ္တာဟကိစ္စနိမိတ်ရှိလျှင် ဝါပန်၍သွားအပ်သည်၊

သတ္တာဟံ အနာဂတာယ ပဝါရကာယတိ ဧတ္ထ နဝမိယာ ပဋ္ဌာယ ဂန္တုံ ဝဋ္ဋတိ။ အာဂစ္ဆတု ဝါ မာ ဝါ အနာပတ္တိ— ဟုလာဖသော မဟာဝါအဋ္ဌကထာ၊

သတ္တာဟံ အနာဂတာယ သကရဏီယော ပက္ကမတီတိ ဝုတ္တေ ဗဟိဒ္ဓါ သတ္တာဟံ ဝီတိနာမေန္တသာ ဝသန္တော်ဒေါဟံ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ "အကရဏီယော ပက္ကမတီ" တိ ဝစနဘာဝါ ဝိနာ ရတ္တိစ္ဆေဒကာရဏေန ဂန္တုံ နဝဋ္ဋတီဟိ သိဒ္ဓံ— ဟုလာဖသော ဂဇိရဗုဒ္ဓိဦးကာ၊

ဂန္ဓံ ဝဋ္ဋတိတိ သတ္တာဟကရဏီယေနေဝ ဂန္ဓံ ဝဋ္ဋတိ။ တသ္မာ ပဝါရဏာဒိဝသေပိ တဒဟေဝ အာဂန္ဓံ အသက္ကုနေယျဋ္ဌာနံ ပဝါရဏတ္ထာယ ဂစ္ဆန္တေန လဇ္ဇမာနေန သတ္တာဟကရဏီယေန ဂန္ဓံ ဝဋ္ဋတိ—

ဝ ဝဝ ဓ

ဟု လာသော ဝနယဝနဿယဋ္ဌကာ၊

နဝမိတော ပဋ္ဌာယ ဂစ္ဆန္တေနာပိ သတိယေဝ ကရဏီယေ ဂန္ဓပ္ပံ၊ နာသတိယာ ဒဋ္ဌပ္ပံ--

ဟု လာသော သာရတ္ထဒီပနီဋီကာတို့ကိုထောက်ခံလေ။

သတ္တာဟံ အနာဂတာယ ပဝါရဏာယာတိ ဇတ္ထာ၊ ဥ္ဒ်။ နဝမိတော၊ ကို။ ဝါ၊ ဓ-ရုက်မြောက်သောနေ့မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဂန္ဓံ၊ တပါးအရပ်သို့ သွားခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ အာဂစ္ဆတု ဝါ၊ ပြန်လာသည်မူလည်းဖြစ်စေ။ မာ ဂစ္ဆတု ဝါ၊ မပြန်လာသည်မူလည်းဖြစ်စေ။ အနာပတ္တိ၊ အာပတ်မသင့်။

သတ္တာဟံ အနာဂတာယ။ပ။ကြွေမတိတိ၊ ဟူသည်ကား။ တဇေတော၊ ထိုနဝမိသတ္တာဟမှု။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပဖြစ်သော။ သတ္တာဟံ၊ ခုနစ်ရက်ကို။ ဝီတိနာမေန္တသာ၊ လွန်စေသောရဟန်းအား။ ဝသေန္တေဒေါ၊ ဝါပြတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ပြခြင်းငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစကား၌။ အာဂရဏီယော ပဏ္ဍုဒေတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝစနဘာဝေါ၊ဟောတော်မူခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ရတ္တိစ္ဆေဒကာရဏေန၊ ညဉ့်ပြတ်ခြင်း အကြောင်းနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ ဂန္ဓံ၊ ငှါ၊ နှ ဝဋ္ဋတေ၊ မအပ်။ ဣတိ ဣဒံ အတ္ထဇာတံ၊ အနက်သဘောသည်။ သိဒ္ဓံ၊ ပြီး၏။

ဂန္ဓံ ဝဋ္ဋတိတိ၊ ဟူသည်ကား။ သတ္တာဟကရဏီယေနေဝ၊ သတ္တာဟကိစ္စ ရှိသဖြင့်သာလျှင်။ ဂန္ဓံ၊ သွားခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဝါရဏဒိဝသေပိ၊ ပဝါရဏာနေ့၌လည်း။ တဒဟေဝ၊ ထို့နေ့၌လျှင်။ အာဂန္ဓုံ၊ ပြန်လာခြင်းငှါ။ အသက္ကုနေယျဋ္ဌာနံ၊ မတတ်ကောင်းသော အရပ်သို့။ ပဝါရဏတ္ထာယ၊ ပြုခြင်းငှါ။ ဂစ္ဆန္တေန၊

သွားလိုသောရဟန်းသည်။ လင်္ဘမာနေနှင့်၊ ရအပ်သော။ သတ္တာဟကရဏီယေန၊ သတ္တာဟကိစ္စဖြင့်။ ဂန္ထံ၊ ငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။

နဝမိတော၊ ကိုးရက်မြောက်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ဂစ္ဆန္တေနာပိ၊ သွားသောရဟန်းသည်သည်း။ ကရဏီယေ၊ပြုဖွယ်ကိစ္စသည်။ သတိယေ၀၊ ရှိခဲသော်သာလျှင်။ ဂန္ထဗ္ဗံ၊ ၏။ အသတိ၊ မရှိသော်။ နှ ဂန္ထဗ္ဗံ၊ မသွားအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

ဤသို့လာသော အဋ္ဌကထာ,ဋီကာပါဠိတို့ဖြင့် သီတင်းကျွတ်လဆန်း ၉ ရက်နေ့မှစ၍ နောက်ဆုံး သတ္တာဟမှာ သတ္တာဟကိစ္စ ရှိလျှင် ထို သတ္တာဟကိစ္စကို အကြောင်းပြု၍ ရောက်ရာအရပ်၌ ပဝါရဏာပြုခြင်းငှါ သွားအပ်သည်၊ ဝါပန်ရမည်ဟု မဆို။ တိုကြောင့် ရောက်ရာအရပ်၌ ပဝါရဏာပြုလိုသော ရဟန်းမှာ သတ္တာဟကိစ္စ နိုမိတ်ရှိလျှင် ဝါမပန်ပဲ သွားအပ်သည်။ အဂယ်၍ ပဝါရဏာပြုပြီးမှ ပြန်လိုသေးသည်ဖြစ်အံ့၊ သတ္တာဟကိစ္စဖြင့် ဝါပန်ယောင်လည်း အပ်သည်ဟုမှတ်။

မေး။ ။ပဝါရဏာနေ့၌ ပဝါရဏာပြုပြီးဖြင့်လျှင် သတ္တာဟကိစ္စ မရှိပဲ သွားအပ်ပါ၏လော။

ဖြေ။ ။တိုအမေးမှာ-- ဝိနည်းဝိနောဒနီဋီကာ၌ ပဝါရဏာ ပြုပြီးဖြစ်စေ၊ မပြုရသေးဖြစ်စေ သတ္တာဟကိစ္စရှိမှသွားအပ်ကြောင်းလာသည်။

ဝဿံဝုဋ္ဌိဋီကာ၌ ပဝါရဏာနေ့၌ ပဝါရဏာပြုပြီးဖြစ်လျှင် သတ္တာဟကိစ္စ မရှိသော်လည်း သွားအပ်ကြောင်း လာသည်။

တိုကြောင့် ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ ဒုတိယပါရာဇိက အဖွင့်၌-

မဟာပဝါရဏာဒိဝသေ ပဝါရေတွာ ဝါ အပဝါရေတွာ ဝါ အညတ္ထ ဂစ္ဆန္တဿဟိ သတ္တာဟကရဏီယနိမိတ္တေ သတိ ဧဝ ဂန္ဒဗ္ဗံ၊ နာသတိ။ ဣတရထာ ဝဿစ္ဆေဒေါ, ဒုက္ကဋဉ္စ ဟောတီတိ ဧဝဒ်တပ်ဗံ—

ဟု မိန့်ဆိုတော်မူသည်။

ဝဇီရဗုဒ္ဓိ ဋီကာ၌လည်း—

ပဝါရေတွာ ပန ဂန္တုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ပဝါရဏာရဏဿ တံဒိဝ-
သဿနီသိတတ္တာ—

ဟု မိန့်ဆိုတော်မူသည်။

ဝဇီရဗုဒ္ဓိ ဋီကာဆရာ၏ အလိုအားဖြင့် သီတင်းကျွတ် လပြည့်နေ့၌ ပဝါရဏာ ပြုပြီးဖြစ်လျှင် အကြောင်းကိစ္စ မရှိသော်လည်း သွားအပ်သည်ဟု မှတ်။

ဝိမတိဝိနောဒနီ ဋီကာဆရာ၏ အလိုအားဖြင့် သီတင်းကျွတ် လပြည့်နေ့၌ ပဝါရဏာပြုပြီး ဖြစ်သော်လည်း အကြောင်းကိစ္စမရှိပဲ သွားမူ ဝါပြုတ်သည်ဟု မှတ်။

၈၈။ ပဌမဝါဟျက်သောရဟန်း ဒုတိယဝါ ထပ်ဆိုသင့်-မသင့်

မေး။ ။ပဌမဝါဆို၍ ဝါဟျက်သောရဟန်းသည် ဒုတိယဝါ၌ ဝါဆိုခြင်းငှါ အပ်သေးသလော။

ဖြေ။ ။ပဌမဝါ၌ တစုံတခုသောအန္တရာယ်ကြောင့် ဝါမဆိုသော ရဟန်း, ပဌမဝါ၌ ဝါဟျက်သော ရဟန်းတို့သည် ဒုတိယဝါ၌ ဝါဆိုအပ်သည်။

ယေန ကေနန္တရာယေန၊ ဝဿံ နောပဂတောဟိယော။

ဒုတိယာ ဥပဂန္တဗ္ဗာ၊ ဆိန္နဝဿေန ဝါ ပန—

ဟုလာသော ဝိနယဝိနိစ္ဆယအဋ္ဌကထာကိုထောက်။

ယော၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ ယေန ကေနန္တရာယေန၊ တစုံတခုသော အန္တရာယ်ကြောင့်။ ဝဿံ၊ ပဌမဝါသို့။ နောပဂတော၊ မကပ်း တေနပိ၊ ထိုရဟန်းသည် လည်းကောင်း။ ဆိန္နဝဿေန ဝါ၊ ပဌမဝါဆို၍

ပျက်သော ရဟန်းသည် လည်းကောင်း။ ဒုတိယာ၊ ဒုတိယဝါသို့။ ဥပဂိန္တ်ဗ္ဗာ၊ ကပ်အပ်၏။

ဎင်း အဖွင့်ဋီကာ၌လည်း–

ယေန ကေနစိ အန္တရာယေန ယော ဘိက္ခု ဝဿံ နောပဂိဏှတာ၊ တေနာပိ ဆိန္နဝဿေန ဝါပိ ဒုတိယာ ဝဿူပနာယိကာ ဥပဂန္တဗ္ဗာဟိ ယောဇနာ–

ဟု မိန့်ဆိုတော်မူ၏။ ခုဒ္ဒသိက္ခာ အဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့၌လည်း အဓိပ္ပါယ်နည်းတူ လာသည်။

ယေန ကေနစိ၊ အမှတ်မရှိသော။ အန္တရာယေန၊ ကြောင့်။ ယောဘိက္ခု၊ သည်။ ဝဿံ၊ သို့။ နောပဂဏှတာ၊ မကပ်။ တေနာပိ၊ ထိုရဟန်းသည်လည်းကောင်း။ ဆိန္နဝဿေန ဝါပိ၊ ဝါပြတ်သော ရဟန်းသည်လည်းကောင်း။ ဒုတိယာ ဝဿူပနာယိကာ၊ ဒုတိယဝါကို။ ဥပဂန္တဗ္ဗာ၊ ၏။

၈၉။　ဝါကျတ်သောရက်နေ့မျှား

မေး။　။ဝါဆိုသောနေ့မှာ ဝါဆိုလပြည့်ကျော် တရက်နေ့၌ ဝါကပ်၍ ဝါကျတ်သောလမှာ သီတင်းကျတ်လပြည့်ကျော် တရက်နေ့မှ ကျတ်သည်ဟု မှတ်ရမည်လော။

ဖြေ။　။ထိုအမေးမှာ ပဌမဝါဆိုသောရဟန်းသည် သီတင်းကျတ်လပြည့်နေ့၏အဆုံး အရုဏ်တက်၍ အထွက်တရက်နေ့မှ ဝါကျတ်သည်။

ဒုတိယာဝါဆိုသောရဟန်းသည် တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့၏ အဆုံး အရုဏ်ဘက်၍ အကွက်တရက်နေ့မှ ဝါကျတ်သည်။

ဝဿံ ဝုတ္ထာဟိ ပုရိမိကာယ ဥပဂတာ မဟာပဝါရဏာယ ပဝါရေတွာ ပါဋိပဒဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ "ဝုတ္ထဝဿာ"တိ ဝုစ္စန္တိ။ ဧဝံ ဝဿံ စုတ္ထာ ဟုတွာ–

ဟုလာသော ပါရာဇိကဏ် အာဒိကထာ ဒုတိယပါရာဇိက အဖွင့်ကို ထောက်။

ဝဿံ ဝုတ္ထောတိ၊ ဟူသည်ကား၊ ပုရိမိကာယ၊ ပုရိမဝါဒ်။ ဥပဂတော၊ ဝါကပ်သောရဟန်းတို့သည်။ မဟာပဝါရဏာယ၊ သီတင်းကျွတ်လပြည့်နေ့၌။ ပဝါရေတ္ဝာ၊ ပဝါရဏာပြု၍။ ပါဋိပဒဒိဝသတော၊ အထွက်တရက်နေ့မှ။ ဝါ၊ လပြည့်ကျော်တရက်နေ့မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ဝုတ္ထဝဿော၊ သုံးဒုံးပြီးသောဝါ ရှိကုန်၏။ ဝါ၊ ကျတ်သောဝါရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝဿံ ဝုတ္ထာ၊ ဝါကျတ်ကုန်သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ဖြစ်ကုန်၍။

ထိုအာဒိကထာပါဠိကို ထောက်၍ မုချအားဖြင့် လပြည့်ကျော် တရက်နေ့မှ ဝါကျတ်သည်ဟု သန္နိဋ္ဌာန်ကျမှတ်လေ။

ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၌လည်း—

> ယဒဂ္ဂေန ဟိ ပဝါရဏာဒိဝသေ ကထိနုတ္ထာရော နာ ဝဋ္ဋတိ၊ တဒဂ္ဂေန ဘိက္ခူပိ ဝုတ္ထဝဿာ နာ ဟောန္တိ၊ ပဝါရဏာဒိဝသဿ အဝုတ္ထတ္တာ။ ယာမုန သာရတ္ထဒီပနိယံ "ကေဒေသေန အဝုတ္ထမ္ပိ တံ ဒိဝသံ ဝုတ္ထဘာဂါပေက္ခာယ ဝုတ္ထမေဝ ဟောတီ" တိအာဒိ စုံတ္တံ၊ တံ နယုတ္တံ။ တံဒိဝသပရိယောသာနေ အရုဏုဂ္ဂမနကာလေ ဝသန္တောပိ ဟိ တံ ဒိဝသံ ဝုတ္ထော နာမ ဟောတိ ပရိဝါသ-အရညဝါသာဒီသု ဝိယ ။

ဟု လာသည်။

ဟိ၊ မှန်၏။ ယဒဂ္ဂေန၊ အကြောင်အဖို့အားဖြင့်။ ပဝါရဏာဒိဝသေ၊ ပဝါရဏာနေ့၌။ ကထိနုတ္ထာရော၊ ကထိန်ခင်းခြင်းသည်။ နာ ဝဋ္ဋတိ၊ မဒုတ်။ တဒဂ္ဂေန၊ ထိုအဖို့အားဖြင့်။ ဘိက္ခူပိ၊ တို့သည်လည်း။ ဝုတ္ထဝဿာ၊ ဝါကျတ်ကုန်သည်။ နာ ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ပဝါရဏာဒိဝသဿ၊ နေ၏။ အဝုတ္ထတ္တာ၊ ဝါမကျတ်ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

သာရတ္ထဒီပနိယံ၊ ဋီကာဉ္စ။ အဝုတ္ထမို့၊ ဝါမကျတ်သေးသော်လည်း။ တံဒိဝသံ၊ ထိုပဝါရကာနေ့သည်း ဝုတ္ထဘာဝကါပေကွာယ၊ ဂါကျတ်သော အဖို့ကို ငဲ့သဖြင့်။ ဝုတ္ထဒမဝ၊ ဝါကျတ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဤတိုအာဒိ၊ ဤသို့စရှိသော။ ယမ္မန၊ အကြောင့်စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ၊ သည်။ နယုတ္တံ၊ မသင့်။ ဟိ၊ မှန်၏။ တံဒိဝသပရိ-ယောသာနေ၊ ထိုပဝါရကာနေ့၏ အဆုံးဖြစ်သောနေ့၌။ အရဏ္ဍကုဂ္ဂမန-ကာလေ၊ အရဏ်ဘက်သောအခါဟိုင်အောင်။ ဝသန္တောပို၊ နေသော်လည်း။ တံ ဒိဝသံ၊ ထိုပဝါရကာနေ့၌။ စုတ္ထော နာဂမ၊ နေအပ်သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပရိဝါသအရဉ္ဉဝါသာဒီသု ဝိယ၊ ပရိဝါသ်နေသော ရဟန်း, ဓောကျောင်းနေသောရဟန်း၏ အရဏ်အဆုံးရှိသော နေ့တို့၌ကဲ့သို့တည်း။

၉၀။ သီဟင်းကျတ်လဆန်း ဂ-ရက်နေ့၌ သတ္တာဟကိစ္စဖြင့်ခရီးသွားခြင်း

၎မေး။ ။ပုရိမဝါသာရဟန်းသည်အဆောတလျင်ကိစ္စရှိ၍ သီတင်း ကျတ်လဆန်း ဆယ့်လေးရက်နေ့၌ ပဝါရကာပြုလိုမူ ဆလန်း ရှစ်ရက် နေ့က သတ္တာဟကိစ္စဖြင့် သွားခြင်းငှါ အပ်ပါမည်လော။

၎ဖြေ။ ။ယိုအ၎မေးပုစ္ဆာမှာ–

၎ဒေမ ဘိက္ခဝေ ပဝါရကာတိ ဧတ္ထ တာဒိသေ ကိစ္စေ သတိ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ပဝါရေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ၎တနေဝ မဟာ-ဝိဟာရေ ဘိက္ခူ။ စာတုဒ္ဒသိယော ပဝါရေတွာ ပန္နရသိယော ကာယသာမဂ္ဂိံ ဂဒန္တိ။ ၎စတိယဂိရိဒ္ဓသနတ္ထံ အဋ္ဌမိယော ဂစ္ဆန္တိ။ တမ္ပိ စာတုဒ္ဒသိယံ ပဂါရေတုကာမာနံယေဝ ဟောတိ။ ‘‘သတ္တာဟာနာဂတာယ သကရဏီယော ပက္ကမတိ အနာပတ္တီ’’ တိ ပစနတော ဤဒံ အာစိဏ္ဏန္တိ လိခိတံ–

ဟု လာဃော ဝဇိရဗုဒ္ဓိဋီကာကိုထောက်၍ ဖြေ။

ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ပဝါရဏာတိ ဇ္ဈတ္ထေ၊ ဥ္ဒ။ တာဒိသေ၊ ထိုသို့သဘော ရှိသော။ ကိံစေ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ယတ္ထ ကတ္ထစိ၊ အမှတ် မရှိသောအရပ်၌။ ဝါ၊ နှေ၌။ ပဝါရေတုံ၊ ငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ တေနေဝ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ မဟာဝိဟာရေ၊ မဟာဝုန်ကျောင်းကြီး၌။ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ စာတုဒ္ဒသိယာ၊ လဆန်းတဆယ့်လေးရက်နေ့၌။ ပဝါရေတွာ၊ ပြု၍။ ပန္နရသိယာ၊ တဆယ့်ငါးရက်နေ့၌။ ကာယသာမဂ္ဂိံ၊ ကိုယ်၏ ညီညွတ်ခြင်းကို။ ဒေန္တိ၊ ပေးကုန်၏။ စေတိယဂိရိဒဿနတ္ထံ၊ စေတီယဂိရိဒဿနတ္ထံ၊ ဂိရိဘုရားကို ဖူးမြင်ခြင်းငှါ။ ဝါ၊ တောင်ထိပ်၌ စေတီတော်ကို ဖူးမြင်ခြင်းငှါ။ အဋ္ဌမိယာ၊ လဆန်းရှစ်ရက်နေ့၌။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ တမ္ပိ၊ ထိုစကားသည်လည်း။ စတုဒ္ဒသိယံ၊ တဆယ့်လေးရက်နေ့၌။ ပဝါ-ရေတုကာမာနံယေဝ၊ ပဝါရဏာပြုလိုသော ရဟန်းတို့အား သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ သတ္ထာဟာနုဂဂတာယ၊ ပ။ အနာပတ္တိတိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ဟောတော်မူသောကြောင့်။ ဣဒံ၊ ဤသို့ပြုခြင်းသည်။ အာစိဏ္ဏံ၊ သိဟိုဠ်ဆရာတို့၏အလေ့အကျင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ လိခိတံ၊ သိဟိုဠ်ဂဏ္ဌိ၌ ရေးအပ်၏။

သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌လည်း-

တထာရူပစ္စယေ ပန သတိ ဒ္ဝိန္နံ ကတ္တိကပုဏ္ဏမာနံ ပုရိမေသု စာတုဒ္ဒသေသုပိ ပဝါရဏံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ တေနေဝ မဟာဝိဟာရေ ဘိက္ခူ။ စာတုဒ္ဒသိယာ ပဝါရေတွာ ပန္နရသိယာ ကာယသာမဂ္ဂိံ ဒေန္တိ။ စေတိယဂိရိမဟာဒဿနတ္ထမ္ပိ အဋ္ဌမိယာ ဂစ္ဆန္တိ။ တမ္ပိ စာတုဒ္ဒသိယံ ပဝါရေတုကာမာနံယေဝ ဟောတိ-ဟု မိန့်ဆိုတော်မူ၏။

တထာရူပစ္စယေ ပန၊ ထိုသို့သဘောရှိသော အကြောင်းသည်။ သတိ၊ ရှိခဲ့သော်။ ဒ္ဝိန္နံ၊ ကုန်သော။ ကတ္တိကပုဏ္ဏမာနံ၊ သီတင်းကျွတ် တန်ခဆောင်မုန်းလပြည့်တို့၏။ ပုရိမေသု၊ ရှေ့၌ဖြစ်ကုန်သော။ စာတုဒ္ဒ-

သေသုပိ၊ လဆန်း တဆယ့်ငါးရက်ခန့်တို့၌လည်း။ ပဝါရဏံ၊ ကို။ ကာတုံ၊ ဌ။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ ဝေဒနာဝ၊ သာလျှင်။ မဟာဝိဟာရေ၊ ကျောင်းကြီး၌။ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ စာတုဒ္ဒသိယံ၊ လဆန်း တဆယ့်လေးရက်နေ့၌။ ပဝါရေတွာ၊ ၍။ ပန္နရသိယာ၊ တဆယ့်ငါးရက်နေ့၌။ ကာယသာမဂ္ဂိံ၊ ကို။ ဒေန္တိ၊ ကုန်၏။ စေတိယဂိရိဗဟဒဿနတ္ထာယ၊ စေတိယဂိရိဘုရားကို ပူဇော်ဖူးမြင်ခြင်းငှါလည်း။ အဋ္ဌမိယာ၊ လဆန်း ရှစ်ရက်နေ့၌။ ဂစ္ဆန္တိ၊ သွားကြကုန်၏။ တာမ်မွ၊ ထိုစကားသည်လည်း။ စာတုဒ္ဒသိယံ၊ လဆန်းတဆယ့်လေးရက်နေ့၌။ ပဝါရေတုကာမာနံယေဝ၊ ပဝါရကာပြုလိုသော်ရဟန်းတို့အား သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။

ထိုသို့လာသော်ဌီကာပါဠိတို့ဖြင့် သတ္တာဟကိစ္စရှိလျှင် သီတင်းကျွတ်လဆန်း ၁၄-ရက်နေ့၌ စာတုဒ္ဒသိပဝါရကာပြုလိုမူ လဆန်းရှစ်ရက်နေ့၌ အလိုရှိသော်လည်း သတ္တာဟကိစ္စကိုအကြောင်းပြု၍ သွားအပ်သည်ဟု မှတ်ယူသင့်သည်။

၉၁။ ပန္နရသီဥပုသ်ကို အဖိတ်နေ့၌ စာတုဒ္ဒသီဥပုသ်ပြုခြင်း

မေး။ ။ဥပုသ်ပြုသော ရဟန်းတို့မှာလည်း ပန္နရသီဥပုသ်ကို စာတုဒ္ဒသီနေ့၌ စာတုဒ္ဒသီဥပုသ်ပြုအပ်ပါသည်လော။

ဖြေ။ ။ပန္နရသီဥပုသ်နေ့၌ သံဃာ့ကိစ္စရှိ၍ တဆယ့်လေးရက်နေ့၌ ဥပုသ်ပြုလိုမူ စာတုဒ္ဒသီဥပုသ်ပြုအပ်သည်။

ဒွေ တယော ဥပေါသထေ စာတုဒ္ဒသိကေ ကာတုန္တိ ဧတ္ထ၊ ဥပေါသထေ ဒွေ၊ တထေဝ ပန္နရသိယာ စာတုဒ္ဒသိကာယေဝါတိ ကတွာ တထိယစတုတ္ထေ ဝါ တထိယစတုတ္ထပဉ္စမေ ဝါ ဒွေ တယော စာတုဒ္ဒသိကာ ကာတဗ္ဗာ—

ဟု လာသော မဟာဝဂ်ိအဋ္ဌကထာကိုထောက်။

ဒွေ တယော ဥပေါသထေ စာတုဒ္ဒသိကေ ကာတုန္တိ ဧတ္ထ၊ ဥ။ စတုတ္ထပဉ္စမာ၊ တော်သလင်းလ စတုတ္ထပက္ခ, ပဉ္စမပက္ခဖြစ်ကုန်သော။

ဒွေ၊ နှစ်ပါးကုန်သောစာတုဒ္ဒသီဥပုသ်တို့။ တတိယော ပန၊ တတိယ ပက္ခသည်ကား။ ပကတိယာ၊ သဘောအားဖြင့်။ စာတုဒ္ဒသီကာယေ၀၊ စာတုဒ္ဒသီဥပုသ်မည်သည်သာတည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတိယ-စတုတ္ထာ ၀၊၊ တတိယပက္ခ, စတုတ္ထပက္ခ လည်းဖြစ်ကုန်သော။ တတိယစတုတ္ထပဉ္စမာ ၀၊၊ တတိယပက္ခ, စတုတ္ထပက္ခ, ပဉ္စမပက္ခလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဒွေ တယော စာတုဒ္ဒသီကာ၊ ဒွေစတုဒ္ဒသီဥပုသ်, တယော စတုဒ္ဒသီဥပုသ်တို့ကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ ပြုအပ်ကုန်၏။

အဝိပ္ပာယ်ကား ၀၊ဟိုလဆုတ်ပဌမပက္ခ၊ ၀၊ဒေါင်းလဆန်း ဒုတိယပက္ခ၊ ၎င်းလဆုတ် တတိယပက္ခ၊ ဓတ်သလင်းလဆန်း စတုတ္ထပက္ခ၊ ၎င်းလဆုတ် ပဉ္စမပက္ခဖြစ်၍ တတိယပက္ခ, စတုတ္ထပက္ခကိုရည်၍ "တတိယ စတုတ္ထာ ၀၊၊" ဟု ဆိုသည်။ တတိယပက္ခ, စတုတ္ထပက္ခ, ပဉ္စမပက္ခကို ရည်၍ "တတိယ စတုတ္ထ ပဉ္စမာ ၀၊၊" ဟု ဆိုတော်မူသည်။

၉၂။ ပုရိမပစ္ဆိမ၀၊သဘးရဟန်းပျား ဒီးတူ ပ၀ါရဏာဥပုသ်ပြုခြင်း

၎မး။ ။တခုဘသော ကျောင်းတိုက်၌ ပုရိမ၀ါကပ်သော ရဟန်း ငါးပါး၊ ပစ္ဆိမ၀ါကပ်သော ရဟန်း ငါးပါးဖြင့်၍ ပုရိမပ၀ါရဏာပြုသောနှင့် အာဘယ်ကဲ့သို့ ဥပုသ်ပ၀ါးကာပြုရပါအံ့နည်း။

၎ဖြ။ ။ထိုအ၎မးပုစ္ဆာမှာ-

သ၎စ ပုရိမိကာယ ပဉ္စ ဘိက္ခူ။ ၀ဿံ ဥပဂတာ၊ ပစ္ဆိမိကာယပိ ပဉ္စ၊ ပုရိမေပိ ဥတ္တိံ ဌပေတွာ ၎၀ါရိတော ပစ္ဆိမေပိ တေသံ သန္တိကေ ပါရိသုဒ္ဓိဥပေါသထာ ကာတဗ္ဗာ၊ နု ကော့သို့ ဥပေါသထ၎ဂ္ဂ ဒွေ ဥတ္တိယော ဌပေတွာ-

ဟုလာသော မဟာ၀ါအဋ္ဌကထာ ပ၀ါရဏာခန္ဓကအဖွင့်ကို ထောက်၍ ၎ဖြလေ။

ပုရိမိကာယ၊ ပုရိမဝါဠိ။ ပဠေ ဘိက္ခဝေ၊၊ ငါးယောက်သော ရဟန်းတို့သည်။ ဝဿံ၊ ဝါသို့။ သစေ ဥပဂတာ၊ အကယ်၍ ကပ်ကုန်အံ့။ ပစ္ဆိမိကာယပိ၊ ပစ္ဆိမဝါဠိလည်း။ ပဠေ၊ ငါးယောက်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည်။ ဝဿံ၊ သို့။ သစေ ဥပဂတာ၊ အကယ်၍ ကပ်ကုန်အံ့။ ပုရိမဝါသား ရဟန်းတို့သည်။ ဥတ်တိံ၊ ပဝါရဏာဥတ်ကို။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ ပဝါရိတေ၊ ပဝါရဏာ ပြုပြီးသည်ရှိသော်။ ပစ္ဆိမေဟိ၊ ပစ္ဆိမဝါသား ရဟန်းတို့သည်။ တေသံ၊ ထို ပုရိမဝါသား ရဟန်းတို့၏။ သန္တိကေ၊ အထံ၌။ ပါရိသုဒ္ဓိဥပါသထေဝ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ ကေသို့၊ တခုဟသော။ ဥပေါသထဂ္ဂ၊ ဥပုသ်အိမ်၌။ ဒေ့ ဥတ်တိယော၊ နှစ်ခုသောဥတ်တို့ကို။ နဌပေတဗ္ဗော၊ မထားအပ်ကုန်။

အဓိပ္ပါယ်ကား—

ပုရိမဝါသားရဟန်းငါးပါးတို့သည် ပဝါရဏာဥတ်ထား၍ ပဝဋ္ဌိရဏာပြုပြီးလျှင် ပစ္ဆိမဝါသားငါးပါးတို့သည် ဥပုသ်အိမ် တခုတည်းဖြစ်၍ ဥပုသ်ပြုခြင်းငှါ ဥဝတ်ထား၍ သံဃဥပုသ် မပြုအပ်။ ပုရိမဝါသား ပဝါရဏာဥတ်ထား၍ ပဝါရဏာပြုပြီးသော ရဟန်းများတို့၏ အထံ၌သာ ပါရိသုဒ္ဓိဥပုသ်ကို ပြုအပ်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။

ဤအရာ၌ "နဇကသိမာယံ ဒွေ ဥတ်တိယော ဌပေတဗ္ဗော" ဟု မဆိုမူ၍ "နဇကသ္မိံ ဥပေါသထဂ္ဂေ ဒွေ ဥတ်တိယော ဌပေတဗ္ဗော" ဟု ဆိုခြင်းသည် ဥပုသ်ပဝါရဏာကိုပြုရာ ဥပုသ်အိမ်၌သာ ဥတ်နှစ်ခု မထားအပ်ဟု အတူးဝိသေသကို သိစေခြင်းငှါ "နဇကသ္မိံ ဥပေါသထဂ္ဂေ" ဟု ဥပေါသထ-သဒ္ဒါဖြင့် ပြတော်မူသည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

ထိုကြောင့် ဥပုသ်, ပဝါရဏာ, ပရိဝါသ်, မာနတ်, အဗ္ဘာနကံ, ရဟန်းခံရာ စသည်တို့၌ ခဏ္ဍသီမာဥဖြစ်ပုံ ဥဟ် နှစ်ခါ သုံးခါ စသည်ထား၍ ကံဆောင်သော်ယည်း ဒုက္ကဋ်အာပတ်မသင့်၊ အပြစ်မရှိဟု မှတ်ယူသင့်သည်။ ဆောင်သောကံမှာ သမ္ဗတ္တိငါးပါးနှင့်ပြည့်စုံမူ ပျက်ခြင်းမရှိ၊ ကံမြောက်သည်သာဟု သန္နိဋ္ဌာန်ကျ မှတ်ရမည်။

ပဝါရဏာပြုသောအခါ ပဝါရဏာ၏ ပုဗ္ဗကိစ္စကိုးပါး၊ ပတ္တကလ္ယ-အင်္ဂါလေးပါးကိုသိစေခြင်းငှါ ဝိနယဝိနိစ္ဆယဋီကာ, ခုဒ္ဒသိက္ခာဋီကာတို့၌ လာသည့်အတိုင်း ထုတ်ဆို ရေးသားအံ့။

သမ္မဇ္ဇနီ ပဒီပေါ စ၊ ဥဒကံ အာသနေန စ။
ပဝါရဏာယ နေတာနံ၊ ပုဗ္ဗကရဏန္တိ ဝုစ္စတိ။
ဆန္ဒပါရိသုဒ္ဓိ ဥတုက္ခာနံ၊ ဘိက္ခုဂဏနာ စ ဩဝါဒေါ။
ပဝါရဏာယ တောနံ၊ ပုဗ္ဗကိစ္စန္တိ ဝုစ္စတီတိ-

ဝုတ္တံ နဝဝိဓံ ပုဗ္ဗကိစ္စံ နိဋ္ဌာပေတ္ဝာ "ပဝါရဏာ ယာဝတိကာ စ၊ ဘိက္ခူ ကမ္မပတ္တာ၊ သဘာဂါပတ္တိယော စ နာ ဝိဇ္ဇန္တိ၊ ဝဇ္ဇနီယာ စ ပုဂ္ဂလာ တသ္မိံ နာ ဟောန္တိ၊ ပတ္တကလ္လန္တိ ဝုစ္စတီ" တိ ဝုတ္တေ စတုဗ္ဗိဓေ ပတ္တကလ္လေ သမာနိတေ ပရိသမာပိတေ ဥတ္တိံ ဌပေတ္ဝာတိ-

ဟု ဝိနယဝိနိစ္ဆယဋီကာ၌ လာသည်။

ဥတ်ဆားပုံကိုလည်း မဟာဝါအဋ္ဌကထာ၌-

သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ အဇ္ဇ ပဝါရဏာ၊ ယဒိ သံဃသ္သ ပတ္တကလ္လံ၊ သံဃော ပဝါရေယျာတိ အယံ သဗ္ဗ-သင်္ကိတ္တိကာ နာမ ဥတ္တိ။ ဧဝံ ဟိ ဝုတ္တေ တေဝါစိကံ ဒွေဝါစိကဉ္စ ကေဝါစိကဉ္စ ပဝါရေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သမာနဝဿိကံ နာ ဝဋ္ဋတိ။ "တေဝါစိကံ ပဝါရေယျာ" တိ ဝုတ္တေ ပန် တေဝါစိကမေဝ ဝဋ္ဋတိ၊ အညာ နာ ဝဋ္ဋတိ။ "ဒွေဝါစိကံ ပဝါရေယျာ" တိ ဝုတ္တေ ဒွေဝါစိကဉ္စ တေဝါစိကဉ္စ ဝဋ္ဋတိ။ ကေဝါစိကဉ္စ သမာနဝဿိကဉ္စ နာ ဝဋ္ဋတိ။ "ကေဝါစိကံ ပဝါရေယျာ" တိ ဝုတ္တေ ပန ကေဝါစိကဒွေဝါစိကတေဝါစိ-ကာနိ ဝဋ္ဋန္တိ။ သမာနဝဿိက မေဝန ဝဋ္ဋတိ "သမာန-ဝဿိက" န္တိ ဝုတ္တေ သဗ္ဗေသံ ဝဋ္ဋတိ-

ဟု ဖွင့်ဆိုတော်မူ၏။

အစဉ်အတိုင်း အနက်ကား-

သမ္မဇ္ဇနီ စ၊ တံမြက်လှည်းခြင်း လည်းကောင်း။ ပဒီပေါ စ၊ ဆီမီး ညှိထွန်းခြင်းလည်းကောင်း။ အာသနေန၊ နေရာခင်းခြင်းနှင့် တကွ။ ဥဒကဉ္စ၊ ဆောက်ရေ သုံးဆောင်ရေ တည်ထားခြင်း လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဘောနိ၊ ထိုလေးပါးတို့ကို။ ပဝါရဏာယ၊ ပဝါရဏာ၏။ ပုဗ္ဗကရဏန္တိ၊ ရှေ့အဖို့၌ ပြုအပ်သောကြောင့် ပုဗ္ဗကရဏဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဆန္ဒပါရိသုဒ္ဓိ စ၊ ဆန္ဒဆောင်ခြင်း, ပါရိသုဒ္ဓိ ဆောင်ခြင်း လည်းကောင်း။ ဥတုက္ခာနံ၊ ဥတုသုံးပါးကို ကြားခြင်းလည်းကောင်း။ ဘိက္ခုဂဏနာ စ၊ ပဝါရဏာပြုသောရဟန်းကို ရေတွက်ခြင်း လည်းကောင်း။ ဩဝါဒဒါ စ၊ ဘိက္ခုနီမတို့အား ဆုံးမအပ်သော ဩဝါဒကို ကြားခြင်း လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဘောနိ၊ ထိုဝါးပါးတို့ကို။ ပဝါရဏာယ၊ ၏။ ပုဗ္ဗကိစ္စန္တိ၊ ရှေ့အဖို့၌ ပြုအပ်သောကြောင့် ပုဗ္ဗကိစ္စ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သော။ နဝဝိဓံ၊ ကိုးပါး အပြား ရှိသော။ ပုဗ္ဗကိစ္စံ၊ ပုဗ္ဗကိစ္စကို။ နိဋ္ဌာပေတွာ၊ ပြီးစေ၍။ ပဝါရဏာ၊ ကို။ ယာဝတိကာ၊ အကြင်မျှလောက် ကုန်သော။ ဘိက္ခူ။ စ၊ ရဟန်းတို့ သည်လည်း။ ကမ္မပတ္တာ၊ ပဝါရဏာကံအား လျောက်ပတ်ကုန်၏။ သဘာဂါပတ္တိယောနီ စ၊ သဘောတူသော အာပတ်တို့သည်လည်း။ နဝဝိဓန္တိ၊ ၉ရှိကုန်။ ဝဇ္ဇနီယာ၊ တတောင့်ထွာဟတ္ထပါသ်မှ ကြဉ်အပ် ကုန်သော။ ပဂ္ဂလာ စ၊ ပဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း။ တသ္မိံ၊ ထိုပဝါရဏာ ပြုသောသိမ်၌။ နဟောန္တိ၊ မရှိကုန်။ ပတ္တကလ္လန္တိ၊ လျောက်ပတ်သော အခါရှိသောကံဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတ္တော၊ ဆိုအပ်သော။ စတုဝီဓေ၊ လေးပါးအပြားရှိသော။ ပတ္တကလ္လ၊ လျောက်ပတ်သောကံ အင်္ဂါသည်။ သမာနိတေ ပရိသမာပိတော၊ ပြီးစေအပ်သည် ရှိသော်။ ဥတ္တိံ၊ ကို။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။

သုဏာတု မေ ဘန္တေ။ပ။ပဝါရေယျာတိ၊ ဟူသော။ အယံ၊ ဤ ဥတ်သည်။ သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကာ နာမ ဥတ္တိ၊ဝါတူရဟန်းတို့သည် ပြုအပ် သော သမာန်ဝဿိကပဝါရဏာမှ တပါးသော အလုံးစုံသော ပဝါရ

ဏာကို ရေတွက်အပ်သော ဥတ်မည်၏။ ဟိ၊ မူန်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ တေဝါစိကံ၊ သံဃံ ဘဇ္ဈေ ပဝါရေမိ ဒိဋ္ဌေန ဝါ စသည်ဖြင့် သုံးကြိမ်သုံးခေါက်ဆို၍ ပြုအပ်သော ပဝါရဏာကို လည်းကောင်း။ ဒုဝေ ါစိကဉ္စ၊ သံဃံ ဘဇ္ဈေ ပဝါရေမိ ဒိဋ္ဌေန ဝါ စသည်ဖြင့် နှစ်ကြိမ်ဆို၍ ပြုအပ်သော ပဝါရဏာကိုလည်းကောင်း။ ဧကေဝါစိကဉ္စ၊ သံဃံ ဘဇ္ဈေ ပဝါရေမိ ဒိဋ္ဌေနဝါစသည်ဖြင့်တကြိမ်သာဆို၍ပြုအပ်သော ပဝါရဏာကိုလည်းကောင်း။ ပဝါရေတုံ၊ ပဝါရဏာပြုခြင်းငှါ၊ ဝဋ္ဋတိ၏။ သမာနဝဿိကံ၊ တဝါတူရဟန်းတစု, နှစ်ဝါတူရဟန်းတစု အစရှိသည်ဖြင့်ပေါင်း၍ တပြိုင်နက် "သံဃံ ဘဇ္ဈေ ပဝါရေမ ဒိဋ္ဌေန ဝါ" စသည်ဖြင့် တကြိမ်စီသာဆို၍ ပြုအပ်သော သမာနဝဿိက ပဝါရဏာသည်။ နဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။ တေဝါစိကံ ပဝါရေယျာတိ၊ သုဏာတု မေ ဘဇ္ဈေ သံဃော၊ အဇ္ဇ ပဝါရဏာ၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ သံဃော တေဝါစိကံ ပဝါရေယျ·ဟူ၍။ ဝုတ္တော ပန၊ ဆိုသည် ရှိသော်ကား။ တေဝါစိကမေဝ၊ သုံးကြိမ်ဆို၍ပြုအပ်သော ပဝါရဏာသည်သာလျှင်။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ အညာ၊ တပါးသော ဒွေဝါစိက, ဧကေဝါစိက, သမာန-ဝဿိကပဝါရဏာသည်။ နဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။ ဒွေဝါစိကံ ပဝါရေယျာတိ၊ သုဏာတု မေ ဘဇ္ဈေ သံဃော၊ အဇ္ဇ ပဝါရဏာ၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ သံဃော ဒွေဝါစိကံ ပဝါရေယျ-ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ ဧကေဝါစိက ဒွေဝါစိက-တေဝါစိကာနိ၊ ဧကေဝါစိက ပဝါရဏာ, ဒွေဝါစိကပဝါရဏာ, တေဝါစိကပဝါရဏာတို့သည်။ ဝဋ္ဋန္တိ၊ အပ်ကုန်၏။ သမာနဝဿိကမေဝ၊

သမာနဝဿိကပဝါရဏာတခုသည်သာလျှင်။ နဝင်္ဂတိ၊ မအပ်။ သမာ-နဝဿိကန်တို့၊သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊အဇ္ဇ ပဝါရဏာ၊ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ သံဃော သမာနဝဿိကံ ပဝါရေယျ- ဟူ၍။ ဝုဒ္ဓတ္တာ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံကုန်သော တေဝါစိက, ဒွေဝါစိက, ဧကဝါစိက, သမာနဝဿိက ပဝါရဏာပြုသော ရဟန်းတို့အား။ ဝင်္ဂတိ၊ ၏။

ဤကား ပါဠိတော်၌လာသော ပဝါရဏာ ဥတ်ထားပုံဘည်း။ အဋ္ဌကထာ၌ကား--

"စာတုဒ္ဒသိကာယ အဇ္ဇ ပဝါရဏာ စာတုဒ္ဒသီတိ ဧဝံ ပုဗ္ဗကိစ္စံ ကာတဗ္ဗံ။ ပန္နရသိကာယ အဇ္ဇ ပဝါရဏာ ပန္နရသီတိ" ဟု လာသည်။ ထိုကြောင့် စတုဒ္ဒသီနေ့ ဖြစ်မူ "သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ အဇ္ဇ ပဝါရဏာ စာတုဒ္ဒသီ၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ သံဃော ပဝါရေယျ" ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ပန္နရသီနေ့ဖြစ်မူ "သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ အဇ္ဇ ပဝါရဏာ ပန္နရသီ၊ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ သံဃော ပဝါရေယျ" ဟူ၍လည်းကောင်း သဗ္ဗသင်္ဃိကဥတ်ကို ထားရမည်။ နောက် ပဝါ-ရဏာမှာလည်း နည်းတူဆိုလေ။

"သမ္မဇ္ဇနီ ပဒီပေါ စ။ပ။ တောနီ ပုဗ္ဗကရဏန္တိ ဝုစ္စတိ" ဟု အဋ္ဌကထာဆရာ ဆိုတော်မူသောကြောင့် ပဝါရဏာ၏ ရှေအဖို၌ ပြုအပ်သော ပုဗ္ဗကရဏလေးပါးတို့ကို ပြုအပ်ကုန်၏လော(မေး)။

အာမ ဘန္တေ (ဖြေ)။

"ဓာန္ဒပါရိသုဒ္ဓိ။ပ။ တောနီ ပုဗ္ဗကိစ္စန္တိ ဝုစ္စတိ" ဟု အဋ္ဌကထာဆရာ ဆိုတော်မူသောကြောင့် ပဝါရဏာ၏ ရှေအဖို၌ ပြုအပ်သော ပုဗ္ဗကိစ္စ ငါးပါးတို့ကို ပြုအပ်ကုန်၏လော(မေး)။

အာမ ဘန္တေ(ဖြေ)။

ဤ ကိုးပါးသော အမှုတို့ကို ပဝါရဏာမပြုမီ ရှေအဖို၌ ပြုအပ်ဆောင်အပ် ပြီးစေအပ်သောကြောင့် ပုဗ္ဗကိစ္စ ကိုးပါးတို့ ဟူ၍ ဆိုအပ်ကုန်၏။

"ပဝါရဏာ ယာဝတိကာ စ ဘိက္ခဝေ။လ။ပတ္တကလ္လန္တိ ဇုစ္စတိ" ဟု အဋ္ဌကထာဆရာ ဆိုခဲ့တော်မူသောကြောင့် ပဝါရဏာကံအား လျော်ပတ်သော ပတ္တကလ္လအင်္ဂါလေးပါးတို့ကို ပြုအပ်ကုန်၏လော (မေး)။

အာမ ဘန္တေ (ဖြေ)။

ဤလေးပါးသောအင်္ဂါတို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်သော ပဝါရဏာကံကို လျော်ပတ်သောအခါရှိသော ပဝါရဏာကံဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ဤသို့ မေးမြန်း ဖြေပြီးမှ—

ပဗ္ဗဇာရဏပုဗ္ဗကိစ္စာနိ သမာဒပေတွာ ဒေသိတာပတ္တိကာသေ သမဂ္ဂာသေ သံဃာသေ အနုမတိယာ ပဝါဒုကံ ကရိဿာမိ" ဟု ဆို၍ သံဃာတို့က "သာဓု သာဓု" ဟု ဆိုပြီးမှ—

"သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ အဇ္ဇ ပဝါရဏာ ပန္နရသီ၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ သံဃော ပဝါရေယျ" ဟူ၍ သဗ္ဗသင်္ဂါဟိက-ဥပုဒ်ကိုထား၍ သုံးကြိမ်ဆိုသော တေဝါစိကပဝါရဏာကို ဖြစ်စေ၊ နှစ်ကြိမ်ဆိုသော ဒွေဝါစိက၊ ဝါရဏာကို ဖြစ်စေ၊ တကြိမ် ဆိုသော ဧကဝါစိက ပဝါရဏာကိုဖြစ်စေ ပြုလေ။

ပြုပုံကား—

"သံဃံ ဘာရုတော ပဝါ၊ ရုမိ ဒိဋ္ဌေန ဝါ သုတေန ဝါ ပရိသင်္ကာယ ဝါ၊ ဝဒန္တု မံ အာယသ္မန္တော အနုကမ္ပံ ဥပဒါယ၊ ပဿန္တော ပဋိကရိဿာမိ" ဟုဆို၍ ပြုလေး သိပ်းငယ်ကား "သံဃံ ဘန္တေ ပဝါရေမိ" ဟ ဆိုလေ။

ဤအရာ၌ "သံဃံ ဘာရုဿ ပဝါရေမိ ဒိဋ္ဌေန ဝါ သုတေန ဝါ ပရိသင်္ကာယ ဝါ" ဟုဆို၊ "ဝဒန္တု မံ အာယသ္မန္တော" ဟု ဆိုရမည်။ ဝဒတု မံ သံဃော" ဟု မဆိုအပ်။ ထိုကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌—

ဝဒန္တု မံ အာယသ္မန္တာတိ ဟိ ဧဝံ ဝဒန္တော အာပတ္တိဟိ ဝုဋ္ဌဟိဿတိ၊ ဝိနယဉ္စ ပုရေက္ခိဘ္ဝာ ဝိဟရတိတိ ဇုစ္စတိ—

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

ဟိ၊ မှန်၏။ ဝဒန္တု၊ မံ အာယသ္မာ ဒန္တော်တိ၊ ဟူ၍။ ဝဒေန္တော၊ ဆိုသည် ရှိသော်။ အာပတ္တိဟိ၊ တို့မူ။ ဝုဋ္ဌပ်ံသတိ၊ ထလတ္တံ။ ဝိနယဉ္စ၊ ကိုလည်း။ ပုရေကို့တ္ဝာ၊ ရှေးရှု၍။ ဝိဟာရတိတို့၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ဝဇိရဗုဒ္ဓိဿကာစ္ဆဲလည်း—

"သံဃံ အာဝုသော ပဝါဒေမိ" တို့ ဝုတ္တတ္တာ ပစ္ဆာပိ "ဝဒတု မံ သံဃော" တို့ ဝတ္တုံ ဝိယ ဒိဿတိ၊ အယံ ပန အတ္ထ အဓိပ္ပါယော— ယသ္မာ အဟံ သံဃံ ပဝါရေမိ၊ တသ္မာ တတ္ထ ပရိယာပန္နာ ကေရာ မတ္တိမာ နဝါ ဝါ အာပတ္တိယော သဗ္ဗေပိ မံ ဝဒန္တု။ တိ—

ဟု ပွင့်တော်မူ၏။

သံဃံ အာဝုသော ပဝါဒေမိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဆိုအပ်သော ကြောင့်။ ပစ္ဆာပိ၊ နောက်၌လည်း။ ဝဒတု မံ သံဃော၊ ဟူ၍။ ဝတ္တုံ ဝိယ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ အယံ ပန၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ တတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ အဓိပ္ပါယော၊ အလိုတည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဟံ၊ သည်။ သံဃံ၊ ကို။ ပဝါရေမိ၊ ဖိတ်ကြား၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုအစည်းအဝေး၌။ အဝိသေသေန၊ သာမညအားဖြင့်။ ထေရာ ဝါ၊ မထေရ်ကြီးလည်း ဖြစ်ကုန်သော်။ မတ္တိမာ ဝါ၊ သီတင်းလတ်လည်းဖြစ်ကုန်သော်။ နဝါ ဝါ၊ သီတင်းငယ်လည်းဖြစ်ကုန်သော်။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော်။ အာယသ္မန္တော၊ အရှင်ဘုရားတို့သည်။ မံ၊ အကျွန်ုပ်ကို။ ဝဒန္တု၊ ဆိုကြကုန်လော့။ အယံ၊ ဤသည်လျှင်။ အဓိပ္ပါယော၊ အလိုတည်း။

အဓိပ္ပါယ်ကား— ဝဒတု မံ သံဃော်ဟု ဆိုလျှင် "အကျွန်ုပ်ကို သံဃာဓလေးပါးပြဋ္ဌိမှ ဆိုကြပါ" ဟူသော စကားအရာရောက်၍ မရှိသော်လည်း ကျသည်။ ဝဒန္တု၊ မံ အာယသ္မန္တော်ဟု ဆိုမူ "သီတင်းကြီး, သီတင်းလတ်, သီတင်းငယ် အာဟယ်ပုဂ္ဂိုလ်မဆို အကျွန်ုပ်ကို ပြောဆိုကြပါ" ဟူသော စကားသဏ္ဌာန်ရောက်၍ ရှိသော်ရောက်သည်ဟူလို။

ခုဒ္ဒသိက္ခာဒ္ဒဋ္ဌ ''ဝဒန္တု၊ မံ အာယသ္မာဒန္တာ'' ဟု ရှိသည်။ မူလသိက္ခာ အခ္ခါ့စာဒ္ဒဋ္ဌ ''ဂဒတု မံ သံဃော'' ဟု ရှိသည်။ ၎င်းပါဠိသည် ရှေးပါဠိရှင်းမဟုတ်၊ နောက်မှ ဆရာတို့ အထင်မှား၍ ပြုထားသောပါဠိဖြစ်သည်။ ရှေးပါဠိရှင်းမှာ ''ဝဒန္တု၊ အာယသ္မာဒန္တာ'' ဟူ၍သာ ရှိသင့်သည်။

လေးပါး, သုံးပါးသော ရဟန်းတို့မှာ ''သုဏန္တု၊ မေ ဘဒန္တာ အာယသ္မာဒန္တာ၊ အဇ္ဇ ပဝါရဏာ ပန္နရသီ၊ ယဒါယသ္မန္တာနံ ပတ္တကလ္လံ၊ မယံ အညမညံ ပဝါရေယျာမ'' ဟု ဂဏဉတ်ကိုထား၍ ''အဟံ အာဝုဒ္ဓော အာယသ္မန္တေ ပဝါရေမိ ဒိဋ္ဌေန ဝါ သုတေန ဝါ ပရိသင်္ကာယ ဝါ၊ ဝဒန္တု၊ မံ အာယသ္မာ အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ၊ ပဿန္တော ပဋိကရိဿာမိ'' ဟု ဆို၍ ပြီးလျှင် ''အဟံ ဘန္တေ အာယသ္မန္တေ ပဝါရေမိ'' ဟူ၍ ဆိုလေ။

ထိုဂဏဉတ်မထားမိ၌လည်း ပုဗ္ဗကိစ္စကိုပြုရမည်။ ထိုကြောင့် ဝိနယ-ဝိနိစ္ဆယ အဋ္ဌကထာ၌—

> ဥတ္တိံ ဝတ္ဝာ ပဝါရေယျုံ၊ စတ္တာရော ဝါ တယော ပိ ဝါ။ ပုဗ္ဗကိစ္စံ သမာပေတ္ဝာ—

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

စတ္တာရော ဝါ၊ တိုသည်လည်းကောင်း။ တယော ပိ ဝါ၊ တိုသည်လည်းကောင်း။ ပုဗ္ဗကိစ္စံ၊ ကို။ သမာပေတ္ဝာ၊ ပြီးစေ၍။ ဝါ၊ ပြု၍။ ဥတ္တိံ၊ ဂဏဉတ်ကို။ ဝတ္ဝာ၊ ထား၍ (ဆို၍)။ ပဝါရေယျုံ၊ ပဝါရဏာ ပြုကုန်ရာ၏။

နှစ်ယောက်သောရဟန်းတို့မှာ ဥတ်မထားပဲသော ''အဟံ အာဝုသော အာယသ္မန္တံ ပဝါရေမိ ဒိဋ္ဌေန ဝါ သုတေန ဝါ ပရိသင်္ကာယ ဝါ၊ ဝဒတု မံ အာယသ္မာ အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ၊ ပဿန္တော ပဋိကရိဿာမိ'' ဟု ဆို၍ပြီး၊ သီတင်းငယ်မှာ ''အဟံ ဘန္တေ အာယသ္မန္တံ ပဝါရေမိ'' ဟု ဆိုလေ။

တပါးသောရဟန်းမှာ တံမြက်လှည်းခြင်း, နေရာခင်းခြင်း, သောက်ရေ သုံးဆောင်ရေတည်ထားခြင်း ပဋ္ဌကိစ္စကိုပြု၍ "အဋ္ဌ မေ ပဝါရဏာ ပန္နရသီ အဓိဋ္ဌာမိ" ဟု ဆို၍ ဆောက်တည်ရမည်။ ထိုနောက် ဝိနယ-ဝိနိစ္ဆယဋီကာ၌ -

အဓိဋ္ဌေယျာတိ ပဋ္ဌကိစ္စံ သမာဒပေတွာ "အဋ္ဌ မေ ပဝါရဏာ စာတုဒ္ဒသီတိ ဝါ ပန္နရသီတိ ဝါ ဝတ္ဝာ အဓိဋ္ဌာမိ" တိ အဓိဋ္ဌေယျ-ဟု ဆိုတော်မူ၏။

အဓိဋ္ဌေယျာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ပဋ္ဌကိစ္စံ၊ ကို။ သမာဒပေတွာ၊ ပြီးစေ၍။ ဝါ၊ ပြု၍။ အဋ္ဌ၊ ယနေ့။ မေ၊ ငါ၏။ ပဝါရဏာ၊ သည်။ စာတုဒ္ဒသီ၊ စတုဒ္ဒသီပဝါရဏာတည်း။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။ ပန္နရသီ၊ ပန္နရသီပဝါရဏာတည်း။ ဣတိ ဝါ၊ လည်းကောင်း။ အဓိ-ဋ္ဌာမိ၊ ဆောက်တည်ပါ၏။ ဣတိ၊ သို့၊ အဓိဋ္ဌေယျ၊ ဆောက်တည်ရာ၏။

ဥပုသ်ပြုရာတို့၌လည်း သံဃဥပုသ်, ဂဏဥပုသ်တို့၏ ပဋ္ဌကိစ္စပြုပုံကို နည်းတူမှတ်၍ဆိုလေ။ အဓိဋ္ဌာန်ဥပုသ်ကိုလည်း ပဝါရဏာနှင့်နည်းတူ ပဋ္ဌကိစ္စကိုပြု၍ "အဋ္ဌ မေ ဥပေါသထော ပန္နရသော အဓိဋ္ဌာမိ" ဟု ဆို၍ ပြုပေလ။

၉၃။ နိဂ္ဂိတ္ထာဝတ် အနိဂ္ဂိတ္ထဝတ်နှစ်ပါး အထူး

မေး။ ။ဝတ်ဖေ့ဆောက်တည်ရာ၌ နိဂ္ဂိတ္ထဝတ်, အနိဂ္ဂိတ္ထဝတ်နှစ်ပါးတို့၏ အထူးကို အဘယ်သို့မှတ်ရပါအံ့နည်း။

ဖြေ။ ။ဤအမေးပုစ္ဆာအရမူ-

ယခုဝတ္တံ ဒုဝိဓံ ဌာနံ ပရိဝသန္တိမဝနတ္ထစရိကဘိက္ခူဟိ နိသီဒိတဗ္ဗဌာနံ ဟောတိ။ တတ္ထ စ ယဒိ အန္တောဝိဟာရေ-ဟောဇ နိသီဒိက္ခာ ပရိဝသတိ။ ဥပစာရသီမဂတာနံ သဇ္ဇုသံ ဘိက္ခူနံ အာရောဖေတဗ္ဗံ ဟောဇဟိ။ အထ ဗဟိဥပစာရသီမာယံ

ဒိဋ္ဌရူပါနံ သုတာသဒ္ဒါနံ အာရောစေတဗ္ဗံ။ အဒိဋ္ဌအသုတာနမ်ိ အန္တောဒ္ဓါဒဿဟတ္ထဂတာနံ အာရောစေတမ္ပမေဝ။ ဥပစာရော ပန အဇ္ဈာသယဿ ဌိတာနံ သဂ်လဥပစာရသမာ ဟောတိ။ ဗဟိ ဥပစာရသီမာယ ဌိတာနံ ဒ္ဓါဒဿဟတ္ထမတ္တံ။ ဧဝံ အနိ-ကမ်္ခိတ္တပဒတ္ထာ ဟုတ္ဝာ ပရိဝသန္တာနံ အန္တောဝိဟာရေယေဝ သန္တဿ စ, နိက်ခိတ္တဝတ္ထော ဟုတ္ဝာ ပရိဝသန္တာနံ ဝိဟာ-ရဇတာ ဗဟိ ဒ္ဝေ ဇလဋ္ဌပါတေ အတိက္ကမိတ္ဝာ ဝသန္တဿ စ အဋ္ဌကထာဒီသု ပကာရန္တရသု အာဂတတ္တာ တထာဂတနယော ပကာရန္တရာဂတနယော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တော။

ဣဒါနိ ပန အာစရိယာ အနိက်ခိတ္တဝတ္ထဿ စ ရတ္တိစ္ဆေဒ-ဝတ္ထုဘာဒဒေါသေ ပရိဟရိတုံ ဒုက္ကရတ္တာ, နိက်ခိတ္တဝတ္ထဿ စ ဒေဝသိကံ ပစ္ဆုသသဇ္ဇယ ဗဟိသီမာဂမနဿ ဒုက္ခတ္တာ, ဝါဋဌာရိဿပါဒိပရိဿယဿ စ အာသင်္ကာဘဗ္ဘာဝတော ရတ္တိ-ဗ္ဘဒဘတ္တဘေဒပရိဟရဏဝသေန လက္ခဏပါရိပူရမေဝ မနသိ ကရောန္တော ကေစေ့စ အာစရိယာ နိက်ခိတ္တဝတ္ထာပိ သမာနာ အန္တောဝိဟာရေယေဝ ပရိဝါသဝသန္တု မာနတ္တစရဏဉ္စ ကရောန္တိ။ သေ နယော ပိ ဝဋ္ဋတိ ဧဝ—

ဟု လာဇသော ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာကို ထောက်၍ ဖြေအပ်၏။

ယထာစုတ်၊ အကြင်အကြင်သို့အပ်သော။ ဒုဝိဓံ၊ နှစ်ပါး အပြား ရှိသော။ ဌာနံ၊ အရပ်သည်။ ပရိဝသန္တမာနတ္တစာရိကဘိက္ခုဟိ၊ ပရိဝါသ်နေသောရဟန်း, မာနတ်ကျင့်သောရဟန်းတို့သည်။ နိသီဒိတပ္ပ-ဋ္ဌာနံ၊ နေအပ်သောနေရာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေသု စ၊ ထိုနှစ်ပါး သော နေရာတို့၌လည်း။ အန္တောဝိဟာရေယေဝ၊ ကျောင်းတွင်း၌ သာလျှင်။ နိသီဒိတ္ဝာ၊ နေ၍။ ယဒိ ပရိဝသတိ၊ ပရိဝါသ်နေသည် ဖြစ်အံ့။ ဥပစာရသီမာဂတာနံ၊ ဥပစာရသိမ်ဝင်းသို့ ရောက်လာကုန် သော။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခူနံ၊ တို့အား။ အာရောစေတဗ္ဗံ၊

ကြားအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဗဟိဉ္ဇပစာရသိမာယံ၊ ဉပစာရသိမ်အပ၌။ အထ ပရိဝသတိ၊ ပရိဝါသ်နေသည်ဖြစ်အံ့။ ဒိဋ္ဌရူပါနံ၊ အဆင်းကိုမြင်သော ရဟန်းတို့အား။ သုတသဒ္ဒါနံ၊ အသံကိုကြားသော ရဟန်းတို့အား။ အာရောစေတဗ္ဗံ၊ ကြားအပ်၏။ အဒိဋ္ဌအသုတာနံ၊ အဆင်းကိုမမြင်, အသံကိုမကြားကုန်သော။ အန္ဓောဒ္ဒါဒသဟတ္ထဂတာ-နမ်ပိ၊ တဆယ်နှစ်တောင် ဟတ္ထပါသ်အတွင်းသို့ ရောက်လာကုန်သော ရဟန်းတို့အားလည်း။ အာဇာနေယျတပုမေဝံ၊ ကြားအပ်သည်သာတည်း။ ဉပစာရော ပန၊ ဉပစာရသည်ကား။ အန္ဓောသိမာယ၊ သိမ်တွင်း၌။ ဌိတာနံ၊ တည်ကုန်သောရဟန်းတို့အား။ သကလဉ္ဉစာရသိမာ၊ အလုံးစုံသော ဉပစာရသိမ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဗဟိဉ္ဇပစာရသိမာယ၊ ဉပစာရသိမ်အပ၌။ ဌိတာနံ၊ တည်ကုန်သောရဟန်းတို့အား။ ဒ္ဝါဒသဟတ္ထမတ္တံ၊ တဆယ်နှစ်တောင်မျှသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ အန်ကိုတ္တပတ္တော၊ မချအပ်သောပတ်ရှိသည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ပရိဝသန္တောနံ၊ ပရိဝါသ်နေသော ရဟန်းတို့အား။ အဇ္ဇေဝဒါဟာရေယျ၀၊ ကျောင်းတွင်း၌သာလျှင်။ ဝသန္တသ္သ စ၊ နေခြင်းကိုလည်းကောင်း။ နိကိုတ္တဝတ္တော၊ ချအပ်သောပတ်ရှိသည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ပရိဝသန္တောနံ၊ တို့အား။ ဝိဟာရတော၊ မှ၊ ဗဟိ၊ ဒေးပ၌။ ဒ္ဝေ လေဍ္ဍုပါတေ၊ ခဲနှစ်ကျတို့ကို။ အတိက္ကမိတ္ဝာ၊ လွန်၍။ ဝသန္တသ္သ စ၊ နေခြင်းကိုလည်းကောင်း။ အဒ္ဓကထာဒီသု၊ ကုန်သော။ ပကရဏေသု၊ ကျမ်းတို့၌။ အာဂတတ္တာ၊ လာသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တထာနယော၊ ထို့သို့လာသောနည်းသည်။ ပကရဏာဂတနယော၊ ကျမ်းဂန်လာသောနည်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဣဒါနိ ပန၊ ယခုအခါ၌ကား။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။ အနိကိုတ္တဝတ္တသ္သ စ၊ ငတ်ကို မချပဲနေသော ရဟန်းအားလည်း။ ရတ္တိစ္ဆေဒဝတ္တာဒေဒါသော၊ ညဉ့်ပြတ်ခြင်း, ဝတ်ပျက်ခြင်း အပြစ်တို့ကို။ ပရိဟရိတုံ၊ ပယ်ခြင်းငှာ။ အတ်ထဒုက္ကရတ္တာ၊ အားပွန်ခဲယဉ်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ နိကိုတ္တဝတ္ထုဿ စ၊ ပတ်ကို ချ၍နေသောရဟန်းအားလည်း။ ဒေဝသိကံ၊ နေ့တိုင်း။ ပစ္စုဿသမယေ၊ မိုးယောက်အခါ၌။ ဝါ၊ ပစ္ဆိမယာမ်ဿ၊ ဗဟိသိမာဂမနဿ၊ သိမ်ပသို့သွားခြင်း၏။

ဒုက္ခတ္တာ၊ ဆင်းရဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ ဝါဋ္ဌသရီသပ္ပါဒိ-ပရိဿယသ္သ စ၊ သားရဲမြွေအစရှိသောဘေးရန်ကိုလည်း။ အာသက်ဝ်-တပ္ပဘာဝတော၊ ငတ်ရေးတေယ့်မှုားဖွယ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း ကောင်း။ ရတ္တိစ္ဆေဒဝတ္ထုဟေဒပရိဟာရဏဝဿန၊ ညဉ့်ပြတ်ခြင်း, ဝတ်ပျက်ခြင်းကို ပယ်ခြင်း၏ အစ္ဓမ်းအားဖြင့်။ လက္ခဏပါရိပူရုမေဝ၊ လက္ခဏာ၏ပြည့်စုံခြင်းကိုသာလျှင်။ မနသိ ကာရောန္တော၊ နှလုံးသွင်းကုန်သည်ဖြစ်၍။ ကေစ္စေ၊ အချို့ကုန်သော။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။ နိက္ခိတ္တဝတ္တာ၊ ချအပ်သောဝတ်ရှိကုန်သည်။ သမာနာပိ၊ ဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ အန္တေဝါသိကာရေယေဝ၊ ကျောင်းတွင်းဌာသာလျှင်။ ပရိဝါသဝဿန္တု၊ ပရိဝါသ်နေခြင်းကိုလည်းကောင်း။ မာနတ္တစရဏဏ္ဍု၊ မာနတ်ကျင့်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ကာရောန္တိ၊ ပြုကြကုန်၏။ သေ နယောပိ၊ ဤနည်းရာတို့ပြုကြသော နည်းသည်လည်း။ ဝဋ္ဋတိ ဧဝ၊ ဟုတ်။

အဓိပ္ပါယ်ကား-အနိက္ခိတ္တဝတ်နေလိုသောရဟန်းသည် သိမ်အပြင်မှာ ကမ္မဝါစာဖြင့် ပေးသည့်အဆုံးဌ သံဃာ့အလယ်ဌသာ ဝတ်ကိုဆောက်တည်၍ သံဃာ့အလယ်ဌကြားပြီးလျှင် မချပဲ ထိုဒကျောင်းဌ ရှိသမျှသော ရဟန်း, လာသမျှသောရဟန်းတို့အား ကြားဝါနေအပ်သည်။

ထိုဒကျောင်းတိုက်ဌ ရဟန်းနည်း၍ နိက္ခိတ္တဝတ်နေမူ ဝတ်ကိုခူ၍ အရဏ်ဒအဟ္ဘင်း ရုဟန်းကုန်ကြား၍ ဥပစာရ တိုက်ဘွင်းဌ နေအပ်သည်ကိုလည်း သိပ်လ။

ထိုကျောင်းတိုက်ဌ ရဟန်းများ၍ နိက္ခိတ္တဝတ်နေလိုသော ရဟန်းသည် သိမ်အပြင်မှာ ကမ္မဝါစာဖြင့် ပေးသည့်အဆုံးဌ သံဃာ့အလယ်ဌ ဝတ်ကို ဆောတ်တည်၍ သံဃာ့အလယ်ဌ ကြားပြီးလျှင် ထို သံဃာ့အလယ်ဌ ချ၍ဖြစ်စေ၊ သံဃာထွက်သွားမှု တပါးသော ရဟန်းထံမှာဖြစ်စေ ချ၍ ပစ္ဆိမယဝါမ်ဌ အရဏ်ဒတက်မီ ထိုကျောင်းတိုက်မှ ထွက်သွား၍ ခဲနှစ်ပစ်ကိုလွန်၍ ပကတတ်ရဟန်းနှင့် တဆယ့်နှစ်တောင်ဥပစာရ အရပ်အတွင်းဌနေ၍ ဆောက်တည်အပ်သည်။

ထိုသို့ဆောက်တည်ရာ၌ ဟဒယဝတ္ထုနှင့်တကွ ဥပစာရပြင်ဘက်သို့ သွားသော ရဟန်းတို့အား ကြားသည့်, မြင်သည်ရှိသော် ဝတ်ကို ကြားအပ်သည်။ ထိုတဆယ့်နှစ်တောင် ဥပစာရအတွင်းသို့ ဝင်သွားသောရဟန်းတို့အား မကြား, မမြင်သော်လည်း ဝတ်ကို ကြားအပ်သောကြောင့် မသိသော်လည်း မကြားမူ ရတတ်စွဲဆဒသာ ဖြစ်သည်၊ ဝတ္တဘေဒဒုက္ကဋ် မသင့်ဟု ပြတော်မူသည်။

ထိုဒုက္ကဋ်၌ "အဒိဋ္ဌဿုတာဒနမ်ပိ အဓေန္တာဒဋ္ဌဒိဿဟတ္ထဂတာနံ အာရောစေတဗ္ဗမေဝ" ဟု ဆိုသောစကား၌ တဆယ့်နှစ်တောင် ပြင်ဘက်၌သာ အဒိဋ္ဌ အသုတ ပဋိဂ္ဂါလ်တို့အား မကြားအပ်သည်။ တဆယ့်နှစ်တောင် အတွင်း၌မူကား အဒိဋ္ဌ အသုတ ပဋိဂ္ဂါလ်ဟိုအားလည်း ကြားအပ်သည်သာဟု သိစေလို၍ "အဒိဋ္ဌအသုတာဒနမ်ပိ အဓေန္တာဒဋ္ဌဒိဿဟတ္ထဂတာနံ အာရောစေတဗ္ဗမေဝ" ဟူသော ဃကားကို ပြတော်မူသည်။

ထိုစကားမှာ "အဒိဋ္ဌအသုတ ပဋိဂ္ဂါလ်တို့အား ကြားအပ်သည်" ဟု ဆိုရာ အဒိဋ္ဌအသုတဖြစ်မှု မသိနိုင်ခြင်းသောကြောင့် ကြားအပ်သည်ကို မသိ၍ မကြားလျှင် ရတတ်စွဲဆဒဖြစ်သည်ဟုဆိုသော မဟာပဒုမထေရ်၏ အယူကိုပြသော စကားဟု မှတ်။ တိုကြောင့် စူဠဝါအဋ္ဌကထာ၌-

အဓ ဒဋ္ဌဒိဿဟတ္ထံ ဥပစာရံ သြက္ကမိတ္ဝာ အဇာနန္တဿေဝ ဂစ္ဆတိ၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ ဟောတိ ဧဝ။ ဝတ္တဘေဒေါ ပန နတ္ထိ-

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

ဒဋ္ဌဒိဿဟတ္ထံ၊ တဆယ့်နှစ်တောင် ရှိသော။ ဥပစာရံ၊ အရပ်သို့။ သြက္ကမိတ္ဝာ၊ သက်ဝင်၍။ အဇာနန္တဿေဝ၊ ပသိမူ၍သာလျှင်။ အဓ ဂစ္ဆတိ၊ သွားသည်ဖြစ်အံ့။ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ၊ ညဉ့်ပြတ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ ဧဝ၊ တည်း။ ဝတ္တဘေဒေါ ပန၊ ဝတ်ပျက်၍ ဒုက္ကဋ်ဆာပတ်သင့်ခြင်းသည်ကား။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

၉၄။ ဝတ်ဆောက်တည်ဂျာ၌ ကြေးစည်သံကြားခြင်း

မေး။ ။ဝေးသောအရပ်၌ရဟန်းကိုမြင်ရာ ရဟန်းဟုအမှန်မဆိုနိုင်၊ သံသယလည်း မကင်းနိုင်၊ ရဟန်းတီးခတ်သောစည်ကြီး, ခေါင်းလောင်းစသည်တို့၏ အသံကို ကြားရာ ဒါမှန်လည်း မဆိုနိုင်၊ သံသယလည်း မကင်းနိုင်၊ ထိုသို့ အပြစ်နှင့်(တကွ) ကျင့်ဆောက်တည်သော ဝတ်သည် ညှဉ်ပြတ်မည်လော။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးပုစ္ဆာမှာ-

ကရုဝိကကိယတ္ထေရော''သမဏော အယန္တိ ဝဝတ္ထာနမေဝ ပမာဏ''န္တိ အာဟာ-

ဟုလာသော စူဠဝါအဋ္ဌကထာကိုထောက်၍ ဖြေအပ်၏။

ကရုဝိကတိဿတ္ထေရော၊ သည်။ ဒါယံ၊ ဤသူသည်။ သမဏော၊ ရဟန်းတည်း။ ဤဘိ၊ သို့။ ဝဝတ္ထာနမေဝ၊ ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းသည်သာလျှင်။ ပမာဏံ၊ ပမာဏမည်၏။ ဤတိ၊ သို့။ အာဟာ၊ ဆို၏။

ဒုဝိဓပါယ်ကား--ဝေးရာအရပ်၌ ရဟန်းကိုမြင်သော်လည်း ရဟန်းဟုအမှန်သိ၍ မကြားမူ ညှဉ်ပြတ်သည်၊ ဝတ်ပျက်၍ဒုက္ကဋ်သင့်သည်။ ရဟန်းကိုမြင်၍ ရဟန်းဟုတ်ဇလသလော၊ရဟန်းမဟုတ်လေသလောဟု သံသယရှိသော်လည်း ရဟန်းဟု ကန္တ မဆိုနိုင်မူ မကြားသော်လည်း ညှဉ်မပြတ်။

ရဟန်းတို့သည် တီးခတ်ဖွဲ့သောစည်ကြီး, ခေါင်းလောင်း စသည်တို့၏ အသံကိုကြားရာ ရဟန်းတို့ဖွဲ့တတ်သောအသံဟု ကန္တ ဆုံးဖြတ်နိုင်မူ ညှဉ်ပြတ်သည်။ သံသယရှိရုံဖြင့် ညှဉ်မပြတ်ဟု ပြဆိုတော်မူသည်။

ထိုကြောင့် ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာ၌--

အယံ ဘိက္ခူဟိ ဝါဒိတသဒ္ဒနာဝါဒိသဒ္ဒေါတိ သန္နိဋ္ဌာ-
နတော ဇာနန္တောယေဝ ရတ္တိစ္ဆေဒံ ကရောတိ။ တေနာဟ

"အာယသ္မာ ကရဝိကတိဿတ္ထရော သမဏော အယန္တိ ဝဝတ္ထာ-
နမေဝ ပမာဏ"န္တိ—

ဟူ၍လည်းကောင်း၊

ဘိက္ခု။ ဒိသ္ဝာပိ ဘိက္ခု။ဘိ ဝဝတ္ထာနမေဝ ပမာဏံ—

ဟူ၍လည်းကောင်း ဆိုတော်မူ၏။

အယံ၊ ဤအသံသည်။ ဘိက္ခု။ဟိ၊ စို့သည်း ဝါဒိတသကဋနာဝါဒိ-
သဒ္ဒါ၊ တီးခတ်အပ်သော စည်ကြီးသံ ခေါင်းလောင်းသံ လှည်းသံ
လှေသံတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သန္နိဋ္ဌာနတော၊ ဆုံးဖြတ်သောအားဖြင့်။
ဇာနန္တောယေဝ၊ သိသောရဟန်းသည်သာလျှင်။ ရတ္တိစ္ဆေဒံ၊ ညဉ့်ပြတ်
ခြင်းကို။ ကရောတိ၊ ၏။ ဝေန၊ ကြောင့်။ အာယသ္မာ။ပ။ပမာဏန္တိ၊
ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဘိက္ခု။ တို့ကို။ ဒိသ္ဝာပိ၊ မြင်၍လည်း။ ဘိက္ခု။တိ၊ တို့ဟူ၍။ဝဝတ္ထာ-
နမေဝ၊ ပိုင်းခြားနိုင် မှတ်သားနိုင်သောအဖြစ်သည်သာလျှင်။ ပမာဏံ၊
ပမာဏမည်၏။

၉၅။ နံနက်ပိုင်း ဝတ်ဆောက်တည့်ချိန်

မေး။ ။နိုက္ခိတ္တဝတ် ဆောက်တည့်သော ရဟန်းမှာ နံနက် ဝတ်
ဆောက်တည့်သော အခါ၊ အဘယ်မျှလောက် စောစောထ၍ ဆောက်
တည့်ရပါအံ့နည်း။

ဖြေ။ ။နံနက် ပစ္ဆိမယာမ်၌ အရုဏ်ဆွတ်မီ ဆောက်တည့်ရမည်။
ပစ္ဆာ။သသမယေတိ ပစ္ဆိမယာမကာလေ အရုဏောဒယံ၊တာ
ပုရေဟရဒ္ဓမေဝ—

ဟူလာသော ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာကို ဆိုလော၏။

ပစ္ဆာ။သသမယေတိ၊ ဟူသည်ကား။ ပစ္ဆိမယာမကာလေ၊ ညဉ့်သုံး
ယာမ်တွင် နောက်ဆုံးယာမ်အခါ၌။ အရုဏောဒယံ၊ကာ။ အရုဏ်တက်
သည်မှ။ ပုရေဟရဒ္ဓမေဝ၊ ရှေးဦး၌လျှင်။

ပစ္ဆိမယာမ်ဉ္ဒ် အရုဏ်ဒတက်မိအကြား အဘယ်အခါမဆို ဆောက်တည်အပ်သည်ဟု မှတ်။

၉၆။ မဇနတ်ကျင့်စဉ် ညဉ့်ပြတ်ရာ အပ်-မအပ်

မေး။ ။မဇနတ်ကျင့်သောရဟန်းသည် ခြောက်ရက်အတွင်း မဇဘား မလပ်၍ မဇနတ်မကြားရမူ နောက်ကိုဆက်၍ကျင့်ရာ အပ်ပါမည်လော၊

ဖြေ။ ။မဇနတ်ကျင့်ဒသာ ရဟန်းသည် ခြောက်ရက်ဒပြည့်မီ ကိစ္စရှိ၍ မဇနတ်မကြားရပဲ တညဉ့်နှစ်ညဉ့်စသည် ပြက်နေပြီးမှ နောက်ကို ဆက်၍ဆောက်တည်လျှင် ခြောက်ရက်ပြည့်မူ အပ်သည်၊ ပျက်ခြင်းမရှိ။

ယောပိ ရတ္တိံ အာဂန္ဓာ ရတ္တိံယေဝ ဂစ္ဆတိ၊ သောပိဿ ရတ္တိစ္ဆေဒံ ကရောတိ။ အညာတတ္တာ ပန ဝတ္တဘေဒဒုက္ကဋံ နတ္ထိ။ သစေ အဇာနိတ္ဝာဝ အပ္ပဇာနံ ကရောတိ၊ အကာမမေဝ ဟောတိဘိ ကုရုန္ဒိယံ ဝုတ္တံ။ ကသ္မာ အဓိကရတ္တိယော ဂဟေတ္ဝာ ကာတဗ္ဗံ—

ဟုလာသော စုဠဂဝါအဋ္ဌကထာ, ဝိနယတ္ထမဉ္ဇူသာဋီကာဟိုကိုထောက်။

ယောပိ၊ ရဟန်းသည်လည်း။ ရတ္တိံ၊ ညဉ့်၌။ အာဂန္ဓာ၊ လာ၍။ ရတ္တိံ ယေဝ၊ညဉ့်ဿလျှင်။ ဂစ္ဆတိ၊သွား၏။ သော၊ရဟန်းသည်လည်း။ အဿ၊ ထို ဝတ်ကျင့်သောရဟန်း၏။ ရတ္တိစ္ဆေဒံ၊ ညဉ့်ပြတ်ခြင်းကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ အညာတတ္တာ ပန၊ မသိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ကား။ ဝတ္တဘေဒဒုက္ကဋ်၊ ဝတ်ပျက်၍ဒုက္ကဋ်သင့်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အဇာနိတ္ဝာဝ၊ မသိ၍သာလျှင်။ အပ္ပဇာနံ၊ ကို။ သစေ ကရောတိ၊ ပြုသည်ဖြစ်အံ့။ အကတမေဝ၊ မပြုအပ်သည် မည်သည်သားလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကုရုန္ဒိယံ၊ အဋ္ဌကထာ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဓိကရတ္တိယော၊ ပရိဝါသ်၌ပို့သောညဉ့်, မဇနတ်၌ပို့သောညဉ့်တို့ကို။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ယူ၍။ ကာတဗ္ဗံ၊ အပ္ပဇာနကံကို ပြုအပ်၏။

အဓိပ္ပါယ်ကား– ပရိဝါသ်ဖြစ်ဓစ၊ မာနတ်ဖြစ်ဓစ မသိ၍ညဉ်ပြတ်သည့်အတွက် ပြည့်အောင် ညဉ်ကို ပို၍ဆောက်တည်ရမည်ဟု ဆိုသဖြင့် ပတ်မှာ ငါးရက်ယူမူ ငါးရက်ပြည့်သည်သာ ပမာဏ၊ မာနတ်မှာ ဓခြောက်ရက်ပြည့်သည်သာ ပမာဏဟု ပြဓတော်မူသည်။

"အခဏ္ဍံ မာနတ္တံ စရိတဗ္ဗံ" ဟု ဆိုသော စကားနှင့် သင့်နိုင်ပါအုံနည်း ဟူငြားအုံ၊ သင့်သည်သာတည်း။ ထို အဋ္ဌကထာစကားသည် ခြောက်ရက်ပြည့်သည်ကိုသာ "အခဏ္ဍံ" ဟု ရည်၍ဆိုတော်မူသည်။

၉၇။ သုဒ္ဓန်နှင့်အဂ္ဂသမောဓာန်ပရိဝါသ် အထူး

ဓမး။ ။သုဒ္ဓန်ပရိဝါသ်နှင့် အဂ္ဂသမောဓာန် ပရိဝါသ်နှစ်ပါးတို့၏ အထူးကို အသို့ မှတ်ရပါအုံနည်း။

ဓဖြ၊ ။ထိုအဓမးပုစ္ဆာမှာ–

ဒုဝိဓောပိ ဓစသ ရတ္တိပရိဓစ္ဆေဒံ သကလံ ဝါ ဓကဒေသံ ဝါ အဇာနန္တဿ စ အသရန္တဿ စ တတ္ထ ဓေမတိကဿ စ ဒါဘဗ္ဗော၊ အာပတ္တိပရိယဓံ့ပန တ္ထေကာ အဟံ အာပတ္တိယော အာပန္နောတိ ဇာနာတု ဝါမာ ဝါ၊ အကာရဏဓမတံ–

ဟူ၍လည်းဓကောင်း၊

အဂ္ဂသမောဓာနော နာမ သမ္မဟုလာသု အာပတ္တီသု ယာကော ဝါ ဒ္ဝေ ဝါ တိဿော ဝါ သမ္မဟုလာ ဝါ အာပတ္တိယော သဗ္ဗစိရုပ္ပဋိစ္ဆန္နာဓယော၊ တာသံ အဂ္ဂသမောဓာယ တာသံ ရတ္တိပရိဓစ္ဆဒဝဿနံ အဝဿသာနံ ဉဿတာဓပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ အာပတ္တီနံ ဒါတဗ္ဗပရိဝါသော စုစ္စတိ–

ဟူ၍လည်းဓကောင်း မာတိကာအဋ္ဌကထာ၌လာသည်။ စုဋ္ဌဝါအဋ္ဌကထာ၌လာသည် လာသည်။ စုဋ္ဌဝါအဋ္ဌကထာမှာ "ဓကဒေသံ ဝါ" အရာ၌ "ဓကဓံ ဝါ" ဟု ရှိသည်။

ဒုဝိဓောပိ စ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ဧသ ဓမ္မော၊ ဤတရားတော်သည်။ ဝိနယော၊ ဝိနည်းသည်။ ရတ္တိပရိစ္ဆေဒံ၊ ညဉ့်အပိုင်းအခြားကို။ သကာလံ ဝါ၊ အလုံးစုံသောညဉ့်ကိုလည်းကောင်း။ ဧကဒေသံ ဝါ၊ အချို့သောညဉ့်ကိုလည်းကောင်း။ အဇာနန္တဿ စ၊ မသိသောရဟန်း အားလည်းကောင်း။ အသရန္တဿ စ၊ သတိမရသော ရဟန်းအား လည်းကောင်း။ တတ္ထ၊ ထိုညဉ့်အပိုင်းအခြား၌။ ဝေမတိကဿ စ၊ သံသယရှိသောရဟန်းအားလည်းကောင်း။ ဒါတဗ္ဗော၊ ပေးအပ်သော ပရိဝါသ်ကို။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အာပတ္တိပရိယန္တံ ပန၊ အာပတ်အပိုင်း အခြားကိုကား။ တတ္ထကာ၊ ဤမျှလောက်ကုန်သော။ အာပတ္တိယော၊ ထိုသို့။ အဟံ၊ သည်၊ အားပန္နော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧကတော ဝါ၊ သိသည်မူလည်းဖြစ်စေ၊ ဟ ဝါ ဧကတော၊ မသိသည်မူလည်းဖြစ်စေ။ တေံ၊ ဤသို့သိခြင်း, မသိခြင်းသည်။ အကာရဏံ၊ အကြောင်းမဟုတ်။

အဇ္ဈသမောဓောနော နာမ၊ အဇ္ဈာသယော်စာန်မည်သည်ကား။ သမ္မုဟုလာသု၊ ကုန်သော။ အာပတ္တိသု၊ တို့၌။ ကော ဝါ၊ တချက်လည်း ဖြစ်သော။ ဒွေ ဝါ၊ နှစ်ချက်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ တိသော ဝါ၊ သုံးချက်လည်းဖြစ်ကုန် သော။ သမ္မုဟုလာ ဝါ၊ များစွာလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ယာ အာပတ္တိယော၊ တို့သည်။ သဗ္ဗစိရပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော၊ အလုံးစုံထက် ကြာမြင့်စွာဖုံးလွှမ်းကုန်၏။ တာသံ၊ ထိုကြာမြင့်စွာ ဖုံးလွှမ်း ကုန်သော အာပတ်တို့၏။ ဟေဋ္ဌာန၊ အဖိုးအားဖြင့်။ ဝါ၊ အဖိုး၌။ အဝဿသာနံ၊ ကုန်သော။ ဥဒ္ဓံနတရပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ၊ အယုတ်အားဖြင့်ဖုံးလွှမ်း ကုန်သော။ အာပတ္တိနံ၊ တို့ကို၊ သဓမ္မာဓာယ၊ ပေါင်း၍။ တာသံ၊ ထိုကြာမြင့်စွာဖုံးလွှမ်းသောအာပတ်တို့၏။ ပရိစ္ဆေဒဝသေန၊ အပိုင်း အခြား၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဒါတဗ္ဗော ပရိဝါသော၊ ပေးအပ်သောပရိဝါသ်ကို။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

လိုရင်းစကားကား ပိဏ္ဍဘ္ဘအမိပ္ပါယ်ကား—ဖုံးလွှမ်းသော အာပတ်၏ ညဉ့်အပိုင်းအခြားကိုမသိမူ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသ်ကိုပေးအပ်သည်။ ဖုံးလွှမ်း သောအာပတ်တို့၏ ကြာမြင့်စွာသောညဉ့်အပိုင်းအခြားကို ဧကန္တသိမှတ် နိုင်မူ အဇ္ဈာသယော်စာန်ပရိဝါသ်ကိုပေးအပ်သည်။

အကြင်ရဟန်းသည် ရဟန်းခံသည်မှစ၍ ဝါ (သိက္ခာ) ခြောက်ဆယ် ရသည့်တိုင်အောင် ဖုံးလွှမ်းမယောအာပတ်တို့၏ အပိုင်းအခြားကိုမသိသည် ဖြစ်အံ့၊ ထိုရဟန်းအား အနှစ်ခြောက်ဆယ်တိတိ မဟာသုဒ္ဓန်ပရိဝါသ်ကို ပေးရမည်။

အကြင်ရဟန်းသည် ရဟန်းခံသည်မှစ၍ အဝါခြောက်ဆယ်ရသည့် တိုင်အောင် ဖုံးလွှမ်းသောအာပတ်တို့၏ ကြာမြင့်စွာဖုံးလွှမ်းမှုသော ညဉ့် အပိုင်းအခြားကို သိမှဘ်နိုင်မူ အနှစ်ခြောက်ဆယ်တိတိ အဂ္ဂသမောခဝန် ပရိဝါသ်ကိုပေးရမည်ဟု ပြောကြားမူသည်။

အကြင်ရဟန်းသည် ငါးရက်, ဆယ်ရက် ဖုံးလွှမ်းသော အာပတ်၏ ညဉ့်အပိုင်းအခြားကိုမသိမူ သုဒ္ဓန်ကိုယူ။ အဘယ်အချိန်သိမူ ဗျဂ္ဃသမော ခဝန်ကို ယူဟူ၍လည်း ပြောကြားမူသည်ကိုမှတ်ရမည်။

ဤသို့လာသော အဋ္ဌကထာကိုထောက်၍ စင်ကြယ်သောနှစ် လ ရက် ကို ယပ်၍ မစင်ကြယ်သော နှစ် လ ရက်တို့၌ ညဉ့်အပိုင်းအခြားကိုမသိမူ ငါးရက်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်ရက်ဖြစ်စေ စုဝဋ္ဌသုဒ္ဓန်ပရိဝါသ်ကို ယူအပ်သည်။ ကြာမြင့်စွာဖုံးလွှမ်းသောညဉ့်အပိုင်းအခြားကို ကောန်သိမူ အဂ္ဂသမော ခဝန် ပရိဝါသ်ကို ယူအပ်သည်ဟု မှတ်ရမည်။

ယခုကာလ၌ယူကြသော ပရိဝါသ်မှာ အာပတ်သင့်သည်ဟူ၍ ကောန် မသိကြသော်လည်း အကယ်၍ သင့်ခဲ့သော် စင်ကြယ်စေတော့ဟု နှုတ်ဆို ပြု၍ ဆောက်တည်သည်ဖြစ်အံ့၊ စုဝဋ္ဌသုဒ္ဓန်ဖြစ်စေ၊ အဂ္ဂသမောခဝန်ဖြစ်စေ ငါးရက်ကိုလည်းကောင်း၊ ဆယ်ရက်ကိုလည်းကောင်း ယူလျှင် ငါးရက် ဆယ်ရက် ညဉ့်ဖုံးလွှမ်းသော သံဃာဒိသိသ်အာပတ် သင့်သည် ဖြစ်က ထိုအာပတ်မှ တရားမြောက်သည်သာဟု မူတ်ယူသင့်သည်။ ထိုကြောင့် စုဝဋ္ဌဝါအဋ္ဌကထာဘွဲ့-

တံ ဂဟေတ္ဘာ ပရိဝသန္တေန ယတ္တကံ ကာလံ အတ္တနော သုဒ္ဓိံ ဇာနာတိ၊ တတ္တကံ အပနေတ္ဘာ သေသံ မာသံ ဝါ ဒ္ဝိမာသံ ဝါ ပရိဝသိတဗ္ဗံ။ သဒ္ဓေ မဒ္ဒဝေဖတ္တံ ဒဿုဒ္ဒါမိုဘိ

သလ္လကွေဘ္ဟာ အဂ္ဂဟေသိ။ ပရိဝသန္တော စ ပုန အညံ မာသံ သရတိ၊ တမွိ မာသံ ပရိဝသိတဗ္ဗမေဝ။ ပုန ပရိဝါသာဒါနကိစ္စံ နတ္ထိ။ အထ ဒွေမာသံ အသုဒ္ဓါမွိဘိ သလ္လကွေဘ္ဟာ အဂ္ဂဟေသိ၊ ပရိဝသန္တော စ မာသမတ္တမေဝါဟံ အသုဒ္ဓိမွိဘိ သန္နိဋ္ဌာနံ ကရောတိ၊ မာသမေဝ ပရိဝသိတဗ္ဗံ။ ပုန ပရိဝါသာဒါနကိစ္စံ နတ္ထိ။ အယံ ဟိ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသော နာမ။ ဥဒ္ဓမွိ အာရောဟတိ၊ ဟေဋ္ဌာပိ ဩရောဟတိ။ ဣဒမဿ လက္ခဏံ။ အညသ္မိံ အာပတ္တိဝုဋ္ဌာနေ ဣဒံ လက္ခဏံ၊ ယော အပ္ပဋိစ္ဆန္နံ အာပတ္တိံ ပဋိစ္ဆန္နာတိ ဝိနယကမ္မံ ကရောတိ၊ တဿ အာပတ္တိ ဝုဋ္ဌာတိ။ ယော ပဋိစ္ဆန္နံ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာတိ ဝိနယကမ္မံ ကရောတိ၊ တဿ နဝုဋ္ဌာတိ။ အဝိရပဋိစ္ဆန္နံ စိရပဋိစ္ဆန္နာတိ ကရောန္တဿပိ ဝုဋ္ဌာတိ။ စိရပဋိစ္ဆန္နံ အဝိရပဋိစ္ဆန္နာတိ ကရောန္တဿ နဝုဋ္ဌာတိ။ ကေ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိတ္ဝာ သမ္မဟုလာတိ ကရောန္တဿပိ ဝုဋ္ဌာတိ။ ကေ ဝနာ သမ္မဟုလာနံ အဘာဝတော။ သမ္မဟုလာ ပန အာပဇ္ဇိတ္ဝာ ကေ အာပဇ္ဇိတ္တိ ကရောန္တဿ နဝုဋ္ဌာတိ။ ယော ပန ယထာဝုတ္တေန အနုဿာဝနယေန ပုစ္ဆိယမာနောပိ ရတ္တိ-ပရိယန္တံ နုဇာနာတိ နုသရတိ ဧဝမတိဓကော ဝါ ဟောတိ၊ တဿ ဒိန္နော သုဒ္ဓန္တပရိဝါသော မဟာသုဒ္ဓန္တောတိ ဝုစ္စတိ။ တံ ဂဟဋ္ဌာ ဂဟိဟဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ဥပသမ္ပဒ-ဒိဝသော၊ တာဝ ရတ္တိယော ဂဏေတ္ဝာ ပရိဝသိတဗ္ဗံ။ အယံ ဥဒ္ဓံ နာရောဟတိ။ ဟေဋ္ဌာ ပန ဩရောဟတိ။ တသ္မာ သစေ ပရိဝသန္တော ရတ္တိပရိစ္ဆေဒေ သန္နိဋ္ဌာနံ ကရောတိ "မာသော ဝါ သံဝစ္ဆရော ဝါ မယံ အာပန္နာ"တိ မာသံ ဝါ သံဝစ္ဆရံ ဝါ ပရိဝသိတဗ္ဗံ—

ဟူဖွင့်ဆိုတော်မူ၏။

ထိုအဋ္ဌကထာ၌ စူဠသုဒ္ဓန်အရာမှာ "မာသံ ဝါ ဒ္ဝိမာသံ ဝါ ပရိဝသိတဗ္ဗံ" ဟူသော စကား, မဟာသုဒ္ဓန်အရာမှာ "မာသံ ဝါ

သံဃဿ ဝါ ပရိဝသိတဗ္ဗံ''ဟူသော စကားကို ပရိစ္ဆိန္နမတ္တအဓိကာရ အားဖြင့်သာ ပြဆိုတော်မူသောစကားဖြစ်သည်။ ထိုကြောင့် သုမင်္ဂလ ပသာဒနီမည်သော ခုဒ္ဒသိက္ခာဋီကာ, ဝိမတိစ္ဆေဒနီမည်သော မူလသိက္ခာဋီကာတို့၌-

တတ္ထ ယော ဥပသမ္ပဒေါ ပဋ္ဌာယ ယတ္တက္ခ နာမကာလံ ''အဟံ သုဒ္ဓေါ''တိ ဇာနာတိ၊ တတ္တက် အပနေတ္ဝာ တတော အဝသေသေ ရတ္တိပရိစ္ဆေဒေ ကေတော ကတ္ဝာ ဒါတဗ္ဗပရိဝါသော စုဒ္ဒသုဒ္ဓန္တေဝါ။ ယော ပန သဗ္ဗရတ္တိပရိယန္တံ နာ ဇာနာတိ နာ သရတိ၊ တတ္ထ စ ဥဝမတိကော၊ တဿ ဒါတဗ္ဗော မဟာသုဒ္ဓန္တေဝါ။ အာပတ္တိပရိယန္တံ ဇာနာတု ဝါ မာ ဝါ၊ အကာရဏမေတံ-

ဟု ဆိုတော်မူကြကုန်၏(ကခ်ါဋီကာပါဠိနှင့်တွဲ၍ ကြည့်)။

ထိုဋီကာတို့၌ ''တတော အဝသေသေ ရတ္တိပရိစ္ဆေဒေ ကေတော ကတ္ဝာ'' ဟု ဆိုခြင်းသည် အဋ္ဌကထာ၌ ''မာသံ ဝါ ဒ္ဝိမာသံ ဝါ ပရိဝသိတဗ္ဗံ'' ဟူသောစကားသည် ပရိစ္ဆိန္နမတ္တအဓိကာရမျှသာဟု ပြဆိုတော်မူသည်ကို မှတ်။ ထိုကြောင့် ငါးရက်ဆယ်ရက်မျှသော ညဉ့်အပိုင်းအခြားကို မသိ၍ ဥဝမတိကဖြစ်မူ ငါးရက်ဆယ်ရက်မျှကိုပင် စုဥသုဒ္ဓန် ပရိဝါသ်ကို ယူအပ်သည်ဟု မှတ်ယူသင့်သည်။

ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာ၌ကား-

ဣဒါနိ ကမ္မဝါစာယ ဒိန္နံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ ဂဟေတ္ဝာ ဥဗ္ဘောဟဓတ္ထံ ဝါ ဒသာဟမတ္ထံ ဝါ ပရိဝသိတ္ဝာ အဗ္ဘာနကမ္မံ ကာတုကာမေန ဘိက္ခုနာ သဟဿကွတ္တုံ ပရိဝသန်္ဘာဝပိ အာပတ္တိတော နာ မုစ္စတိယျုံ၊ အဋ္ဌကထာယ ဝိရုဇ္ဈနတော။ အဋ္ဌကထာယံ ပန စုဥသုဒ္ဓန္တေ

တံ ဂယောဇ္ဈာ ပရိဝသန္တေန ယတ္တကံ ကာလံ အတ္တနော သုဒ္ဓိံ ဇာနာတိ၊ တတ္တကံ ကာလံ အပဋိနတ္ထာ အဝသေသံ မာသံ ဝါ ဒ္ဝိမာသံ ဝါ ပရိဝသိတဗ္ဗံ။ မဟာသုဒ္ဓန္တေ တံ ဂဟေတ္ဝာ ဂဟိဘဒိဝသတော ယာဝ ဥပသမ္ပဒဒိဝသော၊ တာဝ ရတ္တိယော ဂဏေတ္ဝာ ပရိဝသိတဗ္ဗန္တိ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ ပဋိစ္ဆန္နရတ္တိပမာဏံ ပရိဝသန္တောယေဝ မာနတ္တာရဟော ဟောတိ။ နု ပန္ဒာဟဒ-သာဟမတ္တံ ပရိဝသန္တောတိ အယံ ဒဋ္ဌကထာစရိယာဓိပ္ပါယော။ တေနေဝ စ ကာရဏေန ဒေဿနာဇောစနာဒီဟိ သဗ္ဗကာလံ အာပတ္တိံ ဿောဧတ္ဝာ ဝဿန္တောနံ လဇ္ဇီပေသလသိက္ခာကာမာနံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ ဒါတုံ အယုတ္တရူပေါ။ ဒေဿနာဇောစနာဒီဟိ အာပတ္တိံ အဿောဧတ္ဝာ ပမာဒဝသေန စိရကာလံ ဝသန္တောနံ ဇနပဒဝါသိကာဒီနံ ယုတ္တရူပေါတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ အယံ နော ခန္တိ။ သုဋ္ဌုတရံ ဝိမံသိတ္ဝာ ဂဟေတဗ္ဗံ—

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

အကြင်ရဟန်းသည် ရဟန်းခံ၍ တသရှိလျှင် နှစ်ဆယ့်ငါးရက်မှာ ငါသည် စင်ကြယ်၏ဟု သိသည်၊ ငါးရက်မှာ အာပတ်သင့်သည်-မသင့်ဟု ညှဉ်း ဒဿိုင်းအခြားခွဲ ဝေမတိက ရှိ၏။ အကြင် ရဟန်းသည် ရဟန်းခံ၍ တသရှိလျှင် အရက်နှစ်ဆယ်မှာ ငါသည် စင်ကြယ်၏၊ ဆယ်ရက်မှာ အာပတ်သင့်သည်-မသင့်သည်ဟု ညှဉ်း အပိုင်းအခြားခွဲ ဝေမတိက ရှိ၏၊ ထိုရဟန်းတို့အား ညှဉ်းအပိုင်းအခြားကို မသိ ဝေမတိက ရှိသမျှညှဉ်တို့ကိုသော စုဉ်းသုဒ္ဓန့်ပရိဝါသ်ကို ပေးရမည်ဟု "ဥပသမ္ပဒဒေတော ပဋ္ဌာယ ယတ္တကံ ကာလံ အဟံ သုဒ္ဓေါတိ ဇာနာတိ၊ တတ္တကံ အပဋိနတ္ထာ တဒေတော အဝသေသေ ရတ္တိပရိစ္ဆေဒေ ဂဏေတော ကတ္ဝာ ဒါတဗ္ဗ-ပရိဝါသော စုဉ်းသုဒ္ဓန္တော" ဟု ခုဒ္ဒသိက္ခာဋီကာသစ်, မူလသိက္ခာဋီကာသစ်တို့၌ မိန့်ဆိုတော်မူကြသည်ကို ထောက်၍ ငါးရက်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်ရက်ဖြစ်စေ သုဒ္ဓန့်ပရိဝါသ်ယူအပ်သည်ကုံ မှတ်။

ဝိနယာလင်္ကာရဋ္ဌီကာ ဆရာသည် "ကုဒါနိ ကမ္မဝါစာယ ဒိန္နံ သုဒ္ဓန္တ-ပရိဝါသံ ဂဟေတ္ဝာ ပဋ္ဌာဟမတ္တံ ဝါ ဒသာဟမတ္တံ ဝါ ပရိဝသိတ္ဝာ" အစရှိသောစကားကို ဆိုပြီးသည်၏အဆုံး၌ "တသ္မာ ပဋိစ္ဆန္နရတ္တိပ္ပမာဏံ ပရိဝသန္တော ယေဝ မာနုတ္တာရဟာ ဖောတိ။ နော ပဋ္ဌာဟဒသာဟမတ္တံ ပရိဝသန္တော" ဟု ဆိုပြန်သည်။ ထိုစကား၌ "တသ္မာ ပဋိစ္ဆန္နရတ္တိပ္ပမာဏံ ပရိဝသန္တော ယေဝ မာနုတ္တာရဟာ" ဟူသော အနုယုလဒ္ဓဂုဏ်စကားဖြင့် ငါးရက်ဆယ်ရက်လောက် ညဉ့်ဖုံးလွှမ်း၍ ဝေမတိကရှိသဖြင့် ဤမျှရက်ကို မလွန်နိုင်ဟု သုဒ္ဓန်-ရဟ်ဝါသ်ကိုယူ၍ ငါးရက်ဆယ်ရက် ဝတ်ဆောက်ဘည်မူ ဖုံးလွှမ်းသောညဉ့် ပမာဏဖြင့် ပရိဝါသ် နေသောကြောင့် မာနတ်ထိုက်သည်ဟု ပြပြီး၍ "နော ပဋ္ဌာဟဒသာဟမတ္တံ ပရိဝသန္တော" ဟူသော နောက်ဝါကျ လဒ္ဓဂုဏ်အပြစ်ကို ပြဆိုပြန်သည်ကား လဒ္ဓဂုဏ လဒ္ဓဒေါသ နှစ်ဝါကျ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သည်။ ထိုကြောင့်—

ဒုဝိဓောပိ စေသ ရတ္တိပရိစ္ဆေဒံ သကလံ ဝါ ကေဒေသံ ဝါ အဇာနန္တသ္သ စ အသရန္တသ္သ စ တတ္ထ ဇေဝမတိကသ္သ စ ဒါတဗ္ဗော—

ဟုဆိုသော မာတိကာအဋ္ဌကထာ, စူဠဝါအဋ္ဌကထာတို့ကိုလည်းကောင်း၊

ဥပသမ္ပဒေတော ပဋ္ဌာယ ယတ္တကံ ကာလံ အဟံ သုဒ္ဓေါတိ ဇာနာတိ၊ တတ္တကံ အပနေတ္ဝာ တတော အဂဓေသရတ္တိ-ပရိစ္ဆေဒေ ကေတော ကတ္ဝာ ဒါတဗ္ဗံ ရိဝါသော စူဠသုဒ္ဓန္တော—

ဟုဆိုသော ခုဒ္ဒသိက္ခာ ဋီကာဃစ်, မူလသိက္ခာ ဋီကာသင်္ဘတို့ကို လည်းကောင်း ထောက်၍ ငါးရက်ဆယ်ရက် ဖုံးလွှမ်းသော အာပတ်ရှိခဲ့လျှင် ထမြောက်စေခြင်းငှါ သုဒ္ဓန်ပရိဝါသ်ကိုယူ၍ ငါးရက်ဆယ်ရက် ဝတ်ဆောက်ဘည်မူ ဖုံးလွှမ်းသော အာပတ်သည် လည်းကောင်း၊ ထိုငါးရက် ဆယ်ရက်အောက်အယုတ် ဖုံးလွှမ်းသော အာပတ်သည်လည်းကောင်း ရှိခဲ့လျှင် မာနတ်ထိုက်၍ ထမြောက်သည်။

ငါးရက်ဆယ်ရက်ကိုလွန်၍ ဖုံးလွှမ်းသောအာပတ်ရှိနေမူ မာနတ်မထိုက်။ အာပတ်မှ မထမြောက်ဟု သိန္ဒိဋ္ဌာန်ကျမှတ်ရာ၏။

သုဒ္ဓန်ပရိဝါသ်သာမဟုတ် အဂ္ဃသမောဓာန် ပရိဝါသ်ကိုလည်း ငါးရက်ဆယ်ရက်ယူ၍ ပတ်ဆောက်တည်မူ ငါးရက်ဆယ်ရက် ဖုံးလွှမ်းသော အာပတ်သာ မာနတ်ထိုက်၍ ထမြောက်သည်။ ထို ငါးရက်ဆယ်ရက်ကို လွန်၍ ဖုံးလွှမ်းသော အာပတ် ရှိနေမူ မာနတ်မထိုက်၊ အာပတ်မှ မထ မဖြောက်ကုန်။

ယခုကာလ ဝတ်ယူကြသည်မှာ အာပတ်သင့်သည်ဖြစ်အံ့၊ ထမြောက်စေခြင်းငှာ ယူကြသည်ဖြစ်မူ သုဒ္ဓန်ပရိဝါသ်နှင့် သာ၍သင့်လျော်သည်။ အာပတ်သင့်မှန်းသိ၍ ကြာမြင့်စွာဖုံးလွှမ်းသောအာပတ်၏ ညှဉ်အပိုင်းအခြားကိုသိမူ အဂ္ဃသမောဓာန်ယူခြင်းသည် သင့်မြတ်ပါ၏။ အာပတ်ရှိလျှင် တစမြောက်စေခြင်းငှာ ဓမတိကာရှိ၍ သုဒ္ဓန်ကိုမယူပဲ အဂ္ဃသမောဓာန်ကိုယူသော်လည်း ဖုံးလွှမ်းသော အာပတ်၏ ညှဉ်အပိုင်းအခြားကို အုပ်မိုးအောင် ပရိဝါသ် ဆောက်တည်မူ မာနတ်ထိုက်၍ အာပတ်မှ ထမြောက်သည်သာဖြစ်၏။

ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာကိုကြည့်၍ သုဒ္ဓန်ပရိဝါသ် ငါးရက်ဆယ်ရက်ယူသည်ကို ကဲ့ရဲ့တတ်ကြသည်။ ဤကဲ့သို့ မကဲ့ရဲ့သင့်၊ မကဲ့ရဲ့ထိုက်။ တပါးသောဋီကာကြီးတို့၌မဆို၊ ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာစကားကို ဆင်ခြင်အပ်သည်။ အဂ္ဃသမောဓာန်ဖြစ်စေ၊ သုဒ္ဓန်ဖြစ်စေ ဖုံးလွှမ်းသော အာပတ်ကို အုပ်မိုအောင် ဝတ်ဆောက်တည်မှုသာ လိုရင်းဖြစ်သည်ဟု မှတ်ရာ၏။

၉၈။ ပက္ခာဟပဋိစ္ဆန္နာယောဟုသာဆိုလျှင် အာပ်-မအာပ်

မေး။ ။အကြင်ရဟန်းသည် အဂ္ဃသမောဓာန်ပရိဝါသ်ကို တဆယ့်ငါးရက်ယူမူ ကောဟ ဒ္ဒိဟစသည်ကို မဆိုမူ၍ "အဟံ ဘန္တေ သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ ပက္ခာဟပဋိစ္ဆန္နာယော" ဟု ဆိုလျှင် ဆိုအပ်မည်နည်းလော။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ—

အထ ဒ္ဝိဟတိဟာဒိပဋိစ္ဆန္နာယောတိ ဒ္ဝိဟပဋိစ္ဆန်ံ တိဟပဋိ-စ္ဆန်ံ ဧတ္ထဟပဋိစ္ဆန်ံ ပဉ္စာဟပဋိစ္ဆန်ံ။ ပ။ စုဒ္ဒသာဟပဋိစ္ဆန္နဿိ ဧဝံ ယာဝ စုဒ္ဒသာဒိဝသာနိ ဒိဝသဝသေန ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။ ပဉ္စဒသဒိဝဆသ ပဋိစ္ဆန္နာယ ပက္ခပဋိစ္ဆန္နဿိ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။ တတော ယာဝ ကောနတ်ံ သတ်မော ဒိဝသော၊ တာဝ အတိဧက-ကပက္ခပဋိစ္ဆန္နဿိ။ တတော မာသပဋိစ္ဆန်ံ အတိဧကမာသပဋိ-စ္ဆန်ံ ဒ္ဝေမာသပဋိစ္ဆန်ံ အတိဧကဒ္ဝေမာသပဋိစ္ဆန်ံ တေမာသပဋိ စ္ဆန်ံ။ ပ။ အတိဧကေကာဒသမာသပဋိစ္ဆန္နဿိ ဧဝံ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။ သံဝစ္ဆရေ ပုဏ္ဏေ ကေ သံဝစ္ဆရံ ပဋိစ္ဆန္နဿိ။ တတော ပရံ အတိဧကသံဝစ္ဆရံ ဒ္ဝေသံဝစ္ဆရံ၊ ဧဝံ ယာဝ သဋ္ဌိသံဝစ္ဆရံ။ အတိဧကသဋ္ဌိသံဝစ္ဆရဿိ။ တတော ဝါဇ်ပေယျပိ ဝတ္ဝာ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ—

ဟု လာသော မာတိကာအဋ္ဌကထာ, စူဠဝါအဋ္ဌကထာတို့ကို ထောက်၍ အကြင်ရဟန်းသည် တညဉ့်ဖုံးလွှမ်းသောအာပတ်၊ နှစ်ညဉ့်ဖုံးလွှမ်းသော အာပတ်။ ပ။ တဆယ့်ငါးညဉ့်ဖုံးလွှမ်းသော အာပတ်တို့မရှိကုန်သည် ဖြစ်၍ တဆယ့်ငါးညဉ့်ဖုံးလွှမ်းသောအာပတ်တို့ကိုသာ ထင်မြင်စေလို၍ ငတ်ကိုယူမူ “ကောဟ ဒ္ဝိဟာ။ ပ။ စုဒ္ဒသာဟ” တို့ကို ဖျော်မူ၍ “အဟံ ဘန္တေ သမ္မဟုလာ သံဃဒိဿေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ ပက္ခာ-ဟပဋိစ္ဆန္နာယော” ဟု ဆိုအပ်သည်။

ထိုသို့ယူမူ တရက် ဖုံးလွှမ်းသော အာပတ်၊ နှစ်ရက် ဖုံးလွှမ်းသော အာပတ်။ ပ။ တဆယ့်လေးရက် ဖုံးလွှမ်းသော အာပတ်တို့ ရှိခဲ့လျှင် ဟိုအာပတ်တို့သည် မထင်မြောက်ကုန်။ တဆယ့်ငါးရက်ဖုံးလွှမ်းသော အာပတ်တို့သာ ထင်မြောက်ကုန်သည်။ ထိုသို့မဟုတ် တရက်နှစ်ရက်အစရှိသော တဆယ့်လေးရက်အထိ ဖုံးလွှမ်းသောအာပတ်တို့ရှိခဲ့လျှင် ထိုညဉ့် အစိတ်အစိတ်ဖုံးလွှမ်းသော အာပတ်တို့ကိုပါ ထင်မြောက်စေလိုမူ “အဟံ

ဘန္တေ သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ ကော-
ဟပ္ပဒိဋ္ဌန္နာယော ဒ္ဒိဟပ္ပဒိဋ္ဌန္နာယော။ ပ။ စုဒ္ဒသာဟပ္ပဒိဋ္ဌာယော ပက္ခာ-
ဟပ္ပဒိဋ္ဌန္နာယော''ဟု ဆိုအပ်သည်။ ထိုသို့ဆို၍ယူမူ ပက္ခအတွင်း တရက်
နှစ်ရက်စသည် ဖုံးလွှမ်းသောအာပတ်ပါ ထမြောက်သည်။

၉၉။ ရတ္တိစ္ဆေဒအင်္ဂါမျှား

မေး။ ။ပရိဝါသ်နေသောရဟန်း၏ ညဉ့်ပြတ်ခြင်းရတ္တိစ္ဆေဒအင်္ဂါ
အဘယ်မျှ ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ—

တယော ခေါ ဥပါလိ ပါရိဝါသိကဿ ဘိက္ခုနော ရတ္တိ-
စ္ဆေဒါ သဟဝါသော ဝိပ္ပဝါသော အနာရောစနာတိ—

ဟု ဟောတော်မူသော စုဋ္ဌဝါပါဠိတော်ကို ထောက်၍ဖြေ။

စုဋ္ဌဝါအဋ္ဌကထာ၌လည်း—

သဟဝါသောတိ ယှာယံ "ပကတတ္တေန ဘိက္ခုနာ သဒ္ဓိံ
ကေစ္ဆန္ဒေန" တိအာဒိနာ နယေန ဝုတ္တော ကေတော ဝါသော။
ဝိပ္ပဝါသောတိ ကေကဿဝ ဝါသော။ အနာရောစနာတိ
အာဂန္တုကာဒီနံ အနာရောစနာ။ တေသု တီသု ကေနကေန
ကာရဏေန ရတ္တိစ္ဆေဒေါ ဟောတိ—

ဟု ဖွင့်တော်မူသည်။

သဟဝါသောတိ၊ ဟူသည်ကား။ ပကတတ္တေန ဘိက္ခုနာ သဒ္ဓိ'
ကေစ္ဆန္ဒေတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော။ နယေန၊ နည်းဖြင့်။ ဝုတ္တော၊
ဟောတော်မူအပ်သော။ ကေတော၊ တပေါင်းတည်း။ ဝါ၊ အတူ။
ယှာယံ ယော အယံ ဝါသော၊ အကြင်ပကတတ်နှင့်အတူနေခြင်းသည်။
အံတို၊ ရှိ၏။ သော ဝါသော၊ ထိုနေခြင်းသည်။ သဟဝါသော၊
သဟဝါသမည်၏။ ဝိပ္ပဝါသောတိ၊ ကား။ ကေကဿဝ၊ ပကတတ်

ရဟန်းနှင့်ကင်းရှင် တယောက်တည်းသာလျှင်။ ဝါသော၊ နေခြင်းသည်။ ဝိပ္ပဝါသော၊ ဝိပ္ပဝါသမည်၏။ အနာဂရောစနာတိ၊ ကား။ အာဂန္တုကာဒီနံ၊ အာဂန္တုစသော ရဟန်းတို့ကို။ အနာဂရောစနာ၊ မကြားခြင်းတည်း။ ဧတေသု တီသု၊ ထိုသုံးပါးတို့တွင်။ ဧကေန ကာရဏေန၊ တခုခုသောအကြောင်းဖြင့်။ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ၊ ညဉ့်ပြတ်သည်။ ဟေဘာတိ ၏။

ထို့ကြောင့် ပရိဝါသ်ယူသောရဟန်း၏ ညဉ့်ပြတ်ခြင်းအင်္ဂါသည်-

(၁) သဟဝါသ၊
(၂) ဝိပ္ပဝါသ၊
(၃) အနာရောစန-

အားဖြင့် သုံးပါးရှိသည်။ ထိုသုံးပါးတို့တွင်-

(၁) အမိုးတူသောနေရာ၌ ပကတတ်ရဟန်းနှင့်အတူ အိပ်နေခြင်းသည် သဟဝါသမည်သည်။

(၂) ကျောင်းအာရာမ်တွင်း၌ ဆောက်တည်မူ ကျောင်းဥပစာ, အာရာမ်မူ ပြင်ပ၌ (ကျောင်းပြင်ပ၌) ထွက်၍ ဆောက်တည်မူ တဆယ့်နှစ်တောင် ဥပစာအရပ်မှ ပြင်ပ၌ ပကတတ်ရဟန်းနှင့်ကင်း၍ နေခြင်းသည် ဝိပ္ပဝါသမည်သည်။

(၃) အာဂန္တုကရဟန်းစသည်တို့ကိုမြင်၍ မကြားခြင်းသည် အနာရောစနမည်သည်။

ထိုသုံးပါးတို့တွင် တပါးပါးဖြစ်မူ ထိုညဉ့်ပြတ်သည်။ ဤသို့လျှင် ပရိဝါသ်ဆောက်ဟည်သော ရဟန်း၏ ပတ်ပျက်ခြင်း အင်္ဂါသုံးပါးရှိသည်။

၁၀၀။ ဒဏ်သားချင်းလည်း သဟဝါသဖြစ်ခြင်း

မေး။ ။သဟဝါသအင်္ဂါမူလာ ပကတတ်ရဟန်းနှင့်သာ သဟဝါသဖြစ်သည်ဟု မူတ်ရမည်လော။

ဖြေ။ ။ပကတတ်ရဟန်းနှင့်ဖြစ်စေ၊ ဝတ်ဆောက်တည်သောရဟန်းချင်းဖြစ်စေ သဟဝါသဖြစ်မူ ညဉ့်ပြတ်သည်သာ။

ဒေ့ဒဲ ပါရိဝါသိကာ သမဝဿာ ဧကော ပဌမံ နိပ္ပန္နော၊ ဧကော ဇာနန္တော၀ ပစ္ဆာ နိပ္ပဇ္ဇတိ။ ရတ္တိ ဆိဇ္ဇတို့၊ ဝတ္တဘေဒေ စ ဒုက္ကဋံ။ ပဌမံ နိပ္ပန္နဿ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ၀၊ နော ဝတ္တဘေဒေါ-ဟု ဆိုသော စုဋ္ဌ၀ါအဋ္ဌကထာကိုထောက်။

ဒေ့ဒဲ ပါရိဝါသိကာ၊ ပရိဝါသ်ဆောက်တည်သော ရဟန်းနှစ်ပါးတို့သည်။ သမဝဿာ၊ တူသော၀ါရှိကုန်၏။ ဧကော၊ တပါးသည်။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ နိပ္ပန္နော၊ အိပ်၏။ ဧကော၊ တပါးသည်။ ဇာနန္တော၀၊ သိလျက်သာလျှင်။ ပစ္ဆာ၊ နောက်၌။ နိပ္ပဇ္ဇတိ၊ အိပ်၏။ ရတ္တိ၊ ညဉ့်သည်။ ဆိဇ္ဇတိ၊ ပြတ်၏။ ဝတ္တဘေဒေ စ၊ ကျင့်ဝတ်ပျက်ခြင်းဌာလည်း။ ဒုက္ကဋံ၏။ ပဌမံ၊ စွာ။ နိပ္ပန္နဿ၊ အား။ ရတ္တိ ဧစ္ဆေဒေါ၀၊ ညဉ့်ပြတ်ရုံသာလျှင်။ ဟောတို့၊ ၏။ ဝတ္တဘေဒေါ၊ ဝတ်ပျက်သောဒုက္ကဋ်သည်။ နှ ဟောတိ၊ မဖြစ်။

၁၀၁။ သဟ၀ါသဖြစ်ထိုက်သော ဣရိယာပုထ်

မေး။ ။သဟ၀ါသအင်္ဂါအရ နေခြင်းမှာ အဘယ်ဣရိယာပုထ်ဖြင့် နေခြင်းကို မှတ်ရပါအံ့နည်း။

ဖြေ။ ။နိပ္ပန္န-သဒ္ဒါ, နိပ္ပဇ္ဇတိ-သဒ္ဒါတို့ဖြင့် အဋ္ဌကထာ၌ ပြတော်မူသောကြောင့် အိပ်သောဣရိယာပုထ်တခုကိုသာ သဟ၀ါသ၌ ယူအပ်သည်။

ထိုကြောင့် သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌-

သဟ၀ါသော‌တိ ဝုတ္တပ္ပကာရေ ဆန္နေ ဘိက္ခုနာ သဒ္ဓိံ သယနမေ၀ အဓိပ္ပေတံ၊ နှ သေသဣရိယာပထကပ္ပနံ-ဟု ဆိုတော်မူ၏။

သဟ၀ါသော‌တိ၊ ကား။ ဝုတ္တပ္ပကာရေ၊ ဆိုအပ်သော အပြားရှိသော။ ဆန္နေ၊ အမိုးရှိသောနေရာ၌။ ဘိက္ခုနာ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သယနမေ၀၊ လျောင်း၍အိပ်ခြင်းကိုသာလျှင်။ အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုရှိအပ်၏။

သေသက္ကရိယာပဒကပ္ပနံ၊ ကြင်းသော ထိုင်ခြင်း, ရပ်ခြင်း, သွားခြင်း ကွရိယာပုထ်ဖြင့်နေခြင်းကို။ န အာမိပ္ပေတံ၊ အပ်။

၁၀၂။ သဟဝါသဖြစ်ထိုက်သော ကေစ္ဆဉ္ဆနေရာများ

မေး။ ။သဟဝါသဖြစ်သော ကေစ္ဆဉ္ဆနေရာကို ကျောင်းနေရာ တို့၌သာ ယူရမည်လော။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ–

> နာ ဘိက္ခဝေ ပါရိဝါသိကေန ဘိက္ခုနာ ပကတတ္တေန ဘိက္ခုနာ သဒ္ဓိံ ကေစ္ဆဉ္ဆန္ဒ အာဝါသေ ဝတ္ထုပ္ပံ။ နာ ကေစ္ဆဉ္ဆန္ဒ အနာဝါသေ ဝတ္ထုပ္ပံ။ နာ ကေစ္ဆဉ္ဆန္ဒ အာဝါသေ ဝါ အနာ-ဝါသေ ဝါ ဝတ္ထုပ္ပံ–

ဟု ဟောတော်မူသော စူဠဝါ ပါဠိတော်ဖြင့်ဖြေ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပါရိဝါသိကေန၊ ပရိဝါသ်ယူသော။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ ပကတတ္တေန၊ သော။ ဘိက္ခုနာ်၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တူ။ ကေစ္ဆဉ္ဆန္ဒ၊ တူသောအမိုးရှိသော။ အာဝါသေ၊ ကျောင်း၌။ နာ ဝတ္ထုပ္ပံ၊ မနေအပ်။ ကေစ္ဆဉ္ဆန္ဒ၊ သော။ အနာဝါသေ၊ ကျောင်းမဟုတ်ရာ၌။ နာ ဝတ္ထုပ္ပံ၊ အပ်။ ကေစ္ဆဉ္ဆန္ဒ၊ သော။ အာဝါသေ ဝါ၊ ၌လည်းကောင်း။ အနာဝါသေ ဝါ၊ ၌လည်းကောင်း။ နာ ဝတ္ထုပ္ပံ၊ အပ်။

စူဠဝါ အဋ္ဌကထာ၌လည်း–

> ကေစ္ဆဉ္ဆန္ဒ အာဝါသေတိအာဒီသု အာဝါသော နာမ ဝသနတ္ထာယ ကတသေနာသနံ။ အနာဝါသော နာမ စေတိယ-ဃရံ ဗောဓိဃရံ သမ္မဥ္ဇနီအဋ္ဌကော ဒါရုအဋ္ဌကော ပါနီယ-မာဠဥော ဝစ္စကုဋီ ဒွါရကောဋ္ဌကောတိ ဧဝမာဒိ–

ဟု ဖွင့်တော်မူ၏။

ကေစ္ဆဉ္ဆန္ဒ အာဝါသေတိ အာဒီသု၊ အစရှိသည်တို့၌။ အာဝါသော နာမ၊ မည်သည်ကား။ ဝသနတ္ထာယ၊ နေခြင်းငှါ။ ကတသေနာသနံ၊

ပြုံအပ်သောကျောင်းနေရာတည်း။ အနာဝါသော နာမ၊ သည်ကား။ စေတိယဃဲရုံ၊ စေတီအိမ်။ ဗောဓိဃရုံ၊ ဗောဓိအိမ်။ သမ္မုဇ္ဇနီအဋ္ဌကော၊ တံမြက်စီးထားသော တဲကုပ်။ ဒါရုအဋ္ဌကော၊ ထင်းထားသော စင်။ ပါနီယမာဠော၊ ရေအိုးစင်။ ဝစ္စကုဋီ၊ ကျင်ကြီးအိမ်။ ဒန္တဝဏကော-ဋ္ဌကော၊ တံခါးမုခ်အိမ်။ ဣတိဧဝမာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသောနေရာတည်း။

ထိုသို့လာသော ပါဠို, အဋ္ဌကထာတို့ကိုထောက်၍ မည်သည့်နေရာမဆို အမိုးတူမူ ပရိဝါဝိသ်ဆောက်တည်သော ရဟန်းသည် ပကတတ်ရဟန်းနှင့်ဖြစ်စေ၊ ဝတ်ယူသောရဟန်းချင်းဖြစ်စေ အတူအိပ်လျှင် အိပ်သောခဏ၌ ထိုညဉ့်ပြတ်သည်၊ ဝတ္တာဘောဒဒုက္ကဋ်လည်း သင့်သည်။

၁၀၃။ သဟဝါသ မဖြစ်သောကျောင်း

မေး။ ။ပကတတ်ရဟန်းနှင့်ဖြစ်စေ၊ ဝတ်ယူသော ရဟန်းချင်းဖြစ်စေ အဘယ်သို့ အမိုးဖြင့် လွတ်ရာ၌ နေရပါအံ့နည်း။

ဖြေ။ ။တဆောင်သောကျောင်းနှင့် တဆောင်သော ကျောင်းမှာ တံစက်မြိတ်ရေကျရာအရပ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ လွတ်ကင်းအောင် အိပ်အပ် နေအပ်သည်။

မဟာအဋ္ဌကထာယဲ့ အဝိသေသေန ဥဒကပါတေန ဝါရိတဋ္ဌိဝုတ္တံ။ တသ္မာ နာနုပစာရေပိ ကေစ္ဆန္နေ နု ဝဋ္ဋတို့- ဟုဆိုသော စုဋ္ဌဝါအဋ္ဌကထာကိုထောက်။

မဟာအဋ္ဌကထာယံ၊ ဋ္ဌ။ အဝိသေသေန၊ ဥက္ခိတ္တကရဟန်း, ဝတ်ယူသောရဟန်းဟု အထူးမရှိ၊သာမညအားဖြင့်။ ဥဒကပါတေန၊တံစက်မြိတ်ရေကျရာအရပ်ဖြင့်။ ဝါရိတံ၊ အိပ်နေခြင်းကို တားမြစ်အပ်၏။ဣတိ၊သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နာနုပစာရေပိ၊ ဥပစာခြားသော်လည်း။ ကေစ္ဆန္နေ၊ အမိုးတူသောကျောင်း၌။ နု ဝဋ္ဋတို့၊ မအပ်။

ကက္လာ] သံဃာတစုဥ္ဒ် ဝတ်မဆောက်တည်တော့ပဲ ၁တ်ကြွားခြင်း ၂၆၁

အဝိသေသေနာတိ ပါရိဝါသိကဿ စ ဥက္ခိတ္တကဿ စ အဝိသေသေန–

ဟု သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ, ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာဘို့၌ ဖွင့်တော်မူသည်။

၁၀၄။ ဒုက်ဿဒျင်း ဧတ္ထမြင်ကလည်း ဝတ်ကြွားအပ်

မေး။ ။ပရိဝါသ်ယူသော ရဟန်းတို့ချင်း တွေ့မြင်ကြရာ ဝတ်ကို ကြွားရမည်လော။

ဖြေ။ ။ပရိဝါသ်ယူသော ရဟန်းတို့ချင်း တွေ့မြင်ကြသော်လည်း ဝတ်ကို ကြွားရမည်။

အာဂန္တုကေန အာဂန္တုကဿ အာရောစေတဗ္ဗန္တိ အဝိသေသေန ဝုတ္တတ္တာ သစေ ဒဋ္ဌ ပါရိဝါသိကာ ဂတဋ္ဌာနေ အညမညံ ပဿန္တိ၊ ဥဘောဟိပိ အာရောစေတဗ္ဗံ–

ဟုလာသော သာရတ္ထဒီပနီ, ဝဇိရဗုဒ္ဓိဋီကာတို့ကိုထောက်။

အာဂန္တုကေန် အာဂန္တုကဿ အာရောစေတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍။ အဝိသေသေန၊ သာမညအာဒြင့်။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဟောတော်မူသောကြောင့်။ ဒဋ္ဌ ပါရိဝါသိကာ၊ ပရိဝါသ်ယူသော ရဟန်း နှစ်ယောက်တို့သည်။ ဂတဋ္ဌာနေ၊ ရောက်ရာအရပ်၌။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ သစေ ပဿန္တိ၊ မြင်ကုန်အံ့။ ဥဘောဟိပိ၊ နှစ်ယောက်တို့သည်လည်း။ အာရောစေတဗ္ဗံ၊ ကြွားအပ်၏။

၁၀၅။ သံဃဘေဒစုဥ္ဒ် ဝတ်မဆောက်တည်ခင်းတော့ပဲ ၁တ်ကြွားခြင်း

မေး။ ။တခုသောကျောင်းတိုက်၌ သံဃာ နှစ်စုခန့်၍ တစုသော သံဃာတံဥ္စ် ဝတ်ကိုဆောက်တည်၍ ကြွားပြီးလျှင် တစုသော သံဃာတံဥ္စ် ဝတ်ကိုမဆောက်တည်ပဲ ကြွားအပ်ပါမည်လော။

ဖြေ။ ။တစုသောသံဃာ့ထံ၌ ဝတ်ကိုဆောက်တည်၍ ကြားပြီးဖြစ်သောကြောင့် တစုသောသံဃာ့ထံမှာ ကြားရာ ဝတ်ကိုမဆောက်တည်ပဲ ကြားသော်လည်း အပြစ်မရှိ။

အတ ရုက္ခမူလာဒီသု ဝိသုံ ဝိသုံ ဌိတာ ဟောန္တိ၊ တတ္ထ တတ္ထ ဂန္ဒွာ အာရောစေတပ္ပံ—
ဟုလာသော စုဋ္ဌဝါအဋ္ဌကထာကို ထောက်။

ရုက္ခမူလာဒီသု၊ သစ်ပင်ရင်းစသည်တို့၌။ ဝိသုံ ဝိသုံ၊ အသီးအသီး။ ဌိတာ၊ တည်နေကြကုန်သည်။ အထ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်အုံ။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုနေရာအရပ်၌။ ဂန္ဒွာ၊ ၍။ အာရောစေတပ္ပံ၊ ၏။

ဝတ်ကိုဆောက်တည်၍ ကြား၊ ပြီးမှ ရောက်လာသောရဟန်းကို ကြားရာ၌လည်း နည်းတူ ဝတ်ကို မဆောက်တည်ပဲသာ ကြားအပ်သည် ဟူ မှတ်လေ။

၁၀၆။ နှားထိုင်း, အိပ်ဝိုက်၍ အသံမကြားသော်လည်း ဝတ်မပျက်

မေး။ ။ဝတ်ကိုဆောက်တည်၍ ကြားသောအခါ နှားထိုင်းသော ရဟန်းပါ၍ မကြားသော်လည်းကောင်း၊ အိပ်တတ်သော ရဟန်းပါ၍ မကြားနသော်လည်းကောင်း ထိုဝတ်ပျက်မည်လော။

ဖြေ။ ။အသံကို ကြားလောက်သော တဆယ့်နှစ်တောင် အရပ်၌ စည်းဝေး၍နေသော ရဟန်းတို့အား ကြားစေလို၍ ဝတ်ကို ဆောက်တည်၍ ကြားရာ နှားထိုင်း၍ဖြစ်စေ၊ ဝိုက်မျဉ်း၍ဖြစ်စေ မကြားသော်လည်း ဝတ်မပျက်၊

သဉ္ဇိစ္စ အနာရောစေန္တသ္သ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ စ ဟောတိ၊
ဝတ္တဘေဒေ စ ဒုက္ကဋံ—
ဟုလာသော စုဋ္ဌဝါအဋ္ဌကထာကိုထောက်။

သဉ္ဇိစ္စ၊ မကြားလိုသောစေတနာရှိ၍။ အနာရောစေန္တသ္သ၊ မကြားသောရဟန်းအား သာလျှင်။ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ စ၊ ညဉ့်ပြတ်ခြင်းသည်လည်း။

စာလွှာနားထိုင်း၍, အိပ်ငိုက်၍အသံမကြားသော်လည်း ဝတ်မပျက် ၂၆၃

ဟောတိ၊ ၏။ ဝတ္ထဘေဒေ စ၊ ဝတ်ပျက်ခြင်း၌လည်း။ ဒုက္ကဋံ၊ ဒုက္ကဋ်
အာပတ်သင့်၏။

အသံမကြားနိုင်လောက်သောအရပ်၌ ရဟန်းကိုမြင်၍ ကြားစေလို
သော စေတနာရှိ၍ကြားသော်လည်း အရာမဟုတ်သောကြောင့် မကြား
ခဲ့မူ ညဉ့်ပြတ်သည်။ ဝတ္ထဘေဒဒုက္ကဋ် မသင့်ဟုမူတ်လေ။

သစေ ဝါယမန္တောပိ သမ္မာပုဏိတုံ ဝါ သာဝေတုံ ဝါ နု
သက္ကောတိ၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ ဟောတိ၊ နု ဝတ္ထဘေဒဒုက္ကဋံ—
ဟု လာသော စူဠဝါအဋ္ဌကထာကိုထောက်။

ဝါယမန္တောပိ၊ ဝေးရာအရပ်၌မြင်သောရဟန်းကို လိုက်၍ကြားအံ့ဟု
အားထုတ်၍ လိုက်ကြားသော်လည်း။ သမ္မာပုဏိတုံ ဝါ၊ မှီခြင်းငှါ
လည်းကောင်း။ သာဝေတုံ ဝါ၊ ကြားစေခြင်းငှါ လည်းကောင်း။
သစေ နု သက္ကောတိ၊ မစ္စမ်းနိုင်သည်ဖြစ်အံ့။ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ၊ ညဉ့်ပြတ်
သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝတ္ထဘေဒဒုက္ကဋ်၊ သည်။ နု ဟောတိ၊
မဖြစ်။

ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၌လည်း—

သစေ ဝါယမန္တောပိတိ ဇတ္ထ အဝိသယဘာဝံ ဥတ္တာ
အဝါယမန္တောပိ သဒ်ယ္ဟတိ—
ဟု ဆိုတော်မူ၏။

သစေ ဝါယမန္တော်ပိတိ ဇတ္ထ၊ ၌။ အဝိသယဘာဝံ၊ အရာမဟုတ်
သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဥတ္တာ၊ သိ၍။ အဝါယမန္တောပိ၊ အားမထုတ်
သည်ကိုလည်း။ သဒ်ယ္ဟတိ၊ ရေတွက်အပ်၏။

ပိန်ပဟာလက်ဝရဋီကာ၌ကား—

“သစေ ဝါယမန္တောပိ သမ္မာပုဏိတုံ ဝါ သာဝေတုံ ဝါ
နု သက္ကောတိ၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ ဟောတိ၊ နု ဝတ္ထဘေဒဒုက္ကဋံ”
ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဠိကို ဆောင်၍ ဝတ် ဆောက်တည်သော

ရဟန်းသည် ဝတ်ကြားသောအခါ ပကဲတတ်ရဟန်းက မကြားသည်ရှိသော် ဝတ္တဘေဒဒုက္ကဋ်သာ လွတ်သည်။ ညဉ်ပြတ်သည်–ဟု ဆိုတော်မူသည်။

ထိုစကားကို မကြားနိုင်လောက်သော သဝဏ္ဏပစာရဂဲကို လွန်သော နေရာ၌သာ အဋ္ဌကထာဆရာပြတော်မူသည်။ ကြားကောင်းသော သဝဏ္ဏပစာရအတွင်း၌ ကြားစေလို၍ ဝတ်ကို ဆောက်တည်၍ ကြားရာ ပကတတ်ရဟန်းက မကြားသော်လည်း ညဉ်မပြတ်သင့်ဟု ဝိနည်းတတ်သော ဆရာမြတ်တို့ မကြိုက်ကြကုန်။ သင့်ရာကို ဆင်ခြင်၍ယူ။

၁၀၇။ မာနတ်ညဉ်ပြတ်ခြင်းအင်္ဂါ ၄-ပါး

မေး။ ။မာနတ်ကျင့်သောရဟန်း၏ မာနတ်ညဉ်ပြတ်ခြင်း အင်္ဂါ အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ။တိုအမေးမှာ–

စတ္တာရော ခေါ် ဥပါလိ မာနတ္တစာရိကာဿ ဘိက္ခုနော ရတ္တိစ္ဆဒါ၊ ဃဟဝါသော ဝိပ္ပဝါသော အနာရောစနာ ဥိနေ ဂဏော စရတိတိ–

ဟု ဟောတော်မူသော စုဋ္ဌဝါပါဠိတော်ကိုထောက်၍ လေ့းပါးရှိသည်။

စုဋ္ဌဝါအင်္ဂကထာ၌လည်း–

ရတ္တိစ္ဆေဒဒသု ဥိနေ ဂဏေတိ ဇ္ဈတ္တ ဂဏောတိ စတ္တာရော ဝါ အတိရေကာ ဝါ။ တသ္မာ သစေပိ တီဟိ ဘိက္ခူဟိ သဒ္ဓိ ဝသတိ၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ ဟောတိ–

ဟု ဖွင့်တော်မူသည်။

ရတ္တိစ္ဆေဒဒသု၊မာနတ်ညဉ်ပြတ်ခြင်းတို့၌။ဥိနေ ဂဏေတိ ဇ္ဈတ္တ၊၌။စတ္တာရော ဝါ၊ လေးယောက်သောပကတတ်ရဟန်းတို့သည်လည်းကောင်း။ အတိရေကာ ဝါ၊ လေးယောက်ထက်လွန်သောပကတတ်ရဟန်းတို့သည်

လည်းကောင်း။ ဂဧကောတိ၊ ဂိုဏ်းမည်၏။ တာသ္မာ၊ ထိုဧကြောင့်။ တီဟိ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခူဟိ၊ ပကတတ်ရဟန်းတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သစေ ဝတ္တိ၊ နေသည်ဖြစ်အံ့။ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ၊ ညဉ့်ပြတ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။

သဟဝါသ, ဝိပ္ပဝါသ, အနာရောစနသုံးပါးမှာ ပရိဝါသ်နှင့်အတူ မူတ်လေ။

၁၀၈။ ပရိဝါသ်, မာနတ်ကျင့်ရာဌ် လိုအပ်ဒသေပကတတ်ရဟန်း

မေး။ ။ပရိဝါသ်ကျင့်သောအခါ ပကတတ်ရဟန်း အဘယ်မျှ မာနတ်ကျင့်သောအခါ ပကတတ်ရဟန်းအဘယ်မျှရှိမှ အပ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ—

အနေန ပစ္စူသသမယေ ဧကေန ဘိက္ခုနာ သဒ္ဓိံ အန္တောအရုဏောယံ ဝတ္တံ သမာဒိယိတ္ဝာ အာရောစေတဗ္ဗံ-

ဟူ၍လည်းကောင်း၊

သဗ္ဗန္တိမေန ပရိစ္ဆေဒေန စတူဟိ ဘိက္ခူဟိ သဒ္ဓိံ ပရိဝါသေ ဝတ္တပ္ပကာရံ ပဒေသံ ဂန္ဓွာ မာနတ္တံ သမာဒိယိတ္ဝာ အာရောစေတဗ္ဗံ—

ဟူ၍လည်းကောင်း လာသော မာတိကာအဋ္ဌကထာကို ထောက်၍ ပရိဝါသ် ဆောက်တည်သောရဟန်းမှာ ပကတတ် ရဟန်းတပါး ရှိလျှင် အပ်သည်။

မာနတ်ဆောက်တည်သောရဟန်းမှာ အယုတ်ဆုံး ပကတတ် ရဟန်း လေးပါးရှိမှ အပ်သည်။

အနေန၊ ဤပရိဝါသ်ဆောက်တည်သောရဟန်းသည်။ ပစ္စူသသမယေ၊ မိုးသောက်ယာမ်၌။ ဝါ၊ ပစ္ဆိမယာမ်၌။ ဧကေန၊ တပါးသော။ ဘိက္ခုနာ၊ ပကတတ်ရဟန်းနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ အတူ။ အန္တောအရုဏောယံ၊

အရုဏ်အတွင်းဥ်သာလျှင်။ ဝတ္တံ၊ ပရိဝါသ်ကို။ သမာဒိယိတ္ဝာ၊ ဆောက်တည်၍။ အာရောစေတဗ္ဗံ၊ ကြားအပ်၏။

သဗ္ဗန္တိမေန၊ အလုံးစုံအောက် ယုတ်သော။ ပရိစ္ဆေဒေန၊ အပိုင်းအခြားဖြင့်။ စတူဟိ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခူဟိ၊ ပကတတ် ရဟန်းတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ အတူ။ ပရိဝါသော၊ ပရိဝါသ်၌၊ ဝုတ္တပ္ပကာရံ၊ ဆိုအပ်သော အပြားရှိသော။ ပဒေသံ၊ အရပ်သို့။ ဂန္ဒွာ၊ သွား၍။ မာနတ္တံ၊ ကို။ သမာဒိယိတ္ဝာ၊ ၍။ အာရောစေတဗ္ဗံ၊ ကြားအပ်၏။

၁၀၉။ ပကတတ် ရဟန်းတပါးနှင့် မာနတ်ကျင့်ခြင်း

မေး။ ။မာနတ်ကျင့်သော်ရဟန်းသည် ပကတတ်ရဟန်း လေးပါးရှိသာ ကျောင်းတိုက်သို့သွား၍ မာနတ်ကိုဆောက်တည်၍ ကြားပြီးလျှင် ကိစ္စရှိ၍ မိမိနေရာကျောင်းတိုက်သို့ ပကတတ်ရဟန်းတပါးနှင့်ပြန်သွား၍ နေမူ အပ်ပါမည်ခုလော။

ဖြေ။ ။ထိုသို့ကျင့်သောရဟန်းသည် မအပ်။

အာရောစိတကာလတော ပဋ္ဌာယ ကေဉ္စိ ဘိက္ခုံ ဒွပေတ္ဝာ သေသေဟိ သတိ ကရဏီယေ ဂန္တုမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ အရုဏေ ဥဋ္ဌိတေ တဿ ဘိက္ခုဿ သန္တိကေ ဝတ္တံ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ။ သစေ သောပိ ကေနစိ ကမ္မေန ပုရေ အရုဏောယေဝ ဂစ္ဆတိ၊ အညိ ဝိဟာရတော နိက္ခန္တံ ဝါ အာဂန္တုကံ ဝါ ယံ ပဌမံ ပဿတိ၊ တဿ သန္တိကေ အာရောစေတ္ဝာ ဝတ္တံ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ။ အယဉ္စ ယသ္မာ ဂဏဿ အာရောစေတ္ဝာ ဘိက္ခူနဉ္စ အတ္ထိဘာဝံ သလ္လက္ခေတ္ဝာ ဝသ်။ တေနဿ ဥဒိန္နေ ဂဏော စရဏဒေါသော ဝါ ဝိပ္ပဝါသဒေါသော ဝါ နဟောတိ-

ဟုလာသော သမ္ဘစ္စယက္ခန္ဓက အဋ္ဌကထာကိုထောက်။ လိန်တဲ့ပကာသနီ ဋီကာ၌လည်း လာသည်။

အာရောစိတကာလတော၊ မာနတ်ကိုဆောက်တည်၍ ကြားပြီးသော အခါမှု။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ကေံ၊ သော။ ဘိက္ခုံ၊ ပကတတ်ရဟန်းကို။ ဌပေတ္ဝာ၊ ထားခဲ့၍။ သေသေဟိ၊ ကြွင်းသောပကတတ်ရဟန်းတို့သည်။ ကရဏီယေ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဂန္တုမိ၊ ပြန်သွားခြင်း ငှါလည်း။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ အရုဏေ၊ သည်း ဥဋ္ဌိတေ၊ တက်သည်ရှိသော်။ တဿ ဘိက္ခုဿ၊ ထိုနေရစ်သောရဟန်း၏။ သန္တိကေ၊ ၌။ ဝတ္တုံ၊ မာနတ် ကျင့်ဝတ်ကို။ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ၊ ချအပ်၏။ သောပိ၊ ထိုနေရစ်သောပကတတ် ရဟန်းတပါးသည်လည်း။ ကေနစိ၊ သော။ ကမ္မေန၊ အမှုကြောင့်။ ပုရေ အရုဏေယေဝ၊ အရုဏ်မတက်မီသာလျှင်။ သဧ ဂစ္ဆတိ၊ ပြန်သွား သည်ဖြစ်အံ့။ အညံ၊ တပါးသော။ ဝိဟာရတော၊ ကျောင်းတိုက်မှ။ နိက္ခန္တံ ဝါ၊ ထွက်သောရဟန်းကို လည်းကောင်း။ အာဂန္တုကံ ဝါ၊ အာဂန္တုရဟန်းကိုလည်းကောင်း။ ယံ၊ အကြင်ရဟန်းကို။ ပဌမံ၊ ရှေး ဦးစွာ။ ပဿတိ၊ ၏။ တဿ၊ ၏။ သန္တိကေ၊ ၌။ အာရောစေတွာ ၍၊ ဝတ္တုံ၊ မာနတ်ကို။ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ၊ ချအပ်၏။ အယဉ္စ၊ ဤမာနတ်ကျင့်သော ရဟန်းသည်လည်း။ ဂဏဿ၊ လေးပါးရှိသောဂိုဏ်းအား။ အာရော-စေတွာ၊ ၍။ ဘိက္ခူနဉ္စ၊ ပကတတ်ရဟန်းတို့အားလည်း။ အတ္ထိဘာဝံ၊ အတ္ထိနေခြင်းငှါကြားခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ သလ္လက္ခေတွာ၊ မှတ်၍။ ဝသိ၊ နေ၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ အဿ၊ ထို မာနတ်ကျင့်သောရဟန်း အား။ ဥဒ္ဒေ ဂဏော၊ ယုတ်သောဂိုဏ်းဌ။ စရဏဒေါသော ဝါ၊ ကျင့် သောအပြစ်သည် လည်းကောင်း။ ဝိပ္ပဝါသဒေါသော ဝါ၊ ပကတတ် ရဟန်းနှင့် ကင်း၍နေသော အပြစ်သည်လည်းကောင်း။ န ဟောတိ၊ မ့ဖြစ်။

အဓိပ္ပါယ်ကား— ကျောင်းတိုက်တွင်းဌ ရဟန်းများ၍ ကျောင်း အာရုံမ်ပြင်ပသို့ ပကတတ် ရဟန်းလေးပါးနှင့်သွား၍ မာနတ်ကိုဆောက် တည်၍ ကြားပြီးလျှင် ကိစ္စရှိ၍ ပကတတ် ရဟန်းတပါးကို ထားခဲ့၍ ကြွင်းသော ပကတတ်ရဟန်းတို့ ပြန်သွားကြသည်ရှိသော် ထားခဲ့သော ပကတတ်နှင့်နေ၍ အရုဏ်တက်သောအခါ ထို ရဟန်းထံဌ မာနတ်ကို ချ၍ ပြန်သွားရမည်။

ထိုနေရစ်သော ပကတတ်ရဟန်းသည်လည်း ကိစ္စရှိ၍ အရုဏ်မတက်မီ ပြန်သွားသည်ရှိသော် တပါးတည်းသာနေ၍ အရုဏ်တက်သော အခါ ကျောင်းသို့ပြန်လာ၍ ဦးစွာတွေ့မြင်သောရဟန်းကို ကြား၍ မာနတ်ကို ချအပ်သည်။ ထိုမာနတ်ကျင့်သော ရဟန်းသည်လည်း လေးပါးရှိသော ဂိုဏ်းအား အတူနေခြင်းငှါ ကြားခြင်းရှိသည်ကို မူတ်၍နေသောကြောင့် ညှဉ်မပြတ်ဟု ပြတော်မူသည်။

ထိုအဋ္ဌကထာ၌ ပကတတ်ရဟန်းတို့က ကိစ္စရှိ၍ ပြန်သွားရာ၌သာ အပ်ကြောင်းကို ပြတော်မူသည်ဖြစ်၍ မာနတ်ယူသောရဟန်းက ကိစ္စရှိ၍ ပကတတ်ရဟန်းလေးပါးနှင့်ကင်း၍ ပြန်သွားနေမူ မအပ်ဟု သန္နိဋ္ဌာန်ကျမှတ်။

ထိုကြောင့် ဝိမတိဝိနောဒနီ ဋီကာ၌–

> သောပိ ကောနစိ ကမ္မေန ပုရေ အရုဏေ ဧဝ ဂစ္ဆတီတိ ဣမိနာ အာရောစနာယ ကတာယ သဗ္ဗေသုပိ ဘိက္ခူသု ဗဟိဝိဟာရဂတေသု ဥဒေန ဂဏေ စရဏဒေါသော ဝါ နဟောတိ၊ အာရောစိတတ္တာ သဟဝါသသာတိ ဒဿေတိ–

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

သောပိ။ပ။ဂစ္ဆတီတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ အာရောစနာယ၊ ကြားခြင်းကို။ ကတာယ၊ ပြုအပ်သည်ရှိသော်။သဗ္ဗေသု၊ကုန်သော။ ဘိက္ခူသု၊ ပကတတ်ရဟန်းတို့လည်။ ဗဟိ၊ အာရာမ်ပမှ။ ဝိဟာရဂတေသု၊ ကျောင်းသို့ပြန်သွားကြကုန်သော်လည်း။ ဥဒေန ဂဏေ၊ ယုတ်သောဂိုဏ်း၌။ စရဏ-ဒေါသောဝါ၊ကျင့်သောအပြစ်သည်လည်းကောင်း။ဝိပ္ပဝါသဒေါသော ဝါ၊ ကင်း၍နေသောအပြစ်သည်လည်းကောင်း။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ သဟဝါသသာ၊ အဟူနေခြင်းဟူကြို၍။ အာရောစိတတ္တာ၊ ကြားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တဲ့သည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။

ခုဒ္ဒသိက္ခာ ဋီကာဟောင်း၌လည်း–

သစေ ပန တေန တေသံ အတ္ထိဘာဝံ ဒိဿာအာရောစိတေ
ပဂ္ဂမန္တိ၊ ဥိန ဂဏော စရဏဒေါသော နဟောတိတိ အဋ္ဌ-
ကထာသု ဝုတ္တံ ကိရ–

ဟု ဆိုတော်မူ၏။။

ပန၊ အထူးကိုပြဆိုအံ့။ တေန၊ ထိုမာနတ်ကျင့်သော ရဟန်းသည်။ တေသံ၊ ထိုပကတတ်ရဟန်းတို့၏။ အတ္ထိဘာဝံ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒိဿာ၊မြင်၍။ အာရောစိတေ၊ ကြားအပ်ပြီးသော်။ ပဂ္ဂမန္တိ၊ ပြန်သွားကြကုန်၏။ ဥိန ဂဏော၊ ယုတ်သောဂိုဏ်းဌ်။ စရဏဒေါသော၊ ကျင့်သောအဖြစ်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ အဋ္ဌကထာသု၊တို့၌။ ဝုတ္တံ ကိရ၊ ဆိုသတတ်။

ထိုဋ္ဌိကာဌ် အတူနေခြင်းငှါ ကြားပြီးဖြစ်သောကြောင့် ပကတတ် ရဟန်းတို့က ကိစ္စရှိ၍ ပြန်သွားရာဌ်သော အပြစ်မရှိကြောင်းကို ပြဆို တော်မူကြသည်ဖြစ်၍ မာနတ်ယူသောရဟန်းက အတူနေလို၍ ပကတတ် ရဟန်းရှိရာဌ်သွား၍ ကြားပြီးဖြစ်သော်လည်း မာနတ်ဆောက်တည်သော ရဟန်းက ကိစ္စရှိ၍ပြန်သွားမူ မအပ်ဧ၍။ မကြားမီကပင် ကြား၍ပြီးလျှင် မိမိနေရာသို့ ပြန်လိုသောစိတ်ဖြင့် ကြား၍ မာနတ် ဆောက်တည်သော ရဟန်းပြန်သွားရာဌ် ဆိုဖွယ်ရာမရှိ၊ မအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို သိလေ။

၁၁၀။ အရုဏ်တက်သောအခါ ဝတ်မကြေးပဲ့ချခြင်း

မေး။ ။ဝတ်ကို ဆောက်တည်၍ ကြားပြီးဖြစ်သော ပကတတ် ရဟန်းထံ၌ အရုဏ်တက်၍ချသောအခါ မကြေးပဲ့အပ်ပါမည်လော။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ–

အရုဏော ဥဒ္ဒိတေ တဿ သန္တိကေ ဝတ္ထံ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ–

ဟု လာသော မာတိကာအဋ္ဌကထာပါဌ်ကို ထောက်၍ အရုဏ်တက်၍ ချသောအခါ ကြားပြီးသော ပကတတ်ရဟန်းထံ၌ဖြစ်မူ မကြေးပဲ့ချသော်လည်း အပ်သည်။

အရုဏော၊ သည်။ ဥဋ္ဌိတော၊ တက်သည်ရှိသော်။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ သန္တိကော၊ ၌။ ဝတ္တံ၊ ပရိဝါသ်ကို။ နိက္ခိပ်တဗ္ဗံ၊ ချအပ်၏။

၁၁၁။ မက္ကြားရသေးသောရဟန်းထံ၌ ဝတ်မကြားပဲခံခြင်း

မေး။ ။မက္ကြားရသေးသော ပကတတ်ရဟန်းထံ၌မကြားပဲ ချမိသော် ညဉ့်ပြတ်သည်ဟု မှတ်ရမည်လော။

ဖြေ။ ။မက္ကြားရသေးသော ပကတတ်ရဟန်းထံ၌ မကြားပဲချမိသော်လည်း ညဉ့်မပြတ်၊ ဝတ္တာဘေဒဒုက္ကဋ်သာသင့်သည်။

တဿ အာရောစေတ္ဝာ နိက္ခိပိတဗ္ဗန္တိ အနာရောစေန္တသ္သ ဒုက္ကဋံ သိယာ။ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ နာ တု ရတ္တိစ္ဆေဒံ သန္ဓာယ။ ဣတရထာ ဟိ ဝိဟာရသီမပရိယာပန္နာနံ သဗ္ဗေသံ ဘိက္ခူနံ အာရောစေတ္ဗာတိ ဝဒေယျ—

ဟု ဆိုသော ဝိနယတ္ထမဉ္ဉူသာမည်သော လီနတ္ထပုကာသနီ ဋီကာကို ထောက်။

တဿ၊ ထိုမကြားရသေးသော ပကတတ်ရဟန်းအား။ အာရောစေတ္ဝာ၊ ကြား၍။ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ၊ ချအပ်၏။ ဣတိ ဇွတ်၊ ဤအဋ္ဌကထာစကား၌။ အနာရောစေန္တသ္သ၊ မကြားသောရဟန်းအား။ ဒုက္ကဋ်၊ ဝတ္တာဘေဒဒုက္ကဋ်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တံ၊ ထိုဒုက္ကဋ်အာပတ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ရတ္တိစ္ဆေဒံ၊ ညဉ့်ပြတ်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ နာ ဝုတ္တံ၊ မဆိုအပ်။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဣတရထာ၊ ဤမူတပါးသောအခြင်းအရာအား ဖြင့်။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်သည်ရှိသော်။ ဝိဟာရသီမပရိယာပန္နာနံ၊ ဥပစာရသီမ်၌ အကျုံးဝင်ကုန်သော။ သဗ္ဗေသံ ဘိက္ခူနံ၊ အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့အား။ အာရောစေတ္ဗာ၊ ၍။ ဇွတ်၊ သို့။ ဝဒေယျ၊ ဆိုရာ၏။

၁၁၂။ ကြားပြီးသောရဟန်းထံ၌ မာနတ် မကြားပဲချခြင်း

မေး။ ။မာနတ်ကိုအယုတ်အားဖြင့် လေးပါးသော ပကတတ်ရဟန်းတို့ဖြင့် ဆောက်တည်၍ကြားပြီးလျှင် အရဏ်တက်၍ချသောအခါ ထိုကြားပြီးသော ပကတတ်ရဟန်း လေးပါးတို့တွင် တပါးပါးသော ပကတတ်ရဟန်းထံ မာနတ်ကိုမကြားပဲ့ချမူ အပ်ပါ့မည်လော။

ဖြေ။ ။ကြားပြီးသော ပကတတ်ရဟန်းတို့တွင် တပါးပါးသော ပကတတ်ရဟန်းထံ၌ မာနတ်ကို အရဏ်တက်သောအခါ မကြားပဲ ချသော်လည်း အပ်သည်။

ဧဝံ အာဝုတ္တိဝသေန ကမ္မဝါစံ ကတ္တာ ဒိန္နေ မာနတ္တေ "ဧဝမေတံ ဓာရယာမိ" တိ ကမ္မဝါစာပရိယောသာနေ မာဠကဿမေဝ "မာနတ္တံ သမာဒိယာမိ ဝတ္တံ သမာဒိယာမိ" တိ ဝိတ္ထာနယေန ဝတ္တံ သမာဒါတဗ္ဗံ။ ဝတ္တံ သမာဒိယိတ္ဝာ တတ္ထဝ သံဃဿ အာရောစေတဗ္ဗံ။ အာရောစေတ္ဝာ သစေ နိက္ခိပ်တု-ကာမော ဝုတ္တနယေနေဝ သံဃမ္ဗဒ္ဓေ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ။ မာဠကတော ဘိက္ခူသု နိက္ခန္တေသု ကေဿပိ သန္တိကေ နိက္ခိပိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ မာဠကတော နိက္ခမိတ္ဝာ သတိံ ပဋိလဘန္တေန သဟ ဂစ္ဆန္တဿ သန္တိကေ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ။ သစေ ဿောပိ ပက္ကန္တော အညဿ ယဿ မာဠကေ နာရောစိတံ၊ တဿ အာရောစေတ္ဝာ နိက္ခိပိ-တဗ္ဗံ။ နိက္ခိတ္တကာလတော ပကတတ္တဋ္ဌာနေ တိဋ္ဌတိ။

သစေ အပ္ပဘိက္ခုကော ဝိဟာရော ဟောတိ၊ သဘာဂဘိက္ခူ၊ ဝဿန္တိ၊ ဝတ္တံ အနိက္ခိပိတ္ဝာ အန္တောဝိဟာရေယေဝ ရတ္တိယော ဂဏှေတဗ္ဗာ။ အထ နံ သက္ကာ ဿောဓေတုံ၊ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝတ္တံ နိက္ခိပိတ္ဝာ ပုစ္ဆိဿာမယေ စာဟံ ပဋ္ဌာ ဝါ ဘိက္ခူဟိ သဒ္ဓိံ ပရိက္ခိတ္တာသု ဝိဟာရသု ပရိက္ခေပတော, အပရိက္ခိတ္တာသု ပရိက္ခေပါရဟတော ဒွေ လေဍ္ဍုပါတေ အတိက္ကမိတ္ဝာ မဟာ-မဂ္ဂတော ဩက္ကမ္မ ဂုမ္ဗေန ဝါ ဝတိယာ ဝါ ပဋိစ္ဆန္နဋ္ဌာနေ

နိသီဒိတ္ဝာ အန္တောအရုဏေယေဝ ဝုတ်တံနယေန ဝတ်တံ သမာဒိ-
ယိတ္ဝာ အာရောစေတပ္ပံ။ သစေအညော ကောစိ ဘိက္ခု ဧနနစိ-
ဒေဝ ကရဏီယေန တံ ဌာနံ အာဂစ္ဆတိ၊ သစေ သေ တံ ပဿတိ၊
သဒ္ဒံ ဝါဿသုဏာတိ၊ အာရောစေတပ္ပံ။ အနာရောစေန္တသဲ
ရတ္တိစ္ဆေဒဒု၊ စေဝ ဝတ်ဘေဒေါ စ။ အထ ဒုါဒသဟတ်ထံ
ဥပစာရံ သြက်ကမိတ္ဝာ အဇာနန္တသေဝ ဂစ္ဆတိ၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ
ဟောတိ ဇေ။ ဝတ်ဘေဒေါ ပန နတ်ထိ။

အာရောစိတကာလတော စ ပဋ္ဌာယ ကံ့ ဘိက္ခုံ ဌပေတ္ဝာ
သေသေဟိ သတိ ကရဏီယေ ဂန်္ထုမိ ဝဋ္ဋတိ။ အရုဏော
ဥဋ္ဌိတေ တာဿ ဘိက္ခုဿ သန္တိကေ ဇတ်တံ နိက္ခိပိတပ္ပံ။ သစေ
သောပိ ကေနစိ ကမ္မေန ပုရေ အရုဏောယေဝ ဂစ္ဆတိ၊ အညံ
ဝိဟာရတော နိက္ခန်တံ ဝါ အာဂန်တုကံ ဝါ ယံ ပဌမံ ပဿတိ၊
တာဿ သန္တိကေ အာရောစေတ္ဝာ ဝတ်တံ နိက္ခိပိတပ္ပံ။

အယဉ္စ ယသ္မာ ဂဏဿိ အာရောစေတ္ဝာ ဘိက္ခုုနဉ္စ
အတ္ထိဘာဝံ သလ္လက္ခေတ္ဝာ ဝသိ၊ တေနဿ ဥဒေန ဂဏော
စရဏဒေါသော ဝါ ဝိပ္ပဝါသဒေါသော ဝါ နာ ဟောတိ။
သစေ နာ ကိဉ္စိ ပဿတိ၊ ဝိဟာရံ ဂန္ဒွာ အတ္တနာ ဂတဘိက္ခုုသု
နေဿ သန္တိကေ နိက္ခိပိတပ္ပန္တိ မဟာသုမတ္ထေရော အာဟ။
မဟာပဒုမတ္ထေရော ပန ယံ ပဌမံ ပဿတိ၊ တာဿ အာရော-
စေတ္ဝာ နိက္ခိပိတပ္ပံ။ အယံ နိက္ခိတ္တဝတ္တသ္မ ပရိဟာရော တိ
အာဟ—

ဟုလာသော သမုစ္စယက္ခန္ဓက အဋ္ဌကထာကိုထောက်။

ထိုအဋ္ဌကထာ၌ "အရုဏော ဥဋ္ဌိတေ တသ္သ ဘိက္ခုဿ သန္တိကေ
ဝတ်တံ နိက္ခိပိတပ္ပံ" ဟူသောပါဠိဖြင့် မာနတ်ကို အရုဏ်တက်၍ ချသော
အခါ ကြားပြီးသော ပကတတ်ရဟန်းတို့တွင် တပါးပါးထံ၌ မကြားပဲ
ချသော်လည်း အပ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြတော်မူ၏။ "ယံ ပဌမံ ပဿတိ၊

တဿ အာရောစေတ္ဆာ နိက္ခိပိတပ္ပံ" ဟူသော ပါဠိဖြင့် မကြားရသေး သော ပကတတ်ရဟန်းထံချမူ မာနတ်ကို ကြား၍ ချရမည်ဟု ပြတော်မူသည်။

အဋ္ဌကထာ အနက်ကား–ဧဝံ၊ သို့။ အာယတ္တိဝသေန၊ ဖြင့်။ ကမ္မဝါစံ၊ ကို။ ကတ္ဆာ၊ ၍။ မာနတ္တော၊ ကို။ ဒိန္နေ၊ သော်။ ဧဝမေတံ ဓာရယဲဝမိတိ၊ ဟူ၍။ ကမ္မဝါစာပရိယောသာနေ၊ ၌။ မာဥ္ဇကသိမာယမေဝ၊ ခဏ္ဍသိမ် အပြင်၌သာလျှင်။ မာနတ္တံ သမာဒိယာမိ၊ ဝတ္တံ သမာဒိယာမိတိ၊ ဟူ၍။ စုတ္တာနယေန၊ ဖြင့်။ ဝတ္တံ၊ မာနတ်ဝတ်ကို။ သမာဒါတဗ္ဗံ၊ ဆောက်တည်အပ်၏။ ဝတ္တံ၊ ကို။ သမာဒိယိတ္ဝာ၊ ၍။ တတ္ထေဝ၊ ထို ခဏ္ဍသိမ်အပြင်၌သာလျှင်။ သံဃဿ၊ အား။ အာရောစေတဗ္ဗံ၊ ၏။ အာရောစေတ္ဝာ၊ ၍။ နိက္ခိပိတုကာမော၊ ချလိုသည်။ သစေ ဟောတိ၊ ဖြစ်အံ့။ စုတ္တာနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ သံဃမဇ္ဈေ၊ ၌။ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ၊ ချအပ်၏။ မာဥ္ဇကတော၊ ခဏ္ဍသိမ်အပြင်မှ။ ဘိက္ခူသု၊ တို့သည်။ နိက္ခဒ္ဓန္တိသု၊ ထွက်သွားကုန်သည် ရှိသော်။ ကေသုပိ၊ တယောက်သော ရဟန်း၏လည်း။ သန္တိကေ၊ ၌။ နိက္ခိပိတုံ၊ ချခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ မာဥ္ဇကတော၊မှ။ နိက္ခိပိတ္ဝာ၊ ၍။ သတိံ၊ ချလိုသောသတိကို။ ပဋိလဘဒ္ဓန္တေန၊ ရသဖြင့်။ သဟ၊ ဂစ္ဆန္တဿ၊ အတူသွားသော ရဟန်း၏။ သန္တိကေ၊ ၌။ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ၊၏။ သော်ပိ၊ ထိုရဟန်းသည်လည်း။ ပက္ကန္တော၊ သွားသည်။ စေ ဟောတိ၊ အံ့။ အညဿ၊ သော။ ယဿ၊ ရဟန်းအား။ မာဥ္ဇကော၌။ နာရောစိတံ၊ မကြားအပ်။ တဿ၊ ထိုရဟန်းအား။ အာရောစေတ္ဝာ၊ ၍၊ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ၊ ၏၊

အပဘိက္ခုကော၊ ရဟန်းနည်းသော။ ဝိဟာရော၊ ကျောင်းတိုက်သည်။ သစေ ဟောတိ၊ ဖြစ်အံ့။ သဘာဝဘိက္ခူ၊ သဘောတူသော ရဟန်းတို့သည်။ ဝဿန္တိ၊ နေကုန်၏။ ဝတ္တံ၊ မာန်တဝတ်ကို။ အနိက္ခိပိတ္ဝာ၊ ၍။ အန္တောဝိဟာရေယေဝ၊ ကျောင်းတွင်း၌သာလျှင်။ ရတ္တိယော၊ တို့ကို။ ဂဏေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ သောဓေတုံ၊ သုတ်သင်ခြင်းငှါ။ အထ နသက္ကာ ဟောန္တိ၊ မတတ်နိုင်ကုန်သည် ဖြစ်ကုန်အံ့။ စုတ္တာနယေ-

နေဝ၊ သာလျှင်။ ဝတ္တံ၊ မာနတ်ဝတ်ကို။ နိက္ခိပိတ္ဝာ၊ ချ၍။ ပစ္ဆူသ-
သမယေ၊ မိုးသောက်ထအခါ၌။ ဝါ၊ ပစ္ဆိမယာမ်၌။ စတူဟိ ဝါ၊ လေး
ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပဉ္စဟိ ဝါ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခူဟိ ပကတတ်
ရဟန်းတို့နှင့်။ ဘဒ္ဒိ၊ ဝ်ကွ။ ပရိက္ခိတ္တာဿ၊ အရံရှိသော။ ဝိဟာရဿ၊ ၏။
ပရိက္ခေပတော၊ အရံမူ။ အပရိက္ခိတ္တာဿ၊ မရှိသော။ ဝိဟာရဿ၊ ၏။
ပရိက္ခေပါရဟတော၊ အရံထိုက်ရာမှ။ ဒွေ လေဋ္ဌုပါတော၊ ခဲနှစ်ကျတို့ကို။
အတိက္ကမိတ္ဝာ၊ လွန်၍။ မဟာမဂ္ဂတော၊ ခရီးမမှ၊ သြက္ကမ္မ၊ ဖဲ၍။ ဂုမ္ဗေန
ဝါ၊ ခုံပိတ်ပေါင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝတိယာ ဝါ၊ စည်းစောင်ရန်း
ဖြင့်လည်းကောင်း။ ပဋိစ္ဆန္နဋ္ဌာနေ၊ ဖုံးကွယ်ရာအရပ်၌။နိသီဒိဘ္ဝာ၊နေ၍။
အန္ဓော်အရဏေယော၊ အရဏ်အတွင်း၌သာလျှင်။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။
ဝတ္တံ၊ မာနတ်ဝတ်ကို။သမာဒိယိဘ္ဝာ၊၍။ အာရောစေတဗ္ဗံ၊၏။ အညော၊
သော။ ကောစိ၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ကေနစိဒေဝ ကရဏီယေန၊
တစုံတခု ပြုဖွယ်ကိစ္စဖြင့်။ တံ ဌာနံ၊ ထိုအရပ်သို့။ သစေ အာဂစ္ဆတိ၊
လာသည်ဖြစ်အံ့။ သေ ဇော၊ ထိုမာနတ်ယူသောရဟန်းသည်။ တံ၊
ထိုရဟန်းကို။ သစေ ပဿတိ၊ မြင်သည်ဖြစ်အံ့။ အာသာ၊ ထိုလာသော
ရဟန်း၏။ သန္ဒိဝါ၊ ကိုလည်း။ သုဏာတိ၊ ကြားအံ့။ အာရောစေ-
တဗ္ဗံ၊ ၏။ အနာရောဇေန္တသာ၊မကြားသေးရဟန်းအား။ရတ္တိစ္ဆေဒေါစ၊
သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝတ္တာဘေဒေါစ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊
၏။ ဒွါဒသဟတ္ထံ၊ တဆယ့်နှစ်တောင်ရှိသော။ ဥပစာရံ၊ ဥပစာအရပ်သို့။
သြက္ကမိတ္ဝာ၊ သက်ဝင်၍။ အဇာနန္တသော၊ မာနတ်ကျင့်သောရဟန်း
မသိပဲသာလျှင်။ အထ ဂစ္ဆတိ၊ သွားအံ့။ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ၊ သည်။ ဟောတိ
ဇော၊ ယောတည်း။ ဝတ္တာဘေဒေါ ပန၊ ဒုက္ကဋ်သည်ကား။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

အာရောစိတကာလတော စ၊ကြားပြီးသောအခါမူသာလျှင်၊ပဋ္ဌာယ၊
၍။ ကုံ၊ ဘိက္ခု၊ ပကတတ်ရဟန်းကို။ ဌပေတ္ဝာ၊ ထားခဲ့၍။ သေသေဟိ၊
ကြွင်းသော ပကတတ်ရဟန်းတို့သည်။ ကရဏီယော၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စသည်။
သတိ၊ သော်။ ဂန္တုမ္ပိ၊ သွားခြင်းငှာလည်း။ ဝဋ္ဋတိ၊ ၏။ အရဏော၊
သည်။ ဥဋ္ဌိတော၊ ရှိသော်။ တဿ ဘိက္ခုဿ၊ ၏။ သန္တိကေ၊ ၌။ ဝတ္တံ၊
မာနသ်ဝတ်ကို။ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ၊ ၏။ သော်ပိ၊ ရဟန်းသည်လည်း။ ကေနစိ

ကမ္မေန၊ တစုံတခုအမှုကြောင့်။ ပုရေ အရှေ့ကေယော၀၊ အဂ္ဂတ်မတက်မီ သာလျှင်။ သစေ ဂစ္ဆတိ၊ သွားပြန်သည် ဖြစ်အံ့။ အည်၊ သော။ ဝိဟာရတော၊ မှ။ နိက္ခန္တံ ဝါ၊ ထွက်သောရဟန်းကို လည်းကောင်း။ အာဂန္တုကံ ဝါ၊ ရဟန်းကိုလည်းကောင်း။ ယံ၊ ရဟန်းကို။ ပဌမံ၊ စွာ။ ပဿတိ၊ ၏။ တဿ၊ ၏။ သန္တိကေ၊ ၌။ အာရောစေတွာ၊ မာနတ်ကို ကြား၍။ ဝတ္တုံ၊ မာနတ်ကို။ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ၊ ၏။

အယဉ္စ၊ ရဟန်းသည်လည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂဏဿ၊ လေးပါး ရှိသောဂိုဏ်းအား။အာရောစေတွာ၊၍။ ဘိက္ခု။နဉ္စ၊ ရဟန်းတို့အား လည်း။ အတ္ထိဘာဝံ၊ ကြားခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ သလ္လက္ခေတွာ၊ ၍။ ဝသိ၊ နေ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အဿ၊ ရဟန်းအား။ ဥဒ္ဒေသံ ဂဏော၊ လေးပါး အောက် ယုတ်သောဂိုဏ်း၌။ စရဏဒေါသော၊ ကျင့်သောအပြစ်သည် လည်းကောင်း။ ဝိပ္ပဝါသဒေါသော ဝါ၊ ကင်း၍နေသော အပြစ်သည် လည်းကောင်း။ န ဟောတိ၊မဖြစ်။ ကိဉ္စိ၊တစုံတယောက်သောရဟန်းကို။ သစေ နု ပဿတိ၊ မမြင်သည်ဖြစ်အံ့။ ဝိဟာရံ၊ သို့။ ဂန္ဒွာ၊ သွား၍။ အတ္တာနဉ္စ၊ မိမိနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊အတူ။ ဂတဘိက္ခု။သု၊ သွားသောရဟန်းတို့တွင်။ ကေသု၊ တယောက်သောရဟန်း၏။ သန္တိကေ၊ ၌။ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ မဟာသုမတ္ထေရော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။

မဟာပဒုမတ္ထေရော ပန၊ သည်ကား။ ယံ၊ အကြင်ရဟန်းကို။ ပဌမံ၊ စွာ။ ပဿတိ၊ ၏။ တဿ၊ အား။ အာရောစေတွာ၊ ၍။ နိက္ခိဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။ အယံ၊ ဤသို့ပြုခြင်းသည်။ နိက္ခိတ္တဝတ္တာဿ၊ နိက္ခိတ္တဝတ် စောင့်သော ရဟန်း၏။ ပရိဟာရော၊ အစောင့်အရှောက် မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။

မာတိကာ အဋ္ဌကထာ၌လည်း-

အနေန ပစ္စုဿသမယေ ဂကေန ဘိက္ခုနာ သဒ္ဓိံ ပရိက္ခိ-တ္တာဿ၊ ဝိဟာရဿ ပရိက္ခေပတော, အပရိက္ခိတ္တာဿ ပရိက္ခေပါ-ရဟဉ္စာနတော ဒွေ လေဍ္ဍုပါတေ အတိက္ကမိတ္ဝာ မဟာမဂ္ဂတော

သြက္ကမ္မ ဂုဏ်မှန် ဝါ ဝတိယာ ဝါ ပဋိစ္ဆန္နဋ္ဌာနေ နိသီဒိတ္ဝာ အန္ဓောအရုဏကယော ဝတ္တံ သမာဒိယိတ္ဝာ အာရောစေတဗ္ဗံ။ ယမို အညံ ဘိက္ခုံ ပဿတိ၊ တဿပိ အာရောစေတဗ္ဗမေဝ။ အရုဏော ဥဋ္ဌိတေ တဿ သန္တိကေ ဝတ္တံ နိက္ခိပိတ္ဝာ ဝိဟာရံ ဂန္တဗ္ဗံ။ သစေ သော ပုဂ္ဂလ အရုဏောယော ဂေနုစိ ကရဏီယေန ဂတော ဟောတိ၊ ဝိဟာရံ ဂန္ဒွာ ယံ သဗ္ဗပဌမံ ဘိက္ခုံ ပဿတိ၊ တဿ အာရောစေတ္ဝာ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ။

သဗ္ဗန္တိမေန ပရိစ္ဆေဒေန စတူဟိ ဘိက္ခူဟိ သဒ္ဓိ ပရိဝါသေ စုတ္တပုကာရံ ပဒေသံ ဂန္ဒွာ "မာနတ္တံ သမာဒိယာမိ၊ ဝတ္တံ သမာဒိယာမိ" တိ သမာဒိယိတ္ဝာ နေသံ အာရောစေတ္ဝာ တတော တေသု ဂတေသု ဝါ အဂတေသု ဝါ ပုရိမနယေနေဝ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ—

ဟ ဆိတော်မ၏။

ထိုအဋ္ဌကထာ၌ "အရုဏော ဥဋ္ဌိတေ တဿ သန္တိကေ ဝတ္တံ နိက္ခိပိတ္ဝာ ဝိဟာရံ ဂန္တဗ္ဗံ" ဟူသောပါဌ်ဖြင့် အရုဏ်တက်၍ ပရိဝါသ်ကို ချသော ဧကဒါ ကြားပြီးသောရဟန်းထံ၌ မကြားပဲချအပ်သည်ဟုပြတော်မူသည်။

"သစေ သော ပုဂ္ဂလ အရုဏောယော ကေနုစိ ကရဏီယေန ဂတော ဟောတိ၊ ဝိဟာရံ ဂန္ဒွာ ယံ သဗ္ဗပဌမံ ဘိက္ခုံ ပဿတိ၊ တဿ အာရောစေတ္ဝာ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ" ဟူသောပါဌ်ဖြင့် အရုဏ်ဘက်၍ ပရိဝါသ်ကို ချသောအခါ မကြားရသေးသော ရဟန်းထံ၌ဖြစ်မူ ကြား၍ချအပ်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။

"နေသံ အာရောစေတ္ဝာ တတော တေသု ဂတေသု ဝါ အဂတေသု ဝါ ပုရိမနယေနေဝ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ" ဟူသောပါဌ်ဖြင့် မာနတ်ဆောတ်တည်သော ရဟန်းသည်လည်း အရုဏ်တက်၍ချသောအခါ ဧရိဝါသ်နည်းတူ ကြားပြီးသော ပကတတ် ရဟန်းထံ၌ မာနတ်ကို မကြားပဲ ချအပ်သည်။ မကြားသေးသော ပကတတ်ရဟန်းထံ၌ဖြစ်မူ မာနတ်ကို ကြား၍ချအပ်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။

ဝိနယတ္ထမဉ္ဉုသာမည်သော လီနတ္ထပကာသနီဋီကာ၌–

တာသာ အာရောစေတ္ဝာ နိက္ခိပိတဗ္ဗန္တိ အနာရောစေန္တိဿ ဒုက္ကဋံ သိယာ။ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ နာ တု ရတ္တိစ္ဆေဒံ သန္ဓာယ။ ဣကရထာ ဟိ ဝိဟာရသီမပရိယာပန္နာနံ သဗ္ဗေသံ အာရောစေတ္ဝာတိ ဝဒေယျ။ အာရောစိတကာလတော ပဋ္ဌာယ ကေဘိက္ခုံ ဌပေတ္ဝာ သေသေဟိ သတိ ကရဏီယေ ဂန္တုမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ အရုဏေ ဥဋ္ဌိတေ တာသာ ဘိက္ခုဿ သန္တိကေ ဝတ္တံ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ။ သစေ သောပိ ကေနစိ ကဇမ္မေန ပုရေ အရုဏေယေဝ ဂစ္ဆတိ၊ အညံ ဝိဟာရတော နိက္ခန္တံ ဝါ အာဂန္တုကံ ဝါ ယံ ပဌမံ ပဿတိ၊ တာသာ သန္တိကေ အာရောစေတ္ဝာ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ။ အယဉ္ဉ ယသ္မာ ဂဏသာ အာရောစေတ္ဝာ ဘိက္ခူနဉ္စ အတ္ထိဘာဝံ သလ္လက္ခေတ္ဝာ ဝသိ၊ တေနသာ ဥဒေန ဂဏော စရဏဒါသော ဝါ ဝိပ္ပဝါသဒေါသော ဝါ နဟောတိ။ သစေ ပန ကိဉ္စိ နပသ္သတိ၊ ဝိဟာရံ ဂန္ဓာ ယံ ပဌမံ ပဿတိ၊ တာသ အာရောစေတ္ဝာ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ။ တေနာဟ္ဟ “တတော တေသု ဂတေသု ဝါ အဂတေသု ဝါ ပုရိမနယေနေဝ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ” ဒ္ဒိ–

ဟု ဖွင့်ဆိုတော်မူ၏။

ထိုဋီကာ၌ “အရုဏေ ဥဋ္ဌိတေ တာသာ ဘိက္ခုဿ သန္တိကေ ဝတ္တံ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ” ဟူသောပါဠိဖြင့် အရဏ်ဘက်၍ မာနဇ်ကို ချသောအခါ ကြားပြီးသော ပကတ်ရဟန်းထံ၌ မကြားပဲချအပ်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။

“တာသာ အာရောစေတ္ဝာ နိက္ခိပိတဗ္ဗန္တိ အနာရောစေန္တိဿ ဒုက္ကဋံ သိယာ။ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ နာ တု ရတ္တိစ္ဆေဒံ သန္ဓာယ။ ဣကရထာ ဟိ ဝိဟာရသီမပရိယာပန္နာနံ သဗ္ဗေသံ အာရောစေတ္ဝာတိ ဝဒေယျ” ဟူသောပါဠိဖြင့် ပရိဝါသ်, မာနဇ်နှစ်ပါးလုံးပင် အရဏ်တက်၍ချသောအခါ မကြားရသေးသော ပကတ်ရဟန်းထံ၌ ကြား၍ချအပ်သည်။

မကြားပဲချသော်လည်း ညဉ့်ဖြတ်၊ ဝတ္ထဘေဒ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သာ သင့်သည်ဟု ပြသည်။

သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌လည်း—

တဿ အာရောစေတွာ နိက္ခိပိတဗ္ဗန္တိ အနာရောစနေန ဝတ္ထုဘေဒဒုက္ကဋဿရဒုဗ္ဘာသတ္ထာ ဝုတ္တာ—

ဟုဆို၏။

ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၌လည်း—

အာရောစေတွာ နိက္ခိပိတဗ္ဗန္တိ ဒုက္ကဋ္ဌာရိဒုဗ္ဘာသနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ ကေစိ ပန တဒဇေဟဝ ပုန ဝတ္တံ သမာဒိယိတွာ အာရုဏံ ဥဋ္ဌာပေတုကာမဿ ရတ္တိဘဏ္ဍဒါရိဟာရတ္ထမိဿိ ဝဒန္တိ—

ဟုဆို၏။

ထိုသာရတ္ထဒီပနီ, ဝိနယဋီကာတို့သည် အဋ္ဌကထာ၌ ခဏ္ဍသီမာအပြင်ဝယ် မာနတ်ကို ကမ္မဝါစာဖြင့်ပေးသည့်အဆုံး၌ မာနတ်ကို ဆောက်တည်၍ ကြားသောရဟန်းအား သိမ်အပြင်၌မချပဲ ပြင်ပသို့ ရောက်မှ မာနတ်ကိုချရာ မကြားရသေးသော ရဟန်းထံ၌ ကြား၍ချအပ်သည်ဟု ဆိုသောအရာ၌ ဖွင့်ပြဒသာစကားဖြင့်၍ ညဉ့်မခြားသေးသော အရာဖြစ်၍သာ ဆိုသည်။ အရုဏ်ဘက်၍ချသောအခါ ညဉ့်ဘက်ခြားပြီး ဖြစ်၍ ကြားပြီးသောရဟန်းထံ၌ပင် မာနတ်ကို အရုဏ်တက်၍ ချသော အခါ ကြား၍ချအပ်သည်ဟု ဆိုခဲ့ငြားအံ့၊ ထိုသို့ မဆိုအပ်ခေ။

အဋ္ဌကထာ၌ "အညဿ ယဿ မာဠကေ နာရောစိတံ၊ တဿ အာရောစေတွာ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ" ဟု ညဉ့်အရုဏ် မခြားသေးသောအရာ၌လာသော ပါဠိအရကို ဖွင့်ဆို၍ "အညံ ဝိဟာရတော နိက္ခန္တံ ဝါ အာဂန္တုကံ ဝါ ယံ ပဌမံ ပဿတိ၊ တဿ သန္တိကေ အာရောစေတွာ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ" ဟု ညဉ့်အရုဏ် ခြားပြီးသောအရာ၌ လာသော အဋ္ဌကထာပါဠိကို အထူး ဖွင့်ဆိုသင့်လျက် မဖွင့်ဆိုကြသောကြောင့် မာနတ်ကိုခု၊သောအခါ ညဉ့် ခြားသည် ဖြစ်ခစ၊ မခြားသည်ဖြစ်ခေ အထူးမရှိ။ ကြားပြီးသော

ဏဏ္ဍ] မာနတ်ကိုမကြဲးပဲချခြင်းသည် အဋ္ဌကထာနှင့်မဆန့်ကျင် ၂၇၉

ပကတတ်ရဟန်းထံ ဖြစ်မူ မကြားပဲချအပ်သည်ဟု ပြတော်မူကြသည်ကို မှတ်ယူသင့်သည်။

ဤသို့လာသော စူဠဝါအဋ္ဌကထာ, မာတိကာအဋ္ဌကထာ, လိနတ္ထ ပကာသနီဋီကာ, သာရတ္ထဒီပနီ, ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာတို့ကို ထောက်၍ ယခုကာလ ဆောက်တည်ကြသော နိဂ္ဂိတ္ထမာနတ်ကို အရဏ်ဘင်္ဂ်၍ ချသောအခါ ကြားပြီးသော ပကတတ် ရဟန်းတို့တွင် တပါးထံမှာ ဖြစ်စေ၊ နှစ်ပါးသုံးပွါး စသည်တို့ထံမှာဖြစ်စေ မကြားပဲ ချသော်လည်း အပြစ်မရှိ အပ်သည်သာဟု သန္နိဋ္ဌာန်ကျမှတ်။

၁၁၄။ မာနတ်ကိုမကြားပဲ ချခြင်းသည် အဋ္ဌကထာနှင့်မဆန့်ကျင်

မေး။ ။အရဏ်ဘက်သောအခါ မာနတ်ကိုမကြားပဲချအပ်သည်ဟု ဆိုသောစကားသည် "မာနတ္တစာရိကဿ ဝတ္တေသု ဒေဝသိကံ အာရောစေတဗ္ဗန္တိ ဝိသေသော" ဟု ဆိုသော စူဠဝါအဋ္ဌကထာ ပါရိဝါသိကကဿနကအဖွင့်နှင့် ဆန့်ကျင်သည်မဟုတ်ပါလော။

ဖြေ။ ။စူဠဝါအဋ္ဌကထာ ပါရိဝါသိကကဿနကအဖွင့်၌ "မာနတ္တစာရိကဿ ဝတ္တေသု ဒေဝသိကံ အာရောစေတဗ္ဗန္တိ ဝိသေသော" ဟု ဆိုသော စကားကို ခဏ္ဍသိမ်အပြင်၌ ကမ္မဝါစာဖြင့် ပေးသည့်အဆုံး၌ ဆောက်တည်၍ ကြားပြီးလျှင် မချပဲကျင့်အပ်သောအနိဂ္ဂိတ္ထပါရိဝါသိန့်နှင့် အနိဂ္ဂိတ္ထမာနတ်၏ ထူးသောအဖြစ်ကိုရည်၍ မချပဲကျင့်သောမာနတ်ကို အရဏ်တက်သောအခါ နေ့တိုင်းကြားရမည်ဟူသောစကားကို ဆိုတော်ပူသည်။

ယခုကာလ အရဏ်တက်သောအခါ၌ နေ့တိုင်း ဆောက်တည်ကြားသော နိဂ္ဂိတ္ထပါရိဝါသိန့်နှင့် နိဂ္ဂိတ္ထမာနတ်ကိုရည်၍ ဆိုခဲ့တော်မူသော စကား မဟုတ်သောကြောင့် မဆန့်ကျင်။

အဋ္ဌကထာအနက်ကား-မာနတ္တစာရိကဿ၊ မာနတ်ကျင့်သောရဟန်း၏။ ဝတ္တေသု၊ မချပဲ ဆောက်တည်သော မာနတ်ကျင့်ဝတ်တို့၌။

ဒေဝသိကံ၊ နေ့တိုင်းနေ့တိုင်း။ အာရောစေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣဘိ၊ သို့။ ဝိ။သဿသော၊ အနိက္ခိတ္တဥရိဝါသိန့်င့် အနိက္ခိတ္တမာနတ်ဝတ်၏ အဋ္ဌုးကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

အဓိပ္ပါယ်ကား—အနိက္ခိတ္တပရိဝါသ်မှာ တခုဿော ကျောင်းတိုက်၌ ရဟန်းနည်း၍ ညဉ့်မပြတ်အောင်စောင့်နိုင်လျှင် ငါးရက်ပရိဝါသ်ကို ခက္ကသိမ်အပြင်၌ ကမ္မဝါစာဖြင့်ပေးသည့်အဆုံး၌ ပရိဝါသ်ကို ဆောက်တည်၍ ကြားပြီးလျှင် ကိုပရိဝါသ်ကိုမချပဲသာ အာဂန္တုကရဟန်းမလာလျှင် ငါးရက်ပတ်လုံး မကြားပဲနေအပ်သည်။

အနိက္ခိတ္တမာနတ်မှာ ထိုပရိဝါသ်အတူဆောက်တည်၍ အာဂန္တုကမလာသော်လည်း ထိုကျောင်းတိုက်၌ကြားပြီးသော ပကတတ်ရဟန်းတို့အား နေ့တိုင်းနေ့တိုင်း ခြောက်ရက်ခစ့်အောင် ကြားအပ်သည်။ ဤသို့ မာနတ်မှာ နေ့တိုင်းနေ့တိုင်း ကြားအပ်သည်ကား အထူးဟုပြတော်မူသည်။

နိုက္ခိတ္တပရိဝါသ်နှင့် နိုက္ခိတ္တမာနတ်မှာ နေ့တိုင်းနေ့တိုင်း ဝတ်ကိုချ၍ နေ့တိုင်းနေ့တိုင်း အရုဏ်အတွင်း၌ ဆောက်တည်၍ကြားသည်ဖြစ်သော ကြောင့် ပရိဝါသ်နှင့်မာနတ် အရုဏ်တက်၍ချသောအခါ အထူးမရှိ၊ ကြားပြီးသော ပကတတ်ရဟန်းထံမှာ မကြားပဲချရာ၌ အပြစ်မရှိဟု သန္နိဋ္ဌာန်ကျမှတ်။

ထိုအနာကြောင်းကိုသိစေခြင်းငှါ ပါဠိတော်ကို ထုတ်ဆောင်၍ ပြလိုက်အံ့—

တေန ခေါ ပန သမယေန သာဝတ္ထိယံ မဟန္တော ဘိက္ခု-သံဃော သန္နိပတိတော ဟောတိ၊ န သက္ကော္တိ ပါရိဝါသိကာ ဘိက္ခူ ပရိဝါသံ ဒေသာပေတုံ၊ ဘဂဝတော တေမတ္တံ အာရော-စေသုံ။ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ပရိဝါသံ နိက္ခိပိတုံ။ ဧဝဉ္စ ပန ဘိက္ခဝေ နိက္ခိပိတဗ္ဗော၊ တေန ပါရိဝါသိကေန ဘိက္ခုနာ ကေ့ဲ ဘိက္ခုံ ဥပသက်မိတွာ ကေ့ဲသံ ဥတ္တရာသင်္ဃံ ကရိတွာ

ဥက္ကုဋ္ဌိကံ် နိသီဒိတ္ဝာ အဥ္ဇလိံ ပဂ္ဂဟေတ္ဝာ ဧဝမဿ ဝစနီယော "ပရိဝါသံ နိက္ခိပါမိ"တိ၊ နိက္ခိတ္တော ဟောတိ ပရိဝါသော။ "ဝတ္တံ နိက္ခိပါမိ"တိ၊ နိက္ခိတ္တော ဟောတိ ပရိဝါသော။

တေန ခေါ ပန သမယေန သာဝတ္ထိယာ ဘိက္ခူ။ တဟံ တဟံ ပက္ကမိံသု၊ န သက္ကောန္တိ ပါရိဝါသိကာ ဘိက္ခူ။ ပရိဝါသံ သောဓေတုံ၊ ဘဂဝတော တေမတ္ထံ အာရောစေသုံ။ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ပရိဝါသံ သမာဒိယိတုံ။ ဧဝဉ္စ ပန ဘိက္ခဝေ သမာဒိယိတဗ္ဗော၊ တေန ပါရိဝါသိကေန ဘိက္ခုနာ ကေ ဘိက္ခူ ဥပသက်မိတ္ဝာ ကေသံ ဥတ္တရာသင်ံ ကရိတ္ဝာ ဥက္ကုဋ္ဌိကံ် နိသီဒိတ္ဝာ အဥ္ဇလိံ ပဂ္ဂဟေတ္ဝာ ဧဝမဿ ဝစနီယော "ပရိဝါသံ သမာဒိယာမိ"တိ၊ သမာဒိန္နော ဟောတိ ပရိဝါသော။ "ဝတ္တံ သမာဒိယာမိ"တိ၊ သမာဒိန္နော ဟောတိ ပရိဝါသော။

တေန ခေါ ပန သမယေန သာဝတ္ထိယံ မဟန္တော ဘိက္ခု-သံဃော သန္နိပတိတော ဟောတိ၊ နှ သက္ကော်န္တိ မာနတ္တ-စာရိကာ ဘိက္ခူ။ မာနတ္တံ သောဓေတုံ၊ ဘဂဝတော တေမတ္ထံ အာရောစေသုံ။ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ မာနတ္တံ နိက္ခိပိတုံ။ ဧဝဉ္စ ပန ဘိက္ခဝေ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ၊ တေန မာနတ္တစာရိကေန ဘိက္ခုနာ ကေ ဘိက္ခူ ဥပသက်မိတ္ဝာ ကေသံ ဥတ္တရာသင်ံ ကရိတ္ဝာ ဥက္ကုဋ္ဌိကံ် နိသီဒိတ္ဝာ အဥ္ဇလိံ ပဂ္ဂဟေတ္ဝာ ဧဝမဿ ဝစနီယော "မာနတ္တံ နိက္ခိပါမိ"တိ၊ နိက္ခိတ္တံ ဟောတိ မာနတ္တံ။ "ဝတ္တံ နိက္ခိပါမိ"တိ၊ နိက္ခိတ္တံ ဟောတိ မာနတ္တံ။

တေန ခေါ ပန သမယေန သာဝတ္ထိယာ ဘိက္ခူ။ တဟံ တဟံ ပက္ကမိံသု၊ နှ သက္ကောန္တိ မာနတ္တစာရိကာ ဘိက္ခူ။ မာနတ္တံ သောဓေတုံ၊ ဘဂဝတော တေမတ္ထံ အာရောစေသုံ၊ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ မာနတ္တံ သမာဒိယိတုံ။ ဧဝဉ္စ ပန ဘိက္ခဝေ သမာ-ဒိယိတဗ္ဗံ၊ တေန မာနတ္တစာရိကေန ဘိက္ခုနာ ကေ ဘိက္ခူ ဥပသက်မိတ္ဝာ ကေသံ ဥတ္တရာသင်ံ ကရိတ္ဝာ ဥက္ကုဋ္ဌိကံ် နိသီ-

ဒိဟ္မာ အာဠလိံ ပဂ္ဂဟေဘ္ဘာ ဧဝမဃ ဝစနီယော ''မာနတ္တံ သမာဒိယာမိ''တိ၊ သမာဒိန္နံ ဟောတိ မာနတ္တံ။ ''ဝတ္တံ သမာဒိယာမိ''တိ၊ သမာဒိန္နံ ဟောတိ မာနတ္တံ-

ဟုဋ္ဌဝါပါဠိတော် ပါရိဝါသိကက္ခန္ဓကဋ္ဌ ဟောတော်မူသည်။

ပါရိဝါသိကက္ခန္ဓကအဋ္ဌကထာဋ္ဌသည်း-

နသက္ကောန္တိတိ သံဃဿ မဟန္တတာယ ၊တတ္ထ တတ္ထ ဂန္ဆာ သဗ္ဗေသံ အာရောစေတုံ အသက္ကန္တော သောဧတုံ နသက္ကောန္တိ။ ''ပရိဝါသံ နိက္ခိပါမိ၊ ဝတ္တံ နိက္ခိပါမိ''တို့ ဣမေသု ဒ္ဝီသု ဧကေနပိ နိက္ခိတ္တော ဟောတိ ပရိဝါသော။ ဒ္ဝီဟိ သုနိက္ခိတ္တောယေဝ။ သမာဒဂါနေပိ ဧသေဝ နယော။ ဝတ္တံ သမာဒိယိဘ္ဘာ ပရိဝုတ္ထပရိဝါသဿ မာနတ္တံ ဂက္ခတော ပုန သမာဒဂါနကိစ္စံ နတ္ထိ။ သမာဒိန္နဝတ္တောယေဝ ဟိ ဧသ။ တသ္မာဿ ဆာရတ္တံ မာနံတတ္တံ ဒဂါတဗ္ဗံ။ စိဏ္ဏမာနတ္တော အဗ္ဘေတဗ္ဗော။ မာနတ္တစာရိကဿ ဝတ္တေသု ဒေဝသိကံ အာရောစေတဗ္ဗန္တိ ဝိဒသဿော-

ဟုဗုဒ္ဓဘာဝ်မူ၏။

ထိုအဋ္ဌကထာပါဠ်၏အနက်ကား-နသက္ကောန္တိတိ၊ ဟူသည်ကား။ သံဃဿ၊ ၏။ မဟန္တတာယ ၊များသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုနရာ၌။ ဂန္ဆာ၊ ၍။ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံသောရဟန်းတို့အား။ အာရောစေတုံ၊ ကြားခြင်းငှါ။ အသက္ကောန္တော၊ မစွမ်းနိုင်သည်ဖြစ်၍။ သောဧတုံ၊ သုတ်သင်ခြင်းငှါ။ နသက္ကောန္တိ၊ မတတ်နိုင်ကုန်။ ပရိဝါသံ၊ ပရိဝါသ်ကို။ နိက္ခိပါမိ၊ ချပါ၏။ ဝတ္တံ၊ ဝတ်ကို။ နိက္ခိပါမိ၊ ချပါ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေသု ဒ္ဝီသု၊ ဤနှစ်ပုဒ်တို့တွင်။ ဧကေနပိ၊ တပုဒ်ဖြင့်လည်း။ ပရိဝါသော၊ ကို။ နိက္ခိတ္တော၊ ချအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒ္ဝီဟိ၊ နှစ်ပုဒ်တို့ဖြင့်။ သုနိက္ခိတ္တောယေဝ၊ ကောင်းစွာချအပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ သမာဒဂါနေပိ၊ ဆောက်တည်ရာ၌လည်း။

ဧသေဝ နယော၊ ဤနည်းလျှင်နည်းရှိ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ပတ္တံ၊ ပရိဝါသ်ကို။ သမာဒိယိဘ္ဘာ၊ ဆောက်တည်၍။ ပရိဝုတ္ထပရိဝါသာ၊ ပရိဝါသ်နေပြီးသော ရဟန်းအား။ ဝါ၊ နေပြီ·သောပရိဝါသ်ရှိသောရဟန်းအား။ မာနတ္တံ၊ မာနတ်ကို။ ဂဏှတော၊ ယူသည်ရှိသော်။ ပုန၊ တဖန်။ သမာဒါနကိစ္စံ၊ ဝတ်ဆောက်တည်ခြင်းကိစ္စသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဝါ၊ ဟိ ယသ္မာ၊ ဧကြောင့်။ သေ ဧသော၊ ဤမုဟန်းသည်။ သမာဒိန္နဝတ္တောယေဝ၊ မချပဲဆောက်တည်အပ်သော ဝတ်ရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာသ၊ ထိုရဟန်းအား။ ဆာရတ္တံ၊ ခြောက်ညဉ့်ပတ်လုံး။ မာနတ္တံ၊ ကို။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ၏။ စိဏ္ဏမာနတ္တော၊ မာနတ် ကျင့်ပြီးသည်ရှိသော်။ အဇ္ဇေဝတဇ္ဇော၊ အဇ္ဇဉ်သွင်းအပ်၏။ မာနတ္တစာရိကာဃ၊ အနိုက္ခိတ္တမာနတ်ကျင့်သောရဟန်း၏၊ ဝါ၊ အား။ ဝတ္တောဝု၊ မာနတ်ကျင့်ဝတ်တို့၌။ ဒေဝသိကံ၊ နေ့တိုင်းနေ့တိုင်း။ အာရောစေတဗ္ဗံ၊ ကြားအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိနယဝါဒီကာ၌ကား၊ ဧဝဒီတဇ္ဇော၊ ၏။

ဤသို့လာသော ပါဠိ,အဋ္ဌကထာတို့ကိုထောက်၍ ယခုကာလ ယူကြသော နိုက္ခိတ္တမာနတ်ကို အရုဏ်ဘက်၍ချသော အခါ ကြားပြီးသော ဧကတတ် ရဟန်းထံ၌ဖြစ်မူ မကြားပဲချ အပ်သည်။ မကြားပဲ ချသော်လည်း အပြစ်မရှိ၊ အပ်သည်သာဟု သန္နိဋ္ဌာန်ကျမှတ်။

ပိနယာလင်္ကာရဋီကာ၌ကား—

မာနတ္တစရဏကာလေ ပန သမာဒါနေ အာရောစိတေပိ နိက္ခိပနေ အဝသံ အာရောစေတဗ္ဗမေဝ။ ကသ္မာ ဒိဝသန္တရဘာဝတော။ ''ဒေဝသိကံ အာရောစေတဗ္ဗ''န္တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ ဧဝံ သန္တေပိ သာယံ သမာဒါနကာလေ အာရောစိသန္တိ တသ္မာ နိက္ခိပနကာလေ အာရောစနကိစ္စံ နတ္ထီဟိ စေ။ န ဝဒေယျ၊ သာယံ သမာဒါနကာလေ ဧဒေတ ဘိက္ခူ။ အာဂန္ဆိသန္တိပိ အနာဂန္ဆိသန္တိပိ၊ အနာဂတားနံ ဂဏံ အာရောစိသန္တိ၊

အနာရောစနေ စ သတိ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ ဘိယာ။ တသ္မာ တသ္မိံ ဒိဝသေ အရုဏေ ဥဋ္ဌိတေဝတ္တံ နိက္ခိုနေတော ပုရေဃယေ အာ-ရောစေတဗ္ဗန္တိ နော မတိ။သုဋ္ဌုတရံ ဥပစာရေတ္ဝာ ဂဏ်ိတပ္ပံ-ဟု ဆိုဘော်မူသ၏။

ထိုဝိနယာလင်္ကာရဋီကာဆရာ၏ စကားသည် "ကေစိ ပန တဒဟေဝ ပုန ဃမာဒိယိတ္ဝာ အရုဏံ ဥဋ္ဌာပေတုကာမဿ ရတ္တိစ္ဆေဒပရိဟာရတ္ထ-မိတိ ဝဒန္တိ" ဟု ဆိုသော ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ သမုစ္စယက္ခန္ဓကအဖုဋ်ဋ္ဌ လာသော ကေစိဝါဒနှင့်ညီသည်။ ထိုကေစိဝါဒကို မနှစ်သက်၍ ဝိမတိ ဝိနော်ဒနီဋီကာဆရာသည် "အာရောစေတ္ဝာ နိက္ခိပိတဗ္ဗန္တိ ဒုက္ကဋပရိမော-စနတ္ထံ ဝုတ္တံ" ဟု သကဝါဒကို ပြတော်မူသည်။

ထိုဝိနယာလင်္ကာရဋီကာဆရာ၏ စကားသည် "အရုဏေ ဥဋ္ဌိတေ တဿ ဘိက္ခုဿ သန္တိကေ ဝတ္ထုံ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ" ဟုဆိုသော သမုစ္စယက္ခန္ဓက အဋ္ဌကထာ, လိနတ္ထပကာသနီဋီကာတို့နှင့် ဆန့်ကျင်သကဲ့သို့ရှိသည်။

၁၁၄။ ကျောင်းတွင်းကျောင်းပြင် ဥပစာအပိုင်းအခြား

မေး။ ။ကျောင်းတိုက်တွင်း၌ ဝတ်ယူသောရဟန်း၏ ဥပစာအပိုင်း အခြား၊ ကျောင်းတိုက်ပြင်ပသို့ထွက်၍ ဝတ်ယူသောရဟန်း၏ ဥပစာ အပိုင်းအခြားကို အသိုမှတ်ရပါအုံးနည်း။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ—

ဇေတ္ထ ပန ဥပစာရသီမဂတာနံ အာရောစေတဗ္ဗံ၊ န ဗဟိ ဋ္ဌိတာနံ၊ ဗဟိ ဋ္ဌိတာနမ္ပိ သစေ သဒ္ဒံ သုဏာတိ, ပဿတိ၊ ဒူရံ ဝါ ဂန္ဒွာ အာရောစေတဗ္ဗမေဝ။ အနာရောစေန္တသ္သ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ စေဝ ဝတ္တဘေဒေ ဒုက္ကဋဉ္စ ဟောတိ။ အဇာနန္တ-သ္သေဝ ဥပစာရသီမံ ပဝိသိတ္ဝာ ဂစ္ဆန္တိ စေ၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါဝ ဟောတိ၊ န ဝတ္တဘေဒေါ—

ဟု လာသော ခုဒ္ဒသိက္ခာဋီကာဟောင်း,

အထ ဒုါဒသဟတ္ထံ ဥပစာရံ သြက္ကမိတ္မာ အဇာနန္တဿေဝ ဂစ္ဆတိ၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ ဟောတိ ဧဝံ။ ဝတ္တဘောဒေါ ပန နတ္ထိ–ဟု လာသော စုဋ္ဌဝါအဋ္ဌကထာတို့ကိုထောက်၍ အလုံးစုံသောကျောင်းတိုက်အာရုံမ်သည် ဝတ်ယူသောရဟန်း၏ နေရာဥပစာ အပိုင်းအခြားမည်သည်။ ကျောင်းတိုက်ပြင်ပသို့ထွက်သွား၍ ဆောက်တည်မူ တဆယ့်နှစ်တောင်ရှိသောအရပ်သည် ဝတ်ယူခဲသောရဟန်း၏ နေရာဥပစာအပိုင်းအခြားမည်သည်။

ထို့ပြင် ပန၊ ဤကျောင်းတိုက်အတွင်းမှာ ဝတ်ယူရာဌာနကား။ ဥပစာရသီမဂဘာနံ၊ ကျောင်းတိုက်ဖြင့်ပိုင်းခြားအပ်သော ဥပစာရသီဖြစ်တည်သော ရဟန်းတို့အား။ အာရောစေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဗဟိဋ္ဌတာနံ၊ ကျောင်းတိုက်ပြင်ဘက်ဌတည်သော ရဟန်းတို့အား။ နအာရောစေတဗ္ဗံ၊ မကြားအပ်။ ဗဟိဋ္ဌတာနမ်ိ၊ ကျောင်းတိုက်ပြင်ဘက်ဌတည်သောရဟန်းတို့အားလည်း။ သဒ္ဒံ၊ အသံကို။ သစေ သုဏာတိ၊ ကြားအံ့။ ရူပံ၊ အဆင်းကို။ သစေ ပဿတိ၊ မြင်အံ့။ ဒူရံ ဝါ၊ ဝေးသောအရပ်သို့လည်း။ ဂန္ဒွာ၊ ၍။ အာရောစေတဗ္ဗမေဝ၊ ကြားအပ်သည်သာတည်း။ အနာရောစေန္တဿ၊ ရဟန်းအား။ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ စေဝ၊ ညဉ့်ပြတ်ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဝတ္တဘောဒေ ဒုက္ကဋဉ္စ၊ ဝတ်ပျက်၍ ဒုက္ကဋ်သင့်ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ အဇာနန္တဿေဝ၊ မသိပဲသာလျှင်။ ဥပစာရသီမံ၊ ဥပစာရသီမ်ကို။ ပဝိသိတ္မာ၊ ဝင်၍။ စေ ဂစ္ဆန္တိ၊ သွားကုန်အံ့။ ရတ္တိစ္ဆေဒေါဝ၊ ညဉ့်ပြတ်ခြင်းသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝတ္တဘောဒေါ၊ ဝတ္တဘောဒဒုက္ကဋ်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။

ဒုါဒသဟတ္ထံ၊ တဆယ့်နှစ်တောင်ရှိသော။ ဥပစာရံ၊ ဥပစာအရပ်သို့။ သြက္ကမိတ္မာ၊ သက်၍။ အဇာနန္တဿေဝ၊ မသိပဲသာလျှင်။ ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏။ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ၊ ညဉ့်ပြတ်သည်။ ဟောတိ ဧဝံ၊ ဖြစ်သည်သာတည်း။ ဝတ္တဘောဒေါ ပန၊ ဝတ္တဘောဒဒုက္ကဋ်သည်ကား။ နတ္ထိ၊ ဧရှိ။

ထို့ကြောင့် တခုသော ကျောင်းတိုက်အတွင်း၌ ဝတ်ယူမူ ဆောက်တည်၍ကြားပြီးလျှင် ပကတတ်ရဟန်းနှင့် တဆယ့်နှစ်တောင်ကိုလွန်၍ အလိုရှိရာကျောင်းတိုက်ဘွင်း၌ နေအပ်သည်။

ကျောင်းတိုက်ပြင်ဘက်သို့ထွက်၍ဝတ်ယူမူ ဆောက်တည်သောအခါ ပကတတ်ရဟန်းနှင့် တဆယ့်နှစ်တောင်ဥပစာအတွင်း၌ နေ၍ ဆောက်တည်ကြားပြီးလျှင် ပကတတ်ရဟန်းနှင့် တဆယ့်နှစ်တောင်ကိုလွန်၍ မနေအပ်ဟု မှတ်လေ။

၁၁၅။ ညဉ့်ပြတ်၍ အာရုံအတွင်း ထပ်မံဆောက်တည်နေခြင်း

မေး။ ။အကြင်ရဟန်းသည် နံနက်စောစောထ၍ ဝတ်ကိုဆောက်တည်ရာ ရတ္တိစ္ဆေဒအင်္ဂါတို့တွင် တခုခုသောအင်္ဂါကြောင့် အရုဏ်မတက်မီ ညဉ့်ပြတ်ခဲ့မူ ထိုညဉ့်၌ ထပ်၍ဆောက်ဘည်လျှင် အပ်ပါမည်လော။

ဖြေ။ ။ထိုသို့ ပြတ်ပြီးသောညဉ့်ကို အရုဏ် မတက်သေးလျှင် ဆောက်တည်အပ်သောဝတ်ကိုချ၍ တဖန် ထပ်မံဆောက်တည်ခြင်းသည် အပ်၏။

အထ နှ သက္ကာ သောဓေတုံ၊ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝတ္တံ၊ နိက္ခိပိဘ္ဉာ ပစ္စုသသမ္ဓမေ ဂေကေန ဘိက္ခုနာ သဒ္ဓိံ မာနတ္တ-ဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တနယေန ဥပစာရသီမံ အတိက္ကမိဘ္ဉာ မဟာမဂ္ဂါသြက္ကမ္မ ပဋိစ္ဆန္နဋ္ဌာနေ နိသီဒိတ္ဘာ အန္ဓောအရုဏေယေဝ ဝုတ္တ-နယေန ဝတ္တံ သမာဒိယိတ္ဘာ ဘိက္ခုနော ပရိဝါသော အာရော-စေတဗ္ဗော။ သစေ အညော ကောစိ ဘိက္ခု ဂေနစိဒေဝ ကရဏီယေန တံ ဌာနံ အာဂစ္ဆတိ၊ သစေ သေ တံ ပဿတိ၊ သဒ္ဒံ ဝါဿ သုဏာတိ၊ အာရောစေတဗ္ဗံ။ အနာရောစေန္တသ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ စေဝ ဝတ္တဘေဒေါ စ ဟောတိ—

ဟု လာသော စူဠဝါအဋ္ဌကထာကိုထောက်။

ထိုအဋ္ဌကထာ၌ “အန္ဓောအရုဏေယေဝ ဝတ္တံ သမာဒိယိတ္ဘာ” ဟူသောပါဠိဖြင့် ဝတ်စောင့်သော ရဟန်းတို့၏ ညဉ့်အပိုင်းအခြားမှာ အရုဏ်ပဓာနဖြစ်သည်။ အရုဏ်မတက်မီ ဘယ်အခါမဆို ဝတ်ကိုဆောက်တည်၍ ကြားအပ်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။

"သစေ အညော ကောစိ ဘိက္ခု" အစရှိသောပါဠိဖြင့် နိဂ္ဂဟဝတ်ယူသောရဟန်း၏ ညှဉ်ပြတ်ခြင်းကိုသာ ပြသတော်မူသည်။ ထိုညှဉ်ပြတ်သော်လည်း အရဏ်မတက်သေးလျှင် ထို ဆောက်တည်အပ်သော ညှဉ်ပြတ်သောဝတ်ကိုချ၍ တဖန်ထပ်မံဆောက်တည်မှ အပ်သည်၊ ရသည်ဟူ၍လည်း အနက်သဘောကျကို မူတ်ယူသင့်သည်။

ထိုနောက်ထိုဆောက်တည်သောဝတ်ကို ညှဉ်ပြတ်မှု ဝတ်ကိုချ၍ အရဏ်မတက်သေးလျှင် ထပ်မံဆောက်တည်အပ်သည်ဟု သိရာ၏။

၁၁၆။ ခဏ္ဍသိမ်ဒ္ဒ ပရိဝါသ်ကံဆောင်စဉ် ရဟန်းတပါးကိုမြင်ခြင်း

မေး။ ။တခုသော ခဏ္ဍသိမ် ဧကုပြင်၌ ပရိဝါသ်ကို ယူလိုသော ရဟန်းသည် ပရိဝါသ်တောင်းသောအခါ, ကမ္မဝါစာဖြင့် ပေးသောအခါ, ပရိဝါသ်ကိုဆောက်တည်၍ ကြားသောအခါတို့၌လည်းကောင်း၊ မာနတ်ယူသောရဟန်းသည် ပရိဝါသ်ကို ဆောက်တည်၍ မာနတ်ကိုတောင်းသောအခါ, ကမ္မဝါစာဖြင့်ပေးသောအခါ, မာနတ်ကိုဆောက်တည်၍ ကြားသောအခါတို့၌လည်းကောင်း၊ အဗ္ဘာန်သွင်းသောရဟန်းသည် မာနတ်ကိုဆောက်တည်၍ အဗ္ဘာန်တောင်းသောအခါ, ကမ္မဝါစာဖြင့် အဗ္ဘာန်သွင်းသောအခါတို့၌လည်းကောင်း ကျောင်းတိုက် ပြင်ဘက်ကသွားသော အာဂန္တုက ရဟန်းကိုဖြစ်စေ၊ ကျောင်းတိုက်၌ရှိနေသော ရဟန်းကိုဖြစ်စေ အဆင်းကိုမြင်၍လည်းကောင်း၊ အသံကိုကြား၍လည်းကောင်း ထိုပရိဝါသ်, မာနတ်, အဗ္ဘာန ကံတို့သည် ပျက်မည်လော။

ဖြေ။ ။ထိုပရိဝါသ်, မာနတ်, အဗ္ဘာနကံတို့သည် မပျက်ကုန်။

ကမ္မဂါစာပရိယောသာနေ စ တေန ဘိက္ခုနာ မာဒ္ဓကာသီနာယမေဝ "ပရိဝါသံ သမာဒိယာမိ၊ ဥဝတ္တံ သမာဒိယာမိ" တိ စိတ္တုနယေနေဝ ဝတ္တံ သမာဒါတဗ္ဗံ။ သမာဒိယိတ္ဝာ တတ္ထေဝ သံဃဿ အာရောစေတဗ္ဗံ။ အာရောစေတ္ဝာ သစေ

နိက္ခိပိတုကာမော ဝုတ္တနယေနေဝ သံဃိမဇ္ဈေ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ။ မာဋ္ဌကတော ဘိက္ခူသု နိက္ခန္တေသု ကေဿပိ သန္တိကေ နိက္ခိပိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ မာဋ္ဌကတော သတိံ ပဋိလဘန္တေန သဟ ဂစ္ဆန္တဿ သန္တိကေ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ။ သစေ ဧသောပိ ပက္ကန္တော အညဿ ယဿ မာဋ္ဌကံ နာရောစေတိ၊ တဿ အာရောစေတွာ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ။ နိက္ခိတ္တကာလတော ပဋ္ဌာယ ပကတတ္ထဋ္ဌာနေ တိဋ္ဌတိ။

သစေ အပ္ပဘိက္ခုကော ဝိဟာရော ဟောတိ၊ သဘာဂ-ဘိက္ခူ ဝိသန္တိ၊ ဝတ္တံ အနိက္ခိပိတ္ဝာ ဝိဟာရေယေဝ ရတ္တိပရိဂ္ဂ-ဟော ကာတဗ္ဗော။ အထ နသက္ကာ သောဓေတုံ၊ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝတ္တံ နိက္ခိပိတ္ဝာ ပစ္ဆာသမယေ ဧကေန ဘိက္ခုနာ သဒ္ဒိံ မာနတ္တဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တနယေန ဥပစာရသိမံ အတိက္ကမိတ္ဝာ မဟာမဂ္ဂါ သြက္ကမ္မ ပဋိဆန္နဋ္ဌာနေ နိသီဒိတ္ဝာ အဇ္ဇော-အရု-ဏောယေဝ ဝုတ္တနယေန ဝတ္တံ သမာဒိယိတ္ဝာ ဘိက္ခုနော ပရိ-ဝါသော အာရောစေတဗ္ဗော—

ဟုလာသော စူဠဝါ အဋ္ဌကထာကိုထောက်။ မာတိကာအဋ္ဌကထာ, ခုဒ္ဒ သိက္ခာဋီကာသစ်, မူလသိက္ခာဋီကာသစ်တို့၌လည်း ခဏ္ဍသိမ်အပြင်ဘက် ကမ္မဝါစာဖြင့်ပေးရာမှာ နည်းတူလာသည်။

ထိုစူဠဝါအဋ္ဌကထာ၌ "သမာဒိယိတ္ဝာ တဒဟေဝ သံဃသ္သ အာရော-စေတဗ္ဗံ။ အာရောစေတွာ သစေ နိက္ခိပိတုကာမော ဝုတ္တနယေနေဝ သံဃိမဇ္ဈေ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ" ဟူသောပါဠိဖြင့် ခဏ္ဍသိမ်အပြင်၌ ကမ္မဝါစာဖြင့် ပေး၍ ဆောက်တည်ရာ ကြားရာတို့၌ ထိုခဏ္ဍသိမ်၌ရှိသောသံဃာကိုသာ ကြားရမည်ဟု ပြတော်မူသည်။ တခုသောကျောင်းတိုက်အတွင်း၌ရှိသော ခဏ္ဍသိမ်၌ ကမ္မဝါစာဖြင့်ပေး၍ ထိုခဏ္ဍသိမ်၌ဆောက်တည်၍ ကြားရာ ထိုကျောင်းတိုက်တွင်း၌ရှိသော သံဃာကို အကုန်သိမ်း၍ ကြားရမည်။ မြင်သော အာဂန္တုရဟန်းကို ကြားရမည်ဟု မဆို။ ခဏ္ဍသိမ်အပြင်၌ ရှိသောသံဃာကိုသာ ကြားရမည်ဟု ဆိုတော်မူသည်။

ထိုခဏ္ဍသိမ်ဒ္ဒ ကမ္မဝါစာဖြင့်ပေး၍ ဝတ်ကိုဆောက်တည်၍ကြားပြီး လျှင် ဝတ်ကိုမချသေးရဟန်းမှာ ထိုခဏ္ဍသိမ်မှထွက်၍ ညဉ့်အပိုင်းအခြား ကိုမှတ်၍ စောင့်နေရာ, ဝတ်ကိုချသေးရဟန်းမှာ တဖန် ညဉ့်အပိုင်း အခြားကို မှတ်၍ ဆောက်တည်ကြားရာတို့ဒ္ဒသာ ကျောင်းတိုက်တွင်း ဖြစ်မူ ဥပစာရသိမ်အတွင်းရှိသော ရဟန်းကုန်, ကျောင်းတိုက်ပြင်ဘက် ဖြစ်မူ တဆယ့်နှစ်ဘောင်အရပ်အတွင်း၌ရှိသောရဟန်းကို, ထိုဥပစာပြင် ဘက်၌ တည်သော်လည်း မြင်မူ ကြားမူ ဝတ်ကိုကြားရမည်ဟု ဆိုတော် မူသည်။

ထိုကြောင့် ယခုကာလယူကြသော နိုက္ခိတ္တဝတ်စောင့်ကြသောရဟန်း တို့မှာ ပရိဝါသ်, မာနတ်, အဘ္ဘာန်ကံကို ခဏ္ဍသိမ်အပြင်၌ ဝတ်ကို တောင်းသောအခါ, ကမ္မဝါစာဖြင့်ပေးသောအခါ, ဆောက်တည်၍ ကြားသောအခါတို့ဒ္ဒ ညဉ့်အပိုင်းအခြားကိုမှတ်၍ ဆောက်တည်ကြား သောအရာမဟုတ်၍ တပါးက ရဟန်းကိုမြင်၍ မကြားသော်လည်း ညဉ့်မရှိသောကြောင့် မပျက်ဟု မှတ်။

မာနတ်ယူသောရဟန်းသည် ပရိဝါသ်ကို ဆောက်တည်သောအခါ ကျင့်ပြီးညဉ့်ဖြစ်သည်။ မာနတ်ကိုတောင်း၍ ကမ္မဝါစာဖြင့် ပေးသည့် အဆုံး ဆောက်တည်၍ ကြားသောအခါ ညဉ့်အပိုင်းအခြားကိုမှတ်၍ ဆောက်တည်သောအရာ မဟုတ်၍ တပါးက ရဟန်းကိုမြင်၍ မကြား သော်လည်း ညဉ့်မရှိသောကြောင့် မပျက်ဟုမှတ်။

အဘ္ဘာန်သွင်းသောအခါ ကျင့်ပြီ,ညဉ့်ဖြစ်သောကြောင့် တပါးက ရဟန်းကိုမြင်၍ မကြားသော်လည်း မပျက်ဟု မှတ်ယူသင့်သည်။

ညဉ့်အရဏ် အပိုင်းအခြားကို မှတ်၍ ဆောက်တည်ကြား သော အရာမှာ အာရုံရှိသောကျောင်းတိုက်ဖြစ်မူ အာရုံဥပစာအတွင်း, အာရုံမရှိသောကျောင်းတိုက်ဖြစ်မူ အာရုံထိုက်သောဥပစာအတွင်း၌ ဝတ်ဆောက်တည်မူ ထိုအာရုံမတွင်း၌ရှိသော ခဏ္ဍသိမ်၌ နေသော ရဟန်းတို့အား ကြားအပ်သည်။ ခဏ္ဍသိမ်သည် ထိုကျောင်းတိုက်ဥပစာရ သိမ်၌ အတွင်းဝင်သောကြောင့် မကြားမူ ပျက်သည်ဟုမှတ်။ထိုကြောင့် ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာ၌—

ဥပစာရော ပန အန္တောသီမာယ ဌိတာနံ သကလဥပစာရ-
သီမာ ဟော့တိ—
ဟု ဆိုတော်မူ၏။

၁၁၇။ အဗ္ဘာန်သင်းပြီးမှ မာနတ်ကိုချခြင်း

မေး။ ။အဗ္ဘာန်သင်းပြီးမှ မာနတ်ကိုချခြင်းငှါ အပ်ပါမည်လော။

ဖြေ။ ။မာနတ်ဆောက်တည်သောအခါ မသိပဲ ရတ္တိဗ္ဘေဒအင်္ဂါ တခုခုရှိ၍ ပျက်ခဲ့လျှင် ခြောက်ရက်စေ့ပြီဟူသောအမှတ်ဖြင့် မာနတ်ကို ဆောက်တည်၍ အဗ္ဘာန်သင်းသော်လည်း ထိုကံမအောင်သည် ဖြစ်၍ ဆောက်တည်အပ်သောမာနတ်ကိုမချပဲ နောင်အာပတ်သင့်မှု အန္တရာပတ် ဖြစ်သည်။ ထိုအန္တရာပတ်ကို မသိ၍နေလျှင် သဂ္ဂန္တရာယ်, မဂ္ဂန္တရာယ် ဖြစ်သည်။ ထိုမာနတ်ခြောက်ရက်စေ့၍ မပျက်မှု အဗ္ဘာန်သင်းပြီးလျှင် မာနတ်ကို ချဖွယ်ကိစ္စရှိ။ ထိုသို့ဖြစ်၍ မာနတ် ခြောက်ရက်စေ့သည်၊ မစေ့သည်၊ ပျက်သည် မပျက်သည်ကို မသိ၍ ကုက္ကုစ္စကိုဖျောက်ခြင်းငှါ မာနတ်ကိုချသော်လည်း အပြစ်မရှိ။ ကုက္ကုစ္စကိုဖျောက်ခြင်းငှါပရိဝါသ်, မာနတ်ဥဒ္ဒိတ်ကို ရက်ပိုနှင့်ကျင့်မှု မာနတ်ကိုမချသော်လည်း အပြစ်မရှိ၊ အပ်သည်။

ယောပိ ရတ္တိံ ယေဝ အာဂန္တွာ ရတ္တိံ ယေဝ ဂစ္ဆတိ။ သောပိဿ ရတ္တိဗ္ဘေဒံ ကရောတိ၊ အညာတတ္တာ ပန ဝတ္တ-ဘေဒဒုက္ကဋံ နတ္ထိ။ သစေ အဇာနိတ္ဝာဝ အဗ္ဘာနံ ကရောတိ၊ အကတမေဝ ဟောတိတိ ကုရုန္ဒိယံ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ အဓိကာ ရတ္တိယော ဂဟေတ္ဝာ ကာတဗ္ဗံ—
ဟု လာသော စူဠဝဂ္ဂဝါအဋ္ဌကထာ, လိနတ္ထပကာသနီဋီကာတို့ကိုထောက်။

ထိုအဋ္ဌကထာပါဠိ၌ "တသ္မာ အဓိကာ ရတ္တိယော ဂဟေတ္ဝာ ကာတဗ္ဗံ" ဟူသောပါဠိဖြင့် ပရိဝါသ်ဖြစ်စေ၊ မာနတ်ဖြစ်စေ သံသယကင်းလောက်အောင် ညဉ့်ပိုယူ၍ အဗ္ဘာန်သင်းမှု မာနတ်ကို ချဖွယ်ကိစ္စမရှိဟု ပြတော်မူသည်ဟု မှတ်ယူသင့်သည်။

၁၁၈။ သိမ်မှုတ်ရသေးခင် မင်္ဂလာပ်ထိုးထားခြင်း

မေး။ ။ယခုကာလ သိမ်သမုတ်ကြသောရဟန်းတို့သည် သိမ်သမုတ်လိုသောနေရာ၌ မင်္ဂလာပ်ဆောက်လုပ်ခြင်း, တိုးဖြူရုံ ဆောက်လုပ်ခြင်းစသည်ကိုပြု၍ သိမ်နှုတ်ခြင်းကိုပြုကြသည်မှာ အပ်ပါမည်လော။

ဖြေ။ ။သိမ်သမုတ်လိုသောနေရာ၌ မနုတ်မီ ရှေးအဖို့က မင်္ဂလာပ်ထိုးဖြူရုံ စသည်ကို ဆောက်လုပ်၍ သိမ်ကိုနုတ်သော်လည်း အပြစ်မရှိ၍ ပြုလုပ်အပ်သည်သာ။

ဟေဋ္ဌာပါသာဒေ ကိတ္တေန္တေဟိပိ ဘိတ္တိ စ ရုက္ခထမ္ဘာ စ နာ ကိတ္တေတဗ္ဗော။ ဘိတ္တိလဂ္ဂေ ပန ပါသာဏထမ္ဘေ ကိတ္တေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဧဝံ ကတ္တိတာ သီမာ ဟေဋ္ဌာပါသာဒဿ ပရိယန္တေ-ထမ္ဘာနံ အန္တောယေဝ ဟောတိ။ သစေ ပန ဟေဋ္ဌာပါသာ-ဒဿ ကုဋ္ဋော ဥပရိမတလေန သမ္မဒ္ဒါ ဟောတိ၊ ဥပရိပါသာ-ဒမ္ပိ အဘိရုဟတိ။ သစေ ပါသာဒဿ ဗဟိ နိဗ္ဗောဒကပတန-ဋ္ဌာနေပိ နိမိတ္တာနိ ကရောန္တိ၊ သဗ္ဗော ပါသာဒေါ သီမဋ္ဌော၀ ဟောတိ—

ဟုလာသော မဟာ၀ါအဋ္ဌကထာ ဥပေါသထက္ခန္ဓကအဖှင့်ကိုထောက်။

ဟေဋ္ဌာပါသာဒေ၊ ပြာသာဒ်အောက်၌။ ကိတ္တေန္တေဟိပို၊ နိမိတ်ကြားသောရဟန်းတို့သည်လည်း။ ဘိတ္တိ စ၊ အုတ် ကျောက် နံရံကိုလည်းကောင်း။ ရုက္ခထမ္ဘာ စ၊ သစ်တိုင်တို့ကိုလည်းကောင်း။ နာ ကိတ္တေတဗ္ဗာ၊ မကြားအပ်ကုန်။ ဘိတ္တိလဂ္ဂေ၊ နံရံနှင့်စပ်ကုန်သော။ ပါသာဏထမ္ဘေ ပန၊ ကျောက်တိုင်တို့ကို။ ကိတ္တေတုံ၊ ကြားခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ကိတ္တိတာ၊ ကြားအပ်သော။ သီမာ၊ သိမ်သည်။ ဟေဋ္ဌာပါသာဒဿ၊ ပြာသာဒ်၏အောက်၌။ ပရိယန္တထမ္ဘာနံ၊ အစွန်ဖြစ်သော တိုင်တို့၏။ အန္တောယေဝ၊ အတွင်း၌သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပါသာဒဿ၊ ၏။ ကုဋ္ဋော၊ နံရံသည်။ ဥပရိမတလေန၊ အထက်အပြင်နှင့်။ သမ္မဒ္ဒေါ၊ စပ်သည်။ သာစေ ပန ဟောတိ၊ ဖြစ်အံ့။ ဥပရိ-

ပါသာဒမိ့၊ ပြာသာဒ်အထက်သို့လည်း။ အဘိရုဟတိ၊ ရောက်၏။ ပါသာဒဿ၊ ၏။ ဗဟိ၊ အပ၌။ နိဗ္ဗောဒကပတနဋ္ဌာနေ၊ တံစက်ရေကျရာ၌။ နိမိတ္တာနိ၊ တို့ကို။ သစေ ကရောန္တိ၊ ပြုကုန်အုံ့။ သဗ္ဗေဝ၊ အလုံးစုံသော။ ပါသာဒေါ၊ သည်။ သီမဋ္ဌော၀၊ သိမ်၌ကည်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဝိမတိဝိနောဒနိဋီကာ၌လည်း-

> ပရိယန္တထမ္ဘာနန္တိ နိမိတ္တကတပါသာဏထမ္ဘေ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ဥပရိမတလေန သမ္မဒ္ဒေါ ဟောတီတိ ဣဒံ ကုဋ္ဋာနံ အန္တရာ သီမဋ္ဌာနံ ထမ္ဘာနံ အဘာဝတော ဝုတ္တံ။ ယဒိ ဟိ ဘဝေယျုံ ကုဋ္ဋေ ဥပရိမတလေန အသမ္မဒ္ဒေပိ သီမဋ္ဌထမ္ဘာနံ ဥပရိ ဌိတော ပါသာဒေါ သီမဋ္ဌော၀ ဟောတိ-

ဟု ဖွင့်တော်မူ၏။

ပရိယန္တထမ္ဘာနန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ နိမိတ္တကတပါသာဏထမ္ဘေ၊ နိမိတ်ပြုသောကျောက်တိုင်တို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဥပရိမ-။ပ။ ဟောတိတိ ဣဒံ၊ သည်။ ကုဋ္ဋာနံ၊ နံရံတို့၏။ အန္တရာ၊ အကြား၌။ သီမဋ္ဌာနံ၊ သိမ်၌တည်ကုန်သော။ ထမ္ဘာနံ၊ တိုင်တို့၏။ အဘာဝတော၊ မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ တာနိ၊ ထိုနံရံအလယ်၌တိုင်တို့သည်။ ယဒိ ဘဝေယျုံ၊ ရှိသည်ဖြစ်ကုန်အုံ့။ ကုဋ္ဋေ၊ နံရံသည်။ ဥပရိမတလေန၊ အထက်အပြင်နှင့်။ အသမ္မဒ္ဒေပိ၊ မစပ်သော်လည်း။ သီမဋ္ဌထမ္ဘာနံ၊ သိမ်၌တည်သောတိုင်တို့၏။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ဌိတော။ တည်သော။ ပါသာဒေါ၊ သည်။ သီမဋ္ဌော၀၊ သိမ်၌တည်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။

ထိုအဋ္ဌကထာ,ဋီကာပါဠိတို့ဖြင့် ပြာသာဒ်ဆောက်ပြီးမှ သိမ်သမုတ်အံ့ပ်သည်ကိုပြသဖြင့် နံတ်အပ်ကြောင်းကိုလည်း သိစေတော်မူသည်။ ထိုအဋ္ဌကထာ၌ ပြာသာဒ်ဆောက်ပြီးမှသမုတ်ရာ နိမိတ်၏အတွင်းတိုင်နှင့် ပြင်ပတိုင်သည် ရောစပ်လျက်ရှိနေသည်ကိုထောက်၍ ယခုအခါ၌လည်း မတ္တပ်

တိုင်သည် နိမိတ်ပြင်ဘက် ကျရောက်သော်လည်း နုတ်ပြီးနေရာ၌ကျမူ အပ်သည်ဟု မှတ်ယူသင့်သည်။

ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာ၌လည်း–

သီရိခေတ္တံ နဂရေ မဟာသတ္တမမွရာဇာ ကာလေ တေန ရညာ ကတာ နုန္နနဝိဟာရဿ ပုရတော တာ ရညော အဂ္ဂမဟေသိယာ သိမာယ ပတိဋ္ဌာပိတာယ ပဌမံ ဇေတဝန-သာလံ ကတ္ဝာ ပစ္ဆာ သိမံ သမ္မုဟနိံသု။

ဟံသာဝတီနဂရေ ဓမ္မစေတိယရညော ကလျာဏိယသိမာ-ပန္နကာလေပိ ပဌမံ သာလံ ကရိတ္ဝာဝ ပစ္ဆာ သမ္မုဟနိံသု– ဟု မိန့်တော်မူ၏။

သီရိခေတ္တံ နဂရေ၊ သီရိခေတ္တရာမြို့၌။ မဟာသတ္တမမွရာဇာ၊ မဟာသတ္တမည်သော မင်းတရားကြီး၏။ ကာလေ၊ လက်ထက်၌။ တေန ရညာ၊ ထိုမင်းသည်။ ကတာ၊ ပြုအပ်သော။ နုန္နနဝိဟာရဿ၊ နုန္နန မည်သောကျောင်း၏။ ပုရတော၊ အရှေ့မှ။ တာ ရညော၊ ထိုမင်း၏။ အဂ္ဂမဟေသိယာ၊ မြတ်သောမိဖုရားခေါင်ကြီးသည်။ ပတိဋ္ဌာပိတာယ၊ သမုတ်တည်တားအပ်သော။ သီမာယ၊ ၌။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဇေတဝန-သာလံ၊ ဇေတဝန်ဇရပ်ကို။ ကတ္ဝာ၊ ဆောက်လုပ်၍။ ပစ္ဆာ၊ နောက်မှ။ သမ္မုဟနိံသု၊ သိမ်နုတ်ကြကုန်၏။

ဟံသာဝတီနဂရေ၊ ဟံသာဝတီမြို့၌။ ဓမ္မစေတိယရညော၊ ဓမ္မစေတိယမင်း၏။ ကလျာဏိယသိမာပန္နကာလေပိ၊ ကလျာဏီသိမ်သမုတ်သော အခါ၌လည်း။ ပဌမံ၊ စွာ။ သာလံ၊ မဏ္ဍပ်ဇရပ်ကို။ ကရိတ္ဝာဝ၊ ပြု၍သာလျှင်။ ပစ္ဆာ၊ နောက်မှ။ သမ္မုဟနိံသု၊ နုတ်ကြကုန်၏။

အချို့ဆရာတို့သည် မဏ္ဍပ်စသည်ဆောက်လုပ်ပြီးမှ သိမ်နုတ်ရာ ဗဒ္ဓသိမ်နှစ်လုံးအနီ ရှိလျှင် တိုင်စပ်မည်ဆို၍ သံသယရှိကြ၏။ ပြဆိုပြီးသော အဋ္ဌကထာ,ဋီကာတို့ကိုထောက်၍ သံသယရှိသင့်သည့်အရာ မဟုတ်သော ကြောင့် မမှတ်ယူလင့်။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟု ဆိုငြားအံ့၊ အရှေ

မျက်နှာ၌ ဗဒ္ဓသိမ်တလုံး, အနောက်မျက်နှာ၌ ဗဒ္ဓသိမ်တလုံးအား ဖြင့် အနီးအစပ်ရှိရာ အလယ်အစပ်၌ အသစ်သမုတ်လိုသောသိမ် ကျရောက် သည်ဖြစ်အံ့၊ ထိုသိမ်ကိုနုတ်လိုရှိ မဏ္ဍပ်စသည်ကိုဆောက်လုပ်ရာ ဗဒ္ဓသိမ် နှစ်ခုအထက်၌ မဏ္ဍပ်စသောတိုင်ကျရောက်၍စုံယှက်ခြင်းလည်း အရှေ့ မျက်နှာ ဗဒ္ဓသိမ်အတွင်း၌ ရဟန်းတို့စုနေ၍နုတ်ရာ အနောက်မျက်နှာ ဗဒ္ဓသိမ်၌ရဟန်းမရှိမူ မဏ္ဍပ်တိုင်စသည်ယှက်သော်လည်း ဝဂ်မဖြစ်သော ကြောင့် အရှေ့မျက်နှာက သိမ်ဟောင်းကျတ်သည်သာဖြစ်၏။ အနောက် မျက်နှာ၌နေ၍ နုတ်ကြပြန်ရာ အနောက်မျက်နှာက သိမ်ဟောင်း ကျတ်သည်သာဖြစ်၏။

ထိုကြောင့် သိမ်ကိုနုတ်သောအခါ ပကတတ်ရဟန်းလေးယောက် စသည်တို့သည် သမုတ်လိုသောသိမ်၏ နိမိတ်အတွင်း, နိမိတ်ပြင်ဘက် တို့၌ အရှေ့မျက်နှာစသောအရပ်၌ ခြားသန့်၍ အထပ်ထပ်နုတ်မိလျှင် သိမ်ဟောင်းရှိက ပျက်သင့်သောကြောင့်တည်း။

ဥပေါသထက္ခန္ဓကအဋ္ဌကထာ၌-

သီမာမာဠကေ ဝဠဂ္ဂဂေါ်ဟာတိ၊ တဿ သာခါ ဝါ တတော နိဂ္ဂတပါဒေါဟာ ဝါ မဟာသီမာယ ပထဝိတလံ ဝါ တတ္ထဇာတရုက္ခာဒီနိ ဝါ အာဟစ္စ တိဋ္ဌတိ၊ မဟာသီမံ သောဓေတွာ ဝါ ကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ၊ ဒေဝ ဝါ သာခါ ပါဒေါဟာ ဆိန္နိတွာ ဗဟိဋ္ဌကာ ကာတဗ္ဗာ-

ဟု မိန့်ဆိုခဲ့ကြောင်းမူ၏။

သီမာမာဠကေ၊ သိမ်အပြင်၌။ ဝဠဂ္ဂဂေါ်၊ ကြီးပွားတတ်သော သစ်ပင်သည်။ ဝါ၊ ပညောင်ပင်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တဿ၊ ထိုသစ်ပင်၏။ သာခါ ဝါ၊ အခက်တို့သည်လည်းကောင်း။ တတော၊ ထိုသစ်ပင်မှ၊ နိဂ္ဂတပါဒေါဟာ ဝါ၊ ထွက်သော မြစ်ပျဉ်းသည်လည်း ကောင်း။ မဟာသီမာယ၊ မဟာသိမ်၏။ ပထဝိတလံ ဝါ၊ မြေအပြင်ကို လည်းကောင်း။ တတ္ထဇာတရုက္ခာဒီနိ ဝါ၊ ထိုမဟာသိမ်၌ ပေါက် ရောက်သော သစ်ပင်စသည်တို့ကိုလည်းကောင်း။ အာဟစ္စ၊ ထိ၍။

တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ မဟာသီမံ ဝါ၊ မဟာသိမ်ကိုလည်း။ သောဓေတ္ဌာ၊ ရဟန်းမရှိအောင်သုတ်သင်၍။ ဂၢမံ၊ ကံကို။ ကာတုမ္ဘံ၊ ၏။ တေ ဝါ သာခါ၊ ထိုသစ်ခက်တို့ကိုလည်းကောင်း။ တေ ပါရေဟာ ဝါ၊ ထိုမြစ်ပျဉ်းတို့ကိုလည်းကောင်း။ ဆိန္ဒိတ္ဌာ၊ ဖြတ်၍။ ဗဟိဋ္ဌကာ၊ အပဋ္ဌတည်အောင်။ ကာတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာဋ္ဌလည်း-

မဟာသီမံ သောဓေတ္ဌာတိ မဟာသီမဂတာနံ သဗ္ဗေသံ ဘိက္ခူနံ ဟတ္ထပါသာနယနဆန္ဒာဟရဏာဒိဝသေန သကလံ မဟာသီမံ သောဓေတ္ဌာ-

ဟု ဖွင့်တော်မူ၏။

မဟာသီမံ သောဓေတ္ဌာတိ၊ ဟူသည်ကား။ မဟာသီမဂတာနံ၊ မဟာသိမ်ဋ္ဌတည်ကုန်သော။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခူနံ၊ တို့ကို။ ဟတ္ထပါသာနယနဆန္ဒာဟရဏာဒိဝသေန၊ ဟတ္ထပါသ်သို့ဆောင်ခြင်း, ဆန္ဒဆောင်ခြင်းစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ သကလံ၊ အလုံးစုံသော။ မဟာသီမံ၊ ကို။ သောဓေတ္ဌာ၊ သုတ်သင်၍။

ထို့ကြောင့် မဟာသိမ်, ခဏ္ဍသိမ် နှစ်လုံးတို့သည် အချင်းချင်း သစ်ပင်သစ်ခက်တို့ဖြင့် ရောယှက်၍စပ်သော်လည်း မဟာသိမ်ဋ္ဌ ရဟန်းမရှိမူ ခဏ္ဍသိမ်ဋ္ဌ ကံဆောင်အပ်သည်ဟု ပြတော်မူသည်ကို ဆောက်၍ ဗဒ္ဓသိမ်နှစ်လုံးအနီ ရှိ၍ သိမ်မနုတ်ခင်ဆောက်သုပ်ခဲသာ မဏ္ဍပ်တိုင်စသည်တို့ဖြင့် ရောယှက်သော်လည်း တခုခုသောဗဒ္ဓသိမ်ဋ္ဌသာ ရဟန်းတို့စုနေ၍ နုတ်မူ ဝဂ်မဖြစ်သောကြောင့် အပ်သည်သာဟု မှတ်လေ။

သစေ ဝိဟာရော မဟာ ဟောတိ၊ ဒ္ဒုပိ တိဿောပိ တတုတ္တရိပိ ခဏ္ဍသိမာယော ဗန္ဓိတဗ္ဗာ-

ဟုဆိုသော ဥပေါသထကွန်က အဋ္ဌကထာကိုဆောက်၍ ခဏ္ဍသိမ်ချင်း အနီးအစပ်လည်း မရှိသင့်။ တခုသော ကျောင်းအာရာမ် ပမာဏထက်ကြီးသော မဟာသိမ်လည်း ဤအရပ်မှာ မရှိနိုင်ဟု မှတ်သင့်သည်။

အကယ်၍ မကျွပ်ဆောက်ပြီးနေရာ၌ သိမ်ဟောင်း နှစ်ခု အစပ်ကို သံသယရှိမူ ရဟန်းတကျိပ်ကို မလှန်စေမူ၍ သိမ်နုတ်ရမည်။ "မဟာသိမ် သောခေဘွာ ဝါ ကမ္မံ ကာတာဗ္ဗံ" ဟုဆိုသော အဋ္ဌကထာနှင့်အညီ ရဟန်း နည်းပါက ဝင်္ကမဖြစ်နိုင်သောကြောင့်တည်း။

ညောင်စောင်းမျဉ်းချ၍ သင်ဖြူးဖျာ စသည်တို့ကိုခင်းရာ "ညောင် စောင်းကို မအုပ်မိအောင် ခင်းရမည်" ဟုဆိုသောဆရာတို့၏ အယူဝါဒ ကိုလည်း ပြဆိုခဲ့ပြီးသော အဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့ကိုထောက်၍ မမှတ် ယူလင့်။

၁၁၉။ သမုတ်မည့်သိမ်အနီးဌိ ကြေးနန်းတိုင်ရှိခြင်း

မေး။ ။ယခုကာလအမျာဌိ သမုတ်လတ္တံ့သော သိမ်နေရာအနီးဌိ ကြေးနန်းကြိုးတိုင် စသည်တို့ရှိနေလျှင် အသို့မှတ်ရပါအံ့နည်း။

ဖြေ။ ။ထိုအာဓမးဌိ သမုတ်လတ္တံ့သော သိမ်နှင့်နီးစပ်သော ကြေး နန်းကြိုးတိုင်နှင့် အဆက်မပြတ် စပ်၍သွားသော ကြေးနန်းကြိုးတိုင်တို့ တွင် တခုခုသော တိုင်သည် တခုခုသောဗဒ္ဓသိမ်ဟောင်းဌိ ကျရောက် သည်ဖြစ်အံ့၊ သမုတ်လတ္တံ့ဇသော သိမ်နှင့်နီးစပ်သော ကြေးနန်းတိုင်တို့ သည် တခုသော ဗဒ္ဓသိမ်ဟောင်းအပြင်ဌိ ကျရောက်သည်ဖြစ်အံ့။ ကြေး ကြိုးတိုင် အဆက်မပြတ် စပ်၍သွားရာ ကျရောက်စပ်နေသော ဗဒ္ဓသိမ် ဟောင်းဌိ မဟန့်ရှိခဲ့မူ ဗဒ္ဓသိမ်ချင်းစပ်သည်ဖြစ်၍ သိမ်နုတ်, သိမ်သမုတ် သောကံသည် မအောင်နိုင်ရာ။ အကယ်၍ ဗဒ္ဓသိမ်ဟောင်းသည် ရှိသော် လည်း တခုံသောကျောင်းတိုက် ပမာဏထက်လွန်၍ ကြီးသောသိမ် မရှိ နိုင်ရာ။ ထို့ကြောင့် ကြေးကြိုးတိုင်နှင့်သမုတ်လတ္တံ့သော သိမ်အကြားဌိ သံသယကိုပယ်ခြင်းငှါ ထိုအရပ်ဒေသဌိ ရှိနိုင်လောက်သော ဗဒ္ဓသိမ် ဟောင်း ပမာဏရှိသောအရပ်ကို မှတ်၍ ထိုအရပ်နှင့် မနီးစပ်အောင် သမုတ်ရမည်။

ထိုကြောင့် မဟာဝဂ်အဋ္ဌကထာဌို-

သီမာမာဋ္ဌကေ ဝဋ္ဌရုက္ခော ဟောတိ၊ တဿ သာခါ ဝါ တတော နိဂ္ဂဘပါရောဟော ဝါ မဟာသီဒယ ပထဝိတလံ ဝါ တတ္ထဇာတရုက္ခာဒီနိ ဝါ အာဟစ္စ တိဋ္ဌတိ၊ မဟာသိမံ သောဓေတွော ဝါ ဂ်မ်ံ ကာတ်ဗ္ဗံ၊ တေ ဝါ သာခါပါရောဟာ ဗဟိဋ္ဌကာ ဂ်ာတဗ္ဗာ–

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

ဝိမတိဝိနောဒနီ ဋီကာ၌လည်း–

မဟာသိမံ သောဓေတွာတိ မဟာသိဓဂတာနံ သဗ္ဗသံဘိက္ခူနံ ဟတ္ထပါသာနယနဆန္ဒာဟရဏာဒိဝသေန သကလံ မဟာသိမံ သောဓေတွာ–

ဟု ဖွင့်တော်မူ၏။

ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာ၌လည်း–

သစေ ဟိ မဟာတိယာ ပေါရာဏကဗဒ္ဓသိမာယ ကေသ္မိ ပဒေသေ "သမ္ဗုဟနိဿာမာ" တိ သံဃေ သန္နိပတိတေ တဿာယေဝ သိမာယ အညသ္မိ ပဒေသေ ဘိက္ခုမ္ပိ ပဝိဋ္ဌေ အဇာနန္တဿာပိ ကမ္မဝိပတ္တိ ဟောတိ။ တသ္မာ မဟုဿာဟနသောဓေတွာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ–

ဟု ဆိုတော်မူသည်။

ဤအရပ်ဒေသ၌ ကြီးကျယ်သော မဟာသိမ် မရှိကြောင်းကိုလည်း ရင်းဋီကာ၌ပင် ပြဆိုတော်မူသည်။ ဤအရပ်ဒေသ၌ ကြီးကျယ်သော မဟာသိမ်မရှိကြောင်းလည်း–

တဋ္ဌ ခေါ ဖဟဋ္ဌိမပရိစ္ဆေဒေန စတုပဉ္စရုက္ခမတ္တမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ၊ တတော ဩရံ န ဝဋ္ဋတိ၊ ပရံ ယောဇနသတိကမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ–

ဟုဆိုသော မဟာဝါအဋ္ဌကထာ ဥဒပါသထခန္ဓက အဖွင့်ကို ထောက်၍ သိလေ။

ထိုအဌကထာ၌ "ပရံ ယောဇနသတိကမိုံ ဝဋ္ဋတိ" ဟူသဿပါဌ်ဖြင့် ယူဇနာတရာရှိသော ဇောနိမိတ်ကို ကြားအပ်သည်ဟုဆိုသဖြင့် ဤအရပ်ဒေသ၌ တခုသောကျောင်း တိုက်တာပမာဏထက် ကြီးကျယ်သော မဟာသိမ်ဧရိုးကြောင်းကို ဆဤသိအပ်သည်။ ထို အဌကထာပါဌ်ကိုပင် ထောက်၍ ဂါမသိမ်နှင့် ဗဒ္ဓသိမ်စပ်၍ မပျက်ကြောင်းကို သိအပ်သည်။

၁၂၀။ မဟာသိမ်, ခဏ္ဍသိမ် ယှဉ်တွဲ၍သမုတ်ခြင်း

မေး။ ။မဟာသိမ်, ခဏ္ဍသိမ် နှစ်လုံးယှဉ်တွဲ၍ သမုတ်ပုံကို အာသို မူတ်ရပါအုံးနည်း။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးဌ်–

သာ ဟေဋ္ဌိမပရိစ္ဆေဒေန သစေ ကေဝိသတိ ဘိက္ခူ။ ဂဏ္ဌာတိ၊ ဝဋ္ဋတိ။ တတော ဩရံ န ဝဋ္ဋတိ။ပရံ ဘိက္ခုသဟဿံ ဂဏ္ဌန္တိပိ ဝဋ္ဋတိ။ တံ ဗဒ္ဓဇေတ္ထိ သီမာမာဒ္ဒကဿ သမန္တာ နိမိတ္တာုပဂါ ပါသာဏာ ဌဒပတဗ္ဗာ။ တတြာယံ ဗဒ္ဓနဝိဓိ- သမန္တာ "ဧသော ပါသာဏော နိမိတ္တ"န္တိ ဧဝံ နိမိတ္တာနိ ကိတ္တေဘ္ဝာ ကမ္မဝါစာယ သီမာ သမ္မန္နိတဗ္ဗာ။ အထ တဿာ ဧဝ ဒဋ္ဌကမ္မတ္ထံ အဝိပ္ပဝါသကမ္မဝါစာ ကာတဗ္ဗာ။ သီမံ သမ္မန္နိဘ္ဝာ ဗဟိ သီဓန္တိရိကပါသာဏာ ဌပေတဗ္ဗာ။

သစေ ဝိဟာရော မဟာ ဟောတိ၊ ဒ္ဝေပိ တီဏိသောပိ တတုတ္တရိပိ ခဏ္ဍသီမာယော ဗန္ဓိတဗ္ဗာ။ ဧဝံ ခဏ္ဍသီမံ သမ္မန္နိတ္ဘ္ဝာ မဟာသီမာသမ္ဘုတိကာလေ ခဏ္ဍသီမတော နိက္ခမိတ္ဘ္ဝာ မဟာ- သီမာယ ဌတ္ဘ္ဝာ သမန္တာ အနုပရိယာယန္တေဟိ သီမန္တရိကပါ- သာဏာ ကိဒ္ဓတ္တာတဗ္ဗာ။တဒတာ အဝသေသနိမိတ္တာနိ ကိတ္တေတ္ဝာ ဟတ္ထပါသံ အဝိဇဟန္တေဟိ ကမ္မဝါစာယ သမာနသံဝါသက- သီမံ သမ္မန္နိတ္ဘ္ဝာ တဿာ ဒဋ္ဌကမ္မတ္ထံ အဝိပ္ပဝါသကမ္မဝါစာပိ ကာတဗ္ဗာ–

ဟုလာသော မဟာဝါအဌကထာကိုထောက်၍ သိရမည်။

အဋ္ဌကထာပါဠိမှာ လိုရင်း ပါဠိကိုသာ ထုတ်၍ ရေးလိုက်သည်။ အပြည့်အစုံကိုလိုမူ ၎င်းအဋ္ဌကထာမှာ ရှုခဲလ။ လိုရင်း အဓိပ္ပါယ်ကား— ရဟန်း နှစ်ကျိပ်တယောက် ထိုင်နေလောက်သည်ကစ၍ ရဟန်းတထောင်ဆန့်သည်တိုင်အောင် ခဏ္ဍသိမ်မည်သည်၊ ရဟန်း တထောင်တယောက်လွန် ဆန့်သည်ကစ၍ သုံးယူဇနာတိုင်အောင် မဟာသိမ် မည်သည်။ တခု သောကျောင်းတိုက်တာဝဠ် ခဏ္ဍသိမ်, မဟာသိမ်သမုတ်လိုမူ သင့်လျော်ရာ အရပ်၌ အလိုရှိသမျှ ခဏ္ဍသိမ်ပမာဏကိုထား၍ ထက်ဝန်းကျင် အရပ်လေးမျက်နှာဖြစ်စေ၊ ရှစ်မျက်နှာဖြစ်စေ ကျောက်နိမိတ်တို့ကိုထားရမည်။ ထိုခဏ္ဍသိမ်ကျောက်နိမိတ်၏ အပြင်ဘက် ထက်ဝန်းကျင်ပတ်လည်လှည့်၍ အလိုရှိသမျှ မဟာသိမ်ပမာဏကို မှတ်သား၍ ထို့မဟာသိမ်၏ အစွန်အရပ်၌ လေးမျက်နှာဖြစ်စေ၊ ရှစ်မျက်နှာဖြစ်စေ နိမိတ်ကျောက်တို့ကို ထားရမည်။ ထိုသို့ထားပြီးမူ ရှေးဦးစွာ ခဏ္ဍသိမ်၌နေ၍ နိမိတ်ကိုကြားပြီးလျှင် ကမ္မဝါစာဖြင့် သမုတ်ရမည်။ ထိုသို့ ခဏ္ဍသိမ်ကို သမုတ်ပြီးမှ ခဏ္ဍသိမ်၏ ကျောက်နိမိတ်တို့ကိုဖြစ်စေ၊ တပါးသော ကျောက်နိမိတ်တို့ကိုဖြစ်စေ၊ ခဏ္ဍသိမ်နှင့်မစပ်အောင် ခဏ္ဍသိမ်၏အပဖြစ်သော သိမန္တရိက်၌ ထားရမည်။ ထိုသို့ထားပြီးလျှင် ခဏ္ဍသိမ်မှထွက်၍ မဟာသိမ်၌နေ၍ ခဏ္ဍသိမ်၏အနောက်မျက်နှာ သိမန္တရိက်၌ထားသော ကျောက်နိမိတ်ကို မဟာသိမ်၏အရှေ့မျက်နှာ ကျောက်နိမိတ်ပြု၍ ကြားရမည်။ ခဏ္ဍသိမ်၏ မြောက်မျက်နှာ သိမန္တရိက်၌ ကျောက်နိမိတ်ကို ထောင်မျက်နှာကျောက်နိမိတ်ပြု၍ ကြားရမည်။ ခဏ္ဍသိမ်၏အရှေ့ သိမန္တရိက်၌ ကျောက်နိမိတ်ကို အနောက်မျက်နှာ ကျောက်နိမိတ်ပြု၍ ကြားရမည်။ ခဏ္ဍသိမ်၏တောင်မျက်နှာ သိမန္တရိက်၌ ကျောက်နိမိတ်ကို မဟာသိမ်၏မြောက်မျက်နှာ ကျောက်နိမိတ်ပြု၍ကြားရမည်။ ရှစ်မျက်နှာ၌ နိမိတ်ရှိလျှင် ရှစ်မျက်နှာစေ့အောင် ကြားရမည်။ ရှေးဦးစွာ ခဏ္ဍသိမ်၌ကြားပြီးသောနိမိတ်ကို တဖန်ထပ်၍ကြားပြီးမှ မဟာသိမ်၏ ပြင်ဘက်အစွန်း ထက်ဝန်းကျင် အရပ်၌ ထားသောနိမိတ်တို့ကို ခဏ္ဍသိမ်၌ကြားသကဲ့သို့ အစဉ်အတိုင်း ကြားရမည်။ ဤသို့အတွင်းအပတို့၌ နိမိတ်တို့ကိုကြားပြီးမှ မဟာသိမ်ကို ကမ္မဝါစာဖြင့် သမုတ်ရသည်ဟု ပြတော်မူသည်။

ထိုကြောင့် ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၌-

သီမန္တံရိကပါသာဏာကိ သီမန္တရိကာယ ဌပိတနိမိတ္တပါသာ-ဏာ။ တေ ပန ကိတ္တေန္တေန ပဒက္ခိဏတော အနုပရိယာယ-န္တေနေဝ ကိဏ္ဏတမ္ပဇာ။ ကထံ? ခဏ္ဍသီမတော ဟိ ပစ္ဆိမာယ ဒိသာယ ပုရတ္ထာဘိမုခေန ဌတ္ဝာ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ကံ နိမိတ္တ''န္တိ တတ္ထ သဗ္ဗာနိ နိမိတ္တာနိ အနုက္ကမေန ကိတ္တေတွာ၊ တထာ ဥတ္တရာယ ဒိသာယ ဒက္ခိဏာဘိမုခေန ဌတ္ဝာ ''ဒက္ခိဏာယ ဒိသာယ ကိံ နိမိတ္တ''န္တိ အနုက္ကမေန ကိတ္တေတွာ၊ တထာ ပုရတ္ထိ-မာယ ဒိသာယ ပစ္ဆိမာဘိမုခေန ဌတွာ ''ပစ္ဆိမာယ ဒိသာယ ကိံ နိမိတ္တ''န္တိ အနုက္ကမေန ကိတ္တေတွာ၊ တထာ ဒက္ခိဏာယ ဒိသာယ ဥတ္တရာဘိမုခေန ဌဟွာ ''ဥတ္တရာယ ဒိသာယ ကိံ နိမိတ္တ''န္တိ တတ္ထ သဗ္ဗာနိ နိမိတ္တာနိ အနုက္ကမေန ကိတ္တေတွာ ပုန ပစ္ဆိမာယ ဒိသာယ ပုရတ္ထာဘိမုခေန ဌတွာ ပုရိမက္ကမေန ကိတ္တေတွာ ဝုတ္တနယေန ပုန ကိတ္တေတဗ္ဗံ။ တတော တိ ပစ္ဆာ။ အဝသေသနိ-မိတ္တာနိတိ မဟာသီမာယ ဗဟိရန္တရေသု အဝသေသနိမိတ္တာနိ-ဟု ဖွင့်တော်မူသည်။

ဤအဋ္ဌကထာ၌ ''သစေ ဝိဟာရော မဟာ ဟောတိ၊ ဒွေပိ တိသော်ပိ တတုတ္တရိပိ ခဏ္ဍသီမာယော ဗန္ဓိတဗ္ဗာ''ဟူသော ပါဠိဖြင့် ထိုကဲ့သို့ ခဏ္ဍသီမ်, မဟာသီမ်သမုတ်ခြင်းသည် သာသနာရောက်ရာ အရပ်တိုင်းတို့၌ ၎ရှိနိုင်၊ မဖြစ်နိုင်။ သာသနာအလွန်ထွန်း၍ ရဟန်း သံဃာ အလွန်ပေါများသော ရဟန်းတို့နေရာ၌ သမုတ်လိုက ခဏ္ဍသီမ် ၂-လုံး, ၃-လုံးကိုသာ သမုတ်အပ်ကြောင်းကို ပြတော်မူသည်ဟု မှတ်ယူ သင့်သည်။ အကယ်၍ ထိုထိုအရပ်၌သမုတ်လို၍ မဟာသီမ် သမုတ်ကြ သော်လည်း ပမာဏထက်ကြီးကျယ်သော မဟာသီမ်ကို သမုတ်နိုင်ဖို့ အခွင့်မရှိ။ သမုတ်နိုင်သော်လည်း နောက်နောက်ကာလအဆုတ်၌ မင်း, မှူး, မတ်, ပြည်သူ လူချင်ရဟန်းတို့ပင် သဒ္ဓါကြည်ညိုဖို့ အခွင့်မရှိ။ သိမ်နုတ်သမုတ်သောအရာသည် ကြီးစွာသော လုံလပြုအပ်သည့် အရာ

ဖြစ်၍ အများသံဃာတို့ဆန္ဒပမာဏကိုသိ၍ ပြုအပ်သောအရာဖြစ်၍လည်း ကြီးကျယ်သောမဟာသိမ်သမုတ်နိုင်ဖို့ အခွင့်မရှိ။ ထို့ကြောင့် ဤအရပ်ဒေသ၌ တခုသောကျောင်းတိုက်ပမာဏထက် ကြီးကျယ်သောမဟာသိမ်မရှိဟု သံသယကိုဖြတ်ပယ်၍ သိမ်နှုတ်, သိမ်သမုတ်ကြသောအစီအစဉ်ကို ပြုလုပ်စီရင်ရမည်။

၁၂၁။ မြေညှို၍ သိမ်နှုတ်ခြင်း, သမုတ်ခြင်း

မေး။ ။သိမ်သမုတ်လိုသောနေရာ၌ အုတ် ကျောက် စသည်တို့ဖြင့် မြင့်အောင်စီ၍ သိမ်နှုတ်ခြင်း, သမုတ်ခြင်းကို ပြုအပ်ပါမည်လော။

ဖြေ။ ။အုတ် ကျောက် စသည်တို့ဖြင့် မြင့်အောင်စီ၍ပြီးမှ သိမ်နှုတ်ခြင်း, သမုတ်ခြင်းကို ပြုအပ်သည်။

ယဿ ပန ဧဒ္ဓ ကူဋ္ဌာနိ အာသန္နေ ဌိတာနိ၊ ကေဿပိ ဥပရိ သီမပပ္ပမာဏံ န ပဟောတိ၊ တဿ ကူဋ္ဌန္တရံ စိနိတ္ဝာ ပူရေတ္ဝာ ဝါ ကောဗဒ္ဓံ ကတ္ဝာ ဥပရိ သီမာ သမ္မန္နိတဗ္ဗာ-ဟု လာသော မဟာဝါအဋ္ဌကထာ ဥပေါသထက္ခန္ဓကအဖဉ်ကိုထောက်။

ယဿ ပန၊ အကြင်တောင်၏။ ဧဒ္ဓ ကူဋ္ဌာနိ၊ ၂-ခုသောအထုတ်တို့သည်။ အာသန္နေ၊ အနီး၌။ ဌိတာနိ၊ တည်ကုန်၏။ ကေဿပိ၊ တခုသောတောင်ထုတ်၏လည်း။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ သီမပပ္ပမာဏံ၊ သိမ်ပမာဏသည်။ န ပဟော:တိ၊ မလောက်။ တဿ၊ ထိုတောင်၏။ ကူဋ္ဌန္တရံ၊ အထုတ် ၂-ခုအကြား၌။ စိနိတ္ဝာ ဝါ၊ ဧ၍လည်းကောင်း။ ပူရေတ္ဝာ ဝါ၊ ပြည့်စေ၍လည်းကောင်း။ ကောဗဒ္ဓံ၊ တစပ်တည်းစပ်သည်ကို။ ကတ္ဝာ၊ ပြု၍။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ သီမာ၊ သိမ်ကို။ သမ္မန္နိတဗ္ဗာ၊ သမုတ်အပ်၏။

၁၂၂။ သိမ်သမုတ်ပြီးမှ မြေညှိခြင်း

မေး။ ။ချိုင့်ဝှမ်းရာ၌သိမ်သမုတ်ပြီးမှ မြင့်အောင် အုတ်စသည်ဖြင့် ပြုအပ်ပါမည်လော။

ဖြေ။ ။နိမ့်ရာအရပ်၌သိမ်သမုတ်ပြီးမှ အုတ်ကျောက်စသည်တို့ဖြင့် မြှုံ့အောင်ပြုရာ အပြစ်မ့ရှိ၊ အပ်သည်သာ။

ခဏ္ဍသီမာ နီစဝတ္ထုကာ ဟောတိ၊ တံ ပုဏ္ဏေတ္ဝာ ဥစ္စဝတ္ထုကံ ကရောန္တိ သီမာယေဝ။ သီမာယ ဂေဟံ ကရောန္တိ၊ သီမဋ္ဌကမေဝ ဟောတိ—

ဟု လာသော ဥပေါသထက္ခန္ဓကအဋ္ဌကထာကိုထောက်။

ခဏ္ဍသီမာ၊ ခဏ္ဍသိမ်သည်။ နီစဝတ္ထုကာ၊ နိမ့်ဒေသနေရာရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တံ၊ ထိုနိမ့်ရာကို။ ပုဏ္ဏေတ္ဝာ၊ ဖို့၍။ ဥစ္စဝတ္ထုကံ၊ မြင့်သောနေရာကို။ ကရောန္တိ၊ ပြုကုန်၏။ သီမာယေဝ၊ သိမ်မည်သည်သာတည်း။ သီမာယ၊ သိမ်၌။ ဂေဟံ၊ ဧကျောင်းကို။ ကရောန္တိ၊ ပြုကုန်၏။ သီမဋ္ဌကမေဝ၊ သိမ်၌ဘဉ်းညည်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဗဒ္ဓသီမာယ ဇေးတံ ယုံကိုဠိ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ဧကသမ္မဒ္ဓေန ဂဏ သီမာသချမေဝ ဂစ္ဆတီတိ—

ဟု ဌင်းမဟာဝဂါအဋ္ဌကထာ ဥပေါသထက္ခန္ဓကအဖွင့်၌ပင် လာသည်။

ဗဒ္ဓါယ၊ ဖွဲ့အပ်သော။ သီမာယ၊ သိမ်၌။ ဇေတံ၊ ဖြစ်သော။ ယုံကိုဠိ၊ အမှတ်မရှိသောဝတ္ထုဘည်။ ယတ္ထ ကတ္ထစိ၊ အမှတ်မရှိသော အရပ်၌။ ဧကသမ္မဒ္ဓေန၊ တစပ်တည်းစပ်သဖြင့်။ ဂဏံ၊ ပြုအပ်သောဝတ္ထုသည်။ သီမာသချမေဝ၊ သိမ်ယူသောအရပ်အတွက်သို့သာလျှင်။ ဂစ္ဆတီ၊ ရောက်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဂေဒိတမ္ပိ၊ သိအပ်၏။

ထိုအဋ္ဌကထာပါဠိဖြင့် သမုတ်အပ်သော သိမ်တွင်း၌ တည်သော အဆောက်အအုံ ဝတ္ထုဟူသမျှသည် သိမ်နှင့်စပ်၍တည်မူ သိမ်ပျင်မည်သည် ဟု ပြေတော်မူသည်။

၁၂၃။ ညောင်စောင်းကွက်မချပဲလည်း သိမ်နုတ်အပ်

မေး။ ။အသစ်သောသိမ်ကို သမုတ်လို၍ နုတ်ရာ ညောင်စောင်းချ၍ နုတ်မှအပ်သလော။ ညောင်စောင်းမရှိပဲ နုတ်သော်လည်း အပ်သည်မဟုတ်လော။

ဖြေ။ ။ညောင်စောင်းချ၍ နုတ်ခြင်းသည် သိမ်နုတ်အင်္ဂါမဟုတ်ချေ။ သံဃဝနည်းပါး၍ နုတ်ပြီးသောနေရာကို မူတ်မိရုံမျှသာဖြစ်သောကြောင့် သံဃာများမူ ညောင်စောင်းမချပဲ နုတ်သော်လည်း ရှေးက သိမ်ဟောင်းရှိမူ ထိုသိမ်ဟောင်း အထက်၌ ကမ္မပတ္တ ရဟန်းတို့သည် ကမ္မဝါစာဖတ်၍နုတ်လျှင် ရှေးသိမ်ဟောင်းပျက်သည်ဖြစ်၍ ညောင်စောင်း မချသော်လည်း နုတ်အပ်, သမုတ်အပ်သည်။

"သာဓုကံ ပန ဥတ္တာယေဝ သမ္ဗဟ္ဓနိတဗ္ဗာ စေဝ ဗန္ဓိတဗ္ဗာ စာတိဝစနတော သိမံ ဇာနန္တာယေဝ သမ္ဗဟနိတုံ သက္ကိဿန္တိ၊ ကထံ အဇာနန္တာ။ ဣမမ္ဟိ သီမာသမ္ဗဟနနာမိကာရေ သိမံ ဝါ သီမာယ ပရိစ္ဆေဒံ ဝါ ဇာနနဘာဝေါ အာဂ်' နဟောတိ၊ အန္ဓောသီမာယံ ဌိတဘာဝေါ, "သိမံ သမ္ဗဟနိဿာမာ"တိ ကမ္မဝါစာကရဏန္တိ ဣဒမေဝ ဒွယံ အာဂ်ံ ဟောတိ့။ တသ္မာ ဣမိနာ အာဂ်ဒ္ဓယေန သမ္ဗန္ဓေ သတိ သိမံ အာဇာနန္တာပိ သမ္ဗဟနိတုံ စေဝ ဗန္ဓိတုံ စ သက္ကောန္တိတိ။

ဣမိနာ အာဂ်ဒ္ဓယေန သမ္ဗန္ဓေ သတိ သိမံ အဇာနန္တာပိ သမ္ဗဟနိတုံ သမတ္ထဘာဝေါ ဂဟေတဗ္ဗောတိ အဋ္ဌကထာယံ "ဧဏ္ဍသိမံ ပန ဇာနန္တာ အဝိပ္ပဝါသသိမံ အဇာနန္တာပိ သမ္ဗဟနိတုံ စေဝ ဗန္ဓိတုံ စ သက္ကိဿန္တိ"တိ ဧဝံ မဟာသိဝါယ ပရိစ္ဆေဒဿ အဇာနနေပိ သမ္ဗဟနနဿ ဝုတ္တတ္တာ"တိ ဝုတ္တံ—

ဟူသော ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာကိုထောက်။

သာခုံကံ၊ ကောင်းစွာ။ ဥတ္ဘာယေဝ၊ သိ၍သာလျှင်။ သမ္ဗဟုနိ-တပ္ပာ စေဝ၊ နုတ်လည်းနုတ်အပ်၏။ ပန္ဓိတပ္ပာ စ၊ ဖွဲ့လည်းဖွဲ့အပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ဥပေါသထက္ခန္ဓကအဋ္ဌကထာ၌။ ဝစနတော၊ ဆိုအပ်သောကြောင့်။ သိမံ၊ သိမ်းဟောင်းကို။ ဇာနန္တောယေဝ၊ သိသော ရဟန်းတို့သာလျှင်။ သမ္ဗဟနိတုံ၊ နုတ်ခြင်းငှါ။ သက္ခိဿန္တိ၊ စွမ်းနိုင်ကုန်လတ္တံ့။ အဇာနန္တော၊ မသိသောရဟန်းတို့သည်။ ဂဏံ သက္ခိဿန္တိ၊ အသို့စွမ်းနိုင်ကုန်အံ့နည်း။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်လျှင်။ ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း။ ဤမသို့ သိမာသမ္ဗဟနနာဓိကာရေ၊ ဤသိမ်နုတ်သောအရာ၌။ သိမံ ဝါ၊ သိမ်ဟောင်းကိုလည်းကောင်း။ သိမာယ၊ သိမ်းဟောင်း၏။ ပရိစ္ဆေဒံ ဝါ၊ အပိုင်းအခြားကိုလည်းကောင်း။ အဇာနနဘာဝေါ၊ မသိသောအဖြစ်သည်။ အင်္ဂ၊ အင်္ဂါသည်။ နယောတိ၊ မဖြစ်။ အန္ဓောသိမာယံ၊ သိမ်းဟောင်းတွင်း၌။ ဌိဘဘာဝေါ၊ ပကတတ်ရဟန်းလေးယောက်တည်သည်၏ အဖြစ်သည်သည်းကောင်း။ သိမံ၊ သိမ်ဟောင်းကို။ သမ္ဗဟုနိသာမာတိ၊ နုတ်ကုန်အံ့ ဟူ၍။ ကမ္မဝါစာ-ကရဏံ၊ ကမ္မဝါစာဖတ်ခြင်းကိုပြုခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣဒမေဝ ဒွယံ၊ ဤနှစ်ပါးသည်သာလျှင်။ အင်္ဂံ၊ အင်္ဂါသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဣမိနာ အင်္ဂဒွယေန၊ ဤအင်္ဂါ ၂-ပါးနှင့်။ သမ္ဗဟန္တေန၊ ပြည့်စုံသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ သိမံ။ သိမ်ဟောင်းကို။ အဇာနန္တောပိ၊ မသိကုန်သော်လည်း။ သမ္ဗဟုနိတုံ စေဝ၊ နုတ်ခြင်းငှါလည်းကောင်း။ ပန္ဓိတုံ စ၊ ဖွဲ့ခြင်းငှါလည်းကောင်း။ သက္ကောန္တိ၊ စွမ်းနိုင်ကုန်၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်လျှင်။ ပရိဟာရော၊ အဖြေတည်း။

ဣမိနာ အင်္ဂဒွယေန၊ ဤအင်္ဂါ ၂-ပါးနှင့်။ သမ္ဗဟန္တေန၊ ပြည့်စုံသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ သိမံ၊ ကို။ အဇာနန္တောပိ၊ မသိကုန်သော်လည်း။ သမ္ဗဟုနိတုံ၊ နုတ်ခြင်းငှါ။ သမတ္ထဘာဝေါ၊ စွမ်းနိုင်သောအဖြစ်ကို။ ကထံ ပန ဝိညာတဗ္ဗော၊ အသို့သိအပ်ပါသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုဒ္ဓတ္တာ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ဥပေါသထက္ခန္ဓကအဋ္ဌ-ကထာ၌။ ခဏ္ဍသိမံ ပန၊ ခဏ္ဍသိမ်ကို။ ဇာနန္တော၊ သိသော ရဟန်း

တို့သည်။ အဝိပ္ပဝါသသီမံ၊ မဟာသိမ်ကို။ ဧကာနုန္တာပိ၊ မသိကုန်သော်လည်း။ သမ္ဗုဟနိတုံ စေဝ၊ နုတ်ခြင်းငှါလည်းကောင်း။ ဗန္ဓိတုံ စ၊ ဖဲ့ခြင်းငှါလည်းကောင်း။ သက္ခိဿန္တိ၊ စွမ်းနိုင်ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ မဟာသီမာယ၊ မဟာသိမ်၏။ ပရိစ္ဆေဒံ၊ အပိုင်းအခြားကို။ ဧကာနုန်ဒ္ဒေနေပိ၊ မသိသောအရာ၌လည်း။ သမ္ဗုဟနနဿ၊ နုတ်ခြင်းကို။ စုတ္တတ္တာ၊ ဆိုတော်မူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ ဝိမတိဝိနောဒနီယမ္ပိ၊ ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၌လည်း။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုတော်မူ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤသိမ်နုတ်ရာ၌။ သီမာယ၊ သိမ်ဟောင်းကိုလည်းကောင်း။ တပ္ပရိစ္ဆေဒဿ ဝါ၊ ထိုသိမ်ဟောင်းအပိုင်းအခြားကိုလည်းကောင်း။ ဇာနနံ၊ သိခြင်းသည်။ န အဂ််၊ အဂ််ါမဟုတ်။ သီမာယ ပန၊ သိမ်ဟောင်း၏။ အန္တော၊ အတွင်း၌။ ဌါနံ၊ တည်ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ သမ္ဗုဟနိဿာမာတိ၊ နုတ်ကုန်အံ့ဟူ၍။ ကမ္မဝါစာကရဏဋ္ဌ၊ ကမ္မဝါစာဖတ်သည်ကိုပြုခြင်းသည်လည်းကောင်း။ အဂ််၊ အဂ််ါမည်၏။ အဋ္ဌကထာယံ ပန၊ ဥပေါသထက္ခန္ဓကအဋ္ဌကထာ၌၊ ခန္ဓသီမံ ပန ဧကာနုန္တာ။ ပ။ သက္ခိဿန္တီတိ၊ ဟူ၍။ဧဝံ၊ ဤသို့။ မဟာသီမာယ၊ ၏။ ပရိစ္ဆေဒဿ၊ ကို။ အဇာနနေပိ၊ မသိရာ၌လည်း။ သမ္ဗုဟနနဿ၊ နုတ်ခြင်းကို။ စုတ္တတ္တာ၊ ဆိုအပ်သောကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စုတ္တံ၊ ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၌ဆို၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။

အဓိပ္ပာယ်ကား-သိမ်ဟောင်းအတွင်း၌ ပကတတ်ရဟန်းလေးယောက်တည်ခြင်း အဂ််ါတပါး၊ ဤသိမ်ကို နုတ်အံ့ဟု ဘမ္မဝါစာဖတ်ခြင်း အဂ််ါတပါး၊ ဤအဂ််ါနှစ်ပါးရှိမူ သိမ်ဟောင်းကျတ်သည်ဟူလို။

ထို့ကြောင့် ညောင်စောင်းမဖဲ့ပဲ သိမ်နုတ် သိမ်သမုတ်ခြင်းကိုပြုရာအပြစ်ရှိ၊ အပ်သည်သာဟု မှတ်ယူရမည်။

၁၂၄။ နိမိတ်ပြင်ဘက်၌လည်း သိမ်နုတ်အပ်

မေး။ ။သိမ်နုတ်ကြသောအခါ သမုတ်လိုသောသိမ်၏ နိမိတ်ပြင်ဘက်ကို မနုတ်မူ၍ နိမိတ်ပြုလိုသောအတွင်း၌ နုတ်လျှင် ဇာပ်သည်ဟု မှတ်ရမည်လော။

ဖြေ။ ။ရှေးကရှိသောသိမ်ဟောင်းသည် အကယ်၍ အသစ်သမုတ်လိုသောနေရာ၌ ရှိသည်ဖြစ်အံ့။ ထိုအသစ်သမုတ်လိုသော သိမ်နေရာသည် သိမ်ဟောင်းအထက်၌ ပကတတ်ရဟန်းလေးယောက်တို့သည် ထိုင်နေ၍ ကမ္မဝါစာဖြင့် နုတ်လောက်အောင် ထပ်မိသည်ဖြစ်အံ့၊ ထိုသို့ထပ်မိရာသိမ်ဟောင်းအထက်၌ ပကတတ်ရဟန်းလေးယောက်တို့သည် ကမ္မဝါစာဖြင့် ဖတ်၍နုတ်ရာ ကျတ်သည်သာဖြစ်၏။

အကယ်၍ ရှေးကသိမ်ဟောင်းအစွန်းနှင့် အသစ်သမုတ်သော သိမ်ပမာဏ၏ အစွန်းသည် လက်တလုံးခန့်, တဆံချည်ခန့်မျှသာ ထပ်မိသည်ဖြစ်အံ့၊ထိုသို့ထပ်မိရာ၌ ပကတတ်ရဟန်းလေးယောက်တို့သည် ကမ္မဝါစာဖတ်၍မနုတ်လောက်သောကြောင့် နိမိတ်အတွင်း၌သာနုတ်မူ လက်တလုံးခန့်, တဆံချည်ခန့် ထပ်မိ စပ်မိသော သိမ်ဟောင်းရှိက မကျတ်၊ မပျက်သည်သာဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် သိမ်နုတ်ရာ ရှေးကသိမ်ဟောင်းရှိခဲ့လျှင် သမုတ်လတ္တံ့သော သိမ်နှင့် မည်မျှထပ်မိ,အုပ်မိသည်ဟု မသိနိုင်၍ သံသယကိုဖြတ်ပယ်ခြင်းငှါ နိမိတ်၏ ပြင်ဘက်ကိုလည်း ကမ္မဝါစာဖြင့်လောက်အောင် နိမိတ်အတွင်း၌ နုတ်သကဲ့သို့ မယုတ်သောဥဿာဟဖြင့် နုတ်အပ်သည်။

ကသ္မာ ပန နိမိတ္တာနံ ဗဟိပိ သီမာသမ္မုဟနနံ ကတံ၊ နနု နိမိတ္တာနံ အန္တောယေဝ အဘိနဝသီမာ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာတိ တတ္ထဝ သမ္ဗန္ဓဒဿနတ္ထရကဝိမောစနတ္ထံ ပေါရာဏကသီမာယ သမ္မုဟနနံ ကာတဗ္ဗန္တိ? သစ္စံ၊ ဒုဝိညေယျတ္တာ ပန. ဓေံ ကတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဒုဝိညေယျော ဟိ ပေါရာဏကသီမာယ ဝိဇ္ဇမာနာဝိဇ္ဇမာန. ဘာဝေါ။ တသ္မာ ယဒိ နိမိတ္တာနံ အန္တောယေဝ သီမာသမ္မုဟ.

နနံ ကရေိယျ၊ တတော ဗဟိ ပေါရာဏကသိမာ တိဋ္ဌေယျ၊ တတော အပွမတ္တကံ ဌာနံ အန္တော ပဝိသေယျ၊ တံ ဌာနံ ကမ္မဝါစာပါဌကေန သဟ သိမာသမ္ဗဟ္ဟနကာရကသံဃသ္သ ပတ်ဋ္ဌဟ္ဟနပွဒဟ္ဟာနကံ နဘဝေယျ၊ ဧဝံ သန္တေ သာ ပေါရာဏ-ကသိမာ အသိမ္ဗဟတာဝဝ ဘဝေယျ။ တ သမ္ဗဟတသညြာယ သိမာသမ္မန္နနကာလေ အန္တောနိမိတ္တဋ္ဌာနံ သမ္မန္နေယျုံ၊ တံ အသိမ္ဗဟတပေါရာဏကသိမာကောဋိပဝိဋ္ဌတ္တာ သိမာယ သိမံ သမ္ဗေဒေဒေါသော, ယဒိ ပန တံ ဌာနံ စတုန္နံ နိသိန္နပွဟော-နကံ ဘဝေယျ၊ သိမာယ သိမံ အဇ္ဈောတ္ထရဏဒေါသော, ယဒိပိ အန္တော နပဝိသတိ၊ နိရန္တရံ ဖုဋ္ဌမတ္တံ ဟောတိ၊ ဧဝမ်ပိ သိမာသင်္ကရဒေါသောတိ ဣမသ္မာ ဒေါသတ္တယာ ဝိမောစနတ္ထံ နိမိတ္တာနံ ဗဟိပိ သိမ့ာသမ္ဗဟနံ ကတံ။ တေနေဝ ဝိမတ်ိဝိနော-ဒနိယံ "ဗဟိ ဗ သမန္တာ လေ့ဋ္ဌုပါတေ"တိ အာဒိ ဝုတ္တန်ိ ဒဋ္ဌဗ်ံ-

ဟု လာသော ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာကိုထောက်။

ကသ္မာ ပန၊ အာဘယ့်ကြောင့်။ နိမိတ္တာနံ၊ နိမိတ်တို့၏။ ဗဟိပိ၊ အပ၌လည်း။ သိမာသမ္ဗဟနံ၊ သိမ်နုတ်ခြင်းကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်သနည်း။ နိမိတ္တာနံယေဝ၊ နိမိတ်တို့၏သာလျှင်။ အန္တော၊ အတွင်း၌။ အဘိန၀ံ-သိမာ၊ အသစ်သမုတ်လတ္တံ့သောသိမ်ကို။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ နန္ဒ၊ အလိုရှိအပ်သည်မဟုတ်လော။ တတ္ထဝ၊ ထိုနိမိတ်အတွင်း၌သာလျှင်။ သမ္ဗေဒ-ဇ္ဈောတ္ထရဏဝိမောစနတ္ထံ၊ စပ်ခြင်း, ထပ်ခြင်းမှ လွတ်စေခြင်းငှါ။ ပေါ-ရာဏကသိမာယ၊ သိမ်ဟောင်းကို။ သမ္ဗဟနံ၊ နုတ်ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗံ နန္ဒ၊ ပြုအပ်သည်မဟုတ်လော။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်လျှင်။ ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း။ သစ်ံ၊ စောဒကဆရာဆိုတိုင်းမှန်ပေ၏။ ပန တထာပိ၊ ထိုသို့ပင်မှန်သော်လည်း။ ဒုဝိညေယျတ္တာ၊ သိမ်ဟောင်းနေရာကို သိနိုင်ခဲသည်အဖြစ်ကြောင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့နိမိတ်ပြင်ဘက်၌နုတ်ခြင်းကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဋ္ဌဗ်ံ၊ မှတ်အပ်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ (၀၂)

ဟိယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ပေါရာဏကသိမာယ၊ သိမ်ဟောင်း၏။ ဝိဇ္ဇမာနဲဝိဇ္ဇမာနဘာဝေါ၊ ရှိ-မရှိသောအဖြစ်သည်။ ဒုဝိညေယျော၊ သိနိုင်ခဲ၏။တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ နိမိတ္တာနံ၊ နိမိတ်ကို၏။ အန္တောယေဝ၊ အတွင်း၌သာလျှင်။ သိမာသမူဟနနံ၊ သိမ်နှုတ်ခြင်းကို။ ယဒိ ဟရေယျ၊ ပြုငြားအံ့။ တတော၊ ထို့နိမိတ်မှ။ ဗဟိ၊အပ၌။ ပေါရာဏကသိမာ၊ သိမ်ဟောင်းသည်။ ယဒိ တိဋ္ဌေယျ၊ တည်ငြားအံ့။ တတော၊ ထိုသိမ်ဟောင်းမှ။ အပ္ပမတ္တကံ၊ အနည်းငယ်မျှသော။ ဌာနံ၊ အရပ်သည်။ အန္တော၊ အတွင်းသို့။ ယဒိ ပဝိသေယျ၊ ဝင်ငြားအံ့။ တံ ဌာနံ၊ ထိုသိမ်ဟောင်းဝင်ရောအရပ်သည်။ ကမ္မဝါစာပါဒကေန၊ ကမ္မဝါ စာဖတ်သောရဟန်းနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ သိမာသမူဟနနကာရကသံဃဿ၊ သိမ်နှုတ်သော ကာရကသံဃာ၏။ ပဒတိဋ္ဌဟနပုဗ္ဗဟောနကံ၊ တည်နေလောက်သည်။ ယဒိ နာ ဘဝေယျ၊ မဖြစ်ငြားအံ့။ ဧဝံ သန္တေ၊ ဤသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ သာ ပေါရာဏကသိမာ၊ ထိုသိမ်ဟောင်းသည်။ အသမူဟတာဝ၊ မနှုတ်အပ်သည်သာလျှင်။ဘဝေယျ၊ ဖြစ်လေရာ၏။ တံ၊ ထိုသိမ်ဟောင်းကို။ သမူဟတာသညေဝ၊ နှုတ်ပြီးဟူသောအမှတ်ဖြင့်။ သိမာသမ္မန္နနကာဇလ၊ သိမ်သမုတ်သောအခါ၌။ အန္တောနိမိတ္တဋ္ဌာနံ၊ နိမိတ်အတွင်းအရပ်ကို။ သမ္မန္နယျုံ၊ သမုတ်ကုန်ရာ၏။ တံ၊ ထိုသမုတ်သောသိမ်သို့။ အသမူဟတပေါရာဏကသိမာကောဋ္ဌိ၊ မနှုတ်အပ်သော သိမ်ဟောင်းအစွန်း၏။ ပဝိဋ္ဌတ္တာ၊ ဝင်သည်အားဖြစ်ကြောင့်။ သိမာယ၊ ဖြင့်။ သိမံ ကို။ သမ္ဗန္ဓဒေါသော၊ စပ်သောအပြစ်သည်။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တံ ဌာနံ၊ ထိုသိမ်ဟောင်းတည်ရာအရပ်သည်။ စတုန္နံ၊ လေးယောက်သောရဟန်းတို့၏။ နိသိန္နပုဗ္ဗဟောနကံ၊ ထိုင်နေလောက်သည်။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ငြားအံ့။ သိမာယ၊ ဖြင့်။ သိမံ၊ ကို။ အဇ္ဈောတ္ထရဏာဒေါသော၊ လွှမ်းမိုးသော အပြစ်သည်။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ အန္တော၊ အတွင်း၌။ နပဝိသတိ၊ မဝင်။ နိရန္တရံ၊ အခြားမရှိ။ ဖုဋ္ဌမတ္တံ၊ ထိုးပ်ကာမျှသည်။ ယဒိပိဟောတိ၊ဖြစ်အံ့။ဧဝမ်ပိ၊ဤသို့ပြစ်သည်ရှိသော်လည်း။ သိမာသင်္ခါရဒေါသော၊ သိမ်ဆောယ်ကျော်သော အပြစ်သည်။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်လေရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမသ္မာ ဒေါသတ္တယာ၊ ဤအပြစ် သုံး

ပါးမှု။ ဝိဓေယျစနတ္ထံ၊ လုတ်ဧခြင်းငှါ။ နိမိတ္တာနံ၊ နိမိတ်တို့၏။ ဗဟိပိ၊ အပဋ္ဌလည်း။ သမူဟနံ၊ နုတ်ခြင်းကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ တေနေဝ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ ဝိဓတိဝိနောဒနီယံ၊ ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာဌ်။ ဗဟိ စ သမန္တာ လေဋ္ဌုပါတေတိ အာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။

၁၂၅။ သိမ်နုတ်ရာဌ် ပကတိဂါမဝိသုံဂါမသိမ်တွင် ရဟန်းရှိနေခြင်း

မေး။ "ပကတိဂါမသိမ်, ဝိသုံဂါမသိမ်တို့ဌ် သမုတ်သောသို့မ်ကို စီရင်ကြရာ မသမုတ်မီ သိမ်ကိုနုတ်စဉ်အခါဌ် ပကတိဂါမသို့မ်, ဝိသုံဂါမသို့မ်တို့ဌ် ရဟန်းမရှိအောင် ဟတ္ထပါသ်သို့ရောက်အောင် ပင့်ဆောင်ခြင်း, ဆန္ဒဆောင်ခြင်းကိုပြုမှု အပ်မည်လော၊ သို့မဟုတ် မပြုပဲပင် အပ်မည်လော။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ—

ဣဒံ သီမာသမူဟနနကမ္မံ နာမ ယဒိ ပေါရာဏာ ဗဒ္ဓသီမာ အတ္ထိ၊ တာဒဋ္ဌကသံဃေ ဟတ္ထပါသဂတေ အညေသု ဘိက္ခူသု ဂါမသီမံ ပဝိဋ္ဌေသုပိ ကမ္မဘေဒေါ နတ္ထိ။ ယဒိ ပေါရာဏာ ဗဒ္ဓသီမာ နတ္ထိ၊ ဧဝမ်ိ သတိ ဧကာလံ ဂါမသီမာဘူတတ္တာ သီမာသမူဟနနကမ္မေ အာသမ္ဘဒန္ဓပိ ဒေါသော နတ္ထိ၊ အထ ကသ္မာ သောဓနာ ဝုတ္တာတိ? သစ္စံ၊ တထာပိ သောဓေတ္ဝာ သမူဟနိတဗ္ဗာ ပေါရာဏသီမာပရိစ္ဆေဒဿ ဒုဝိဉ္ဉေယျတ္တာ။ သစေ ဟိ မဟာတိယာ ဂပေါရာဏဗဒ္ဓသီမာယ ကေသ္မိ ပဒေသေ သိမံ သမူဟနိဿာမာတိ သံဃေ သန္နိပတိတေ တာသာယေဝ သိမာယ အညသ္မိံ ပဒေသေ ဘိက္ခုမ်ိ ပဝိဋ္ဌေ အဇာနန္တသ္သာပိ ကမ္မံ ဝိပဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ ဧဟုဿာဟေန သောဓေတဗ္ဗာဝါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ—

ဟု လာသော ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာကိုထောက်၍ သိအပ်သည်။

ဣဒံ သဒ္ဓိမာသမ္ဘုဟနုနက္ကမံ နာမ၊ ဤသိမ်နုတ်သော ကံမည်သည်။ ပေါရာဏာ ဗဒ္ဓသီမာ၊ အဟောင်းဖြစ်သော ဗဒ္ဓသိမ်သည်။ ယဒိ အတ္ထိ၊ ရှိသည်ဖြစ်အံ့။ တဒဌကာသံယေ၊ ထိုဗဒ္ဓသိမ်ဟောင်း၌တည်သော သံဃာသည်။ ဟတ္ထပါသဂတေ၊ တတောင်္ဂဟာဟတ္ထပါသ်၌ တည်သည် ရှိသော်။ အညေသု၊ တပါးကုန်သော။ ဘိက္ခူသု၊ ရဟန်းတို့သည်။ ဂါမသီမံ၊ ဂေတိဂါမသိမ်, ဝိသုံဂါမသိမ်သို့။ ပဝိဒ္ဓသုပိ၊ ဝင်ကုန်သော်လည်း။ ဂမ္မဘေဒေါ၊ ကံပျက်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပေါရာဏာ ဗဒ္ဓသီမာ၊ ဗဒ္ဓသိမ်ဟောင်းသည်။ ယဒိ နတ္ထိ၊ မရှိသည်ဖြစ်အံ့။ ဧဝံသတိ၊ ဤသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ဂေဝလံ၊ သက်သက်။ ဂါမသီမာဘူတဋ္ဌာ၊ ဂါမသိမ်ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သီမာသမ္ဘုဟနုနကမ္မေ၊ သိမ်နုတ်သောကံသည်။ အသမ္ဘဇ္ဇန္တေပိ၊မပြည့်စုံသော်လည်း။ ဒေါသော၊ အပြစ်လည်း နတ္ထိ၊ မရှိ။ အထ၊ ထိုသို့ဖြစ်လျက်။ ကသ္မာ၊ အဘယ့်ကြောင့်။ သောဓနာ၊ သုတ်သင်ခြင်းကို။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ပါသနည်း။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်လျှင်။ ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း။ သစ္စံ၊ စောဒက ဆရာဆိုဝိုင်း မှန်ပါ၏။ တဏ္ဍာပိ၊ ထိုသို့ပင်မူမှန်သော်လည်း။ ပေါရာဏသီမာပရိစ္ဆေဒဿ၊ သိမ်းဟောင်းအပိုင်းအခြား၏။ ဒုဝိညေယျတ္တာ၊ သိနိုင်ခဲသည် အဖြစ်ကြောင့်။ သောဓေတဗ္ဗာဝ၊ သုတ်သင်၍သာလျှင်။ သမ္ဘုဟနုကတ္တာ၊ နုတ်အင်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ မဟာတိယာ၊ ကြီးသော။ ပေါရာဏဗဒ္ဓသီမာယ၊ ဗဒ္ဓသိမ်ဟောင်း၏။ ကေသို့ ပဒေသေ၊ တခုသော အရပ်၌။ သီမံ၊ သိမ်ကို။ သမ္ဘုဟနိဿာမ၊ နုတ်ကုန်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သံယေ၊ သံဃာသည်။ သန္နိပတိတေ၊ စည်းဝေးသည်ရှိသော်။ တဿာယေဝ သီမာယ၊ ထိုဗဒ္ဓသိမ်၏သာလျှင်။ အညသ္မိံ၊ တပါးသော။ ပဒေသေ၊ အရပ်၌။ ဘိက္ခုပို့၊ ရဟန်းသည်။ ပဝိဋ္ဌေ၊ ဝင်သည်ရှိသော်။ အဇာနန္တဿာပိ၊ မသိသော်လည်း။ ကမ္မံ၊ သိမ်နုတ်ကံသည်။ ဝိပဇ္ဇတိ၊ ပျက်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ မဟုဿာဟန၊ ကြီးစွာသောအားထုတ်ခြင်းဖြင့်။ သောဓေတဗ္ဗာဝ၊ သုတ်သင်အပ်သည်သာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။

ထိုဦးကာပါဌ်ဌ် ဗဒ္ဓသိမ်ဟောင်း၏အပိုင်းအခြားကို သိနိုင်ခဲသည်။ အသစ်သမုတ်လတ္တံ့သော်သိမ်းနရာဌ် ကြီးသော ဗဒ္ဓသိမ်ဟောင်းရှိနေသည်ဖြစ်အံ့၊ ထိုဗဒ္ဓသိမ်းဟောင်းတစိတ်ဌ် ရဟန်းတို့သည် ကမ္မဝါစာဖြင့် နုတ်သော်လည်း တစိတ်တခြမ်းက ရဟန်းရှိမူ ဝဂ်ဖြစ်၏။ သိမ်နုတ်သောကံသည် မအောင်ဟု ပြတော်မူသည်ကိုထောက်၍ ယခုအခါ သိမ်နုတ်ကြသောအရာမှာ ဤနေရာအရပ်ဌ် ဗဒ္ဓသိမ်ဟောင်းသည် အကယ်၍ရှိသော်လည်း တဲခုသော မစ္ဆိမအာရာမ ကျောင်းတိုက်တာပမာဏမျှကိုလွန်၍ မကြီးနိုင်ဟု သံသယကိုဖျောက်ပယ်နိုင်သဖြင့် မိမိတို့ဆန္ဒဆောင်လောက်သောအရပ်ဌ် ရဟန်းမရှိအောင်ပြု၍ဖြစ်စေ၊ ဆန္ဒဆောင်၍ဖြစ်စေ သိမ်ကိုနုတ်ရမည်ဟု မှတ်ယူသင့်သည်။ ထို့ကြောင့် ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာဌ်ပင်—

> ယဒိ ပန ပကတိဂါမသီမာ အတိဝိတ္ထာရာ ဟောတိ၊ နိဂမသီမာ, နဂရသီမာ ဝါ ဟောန္တိ၊ ဗဟူနံ ဘိက္ခူနံ နိသိန္နဋ္ဌာနသဉ္ဇရဏဋ္ဌာနတ္တာ သောဓေတုံ ဝါ ရကွိတုံ ဝါန သက္ကောန္တိ၊ ဧဝဉ္ဟိ သတိ ပထဝိဿရာဇူဟိ ပရိစ္ဆိန္နာယ ဝိသုဂါမသီမာယ သုဋ္ဌု သောဓေဘာ သုရကွိတံ ကာတ္ဟာ သီမာသမူဟနနသီမာသမူတိကမံ ကာတုံ--

ဟု မိန့်တော်မူသည်။

ပကတိဂါမသီမာ၊ ပကတိဂါမသိမ်သည်။ အတိဝိတ္ထာရာ၊ အလွန်ကျယ်သည်။ ယဒိ ပန ဟောတိ၊ ဖြစ်အံ့။ နိဂမသီမာ နဂရသီမာ ဝါ၊ နိဂမသိမ်, နဂရသိမ်တို့သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဗဟူနံ၊ များကုန်သော။ ဘိက္ခူနံ၊ ရဟန်းတို့၏။ နိသိန္နဋ္ဌာနသဉ္ဇရဏဋ္ဌာနတ္တာ၊ နေရာ, သွားလာရာ အာရုပ်ဖြစ်သောကြောင့်။ သောဓေတုံ ဝါ၊ သုတ်သင်ခြင်းငှါ လည်းကောင်း။ ရကွိတုံ ဝါ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းငှါလည်းကောင်း။ န သက္ကောန္တိ၊ မတတ်နိုင်ကုန်။ ဧဝဉ္ဟိ သတိ၊ ဤသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ပထဝိဿရာဇူဟိ၊ မြေကို အုပ်းရသောမင်းတို့သည်။ ပရိစ္ဆိန္နာယ၊ ပိုင်းခြားအပ်သော။ ဝိသုဂါမသီမာယ၊ အသီးဂါမသိမ်ဌ်။ သုဋ္ဌု၊ ကောင်းစွာ။ သောဓေတ္ဟာ၊ သုတ်သင်၍။ သုရကွိတံ၊

ပကတိဂါမသီမာ၊ ပကတိဂါမသိမ်သည်။ အတိဝိတ္ထာရာ၊ အလွန်ကျယ်သည်။ ယဒိ ပန ဟောတိ၊ ဖြစ်အံ့။ နိဂမသီမာ နဂရသီမာ ဝါ၊ နိဂမသိမ်, နဂရသိမ်တို့သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဗဟူနံ၊ များကုန်သော။ ဘိက္ခူနံ၊ ရဟန်းတို့၏။ နိသိန္နဋ္ဌာနသဉ္ဇရဏဋ္ဌာနတ္တာ၊ နေရာ, သွားလာရာ အာရုပ်ဖြစ်သောကြောင့်။ သောဓေတုံ ဝါ၊ သုတ်သင်ခြင်းငှါ လည်းကောင်း။ ရကွိတုံ ဝါ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းငှါလည်းကောင်း။ န သက္ကောန္တိ၊ မတတ်နိုင်ကုန်။ ဧဝဉ္ဟိ သတိ၊ ဤသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ပထဝိဿရာဇူဟိ၊ မြေကို အုပ်းရသောမင်းတို့သည်။ ပရိစ္ဆိန္နာယ၊ ပိုင်းခြားအပ်သော။ ဝိသုဂါမသီမာယ၊ အသီးဂါမသိမ်ဌ်။ သုဋ္ဌု၊ ကောင်းစွာ။ သောဓေတ္ဟာ၊ သုတ်သင်၍။ သုရကွိတံ၊

ကောင်းစွာ စောင့်ရှောက်သည်ကို။ ကတ္တာ၊ ပြု၍။ သိမာသမူဟနန္ဒ သိမာသမ္မုတိဂဏမံ့၊ သိမ်နှုတ်သောကံ, သိမ်သမုဒ်သောကံကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်၏။

ထိုဥဒကာဖါဌ်၌ "ပကတိဂါမ သိမ်သည် ကျယ်၍ နယ်ကို မသိနိုင်သဖြင့် အမိန့်ဒဘ်ခံ၍ ရသော ဝိသုံဂါမသိမ်၌ သိမ်သမုတ်ရာ, နှုတ်သောအခါ၌လည်း ထိုဝိသုံဂါမ ပိုင်းခြားရာအဘွင်း၌ ဧစောင့်၍ နှုတ်ရမည်။ သမုတ်သောဇအခါ၌လည်း ထို ဝိသုံဂါမကို စောင့်၍ သမုတ်ရမည်" ဟု ပြဒ်ကော်မူသည်ကို ထောက်၍ နှုတ်သောအခါ၌ ဤအရပ်မှာ ဗဒ္ဓသိမ်ဟောင်းသည် ရှိခဲ့ငြားသော်သည်း ဤမျှလောက်ကို လွန်၍ မကြီးနိုင်ရာဟု အရပ်ဌာနအလိုက် ရွှေဆင်ခြင်၍ ဝိသုံဂါမသိမ်ကိုပင် လွန်၍ သုတ်သင်နိုင်သမျှ အရပ်မှသုတ်သင်၍ နှုတ်ခြင်းကို ပြုသော်လည်း အပ်သည်၊ ဗဒ္ဓသိမ်ဟောင်းရှိခဲ့လျှင် အပိုင်းအခြားကို သိုနိုင်ခဲသောကြောင့်တည်း။ သမုဒ်သောအခါမှာ ထိုဝိသုံဂါမသိမ် အပိုင်းအခြားကို စောင့်၍ သမုဒ်လျှင် ပကတိဂါမသိမ် အပိုင်းအခြားကို မစောင့်သော်သည်း အပ်သည်ဟု မှတ်ရမည်။ ထို့ကြောင့် ဥပေါသထက္ခန္ဓက အဋ္ဌကထာ၌-

> ယတ္ထာဒကံ ပဒေသေ တာသေ တာသေ ဂါမသေ ဂါမတောဇကာ ဗလိံ လဘန္တိ၊ သော ပဒေသော အပ္ပေါ ဝါ ဟောတု မဟန္တော ဝါ၊ ဂါမသီမာဒတ္ထဝ သင်္ခံ့ဂစ္ဆတိ။ နဂရ နိဂမသီမာသုပိ ဧသေဝ နယော။ ယမ္ပိ ကေသို့ယေဝ ဂါမခေတ္တကေံ ပဒေသံ "အယံ့ ဝိသုံ ဂါမော ဟောတူ" တိ ပရိစ္ဆိန္ဒိတ္ဝာ ရာဇာ ကာသစိ ဒေတိ၊ သောပိ ဝိသုံဂါမသီမာ ဟောတ်ယေဝ။ တသ္မာ သာ စ ဣတရာ စ ပကတိဂါမနဂရ နိဂမသီမာ ဗဒ္ဓသီမာသဒိသာယေဝ ဟောန္တိ-

ဟူ ဖွင့်ဆိုတော်မူ၏။

ယတ္တကော၊ အကြင်မျှလောက်သော။ ပဒေသေ၊ အရပ်၌။ တာဿ တာဿ ဂါမဿ၊ ထိုထိုရွာ၏။ ဂါမဘောဇကော၊ ရွာစား‌တို့သည်။ ဗလိ ံ၊ အခွန်ကို။ ဝါ၊ ခိုင်ငွေကို။ လဘန္တိ၊ ရကုန်၏။ သော ပဒေ့သော၊ ထိုအရပ်သည်။ အပ္ပေါ ဝါ၊ ကျဉ်းသည်လည်း။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ မဟန္တော ဝါ၊ ကျယ်သည်လည်း။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ ဂါမသီမာ-တော့ဝ သခ်္ဃ ံ၊ ဂါမသိမ်ဟူသော အရေအတွက်သို့လောလျှင်။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ နဂရံနိဂမ သီမာသုပိ၊ နဂရသိမ်, နိဂမသိမ်ကို၌လည်း။ သေဝ နယော၊ ဤနည်းနှင့်တူသော နည်းရှိ၏။ ကေသ့ိ ယေဝ၊ တခု သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဂါမခေတ္တော၊ ဂါမခေတ်၌။ ကေါ၊ တခုသော။ ယမ့ိ ပဒေသံ၊ အကြင်အရပ်ကို။ အယံ၊ ဤအရပ်သည်။ ဝိသုံ၊ အသီး။ ဂါမော၊ ရွာသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပရိစ္ဆိန္နိတ္တာ၊ ပိုင်းခြား၍။ ရာဇာ၊ မင်းသည်။ ကဿစိ၊ တစုံတယောက်အား။ ဒေတိ၊ ပေးတော်မူ၏။ သောပိ၊ ထိုအရပ်သည်လည်း။ ဝိသုံဂါမသီမာ၊ အသီးဂါမသိမ်သည်။ ဟောတိယေဝ၊ ဖြစ်သည်သာတည်း။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သာ စ၊ထိုဝိသုံဂါမသိမ်သည်လည်းကောင်း။ ဣတရာ၊တပါးကုန်သော။ ပကတိဂါမနဂရနိဂမသီမာ စ၊ ပကတိဂါမသိမ်, နဂရသိမ်, နိဂမသိမ်တို့သည် လည်းကောင်း။ ဗဒ္ဓသီမာသဒိသာဧဝ၊ ဗဒ္ဓသိမ်နှင့် တူကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

ထိုအဋ္ဌကထာပါဠိ၌ အကြင်အရပ်ဒေသ၌ ရွာသည် အိမ်ခြေလူနေ နည်းသည်ဖြစ်စေ၊ များသည်ဖြစ်စေ အစိုးရနယ်ရှင်သည် ခိုင်ငွေကို အသီးအခြားစားရသည်။ ထိုအရပ်ဒေသ၌ ထိုရွာနှင့် ထိုရွာ၏ အပ်ိုင်း အခြားသတ်မှတ်ရာ နယ်မြေအတွင်းသည် တခုသော ဂါမသိမ်ဖြစ်၍ တခုသော ဂါမသီမ်မည်၏။ ထို့ဂါမသီမ်သည်ပင် ပကတိဂါမသိမ်မည် သည်။ ထိုပကတိ ဂါမသိမ်၌ပင် ဗဒ္ဓသီမ်နှင့်တူစွာ ကံဆောင်အပ်သည်။ သာသနာငါးထောင် အမြဲတည်ခဲသော ဗုဒ္ဓသီမ်သမုတ်လို့မူ မြေရှင်ပေး လှူက အစိုးရမင်းထံ အမိန့်မခံပဲသာ ထိုပကတိဂါမနယ်ကို စောင့်၍, ထိုနယ်တွင်းရှိ ရဟန်းကုန်ပင့်၍, ဆန္ဒထိုက်သော ရဟန်း၏ ဆန္ဒကို ဆောင်၍ သမုတ်အပ်သည်။

ထိုပကတိ ဂ ါမသိမ်သည် ကျယ်၍ မစောင့်ရှောက်မသုတ်သင်နိုင်လျှင် ယိုပကတိ ဂ ါမနယ်ကြီးအတွင်း၌ အစိုးရမင်းထံ အမိန့်ခံ၍ အစိုးရမင်းက ''ဤမည်သော အရပ်တစိတ်သည် ဝိသုံဂ ါမ နယ်သီးခြား ဖြစ်စေ'' ဟု ပိုင်းခြား၍ ပေးအပ်သော အရပ်သည်လည်း ဝိသုံဂ ါမသိမ်မည်၏။ ထိုဝိသုံဂ ါမသိမ်သည်လည်း ဗဒ္ဓသိမ်နှင့်တူစွာ ကံဆောင်အပ်သည်။

ထို ဝိသုံဂ ါမသိမ်၌ သိမ်သမုတ်မူ ထို ဝိသုံဂ ါမနယ်ကို စောင့်၍ သမုတ်လျှင် အပ်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။

ထိုသို့ အဋ္ဌကထာ၌ ပကတိ ဂ ါမသိမ်, ဝိသုံဂ ါမသိမ်နှစ်ခုလုံးပင် ဗဒ္ဓသိမ်နှင့်တူကြောင်း, ဗဒ္ဓသိမ်နှင့်တူစွာ ကံဆောင် အပ်ကြောင်း, ထိုသိမ်နှစ်ခုလုံး၌ပင် သိမ် သမုတ်အပ်ကြောင်းကို ပြတော်မူပါလျက် ဝိသုံဂ ါမသိမ် အမိန့်ခံ၍ ပကတိဂ ါမသိမ်ဟ ု နယ်စောင့်၍ သိမ်သမုတ်ခြင်းသည် အဋ္ဌကထာကို လွန်ဆန်ရောက်သည်။ ပကတိဂ ါမသိမ်ကို ခဲ့၍ ဝိသုံဂ ါမသိမ်ဖြစ်သည်ဟု အထူးပြု၍ ပြတော်မူသော စကား သည်သည်း ဟကျိုးမရှိ၊ နိရတ္ထကသာ ဖြစ်ခဲ့ရာသည်။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာကို ပိုသောသောအား ဖြင့် ဝိသုံဂ ါမသိမ်အမိန့်ခံ၍ သိမ်သမုတ်ရာ ပကတိဂ ါမသိမ်ကို မစောင့်ပဲသာ ထို ဝိသုံဂ ါမသိမ်ကိုသာ စောင့်၍ သမုတ်အပ်သည်ဟု မှတ်လေ။

ဤအရာ၌ ဝိသုံဂ ါမ ဟုဆိုသောကြောင့် ဂ ါမ·သဒ္ဒါကိုမြင်၍ အိမ်ရှိမှု ဝိသုံဂ ါမဖြစ်သည်ဟု ဆိုငြားအံ့၊ ထိုသို့ မဆိုအပ်၊ ပကတိဂ ါမသိမ်သည်း အိမ်ရှိရာ၌သာ သိမ်ဒသည်သည် မဟုတ်၊ အိမ်မရှိရာ ထိုဂ ါမ၏ ခေတ် အတွင်း ပိုင်းခြားရာနယ်ဟူသမျှသည်ပင် ပကတိဂ ါမသိမ်ဒသည်သကဲ့သို့၊ ထိုပကတိဂ ါမ၏ ခေတ်အတွင်း တစုံတခုသောအရပ်၌ ဝိသုံဂ ါမဖြစ်ဖစေဟု ရှေးပကတိဂ ါမ-သဒ္ဒါကိုစွဲ၍ ဝိသုံဂ ါမဟု ဆိုအပ်သည်။ အိမ်ရှိမှု ဝိသုံဂ ါမဖြစ်သည်ဟု မဆိုအပ်ချေ။, ပကတိဂ ါမသိမ်၌ သမုတ်သောအခါ အိမ်ရှိရာဂ ါမ-သဒ္ဒါကိုစွဲ၍ အိမ်ဒရှိရာ၌ ထိုရွာနယ် ခေတ်အတွင်းသည် ပကတိဂ ါမသိမ်မည်သကဲ့သို့၊ ထိုဂကတိဂ ါမ ခေတ်အတွင်း အိမ်မရှိရာ တစုံတခုသော အရပ်၌ ပိုင်းခြား၍ အစိုးရသော မင်းသည် ပေးအပ်

သောအရပ်သည် အိမ်မရှိသော်လည်း ရှေးပကတိဂါမကိုစွဲ၍သာ ဝိသုဂါမမည်သည်ဟုသာ မှတ်တော်မူလို၍....''ယမို့ ကေသို့ ယေဝ ဂါမခေတ္တေ ကေ့ ပဒေသံ 'အယံ ဝိသုံ ဂါမော ဟောတူ'တိ ပရိစ္ဆိန္ဒိတ္ဝာ ရာဇာ ကဿစိ ဒေတိ၊ သောပိ ဝိသုဂါမသိမာ ဟောတိယေဝ'' ဟု အဋ္ဌကထာ၌ ဂါမ-သဒ္ဒါသက်သက်နှင့်သာ မဆိုမူ၍ ''ဂါမခေတ္တေ'' ဟု ခေတ္တ-သဒ္ဒါနှင့် တဲ့၍ မိန့်ဆိုတော်မူသည်။

ထိုအဋ္ဌကထာပါဠိ၌ ''ဂါမခေတ္တေ'' ဟု ဆိုခြင်းကြောင့် ပကတိဂါမသိမ်မှာလည်း ဂါမ-သဒ္ဒါကိုစွဲ၍ အိမ်မရှိရာ ဂါမ၏ ခေတ်နယ်အတွင်းဟူသမျှကို ဂါမသိမ်ဆိုသကဲ့သို့ ထိုပကတိဂါမခေတ်၌ အစိုးရမင်း ပိုင်းခြား၍ အသီးပေးအပ်သောအရပ်သည်လည်း ထိုပကတိဂါမသဒ္ဒါကိုစွဲ၍ အသီးခေတ် ဖြစ်သောကြောင့် ဝိသုဂါမမည်သည်ကို ပြတော်မူသည်ဟု မှတ်၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင် ''အယံ ဝိသုံ ဂါမော ဟောတူတိ ပရိစ္ဆိန္ဒိတ္ဝာ ရာဇာ ကဿစိ ဒေတိ'' ဟု အာဏာဖြင့် ပိုင်းခြား၍ ပေးရုံမျှကိုသာ ပြတော်မူသည်။ အိုမ်သီးခြားရှိမှ ဝိသုဂါမဖြစ်သည်ဟု ပြတော်မူသော အရာ မဟုတ်ချေ။

ဤသို့ အဋ္ဌကထာ၌ ''အယံ ဝိသုံ ဂါမော ဟောတူတိ ပရိစ္ဆိန္ဒိတ္ဝာ ရာဇာ ကဿစ် ဒေတိ'' ဟူ၍သာ အာဏာပိုင်မင်းသည် အာဏာဖြင့် ပိုင်းခြား၍ ပေးရုံမျှနှင့် ဝိသုဂါမ ဖြစ်သည်၊ ဗဒ္ဓသိမ်နှင့် တူသည်ဟု အာဏာရအခြင်းအရာကို တွေ့မြင်ပါလျက်နှင့် အိမ်ရှိမှ ဝိသုဂါမဖြစ်သည်ဟု ဆိုခြင်းသည် အဋ္ဌကထာကို မဇထာက်မညှာ စိတ်ထင်ရာကို ဆိုမိဆိုရာဆိုသောစကားသာ ဖြစ်ချေသည်။ ထို့ကြောင့် ပါဠိတော်၌ လာသော ပကတိဂါမ၌သိမ်သမုတ်မှု ပကတိဂါမနယ်ကိုစောင့်၍ သုတ်သင်၍ သမုတ်အပ်သည်။ ထိုပကတိဂါမကို မခစောင့်ရှောင့်နိုင် မသုတ်သင်နိုင်၍ အဋ္ဌကထာ၌လာသော ဝိသုဂါမ၌ သမုတ်လိုမှု အမိန့်ခံ၍ရသော ဝိသုဂါမသိမ်ကိုစောင့်၍ သမုတ်ရမည်။ ပကတိဂါမကို မစောင့်ရှောက်မသုတ်သင်သော်လည်း အဋ္ဌကထာခွင့်ပြုသော ဝိသုဂါမဖြစ်၍ အပ်သည်ဟု သန္နိဋ္ဌာန်ကျမှတ်လေ။

(အကျယ်ကိုလိုမူ ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာတို့၌ ရှုလေ)

၁၂၆။ ဝိသုံဂါမသိမ်လက္ခဏာ ၄-ပါး

ဧမေး။ ။ပကတိဂါမခေတ်၌ ဝိသုံဂါမသိမ်ဖြစ်ပုံ အင်္ဂါလက္ခဏာကို အသို့မှတ်ရပါမည်နည်း။

ဖြေ။ ။ထိုအဧမေးဌ ဝိသုံဂါမသိမ်ဖြစ်ခြင်း၏ အင်္ဂါသည်–

(၁) တခုသော ဂါမခေတ်အဘွင်းဌ် တခုသော အရပ်တစိတ် ဖြစ်ခြင်း၊

(၂) ဝိသုံဂါမဖြစ်စေဟူသောအဓိပ္ပာယ်ကို တစုံတခုသော အမှတ်သညာဖြင့် ပိုင်းခြားခြင်း၊

(၃) ဇာခုသော ဂါမခေတ်ကို နှစ်ခုသော ဂါမခေတ်ဖြစ်အောင် ခွဲဝေပေးနိုင်သော အာဏာပိုင်မင်းဖြစ်ခြင်း၊

(၄) ထိုအာဏာပိုင်မင်း ပိုင်းခြားချပေးခြင်း–

ဤသို့လျှင် ဝိသုံဂါမသိမ်ဖြစ်ခြင်း အင်္ဂါလေးပါးရှိသည်။

ယတ္ထကေ ပဒေသေ တဿ တဿ ဂါမဿ ဘောဇကာ ဗလိံ လဘန္တိ၊ သော ပဒေသော အပ္ပေါ ဝါ ဟောတု မဟန္တော ဝါ ဂါမသီမာတော့ဝ သင်္ချံ ဂစ္ဆတိ။ နဂရနိဂမ-သီမာသုပိ ဧသေဝ နယော။ ယမ္ပိ ကေသ္မိံ ယေဝ ဂါမဧခတ္တေ ကေဝံ ပဒေသံ ''အယံ ဝိသု ဂါမော ဟောတု'' တိ ပရိစ္ဆိန္ဒိဘ့ာ ရာဇာ ကဿစိ ဒေတိ၊ သောပိ ဝိသုံဂါမသီမာ ဟောတိ-ယေဝ–

ဟုလာဘသာ မဟာဝဂါဇဋ္ဌကထာ ဥပေါသထက္ခန္ဓကအဖွင့်ကိုထောက်။

ထိုအဋ္ဌကထာ၌ ''ယမ္ပိ ကေသ္မိံ ယေဝ ဂါမဧခတ္တေ ကေဝံ ပဒေသံ'' ဟူသောပါဠ်ဖြင့် ပဌမအင်္ဂါကို ပြတော်မူသည်။

''အယံ ဝိသုံ ဂါမော ဟောတူတိ ပရိစ္ဆိန္ဒိတ့ာ'' ဟူသောပါဠ်ဖြင့် ဒုတိယအင်္ဂါကို ပြတော်မူသည်။

"ရာဇာ"ဟူသောပါဠိဖြင့် တတိယအဂ်ါကို ပြတော်မူသည်။
"ကဿစိ ဒေတိ"ဟူသောပါဠိဖြင့် စတုတ္ထအဂ်ါကို ပြတော်မူသည်။

ထိုအဂ်ါလေးပါးတို့တွင် "အယံ ဝိသုံ ဂါမော ဟောတူတိ ပရိစ္ဆိန္ဒိ-တွာ"ဟူသော ဝိသုံဂါမအဂ်ါလက္ခဏာဖြင့် ဧကျောင်းမြေ, ဘုရားမြေ, ဂရန်ပတ္တာခံသော မြေဟူသမျှသည် ဝိသုံဂါမသိမ် မဖြစ်သည်သာဟု ပြတော်မူသည်ဟု မှတ်။ ထို့ကြောင့် ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၌-

ဗလိ လဘန္တိတိ ဂ္ဂဒုံ ယေဘုယ်ျဝသေန ဝုတ္တံ။ "အယံ ဂါမော တ္တေကော ကရိသဘာဂေါ"တိအာဒိနာ ပုန ရာဇ-ပုတ္တေသု အာရောပိတသု ဘူမိဘာဂေသု ယသ္မိံ ယသ္မိံ တဋ္ဌာကမာတိကာသုသာနပဗ္ဗတာဒိကေ ပဒေသေ ဗလိ နကဏ္ဍန္တိ၊ သောပိ ဂါမသိမာ ဧဝ။ ရာဇာဒိဟိ ပရိစ္ဆိန္နဘူမိဘာဂေါ ဟိ သပ္ပေါဝ ဋ္ဌပေတွာ နဒီလောဏီဇာတသရေ ဂါမသိမာတိ ဧဝဒီတပ္ပေါ။ တေနာဟ "ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ ရာဇာ ကဿစိ ဒေတိ"တိ-

ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ထိုဋီကာ၌ "အယံ ဂါမော တ္တေဒးကာ ကရိသဘာဂေါ။ ပ။ သောပိ ဂါမသိမာ ဧဝ"ဟူသောပါဠိဖြင့် တခုသော ဂါမခေတ်၌ အခွန်မရသော တဘက်ဆည်ကန်၊ မြောင်း၊ သုသာန်ဧမြေ၊ တောင်မြေ၊ ကျောင်းမြေ၊ ဘုရားမြေ စသည်တို့သည်လည်း ထို ဂါမခေတ်၌ အတွင်းဝင်သော ဂါမသိမ်ပင်မည်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။

"ရာဇာဒိဟိ ပရိစ္ဆိန္နဘူမိဘာဂေါ ဟိ။ ပ။ ဧဝဒီတပ္ပေါ"ဟူသော ပါဠိဖြင့် မြို့ရွာနယ်မြေတို့ကိုပိုင်းခြားနိုင်သော အာဏာပိုင်မင်းတို့သည် တခုခုသော နဂရ, နိဂမ ဂါမသိမ်အတွင်း၌ အသီးသီးပိုင်းခြားအပ်သော မြေအဖို့ဟူသမျှသည် မြစ်, သမုဒ္ဒရာ, ဇာတသရသိမ်တို့ကိုထား၍ ထိုနဂရ, နိဂမ, ဂါမသိမ်အတွင်းဝင်သော သိမ်သာမည်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။

"တေနဘာ ပရိစ္ဆိန္နိတ္ထာ ရာဇာ ကဿစိ ဒေတိ" ဟူသော သာဓကပါဠိဖြင့် ဝိသုံဂါမလက္ခဏာမြောက်အောင် ပိုင်းခြားရုံမျှနှင့် ဝိသုံဂါမသိမ် မဖြစ်၊ ပိုင်းခြား၍ ပေးမှ ဝိသုံဂါမသိမ်မြောက်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။

ထိုစကား၌ ကျောင်းမြေ, ဘုရားမြေ, ဂရန်ပတ္တာခံသော မြေတို့သည် အာဏာပိုင်မင်း ပေးသည်ဖြစ်၍ ဝိသုံဂါမသိမ် မည်သည်ဟု ဆိုပြားအံ့၊ ထိုသို့ပေးခြင်းသည် "အယံ ဝိသုံ ဂါမော ဟောတူတိ ပရိစ္ဆိန္နိတ္ထာ" ဟူသောအဋ္ဌကထာပါဠိအရ ဝိသုံဂါမသိမ်၏ အင်္ဂါလက္ခဏာနှင့် မညီသောကြောင့် ဝိသုံဂါမသိမ် မမြောက်ဟု ဖြေ။

အယံ ဝိသုံ ဂါမော ဟောတူတိ ပရိစ္ဆိန္နိတ္ထာ-အရမ္မာ ဝိသုံဂါမဖြစ်စေလို၍ တခုသော ဂါမခေတ်၌ တခုသောအရပ်တစိတ်မှာ တောင်တာ သခ်ျာ အမွှတ်ခေးဇယားပုံသခ်ျာ အမှတ်တို့ဖြင့် ပိုင်းခြား မှတ်သား၍ ဝိသုံဂါမဖြစ်စေဟူသော အခြင်းအရာကို ဖော်ပြ၍ပေးမှ ဝိသုံဂါမသိမ်မြောက်သည်။

ထိုသို့မဟုတ် ကျောင်းမြေ၊ ဘုရားမြေ၊ ဂရန်ပတ္တာခံသောမြေမှာ ထိုကျောင်းခမြေ၊ ဘုရားမြေ၊ ဂရန်ပတ္တာမြေဟူသော အခြင်းအရာဖြင့်သာ ပေးသည်မည်သောကြောင့် ဝိသုံဂါမသိမ်၏ အင်္ဂါလက္ခဏာမမြောက်ဟုမှတ်။ ထို့ကြောင့် မဟာဝဂ်အဋ္ဌကထာ ဥပေါသထက္ခန္ဓက အဖွင့်၌-

ယေ ဇာပဒ္ဓသီမဝိဟာရာ, တေသု ဘိက္ခူ။ ကေစ္စံ သန္နိပါ-
ဇေတတ္ထာ၊ ဆန္ဒာဟာရာနံ ဆန္ဒော အာဟာရပေတတ္ထော-

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

ရာဇာ ကဿစိ ဒေတိ-အရာ၌ ရာဇာ-အရကို "ရာဇာတိ ပထဝိဿရ-ရာဇာ" ဟု ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာ၌ လာသောကြောင့် မြေကို အစိုးရသောမင်းဟု သိခဲ့လေ။

ထို့မြေကို အစိုးရသောမင်းက အဆင့်အာဏာပိုင် ပေးအပ်သော အမတ်ကြီးအဋ္ဌရှိသော မင်းအဆင့်ဆင့်တို့ကိုလည်း ရာဇ-အရာ၌ မူတ်ယူအပ်သည်ပင်။ ထို့ကြောင့် ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၌-

ရာဇာဒိဟိပရိစ္ဆိန္နေ ဘူမိဘာဂေါ ဟိ သဗ္ဗော၀ ဌပေတ္ဝာ နဒီလောဏိဇာတဿရေ ဂါမဏိမာတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တေနာဟ "ပရိစ္ဆိန္နိတ္ဝာ ရာဇာ ကဿစိ ဒေတီ"တိ-

ဟု ဖွင့်တော်မူ၏။

ဟိ၊ မူန်၏။ ရာဇာဒိဟိ၊ မင်းအဋ္ဌရှိသည်တို့သည်။ ဝါ၊ မြေကို အစိုးရသောမင်း၊ ထိုမင်းသည် အာဏာပိုင်ပေးအပ်သော အမတ်ကြီးအဋ္ဌရှိသော မင်းတို့သည်။ သဗ္ဗော၀၊ အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်သော။ ပရိစ္ဆိန္နဘူမိဘာဂေါ၊ ပိုင်းခြား၍ ပေးအပ်သော မြေအရပ်ကို။ နဒီ-လောဏိဇာတဿရေ၊ မြစ်, သမုဒ္ဒရာ, ဇာတဿရအိုင်တို့ကို။ ဌပေတ္ဝာ၊ ထား၍။ ဂါမဏိမာတိ၊ ဂါမဏိမ်ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ပရိစ္ဆိန္နိတ္ဝာ ရာဇာ ကဿစိ ဒေတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ အဋ္ဌကထာဆရာ ဆိုတော်မူ၏။

၁၂၇။ ဂါမဏိမ်, ဝိသုံဂါမဏိမ်တို့ ပျက်ရာအခါ

မေး။ ။ထိုပကတိဂါမဏိမ်, ဝိသုံဂါမဏိမ်တို့သည် ဘယ်အခါ ပျက်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ-

သဗ္ဗေ ပန တတ္ထ ရာဇာ ကိဉ္စိ ပဒေသံ ဂါမဋ္ဌရေန ယောဇေတိ၊ သော ပဝိဋ္ဌဂါမ သီမတံ ဧဝ ဘဇတိ။

ယေ ပန ဂါမာ ရာဇစောရာဒိဘယပီဋိတေဟိ မနုဿေ ဆဋ္ဌိတာ စိရမ်ပိ နိမုနုံသာ တိဋ္ဌန္တိ၊ သမန္တာ ပန ဂါမာ သန္တိ၊ တေပိ ပါဋေက္ကံ ဂါမဏီမာ၀။ တေသုဟိ ရာဇာနော

သမန္တဂါမဝါသိဟိ ကဿပေတ္ထာ ဝါ ယေဟိ ကေဟိစိ ကသိတဗ္ဗာနံ လိခိတ္ထာ ဝါ ဗလိံ ဂဏှန္တိ၊ အညေန ဝါ ဂါမေန ကေဘာဝံ ဝါ ဥပနေန္တိ၊ ပုရိမာ ဂါမသိမာ ဝိနဿတိ။

ရာဇာနော ပန ကေသဉ္စိ အဒ္ဓညဒိပဒဒေသေ မဟန္တံ ဂါမံ ကတ္ထာ အနေကသဟဿာနံ ကုလာနံ ဝါသပေတ္ထာ တတ္ထ ဝါသိနံ ဘောဂဂါမာတိ သမန္တာ ဘူတဂါမေ ပရိစ္ဆိန္ဒိတ္ထာ ဒေန္တိ၊ ပုရာဏနာမံ, ပန ပရိစ္ဆေဒဥ္စ နာ ဝိနာသေန္တိ၊ တေပိ ပစ္စေကံ ဂါမသိမာ ဧဝ။ တ္တာဝတာ ပုရိမဂါမသိမာတ္တံ နာ ဝိဇဟန္တိ—

ဟု လာသော ဝိမတိဝိနာဒနီဋ္ဌိကာကိုထောက်၍ သိမလေ။

တတ္ထ၊ ထို ပကတိဂါမသိမ်, ဝိသုံဂါမသိမ်၌။ ရာဇာ၊ သည်။ ကိဉ္စိ ပဒေသံ၊ တစုံဘခုသောအရပ်ကို။ ဂါမန္တရေန၊ ရွာတပါးနှင့်။ သစေ ပန ယောဇေတိ၊ ပေါင်းစေသည်ဖြစ်အံ့၊ သော၊ ထိုအရပ်သည်။ ပဝိဋ္ဌဂါမသိမတံ ဧဝ၊ ဝင်သောဂါမသိမ်အဖြစ်သို့သာလျှင်။ ဘဇတိ၊ ကပ်၏။ ဝါ၊ ဝင်၏။

ယေ ပန ဂါမာ၊ အကြင်ရွာတို့သည်။ ရာဇဓေယျဒိဘယ-ပိဉ်ဒတဟိ၊ မင်း, ခိုးသူစသော ဘေးတို့ဖြင့် နှိပ်စက်အပ်ကုန်သော။ မှနုဿေဟိ၊ လူတို့သည်။ ဆဋ္ဌိဘာ၊ စွန့်အပ်ကုန်သည်ဖြင့်၍။ စိရမ်ပိ၊ ကြာမြင့်စွာလည်း။ နိမှနုဿာ၊ လူမရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ တိဋ္ဌန္တိ၊ တည်ကုန်၏။ သမန္တာ ပန၊ ထက်ဝန်းကျင်မူ။ ဂါမာ၊ ဂါမသိမ်ဘို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တေပိ၊ ထိုရွာတို့သည်လည်း။ ပါဠေဋ္ဌကံ၊ အသီး။ ဂါမသိမာ ဧဝ၊ ဂါမသိမ်မည်သည်သာတည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ တေသု၊ ဂါမသိမ်တို့၌။ ရာဇာနော၊ မင်းတို့သည်။ သမန္တဂါမဝါသိဟိ၊ အနီးဖြစ်သော ဂါမသိမ်၌နေသော လူတို့ကို။ ကဿပေတ္ထာ ဝါ၊ လယ်ထွန်စေ၍လည်းကောင်း။ ယေဟိ ကေဟိစိ၊ အမှတ်မရှိသော သူတို့သည်လည်း။ ကသိတဗ္ဗာနံ၊ လယ်ထွန်ရာအရပ်ကို။ လိခိတ္ထာ ဝါ၊ ရေး၍လည်းကောင်း။ ဗလိံ၊ အခွန်ကို။ ဂဏှန္တိ၊ ယူကုန်၏။ အညေန၊

တပါးသော။ ဂါမေန ဝါ၊ ရွာနှင့်မူလည်း။ ကောဘာဝံ၊ တပေါင်း တည်းအဖြစ်သို့။ ဥပနေန္တိ၊ ဆောင်ကုန်၏။ ပုရိမာ ဂါမသီမာ၊ ရှေး ဂါမသိမ်သည်။ ဝိနဿတိ၊ ပျက်၏။

ရာဇာနော ပန၊ မင်းတို့သည်။ ကေသို့၊ တခုသော။ အရညာ-ဒိပွဒေသေ၊ တောကြီးအရပ်၌။ မဟန္တံ၊ ကြီးသော။ ဂါမံ၊ ရွာကို။ ကတ္ဝာ၊ ပြု၍။ အနေကသဟဿာနံ၊ အထောင်မကများကုန်သော။ ကုလာနံ၊ အမျိုးတို့ကို။ ဝါသာပေတ္ဝာ၊ နေစေ၍။ တတ္ထ၊ ရွာ၌။ ဝါသိနံ၊ နေကုန်သောသူတို့၏။ ဘောဂဂါမာ၊ လုပ်ကိုင်စားသောက်ရာ အပိုင်းအခြားရှာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သမန္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ ဘူတဂါမေ၊ ထင်ရှားသောရွာတို့ကို။ ပရိစ္ဆိန္ဒိတ္ဝာ၊ ပိုင်းခြား၍။ ဒေန္တိ၊ ပေးကုန်၏။ ပုရာဏနာမံ၊ ရှေးဂါမသိမ်အမည်ကို လည်းကောင်း။ ပရိစ္ဆေဒဉ္စ၊ အပိုင်းအခြားကိုလည်းကောင်း။ န ဝိနာသေန္တိ၊ မပျက်စေကုန်။ တေပိ၊ ထိုဂါမသိမ်ဟောင်းတို့သည်လည်း။ ပစ္စေကံ၊ အသီးသီး။ ဂါမသီမာ ဧဝ၊ ဂါမသိမ်မည်ကုန်သည်သာတည်း။ တွောဝတာ၊ ဤသို့ ပြုကားမျှဖြင့်။ ပုရိမဂါမသီမတ္တံ၊ ရှေးဂါမသိမ်အဖြစ်ကို။ န ဝိဇဟန္တိ၊ မစွန့်ကုန်။

ထိုဋ္ဌိကာပါဋ်ဖြင့် ပကတိဂါမဖြစ်စေ၊ ဝိသုံဂါမဖြစ်စေ ထီးလဲနန်းပြောင်းရှိသော်လည်း နောက်မင်းလက်ထက် ရှေးမင်း ပိုင်းခြား၍ပေးထားသည်ကို မပျက်သမျှ ကာလပတ်လုံး မပျက်ကုန်။ ဖျက်၍ အပိုင်းအခြားကိုပြ၍ပေးမှ ပျက်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။ နောက်မင်း ဖျက်၍ ပျက်ပုံကို ဋ္ဌိကာပါဋ်ဖြင့် ပြန်၍ယူလေ။

၃၂ဂ။ ခဏ္ဍသိမ် မဟာသိမ်တို့၏ အရှယ်ပမာဏ

မေး။ ။ခဏ္ဍသိမ်, မဟာသိမ်တို့၏ အငယ်, အကြီးကို အသို့ မူတ်ရပါအံ့နည်း။

ဖြေ။ ။ရဟန်းနှစ်ကျိပ်တယောက်တို့သည် ထိုင်နေလောက်အောင် သမုတ်သောသိမ်ကို အစပြု၍ ရဟန်းတထောင် နေလောက်အောင် သမုတ်သောသိမ်သည် ခဏ္ဍသိမ်မည်၏။

ရဟန်းတထောင်ထိုင်နေလောက်သော သိမ်ကိုလွှန်၍ သုံးယူဇနာတိုင်အောင် အတွင်း၌ သမုတ်သောသိမ်သည် မဟာသိမ်မည်၏။

သာ ဟေဋ္ဌိမပရိစ္ဆေဒေန သစေ ကေဝိသတိ ဘိက္ခူဂဏ္ဌာတိ၊ ဝဋ္ဋတိ။ တတော ဩရံ န ဝဋ္ဋတိ။ ပရံ ဘိက္ခုသဟဿံ ဂဏ္ဌန္တိပိ ဝဋ္ဋတိ–

ဟု လာသော ဥပေါသထက္ခန္ဓကအဋ္ဌကထာကိုထောက်။

သာ၊ ထိုခဏ္ဍသိမ်သည်။ ဟေဋ္ဌိမပရိစ္ဆေဒေန၊ ယုတ်သော အပိုင်းအခြားအားဖြင့်။ ကေဝိသတိ ဘိက္ခူ။၊ နှစ်ကျိပ်တယောက်သောရဟန်းတို့သည်။ သစေ ဂဏ္ဌာတိ၊ ထိုင်နေလောက်သည်ဖြစ်အံ့။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။ တတော၊ ထိုပမာဏအောက်။ ဩရံ၊ အယုတ်သည်။နဝဋ္ဋတိ၊မအပ်။ ပရံ၊ အလွန်သည်။ ဘိက္ခုသဟဿံ၊ တထောင်သော ရဟန်းတို့။ ဂဏ္ဌန္တိပိ၊ ထိုင်နေလောက်သော်လည်း။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။

မူလသိက္ခာဋ္ဌိကာသစ်၌ကား–

ကေဝိသတိနိသီဒနပဟောနကတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ကေ့ုန-သဟဿနိသီဒနပဟောနကာ ခဏ္ဍသီမာ နာမ။ သဟဿတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ တိယောဇနာ မဟာသီမာ နာမ–

ဟု ဆိုသည်။

ရဟန်းနှစ်ကျိပ်တယောက်ကစ၍ တပါးယုတ်တထောင် ထိုင်လောက်သောသိမ်သည် ခဏ္ဍသိမ်မည်သည်။ တထောင်ကစ၍ သုံးယူဇနာတိုင် မဟာသိမ်မည်သည်ဟု ပြသည်။

၁၂၉။ ဤအရပ်ဒေသမျိုး၌ မဟာသိမ်မရှိနိုင်

မေး။ ။ဤအရပ်ဒေသတို့၌ မဟာသိမ်ရှိမည်လော။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးပုစ္ဆာမှာ–

“ခဏ္ဍသိမံ ပန ဇာနန္တာ အဝိပ္ပဝါသံ အဇာနန္တာပိ သမ္ဗဟာနိတုံ စေဝ ဗန္ဓိတုံ စ သက္ကိသန္တိ” တိ အဋ္ဌကထာယံ ဝစနတောပိ

တေသု တေသု ဇနပဒေသု တိယောဇနိကာဒိကာယော မဟာ-
သီမာယော နတ္ထိတိ ဝိညာယတိ-
ဟူ၍လည်းကောင်း၊

အထ ဝါ "ဝိဟာရပရိက္ခေပဿ အန္တော စ ဗဟိ စ သမန္တာ လေဋ္ဌုပါတေ" တိ ဝိဟာရပရိက္ခေပဿ အန္တော စ ဝိဟာ-ရူပစာရဘူတေ ဗဟိ လေဋ္ဌုပါတေ စ ဌာနေယေဝ သီမာသမ္ဘူဟနနဿ ဝိမတိဝိနောဒနိယံ ဝုတ္တတ္တာပိ တာဒိသာ မဟာသီမာ-ယော နတ္ထိတိ ဝိညာယတိ-
ဟူ၍လည်းကောင်း လာသော ဝိနယာလင်္ကာရ ဋီကာကို ထောက်၍ သိအပ်သည်။

ခဏ္ဍသီမံ ပန၊ ခဏ္ဍသိမ်ကို။ ဇာနန္တာ၊ သိကုန်သောရဟန်းတို့သည်။ အဝိပ္ပဝါသံ၊ မဟာသိမ်ကို။ အဇာနန္တာပိ၊ မသိကုန်သော်လည်း။ သမ္ဘူ-ဟနိတုံ ဧစဝ၊ နုတ်ခြင်းငှါလည်းကောင်း။ ဗန္ဓိတုံ စ၊ ဖွဲ့ခြင်းငှါလည်း-ကောင်း။ သက္ခိဿန္တိ၊ စွမ်းနိုင်ကုန်လတ္တံ့။ ဣတ္ထံ၊ ဤသို့။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ဥပေါသထက္ခန္ဓကအဋ္ဌကထာ၌။ ဝစနတောပိ၊ ဆိုတော်မူသောကြောင့်-လည်း။ တေသု တေသု ဇနပဒေသု၊ ထိုထိုဇနပုဒ်အရပ်တို့၌။ တိယော-ဇနိကာဒိကာယော၊ သုံးယူဇနာအပြားရှိကုန်သော။ မဟာသီမာယော၊ မဟာသိမ်တို့သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။

အထ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဝိဟာရပရိက္ခေပဿ အန္တော စ ဗဟိ စ သမန္တာ လေဋ္ဌုပါတေတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဝိဟာရပရိက္ခေပဿ၊ ကျောင်း အာရုံ၏။ အန္တော စ၊ အတွင်းဌ်လည်းကောင်း။ ဝိဟာရူပစာရ-ဘူတေ၊ ကျောင်းဥပစာဖြစ်သော။ ဗဟိ လေဋ္ဌုပါတေ၊ ပြင်ပခဲကျရာ ဖြစ်သော။ ဌာနေယေဝ စ၊ အရပ်ဌ်သာလျှင်။ သီမာသမ္ဘူဟနနဿ၊ သိမ်နုတ်ခြင်းကို။ ဝိမတိဝိနောဒနိယံ၊ ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာဌ်။ ဝုတ္ထ-တ္တာပိ၊ ဆိုအပ်သောကြောင့်လည်း။ တာဒိသာ၊ ထိုသို့ သုံးယူဇနာ အပြားရှိကုန်သော။ မဟာသီမာယော၊ မဟာသိမ်တို့သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။

အဓိပ္ပါယ်ကား–ငါတို့မြန်မာနိုင်ငံ ထိုထိုဇနပုဒ်အရပ်၌ သုံးယူဇနာရှိသော ကျယ်ဝန်းသော မဟာသိမ်မရှိသောကြောင့်သာ အဌကထာဆရာသည် ခဏ္ဍသိမ်ကိုသိသော ရဟန်းတို့သည် မဟာသိမ်ကို မသိသော်လည်း နုတ်အပ်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။ ဤအရပ်ဒေသတို့၌ သုံးယူဇနာရှိသော ကျယ်ဝန်းသော မဟာသိမ်မရှိသောကြောင့် ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာခံရာသည် ကျောင်းအာရာမ်အဟုံင်း၌လည်းကောင်း၊ ကျောင်းဥပစာပြင်ဘက် ခဲတက်အရပ်၌လည်းကောင်း သိမ်နုတ်ခြင်းကို ပြတော်မူသည်ဟူလို။

ထိုဝိမတိဝိနောဒနီ ဋီကာ၌ "ဝိဟာရပရိက္ခေပဿ အန္တော စ ဗဟိ စ သမန္တာ လေဋ္ဌုပါတော်" ဟူသော စကားကိုထောက်၍ ကျောင်းအာရာမ်ပမာဏရှိသော မဟာသိမ်တို့ ထိုအရပ်ဇနပုဒ်တို့၌ သမုတ်ကြသည်ဟု မှတ်ယူသင့်သည်။ အကြောင်းကို ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာ၌–

ဝိမတိဝိနောဒနိယံ ပန "သမန္တာ လေဋ္ဌုပါတေ" တိ ဝုတ္တံ။ တံ ပန မဟာသိမာဗဟိဿနကာလေ ဝိဟာရပရိက္ခေပဿ ဗဟိဥပစာရံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ သိယာ–

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

ဝိမတိဝိနောဒနိယံ ပန၊ ဋီကား။ သမန္တာ၊ လေဋ္ဌုပါတေတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ ပန၊ ထိုစကားကို။ မဟာသိမာဗဟိဿနကာလေ၊ မဟာသိမ်ဖွဲ့သောအခါ၌။ ဝိဟာရပရိက္ခေပဿ၊ ကျောင်းအာရာမ်၏။ ဗဟိ-ဥပစာရံ၊ အပ ဥပစာကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုတော်မူသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။

အဌကထာ၌ ရဟန်းတထောင်နေလောက်သော သိမ်သည် ခဏ္ဍသိမ် အကြီးပမာဏဟု ပြတော်မူသဖြင့် ထိုတထောင်သော ရဟန်းတို့သည် ထိုင်နေလောက်သော ခဏ္ဍသိမ်ထက် ကြီးသော ကျယ်သော ကျောင်းအာရာမ် ပမာဏရှိသော မဟာသိမ်ကိုလည်း အလိုရှိသော ရဟန်းတို့သည် သမုတ်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်လောက်သောကြောင့် ထိုထိုအရပ်

တို့ဌ်ပင် မရှိဟု မဆိုအပ်သောကြောင့် ဝိမတိဝိနောဒနီ ဋီကာရှင်သည် မဟာသိမ်သမုတ်သည်ကိုရည်၍ ကျောင်းအာရာမ်ပြင်ဘက် ထက်ဝန်းကျင်ဌ် ခဲဘပစ်အရပ် နုတ်ရမည်ဟု ဆိုကြောင်းကို ဝိနယာလင်္ကာရ ဋီကာဆရာပြတော်မူသည်။

ထိုသို့လာသော ဋီကာပါဌ်တို့ကို ထောက်၍ မြန်မာတိုင်း ဇနပုဒ် အရပ်တို့ဌ် သုံးယူဇနာ, နှစ်ယူဇနာ, တယူဇနာ, သုံးဂါဝုတ်, နှစ်ဂါဝုတ်, တဂါဝုတ်, တဂါဝုတ်ခဲ့အပြားရှိသော မဟာသိမ်မရှိကြောင်းကို သိအပ်၏။

သစေ ကဲသို့ ဂါမခေတ္တေ သီမံ ဗန္ဓိတုကာမာ ယေ တတ္ထ ဗဒ္ဓသီမာဝိဟာရာ၊ တေသု ဘိက္ခူနံ "မယံ အဇ္ဇ သီမံ ဗန္ဓိဿာမ၊ တုမ္ဟေ သကသီမာပရိစ္ဆေဒတော မာ နိက္ခမိတ္ထာ" တိ ပေသေတဗ္ဗံ။ ယေ အဗဒ္ဓသီမဝိဟာရာ, တေသု ဘိက္ခူ။ ကေစိ သန္ဓိပါတေတဗ္ဗာ၊ ဆန္ဒာရဟာနံ ဆန္ဒော အာဟာရုပေတဗ္ဗော— ဟု လာသော ဥပေါသထက္ခန္ဓက အဋ္ဌကထာ, ဝိနယတ္ထမဉ္ဇူသာဋီကာ တို့ကိုထောက်၍လည်း ထိုထိုဇနပုဒ်အရပ်တို့ဌ် တခုံသော ကျောင်းတိုက် ပမာဏထက်လွန်၍ သမုတ်အပ်သော မဟာသိမ်မရှိကြောင်းကို ဆိုသည်။

ကဲသို့၊ တခုသော။ ဂါမခေတ္တေ၊ ဌ်။ သီမံ၊ သိမ်ကို။ ဗန္ဓိတုကာမာ၊ ဖွဲ့လိုကုန်သည်။ သစေ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်အံ့။ တတ္ထ၊ ထို တခုသောဂါမခေတ်ဌ်။ ဗဒ္ဓသီမာ၊ ဗဒ္ဓသိမ်ရှိကုန်သော။ ယေ ဝိဟာရာ၊ အကြင်ကျောင်းတိုက်တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တေသု၊ ထိုကျောင်းတိုက်တို့ဌ်။ ဘိက္ခူနံ၊ ရဟန်းတို့အား။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ သီမံ၊ ကို။ ဗန္ဓိဿာမ၊ ဖွဲ့ကုန်အံ့။ တုမ္ဟေ၊ သင်တို့သည်။ သကသီမာပရိစ္ဆေဒတော၊ မိမိတို့သိမ်အပိုင်းအခြားမှ။ မာ နိက္ခမိတ္ထ၊ မထွက်ကြကုန်လင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပေသေတဗ္ဗံ၊ စေအပ်၏။ အဗဒ္ဓသီမာ၊ ဗဒ္ဓသိမ်မရှိကုန်သော။ ယေ ဝိဟာရာ၊ အကြင်ကျောင်းတိုက်တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တေသု၊ ထိုကျောင်းတိုက်တို့ဌ်။ ဘိက္ခူ၊၊ ရဟန်းတို့ကို။

ကေင်္ခံ၊ တဒေပါဒ်းတည်း။ သန္ဓိပါတေဘဗ္ဘာ၊ စည်းဝေးစေအပ်ကုန်၏။ ဆန္ဒာဝရဟာနံ၊ ဆန္ဒဆောင်သော ရဟန်းတို့၏။ ဆန္ဒာ၊ ပေးသော ဆန္ဒကို။ အာဟရာပေတဗ္ဗော၊ ဆောင်စေအပ်၏။

ထိုအဋ္ဌကထာပါဠိတို့၌ တခုသောဂါမခေတ်ဖြစ်သော ပကတိဂါမသိမ်၌ ဗဒ္ဓသိမ်ဩမုတ်လိုမူ ထိုဂါမခေတ် အတွင်း၌ ဗဒ္ဓသိမ်ရှိသော ကျောင်းမှာ ရဟန်းတို့အား "သင်တို့ ဗဒ္ဓသိမ်အပိုင်းအခြားမှ မထွက်ကြပါကုန်လင့်" ဟု ပြောကြားရမည်။ ဗဒ္ဓသိမ်မရှိသော ကျောင်းမှာ ရဟန်းတို့ကို ထိုသိမ်သမုတ်ရာသို့ ပင့်ခေါ်ရမည်။ မလာနိုင်သော ရဟန်းမှာ ဆန္ဒကိုဆောင်ရမည်ဟု ပြတော်မူသဖြင့် သမုတ်လတ္တံ့သော သိမ်ကို နှုတ်ဩသောအခါ၌လည်း တခုသော ကျောင်းတိုက်ပမာဏထက်လွန်၍ သမုတ်သော မဟာသိမ်သည် ထိုထိုဗနပုဒ်အရပ်ဘို၌ မရှိသင့်သောကြောင့် တခုဩသောကျောင်းတိုက် ပမာဏမျှသော အရပ်ကို သုတ်သင်၍ နှုတ်လျှင် ထိုပမာဏထက်လွန်သော သိမ်ဧဟာင်း မရှိသင့်သောကြောင့် အပ်သည်။ သိမ်ဧဟာင်းရှိက ကျုတ်သည်ဟု ပြဧတော်မူသည်။

မဟာဝဂါ အဋ္ဌကထာ၌လည်း သစ်ပင်နိမိတ်ကို ပြုထု၌-

တတော ဩရုံ နဝင်္ဒတိ၊ ပရံ ဒွါဒသဃယောဇနာ သုပ္ပတိဋ္ဌိတနိဂ္ဂြောဓောပိ ဝင်္ဒတိ-

ဟု ဖွင့်တော်မူ၏။

ကတော၊ ထိုအစောက် လက်ရှစ်သစ် လုံးပတ် သီဟိုဠ်ကျွန်းရိုးခန့်ရှိသော ပမာဏဧအာက်။ ဩရုံ၊ အယုတ်သည်။ နဝင်္ဒတိ၊ မှအပ်။ ပရံ၊ အလွန်သည်။ ဒွါဒသဧယောဇနော၊ ၁၂-ယူဇနာရှိသော။ သုပ္ပတိဋ္ဌိတနိဂ္ဂြောဓောပိ၊ ကောင်းစွာတည်သော ပညောင်ပင်ကြီးသည်လည်း။ ဝင်္ဒတိ၊ အပ်၏။

ထိုအဋ္ဌကထာပါဠိဖြင့်လည်း ထိုထိုဗနပုဒ်၌ ရဟန်းတထောင်အလွန်ဆန့်သော တခုဩသောကျောင်းကိုက် ပမာဏထက်လွန်သော မဟာသိမ်မရှိ၍သာ တဆယ့်နှစ်ယူဇနာရှိသော သစ်ပင်နိမိတ် အပ်ကြောင်းကို ပြတော်မူသည်ဟုမှတ်။

ထိုအဌကထာပါဌ်ကိုထောက်၍ ဗဒွသိမ်နှင့်ဂါမသိမ်စပ်၍အပြစ်မရှိဟု မူတ်ယူသင့်သည်။

ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာဌ်လည်း–

ဘုရားရှင်လက်ထက်က ရာဇဂြိုဟ်ပြည်ဌ် တဆယ့်ရှစ်ရပ်သော ကျောင်းတိုက်တို့ကို တပေါင်းတည်းပြု၍ ရှင်သာရိပုတ္တရာသည် မဟာသိမ်ပြုသည်။ သီဟိုဠ်ကျန်းဌ် အနုရာဓပြည်ကို အတုင်းပြု၍ ရှင်မဟိန္ဒထေရ်သည် မဟာသိမ်သမုတ်သည်ဟု ကျမ်းဂန်လာကြောင်းကို လည်းကောင်း၊ အရိမဒ္ဒနပြည်ဌ် အနုရုဒ္ဓါမည်သောမင်းသည် အလျားအတောင် တထောင့်တရာ နှစ်ဆယ့်ခြောက်တောင်၊ အနံ အတောင် တရာငါးဆယ်ခုနစ်တောင် ရှိသော မဟာသိမ်ကို သမုတ်စေသည်ဟု ကျောက်တိုင်အကွရာဌ် လာကြောင်းကို လည်းကောင်း–

ပြဆိုတော်မူသည်။

သိမ်နုတ်ပုံ အခြင်းအရာကို အသေအချာ သိစေခြင်းငှါ ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာဌ် လာသည်ကို ထုတ်ဆောင်၍ ပြဆိုဦးအံ့–

"ဣဒါနိ သိမံ သမ္ပဟနိဿာမာ"တိ ပရိစ္ဆိန္နာယ ဂါမသီမာယ အန္တော ခဏ္ဍသီမမဟာသီမာနံ အတ္ထိဘာဝံ ဝါ နတ္ထိဘာဝံဝါ တာသံ သီမာနံ ပရိစ္ဆေဒဉ္စ နဇာနန္တိ၊ ဧဝံ အဇာနန္တာ ဘိက္ခူ တာ ပေါရာဏာသီမာယော သမ္ပဟနိတုံ နသက္ကုဏေယျုံ၊ ပေါရာဏာသီမံ သမ္ပဟနိတုံ အသက္ကောန္တာ စ ကထံ အဘိနဝသီမံ ဗန္ဓိတုံ သက္ကုဏိဿန္တိတိ ပရမ္ပရာဟိ အာဘရိယေဟိ ဃမ္မာ ဝိနိစ္ဆိတံ အနုလောမနယံ နိဿာယ မဟန္တံ ဥဿာဟံ ကရိတ္ဝာ အင်္ဂံ အပရိဟာပေတ္ဝာ သမ္မာ ဝိဟိတနယေန ပေါရာဏကသီမံ သမ္ပဟနိတုံ သက္ခိဿန္တိ။

ကထံ တသ္မိံ သီမာသမ္ပဟနနကာလေ ယဒိ ပကတိဂါမသီမာယံ အာရုဒ္ဓံ၊ တံ ပကတိဂါမဝရိစ္ဆေဒံ, ယဒိ ဝိသုံဂါမ-

သီမာယံ အာရဒ္ဓံ၊ တံ ဝိသုံဂါမပရိစ္ဆေဒံ အညေသံ ဘိက္ခူနံ အပ္ပဝိသနတ္ထာယ သမန္တတော သုသံဝိဟိဘာရကံ္ခ ကာရာ-ပေတ္ဝာ ကမ္မဝါစံ သာဓေတုံ သမတ္ထေန ဗျတ္တေဟလသမ္ပန္နေန ဝိနယဓရေန သဟ သမာနသံဝါသကေ လဇ္ဇီပေသလေ ဥမဿ ကမ္မဿ စတုဝဂ္ဂကရဏီယတ္တာ စတ္တာရော ဘိက္ခူ ကမ္မပ္ပတ္တေ, ဘိက္ခူနံ ပကတတ္တာဘာဝဿ ဒုပ္ပဋိညျတ္တာ ဝါ တတော အဓိကပ္ပမာဒကေ ဘိက္ခူ ဂဟေတွာ ဥဒဟာရံ ဒတွာ ပန္နိကဗ္ဗာယ သီမာယ နိမိတ္တာနံ ဝိဟာရပရိက္ခေပဿ စ အန္တော စ သဗ္ဗတ္ထ ဗဟိ စ သမန္တာ လေဋ္ဌုပါတမတ္တေ ပဒေသေ သဗ္ဗတ္ထ မဉ္ဆပ္ပမာ-ဏေ မဉ္ဆပ္ပမာဏေ ဌာနေ ဟတ္ထပါသံ အဝိဇဟိတွာ တိဋ္ဌန္တော, နိသီဒန္တော ဝါ ဟုတွာ ပဌမံ အဝိပ္ပဝါသသီမာသမ္ဗဟနနကမ္မ-ဝါစံ, တတော သမာနသံဝါသကသီမာယမ္ပိ သမ္ဗဟနနကမ္မဝါစံ သာဓေတွာ သီမာယ သမ္ဗန္ဓိတေ ကတေ ပေါရာဏသီမာသု ဝဋ္ဋမာနာသု ပစ္ဆိမဒိသာယ သမ္ဗန္ဓိတေ ကတေ ပေါရာဏသီမာသု ဝဋ္ဋမာနာသု ပုရိမဒိသာယ သမ္ဗန္ဓိတေ ကတေ ပေါရာဏသီမာသု ဝဋ္ဋမာနာသု ဒက္ခိဏဒိသာယ သမ္ဗန္ဓိတေ ကတေ ပေါရာဏသီမာသု ဝဋ္ဋမာနာသု ပုရိမဒိသာယ သမ္ဗန္ဓိတေ ကတေ ပေါရာဏသီမာသု ဝဋ္ဋမာနာသု ဥတ္တရဒိသာယ သမ္ဗန္ဓိတေ ကတေ ပေါရာဏသီမာသု ဝဋ္ဋမာနာသု ပစ္ဆိမဒိသာယ သမ္ဗန္ဓိတေ ကတေ ပေါရာဏသီမာသု ဝဋ္ဋမာနာသု ဥတ္တရ

မဥ္ဇဋ္ဌာနေ တာသံ မဇ္ဈဂတာ တေ ဘိက္ခူ။ တာ သမ္ဗဟ့-
နေယျုံ၊ တတော ဂါမသီမာ ဧဝ အဝသီဿေယျာတိ-
ဟု ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာဌ် မိန့်တော်မူ၏။

ဣဒါနိ၊ ယခုအခါဌ်။ သီမံ၊ သိမ်ကို။ သမ္ဗဟနိဿာမ၊ နှုတ်ကုန်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပရိစ္ဆိန္နာယ၊ ပိုင်းခြားအပ်သော။ ဂါမသီမာယ၊ ဂါမသိမ်၏။ အန္တော၊ အတွင်းဌ်။ ခဏ္ဍသီမ မဟာသီမာနံ၊ ခဏ္ဍသိမ်, မဟာသိမ်တို့၏။ အတ္ထိဘာဝံ ဝါ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကို လည်းကောင်း။ နတ္ထိဘာဝံ ဝါ၊ မရှိသည်အဖြစ်ကို လည်းကောင်း။ တာသံ သီမာနံ၊ ထိုသိမ်တို့၏။ ပရိစ္ဆေဒဋ္ဌ၊ အပိုင်းအခြားကိုလည်းကောင်း။ နဇာနန္တိ၊ မသိကုန်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အဇာနန္တာ၊ မသိကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ တာ ဧပါရုဏသီမာယော၊ ထိုသိမ်ဒဟာင်းတို့ကို။ သမ္ဗ-
ဟနိတုံ၊ နှုတ်ခြင်းငှါ။ နသက္ကုဏေယျုံ၊ မတတ်နိုင်ကုန်ရာ။ ပေါရာဏ-
သီမံ၊ သိမ်ဟောင်းကို။ သမ္ဗဟနိတုံ၊ နှုတ်ခြင်းငှါ။ အသက္ကောန္တာ စ၊ စွမ်းနိုင်သော ရဟန်းတို့သည်လည်း။ ကထံ၊ အသို့လျှင်။ အဘိနဝ-
သီမံ၊ အသစ်ဖြစ်သော သိမ်ကို။ ဗန္ဓိတုံ၊ ဖွဲ့ခြင်းငှါ သက္ကုဏိဿန္တိ၊ စွမ်းနိုင်ကုန်အံ့နည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ပရမ္မုခေဟိ၊ အာစရိယဟို၊ ဆရာတို့သည်။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ဝိနိစ္ဆိတံ၊ ဆုံးဖြတ်အပ်သော။ အနုလောမနယံ၊ ကျိမ်းဂန်နှင့် လျော်သောနည်းကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ မဟန္တံ၊ ကြီးစွာသော။ ဉဿာဟံ၊ အားထုတ်ခြင်းကို။ ကရိတ္ဝာ၊ ပြု၍။ အဂ်ံ၊ သိမ်နှုတ်ခြင်း
ဩဂ်ါကို။ ဝါ၊ အကြောင်းကို။ အပရိဟာပေတ္ဝာ၊ မယုတ်စေမူ၍။
သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ဝိဟိတာနုယောန၊ စီရင်အပ်သောနည်းဖြင့်။ ပေါ-
ရာဏသီမံ၊ ဧရှေးသိမ်ဟောင်းကို။ သမ္ဗဟနိတုံ၊ နှုတ်ခြင်းငှါ။ သက္ကု-
ဏေယျုံ၊ စွမ်းနိုင်ကုန်လတ္တံ့။

ကထံ သက္ကုဏေယျုံ၊ အသို့စွမ်းနိုင်ကုန်အံ့နည်း။ တသ္မိံ သမ္ဗဟနန-
ကာလေ၊ ထိုသိမ်ကိုနှုတ်သော ကာလဌ်။ ပကတိဂါမသီမာယံ၊ ပကတိ
ဂါမသိမ်ဌ်။ အာရုဒ္ဓံ၊ အားထုတ်ခြင်းသည်။ ယဒိ ဟောတိ၊ အကယ်၍

ဖြစ်ငြားအံ့။ တံ ပကတိဂါမပရိစ္ဆေဒံ၊ ထိုပကတိဂါမသိမ် အပိုင်း အခြားကို။ ဝိသုံဂါမသီမာဃယံ၊ ဝိသုံဂါမသိမ်၌။ အာရဒ္ဓံ၊ သည်။ ပဒီ ဓေဟာတိ၊ အံ့။ တံ ဝိသုံဂါမပရိစ္ဆေဒံ၊ ထိုဝိသုံဂါမအပိုင်းအခြား ကို။ အညေသံ၊ တပါးကုန်သော။ ဘိက္ခူနံ၊ တို့အား။ အပ္ပဝိသ-နတ္ထာယ၊ မဝင်စေခြင်းငှါ။ သမန္တာတော၊ ထက်ဝန်းကျင်အရပ်မှ။ သုသံဝိဟိတာရက္ခံ၊ ကောင်းစွာစီရင်အပ်သော အစောင့်အရှောက်ကို။ ကာရာပေတွာ၊ ပြုစေ၍။ ကမ္မဝါစံ၊ ကမ္မဝါစာကို။ သာဝေတုံ၊ ကြားစေခြင်းငှါ။ သမတ္ထော၊ စွမ်းနိုင်သော။ ဗျတ္တိဗလသမ္ပန္နေန၊ ဗျတ္တိဗလနှင့်ပြည့်စုံသော။ ဝိနယဓရေန၊ ဝိနည်းဓိုရ်ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်။ သဟ၊ တက္ခ။ သမာနသံဝါသကေ လဇ္ဇီပေသလေ၊ တူသောပေါင်းဖော်ခြင်း ရှိသော လဇ္ဇီ ပေသလ ဖြစ်ကုန်သော။ ဣမဿ ကမ္မဿ၊ ဤကံ၏။ စတုဝဂ္ဂကရဏီယတ္တာ၊ လေးပါးအစုရှိသော သံဃာသည် ပြုအပ်သော ကံဖြစ်သောကြောင့်။ ကမ္မပ္ပဒ္ဓတ္တာ၊ ကံအား လျော်ပတ်ကုန်သော။ စတ္တာရော ဘိက္ခူ၊ လေးယောက်ကုန်သော ရဟန်းတို့ကို။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ပင့်ခေါ်၍။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဘိက္ခူနံ၊ တို့၏။ ပကတတ္တာဘာဝဿ၊ ပကတိသီလရှိသော အဖြစ်၏။ ဒုပ္ပဋိညယျတ္တာ၊ သိနိုင်ခဲသည်၏အဖြစ် ကြောင့်။ တဒေတာ၊ ထိုလေးယောက်သော ရဟန်းတို့ဆက်။ အဓိကပ္ပ-မာဏော၊ လွန်သောပမာဏရှိကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊ တို့ကို။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ပင့်ခေါ်၍။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ဗန္ဓိတဗ္ဗာယ၊ ဖွဲ့အပ်သော။ သိမာယ၊ သိမ်၏။ နိမိတ္တာနံ၊ နိမိတ်တို့၏။ ဝိဟာရပရိက္ခေပဿ၊ ကျောင်းအာရုံမ်၏။ အန္တော စ၊ အတွင်း၌လည်းကောင်း။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော။ ဗဟိ၊ အပ္ပဖြစ်သော။ သမန္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ လေဋ္ဌုပါတမတ္တေ၊ ခဲဘက်မျှသော။ ပဒေသေ စ၊ အရပ်၌လည်း ကောင်း။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော။ မဉ္ဇုပမာဏော မဉ္ဇုပမာဏော၊ တညောင်စောင်းပမာဏ တညောင်စောင်း ပမာဏရှိသော။ ဌာနေ၊ အရပ်၌။ ဟတ္ထပါသံ၊ တတောင့်ထွာဟတ္ထပါသ်ကို။ အဝိဇဟိတ္ဝာ၊ မစွန့်မူ၍။ တိဋ္ဌန္တာ ဝါ၊ ရပ်ကုန်သည်လည်းကောင်း။ နိသီဒန္တာ ဝါ၊ ထိုင်ကုန်သည်လည်းကောင်း။ ဟုတ္ဝာ၊ ဖြစ်၍။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ အဝိပ္ပ-

ဝါသသီမာသမူဟနနကမ္မဝါစံ၊ အဝိပ္ပဝါသ သိမ်နုတ်ဿော ကမ္မဝါစာကို။ တတော၊ ထို့နောက်မူ။ သမာနသံဝါသကသီမာသမူဟနနကမ္မဝါစံ၊ သမာနသံဝါသကသိမ်နုတ်သော ကမ္မဝါစာကို။ သာဝေတွာ၊ ကြားဌ်။ သီမာယ၊ သိမ်ကို။သမူဿါတော၊နုတ်အပ်သည်ရှိသော်။ပေါရာဏာသီမာသု၊ သိမ်ဟောင်းတို့သည်။ ဝိဇ္ဇမာနာသုပိ၊ ရှိကုန်သော်လည်း။ ပစ္ဆိမန္တေန၊ ယုတ်သောအပိုင်းအခြားအား ဖြင့်။ ကေဝိသတိယာ ဘိက္ခူနံ၊ နှစ်ကျိပ်တယောက်သော ရဟန်းတို့၏။ နိသီဒနာရဟတ္တာ၊ ထိုင်နေလောက်သည်အဖြစ်ကြောင့်။ သီမာယ၊ သိမ်၏။ မဉ္ဇုပမာဏော မဉ္ဇုပမာဏော၊ တညောင်စောင်း တညောင်စောင်းပမာဏရှိသော။ ဌာနေ၊ အရပ်၌။ တိဋ္ဌန္တာ၊ တည်ကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊ ရဟန်းတို့သည်။အဝဿံ၊ မခဲ့တော်။ တာသံ သီမာသု၊ ထိုသိမ်တို့၌။ တိဋ္ဌန္တာ၊ တည်ကုန်သည်။ ဘဝေယျုံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သီမဋ္ဌာ၊ သိမ်၌ဘည်ကုန်သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ဖြစ်၍။ သီမာသမူဟ့နနကမ္မဝါစံ၊ သိမ်နုတ်သောကမ္မဝါစာကို။ ဝတ္ဝာ၊ ဖတ်၍။ တာ သီမာ၊ ထိုသိမ်တို့ကို။ သမူဟနေယျုံ၊ နုတ်ကုန်ရာ၏။ တတော၊ ထို့ကြောင့်။ ပေါရာဏဇဒ္ဓသီမာနံ၊ ဗဒ္ဓသိမ်ဟောင်းတို့ကို။ သမူဟတတ္တာ၊ နုတ်အပ်သည်အဖြစ်ကြောင့်။ ဂါမသီမာယေဝ၊ ဂါမသိမ်သည်သာလျှင်။ အဝသိဋ္ဌာ၊ ကြွင်းသည်။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ဟိ၊ မူန်၏။ ဝိမတိဝိနောဒနိယံ၊ ဌ်။ ကေစိ ပန၊ အချို့သောဆရာတို့သည်။ ဤဒိသေသု၊ ဤသို့သဘော ရှိကုန်သော။ ဝိဘာဝရေသုပိ၊ ကျောင်းတို့ဌ်လည်း။ ဆပဒ္ဓမတ္တေ၊ ငါးယောက်, ခြောက်ယောက်မျှကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊ ရဟန်းတို့ကို။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ပင့်ခေါ်၍။ ဝိဟာရကောဋ္ဌေတော၊ ကျောင်းတိုက်စွန်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ဝိဘာရပရိက္ခေပဿ၊ ကျောင်းအာရုံ၏။ အန္တော စ၊ အတွင်းဌ်သည်းကောင်း။ သမ္မန္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ ဗဟိ၊ အပဖြစ်သော။ လေဋ္ဌုပါတေ စ၊ ခဲတကျဌ်လည်းကောင်း။ သင်္ဃတ္ထာ၊ အလုံးစုံသော။ မဉ္ဇုပမာဏော မဉ္ဇုပမာဏော၊ တညောင်စောင်းပမာဏ တညောင်စောင်းပမာဏရှိသော။ ဩကာသော၊ အရပ်၌။ နိရန္တရံ၊ အခြားမရှိအောင်။ ဌတ္ဝာ၊ တည်၍။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ အဝိပ္ပဝါသသီမံ၊ ကို။

တဇတော၊ ထိုနောက်မူ။ သမာနသံဝါသကဲသီမဥ္စ၊ သမာနသံဝါသက သိမ်ကိုလည်း။ သမူဟနနဝသေန၊ နုတ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ သီမာယ၊ သိမ်ကို။ ၊သမူဿါတေ၊ နုတ်ခြင်းကို။ ကတေ၊ ပြုအပ်ပြီးသည်ရှိသော်။ တဿိံ ဝိဟာရေ၊ ထိုကျောင်းတိုက်၌။ ခဏ္ဍသီမာယ စ၊ ခဏ္ဍသိမ်၏ လည်းကောင်း။ မဟာသီမာယ စ၊ မဟာသိမ်၏လည်းကောင်း။ ဝိဇ္ဇမာ-နတ္တေ၊ ထင်ရှားရှိသောအဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ ရှိသော်လည်း။ အဝဿံ၊ မဉ္ဇတ်။ ကေသို့ မဥ္ဇဋ္ဌာနေ၊ တခုသော ညောင်စောင်းပမာဏရှိသော အာရုပ်၌။ တာသံ၊ ထိုဗဒ္ဓသိမ်တို့၏။ မဇ္ဈဂတာ၊ အလယ်၌တည်ကုန်သော။ တေ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ တာ၊ ထိုဗဒ္ဓသိမ်တို့ကို။ သမူဟ္ဒနေယျုံ၊ နုတ်ကုန်ရာ၏။ တတော၊ ထိုနုတ်ခြင်းကြောင့်။ ဂါမသီမာ ဧဝ၊ ဂါမသိမ် သည်သာလျှင်။ အဝသိဿယ္ယ၊ ကြင်းလေရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကြကုန်၏။ ဧတံ ဝစနံ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ထိုဝိနယဝါလင်္ကာရဋီကာ၌ပင်—

ဗဟိသီမဋ္ဌာနမိ သမန္တတော ဧကမဉ္ဇကံ ဝါ ဒ္ဝိတိမဉ္ဇကံ ဝါ ဂဟေတဗ္ဗံ။ တေန သဟ ဂဏနံ ဝဇ္ဈေဘဗ္ဗံ။ ဝိမတိဝိနောဒနိယံ ပန "သမန္တာ လေဋ္ဌုပါတေ"တိ ဝုတ္တံ။ တံ ပန မဟာသီမာ-ပန္နကာလေ ဝိဟာရဇဂရိက္ခေပဿ ဗဟိဥပ္စာရံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ သိယာ။ ခဏ္ဍသီမာယပိ ဒဋ္ဌရတော သမူဟနနေ ဒေါသော နတ္ထိ၊ ဒုက္ကရတ္တာ ပန ကာရကာနံ ပမာဏံ ဇာနိဿဗ္ဗံ—

ဟု ဆိုတော်မူသည်။

ဗဟိသီမဋ္ဌာနံ၊ သိမ်ပအာရုပ်ကို။ သမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မူ။ ဧကမဉ္ဇကံ ဝါ၊ တညောင်စောင်းကိုလည်းကောင်း။ ဒ္ဝိတိမဉ္ဇကံ ဝါ၊ နှစ်ညောင်စောင်း, သုံးညောင်စောင်းကိုလည်းကောင်း။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။ တေန၊ ထိုသိမ်နိမိတ်ပြင်ဘက် ညောင်စောင်းနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဂဏနံ၊ ရေတွက်ခြင်းကို။ ဝဇ္ဈေတဗ္ဗံ၊ ပယ်စေအပ်၏။ ဝိမတိ-ဝိနောဒနိယံ ပန၊ ဥဒါဟား။ သမန္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ လေဋ္ဌုပါတေတို့၊ ခဲတကျအရပ်၌ နုတ်ချမည်ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ ပန၊ ထိုစကားကိုကား။

မဟာသီမာဗန္ဓနကာလေ၊ မဟာသိမ်သမုတ်သောအခါဌ်။ ဝိဟာရပရိ-ဏ်ဍေပဿ၊ ကျောင်းအာရာမ်၏။ ဗဟိဥပစာရံ၊ အပဥပစာကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ဝုတ်ံ၊ ဆိုသည်း သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ခဏ္ဍသီမာယဲ့ပိ၊ ခဏ္ဍသိမ်သမုတ်ရာဌ်လည်း။ ဒူရတော၊ သိမ်ပြင်ဘက်ဝေးရာအရပ်မှ။ သမူဟနနေ၊ နုတ်ခြင်းဌ်။ ဒေါသော၊ အပြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဒုက္ကရတ္တာ၊ ပြုလုပ်ရန် ခဲယဉ်းသောကြောင့်။ ကာရကာနံ ပန၊ သိမ်နုတ်သောရဟန်းတို့အား။ ပမာဏံ၊ မပင်ပန်းသောအတိုင်းအရှည်ကို။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

ထိုဋီကာပါဌ်ဌ် "ယဒိ ပကတိဂါမသီမာယံ အာရဒ္ဓံ၊ တံ ပကတိ-ဂါမပရိစ္ဆေဒံ၊ ယဒိ ဝိသုံဂါမသီမာယံ အာရဒ္ဓံ၊ တံ ဝိသုံဂါမပရိစ္ဆေဒံ အညေသံ ဘိက္ခူနံ အပ္ပဝိသနတ္ထာယ" ဟူသော စကားဌ် သိမ်သမုတ်သောအခါသာ ပကတိဂါမဌ် သမုတ်မူ ပကတိဂါမခေတ်ကုန်အောင် စောင့်ရမည်။ ဝိသုံဂါမဌ်သမုတ်မူ ဝိသုံဂါမခေတ်ပိုင်းခြားရာဌ် စောင့်ရမည်။

သိမ်နုတ်သောအခါဌ်မူကား ပကတိဂါမခေတ်ဌ်ဖြစ်စေ၊ ဝိသုံဂါမဌ် ဖြစ်စေ အထူးမရှိ။ ရှေးကသမုတ်သော ဗဒ္ဓသိမ်ဟောင်းရှိခဲ့လျှင် ထို သိမ်ဟောင်း၏ အကြိုးအငယ်သာ အထူးဖြစ်၏။ ထို သိမ်ဟောင်းပမာဏ ရှိလောက်သောအရပ်ကို စောင့်၍နုတ်ရမည်ဟု ရည်၍ ဆိုတော်မူသော စကားဟု မှတ်လေ။

"ဗဟိသီမဋ္ဌာနံ သမန္တတော ကေမဥ္ဇကံ ဝါ ဒ္ဝိတိမဥ္ဇကံ ဝါ ဂဟေတဗ္ဗံ" ဟူသော စကားကိုလည်း တညောင်စောင်းမှာ အလျှားငါးတောင် ရှိသည်ဖြစ်၍ တညောင်စောင်းအရ ငါးတောင်ဖြစ်စေ၊ နှစ်ညောင်စောင်းအရ ဆယ်တောင်ဖြစ်စေ အနုံကိုယူလျှင် ငါးထဲ့၊ ဆယ်ထဲ့ဖြစ်စေ နိမိတ်၏ပြင်ဘက်ကို အပိုအလွန်နှင့် နုတ်ရမည်ဟု ပြတော်မူသည်။ ညောင်စောင်းအရကိုလည်း—

တသ္မာ ပဥ္စပမာဏဌာနံ အာယာမတော ပဥ္စဟတ္ထံ, ဝိတ္ထာ-ရတော ပဥ္စဝိဒတ္ထိကန္တိ ဂဟေတဗ္ဗံ—

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ မဉ္ဇုပ္ပမာဏဋ္ဌာနံ၊ ညောင်စောင်းပမာဏ အရပ်သည်။ အာယာမတော၊ အလျားအားဖြင့်။ ဝါ၊ မှ။ ပဉ္ဇုဟတ္ထံ၊ ငါးတောင်။ ဝိတ္ထာရတော၊ အနံအားဖြင့်။ ဝါ၊ မှ။ ပဉ္ဇဝိဒတ္ထိကံ၊ ငါးထွာ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။

၁၃၀။ နုတ်ပြီးဂါမသိမ်နှင့် နုတ်ဆဲခဏ္ဍသိမ်ဆက်စပ်ခြင်း

မေး။ ။သမုတ်လတ္တံ့သော သိမ်နေ်ရာ၏ အတွင်းအပတို့၌ သိမ်ဟောင်းရှိလျှင် ပျက်အောင်နုတ်ပြီး၍ သမုတ်သောအခါ သိမ်မှနုတ်မိက ဆောက်လုပ်ဆဲးသော မဏ္ဍပ်စသည်တို့ကို နိမိတ်ပြင်ဘက်နုတ်ပြီးနေရာ အရပ်က ကြိုး, ဝါး, သစ်ပင်တို့နှင့် ထိစပ်၍ သမုတ်အပ်ပါမည်လော။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ–

မဟာသီမာယ ပထဝိတလန္တိ ဇတ္ထ အာသန္နတရမ္ပိ ဂါမသိမံ အဂ္ဂဟေတ္ဝာ ဗဒ္ဓသီမာယ ဧဝ ဂဟိတတ္တာ ဂါမသီမာဗဒ္ဓသီမာနံ အညမ့ညံ ရုက္ခာဒိသမ္ဗန္ဓေပိ သမ္ဘေဒဒေါသော နတ္ထိ၊ အညမညံ နိဿယနိဿိတဘာဝေ ပဝတ္တိတောတိ ဂဟေတဗ္ဗံ–

ဟုလာသော ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာပါဠိဖြင့်ဖြေ။

မဟာသီမာယ ပထဝိတလန္တိ ဇတ္ထ၊ ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဠိ။ အာသန္နတရမ္ပိ၊ အလွန် နီးသော်လည်း။ ဂါမသီမံ၊ ဂါမသိမ်ကို။ အဂ္ဂဟေတ္ဝာ၊ မယူမူ၍။ ဗဒ္ဓသီမာယ ဧဝ၊ ဗဒ္ဓသိမ်၌သာလျှင်။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်သည်အဖြစ်ကြောင့်။ ဂါမသီမာဗဒ္ဓသီမာနံ၊ ဂါမသိမ်, ဗဒ္ဓသိမ်တို့၏။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ ရုက္ခာဒိသမ္ဗန္ဓေပိ၊ သစ်ပင်စသည်တို့ဖြင့် ဖပ်ယှက်အပ်သော်လည်း။ သမ္ဘေဒဒေါသော၊ စပ်ယှက်သော အပြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အညမညံ၊ တပါးသည် တပါး၏။ နိဿယနိဿိတဘာဝေန၊ မှီရာဝတ္ထု မှီတတ်သောဝတ္ထု၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တိတောတိ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။

ထိုဦဋ္ဌိကာပါဠ်ဖြင့် ဂါမသိမ်၌သာ ဗဒ္ဓသိမ် ဖွဲ့အပ်သောကြောင့် ဂါမသိမ်နှင့် ဗဒ္ဓသိမ်တို့သည် သစ်ပင်စသည်ဖြင့် စပ်ယှက်သော်လည်း အပြစ်မရှိဟု ပြတော်မူသည်ကိုထောက်၍ ဗဒ္ဓသိမ်ဟောင်းရှိက သံသယကင်းပလောက်အောင် နုတ်ပြီးသော် နိမိတ်ပြင်ဘက် နုတ်ပြီးနေရာနှင့် နိမိတ်အတွင်းက ဆောက်လုပ်သော မဏ္ဍပ်စသည်တို့၌ ကြိုး, ဝါး, သစ်ပင်စသည်တို့ဖြင့် စပ်ယှက်၍ သိမ်သမုတ်သော်လည်း အပြစ်မရှိ၊ အပ်သည့်သိမ် ဖြစ်သည်ဟု မှုတ်ရမည်။ ထို့ကြောင့် ဥပါသကဇန္ဓကအဋ္ဌကထာ၌-

> ဟေဋ္ဌာပါသာဒေ ကိတ္တေန္တေဟိပိ ဘိတ္တိ စ ရုက္ခထမ္ဘာ စ နကိတ္တေတဗ္ဗာ။ ဘိတ္တိလဂ္ဂေ ပန ပါသာဏထမ္ဘေကိတ္တေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဧဝံ ကိတ္တိတာ သီမာ ဟေဋ္ဌာ ပါသာဒဿ ပရိယန္တ-ထမ္ဘာနံ အန္တောယေဝ ဟောတိ-
>
> ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ဟေဋ္ဌာပါသာဒေ၊ ပြာသာဒ်အောက်၌။ ကိတ္တေန္တေဟိပိ၊ နိမိတ်ကြားကုန်သော ရဟန်းတို့သည်လည်း။ ဘိတ္တိ စ၊ နံရံကိုလည်းကောင်း။ ရုက္ခထမ္ဘာ စ၊ သစ်တိုင်တို့ကိုလည်းကောင်း။ နကိတ္တေတဗ္ဗာ၊ မကြားအပ်ကုန်။ ဘိတ္တိလဂ္ဂေ၊ နံရံနှင့်စပ်ကုန်သော။ ပါသာဏထမ္ဘေ ပန၊ ကျောက်တိုင်တို့ကိုကား။ ကိတ္တေတုံ၊ ကြားခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ကိတ္တိတာ၊ ကြားအပ်သော။ သီမာ၊ သိမ်သည်။ ပါသာဒဿ၊ ပြာသာဒ်၏။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ပရိယန္တထမ္ဘာနံ၊ အစွန်းဖြစ်သောတိုင်တို့၏။ အန္တောယေဝ၊ အတွင်း၌သာလျှင်။ ဟောတိ၊ သိမ်ဖြစ်၏။

ထိုအဋ္ဌကထာပါဠ်ဖြင့် ပြာသာဒ်ဆောက်ပြီးမှ သိမ်သမုတ်လို၍ ဗဒ္ဓသိမ်ဟောင်းရှိလျှင် ပျက်စေခြင်းငှါ သံသယကင်းပလောက်အောင် နုတ်ပြီးမှ သိမ်သမုတ်ရာ နိမိတ်၏ပြင်ဘက်က ဂါမသိမ်၌တည်သော အစွန်းဖြစ်သော ပြာသာဒ်တို့နှင့် နိမိတ်အတွင်းက ပြာသာဒ်တိုင်တို့သည်

စပ်ယှက်သော်လည်း သိမ်သမုတ်အပ်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။ ဤသို့လာသော ဥဒပါသထက္ခန္ဓက အဋ္ဌကထာပုဒ်ကို ထောက်၍ ပြာသာဒ်ဆောက်ပြီးမှ သိမ်သမုတ်ရာ နိမိတ်၏အတွင်း, ပြင်ပတို့၌ တိုင်တို့သည် ရောစပ်လျက်သမုတ်အပ်သည် ဟု ဆိုသဖြင့် ဂါမသိမ်နှင့် ဗဒ္ဓသိမ်တို့သည် သစ်ပင်စသည်တို့ဖြင့် စပ်ယှက်၍ ကံမပျက်ကြောင်းတို့ သန္နိဋ္ဌာန်ကျမတ်လေ။

ထို့သို့မှတ်ရာမူ ဗဒ္ဓသိမ်ဟောင်းရှိလျှင် ပျက်စေခြင်းငှါ သံသယကင်းပလောက်အောင် ကမ္မဝါစာဖြင့် နှုတ်ပြီးနေရာ ဂါမသိမ်က သစ်ပင်စသည်တို့ဖြင့် ဗဒ္ဓသိမ်နှင့်စပ်သည်ကိုသာ မှတ်ယူရမည်။ ကမ္မဝါစာဖြင့် မနုတ်သေးနေရာ ဂါမသိမ်က သစ်ပင်စသည်တို့နှင့် စပ်ရာမှာ ထို့မနုတ်သေးနေရာ၌ ဗဒ္ဓသိမ်ဟောင်းရှိသည်-မရှိသည်ကို အမှန်မသိ၍ သံသယရှိအပ်သည်ဖြစ်၍ မစပ်စေလင့်။

ဤအရာမှာ ဝဇိရဗုဒ္ဓိဋီကာ, သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ, ကင်္ခါဋီကာ, ဝိနယဝိနိစ္ဆယဋီကာကြီးတို့၌ ဗဒ္ဓသိမ်ကို ဗဒ္ဓသိမ်ချင်း စပ်ရာ၌သာ အပြစ်ရှိကြောင်းကို ပြဆို၍ ဂါမသိမ်နှင့် ဗဒ္ဓသိမ်စပ်ရာတို့၌ အပြစ်ရှိသည်ကို မဆိုကြကုန်။ အကယ်၍အပြစ်ရှိမူ ကံပျက်သော အရာဖြစ်၍ ဆိုသင့်သည်။ ဤကဲ့သို့ ဆိုသင့်သည်ကို မဆိုခြင်းသည် အပြစ်မရှိဟု ခွင့်ပြုသောအရာ ကျရောက်သည်။

ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ, ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာကြီးတို့၌ကား-ဗဒ္ဓသိမ်ကို ဗဒ္ဓသိမ်စပ်ရာ၌ အပြစ်ကိုပြဆို၍ ဂါမသိမ်နှင့် ဗဒ္ဓသိမ်တို့မှာ သစ်ပင်စသည်ဖြင့် စပ်ယှက်အပ်သော်လည်း အပြစ်မရှိကြောင်းကို မျှားစွာ အဋ္ဌကထာပါဠိတို့ဖြင့် ထုတ်ဆောင်၍ ပြဆိုဆုံးဖြတ်တော်မူကြသည်။

သီမာလင်္ကာရမည်သောကျမ်းဋီကာမူကား-ဂါမနှင့် ဗဒ္ဓသိမ်စပ်ယှက်ရာ ပျက်ကြောင်းကို ပြဆိုခြင်းသည် ပြဆိုသောအဋ္ဌကထာ, ဋီကာကြီးတို့နှင့် မညီသောကြောင့် မမှတ်ယူသင့်ဟု သန္နိဋ္ဌာန်ကျမှတ်ရမည်။

ဗဒ္ဓသိမ်ကို ဗဒ္ဓသိမ်ချင်း သစ်ပင်စသည်တို့ဖြင့် စပ်ယှက်၍ ပျက်ရာမှာလည်း-

ဇေတ္ထ စ ဥပရိ ဒိဿမာနခန္ဓသာခါဒိပဝေသေ ဇဝ သက်ရှေ-ဒေါသဿ သဗ္ဗတ္ထ ဒဿိတတ္တာ အဒိဿ်မာနာနံ မူလာနံ ပဝေ-သေပိ ဘူမိဂတိကတ္တာ ဒေါသော နတ္ထိတိ သိဒ္ဓါတိ။ သစေ ပန မူလာနိပိ ဒိဿမာနာနေဝ ပဝိသန္တိ၊ သက်ရော၀။ ပဗ္ဗတပါ-သာဏာ ပန ဒိဿမာနာပိ ဘူမိဂတိကာ ဇဝ-

ဟုလာဒသော ဝိမတိ်ဝိနောဒနိဋ္ဌိကာ, ဝိနယာလင်္ကာရဋ္ဌိကာတို့ကိုထောက်၍ သိလေ။

ဇေတ္ထ စ၊ ဤသိမာသက်ရ အရာဠ်လည်း။ ဥပရိ၊ မြေအထက်၌။ ဒိဿမာနခန္ဓသာခါဒိပဝေသေ ဇဝ၊ ထင်ရှားသော ပင်စည် အခက် စသည်ဝင်ခြင်းဠ်သောလျှင်။ သက်ရဒေါသဿ၊ ရောစပ်သောအပြစ်ကို။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောနေရာတို့၌။ ဒဿိတတ္တာ၊ အဋ္ဌကထာ၌ ပြအပ်သောကြောင့်။ အဒိဿမာနာနံ၊ မထင်ရှားကုန်ဟော။ ဝါ၊ မမြင်ရကုန်သော။ မူလာနံ၊ အမြစ်တို့၏။ ပဝေသေပိ၊ ဝင်ရောက်၌လည်း။ ဘူမိဂတိ-ကတ္တာ၊ မြေနှင့်တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒေါသော၊ အပြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ အတ္ထံ၊ ဤသို့သောအနက်သည်။ သိဒ္ဓါတိ၊ ပြီး၏။ မူလာနိပိ၊ အမြစ်တို့သည်လည်း။ ဒိဿမာနာနေဝ၊ ထင်မြင်သည်ဖြစ်၍ သာလျှင်။ သစေ ပန ပဝိသန္တိ၊ ဝင်ကုန်အံ့။ သက်ရော၀၊ ရောစပ်သည် သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပဗ္ဗတပါသာဏာ ပန၊ တောင်နှင့် ကျောက်ဖျာသည်ကား။ ဒိဿမာနာပိ၊ ထင်ရှားစွာမြင်ရပါသော်လည်း။ ဘူမိဂတိကာ ဇဝ၊ မြေနှင့်တူသည်သာလျှင်တည်း။

ဝိမတိဝိနောဒနိဋ္ဌိကာ၌ သိမ်စပ်ရာ အပြစ်ရှိ-မရှိ အထူးကို ပြခြင်း၊ ဌါ-

ဗဒ္ဓသိမာသတ္တဘ္ဘန္တရဥဒကုက္ခေပသိမာ အညမညဥ္စဝေ ဇတ္တ-နော နိဿယဝိရဟိတာဟိ ဣတရိတရာသံ နိဿယသိမာဟိ စ ရုက္ခာဒိသမ္ဘန္ဓေ သတိ သမ္ဘေဒဒေါသမာပဇ္ဇတိတိ သုတ္တာနုလော-မနယော ဉာတဗ္ဗော၀။ ဇတ္တနော အတ္တနော ပန နိဿယ-ဘူတဂါမာဒိဟိ သဒ္ဓိ ဗဒ္ဓသိမာဒိနံ တိဿန္နံ ဥပဂတ္တိကာလေ

ဘဂဝတာ အနုညာတဿိ သမ္ဗေဒဇ္ဈာတ္ထရဏဿ အနုလောမ-
တော ရုက္ခာဒိသမ္မန္ဓောပိ အနုညာတောဝ ဟောတီတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ-
ဟု ဖွင့်တော်မူ၏။

ဗဒ္ဓံသီမာသတ္တဗ္ဘန္တရဥဒကုက္ခေပသီမာ၊ ဗဒ္ဓသိမ်, သတ္တဗ္ဘန္တရသိမ်, ဥဒကုက္ခေပသိမ်တို့သည်။ အညမညဥ္စ၀၊ အချင်းချင်းအားဖြင့် လည်း ကောင်း။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ နိဿယဝိရဟိတာဟိ၊ မှီရာမမူကင်းကုန်သော။ ဝါ၊ မှီရာမဟုတ်ကုန်သော။ ဣတရီတရာသံ၊ တပါး တပါးသော သိမ်တို့၏။ နိဿယသီမာဟိ စ၊ မှီရာသိမ်တို့နှင့်လည်းကောင်း။ ရုက္ခာဒိ-သမ္မန္ဓေ၊ သစ်ပင်စသည်တို့ဖြင့်စပ်သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ သမ္ဗေဒ-ဒေါသံ၊ စပ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သောအပြစ်သို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သုတ္တာနုလောမနယော၊ သုတ္တာနုလောမနည်းကို။ ဉာတဗ္ဗော၀၊ သိအပ်သည်သာတည်း။ အတ္တနော အတ္တနော ပန၊ မိမိ၏ မိမိ၏ကား။ နိဿယဘူတဂါမာဒီဟိ၊ မှီရာဖြစ်ကုန်သော ဂါမသိမ်စသည်တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဗဒ္ဓသီမာဒီနံ၊ ဗဒ္ဓသိမ်အစရှိကုန်သော။ တီသုနံ၊ သုံလုံးကုန်သောသိမ်တို့၏။ ဥပဂတ္တိကာလေ၊ ဖြစ်သောအခါ၌။ ဘဂဝတာ၊ ဘုရား ရှင်သည်။ အနုညာတဿ၊ ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သော။ သမ္ဗေဒဇ္ဈာတ္ထ-ရဏဿ၊ စပ်ခြင်း, ထပ်ခြင်းအား။ အနုလောမတော၊ လျော်သောအား ဖြင့်။ ရုက္ခာဒိသမ္မန္ဓော၊ သစ်ပင် စသည်တို့နှင့် စပ်ခြင်းကို။ အနုညာ-တော၀၊ ခွင့်ပြုအပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

ထိုဋီကာပါဌ်ဖြင့် ဗဒ္ဓသိမ်သည် ဗဒ္ဓသိမ်ချင်း၊ သတ္တဗ္ဘန္တရသိမ်သည် သတ္တဗ္ဘန္တရသိမ်ချင်း၊ ဥဒကုက္ခေပသိမ်သည် ဥဒကုက္ခေပသိမ်ချင်း မစပ်အပ်ကုန်။

ဗဒ္ဓသိမ်သည် မိမိမှီရာဂါမသိမ်မူတပါးသော သတ္တဗ္ဘန္တရသိမ်၏မှီရာ အရဉ်သိမ်, ဥဒကုက္ခေပသိမ်၏မှီရာ နဒီသိမ်နှင့်လည်း မစပ်အပ်။

သတ္တဗ္ဘန္တရသိမ်သည် မိမိ၏မှီရာ အရဉ်သိမ်မူတပါးသော ဂါမသိမ်, နဒီသိမ်တို့နှင့်လည်း မစပ်အပ်။

ဥဒကုက္ခေပသိမ်သည် မိမိ၏မှိရုဖြစ်သော နဒီသိမ်မှ တပါးသော ဂါမသိမ်, အရညသိမ်တို့နှင့်လည်း မစပ်အပ်။

ဗဒ္ဓသိမ်သည် မိမိ၏မှိရု ဂါမသိမ်နှင့် စပ်အပ်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။

၁၃၁။ သိမ်နိမိတ်ကြားသင့်သော အကြိမ်ပေါင်း

မေး။ ။သိမ်နိမိတ်ကြားသောအခါ ဘယ်နှစ်ကြိမ်မြောက်အောင် ကြားရပါအံ့နည်း။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ—

တတ္ထ နိမိတ္တာနိ သကိံ ကိတ္တိတာနိပိ ကိတ္တိတာနေဝ ဟောန္တိ။ အန္ဓအဋ္ဌကထာယံ ပန "တိက္ခတ္တုံ သီမမက္ကလံ သမ္မန္ဒနေန နိမိတ္တံ ကိတ္တေတဗ္ဗ"န္တိ ဝုတ္တံ—

ဟု လာသော ဥပေါသထက္ခန္ဓကအဖွင့် အဋ္ဌကထာကိုထောက်၍ သိအပ်၏ ဟုဖြေ။

တတ္ထ၊ ထိုနိမိတ်ကြားရာ၌။ နိမိတ္တာနိ၊ နိမိတ်တို့သည်။ သကိံ၊ တကြိမ်။ ကိတ္တိတာနိပိ၊ ကြားအပ်ကုန်သော်လည်း။ ကိတ္တိတာနေဝ၊ ကြားအပ်သည်မည်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ အန္ဓအဋ္ဌကထာယံ ပန၊ ဥဿာဝး။ တိက္ခတ္တုံ၊ သုံးကြိမ်။ သီမမက္ကလံ၊ သီမ်ဝန်းကို။ သမ္မန္ဒနေန၊ စပ်စေသဖြင့်။ နိမိတ္တံ၊ ကို။ ကိတ္တေတဗ္ဗံ၊ ကြားအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၌လည်း—

တိက္ခတ္တုံ သမ္မန္ဒနေနာတိ ဝိနယဓရေန သယံ ကေသ္မိံ ယေဝဥ္ဘာနေ ဥတ္တာ ကေဝလံ နိမိတ္တကိတ္တနဝစနေနေဝ သီမ္မမက္ကလံ သမန္တာ နိမိတ္တေန နိမိတ္တံ ဗန္ဓနေနာတိ အတ္ထော။ တံ တံ နိမိတ္တဥ္ဘာနံ အဂန္တွာပိ ဟိ ကိတ္တေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ တိယောဇနပရ-

မာယ သိမာယ သမန္တာတော တိက္ခတ္တုံ အနုပရိဂမနာ ကော-
ဒိဝသေန ဒုက္ကရတ္တာ ဝိနယမုခရေန် သယံ အဒိဋ္ဌမိဿ ပုဗ္ဗေ ဘိက္ခူဟိ
ယထာဝဝတ္ထိတံ နိမိတ္တံ "ပါသာဏော ဘန္တေ"တိ အာဒိနာ
နယေန စိတ္တာနုသာရေန သလ္လက္ခေတ္ဝာ "ဧသော ပါသာဏော
နိမိတ္တ"န္တိ အာဒိနာ ကထေတုမိဿ ဝုတ္တံ ဧဝ-
ဟု ဖွင့်တော်မူ၏။

တိက္ခတ္တုံ သမ္ပန္နန္တေနာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဝိနယမရေန၊ ဝိနည်းဓိုရ်
ဆရာသည်။ သယံ၊ မိမိသည်။ ကေသို့ယော ဌာနေ၊ တခုသော
နေရာ၌သာလျှင်။ ဌတ္ဝာ၊ ရပ်၍။ ဝါ၊ တည်၍။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။
နိမိတ္တကိတ္တနဝစနေနေဝ၊နိမိတ်ကိုကြားသောစကားဖြင့်သာလျှင်။ သိမ-
မဏ္ဍလံ၊ သိမ်ဝန်းကို။ သမန္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှု။ နိမိတ္တေန၊ ဖြင့်။
နိမိတ္တံ၊ ကို။ ဗန္ဓန္တေန၊ စပ်စေသဖြင့်။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်လျှင်။
အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ တံ တံ နိမိတ္တဋ္ဌာနံ၊ ထိုထိုနိမိတ်
တည်ရာသို့။ အဂန္ဆာပိ၊ မသွားမူ၍လည်း။ ကိတ္တေတုံ၊ ကြားခြင်းငှါ။
ဝဋ္ဋတိ၊အပ်၏။ တိယောဇနပရမာယ၊ သုံးယူဇနာအတိုင်းအရှည်ရှိသော။
သိမာယ၊ သိမ်၌။ သမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ တိက္ခတ္တုံ၊ သုံးကြိမ်။
အနုပရိဂမနာသ၊ အစဉ်လည်၍သွားခြင်း၏။ ဧကဒိဝသေန၊ တနေ့
တည်းဖြင့်။ ဒုက္ကရတ္တာ၊ ခဲယဉ်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိနယမုခရေန၊
သည်။ သယံ အဒိဋ္ဌမိဿ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးကကိုယ်တိုင်မတွေ့မြင်ဖူးသော်လည်း။
ဘိက္ခူဟိ၊ ရဟန်းတို့သည်။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာဖြင့်။ ဝဝတ္ထိတံ၊
ကြားအပ်သော။ နိမိတ္တံ၊ ကို။ ပါသာဏော ဘန္တေတိအာဒိနာ၊ ဤသို့
အစရှိသည်ဖြင့်။ ဧကနဝိ၊ တစုံတယောက်သည်။ဝုတ္တာနုသာရေန၊ ဆိုအပ်
ပြောကြားအပ်သောစကားကို အစဉ်လျောက်သဖြင့်။ သလ္လက္ခေတ္ဝာ၊
မှတ်၍။ ဧသော ပါသာဏော နိမိတ္တန္တိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။
ကိတ္တေတုမိဿ၊ ကြားခြင်းငှါလည်း။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။

ထိုဋ္ဌိကာပါဋ္ဌဖြင့် နိမိတ်ကြားသောဝိနည်းဓိုရ်ဆရာသည် နိမိတ်ရှိရာသို့
မလှည့်မူ၍ အလယ်ကနေ၍ နိမိတ်ကို ကြားသော်လည်း အပ်သည်။

နိမိတ်စောင့်သောရဟန်းသည်လည်း နိမိတ်ကိုမှတ်၍ အလယ်ကနေသဖြင့် လျှောက်ကြားသော်လည်း အပ်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။

ထိုနိမိတ်စောင့်၍ လျှောက်ကြားသောသူမှာ လူ, သာမဏေတို့သည်လည်း အပ်သည်ဟုမှတ်။ ထို့ကြောင့် ဥပေါသထကွန္ဓကအဋ္ဌကထာ၌—

ဧဝံ ဥပသမ္ပန္နော ဝါ အာစိက္ခိတုံ အနုပသမ္ပန္နော ဝါ ဝဋ္ဋတိယေဝ—

ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဥပသမ္ပန္နော ဝါ၊ ရဟန်းသည်လည်းကောင်း။ အနုပသမ္ပန္နော ဝါ၊ လူ, သာမဏေသည်လည်းကောင်း။ အာစိက္ခိတုံ၊ နိမိတ်စောင့်၍ "ဥဒကံ ဘန္တေ" စသည်ဖြင့် လျှောက်ကြားခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋတိယေဝ၊ အပ်သည်သာတည်း။

၁၃၂။ သိမ်နိမိတ် တခုန္ဒစ်ခုသာထား‌က အပ်-မအပ်

မေး။ ။နိမိတ်သည် တလုံး ဒွစ်လုံးနှင့် အပ်ပါမည်လော။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးပုစ္ဆာမှာ—

ဤမေဟိ စ အဋ္ဌဟိ နိမိတ္တေဟိ အသမ္မိဿေဟိပိ အညမညံ သမ္မိဿေဟိပိ သီမံ သမ္မန္နိတုံ ဝဋ္ဋတိယေဝ။ သာ ဧဝံ သမ္မန္နိတ္ဝာ ပဌမာနာ ဧကေန ဒ္ဝိဟိ ဝါ နိမိတ္တေဟိ အပဒ္ဓါ ဟောတိ။ တီဏိ ပန အာဒိံ ကတ္ဝာ ဝုတ္တပ္ပကာရာနံ နိမိတ္တာနံ သတေနာပိ ပဒါ ဟောတိ—

ဟု လာသော ဥပေါသထကွန္ဓကအဋ္ဌကထာကိုထောက်၍ သိအပ်၏။

အဋ္ဌဟိ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ ဤမေဟိ နိမိတ္တေဟိ စ၊ ဤနိမိတ်တို့ဖြင့်လည်း။ အသမ္မိဿေဟိပိ၊ မရောသော တခုသော နိမိတ်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ သမ္မိဿေဟိပိ၊ ရောသောနိမိတ်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ သီမံ၊ သိမ်ကို။ သမ္မန္နိတုံ၊ သမုတ်ခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋတိယေဝ၊

မပ်သည်သာတည်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သမ္မန္နိတ္ဝာ၊ သမုတ်၍။ ဗဇ္ဈမာနာ၊ ဖဲ့အပ်သော။ သာ၊ ထိုသိမ်သည်။ ဧကေန ဝါ နိမိတ္တေန၊ တခုသော နိမိတ်ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဒွိဟိ ဝါ နိမိတ္တေဟိ၊ နှစ်ခုသောနိမိတ်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ အဗဒ္ဓါ၊ မဖဲ့အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တိဏံ ပန၊ သုံးခုတို့ကို။ အာဒိံ ကတ္ဝာ၊ အစပြု၍။ စတုတ္ထပဂကာရုနံ၊ ဆိုအပ်သော အပြားရှိကုန်သော။ နိမိတ္တာနံ၊ တို့၏။ သတေနာပိ၊ တရားရှိသဖြင့်လည်း။ ဗဒ္ဓါ၊ ဖဲ့အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ထိုအဋ္ဌကထာကို ထောက်၍ တခုသောနိမိတ်, နှစ်ခုသောနိမိတ်ကို ထား၍ ကြားရုံမျှနှင့် မအပ်။ **လမ်းခရီးသုံးခု အဆုံးနှင့်တူသော သုံးခု** အစွန်ရှိသော နေရာဖြင့် နိမိတ်သုံးခုရှိသည်ကို အစပြု၍ **လေးမျက်နှာ လေးခု၊ ငါးမျက်နှာ ငါးခု၊ ခြောက်မျက်နှာ ခြောက်ခု၊ ခုနစ်မျက်နှာ ခုနစ်ခု၊ ရှစ်မျက်နှာ ရှစ်ခုသော** နိမိတ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ထိုမျက်နှာတို့၌ နိမိတ်ရှစ်ပါးကို ရောရှုဖြစ်စေ၊ နှစ်ခု, သုံးခု စသည်တို့ကို ရောရှုဖြစ်စေ နိမိတ်အလုံးတရာပင်ရှိသော်လည်း အပ်သည်ဟု မူတ်လေ။

ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၌လည်း-

> သမ္မိဿေဟိတိ ကေတ္ထ ပဗ္ဗတော, အညတ္ထ ပါသာဏေတိ ဧဝံ ဋီတေဟိ အဋ္ဌဟိပိ။ နိမိတ္တာနံ သတေနာပိတိ ဣမိနာ ဧကိဿာယ ဧဝ ဒိသာယ ဗဟူနိပိ နိမိတ္တာနိ" ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ကိံ နိမိတ္တံ၊ ပဗ္ဗတော ဘဒ္ဒေ။ပုန ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ကိံ နိမိတ္တံ၊ ပါသာဏော ဘဒ္ဒေ"တိ အာဒိနာ ကိတ္တေတုံ ဝဋ္ဋတီတိ ဒဿေတိ-

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

သမ္မိဿေဟိတိ၊ဟူသည်ကား။ ကေတ္ထ၊ တခုသောအရပ်၌။ ပဗ္ဗတော၊ တောင်လည်းကောင်း။ အညတ္ထ၊ တပါးသောအရပ်၌။ ပါသာဏော၊ ကျောက်လည်းကောင်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဌိတေဟိ၊ တည်ကုန်သော။ အဋ္ဌဟိပိ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော နိမိတ်တို့ဖြင့်လည်း။ နိမိတ္တာနံ သတေနာပိတိ

ဤမိနာ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ ဧကိဿာ ဧဝ ဒိသာယ၊ တခုသောအရပ်၌ သာလျှင်။ ဗဟူနိ၊ များစွာကုန်သော။ နိမိတ္တာနိပိ၊ နိမိတ်တို့ကိုလည်း။ ပုရတ္ထိမာယ၊ အရှေ့ဖြစ်သော။ ဒိသာယ၊ အရပ်၌။ ကိံ နိမိတ္တံ၊ အဘာယ် နိမိတ်နည်း။ ဘဉ္ဇန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ပဗ္ဗတေ၊ တောင်တည်း။ ပုန၊ တဖန်။ ပုရတ္ထိမာယ၊ အရှေ့ဖြစ်သော။ ဒိသာယ၊ အရပ်၌။ ကိံ နိမိတ္တံ၊ အဘာယ်နိမိတ်နည်း။ ဘဇန္တေ၊ ဘုရား။ ပါသာဏော၊ ကျောက်တည်း။ ဤတိ အာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ ကိတ္တေတုံ၊ ကြားခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊အပ်၏။ ဤတိ၊ ဤသို့။ ဒဿေတိ၊ ပြတော်မူ၏။

ထိုဒွိဏာပါဠိဖြင့် တရပ်တမျက်နှာ၌ နိမိတ်နှစ်ခု သုံးခု ထားသော်လည်း တခါတည်းပင် နိမိတ်စေ့အောင်ကြား၍ပြီးမှ တရပ်တမျက်နှာသို့ရွှေ့၍ ကြားရမည်ဟု ပြတော်မူသည်။

ပုရတ္ထိမာယဉ္စ-"ပုရေ နိဗ္ဗတ္တံ ပုရတ္ထိမံ၊ ပုရတ္ထော ဇေဿာ အတ္ထိတိ ပုရတ္ထိမာ" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "အာဒိကပ္ပိကေဟိ ပဌမံ ဌပိယတီတိ ပုရတ္ထိမာ" ဟူ၍ လည်းကောင်း သဒ္ဒါအရာ လိမ္မာသောဆရာကြီးတို့ ဆိုသည်ကို ထောက်၍ "ပုရတ္ထိမာယ, ပုရတ္ထိမာယ" ဟု ၂-ချက်ရှိသင့်သည်ဟုမူတ်။

ထိုရေနိမိတ်, ကျောက်နိမိတ်အစရှိသော နိမိတ်ရှစ်ခုတို့သည် သိမ်သမုတ်သောအခါ ကြား၍ သမုတ်ရုံမျှသာ ခွင့်ပြုတော်မူသည်။ သမုတ်၍ပြီးသောအခါ ထိုနိမိတ်တို့ကို ဖျက်ဆီး ရွှေ့ပြောင်း လဲလှယ်၍ တပါးသော အမြဲမုတ်တိုင်စသည်ကို စိုက်ထားခြင်းငှါ အပ်သည်ဟုမူတ်။ ထို့ကြောင့် မဟာဝါအဋ္ဌကထာ၌-

> တသ္မိံ ပန ဌာနေ နိမိတ္တာသညာကရဏတ္ထံ ပါသာဏဝါလိကာပံသုအာဒိရာသိ ဝါ ပါသာဏတ္ထမ္ဘာ ဝါ, ဒါရုတ္ထမ္ဘာ ဝါ ကာတဗ္ဗော-

ဟူ၍လည်းကောင်း၊

နိမိတ္တပါသာဏာ ယထာဌာနေ နာ တိဋ္ဌန္တိ။ တသ္မာ သမန္တ-တော ရာဇိ ဝါ ဥဋ္ဌာပေတဗ္ဗာ၊ စတ္ဟသု ဝါ ကောဏေသု ပါသာဏာဝိဇ္ဈိတဗ္ဗာ၊အယံ သီမာပရိစ္ဆေဒေါတိ ဝတ္ဝာ အာဏာရာနိ ဝါ ဆိန္ဒိတဗ္ဗာနိ–
ဟူ၍လည်းကောင်း မိန့်ဆိုတော်မူ၏။

တသို့ပန ဌာနေန၊ ထိုနိမိတ်အရာ၌။ နိမိတ္တာသညာကရဏတ္ထံ၊ အမှတ်ကို ပြုခြင်းငှါ။ ပါသာဏဝါလိကာပံသုအာဒိရာသိ ဝါ၊ ကျောက်,သဲ,မြေအစရှိသော အစုကိုလည်းကောင်း။ ပါသာဏတ္ထံမ္ဘော ဝါ၊ ကျောက်တိုင်ကိုလည်းကောင်း။ ဒါရုတ္ထံမ္ဘော ဝါ၊ သစ်တိုင်ကိုလည်းကောင်း။ ကာတဗ္ဗာ၊ ပြုအပ်၏။

နိမိတ္တပါသာဏာ၊ နိမိတ်ကျောက်တိုင် တို့သည်။ ယထာဌာနေ၊ ထားမြဲတိုင်းသောနေရာ၌။ နာ တိဋ္ဌန္တိ၊ မတည်ကုန်။တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ ရာဇိ ဝါ၊ အရေးအကြောင်းကိုလည်း။ ဥဋ္ဌာပေတဗ္ဗာ၊ ထင်စေအပ်၏။ စတ္ဟသု ဝါ ကောဏေသု၊ လေးထောင့်တို၌လည်း။ ပါသာဏာ၊ ကျောက်တို့ကို။ ဝိဇ္ဈိတဗ္ဗာ၊ ထွင်းအပ်ကုန်၏။ အယံ၊ ဤသည်လျင်၊ သီမာပရိစ္ဆေဒေါတိ၊ သိမ်အပိုင်းအခြားဟူ၍။ အာဏာနိ ဝါ၊ အာဏာတို့ကိုလည်း။ ဆိန္ဒိတဗ္ဗာနိ၊ ရေးထုအပ်ကုန်၏။

၁၃၃။ သစ်ပင်နိမိတ် ပမာဏ

မေး။ ။ ထိုနိမိတ်တို့ဘင် သစ်ပင်နိမိတ်၌ အယုတ်ပမာဏကို အသို့မှတ်ရပါအံ့နည်း။

ဖြေ။ ။ တစသာရော တာလနာဠိကေရာဒိရုက္ခော နာ ဝဋ္ဋတို့၊ အန္တောသာရော ဇီဝမာနကော အန္တမသော၊ ဥဗ္ဗေဓတော အဋ္ဌင်္ဂုလော ပရိဏာဟတော သုစိဒဏ္ဍကပမာဏောပိ ဝဋ္ဋတိ–
ဟူ၍ လည်းကောင်း၊

ဝံသနဒ္ဓကသရာဝါဒီသု ပိဇံ ရောပေတ္ဝာ ဝဏ္ဏုပိတော ပမာဏုပဂေါပိ နု ဝဋ္ဋတိ။ တတော အပနေတ္ဝာ ပန တခ်ဏ်မွိ ဘူမိယံ ရောပေတ္ဝာ ကောဋ္ဌကံ ကတ္ဝာ ဥဒကံ အာသိဉ္စိတ္ဝာ ကိတ္တေတုံ ဝဋ္ဋတိ—

ဟူ၍ လည်းကောင်း လာသော မဟာဝါအဋ္ဌကထာကို ထောက်၍ သိအပ်၏။

တစသာရော၊ အဒ္ဓံလျင်အနွစ်ရှိသော။ တာလနာဠိကေရာဒိရုက္ခော၊ ထန်း, အုန်းစသော သစ်ပင်သည်။ နု ဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။ အန္တောသာရော၊ အတွင်း၌ အနွစ်ရှိသော။ ဇီဝမာနကော၊ ရှင်သော သစ်ပင်သည်။ အန္တမသော၊ အယုတ်သဖြင့်။ ဥဇ္ဇေဓတော၊ အစောက်အား ဖြင့်။ အဋ္ဌဂုံလော၊ လက်ရှစ်သစ်ရှိသော။ ပရိဏာဟတော၊ လုံးပတ်အား ဖြင့်။ သူစိဒဏ္ဍကပဗ္ဗမာဏောပိ၊ သိဟိုဠ်ကညစ်ရိုးခန့်မျှ ရှိသော သစ်ပင်သည်လည်း။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။ ဝံသနဒ္ဓကသရာဝါဒီသု၊ ဝါးဆစ် ကြူဆစ် အိုးခွက်စသည်တို့၌။ ပိဇံ၊ မျိုးစေ့ကို။ ရောပေတ္ဝာ၊ စိုက်ပျိုး၍။ ဝဏ္ဏုပိတော၊ ကြီးပွားစေအပ်သော သစ်ပင်သည်။ ပမာဏုပဂေါပိ၊ ပမာဏလောက်သော်လည်း။ နု ဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။ တတော၊ ထိုစိုက်ပျိုးရာမှ။ အပနေတ္ဝာ ပန၊ ထုတ်၍ကား။ တခ်ဏ်မွိ၊ ထိုခဏ၌လည်း။ ဘူမိယံ၊ မြေ၌။ ရောပေတ္ဝာ၊ စိုက်၍။ ကောဋ္ဌကံ၊ အမိုးဘုံကို။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ ဥဒကံ၊ ရေကို။ အာသိဉ္စိတ္ဝာ၊ လောင်း၍။ ကိတ္တေတုံ၊ သစ်ပင်နိမိတ်ကြားခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။

ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၌လည်း—

တခ်ဏမွိတိ တရုက္ခပေါတကေ့ အမိလာယိတ္ဝာ ဝိရုဟနဇာတိကော သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ယော ပန ပရိဏတာ သမ္ဘလံ ဥဒ္ဓရိတ္ဝာ ရောပိတာပိ ဆိန္နသာခါ ဝိယ မိလာယိတ္ဝာ စိရေန နဝမ္ဘလက်ုရုပ္ပတ္တိယာ ဇီဝန္တိ, မိယန္တိယေဝ ဝါ၊ တာဒိသေ ကိတ္တေတုံ နု ဝဋ္ဋတိ—

ဟု ဖွင့်တော်မူ၏။

တခ်ဏမွိတိ၊ ဟူသည်ကား။ အမိလာယိတ္ထာ၊ မည့်ဦးမူ၍။ ဝိရုဟ့နဇာတိကေ၊ ကြီးပွားလတ္တံ့သော သဘောရှိသော။ တရုဏပေါတကေ၊ သစ်ပင်ငယ်တို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ရဲည့်၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ယေ ပန၊ အကြင်သစ်ပင်တို့သည်။ ပရိဏတာ၊ ကြီးရင့်ကုန်၏။ သမူလံ၊ အမြစ်နှင့်တကွ။ ဥဒ္ဓရိဘ္ဘာ၊ နုတ်၍။ ရောပိတာပိ၊ စိုက်အပ်ကုန်သော်လည်း။ ဆိန္နသာခါ ဝိယ၊ ဖြတ်အပ်သောသစ်ခက်ကဲ့သို့။ မိလာယိတ္ထာ၊ ညှိုး၍။ စိရေန၊ ကြင်မြင့်မှ။ နဝမူလကံ့ရှုပ္ပတ္တိယာ၊ အသစ်သောအမြစ်, အညွှန့်ထွက်သည်ဖြစ်၍။ ဇဝန္တိ ဝါ၊ ရှင်မူလည်း ရှင်ကုန်ရာ၏။ မိယန္တိယေဝ ဝါ၊ သေမူလည်းသေခဲ့ကုန်ရာ၏။ တာဒိသေ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော သစ်ပင်တို့ကို။ ကိတ္တေတုံ၊ ကြားခြင်းငှါ။ နဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။

သူစိဒဏ္ဍကဲအရကို သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ, ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာတို့၌ သိဟိုဠ်ကညစ်ဟု ဆို၍ ထိုသိဟိုဠ်ကညစ်ရိုးသည် လင်္ကာသန်းပမာဏရှိသည်ဟု ဆိုတော်မူကြကုန်၏။

၁၃၄။ ကျောက်နိမိတ် ပမာဏ

မေး။ ။ကျောက်နိမိတ်၌ အယုတ်ပမာဏကို အသို့သိရပါအံ့နည်း။

ဖြေ။ ။ ဟေဋ္ဌိမ ပရိစ္ဆေဒေန ဒ္ဝတ္တိံသပလဂုဠပိဏ္ဍပရိမာဏော နိမိတ္တုပဂေါ၊ န တတော ခုဒ္ဒကတရော—

ဟူလာသော မာတိကာ အဋ္ဌကထာကိုထောက်၍ သိုဒ်းပ်သည်။

ဟေဋ္ဌိမပရိစ္ဆေဒေန၊ ယုတ်သောအပိုင်းအခြားအားဖြင့်။ ဒ္ဝတ္တိံသပလဂုဠပိဏ္ဍပရိမာဏော၊ သုံးဆယ့်နှစ်ပိုလိ တင်လဲဆိုင်ပမာဏရှိသော ကျောက်သည်။ နိမိတ္တုပဂေါ၊ နိမိတ်လောက်၏။ တတော၊ ထိုပမာဏအောက်။ ခုဒ္ဒကတရော၊ အငယ်သည်။ န ပဟောတိ၊ မလောက်။

ဝိနယတ္ထမဉ္ဇူသာဋီကာ၌—

ဒ္ဝတ္တိံသပလဂုဠပိဏ္ဍပရိမာဏောတိ တုလတာယ၊ န တုလဂဏနာယ။ တတ္ထ "ကေပလံ နာမ ဒသကလဉ္ဇ"န္တိ ဝဒန္တိ—

ဟုဆိုတော်မူ၏။

ဒုတိ်ံသပလဂုဋ္ဌပိဏ္ဍပရိမာဏောတိ၊ ဟူသည်ကား။ တုလတာယ၊ တင်လဲဆိုင်နှင့် သဏ္ဌာန်တူသော အဖြစ်အား ဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။ တုလဂဏနာယ၊ ချိန်အရေအတွက်ဖြင့်။ နဂဟေတဗ္ဗံ၊ မယူအပ်။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးဆယ်နှစ်ပိုလ်တင်လဲဆိုင်၌။ ကေပလံ နာမ၊ တပိုလ်မည်သည်ကား။ ဒသကလဉ္ဇနံ၊ ဆယ်ကျပ်ဟူ၍။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကြကုန်၏။

ပညတ္တတ္ထာဝဋ္ဌကျမ်း၌-ကလဉ္ဇ = တကျပ်အနက်ယောဇနာတော်မူ၏၊ ထို့ကြောင့် တပိုလ်လျှင် ခဲယဉ်ကျပ်ရှိ၏။ သုံးဆယ့်နှစ်ပိုလ်မှာ သုံးပိဿာ နှစ်ဆယ်ရှိသော တင်လဲခဲပမာဏနှင့် သဏ္ဌာန်တူသော ကျောက်ခဲသည် အငယ်ဆုံးနိမိတ်လောက်သည်ဟုမှတ်။

ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာ၌လည်း-

ဒုတိ်ံသပလဂုဋ္ဌပိဏ္ဍပမာဏတာ သဏ္ဌာနတော ဂဟေတဗ္ဗာ၊ နဂဟေတဗ္ဗာဝသေန၊ ဘာရတော ပလုပရိမာဏဉ္စ မဂဓတုလာယ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ သာ စ လောကိယတုလာယ ဒ္ဝိဂုဏာတိ ဝဒန္တိ။ သာရတ္ထဒီပနိယံ ပန "ဒုတိ်ံသပလဂုဋ္ဌပိဏ္ဍပမာဏတာ တုလတာယ ဂဟေတဗ္ဗာ၊ နဂဟေတဗ္ဗာဝသေန၊ ဘာရတော ပလုပရိမာဏဉ္စ မဂဓတုလာယ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ သာ စ လောကိယတုလာယ ဒ္ဝိဂုဏာတိ ဝုတ္တံ-

ဟုဆိုတော်မူ၏။

ဒုတိ်ံသပလဂုဋ္ဌပိဏ္ဍပမာဏတာ၊ သုံးဆယ့်နှစ်ပိုလ်တင်လဲဆိုင်ပမာဏရှိသော အဖြစ်ကို။ သဏ္ဌာနတော၊ တင်းလဲဆိုင်သဏ္ဌာန်အား ဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ယူအပ်၏။ တုလဂဏနာဝသေန၊ ချိန်၏ အစွမ်းအား ဖြင့်။ နဂဟေတဗ္ဗာ၊ မယူအပ်။ ဘာရတော၊ ဝန်အား ဖြင့်။ ပလုပရိမာဏဉ္စ၊ ပိုလ်၏အားတိုင်းအရှည်ကိုလည်း။ မဂဓတုလာယ၊ မဂဓရာဇ်ပြည်၌ ချိန်အား ဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။ သာ စ၊ ထိုချိန်သည်လည်း။ လောကိယတုလာယ၊ ယခုလူတို့ချိန်ထက်။ ဒ္ဝိဂုဏာတိ၊ နှစ်ဆကြိမ်၏ ဟူ၍။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ သာရတ္ထဒီပနိယံ ပန၊ ဉ်ကား။ ဒုတိ်ံသပလဂုဋ္ဌပိဏ္ဍပမာဏတာ၊ ကို။ တုလတာယ၊ ဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ၏။ တုလဂဏနာယ၊ ဖြင့်။ နဂဟေတဗ္ဗာ၊ အပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဝိမတိဋ္ဌိကာရှင်အလိုအား၊ဖြင့် ပိုလိ၏အရကို မဂဓရာဇ်ပြည်၌ ချိန်ဖြင့်ယူအပ်သည်။ ထိုမဂဓရာဇ်ခါန်သည် ယခုလူတို့ခါန်ထက် နှစ်ဆကြီးသည်ဟုဆိုသောကြောင့် ယခုခါန်အရ တကျပ်လျင် နှစ်ကျပ်ရှိ၊သောကြောင့် တပိုလ်လျင် ၂ကျပ်နှစ်ဆယ်ဟူ၍ သုံးဆယ့်နှစ်ပိုလ်မူ၁ ခြောက်ပိုသ၁်လေးဆယ် ရှိသော တင်လဲ့ခဲပမာဏနှင့် သဏ္ဌာန်တူသော ကျောက်သည် နိမိတ်လောက်သည်ဟု မူတ်။

၁၃၅။ ရေနိမိတ်ပမာဏ

မေး။ ။ရေနိမိတ်ကို အယုတ်အား၊ဖြင့် အသို့မူတ်ရပါအံ့နည်း။

ဖြေ။ ။ဥဒကနိမိတ္တော နိရုဒကေ ဌာနေ နာ၀ါယ ၀ါ စာဋိ-အာဒီသု ၀ါ ဥဒကံ ပူရေတွာ ဥဒကနိမိတ္တံ ကိတ္တေတုံ န ၀ဋ္ဋတိ၊ ဘူမိဂတမေ၀ ၀ဋ္ဋတိ—

ဟူ၍လည်း၊ကောင်း၊

ဌိတံ ပန အန္တမသော သူကရ၁တာယပိ ဂါမဒါရကာနံ ကီဋ-နာ၀ါပိယမို့ တခ်ဏည်း၀ ပထဝိယံ အာ၀ါဋ္ဌကံ ကတွာ ဃ်ဋ္ဌေဟိ အာဟရိတွာ ပူရိတံ ဥဒကမို့ သစေ ယာ၀ ကမ္မ၀ါစာပရိယော-သာနာ တိဋ္ဌတိ အပို့ံ ၀ါ ဟောတု ဗဟု ၀ါ၊ ၀ဋ္ဋတိ—

ဟူ၍လည်း၊ကောင်း လာသော မဟာ၀ါအဋ္ဌကထာကိုထောက်၍ သိအပ်၏။

ဥဒကနိမိတ္တော၊ ရေနိမိတ်၌။ နိရုဒကေ၊ ရေမရှိသော။ ဌာနေ၊ အရပ်၌။ နာ၀ါယ ၀ါ၊ လှော်၌လည်း၊ကောင်း။ စာဋိအာဒီသု ၀ါ၊ အိုး၊စရည်း၊ကြီး၊စသည်တို့၌လည်း၊ကောင်း။ ဥဒကံ၊ ရေကို။ ပူရေတွာ၊ ပြည့်စေ၍။ ဥဒကနိမိတ္တံ၊ ရေနိမိတ်ကို။ ကိတ္တေတုံ၊ ကြား၊ခြင်း၌။ န ၀ဋ္ဋတိ၊ မအပ်။ ဘူမိဂတမေ၀၊ မြေ၌တည်သော၊ရေသည်သာလျှင်။ ၀ဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။

ဌိတံ ပန၊ မြေဒ္ဓတည်သောရေသည်ဏား။ အန္တမသော၊ အယုတ်သဖြင့်။ သူဏရခတာယပိ၊ ဝက်တူးသောတွင်းဒ္ဓလည်းကောင်း။ ဂါမဒါရကာနံ၊ ရွာသူသားငယ်တို့၏။ ကိဉ္စနဝါပိယမ္ပိ၊ တူးရွက်စရားသောရေတွင်းရေအိုင်ဒ္ဓလည်းကောင်း။ တခ်ဏည်ဝ၊ ထို သိမ်သမုတ်သောခဏဒ္ဓလျှင်။ ပထဝိယံ၊ မြေဒ္ဓ။ အာဝါဋကံ၊ တွင်းကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ဃဋ္ဋေဟိ၊ အိုးတို့ဖြင့်။ အာဟရိတွာ၊ လောင်း၍။ ပူရိတံ၊ ပြည့်စေအပ်သော။ ဥဒကမ္ပိ၊ ရေသည်လည်း။ ယာဝ ကမ္မဝါစာပရိယောသာနာ၊ ကမ္မဝါစာပြီးဆုံးအောင်။ သစေ တိုဋ္ဌတိ၊ တည်စေအံ့။ အပ္ပံ ဝါ၊ အနုည်းငယ်သည်လည်း။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ ဗဟု ဝါ၊ များသည်လည်း။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။

မာတိကာအဋ္ဌကထာဒ္ဓလည်း-

ဣတရံ သန္ဒမာနံ ဝါ ဗုတ္တပရိစ္ဆေဒကာလံ အတိဋ္ဌန္တံ ဝါ ဘာဇနဂတံ ဝါ န ဝဋ္ဋတိ-

ဟု လာသည်။

ဣတရံ၊ တပါးသော။ သန္ဒမာနံ ဝါ၊ စီးသော ရေသည်လည်းကောင်း။ ဝုတ္တပရိစ္ဆေဒကာလံ၊ ဆိုအပ်သောကမ္မဝါစာဖတ်၍ ဆုံးသည်တိုင်အောင် အပိုင်းအခြားစာလပ္ပတ်လုံး။ အတိဋ္ဌန္တံ ဝါ၊ မတည်သောရေသည်လည်းကောင်း။ ဘာဇနဂတံ ဝါ၊ အိုးခွက်ဒ္ဓတည်သောရေသည်လည်းဆောင်း။ န ဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။

ကခ်ဒ္ဓိကာဒ္ဓလည်း-

ဘာဇနဂတန္တိ နာဝါစေဒ္ဓိအာဒီသု ဘာဇနေသု ဂတံ-

ဟု ဖွင့်တော်မူ၏။

ဘာဇနဂတန္တိ၊ ကား။ နာဝါစာဒ္ဓိအာဒီသု၊ လှေ,အိုးစရည်းကြီးအစရှိကုန်သော။ ဘာဇနေသု၊ ခွက်တို့ဒ္ဓ။ ဂတံ၊ တည်သောရေသည်။

ဤရေနိမိတ်ကိုပြုရာမူ၁ နိမိတ်တွင်းဒ္ဓရေနေအောင် သရွတ်မကျဲအပ်။ အပေါက်ရှိလျှင် ခဲမြေမဖို့မသိပ်အပ်ဟု ဆိုကုန်၏။ ဝဇိရ,သာရတ္ထ, ဝိမတိ,

ဝိနယဝိနိစ္ဆယ, ဝိနယတ္ထမဉ္ဇူသာ, ဝိနယာလက်ာရဒ္ဒီကာတို့၌ အထူး မဆို ကြကုန်။

အဋ္ဌကထာကြီး၌ "ဘူမိဂတမေဝ ဝဋ္ဋတိ" ဟု လာသောပါဠိကို ထောက်၍ ရေနေအောင် မြေတွင်း၌ မြေကို သရုတ်ကျရာ, အပေါက် ရှိလျှင် မြေခဲကို ဆို့ပိတ်ရာ မြေပွင့်ဖြစ်၍ ဘူမိဂတပင်မည်၍ အပ်သည်ဟု မှတ်။

"ဘာဇနဂတံ ဝါ န ဝဋ္ဋတိ" ဟု မာတိကာအဋ္ဌကထာ ဆိုသောကြောင့် ထိုမြေတွင်း၌ ရေနေသောသစ်သား အုတ် ကျောက် အိုးကဲ့စသော မြေမှုတပါးသော ဝတ္ထုတို့ဖြင့် မပြုအပ်ဟု မှတ်လေ။

အယံ နော ခန္တိ၊ ဝိမံသိတ္ထာ ဂဟေတပ္ပံ။

၁၃၆။ ဥဒကုက္ခေပ ရေတက္ခ

မေး။ ။ဥဒကုက္ခေပသိမ်၌ ကံပြုသောအခါ ရေတက္ခ, သဲတက္ခကို အဘယ်သို့ပြုမူ အပ်ပါမည်နည်း။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ—

ယံ ပနေတ္ထ အာဘ္ဘန္တရိမနနပမာဏဿ, ဝါလုကာဒီခိပနကမ္မဿ စ ဒဿနံ၊ တံ သယံဇာတသိမာနံ ဌိတဋ္ဌာနဿ ပရိစ္ဆေဒနတ္ထံ ကတံ ဂါမူပစာရဿဂ္ဂုပစာရဇာနနတ္ထံ လေဋ္ဌုသုပ္ပါဒိခိပနဝိဓာန-ဒဿနံ ဝိယ။ တေနေဝ မာတိကာအဋ္ဌကထာယံ "သီမံ ဝါ သမ္မန္နတိ ဥဒကုက္ခေပံ ဝါ ပရိစ္ဆိန္ဒတီ" တိ ဝုတ္တံ—

ဟု ဆိုသော ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာကို ထောက်၍ သိအပ်သည်။

ဇော်ထွေး၊ ဤသတ္တဗ္ဘန္တရသိမ်, ဥဒကုက္ခေပသိမ်၌။ အာဘ္ဘန္တရိမနနပမာဏဿ၊ သတ္တဗ္ဘန္တရပမာဏဖြင့် ထားခြင်းပမာဏကိုလည်း ကောင်း။ ဝါလုကာ-ဒီခိပနကမ္မဿ စ၊ သဲစသည်ဖြင့် ပစ်ခြင်းအမှုကိုလည်း ကောင်း။ ယံ ပနဒဿနံ၊ အကြင်ပြခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံ၊ ထိုပြခြင်းသည်။ သယံဇာတသိမာနံ၊ အလိုလိုဖြစ်သောသိမ်တို့၏။ ဌိတဋ္ဌာနဿ၊ တည်ရာ

အရပ်ကို။ ပရိစ္ဆေဒနတ္ထံ၊ ပိုင်းခြားခြင်းအကျိုးဌာ။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ ကိမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း။ ဂါမူပစာရဃရူပစာရဇာနနတ္ထံ၊ ရွာဥပစာ, အိမ်ဥပစာကို သိခြင်းဌာ။ လေဋ္ဌုသုပ္ပါဒိခိပနဝိဓာနဒဿနံ ဝိယ၊ ခဲတက္ကပစ်ခြင်း, စကောတဗန်းကျပစ်ခြင်းစသော အစိအရင်ကိုပြသကဲ့သို့တည်း။ တေနေဝ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ မာတိကာအဋ္ဌကထာယံ၊ ဋ္ဌ။ သိမံ ဝါ၊ သိမ်ကိုလည်း ။သမ္မန္နတိ၊ သမုတ်၏။ ဥဒကုက္ခေပံ ဝါ၊ ရေတက္ကပမာဏကိုလည်း။ ပရိစ္ဆိန္နတိ၊ ပိုင်းခြား၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ထိုဋီကာပါဌ်ဖြင့် သတ္တဗ္ဘန္တရသိမ်ဋ္ဌ ခုနစ်တောင်အတွင်း, ဥဒကုက္ခေပသိမ်ဋ္ဌ ရေတက္ကဿ၊ သဲတက္ကအတွင်းသည် သိမ်မည်၏ဟု သမာနအပိုင်းအခြားကိုပြခြင်းဌာသာ မိနနပမာဏ, ခိပနကမ္မအရကို ပြတော်မူသည်။ သတ္တဗ္ဘန္တရသိမ်မှာ ခုနစ်တောင် လေးမျက်နှာမူ ဖြစ်သည်။ ဥဒကုက္ခေပမှာ ရေ, သဲကို ပစ်မူဖြစ်သည်ကို ပြတော်မမူ။ ရွာဥပစာသည် ခဲတက္က အပိုင်းအခြားပမာဏရှိသည်။ ခဲတက္ကပစ်မှ ရွာဥပစာဖြစ်သည် မဟုတ် သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ အိမ်ဥပစာသည် ဗန်းတက္က ခွက်ဆေးရေတက္က အပိုင်းအခြားပမာဏရှိသည်၊ ဗန်းတက္က ခွက်ဆေးရေတက္ကကို ပစ်မူ အိမ်ဥပစာဖြစ်သည် မဟုတ်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ သတ္တဗ္ဘန္တရသိမ်သည် ရဟန်းတို့နေရာမှ တမျက်နှာလျှင် ခုနစ်တောင်ပမာဏရှိသည်။ ဥဒကုက္ခေပသိမ်သည် ရဟန်းတို့နေရာမှ ထက်ဝန်းကျင်ရေတက္က သဲတက္ကပမာဏရှိသည်ဟု ပမာဏအပိုင်းအခြားကို ပြတော်မူသည်။ ခုနစ်တောင်တာမှ သတ္တဗ္ဘန္တရဖြစ်သည်;မဟုတ်၊ ရေတက္ကပစ်မှ ဥဒကုက္ခေပ ဖြစ်သည်;မဟုတ်ဟု ပြတော်မူသည်။ထို့ကြောင့် သတ္တဗ္ဘန္တရမှာ မတာသော်လည်း ရဟန်းနေရာမှ လေးမျက်နှာ ခုနစ်တောင်အတွင်းဋ္ဌ သတ္တဗ္ဘန္တရသိမ်ဟု နှစ်လုံးသွင်းက သိမ်ဖြစ်သည်။ ဥဒကုက္ခေပမှာ ရဟန်းတို့နေရာ ထက်ဝန်းကျင် ရေတက္က သဲတက္ကအတွင်းဋ္ဌ ဥဒကုက္ခေပသိမ်ဟု နှလုံးသွင်းခြင်းရှိက သိမ်ဖြစ်သည်။ ဤကဲ့သို့ နှလုံးသွင်းခြင်း, စိတ်မူတ်ခြင်း မရှိမူ မဖြစ်ဟုမူတ်လေ။

ထို့ကြောင့် ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာဋ္ဌ-

ဝဂ္ဂကမ္မပရိဟာရတ္ထံ သိမာပေက္ခာယ သတိ ဧဝ ဥဒကုက္ခေ-
ပ သတ္တဗ္ဘန္တရသိမာ ဥပဂတ္တိ၊ နာသတိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ-
ဟု ဆိုတော်မူ၏။

ဝဂ္ဂကမ္မပရိဟာရံတ္ထံ၊ ဝဂ်ဖြစ်သောကံကို ပယ်စွန့်ခြင်းငှါ။ သိမာ-
ပေက္ခာယ၊ အပိုင်းအခြားပမာဏအတွင်း၌ ဥဒကုက္ခေပသိမ်, သတ္တဗ္ဘန္တရ
သိမ်ဟု နှစ်လုံးသွင်းခြင်း ငဲ့ခြင်းသည်။ သတိ ဧဝ၊ ရှိသော်သာလျှင်။
ဥဒကုက္ခေပသတ္တဗ္ဘန္တရသိမာ၊ တို့သည်။ ဥပဂတ္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ အသတိ၊
မရှိသော်။ န ဥပဂတ္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။

၁၃၇။ ပိတ်၍ဆည်လျှင် နဒီသိမ်ပျက် မပျက်

မေး။ ။ မိုးလေးလသွားသော မြစ်ချောင်းတို့ကို ပိတ်၍ဆည်ရာ
တို့၌ နဒီသိမ်ပျက်, မပျက်ကို အဘယ်သို့မှတ်ရပါအံ့နည်း။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ—

နဒီတော မာတိကံ နီဟရန္တော နဒိယံ အာဝရဏံ ကရောန္တိ၊
တဠော ဩတ္ထရိတ္ဝာ ဝါ ဝိနိဗ္ဘိဇ္ဇိတ္ဝာ ဝါ ဥဒကံ ဂစ္ဆတိ။
သဗ္ဗတ္ထ ပဝတ္တနဋ္ဌာနေ ကမ္မံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပန
အာဝရဏေန ဝါ ကောဋ္ဌကဗန္ဓနေန ဝါ သောတံ ပစ္ဆိဇ္ဇတိ၊
ဥဒကံ နပ္ပဝတ္တတိ၊ အပ္ပဝတ္တနဋ္ဌာနေ ကမ္မံ ကာတုံ န ဝဋ္ဋတိ။
အာဝရဏမတ္တကေပိ ကာတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ကောစိ
အာဝရဏပ္ပဒေသော ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တပါသာဏဒိပဏပ္ပဒေသော ဝိယ
ဥဒကေန အဇ္ဈောတ္ထရိယတိ၊ တတ္ထ ဝဋ္ဋတိ။ သော ဟိ နဒီ-
သဉ်္ဇမေဝ ဂစ္ဆတိ။ နဒိံ ဝိနာသေတ္ဝာ တဋ္ဋာကံ ကရောန္တိ၊
ဟေဋ္ဌာ ပါဋိံ ဗဒ္ဓါ၊ ဥဒကံ အာဂန္တ္ဝာ တဋ္ဋာကံ ပူရေတ္ဝာ
တိဋ္ဌတိ၊ ဧတ္ထ ဏမ္မံ ကာတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ ဥပရိ ပဝတ္တနဋ္ဌာနေ
ဟေဋ္ဌာ စ ဆဋ္ဌိတမောဒုက္ခံ နဒိံ ဩတ္ထရိတ္ဝာ သန္ဒနဋ္ဌာန-
တော ပဋ္ဌာယ ဝဋ္ဋတိ—

ဟုလာသော ဥပေါသထက္ခန္ဓက အဋ္ဌကထာကို ထောက်၍ သိအပ်သည်။

နဒီတော၊ မြစ်ချောင်းမူ။ မာတိကံ၊ မြောင်းကို။ နီဟရန္တော၊ တူးသောသူတို့သည်။ ဝါ၊ သွယ်ယူသောသူတို့သည်။ နဒီယံ၊ မြစ်ဌ်။ အာဝဏံ၊ အကန့်ကို။ ဝါ၊ ဆည်ပိတ်ခြင်းကို။ ကရောန္တိ၊ ပြုကုန်၏။ တံ၊ ထိုအကန့်ကို။ သြတ္ထရိတ္မာ ဝါ၊ လွှမ်းမိုး၍လည်းကောင်း။ ဝိနိဗ္ဗိတ္မာ ဝါ၊ ထွင်းဖောက်၍လည်းကောင်း။ ဥဒကံ၊ ရေသည်။ စေဂစ္ဆတိ၊ သွားသည်ဖြစ်အံ့။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောအရပ်၌။ ပဝတ္တနဋ္ဌာနေ၊ ရေစီးရာ၌။ ကမ္မံ၊ ကို။ ကာတုံ၊ ၎။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။ အာဝဏေန ဝါ၊ သစ်တိုင်စသည်ကိုစိုက်၍ ကန့်သတ်သဖြင့်လည်းကောင်း။ ကောဋ္ဌကဗန္ဓနေန ဝါ၊ မြေစသည်ဖြင့် ပြည့်စေ၍ တံစားခင်းခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ သောတံ၊ ရေအလျဉ်သည်။ သဗ္ဗေ ပန ပစ္ဆိဇ္ဇတိ၊ ပြတ်သည်ဖြစ်အံ့။ ဥဒကံ၊ ရေသည်။ နပ္ပဝတ္တတိ၊ မစီး။ အပ္ပဝတ္တနဋ္ဌာနေ၊ ရေမစီးရာ၌။ ကမ္မံ၊ ကို။ ကာတုံ၊ ၎။ န ဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။ အာဝဏမတ္ထကေပိ၊ အကန့်အထက်၌လည်း။ ဝါ၊ အကန့်အပေါ်ထိပ်အပြင်၌လည်း။ ကာတုံ၊ ၎။ နဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။ ကောစိ၊ အမှတ်မရှိသော။ အာဝဏပဗန္ဓနေသော၊ အကန့်အပေါ်ထိပ်အပြင်အရပ်သည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ဝုတ္တပါသာဏဒီပကပဗန္ဓနေသော ဝိယ၊ ဆိုအပ်သော ကျောက်ဖျာ ကျွန်းအရပ်ကဲ့သို့။ ဥဒကေန၊ ရေဖြင့်။ အဇ္ဈောတ္ထရိယတိ၊ လွှမ်းမိုး၏။ ဝါ၊ မိုးလေးလပတ်လုံး လွှမ်းမိုး၍ တည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုမိုးလေးလရေတည်သောအကန့်အပေါ်ထိပ်အပြင်၌။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။ ဟိ၊ မူန်၏။ သော၊ ထိုနေရာအရပ်သည်။ နဒီသဒ္ဒမေဝ၊ မြစ်ဟူသောအရေအတွက်သို့သာလျှင်။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ နဒိံ၊ မြစ်ချောင်းကို။ ဝိနာသေတ္မာ၊ ဖျက်ဆီး၍။ တဋ္ဌာကံ၊ တဘက်ဆည်ရေကန်ကို။ ကရောန္တိ၊ ပြုကုန်၏။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ပါဠိံ၊ ကန်သင်းကို။ ဗန္ဓါ၊ ဖွဲ့ကုန်၏။ ဥဒကံ၊ ရေသည်။ အာဂန္ဒွာ၊ လာ၍။ တဋ္ဌာကံ၊ တဘက်ဆည်ရေကန်ကို။ ပူရေတ္မာ၊ ပြည့်စေ၍။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ ဇော္ထ၊ ဤနေရာ၌။ ကမ္မံ၊ ကို။ ကာတုံ၊ ၎။ န ဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ပဝတ္တနဋ္ဌာနေ စ၊ ရေစီးရာ၌လည်းကောင်း။ ဟေဋ္ဌာ စ၊ အောက်၌လည်းကောင်း။ ဆဋ္ဌိတမောဒကံ၊ စွန့်အပ်သောရေသည်။ ဝါ၊ လွှဲ

ပေးသောရေသည်။ နဒိ်၊ မြစ်သို့။ သြတ္ထဲရိတ္ဝာ၊ သက်၍။ သန္ဓန-ဋ္ဌာနတော၊ ရေဖြိုးရာအရပ်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။

ထိုအဋ္ဌကထာပါဠိဖြင့် မိုးလေးလထက် ရေနေသောမြစ်ချောင်းကို ပိတ်၍ ဆည်ရာအရပ်၌ ထိုဆည်ကိုလှမ်း၍ဖြစ်စေ၊ ဖောက်၍ဖြစ်စေ ရေစီးသွားမှု ရေစီးသွားရာ ဆည်၏အထက်အောက်၌ပင် ကံပြုခြင်းငှါ အပ်သည်။ ထိုမြစ်ချောင်းကို ပိတ်ဆည်၍ ရေမစီးသွားမှု၊ မစီးမသွားသော ရေနေရာ၌ ကံပြုခြင်းငှါ မအပ်ကုန်။ ရေစီးသွားသော်လည်း ကျောက်မြေ, တံတား, ဆည်ရိုး အထက်ထိပ်ပြင်အရပ်၌ မအပ်ကုန်။ ထိုကျောက်, တံတား, ဆည်ရိုးအထက် ထိပ်ပြင်အရပ်လည်း မိုးလေးလပတ်လုံး ရေသွား၍နေမှု ကံပြုခြင်းငှါ အပ်သည်။ မြစ်ချောင်းကိုပိတ်၍ ကန်ဆည်မှု ရေစီးသွားရာ၌ အထက်အောက်ပင် ကံပြုခြင်းငှါ အပ်သည်ဟူ ပြတော်မူသည်။

သာရတ္ထဒီပနဋီကာ၌-

ဆဋ္ဌိတဓမာဒကန္တိ တဋ္ဌာကရက္ခဏတ္ထံ ကေမဋ္ဌေန ဆဋ္ဌိတံ ဥဒကံ-

ဟူ ဖွင့်တော်မူ၏။

ဆဋ္ဌိတမောဒကန္တိ၊ ကား။ တဋ္ဌာကရက္ခဏတ္ထံ၊ တဲဘက်ဆည်ကန်ကို စောင့်ခြင်းငှါ။ ကေမဋ္ဌေန၊ သင့်ရာအရပ်၌။ ဆဋ္ဌိတံ၊ စွန့်အပ်သော။ ဥဒကံ၊ ရေတည်း။

ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၌လည်း-

အာဝရဏေန ဝါတိ ဒါရုအာဒိ် နိခဏိတ္ဝာ ဥဒကနိဝါရဏေန။ ကောဋ္ဌကပဒ္ဓနေန ဝါတိ မတ္တိကာဒီဟိ ပူးရတ္ဝာ ကတသေတုပဒေ္ဓန။ ဥဘယေနာပိ အာဝရဏမေဝ ဒဿေတိ။ နဒိ် ဝိနာသေတ္ဝာတိ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ဝိဘာဝေတိ "ဟေဋ္ဌာ ပါဋိဗဒ္ဓါ"တိ၊ ဟေဋ္ဌာနဒိ် အာဝရိတ္ဝာ ပါဋိဗဒ္ဓါတိ အတ္ထော။ ဆဋ္ဌိတမောဒကန္တိ အတိရိတ္တောဒကံ။ နဒိ် သြတ္ထရိတ္ဝာ သန္ဓနဋ္ဌာ-

နတောတိ ဣမိနာ တဋ္ဌာကနဒိနံ အန္တရာ ပဝတ္တနဋ္ဌာနေ နဝဋ္ဌတိတိ ဒဿေတို့–

ဟု ဖွင့်ဆိုတော်မူ၏။

အာဝရဏေန ဝါတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဒါရုအာဒိ၊ သစ်စသည်ကို။ နိခဏိတွာ၊ စိုက်၍။ ဥဒကနိဝါရဏေန၊ ရေကိုပိတ်သဖြင့်။ ကောဋ္ဌကဗန္ဓနေန ဝါတိ၊ ဟူသည်ကား။ မတ္တိကာဒီဟိ၊ မြေစသည်တို့ဖြင့်။ ပူရေတွာ၊ ပြည့်စေ၍။ ကတသေတုပဗန္ဓန၊ ပြုအပ်သော မြေတံတားဖွဲ့သဖြင့်။ ဥဘယေနာပိ၊ နှစ်ပါးဖြင့်လည်း။ အာဝရဏမေဝ၊ ပိတ်ခြင်း၊ တားခြင်းကိုသာလျှင်။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ နဒိ ဝိနာသေတွာတိ၊ ဟူ၍။ စုတ္တမေဝတ္ထံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောအနက်ကို။ ဝိဘာဝေတိ၊ ထင်စွာပြတော်မူ၏။ ဟေဋ္ဌာ ပါဠိ ဗဒ္ဓာတို့၊ ဟူသည်ကား။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ နဒိ၊ မြစ်ချောင်းကို။ အာဝရိတွာ၊ ပိတ်၍။ ပါဠိ၊ ကန်သင်းကို။ ဗဒ္ဓာ၊ ဖွဲ့အပ်၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်လျှင်။ အဇ္ဈာ၊ အနက်တည်း။ ဆဋ္ဌိတမောဒကန္တိ၊ ကား။ အတိရိတ္တောဒကံ၊ ပို့လွှန်သောရေသည်။ နဒိံ သြတ္ထရိတွာ သန္ဒနဋ္ဌာနတောတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ တဋ္ဌာကနဒိနံ၊ ကန်နှင့် မြစ် ချောင်းတို့၏။ အန္တရာ၊ အကြား၌။ ပဝတ္တနဋ္ဌာနေ၊ ရေစီးရာ၌။ နဝဋ္ဌတိ၊ မအပ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။

ထိုဋ္ဌိကာပါဠိဖြင့် ကန်အောက်မြစ်ချောင်းနှင့် အကြားမှာ ရေစီးသော်လည်း မအပ်ဟု ပြတော်မူသည်။

၁၃၈။ မြစ်ချောင်းမှ မြောင်းသွယ်ယူရာ၌ ကံပြုအပ်-မအပ်

မေး။ ။မြစ်ချောင်းမှ မြောင်းသွယ်၍ယူရာ မိုးလေးလရောသွး၍ နေမူ ကံပြုခြင်းငှါ အပ်ပါမည်လော။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ–

နဒိတော နိဟဋ္ဌမာတိကာယ နဝဋ္ဌတိ။ သစေ သာ ကဲလဉ္ဇ-ရေန ဘိဇ္ဇတွာ နဒီ ဟောတိ၊ ဝဋ္ဌတိ–

ဟု လာသော ဥပေါသထက္ခန္ဓကအဋ္ဌကထာကို ထောက်၍ သိအပ်သည်။

နဒိတော၊ မြစ်ချောင်းမှ။ နီဟဋမာတိကာယ၊ တူးသောမြောင်း၌။ နဝဋ္ဌတိ၊ မအပ်။ သာ၊ ထိုမြောင်းသည်။ ကာလန္တရေန၊ ကာလကြာမြင့်သဖြင့်။ ဘိဇ္ဇိတ္ဝာ၊ ကမ်းပြို၍။ နဒီ၊ မြစ်ချောင်းသည်။ သစေ ဟောတိ၊ ဖြစ်အံ့။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။

ထိုအဋ္ဌကထာပါဠိဖြင့် မြစ်ချောင်းမှ တူးယူသောမြောင်းသည်လည်း ရေသွားသောအခါကာလကြာသဖြင့် ကမ်းပြို၍ ကျယ်နက်သည်ရှိသော် မြစ်ချောင်းအဖြစ်သို့ရောက်၍ ကံပြုခြင်းငှါ အပ်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။

ဎင်း မဟာဝဂါအဋ္ဌကထာ၌ပင်–

မဟာနဒိတော ဥဒကမာတိကံ နီဟရန္တိ၊ သာ ကုန္နဒီသဒိသာ ဟုတ္ဝာ တိဏိ သဿာနိ သမ္ပာဒေန္တိ နိစ္စံ ပဝတ္တတိ၊ ကိဉ္စာပိ ပဝတ္တတိ,နိမိတ္တံ ကာတုံ နဝဋ္ဋတိ။ ယာ ပန မူလေ မဟာ-နဒိတော နိဂ္ဂတာပိ ကာလန္တရေန ဎတနေဝ နိဂ္ဂတမဂ္ဂေန နဒိံ ဘိန္ဒိတ္ဝာ သယဉ္စ ဂစ္ဆတိ၊ ပရတော သုသုမာရာဒိသမာကိဏ္ဏာ နာဂဒါဒိဟိ သဉ္ဆရိတပုဗ္ဗာ နဒီ ဟောတိ၊ တံ နိမိတ္တံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ–

ဟု ဆိုတော်မူ၏။ ကဒ်ါဋ္ဌီကာသစ်၌ နည်းတူလာသည်။

မဟာနဒိတော၊ ကြီးသောမြစ်မှ။ ဥဒကမာတိကံ၊ ရေမြောင်းကို။ နီဟရန္တိ၊ တူးကုန်၏။ သာ၊ ထိုမြောင်းသည်။ ကုန္နဒီသဒိသာ၊ မြစ်ငယ်နှင့်တူသည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ဖြစ်၍။ တီဏိ သဿာနိ၊ သုံးသီးသောကောက်တို့ကို။ သမ္ပာဒေန္တိ၊ ပြီးစေလျက်။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ ပဝတ္တတိ၊ စီးသွား၏။ ပဝတ္တတိ၊ စီးသွားသည်။ ကိဉ္စာပိ ဟောတိ၊ အကယ်၍ ဖြစ်သော်လည်း။ နိမိတ္တံ၊ မြစ်နိမိတ်ကို။ ကာတုံ၊ ပြုခြင်းငှါ။ နဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။ ယာ ပန၊ အကြင်တူးမြောင်းသည်။ မူလေ၊ ဘစ်၌။ မဟာ၊ နဒိတော၊ မြစ်ကြီးမှ။ နိဂ္ဂတာပိ၊ တူးသော်လည်း။ ကာလန္တရေန-ကာလကြာမြင့်သဖြင့်။ တေနေဝ နိဂ္ဂတမဂ္ဂေန၊ ထိုတူးသောခရီးလမ်းပေါက်ဖြင့်။ နဒိ၊ မြစ်ကို။ ဘိန္ဒိတ္ဝာ၊ ဖျက်၍။ သယဉ္စ၊ အလိုလို

သာလျှင်။ ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏။ ပရတော၊ နောက်မှ။ သုသုမာရာဒိ-သမာကိဏ္ဏော၊ မိကျောင်းစသော ငါးရဲတို့ဖြင့် ပြွမ်းသည်ဖြစ်၍။ နာဝါ-ဒီဟိ၊ လှေစသည်တို့ဖြင့်။ သဉ္ဆရိတဗ္ဗော၊ ကူးအပ်သော။ နဒီ၊ မြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တံ၊ ထိုမြစ်ကို။ နိမိတ္တံ၊ နိမိတ်ကို။ ကာတုံ၊ ပြုခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။

ထိုအဋ္ဌကထာပါဠိဖြင့် ပထမမူလက တူးမြောင်း ဖြစ်သော်လည်း ကဲ့သို့ကြာမြင့်သဖြင့် ကမ်းကိုဖျက်၍ ကျယ်နက်သဖြင့် မိမိအလိုလို သွား၍ မိကျောင်းလပိုင်ငါးရဲအစရှိသောရေသတ္တဝါသည် ပြွမ်းနေ၍ လှေဖြင့်ကူးအပ် သွားအပ်သောကြောင့် နဒီနိမိတ်အပ်သည်ဟု ပြတော်မူ၏။ နဒီနိမိတ်အပ်သော မြစ်ချောင်း၌သာ ကံပြုခြင်းငှါ အပ်သည်ဟု မူတ်။

၁၃၉။ ဥဒကုက္ခေပသိမ် ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း

မေး။ ။ဥဒကုက္ခေပသိမ်၏ဖြစ်ရာ နဒီ, ဇာတသရတို့၏ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းကို အသို့မူတ်ရပါအံ့နည်း။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ—

တသ္မာ နဒိယာ ဝါ ဇာတသရေ ဝါ ယတ္တကံ ပုဒေသံ ပကတိဝဿကာလေ စဘူသု မာသေသု ဥဒကံ သြတ္ထရတိ၊ သမုဒ္ဒေ ယသ္မိံ ပဒေသေ ပကတိဝိစိယော သြတ္ထရိတ္ဝာ သဏ္ဌာ-ဟန္တိ၊ တတော ပဋ္ဌာယ ကပ္ပိယဘူမိ၊ တတ္ထ ဌတ္ဝာ ဥပေါ-သထာဒိကမ္မံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ဒုတ္ထိကာလေ ဝါ ဂိမ္ဟေ ဝါ နဒီဇာတသရေသု သုက္ခေသုပိ သာ ဇဝ ကပ္ပိယဘူမိ၊ သစေ ပန သုက္ခေ ဇာတသရေ ဝါပိံ ဝါ ခဏန္တိ၊ ဝပ္ပံ ဝါ ကရောန္တိ၊ တံ ဌာနံ ဂါမခေတ္တံ ဟောတိ—

ဟု လာသော မာတိကာအဋ္ဌကထာကိုထောက်၍ သိအပ်သည်။

တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ နဒီယာ ဝါ၊ မြစ်ချောင်းဌိလည်းကောင်း။ ဇာတဿရေ ဝါ၊ ဇာတဿရအိုင်ဌိလည်းကောင်း။ ယတ္ထကံ၊ အကြင် မျလောက်သော။ ပဒေသံ၊ အရပ်သို့။ ပကတိဝဿကာလေ။ ပြကတ္တေ မိုးရွာသောကာလဌိ။ စတ္တာသု မာသေသု၊ လေးလတို့ဌိ။ ဥဒကံ၊ ရေသည်။ သြတ္ထရတိ၊ လွှမ်းမြဲတက်၏။ သမုဒ္ဒေ၊ သမုဒ္ဒရောဌိ။ ယသ္မိံ ပဒေသေ၊ အကြင်အရပ်ဌိ။ ပကတိံဝိစိယော၊ ပြကတ္တေသောလိုင်းတံပိုးတို့သည်။ သြတ္ထရိတ္ဝာ။ တက်၍။ သဏ္ဌာဟန္တိ၊ လေးလပြတ်တည်ကုန်၏။ တတော၊ ထိုလေးလးရတည်ရာမှ။ ပဌဝယ၊ စ၍။ ကပ္ပိယဘူမိ၊ ကံပြုခြင်းငှါ အပ်သောမြေမည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုလေးလရတည်သော ကပ္ပိယမြေဌိ။ ဌတ္ဝာ၊ တည်၍။ ဥပေါသထာဒိကမ္မံ၊ ဥပုသ်စသောကံကို။ ကာတုံ၊ ပြုခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။ ဒုဗ္ဗုဋ္ဌိကာလေဝါ၊ မိုးခေါင်သော အခါဌိလည်းကောင်း။ ဂိမှေ ဝါ၊နွေလဌိလည်းကောင်း။ နဒီဇာတဿရေသု၊ မြစ်ချောင်း, ဇာတဿရအိုင်တို့သည်။ သုဒ္ဓကွဲသုပိ၊ ခြောက်ကုန်သော်လည်း။ သဝ ဧဝ ကပ္ပိယဘူမိ၊ ထိုအပ်သောမြေသာမည်၏။ သုက္ခေ၊ ခြောက်သော။ ဇာတဿရေ၊ ဇာတဿရအိုင်ဌိ။ ဝါပိံ ဝါ၊ ရေတွင်းကိုလည်း။ သစေ ခဏ္ဍိ၊ တူးကုန်အံ့။ ဝပ်ံ ဝါ၊ ဗူးဖရုံစသည်စိုက်ပျိုးခြင်းကိုလည်း။ သဇေ ကရောန္တိ၊ ပြုကုန်အံ့။ တံ ဌာနံ၊ ထိုအရပ်သည်။ ဂါမခေတ္တံ၊ ဂါမခေတ်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

မဟာဝါအဋ္ဌကထာဌိလည်း—

သစေ ပနတ္ထ ဥဒကတ္ထာယ အာဝါဠံ ဝါ ပေါက္ခရဏီ-
အာဒီနိ ဝါ ခဏ္ဍိ၊ တံ ဌာနံ အဇာတဿရော ဟောတိ၊
ဂါမသီမာသဒ္ဒံ ဂစ္ဆတိ။ လာဗုတိပုသကာဒိဝပေ ကတေပိ ဧသေ-
ဝ နယော။

သစေ ပန တံ ပူရေတ္ဝာ ထလံ ဝါ ကရောန္တိ၊ တေသံ ဒိသာဘာဂေ ပါဠိံ ဗန္ဓိတ္ဝာ သဗ္ဗမေဝ တံ မဟာတဠာကံ ဝါ ကရောန္တိ၊ သဗ္ဗောပိ အဇာတဿရော ဟောတိ၊ ဂါမ-သီမာသဒ္ဒံမေဝ ဂစ္ဆတိ—

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

ထွေ၊ ဤဇာတသဃရမည်သော ကပ္ပိယမြေ၌။ ဥဒကတ္ထာဃ၊ ရေအကျိုးငှါ။ အာဝါဠံ ဝါ၊ တွင်းကိုလည်းကောင်း။ ပေါက္ခဏီအာဒီနိ ဝါ၊ ရေကန်စသည်တို့ကိုလည်းကောင်း။ သစေ ပန ခဏန္တိ၊ တူးကုန်အံ့။ တံ ဌာနံ၊ ထိုတူးရာအရပ်သည်။ အဇာတသဃရာ၊ ဇာတသဃရ ပျက်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဂါမသီမာသခ်္ဃံ၊ ဂါမသီမ် အရေအတွက်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ လာဗုတိပုသကာဒိဝပေ၊ ဗူးသခွါးစသည်စိုက်ပျိုးခြင်းကို။ ကတေပိ၊ ပြုရာ၌လည်း။ သေဝ နယော၊ ဤနည်းလျင်နည်းရှိ၏။ တံ၊ ထိုကပ္ပိယမြေကို။ ပုန်ရတ္ဘာ၊ ပြည့်စေ၍။ ထလံ ဝါ၊ ကြည်းကုန်းကိုလည်း။ သစေ ပန ဂစ္ဆတိ၊ ပြုကုန်အံ့။ ကေသို၊ တခုသော။ ဒိသာဘာဂေ၊ အရပ်အဖို၌။ ပါဠို၊ ကန်သင်းကို။ ဗန္ဓိဘ္ဘာ၊ ဖွဲ့၍။ သဗ္ဗမေဝ၊ အလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်သော။ တံ၊ ထိုဂပ္ပိယမြေကို။ မဟာတဠာကံ ဝါ၊ ကြီးသောကန်ကိုလည်း။ သစေ ပန ကဆ္ဆတိ၊ ပြုကုန်အံ့။ သဗ္ဗောပိ၊ အလုံးစုံသောအရပ်သည်လည်း။ အဇာတသဃရာ၊ ဇာဘသဃရမဟုတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဂါမသီမာသခ်္ဃမေဝ၊ ဂါမသီမ်အရေအတွက်သို့သာလျှင်။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။

အဓိပ္ပါယ်ကား–ပကတိမိုးရွာသောအခါ မြစ်ချောင်းဇာတသဃရအိုင်တို့၌ လေးလရေတည်ရာ၌ ဥဒကုဒ္ဒပသိမ်အပ်သည်။ မိုးခေါင်သောအခါ, နွေလအခါတို့၌ ထိုဒလေးလရောက်ရာအရပ်၌ ဓရဏိပြတ်သော်လည်း ပကတိအားဖြင့် ဥဒကုဒ္ဒပသိမ်အပ်သည်။ ထိုနေရာ၌ရေတွင်းရေကန်တူးသည်ဖြစ်စေ၊ ဗူး သခွါး ဖရုံစသော သစ်ခင်းပြုသုပ်သည်ဖြစ်စေ ဂါမသီမ်ဖြင့်၍ မအပ်ဟု ပြတော်မူသည်။

အထူးကား–မြစ်နားမူးနား လေးလရသွားး၍ သောင်ပေါ်ရာ၌ လက်ရက်တွင်းတူးသောနေရာမှာ ဂါမခတ်သို့ ရောက်၍ ထိုလက်ရက်တွင်းအနီးအပါး၌ ဥဒကုဒ္ဒပသိမ် မအပ်ဟုမှတ်ရမည်။ ‘‘ယသ္မိံ ဌာနေ ကဆ္ဆတိ၊ ကံ ဌာနံ ဂါမခေတ္တံ ဟောတိ’’ဟု ဆိုလိုသည်။

ထို့ကြောင့် ဝိနယတ္ထမဉ္ဇူသာဋီကာ၌–

တံ ဌာနန္တိ ယတ္ထ ဝါပိအာဒိကံ ကတံ၊ တံ ဌာနံ။ အညံ ပန ကပ်ိယဘူမိ–

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

တံ ဌာနန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်၌။ ဝါပိုအာဒိကံ၊ ရေတွင်းစသည်ကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ တံ ဌာနံ၊ ထိုအရပ်သည်။ အညံ ပန၊ မပြုသော တပါးသောနေရာသည်ကား။ ကပ်ိယဘူမိ၊ အပ်သော မြေမည်၏။

ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၌လည်း–

တံ ဌာနန္တိ အာဝါဒဒါနံ ကဘဌာနမေဝ၊ န အကတန္တိ အတ္ထော–

ဟု ဖွင့်တော်မူ၏။

တံ ဌာနန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ အာဝါဒဒါနံ၊ လက်ရုက်တွင်းစသည်တို့ကို။ ကတဌာနမေဝ၊ ပြုရာအရပ်သည်သာလျှင်။ အကတံ၊ မပြုအပ်သောအရပ်သည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤသို့သောအနက်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

မဟာဝါအဋ္ဌကထာ၌–

အန္ဓောနဒိယံ ပါသာဏော ဝါ ဒီပကော ဝါ ဟောတိ၊ တဿ ယတ္ထကံ ပဒေသံ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တပ္ပကာရေ ပကတိဝဿကာလေ ဝဿာနဿ စတ္တာရော မာသေ သုံ ဥဒကံ ဩဂဏ္ဍိတွာ တိဋ္ဌတိ၊ သော နဒီသဒ္ဒေန မေဝ ဂစ္ဆတိ။ အတိဝုဋ္ဌကာလေ ပန ဩဂဏ္ဍိတွာ တိဋ္ဌတေဝ သော နဂဟေတဗ္ဗော။ သော ဟိ ဂါမသီမာသဒ္ဒေန မေဝ ဂစ္ဆတိ–

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

အန္တောနဒီယုံ၊ မြစ်အတွင်း၌။ ပါသာဏော ဝါ၊ ကျောက်ဖျာသည်လည်းကောင်း။ ဒီပကော ဝါ၊ ကျွန်းသည် လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တဿ၊ ထိုကျောက်ဖျာ, ကျွန်အပြင်၏။ ယတ္ထက်၊ အကြင်မျှလောက်သော။ ပဒေသံ၊ အရပ်သို့။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ဝုတ္တပုဗ္ဗကာရေ၊ ဆိုအပ်သောအပြားရှိသော။ ပကတိဝဿကာလေ၊ ပြကတ်ဝဲ့မိုးရွာသောကာလ၌။ ဝဿာနဿ၊ မိုးလ၏။ စတူသု မာသေသု၊ လေးလတို့၌။ ဥဒကံ၊ ရေသည်။ သြတ္တရတိ၊ လွှမ်း၏။ သော၊ ထိုမိုးလေးလ ရေလွှမ်း၍တည်သော အရပ်သည်။ နဒီသင်္ချမေဝ၊ မြစ်ဟူသော အရေအတွက်သို့သာလျှင်။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ အတိဝုဋ္ဌကာလေ ပန၊ အလွန်မိုးရွာသောကာလ၌။ သြဃေန၊ ရေအလျဉ်သည်။ သြတ္ထတောကာသော၊ လွှမ်းတက်ရာအရပ်ကို။ န ဂဟေတဗ္ဗော၊ မယူအပ်။ ဟိ၊ မှန်၏။ သော၊ ထိုအရပ်သည်။ ဂါမသီမာသင်္ချမေဝ၊ ဂါမသိမ်အရေအတွက်သို့သာလျှင်၊ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။

၁၄၀။ နဒီလက္ခဏာ

မေး။　။နဒီ၏လက္ခဏာကို အသို့မှတ်ရပါအံ့နည်း။

ဖြေ။　။ထိုအမေးမှာ–

ယဿာ ဓမ္မိကာနံ ရာဇူနံ ကာလေ အန္တရုမာသံ အနုဒသာဟံ အနုပဋ္ဌာဟံ အနတိက္ကမိတ္ဝာ ဒေဝေ ဝဿန္တေ ဝလာဟကေသု ဝိဂတမတ္တေသု သောတံ ပစ္ဆိဇ္ဇတိ၊ အယံ နဒီသင်္ခ်ံ နဂစ္ဆတိ။ ယဿာ ပန ဤဒိသေ သုဝုဋ္ဌကာလေ ဝဿာနဿ စတုမာသေ သောတံ နပစ္ဆိဇ္ဇတိ၊ ယတ္ထ တိဏ္ဍေန ဝါ အတိဏ္ဍေန ဝါ သိက္ခာကရဏီယေ အာဂတလက္ခဏေန် တိမဏ္ဍလံ ပဋိစ္ဆာဒေတွဲ့ အန္တရဝါသကံ အနုက္ခိပိတ္ဝာ ဥတ္တရန္တိယာ 'ဘိက္ခုနိယာ ကေဒဋ္ဌံလမတ္တမိ အန္တရဝါသကော တေမိယတိ၊ အယံ သမုဒ္ဒံ ဝါ ပဝိသတု တဋ္ဌာကံ ဝါ၊ ပဘဝတော ပဋ္ဌာယ နဒီ နာမ–

ဟု လာသော မာတိကာအဋ္ဌကထာကို ထောက်၍ သိအပ်သည်။

ယဿဲဝ၊ အကြင်မြစ်အား။ ဓမ္မိကာနံ၊ တရားရှိကုန်သော။ ရာဇူနံ၊ မင်းတို့၏။ ကာလေ၊ လက်ထက်၌။ အန္နဖုမာသံ၊ လခွဲကိုလည်းကောင်း။ အနုဒဿာဟံ၊ ဆယ်ရက်ကိုလည်းကောင်း။ အနုပဥ္စာဟံ၊ ငါးရက်ကိုလည်းကောင်း။ အနဲတိက္ကမိတ္ဝာ၊ မလွန်မူ၍။ ဒေဝေ၊ မိုးသည်။ ဝဿန္တေ၊ ရွာလတ်သော်။ စလာဟကေသု၊ တိမ်တို့သည်။ ဝိဂတမတ္တေသု၊ ကင်းကာမျှတို့၌။ သောတံ၊ ရေအလျဉ်သည်။ ပစ္ဆိဇ္ဇတို၊ ပျက်၏။ အယံ၊ ဤမြစ်သည်။ နဒီသဒ္ဒံ၊ မြစ်ဟူသောအရေအတွက်သို့။ နဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။ ယဿာ ပန၊ အကြင်မြစ်အား။ ဤဒိသေ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ သုဝုဋ္ဌိကာလေ၊ ကောင်းစွာ မိုးရွာသောအခါ၌။ ဝဿာနဿ၊ မိုးလ၏။ စတုမာသေ၊ လေးလ၌။ သောဟံ၊ ရေအလျဉ်သည်။ နာ ပစ္ဆိဇ္ဇတိ၊ မပျက်။ ယတ္ထ၊ အကြင်မြစ်၌။ တိတ္ထေန ဝါ၊ ရေဆိပ်ဖြင့်လည်းကောင်း။ အတိတ္ထေန ဝါ၊ ရေဆိပ်မဟုတ်သဖြင့်လည်းကောင်း။ သိက္ခာကရဏီယေ၊ သေခိယသိက္ခာပုဒ်၌။ အာဂတလက္ခဏေန၊ လာသောလက္ခဏာဖြင့်။ တိမဏ္ဍလံ၊ အဝန်းသုံးပါးညီစွာ။ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ၊ ဖုံးလွှမ်း၍။ အန္တရဝါသကံ၊ သင်းပိုင်ကို။ အနုက္ခိပိတွာ၊ မပင့်မူ၍။ ဥတ္တရန္တိယာ၊ ကူးသော၊ ဘိက္ခုနိယာ၊ ရဟန်းမိန်းမ၏။ ကေဒဋ္ဌံသမတ္တမ္ပိ၊ လက်တသစ် နှစ်သစ်မျှကိုလည်း။ အန္တရဝါသကော၊ သင်းပိုင်သည်။ တေမိယတိ၊ စွတ်၏။ အယံ၊ ဤမြစ်သည်။ သမုဒ္ဒံ ဝါ၊ သမုဒ္ဒရာသို့လည်းကောင်း။ ပဝိသတု၊ ဝင်သည်ဖြစ်စေ။ တဋ္ဌာကံ ဝါ၊ တဘက်ဆည်ကံသို့လည်း။ ပဝိသတု၊ ဝင်သည်ဖြစ်စေ။ ပဘဝတော၊ စီးရာအရပ်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ နဒီ နာမ၊ မြစ်မည်၏။

၁၄၁။ ဇာတသရလက္ခဏာ

မေး။ ။ဇာတသရလက္ခဏာကို အသို့မှတ်ရပါမည်နည်း။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ–

ယော ပန ကေနစိ ခဏိဘွာ အာဂတော သယံဇာတော
သောမ္ဘော သမန္တတော အာဂကေန ဥဒကေန ပူရိတော

တိဋ္ဌတိ၊ ယတ္ထ နဒိယံ ဝုတ္တပ္ပကာရေ ဝဿကာလေ ဥဒကံ သန္ဒိဋ္ဌတိ၊ အယံ ဇာတသရော နာမ။ ယောပိ နဒိံ ဝါ သမုဒ္ဒံ ဝါ ဘိန္ဒိတ္ဝာ နိက္ခန္တဉဒကေန ခတော သောမ္ဟော တံ လက္ခဏံ ပါပုဏာတိ၊ အယမ္ပိ ဇာတသရောယေဝ—
ဟု လာသော မာတိကာအဋ္ဌကထာကိုထောက်၍ သိအပ်သည်။

ကေနစိ၊ တိုရဆ္ဆာန်စသည် အကုန် တစုံဘယောက်သည်။ ခဏိတ္ဝာ၊ တူး၍။ အကတော၊ မပြုအပ်သော။ သယုံဇာတော၊ အလိုလိုဖြစ်သော။ ယော ပန သောမ္ဟော၊ အကြင်ချောက်သည်။ သမုဒ္ဒတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ အာဂတေန၊ လာသော။ ဥဒကေန၊ ရေသည်။ ပူရိတော၊ ပြည့်သည်ဖြစ်၍။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ ယတ္ထ၊ အကြင်ချောက်၌။ နဒိယံ၊ မြစ်၌။ ဝုတ္တပ္ပကာရေ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော။ ဝဿကာလေ၊ မိုးကာလ၌။ ဥဒကံ၊ ရေသည်။ သန္ဒိဋ္ဌတိ၊ လေးလတည်၏။ အယံ၊ ဤချောက်သည်။ ဇာတသရော နာမ၊ ဇာတသရသိမ်မည်၏။ နဒိံ ဝါ၊ မြစ်ကိုလည်းကောင်း။ သမုဒ္ဒံ ဝါ၊ သမုဒ္ဒရာကိုလည်းကောင်း။ ဘိန္ဒိတ္ဝာ၊ ခဲ၍။ နိက္ခန္တဉဒကေန၊ ထွက်သောရေဖြင့်။ ခတော၊ တူးအပ်သော။ ယောပိ သောမ္ဟော၊ အကြင်ချောက်သည်။ ဧတံ လက္ခဏံ၊ ထိုလက္ခဏာသို့။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။ အယမ္ပိ၊ ဤချောက်သည်လည်း။ ဇာတသရောယေဝ၊ ဇာတသရသိမ်မည်သည်သာတည်း။

၁၄၂။ လောကိမည်သော ဇာတသရသိမ်

မေး။ ။“လောကိပို ဇာတသရသဒ္ဒ်မေဝ ဂစ္ဆတိ”ဟု ဆိုသော ကြောင့် လောကိမည်သော ဇာတသရကို အသို့မှတ်ရပါအံ့နည်း။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ—

လောကိတိ သမုဒ္ဒါဒကဿ ဥပ္ပတ္တိဝေဂနိန္နော မာတိကာ-
ကာရေန ပဝတ္တနကော—

ဟု လာသော ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာကို ထောက်၍ သိအပ်၏။

လောဏီတိ၊ ဟူသည်ကား။ သမုဒ္ဒေါဒကသဒ္ဒ၊ သမုဒ္ဒရာဇဲရဲ၏။ ဥပပတ္တိဝေဂနိန္နော၊ တက်သော အဟုန်ကြောင့် နိမ့်သော။ ဝါ၊ ချိုင့်သော။ မာတိကာကာရေန၊ မြောင်းသဏ္ဌာန်ဖြင့်။ ပဝတ္တနကော၊ ဖြစ်သောအရပ်သည်။

၁၄၃။ နဒီသိမ်နှင့် ဂါမသိမ်စပ်ခြင်း

မေး။ ။နဒီသိမ်နှင့် ဂါမသိမ်စပ်ရာ အပ်ပါမည်လော။
ဖြေ။ ။နဒီသိမ်နှင့် ဂါမသိမ်စပ်ရာ မအပ်။

နဒိယံ သေတုံ ကရောန္တိ၊ သစေ အန္တောနဒိယံ ,ယေဝ ဟေတု ဝါ သေတုပါဒါ ဝါ၊ သေတုမှိ ဌိတေဟိ ကမ္မံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပန သေတု ဝါ သေတုပါဒါ ဝါ ဗဟိတီရေ ပတိဋ္ဌိတာ၊ ကမ္မံ ကာတုံ န ဝဋ္ဋတိ၊ သီမံ သောဓေတ္ဝာ ကာတဗ္ဗံ–

ဟု လာသော မဟာဝါအဋ္ဌကထာကိုထောက်။

နဒိယံ၊ မြစ်၌။ သေတုံ၊ တံတားကို။ ကရောန္တိ၊ ပြုကုန်၏။ အန္တောနဒိယံယေဝ၊ မြစ်တွင်း၌သာလျှင်။ သေတု ဝါ၊ တံတားသည်လည်းကောင်း၊ သေတုပါဒါ ဝါ၊ တံတားတိုင်းတို့သည် လည်းကောင်း။ သစေ ဟောန္တိ၊ အကယ်၍ဖြစ်ကုန်အုံ့။ သေတုမှိ၊ တံတား၌။ ဌိတေဟိ၊ တည်သောရဟန်းတို့သည်။ ကမ္မံ၊ ကံကို။ ကာတုံ၊ ပြုခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။ သေတု ဝါ၊ တံတားသည်လည်းကောင်း။ သေတုပါဒါ ဝါ၊ တံတားတိုင်တို့သည် လည်းကောင်း။ ဗဟိတီရေ၊ မြစ်ကမ်းပေါ်၌။ သစေ ပန ပတိဋ္ဌိတာ၊ တည်ကုန်သည်ဖြစ်အုံ့။ ကမ္မံ၊ ကို။ ကာတုံ၊ ပြုခြင်းငှါ။ န ဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။ သီမံ၊ ဂါမသိမ်ကို။ သောဓေတ္ဝာ၊ ရဟန်းမရှိအောင် သုတ်သင်၍။ ကာတဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်၏။

ထိုအဋ္ဌကထာပါဠိဖြင့် မိုးလေးလရနေသော မြစ်ချောင်း၌ တံတားခင်းရာ တံတားတိုင်ကို ရေလေးလတည်သောနေရာ၌ စိုက်၍ တံတားပြင်ကို ကမ်းနှစ်ဘက်၌ ထိစပ်မှု မအပ်ဟု ပြတော်မူသည်။

ထို့ကြောင့် မြစ်ချောင်း၌ ရေသိမ်ဆောက်၍ ကမ်းနှင့်စပ်သဖြင့် လှေကားတပ်မူ မအပ်။ လှေနှင့်ပြုလျှင် ကမ်းမှာလှေချည်၍ မပြုအပ်ဟု မှတ်ရမည်။ ထိုမြစ်ချောင်းနှင့်စပ်သော ဂါမဓေတ်သည် ကျဉ်းမြောင်း၍ ရဟန်းကုန်သိမ်းနိုင်မူ စပ်သော်လည်း အပ်သည်ဟု မှတ်လေ။

၁၄၄။ ချောင်းခြားသော်လည်း ဂါမဓေတ်နှစ်ခုမဖြစ်

မေး။ ။မိုးလေးလနေသော မြစ်ချောင်းသည် တခုသော ဂါမဓေတ်ကို ခွဲ၍သွားရာ ထိုဂါမဓေတ်တဘက်၌ နယ်ကိုသိမ်း၍ ကံဆောင်ရာ မြစ်ချောင်းခြားသောကြောင့် တဘက်ဂါမဓေတ်၌ရှိသော သံဃာကို မသုံမ်းပဲပြုအပ်ပါမည်လော။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ—

သဗ္ဗနိမိတ္တာနံ အန္တော ဋ္ဌိတေ ဘိက္ခူ။ ဟတ္ထပါသဂတေ ကတ္ဝာတိ ဣဒံ ဥဘိန္နံ တီရာနံ ဧကဂါမဓေတ္တာဘာဝံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ—

ဟုလာသော ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ နဒီပါရသိမ်အဖွင့်ကို ထောက်၍ သိအပ်၏။

သဗ္ဗနိမိတ္တာနံ၊ ခပ်သိမ်းသောနိမိတ်တို့၏။ အန္တော၊ အတွင်း၌။ ဋ္ဌိတေ၊ တည်ကုန်းသော။ ဘိက္ခူ၊ ရဟန်းတို့ကို။ ဟတ္ထပါသဂတေ၊ ဟတ္ထပါသ်၌တည်သည်တို့ကို။ ကတ္ဝာ၊ ပြု၍။ ဣတိ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ဥဘိန္နံ၊ နှစ်ဘက်ကုန်သော။ တီရာနံ၊ ကမ်းတို့၏။ ဧကဂါမဓေတ္တာဘာဝံ၊ တခုသောဂါမဓေတ်အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုတော်မူ၏။

ထို့ကြောင့် တခုသောဂါမဓေတ်အလယ်၌ မြစ်ချောင်းခြားသော်လည်း နှစ်ခုသောဂါမဓေတ် မဖြစ်၊ တခုသာလျှင် ဖြစ်သောကြောင့် တဘက်၌ နယ်ကိုသိမ်း၍ ကံဆောင်မူ တဘက်ကသံဃာရှိမူ ဝဂ်ဖြစ်၍ ကံပျက်သည်ဟု မှတ်ရမည်။

၁၄၅။ သိမ်နှစ်မျိုး ခြောက်လုံး

မေ။ ။သိမ်အပြား ဘယ်နှစ်ပါးရှိသနည်း။

ဖြေ။ ။ဗဒ္ဓသိမ်သုံးလုံး, အဗဒ္ဓသိမ်သုံးလုံးအားဖြင့် သိမ်ခြောက်လုံးရှိသည်ဟု ပြတော်မူခြင်းငှါ မာတိကာအဋ္ဌကထာ၌—

ဧဝံ ကောဒသ ဝိပတ္တိသိမာယော အာတိက္ကမိတ္ဝာ တိဝိဓသမ္ပတ္တိယုတ္တာ နိမိတ္တေန နိမိတ္တံ သမ္ဗန္ဓိတ္ဝာ သမ္ဗတာ သိမာ "ဗဒ္ဓသိမာ"တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ခဏ္ဍသိမာ၊ သမာနသံဝါသသိမာ အဝိပ္ပဝါသသိမာတိ တသ္သာယေဝ ပဘေဒေါ။

အဗဒ္ဓသီမာ ပန ဂါမသီမာ သတ္တဗ္ဘန္တရသီမာ ဥဒကုက္ခေပသီမာတိ တိဝိဓာ။ တတ္ထ ယာဝတာ ကေဝံ ဂါမခေတ္တံ၊ အယံ ဂါမသီမာ နာမ။ အဂါမကေ အရညေ သမ္ဗန္ဓံ သတ္တဗ္ဘန္တရံ သတ္တဗ္ဘန္တရသီမာ နာမ။ တတ္ထ အဂါမကံ့ နာမ အရညံ ဝိဉ္ဈာဋဝိအာဒီသု ဝါ သမုဒ္ဒမဇ္ဈေ ဝါ မဟာဗန္ဓာနံ အဂမနပထေသု ဒီပကေသု လဘတိ—

ဟူ၍ လည်းကောင်း၊

"နဒီယာ ဝါ ဘိက္ခဝေ သမုဒ္ဒေ ဝါ ဇာတဿရေ ဝါ ယံ မဇ္ဈိမဿ ပုရိသဿ သမန္တာ ဥဒကုက္ခေပါ၊ အယံ တတ္ထ သမာနသံဝါသာ ကျေပေါသထာ" တိ ဝုတ္တာ၊ အယံ ဥဒကုက္ခေပသီမာ နာမ—

ဟူ၍လည်းကောင်း ဖွင့်ဆိုတော်မူသည်။

အဓိပ္ပါယ်ကား-ခဏ္ဍသိမ်, သမာနသံဝါသသိမ်, အဝိပ္ပဝါသသိမ် ဟူ၍ ဗဒ္ဓသိမ်သုံးလုံး၊ ဂါမသိမ်, သတ္တဗ္ဘန္တရသိမ်, ဥဒကုက္ခေပသိမ် ဟူ၍ အဗဒ္ဓသိမ်သုံးလုံးအားဖြင့် သိမ်ခြောက်လုံးရှိသည်ဟု ပြတော်မူ၏။

၁၄၆။ သတ္တဗ္ဘန္တရပမာဏာ

မေး။ ။ထိုခြေက်လုံးသောသိမ်တို့တွင် မုဆိုးတို့သည် နေ့ချင်း ပြန်နိုင်သော တောကြီးအရပ်, တံငါတို့သည် နေ့ချင်း မပြန်နိုင်သော သမုဒ္ဒရာအလယ်ကျန်းအရပ်တို့၌ ရအပ်သော သတ္တဗ္ဘန္တရသိမ်၌ သတ္တ-ဗ္ဘန္တရအရကို အသို့မှတ်ရပါအံ့နည်း။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ—

သမန္တာ သတ္တဗ္ဘန္တရာတိ မဇ္ဈေ ဌိတာနံ သဗ္ဗဒိသာသု သတ္တ-ဗ္ဘန္တရာ ဝိနိဗ္ဘေဒေန စုဒ္ဒသ ဟောန္တိ။ တတ္ထ ကေ အဗ္ဘန္တရံ အဒ္ဒဝိသတိဟတ္ထပ္ပမာဏံ ဟောတိ—

ဟု လာသော မာတိကာအဋ္ဌကထာကို ထောက်၍ မုဆိုးတံငါတို့သည် နေ့ချင်းပြန်မသွားနိုင်လောက်သော ဂါဓမခေတ်လွတ်ရာ တောကြီးအရပ်, သမုဒ္ဒရာကျန်းအရပ်တို့၌ တည်နေသော အရပ်တို့၏ အရှေ့မျက်နှာ ခုနှစ်တောင်၊ အနောက်မျက်နှာ ခုနစ်တောင်၊ တောင်မျက်နှာ ခုနစ်တောင်၊ မြောက်မျက်နှာ ခုနစ်တောင်အားဖြင့် လေးမျက်နှာ ခုနစ်တောင်စီအတွင်းအရပ်သည် သတ္တဗ္ဘန္တရမည်သာည်။ အရှေ့မျက်နှာ ခုနစ်တောင်၊ အနောက်မျက်နှာ ခုနစ်တောင်အားဖြင့် တဆယ့်လေးတောင် လေးမျက်နှာအားဖြင့် နှစ်ဆယ့်ရှစ်တောင်သည် တခုသော အဗ္ဘန္တရသိမ်၏ ပမာဏမည်သည်။

သတ္တဗ္ဘန္တံရ၌ "သတ္တဟတ္ထာနံ အဗ္ဘန္တရော သတ္တဗ္ဘန္တရော" ဟု မဇ္ဈလောပပြု။ ခုနစ်တောင်တို့၏အတွင်းအရပ်သည် သတ္တဗ္ဘန္တရမည်၏။

အဂမနပထေတိ ဂန္တုံ အသက္ကုဏေယျပဒေထ။ ယတ္ထ တဒဟေဝ ဂန္ဒွာ တဒဟေဝ ပစ္စာဂန္တုံ န သက္ကာ ဟောတိ၊ တာဒိသေတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တေသံ ဂမနပရိယန္တဿ ဩရတော ပန ဂါမသီမာသဒ်ံ ဂစ္ဆတိ။ တတ္ထ ဂါမသီမံ အသောဓေတ္ဝာ ဂမ်ံ ကာတုံ န ဝဋ္ဋတိ—

ဟု ဆိုသော လီနတ္ထပကာသနိဋ္ဌီကာကိုထောက်။

မုဆိုးတို့သည် နေ့ချင်းပြန်နိုင်သော တောအရပ်, တံငါတို့ နေ့ချင်း ပြန်နိုင်သော သမုဒ္ဒရာအလယ်ကျန်းအရပ်တို့သည် ဂါမခေတ်, ဂါမသိမ် မည်သည်ဟုမူတ်။

ဤသို့ပြဆိုတော်မူသော ပုဋ္ဌဝဒီသင္ဇနာအရဖြင့် ဝိနယပုဋ္ဌဝဒီသင္ဇနာ ကျမ်းဌ် ပဌမကဏ္ဍပြီး၏။

ဒုတိယကဏ္ဍ

၁၄၇။ သုဒိန္ဒ ဒုဒိန္ဒပေးခြင်းများ

မေး။ ။ပစ္စက္ခမျက်မှောက် ငစ္စုပ္ပန်ကာလ မသေမီခပးရာဌ် သုဒိန္ဒ ပေးခြင်း ဒုဒိန္ဒပေးခြင်းနှစ်ပါးကို အဘယ်သို့ မှတ်ရပါအုံနည်း။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ–

"ဣမံ တုယ္ဍံ ဒေမိ ဒဒါမိ ဒဇ္ဇာမိ ဩကောဇေမိ ပရိစ္စ-ဇာမိ ဝိဿဇ္ဇာမိ နိဿဇ္ဇာမိ"တိ ဝါ "ဣတ္ထဏ္နာမဿ ဒေမိ ဒဒါမိ ဒဇ္ဇာမိ ဩကောဇေမိ ပရိစ္စဇာမိ ဝိဿဇ္ဇာမိ နိဿဇ္ဇာမိ"တိ ဝါ ဝဒတိ၊ သမ္မုခါပိ ပရမ္မုခါပိ ဒိန္နံယေဝ ဟောတိ။ "တုယ္ဍံ ဂဏှာဟိ"တိ ဝုတ္တေ "မယ္ဍံ ဂဏှာမိ"တိ ဝဒတိ၊ သုဒိန္နံ, သုဂ္ဂဟိတဥ္စ။ "တဝ သန္တကံ ကရောဟိ၊ တဝ သန္တကံ ဟောတု၊ တဝ သန္တကံ ကရိဿသိ"တိ ဝုတ္တေ "မမ သန္တကံ ကရောမိ၊ မမ သန္တကံ ဟောတု၊ မမ သန္တကံ ကရိဿာမိ"တိ ဝဒတိ၊ ဒုဒိန္နံ, ဒုဂ္ဂဟိတဥ္စ။ နေဝ ဒါတာ ဒါတုံ ဇာနာတိ၊ န ဂဟေတာရော ဂဟေတုံ။သစေ ပန "တဝ သန္တကံ ကရောဟိ"တိ

ဝုဒ်တွေ "သာဓု ဘန္တေ မယ္ဟံ ဂဏှာမိ"တိ ဂဏှာတိ၊ သုဂ္ဂဟီတံ—

ဟု လာသော ပါဠိတော်အဋ္ဌကထာ နိဿဂ်ိပဋ္ဌမကထိန သိက္ခာပုဒ်အဖွင့်ကို ထောက်၍ ဖြေ။

ထိုအဋ္ဌကထာ၌ "ဣဒံ တုယ္ဟံ ဒေမိ ဒဒါမိ။ ပ။ နိဿဇ္ဇာမိတိ ဝါ ဝဒတိ" ဟူသော ပါဠိဖြင့် ကောင်းသော ပေးလှူခြင်းအရကို ပြတော်မူသည်။

"တုယ္ဟံ ဂဏှာဟီတိ ဝုတ္တေ မယ္ဟံ ဂဏှာမိတိ ဝဒတိ" ဟူသော ပါဠိဖြင့် ကောင်းသောပေးခြင်း, ကောင်းသောယူခြင်းအရကို ပြတော်မူသည်။

"တဝ သန္တကံ ကရောတု။ ပ။ မမ သန္တကံ ကရိဿာမီတိ ဝဒတိ" ဟူသောပါဠိဖြင့် မကောင်းသောပေးခြင်း, မကောင်းသောယူခြင်းအရကို ပြတော်မူသည်။

"သစေ ပန တဝ သန္တကံ ကရောဟီတိ ဝုတ္တေ သာဓု ဘန္တေ မယ္ဟံ ဂဏှာမိ" ဟူသောပါဠိဖြင့် ကောင်းသောယူခြင်းကို ပြတော်မူသည်။

သုဒိန္နဒါန၊ သုဒိန္နသုဂ္ဂဟီတဒါန၊ ဒုဒိန္နဒုဂ္ဂဟီတဒါန၊ သုဂ္ဂဟီတဒါန အားဖြင့် လေးပါးအပြားရှိသည်။ ထိုလေးပါးတို့တွင် တတိယဖြစ်သော ဒုဒိန္နဒုဂ္ဂဟီတတပါးသာ မရထိုက်သည်။ ကြွင်းသော သုံးပါး ဒါန မြောက်သည်ဖြစ်၍ ရထိုက်သည်။

အဋ္ဌကထာပါဠိအနက်ကား—ဣဒံ၊ ဤဝတ္ထုကို။ တုယ္ဟံ၊ သင့်အား။ ဒေမိ၊ လှူ၏။ ဒဒါမိ၊ ပေး၏။ ဒဇ္ဇာမိ၊ လှူ၏။ ဩဃဇေမိ၊ စွန့်၏။ ပရိစ္စဇာမိ၊ စွန့်၏။ နိဿဇ္ဇာမိ၊ စွန့်လှူ၏။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့လည်း ကောင်း။ ဣတ္ထန္နာမဿ၊ ဤမည်သော ရဟန်းအား။ ဒေမိ၊ လှူ၏။ ပ။ နိဿဇ္ဇာမိ၊ စွန့်လှူ၏။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ သာမဏေါပိ၊ ကျောက်မှောက်၌လည်း။ ပရမဏေါပိ၊ ကျောက်ကွယ်၌လည်း။

ဒိန္ဒံယေဝ၊ လူအပ်သည်သာလျှင်။ ဝါ၊ အလူမြောက်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ တုယ္ဍံ၊ သင်။ ဂဏှာဟိ၊ ယူလော့။ ဣတိ ဝုတ္တော၊ ဤသို့ ဆိုသည်ရှိသော်။ မယ္ဍံ၊ အကျွန်ုပ်အား။ ဂဏှာမိ၊ ယူ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ သုဒိန္နဠ္ဟ၊ ကောင်းသောပေးခြင်းသည်လည်းကောင်း။ သုဂ္ဂဟိတဠ္ဟ၊ ကောင်းသောယူခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တဝ၊ သင်၏။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာကို။ ဂဏှာဟိ၊ ပြုလော့။ တဝ၊ သင်၏။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ တဝ၊ သင်၏။ သန္တကံ၊ ကို။ ဂရိဿသိ၊ ပြုလတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တော၊ ဆိုသည်ရှိသော်။ မမ၊ ငါ၏။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာကို။ ဂရောမိ၊ ပြု၏။ မမ၊ ငါ၏။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ မမ၊ ငါ၏။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာကို။ ဂရိဿာမိ၊ ပြုအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ ဒုဒိန္နဠ္ဟ၊ မကောင်းသောပေးခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဒုဂ္ဂဟိတဠ္ဟ၊ မကောင်းသော ယူခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒါတာ၊ ပေးသောသူသည်။ ဒါတုံ၊ ပေးခြင်းငှါ။ နေဝ ဇာနာတိ၊ မသိ။ ဣဘရော၊ တယောက်သောသူသည်။ ဂဟေတုံ၊ ယူခြင်းငှါ။ နဇာနာတိ၊ မသိ။ ပန၊ အထူးကို ပြဆိုအံ့။ တဝ၊ သင်၏။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာကို။ ဂရောဟိ၊ ပြုလော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တော၊ ဆိုသည်ရှိသော်။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ သာဓု၊ ကောင်းပြီ။ မယ္ဍံ၊ အကျွန်ုပ်အား။ ဂဏှာမိ၊ ယူ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဂဏှာတိ၊ ယူ၏။ သုဂ္ဂဟိတံ၊ ကောင်းသောယူခြင်းမည်၏။

ဝိနယသင်္ဂဟအဋ္ဌကထာ, လီနတ္ထပကာသနီဋီကာတို့၌လည်း ဤပါဌ ဇိကဏ်အဋ္ဌကထာနှင့် နည်းတူ ဖွင့်ပြတော်မူသည်။

ဝဇိရဗုဒ္ဓိဋီကာ–

> "တုယ္ဍံ ဂဏှာဟိ" တိ ဝုတ္တော ဝိနာပိ "မယ္ဍံ ဂဏှာမိ" တိ ဝစနေန သုဒိန္နံ ဟောတိ။ ဣတရော စေ အဓိဝါသေတိ၊ တေနာပိ သုဂ္ဂဟိတံ ဟောတိ–

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

တုယ္ခံ၊ သင်္ခ်ာအား။ ဂဏ္ဌာဟိ၊ ယူလော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တော၊ ဆိုသည်ရှိသော်။ မယ္ခံ၊ အက္ခန်ုပ်အား။ ဂဏ္ဌာမိ၊ ယူ၏။ ဣတိဝစနေန၊ ဤသို့ဆိုသောစကားနှင့်။ ဝိနာပိ၊ ကင်းဝေးလည်း။ သုဒိန္နံ၊ ကောင်းစွာပေးအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတရော၊ ယူသောရဟန်းသည်။ စေ အဓိဝါသေတိ၊ စိတ်က သာယာသည် ဖြစ်အံ့။ တေနာပိ၊ ထိုရဟန်းသည်လည်း။ သုဂ္ဂဟိတံ၊ ကောင်းစွာယူအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌လည်း-

တုယ္ခံ ဂဏ္ဌာဟိတိ ဝုတ္တော မယ္ခံ ဂဏ္ဌာမိတိ ဝဒတိ၊ သုဒိန္နံ သုဂ္ဂဟိဘဉ္ဇာတိ ဇတ္ထ "ယထာ ပရတော 'တဝ သန္တကံ ကရောဟိ'တိ ဝုတ္တော ဒုဒ္ဒိန္နမ္ပိ 'သာဓု ဘန္တေ မယ္ခံ ဂဏ္ဌာမိ'တိ ဝစနေန 'သုဂ္ဂဟိတံ ဟောတိ'တိ ဝုတ္တံ၊ ဧဝ မိဓာပိ 'တုယ္ခံ ဂဏ္ဌာဟိ တ ဝုတ္တော သုဒိန္နတ္တာ မယ္ခံ ဂဏ္ဌာမ တ အဝုတ္တေပိ 'သုဒိန္နမေဝါ'တိ" ဝဒန္တိ။ "ဂဏ္ဌာဟိတိ စ အာဂတ္တိယာ ဂဟဏဿ တပ္ပဋိဗဒ္ဓတာဂရဏဝသေန ဝဝတ္တတ္တာ တဒါ ဂဏ္ဌာမိတိ စိတ္တေ အနုပ္ပါဒိတေ ပစ္ဆာ ဂဟေတုံ နလဘတီ"တိ ဝဒန္တိ—

ဟု ဆိုတော်မူ၏။■

တုယ္ခံ ဂဏ္ဌာဟိတိ။ ပ။ သုဂ္ဂဟိတဉ္ဇာတိ ဇတ္ထ၊ ဉ်။ ပရတော၊ နောက်၌။ တဝ၊ သင်၏။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာကို။ ကရောဟိ၊ ပြုလော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တော၊ ဆိုသည်ရှိသော်။ ဒုဒ္ဒိန္နမ္ပိ၊ အပေးမမြောက်သော်လည်း။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ သာဓု၊ ကောင်းပါပြီ။ မယ္ခံ၊ အက္ခန်ုပ်အား။ ဂဏ္ဌာမိ၊ ယူ၏။ ဣတိ ဝစနေန၊ ဤသို့ဆိုသဖြင့်။ သုဂ္ဂဟိတံ၊ ကောင်းသောယူခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ ယထာ၊ ဆိုသကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ ထို့အတူ။ ဣဓာပိ၊ ဤအရာ၌လည်း။ တုယ္ခံ၊ သင်္ခ်ာအား။ ဂဏ္ဌာဟိ၊ ယူလော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တော၊

ဆိုသည်ရှိသော်။ သုဒိန္ဒတ္တာ၊ ကောင်းစွာပေးအပ်သည် အဖြစ်ကြောင့်။ ဂဏ္ဍာမိ၊ ယူ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဝုတ္တောပိ၊ မဆိုသော်လည်း။ သုဒိန္ဒ-မေဝ၊ ကောင်းသောပေးခြင်းသည်သာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ ဂဏ္ဍာဟိတိ စ၊ ယူလော့ဟူ၍လည်း။ အာဏတ္တိယာ၊ စေခိုင်းခြင်း၌။ ဂဟဏသ၊ ယူခြင်း၏။ တပ္ပဋိဗဒ္ဓတာကရဏဝသေန၊ ထိုစေခိုင်းခြင်းနှင့်စပ်သည်အဖြစ်ကိုပြုသည့်အစွမ်းကြောင့်။ ပဝတ္တတ္တာ၊ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တဒါ၊ ထို ယူလော့ဟု ဆိုသောအခါ၌။ ဂဏ္ဍာမိ၊ ယူ၏။ ဣတိ စိတ္တော၊ ဤသို့သောစိတ်သည်။ အနုပ္ပါဒိတော၊ မဖြစ်သည်ရှိသော်။ ပစ္ဆာ၊ နောက်၌။ ဂဟေတုံ၊ ယူခြင်းငှါ။ န လဘတိ၊ မရ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။

ဝိနယဝိနိစ္ဆယဋီကာ၌လည်း—

ဣဒံ တုံ ဂဏ္ဍာဟိတိ ဝါ တုယ္ဟံ ဂဏ္ဍာဟိတိ ဝါ ဝုတ္တေ "မယ္ဟံ ဂဏ္ဍာမိ"တိ သစေ ဝဒတိ၊ ဒါနဂဟဏဒ္ဒယမ္ပိ သုဒ္ဒံ။ "ဣဒံ တဝ သန္တကံ ကရောဟိ၊ တဝ သန္တကံ ဟောတု၊ တဝ သန္တကံ ဟောတိ"တိ ဒါယကေန ဝုတ္တေ ဂဏ္ဍန္တောပိ "မမ သန္တကံ ကရောမိ၊ မမ သန္တကံ ဟောတု၊ မမ သန္တကံ ဟောတိ" တိ ဝဒတိ စေ၊ ဒါနံ, ဂဟဏဉ္စ အသုဒ္ဓံ ဟောတိ။ "တဝ သန္တကံ ကရောဟိ"တိ ဝုတ္တေ ပန "သာဓု ဘန္တေ မမ သန္တကံ ဂဏ္ဍာမိ"တိ ဝတ္ဝာ ဂဏ္ဍာတိ၊ ဂဟဏံ သုဒ္ဓံ—

ဟု လာသည်။

ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာ၌လည်း—

"ဂဏ္ဍာဟိ"တိ စုတ္တေ "ဒေမိတိ" ဝုတ္တသဒိသံ ဟောတိ၊ တသ္မာ မုချတော ဒိန္နတ္တာ သုဒ္ဓိန္နံ ဟောတိ၊ "ဂဏ္ဍာမိ" တိ စ ဝုတ္တေ မုချတော ဂဟဏံ ဟောတိ၊ တသ္မာ သုဂ္ဂဟိတံ ဟောတိ။ "တုယ္ဟံ မယ္ဟ"န္တိ ဣမာနိ ပန ပဋိဂ္ဂါဟကပဋိဗန္ဓ-တာကရဏေ ဝစနာနိ။ တဝ သန္တကံ ကရောဟိတိ အာဒီနိ

ပန ပရိယာယတော ဒါနဂ္ဂဟဏာနိ၊ တသ္မာ ဒုဒ္ဒိန္နံ ဒုဂ္ဂဟိတဥ္ဉ ဟောတိ။ သစေ ပန တဝ သန္တကံ ကရောဟိတိအာဒီသု ပန ဒါယကေန ပညတ္တိယံ အကောဝိဒတာယ ပရိယာယဝစနေ ဝုတ္တေပိ ပဋိဂ္ဂါဟကော အတ္တနော ပညတ္တိယံ ကောဝိဒတာယ မုချဝစနန ဂဏှာတိ၊ တသ္မာ "သုဂ္ဂဟီတ"န္တိ ဝုတ္တံ–

ဟု လာသည်။

ဤသို့လာသော အဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့ကိုထောက်၍ "ဤကျောင်းကို ဤသင်္ကန်းကို သင်ယူလော့၊ သင်ယူတော့" ဟု ဆို၍ ပေးသောအခါ "အကျွန်ုပ်သည် ယူပါ၏" ဟု ဆိုမှ ရထိုက်ပိုင်ထိုက်သည်။ "ဤကျောင်းကို၊ ဤသင်္ကန်းကို သင့်ဥစ္စာပြုလော့၊ သင့်ဥစ္စာဖြစ်စေတော့" ဟုဆို၍ ပေးသောအခါ "အကျွန်ုပ်သည် ဤကျောင်းကို၊ ဤသင်္ကန်းကို ယူ၏"ဟုဆိုမှ ရထိုက်ပိုင်ထိုက်သည်ဟုမှတ်။

ဤကား ပစ္စက္ခဘဝ၌ ပေးပုံ ယူပုံအရကို ပြသောစကားရပ်မှတ်ပုံ။

၁၄၈။ သေလွန်မှပေးက ရ-မရ

မေး။ တမလွန်ဘဝသေလွန်မှပေးသော အစ္စယဒါန၌ ပစ္စက္ခဘဝမသေခင် အသက်ရှိစဉ်ပေးသော သဇီဝဒါနကဲ့သို့ သုဒ်ိန္နပေးခြင်း, ဒုဒ်ိန္နပေးခြင်းနှစ်ပါးသည် ရှိပါသလော။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ–

သစေ ဟိ ပဋ္ဌသု သဟမ်မိဒကသု ယော ကောစိ ကာလံ ကရောန္တော "မမစ္စယေန မယ်ံ ပရိက္ခာရော ဥပဋ္ဌာယဿ ဟောတု၊ အာစရိယဿ ဟောတု၊ သဒ်္ဓိဝိဟာရိကဿ ဟောတု၊ အန္တေဝါသိကဿ ဟောတု၊ မာတု ဟောတု၊ ပိတု ဟောတု၊ အညဿ ဝါ ယဿ ကဿစိ ဟောတူ"တိ ဝဒတိ၊ ဘေသံ နဟောတိ၊ သံဃဿေဝ ဟောတိ။ နဟိ ပဋ္ဌန်ံ သဟမ်မိကာနံ အစ္စယဒါနံ ရုဟတိ၊ ဂိဟီနံ ပန ရုဟတိ–

ဟု မိန့်တော်မူသော စူဠဥဝါအဋ္ဌကထာ ဘိက္ခုနီခန္ဓက အဖွင့်ကိုတောက်၍ သီဘင်းသုံးဖော် ငါးယောက်တို့၏ ပစ္စည်းကို သေလွန်မှ ပေးအပ်ရာ၌ သုဒိန္နမရှိ၊ ဒုဒိန္နသာ ရှိသည်။

ဝိနယဝိနိစ္ဆယအဋ္ဌကထာ, ခုဒ္ဒသိက္ခာအဋ္ဌကထာတို့၌လည်း ဤစူဠဥဝါ အဋ္ဌကထာနှင့် နည်းတူလာသည်။ ထိုအဋ္ဌကထာ၌ ''နဟိ ပဉ္စန္နံ သဟဓမ္မိကာနံ အစ္စယဒါနံ ရုဟတိ'' ဟူသောပါဠိဖြင့် သီတင်းသုံးဖော် ငါးဦးတို့၏ ပစ္စည်းကို သေလွန်မှ ပေးအပ်လှူဒါန်း၍မရောက်ဟု ပြတော်မူသည်။ ''ဂိဟိနံ ပန ရုဟတိ'' ဟူသောပါဠိဖြင့် လူတို့၏ပစ္စည်းကို သေလွန်မှ ပေးလှူအပ်သော်လည်း ရောက်သည်ဟု အထူး ဝိသေသကို ပြတော်မူသည်။

အဋ္ဌကထာပါဠိအနက်ကား—

ဟိ ဝိတ္ထာရေမိ၊ ခဲ့၍ပြဆိုအံ့။ ပဉ္စသု၊ ငါးယောက်ကုန်သော။ သဟဓမ္မိကေသု၊ သီတင်းသုံးဖော်တို့တွင်။ ယော ကောစိ၊ အမှတ်မရှိသော သီတင်းသုံးဖော်သည်။ ကာလံ ကရောန္တော၊ သေသည်ရှိသော်။ မမစ္စယေန၊ ငါသေလွန်သည့်အခါ၌။ မယံ၊ ငါ၏။ ပရိက္ခာရော၊ သည်။ ဥပဇ္ဈာယဿ၊ ဥပဇ္ဈာယ်အား။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ အာစရိယဿ၊ အား။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ၊ သဒ္ဒိဝိဟာရိကဿ၊ အား။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ အန္တေဝါသိကဿ၊ အား။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ မာတု မာတုဿ၊ အမိ အား။ ဟောတု၊ စေ။ ပိတု ပိတုဿ၊ အဖအား။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ အညဿ၊ တပ္ပါးသော။ ယဿ ကဿစိ ဝါ၊ အမှတ်မရှိသော သူအား လည်း။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သစေ ဝဒတိ၊ ဆိုအံ့။ တေသံ၊ ထိုသူတို့၏။ သန္တကံ၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ သံဃဿေဝ၊ သံဃာ၏သာလျှင်။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝါ၊ တဲ့သံ၊ ထိုသူတို့အား။ သာမိ၊ အစိုးပိုင်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ သံ-ဃဿေဝ၊ သံဃာအားသာလျှင်။ သာမိ၊ အစိုးပိုင်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ပဉ္စန္နံ၊ ငါးဦးကုန်သော။ သဟဓမ္မိကာနံ၊ သီတင်း

သုံးဖော်တို့၏။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာသည်။ အစ္စယဒါနံ၊ သေလွန်သဖြင့် ပေးခြင်းသည်။ ဝါ၊ သေလွန်မှ ပေးခြင်းသည်။ ဝါ၊ သေလွန်သောအခါ၌ ပေးခြင်းသည်။ နရုဟတိ၊ မငရောက်။ ပန၊ အထူးကိုပြဆို ဦးအံ့။ ဝါ၊ မငရောက်သည်မှတပါး ရောက်သည်ကို ဆိုဦးအံ့။ ဂိဟိနံ၊ လူတို့၏။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာသည်။ အစ္စယဒါနံ၊ သည်။ ရုဟတိ၊ ရောက်၏။

ထို့ကြောင့် သီတင်းသုံးဖော် ငါးဦးတို့ပစ္စည်းကို မသေမီကာလ၌ ငါသေလွန်သောအခါ၌ ဤကျောင်းသည် ဤပစ္စည်းသည် သင့်အား ဖြစ်စေဟု ဆို၍လည်းကောင်း၊ သင်ယူရစ်တော့ဟု ဆို၍လည်းကောင်း၊ သင့်အား ပေး၏ဟု ဆို၍လည်းကောင်း ပေးအပ်ခဲ့သော ပစ္စည်းသည် ရဟန်းရှင်လူ ဘယ်သူမျှ ပုဂ္ဂလိကဥစ္စာအဖြစ်ဖြင့် မပိုင်မဆိုင်၊ သံဃာ့ဥစ္စာ သံဃာသာစိုးပိုင်သည်။ လူတို့၏ပစ္စည်းကို မသေမီကာလ၌ ငါသေလွန်သော အခါ၌ ဤပစ္စည်းသည် သင့်အား ဖြစ်စေဟု ဆို၍လည်းကောင်း၊ သင်ယူရစ်တော့ဟု ဆို၍လည်းကောင်း၊ သင့်အား ပေး၏ဟု ဆို၍လည်းကောင်း ပေးအပ်ခဲ့မူ ရဟန်းရှင်လူ ဘယ်သူမဆို ပုဂ္ဂလိကဥစ္စာပိုင်အဖြစ်ဖြင့် ရထိုက်ပိုင်ထိုက်သည်ဟုမှတ်။

ထိုအဋ္ဌကထာ၌ "မယ္ဟံ ပရိက္ခာရော ဥပစ္ဆိဇ္ဇတီတိ ဟောတု။ လ။ အညဿ ဝါ ယဿ ကဿစိ ဟောတု" ဟူသော ပေးခြင်းသည် ဒုဒိန္နဖြစ်၍သာ အစ္စယဒါန အရာ၌ မရထိုက်သည်။ သုဒိန္နဖြစ်အောင်ပေးမှ ရထိုက်သည်ဟု ဆိုခဲ့ငြားအံ့၊ ထိုသို့မဆိုအပ်။ ပဌမ ကထိနသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်၌ ပြဆိုခဲ့ပြီးသော သုဒိန္နဒါန၊ သုဒိန္နသဂ္ဂဟိတဒါန၊ ဒုဒ္ဒိန္နဒုဂ္ဂဟိတဒါန၊သု ဂ္ဂဟိဘဒါန အပြားတို့ကို ပစ္စက္ခဘဝသဇီဝဒါနဋ္ဌာသာ ရအပ်သည်။ တမလုန်ဘဝ သေမှပေးသော အစ္စယဒါန၌ မရအပ်ဟု ပြတော်မူခြင်းငှါ" နဟိ ပဉ္စန္နံ သဟဓမ္မိကာနံ အစ္စယဒါနံ ရုဟတိ၊ ဂိဟိနံ ပန ရုဟတိ" ဟူသောပါဠိကို မိန့်ဆိုတော်မူသည်။

အကယ်၍ အစ္စယဒါနအရာ၌ ဒုဒိန္နဖြစ်၍သာ မရထိုက်သည်၊ သုဒိန္န ဖြစ်အောင်ပေးမှ ရထိုက်သည်ဖြစ်ခဲ့အံ့၊ ပဌမကထိနသိက္ခာပုဒ်၌ ပစ္စက္ခဘဝ သဇီဝဒါနပေးယူရာ၌ သုဒိန္နပေးခြင်း, ဒုဒိန္နပေးခြင်းကိုပြဆိုပြီး၍

ဤစဉ်ဝါအဌကထာ ဘိက္ခုနီခန္ဓကအဖွင့်မှာ အစ္စယဒါနကို ပြဆိုခြင်းသည် အကျိုးငရုံ နိရယထ္ထကသာ ဖြစ်လေရာ၏။ ထို့ကြောင့် ပဌမကထိန သိက္ခာပုဒ်၌ ပြဆိုအပ်သော သုဒိန္နဒါန၊ သုဒိန္နသုဂ္ဂဟီတဒါန၊ ဒုဒိန္နဒါန၊ သုဂ္ဂဟီတဒါနတို့မှ တပါးသော အစ္စယဒါနကို ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍ ''နဟိ ပဥ္စန္နံ သဟဓမ္မိကာနံ အစ္စယဒါနံ ရုဟတိ၊ ဂိဟီနံ ပန ရုဟတိ'' ဟူသောစကားကို ဖွင့်ဆိုတော်မူသည်။

ထို့ကြောင့် အစ္စယဒါနမှာ သုဒိန္နဖြစ်သော်လည်း သေသည့်အခြားမဲ့ကာလမှ ပေးသည် မည်သောကြောင့် သီတင်းသုံးဖော် ငါးဦးတို့၏ ပစ္စည်းကို မရထိုက်ဟူမူတ်။ ထိုသို့ သုဒိန္နဖြစ်သော်လည်း အစ္စယဒါန ဖြစ်၍ မရအပ်သော် ''မယံ့ ပရိက္ခာရော ဥပဇ္ဈာယဿ ဟောတု။ ပ။ အညဿ ဝါ ယဿ ကဿစိ ဟောတု'' ဟု မဆိုမူ၍ ''ဣဒံ တုယ့ံ ဒေမိ ဒဒါမိ ဒဇ္ဇာမိ'' စသည်ဖြင့် ဆိုခဲ့ပြီးလျှင် ''နဟိ ပဥ္စန္နံ သဟဓမ္မိကာနံ'' စသော အစ္စယဒါနကို ဆိုသင့်သည်ဖြစ်လျက် ထိုသို့မဆိုပဲ ''မယံ့ ပရိက္ခာရော ဥပဇ္ဈာယဿ ဟောတု'' စသည်ကို ပြဆို၍ ''နဟိ ပဥ္စန္နံ သဟဓမ္မိကာနံ'' စသော စကားကိုဆိုသောကြောင့် အစ္စယဒါနဖြစ်သော်လည်း ''မမစ္စယေန ဣဒံ တုယ့ံ ဒေမိ'' ဟု ဆိုခဲ့ပေးမူ ရထိုက်သည်ဟု ဆိုကြားအံ့၊ ထိုသို့လည်း မဆိုအပ်၊ ပဌမကထိနသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၌ ပြဆိုအပ်သော ''ဣဒံ တုယ့ံ ဒေမိ, ဒဒါမိ, ဒဇ္ဇာမိ'' အစရှိသော သုဒိန္နဒါနမှ တပါးသော စဉ်ဝါပါဠိတော် ဘိက္ခုနီခန္ဓက၌ဟောတော်မူသော သုဒိန္နဒါနပေးခြင်းဖြင့် ပေးသော်လည်း အစ္စယဒါနဖြစ်၍ မရထိုက်သည်ကို ပြတော်မူလို၍ ''မယံ့ ပရိက္ခာရော ဥပဇ္ဈာယဿ ဟောတု'' စသည်ဖြင့် ပြဆို၍ ''နဟိ ပဥ္စန္နံ သဟဓမ္မိကာနံ ရုဟတိ'' စသောစကားကို ပြဆိုတော်မူသည်။

စဉ်ဝါပါဠိတော် ဘိက္ခုနီခန္ဓက၌ ဟောတော်မူသည်ကို ပြဆိုအံ့-

> တေန ခေါ ပန သမယေန အညတရာ ဘိက္ခုနီ ကာလံကရောန္တီ ဧဝမာဟ ''မမစ္စယေန မယံ့ ပရိက္ခာရော သံဃဿ ဟောတူ'' တိ။ တတ္ထ ဘိက္ခူ။ စ ဘိက္ခုနိယော စ ဝဒန္တိ၊

အမ္မာကံ ဟောတိ၊ အမ္မာကံ ဟောတိ"တိ။ ဘဂဝတော ဧတမတ္ထံ အာရောစေသုံ။ ဘိက္ခုနီ စေ ဘိက္ခဝေ ကာလံ ကရောန္တီ ဧဝံ ဝဒေယျ "မမစ္ဆယေန မယ္ဟံ ပရိက္ခာရော သံဃသ္သ ဟောတူ" တိ၊ အနိဿရော တတ္ထ ဘိက္ခုသံဃော၊ ဘိက္ခုနိသံဃသ္သေဝေတံ။ သိက္ခမာနာ စေ ဘိက္ခဝေ။ ပ။ သာမဏေရီ စေ ဘိက္ခဝေ ကာလံ ကရောန္တီ ဧဝံ ဝဒေယျ "မမစ္ဆယေန မယ္ဟံ ပရိက္ခာရော သံဃသ္သ ဟောတူ" တိ၊ အနိဿရော တတ္ထ ဘိက္ခုသံဃော၊ ဘိက္ခုနိသံဃသ္သေဝေတံ။ ဘိက္ခု စေ ဘိက္ခဝေ ကာလံ ကရောန္တော ဧဝံ ဝဒေယျ "မမစ္ဆယေန မယ္ဟံ ပရိက္ခာရော သံဃသ္သ ဟောတူ" တိ၊ အနိဿရော တတ္ထ ဘိက္ခုနိသံဃော၊ ဘိက္ခုသံဃသ္သေဝေတံ။ သာမဏေရော စေ ဘိက္ခဝေ။ ပ။ ဥပါသကော စေ ဘိက္ခဝေ။ ပ။ ဥပါသိကာ စေ ဘိက္ခဝေ။ ပ။ အညော စေ ဘိက္ခဝေ ကောစိ ကာလံ ကရောန္တော ဧဝံ ဝဒေယျ "မမ္စယေန မယ္ဟံ ပရိက္ခာရော သံဃသ္သ ဟောဘူ" တိ၊ အနိဿရော တတ္ထ ဘိက္ခုနိသံဃော၊ ဘိက္ခုသံဃသ္သေဝေတန္တိ - ဟု ဟောတော်မူသည်။

ထိုပါဠိတော်၌ ဒေသေတဗ္ဗဝတ္ထုအားလျော်စွာ ဒေသက ဖြစ်တော်မူသော ဘုရားသည် ဒေသနာဓမ္မဖြစ်သော "မမစ္ဆယေန မယ္ဟံ ပရိက္ခာရော သံဃသ္သ ဟောတူဘိ" ဟူ၍ ဟောတော်မူသည်။ "မယ္ဟံ ပရိက္ခာရော သံဃသ္သ ဟောတု" ဟု ပစ္စက္ခဘဝသဒိသအခါ၌ ပေးလှူရာ သုဒိန္နဖြစ်သော်လည်း မမစ္ဆယေန ဖြင့် တမလွန်ဘဝ အသက်သေလွန်မှ ပေးရ၍သာ မရောက်သည်ဟုမှတ်။

ထို့ကြောင့် ပါရာဇိကဏ်ပါဠိဘော် ရူပိယသိက္ခာပုဒ်၏ ပုဒဘာဇနီ၌-

ဥပနိက္ခိတ္တံ ဝါ သာဒိယေယျာတိ ဣဒံ အယျဿ ဟောတူတိ ဥပနိက္ခိတ္တံ သာဒိယတိ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ဟောတိ-

ဟု ဟောတော်မူသည်။ "ဣဒံ အယျသ ဟောတု" ဟူသော ပါဠိတော်ကိုထောက်၍ "မယ္ဘံ ပရိက္ခာရော သံဃသ ဟောတု" ဟူသော ပါဠိတော်အရ သုဒိန္နဖြစ်ကြောင်းကို သိအပ်သည်။

မာတိကာအဋ္ဌကထာ၌လည်း–

ဥပနိက္ခိတ္တံ ဝါ သာဒိယေယျာတိ "ဣဒံ အယျသ ဟောတု" တိ ဧဝံ သမ္မုခါ ဝါ, "အသုကသ္မိံ နာမ ဌာနေ မမ ဟိရညသုဝဏ္ဏံ၊ တံ တုယ္ဘံ ဟောတု" တိ ဧဝံ ပရမ္မုခါ ဌိတံ ဝါ ကေဝလံ ဝါစာယ ဝါ ဟတ္ထမုဒ္ဒါယ ဝါ "တုယ္ဘ" န္တိ ဝတ္ဝာ ပရိစ္စတ္တံ ယော ကာယဝါစာဟိ အပ္ပဋိက္ခိပတ္တာ စိတ္တေန အဓိဝါသေယျ၊ အယံ "သာဒိယေယျာ" တိ ဝုစ္စတိ–

ဟု ဖွင့်တော်မူသည်။

ဤအဋ္ဌကထာ၌ "ဣဒံ အယျသ ဟောတု" ဟူ၍လည်းကောင်း၊ "တံ တုယ္ဘံ ဟောတု" ဟူ၍လည်းကောင်း ဆိုသောပါဠိကိုထောက်၍ စူဠဝါအဋ္ဌကထာ၌ "မယ္ဘံ ပရိက္ခာရော ဥပဇ္ဈာယသ ဟောတု" အရ သုဒိန္နဖြစ်ကြောင်းကို သိအပ်သည်။ ထိုကြောင့် သီတင်းသုံးဖော်ငါးဦးတို့၏ ပစ္စည်းကို သေလွန်သောအခါမှ ပေးရာ သုဒိန္နဖြစ်ခဲသော်လည်း အစ္ဈယဒါနဖြစ်၍ မရထိုက် မပိုင်ထိုက်။ လူတို့၏ပစ္စည်းကို သေလွန်သော အခါမှပေးဆာ အစ္ဈယဒါနဖြစ်သော်လည်း သုဒိန္နဖြစ်၍ ရထိုက်ပိုင်ထိုက်သည်ဟု အထူးဝိသေသကို ပြတော်မူခြင်းငှါ "နာ ဟိ ပဋ္ဌံ သဟဓမ္မိကာနံ အစ္ဈယဒါနံ ရုဟတိ၊ ဂိဟီနံ ပန ရုဟတီ" ဟူသောစကားကို အဋ္ဌကထာပြတော်မူသည်ဟု သန္နိဋ္ဌာန်ကျမှတ်။

ပါတိမောက္ခုဒ္ဒတ္ထအနုဝဏ္ဏနာ၌လည်း–

ဥပနိက္ခိတ္တံ ဝါ သာဒိယေယျာတိ ဒါယကေဟိ "ဣဒံ အယျသ ဟောတု" တိ ဝတ္ဝာ ပရိစ္စတ္တဝသေန သမီပေ ဌပိတဇာတရူပရဇတံ "နယိဒံ အမှာကံ ကပ္ပတီ" တိ ကာယဝါစာဟိ အပ္ပဋိက္ခိပတ္တာ

စိတ္တေန အဓိဝါသေယျ။ ဥပနိက္ခိတ္တန္တိ ဣဒံ ဥပလက္ခဏဝသေန ဝုတ္တံ၊ ဧတေန ဟိ သမ္မုခါ ဝါ ပရမ္မုခါ ဝါ ဒါယကေဟိ ကာယဝါစာဟိ ပရိစ္စတ္တဝသေန ဒူရေ နိက္ခိတ္တံ ဇာတရူပရဇတမိဲ သင်္ဂဟိတံ—

ဟု မိန့်တော်မူသည်။

ထိုစုဠ္လဝါအဋ္ဌကထာ၌ပင် "ဂိဟီနံ ပန ရူဟတိ" ဟူသော နောက် စကားကိုထောက်၍ "မယ္ဟံ ပရိက္ခာရော ဥပဋ္ဌာယဿ ဟောတု" အစရှိသည်ဖြင့် ဆိုသော စကားအရ သုဒိန္နဖြစ်ကြောင်းကို သိအပ်သည်။ ထို့ကြောင့် ခုဒ္ဒသိက္ခာဋီကာသစ်၌—

အစ္စယေ ဒါနန္တိ "မမစ္စယေန မယ္ဟံ သန္တကံ ဥပဋ္ဌာယဿ ဟောတူ" တိ အာဒိနာ ဧဝံ အတ္ထနော အပဂမနေ ဒါနံ—

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

အစ္စယေ ဒါနန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ မမစ္စယေန၊ ငါသေလွန်သော အခါ၌။ မယ္ဟံ၊ ငါ၏။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာသည်။ ဥပဋ္ဌာယဿ၊ အား။ ဟောတု၊ စေ။ ဣတိ အာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ အတ္ထနော၊ မိမိ၏။ အပဂမနေ၊ သေလွန်သောအခါ၌။ ဒါနံ၊ ပေးခြင်းတည်း။

ဣမိနာ ဘေသဇ္ဇံ စေတာပေဿာမိ၊ ဣဒံ မာတုယာ ဒဿာမိတိ ဌပေန္တေန အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ။ ဣဒံ ဘေသဇ္ဇဿ ဟောတု၊ မာတုယာ ဟောတူတိ ဝိဿဇ္ဇိဘာဝေ သကသန္တကဘာဝတော မောစိတ အဓိဋ္ဌာနကိစ္စံ နတ္ထိတိ အဓိပ္ပါယော—

ဟု လာသော သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ, ဝိနယဝိနိစ္ဆယဋီကာ ပဌမကထိန သိက္ခာပုဒ်အဖွင့်ကိုထောက်၍ "မယ္ဟံ ပရိက္ခာရော ဥပဋ္ဌာယဿ ဟောတူ" အစရှိသော အဋ္ဌကထာစကား၌ သုဒိန္နဖြစ်ကြောင်းကို သိအပ်သည်။

ဣမိနာ၊ ဤအဝတ်ဖြင့်။ ဘေသဇ္ဇံ၊ ဆေးကို။ စေတာပေဿာမိ၊ ဝယ်ယူအံ့။ ဣဒံ၊ ဤအဝတ်ကို။ မာတုယာ၊ အမိအား။ ဒဿာမိ၊ ပေးအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဌပေန္တေန၊ ထားသဖြင့်။ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊ အဓိဋ္ဌာန်

တင်အပ်၏။ ဣဒံ၊ ဤအဝတ်သည်။ ဘေသဇ္ဇဿ၊ ဆေးအား။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ မာတုယာ၊ အမိအား။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိဿဇ္ဇိတ္ဝာ၊ စွန့်၍။ သကသန္တကဘာဝတော၊ မိမိဥစ္စာအဖြစ်မှု။ မောစိတေ၊ လွတ်သည်ရှိသော်။ အဓိဋ္ဌာနကိစ္စံ၊ အဓိဋ္ဌာန်တင်ရန်ကိစ္စသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ပင်လျှင်။ အဓိပ္ပါယော၊ အလိုတော်တည်း။

ဝိနယဝိနိစ္ဆယဋီကာ၌လည်း-

အစ္စယေတိ ကာလကိရိယာယ။ ဒါနန္တိ မယိ ကာလင်္ကတေ ဣမံ ပရိက္ခာရံ တုယ္ဟံ ဟောတု၊ တဝ သန္တကံ ကရောဟီတိအာဒိနာ ပရိစ္စဇနံ-

ဟု ဆိုတော်မူ၏။ ထိုဋီကာ၌ "အစ္စယေ ဒါနန္တိ ကာလင်္ကတေ ပရိစ္စဇနံ" ဟု ဖွင့်လိုရင်းတည်း။

ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာ၌-

တသ္မာ "သော ဇီဝမာနောယေဝ သဗ္ဗံ အတ္တနော ပရိက္ခာရံ နိဿဇ္ဇိတ္ဝာ ဏာသစိ အဒါသိ၊ ကောစိ ဝါ ဝိဿာသံ အဂ္ဂဟေသိ။ ယဿ ဒိန္နံ၊ ယေန စ ဂဟိတံ၊ တဿေဝ ဟောတီ" တိ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တတ္တာ ဝိညာယတိ၊

ဧဝံ ပန ဝိဿဇ္ဇေတ္ဝာ အဒိန္နံ "မမစ္စယေန အသုကဿ ဟောတု" တိ ဒါနံ အစ္စယဒါနတ္တာ နာ ဂုဟ္ယတိ-

ဟု ဆိုတော်မူ၏၊ ထိုဋီကာ၌ "ဧဝံ ပန ဝိဿဇ္ဇေတ္ဝာ အဒိန္နံ မမစ္စယေန အသုကဿ ဟောတုတိ ဒါနံ" ဟူသောပါဠိဖြင့် သဇီဝဒါန၌ လူစဉ် အခါ စွန့်လွှတ်၍ အပိုင်လူအပ်လူနိုင်သကဲ့သို့ သဇီဝရှိစဉ်၌ မလူအပ်မလူနိုင်သော အစ္စယဒါနဖြစ်သောကြောင့် "မမစ္စယေန အသုကဿ ဟောတု" ဟူသော ဒါနသည် မရောက်ဟု ပြတော်မူသည်။

ဋ္ဌီကာပါဠ်၌-"ဓေန္တိ ယထာ ဝုတ္တသဇ်ဓကာ ဝိဿဇ္ဇေတ္ဝာ ဒိန္နံ ဝိယ ဓေံ တထာ ဝိဿဇ္ဇေတ္ဝာ အဒိန္နံ အဒါတဗ္ဗံ ဒါတုံ အသမတ္ထံ မဇ်ေစ့ယေန ဣဒံ အသုကဿ ဟောတူတိ ဒါနံ န ရုဟတိ အစ္ဆယဒါနတ္တာတိ ယောဇနာ" ဤသို့ယောဇနာလေ။

ပဏ္ဍိတဓဇသီရိပဝရမဟာဓမ္မရာဇာဓိရာဇဂုရု အမည်ရှိသော မိုင်းခိုင်း ဆရာတော်ရေးသော တိပိဋကဝိနိစ္ဆယကျမ်းဋ္ဌီလည်း-

ပဋိရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ ပဌမကထိနသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၌ "တဝ သန္တကံ ဟောတု"ဟူသောပေးခြင်း၌ ဝတ္ထုပဋိဂ္ဂါဟက, ကြိယာ ဟဋိဂ္ဂါဟက လက္ခဏာမရှိသော အကာရကသမ္ဗန္ဓဆင့်ဝိဘတ်ဖြင့် "တဝ သန္တကံ ဟောတု"ဟူသော ပေးခြင်းကိုသာ ဒုဒိန်းဖြစ်၍ အပေး မမြောက်ကြောင်းနှင့် အဋ္ဌကထာ မြစ်တား၊တော်မူ၍ ဝတ္ထုပဋိဂ္ဂါဟက, ကြိယာဟဋိဂ္ဂါဟကလက္ခဏာရှိသော သမ္ဗန္ဓဒါနကာရက စတုတ္ထီဝိဘတ္တန္တအား၊ဖြင့် "ဣဒံ သန္တကံ တဝ ဟောတု"ဟူသော ပေးခြင်းကိုမူကား သုဒိန်းအဖြစ်၌ အဋ္ဌကထာဆရာ ခွင့်ပြုတော်မူသည်-

ဟု မိန့်ဆိုဆုံးဖြတ်တော်မူသည်။

ဤသို့ ပြဆိုအပ်သော ပါဠိ, အဋ္ဌကထာ, ဋ္ဌီကာ, ဂန္ထန္တရတို့ကို ထောက်၍ အစ္ဆယဒါနဖြစ်မှု သေလွန်မှု ပေးအပ်သည်မည်သောကြောင့် အပေးမြောက်သည်ဟူ၍ မရှိ၊ သံသိက (သံဃဉ္ဇစ္စာ)သာ ဖြစ်သည်ဟု သန္နိဋ္ဌာန်ကျမှတ်။

စူဠဝါအဋ္ဌကထာနိသယဋ္ဌကား-ဤအစ္ဆယဒါနကို အနက်ဆို၍ ဝတ္ထုမာန်ဝိဘတ်ဖြင့် "ဒမ်မိ, ဒဇ္ဇေမိ, သြဏောဇေမိ"ဟု စွန့်သော် အပျက်ပေးသော်ကား ရ၏ဟူသတည်းဟု မှာတော်မူသည်။ ထိုစကားကို ပြဆိုအပ်ခဲ့သော ပါဠိ, အဋ္ဌကထာ, ဋ္ဌီကာ, ဂန္ထန္တရတို့နှင့် မညီသောကြောင့် မမှတ်ယူသင့်။

ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာဌ်လည်း–

ဂိဟိနံ ပနာတိ ဣဒံ နု သမ္ဗဒါနဝစနံ၊ အထ ခေါ သာမိ-ဝစနမေဝါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တေန ဂိဟိနံ ပန သန္တကံ အစ္ဆယဒါနံ ရုဟတီတိ သမ္ဗန္ဓော–

ဟု ဆိုတော်မူ၏။ ခုဒ္ဒသိက္ခာဋီကာဟောင်းဌ်လည်း–

ဂိဟိနံ ပန ရုဟတီတိ ဂိဟိနံ ပန အစ္ဆယဒါနံ ဧဝံ သဗ္ဗေသံ ရုဟတီတိ စုတ္တံ ဟောတိ–

ဟု ဆိုတော်မူသည်။ ဤအစ္ဆယဒါနကို ဝဇိရ, သာရတ္ထ, ဝိမတိတ္ထိဌ် မဖွင့်မဆိုကြကုန်။

၁၄၉။ ဂရုဘဏ်ပစ္စည်းမျှား

မေး။ ။ဂရုဘဏ်ပစ္စည်းအရ အဘယ်မျှအပြားရှိပ့ါသနည်း။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ–

ရာသိဝသေန ဟိ ပဉ္စ ဂရုဘဏ္ဍာနိ ဝုတ္တာနိ၊ တတ္ထ အာရာမော အာရာမဝတ္ထူတိ ဧကံ၊ ဝိဟာရော ဝိဟာရဝတ္ထူတိ ဒုတိယံ၊ မဉ္စော ပီဌံ ဘိသိ ဗိမ္ဗောဟနန္တိ တတိယံ၊ လောဟ-ကုမ္ဘီ လောတဘာဏကံ လောဟဝါရကော လောဟကဋာဟံ ဝါသိ ပရသု ကုဋ္ဌာရီ ကုဒါလော နံခါဒနန္တိ စတုတ္ထံ၊ ဝလ္လိ ဝေဋ္ဌေ မုဉ္ဇံ ပဗ္ဗဇံ တိဏံ မတ္တိကာ ဒါရုဘဏ္ဍံ မတ္တိကာဘဏ္ဍန္တိ ပဉ္စမံ(ကဒ်ါ)။

ပဉ္စ ဂရုဘဏ္ဍာနိတိ ရာဆိုဝသေန ပဉ္စ ဂရုဘဏ္ဍာနိ၊ သရူပဝသေန ဧကာနိ ဗဟူနိ ဟောန္တိ(ကဒ်ါဋီကာသစ်)။

ပဉ္စိမာနိတိ ရာသိဝသေန ပဉ္စကောဋ္ဌာသာနိ၊ သရူပဝသေန ပန ပဉ္စဝိသတိဝိဓာနိ(ဂုန္နဋ္ဌဒီပနီ)။

တော ပဋ္ဌ၊ အစုအားဖြင့်ငါးပါး, သရုပ်အားဖြင့် ၂၅-ပါး) အစိတ်အားဖြင့် များစွာကုန်သော ဂရုဘော်တို့သည် (ခုဒ္ဒသိက္ခာနိသယ)။

ထိုသို့လာသော အဌကထာ, ဋီကာ, ဒီပနီ, နိဿယတို့ကို ထောက်၍ ဂရုဘော်တို့ကို အစုအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အစိတ်အားဖြင့်လည်းကောင်း ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ၍ မူတ်လေ။

(၁) အာရုမ်, အာရုမ်ရာ ဤနှစ်ပါးမှာ ပထမအစု၊

(၂) ကျောင်း, ကျောင်းရာ ဤနှစ်ပါးမှာ ဒုတိယအစု၊

(၃) ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်, ဘုံလျှို, အုံး ဤလေးပါးမှာ တတိယအစု၊

(၄) ကြေးအိုး, ကြေးအိုးစရည်း, ကြေးဆင်တဲ, ကြေးဖျဉ်းအိုး, ပဲခွပ်, ပေါက်ဆိန်, ဓားမ, ပေါက်တူး, ဆောက် ဤကိုးပါးမှာ စတုတ္ထအစု၊

(၅) နွယ်, ဝါး, ဖြူဆံမြက်, မြိတ်မြက်, မြက်, မြေညက်, သစ်ဘက်မှာ, မြေဘက်မှာ ဤရှစ်ပါးမှာ ပဉ္စမအစု–

ဤသို့အစုအားဖြင့် ၅-မျိုးဖြစ်ကုန်၏။

(၁) ပထမအစု ၂-မျိုး၊

(၂) ဒုတိယအစုံ ၂-မျိုး

(၃) တတိယအစု ၄-မျိုး၊

(၄) စတုတ္ထအစု ၉-မျိုး၊

(၅) ပဉ္စမအစု ဂ-မျိုး–

တို့ကိုးပါင်းလျှင် သရုပ်အားဖြင့် ၂၅-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။

အစိတ်အားဖြင့် များစ္စာယူရာ၌ ပကိဏ္ဏကဲသင်္ဘာဂါထာ၌လာသော ဂရုဘဏ်ခြောက်ပါးအရဖြင့် ပြဆိုအံ့။ ထိုပကိဏ္ဏကသင်္ဘာဂါထာ၌ကား-

(၁) သံဃေ ဒိန္နဂရုဘဏ္ဍံ၊ ရဂ်္ဂိတဂရုဘဏ္ဍကံ့။
အတ္တလဒ္ဓမို့ သံဃိကံ၊ ဂိဟီဝိကဋ္ဌနီဟာရံ။
ပါဒဂဏ္ဌာတိရေကဉ္စ၊ ပါဃာဒပရိဘောဂိကံ။

(၂) တတ္ထ မဉ္စာဒိကံ အာဒိ၊ ကမ္မာရဉ္ဇပကရဏံ။
သုတ္တာဒိရဇ္ဇုယောတ္တဉ္စ၊ သမ္ဗဂမဉ္ဇူသာဒိ စ။
(၃) ကဋ္ဌသာရာဒိ အင်္ဂါရ-ကဋ္ဌာဟာအာဒိကမို့ စ။
ရဂ်္ဂိတံ ဝလ္လိဝေဋ္ဌာဒိ၊ ဓူမနေတ္ထာဒိ သံဃိကံ။
(၄) ဝိကဋ္ဌံ သံဃဒိန္နမို့၊ ကံသာလောဟာဒိဘာဇနံ။
ပါဒံ တေလဘာဇနာဒိ၊ သောဝဏ္ဏာဒိ ပရိဘောဂိကံ-

ဟူ၍ လာကုန်၏။

အနက်ကား-သံဃေ ဒိန္နဂရုဘဏ္ဍံ၊ သံဃာကိုလှူမှု ဂရုဘဏ်ဖြစ်သော ဘဏ္ဍာလည်းကောင်း။ ရဂ်္ဂိတဂရုဘဏ္ဍကံ့၊ သံဃာစောင့်ရှောက်မှု ဂရုဘဏ်ဖြစ်သောဘဏ္ဍာလည်းကောင်း။ အတ္တလဒ္ဓမို့ သံဃိကံ၊ မိမိရသော်လည်း သံဃာအသုံးအဆောင်ဖြင့်သာ ရအပ်သော ဂရုဘဏ်မည်သော ဘဏ္ဍာလည်းကောင်း။ ဂိဟီဝိကဋ္ဌနီဟာရံ၊ လူဥစ္စာအမှတ်ဖြင့် သုံးဆောင်အပ်သော ဘဏ္ဍာလည်းကောင်း။ ပါဒဂဏ္ဌာတိရေကဉ္စ၊ မဂဓရာဇ်ငါးကွမ်းစား၀င်သည်ထက် လွန်မှု ဂရုဘဏ်ဖြစ်သော ဘဏ္ဍာလည်းကောင်း။ ပါဃာဒပရိဘောဂိကံ၊ ဂိဟီဝိကဋ္ဌမအပ်သော ပြာသာဒ်အသုံးအဆောင်မှုရအပ်သော ဘဏ္ဍာလည်းကောင်း။ ဤတိ၊ ဤသို့။ ဂရုဘဏ္ဍံ၊ ဂရုဘဏ္ဍာသည်။ ဆဗ္ဗိဓံ၊ ၆။

တတ္ထ၊ တွင်။ မဉ္စာဒိကံ၊ ညောင်စောင်းစသည်လည်းကောင်း။ ကမ္မာရဉ္ဇပကရဏံ၊ ပန်းပဲ, ပန်းတဉ်း, ပန်းထိမ်, ကျူထရံ, ရဲထွင်း, သပိတ်ဖာသမား, သလဲဖြတ်သည်, ရွှေသမား, သားရေနယ်သမား, အပ်လျှိသမားတို့၏ ပေ တူ ညှပ် ခါန်စသော အဆောက်အဦလည်းကောင်း။

သုတ္တာဒိရဇ္ဇုယောတ္တဉ္စ၊ ချည်စသည်ဖြင့်ပြုသော ကြိုးလွန် စသည်လည်း ကောင်း။ သမုဂ္ဂမဉ္ဆုသာဒိ စ၊ ပန်းတောင်း, ပုဋာ, ပအုပ်ဟူသော သမုဂ္ဂ၊ တံတင်း, သေတ္တာ, ဖာဟူသော မဉ္ဆုသာစသည်လည်းကောင်း။ ကဋသာရာဒို၊ ဖျာသင်ဖြူး မြေအောင်း အကပ်ိယသားရေ စသည်လည်း ကောင်း။အင်္ဂါရကဋ္ဌာဟာအာဒိကမ်ိ စ၊မီးမယ်ဖျူးစသည်လည်းကောင်း။ အာဒိ၊ အစဖြစ်သော သံဃေဒိန္နဂရုဘဏ်မည်၏။

ဤဝတ္ထုဒ္ဒ် "သံဃေ ဒိန္နံ ဂရုဘဏ္ဍံ" ဟူ၍ လာသောကြောင့် သံဃေ ဒိန္နဂရုဘဏ်ဟူသည် ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလှူမှု လဟုဘဏ်ဖြစ်၏။ ဝတ္ထိစသည်၌လည်း သံဃေဒိန္နံဟုလာသော်လည်း ရက္ခိတဂေါပိတဖြစ်မှု ဂရုဘဏ် ဖြစ်သောကြောင့် ထိုဝတ္ထိစသည်တို့သည် ရက္ခိတဂရုဘဏ်မည်၏။

ဝတ္ထိဓဝဋဒါဒိ၊ နှယ်ဝါးစသည်းသည်။ ရက္ခိတံ၊ ရက္ခိတရုဘဏ်ာည်၏။ ဓုမနေတ္တာဒိ၊ အခိုးပေါက်ကြက်အပ်သော သံကွန်ပေါက်စသည်သည်။ သံဃိက်ံ၊ မိမိရသော်လည်း သံဃိကသာအပ်သော ဂရုဘဏ်မည်၏။

ဓုမနေတ္တဖာလဒီပရုက္ခဒီပကပလ္လ။ ပ။ အတ္တနာ လဒ္ဓါနိုပိ ပရိဟရိတ္ဝာ ပုဂ္ဂလိကပရိဘောဂေန နာ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာနိ၊ သံဃိကပရိဘောဂေန ဝါ ဂိဟိဝိကဋ္ဌာနိ ဝါ ဝဋ္ဋန္တိ။ တိပုဘဏ္ဍေပိ ဧသေဝ နယော။ ဤအဋ္ဌကထာကိုရည်၍ အတ္တလဒ္ဓမ်ိသံဃိကဂရုဘဏ် ဆိုသည်။ ဤဓုမနေတ္တကို "အခိုးသောက်စရာပန်းတူ" ဟု သမ္မန်ကြသည်ကား အဆုမဟုတ်။ ဓုမနေတ္တ = အခိုးထွက်စရာ သံကွန်ရက်ပေါက်၊ ဖာလ = သံပြတင်းပေါက်၊ ဤသို့ သမ္မန်မှ အရေွှင့်လျော်ညီသည်။

သံဃဲဒိန္နမ်ိ၊ သံဃာကိုလှူသော်လည်း သွားရာမဆောင်အပ်၊ လူ့ဥစ္စာအမှုတ်သာအပ်သော၊ ကံသလော်ဟာဒိဘာဇနံ၊ ကြေးဖြူခွက်စသည်သည်။ ဝိကဋ္ဌံ၊ ဂိဟိဝိကဋ္ဌနီဟာရဂရုဘဏ်မည်၏။

ကံသလောဟဘာဇနဝိကတိ သံဃိကပရိဘောဂေန ဝါ ဂိဟိဝိကဋ္ဌာ ဝါ ဝဋ္ဋတိ၊ ပုဂ္ဂလိကပရိဘောဂေန နာ ဝဋ္ဋတ်ိ။ ကံသလောဟာဒိဘာဇနံ

သံဃဿ ဒိန္နမ္ပိ ပါရိဟာရိယံ နာ ဝဋ္ဋတိ၊ ဂိဟိဝိကဋ္ဌနိဟာရေနေဝ ပရိ-ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗန္တိ မဟာပစ္စရိယံ စုတ္တံ။ ဤအဋ္ဌကထာကိုရည်၍ သံဃဒိန္နမ္ပိ ဂိဟိဝိကဋ္ဌဂရုဘက်ဆိုသည်။

တေလဘာဇနာဒိ၊ ဆီအိုးစသည်သည်။ ပါဒံ၊ ပါဒဂဏ္ဌာတိရေက ဂရုဘက်မည်၏။

ဃဋ္ဋကော ပန လေလဘာဇနံ ဝါ ပါဒဂဏ္ဌနကတော အတိရေက-မေဝ ဂရုဘဏ္ဍံ။ (ဃဋ္ဋကော၊ ကြာသွတ်မြူတာဟု သမ္မန်)

ပါဒဂဏ္ဌနကတော အနတိရိတ္တံ အာမလကတုမ္ဗံ အာမလကဃဋ္ဋော လာဗုကတုမ္ဗံ လာဗုဃဋ္ဋော ဝိသာဏကရတုမ္ဗန္တိ သဗ္ဗမေဝေတံ ဘာဇနီယံ၊ တတော မဟန္တတရံ ဂရုဘဏ္ဍံ-ဤသို့စသည်ဖြင့်လာသော အဋ္ဌကထာကို ရည်၍ ပါဒါတိရေကဂရုဘက်ဟူသည်။

သောဝဏ္ဏာဒိ၊ ရွှေခွက်စသည်သည်။ ပရိဘောဂိကံ၊ သေနာသနပရိ-ဘောဂဂရုဘက်မည်၏။

သုဝဏ္ဏရဇတဟာရကုဋ္ဌဇာတိဖလိကဘာဇနာဒီနိ ဂိဟိဝိကဋ္ဌာနိပိ နု ဝဋ္ဋန္တိ။ ဤအဋ္ဌကထာကိုရည်၍ သေနာသနပရိဘောဂဂရုဘက် ဆိုသည်။

ထိုဂါထာ၌လာသော ဂရုဘက်သည်-

(၁) သံဃဒိန္နဂရုဘက်၊
(၂) သံဃရက္ခိတဂရုဘဏ်၊
(၃) အတ္တလဒ္ဓမ္ပိသံဃိကဂရုဘက်၊
(၄) ဂိဟိဝိကဋ္ဌနိဟာရဂရုဘက်၊
(၅) ပါဒဂဏ္ဌာတိရေကဂရုဘက်၊
(၆) ပါသာဒပရိဘောဂဂရုဘက်-

အားဖြင့် ခြောက်ပါးပြားကုန်၏။ ထိုခြောက်ပါးတို့တွင်-

(၁) သံဃဒိန္နဂရုဘဏ်ဟူသည်ကား-ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်, ဘုံလျှို, အုံး, အစရှိသော သေနာသန၊ အာရုံမ, အာရုံမဝတ္ထု၊

ဝိဟာရ, ဝိဟာရဝတ္ထု၊ ပန်းပဲ, ပန်းထိုင်း, ပန်းတိမ်, ကျူးထရုံ, ရဲထွင်း, သပိတ်ဖာသမား, သလွဲဖြတ်သည်, ရွှေသမား, ဆတ္တာသည်, အပ်လျှို သမားတို့၏ ပေ တူ ညှပ် ချိန်စသော အဆောက်အဦ ချည်, သင်ပန်း လျှော်တေ, အုန်းဆံမျှင်, သားရေတို့ဖြင့်ပြီးသော ကြိုး, လွန်၊ ပန်း တောင်း, ပူဘာ, ပအုပ်ဟူသော သမုဂ္ဂ၊ တံတင်း, သေတ္တာ, ဖာဟူသော မဋ္ဌသာစသည်၊ မီမယ်ဖျူး၊ ဖျာ၊ သင်္ဖြူး စသည်တို့တည်း။

ပကိဏ္ဏကသင်္ဂဟအဋ္ဌကထာဌီလာသော သံဃဒိန္နဂရုဘဏ်သည်—

ဇေတ္ထ စ ပုရိမေသု တီသု ရာသီသု အဂရုဘဏ္ဍံ နာမ ကိဉ္စိ နတ္ထိ၊ စတုတ္ထေ လောဟကုမ္ဘီ အမရုရသဏ္ဌာနံ လောဟဘာဏ္ဍကံ လောဟကဋာဟန္တိ ဣမာနိ တီဏိ အန္တမသော ပသတ-မတ္တဥဒကဂ္ဂဏှနကာနိပိ ဂရုဘဏ္ဍာနိ။ လောဟဝါရကော ပန ကာဋဒလောဟတမ္ဗလောဟကံသလောဟဝဋ္ဋလောဟာနံ ယေန ကေနစိ ကတော သိဟဋဒီပေ ပါဒဂ္ဂဏှနကော ဘာဇေတဗ္ဗော၊ ပါဒေါ စ နာမ မဂဓနာဠိယာ ပဋ္ဋနာဠိမတ္တံ ဂဏှာတိ၊ တတော အတိရေကံ ဂရုဘဏ္ဍံ၊ ဣမာနိ တာဝ ပါဠိယံ အာဂတာနိ လောဟဘာဇနာနိ။

ပါဠိယံ ပန အနာဂတာနိပိ ဘိက္ခါရပဋိဂ္ဂဟဥဋ္ဌုဂ်ဒဗ္ဗိကဋ္ဌ-ဆ္ဆုပါတ်တဋ္ဋကသရကသမုဂ္ဂအဂ်ါရကပလ္လင်္ကမကဋ္ဌဆ္ဆုအာဒီနိ ခုဒ္ဒ-ကာနိပိ ဂရုဘဏ္ဍာနေဝ။ ။ ခီရပါသာဏမယာနိ တဋ္ဋကသ-မကာဒီနိ ဂရုဘဏ္ဍာနိယေဝ။

ဝါသိယာဒီသု ပန ယာယ ဝါသိယာ ဒန္တကဋ္ဌဆ္ဆဒန-ဥဆ္ဆုတဆ္ဆနမတ္တတော အညံ မဟာဂဏမ္ဗံ ကာတုံ န သက္ကာ၊ အယံ ဘာဇနီယာ။ သေသာ ယေန ကေနစိ အာကာရေန ကတာ ဂရုဘဏ္ဍံ၊ ပရသု ပန အန္တမသော ဝေဇ္ဇာနံ သိရာဝေဓကောပိ ဂရုဘဏ္ဍမေဝ၊ တထာ ကုဋ္ဌာရီ။ ။ကုဒါလော ဒဏ္ဍပန္ဓနိ-ခါဒနံ ဝါ အဂရုဘဏ္ဍံ နာမ နတ္ထိ။ ။သိခရမိ နိခါဒနေနေဝ၊ သင်္ဂဟိတံ။

ကမ္မာရတဋ္ဌကာရစုဒ္ဒကာရနဋ္ဌကာရမဏိကာရပတ္ထတ္တာဗန္ဓကာနံ အဓိကရဏိမုဋ္ဌိသဏ္ဌာသတုလာဒီနိ သဗ္ဗာနိ လောဟမယာနိ ဥပကရဏာနိ သံဃေ ဒိန္နကာလတော ပဋ္ဌာယ ဂရုဘဏ္ဍာနိ။ တိပုကောဋ္ဌကသုဝဏ္ဏကာရစမ္မကာရဥပကရ ဏောသုပိ ဧသေဝ နယော။ အယံ ပန ဝိသေသော၊ တိပုဒကောဋ္ဌကဥပကရဏောသု တိပုစ္ဆေဒနကသတ္ထကံ, သုဝဏ္ဏကာရ ဥပကရဏောသု သုဝဏ္ဏစ္ဆေဒနကသတ္ထကံ, စမ္မကာရဥပကရဏောသု ကတပရိကမ္မစမ္မစ္ဆေဒနခုဒ္ဒကသတ္ထန္တိ ဣမာနိ ဘာဇနိ ယာနိ။ နှာပိတတုန္နကာရဥပကရဏောသုပိ ဌပေတွာ မဟာကတ္တရိ, မဟာသဏ္ဍာသံ မဟာပိပ္ပလိကဉ္စ သဗ္ဗံ ဝဋ္ဋတိ၊ ဣဘာဇနိ ဂရုဘဏ္ဍာနိ။

သုတ္တမကစီဝါကနာဋ္ဌကေရဟီရစမ္မမယာ ရဇ္ဇုကာ ဝါ ယောတ္တာနိ ဝါ ဝါဏော စ နာဋ္ဌကေရဟီရေ စ ဝဋ္ဋတွာ ကတာ ကေဝဋ္ဋာ ဝါ ဒ္ဝိဝဋ္ဋာ ဝါ သံဃသ္သ သန္တိကာ ဂရုဘဏ္ဍံ။ ။အဋ္ဌင်္ဂုလပဗ္ဗမောဏောပိ ရိတ္တကပေါတ္ထကော ဂရုဘဏ္ဍ မေဝ။

အပိစ သဗ္ဗာပိ ဒါရုဇဝဋ္ဋုစမ္မပါသာဏာဒိဝိကတိ ဒါရုဘဏ္ဍေန သင်္ဃဿ တတ္ထ မဉ္စပီဌဂေဟိ သင်္ဃိကာနိ အာသန္ဒိကာဒီနိ အန္တမသော စောဋ္ဌေန ဝါပလာလေဟိ ဝါပဏ္ဍေဟိ ဝါ ကတပီဌံ ဥပါဒါယ သဗ္ဗာနိ အာသနာနိ။

ဝက်ဖလကံ ဒီဃဖလကံ စိဝရဓောဝနဖလကံ ဃဋ္ဋနဖလကံ ဃဋ္ဋနမုဂ္ဂရော ဒန္တကဋ္ဌစ္ဆေဒနဂဏ္ဌိကာ ဒဏ္ဍမုဂ္ဂရော နာဝါ အမ္ဗကံ ရဇနဒောဏိ ဥဒကပဋ္ဋိစ္ဆကော ဒါဠမယော ဝါ ဒန္တမယော ဝါ ဧဝဋ္ဋုမယော ဝါ သပါဒကောပိ အပါဒကောပိ သမုဋ္ဌေါ မဉ္စုသော ပါဒဂုဏ္ဖနကတော အတိရေကပမာဏော ကရဏ္ဍော ဥဒကဒောဏိ ဥဒကကဋာဟံ ဥဋ္ဌုကော်ာ ကဋ္ဌစ္ဆုပါနိ

ယသဆုံ ပ္ဍါနိယသခ်ေါတိ ဧတေသု ယံကိဉ္စိ သံဃေ ဒိန္နံ ဂရုဘာဏ္ဍံ။

ပါဒကထလိကမဏ္ဍလံ ဒါရုမယံ ဝါ ဟောတု စောဠ-ပဏ္ဏာဒိမယံ ဝါ သပ္ပံ ဂရုဘာဏ္ဍံ။ အာဓာရကော ပတ္တပိဓာနံ တာလဝဏ္ဏံ ဗဇနံ စကောဋကံ ပစ္ဆိ ယဋ္ဌိသမ္မုဇ္ဇနိ မုဋ္ဌိသမ္မုဇ္ဇနိတာ ဧတေသုပိ ယံ ကိဉ္စိ ခုဒ္ဒကံ ဝါ မဟန္တံ ဝါ ဒါရုဧဝဠုပဏ္ဏာဒမှာ-ဒီသု ယေန ကေနစိ ကတံ ဂရုဘာဏ္ဍမေဝ။

ထမ္ဘတုလာသောပါန ဖလကာဒီသု ယံ ကိဉ္စိ ဒါရုမယံ ဝါ ပါသာဏမယံ ဝါ ဧဟသမ္ဘာရူပကံ ယော ကောစိ ကဋ္ဌသာခကော ယံ ကိဉ္စိ ဘူမဋ္ဌရုက်ံ ယံ ကိဉ္စိ အာကပ်ိယစမ်ံ၊ သပ္ပံ သံဃိကံ ဂရုဘာဏ္ဍံ။ ဧဋ္ဌကစမ်ံ ပန ပစ္စတ္ထရုက်ာဂတိကံ ဟောတိ၊ တမ်ိ ဂရုဘာဏ္ဍမေဝ။

ဥဒုက္ခလံ မုသလံ သုပ်ံ နိသဒံ နိသဒပေါတော ပါသာဏ-ဒေါကိ ပါသာဏကဋ္ဌာဟံ သပ္ပံ ကသိဘာဏ္ဍမ်ိ ဂရုဘာဏ္ဍံ၊ သပ္ပံ စက္ကယုတ္တယာနံ ဂရုဘာဏ္ဍမေဝ။ မဉ္စပီဌာနံ ပါဒါစ အဋ္ဌနိယော စ ဝါသိပရသုအာဒီနံ ဒဏ္ဍာ စာတိ ဧတေသု ယံ ကိဉ္စိ အနိဋ္ဌိတံ ဘာဇနီယံ၊ တစ္ဆိတမဋ္ဌံ ပန ဂရုဘာဏ္ဍံ ဟောတိ။

မတ္တိကာဘဏ္ဍေ သပ္ပံ မနုဿာနံ ဥပဘောဂပရိဘောဂံ ဃဋဋ်ဌရာဒိကုလာလဘာဇနံ၊ ပတ္တကဋ္ဌာဟံ အင်္ဂါရကဋ္ဌာဟံ ဓူမဒါနက်ံ ဒီပရုက်ခကော ဒီပကပလ္လိကာ စ ယနိဋ္ဌကာ ဆဒနိဋ္ဌကာ ထုပိကာတိ သပ္ပံ ဂရုဘာဏ္ဍ-

စသည်ဖြင့်လာသော မာတိကာအဋ္ဌကထာ, ဝိနယသင်္ဂဟအဋ္ဌကထာ, သေနာသနက္ခန္ဓက အဋ္ဌကထာ, ဝိနယဝိနိစ္ဆယ အဋ္ဌကထာတို့ကို ရည်၍ ဆိုတော်မူယည်ဟု မှတ်။

ထို ပကိဏ္ဏကသင်္ဂဟ အဋ္ဌကထာသည် ရည်၍ ဆိုတော်မူသော မာတိကာအဋ္ဌကထာ စသည်တို့၌ လာသော သံဃဒိန္နဂရုဘဏ်ကို အစိတ် အားဖြင့် ပြဆိုအံ့။

အာရုမ်, အာရုမ်ရာ၊ ကျောင်း, ကျောင်းရာ၊ ညောင်စောင်း၊ အင်းပျဉ်၊ ဘုံလျှို၊ ခေါင်းအုံး၊ ကြေးပုပ် ကြေးနီတို့ဖြင့် ပြုအပ်သော ကြေးအိုး၊ ကြေးပုပ် ကြေးနီတို့ဖြင့် ပြုအပ်သော ကြေးအိုးစရည်း၊ ကြေးပုပ် ကြေးဝါတို့ဖြင့် ပြုအပ်သော ကြေးအင်တဲ့၊ သောက်ရေသုံးဆောင်ရေထည့်သော အိုးငယ် (ဝါ) ကရားဟူသော ဘိုင်္ဂါရ၊ ထွေးခံ(စ၊) ပြဋ္ဌိုးဟူသော ပဋ္ဌဂုဟ၊ အရိုးတပ်သော ရေမှုတ်ဟူသော ဥဋ္ဌုက်၊ အရိုးတပ်သော ကျယ်သောအဝရှိသော ခွက် (ဝါ) ဟင်းချို ခွက်၊ ယောက်မဟူသော ဒဗ္ဗီ၊ အရိုးတပ်သော အဝတိုသော ခွက် (ဝါ) ဆွမ်းကော်ဟူသော ကဋ္ဌစ္ဆု၊ ခွက်ဟူသော ပါတိ၊ ကွမ်းရွက် ခဲဖွယ်စသည်ထည့်သောခွက် (ဝါ) ရေခွက်ဟူသော တဋ္ဋက၊ ခွက်ငယ် စသည်ထည့်သော ခွက်ကြီးဟူသော သရက၊ (ဤသရကအရာ၌ သရာဝကဟု မာတိကာဋီကာသစ်၌ ရှိသည်။ သောက်ရေခွက် စသည်ထည့်သော ခွက်ကြီးဟု ဆိုတော်မူသည်။ နိဿယ၌ သရက ခွက်ငယ်ဟု သမ္ဘန်သည်။ ဤကား စကားချပ်) ပန်းတောင်း (ဝါ) ပူတာ(ဝါ) ပအုပ်ဟူသော သမုဂ္ဂ၊ မီးမယ်ဖျူး (ဝါ) မီးအိုးခင်းဟူသော အင်္ဂါရကပလ္လ၊ မီးယူသော အိုးခင်း(ဝါ) မီးမွှေယောက်မ (ဝါ) ဇွန်းဟူသော ဓူမကဋ္ဌစ္ဆု၊ နို့ရည်အဆင်းရှိသော ကျောက်၊ (ဝါ) နှူးညံ့သော သဘောရှိသော ကျောက်ဖြင့်ပြီးသော ခွက်ငယ်ခွက်ကြီးဟူသော တဋ္ဋကသရကစသည်တို့။ တံပူဖြတ်ခြင်း ကုံခွါခြင်းအမှုထက် ကြီးသော အမှုကို ပြုခြင်းငှါစွမ်းနိုင်သော ပဲခွပ်၊ ငယ်ငယ်ကြီးကြီးသော ပုဆိန်၊ ခေါင်းမ၊ ပေါက်တူး၊ အရိုးတပ်သော ဆောက်ဟူသမျှ၊ အချွန်းတပ်သော စူး၊ ပန်းပဲ,ပန်းတဉ်း, ပန်းထိမ်, ကျူးထရံ, ရွဲထွင်းသမား, သပိတ်ဖာသမားတို့၏ ပေ, တူ,ညှပ်,ချိန်စသော အဆောက်အဦ၊ သလွဲဖြတ်သည်, ရွှေသမား, သားရေနယ်သမား, ဆတ္တာသည်, အပ်လျှိုသမားတို့၏ သလွဲဖြတ်သော ဓွှဖြတ်သော သားရေဖြတ်သော ခေါင်းငယ်ကိုထား၍ ကြီးသောခေါင်းစသည်၊ဆတ္တာသည်၊ အပ်လျှိုသမားတို့၏ကတ်ကြေးကြီး, ညှပ်ကြီး, သင်ဓုန်းကြီး၊ ချည်၊သင်ပန်းငလျှင်တော၊ အုန်းဆံမျှင် သားရေတို့ဖြင့် ပြီးသောကြိုးလွန်၊လျှင်တော အုန်းဆံမျှင်ဖြင့် ကျစ်၍ပြုအပ်သော

တသွန်းကြိုး၊ လက်ရှစ်သစ် ပမာဏရှိသော မရေးသော ပေါသစ် ဝါး သားရေ ကျောက်ဖြင့်ပြီးသော အထူးဖြစ်သော ဘက္ကာ၊ ပုဆိုး ကောက်ရိုး သစ်ရွက်တို့ဖြင့် ပြုလုပ်အပ်သော အင်းပျဉ်ညောင်စောင်း အစရှိသော သေနာသန၊ ပျဉ်ကောက်၊ ပျဉ်ရှည်၊ သက်န်းဖွပ်သောပျဉ်၊ ဆိုးပြီးသော သက်န်းကို နယ်သော ထုသော ခတ်သောပျဉ်၊ သက်န်းကို ထုသော ဆောက်ပုတ်၊ တံပူဖြတ်သောအခါ ထုသော ခဲလုံး၊ ကျောက်စည် ထိုးသော ဆောက်ပုတ်၊ သောက်ရေလှောင်သော ရေဇလား၊ ဆိုးရေ ထည့်သောကျင်း (ဝါ) အင်ပေါ၊ သက်န်းညှစ်ရေခံသောအခံ၊ဆင်စွယ် သစ်ဝါးဖြင့်ပြီးသော အခြေရှိ-မရှိသော ပန်းတောင်း ပူတာ ပအုပ် တံတင်း သေတ္တာ ဖာဟူသော သမုဂ္ဂမဉ္ဇူသာ၊ ရေလောင်းသောကျင်း၊ ရေပြည်း ရေသောက်ခွက်စသည်ထည့်သော ခွက်ကြီး (ဝါ)သောက်ရေ ခွက် ဟူသော သရာဝက၊ ခရုသင်းခွက်မှ တပါးသော ရေသောက် ခရုသင်း၊ သစ်သား ပုဆိုး သစ်ရွက်စသည်ဖြင့်ပြုသော ခြေသုတ်အဝန်း၊ သစ် ဝါး သားရေ သစ်ရွက်စသည်ဖြင့်ပြုသော သပိတ်ခြေ၊ သပိတ်ဖုံး၊ ထန်းရွက်ယပ်ဝန်း၊ လေးထောင့်ယပ်၊ ပန်းပုံတောင်း၊ ခြင်းတောင်း၊ အရိုးတပ်ဇသော တံမြက်၊ အရိုးမဘပ်သော တံမြက်၊ သစ်သားကျောက်ဖြင့် ပြုသော သည်တိုင်, ထုပ်လျောက် ,စောင်းတန်းပျဉ် အစရှိသော အလုံးစုံသော အိမ်၏အဆောက်အဦ၊ အလုံးစုံသော သစ်ပါ သင်ဖြူး၊ အလုံးစုံသော မြေအခင်း၊ အလုံးစုံသော မအပ်သောသားရေ၊ အခင်း နှင့် အလှူးတူသော သိုးရေ ဆိတ်ရေ၊ ဆုံ၊ ကျည်ပွေ့ ၊စကော၊ကျောက် ပျဉ်၊ ကျောက်သား၊ ကျောက်ကျင်း၊ ကျောက်ခွက်၊ ကျောက်ဖျဉ်း၊ လပ်,လကခတ, သားရေအဘစသော ယကကန်းသည်တို့ ဘက္ကာ၊ အလုံးစုံသော လယ်လုပ်တို့၏ ဘက္ကာ၊ အလုံးစုံသော လှည်းဘီးတပ်သောယာဉ်၊ လုပ်ရှုပြီးပြီးသော ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်တို့၏ အခြေ၊ အပေါင်၊ ပဲခွပ်, တံစည်း, ပုဆိန်တို့၏ အရိုး၊ ခပ်သိမ်းသော လူတို့၏ စားသောက်စရာ, သုံးဆောင်စရာဖြစ်သော အုံးဘုံးပုံပွက် (ဝါ) အိုးကြီး အိုးငယ်စသော အိုးထိန်းသည်တို့၏ ဘက္ကာ၊ သပိတ်ဖုတ်စရာအိုးအုံ၊ မီးကျီးထည့်စရာဖျဉ်း၊ အခိုးသောက်ဟူသော ဓူမဒါနက၊ဆီမီးခွက်တိုင်၊

ဆီမီးခွက် စီသောအုတ်၊ မိုးသောအုတ်၊ အထွတ်ဟူသော ထုပိကာ၊ ဤသို့ စသည်ဖြင့် သံဃဒိန္နဂရုဘဏ်ကို မှတ်လေ။ သံဃာဒားလှူမှု ဂရုဘဏ်ဖြစ်သောကြောင့် သံဃဒိန္နဂရုဘဏ်ဟု ဆိုသည်။ ဤကား သံဃဒိန္နဂရုဘဏ်၌ အကျဉ်းမှတ်ရန်နည်းတည်း။

(၂)။ သံဃရက္ခိတဂရုဘဏ် ဟူသည်ကား-နွယ် ဝါးစသည်တို့ တည်း။ ထိုစကားသည်-

ဝလိုအာဒီသု ဧဝတ္တဝလိုအာဒိကာ ယာ ကာစိ အစ္ဆဲ-ဗာဟုပ္ပမာဏာ ဝလို သံဃဿ ဒိန္နာ ဝါ တတ္ထဇာတကာ ဝါ ရက္ခိတဧဝါပိတာဝ ဂရုဘဏ္ဍံ။

ယော ကောစိ အဋ္ဌင်္လသူစိဒဏ္ဍကမ္မဧတ္တာပိ ဧဝဋ္ဋ သံဃဿ ဒိန္နော ဝါ တတ္ထဇာတကော ဝါ ရက္ခိတဧဝါပိ-တော ဂရုဘဏ္ဍံ။

မဠ္ဆ ပဗ္ဗဇ္ဇ အဝသေသဠ္ဆ ဆဝနတိဏံ မဋ္ဌိပ္ပမာဏမ္ပိ ဆဒနတိဏသင်္ခေပ-ဂတေသု တာလပဏ္ဏာဒီသု ယံ ကိဉ္စိ ကေပဏ္ဏမ္ပိ သံဃဿ ဒိန္နံ ဝါ တတ္ထဇာတကံ ဝါ ဗဟိအာရာမေ သံဃိကေ တိဏဝတ္ထုသ္မိံ ဇာတကံ ဝါ ရက္ခိတဧဝါပိတံ ဂရု-ဘဏ္ဍံ၊ တမ္ပိ သံဃဂမ္မေစ စေတိယဂမ္မေစ ကတေ အာတိရေကံ ပဂ္ဂလိကဂမ္မေ ဒါတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဒဖုဒဂဟာမုဏ္ဍာ ဂဟေဘ္ဘာ ဂဆ္ဆန္တာ နု ဝါရေတဗ္ဗာ။

မတ္တိကာ ပကတိမတ္တိကာ ဝါ ဟောတု ပဠဝဏ္ဏာ ဝါ သုဓာ ဝါ သဇ္ဇုရသကဂ်ဋ္ဌသိလေသာဒီသု ဝါ ယံ ကိဉ္စိ ဒုလ္ဘ-ဘဋ္ဌာနေ အာနေတ္ဝာ ဝါ'ဒိန္နံ တတ္ထဇာတကံ ဝါ ရက္ခိတ-ဧဝါပိတံ တာလပဏ္ဏမတ္တံ ဂရုဘဏ္ဍံ ဟောတိ။

ဒါရုဘဏ္ဍေ ယော ကောစိ ဧဝဋ္ဋမ္ပိ ဝုတ္တပ္ပမာဏော ဒါရုဘဏ္ဍကော သံဃဿ ဒိန္နော ဝါ တတ္ထဇာတကော ဝါ ရက္ခိတဧဝါပိတော ဂရုဘဏ္ဍံ-

စသည်ဖြင့် လာသော မာတိကာအဋ္ဌကထာ စသော အဋ္ဌကထာလေးစောင်တို့ကို ရည်သည်ဟုမှတ်။ ထိုလာသော အဋ္ဌကထာတို့၌ သံဃရက္ခိတ ဂရုဘာဏ် အစိတ်အစိတ်ကို ပြဆိုအံ့။

သံဃာအား လျှော်သည်လည်းဖြစ်သော၊ သံဃာ့အာရုံမ်၌ပေါက်ရောက်သည်လည်းဖြစ်သော သံဃာသည် စောင့်ရှောက် သိမ်းဆည်းအပ်သော အမှတ်မရှိ လက်ရုံးထက်ဝက်ပမာဏရှိသော နွယ် ကြိမ် စသည်၊ အမှတ်မရှိ အလျားလက်ရှစ်သစ် အနုံသီဟိုဠ်ကညစ်ရိုးမျှရှိသော ဝါး၊ လက်ဆုပ်ပမာဏရှိသော မြူဆံမြက်၊ ပြိတ်မြက်၊ မိုးသော မြက်ဟူသမျှ၊ ထန်းရွက်၊ ပကတိမြေ၊ ငါးပါးသော အဆင်းရှိသောမြေ၊ ပဲ့လျှက်, ကညင်စေး, စစ်စေး စသည့် အလုံးစုံသော ဘဏ္ဍာ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့် သံဃရက္ခိတ ဂရုဘာဏ်ကို အကျဉ်းမှတ်။

သံဃေ ဒိန္နံဟုလာသော်လည်း သံဃာစောင့်ရှောက်မှု ဂရုဘာဏ်ဖြစ်သောကြောင့် သံဃရက္ခိဘဂရုဘာဏ်မည်သည်။ ဤကား သံဃရက္ခိတ ဂရုဘာဏ် အကျဉ်းမှတ်ပုံတည်း။

(၃) အတ္တလဒ္ဓမို့ သံဃိကဂရုဘာဏ် ဟူသည်ကား အခိုးပေါက်၌ ကြက်သော သံကွန်ရက် စသည်တည်း။ ထိုပကိဏ္ဏကသင်္ဂဟအဋ္ဌကထာ စကား သည်–

> ဓုမနေတ္တဖာလဒီပရုက္ခဒီပကပလ္လိကညြလမ္ဗကဒီပဏ္ဏတ္ထိ ပုရိသတိရစ္ဆာနရူပကာနိ ပန အညာနိ ဝါ ဘိတ္တိစ္ဆဒနကဝါဋဒီသု ဥပနေတဗ္ဗာနိ၊ အန္တမသော လောဟခိလကံ့ ဥပါဒါယ သဗ္ဗာနိပိ လောဟဘဏ္ဍာနိ ဂရုဘဏ္ဍာနိယေဝ၊ အတ္တနာ လဒ္ဓါနိ ပရိဟရိတ္ဗာပိ ပုဂ္ဂလိကပရိဘောဂေန ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာနိ၊ သံဃိက-ပရိဘောဂေန ဝါ ဂိဟိဝိကဋ္ဌာနိ ဝါ ဝဋ္ဋန္တိ၊ တံ့ပုဘဏ္ဍေပိ ဧသေဝ နယော–

ဟု လာသော မာတိကာစသော အဋ္ဌကထာလေးစောင်ကို ရည်တော်မူသည်ဟု မှတ်။

ထိုအဋ္ဌကထာတို့၌လာသော အတ္တလဒ္ဓမို့ သံဃိကဂရုဘက် အစိတ်ကို ပြဆိုအံ့။ အခိုးပေါက်၌ ကြက်အပ်သော သံကွန်ရက်၊ သံဖြင့်ပြုအပ်သော ထယ်၊ ဝါး၊ သံပြတင်းပေါက်၊ ဆီမီးခွက်၊ ဆီမီးတိုင်၊ ဆီမီးဆွဲ၊ နံရံတံခါးတို့၌သာ ထားအပ်သော သံဖြင့်ပြီးသော မိန်းမရုပ်, ယောကျ်ားရုပ် အစရှိသော သင်္ဃံရုပ်၊ သံတံသင်းကို အယုတ်သဖြင့် အစမူ၍ အလုံးစုံသော ဝေဘန်အပ်သော အထက်၌ ပြဆိုလတ္တံ့ဖြစ်သော သံဘဏ္ဍာမှကြွင်းသော အလုံးစုံသော သံဘဏ္ဍာ၊ ဤသို့အစိတ်ကို မှတ်ရမည်။

မိမိရသော်လည်း သံဃိကအဖြစ်သာ သုံးအပ်သောကြောင့် အတ္တလဒ္ဓမို့ သံဃိကဂရုဘက်မည်၏။ ဤကား အတ္တလဒ္ဓမို့ သံဃိကဂရုဘက် အကျဉ်းမှတ်ရန်တည်း။

(၄) ဂိဟိဝိကဋ္ဌနီဟာရဂရုဘက်ဟူသည်ကား- ကြေးဖြူခွက် စသည်တည်း။ ထိုစကားသည်-

> ကံသလောဟဝဋ္ဋလောဟဘာဇနဝိကတိ သံဃိကပရိဘောဂေန ဝါ ဂိဟိဝိကဋ္ဌာ ဝါ ဝဋ္ဋတိ၊ ပုဂ္ဂလိကပရိဘောဂေန ဝဋ္ဋတိ။
>
> ကံသလောဟာဒိဘာဇနံ သံဃဿ ဒိန္နမို့ ဟိ ပါရိဟာရိယံ ဝဋ္ဋတိ၊ ဂိဟိဝိကဋ္ဌာနီဟာရေနေဝ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗန္တိ မဟာပစ္စရိယံ ဝုတ္တံ-

ဟု လာသော အဋ္ဌ ထာတို့ကိုလည်းကောင်း၊

> တသ္မာ ဝဋ္ဋလောဟကံသလောဟမယံ ယံ ကိဉ္စိ ပါဒဂ္ဃနကဝါရကမို့ ဥပါဒါယ အဘာဇနီယမေဝ။ ဂိဟီဟိ ဒိယျမာနမို့ ပုဂ္ဂလဿ သမ္ပဋိစ္ဆိတုမို့ န ဝဋ္ဋတိ-

ဟု လာသော ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာကိုလည်းကောင်း ရည်တော်မူသည်။

ကြေးဖြူခွက်၊ ကြေးဝါခွက်ဟု အစိတ်ကိုမှတ်လေ။ ပုဂ္ဂလိက ၎အပ်၊ သံဃိကဂိဟိဝိကဋ္ဌနီဟာရသာအပ်သောကြောင့် ဂိဟိဝိကဋ္ဌနီဟာရဂရုဘက်မည်၏။ ဤကား ဂိဟိဝိကဋ္ဌနီဟာရဂရုဘက် အကျဉ်းမှတ်ပုံဘည်။

(၅)။ ပါဒဂဏ္ဌာတိရေကဂရုဘဏ်ာဟ္ဝသည်ကား- ဆိအိုးစသည်တည်း။ ထိုစကားသည်-

ဃဋ္ဋကော ပန တေလဘာဇနံ ဝါ ပါဒဂ္ဂဏှနကတော အတိရေကမေဝ ဂရုဘဏ္ဍံ။ ။ပါဒဂ္ဂဏှနကတော အတိရေကပမာဏော ကရဏ္ဍော။ ။ပါဒဂ္ဂဏှနကတော အနတိရိတ္တံ အာမလကတုမ္ဗံ၊ အာမလကဃဋ္ဋော လာဗုကတုမ္ဗ လာဗုကဃဋ္ဋော၊ ဝိသာဏ်တုမ္ဗန္တိ သဗ္ဗမေတံ ဘာဇနီယံ၊ တတော ပရံ ဂရုဘဏ္ဍံ-

လောဟဝါရကော ပန ကာဠလောဟတမ္ဗလောဟကံသလောဟဝဋ္ဋလောဟာနံ ယေန ကေနစိ ကတော သီဟဠဒီပေ ပါဒဂ္ဂဏှနကော ဘာဇေတဗ္ဗော၊ ပါဒေါစ နာမ မဂဓနာဠိယာ ပဋ္ဌနာဠိမတ္တံ ဂဏှာတိ၊ တတော အတိရေကံ ဂရုဘဏ္ဍံ- ဟု လာသော အဋ္ဌကထာတို့ကိုလည်းကောင်း။

တံ ဥပရိ "ကံသလောဟဝဋ္ဋလောဟ ဘာဇနဝိကတိ သံသိကပရိဘောဂေန ဝါ ဂိဟိဝိကဋ္ဌာ ဝါ ဝဋ္ဋတိ" တိ-အာဒိကေန မဟာပစ္စရိဝစနေန ဝိရုဇ္ဈတိ။ ဤမဃဲ ဟိ "ဝဋ္ဋလောဟကံသလောဟာနံ ယေန် ကေနစိ ကတော သီဟဠဒီပေ ပါဒဂ္ဂဏှနကော ဘာ ဇေဘဗ္ဗော" တိ ဝုတ္တဿ မဟာအဋ္ဌကထာဝစနဿ ပဋိက္ခေပါယ တံ မဟာပစ္စရိဝစနံ ပဒ္ဓာဒဿိတံ။ တသ္မာ ဝဋ္ဋလောဟကံသလောဟမယံ ယံ ကိဉ္စိ ပါဒဂ္ဂဏှနကဝါရကမ္မိ ဥပါဒါယ အာဘာဇနီယမေဝ။ ဂိဟိဟိ ဒိယျုမာနမ္မိ ပဂ္ဂလဿ သမ္မုခီဘူတမ္မိ နု ဝဋ္ဋတိ-ဟု လာသော ဟိမတိဝိနောဒနီဋီကာကိုလည်းကောင်း ရည်တော်မူသည်။

ထိုဂရုဘဏ်၌ ဒေါစိတ်ကိုဆိုဦးအံ့။ မဂဓရာဇ် ငါးကွမ်းစားထက်ဝင်သော ကြီးသော ကြာသွတ်မြူတာအိုး၊ ဆိကြည်၊ ကြုတ်၊ သျှိသျှားခွက် (ဝါ)အိုး၊ သျှိသျှာဖူး၊ ဖူးအိုး၊ ဖူးဖူး၊ သားချိုး၊ ဆီကျည်၊

ကြေးမည်း, ကြေးနီဖြင့်ပြုသော ကြေးအင်တဲ့၊ ဤသို့ ပါဒဂဏှာတိရေ-
ကဂရုဘော်၌ အစိတ်ကိုးမျိုးတည်း။

မဂဓရှင် ငါးကုမ်းစားထက်ဝင်မှု ဂရုဘော် ဖြစ်သောကြောင့်
ပါဒဂဏှာတိရေကဂရုဘော်မည်၏။ ဤစကား ပါဒဂဏှာတိရေကဂရုဘော်
အကျဉ်းမှတ်ပုံတည်း။

(၆)။ ပါသာဒပရိဘောဂ ဂရုဘော်ဟူသည်ကား-ရွှေဖြင့်ပြီးသော
ခွက် စသည်တည်း။ ထိုစကားသည်-

သုဝဏ္ဏရဇတဟာရ ကုဋ္ဌဇာတိဖလိကဘာဇနာနိ ဂိဟိဝိက-
ဋ္ဌာနိပိ နု ဝဋ္ဋန္တိ။ သေနာသနပရိဘောဂေ ပန အာမာသမို့
အနာမာသမို့ သဗ္ဗံ ဝဋ္ဋတိ-

ဟု လာသော အဋ္ဌကထာ လေးစောင်ကို ရည်၍ဆိုတော်မူသည်။

ရွှေဖြင့်ပြီးသောခွက်၊ ငွေဖြင့်ပြီးသောခွတ်၊ တေးခပ်ပြားဖြင့်ပြီးသော
ခွက်၊ ဖန်ဖြင့်ပြီးသောခွက် စသည်ကို အစိတ်ထုတ်၍မှတ်။ ပုဂ္ဂိုလ်,
ဂိုဏ်း, သံဃာ, လူ ဥစ္စာအဖြစ်ဖြင့် မအပ်။ သေနာသနပရိဘောဂသာ
အပ်သောကြောင့် ပါသာဒပရိဘောဂရုဘော်မည်၏။ ဤကား
ပါသာဒပရိဘောဂ ဂရုဘော် အကျဉ်းမှတ်ပုံနည်းတည်း။

ဤသို့ ပကိဏ္ဏကသင်္ဂဟ အဋ္ဌကထာ၌လာသော ဂရုဘော်
ခြောက်ပါးကို အသီးသီးမှတ်ကုန်ရာ၏။ ဂရုဘော် ခြောက်ပါးစကားရပ်
ဤတွင်၍ ခပန်းသတ်ကပြီး။

ထိုဂရုဘော်ခြောက်ပါးမှ ကြွင်းကျန်သော လဟုဘော်ပစ္စည်းတို့သည်
ကား-သံသပိတ် စသည်တို့တည်း။ ထိုစကား၌ အာဒိ-သဒ္ဒါ၏ အာဒိ
ဝန် အရသည်-

အယပတ္တော အယထာလကံ တမ္ဗလောဟထာလကန္တိ
ဣမာနိ ပန ဘာဇနီယာနိ။ ။ဌပေတွာ ပန တံ ဘာဇနဝိကတိံ
အညသ္မိမို့ ကပ်ိယလောဟဘဏ္ဍေ အဠုနီ အဠုနိသလာကာ
နတ္ထုဒါနံ ကဏ္ဏမလဟ့ရဏီ သူစီ ခုဒ္ဒကော ပိပ္ပလိကော ခုဒ္ဒကံ

အာရကာဇ္ဇာကံ့ ကုဋ္ဌိကာ တာနံ့ ကတ္တရယဋ္ဌိ ဓေဓကော ဘိန္နိ-
ဝါလကော ယထာ တထာ ဃဲနကတလောဟံ ဝိပ္ပကတလောဟ-
ဘဏ္ဍဉ္စ သဗ္ဗံ ဘာဇနီယံ။

ဝါသိယာဒီသု ပန ယဲာယ ဝါသိယာ ဒန္တကဋ္ဌဆ္ဆဒန-
ဥစ္ဆုတစ္ဆနမတ္တတော အညတ္ထ မဟာဇနမ္မ ကတုံ န သက္ကာ၊ အယ
ဘာဇနီယာ။ ။သမ္မုဉ္ဇနိဒဏ္ဍခဏနကံ ပန အဒဏ္ဍကံ ဖလမတ္တ
ကမေဝ၊ ယံ သက္ကာ သိပါဋိကာယ ပက္ခိရိတ္ဝာ ပရိဟရိတုံ၊ တံ
ဘာဇနီယံ။ သိခရမ္ပိ နိခါဒနေနေဝ သင်္ဃိတံ၊ ယေဟိ
မနုဿေဟိ ဝိဟာရေ ဝါသိအာဒီနိ ဒိန္နာနိ ဟောန္တိ၊ တေ စေ
ဃရေ ဒဗ္ဗေ ဝါ ဝိလုတ္တေ ဝါ "ဒေထ နော ဘန္တေ ဥပက္ခရေ၊
ပုန အာဟရိဿာမာ" တိ ဝဒန္တိ၊ ဒါတဗ္ဗာ။ သစေ ဟရန္တိ၊
န ဝါရေတဗ္ဗာ၊ အနာဟန္တာပိ န စောဒေတဗ္ဗာ။

သုတ္တံ ပန အဝဋ္ဋေတ္ဝာ ဒိန္နံ မဏ္ဍစိဝါကနာဋ္ဌကေရဟီရာ
စ ဘာဇနီယာ။ ယေဟိ ပနေတာနိ ရဇ္ဇုကာဒီနိ ဒိန္နာနိ
ဟောန္တိ၊ တေ အတ္ထနော ကရဏီယေန ဟရန္တာ န ဝါရေ-
တဗ္ဗာ။

ပါဒဂ္ဃနကတေလနာဋ္ဌိ ပန ကတ္တရယဋ္ဌိ ဥပါဟနဒဏ္ဍ
ကော ဆတ္တဒဏ္ဍော ဆတ္တသလာကာတိ ဣဒမေတ္ထ ဘာဇနီယ-
ဘဏ္ဍံ၊ ဒဗ္ဗေဟမ္ပနံ့ဃာ ဂဏ္ဌိတ္ဝာ ဂစ္ဆန္တာ န ဝါရေတဗ္ဗာ။
ဟိဂုံဟိဂုံလကဟ ရိတာလမနောသိလဋ္ဌနာဒီနိ ပန ဘာဇ-
နီယာနိ။ ။သင်္ခဏာလကံ ပန ဘာဇနီယံ၊ တထာ ဒါရုမယော
ဥဒကတုမ္ဗော။ ။ကပ္ပိယစမ္မာနိ ဘာဇနီယာနိ၊ ကုရုန္ဒိယံ ပန
သဗ္ဗံ မဋ္ဌပမာဏံ စမ္မံ ဂရုဘဏ္ဍန္တိ စုဏ္တံ။

အနုညာတဝါသိယာ ဒဏ္ဍော ဆတ္တံ မုဋ္ဌိပဏ္ဍံ ကတ္တရယဋ္ဌိ
ဥပါဟနာအရုဏိသဟိတံ ဓမ္မကရဏော ပါဒဂ္ဃနကတော
အနတိရိတ္တံ အာမလကတုမ္ဗံ အာမလကဃဋော လာဗုကတုမ္ဗံ
လာဗုကဃဋော ဝိသာဏတုမ္ဗန္တိ သဗ္ဗမေကံ ဘာဇနီယံ။

ဟတ္ထိဒန္တော ဝါ ယံကိဉ္စိ ဝိသဒံ ဝါ အတစ္ဆိတံ ယထာဂတမေဝ ဘာဇနီယံ၊ တေဟိ ကဲတမဉ္ဇပီဠပါဒါဒိသု ပုရိမသဒိသောဝ ဝိနိစ္ဆယော။ သစ္ဆိတနိဋ္ဌိတောပိ ဟိဂုံကရဏ္ဍကော အဉ္ဇနီကရဏ္ဍကော ဂဏ္ဍိကာ ဝိဓေ အဉ္ဇနီ အဉ္ဇနိသလာကာ ဥဒကပုဉ္ဆနီတိ ဣဒံ သဗ္ဗံ ဘာဇနီယမေဝ။

ပါဒဂ္ဃနကတော အနတိရိတ္တပမာဏော ပန ဃဋကော ပတ္တော ထာလကံ ကဉ္စုနကော ကုဋ္ဌိကာတိ ဣဒမေတ္ထ ဘာဇနီယံ၊ ယထာ စ မတ္တိကာဘဇ္ဇနေ ဧဝံ လောဟဘဇ္ဇနေပိ ကုဋ္ဌိကာ ဘာဇနီယကောဋ္ဌာသမေဝ ဘဇတိ—

စသည် လာသော အဋ္ဌကထာလေးစောင်ကို ရည်သည်။

ထိုလဟုဘက်အရ အစိတ်ကိုထုတ်၍ ပြဆိုဦးအံ့၊ သံသပိတ်၊ သံခွက်၊ ကြေးနီခွက်၊ ခွက်အထူးကိုထား၍ တပါးသော အပ်သော သံဘဏ္ဍာ ဖြစ်သော မျက်စဉ်းကျည်၊ မျက်စဉ်းတံ၊ နွာခေါင်းနှပ်တံ၊ နားဖာချေးကော်တံ၊ အပ်၊ ကညစ်၊ ငယ်သောခား၊ (ဝါ) သင်ခုန်းခားငယ်၊ အဦးရှည်သော ပေထိုး ခားငယ် (ဝါ) သပိတ်ထွင်းစူးငယ် (ဝါ) ဆူးထွင်စရာစူးငယ်၊သံကောက်၊ တောင်ဝှေး၊စူး၊သံဆူး၊သံခြင်း၊သံချောင်း၊ သံထွေ၊ သံဝိုင်း၊ ဟူးဟူးညားညား တခဲနက်သော ပြုံ၍ပြီးသောသံ၊ ပြုမပြီးသေးသော သံဘဏ္ဍာ၊ တံပူဖြတ်ရုံကြံခွါရုံမျှ စွမ်းနိုင်သော ပဲခွပ်တံစဉ်း၊ တံမြက်ရိုးထွင်းသော အရိုးမရှိ အသွားမျှသာရှိသော အိပ်ဒ်၌ထည့်ဆောင်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော ဆောက်စူး၊ မကျစ်ပဲလှသောချည်၊ သင်ပန်းလျှော်၊ လျှော်တေ၊ အုန်းဆံမျှင်၊ မဂဓရောင်ငါးကွမ်းစားမျှဝင်သောဆီ၊ကျည်တောက်၊ တောင်ဝှေး၊ ဖိနပ်ချိတ်စရာ လှန်ကန်၊ ထီးရိုး၊ ထီးလက်၊ ရှိန်းခို၊ ဟသ်ပြဒါး၊ဆေးဒန်း၊ပြင်းသိလာ၊ မျက်စဉ်းကျောက်ညို၊ ခရုသင်းခွက်၊သစ်ဖြင့်ပြီးသောဗူး၊အပ်သောသားရေ၊ ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သော ပဲခွပ်တံစဉ်းရိုး၊ ထီးမိုးစရာထန်းရွက်၊ တောင်ဝှေး၊ ဖိနပ်၊ ပတ်ခုံ၊ ပတ်ကျည်၊ ဓမ္မကရိုဏ်းရေဖစ်၊ မဂဓရောင်ငါးကွမ်းစားမျှသာဝင်သော မလွန်သော သျှော်သျှားဗူး၊သျှော်သျှားအိုး၊ဗူးဗူး၊ ဗူးအိုး၊ သားး

ချိုးဖူး၊ မပြုမလုပ် ပကတိသောဆင်စဉ်ယ်, သားချို, ပြုလုပ်၍ပြီးပြီးသော ရှိန်းခိုကြုတ်၊ မျက်စဉ်းကြုတ်ကပါတ်သိမ်းခါးပန်းသီး၊ မျက်စဉ်းကျည်၊ မျက်စဉ်းတံ၊ ရေသုတ်ပဝါ။ မဂဓရာဇ်ငါးကွမ်းစား မျသဘင်သောမလွန်သောမြေဖြင့်ပြီးသော ကြာသွတ်မြူတာအိုး၊ သပိတ်၊ ခွက်၊ သောက်ခွက်၊ မြေ, , သံ ကြေးနီဖြင့်ပြီးသော ကရား- ဤသို့စသည်ဖြင့် လဟုဘဏ်ကို မူတ်ရမည်။ ဤကား လဟုဘဏ်၌ အကျဉ်းပြအပ်သော နည်းတည်း။

ဤလဟုဘဏ်အရာ၌ ကုလ္လိုကာသဒ္ဒါ,အောက်၌ပြဆိုအပ်သောသံဃေဒိန္နဂရုဘဏ်အရာ၌ ဘိက်ာရ သဒ္ဒါနုစ်ပါးတို့တွင် လဟုဘဏ်အရာမှာ ကုလ္လိုကာ = သံ, မြေ, ကြေးနီဖြင့်ပြီးသောကရားဟု သမ္မန်။ ဂရုဘဏ်အရာ၌ ဘိုက်ာရ = သောက်ရေသုံးဆောင်ရေ တည်သော အိုးငယ်ဟု သမ္မန်လေ။ သို့မှ ဂုဇ္ဇတ္ထဒီပနီဋီကာ, ဝိနယဝိနိစ္ဆယဋီကာတို့နှင့် ညီသည်။

အချို့ဆရာတို့ကား လဟုဘဏ်၊ဂရုဘဏ်အရာကိုမရှုပဲ "ဘိက်ာရ၊ ကရား။ ကုလ္လိုကာ၊ ကရား" ဟု ပေးသည်ကား ဝိနည်း ပညတ်၌ မသင့်ဟုမှတ်။

၁၅၀။ ကထိန်မခင်းပဲ့ ကထိန်အာနိသင် ရ-မရ

မေး။ ။ကထိန်မခင်းသော ရဟန်းတို့သည် ကထိန် အာနိသင် ငါးပါးကို ရပါမည်လော၊ ကထိန်မ့ခင်းပဲ သက််န်းကာလ၌ တိစီဝရိတ် သက််န်းနှင့်ကင်း၍ နေ့အပ်ပါမည်လော။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ-

အနုတ္ထတကထနာ ပန ဣမေသု ပဉ္စသု အာနသသေသု စီဝရမာသေ အသမာဒါနစာရံ ဌပေတွာ သေသာနိသံသေ လဘန္တီ။ ယဒိ အသမာဒါနစာရောပိ လဇ္ဇေယျ၊ ပါဝေယျကာဘိက္ခူ။ ဝဿံဝုတ္ထာ ဩကပုဏ္ဏေဟိ စီဝရေဟိ နဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမေယျုံ။ ယသ္မာ တံ နလဘတိ၊ တသ္မာ စီဝရမာသေပိ စီဝရံ သမာဒါယ ဧဝ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိ်ံသု -

ဟု လာသော ဝိနယတ္ထမဉ္ဇူသာမည်သော လီနတ္ထပကာသနီဋီကာ ပဌမကထိနသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၊

ဝုတ္ထဝဿာနန္တိ စ နိဒ္ဓါရဏေ သာမိဝစနံ၊ ဧတေန စ ပုရိမသိက္ခာဒေ အနတ္ထတကထိနာနံ ကထိနမာသေပိ အသမာဒါနစာရော န လဗ္ဘတီတိ သိဒ္ဓံ ဟောတိ၊ ဣတရထာ သိက္ခာပဒဿေဝ နိရတ္ထကတ္တာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ—

ဟု လာသော ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ သာသင်္သိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၊

အနတ္ထတကထိနဿဲ ဟိ စီဝရမာသော ဝိပ္ပဝါသော နဝန္နတိ အတ္ထတကထိနာနံယေဝ အသမာဒါနစာရဿ အနုညာတတ္တာ။ ကေစိ ပန "အနတ္ထတကထိနာနံ စီဝရမာသေပိ အသမာဒါနစာရော လဗ္ဘတီ"တိ ဝတ္ဝာ ဗဟုဓာ ပပဉ္စေန္တိ၊ တံ န ဂဟေတဗ္ဗံ—

ဟု လာသော တေရသကဏ်ဍီကာ သာသင်္သိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၊ ဤသို့ လာသော ဋီကာအရပ်ရပ်ကိုထောက်၍ ကထိန်မခင်းမူ စီဝရမာသကာလ သက်နှံးဖြစ်သော်လည်း အဓိဋ္ဌာန်တင်ဒသာ တိစီဝရိတ်နှင့် ညှဉ်ကင်း၍ နေအပ်သော အသမာဒါနစာရအာနိသင်ကို မရကုန်၊ ကြွင်းသော အနာမန္တစာရ, ယာဝဒတ္ထစီဝရ, ဂဏဘောဇန, ယောတတ္ထစီဝရုပ္ပါဒဟူသော အာနိသင်လေးပါးတို့ကိုမူကား ကထိန်မခင်းသော်လည်း သက်နှံး ကာလ၌ ရသည်။ ကထိန်ခင်းသောရဟန်းတို့မှာ စီဝရမာသသက်နှံးကာလ၌ အသမာဒါနစာရ စသော ငါးပါးသော အာနိသင်ကို ရသည်ဟု မှတ်ရမည်။

စီဝရမာသ သက်နှံးကာလသည်လည်း ကထိန်မခင်းမူ သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော် တရက်နေ့ကစ၍ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်တိုင် တလ၊ ကထိန်ခင်းမူ သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော် တရက်နေ့ကစ၍ တပေါင်းလပြည့်တိုင် ငါးလသည် သက်နှံးကာလမည်၏။ ထို့ကြောင့် အစွေကစီဝရသိက္ခာပုဒ်ပါဠိတော်၌—

စိဝရကာလသမယော နာမ အနတ္ထတေ ကထိနေ ဝဿာနဿ ပစ္ဆိမော မာသော၊ အတ္ထတေ ကထိနေ ပဉ္စမာသာ—ဟု ဗဟာတော်မူသည်။

ကထိန်မခင်းသော ရဟန်းတို့မှာ စီဝရမာသတလပတ်လုံး, ကထိန်ခင်းသော ရဟန်းတို့မှာ စီဝရမာသငါးလပတ်လုံး ယာဝဒတ္ထစီဝရအာနိသင်ရကြောင်းကို "အနတ္ထတေ ကထိန နေ ဝဿာနဿ ပစ္ဆိမံ ဒိဝသံ အတိက္ကာမေတိ၊ နိဿဂ်ိယံ ပါစိတ္တိယံ။ အတ္ထတေ ကထိနေ ကထိနုဒ္ဒါရဒိဝသံ အတိက္ကာမေတိ၊ နိဿဂ်ိယံ ဟောတိ" ဟု လာသော အစ္စေက စီဝရသိက္ခာပုဒ်ပါဠိတော်ဖြင့် သိဒ္ဓလ။

ကထိန်မခင်းသောရဟန်းတို့မှာ တလ၊ ကထိန်ခင်းသောရဟန်းတို့မှာ ငါးလပတ်လုံး အနာမန္တစာရအာနိသင်ရကြောင်းကို "စီဝရဒါနသမယော နာမ အနတ္ထတေ ကထိနေ ဝဿာနဿ ပစ္ဆိမော မာသော၊ အတ္ထတေ ကထိနေ ပဉ္စမာသာ" ဟု လာသော စာရိတ္တသိက္ခာပုဒ်ပါဠိတော်ဖြင့် သိလေ။

ကထိန်မခင်းသောရဟန်းတို့မှာ တလ၊ ကထိန်ခင်းသောရဟန်းတို့မှာ ငါးလပတ်လုံး ဂဏဘောဇနအာနိသင်ရကြောင်းကို "စီဝရဒါနသမယော နာမ အနတ္ထတေ ကထိနေ ဝဿာနဿ ပစ္ဆိမော မာသော၊ အတ္ထတေ ကထိနေ ပဉ္စမာသာ၊ စီဝရဒါနသမယောတိ ဘဉ္ဇိတဗ္ဗံ" ဟု လာသော ဂဏဘောဇနသိက္ခာပုဒ်ပါဠိတော်ဖြင့် သိလေ။

ကထိန်မ့ခင်းသောရဟန်းတို့မှာ စီဝရမာသဖြစ်သော်လည်း တိစီဝရိတ်နှင့်ကင်း၍ မနေအပ်သောအဖြစ်ကို "ဥပဝဿံ ခေါ ပနာတိ ဝုတ္ထဝဿာနံ။ ကတ္တိကပုဏ္ဏမန္တိ ကတ္တိကစာတုမာသိနိ ဝုစ္စတိ" အစရှိသည်ဖြင့် ဟောတော်မူသော သာသက်သိက္ခာပုဒ်၏ ပဒဘာဇနီပါဠိတော်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ယခင် ပြအပ်သော ဋီကာပါဠိတို့ဖြင့်လည်းကောင်း သိလေ။

ကထိန်ခင်းသောရဟန်းတို့မှာ စီဝရမာသငါးလပတ်လုံး တိစီဝရိတ်နှင့် ညဉ့်ကင်း၍ နေအပ်သောအဖြစ်ကို—

အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဝဿံဝုဋ္ဌာနံ ဘိက္ခူနံ ကထိနံ အတ္ထရိတုံ၊ အတ္ထတကထိနာနံ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ပဉ္စ ကပ္ပိဿန္တိ၊ အနာမန္တစာရော အသမာဒါနစာရော ဂဏဘောဇနံ ယာဝဒတ္ထစီဝရံ ယော စ တတ္ထ စီဝရုပ္ပါဒေါ သော နေသံ ဘဝိဿတီတိ၊ အတ္ထတကထိနာနံ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဣမာနိ ပဉ္စ ကပ္ပိဿန္တိ—

ဟု ဟောတော်မူသော ကထိနက္ခန္ဓကပါဠိတော်ဖြင့်သိလေ။

ကထိန်ခင်းသော ရဟန်းတို့မှာ ကထိန်မနုတ်သမျှ ကာလပတ်လုံး အာနိသင်ငါးပါးလုံးရသည်ဟု မှတ်လေ။

ကထိန်ခင်းသောရဟန်းတို့မှာ စီဝရမာသငါးလပတ်လုံး ယောဇဉ်တွဆီဝရုပ္ပါဒအာနိသင်ရကြောင်းကို—

ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ ဒေကာ ဝဿံ ဝသတိ၊ တတ္ထ မနုဿာ ''သံဃဿ ဒေမာ'' တိ စီဝရာနိ ဒေန္တိ၊ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ တဿေဝ ဟာနိ စီဝရာနိ ယာဝ ကထိနဿ ဥဗ္ဘာရာယာတိ—

ဟု ဟောတော်မူသော စီဝရက္ခန္ဓကပါဠိတော်၊

တဿေဝ တာနိ စီဝရာနိ ယာဝ ကထိနဿ ဥဗ္ဘာရာယာတိ သစေ ဂဏပူရကော ဘိက္ခူ လဘိတ္ထာ ကထိနံ အတ္ထတံ ဟောတိ၊ ပဉ္စမာသေ, နော စေ အတ္ထတ ဟောတ၊ ကေ စီဝရမာသေဝေ—

ဟု ဖွင့်တော်မူသော စီဝရက္ခန္ဓကအဋ္ဌကထာတို့ကိုယောက်၍ သိလေ။

ထို ''ယောတတ္ထစီဝရုပ္ပါဒ'' အာနိသင်၌ အထူးကိုပြတော်မူလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည် စီဝရက္ခန္ဓကအဖွင့်၌—

ယံ ''သံဃဿ ဒေမာ'' တိ ဝါ ဒေန္တိ၊ ''သံဃံ ဥဒ္ဒိဿ ဒေမာ'' တိ ဝါ ဒေန္တိ၊ ''ဝဿံဝုတ္ထသံဃဿ ဒေမာ'' တိ ဝါ ဒေန္တိ၊

"ဝဿာဝါသိကံ ဒေမာ"တိ ဝါ ဒေန္တိ၊ သစေပိ မတကစီဝရံ အာဝိဘဇိတ္ဝာ တံ ဝိဟာရံ ပဝိသန္တိ၊ တံ သဗ္ဗံ တသ္မေ ဘိက္ခုနော ဟောတိ။ ယမ္ပိ သော ဝဿာဝါသတ္ထာယ ဝစ္ဆိ ပယောဇေတ္ဝာ ဌပိတဥပနိက္ခေပမေဝ ဟောတိ၊ သဗ္ဗံ သုဂ္ဂဟီတမေဝ ဟောတိ။ ဣဒဉ္ဥတ္ထ လက္ခဏံ၊ ယေန ဘေနာကာရေန သံဃသ္သ ဥပ္ပန္နံ ဝတ္ထုံ အတ္ထတကထိနသ္သ ပဉ္ဇမာသေ, အနတ္ထတကထိနသ္သ ဧကံ့ စီဝရမာသံ ပါပုဏာတီတိ။ ယဲ့ ပန "ဣဒံ ဣဓ ဝဿံဝုတ္ထ-သံဃသ္သ ဒေမာ"တိ ဝါ, "ဝဿာဝါသိကံ ဒေမာ"တိ ဝါ ဝတ္ဝာ ဒိန္နံ၊ တံ အနတ္ထတကထိနသ္သာပိ ပဉ္ဇမာသေ ပါပုဏာတိ-ဟု မိန့်ဆိုတော်မူ၏။

ထိုအဋ္ဌကထာ၌-

ယံ "သံဃသ္သ ဒေမာ"တိ ဝါ ဒေန္တိ၊ သစေပိ မတကစီဝရံ အာဝိဘဇိတ္ဝာ တံ ဝိဟာရံ ပဝိသန္တိ၊ တံ သဗ္ဗံ တသ္မေ ဘိက္ခုနော ဟောတိ။ ယမ္ပိ သော ဝဿာဝါသတ္ထာယ ဝစ္ဆိ ပယောဇေတ္ဝာ ဌပိတဥပနိက္ခေပမေဝ ဟောတိ၊ သဗ္ဗံ သုဂ္ဂဟီတမေဝ ဟောတိ။ ဣဒဉ္ဥတ္ထ လက္ခဏံ၊ ယေန ဘေနာကာရေန သံဃသ္သ ဥပ္ပန္နံ ဝတ္ထုံ အတ္ထတကထိနသ္သ ပဉ္ဇမာသေ, အနတ္ထတကထိနသ္သ ဧကံ့ စီဝရမာသံ ပါပုဏာတိ-

ဟူသော ဝါကျစကားဖြင့် သံဃာကိုရည်ညွှန်း၍ "သံဃသ္သ ဒေမ" ဆို၍ လူသော်သက်နှံး၊မတကသန္တကသက်နှံး၊ဝဿာဝါသိက အကျိုးငှါ ထားနှံအပ်သောဥစ္စာဖြင့် ဝယ်ယူသောသက်နှံး၊ ထို ကျောင်းအာရာမ်၌ ရောက်သော ထန်းအုန်းစသည်ဖြင့် ဖြစ်သောသက်နှံး၊ အမှုတ်မရှိ ခြင်းအရာဖြင့် သံဃာကိုရည် ညွှန်း၍ဖြစ်သော သက်နှံးတို့သည် စီဝရမာသ၌ ရအပ်သောသက်နှံးဖြစ်၍ ကထိန်ခင်းသော ရဟန်းတို့အား ငါးလပတ်လုံး, ကထိန်မခင်းသောရဟန်းတို့အား တလ့ပတ်လုံး ရထိုက်

သည်။ ဝါမကပ်သောရဟန်း၊ ဝါပျက်သောရဟန်း၊ ပစ္ဆိမဝါကပ်သော ရဟန်းတို့သည် မရထိုက်ကုန်ဟု ပြတော်မူသည်။

ဝဿံဝုတ္ထဝဿဿ ဒေမာတိ ဝါ ဒေန္တိ၊ ဝဿာဝါသိကံ ဒေမာတိ ဝါ ဒေန္တိ၊ ယံ ပန "ဣဒံ ဣမ ဝဿံဝုတ္ထဝဿဿ ဒေမာ"တိ ဝါ "ဝဿာဝါသိကံ ဒေမာ"တိ ဝတ္ဝာ ဒိန္နံ၊ တံ အနတ္ထတကထိနဿာပိ ပဉ္စမာသေ ပါပုဏာတိ-

ဟူသော ဝါကျဖြင့် ဝါကျတ်သောသံဃဲ့ လူသောသက်နှံး၊ ဝဿာဝါသိကအကျိုးငှါ လူသော ဝါဆိုသက်နှံးတို့သည် စီဝရမဟာသဒ္ဒါတ် ကာလဒ္ဒဖြစ်ဂသော်လည်း ကထိန်မခင်းသောရဟန်းတို့အား လည်း ရထိုက်ရောက်ထိုက်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။ ထို့ကြောင့် တရသကဏ်ဋီကာ၌-

ဝဿာဝါသိကလာဘဝသေန ဝါ မတကစီဝရဝသေန စ ဝါ ဇာတြုပ္ပါဒဝသေန ဝါ အညေန ဝါ ကေနစိ အာကာရေန သံဃံ ဥဒ္ဒိဿ ဥပ္ပန္နစီဝရံ၊ သပ္ပံ တဝသေဝ အတ္ထတကထိနဿ ပဉ္စမာသော, အနတ္ထတကထိနဿ ကေ စီဝရမာသံ ပါပုဏာတီတိ အဝိသေသတော ဝတ္ဝာပိ ပုန ဝဿာဝါသိကလာဘဝသေန ဥပ္ပန္နေ လဒ္ဓမာနဝိသေသံ ဒဿေတုံ "ယံ ပန ဣဒ"န္တိ အာဒိ အာရဒ္ဓံ-

ဟု ဖွင့်တော်မူသည်။

ဤအရာ၌ဘုန်၌ "ယံ ပန ဣဒံ ဣမ ဝဿံဝုတ္ထဝဿဿ ဒေမာတိ ဝါ ဝဿာဝါသိကံ ဒေမာတိ ဝါ ဝတ္ဝာ ဒိန္နံ၊ တံ အနတ္ထဘကထိနဿာပိ ပဉ္စမာသေ ပါပုဏာတိ" ဟူသော အဋ္ဌကထာစကားသည် ထို အဋ္ဌကထာ၌ပင် စီဝရမာတိကာအဖွင့်၌-

ဝဿံဝုတ္ထဝဿဿ ဒေတီတိ ဝိဟာရံ ပဝိသိဘွာ "ဣမာနိ စီဝရာနိ ဝဿံဝုတ္ထဝဿဿ ဒမ္မီ"တိ ဒေတိ။ ယာဝတိကာ ဘိက္ခူ တသ္မိံ ဒိဝသေ ဝဿံ ဝုတ္ထာတိ ယတ္တကာ ဝဿံဝုတ္ထာနံ အကတ္ဘာ ပုရိမဝဿံဝုတ္ထာ၊ တေဟိ ဘာဇေတဗ္ဗံ၊ အညေသံ

နှ ပါပုဏာတိ။ ဒိသာပက္ကန္တိဿာပိ သတိ ပဋိဂ္ဂါဟကေ ယာဝ ကထိနဿ ဥဗ္ဘာရာ ဒါတဗ္ဗံ၊ အနတ္ထတော ပန ကထိနေ အန္တောဟေမန္တေ၊ ဧဝဥ္စ ဝတ္ဝာ ဒိန္နံ ပစ္ဆိမဝဿံဝုတ္ထာနမ့ဲ ပါပုဏာတိဘိ လက္ခဏညူ ဝဒန္တိ—

ဟူ၍လည်း၊ကောင်း၊

စီဝရုမာသကော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ဟေမန္တဿ ပစ္ဆိမော ဒိဝသော၊ တာဝ ဝဿာဝါသိကံ ဒေမာတိ ဝုတ္တေ ကထိနံ အတ္ထတံ ဝါ ဟောတု အနတ္ထတံ ဝါ၊ အတီတဝဿံဝုတ္ထာနမေဝ ပါပုဏာတိ-

ဟူ၍လည်းကောင်း ဖွင့်ပြတော်မူသည်။

သီတင်းကျတ်လပြည့်ကျော် တရက်နေ့ကစ၍ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်တိုင်အောင် သက်နှံးကာလအဘွင်း၌ "ဝဿံဝုတ္ထသံဃဿ ဒေမ" ဟူ၍လည်းကောင်း၊ "ဝဿာဝါသိကံ ဒေမ" ဟူ၍လည်းကောင်း ဆို၍ လူဿသက်နှံးသည် ပုရိမဝါကျွတ်သော ရဟန်းတို့အား ကထိန်ခင်းသည်ဖြစ်ဇစ၊ မခင်းသည်ဖြစ်ဇစ ရထိုက်သည်။ ဝါပျက်သောရဟန်း၊ ပစ္ဆိမဝါကပ်သော ရဟန်းတို့အား မရထိုက်။ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ကျော် တရက်နေ့မှစ၍ တဖေါင်းလပြည့်တိုင်အဘွင်း "ဝဿံဝုတ္ထသံဃဿ ဒေမ" ဟူ၍လည်းကောင်း၊ "ဝဿာဝါသိကံ ဒေမ" ဟူ၍လည်းကောင်း ဆို၍ လူဿသက်နှံးသည် ပုရိမဝါကျွတ်သောရဟန်း၊ ပစ္ဆိမဝါကျွတ်သော ရဟန်းတို့အား ကထိန်ခင်းသည်ဖြစ်ဇစ၊ မခင်းသည်ဖြစ်ဇစ ရထိုက်သည်ဟု မှတ်ရမည်။ ထို့ကြောင့် ဘရာသကဏ္ဍီကာ၌—

တထာ ဟိ ဣဓ-သဒ္ဒေန အနိယမေဘာပိ "ဝဿံဝုတ္ထသံဃဿ ဒေမာ"တိ ဝါ "ဝဿာဝါသိကံ ဒေမာ"တိ ဝါ အန္တောဟေမန္တေ ဝဿာဝါသိကလာဘဝသေန ဒိန္နံ စီဝရံ အနတ္ထတကထိနဿာပိ ဝုတ္ထဝဿဿ ပဋ္ဌမာဒသ ပါပုဏာတိ၊ တေနေဝ ပရတော အဋ္ဌသု မာတိကာသု "ဝဿံဝုတ္ထသံဃဿ

ဒေတီ”တိ ဣမဿ မာတိကာပဒဿာ ဝိနိစ္ဆယေ “စိဝရမာ-
သဒေါ ပဋ္ဌာယ ယာဝ ဟေမန္တဿ ပစ္ဆိမော ဒိဝသော၊
တာဝ ဝဿာဝါသိကံ ဒေမာတိ ဝုတ္တေ ကထိနံ အတ္ထတံ ဝါ
ဟောတု အနတ္ထတံ ဝါ၊ အတိဘဝဿံ ဝုတ္ထာနမေဝ ပါပုဏာ-
တိ ဝုတ္တေ—

ဟု ဖွင့်တော်မူ၏။

ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၌လည်း—

အန္တောဟေမန္တေတိ ဣမိနာ အနတ္ထတေ ကထိနေ ဝဿာနံ
ပစ္ဆိမေ မာသေ ဒိန္နံ ပုရိမဝဿံဝုတ္ထာနညေဝ ပါပုဏာတိ၊
တတော ပရံ ဟေမန္တေ ဒိန္နံ ပစ္ဆိမဝဿံဝုတ္ထာနမ်ိ ဝုတ္ထဝဿ်တ္တာ
ပါပုဏာတိ—

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

ထိုကထိန်ကာလမှ တပါးသော အကာလ၌ လှူသော သင်္ဃန်းသည် အကာလသင်္ဃန်းမည်၏။ ထို့ကြောင့် တတိယကထိနသိက္ခာပုဒ်၏ ပဒ-ဘာဇနီယာဠိတော်၌—

အကာလစီဝရံ နာမ အနတ္ထတေ ကထိနေ ကောဒဿမာသေ
ဥပ္ပန္နံ၊ အတ္ထတေ ကထိနေ သတ္တမာသေ ဥပ္ပန္နံ—

ဟု ဟောတော်မူ၏။ အဋ္ဌကထာ၌—

ကောဒဿမာသေတိ ကေ ဂစ္ဆိမကတ္တိကမာသံ ဌပေတ္ဝာ
သေသေ ကောဒဿမာသေ။ သတ္တမာသေတိ ကတ္တိကမာသံ
ဟေမန္တိကေ စ စတ္တာရောတိ ပဉ္စမာသေ ဌပေတ္ဝာ သေသေ
သတ္တမာသေ—

ဟု ဖွင့်တော်မူ၏။

ကထိန်ခင်းမှု ခုနစ်လတို့၌ လှူအပ်သော သင်္ဃန်းတို့သည် ပုရိမဝါသား, ပစ္ဆိမဝါသားဖြစ်သော သမူဒါဘူတရဟန်းတို့သည် ဝေဘန်အပ်သော

ကြောင့် အကာလသက်နဲးမည်၏။ စိဝရကာလဖြစ်သော ကထိန်မခင်းမူ တလ, ကထိန်ခင်းမူ ငါးလတို့၌ "သံဃဿ ဒေမ" ဟု ဆို၍ လူသော သက်နဲးသည် ပုရိမဝါကျွတ်သောရဟန်း, ကထိန်ခင်းသောရဟန်းသာ ဝေဘန်အပ်သည်။ ကြွင်းသောရဟန်းတို့သည် မဝေဘန်အပ်သောကြောင့် ကာလသက်နဲးမည်၏။ ထို့ကြောင့် သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌—

ကောဒသမာသေ သတ္တမာသေ စ ဥပ္ပန္နဥ် စီဝရံ ဝုတ္ထဝ-ဝဿေဟိ သေသေဟိ စ သမ္မုခီဘူတေဟိ ဘာဇေတုံ လဗ္ဘတီတိ အကာလစီဝရံ နာမ ဇာတံ။ ကာလေ ပန "သံဃဿ ဣဒံ အကာလစီဝရံ ဒမ္မီ"တိ အနုဒ္ဒိသိဘ္ဝာ "သံဃဿ ဒမ္မီ"တိ ဒိန်နံ ဝုတ္ထဝဿေဟိယေဝ ဘာဇေတဗ္ဗံ၊ န အညေဟိတိ ကာလစီဝရန္တိ ဝုစ္စတိ—

ဟု ဖွင့်တော်မူ၏။

သက်နဲးကာလ၌ဖြစ်သော်လည်း "ဣဒံ အကာလစီဝရံ သံဃဿ ဒေမ" ဟု ဆို၍လူမူ အကာလသက်နဲးဖြစ်သည်။ ထိုအကာလသက်နဲးကို သမ္မုခီဘူတဖြစ်သော အလုံးစုံသောရဟန်းတို့သည် ဝေဘန်အပ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ဂတိယကထိနသိက္ခာပုဒ်ပဒဘာဇနီယ၌ဆိုတော်၌—

ကာလေပိ အာဒိဿ ဒိန်နံ၊ ဧတံ အကာလစီဝရံ နာမ—

ဟု ဟောတော်မူ၏။ အဋ္ဌကထာ၌လည်း—

ကာလေပိ အာဒိဿ ဒိန္နန္တိ သံဃဿ ဝါ "ဣဒံ အကာလ-စီဝရ"န္တိ ဥဒ္ဒိသိတ္ဝာ ဒိန်နံ—

ဟု ဖွင့်တော်မူ၏။ သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌လည်း—

အာဒိဿ ဒိန်နံ ပန သမ္မုခီဘူတေဟိ သဗ္ဗေဟိယေဝ ဘာဇေ-တဗ္ဗန္တိ အကာလစီဝရံ၊ တသ္မာ ကာလေပိ အာဒိဿ ဒိန္နဿ ဝုတ္ထဝဿေဟိ သေသေဟိ စ သမ္ဗတ္တေဟိ ဘာဇနီယတ္တာ

အကာလစီဝရသာမညဖေတာ ''ကာဧလေပိ အာဒိဿ ဒိန်း၊ တေံ အကာလစီဝရ''န္တိ အတ္ထုဒ္ဓါရဝသေန ဝုတ္တံ–

ဟု ဖွင့်တော်မူ၏။ ဝိမတိဝိဒနာဒနီဋီကာ၌လည်း–

သံဿဿ ဟိ ကာလေပိ အာဒိဿ ဒိန်း အာကာလေ ဥပ္ပန္နစီဝရံ ဝိယ သမ္မုခီဘူတေဟိ ဝုတ္ထဝသေဟိ အဝုတ္ထဝသေဟိ စ သဗ္ဗေဟိပိ ဘာဇေတဗ္ဗသာမညေန အကာလစီဝရံ နာမ ဟောတီတိ ဒဿနတ္ထံ အတ္ထုဒ္ဓါရဝသေန ပါဠိယံ ''ကာလေပိ အာဒိဿ ဒိန်း''န္တိ ဝုတ္တံ–

ဟု ဖွင့်တော်မူသည်။

ထိုသက်နိုးကြောလ၌ ''ဣဒံ အကာလစီဝရံ တုယ္ဟံ ဒမ္မိ'' ဟု ဆို၍ ပုဂ္ဂိုလ်အားလူသေသော်လည်း အကာလသက်နိုးမည်သည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ရည်၍လူသော အကာလသက်နိုးကို တစုံတယောက်သော ရဟန်းသည် ရထိုက်၏ဟူ၍ မဇေယျူအပ်၊ လူအပ်သေးပုဂ္ဂိုလ်သာ ရုံထိုက်သည်။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌–

ကေပုဂ္ဂလဿ ဝါ ''ဣဒံ တုယ္ဟံ ဒမ္မိ''တိ ဒိန်း–

ဟု ဆိုတော်မူ၏။ ဝိမတိ၌–

တုယ္ဟံ ဒမ္မိတိ ဒိန္နန္တိ ''တုယ္ဟံ ဘန္တေ အာကာလစီဝရံ ဒမ္မိ''တိ ဝေံ ဒိန်း၊ ဧတ္တပ်ိ ကာလေ အာဒိဿ ဒိန်း နာမ ဟောတီ–

ဟု ဖွင့်တော်မူ၍–

နု ဟိ ပုဂ္ဂလဿ အာဒိဿ ဒိန်း ဧကန္တစီ ဘာဇနီယံ ဟောတီတိ–

ဟု ဖွင့်တော်မူ၏။ မာတိကာအဋ္ဌကထာ၌လည်း–

ယဉ္စ ကာလေပိ သံဃဿ ဝါ ''ဣဒံ အကာလစီဝရံ'' ဒိန်း ပုဂ္ဂလဿ ဝါ ''ဣဒံ တုယ္ဟံ ဒမ္မိ''တိ အာဒိနာ နယေန ဒိန်း၊ တေံ အကာလစီဝရံ နာမ–

ဟု ဖွင့်တော်မူ၏။ ဝိနယတ္ထမဉ္ဉုသာမည်သော လီနတ္ထပကာသနီဋ္ဌီကာ ဋ္ဌီလျှင်း—

ကာဓလပိတိ ''အနတ္ထတေ ကထိနေ စိဝရမာသော, အတ္ထတေ ကထိနေ ဥဗ္ဘာသာ'' တိ ယထာဝုတ္တစီဝရကာလေပိ— ဟု ဖွင့်တော်မူ၏။ ဤကား စီဝရမာသကာလဋ္ဌရအပ်သော အာနိသံသကို ပြသော အဆုံးအဖြတ်စကားရပ်တည်း။

၁၅၁။ သံဃဲလာဘ်နှင့် မဟသန္တက

၎မေး။ ။တခုသော ကျောင်းတိုက်၌ ရဟန်းတပါးတည်း နေရာ ''သံဃဿ ဒေမ'' ဟုဆို၍လှူမူ အာဘယ်သို့ပြုအပ်ပါသနည်း။ တခုသော ကျောင်းတိုက်၌ မတသန္တကပစ္စည်းကိုဝေရာ တပါးတိုက်က လာရောက်သော ရဟန်းတို့အား ဝေအပ်ပါမည်လော်။

၎ဖြ။ ။ထိုပုဆွေးနွေးရပ်မှာ ဥတုကာလသံဃိကလှူရာ၌—

တနှံ ၎ခါ ပန သမယေန အညတရော ဘိက္ခု ဥတုကာလံ ကော ဝသိ။ တတ္ထ မနုဿာ ''သံဃဿ ဒေမာ'' တိ စီဝရုနိ အဒံသု။ အထ ၎ခါ တဿ ဘိက္ခုနော တေဒဟာသိ ''ဘဂဝတာ ပညတ္တံ 'စတုဝဂ္ဂေါ ပစ္ဆိမော သံဃော' တိ၊ အဟဉ္စမှိ ကေကော၊ ဣမေ မနုဿာ 'သံဃဿ ဒေမာ' တိ စီဝရုနိ ဒဒံသု၊ ဟန္ဒါနာဟံ ဣမာနိ သံဃိကာနိ စီဝရုနိ သာဝတ္ထိံ ဟရေယျ'' န္တိ။ အထ ၎ခါ သော ဘိက္ခု တာနိ စီဝရုနိ သာဝတ္ထိံ ဟရိတွာ သာဝတ္ထိယံ ဝဿံ ဥပဂန္တွာ ဘိက္ခူနံ အာရောစေသိ။ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ၎တမတ္ထံ အာရောစေသုံ။ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ သမ္မုခီဘူတေန သံဃေန ဘာဇေတုံ၊ ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဥတုကာလံ ၎ကော ဝသတိ၊ တတ္ထ မနုဿာ ''သံဃဿ ဒေမာ'' တိ စီဝရုနိ ဒေန္တိ၊ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ၎ဟန ဘိက္ခုနော တာနိ စီဝရုနိ အဓိဋ္ဌာတုံ ''ဣဒံ မယှံ စီဝရုနိ'' ဟိ။ တဿ ၎စေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော

တံ စိဝရံ အနုဓိဋ္ဌိတေ အညော ဘိက္ခု အာဂစ္ဆတိ၊ သမဏော ဒါတဗ္ဗော ဘာဂေါ။ တေဟိ စေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူဟိ တံ စိဝရံ ဘာဇိယမာနေ အပါတိတေ ကုသေ အညော ဘိက္ခု အာဂစ္ဆတိ၊ သမဏော ဒါတဗ္ဗော ဘာဂေါ။ တေဟိ စေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူဟိ တံ စိဝရံ ဘာဇိယမာနေ ပါတိတေ ကုသေ အညော ဘိက္ခု အာဂစ္ဆတိ၊ နဝကာမာ ဒါတဗ္ဗော ဘာဂေါ-ဟု မဟာဝါစိဝရက္ခန္ဓကပါဠိတော်၌ လာသည်။

မတသန္တကအဆုံးလည်း—

တေန ခေါ ပန သမယေန အညတရာ ဘိက္ခု ဗဟု-ဘဏ္ဍော ဗဟုပရိက္ခာရော ကာလင်္ကတော ဟောတိ။ ဘဂဝတော တေမတ္တံ အာရောစေသုံ။ ဘိက္ခုသေ ဘိက္ခဝေ ကာလင်္ကတော သံဃော သာမိ ပတ္တစိဝရာ၊ အပိ စ ဂိလာနုပဋ္ဌာကာ ဗဟူ-ပကာရာ။ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ သံဃေန် တိစိဝရဉ္စ ပတ္တဉ္စ ဂိလာနုပဋ္ဌာကာနံ ဒါတုံ၊ ယံ တတ္ထ လဟုကဉ္စံ လဟုပရိက္ခာရံ တံ သမ္မုခီဘူတေန သံဃေန ဘာဇေတုံ၊ ယံ တတ္ထ ဂရုဘဏ္ဍံ ဂရုပရိက္ခာရံ၊ တံ အာဂတာနာဂတသ စာတုဒ္ဒိသသ သံဃသ အဝိသဇ္ဇိကံ-

ဟု ဟောတော်မူသည်။ ဂန်းပါဠိတော်၌ပင် သင်္ကန်းကာလ သံယိက လူရာ၌လည်း—

တေန ခေါ ပန သမယေန အညတရော ဘိက္ခု ဒေဝော ဝသံ ဝသိ။ တတ္ထ မနုဿာ "သံဃသ ဒဒေယ်" တိ စိဝရာနိ အဒံသု။ အထ ခေါ တသ ဘိက္ခုနော တေ ဧဝမာသိ "ဘဂဝတာ ဣဿတ်ံ 'တေဝဂ္ဂိ ပစ္ဆိမော သံဃော' တိ၊ အဟဉ္စမှိ ကေဝေါ၊ ကွမေ စ မနုဿာ 'သံဃသ ဒဒေယ်' တိ စိဝရာနိ အဒံသု၊ ယာဝဒတ္ထံ ကုမာဂိ သံယိကာနိ စိဝရာနိ သဝဝတ်ထံ ဟရေယျ"န်္တိ။ အထ ခေါ သော ဘိက္ခု ယေန

စီဝရာနိ အာဒါယ သာဝတ္ထိံ ဂန္ဒွာ ဘဂဝတော တေမတ္ထံ အာရောစေသိ။ တုယ္ဟံ ဘိက္ခု တာနိ စီဝရာနိ ယာဝ ကထိနသ္မ ဥပ္ပဇ္ဇာရုယာတိ။ ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဧကော ဝသံ ဝသတိ၊ တတ္ထ မနုဿာ "သံဃဿ ဒေမာ"တိ စီဝရာနိ ဒေန္တိ၊ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ တယော ဝါ စီဝရာနိ ယာဝ ကထိနသ္မ ဥပ္ပဇ္ဇာရုယာတိ—

ဟု ဟောတော်မူသည်။ မဟာဝဂ်အဋ္ဌကထာ စီဝရက္ခန္ဓကအဖွင့်၌လည်း—

ဥတုကာလန္တိ ဝဿာနတော အညံ ကာလံ။ တာနိ စီဝရာနိ အာဒါယ သာဝတ္ထိံ ဂန္ဒွာတိ ဧတ္ထ တာနိ စီဝရာနိ ဂတ-ဂတဋ္ဌာနေ သံဃိကာနေဝ ဟောန္တိ၊ ဘိက္ခူဟိ ဒိဋ္ဌမတ္တမေဝေတ္ထ ပမာဏံ။ တသ္မာ သစေ ကေစိ ပဋိပထံ အာဂစ္ဆန္တာ "ကုဟိံ အာဝုသော ဂစ္ဆသီ"တိ ပုစ္ဆိတ္ဝာ တမတ္ထံ သုတ္ဝာ "ကိံ အာဝုသော မယံ သံဃော နု ဟောမာ"တိ ဝတ္ထေဝ ဘာဇေတ္ဝာ ဂဏ္ဟန္တိ၊ သုဂ္ဂဟိတာနိ။ သစေပိ သေ မဂ္ဂါ ဩက္ကမိတ္ဝာ ကဉ္စိ ဝိဟာရံ ဝါ အာသနသာလံ ဝါ ပိဏ္ဍာယ စရန္တော ဧကံ ဂေဟမေဝ ဝါ ပဝိသတိ၊ တ ဩ စ နံ ဘိက္ခူ။ ဒိသ္ဝာ တမတ္ထံ ပုစ္ဆိတ္ဝာ ဘာဇေတ္ဝာ ဂဏ္ဟန္တိ၊ သုဂ္ဂဟိဘာဝေနဝ။

အဓိဋ္ဌာတုန္တိ ဧတ္ထ အဓိဋ္ဌဟန္တေန ဝတ္တံ ဇာနိတဗ္ဗံ။ ဧတေန ဟိ ဘိက္ခုနာ ဃဏ္ဍိ ပဟရိတ္ဝာ ကာလံ ဃောသေတ္ဝာ ထောကံ အာဂမေတ္ဝာ သစေ ဃဏ္ဍိသညာယ ဝါ ကာလသညာယ ဝါ ဘိက္ခူ။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ တေဟိ သဒ္ဓိံ ဘာဇေတဗ္ဗာနိ။ နော စေ အာဂစ္ဆန္တိ "မယ္ဟံ့ဘာနိ စီဝရာနိ ပါပုဏန္တိ"တိ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာနိ။ ဧဝံ အဓိဋ္ဌိတေ သဗ္ဗာနိ တယော ဟောန္တိ၊ ဒ္ဝိတိကာ ပန ဟိဋ္ဌတိ။

သစေ ဧဒိသကံ ဥဒ္ဒရိတ္ဝာ "အယံ ပဌမဘာဂေါ မယ္ဟံ့ ပါပုဏာတိ၊ အယံ ဒုတိယဘာဂေါ"တိဧဝံ ဂဏ္ဟာတိ၊ ဂဟိ-

တာနိ စ သုဂ္ဂဟီတာနိ ဟောန္တိ၊ ဌိတိကာ စ တိဋ္ဌတိ။ ဧဝံ ပါပေတ္ဝာ ဂဏ္ဟန္တေနာပိ အဓိဋ္ဌိတမေဝ ဟောတိ့။ သစေ ပန ဃဲဏ္ဍိံ ပဟရိတ္ဝာ ဝါ အပ္ပဟရိတ္ဝာ ဝါ ကာလမ္ပိ ဃောသေတ္ဝာ ဝါ အဃောသေတ္ဝာ ဝါ "အဟမေဝေတ္ထ, မယ္ပမေဝ ဣမာနိ စီဝရာနိ" တိ ဂဏှာတိ၊ ဒုဂ္ဂဟီတာနိ ဟောန္တိ။ အထ "အညော ကောစိ ဣဓ နတ္ထိ၊ မယ္ပံ တောနိ ပါပုဏန္တိ" တိ ဂဏှာတိ၊ သုဂ္ဂဟီတာနိ။

ပါတိတေ ကုသေတိ ကေကောဋ္ဌာသေ ကုသဒဏ္ဍကေ ပါတိတမတ္တေ သစေပိ ဘိက္ခုသဟဿံ ဟောတိ၊ ဂဟိတမေဝ နာမ စီဝရံ၊ နာကာမာ ဘာဂေါ ဒါတဗ္ဗော-
ဟူ၍လည်းကောင်း၊

ကာလက်တေတိ ကာလကိရိယာယ။ ဂိလာနုပဋ္ဌာကာနံ ဒါတုန္တိ ဧတ္ထ အာနန္တရံ ဝုတ္တာယ ကမ္မဝါစာယ ဒိန္နမ္ပိ အပလော-ကေတ္ဝာ ဒိန္နမ္ပိ ဒိန္နမေဝ ဟောတိ၊ ဝဋ္ဋတိ-
ဟူ၍လည်းကောင်း၊

တုယ္ဘဝ ဘိက္ခု တာနိ စီဝရာနိတိ အာညတ္ထ ဂဟေတ္ဝာ ဟဋ္ဌာနိပိ တုယ္ဘဝ၊ နု တေသံ အညော ဧကောစိ ဣဿရော။ ဧဝဉ္စ ပန ဝတ္ဝာ အနုဂဏေတပိ နိက္ကုက္ကုစ္စာ ဂဏှိဿန္တိဟိ ဒဿေတုံ ဣဓ ပနာတိအာဒိမာဟ။ တသ္မော တာနိ စီဝရာနိ ယာဝ ကထိနဿ ဥဒ္ဓာရာယာတိ သဗ္ဗေ ဂဏပုဂ္ဂလေ ဘိက္ခူ။ လဘိတ္ဝာ ကထိနံ အတ္ထတံ ဟောတိ၊ ပဉ္စမာသေ, နော ဧဝ အတ္ထတံ ဟောတိ၊ ဧကံ စီဝရမာသမေဝ, ယံ "သံဃဿ ဒေမာ" တိ ဝါ ဒေန္တိ၊ "သံဃံ ဥဒ္ဒိဿ ဒေမာ" တို့ ဝါ ဒေန္တိ၊ "ဝဿံဝုတ္ထသံဃဿ ဒေမာ" တိ ဝါ ဒေန္တိ၊ "ဝဿာဝါသိကံ ဒေမာ" တိ ဝါ ဒေန္တိ၊ သဗ္ဗေပိ မတကစီဝရံ အဝိဘဇိတ္ဝာ တံ ဝိဟာရံ ပဝိသန္တိ၊ တံ တဿ တသော ဘိက္ခုနော ဟောတိ-
ဟူ၍လည်းဖြောင်း ဖွင့်ဆိုထောက်မူသည်။

အဋ္ဌကထာအနက်ကိုခံုံအံ့-ဥတုကာလန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ဝဿာန-တော၊ မိုးလမူ။ ဝါ၊ သက်န်းကာလမူ။ အည့်၊ တပါးသော။ ကာလံ၊ ကာလဋ္ဌ၊ ဝါ၊ ကာလပတ်လုံး။ တာနိ စီဝရာနိ အာဒါယ သာဝတ္ထိ• ဂန္ဓာဝတ် ထွေ၊ ဌ်။ တာနိ စီဝရာနိ၊ ထိုသက်န်းတို့သည်။ ဂတဂတ-ဋ္ဌာနေ၊ ရောက်ရာရောက်ရာ၌။ သံဃိကာနေဝ၊ သံဃိကတို့သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဘိက္ခူပိ၊ ရဟန်းတို့သည်။ ဒိဋ္ဌမတ္တမေဝ၊ မြင်ကာမျှသည်သာလျှင်။ ထွေ၊ ဤအရာ၌။ ပမာဏံ၊ ပမာဏမည်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ကေစိ၊ အချို့သောရဟန်းတို့သည်။ ပဋိပထံ၊ ခရီးရင်ဆိုင်။ အာဂစ္ဆန္တာ၊ လာလတ်ကုန်သော်။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ ကုဟိံ၊ အဘယ်အရပ်သို့။ ဂစ္ဆထ၊ သွားအံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုဋ္ဌာ၊ မေး၍။ တမတ္ထံ၊ ထိုအကြောင်းကို။ သုဘ္ဒာ၊ ကြား၍။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ သံဃော၊ သံဃာသည်။ နု ဟောမကိံ၊ မဟုတ်ကုန်သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တတ္ထေဝ၊ ထိုဘုံ မြင်ရာ၌သာလျှင်။ ဘာဇေတွာ၊ ဝေဘန်၍။ သစေ ဂဏ္ဌန္တိ၊ ယူကြကုန်အံ့။ သုဂ္ဂဟိတာနိ၊ ကောင်းစွာယူခြင်းမည်ကုန်၏။ သေ သေသော၊ ဤရဟန်းသည်။ မဂ္ဂါ၊ ခရီးမှ။ သြက္ကမိတွာ၊ သက်၍။ ကဉ္စိ၊ တစုံတခု သော။ ဝိဟာရံ ဝါ၊ ကျောင်းသို့လည်းကောင်း။ သာလံ ဝါ၊ ဇရပ်သို့ လည်းကောင်း။ သစေ ပဝိသတိ၊ ဝင်အံ့။ ပိဏ္ဍာယ၊ ဆွမ်းအလို့ငှာ။ စရန္တော၊ လှည့်လည်လတ်သော်။ ကံ၊ တခုသော။ ဂဟဒ္ဓမဝ ဝါ၊ အိမ်သို့လည်းကောင်း။ သစေပိ ပဝိသတိ၊ ဝင်အံ့။ တတြ စ၊ ထိုဝင်ရာ၌လည်း။ နံ၊ ထိုရဟန်းကို။ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ ဒိသွာ၊ မြင်၍။ တမတ္ထံ၊ ထိုအကြောင်းကို။ ပုဆ္ဆိတွာ၊ မေး၍။ ဘာဇေတွာ၊ ဝေ၍။ သစေပိ ဂဏ္ဌန္တိ၊ ယူကုန်အံ့။ သုဂ္ဂဟိတာနေဝ၊ ကောင်းစွာ ယူအပ်ကုန်သည်သာတည်း။

အဓိဋ္ဌာတုန္တိ ထွေ၊ ဌ်။ အဓိဋ္ဌဟန္တေန၊ ဆောက်တည်သောရဟန်းသည်။ ဝတ္တံ၊ ဝတ်ကို။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ ထိုဇပါးတည်းဝါဆိုသောရဟန်းသည်၊ ဃဏ္ဍိံ၊ ဧကျောက်သည်ကို။ ဝါ၊ ခေါင်းလောင်းခြေးစည်ကို။ ပဟရိတွာ၊ ထိုး၍။ ကာလံ၊

အခါကို။ ဃောသေတ္ဘာ၊ ကြွေးကြော်၍။ ထောက်၊ အတန်ငယ်။ အာဂဓမေတ္ဘာ၊ ငန့်လင့်၍။ ဃဏ္ဍီသညာယ ဝါ၊ ခေါင်းလောင်းကြွေး စည်အမှတ်ဖြင့်လည်းကောင်း။ ကာလသညာယ ဝါ၊ ကာလအမှတ်ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဘိက္ခူ၊၊ တို့သည်။ သဖစ အာဂစ္ဆန္တိ၊ လာကုန်အံ့။ တေဟိ၊ ထိုရဟန်းတို့နှင့်။ သဒ္ဓိ၊ အတူတကွ။ ဘာဇေတဗ္ဗာနံ၊ ငယ်ကူအပ်ကုန်၏။ နော ဧစ အာဂစ္ဆန္တိ၊ မလာကုန်အံ့။ ဓမ္မံ၊ ငါ့အား။ ဣမာနိ စီဝရာနိ၊ ဤသင်္ကန်းပဲ့သည်။ ပါပုဏာန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဇာဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာနိ၊ ဆောက်တည်အပ်ကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အဓိဋ္ဌိတေ၊ ဆောက်တည်အပ်သည်ရှိသော်။ သဗ္ဗာနိ၊ အလုံးစုံသော "သံဃသ္သဒေမ" ဟု ဆို၍ လှူအပ်သော သင်္ကန်းတို့သည်။ တထေဝ၊ ထိုရဟန်းအားသာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဌိတိကာ ပန၊ ထေရ်စည်သည်။ နတ္ထိဒ္ဓတိ၊ မဂဇ်။

ကေကံ၊ တခုဘခုကို။ ဥဒ္ဒရိတ္ဘာ၊ ထုတ်၍။ အယံ၊ ဤသည်လျှင်။ ပဌမဘာဂေါ၊ ပဌမအဖို့တည်။ ယဿ၊ ငါ့အား။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။ အယံ၊ ဤသည်လျှင်။ ဒုတိယဘာဂေါ၊ ဒုတိယအဖို့တည်း။ မယှံ၊ ငါ့အား။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။ ဤတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သဗ္ဗေ ဂဏှာတိ၊ ယူအံ့။ ဂဟိတာနိ စ၊ ယူအပ်သောသင်္ကန်းတို့သည်လည်း။ သဂ္ဃဟိတာနိ၊ ကောင်းစွာယူအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဌိတိကာ စ၊ ထေရ်စည်သည်လည်း။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပါပေတ္ဘာ၊ ရောက်စေ၍။ ဂဏှန္တေနာပိ၊ ယူသော်လည်း။ အဓိဋ္ဌိတမေဝ၊ ဆောက်တည်အပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သံဃိကံ၊ ကို။ ပဟရိတ္ဘာ ဝါ၊ ထိုးခြင်းငှာလည်းကောင်း။ အပဟရိတ္ဘာ ဝါ၊ ထိုးမူ၍လည်းကောင်း။ ကာလမ်ပိ၊ အခါကိုလည်း။ ဃောသေတ္ဘာ ဝါ၊ ကြွေးကြော်၍လည်းကောင်း။ အဃောသေတ္ဘာ ဝါ၊ မကြွေးကြော်မူ၍လည်းကောင်း။ တတ္ထ၊ ဤကျောင်း၌။ အဟမေဝ၊ ငါတယောက်သာရှိ၏။ ဣမာနိ စီဝရာနိ၊ ဤသင်္ကန်းတို့သည်။ မယှမေဝ၊ ငါ၏

ဥစ္စာသာမည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဂဏ္ဌာတိ၊ ယူ၏။ ဒုဂ္ဂဟိတာနိ၊ မကောင်းသောယူခြင်းမည်ကုန်သည်။ ဝါ၊ယူအပ်သည်မမည်ကုန်သည်။ ဝါ၊ မရကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ အညော၊ တပါးသော။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သော ရဟန်းသည်။ ဣဓ၊ ဤကျောင်း၌၊ ဤနေရာ၌။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တောနိ၊ ထိုသက်ဉ်းတို့သည်။ မယ္ဟံ၊ ငါ့အား။ ပါပုဏန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အထ ဂဏ္ဌာတိ၊ယူအံ့။ သုဂ္ဂဟိတာနိ၊ ကောင်းသောယူခြင်းမည်ကုန်၏။

ပါတိတေ ကုသေတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဧကေကောဋ္ဌာသေ၊ တခုသော အစုဋ္ဌ။ ကုသဒဏ္ဍကေ၊ ကမ္ပည်းတံကို။ ပါတိတမဇ္ဈေ၊ ချခါမျှဋ္ဌ။ ဘိက္ခုသဟဿံ၊ ရဟန်းတထောင်လောရောက်သည်။ သစေပိ ဟောတိ၊ ဖြစ်စေ။ စီဝရံ၊ သည်။ ဂဟိတမေဝ နာမ၊ ယူအပ်ပြီးသာမည်၏။ အကာမာ၊ မပေးဇဝလို့သော်။ ဘာဂေါ၊ အဖို့အစုကို။ နဒါတဗ္ဗော၊ မပေးအပ်။

ကာလက်ဇေတိ၊ ဟူသည်ကား။ ကာလကိရိယာယ၊ သေသည်ရှိသော်။ ဝါ၊ သေလတ်သော်။ ဂိလာနုပဋ္ဌာကာနံ ဒါတုန္တိ ဇ္ဈော၊ ဋ္ဌ။ အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့ဋ္ဌ။ ဝုတ္တာယ၊ ဟောအပ်သော။ ကမ္မဝါစာယ၊ ဖြင့်။ ဒိန္နမ္ပိ၊ ပေးသော်လည်းကောင်း။ အပလောကေတ္ဝာ၊ ပန်၍။ ဒိန္နမ္ပိ၊ ပေးသော်လည်းကောင်း။ ဒိန္နမေဝ၊ ပေးအပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။

တုယ္ဟံဝ ဘိက္ခု တာနိ စီဝရာနိတိ၊ ဟူသည်ကား။ အညတ္ထ၊ တပါးသောကျောင်းသို့။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ယူ၍။ ဟဋ္ဌာနိပိ၊ ဆောင်အပ်ကုန်သော်လည်း။ တုယ္ဟံဝ၊ သင့်အားသာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေသံ၊ ထိုရဟန်းတို့တွင်။ အညော၊ တပါးသော။ ဣဿရော၊ အစိုးရသော ရဟန်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ ဧဝဉ္စ ပန၊ ဤသို့လျှင်။ ဝတ္ဝာ၊ ဟောတော်မူ၍။ အနာဂတေပိ၊ နောင်အခါ၌လည်း။ ကုက္ကုစ္စာ၊

သံသယရှိသောရဟန်းတို့သည်။ နဂကိုဿန္တိ၊ မယူကြကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဿေတုံ၊ ပြခြင်းငှါ။ ဣဓ ပနာတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ အာဟာ၊ ၏။ တဿေဝ တာနိ စီဝရာနိ ယာဝ ကထိနဿ ဥဒ္ဓာရာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဂဏပူရကေ၊ ဂိဏ်းပြည့်ကုန်သော။ ဘိက္ခူ။ တို့ကို။ လဘိတ္ထ၊ ရ၍။ ကထိနံ၊ ကို။ အတ္ထတံ၊ ခင်းသည်။ သစေ ဟောတိ၊ ဖြစ်အံ့။ ပဋ္ဌမာသေ၊ ငါးလတို့ပတ်လုံး။ အတ္ထကံ၊ ခင်းသည်။ နော စေ ဟောတိ၊ မဖြစ်အံ့။ ဧကံ၊ တခုသော။ စီဝရမာသမေဝ၊ သင်္ကန်းကာလပတ်လုံးသာလျှင်။ လဘတိ၊ ရ၏။ သံဃဿ ဒေမာတိ ဒေန္တိတိ၊ ဟူသည်ကား။ သံဃံ၊ ကို။ ဥဒ္ဒိဿ၊ ရည်၍။ ဒေမာတိ ဝါ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဒေန္တိ၊ လူကုန်၏။ ဝဿံဝုတ္ထသံဃဿ၊ ဝါကျတ်သော သံဃဿအား။ ဒေမာတိ ဝါ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဒေန္တိ၊ လူကုန်၏။ ဝဿာဝါသိကံ၊ ဝါဆိုသင်္ကန်းကို။ ဒေမာတိ ဝါ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဒေန္တိ၊ လူကုန်၏။ မတကစီဝရံ၊ မပေးပဲသေသော ရဟန်း၏သင်္ကန်းကို။ အဝိဘဇိတ္ဝာ၊ မဝေယျမူ၍။ တံ ဝိဟာရံ၊ ထိုကျောင်းသို့။ သစေ ပဝိသန္တိ၊ ဝင်ကုန်ဒုံး၊ တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံသည်။ တဿေဝ ဘိက္ခုနော၊ ထိုရဟန်းအားသာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ရဟန်း၏သာလျှင်။ သန္တကံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၌လည်း -

ပါဠိယံ အဝိဿဇ္ဇိကံ အဓေဝဘိက္ခိ အာဂတာနာဂတဿ စာတုဒ္ဒိသဿ သံဃဿေဝ သန္တကံ ဟုတ္ဝာ ကဿစိ အဝိဿဇ္ဇိကံ အဓေဝဘိက္ခံ ဘဂိတုံ အနုဇာနာမီတ္ဟိ အတ္ထော-

ဟု ဖွင့်တော်မူသည်။ ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာ၌လည်း-

တေသု တီစီဝရပတ္တံ ဂိလာနုပဋ္ဌာကဿ ဘာဂေါ ဟောတီ၊ အာဝသေသလဟုဘဏ္ဍံ သမ္ဗဟိဘူတသံဃဿ၊ ပဋ္ဌဝိသတိဝိဓဂရု-ဘဏ္ဍံ စာတုဒ္ဒိသသံဃဿ-

ဟု လာသည်။ စီဝရကွန္ဓကပါဠိတော်၌လည်း-

ကွၚ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဘိက္ခုဿ ဟတ္ထေ စိဝရံ ပဟိ-ဏာတိ ''ကွမံ စိဝရံ ကုတ္ထန္ဒာမ့ဿ ဒေဟီ''တိ။ သော အန္တရာမဂ္ဂေ သုဏာတိ ''ယော ပဟိဏ်တိ၊ သော ကာလင်္ကတော''တိ၊ တဿ မတကစိဝရံ အဓိဋ္ဌာတိ၊ သ္ဝာဓိဋ္ဌိတံ-

ဟု လာသည်။ အဋ္ဌကထာမှာ မဖွင့်။ သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌-

မတကစိဝရံ အဓိဋ္ဌာတီတိ ဧတ္ထ မဂ်ံ ဂစ္ဆန္တော တဿ ကာလကိရိယံ သုတ္ဝာ အဝိဟာရဋ္ဌာနေ စေ ဒ္ဝါဒသရတနပ္ဘန္တရေ အညေသံ ဘိက္ခူနံ အဘာဝံ ဉတ္ဝာ ''ကွဒံ စိဝရံ မယ္ဟံ ပါပုဏာတိ''တိ အဓိဋ္ဌာတိ၊ သ္ဝာဓိဋ္ဌိတံ-

ဟု ဖွင့်သည်။

မဘကစိဝရံ အဓိဋ္ဌာတီတိ ဧတ္ထ၊ ဘ္ဂ်။ မဂ်ံ၊ ခရိးသို့။ ဂစ္ဆန္တော၊ သ္ဝားသည်ရှိခဲသော်။ ဟဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ ကာလကိရိယံ၊ သေခြင်းကို။ သုတ္ဝာ၊ ကြား၍။ အဝိဟာရဋ္ဌာနေ၊ ကျောင်းမဟုတ်သောနေရာ၌။ စေ ယောတိ၊ ဖြစ်ငြားအံ့။ ဒ္ဝါဒသရဘနပ္ဘန္တရေ၊ တဆယ့်နှစ်တောင် အတွင်း၌။ အညေသံ ဘိက္ခူနံ၊ တပါးသောရဟန်းတို့၏။ အဘာဝံ၊ မရှိသည်အဖြစ်ကို။ ဉတ္ဝာ၊ သိ၍။ ကွဒံ စိဝရံ၊ ဤသင်္ကန်းသည်။ မယ္ဟံ၊ ငါ့အား။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။ ကွတိ၊ သို့။ အဓိဋ္ဌာတိ၊ ဆောက်တည်၏။ သ္ဝာဓိဋ္ဌိတံ၊ ကောင်းသောဆောက်တည်ခြင်းမည်၏။

ဤသို့ပြဆိုအပ်သော ပါဠိ, အဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့၏ လိုရင်းစကားကို ပိဏ္ဍတ္ထကို ပြဆိုအံ့။

ကွၚ ဧန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဧကော ဝဿံ ဝသတိ၊ တတ္ထ မနုဿာ ''သံဃဿ ဧဒမာ''တိ စိဝရာနိ ဒေန္တိ၊ အန္ဓ-ဗာနာမိ ဘိက္ခဝေ တဿေဝ တာနိ စိဝရာနိ ယာဝ ကထိနဿ ဥပ္ပာရယ-

ဟု ဗောဓိတော်မူသော ပါဠိတော်၌ တခုသောကျောင်းတိုက်၌ ရဟန်း တပါးဟည်း ဝါဆို၍ ဝါကျွတ်သောအခါ ထိုကျောင်း၌ ဂိုဏ်းပြည့်

ရဟန်းတို့ကိုခေါ်၍ ကထိန်ခင်းမူ သီတင်းကျတ်လပြည့်ကျော် တရက်နေ့မှစ၍ တပေါင်းလပြည့်တိုင် ငါးလအတွင်း, ကထိန်မခင်းမူ သီတင်းကျတ်လပြည့်ကျော်တရက်မှစ၍ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်တိုင် တလအတွင်း၌ ''သံဃဿ ဒေမ'' ဟုဆို၍ လူသောသက်နှံးကို ထိုကျောင်း၌နေသော ရဟန်းတပါးသာ ပိုင်ဆိုင်သည်။ တပါးသောရဟန်းတို့ မဆိုင်ဟုပြတော်မူသည်။

''တေန ခေါ ပန သမယေန အညတရော ဘိက္ခု ဥတုကာလံ ဒဒကာ ဝသိ။ ဘတ္တ မနုဿာ 'သံဃဿ ဒေမာဟိ' စိဝရာနိ အဒံသု'' စသည်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ''အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ သမ္မုခီဘူတေန သံဃေန ဘာဇေတုံ'' စသည်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ''အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ တေန ဘိက္ခုနာ ဟာနိ စိဝရာနိ ဒေဓိဋ္ဌာတုံ 'မယှံမာနိ စိဝရာနိ' တိ'' စသည်ဖြင့်လည်းကောင်း ဟောတော်မူသော ပါဠိတော်၌ ကထိန်ခင်းမူ ဘပေါင်းလပြည့်ကျော် တရက်'နေ့မှစ၍ သီတင်းကျတ်လပြည့်နေ့တိုင် အောင် ခုနစ်လအတွင်း' ကထိန်မခင်းမူ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ကျော် တရက်နေ့မှစ၍ သီတင်းကျတ်လပြည့်နေ့ တိုင်အောင် တဆယ့်တလအတွင်း၌ ရဟန်းတပါးတည်းနေသောကျောင်း၌ ''သံဃဿ ဒေမ'' ဟုဆို၍ လူသောသက်နှံးကို ထိုကျောင်းတိုက်သို့သာရောက်သော သမ္မုခီဘူတဖြစ်သော ရဟန်းတို့နှင့် အမျှဝေယူထိုက်သည်၊ ဝေယျသောအခါ ကမ္မည်းတံချ၍ တခုသောအဖို့ကို ကောက်ယူမိမူ လာရောက်ပြန်သော ရဟန်းတို့အား မဝေလိုမူ မဝေပဲနေအပ်သည်၊ ကပါးသောရဟန်းတို့ မလာမီ ''ဣမာနိ စိဝရာနိ မယှံ ပါပုဏန္တိ'' ဟုဆို၍ ဆောက်တည်ယူမူ ထိုရဟန်းသာရဘိုက်သည်။ တပါးသောရဟန် တို့ မရဆိုက် မပိုင်ထိုက်ဟုပြတော်မူသည်။

အဋ္ဌကထာဋီလည်း ထိုရဟန်းသည် ''သံဃဿ ဒေမ'' ဆို၍ လူသောသက်နှံးကို မသိတတ်၍ ''ဣမာနိ စိဝရာနိ မယှံ ပါပုဏန္တိ'' ဟု မဆိုမယူပဲ ထပါးသောအရပ်သို့ ထွက်သွားမူ ရောက်ရာ၌ မြင်သော ရဟန်းတို့က အားကြောင်းကိုမေး၍ သိမူ ဝေယျအပ်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။

ထို့ကြောင့် တခုသောကျောင်း၌ ကထိန်ကာလမှ တပါးသော ကာလတို့၌ "သံဃဿ ဒေမ" ဟုဆို၍ လှူသောသက်နှံးကို ထိုကျောင်း၌ ရဟန်းသည် မလိမ္မာ၍ "ဣမံ စီဝရံ မယှံ ပါပုဏာတိ၊ ဣမာနိ စီဝရာနိ မယှံ ပါပုဏန္တိ" ဟု ဆောက်တည်၍မယူပဲ "ငါသာပိုင်အပ်သည်" ဟု ထင်မှတ်၍နေမှု တပါးက လာရောက်သောရဟန်းတို့က မေး၍ သိမှု ဝေယျူထုကသည်ဟုမှတ်။

ပါဠိတော်၌ "သမ္မုခီဘူတေန သံဃေန ဘာဇေတုံ" ဟု လာသည်။ အဋ္ဌကထာ၌ "ဘိက္ခူဟိ ဒိဋ္ဌမတ္တမေဝတ္ထ ပမာဏံ" ဟု လာသည်။ "သမ္မုခီဘူတေနာတိ ဒိဋ္ဌဗတ္တဘူတေန" ဟု ဖွင့်ဆိုသည်။

"တေန ခေါ ပန သမယေန အညတရော ဘိက္ခု ဗဟုဘဏ္ဍော ဗဟုပရိက္ခာရော ကာသက်တော" စသည်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ "ယံ တတ္ထ လဟုဘဏ္ဍံ လဟုပရိက္ခာရံ၊ တံ သမ္မုခီဘူတေန သံဃေန ဘာဇေတုံ" စသည်ဖြင့်လည်းကောင်း ဟောတော်မူသော ပါဠိတော်၌ နောက်က ပြဆိုအပ်သော ဥတုဝဿာနကာလ၌ ရဟန်းတပါးတည်းနေရာ "သံဃဿ ဒေမ" ဆို၍ လှူသောသက်နှံနှင့်အတူ မတသန္တက ပစ္စည်းကို မှတ်ယူရမည်ဟု ပြတော်မူခြင်းငှါ အဋ္ဌကထာ၌-

သစေပိ မတကစီဝရံ အဝိဘဇိတ္ဝာ တံ ဝိဟာရံ ပဝိသန္တိ၊
တံ သဗ္ဗံ တဿေဝ ဘိက္ခုနော ဟောတိ-

ဟု ဆိုတော်မူသည်။

ထို့ကြောင့် မပေးမအပ်ပဲ သောသောကျောင်း၌ သံဃိကပစ္စည်း ဂရုဘဏ်မှာ တစုံတယောက်သောသူသည် မဝေယျူထိုက်။ စတုဒိသာသံဃာတို့ဥစ္စာဖြစ်သည်။ လဟုဘဏ်မှာ သက်နှံးကာလမဟုတ်မူ တပါးတိုက်ကလာသောရဟန်းတို့လည်း ဝေယျူထိုက်သာည်။

ရဟန်းနှစ်ပါးနေရာ တပါးသေ၍ မပေးခဲ့မူ တပါးသောရဟန်းတို့ မလာမီ လဟုဘဏ်ပစ္စည်းကို "ဣမာနိ ဝတ္ထူနိ မယှံ ပါပုဏန္တိ" ဟု ဆို၍ ဆောက်တည်ယူရမည်။ ထိုသို့မသိ၍ မဝေမယူပဲ အာဓိဋ္ဌာန်မတင်

ယူပဲ ထိုကျောင်း၌ နေသောရဟန်းသာ ဆိုင်သည်ဟု ထင်မှတ်၍နေမူ တပါးကလာရောက်သော ရဟန်းတို့သည် အကြောင်းကိုမေး၍ သိမူ လဟုဘဏ်ပစ္စည်းဟူသမျှကို ဝေယူထိုက်သည်ဟုမှတ်။ ဂရုဘဏ်ပစ္စည်း သည် စတုဒိသာသံဃာ့ဥစ္စာဟုဆိုသော ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာကိုထောက်၍လည်း လဟုဘဏ်မှာ လာရောက်သော သံဃာ့ဥစ္စာဖြစ်သည်ဟုမှတ်။ ယခင်ပြဆိုအပ်သော ဥတုဝဿကာလ၌ နေသောရဟန်းအား "သံဃဿ ဒေမ" ဟုဆို၍ လူသော သံဃာတိကို "သမ္မုခီဘူတေန သံဃေန ဘာဇေ-တုံ" ဟု ဟောတော်မူသော ပါဠိတော်အရ သမ္မုခီဘူတသံဃိကနှင့် မဘသန္တကအရာ၌လာသော သမ္မုခီဘူတသံဃိကသည် အထူးမရှိသော ကြောင့် "အဋ္ဌကထာ,ဋီကာတို့၌ အထူးမဆိုကြကုန်။ထို့ကြောင့် အထူး မရှိ တူသည်သာဟုမှတ်။

သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌လာသော ကျောင်းတိုက်မဟုတ်ဆု၌ မတသန္တက ပစ္စည်းကို တဆယ့်နှစ်တောင်အတွင်း၌ ရဟန်းမရှိဟု သိ၍ "ဣမံ စီဝရံ မယှံ ပါပုဏာတိ" ဟုဆို၍ ယူရမည်ဟုဆိုသဖြင့် ကျောင်းတွင်း ဖြစ်မူ ကျောင်းတိုက်၌ ရဟန်းမရှိဟုသိ၍ တပါးတည်း ကျန်ရစ်မူ မတသန္တကပစ္စည်းတွင် သက်ဉ်းကို "ဣမံ စီဝရံ မယှံ ပါပုဏာတိ"၊ သပိတ်ကို "ဣမံ ပတ္တံ မယှံ ပါပုဏာတိ"၊ ဤသို့ အသီးအသီးအမည် နှင့်ဖြစ်စေ၊ အလုံးစုံလဟုဘဏ်ဟူသမျှကို "ဣမာနိ ဝတ္ထူနိ မယှံ ပါပု-ဏန္တိ" ဟု ဆို၍ဖြစ်စေ ဆောက်ဇည်ယူမူ အပ်သည်ဟုမှတ်။

ဤသို့လျှင် ရဟန်းတပါးတည်းနေရာ "သံဃဿ ဒေမ" ဟု ဆို၍ လူသော သမ္မုခီဘူတသံဃိက မတသန္တကဲ့ဖြစ်သော သမ္မုခီဘူတသံဃိက တို့၏ ဝေယျာဝစ္စကိုသိအပ်သည်။

၁၅၂။ အခြားကျောင်းတိုက်တွင်းရှိ မတသန္တက

မေး။ ။တခုသောကျောင်း၌ မပေးအပ်ခဲ့ပဲ သေသောမတသန္တက ပစ္စည်းသည် တပါးသောကျောင်းတိုက်၌ရှိနေရာ အဘယ်တိုက်သံဃာ ဆိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ။အညေသံ အဒတ္ဝာ ဒုရေ ဌပိတပရိက္ခာရာပိ တတ္ထ တတ္ထ သံဃဿေဝ ဟောန္တိ–

ဟု စီဝရက္ခန္ဓကအဋ္ဌကထာ၌လာသည်။ သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌လည်း– တတ္ထ တတ္ထ သံဃဿေဝါတိ တသ္မိံ တသ္မိံ ဝိဟာရေ သံဃဿေဝ–

ဟု ဖွင့်တော်မူသည်။ ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၌လည်း နည်းတူလာသည်။ ဝိနယာလင်္ကာရ ဋီကာ၌ကား–

တတ္ထ တတ္ထ သံဃဿေဝါတိ တသ္မိံ တသ္မိံ ဝိဟာရေ သံဃဿေဝ။ ဘိက္ခုနော ကာလင်္ကတဘာဝံ သန္ဓာယ ''ဣဓ'' တိ ဝုတ္တတ္တာ ''တတ္ထာ'' တိ ဝုတ္တတ္တာ ဝိစ္ဆာဝစနတ္တာ စ ပရိက္ခာရဿ ဌပိတဘာဝံ ဝုတ္တန္တိ ဗိညာယတိ–

ဟု လာသည်။

တတ္ထ တတ္ထ သံဃဿေဝါတိ၊ ဟူသည်ကား။ တသ္မိံ တသ္မိံ ဝိဟာ-ရေ။ ထိုဆိုကျောင်း၌။ သံဃဿေဝ၊ သံဃာအားသာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝါ၊ ၏သာလျှင်။ သန္ဓာကံ၊ယည်။ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ ကာလင်္-တဘာဝံ၊ သေသောနေရာကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ဣဓာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တ-ဗ္ဗေ၊ ဆိုအပ်လျက်။ တတ္ထာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ စ၊ ဆိုသောကြောင့် လည်း၊ကောင်း။ ဝိစ္ဆာဝစနတ္တာ စ၊ ဝိစ္ဆာစကား ဖြစ်သောကြောင့် လည်း၊ကောင်း။ ပရိက္ခာရဿ၊ ပရိက္ခရာ၏။ ဌပိတဘာဝံ၊ ထားရာအရပ်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။

ထို ဝိနယာလင်္ကာရစကားသည် ''သစေပိ မတကစီဝရံ အဝိဘဇိတ္ဝာ တံ ဝိဟာရံ ပဝိသန္တိ၊ တံ သဗ္ဗံ တဿေဝ သိက္ခုနော ဟောတိ'' ဟု ဆို သော အဋ္ဌကထာနှင့် ညီသည်။ ထိုအဋ္ဌကထာပါဠိဖြင့် ပစ္စည်းရောက်ရာ သံဃာဆိုင်ကြောင်း အလွန်ထင်ရှားသည်။

ထို့ကြောင့် မပေးပဲသေသောရဟန်း၏ ပစ္စည်းသည် တပါးသော် ကျောင်း၌ရှိမူ ထိုပစ္စည်း တည်သော ကျောင်း၌ သံဃာတို့ဆိုင်သည်။

ပုဂ္ဂိုလ်ဒသရာကျောင်းဌိတည်သော ပစ္စည်းကိုသာ ပုဂ္ဂိုလ်ဒသရာကျောင်း သံ့ဃာဆိုင်သည်ဟု သန္နိဋ္ဌာန်ကျ မှတ်ရမည်။

၁၅၃။ အဓိဋ္ဌာန်ဘင်တိစိဝရိတ်သင်္ကန်းကို ဝိကပ္ပနာပြုခြင်း

မေး။ ။အဓိဋ္ဌာန်တင်သော တိစိဝရိတ် သင်္ကန်းကို ဝိကပ္ပနာပြုအပ်ပါမည်လော။

ဖြေ။ ။စီဝရကွန္ဓက ပါဠိတော်၌-

အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ အတိရေကစီဝရံ ဝိကပ္ပေတုန္တိ— ဟူ၍ လည်းကောင်း၊

• အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ တိစီဝရံ အဓိဋ္ဌာတုံ နဝိကပ္ပေတုံ၊ ဝဿိကသာဋိကံ ဝဿာနံ စာတုမာသံ အဓိဋ္ဌာတုံ တတော ပရံ ဝိကပ္ပေတုံ၊ နိသီဒနံ အဓိဋ္ဌာတုံ နဝိကပ္ပေတုံ၊ ပစ္စတ္ထရဏံ အဓိဋ္ဌာတုံ နဝိကပ္ပေတုံ၊ ကဏ္ဍုပ္ပဋိစ္ဆာဒိံ ယာဝ အာပဒါဓာ အဓိဋ္ဌာတုံ တာဝတာ ပရံ ဝိကပ္ပေတုံ၊ မုခပုဉ္ဆနစောဠံ အဓိဋ္ဌာတုံ နဝိကပ္ပေတုန္တိ— ဟူ၍သည်းကောင်း၊

အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ အာယာမေန အဋ္ဌင်္ဂုလံ သုဂတင်္ဂုလေန စတုရင်္ဂုလဝိတ္ထတံ ပစ္စိမံ စီဝရံ ဝိကပ္ပေတုန္တိ- ဟူ၍လည်းကောင်း လာသည်၊

ပရိဝါပါဠိတော်၌-

နဝ စီဝရာနိ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာနိ။ နဝ စီဝရာနိ နဝိကပ္ပတဗ္ဗာနိ- ဟု လာသည်။

ပါရာဇိကဏ်ပါဠိတော် ပဌမကထိနသိက္ခာပုဒ်၌-

အတိရေကစီဝရံ နာမ အနဓိဋ္ဌိတံ အဝိကပ္ပိတံ- ဟူ၍ လည်းကောင်း၊

အနာပတ္တိ အန္တောဒသာဟံ အဓိဋ္ဌေတိ၊ ဝိကဲ့ပေတို့၊ ဝိဿဇ္ဇေတို့—
စသည်ဖြင့်လည်းကောင်း၊

ဒုတိယကထိနသိက္ခာပုဒ်၌—

အနာပတ္တိ အန္တောအရုဏေ ပစ္စုဒ္ဓရတိ၊ ဝိဿဇ္ဇေတို—
စသည်ဖြင့်လည်းကောင်း၊

တတိယ ကထိနသိက္ခာပုဒ်၌—

အနာပတ္တိ အန္တောမာသေ အဓိဋ္ဌေတိ၊ ဝိကပေတိ၊ ဝိဿ—
ဇ္ဇေတို—
စသည်ဖြင့် လည်းကောင်း၊

အစေ့ကသိက္ခာပုဒ်၌—

အနာပတ္တိ အန္တောသမယေ အဓိဋ္ဌေတိ၊ ဝိကပေတိ၊ဝိဿ—
ဇ္ဇေတို—
စသည်ဖြင့် လည်းကောင်း၊

သာသင်္ကသိက္ခာပုဒ်၌—

အနာပတ္တိ အာနန္တာဆာရဏ်တံ ပစ္စုဒ္ဓရတိ၊ ဝိဿဇ္ဇေတို—
စသည်ဖြင့် လည်းကောင်း လာသည်။

ပဌမကထိနသိက္ခာပုဒ် အဋ္ဌကထာ ဝိကပ္ပနာအဖွင့်၌—

အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ တိစီဝရံ အဓိဋ္ဌာတုံ နဝိကပ္ပေတုံ
နွိအာဒိဝစနတော စ ဣဒံ "ဝိဓာပေတိ" တိ အဝိသေသေန
စုတ္တစဝနံ ဝိရုဒ္ဓံ ဝိယ ဒိဿတိ၊ နစ ဝိရုဒ္ဓံ တထာဂတာ ဘာသန္တိ—
ဟူ၍ လည်းကောင်း၊

တိစီဝရံ တိစီဝရသမ်ဥပနေဝ ပရိဟာရတော အဓိဋ္ဌာတုမေဝ
အနုဇာနာမိ၊ နဝိကပ္ပေတုံ။ ဝဿိကသာဋိကံ ပန စာတုမာသ-
တော ပရံ ဝိကပ္ပေတုမေဝ၊ နအဓိဋ္ဌာတုံ။ ဧဝဉ္ဟိသတိ ယော
တိစီဝရေ ဇကေန စီဝရေန ဝိပ္ပဝသိတုကာမော ဟောတိ၊ တဿ
တိစီဝရဆဓိဋ္ဌာနံ ပစ္စုဒ္ဓရိတ္ဝာ ဝိပ္ပဝါသသုခတ္ထံ ဝိကပ္ပနာယ၊
ဣကာသော ဒိန္နော ဟောတိ—

ဟူ၍လည်းကောင်း ဆိုတော်မူသည်။

သာသက်သိက္ခာပုဒ် အဋ္ဌကထာဋ္ဌလည်း-

ဧဝံ အသင်္ကာန်တိန တတ္ထဝ ဌိတေန ပစ္စုဒ္ဓရိတဗ္ဗံ။ အတိ-
ရေကစီဝရဋ္ဌာနေ ဌဿတီတိ-

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

သာရတ္ထဒီပနီဋီကာဋ္ဌလည်း-

တိစီဝရသင်္ခေပေနာတိ တိစီဝရနီဟာရေန၊ သံဃာဋိအာဒိ-
အဓိဋ္ဌာနဝသေနာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ-

ဟု ဆိုတော်မူသည်။

ပရိဝါအဋ္ဌကထာဋ္ဌလည်း-

နဝ စီဝရာနိတိ တိစီဝရန္တိ ဝါ ဝသိကသာဋိကာတိ ဝါတိ-
အာဒိနာ နယေန စုတ္တာနိ။ န ဝိကံ်းပတဗ္ဗာနီတိ အဓိဋ္ဌိတကာလ-
တော ပဋ္ဌာယ န ဝိကပ္ပေတဗ္ဗာနိ-

ဟု ဖွင့်တော်မူသည်။

ဝဇိရဗုဒ္ဓိဋီကာဋ္ဌလည်း-

အဓိဋ္ဌိတကာလတော ပဋ္ဌာယ န ဝိကပ္ပေတဗ္ဗာနိ၊ အဓိဋ္ဌိတ-
ကာလတော ပဋ္ဌာယ အပစ္စုဒ္ဓရိတ္ဝာ န ဝိဿပ္ပေဘာဗ္ဗာနီတိ
အဓိပ္ပါယော-

ဟု ဖွင့်တော်မူသည်၊

သာရတ္ထဒီပနီဋီကာဋ္ဌလည်း-

အဓိဋ္ဌိတကာလတော ပဋ္ဌာယ န ဝိကပ္ပေတဗ္ဗာနီတိ ဝိကပ္ပေ-
နေနအဓိဋ္ဌာနတော ပုဗ္ဗေ ဝါ ဝိဿပ္ပေတဗ္ဗံ၊ ဝိဇဟိတာဓိဋ္ဌာနံ
ဝါ ပစ္ဆာ ဝိကပ္ပေတဗ္ဗံ။ အဝိဇဟိတာဓိဋ္ဌာနံ ပန နံ ဝိကပ္ပေ-
တဗ္ဗန္တိ အဓိပ္ပါယော---

ဟု ဖွင့်တော်မူသည်။

အဓိဋ္ဌိတ။ ပ။နု ဝိကပ္ပေတဗ္ဗာနိတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဝိကပ္ပေန္တေန-ဝိဆာပ္ပနာပ္ပဲဘော ရဟန် သည်။ အဓိဋ္ဌာနတော၊ အဓိဋ္ဌာန်တင်သည်မှု။ ဥဒ္ဒေ ဝါ၊ ရွေးဦ့်လည်း။ ဝိကပ္ပေတဗ္ဗံ၊ ဝိကပ္ပနာပ္ပဲအပ်၏။ ဝိဇဟိတာဝဓိဋ္ဌာနံ ဝါ၊ စွန့်အပ်သော အဓိဋ္ဌာန်ရှိသော သင်္ကန်းကိုလည်း။ ပစ္ဆာ၊ အဓိဋ္ဌာန်ကိုစွန့်သည့်ခနာက်၌။ ဝိကပ္ပေဘဗ္ဗံ။ ဝိကပ္ပနာပ္ပဲအပ်၏။ အဝိဇဟိတာဝဓိဋ္ဌာနံ ပန၊ မစွန့်အပ်ခသော အဓိဋ္ဌာန်ရှိသော သင်္ကန်းကိုကား။ နု ဝိကပ္ပေတဗ္ဗံ၊ ဝိကပ္ပနာမပ္ပဲအပ်။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်လျှင်။အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

ဝိနယတ္ထမဉ္ဇုသာမည်သော လီနတ္ထပကာသနီဋီကာ၌လည်း-

တိစီဝရံ အဓိဋ္ဌာတုန္တိ နာမံ ဝတ္ဘာ အဓိဋ္ဌာတုံ။ နု ဝိကပ္ပေတုန္တိ သဃ်ာဋီအာဒိနာမေန ဝိကပ္ပေတုံ နု အနုဇာနာမီတိ အတ္ထော။ "ဣမံ စီဝရံ ဝိကပ္ပေမိ" တိ ပန ဝိကပ္ပေတုံ ဝဋ္ဋတီယေဝ။ သာမညဝစနံ ပန တိစီဝရဿ ကဏ္ဍုပ္ပဋိစ္ဆာဒိဝသိကသာဋိကာနံ ဝိယ ကာလဝသေန ဝိသဿဘာဝါ စဿ ဝိကပ္ပေတဗ္ဗတာတိ ဒဿနတ္ထံ၊ နု ပန သဗ္ဗထာ ဝိကပ္ပနပဋိသေဓနတ္ထန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ တဿာ ဟိ ပုရာဏစီဝရံ ဓောတ္ဝာ နဝဿ အဓိဋ္ဌာနဝစနတော, "အနာပတ္တိ အဓိဋ္ဌေတိ ဝိကပ္ပေတီ" တိအာဒိဝစနတော စ တိစီဝရဿပိ ဝိကပ္ပနာယ သြကာသော ဒိန္နော။ သေနယော သဗ္ဗတ္ထ။ တိစီဝရာဒိနံ ဟိ အဓိဋ္ဌဟန္တေန "ဣမံ သဃ်ာဋိံ အဓိဋ္ဌာမိ" တိအာဒိနာ တံ တံ နာမံ ဝတ္ဘာ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ။ ဝိကပ္ပေန္တေန ပန "ဣမံ သဃ်ာဋိံ" န္တိ အာဒိနာ တဿ တဿ စီဝရဿ နာမံ အဂ္ဂဟေတ္ဘာ "ဣမံ စီဝရံ တုယ္ဟံ ဝိကပ္ပေမိ" တိ ဝိကပ္ပေဘဗ္ဗံ။ တိစီဝရံ ဝါ ဟောတု, အညံ ဝါ၊ ယဒိ တံ တံ နာမံ ဂဟေတ္ဘာ ဝိကပ္ပေတိ၊ အဝိကပ္ပိတံ ဟောတိ၊ အတိရေကစီဝရဋ္ဌာနေ ယေဝတိဋ္ဌတိ-

ဟု ဆိုတော်မူသည်။

တိစီဝရုံ အခိဋ္ဌာတုန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ နာမံ၊ အာမည်ကို။ ဝတ္ဝာ ဆို၍။ အဓိဋ္ဌေးတုံ၊ ဌ်ါန ဝိုကဆပွတုန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ သဃ်ာင်္ဂီအာဒိနာ သဃ်ာင်္ဂီအဆရှိသောအမည်ဖြင့်။ နဝိုကပွေတုံ၊ ဝိုကပွနာမပြုစေခြင်းဌ်ါ။ အနုဇာနာမိ၊ ၏။ ဣတိအယံ၊ လျှင်။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဣမံ စီဝရုံ ဝိုကပွေမိတိ၊ ဟူ၍။ ဝိုကပွေတုံ ပန၊ ဝိုကပွနာပြုခြင်းဌ်ါကား။ ဝဋ္ဋတိ-ယေဝ၊ အပ်သည်သာတည်း။ ပန၊ ဒုတူးကိုဆိုအံ့။ တိစီဝရဿ၊ ၏။ သာမညဝစနံ၊ သာမညစကားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကဏ္ဍုပဋိစ္ဆာဒိ-ဝသိကသာဋိကာနံ ဝိယ၊ အမာလ္ဘမ်းသက်နှံး၊ မိုးရေခံသက်နှံးတို့ကဲ့သို့။ ကာလဝသေန၊ ကာလအပိုင်းအခြား၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နာမဿ၊ အမည်၏။ ဝိသေသဘာဝါ၊ အထူးမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နဝိုကပွေတာ၊ ဝိုကပွနာမပြုအပ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ပြခြင်းဌ်ါ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝိုကပွနပဋိသေဓနတ္ထံ၊ ဝိုကပွနာပြုခြင်းကို မြစ်ပယ်ခြင်း အကျိုးဌ်ါ။ နပန ဝုတ္တံ၊ မဟောအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ တထာ တံ ဝစနံ၊ ထိုစကားသည်။ ဟိ သစ္စံ၊ မှန်၏။ ပုရာဏစီဝရုံ၊ သက်နှံးဟောင်းကို။ ပစ္စုဒ္ဓရိတ္ဝာ၊ ပယ်စွန့်၍။ နဝဿ၊ သက်နှံးသစ်၏။ အဓိဋ္ဌာနဝစနတော၊ အဓိဋ္ဌာန်ကို ဟောတော်မူသောကြောင့်လည်းကောင်း။ အနာပတ္တိ အဓိဋ္ဌတိ ဝိုကပွေတိတိအာဒိဝစနေတာ၊ ဣသို့အစရှိသော စကားကို ဟောတော်မူသာကြောင့် လည်းကောင်း။ တိစီဝရဿပိ၊ တိစီဝရိတ်သက်နှံး၏လည်း။ ဝိုကပွနာယ၊ ၏။ သြာဝေသော၊ အခွင့်ကို၊ ဒိန္နော၊ ပေးကော်မူ၏။ သဗ္ဗတ္ထ၊ ကာလအပိုင်းအခြားမရှိသော အလုံးစုံသောသက်နှံး၌။ သေ နယော၊ ဣနည်းနှင့်တူ၏။ ဟိ၊ မှန်၏မံ တိစီဝရာဒိနိ၊ တိစီဝရိတ် စသည်တို့ကို။ အဓိဋ္ဌဟန္တေန၊ သည်။ ။ဣ သဃ်ာင်္ဂီ အဓိဋ္ဌာမိတိအာဒိနာ၊ ဣသို့စသည်ဖြင့်။ တံ တံ နာမံ၊ ထိုထို အမည်ကို။ ဝတ္ဝာ၊ ဆို၍။ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊ အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်၏။ ဝိုကပွေန္တေန ပန၊ ဝိုကပွနာပြုသောရဟန်းသည်ကား။ ဣမံ သဃ်ာင်္ဂီန္တိအာဒိနာ၊ ဣသို့စသည်ဖြင့်။တသာ တသာ စီဝရဿ၊ ထိုထိုသက်နှံး၏။ နာမံ၊ အမည်ကို။ အဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ၊ မယူမူ၍။ ဣမံ စီဝရုံ တုယ္ဟံ ဝိုကပွေမိတိ၊ ဟူ၍။ ဝိုကပွေတဗ္ဗံ၊ ၏။ တိစီဝရုံ ဝါ၊ သည်လည်း။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။

အညံ ဝါ၊ တပါးသောသက်နှံးသည်လည်း။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ တံ တံ နာမံ၊ ထိုထိုသက်နှံးအမည်ကို။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ယူ၍။ ယဒိ ဝိကပ္ပေတိ၊ အကယ်၍ ဝိကပ္ပနာပြုသည်ဖြစ်အံ့။ အဝိကပ္ပိတံ၊ ဝိကပ္ပနာမပြုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အတိရေကစီဝရဋ္ဌာနေယေဝ၊ အတုံ့ရေကသက်နှံးအရာ၌သာလျှင်။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။

သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌လည်း—

တိစီဝရံ အဓိဋ္ဌာတုန္တိ နာမံ ဝတ္ဝာ အဓိဋ္ဌာတုံ။ နံ ဝိကပ္ပေတုန္တိ နာမံ ဝတ္ဝာ နံ ဝိကပ္ပေတုံ။ သေ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ တသ္မာ တိစီဝရာဒီနိ အဓိဋ္ဌဟန္တေန "ဣမံ သင်္ဃာဋိံ အဓိဋ္ဌာမီ"တိ အာဒိနာ နာမံဝတ္ဝာ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ။ ဝိကပ္ပေန္တေနပန "ဣမံ သင်္ဃာဋိံ" အာဒိနာ တဿ တဿ စီဝရဿ နာမံ အဂ္ဂဟေတ္ဝာ "ဣမံ စီဝရံ တုယ်ံ ဝိကပ္ပေမီ" တိ ဝိကပ္ပေတဗ္ဗံ။ တိစီဝရံ ဝါ ဟောတု, အညံ ဝါ၊ ယဒိ တံ တံ နာမံ ဂဟေတ္ဝာ ဝိကပ္ပေတိ၊ အဝိကပ္ပိတံ ဟောတိ၊ အတိရေကစီဝရဋ္ဌာနေယေဝ တိဋ္ဌတိ—

ဟု လာသည်။

ဝိနယဝိနိစ္ဆယဋီကာ၌ နည်းတူလာသည်။ ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၌—

တိစီဝရံ အဓိဋ္ဌာတုန္တိ သင်္ဃာဋိအာဒိနာမေန အဓိဋ္ဌာတုံ။ နံ ဝိကပ္ပေတုန္တိ ဣမိနာ နာမေန နံ ဝိကပ္ပေတုံ။ ဧတေန ဝိကပ္ပိတတိစီဝရော တေစီဝရိကော နံ ဟောတိ။ တဿ တသ္မိံ အဓိဋ္ဌိတတိစီဝရေ ဝိယ အဝိပ္ပဝါသာဒိနာ ကတ္တဗ္ဗဝိဓိ နံ ကာတဗ္ဗောတိ ဒဿေတိ၊ နံ ပန ဝိကပ္ပနေ ဒေါသောတိ—

ဟု ဆိုတော်မူ၏။ ခုဒ္ဒသိက္ခာဋီကာဟောင်း၌လည်း—

အဓိဋ္ဌာနတော ပုဗ္ဗေတိ စီဝရံ နာမ ပါဠေက္ကံ နတ္ထိ သင်္ဃာဋိအာဒိပဟောနကဿ ပစ္စတ္ထရဏာဒိဝသေနာပိ အဓိဋ္ဌာတုံ အနုညာတတ္တာ။ တသ္မာ "တိစီဝရံ အဓိဋ္ဌေယျ နံ ဝိကပ္ပေယျာ" တိ ဇတ္ထ "ဣမံ သင်္ဃာဋိ"န္တိ ဧဝံ နာမေ ဂဟိတေ "အဓိဋ္ဌာန"

မိစ္ဆဝ ဝတ္တာဗျို့၊ "ဝိကပ္ပေမိ"တိ ပနန ဝတ္တာဗ္ဗန္တိ အဓိပ္ပါယော။ ဧဝံ သေသေသုပိ–

ဟု ဆိုတော်မူသည်။

အဓိဋ္ဌာနတော၊ အဓိဋ္ဌာန်တင်သည်မှု။ ပုဗ္ဗ၊ ရွှေ၌။ တိုစံဝရံ နာမ၊ တိုစံဝရိတ် သက်နှံးမည်သည်။ ပါဠိဋ္ဌကို၊ အသိးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (တနည်း) ပါဠိဋ္ဌကို ဝိသုံ၊ အသိးဖြစ်သော။ တိုစံဝရံ နာမ၊ တိုစံဝရိတ် သက်နှံးမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ သဃ်ဝဋ်ဌိအာဒိပဟာနကာဃ၊ သက်နှံးကြီးစသည်လောက်သော အဝတ်ကို။ ပစ္စတ္ထရဏာဒိဝသေနာပိ၊ အခင်းစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အဓိဋ္ဌာတုံ၊ ဌာ၊ အနုညာတတ္တာ၊ ခွင့်ပြုအပ်သောကြောင့်တည်း။ တာသဟ၊ ထို့ကြောင့်။ တံစံဝရံ အဓိဋ္ဌေယျ နှဝိကပ္ပေယျာတိ ဇ္ဈာ၊ ဋ္ဌ။ ဣမံ သဃ်ဝဋ်ဌိန်တိ၊ အစရှိသော၊ ဝေနာမေ၊ ဤသို့အမည်ကို။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်သည်ရှိသော်။ အဓိဋ္ဌာနမိစ္ဆတာ၊ အဓိဋ္ဌာန်တင်ခြင်းကိုသာလျှင်။ ဝတ္တာဗျို့၊ ဆိုအပ်၏။ ဝိကပ္ပေမိတိ၊ ဟူ၍။ နှ ဝတ္တာဗျို့၊ မဆိုအပ်။ ဣတိ အယံ၊ လျှင်။ အဓိပ္ပါယော၊ အလိုတည်း။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသော သက်နှံးတို့၌လည်း။ ဧဝံ၊ ဤနည်းနှင့်တူ၏။

ခုဒ္ဒသိက္ခာဋီကာသစ်၌လည်း–

အဓိဋ္ဌဟေတိ "ဣမံ သဃ်ဝဋ်ိံ အဓိဋ္ဌာမိ"တိ အာဒိနာ နဝန္နံ နာမံ ဂဟေတ္ဝာ အဓိဋ္ဌေယျ။ နဝိကပ္ပေယျာတိ တာသ တာသ နာမံ ဂဟေတ္ဝာ နဝိကပ္ပေယျ၊ တာသ တာသ ပန နာမံ အဂ္ဂဟေတ္ဝာ "ဣမံ စီဝရံ တုယ်ံ ဝိဿဇ္ဇေမိ"တိ ဝိကပ္ပေယျာတိ အဓိပ္ပါယော။ တထာ ဟိ အဓိဋ္ဌာနတော ပုဗ္ဗေ ဝိသုံ တိစီဝရံ နာမ နတ္ထိ သဃ်ဝဋ်ိအာဒိပဟာနကာဃ ပစ္စတ္ထရဏာဒိဝသေနာပိ အဓိဋ္ဌာတုံ ဩနုညာတတ္တာ–

ဟု ဆိုတော်မူသည်။ ဝဇိရဗုဒ္ဓိဋီကာ၌လည်း–

တိစီဝရံ အဓိဋ္ဌေတုန္တိ ဧတ္ထ တိံစီဝရံ တိစီဝရာဓိဋ္ဌာနေန အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗယုတ္တကံ၊ ယံ ဝါ တိံစီဝရာဓိဋ္ဌာနေန အဓိဋ္ဌာတုံ ဩနုဇာနာမိ၊ တာသ အဓိဋ္ဌာနဟေတုလပရိဘောဒါ-

ဘာဝတော သဗ္ဗကာလံ ဣစ္ဆန္တဿ အဓိဋ္ဌာတုံယေဝ အနုဇာ-နာမိ၊ တံ ကာလပရိစ္ဆေဒံ ကတ္ဝာ ဝိကပ္ပေတုံ နာနုဇာနာမိ။ သတိ ပန ပစ္စယေ ယဒါ တဒါ ဝါ ပစ္စုဒ္ဓရိတ္ဝာ ဝိကပ္ပေတုံ ဝဋ္ဋတီဘိ "အနာပတ္တိ အန္တန္တောဒဿာဟံ အဓိမဋ္ဌတိ၊ ဝိကပ္ပေ-တိ" တိ ဝစနတော သိဒ္ဓံ ဟောတိ—

ဟု ဆိုတော်မူသည်။

တိစီဝရံ အဓိဋ္ဌာတုန္တိ ဇေတ္ထ၊ ဥ္ဒ်။ တိစီဝရာဒ္ဌာနေန၊ တိစီဝရိတ် အဓိဋ္ဌာန်ဖြင့်။ အဓိဋ္ဌဲာတပုဗ္ဗယုတ္တာကံ့၊ အဓိဋ္ဌာန်တင်ခြင်းငှါလျောက်ပတ်သော။ ယံ့ တိစီဝရံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံ့ တိစီဝရံ၊ ကို။ အဓိဋ္ဌာတုံ၊ ငှါ။ နု ဝိကဲပ္ပေတုံ၊ ဝိကပ္ပနာမပြုစေခြင်းငှါ။ တာဿ၊ ထိုတိစီဝရိတ် အဓိဋ္ဌာန်၏။ ကာလပရိစ္ဆေဒါဘာဝတော၊ အမာလ္ဘမ်းသက်နှံး၊ မိုးရေခံသက်နှံးတို့ကဲ့သို့ ကာလအပိုင်းအခြားမရှိသည့် အဖြစ်ကြောင့်။ သဗ္ဗ-ကာလံ၊ အခါခပ်သိမ်း။ ဣစ္ဆန္တဿ၊ ဝိနည်းတိစီဝရိတ်ဆောင်လိုသော ရဟန်းအား။ အဓိဋ္ဌာတုံယေဝ၊ ငှါသာလျှင်။ အနုဇာနာမိ၊ ၏။ ကာလပရိစ္ဆေဒံ၊ အမာလ္ဘမ်းသက်နှံး၊ မိုးရေခံသက်နှံးတို့ကဲ့သို့ ကာလ အပိုင်းအခြားကို။ ကတ္ဝာ၊ ပြု၍။ ဝိကပ္ပေတုံ၊ ဝိကပ္ပနာပြုစေခြင်းငှါ။ နု အနုဇာနာမိ၊ ခွင့်ပြုတော်မမူ။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်။ သတိ ပန၊ မရှိသည်ဖြစ်အံ့။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ တံ၊ ထိုအဓိဋ္ဌာန်တင်သောသက်နှံးကို။ ပစ္စုဒ္ဓရိတ္ဝာ၊ ပစ္စုဒ္ဓိရ်ပြု၍။ ဝိကပ္ပေတုံ၊ ဝိကပ္ပနာပြုခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။ အနာပတ္တိ အန္တောဒသာဟံ အဓိ-ဋ္ဌေတိ ဝိကပ္ပေတီဘိ၊ အစရှိသောစကားကို။ ဝစနတော၊ ဟောတော် မူသောကြောင့်။ သိဒ္ဓံ၊ ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဝိနယာသက်ဝရဋီကာဌိလည်း သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ, ဝိမတိဝိနောဒနီ ဋီကာ, ဝဇိရဗုဒ္ဓိဋီကာဆရာတို့၏ ဝါဒကို ထုတ်ဆောင်၍ ဝဇိရဗုဒ္ဓိဋီကာ ဆရာ၏ ဝါဒသည် မါဋိ,အဋ္ဌကထာဆရာတို့နှင့်ညီကြောင်း သင့်လျော်ကြောင်း မျှားစွာဆိုတော်မူသည်။

ဝိမတိဝိနောဒနီကာဌိလည်း—

တံ "အဓိဋ္ဌေတိ ဝိကပွေတိ" တိ သာမညတော ဝုတ္တေပိ တိစိဝရမ္ပိ ဝိကပွေတိတိ အာယမတ္ထောန သိဒ္ဓတိ၊ "တိစိဝရံ အဓိဋ္ဌာတုံ နဝိကပွေတု"န္တိ ဝိသေသေတ္ဝာ ဝုတ္တတ္တာ။ ယံ ပန အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊ တံ အဓိဋ္ဌာတိ။ ယံ တိစီဝရံ ဝိရဟိတံ၊ တံ ဝိကပွေတဗ္ဗံ၊ တံ ဝိကပွေတိတိ ဧဝမတ္ထော သိဒ္ဓတိတိ။ တသ္မာ ဧတ္ထ ပုဗ္ဗာပရဝိရောဓော နဒိသတိ၊ သာမညဝစနဿ ဝုတ္တာဝဓေသေယေဝ အဝတိဋ္ဌနတော။ ယံ ပနေတ္ထ တိစိဝရဿာပိ ဝိကပွနဝိဓိံ ဒဿေတုံ "တိစိဝရံ တိစိဝရသန်ဓေါနာ" တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ တိစိဝရသန်ဓေါန ပရိဟရိယမာနေသု ကေမ္ပိ ပမ္ဖုဒ္ဒရိတ္ဝာ ဝိကပွေတုံ နဝဋ္ဋတိ၊ တိစီဝရေတော ပန ကံ ဝါ သကလမေဝ ဝါ အပနေတ္ဝာ အဇရံ တိစိဝရံ တိစိဝရသန်ဓေါန ပရိဟရိတုကာမဿ ဝါ တိစိဝရဓောဓိဋ္ဌာနံ မုဉ္စိတ္ဝာ ပရိက္ခာရစောဠဝသေနေဝ သဗ္ဗစိဝရံ ပရိဘုဉ္ဇိတုကာမဿ ဝါ ပုရိမ အဓိဋ္ဌာတစိဝရ ပစ္ဆုဒ္ဒရိတ္ဝာ ဝိကပွေတု ဝဋ္ဋတိ၊ မဇ္ဈိမကေန စိဝရေန ဝိပွဝသိတုကာမော ဟောတီ"တိအာဒိ ဝုတ္တံ သိယာ၊ ဣဒမတံ ပါဠိယာ သဒ္ဒိ. သဒိမတ္တံ။ အထ ပုနပိ ကဒေဝ တိစိဝရဓောဓိဋ္ဌာနေန အဓိဋ္ဌာတုကာမော ဟုတ္ဝာ ဝိပွါဝါသသုခတ္တံ ပစ္ဆုဒ္ဒရိတ္ဝာ ဝိကပွေတိတ္တံ ဣမိနာ အဓိပွါယေန ဝုတ္တံ သိယာ၊ တံ "တိစိဝရံ အဓိဋ္ဌာတုံ နဝိကပွေတု"န္တိ ဣမိနာ ဝစနေန နသမေတိ။ ယဒိ ဟိ ဧသသစိဝရာနိ ဝိယ တိစိဝရမ္ပိ ပစ္ဆုဒ္ဒရိတ္ဝာ ဝိကပွေတဗ္ဗံ သိယာ၊ "တိစိဝရံ အဓိဋ္ဌာတုံ နဝိကပွေတု"န္တိ ဣဒံ ဝစနမေဝ နိရတ္ထကံ သိယာ ဧသသေစိဝရဧရဟိ တိစိဝရဿ ဝိသေသာဘာဝါ။ တသ္မာ "ဝိကပွေတိ"တိ ဣဒံ တိစိဝရဝိရဟိတမေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ တိစိဝရံ ပန ဝိကပွေတုံ နဝဋ္ဋတီဘံ ဝိညာယတိ၊ တေနေဝ ဒုတိယကထိနသိက္ခာပဒဿ ဩနာပတ္တိဝါရေ "ဝိကပွေတိ"တိ ဣဒံ နဝုတ္တံ—

ဟု ဆိုတော်မူသည်။

ဤသို့ပြဆိုအပ်သော ပါဠိ,အဋ္ဌကထာ,ဋီကာတို့၏ ပိဏ္ဍတ္ထအဓိပ္ပါယ်ကို ပြဆိုအံ့။

"အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ တိစီဝရံ အဓိဋ္ဌာတုံ နု ဝိကပ္ပေတုံ" စသည် ဖြင့်လာသော ပါဠိတော်၊ "နဝ စီဝရာနိ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာနိ၊ နဝ စီဝရာနိ နု ဝိကပ္ပေတဗ္ဗာနိ" ဟု လာသောပါဠိတော်ဖြင့် ကိုးထည်သောသင်္ကန်းတို့၏ မိမိတို့အမည်အားဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်သည်။ အဓိဋ္ဌာန်တင်သောအခါ ဝိကပ္ပနာမပြုအပ်ဟု အဓိပ္ပါယ်ရသည်။

"အနာပတ္တိ အဇ္ဈောအရုဏေ ပစ္စုဒ္ဓရတိ၊ အနာပတ္တိ အဇ္ဈောဆဒ္ဒနရတ္တံ ပစ္စုဒ္ဓရတိ" ဟူသောပါဠိတော်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်သောသင်္ကန်းကို ပစ္စုဒ္ဓိရ်ပြု၍ အာပတ်မသင့်ဟု အဓိပ္ပါယ်ရသည်။

"အတိရေကစီဝရံ နာမ အနဓိဋ္ဌိတံ အဝိကပ္ပိတံ" ဟူသော ပါဠိတော်ဖြင့် ပစ္စုဒ္ဓိရ်ပြုလျှင် အဓိဋ္ဌာန်ကင်း၍ အတိရေကသင်္ကန်းမည်သည်ဟု အဓိပ္ပါယ်ရ၏။

"အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ အတိရေကစီဝရံ ဝိကပ္ပေတုံ" ဟူသော ပါဠိတော်ဖြင့် အတိရေကသင်္ကန်းဖစ်မူ ဝိကပ္ပနာပြုအပ်သည်ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ရသည်။

"နု ဝိကပ္ပေတဗ္ဗာနိတိ အဓိဋ္ဌိတကာလတော ပဋ္ဌာယ နု ဝိကပ္ပေတဗ္ဗာနိ" ဟူသော အဋ္ဌကထာဖြင့် အဓိဋ္ဌာနံတင်သောအခါမှစ၍ထိုဝိနည်းကံဖြင့် အပ်သောကြောင့် ဝိကပ္ပနာထပ်၍မပြုအပ်ဟု အဓိပ္ပါယ်သည်။

"ဧဝံ အသင်္ကာန္တေန တဇ္ဇေတုံ ဝဋ္ဋတေန ပစ္စုဒ္ဓရိတဗ္ဗံ။ အတိရေကစီဝရဒ္ဓာနေ ဌဿတိ" ဟူသော အဋ္ဌကထာဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်သောသင်္ကန်းကို မစွန့်နိုင်လျှင် ပစ္စုဒ္ဓိရ်ပြုအပ်သည်ဟု အဓိပ္ပါယ်ရသည်။

"တိစီဝရံ တိစီဝရသမုဋ္ဌာပေနေဝ ပရိဟရတော အဓိဋ္ဌာတုမေဝ အနုဇာနာမိ၊ နု ဝိကပ္ပေတုံ" ဟူသော အဋ္ဌကထာဖြင့် ပစ္စုဒ္ဓိရ်ပြု၍ အတိရေကသင်္ကန်းဖြစ်မူ အဓိဋ္ဌာန်တင်လိုသောရဟန်းသာ အဓိဋ္ဌာန်တင်လို၍ ဝိကပ္ပနာမပြုအပ်သည်။ အဓိဋ္ဌာန်မတင်လိုမူ ဝိကပ္ပနာပြုအပ်သည်ဟု အဓိပ္ပါယ်ရသည်။

လိနတ္ထပကာသနီဋ္ဌိကာ၌ ''တိစီဝရဿပိ ဝိဂ်ပ္ပနာယ ဩကာသော ဒိန္နော''ဟူသော စကားဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်သော တိစီဝရိတ်ဖြစ်သော်လည်း ပစ္စုဒ္ဓိရ်ပြုမှု ဝိကပ္ပနာပြုအပ်သည်ဟု အဓိပ္ပါယ်ရသည်။

သာရတ္ထဒီပနီဋ္ဌီလည်း ''ဝိဇဟိတာဓိဋ္ဌာနံ ဝါ ပန္ဆာ ဝိကပ္ပေတဗ္ဗံ'' ဟူသောပါဠိဖြင့် တိစီဝရိတ်ကို ပစ္စုဒ္ဓိရ်ပြုမှု ဝိကပ္ပနာပြုလိုက ပြုအပ်သည်ဟု ပြတော်မူ၏။

ဝဇိရဗုဒ္ဓိဋီကာ၌ ''သတိ ပန ပစ္စယေ ယဒါ တဒါ ဝါ ပစ္စုဒ္ဓရိ-တ္ဗာ ဝိကပ္ပေတုံ ဝဋ္ဋတိ''ဟူသောပါဠိဖြင့် အာဇကြောင်းရှိမှု တိစီဝရိတ် အဓိဋ္ဌာန်ကို စွန့်၍ ဝိကပ္ပနာပြုအပ်သည်ဟု ပြတော်မူ၏။

ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၌ ''တသ္မာ ဝိကပ္ပေတီတိ ဣဒံ ဇိစီဝရဝိဂ္ဂ-ဟိတဒမဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ တိစီဝရံ ပန ဝိကပ္ပေတုံ နှ ဝဋ္ဋတီတိ ဝိညာယတီ'' ဟူသောပါဠိဖြင့် တိစီဝရိတ်သက်နှံးကို ပစ္စုဒ္ဓိရ်ပြု၍ ဝိကပ္ပနာမပြုအပ်ဟု ပြတော်မူသည်။

ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာ၌လည်း ''ဝဇိရဗုဒ္ဓိဋီကာဆရာ၏ အဇြောင်း ရှိမှု တိစီဝရိတ်ကို ပစ္စုဒ္ဓိရ်ပြု၍ ဝိကပ္ပနာပြုအပ်၏ဟု ဆိုသောစကားသည် ပါဠိ,အဋ္ဌကထာတို့နှင့်ညီကြောင်း၊ သင့်လျော်ကြောင်း'' ကို ပြတော်မူသည်။

ဤသို့လျှင် တိစီဝရိတ်အဓိဋ္ဌာန်တင်သောသက်နှံးကို စွန့်၍ ဝိကပ္ပနာပြုခြင်းခို့ အပ်-မအပ်ကို သိလေ။

၁၅၄။ အဓိဋ္ဌာန်မတင်သော်လည်း တိစီဝရိတ်မည်

မေး။ ။အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်သော သက်နှံးသုံးထည်တို့သည်သာလျှင် တိစီဝရိတ်သက်နှံးမည်သည် မဟုတ်ပါလော။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ—

အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ တိစီဝရံ ဒွိဂုဏံ သံဃာဋိံ ကေစ္စိယံ ဥတ္တရာသင်္ဃံ ကေစ္စိယံ အန္တရဝါသကန္တိ။

တေန ခေါ ပန သမ္ဗဟုလေန ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ ဘိက္ခူ ''ဘဂဝတာ တိစီဝရံ အနုညာတ''န္တိ အညေန် တိစီဝရေန ဂါမံ ပဝိသန္တိ၊ အညေန တိစီဝရေန အာရုမေ အစ္ဆန္တိ၊ အညေန် တိစီဝရေန် နဟာနံ သြတရန္တိ။

(ထိုအခါ ဘုရားကို လျှောက်ထားကြလျှင်) နှ ဘိက္ခဝေ အတိရေကစီဝရံ ဓာရေတဗ္ဗံ၊ ယော ဓာရေယျ၊ ယဿဝမ္မော ကုဉ္စရေတဗ္ဗော—

ဤသို့ မဟာဝါပါဠိတော်စီဝရက္ခန္ဓကဥ် ဟောတော်မူသည်။

ပါရာဇိကဏ်ပါဠိတော် ပဌမကထိနသိက္ခာပုဒ်ဥလည်း—

တေန ခေါ ပန သမယေန ဘဂဝတာ ဘိက္ခူနံ တိစီဝရံ အနုညာတံ ဟောတိ။ ဆဗ္ဗိဂ္ဂိယာ ဘိက္ခူ ''ဘဝတာ ဘိက္ခူနံ တိစီဝရံ အနုညာတ''န္တိ အညေနေဝ တိစီဝရေန ဂါမံ ပဝိသန္တိ၊ အညေန တိစီဝရေန အာရုမေ အစ္ဆန္တိ၊ အညေန တိစီဝရေန နဟာနံ သြတရန္တိ။

(ထိုအခါ ဘုရားကို လျှောက်ကြလျှင်) ယော ပန ဘိက္ခု အတိရေကစီဝရံ ဓာရေယျ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ—

ဟု ဟောတော်မူသည်။

ပဌမကထိနသိက္ခာပုဒ်အဖွင့် အဋ္ဌကထာဥလည်း—

တိစီဝရန္တိ အန္တရဝါသကော, ဥတ္တရာသင်္ဂေါ, သဃ်ာဋိဟ်ဋိဟ်ဋံ စီဝရတ္တယံ ပရိဘုဉ်တုံ အနုညာတံ ဟောတိ—

ဟူ၍လည်းကောင်း၊

အညေနေဝ တိစီဝရေန ဂါမံ ပဝိသန္တိတိ ယေန ဝိဟာရေ အစ္ဆန္တိ၊ နဒီပါရံ သြတရန္တိ၊ တတော အညေန၊ ဧဝံ ဒိဝသေ ဒိဝသေ နဝ စီဝရာနိ ဓာရေန္တိ—

ဟူ၍လည်းကောင်း ဆိုတော်မူသည်။

သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌လည်း—

ပရိဘုဉ်တုံ အနုညာတံ ဟောတိတိ ဘဂဝတာ ဂဟပတိ-စီဝရေ အနုညာတေ ဗဟူနိ စီဝရာနိ လဘိတ္ဝာ ဘဏ္ဍိကံ် ကတ္ဝာ သီသေပိ ခန္ဓေပိ ကဋိယာပိ ဌပေတ္ဝာ အာဂန္ဆန္တေ ဘိက္ခူ။ ဒိသွာ စီဝဂရ သိမံ ဗန္ဓန္တေန တိစီဝရံ ပရိဘောဂတ္ထာယ အနုညာတံ၊ နု ပန အဓိဋ္ဌာနဝသေန—

ဟု ဖွင့်တော်မူသည်။

ဝိနိစ္ဆယဋီကာ၌လည်း—

. သံဃဋိတဇ္ဇန သံဃာဋိ၊ ဝတ္ထဓဏ္ဍာနိ သိဗ္ဗနကမ္မန သံဃဋေ့ဋ္ဌာ ကတ္ဝာ ကတ္တာ "သံဃာဋိ" တိ စီဝရံ သာမညနာမံ—

ဟု လာသည်။

ပါတိမောက္ခပဒတ္ထအနုဝဏ္ဏနာ၌လည်း—

ပဉ္စကွန္ဒနာတ္တကွန္ဒနာဒိဝသေန စီယတိ သဉ္ဇိယတီတိ စီဝ-ရော—

ဟု ဆိုတော်မူသည်။

ဤသို့လာသော ပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာတို့ကိုထောက်၍ အဓိဋ္ဌာန်တင်သော သက်ိန်းသုံးထည်သာ တိစီဝရိတ်မည်သည် မဟုတ်၊ အဓိဋ္ဌာန်မတင်သော ဝိကပ္ပနာပရိက္ခာရစောင်္ဂပြုသော သက်ိန်းသုံးထည်တို့သည်လည်း တိစီဝရိတ်သက်ိန်းမည်သည်။

၁၅၅။ သက်ိန်းကိုးထည်လုံး ပရိက္ခာရစောင်္ဂအဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်

မေး။ ။ဝိနည်း တိစီဝရိတ် မဆောင်လိုသော ရဟန်းတို့သည် ရအပ်သော ချုပ်ဆိုးပြီးသက်ိန်း၊ မချုပ်မဆိုးရသေးသော အဝတ်သက်ိန်းတို့ကို အလုံးစုံ အကုန် ပရိက္ခာရစောင်္ဂအဓိဋ္ဌာန်ကိုသာ တင်၍သုံးဆောင်မှု အပ်ပါမည်လော။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ–

တိစီဝရံ ပရိက္ခာရ-စောဋ္ဌံ ကာတုမိ ဝဋ္ဋတိ။
ဝေံ ဥဒေါသိတေ ဝုတ္တော၊ ပရိဟာရော နိရတ္ထကော ?

နှ, တေစီဝရိကဿေဝ၊ ဝုတ္တတ္တာ တတ္ထ သတ္ထုနာ။
တံ ပရိက္ခာရစောဋ္ဌဿ၊ တသ္မာ သဗ္ဗမိ ဝဋ္ဋတိ။

"အဓိဋ္ဌေတိ ဝိကပ္ပေတိ၊ အနာပတ္တိ" တိ တ္ထေ စ။
အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗကဿေဝ၊ ဝိကပ္ပနဝိဓာနတော–

ဟု လာသော ဝိနယဝိနိစ္ဆယအဋ္ဌကထာကို ထောက်၍ဖြေ။

တိစီဝရံ၊ အဓိဋ္ဌာန်တင်သောတိစီဝရိက်ကို။ ပရိက္ခာရစောဋ္ဌံ၊ ပရိက္ခာရစောဋ္ဌအဓိဋ္ဌာန်တင်ခြင်းကို။ ကာတုမိ၊ ပြုခြင်းငှါလည်း။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။ ဝေံ၊ ဤသို့အပ်သည်ရှိသော်။ ဥဒေါသိတေ၊ ဥဒေါသိတမည်သော ဒုတိယကထိနသိက္ခာပုဒ်၌။ ပရိဟာရော၊ ဇ်စီဝရိတ်သက်နှံးကို စောင့်ရှောက်ရသော အစီအရင်သည်။ နိရတ္ထကော၊ အကျိုးမရှိသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်လေရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ ဆိုသည်ရှိသော်။ နိရတ္ထကော၊ အကျိုးမရှိသည်။ နော ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တတ္ထ၊ ထိုဥဒေါသိတသိက္ခာပုဒ်၌။ သတ္ထုနာ၊ ဘုရားမြတ်စွာသည်။ တေစီဝရိကဿေဝ၊ တိစီဝရိတ်ဆောင်သော ရဟန်းအား သာလျှင်။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တံ သဗ္ဗမိ၊ ထိုအလုံးစုံသော သက်နှံးကိုးထည်သည်လည်း။ ပရိက္ခာရစောဋ္ဌဿ၊ ပရိက္ခာရစောဋ္ဌ အဓိဋ္ဌာန်တင်၍ သုံးဆောင်လိုသော ရဟန်းအား။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း။ အဓိဋ္ဌေတိ ဝိကပ္ပေတိ အနာပတ္တိတိ ဤစ္ထေ စ၊ အဓိဋ္ဌေတိ ဝိကပ္ပေဟိ သော အနာပတ္တိဝါရ ပါဠိတော်၌။ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗကဿေဝ၊ အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်သော သက်နှံးကိုသာလျှင်၊ ဝါ၊ ၏သာလျှင်။ ဝိကပ္ပနဝိဓာနတော၊ ဝိကပ္ပနာပြုသော အစီအရင်ကို ခွင့်ပြုအပ်သောကြောင့်တည်း။

ဝိနယဝိနိစ္ဆိုယဋီကာဋ္ဌလည်း–

ဥဒေါသိတေတိ ဣမဿ သိက္ခာပဒဿ အနုဋ္ဌေရ ဒုတိယ-
ကထိနသိက္ခာပဒေ။ ဝုတ္တော ပုရိဟာဒရောတိ "ကေကုဏဿ
ဂါမော ဟောတိ ပရိက္ခိတ္တော စ။ အန္တောဂါမေ စီဝရံ နိက္ခိပိတ္ဗာ
အန္တောဂါမေ ဝတ္ထုမ္ဟိ"န္တိအာဒိနာ နယေန ပဒဘာဇနာဝသာနေ
ဝုတ္တော, ဣဓ စ "ဂါမာဒီသု ပဒေသေသု" တိအာဒိနာ နယေန
အနုဋ္ဌံ ဝက္ခမာနော တိစီဝရဿ ပရိဟရဏဝိဓိ။ နိရတ္ထကောတိ
ပရိက္ခာရစောဋ္ဌနာမေန အဓိဋ္ဌိတစီဝရဿ တေန ဝိဓိနာ တိစီဝရံ
အပရိဟရန္တဿာပိ ဘိက္ခုနော အနာပတ္တိဘာဝတော နိပ္ပရိယာ-
ဇံနောတိ အတ္ထော။

တပ္ပရိဟာရိတုမာဟ "နာ"ဣစ္စာဒိ။ နာ နိရတ္ထကောတိ ယော-
ဇနာ။ ဒ တဿ။ တ သဗ္ဗမ္ပိ တ နဝဝိဓ သဗ္ဗမ္ပိ စီဝရံ။
ပရိက္ခာရစောဋ္ဌဿာတိ ပရိက္ခာရစောဋ္ဌနာမေန အဓိဋ္ဌဟိတ္ဗာ
စီဝရံ ပရိဘုဉ္ဇိတုကာမဿ ပရိက္ခာရစောဋ္ဌနာမေန အဓိဋ္ဌာတုံ
ဝဋ္ဋတိ။

ဣမသ္မိံ ယေဝ သိက္ခာပဒေ အနာပတ္တိဝါရေ "အနာပတ္တိ
အန္တောဒဿာဟံ အဓိဋ္ဌေတိ၊ ဝိကပ္ပေတိ"တိ ပါဠိဋ္ဌ အနာပတ္တိ
ဘာဝေ "အဓိဋ္ဌေတိ"တိ ဝုတ္တကေနေဝ ပရိယတ္တေ "ဝိကပ္ပေဘိ"
တိ ကိရိယန္တရာနုဇာနနေနေန ပကာရန္တရေနာပိ ဒေါသာ နတ္ထီဘိ
အဓိပ္ပါယဿ ဝိညာပိတတ္တာတိ အတ္ထော–
ဟု ဆိုတော်မူ၏။

ခုဒ္ဒသိက္ခာဋ္ဌ ပဉ္စ လည်း –

ပရိက္ခာရစော ဋ္ဌော သဗ္ဗံ၊ တထာ ဝတ္ထာ အဓိဋ္ဌကိ –
ဟုဆိုတော်မူ၏။

ခုဒ္ဒသိက္ခာဋ္ဌိကာဟောင်း ဋ္ဌ လည်း –

ပရိက္ခာရစော ဋ္ဌော သဗ္ဗန္တိ တိစီဝရာဒိကံ နဝဝိဓမ္ပိ စီဝရံ၊

တထာ ဝတ္တာတိ "ပရိက္ခာရဓနေဘောဇ္ဇ"န္တိ ဝတ္တာ။ အဓိဋ္ဌတီတိ အဓိဋ္ဌာတိ။ ကိံ ပန တိစီဝရံ ပရိက္ခာရဓနေဘောဇ္ဇံ အဓိဋ္ဌာတုံ ဝဋ္ဋတီတိ? အာမ ဝဋ္ဋတိ၊ "ပရိက္ခာရဓနေဘောဇ္ဇံ နာမ ပါဠေဋ္ဌံ နိဓာနမုခမေတန္တိ တိစီဝရံ ပရိက္ခာရဓနေဘောဇ္ဇံ အဓိဋ္ဌဟိတ္ဝာ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဥဒေါသိတသိက္ခာပဒေ ပန တိစီဝရံ အဓိဋ္ဌဟိတ္ဝာ ပရိဟရန္တသ္သ ပရိဟာရော ဝုတ္တော" တိ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ တိစီဝရံ ပရိက္ခာရဓနေဘောဇ္ဇံ အဓိဋ္ဌဟန္တေန ပစ္စုဒ္ဓရိတ္ဝာ ပုန အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ—

ဟုဆိုတော်မူ၏။

ခုဒ္ဒသိက္ခာဋီကာသမ်ဉ်လည်း—

ပရိက္ခာရဓနေဘောဇ္ဇိယောတိ ပရိက္ခာရဓနေဘောဇ္ဇမသ္သ အတ္ထိဘိဝကေန ယဝကာရော။ သဗ္ဗန္တိ သကလ နဝဝဓမ္မ စဝရ။ တထာ ဝတ္တာတိ ဧကဗဟုဘာဝံ, သန္နိဟိတာသန္နိဟိတဘာဝဉ္စ တ္ဝာ "ဣမံ ပရိက္ခာရဓနေဘောဇ္ဇံ အဓိဋ္ဌာမိ" တိအာဒိနာ ဝတ္တာ။ အဓိဋ္ဌတီတိ အဓိဋ္ဌာတိ—

ဟုဆိုတော်မူသည်။

လီနတ္ထပကာသနိဋီကာ၌လည်း—

ပရိက္ခာရဓနေဘောဇ္ဇကဿ ပန ပရိက္ခံရာဘောဇ္ဇဝသေန အဓိဋ္ဌဟိတ္ဝာ ဌပိတဝတ္ထေဟိပိ သဃ်ာဋိအာဒိမ္ပိ ကဒတ ပစ္စုဒ္ဓရိတ္ဝာ ပုန အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗန္တိ နတ္ထိ၊ ပုဗ္ဗေ ကတာဓိဋ္ဌာနဗလေန အဓိဋ္ဌာနံ—

ဟုဆိုတော်မူသည်။

သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ, ဝိမတိဝိနောဒနိဋီကာ တို့၌လည်း သဘောတူဖွင့်တော်မူကြသည်။ ဤသို့လာရသော အဋ္ဌကထာ,ဋီကာတို့ကို ထောက်၍ ချုပ်ဆိုးပြီးသက်နှံးဖြစ်စေ၊ မချုပ်ဆိုးရသေးသော အဝတ်သက်နှံးဖြစ်စေ အလုံးစုံ သက်နှံးကိုးထည်လုံးပင် ပရိက္ခာရဓနေဘောဇ္ဇအဓိဋ္ဌာနိကိုတင်၍ သုံးဆောင်လို့မူ သုံးဆောင်အပ်သည်၊ အပြစ်မရှိဟုမှတ်။

အချို့ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ရအပ်ဖြသောသင်္ကန်းဟူသမျှကို ပရိက္ခာရစောင်္ဂ အဓိဋ္ဌာန်ဘင်၍ သုံးဆောင်ဖြသောရဟန်းတို့အား ကဲ့ရဲ့ပြစ်ဘင်၍ အဓိဋ္ဌာန် ဝိကပ္ပနာပြုမှ အပ်သည်ဟု ပြောဆိုကြကုန်သည်။ ထိုသို့ပြောဆိုခြင်း သည် ပြဆိုအပ်ခဲ့ပြီးဖြသော အဋ္ဌကထာ,ဋီကာဆရာတို့ကို စွပ်စွဲရာရောက် သည်ဖြစ်၍ အပြစ်မသွတ်ချေဟုမှတ်။

၁၅၆။　သင်္ကန်းကိုးထည်လုံး ဝိကပ္ပနာပြုအပ်

မေး။　။သင်္ကန်းကိုးထည်လုံးကို ပရိက္ခာရစောင်္ဂအဓိဋ္ဌာန်တင် အပ်သကဲ့သို့ သင်္ကန်းကိုးထည်လုံး ဝိကပ္ပနာပြုလိုမူ ပြုအပ်ပါသလော။

ဖြေ။　။ထိုအမေးမှာ –

တိ ဿ ဥပ္ပန္နေ မူလစီဝရေ ပစ္စာသာစီဝရံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဟဒဟေဝ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ ဝိကပ္ပေဘဗ္ဗံ ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗံ၊ နော စေ အဓိဋ္ဌေယျ ဝါ ဝိကပ္ပေယျ ဝါ ဝိဿဇ္ဇေယျ ဝါ။ ကေတိ - သေ အရဏ္ဍကုဋိမဒန နိဿဂ်ိယံ ဟောတိ –

ဟု တတိယကထိနသိက္ခာပုဒ်ပါဠိတော်၌ လာသည်။

ပရိဝါပါဠိတော်၌လည်း –

နဝ စီဝရာနိ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာနိ၊ နဝ စီဝရာနိ နဝိကပ္ပေတဗ္ဗာနိ - ဟုလာသည်။

အဋ္ဌကထာ၌လည်း –

နှင့် ဝိကပ္ပေကဗ္ဗ နိဘိ အဓိဋ္ဌိတကာလတော ပဋ္ဌာယ နှ ဝိကပ္ပေတဗ္ဗာနိ –

ဟု ဖွင့်တော်မူသည်။

ဝဇိရဗုဒ္ဓိဋီကာ၌လည်း –

အဓိဋ္ဌိတကာလတော ပဋ္ဌာယ နှ ဝိကပ္ပေဘဗ္ဗာနိ၊ အဓိဋ္ဌိတ-ကာလတော ပဋ္ဌာယ အပစ္စုဒ္ဓရိတ္ဘာ နှ ဝိကပ္ပေတဗ္ဗာနိ –

ဟု ဖွင့်တော်မူသည်။

သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌လည်း —

အဓိဋ္ဌဟကာလဒတာ ပဋ္ဌာယ နဝိကပ္ပေတဗ္ဗာနီတိ ဝိကပ္ပေဒန္တိ
နာ အဓိဋ္ဌာနဒတာ ပုဗ္ဗေ ဝါ ဝိကပ္ပေတဗ္ဗံ၊ ဝိဇဟိတာဓိဋ္ဌာနံ ဝါ
ပစ္ဆာ ဝိကပ္ပေဘဗ္ဗံ၊ အဝိဇဟိဘာဓိဋ္ဌာနံ ပန နဝိကပ္ပေတဗ္ဗံ —

ဟု ဖွင့်တော်မူသည်။

ထိုသို့ပြဆိုအပ်သော ပါဠိတော်, အဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့၏ အရကို ပြဆိုဒုံး။

"နော စေ အဓိဋ္ဌေယျ ဝါ ဝိကပ္ပေယျ ဝါ။ ပ။ နိဿဂ္ဂိယံ" ဟူသော တတိယကထိနသိက္ခာပုဒ်ပါဠိတော်ဖြင့် သင်္ကန်းကိုးထည်လုံးပင် အဓိဋ္ဌာန်ဘင်္ဂလိမ္ဟု တင်အပ်သည်၊ ဝိကပ္ပနာပြုလိမ္ဟု ပြုအပ်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။

ထို့ကြောင့် "နဝ စီဝရာနိ နာ ဝိကပ္ပေတဗ္ဗာနိ" ဟူသော ပရိဝါပါဠိတော်၌ အဓိဋ္ဌာန်တင်ပြီးသော သင်္ကန်းကိုသာ အဓိဋ္ဌာန်ကိုမစွန့်ပဲ ဝိကပ္ပနာ မပြုအပ်သည်။ အဓိဋ္ဌာန်ကိုစွန့်မှု သင်္ကန်းကိုးထည်လုံးကိုပင် ဝိကပ္ပနာမပြုအပ်သည်ဟု ဝဇိရဗုဒ္ဓိ, သာရတ္ထဒီပနီဋီကာတို့၌ ဆိုသည်။

သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌ "ဝိကပ္ပေဒန္တိနာ အဓိဋ္ဌာနံ ပုဗ္ဗေ ဝါ ဝိကပ္ပေတဗ္ဗံ" ဟူသော စကားဖြင့်လည်း သင်္ကန်းကိုးထည်လုံးပင် အဓိဋ္ဌာန်မတင်ပဲ ဝိကပ္ပနာပြုအပ်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။

ခုဒ္ဒသိက္ခာ၌လည်း —

နာ အနဓိဋ္ဌာ, နိဿဋ္ဌံ၊ ကဒပ္ပဘ္ဂာ ပရိဘုဉ္ဇဒယော —

ဟုလာသည်။

ခုဒ္ဒသိက္ခာဋီကာဟောင်း၌ —

အနဓိဋ္ဌိတန္တိ တိစီဝရဒိဝသေန အနဓိဋ္ဌိတံ —

ဟု ဖွင့်ခဲ့တော်မူသည်။ ဋီကာသစ်၌လည်း နည်းတူဖွင့်တော်မူသည်။

ထိုဋီကာတို့၌ တိစီဝရဒိဝ အာဒိ - သဒ္ဒါဖြင့် သင်္ကန်းကိုးထည်လုံးပင် အဓိဋ္ဌာန်မတင်မူ ဝိကပ္ပနာပြုအပ်သည်ဟု ပြခဲ့တော်မူသည်။

မူလသိက္ခာဒ္ဒလည်း –
ဝိကပ္ပနမဓိဋ္ဌာန - မကတ္ဝာ ကာလစီဝရံ။
ဒသာဟမတိမာပေတိ၊ တဿ နိဿဂ်ိယံ သိယာ –
ဟု လာသည်။

မူလသိက္ခာဒ္ဒီကာသစ်ဒ္ဒလည်း –
ယော ဘိက္ခု အကာလစီဝရံ ဝိကပ္ပနဉ္စ အဓိဋ္ဌာနဉ္စ အကတ္ဝာ
ဒသာဟံ အတိက္ကာမေတိ –
ဟု ဖွင့်သည်။ ဒ္ဒီကာဟောင်းဒ္ဒလည်း သဒ္ဒဘာတူဖွင့်သည်။ ထိုမူလ သိက္ခာအဋ္ဌကထာ, ဒ္ဒီကာတို့ဖြင့်လည်း သက်ိန်းကိုးထည်လုံး၏ ဝိကပ္ပနာ အဓိဋ္ဌာန်ကို ပြဆိုတော်မူသည်။

ဤသို့လာသော ပါဠိ, အဋ္ဌကထာ, ဒ္ဒီကာတို့ကိုထောက်၍ သက်ိန်း ကိုးထည်လုံးပင် ဝိကပ္ပနာပြုလိုမူ ပြုအပ်သည်ဟုဖြေ။

"နော စေ အဓိဋ္ဌေယျ ဝါ ဝိကပ္ပေယျ ဝါ ဝိဿဇ္ဇေယျ ဝါ၊ ကေတိ်သေ အရုဏုဂ်မနေ နိဿဂ်ိယံ ဟောတိ" ဟု လာသော ပါဠိတော်ကို လက်ိုင်ပြု၍ ပြဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော သက်ိန်းအဓိဋ္ဌာန် ဝိကပ္ပနာနှင့် စပ်သော ပါဠိ, အဋ္ဌကထာဒ္ဒီကာ အရပ်ရပ်တို့ကို ထောက်၍ သက်ိန်း ကိုးထည်လုံး အဓိဋ္ဌာန်တင်လိုမူ။ "အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ တိစီဝရံ အဓိ-ဋ္ဌာတုံ" စသည်ဖြင့်လာသော ပါဠိတော်အတိုင်း အဓိဋ္ဌာန်တင်၍ ဆောင်အပ်သည်။

ပရိက္ခာရစောဠအဓိဋ္ဌာန်ဖြင့်သာ ဆောင်လိုမူ သက်ိန်းကိုးထည်လုံး ပင် ပရိက္ခာရစောဠအဓိဋ္ဌာန်တင်၍ ဆောင်အပ်သည်။

ဝိကပ္ပနာပြုလိုမူ သက်ိန်းကိုးထည်လုံးပင် ဝိကပ္ပနာပြု၍ ဆောင် အပ်သည်ဟု သန္နိဋ္ဌာန်ကျမှတ်လေ။

ဤအရာဌာနဒ္ဒ ရှေးဆရာမြတ်တို့သည်ကား သက်ိန်းသုံးထည်ကို တိစီဝရိတ် အဓိဋ္ဌာန်တင်၍ ကြင်းသောချုပ်ဆိုးပြီးသက်ိန်းတို့ကို ဝိက-ပ္ပနာပြု၍ မချုပ်မဆိုးသေးသော အဝတ်ပုဆိုးတို့ကို ပရိက္ခာရစောဠ

အဓိဋ္ဌာန်တင်ရမည်ဟု ဆုံးမသြဝါဒပေးကြကုန်သည်။ ကျွမ်းဂန်တို့၌ ကျိုက္ခဲသို့ မလာမရှိသောကြောင့် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ပါဋိအဋ္ဌကထာဋီကာတို့၌လာသော နည်းအတိုင်းသာ အမှန်ဟု မှတ်ရမည်။

၁၅၃။ အဓိဋ္ဌာမိ, ဝိကပ္ပေမိပုဒအနက

မေး။ ။အဓိဋ္ဌာမိ, ဝိကပ္ပေမိ-ဟူသော အဓိဋ္ဌာန်, ဝိကပ္ပနာပြုသော ပုဒ် အနက်ကို အသို့မှတ်ရပါအံ့နည်း။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ ပါတိမောက္ခပဒတ္ထအနုဝဏ္ဏနာ၌-

> အဓိဋ္ဌိယတေ အဓိဋ္ဌာနံ၊ ဂဟဏံ သလ္လက္ခဏန္တိ အတ္ထော၊ ဝိနယကမ္မဿတံ နာမံ၊ ဝိကပ္ပိယတေ ဝိကပ္ပနာ၊ သက်ပ္ပနံ စိန္တနန္တိ အတ္ထော၊ ဝိနယကမ္မဿတံ နာမံ-

ဟု ဆိုတော်မူသည်။ ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာ၌ နည်းတူလာသည်။

အဓိဋ္ဌိယတေ၊ မှတ်ခြင်း။ အဓိဋ္ဌာနံ၊ မှတ်ခြင်း။ ဂဟဏံ သလ္လက္ခဏံ၊ မှတ်ခြင်း။ ဤတို အယံ၊ ဤသည်လျှင်။ အတ္ထော၊ အဓိဋ္ဌာန-သဒ္ဒါ၏ အနက်တည်း။ တေံ၊ ဤအဓိဋ္ဌာန်အမည်သည်။ ဝိနယကမ္မဿ၊ ဝိနည်း ကံ၏။ နာမံ၊ အမည်ဘည်း။ ဝိကပ္ပိယတေ၊ ကြံခြင်း၊ ဝိကပ္ပနာ၊ ကြံခြင်း၊ သက်ပ္ပနံ စိန္တနံ၊ ကြံခြင်း။ ဤတိ အယံ၊ လျှင်။ အတ္ထော၊ ဝိက-ပ္ပနာ-သဒ္ဒါ၏ အနက်တည်း။ တေံ၊ ဤဝိကပ္ပနာအမည်သည်။ ဝိနယ-ကမ္မဿ၊ ဝိနည်းကံ၏။ နာမံ၊ အမည်တည်း။

ဤသို့ အဓိဋ္ဌာန်, ဝိကပ္ပနာပြုအပ်သောပုဒ်၏ အနက်ကို မှတ်ရမည်။

၁၅၄။ ပစ္စုဒ္ဓရာမိပုဒ်အနက်

မေး။ ။ပစ္စုဒ္ဓရာမိအနက်ကို အဘယ်သို့မှတ်ရပါမည်နည်း။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ လီနတ္ထပကာသနီဋီကာ, သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ ဘို့၌-

ပစ္စုဒ္ဓရာမိတိ ဌပေမိ၊ ပရိစ္ဆဒါမိတ့ိ ဝါ အတ္ထော–
ဟု ဆိုတော်မူ၏။
ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၌လည်း–
ဣမံ သဃ်ဍိဋိံ ပစ္စုဒ္ဓရာမိတိ့ ဣမံ သဃ်ဍိဋိအဓိဋ္ဌာနံ ဥက္ခိပါမိ ပရိစ္ဆဒါမိတိ အတ္ထော–
ဟု ဆိုတော်မူ၏။
ပါတိမောက္ခပဒဋ္ဌအနုဝဏ္ဏနာ၌–
ပစ္စုဒ္ဓရာမိတိ အဓိဋ္ဌာနံ ဥက္ခိပါမိ ပရိစ္ဆဒါမိတိ အတ္ထော–
ဟု လာတော်မူသည်။
ထို့ကြောင့် ပစ္စုဒ္ဓရာမိ "တင်သောအဓိဋ္ဌာန်ကို ချသား၏၊စွန့်၏" ဟူသောအနက်ကို မှတ်လေ။

၁၅၉။ တိစီဝရိတ်အဓိဋ္ဌာန်တင်၍ မဆောင်ပဲနေခြင်း

မေး။ ။ထိုသက်နှံးကိုးထည့်တို့တွင် တိစီဝရိတ်ကို အဓိဋ္ဌာန်တင်၍ မဆောင်ပဲ နေအပ်ပါမည်လော။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ ပဌမဆထိုနသိက္ခာပုဒ် အဋ္ဌကထာ၌–
အနဓိဋ္ဌာနေန စ အဝိကပ္ပနေန စ အာပဇ္ဇနတော အကိ.
ရိယံ–
ဟု လာသည်။
ဒုတိယကထိနသိက္ခာပုဒ် အဋ္ဌကထာ၌–
ပဌမကထိနသိက္ခာပဒေ အနဓိဋ္ဌာနံ အဝိကပ္ပနဉ္စ အကိ.
ရိယံ၊ ဣဓ အပ္ပစ္စုဒ္ဓရဏံ၊ အယမေဝ ဝိသေသော–
ဟု လာသည်။
မာတိကာ အဋ္ဌကထာ၌လည်း–
ပဌမကထိနသိက္ခာပုဒ်၌ "အကိရိယံ"
ဟု လာသည်။

ဒုတိယကထိနသိက္ခာပုဒ်ဋ္ဌ-
ကေဝလဉ္စိ တတ္ထ အနဓိဋ္ဌာနံ အဝိကပ္ပနဉ္စ အကိရိယာ၊
ဣဓ အပ္ပစ္စုဒ္ဓရဏံ-
ဟု လာသည်။

လိနတ္ထပကာသနိဋ္ဌီကာဋ္ဌလည်း ပဌမကထိနသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်ဋ္ဌ-
အနဓိဋ္ဌာနာဝိကပ္ပနဝသေန အာပဇ္ဇနတော အကိရိယံ-
ဟု လာသည်။

ဒုတိယသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်ဋ္ဌ-
ဣဓ အပ္ပစ္စုဒ္ဓရဏံ အကိရိယာတိ သမ္မဇနွာ-
ဟု လာသည်။

ဝိနယဝိနိစ္ဆယ အဋ္ဌကထာဋ္ဌလည်း-
ပဌမေန သမာနာဝ၊ သမုဋ္ဌာနာဒယော နယာ။
အပစ္စုဒ္ဓရဏံ ဇတ္ထ၊ အကြိယာတိ ဝိဒါသသိတံ-
ဟု လာသည်။

ဤသို့လာသော အဋ္ဌကထာ,ဋီကာတို့ဋ္ဌ ပဌမကထိနသိက္ခာပုဒ်ပညတ်သည် တိဝိဓဂိတ်သက်နှံးကို အဓိဋ္ဌာန်မတင်ခြင်း, ဝိကပ္ပနာမပြုခြင်းဋ္ဌ အာပတ်သင့်သောကြောင့် အကိရိယမည်သည်။ ဒုတိယကထိနသိက္ခာပုဒ် ပညတ်သည် တိစီဝဂိတ်သက်နှံးကို အဓိဋ္ဌာန်မတင်သောကြောင့် အကိရိယ မမည်၊ အဓိဋ္ဌာန်တင်သော တိစီဝဂိတ်ကို ပစ္စုဒ္ဓိရ်မပြုပဲ ညဉ့်ကင်း၍နေသောကြောင့်သာ အကိရိယမည်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။
ထို့ကြောင့် တိစီဝဂိတ်သက်နှံးကို အဓိဋ္ဌာန်တင်၍ မဆောင်ပဲ နေသော်လည်း အာပတ်မသင့်၊ အပြစ်မရှိဟု မှတ်ရမည်။

ထိုသို့အပြစ်မရှိသော် ဒုတိယကထိနသိက္ခာပုဒ်မည်သော ဥဒေါသိဘသိက္ခာပုဒ်သည် နိရတ္ထကာ အကျိုးမရှိဖြစ်ရာသည် မဟုတ်လော့ဟု ဆိုခြားအံ့။ "ဥဒေါသိဘသိက္ခာပဒေ ပန တိစီဝံ အဓိဋ္ဌဟိတ္ဝာ ပရိဟရန္တဿ ပရိဘောရော ဝုတ္တောတိ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ" ဟု ခုဒ္ဒသိက္ခာကာဋ္ဌ

ဟောင်းဦ ဆိုသောကြောင့် တိုစီဝရိတ်ဆောင်လိုသော ရဟန်းအား တိစီဝရိတ်ဆောင်ခြင်းဦ အကျိုးကိုရည်၍ ဟောတော်မူသောကြောင့် တိစီဝရိတ်သက်နှံးဆောင်သော ရဟန်းတို့အား အကျိုးရှိသည်သာဟုမှတ်။

ဤသို့လျှင် တိစီဝရိတ်ကို အဓိဋ္ဌာန်မတင်လိုမူ မတင်ပဲနေအပ်သည်ဟု မှတ်။

၁၆ဝ။ မိုးရေခံသက်နှံးစသည်ကို မပြုပဲနေခြင်း

မေး။ ။ယခုကာလ ရဟန်းတို့သည် မိုးရေခံသက်နှံး၊ နိသီဒိုင်သက်နှံး၊ အမာလွှမ်းသက်နှံးတို့ကို ပြုခြင်း, သုံးဆောင်ခြင်း မရှိကြကုန်။ ထိုသို့ ခွင့်ပြုအပ်သော ဝဿိကသာဋိကာသက်နှံး, နိသီဒနသက်နှံး, ကထိနပုဋိစ္ဆာဒိသက်နှံးတို့ကို အခွင့်အခါအားလျော်စွာ မပြုပဲ နေအပ်ပါမည်လော။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ ပါစိတ်ပါဠိတော် ဝဿိကသာဋိကာသိက္ခာပုဒ်ဦ—

ဝဿိကသာဋိကံ ပန ဘိက္ခုနာ ကာရယမာနေန ပမာဏိကာ ကာရေတဗ္ဗာ၊ တတြိဒံ ပမာဏံ၊ ဒီဃသော ဆ ဝိဒတ္ထိယော သုဂတဝိဒတ္ထိယာ၊ တိရိယံ အဒ္ဓုတေယျာ၊ တံ အတိက္ကာမယတော ဆေဒနကံ ပါစိတ္တိယံ။

ဝဿိကသာဋိကာ နာမ ဝဿာနသာ ဒေတုမာသတ္ထာယ။ ကာရယမာနေနာတိ ကရောန္တော ဝါ ကာရာပေန္တော ဝါ။ ပမာဏိကာ ကာရေတဗ္ဗာ၊ တတြိဒံ ပမာဏံ၊ ဒီဃသော ဆ ဝိဒတ္ထိယော သုဂတဝိဒတ္ထိယာ၊ တိရိယံ အဒ္ဓုတေယျာ၊ တံ အတိက္ကာမေတ္ဝာ ကရောတိ ဝါ ကာရာပေတိ ဝါ၊ ပယောဂေ ဒုက္ကဋံ။ ပဋိလာဘေန ဆိန္နိတ္ဝာ ပါစိတ္တိယံ ဒေသေတဗ္ဗံ—

ဟု လာသည်။

နိသီဒန, ကက္ကုပ္ဆဒ္ဓဒိသက်နှုးတို့လည်း ထိုပါစိတ် ပါဠိတော်၌ လာသည်။ ထိုပါဠိတော်၌ မိုးရေခံသက်နှ်း, နိသီဒိုင်သက်နှ်း, အမာလ္ဘမ်း သက်နှ်းတို့ကို မိမိပြုသော ရဟန်း,သူတပါးကို ပြုစေသောရဟန်းသည် ပမာဏနှင့်ယှဉ်၍ ပြုအပ်သည်။ ပမာဏကိုလွန်၍ပြုမူ အာပတ်သင့်သည်ဟူ၍သာ လာသည်။ ပမာဏနှင့်ယှဉ်သော မိုးရေခံ, နိသီဒိုင်, အမာလ္ဘမ်း သက်နှ်းတို့ကိုသာမပြုမူ အာပတ်သင့်သည်ဟု မလာကုန်။ထိုသက်နှ်းတို့ကို မဟာဝဂါပါဠိတော် စီဝရက္ခန္ဓကဉ် ခွင့်ပြုတော်မူသည်။ ထိုဘုင်ဝဿီကသာဋိကာမှာ ပါရုဇိကဏ်ပါဠိတော်၌ ခေတ်သမယကိုလွန်၍ ပြုသော ရဟန်းဒုး နိဿဂ်ပါစိတ်သင့်သည်ဟု လာသည်။ ထိုသက်နှ်း ခေတ်သမယ၌ မပြုသောရဟန်းအား အာပတ်သင့်သည်ဟု မလာကုန်။

ခုဒ္ဒသိက္ခာ၌-

ပုရိက္ခာရစောဋိယော သဗ္ဗံ-

ဟု လာသည်။

ပရိက္ခာရစောဋိယော၊ပရိက္ခာရစောဋဆောင်လိုသော ရဟန်းသည်။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော သက်နှ်းကိုးထည်သည်။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။

ဝိနယဝိနိစ္ဆယအဋ္ဌကထာ၌လည်း-

တံ ပရိက္ခါရစောဋဿ၊ တဿ သဗ္ဗမိဒံ ဝဋ္ဋတိ-

ဟု လာသည်။

တဿ၊ ထို့ကြောင့်။ ပရိက္ခာရစောဋဿ၊ ပရိက္ခာရစောဋဆောင်သောရဟန်းအား။ တံ သဗ္ဗမိဒံ၊ ထိုအလုံးစုံသော သက်နှ်းကိုးထည်သည်လည်း။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။

ထိုအဋ္ဌကထာတို့၌ ပရိက္ခာရစောဋအဓိဋ္ဌာန်ဖြင့် ဆောင်လို သုံးဆောင်လိုသော ရဟန်းတို့အား သက်နှ်းကိုးထည်လုံး ပရိက္ခာရစောဋအဓိဋ္ဌာန်အပ်သည်ဟုဆိုသဖြင့် မိုးရေခံ,နိသီဒိုင်,အမာလ္ဘမ်းသက်နှ်းတို့ကို မပြုလုပ်သော်လည်း ပရိက္ခာရစောဋသက်နှ်းအမည်နှင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်၍

ယခုကဲ့သ သုံးဆောင်ကြသော သက်န်းကိုပင် မိုးရေခံအရာ ရေချိုးရာ၌ လည်းကောင်း၊ နိသီဒိုင်အရာ ကာယဂုတ္တ စီဝရဂုတ္တ သေနာသန-ဂုတ္တ၌လည်းကောင်း၊ အမာလ္တမ်းအရာ အနာရှိသောအခါ၌ လည်းကောင်း သုံးဆောင်အပ်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။

ထိုမိုးရေခံ, နိသီဒိုင်, အမာလ္တမ်းသက်န်းတို့ကို အကြောင်းနှင့်တကွ အကျယ်ကိုလိုမူ မဟာဝါစီဝရက္ခန္ဓကပါဠိတော်, ပါစိတ် ရတနဝဂ်ပါဠိတော်, ၎င်းအဖွင့် အဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့မှာရှုလေ။

ဤသို့လာသော ပါဠိ, အဋ္ဌကထာတို့ကိုထောက်၍ မိုးရေခံသက်န်း, နိသီဒိုင်သက်န်း, အမာလ္တမ်းသက်န်းတို့သည် ယခုကာလ အရှိးအစဉ် ပြတ်၍· အခါအားလျော်စွာ မပြုသော်လည်း အပြစ်မရှိ၊ အပ်သည်ဟုသာ မှတ်ရမည်။

မိုးရေခံသက်န်းမှာ—

သတိယာ ဝဿိကသာဋိကာယ နဂ္ဂေါ ကာယံ ဩဝဿာ-ပေတိ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ—

ဟု ပါရာဇိကဏ်ပါဠိတော် ဝဿိကသာဋိကာသိက္ခာပုဒ်၌ လာသည်။ မာတိကာအဋ္ဌကထာ၌လည်း—

တထာ သတိယာ ဝဿိကသာဋိကာယ နဂ္ဂဿ ကာယံ ဩဝဿေ ပယတော။ ပေါက္ခရဏိယာဒီသု ပန နွာယန္တဿ ဝါ အနာပတ္တိ—

ဟု လာသည်။

လီနတ္ထပကာသနီဋီကာ၌လည်း—

တဉ္စ ခေါ ဝိဝဋ္ဋဏ်ဏေ အာကာသတော ပတိတဉ္စဒဏ်-ဏေ နွာယန္တဿ၊ နာနွာန်ကောဋ္ဌကဝါပိအာဒီသု ဃဋ္ဋေဟိ အာသိတ္တူဒကေန နွာယန္တဿ၊ တေနေဝါဟ "သတိယာ ဝဿိကသာဋိကာယာ" တိအာဒိ။ ပေါက္ခရဏိယာဒီသု ပန

နဂ္ဂဿ နှာယန္တီဿာ အနာပတ္တိတိ သမ္မန္ဒေါ။ ပေါက္ခရဏိယာ-
ဒီသု ပန သတိယာပိ ဝဿိကသာဋိယာယ နဂ္ဂဿ နှာယန္တိဿ
နတ္ထိ ဒုက္ကဋာပတ္တိတိ အတ္ထော—

ဟု ဖွင့်တော်မူသည်။

ထိုပါဠိ,အဋ္ဌကထာတို့ဖြင့် မိုးရေခံသင်္ကန်းရှိလျက် ဟင်းလင်းအပြင်ရှိသော ကောင်းကင်ရေကို အဝတ်မရှိပဲ ရေချိုးမူ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်သည်း ရေတွင်းရေကန်၌ရှိသော ရေကို ရေအိုးတို့ဖြင့် ခပ်၍ ရေချိုးအုံ့၌ အဝတ်မရှိပဲ ချိုးမူ မိုးရေခံသင်္ကန်းရှိသော်လည်း အာပတ်မသင့်ဟု ပြတော်မူသည်။

ပရိဝါပါဠိတော်၌သည်း—

တိုသော ပဋိစ္ဆာဒိယော ဇန္တွာဃရပဋိစ္ဆာဒိ ဥဒကပဋိစ္ဆာဒိ
ဝတ္ထုပဋိစ္ဆာဒိ—

ဟု လာသည်။

ရေချိုးရာ၌ ဇရုံးအိမ်ဖြင့်ဖုံးလွှမ်းခြင်း၊ ရေဖြင့်ဖုံးလွှမ်းခြင်း၊ အဝတ်ဖြင့်ဖုံးလွှမ်းခြင်း သုံးပါးဖြင့်ချိုးရာ အပြစ်မရှိဟု ပြတော်မူသည်။

ထို့ကြောင့် မိုးရေခံသင်္ကန်းမရှိသော်လည်း အပ်သည်ဟု သန္နိဋ္ဌာန်ကျမှတ်။

၁၆၁။ ပစ္ဆတ္ထရဏ,မုခပုဉ္ဆန,ပရိကွာရစောဋ္ဌသင်္ကန်း

မေး။ ။ပစ္ဆတ္ထရဏသင်္ကန်း, မုခပုဉ္ဆနသင်္ကန်း, ပရိကွာရစောဋ္ဌသင်္ကန်းတို့ကို အဘယ်သို့ မှတ်ရပါအုံးနည်း။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ—

အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ပစ္ဆတ္ထရိတ္ဝာ နိပ္ပဇ္ဇိတုံ—

ဟု စုဋ္ဌဝါပါဠိတော် သေနာသနက္ခန္ဓကဋ္ဌ ဟောတော်မူသည်။

သံဃိကကျောင်း ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်၌ အခင်းကိုခင်း၍ အိပ်စေ ခြင်းငှါ ခွင့်ပြုသောသင်္ကန်းသည် ပစ္ဆတ္ထရဏမည်၏။

ဝိနယဝိနိစ္ဆယဋီကာ၌—

ပစ္စတ္ထရဏမေဝ စာတိ သံဃိကေ မဉ္စပီဌေ သရီရသမ္ဖုသနေန အာပဇ္ဇိတဗ္ဗာယ အာပတ္တိယာ မောစနတ္ထာယ တတ္ထ အတ္ထရိတ္ဗာ ပရိဘောဂတ္ထာယ အနုညာတံ ပစ္စတ္ထရဏ်စီဝရဉ္စ— ဟု လာသည်။

မုခပုဏ္ဏနစောဋသက်န်းမှာ—

ပုဏ္ဏတိ အနေနာတိ ပုဏ္ဏံ၊ မုခဿ ပုဏ္ဏံ မုခပုဏ္ဏံ၊ မုခပုဏ္ဏဉ္စ တံ စောဋဉ္စာတိ မုခပုဏ္ဏစောဋံ— ဟု လာသော ခုဒ္ဒသိက္ခာဋီကာသစ်ဖြင့် မျက်နှာအညစ်အကြေးဟူသမျှကို သုတ်သောသက်န်းဟုမှတ်။

ဤသို့လျှင် ပစ္စတ္ထရဏသက်န်း, မုခပုဏ္ဏနစောဋသက်န်းတို့ကို မှတ်ရမည်။

ပရိက္ခာရစောဋသက်န်းကိုလည်း—

ပရိက္ခာရဉ္စ တံ စောဋဉ္စာတိ ပရိက္ခာရစောဋံ— ဟုဆိုသော ခုဒ္ဒသိက္ခာဋီကာသစ်ကိုလည်းကောင်း၊

ပရိက္ခာရစောဋန်တွင် သံယာဋီအာဒိဝိသိဋ္ဌနာမေဟိ အနဓိဋ္ဌိတံ "အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ အာယာမေန အဋ္ဌင်္ဂုလံ သုဂတင်္ဂုလေန စတုရင်္ဂုရဝိတ္ထတံ ပစ္ဆိမံ စီဝရ"န်တွင် အနုညာတံ ပစ္ဆိမစီဝရပရိယန္တံ ကတ္ဗာ ကတာကတာသု ယာသု ကာသစိ စီဝရာသု ရုဇ္ဈသည်ဟု—

ဟု လာသော ဝိနယဝိနိစ္ဆယဋီကာကိုလည်းကောင်း ထောက်၍ ပကတိအထွာအားဖြင့် အလျား တတောင်ထွာ၊ အနံ တထွာလက်ခြောက်သစ်ရှိသော အယုတ်ဆုံးသက်န်း ပမာဏကိုပြု၍ အသုံးပြုသည်ဖြစ်စေ၊ မပြုသည်ဖြစ်စေ အမှတ်မရှိထားဘဲသော ပရိက္ခရာဖြစ်သော သက်န်း၏ အမည်သည် ပရိက္ခာရစောဋမည်သည်ဟုမှတ်။

ပရိက္ခာရစောဋ္ဌန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ သံဃဲဝဠိအာဒိ ဝိသိဋ္ဌနာမေဟိ၊ သံဃာဠိအစရှိသော ထူးသောအမည်တို့ဖြင့်။ အနုဓိဋ္ဌိတံ၊ အဓိဋ္ဌာန်မဘင်အပ်သော။ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ အာယာမေန။ ပ။ ပစ္ဆိမံ စီဝရန္တိ၊ ဟူ၍။ အနုညာတံ၊ ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သော။ ပစ္ဆိမစီဝရပ္ပရိယန္တံ၊ အယုတ်ဆုံးသင်္ကန်းအပိုင်းအခြားကို။ ကတ္ဝာ၊ ပြု၍။ ကတာကတာဿ၊ အသုံးပြုအပ်, မပြုအပ်သော။ ယဿ ကဿစိ၊ အမှတ်မရှိသော။ စီဝရဿ၊ သင်္ကန်း၏။ ရဋ္ဌိးယည၊ တင်စားအပ်သောအမည်တည်း။

၁၆၂။ တိစီဝရိတ်အဓိဋ္ဌာန်နှင့်ပရိက္ခာရစောဋ္ဌအဓိဋ္ဌာန်

၄၅း။ ။ထိုသင်္ကန်းကိုးထည်တို့တွင် တိစီဝရိတ်အဓိဋ္ဌာန်, ပရိက္ခာရစောဋ္ဌအဓိဋ္ဌာန်တို့ကို အဘယ်သို့ မှတ်ရပါအုံနည်း။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ—

တိစီဝရံ အဓိဋ္ဌဟန်္တေန ရဇိဘ္ဘာ ကပ္ပဗိန္ဒုံ ဒတ္ဘာ ပမာဏယုဘ္ဘဒမာ အဓိဋ္ဌာဘဗ္ဗံ၊ တဿ ပမာဏံ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒေန သုဂတစီဝရဒတာ ဥနကံ ဝဋ္ဋတိ၊ လာမကပရိစ္ဆေဒေန သံဃာဋိယာ တာဝ ဥတ္တရာသင်္ကဿ စ ဒီဃဒတာ မုဋ္ဌိပဉ္စကံ၊ တိရိယံ မုဋ္ဌိတိကံ၊ အန္တရဝါသကော ဒီဃတော မုဋ္ဌိပဉ္စကော၊ တိရိယံ ဒ္ဝိဟတ္ထော ပိ ဝဋ္ဋတိ။ ဝုတ္တပမာဏတော ပန အတိရေကတ္တာ ဥနကတ္တာ "ပရိက္ခာရစောဋ္ဌ" န္တိ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ။ တတ္ထ ယဿ "ဒဋ္ဌံ စီဝရဿ အဓိဋ္ဌာနာနိ ကာယေန ဝါ အဓိဋ္ဌေတိ၊ ဝါစာယ ဝါ အဓိဋ္ဌေတိ" တိ ဝုတ္တံ၊ တဿ ပုဏ္ဏကသံဃာဋိံ "ဣမံ သံဃာဋိံ ပစ္စုဒ္ဓရာမိ" တိ ပစ္စုဒ္ဓရိတ္ဝာ နဝံ ဟဒတ္ထေန ဂဟေတ္ဝာ "ဣမံ သံဃာဋိံ အဓိဋ္ဌာမိ" တိ စိတ္တေန အာဘောဂံ ကတ္ဝာ ကာယဝိကာရံ ကရောဒန္တေန ကာယေန ဝါ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ၊ ဝစီဘေဒံ ကတ္ဝာ ဝါစာယ ဝါ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ။ တတြ ဒုဝိဓံ အဓိဋ္ဌာနံ—သစေ ဟတ္ထပါသေ ဟောတိ၊ "ဣမံ

ငါ့ဆီသို့ အဓိဋ္ဌာမိ”တိ ဝါစာ ဘိန္နိတဗ္ဗာ။ အထ အန္တေ-ဝာသိကဒီသု သာမန္တဝိဟာရေ ဝါ ဟောတိ၊ ဌပိတဋ္ဌာနံ သလ္လ-ဟေတွာ “တေ သံဃဿ အဓိဋ္ဌာမိ”တိ ဝါစာ ဘိန္နိတဗ္ဗာ။ သေ နယော ဥတ္တရာသင်္ဃ စ အန္တရဝါသကေ စ။ နဝမမတ္တ-မေဝံ ဟိ ဝိသေသော။ တသ္မာ သဗ္ဗာနိ သံဃဿ ဥတ္တရာ-သင်္ဃံ အန္တရဝါသကဉ္စေဝံ အတ္တနော အတ္တနော နာမမေနေဝ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာနိ။ သစေ အဓိဋ္ဌဟိတ္ဝာ ဌပိတဝတ္ထုဟိ သံဃာ-ဋိအာဒီနိ ကရောတိ၊ နိဋ္ဌိတေ ရဇနေ စ ကပ္ပေ စ “ဣမံ ပစ္စုဒ္ဓရ”တိ ပစ္စုဒ္ဓရိတ္ဝာ ပုန အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာနိ။ ဣဒဉ္စ ပန တိစီဝရံ သုခသရီရဘောဂတ္တံ ပရိက္ခာရစောဋံ အဓိဋ္ဌာတုမ်ပိ ဝဋ္ဋတိ။

ပရိက္ခာရစောဋေ ဂဏန္တေ နတ္ထိ၊ ယတ္တကံ ဣစ္ဆတိ၊ တတ္တကံ အဓိဋ္ဌာဝေတုမေဝ။ ထဝိကာပိ ပရိဿာဝနမ်ပိ ဝိကပ္ပနုပဂံ ပစ္ဆိမ-ပမာဏံ “ပရိက္ခာရစောဋ”န္တိ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗမေဝ။ ဗဟူနိပိ ကေတော ကတ္ဝာ “ဣမာနိ စီဝရာနိ ပရိက္ခာရစောဋာနိ အဓိဋ္ဌာမိ”တိအာဒိနာ နယေန အဓိဋ္ဌာတုံ ဝဋ္ဋတိယေဝ—ဟု မာတိကာအဋ္ဌကထာဒ္ဋီလာသည်။ ပါရာဇိကာဏ်အဋ္ဌကထာဒ္ဋီလည်း လာသည်။

ပါရာဇိကာဏ်ဋ္ဌကထာဒ္ဋီကား—

အန္တရဝါသကော ဒီဃတော မုဋ္ဌိပဉ္စကော, တီရိယံ ဒ္ဝိဟတ္ထတ္ထောပိ ဋ္ဌာကိ။ ပါရုပနေနပိ ဟိ သက္ကာ နာဘိံ ပဋိစ္ဆာဒေ-တုန္တိ—

ဟူ၍လည်းကောင်း၊

ကာယဗန္ဓနံ ကာရာပေတွာ ကာယေန အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ။ ဣဒံ ကာယေန အဓိဋ္ဌာနံ၊ တံ ယေန ကေနစိ သရီရာဝယဝေန အဖုသန္တဿ နဝဋ္ဋတိ။ ဝါစာယ အဓိဋ္ဌာနေ ပန ဝစီဘေဒံ ကတ္ဝာ ဝါစာယ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ—ဟူ၍လည်းကောင်း လာသည်။ ဤပျဉ်းထူးသည်။

တိစီဝရံ၊ တိစီဝရိတ်သက်နှံးကို။ အဓိဋ္ဌဟန္တေန၊ အဓိဋ္ဌာန်တင်သော ရဟန်းသည်။ ရဇိတ္ဝာ၊ ဆိုး၍။ ကပ္ပဗိန္ဒုံ၊ ကပ္ပဗိန္ဒုကို။ ဒုတ္ဝာ၊ ထိုး၍။ ပမာဏယုတ္တမေဝ၊ ပမာဏနှင့်ယှဉ်သော တိစီဝရိတ်သက်နှံးကိုသာလျှင်။ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊ အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်၏။ တသ္မာ၊ ထိုတိစီဝရိတ်သက်နှံး၏။ ပမာဏံ၊ အဓိဋ္ဌာန်လောက်သော ပမာဏသည်။ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒေန၊ လွန်သောအပိုင်းအခြားအားဖြင့်။ သုဂတစီဝရတော၊ ဘုရား၏သက်နှံးတော် ပမာဏအောက်။ ဥိနကံ၊ အယုတ်သည်။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။ လာမကပရိစ္ဆေဒေန၊ ယုတ်သောအပိုင်းအခြားအားဖြင့်။ သံဃာဋိ-ယာ စ၊ ဒုကူဋ်သက်နှံး၏လည်းကောင်း။ ဥတ္တရာသင်္ဃ စ၊ ကိုယ်ရုံသက်နှံး၏လည်းကောင်း။ ဒီဃတော၊ အလျားမှု။ မုဋ္ဌိပဥ္စကံ၊ အုဆုပ်နှင့်ငါးကွ မိမိငါးတောင်ရှိသော။ ပမာဏံ၊ ပမာဏသည်လည်းကောင်း။ တိရိယံ၊ အနံမှု။ မုဋ္ဌိတိကံ၊ အဆုပ်နှင့်တကွ မိမိသုံးတောင်ရှိသော။ ပမာဏံ၊ သည်လည်းကောင်း။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။ အန္တရဝါသကော၊ သင်းပိုင်သည်။ ဒီဃတော၊ အလျားမှု။ မုဋ္ဌိပဥ္စကော၊ အဆုပ်နှင့်တကွ မိမိငါးတောင်ရှိသည်။ တိရိယံ၊ အနံမှု။ ဒ္ဝိဟတ္ထောပိ၊ မိမိနှစ်တောင်မျှ ရှိသော်လည်း။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။ ဝုတ္တပ္ပမာဏတော ပန၊ ဆိုအပ်ပြီးသောပမာဏမှ။ အတိရေကပ္ပ၊ ဘုရာသက်နှံးတော်မျှသော သင်္ကန်း, ဘုရားသက်နှံးတော်ထက် လွန်သောသက်နှံးကိုလည်းကောင်း။ ဥိနကပ္ပ၊ ဒုကူဋ်ကိုယ်ဝတ်သက်နှံး၌ အလျားအဆုပ်နှင့်တကွ မိမိငါးတောင်၊ အနံမိမိနှစ်တောင်အောက်ယုတ်သော သက်နှံးကိုလည်းကောင်း။ ပရိက္ခာရစောဠန္တိ၊ ဟူ၍။ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊ အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသက်နှံး အဓိဋ္ဌာန်တင်ရာ၌။ စီဝရဿ၊ ၏။ အဓိဋ္ဌာနဉာနံ၊ အဓိဋ္ဌာန်တို့သည်။ ကာယေန ဝါ၊ ကိုယ်ဖြင့်လည်း။ အဓိဋ္ဌေတိ၊ ၏။ ဝါစာယ ဝါ၊ နှုတ်မြွက်သဖြင့်လည်း။ အဓိဋ္ဌေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧဒ္ဒ ဒုဝိဓာနံ၊ ကုန်သည်။ ယသ္မာ၊ အကြောင်ကြောင့်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ပုရာဏသံဃာဋိံ၊ ဒုကူဋ်ဟောင်းကို။ ဣမံ သံဃာဋိံ ပစ္စုဒ္ဓရာမိတိ၊ ဟူ၍။ ပစ္စုဒ္ဓရိတ္ဝာ၊ ရွေးအဓိဋ္ဌာန်ကိုချထား၍၊ ဝါ၊ စွန့်၍။ နဝံ သံဃာဋိံ၊ ဒုကူဋ်အသစ်ကို။ ဟတ္ထေန၊ လက်ဖြင့်။ ဂဟေ-

တ္ဝာ၊ ကိုင်၍။ ဣမံ သံဃာဋိံ အဓိဋ္ဌာမိတိ၊ ဟူ၍။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ အာဘောဂံ၊ နှုလုံးသွင်းခြင်းကို။ ကတ္ဝာ၊ ပြု၍။ ကာယဝိကာရံ၊ ကိုယ်၏ဖောက်ပြန်ခြင်းကို။ ကရောန္တေန၊ ပြုသဖြင့်။ ကာယေန ဝါ၊ ကိုယ်ဖြင့်လည်း။ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ၊ အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်၏။ ဝစီဘေဒံ၊ နှုတ်မြွက်ခြင်းကို။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ ဝါစာယ ဝါ၊ နှုတ်ဖြင့်လည်း။ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ၊ ၏။ တတြ၊ ထိုအဓိဋ္ဌာန်တင်ရာ၌။ အဓိဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဒုဝိဓံ၊ ၂-ပါးအပြားရှိ၏။ ဟတ္ထပါသေ၊ နှစ်တောင့်ထွာအနီး၌။ သစေ ဟောတိ၊ ဖြစ်အံ့။ ဣမံ သံဃာဋိံ အဓိဋ္ဌာမိတိ၊ ဟူ၍။ ဝါစာ၊ နှုတ်ကို။ ဘိန္ဒိတဗ္ဗာ၊ မြွက်ဆိုအပ်၏။ အန္တောဂဗ္ဘာဒိသု ဝါ၊ တိုက်ခန်းတွင်း စသည်တို့၌လည်းကောင်း။ သာမန္တဝိဟာရေ ဝါ၊ နီးသောကျောင်း စသည်၌လည်းကောင်း။ အထ ဟောတိ၊ ဖြစ်အံ့။ ဌပိတဋ္ဌာနံ၊ ထားရာအရပ်ကို။ သလ္လက္ခေတ္ဝာ၊ မှတ်၍။ ဧတံ သံဃာဋိံ အဓိဋ္ဌာမိတိ၊ ဟူ၍။ ဝါစာ၊ နှုတ်ကို။ ဘိန္ဒိတဗ္ဗာ၊ မြွက်ဆိုအပ်၏။ ဥတ္တရာသင်္ဃံ စ၊ ကိုယ်ဝတ်ရုံ၌လည်းကောင်း။ အန္တရဝါသကေ စ၊ သင်းပိုင်၌လည်းကောင်း။ သေ နယော၊ ဤနည်းနှင့်တူသောနည်းရှိ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ နာမမတ္တမေဝ၊ အမည်မျှသာလျှင်။ ဝိသေသော၊ တူး၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သဗ္ဗာနိ၊ အလုံးစုံသော တိစီဝရိတ်တို့ကို။ သံဃာဋိံ၊ ဒုကူဋ်။ ဥတ္တရာသင်ံ၊ ကိုယ်ဝတ်ရုံ။ အန္တရဝါသကံ၊ သင်းပိုင်။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အတ္တနော အတ္တနော၊ မိမိ မိမိ၏။ နာဓေန်နေဝ၊ အမည်ဖြင့်သာလျှင်။ အဓိဋ္ဌာဝယဗ္ဗာနိ၊ အဓိဋ္ဌာတင်အပ်ကုန်၏။ အဓိဋ္ဌဟိတ္ဝာ၊ ပရိက္ခာရစောဋအဓိဋ္ဌာန်တင်၍။ ဌပိတဝတ္ထုဟိ၊ ထားအပ်သော အဝတ်တို့ဖြင့်။ သံဃာဋိအာဒီနိ၊ ဒုကူဋ်စသည်တို့ကို။ သစေ ကရောတိ၊ ပြုအံ့။ ရဇနေ စ၊ ဆိုးခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ကိပေ စ၊ ကဲ့ပို့နှုတ်ဆိုးခြင်းသည်လည်းကောင်း။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးသည်ရှိသော်။ ဣမံ ပစ္စုဒ္ဓရာမိတိ၊ ဟူ၍။ ပစ္စုဒ္ဓရိတ္ဝာ၊ ပ္ပရိက္ခာရစောဋအဓိဋ္ဌာန်ကို ပစ္စုဒ္ဓိရ်ပြု၍။ ပုန၊ တဖန်။ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာနိ၊ အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်ကုန်၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုဦးအံ့။ ဣဒဉ္စ တိစီဝရံ၊ ဤတိစီဝရိတ် သင်္ကန်းကို။ သုခပရိဘောဂတ္ထံ၊

သုံးဆောင်လွယ်စေခြင်းငှါ။ ပရိက္ခာရစောဋ္ဌမိုဝ်၊ ပရိက္ခာရစောဋ္ဌကို လည်း။ အဓိဋ္ဌာတုံ၊ အဓိ[illegible]ာန်တင်ခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။

ပရိက္ခာရစောဋ္ဌေ၊ ပ[illegible]က္ခာရစောဋ္ဌသက်နှင့်၊ ဂဏနာ၊ အရေအတွက်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ယတ္တကံ၊ အကြင်မျှလောက်ကို။ ဣစ္ဆတိ၊ အလိုရှိ၏။ တတ္တကံ၊ ထိုမျှလောက်ကို။ အဓိဋ္ဌာ[illegible]ပ္ပမေဝ၊ အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်သည်သာတည်း။ ထဝိကာပိ၊ အိတ်ကိုလည်း ကောင်း။ ပရိဿာ-ဝနမိုဝ်၊ ရေစစ်ကိုလည်း[illegible]ောင်း။ ပစ္ဆိမပမာဏံ၊ အယုတ်ဆုံးပမာဏရှိသော။ ဝိကပ္ပနုပဂံ၊ ဝိကပ္ပ[illegible]ာလောက်သည်ကို။ ပရိက္ခာရစောဋ္ဌန္တိ၊ ဟူ၍။ အဓိဋ္ဌာတပ္ပမေဝ၊ အဓိဋ္ဌ[illegible]န်တင်အပ်သည်သာတည်း။ ဗဟူနိပိ၊ များစွာတို့ကိုလည်း။ ကေတော၊ တပေါင်းတည်း။ ကတ္ဝာ၊ ပြု၍။ ဣမာနိ စီဝရာနိ ပရိက္ခာရစောဋ္ဌာနိ အဓိဋ္ဌာမိတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော။ နယေန၊ နည်းဖြင့်။ အဓိဋ္ဌာတုံ၊ ငှါ။ ဝဋ္ဋတိယေဝ၊ အပ်သည်သာတည်း။

လီနတ္ထပကာသနီဋီ[illegible]ာဋ္ဌ—

ပဋ္ဌပရိမာဏံ အဿာတိ ပဋ္ဌကံ၊ မုဋ္ဌဿ မုဋ္ဌဟတ္ထဿ ဘမ္မုနှံ ပဋ္ဌဘံ မုဋ္ဌပဋ္ဌကံ။ သေ နယော မုဋ္ဌတ္တိကဿိ ဝုတ္တောပိ။ ပါရုပနေနပိ သက္ကာ နာဘိ ပဋိစ္ဆာဒေတုန္တိ အာဟ ''ဒိဟဝုတ္တောပိ ဝဋ္ဋတီ''တိ။ [illegible]တိရေကဋ္ဌာတိ သုဂတစီဝရပမာဏမ္ပိ တတော အာဓိကမ္ပိ။ ဂ[illegible]ယဝိကာရံ ကရောန္တေနာတိ ဟတ္ထာဒိနာ စီဝရံ ပရိဘုဉ္ဇန္တေန၊ စာလေန္တေန ဝါ။ ဣဒံ ဟိ အဓိဋ္ဌာနံ ယေန ဝေါနစီ သံ[illegible]ရုဝယဝေန အဟုသန္တဿ နာ ဝဋ္ဋတိ။ ဒုဝိဓန္တိ သမ္မုခါပ[illegible]ခဘေဒေန ဒုဝိဓံ။ အန္တောဂဋ္ဌာဒိသုတိ အန္တော-ဂဋ္ဌဉ္ဇပရိ[illegible]ာဒေသု။ သာမန္တဝိဟာရေတိ ယတ္ထ တာဒဟော ဂန္ဓာ နိဝတ္တေတုံ သက္ကာ၊ ဧဝမ္မဒေပ သမီပဝိဟာရေ။ ဣဒဉ္ဟိ ဒေသနာ[illegible]ာသမတ္တံ၊ တသ္မာ ဒူရေ ဌိတမ္ပိ အဓိဋ္ဌာတပ္ပမေဝ ဝဒန္တိ။ ''ဌပိတဋ္ဌာနံ သလ္လက္ခေတ္ဝာ''တိ ဣမိနာ စီဝရသလ္လက္ခဏံ ဝုတ္တံ။ န ဟိ ဌပိတဋ္ဌာနမတ္တသလ္လက္ခဏေန ကိဉ္စိ ပယောဇနံ အတ္ထိ။

အဓိဋ္ဌဟိတ္ထာ ဌပိတဝတ္ထေဟိတိ ပစ္စတ္ထရဏမုခပုဉ္ဆနစောဋ ပရိက္ခာရစောဋဝသေန အဓိဋ္ဌဟိတ္ထာ ဌပိတဝတ္ထေဟိ။ အဓိဋ္ဌာန-တော ပုဗ္ဗေ သံဃာဋိအာဒိဝေါဟာရသာ အဘာဝတော "ဣမံ ပစ္စုဒ္ဓရာမိ" တိ ပစ္စတ္ထရဏာဒိနံ ဝိသုံ ပစ္စုဒ္ဓရဏဝိဓိ ဒသေတိ။ ပစ္စတ္ထရဏာဒိနာမေန အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗတ္တာ "ဣမံ ပစ္စတ္ထရဏံ ပစ္စုဒ္ဓ-ရာမိ" တိ အာဒိနာ ဝုတ္တပိ နေဝတ္ထိ ဒေါသော။ ပုန အဓိဋ္ဌာ-တဗ္ဗာနိတိ သံဃာဋိအာဒိနာမေန အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာနိ။ ပရိက္ခာရ-စောဋကဿ ပန ပရိက္ခာရစောဋဝသေန အဓိဋ္ဌဟိတ္ထာ ဌပိတ-ဝတ္ထေဟိပိ သံဃာဋိအာဒိမ္ပိ ကတေ ပစ္စုဒ္ဓရိတ္ထာ ပုန အဓိဋ္ဌာ-တဗ္ဗန္တိ နတ္ထိ။ ပုဗ္ဗေ ကတာဓိဋ္ဌာနမေဝ အဓိဋ္ဌာနံ-ဟုလာဿည်။

သာရတ္ထဒီပနီဋီကာဌ်လည်း-

ဏာယဝိကာရံ ကရောန္တောနာတိ ဟတ္ထေန စီဝရံ ပဏ္ဍမ-သန္တေန ဝါ စာလေန္တေန ဝါ။ ဒုဝိဓန္တိ သာမုခပရမုခဘေဒေန ဒုဝိဓံ။ ဟတ္ထပါသေတိ ဣဒံ ဒွါဒသဟတ္ထံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ ဒွါဒသဟတ္ထပ္ပမာဏတ္တာ ဒုရေ ဌိတံ "ဣမံ" နာမ ဝတ္ထာ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗန္တိ ဝဒန္တိ။ တတော ပရံ "တေ" နာမ ဝတ္ထာ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗန္တိ ကေစိ ဝဒန္တိ။ ဂဏ္ဌိပဒေသု ပနေတ္ထ နာ ကိဉ္စိ ဝုတ္တံ။ ပါဠိယံ အဒုကာထာယဉ္စ သဗ္ဗတ္ထ "ဟတ္ထပါသေ" တိ အာဂတေယျဟတ္ထာ ဝုစ္စတိ၊ တသ္မာ ဣဓ ဝိသေသဝိကပ္ပနာယ ကာရဏံ ဂဝေသိတဗ္ဗံ။ သာမန္တဝိဟာရော နာမ ယတ္ထ တဒဟေဝ ဂန္ဒွာ နဝတ္တတေ သက္ကာ။ သာမန္တဝိ-ဟာရေ" တိ ဣဒံ ဒေသနာသီသမတ္တံ၊ တသ္မာ ဌပိတဋ္ဌာနံ သလ္လက္ခေတ္ထာ ဒုရေ ဌိတမ္ပိ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗန္တိ ဝဒန္တိ။ ဌပိတဋ္ဌာနံ သလ္လက္ခေတ္ထာတိ စ ဣဒံ ဌပိတဋ္ဌာနသလ္လက္ခဏံ အနုစ္ဆဝိကန္တိ ကတ္ထာ ဝုတ္တံ၊ စီဝရသလ္လက္ခဏမေဝေတ္ထ ပမာဏံ။

အဓိဋ္ဌဟိတ္ထာ ဌဂိတဝတ္ထေဟိတိ ပရိက္ခာရစောဋနာမေန အဓိဋ္ဌဟိတ္ထာ ဌပိတဝတ္ထေဟိ။ အဓိဋ္ဌာနတော ပုဗ္ဗေ သံဃာဋိ-

အာဒိဒေါဟာရသာ အဘာဝတော ''ဣမံ ပစ္ဆုဒ္ဒရာမိ''တိ ပရိကမ္မာရစောဒဿ ဝိသုံ ပစ္ဆုဒ္ဒါရဝိဓိ• ဒဿေတိ။ ပရိကမ္မာရစောဒဏေနာမေန ပန အဓိဋ္ဌိတတ္တာ ''ဣမံ ပရိကမ္မာရစောဒံ ပစ္ဆုဒ္ဒရာမိ''တိ ဝုတ္တေပိ နနု ဝတ္ထိ ဒေါသောတိ ဝိညာယတိ။ ပစ္ဆုဒ္ဒရိတ္ဝာ ပုန အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာနိတိ ဣဒဉ္စ သံဃာဒိသာဒိဝစနေန အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာဒိဝစနေန စ ပရိဘုဉ္ဇိတုကာမံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ ပရိကမ္မာရစောဒနာမေနေဝ အဓိဋ္ဌာဟိဘ္ဝာ ပရိဘုဉ္ဇန္ဏာသာ ပန ပုဗ္ဗကတအဓိဋ္ဌာနဧမေဝ အဓိဋ္ဌာနံ—

ဟု လာသည်။

ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၌လည်း—

မုဋ္ဌိပဉ္စကန္တိ မုဋ္ဌိယာ ဥပလက္ခိတံ ပဉ္စကံ၊ စတုဟတ္ထေ မိနိတ္ဝာ ပဉ္စမံ ဟတ္ထံ မုဋ္ဌိံ ကတ္ဝာ မိနိတဗ္ဗန္တိ အဓိပ္ပါယော။ ကေစိ ပန ''မုဋ္ဌိဟတ္ထာနံ ပဉ္စကံ မုဋ္ဌိပဉ္စကံ၊ တသ္မာ ပဉ္စဝိ ဟတ္ထေ မုဋ္ဌိံ ကဲတ္ဝာဝ မိနိတဗ္ဗာ''တိ ဝဒန္တိ။ မုဋ္ဌိတ္တိကန္တိ ဇေတ္ထာပိ ဧသေဝ နယော၊ အတိရေကန္တိ သုဂတစီဝရပ္ပမာဏဒတာ အဓိကံ။ ဥိနကန္တိ မုဋ္ဌိပဉ္စကာဒိဟော ဥိနကံ။

ကဲာယဝိကာရံ ကရောန္တေနာတိ ဟဒေတ္ထန္ နီဝရံ ပရာ-သဒန္တေန, စာလေန္တေန ဝါ။ ဝါဟာယ ဒုဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာတိ ဇေတ္ထ ကာယေ•ပိ စာလေတ္ဝာ ဝါဟေမို ဘိန္နိတ္ဝာ ကာယဝါစာဟိ အဓိဋ္ဌာနမို သင်္ဂဟိတန္တိ ဝေဒိဘဗ္ဗံ ''ကာယေန အဖုသိတ္ဝာ''တိ ဝုတ္တတ္တာ။ ဒုဝိဓန္တိ ဟတ္ထပါသာဟတ္ထပါသဝသေန ဒုဝိဓံ။ တတ္ထ ဟတ္ထပါသော နာမ အစုဒတယျဟဒေတ္ထာ ဝုစ္စတိ၊ ဒ္ဝါဒသဟတ္ထန္တို ကေစိ ဝဒန္တို၊ တံ ဣဓ နာ သမေတိ။ ''သာမန္တဝိဟာရေ''တိ ဣဒံ ဌပိဘဋ္ဌာနသလ္လက္ခဏဿာဧဂ္ဂဲ ဌိတံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ တတော ဒုဧရေ ဌိတမို ဌပိတဋ္ဌာနံ သလ္လက္ခေဒန္တေန အဓိဋ္ဌာဟဗ္ဗမေဝ။ တတ္ထာပိ စီဝရဿ ဌပိ်တဘာဝသလ္လက္ခဏ-

မေဝ ပမာဏံ။ နှ ဟိ သက္ကာ သဗ္ဗထာ ဌာနံ သလ္လက္ခေတုံ။ ကေသ္မိံ ဝိဟာရေ ဌပေတ္ဝာ တတော အညသ္မိံ ဌပိတ္တိ အဓိဋ္ဌာတုံ နှ ဝဋ္ဋတိ။ ကေစိ ပန "တထာပိ အဓိဋ္ဌိတေ နှ ဒေါသော" တိ ဝဒန္တိ၊ တံ အဋ္ဌကထာယ နှ သမေတိ၊ ဝိမံသိတဗ္ဗံ။ အဓိဋ္ဌဟိတ္ဝာ ဌပိတဝတ္ထုဟိတိ ပရိက္ခာရစောဋနှာမေန အဓိဋ္ဌဟိတ္ဝာ ဌပိတဝတ္ထုဟိ၊ တေနေဝ "ဣမံ ပစ္စုဒ္ဓရာမိ" တိ ပရိက္ခာရစောဋဿ ပစ္စုဒ္ဓါရံ ဒဿေတိ။ ဧတေန စ တေစီဝရဓုတင်္ဂံ ပရိဟရဏ္တေနှ ပံသုကူလာဒိဝ်ဿေန လဒ္ဓံ ဝတ္ထံ ဒဿာဟာဘိန္နရေ ကတ္ဝာ ရဇိတ္ဝာ ပါရုပိတုံ အသက္ကောဋ္တေနှ ပရိက္ခာရစောဋဝသေန အဓိဋ္ဌဟိတ္ဝာဝ ဒဿာဟံ အတိက္ကမေတဗ္ဗံ။ ဣတရထာ နိဿဂ်ိယံ ဟောတီတိ ဒဿေတိ။ တေနေဝ "ရဇိတာကာလတော ပန ပဋ္ဌာယ နိက္ခိပိတုံ နှ ဝဋ္ဋတိ၊ ဓုဘင်္ဂစောဋကော နှာမ ဟောတီ" တိ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝုတ္တံ။ "ပုန အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာနီ" တိ ဣဒဉ္စ သံဃာဋိဆာဒိတိစီဝရနှာမေန အဓိဋ္ဌဟိတ္ဝာ ပရိဘုဉ္ဇိတုကာမဿ ဝသေန ဝုတ္တံ၊ ဣတရဿ ပန ပုရိမဝါဒိဿနမေဝ အလန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ—

ဟု လာသည်။

ဝိနယဝိနိစ္ဆယဋီကာဌ်လည်း—

မုဋ္ဌိပဋ္ဌကာတိ ဇတ္ထု ကောဒိနမဋ္ဌာရဿန္တဝနံ သဒ္ဓါသဒ္ဓါနံ သဒ္ဓေါယေဝ ဝတ္တမာနတ္တာ ပဋ္ဌ-သဒ္ဒေါ စိဝရပဗမာဏပဗကရဏာ-တော လဗ္ဘမာနဟတ္ထဿဒ်ါတရတနေယေဝ ပဝတ္တတိ၊ တေနေဝ မုဋ္ဌိ-သဒ္ဒေါပိ ဥတ္တရပဒလောပေန မုဋ္ဌိရဘနေ ဝတ္တတိ။ ပဋ္ဌံ ပုရိဏောဟ ပဋ္ဌမော၊ မုဋ္ဌိယာ ပဋ္ဌမော မုဋ္ဌိပဋ္ဌမော။ မုဋ္ဌိပဋ္ဌမော ပရိမာဏံ ဇတိဿဒ်ာတိ "မုဋ္ဌိပဋ္ဌမကာ" တိ ဝတ္တဗ္ဗေ မကာရ-လောပေန "မုဋ္ဌိပဋ္ဌကာ" တိ သံဃာဋိ ဇုတ္တာ။

မုဋ္ဌိတ္တိကာတိ ဇတ္ထု ဝုတ္တနယေန သဒ္ဓေါယေဝ ဝတ္တမာနတ္တာ တိ-သဒ္ဒေါ စိဝရပဗမာဏပဗကရဏတော လဗ္ဘမာနဟတ္ထဿဒ်ါ-

တရတနေယေဝ ဝတ္တတိ၊ တေနေဝ မုဋ္ဌိ-သဒ္ဒေါပိ ဥတ္တရပဒ-လောပေန မုဋ္ဌိရတနေ ဝတ္တတိ။ တိဏ္ဏံ ပူရဏော တတိယော၊ မုဋ္ဌိယာ တတိယော မုဋ္ဌိတတိယော၊ မုဋ္ဌိတတိယော ပရိမာဏံ ဧတိသာတိ "မုဋ္ဌိတတိယကာ" တိ ဝတ္တဗ္ဗေ တိယပစ္စယလော-ပေန "မုဋ္ဌိတ္တိကာ" တိ သံသဒ္ဒိယေဝဝုစ္စတိ—
ဟု လာသည်။

ခုဒ္ဒသိက္ခာဋီကာသစ်ဥ်လည်း—

အဟတ္ထပါသန္တိ ဟတ္ထသ ပါဒေသ သမီပေါ ဟတ္ထပါဒေသ၊ အဓုတေယျဟတ္ထဗ္ဘန္တရော။ ဒုဒါဒသဟတ္ထဗ္ဘန္တရောတိပိ ဝဒန္တိ။ မုဋ္ဌိယာ သဟိတံ ပဉ္စကံ ယဿာ သာ မုဋ္ဌိပဉ္စကာ၊ လိင်္ဂဝိပလ္လာ-သေဝသေန ပန မုဋ္ဌိပဉ္စကော။ မုဋ္ဌိ-သဒ္ဒေနေတ္ထ ဥပစာရဝသေန ကတမုဋ္ဌိကော ဟတ္ထော၀ ဝုတ္တော—
ဟု လာသည်။

ဤသို့လာသော အဋ္ဌကထာဋီကာတို့ကိုထောက်၍ အဓိဋ္ဌာန်လောက်သော တိစီဝရိတ်သင်္ကန်း၏ ပမာဏမှာ ဒုကုဋ္ဌကိုယ်ဝတ်၌ အယုတ်ဆုံးပမာဏ အလျား အဆုပ်နှင့်တက္ခ မိမိ၄၊်းတောင်၊ အနံ အဆုပ်နှင့်တက္ခ မိမိသုံးတောင်အပ်သည်။သင်းပိုင်၌ အယုတ်ဆုံးပမာဏ အလျား အဆုပ်နှင့်တက္ခ မိမိ၄၊်းတောင်၊ အနံ မိမိနှစ်တောင်ရှိမှ ဖြစ်သည်။ အသွန်ဆုံးအားဖြင့် ပကတိလူတို့၏အတောင်ဖြင့် အလျား အတောင်နှစ်ဆယ်နှင့် လက်ခြောက်သစ်၊ အနံ တဆယ့်သုံးတောင်နှင့် တထွာရှိသော ဘုရား သင်္ကန်းတော်အောက် ယုတ်သော ပမာဏရှိသော သင်္ကန်းသည် အပ်သည်။ ထိုသို့ပြဆိုအပ်သော အလျား အဆုပ်နှင့်တက္ခ ၄၊်းတော၌၊ အနံ အဆုပ်နှင့်တက္ခ သုံးတောင်အောက် ယုတ်သော ဒုကုဋ္ဌကိုယ်ဝတ်သည်လည်းကောင်း၊ အလျား အဆုပ်နှင့်တက္ခ မိမိ၄၊်းတောင်၊ အနံ မိမိနှစ်တောင်အောက်ယုတ်သော သင်းပိုင်သည်လည်းကောင်း တိစီဝရိတ်အဓိဋ္ဌာန် မအပ်ကုန်။ ပရိက္ခာရစောဋအဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်သည်။ လူတို့၏အဟောင်ဖြင့် အလျားအတောင်နှစ်ဆယ်နှင့် လက်ခြောက်သစ်၊ အနံ

တဆယ့်သုံးတောင်နှင့်တထွာရှိသော ဘုရားသင်္ကန်းတော်နှင့်အမျှရှိသော သင်္ကန်းကို ပြုလည်းမပြုအပ်၊ တိစီဝရိတ်အဓိဋ္ဌာန်လည်း မအပ်ကုန်။ ထိုဘုရားသင်္ကန်းပမာဏရှိသော တိစီဝရိတ်ကိုရလျှင် ဖြတ်၍သုံးဆောင်အပ်သည်။အဝတ်ပုဆိုးကိုရလျှင် ပရိက္ခာရစောဋ္ဌအဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်သည်။ အယုတ်ဆုံး ပကတိလူတို့၏ အတောင်ဖြင့် အလျားတတောင်ထွာ၊ အနုံတထွာနှင့် လက်ခြောက်သစ်ရှိသော အဝတ်ပုဆိုးကိုရလျှင် ပရိက္ခာရစောဋ္ဌ အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်သည်။

အဓိဋ္ဌာန်တင်ရာ၌ နှစ်တောင်ထွာအတွင်းဖြစ်မူ "ဣမံ သံဃာဋိံ အဓိဋ္ဌာမိ၊ ဣမံ ဥတ္တရာသင်္ဃံ အဓိဋ္ဌာမိ၊ ဣမံ အန္တရဝါသကံ အဓိဋ္ဌာမိ" ဟူ၍လည်းကောင်း၊ "ဣမံ စီဝရံ ပရိက္ခာရစောဋ္ဌံ အဓိဋ္ဌာမိ၊ ဣမာနိ စီဝရာနိ ပရိက္ခာရစောဋ္ဌာနိ အဓိဋ္ဌာမိ" ဟူ၍လည်းကောင်း စိတ်နှလုံးသွင်း၍ လက်ဖြင့် သုံးသပ်၍ဖြစ်စေ၊ လှုပ်၍ဖြစ်စေ ကိုယ်ဖြင့်အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်သည်။ သင်္ကန်းကို လက်ဖြင့် မကိုင်မသုံးသပ်ပဲ နှုတ်ကမြွက်ဆို၍သော်လည်း နှုတ်ဖြင့်အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်သည်။ လက်ဖြင့်ကိုင်၍ နှုတ်ကမြွက်ဆို၍ ကိုယ်နှုတ်နှစ်ပါးဖြင့်လည်း အဓိဋ္ဌာန် တင်အပ်သည်။ နှစ်တောင်ထွာမှု အပအရပ်၌တည်မူ "ဧတံ သံဃာဋိံ အဓိဋ္ဌာမိ၊ ဧတံ ဥတ္တရာသင်္ဃံ အဓိဋ္ဌာမိ၊ ဧတံ အန္တရဝါသကံ အဓိဋ္ဌာမိ" ဟူ၍လည်းကောင်း၊ "ဧတံ စီဝရံ ပရိက္ခာရစောဋ္ဌံ အဓိဋ္ဌာမိ၊ ဧတာနိ စီဝရာနိ ပရိက္ခာရစောဋ္ဌာနိ အဓိဋ္ဌာမိ" ဟူ၍ လည်းကောင်း ထားရာ အရပ်၌သင်္ကန်းကို စိတ်ကမူတ်သဖြင့် နှုတ်ကမြွက်ဆို၍ နှုတ်ဖြင့်အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်သည်။

ဤအရာ၌ ဟတ္ထပါသ-အရကို ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ, သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ, ခုဒ္ဒသိက္ခာဋီကာအလိုအားဖြင့် နှစ်တောင်ထွာကို ယူရမည်။ နှစ်တောင်ထွာအတွင်း၌ဖြစ်မူ ဣမံ-သဒ္ဒါနှင့်ဆို၍ အဓိဋ္ဌာန်တင်ရမည်။ နှစ်တောင်ထွာမှု အပ၌တည်မူ ဧတံ-သဒ္ဒါနှင့်ဆို၍ တင်ရမည်ဟု ဆို၍သိစေတော်မူသည်။ ထိုဋီကာတို့၌ ကေစိဝါဒကိုပြရာ ၁၂-တောင်ဟုဆိုသည်။

မုဋ္ဌိပဉ္စာ-အရကိုလည်း ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာဆရာ၏ အလိုအားဖြင့် လေးတောင်ဖြင့် အမီတောင်၍ အဆုံးငါးတောင်မှာ ဆုပ်၍ ဘောင်အပ်သည်ကို အဆုပ်နှင့်တကွ ငါးတောင်ယူရမည်။ မုဋ္ဌိတိကဋ္ဌလည်း နည်းတူယူရမည်ဟု ပြတော်မူသည်။ ထိုဋီကာဆရာ၏စကားသည် လောကဝေါဟာကျမ်းနှင့် ညီသည်။ လောကဋ္ဌ လူတို့သည် ငါးတောင်တောင်ဆုပ်ရှိသည်ဟုဆိုရာ လေးတောင်ပြည့်သည့်နောက် ငါးတောင်မပြည့်သဖြင့် ဆုပ်၍တောင်သည်ကို ငါးတောင်တောင်ဆုပ် ရှိသည်ဟု ဆိုကြသည်။ ထိုဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာဋ္ဌပင် ကေစိဝါဒကိုပြုရာဋ္ဌ ငါးကောင်လုံး အဆုပ်နှင့်ချည်း တောင်သည်ကို မုဋ္ဌိပဉ္စကဟု ကေစိဆရာတို့က ဆိုကြသည်ဟုလာသည်။

ဝိနယဝိနိစ္ဆယဋီကာ, ခုဒ္ဒသိက္ခာဋီကာတို့ဋ္ဌကား ငါးတောင်လုံးပင် အဆုပ်နှင့်တကွ တောင်သည်ကို ဆိုသကဲ့သို့ ရှိသည်။

ဤသို့လျှင် တိစီဝရိတ်ပမာဏ၊ ပရိက္ခာရစောဋပမာဏ၊ တိစီဝရိတ် အဓိဋ္ဌာန်၊ ပရိက္ခာရစောဋ အဓိဋ္ဌာန်တင်ပုံတို့ကို မှတ်ရမည်။

၁၆၃။ ဝိကပ္ပနုပဂပ်စ္ဆိမစီဝရပ္ပမာဏ

မေး။ ။ဝိကပ္ပနုပဂပစ္ဆိမစီဝရပမာဏရှိသောသင်္ကန်းကို ပရိက္ခာရစောဋ အဓိဋ္ဌာန်တင်ရမည်ဟုဆိုရာ ဝိကပ္ပနာလောက်သော အယုတ်ဆုံးသင်္ကန်းပမာဏကို အသို့မှတ်ရပါအံ့နည်း။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ—

ဤဒါနိ ပမာဏံ ဒယ်သတဲ့ "ဝိကပ္ပနုပဂံ ပစ္ဆိမ" ဒီအာဟ။ တဿ ပမာဏံ ဒီလတော ဒဋ္ဌ ဝိဒတ္ထိဒယာ, တိရိယံ ဝိဒတ္ထိ။ တတြာယံ ပါဠိ "အန္ဒုဝနာမိ ဘိက္ခဝေ အာယာမေန အဋ္ဌင်္ဂုလံ သုဂတင်္ဂုလေန စတုရင်္ဂုလဝိတ္ထတံ ပစ္ဆိမံ စီဝရံ ဝိကပ္ပေတု" ဒီဒီ-ဟု ပါရုဇိကဏ်အဋ္ဌကထာဋ္ဌ လာသည်။ မာတိကာအဋ္ဌကထာဋ္ဌလည်း

သဘောတူလာသည်။

သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌—

မင္ဆိုမဿ ပုရိသဿ ဝိဒတ္တိ သန္ဓာယ ''ဒွေ ဝိဒတ္တိယော'' တိ အာဒိ ဝုတ္တံ။ ဣမိနာ ဒီဃတော ဧဆုကိဟတ္ထပ္ပမာဏံ, ဝိတ္ထာရတော တတော ဥပဆုပ္ပမာဏံ ဝိကပ္ပနုပဂန္တိ ဒဿေတိ။ တထာ ဟိ ''သုဂတဝိဒတ္ထိ နာမ ဣဒါနိ မင္ဆိုမဿ ပုရိသဿ တိဿော ဝိဒတ္ထိယော၊ ဝဆုကိဟတ္ထေန ဒိယဆုော ဟတ္ထော ဟောတိ'' တိ ကုဋိကာရသိက္ခာပဒအဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ သုဂတဂုံလေန ဒွါဒသဂုံလံ ဝဆုကိဟတ္ထေန ဒိယဆုော ဟတ္ထောတိ သိဒ္ဓံ။ ဧဝဉ္စ ကတ္ဝာ သုဂတဂုံလေန အဋ္ဌဂုံလံ ဝဆုကိဟတ္ထပ္ပမာဏန္တိ ဣဒံ အာဂတမေဝါတိ—

ဟု လာသည်။

ဝိမတ္တိဝိနောဒနီဋီကာ၌လည်း—

မနုဿာနံ ပကတိဝိဒတ္ထိံ သန္ဓာယ ''ဒွေဝိဒတ္ထိယော'' တိအာဒိ-ဝုတ္တံ။ ဣမိနာ ဒီဃတော ဝဆုကိဟတ္ထပ္ပမာဏံ, ဝိတ္ထာရတော တတော ဥပဆုပ္ပမာဏံ ဝိကပ္ပနုပဂန္တိ ဒဿေတိ။ တထာ ဟိ ''သုဂတဝိဒတ္ထိ နာမ ဣဒါနိ မင္ဆိုမဿ ပုရိသဿ တိဿော ဝိဒတ္ထိယော၊ ဝဆုကိဟတ္ထေန ဒိယဆုော ဟတ္ထော ဟောတိ'' တိ ကုဋိကာရသိက္ခာပဒကထာယံ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ သုဂတဂုံလေန ဒွါဒသဂုံလာ သုဂတဝိဒတ္ထိ ဝဆုကိဟတ္ထေန ဒိယဆုော ဟတ္ထောတိ သိဒ္ဓံ။ ဧဝဉ္စ ကတ္ဝာ ''သုဂတဂုံလေန အဋ္ဌဂုံလံ ဝဆုကိဟတ္ထပ္ပမာဏန္တိ'' အာဂတဋ္ဌာနေဟိ စ သမေတိ—

ဟု လာသည်။

လီနတ္ထပကာသနီဋီကာ၌လည်း—

ဒီဃတော ဝဆုကိဟတ္ထပ္ပမာဏံ, ဝိတ္ထာရတော တတော ဥပဆုပ္ပမာဏံ ဝိကပ္ပနုပဂံ ပစ္ဆိမံ၊ အဋ္ဌဂုံလံ သုဂတဂုံလေနာတိ ဇတ္ထ

သုဂတင်္လံ နာမ ဣဒါနိ မဇ္ဈိမဿ ပုရိသဿ တိဏိ အင်္ဂုလာနိ၊ တေန သုဂတင်္လေန အင်္ဂင်္လံ ဝဏ္ဏိဟတ္ထပ္ပမာဏန္တိ အတ္ထော။ စတုရင်္လဝိတ္ထတန္တိ ဇတ္ထာပိ ယထာဝုတ္တာနုသာရေနေဝ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော—

ဟု လာသည်။

ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာဌီကား—

ဝိဘာပဉ္စုပဂပစ္ဆိမစီဝရပ္ပမာဏံ ဂရိဂ္ဂါရစောဒဇန္တိ ဇတ္ထ ပန ဝိကပ္ပဉ္စုပဂပစ္ဆိမစီဝရပ္ပမာဏံ နာမ သုဂတင်္လေန ဒီဃတော အင်္ဂင်္လံ ဟောတိ၊ တိရိယတော စတုရင်္လံ၊ ဝဏ္ဏိဟတ္ထေန ဒီဃတော ကေဟတ္ထံ ဟောတိ၊ တိရိယတော ဝိဒတ္ထိပ္ပမာဏံ၊ ဣဒါနိ ပကတိဟတ္ထေန ပန ဒီဃတော ဝိဒတ္ထာဓိကဟတ္ထံ ဟောတိ၊ တိရိယတော ဆင်္ဂင်္လာဓိကဝိဒတ္ထိပ္ပမာဏံ၊ တေနာဟ “ ” ဝ ဝ တဿ ပမာဏန္တိ အာဒိ—

ဟု လာသည်။

ပါတိမောက္ခပဒတ္ထအနုဝဏ္ဏနာ ကင်္ခါဝိတရဏိကာဝုပင်္အဖင့်၌လည်း—

သုဂတဝိဒတ္ထိ နာမ ပမာဏံ မဇ္ဈိမဿ ပုရိသဿ တိဿော ဝိဒတ္ထိယော, ပကတိပုရိသဿ ဆအင်္ဂုလိအဓိကဒ္ဝိဟတ္ထာ။ကနိဋ္ဌသဟိတေန အင်္ဂုဋ္ဌေန ဝိတ္ထာရိယတေတဲ့ ဝိဒတ္ထိ၊ သုဂတဿ ဘဂဝတော ဝိဒတ္ထိ သုဂတဝိဒတ္ထိ၊ နာ မဇ္ဈိမဿ ပုရိသဿ၊ နာ စ သုဂတိဘဂဝ ဥပဉ္စုပဂ္ဂလဿ—

ဟု ဆိုတော်မူသည်။

ဤသို့လာသော ပါဠိ,အဋ္ဌကထာ,ဋီကာတို့အရာကို ပြဆိုအပ်သော် ပါဠိတော်၌ ဝိကပ္ပဉ္စုပဂပစ္ဆိမသက်နှံးသည် ဘုရားလက်သစ်တော်အား ဖြင့် အလျား လက်ရှစ်သစ်၊ အနံ လေးသစ်ရှိသည်ဟု သာသည်။

ဤဋ္ဌကထာ၌ အလျား နှစ်ထွာ၊ အနံ တထွာရှိသည်ဟု ပြတော်မူသည်။

သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌ အလျား မဇ္ဈိမပုရိသ၏ နုစ်ထွာ၊ ဝဟုကိပုရိသ၏ ဘတောင်၊ အနုံ မဇ္ဈိမပုရိသ၏ တထွာ၊ ဝဟုကိပုရိသ၏ တောင်ဝက် ရှိသည်ဟု ဆိုသည်။

ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၌ အလျား လူတို့၏ ပကတိနုစ်ထွာ၊ ဝဟုကိ ပုရိသ၏ တတောင်၊ အနုံ လူတို့၏ ပကတိဘထွာ၊ ဝဟုကိပုရိသ၏ တောင် ဝကရှိသည်ဟု ဆိုသည်။

လီနတ္ထပကာသနီဋီကာ၌ အလျား မဇ္ဈိမပုရိသ၏ ၂၄-သစ်၊ ဝဟုကိ ပုရိသ၏ တတောင်၊ အနုံ မဇ္ဈိမပုရိသ၏ ၁၂-သစ်၊ ဝဟုကိပုရိသ၏ ဘထွာရှိသည်ဟု ဆိုသည်။

ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာ၌ အလျား ဝဟုကိပုရိသ၏ တတောင်၊ ယခု လူတို့၏ ပကတိတတောင်နှင့် တထွာ၊ အနုံ ဝဟုကိပုရိသ၏ တထွာ၊ ယခု လူတို့၏ ပကတိတထွာနှင့် လက်ခြောက်သစ်ရှိသည်ဟု ဆိုသည်။

ပါတိမောက္ခပဒတ္ထ ဇာနုဝဏ္ဏနာ၌ ဘုရား၏ လက်သန်းတော် တထွာ ပမာဏ၊ မဇ္ဈိမပုရိသ၏ သုံးထွာ၊ ပကတိပုရိသ၏ နှစ်တောင်နှင့်လက် ခြောက်သစ်ရှိသည်ဟု ဆိုသည်း ထို့အတွက် ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၌ မနုဿာနံ ပကတိဝိဒတ္ထိ-အရကို ပမာဏမဇ္ဈိမဖြစ်သော လူတို့၏ ပကတိ အထွာကိုရည်၍ဆိုလျှင် သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ, လီနတ္ထပကာသနီဋီကာတို့နှင့် သီမည်။

ဤသို့လျှင် ပရိက္ခာရစောဠ အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်သော အယုတ်ဆုံး ဝိုင်းပတ်နှာလောက်သော ပဏ္ဏာမကို သိခဲ့လေ။

၁၆၄။ သုဂတစီဝရပွမာဏ

မေး။ ။သုဂတစီဝရ၏ ပမာဏကို အသို့မှတ်ရပါအံ့နည်း။

ဖြေ။ ။ထိုအဓိပ္ပာယ်မှာ—

သုဂတစီဝရံ နာမ ဒီဃသော နဝ ဝိဒတ္ထိယော သုဂတ-ဝိဒတ္ထိယာ၊ တိရိယံ ဆ ဝိဒတ္ထိယော—

ဟု ပါစိတ်ပါဠိတော် နဒ္ဒသိက္ခာပုဒ် ပဒဘာဇနီဋ္ဌကထာသည်။

ခုဒ္ဒသိက္ခာဒ္ဒီကာသစ်ဉ်–

ဣဒါနိ မဇ္ဈိမဿ ပုရိသဿ တိသော ဝိဒတ္ထိယော ဧကာသုဂတဝိဒတ္ထိ၊ တာယ ဝိဒတ္ထိယာ နဝ ဝိဒတ္ထိယော ဒီဃတောသုဂတစိဝရပ္ပမာဏံ, တိရိယံ ဆ ဝိဒတ္ထိယော၊ တံ ပန ဝစုကိ. ဟတ္ထေန ဒီဃတော တေရသ ဟတ္ထာ ဧကော စ ဝိဒတ္ထိ၊ တိရိ. ယတော နဝ ဟတ္ထာ ဟောန္တိ–

ဟု လာသည်။

ပါတိမောက္ခပဒတ္ထအနုဝဏ္ဏနာဉ်–

သုဂတဝိဒတ္ထိ နာမ ပမာဏံ မဇ္ဈိမဿ ပုရိသဿ တိသော ဝိဒတ္ထိယော၊ ပကတိပုရိသဿ ဆအင်္ဂုလိအဓိကဒ္ဝိဟတ္ထာ–

ဟု လာသည်။

ထို့ကြောင့် သုဂတစီဝရပမာဏသည် အလျား မဇ္ဈိမပုရိသဟု ဆိုအပ်သော ဝစုကီပုရိသ၏ တဆယ့်သုံးတောင်နှင့်တထ္ဝာ၊ ပကတိပုရိသ၏ အတောင်နှစ်ဆယ်နှင့်လက်ခြောက်သစ်၊ အနံ မဇ္ဈိမပုရိသဟုဆိုအပ်သော ဝစုကီပုရိသ၏ ကိုးတောင်၊ ပကတိပုရိသ၏ တဆယ့်သုံးတောင်နှင့် တထ္ဝာရှိသည်ဟု မှတ်ရမည်။

၁၆၅။ ရဟန်းခံစဉ် ပရိက္ခာရစောင်္ဂအဓိဋ္ဌာန်မတင်အပ်

မေး။ ။ထိုတိစီဝရိတ်အဓိဋ္ဌာန်, ပရိက္ခာရစောင်္ဂအဓိဋ္ဌာန် နှစ်ပါးတို့ရဟန်းခံစ တိစီဝရိတ်အဓိဋ္ဌာန်မဟုတ်ပဲ ပရိက္ခာရစောင်္ဂအဓိဋ္ဌာန်ကို ဦးစွာတင်၍ ဆောင်အပ်ပါမည်လော။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ ဝဇီရဗုဒ္ဓိဋီကာ ပဌမကထိုနသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၌–

ပဌမံ တိစီဝရံ တိစီဝရာဓိဋ္ဌာနေန အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊ ပုန ပရိဟာရိတုံ အသက္ကောန္တေန ပစ္ဆာဒ္ဒရိတ္ဝာ ပရိက္ခာရစောဠံ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊ နတ္ထေဝ အာဒိတောဝ ဣဒံ ဝုတ္တံ–

ဟု လာသည်။

ဝိန်ယာလက်ဘဲဒို့ကာဠလည်း နည်းတူလာသည်။ သာရတ္ထဲဒီပနီ, ဝိမတိဝိနောဒနီ, လိန်တ္ထပကာသနီဋီကာတို့ဌကား အထူးမဆိုကြကုန်။

အနုက်ကား—မဋ္ဌမံ၊ ဓရဏီးစ္ဆ။ တိစီဝရံ၊ တိစီဝရိတ်သုံးထည်ကို။ တိစီဝရာဓိဋ္ဌာနေန၊ တိစီဝရိတ်အဓိဋ္ဌာန်ဖြင့်။ အဓိဋ္ဌာဟ်ပို့ အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်၏။ ပုနဲ၊ တဖန်။ ပရိဟရိတုံ၊ ဆောင်ခြင်းငှါး အသက်ကွာဇန္တိန၊ မစ္ဆမ်နိုင်သဖြင့်။ ပစ္စုဒ္ဓရိတ္ဝာ၊ စွန့်၍။ ပရိက္ခာရဇာတဉ်၊ ပရိက္ခာရမဇာတ ကို။ ကတ္ဝာ၊ ပြု၍။ အဓိဋ္ဌာတဟ်ပို့၊ အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်ပါ။ အာဒိတော၊ ရဟန်းခံသောအစဉ်။ နဇ္ဇဝ အဓိဋ္ဌာတဟ်ပို့၊ ပရိက္ခာရဇာတအဓိဋ္ဌာန် မတင်အပ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ ဟု။

"စက္ကိန္ဒာဘိသီရိသဒ္ဒမ္မဇဇမဟာဓမ္မရာဇာဓိရာဇဂုရု" အမည်ရှိသော မဟာအောင်မြေဘုံစံအုတ်ကျောင်း ဆရာတော်ဦးဗုဒ္ဓိဇနုးသော ခုဒ္ဒ-သက္ခာနသိက္ခာ-

(၁) တိစီဝရာဒိ' နုညာတံ-ဓိဋ္ဌိတံ ဝါ ပဋိတံ နုတိ။
ဓိဋ္ဌာတုံ နာ ကဇပ္ပတုန္တိ၊ ဝုတ္တတ္တာ ကပ္ပနာ နာ ဓေ။

(၂) အနာပတ္တိ အဓိဋ္ဌေတိ၊ ကာပ္ပဘိ ဘဇ္ဇတိတိ စ။
ဝုတ္တတ္တာ ကပ္ပနာ ကပ္ပါ၊ ဣစ္စာတ္တာ နိစ္ဆိဓာဘာ ယဇတော။

(၃) ဒုဓာ စီဝရာဓိဋ္ဌာဓာ၊ ဘဓိဋ္ဌာနဝိဓာပဇတော။
အဓိဋ္ဌာနံ ဒုဓာ တတ္ထ၊ သုခဒုပ္ပရိဘာဝတော။

(၄) ပရိက္ခာရာဓာဂဇံ သုဝံ၊ ဒုက္ခဓြတ္တ တိဂီဝရံ၊
တိစီဝရာဓိဋ္ဌာနဠ္ဟ၊ ဝုဘင်ဝိနယာ ဒုမာ။

(၅) ဝိကပ္ပနာ ဒုဓာ ဇဉ္ဉယ္ဟာ-ဓိဋ္ဌာနဝိဋ္ဌကပ္ပနတော။
ဒုဓာ'ဓိဋ္ဌာ တိဓိ'တရံ၊ ဓကဇံ သုဒ္ဓါဒိဓယာ တိဓာ-

ဟု သင်္ဂဟကဿာ ဖွဲ့ဆိုကော်မူသည်။

ဝင်း-၃။ ၃၀

အနုညာတံ၊ ဘုရားခွင့်ပြုတော်မူအပ်ပေသော။ တိစီဝရာဒိ၊ တိစီဝရိတ် စသည်ကို။ အဓိဋ္ဌိတံ၊ အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်သလော၊ ဝိကပ္ပိတံ နှု၊ ဝိကပ္ပနာပြုအပ်သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ အဓိဋ္ဌာတုံ နာ ကပ္ပေတုန္တိ၊ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ တိစီဝရံ အဓိဋ္ဌာတုံ နာ ဝိကပ္ပေတုံ စသည်ဖြင့်။ ဝုတ္တတ္တာ၊ မဟာဝါဠိတော်၌ ဟောတော်မူအပ်သည့် အဖြစ်ကြောင့်။ ကပ္ပနာ၊ ဝိကပ္ပနာပြုခြင်းသည်။ နာ ဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စေ ဝဒေယျ၊ ဆိုငြားဒုံ။

အနာပတ္တိ အဓိဋ္ဌေတိ၊ ကပ္ပေတိ သဇ္ဇုတိတိ စ၊ အနာပတ္တိ အနွေဒဿာဟံ အဓိဋ္ဌေတိ၊ ဝိကပ္ပေတိ၊ ဝိဿဇ္ဇေတိဟူ၍လည်း။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဝိဘင်းပါဠိတော် ပဌမကထိနသိက္ခာပုဒ်၌ ဟောတော်မူသည့် အဖြစ်ကြောင့်။ ကပ္ပနာ၊ ဝိကပ္ပနာပြုခြင်းသည်။ ကပ္ပါ၊ ဖြစ်၏။ ဣစ္စတ္ထော ဣတိ အတ္ထော၊ ဤသို့ အဓိပ္ပာယ်သည်ကား အနက်ကို။ ဝါ၊ ဝိကပ္ပနာသည် အဓိဋ္ဌာန်အား၊ အဓိဋ္ဌာန်သည် ဝိကပ္ပနာအား ပြုခွင့်ရသော အနက်ကို။ ယတော၊ အကြောင်းကြောင့်။ နိစ္ဆိတော၊ ပါဠို, အဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့၌ ဆုံးဖြတ်အပ်၏။ ဝါ၊ ပါဠို,အဋ္ဌကထာတို့မှ ထုတ်၍ ဆုံးဖြတ်အပ်၏။ တတော၊ ထို့ကြောင့်–

စီဝရသမ္ဘောဂေါ၊ သင်္ကန်းကိုသုံးဆောင်ခြင်းသည်။ အဓိဋ္ဌာနဝိကပ္ပတော၊ အဓိဋ္ဌာန်,ဝိကပ္ပနာအား ဖြင့်။ ဒုဓာ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ အဓိဋ္ဌာနံ၊ သည်။ သုခဒုပ္ပရိဟာရတော၊ ဆောင်လွယ်ခြင်း, ဆောင်ခဲခြင်းအား ဖြင့်။ ဒုစာ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။

အတြ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ ပရိက္ခာရစောဠံ၊ သည်။ သုခံ၊ ဆောင်လွယ်၏။ တိစီဝရံ၊ တိစီဝရိတ်အဓိဋ္ဌာန်သည်း ဒုက္ခံ၊ ဆောင်နိုင်ခဲ၏။ တိစီဝရာဓိဋ္ဌာနဉ္စ၊ တိစီဝရိတ်အဓိဋ္ဌာန်သည်လည်း။ ဓုဝဂ်ဝိနယာ၊ ဓုတင် တိစီဝရိတ်, ဝိနည်းတိစီဝရိတ်အား ဖြင့်။ ဒုဓာ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။

ဝိကပ္ပနာ၊ ဝိကပ္ပနာကို။ အဓိဋ္ဌာနဓိဋ္ဌာနပေတာ၊ အဓိဋ္ဌာန်တင်ပြီးကိုပြုခြင်း, မတင်သေးသည်ကိုပြုခြင်းအား ဖြင့်။ ဒုဓာ၊ နှစ်ပါးအပြား

ရှိ၏ဟူ၍။ ဧဉ်ယျာ၊ သိအပ်၏။ အဓိဋ္ဌာ၊ အဓိဋ္ဌာန်တင်ပြီးကို ဝိကပ္ပနာပြု၍ သုံးခြင်းသည်။ ဒုဓာ၊ ဓုတင်္ဂ်,ဝိနယအားဖြင့် နှစ်ပါးရှိ၏။ ဣတရံ၊ အဓိဋ္ဌာန်မတင်သည်ကို ဝိကပ္ပနာပြု၍ သုံးခြင်းသည်။ တိဓာ၊ ဓုတင်္ဂ်, ဝိနယ, ပရိက္ခာရစောဋ္ဌအားဖြင့် သုံးပါးရှိ၏။ စောဋ္ဌံ၊ ပရိက္ခာရစောဋ္ဌအဓိဋ္ဌာန်သည်။ သုဒ္ဓါဒိတော၊ ဓုတင်္ဂ် တိစီဝရိတ်, ဝိနည်း တိစီဝရိတ် မတင်ဖူးသည်ကိုတင်သော သုဒ္ဓပရိက္ခာရစောဋ္ဌအဓိဋ္ဌာန်၊ဓုတင်္ဂ်တိစီဝရိတ်, ဝိနည်း တိစီဝရိတ်တင်ဖူးသည်ကို တင်သော ဓုတင်္ဂ်တိစီဝရပုဗ္ဗပရိက္ခာရစောဋ္ဌ အဓိဋ္ဌာန်၊ ဝိနယတိစီဝရပုဗ္ဗပရိက္ခာရစောဋ္ဌ အဓိဋ္ဌာန်အားဖြင့်။ တိဓာ၊ သုံးပါးအပြားရှိ၏။

ထိုသင်္ဃာဂါထာ၏ လိုရင်းအဓိပ္ပါယ်ကား ဘုရားခွင့်ပြုတော်မူအပ်သော အဓိဋ္ဌာန်, ဝိကပ္ပနာနှစ်ပါးတို့တွင် အဓိဋ္ဌာန်တင်လိုသော ရဟန်းသည် အဓိဋ္ဌာန်တင်ဒုံးပ်သည်။ ဝိကပ္ပနာပြုလိုသောရဟန်းသည် ဝိကပ္ပနာပြုအပ်သည်။

ထိုနှစ်ပါးသော ဝိနည်းကံတို့တွင် အဓိဋ္ဌာန်တင်သော ဝိနည်းကံသည် တိစီဝရိတ်ဒု အဓိဋ္ဌာန်, ပရိက္ခာရစောဋ္ဌ အဓိဋ္ဌာန်ဟူ၍ နှစ်ပါးရှိသည်။ ထိုနှစ်ပါးတွင် တိစီဝရိတ်အဓိဋ္ဌာန်ဆောင်ခြင်းသည် ဝန်လေး၍ဆောင်နိုင်ခဲသည်။ ပရိက္ခာရစောဋ္ဌအဓိဋ္ဌာန်ဆောင်ခြင်းသည် ဝန်ပေါ့၍ဆောင်လွယ်သည်။ တိစီဝရိတ်အဓိဋ္ဌာန်သည်လည်း ဓုတင်္ဂ်တိစီဝရိတ်, ဝိနည်း တိစီဝရိတ်ဆောင်ခြင်းအားဖြင့် နှစ်ပါးရှိသည်။

ဝိကပ္ပနာသည်လည်း အဓိဋ္ဌာန်တင်ပြီးသော သင်္ကန်းကို ပြုခြင်း, မတင်သေးသောသင်္ကန်းကိုပြုခြင်းအားဖြင့် နှစ်ပါးရှိသည်။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် အဓိဋ္ဌာန်တင်ပြီးကို ဝိကပ္ပနာပြုခြင်းသည် ဓုတင်္ဂ်တိစီဝရ, ဝိနယတိစီဝရကို ပြုခြင်းအားဖြင့် နှစ်ပါးရှိသည်။ အဓိဋ္ဌာန်မတင်သေးသည်ကို ဝိကပ္ပနာပြုခြင်းသည် ဓုတင်္ဂ်, ဝိနယ, ပရိက္ခာရစောဋ္ဌအားဖြင့် သုံးပါးရှိ၏။

ပရိက္ခဲ့ာရစောဋ္ဌအဓိဋ္ဌာန်သည်လည်း ဓုတင်္ဂ်, ဝိနယတိစီဝရိတ်မတင်ဖူးသည်ကို တင်သော သုဒ္ဓပရိက္ခာရစောဋ္ဌအဓိဋ္ဌာန်၊ ဓုတင်္ဂ်, ဝိနယတိစီ

ဝရိတ်တင်ဖူးသည်ကို တင်သော ဓုတင်္ဂတိစီဝရပုဗ္ဗပရိကွာရစောင့်အဓိဋ္ဌာန်၊ ဝိနယတိစီဝရပုဗ္ဗပရိကွာရစောင်္ဂအဓိဋ္ဌာန်အားဖြင့် သုံးပါးရှိသည်ဟု ပြတော်မူသည်။

ဤမဟာအောင်းမြဘုံစံ အုတ်ကျောင်းဆရာတော် ဦးဗုဒ္ဓအလိုအားဖြင့် ရဟန်းခံစ ဖြစ်သော်လည်း အစဉ် သုဒ္ဓပရိကွာရစောင်္ဂအဓိဋ္ဌာန်အပ်သည်ဟု ပြန်ကြားမူသည်။

ဝဇိရဗုဒ္ဓိဋီကာ၌အလိုအားဖြင့် ရဟန်းခံစဉ် ပရိကွာရစောင်္ဂ မအပ်၊ တိစီဝရိတဲ့အဓိဋ္ဌာန်ရမည်။ ထိုတိစီဝရိတဲ့ကို မဆောင်နိုင်မှ စွန့်၍ ပရိကွာရစောင်္ဂအဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။

၁၆၆။ ဝဿိကသာဋိကာသက်နှံးစသည် အဓိဋ္ဌာန်ဟင်ပုံ

မေး။ ။ဝဿိကသာဋိကာသက်နှံး, ကဏ္ဍုပ္ပဋိစ္ဆာဒိသက်နှံး, နိသီဒနသက်နှံး, ပစ္စတ္ထရဏသက်နှံး, မုခပုဉ္ဆနသက်နှံးတို့၏ အဓိဋ္ဌာန်အရစသည်ကို အဘယ်သို့မှတ်ရပါအံ့နည်း။

ဖြေ။ ။တိုအမေးမှာ-

ဝဿိကသာဋိကာ အနတ်ရိတ္တပမာဏာ နာမံ ဂဟေတွာ ဝုတ္တနယေနေဝ စတ္တာရော ဝဿိကေ မာသေ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ၊ တဟော ပရံ ပစ္ဆုဒ္ဓရိတွာ ဝိကပ္ပေတဗ္ဗာ။ ဝဏ္ဏဘေဒမတ္တရတ္တတ္တာဒိပီစေသာ ဝဋ္ဋတိ။ ဒွေ ပန နေ ဝတ္တန္တိ။ နိသီဒနံ စုတ္တနယေန အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗမေဝ၊ တဉ္စ ခေါ ပမာဏယုတ္တံ ကေမေဝ၊ ဒွေ နေ ဝတ္တန္တိ။ ပစ္စတ္ထရဏမိ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗမေဝ၊ တံ ပန မဟန္တိမိ ဝဋ္ဋတိ၊ ခေါမိ ဝဋ္ဋတိ ဗဟူနိပိ ဝဋ္ဋန္တိ။ နိလမိ ပီတကမိ သဒ္ဒသမိ ပုဗ္ဗဒသမိတို့ သဗ္ဗပကာရံ ဝဋ္ဋတိ။ သကိ် အဓိဋ္ဌိတံ အဓိဋ္ဌိတမေဝ ဟောတိ။ ကဏ္ဍုပ္ပဋိစ္ဆာဒိ ယာဝ အာဗာဓော အတ္ထိ၊ တာဝ ပမာဏိကာ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ။ အာဗာဓေ ဝူပသန္တေ ပစ္ဆုဒ္ဓရိတွာ ဝိကပ္ပေတဗ္ဗာ၊

ကောဝ ဝဋ္ဋတိ။ မုခပုဉ္ဆနစောဋံ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗမဝ၊ ယာဝ ကေဏိ ဓောဝိယတိ၊ တာဝ အညံ ပရိဘောဂတ္ထာယ ဂ္ဟဋ္ဌိတဗ္ဗန္တိ ဒဋ္ဌ ဝတ္တန္တိ–

ဟု ပါရာဇိကဏ္ဌအဋ္ဌကထာ ပဌမကထိနသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၌ လာသည်။

အနတိရိတ္တပမာဏာ၊ မသ္ဘန်သော ပမာဏရှိသော။ ဝဿိကသာဋိကာ၊ မိုးရေခံသက်န်းကို။ နာဝံ၊ အမည်ကို။ ဂဟေတ္ဘာ၊ ယူ၍။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့သောနည်းဖြင့်ယာလျှင်။ စတ္တာဇာဏ ဝဿိကေ မာသေ၊ မိုးလေးလပတ်လုံး။ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ၊ ၏။ တတော၊ ထိုဇလေး လမှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ ပစ္စုဒ္ဓရိတ္ဘာ၊ စွန့်၍။ ဝိဂတပေဘဗ္ဗာ၊ ဝိဂတပ္ပနာ ပြုအပ်၏။ သော၊ ဤမိုးရေခံသက်န်းသည်။ ဝဏ္ဏဘဒမတ္တရတ္တာပိ စ၊ အဆင်းပျက်ရုံမျှဆိုးသော်လည်း။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။ ဇဒ္ဓ ပန၊ နှစ်ထည်တို့သည်။ တိုသည်။ နာ ဝဋ္ဋန္တိ၊ မအပ်ကုန်။

နိသီဒနံ၊ နိသီဒိုင်သက်န်းကို။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗမေဝ၊ အဓိဋ္ဌာန်ဘင်အပ်သည်သာတည်း။ တဉ္စ ခေါ၊ ထိုနိသီဒိုင်သည်လည်း။ ပမာဏယုတ္တံ၊ ပမာဏနှင့်ယှဉ်သော။ ဧကမ္မေဝ၊ တထည်သာလျှင်။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။ ဇဒ္ဓ၊ နှစ်ထည်တို့သည်။ နာ ဝဋ္ဋန္တိ၊ မအပ်ကုန်။

ပစ္ဆတ္ထရဏမ္ပိ၊ အခင်းသက်န်းကိုလည်း။ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗမေဝ၊ အဓိဋ္ဌာန် တင်အပ်သည်သာတည်း။ ဝံ ပန၊ ထိုအခင်းသည်။ မဟန္တမ္ပိ၊ ကြီးသော်လည်း။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။ ကေမ္ပိ၊ တထည်သည်လည်း။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။ ဗဟုနိပိ၊ များစွာတို့သည်လည်း။ ဝဋ္ဋန္တိ၊ အပ်ကုန်၏။ နီလမ္ပိ၊ အညိုသည်လည်းကောင်း။ ပီတကမ္ပိ၊ အရွှေသည်လည်းကောင်း။ သဒ္ဒသမ္ပိ၊ အဆာရှိသော်လည်းကောင်း။ အဒ္ဒသမ္ပိ၊ အဆာမရှိသော်လည်းကောင်း။ ပုပ္ဖဒသမ္ပိ၊ ပန်းအဆာရှိသော်လည်းကောင်း။ သဗ္ဗပ္ပကာရံ၊ ခပ်သိမ်းသော အပြားသည်။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။ သကိံ၊ တကြိမ်။ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗမေဝ၊ သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ကဏ္ဍုပ္ပဋိစ္ဆာဒိ၊ အမာလ္ဟမ်ဴးသက်ိန်းကို။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ အာဗာဓဖောဝ၊ အနာသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်ကာလ တိုင်အောင်။ ပမာဏိကာ၊ ပမာဏနှင့်ယှဉ်သည်ကို။ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ၊ ၏။ အာဗာဓဖောဝ၊ အနာသည်။ ဝုပသန္တေ၊ ငြိမ်းသည်ရှိသော်။ ပစ္စုဒ္ဓရိတ္ဗာ၊ စွန့်၍။ ဝိကပ္ပေတဗ္ဗာ၊ ပြုအပ်၏။ ကောဝ၊ တထည်သာလျှင်။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။

မုခပုဉ္ဆနဖောဋံ၊ မျက်နှာသုတ်ပုဆိုးကို။ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗမေဝ၊ သာတည်း။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ ဧကံ၊ တထည်ကို။ ဓောဝိယတိ၊ ဖွပ်အပ်၏။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်။ အညံ၊ တထည်ကို။ ပရိဘောဂ-တ္ထာယ၊ သုံးဆောင်ခြင်းငှါ။ ဂ္ဟစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်အပ်၏။ ဂ္ဟတ် တသွား၊ ထို့ကြောင့်။ ဒုတိ၊ နှစ်ထည်တို့သည်။ ဝဋ္ဋန္တိ၊ အပ်ကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်ကား၊ "ဂ္ဟမံ ဝဿိကသာဋိကံ အဓိဋ္ဌာမိ" ဟူ၍လည်းကောင်း၊ "ဂ္ဟမံ ကဏ္ဍုပ္ပဋိစ္ဆာဒိံ အဓိဋ္ဌာမိ" ဟူ၍လည်းကောင်း၊ "ဂ္ဟမံ နိသီဒနံ အဓိဋ္ဌာမိ" ဟူ၍လည်းကောင်း၊ "ဂ္ဟမံ ပစ္စတ္ထရဏံ အဓိဋ္ဌာမိ" ဟူ၍လည်းကောင်း၊ "ဂ္ဟမံ မုခပုဉ္ဆနဖောဋံ အဓိဋ္ဌာမိ" ဟူ၍လည်းကောင်း နှစ်တောင်သုံးဘဟုတ္ထပါသိအာဒိုင်းဌ အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်သည်၊။ နှစ်တောင်ထုံးဘဟုတ္ထပါသိမှ အပဋိတင်မူ "ဧဟံ ဝဿိကသာဋိကံ အဓိဋ္ဌာမိ" စသည်ဖြင့် ဆို၍ တင်ရမည်။

ထိုသက်ိန်းတို့ဘင် ဝဿိကသာဋိကသက်ိန်းသည် ပမာဏနှင့်ယှဉ်သော တသည်သာ အပ်သည်။ အဆင်းပျက်ချုံမျှ ဆိုးသော်သည်း အပ်သည်။ မိုးသေးလသာ အာဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်သည်။ မိုးလေးလလွန်မူ ဝိကပ္ပနာပြု အပ်သည်။

ကဏ္ဍုပ္ပဋိစ္ဆာဒိသက်ိန်းသည် ပမာဏနှင့်ယှဉ်သော တထည်သာအပ်သည်။ယားနာ, ဒုလာသွေးကျသောအနာ စသည်ရှိသောအခါ အဓိဋ္ဌာန်တင်ဖွယ်သည်။ အနာငြိမ်းမူ ဝိကပ္ပနာပြုအပ်သည်။

နိသီဒနသက်ိန်းသည် ပမာဏနှင့်ယှဉ်သော တထည်သာဖွယ်သည်။

ပစ္စတ္ထရကာသက်န်းသည် ကြီးသော်လည်းကောင်း၊ တထည်သော်လည်းကောင်း၊ မျှားစ္စာသော်လည်းကောင်း အပ်သည်။ အညို အရှေ့စသော အဆင်း, အဆာ ရှိသည်ဖြစ်စေ၊ မရှိသည်ဖြစ်စေ အပ်သည်။ ပန်းပွင့် အဆာရှိသော်လည်း အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့် အပ်သည်။ တကြိမ် အဓိဋ္ဌာန်တင်မူ အမြဲအပ်သည်။

ခုဒ္ဒသိကွာဋ္ဌိကာသစ်၌-

အဓိဋ္ဌဟေတိ "ကွမံ သံဃာဋိ' အဓိဋ္ဌာမိ"တိအာဒိနာ နဝန္နံ နာမံ ဂဟေတ္ဝာ အဓိဋ္ဌေယျ-

ဟု ဆိုဘော်မူသည်။

အဓိဋ္ဌဟေတိ၊ ကား။ ကွမံ သံဃာဋိ'၊ ကို။ အဓိဋ္ဌာမိ၊ ၏။ ကွတိ အာဒိနာ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့်။ နဝန္နံ၊ ကိုးဆယ်သော သက်န်းတို့၏။ နာမံ၊ အမည်ကို။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ယူ၍။ အဓိဋ္ဌေယျ၊ အဓိဋ္ဌာန်တင်ရာ၏။

လီနတ္ထပကာသနီဋ္ဌိကာ၌လည်း-

ပစ္စတ္ထရကာဒိနာမေန ပန အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗတ္တာ "ကွမံ ပစ္စတ္ထရကံ ပစ္စုဒ္ဓရာမိ"တိအာဒိနာ ဝုတ္တေပိ နေဝတ္ထိ ဒေါသော-

ဟု ဆိုသည်။

ဤသို့လျှင် ဝဿိကသာဋိကာသက်န်းစသည်ကို မှတ်ရမည်။

ဝဿိကသာဋိကာ, ကက္ကာပဋိစ္ဆာဒိ, နိသီဒန သက်န်းတို့၏ ပမာဏအရာကို ဘိက္ခုပါတိမောက္ခ ရာနဝင်္ဂ်လာသည်အဘိုင်း သိသာယွယ်သည် ဖြစ်၍ မပြဆိုပြီ။

ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ ပဌမကထိနသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၌-

သမ္ပေသမ္ပိ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗကစီဝရာနံ ဝိကပ္ပနုပဂပစ္ဆိမပမာဏတော အညံ ပစ္ဆိမပမာဏံ နာမ နတ္ထိ။ ယဉ္စိ နိသီဒနကက္ကာ-

ပဋ္ဌိဆ္ဆာဒိဝသိကသာဋ္ဌိကာနံ ပမာဏံ ဝုတ္တံ၊ တံ ဥက္ကဋ္ဌံ, တတော ဥတ္တရိ ပဋိသိဒ္ဓတ္တာ၊ နှ ပစ္ဆိမံ, တတော ဟေဋ္ဌာ အပဋိသိဒ္ဓတ္တာ။ တိစီဝရဿာပိ သုဂတစီဝရပ္ပမာဏတော ဥိနကတ္တံ ဥက္ကဋ္ဌပ္ပမာဏမေဝ။ ပစ္ဆိမံ ပန ဝိသုံ သုဒ္ဓတ္တ ဝုတ္တံ နတ္ထိ။ မုခပုဉ္ဆနပစ္စတ္ထရဏံပရိက္ခာရစောဋ္ဌာနံ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒါ နတ္ထိယေဝ။ ဝိ.ဘပ္ပနုပဂပစ္ဆိမေနံ ပန ပစ္ဆိမပရိစ္ဆေဒါ ဝုတ္တာ—

ဟု ဆိုဘော်မူသည်။

သဗ္ဗေသမ်ိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗကစီဝရာနံ၊အဓိဋ္ဌာန်တင်သော သက်န်းကိုးထည်တို့၏။ ဝိကပ္ပနုပဂပစ္ဆိမပ္ပမာဏဘော၊ ဝိကပ္ပနာလောက်သော အယုတ်ပမာဏမူ။ အည်၊ တပါးသော။ ပစ္ဆိမပ္ပမာဏံ နာမ၊ အယုတ်ပမာဏမည်သည်၊ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဟိ၊ မူန်၏။ နိသီဒန။ပ။ ဋ္ဌကာနံ၊ တို့၏။ ယံ ပမာဏံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ ပမာဏံ၊ သည်။ ဥက္ကဋ္ဌံ၊ အလွန်မည်၏။ တဒတော၊ ထိုပမာဏထက်။ ဥတ္တရိ၊ အလွန်။ ပဋိသိဒ္ဓတ္တာ၊ မြစ်အပ်သည်အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တိစီဝရဿာပိ၊ တိစီဝရိက်၏သည်း။ သုဂတစီဝရပ္ပမာဏတော၊ ဘုရား သက်န်းတော်ပမာဏအောက်၊ ဥိနကတ္တံ၊ ယုတ်သောအဖြစ်သည်၊ ဥက္ကဋ္ဌပမာဏမေဝ၊ အလွန်အပ်သောပမာဏသာမည်၏။ ပစ္ဆိမံ ပန၊ အယုတ်ပမာဏကိုကား။ သုဒ္ဓတ္တ၊ ပါဠိတ္တ။ ဝိသုံ၊ သီးခြား။ ဝုတ္တံ၊ ဟော်ခဲ့တော်မူခြင်းသည်၊ နတ္ထိ၊ မရှိ။ မုခပုဉ္ဆနပစ္စတ္ထရဏပရိက္ခာရစောဋ္ဌာနံ၊ တို့၏။ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒါ၊ အလွန်ကိုပိုင်းခြားခြင်းသည်။ နတ္ထိယေဝ၊ မရှိသည်သာတည်း။ ဝိကပ္ပနုပဂပစ္ဆိမေနပန၊ ဝိကပ္ပနာလောက်သောအယုတ်ပမာဏအား ဖြင့်၊ ပစ္ဆိမပရိစ္ဆေဒါ၊ ပစ္ဆိမအပိုင်းအခြားကို။ ဝုတ္တာ၊ ဟော်ခဲ့တော်မူ၏။

(အဓိပ္ပါယ်လွယ်သည်)

၁၆၇။ အဓိဋ္ဌာန်ပျက်ကြောင်းများ

မေး။ ။ထိုသက်န်းကိုးထည်တို့၏အဓိဋ္ဌာန်သည် အဘယ်သို့ပျက်ပါသနည်း

ဖြေ။ ။ထိုအကြောင်းမူဝါ–

သင်ဗျဉ္ဇ ပဒနံတံ ဝုတ္တပုဂ္ဂလာရေန အဓိဋ္ဌိတစီဝရံ အညဿ ဒါနေန, အစ္ဆိန္ဒိတ္ဝာ ဂဟဏေန, ဝိဿာသဂ္ဂါဟေန, ဟိနာယဝတ္တနေန, သိက္ခာပစ္စက္ခာနေန, ကာလံကိရိယာယ, လိင်္ဂပရိဝတ္တနေန, ဇစ္စန္ဒရဏေနာတိ ဣမေဟိ အင်္ဂဟိ ကာရဏေဟိ အဓိဋ္ဌာနံ ဝိဇဟတိ။ တံ့စီဝရံ ပန ကနိဋ္ဌဂုံလိနခပိဋ္ဌပုဗ္ဗာဇေန ဆိဒ္ဒေနာပိ ဝိဇဟတိ၊ တဉ္စ ခေါ ဝိနိဗ္ဘေဒဓနေဝ။ သဓေ ဟိ ဆိဒ္ဒဿ အဗ္ဘန္တရေ ကေတန္တုပိ အစ္ဆိန္နော ဟောတိ၊ ရက္ခတိယေဝ။ တတ္ထ သံဃာဋိယာ စ ဥတ္တရာသင်္ဃံ စ ဒီဃဿန္တရေ ဝိဒတ္ထိပုမာဇဏဿ, တိရိယန္တရေ အဋ္ဌင်္ဂုလပုမာဇဏဿ ပဒေသဿ ဩရတော ဆိဒ္ဒံ အဓိဋ္ဌာနံ ဘိန္နတိ၊ အန္တရဝါသကေပိ ဒီဃန္တရေ ဟတ္ထပုမာဇဏံ၊ တိရိယန္တရေန ပန ဧတုရဂ်ုလတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တိဏ္ဏန္နမ်ိ ဝုဒ္ဓတ္တာကာသဿ ပရတော နှ ဘိန္နတိ၊ တသ္မာ ဆိဒ္ဒေ ဇာတေ တံစီဝရံ အတိရေကစီဝရဋ္ဌာနေ တိဋ္ဌတိ၊ သူစိဃရမံ ကတ္ဝာ ပုန အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ–

ဟု မာတိကာအဋ္ဌကထာဋီကာသည်။

ပန၊ အဓိဋ္ဌာန်တင်သည်မှတပါး ပျက်သည်ကို ဆိုဦးအံ့။ သဗ္ဗဉ္ဉု အလုံစုံလည်းဖြစ်သော။ ဝုတ္တပုဂ္ဂိုလ်ရန်၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြားအားဖြင့်။ တေ အဓိဋ္ဌိတစီဝရံ၊ ထိုအဓိဋ္ဌာန်တင်သော သင်္ကန်းကို။ အညဿ၊ သူဘပါးအား။ ဒါနေန၊ စွန့်ပေးသဖြင့်လည်းကောင်း။ အစ္ဆိန္ဒိတ္ဝာ၊ ခိုးသူလု၍။ ဂဟဏေန၊ ယူသဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝိဿာသဂ္ဂါဟေန၊ ဝိဿာသအင်္ဂါနှင့်ယူသဖြင့်လည်းကောင်း။ ဟိနာယဝတ္တနေန၊ သိက္ခာကိုဖောက်ပဲ လူဝတ်ကိုဝတ်သဖြင့်လည်းကောင်း။ သိက္ခာပစ္စက္ခာနေန၊ သိက္ခာကိုစွန့်သဖြင့်လည်းကောင်း။ ကာလံကိရိယာယ၊ သေခြင်းကိုပြုသဖြင့်လည်းကောင်း။ လိင်္ဂပရိဝတ္တနေန၊ လိင်ပြန်သဖြင့်

လည်း၎ကောင်း။ ပစ္စုဒ္ဓရဏေန၊ အဓိဋ္ဌာန်ကိုစွန့်သဖြင့်လည်း၎ကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဋ္ဌဟိ၊ ရှစ်ပါး၊ကုန်၎သော။ ဣဒမဟိ ကာရဏေဟိ၊ ဤအကြောင်းတို့၊ကြောင့်။ အဓိဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဝိဇဟတိ၊ စွန့်၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုဦး၊အံ့။ တိစီဝရံ၊ တိစီဝရိတ်သက်၌းသည်။ ကန်ဋ္ဌံလိန၁-ပိဋ္ဌပမာဏေန၊ လက်သန်း လက်သည်းပြင် ပမာဏရှိသော။ ဆိဒ္ဒေနာပိ၊ အပေါက်ဖြင့်လည်း။ ဝိဇဟတိ၊ စွန့်၏။ တဉ္စ ခေါ၊ ထိုအပေါက်သည်လည်း။ ဝိနိဗ္ဗေဓေနေဝ၊ ထုတ်ချင်းပေါက်သဖြင့်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မူန်၏။ ဆိဒ္ဒဿ၊ အပေါက်၏။ အဗ္ဘန္တရေ၊ အတွင်း၌။ ကေဘဏ္ဍုပိ၊ ချည်တမျှင်မျှလည်း။ အစ္ဆိဒ္ဒန္နော၊ မပြတ်သည်။ သစေ ဟောတိ၊ ဖြစ်အံ့။ ရက္ခတိ့ယေဝ၊ အဓိဋ္ဌာန်ကိုစောင့်သည်သာတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုစကား၌။ သံဃာဋိယာ စ၊ ဒုကုဋ်၏လည်း၎ကောင်း။ ဥတ္တရာသင်္ဃသ်သာ စ၊ ကိုယ်ဝတ်၏လည်း၎ကောင်း။ ဒီဃသန္တတော၊ အလျားအစွန်းမှ။ ဝိဒတ္ထိပ္ပမာဏဿ၊ တထ္ဌာပမာဏရှိဿသော။ ပဒေသဿ၊ အရပ်၏လည်း၎ကောင်း။ တိရိယန္တတော၊ အနံအစွန်းမှ။ အဋ္ဌင်္ဂုလပ္ပမာဏဿ၊ လက်ရှစ်သစ် ပမာဏရှိသော။ ပဒေသဿ၊ အရပ်၏လည်း၎ကောင်း။ သြရ-တော၊ အာဘွင်း၌။ ဆိဒ္ဒံ၊ အပေါက်သည်။ အဓိဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဘိန္ဒတိ၊ ဖျက်၏။ အန္တရဓါယကေပိ၊ သင်းပိုင်၌လည်း။ ဒီဃန္တတော၊ အလျား အစွန်းမှ။ ဘေဒဝေ ပမာဏံ၊ ထိုဘထ္ဌာပမာဏ ရှိသည်သာတည်း။ တိရိယန္တန၊ အနံအစွန်း၌ကား။ စတုရဿံသုတော၊ လက်လေးသစ်ရှိသည် အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ တိဏ္ဏန္နမ္ပိ၊ သုံးထည်သောသင်္ကန်း တို့၏လည်း။ ဝုဒ္ဓတ္တာကာသဿ၊ ဆိုအပ်သောအရပ်၏။ ပရတော၊ ပြင်ဘက်မှ။ အဓိဋ္ဌာနံ၊ ကို။ န ဘိန္ဒတိ၊ မဖျက်။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဆိဒ္ဒေ၊ အပေါက်သည်။ ဇာတေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ တိစီဝရံ၊ သည်။ အတိရေကစီဝရဒ္ဓာနေန၊ အတိုးရကာကန်းအရာ၌။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ သူစိကမ္မံ၊ အပ်ချုပ်မှုကို။ ကတ္ဝာ၊ ပြု၍။ ပုန၊ တဖန်။ အဓိဋ္ဌာဘဗ္ဗံ၊ အဓိဋ္ဌာန်းဟောင်းအပ်၏။

ပဌမကထိနသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာ၌ကား—

တတ္ထ ပုရိမေဟိ အင္ဂဟိ သဗ္ဗစိဝရာနိ အဓိဋ္ဌာနံ ဝိဇဟန္တိ၊ ဆိဒ္ဒဘာဇဝန တိစိဝရဿေဝ သဗ္ဗအဋ္ဌကထာသု အဓိဋ္ဌာန-ဝိဇဟနံ ဝုတ္တံ-

ဟု လာသည်။

တတ္ထ၊ ထိုအဓိဋ္ဌာန်ကျကြောင်း ကိုးပါးတို့တွင်။ ပုရိမေဟိ၊ ရှေးဦး ဖြစ်ကုန်သော၊ အင္ဂဟိ၊ ရှစ်ပါးသော အကြောင်းအရာဟို့ကြောင့်။ သဗ္ဗစီဝရာနိ၊ အလုံးစုံသောသင်္ကန်းကိုးထည်တို့သည်။ အဓိဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဝိဇဟန္တိ၊ စွန့်ကုန်၏။ ဆိဒ္ဒဘာဇဝ ပန၊ အပေါက်ဖြင့်ခြင်းဦး။ တိစီဝရ-ဿေဝ၊ တိစီဝရိတ်၏သာလျှင်။ သဗ္ဗအဋ္ဌကထာသု၊ ဧပ်သိမ်းသော အဋ္ဌကထာတို့၌။ အဓိဋ္ဌာနဝိဇဟနံ၊ အဓိဋ္ဌာန်စွန့်ခြင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

အဓိပ္ပါယ်ကား-ရှေးရှစ်ပါးအကြောင်းတို့ကြောင့် သင်္ကန်းကိုးထည်လုံး အဓိဋ္ဌာန်ကို စွန့်သည်။ အဘိရေကသင်္ကန်းအရာ၌ တည်သည်။ အပေါက်ဖြစ်ရာမှာ တိစီဝရိတ်သင်္ကန်းသုံးထည်သာ အဓိဋ္ဌာန်ကျသည်။ ကြွင်းသော သင်္ကန်းခြောက်ထည်မှာ အဓိဋ္ဌာန်မကျကုန်။ တိစီဝရိတ် အပေါက်ဖြစ်ရာမှာ ဒုကူဋ်ကိုယ်ဝတ်မှာ အလျားကထွာ၊ အဘွင်းအနံ လက်ရှစ်သစ်အတွင်း၌ ထုတ်ချင်းထွင်း၍ လက်သန်းလက်သည်းခွံအပြင် ပမာဏရှိသော အပေါက်သည် အဓိဋ္ဌာန်ကို စွန့်သည်။ ထိုပမာဏမှ ပြင်ဘက်၌ အပေါက်သည် မစွန့်ဟု ပြုတဲ့မူသည်။ တိစီဝရိတ်အဓိဋ္ဌာန် ကျသော အပေါက်ရှိရာ အတွင်းဖြင့် ပမာဏကိုဆိုရာ၌ ဝစုကီအထွာ လက်သစ်ကို ယူရာသည်ဟု ဝိနယဝိနိစ္ဆယဋီကာ၌ ဆိုသည်၊ (ဧတ္ထ ဝိဒတ္ထိဘိ ဝစုကီဝိဒတ္ထိ ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ၎င်းဋီကာပါဠိ)

ထို့ကြောင့် ဝစုကီဘထွာ ယာဒုလူတို့တထွာနှင့် လက်ခြောက်သစ် ရှိသည်။ ဝစုကီရှစ်သစ် ယာဒုလူတို့တဆယ့်နှစ်သစ်ရှိသည်။ ပဝုကီဒေးသစ် ယာဒုလူတို့ ခြောက်သစ်ရှိသည်ဟု မှတ်ဒေသ။ ဤသို့ အဓိဋ္ဌာန်စွန့်ခြင်းကို သိလေ။

ဝိနယတ္ထမဉ္ဉူသဝမည်သော လိနတ္ထပကာသနီဋီကာ၌—

ဟီနာယာဝတ္တာနနာတိ ဂိဟိဘာဝါယ အာဝတ္တာနေန၊ ဝိဗ္ဘ-
မေနာတိ အဒတ္ထာ၊ "သီလဝန္တော ဟုတ္ဝာ ဂိဟီ ဘဝိဿာမိ"-
တိ သေတပဋိဂ္ဂဟဂိဟါသနေနာတိ စုတ်ံ ဟောတိ။ သိက္ခာပစ္စက္ခာ-
နနာတိ လိင်္ဂဒ်ံ ဌိတသော သိက္ခာယ ပစ္စက္ခာနန။ ယော
ဟိ ဘိက္ခုလိင်္ဂဒ်ံ ဌိတော သိက္ခံ ပစ္စက္ခာတိ၊ တဿ ကာယ-
လဂ္ဂမိ ဗီဇံ အာဓိဋ္ဌာနံ ဝိဇဟတီဘိ—

ဟု ဆိုတော်မူသည်။

ဟီနာယာဝတ္တာနနာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဂိဟိဘာဝါယ၊ လူဖြစ်ခြင်း-
ငှါ။ အာဝတ္တာနေန၊ လူ့ဘောင်သို့လည်သဖြင့်။ ဝိဗ္ဘမေန၊ လူထွက်
သဖြင့်။ ဣဘ် အယံ၊ ဤသည်လျှင်။ အဒတ္ထာ၊ အနက်တည်း။ သီလ-
ဝန္တော၀၊ သိက္ခာကိုမစွန့်ဘဲ သီလရှိသည်သာလျှင်။ ဟုတ္ဝာ၊ ဖြစ်၍။
ဂိဟီ၊ လူသည်။ ဘဝိဿာမိ၊ ဖြစ်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သေတဝတ္ထနိ-
ပါသနေန၊ အာဝတ်ဖြူကိုဝတ်သဖြင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်။
ဟော်တို့၊ ဖြစ်၏။ သိက္ခာပစ္စက္ခာနေနာတိ၊ ဟူသည်ကား။ လိင်္ဂ်၊
ရဟန်းအသွင်၌။ ဌိဘဒ္ဓော၀၊ တည်လျက်သာလျှင်။ သိက္ခာပစ္စက္ခာနေန၊
သိက္ခာကိုစွန့်သဖြင့်။ ယော ဘိက္ခု၊ သည်။ လိင်္ဂ်၊ ရဟန်းအသွင်၌။
ဌိတော၊ တည်လျက်သာလျှင်။ သိက္ခံ၊ သိက္ခာကို။ ပစ္စက္ခာတိ၊ စွန့်၏။
တဿ၊ ထိုရဟန် အား။ ကာယလဂ္ဂမိ၊ ကိုယ်၌ငြိသော်လည်း။ ဗီဇံ၊
သည်။ အာဓိဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဝိဇဟတိ၊ စွန့်၏။

အဓိပ္ပါယ်ကား-သိက္ခာကိုမစွန့်ပဲ လူထွက်အံ့ဟု အာဝတ်ဖြူကိုဝတ်ခြင်း-
သည် ဟီနာယာဝတ္တာနမည်သည်။ သင်္ကန်း၀တ်နှင့် သိက္ခာကိုစွန့်ခြင်းသည်
သိက္ခာပစ္စက္ခာနမည်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။

သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌လည်း လိနတ္ထပကာသနီဋီကာနှင့် သဘောတူ
ဖွင့်ဆိုတော်မူသည်။ ဝိမတိဝိဓနာဒနီဋီကာ၌—

ဟီနာယာဝတ္တာနနာဟိ ဣဒံ အန္တိမဝတ္ထုံ အဇ္ဈာပဇ္ဇိတွာ
ဘိက္ခုပဋိညာယ ဌိတာသ ဧဝ တိတ္ထိယပက္ကန္တာသ စ ဘိက္ခု-

နိယာ ၈ ဘိက္ခုနိဘာဝေ နိရုပေက္ခတာယ ဂိဟိလိင်္ဂံတိတ္ထိယ-
လိင်္ဂဂဟဏံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ-

ဟု ဆိုတော်မူသည်။ အဆိုမတူကြလေ။

တနည်း-အဓိဋ္ဌာန်ပျက်, မပျက်ကို ပဌမကထိနသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာ၌-

ယော ပန ဒုပ္ပလဋ္ဌာနေ ပဌမံ အဂ္ဂဠံ ဒတ္ဝာ ဏ္ဍော ဒုပ္ပ-
လဋ္ဌာနံ ဆိန္နိတ္ဝာ အာပန္နောတိ၊ အဓိဋ္ဌာနံ န ဘိဇ္ဇတိ။ ပဏ္ဍုလ-
ပရိဝတ္တနေပိ ဧသေဝ နယော။ ဒုဋ္ဌဿ ဧကဿိံ ပဋ္ဋလေ
ဆိန္နေ ဝါ ဇာတေ ဂဠိတေ ဝါ အဓိဋ္ဌာနံ န ဘိဇ္ဇတိ။ ခုဒ္ဒကံ
စီဝရံ မဟန္တံ ကရောတိ၊ မဟန္တံ ဝါ ခုဒ္ဒကံ ကရောတိ၊ အဓိဋ္ဌာနံ
န ဘိဇ္ဇတိ။ ဥဘော ကောဋိယော မဇ္ဈေ ကရောန္တော သစေ
ပဌမံ ဆိန္နိတ္ဝာ ပစ္ဆာ ယဇ္ဇေတိ၊ အဓိဋ္ဌာနံ ဘိဇ္ဇတိ။ အထ
ဃဋ္ဋေတ္ဝာ ဆိန္ဒတိ၊ န ဘိဇ္ဇတိ။ ဧသေဝ နယော ဝိနိစ္ဆယေ-

ဟု ဆိုတော်မူသည်။

ယော ပန၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ ဝါ၊ အကြင်သင်္ကန်းသည်။ ဒုပ္ပ-
လဋ္ဌာနေ၊ အာဒိနည်းရောဂ်။ ပဌမံ၊ ဧကဉ်စွဲ။ အဂ္ဂဠံ၊ အဖျားကို။ ဝါ၊
ပြင်ထပ်ကို။ ဒတ္ဝာ၊ ဖာထပ်၍။ ပစ္ဆာ၊ နောက်မှ။ ဒုပ္ပလဋ္ဌာနံ၊
အာဒိနည်းရာကို။ ဆိန္ဒိတ္ဝာ၊ ဆုတ်ဖြတ်၍။ အာပန္နောတိ၊ ပယ်၏။ အဓိဋ္ဌာနံ၊
သည်။ န ဘိဇ္ဇတိ၊ မပျက်။ ပဏ္ဍုလပရိဝတ္တနေပိ၊ အဝန်းကို လဲဖာ
ရာ၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ဤနည်းလျင်တူသောနည်း ရှိ၏။ ဒုပ္ပဋ္ဌဿ၊
နွစ်ထပ်သောသင်္ကန်း၏။ ဧကဿိံ ပဋ္ဋေ၊ တခုသောအလွှာ၌။ ဆိန္နေ
ဝါ၊ အပေါက်သည်လည်း။ ဇာတေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ဂဠိတေ ဝါ၊
လျှောကျခြင်းသည်လည်း။ ဇာတေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ အဓိဋ္ဌာနံ၊ သည်။
န ဘိဇ္ဇတိ၊ မပျက်။ ခုဒ္ဒကံ စီဝရံ ဝါ၊ ငယ်သောသင်္ကန်းကိုလည်း။
မဟန္တံ၊ ကြီးအောင်။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ မဟန္တံ ဝါ၊ ကြီးသောသင်္ကန်း
ကိုလည်း။ ခုဒ္ဒကံ၊ ငယ်အောင်။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ သာဓိဋ္ဌာနံ၊ သည်။

နာ ဘိက္ခုတိ၊ မပျက်။ ဥဒဘာ၊ နှစ်ဘက်ကုန်သော။ ကောဋ္ဌိယော၊ အစွန်းတို့ကို။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ ကရောန္တော၊ ပြုလတ်သော်။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဘိန္ဒိဿာ၊ ဖြတ်၍။ ပစ္ဆာ၊ နောက်မှ။ သစေ ဃဋ္ဋေတိ၊ ချုပ်၍ပ်သည်ဖြစ်အံ့။ အဓိဋ္ဌာနံ၊ သည်၊ ဘိက္ခုတိ၊ ပျက်၏။ ဃဋ္ဋေဘ့ာ၊ ချုပ်၍စပ်ပြီမှ။ ဒုတ ဆိန္နကိ၊ ဖြတ်အံ့။ အဓိဋ္ဌာနံ၊ သည်။ နာ ဘိက္ခုတိ၊ ပျက်။ ရဇကေဟိ၊ ခဝါသည်တို့ကို။ ခေဝါပေတွာ၊ ဖုပ်စေ၍။ သေတံ၊ ဖြူသည်ကို။ ကာရာပေန္တိဿာပိ၊ ပြုစေသော်လည်း။ အဓိဋ္ဌာနံ၊ အဓိဋ္ဌာနမေဝ၊ တင်မြဲသာတည်း။

ဝိနီတိဝိနောဒနီဋီကာ၌-

ပရိက္ခာရစောဠံ ပန ဝိကပ္ပနုပဂပစ္ဆိမပုမာဏတော ဥနံ ဟာတွာ ဆိန္နံ အဓိဋ္ဌာနံ ဝိဇဟတိ အဓိဋ္ဌာနဿ အနိဿယတ္တာ။ တာနိ ပုန ဗန္ဓိနိ ဃဋ္ဋိတာနိ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗမေဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ-ဟုလာသည်။

ပရိက္ခာရစောဠံ ပန၊ ပရိက္ခာရစောဋ္ဌသက်န်းကို။ ဝိကပ္ပနုပဂပစ္ဆိမ-ပုမာဏတော၊ ဝိကပ္ပနာလောက်သော အယုတ်ပမာဏအောက်။ ဥနံ၊ ယုတ်သည်ကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ဆိန္နံ၊ ဖြတ်အပ်သည်ရှိသော်။ အဓိဋ္ဌာနံ၊ ကို၊ ဝိဇဟတိ၊ စွန့်၏။ အဓိဋ္ဌာနဿ၊ အဓိဋ္ဌာန၏၊ အနိဿယတ္တာ၊ မမြဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တာနိ၊ ထိုဖြတ်သောအစတို့ကို။ ပုန၊ တဖန်။ ဗန္ဓိနိ၊ ဖွဲ့ကုန်လျက်။ ဃဋ္ဋိတာနိ၊ စပ်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ အဓိဋ္ဌာ-တဗ္ဗမေဝ၊ အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်သည်သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌ကား-

တသ္မာ အဓိဋ္ဌဟိဘ့ာ ဌပိတော သေသစီဝရသု ဝိကပ္ပနုပဂပစ္ဆိမံ အပဟောန္တံ ကတွာ ခဏ္ဍာခဏ္ဍိကံ ဆိန္နသုပိ အဓိဋ္ဌာန-ဝိဇဟနံ နတ္ထိ။ သစေ ပန အဓိဋ္ဌာနတော ပုဗ္ဗေဃယဝ တာဒိသံ ဟောတိ၊ အစီဝရတ္တာ အဓိဋ္ဌာနကိစ္စံ နတ္ထိ-

ဟု ဆိုတော်မူသည်။

တသွေ၊ ထို့ကြောင့်။ အဓိဋ္ဌဟိဘွာ၊ အဓိဋ္ဌာန်တင်၍။ ဌပိတေသု၊ ထားအပ်ကုန်သော။ သေသစီဝရေသု၊ ကြွင်းသောသင်္ကန်းတို့ဦး။ ဝိကပ္ပနုပဂံ၊ ဝိကပ္ပနာလောက်သော။ ပစ္ဆိမံ၊ အယုတ်ဆုံးသင်္ကန်းကို။ အပဟောန္တံ၊ မလောက်သည်ကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ခဏ္ဍာခဏ္ဍိကံ၊ အပိုင်းပိုင်းကို။ ဆိန္နေသုပိ၊ ဖြတ်ကုန်သော်လည်း။ အဓိဋ္ဌာနဝိဇဟနံ၊ အဓိဋ္ဌာန်ကို စွန့်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အဓိဋ္ဌာနတော၊ အဓိဋ္ဌာန်တင်သည်မှ။ ပုဗ္ဗေယေဝ၊ ရှေးဦးသာလျှင်။ တာဒိသံ၊ ထိုသို့သောရှိသော ဝိကပ္ပနာမလောက်သည်။ သစေ ပန ဟောတိ၊ ဖြစ်အံ့။ အစီဝရတ္တာ၊ သင်္ကန်းမဟုတ်သောကြောင့်။ အဓိဋ္ဌာနကိစ္စံ၊ အဓိဋ္ဌာန်ကိစ္စသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

ထိုဋ္ဌိကာအလိုအားဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်ပြီး ဝိကပ္ပနာမလောက်အောင် ဆုတ်ဖြတ်သော်လည်း အဓိဋ္ဌာန်ကို မစွန့်။ ဝိကပ္ပနာ မလောက်သော သင်္ကန်းကိုရလျှင် သင်္ကန်းမဟုတ်၍ အဓိဋ္ဌာန်မတင်အပ်ဟူတ်။

ဝိမတိဋ္ဌိကာအလိုအားဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်ပြီးကို ဝိကပ္ပနာမလောက်အောင်ဖြတ်မူ အဓိဋ္ဌာန်ကို စွန့်သည်ဟူမူတ်။

ဤသို့လာသော ဋ္ဌိကာတို့ကို ထောက်၍ ဝိကပ္ပနုပဂပစ္ဆိမပမာဏအောက် ငယ်သော မလောက်သောအဝတ်စကိုရလျှင် အဓိဋ္ဌာန်ဝိကပ္ပနာမပြုပဲ ထားအပ်, သုံးအပ်သည်။ ထိုဝိကပ္ပနာ မလောက်၍ အဓိဋ္ဌာန်ဝိကပ္ပနာမပြုပဲ ထားအပ်သော အဝတ်စကိုစပ်၍ချုပ်ပြန်လျှင် ဝိကပ္ပနာလေခက်မူ ပရိကမ္မာရစောဋတင်ရမည်ဟူမူတ်။

၁၆၈။ ခေါင်းအုံးစသည် အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်-မအပ်

မေး။ ။ဘုံလျှို၊ ခေါင်းအုံး၊ စုလျှားအင်း၊ ကော်ဇော၊ ကန့်လန့်ကာ၊ ခြင်ထောင် စသည်တို့ကို အဓိဋ္ဌာန်တင်ရဦးမည်လော။

ဖြေ။ ။မဉ္စဘိသိ ပိဋ္ဌဘိသိ ဗိဠဝဟန် ပါဝါဇော ကောဇဝေါတို့ ဧကသု ပန ယေနာသနပရိကမ္မာရတ္ထာယ ဒိန္နပစ္စတ္ထရဏော စ အဓိဋ္ဌာနကိစ္စံ နတ္ထိယေဝ-

ဟု မာတိကာအဋ္ဌကထာ၌လာသည်။ ပဌမကထိနသိက္ခာပုဒ်အဖွင့် အဋ္ဌကထာ ကြီး၌လည်းလာသည်။

မဉ္ဆဘိသိ၊ ညောင်စောင်း ဘုံလျှိုအခင်းလည်းကောင်း။ ပိဌဘိသိ၊ အင်းပျဉ်ဘုံလျှိုအခင်းလည်းကောင်း။ ဗိဇ္ဇောဟနံ၊ ခေါင်းအုံးလည်းကောင်း။ ပါဝါရော၊ စုံလျားအခင်းလည်းကောင်း။ ကောဇဝေါ၊ ကော်ဇော ဖာခင်းလည်းကောင်း။ ကုတ်၊ ဤသို့။ တေသု ပန၊ ထိုအခင်းတို့၌။ သေနာသနပရိက္ခာရတ္ထာယ၊ သေနာသနအသုံးအဆောင်အကျိုးငှာ။ ဒိန္နပစ္စတ္ထရဏေ စ၊ လှဲဒသော အခင်း၌လည်းကောင်း။ အဓိဋ္ဌာနကိစ္စံ၊ အဓိဋ္ဌာန်တင်ဖွယ်ကိစ္စသည်။ နတ္ထိဒေယဝေ၊ မရှိသည်သာတည်း။

လိနတ္ထပကာသနီဋီကာ၌—

သေနာသနပရိက္ခာရတ္ထာယ ဒိန္နပစ္စတ္ထရဏေ စာတိ ဣမိနာ အတ္တနော သန္တကံ ပဋိက္ခိပတိ။ ကေစိ ပန "အနိဝါသေတ္ဝာ, အပါရုပိတ္ဝာ စ ကေဝလံ မဉ္ဆပီဌေသုယေဝ အတ္ထရိတ္ဝာ ပရိဘုဉ္ဇိယမာနံ ပစ္စတ္ထရဏံ အတ္တနော သန္တကမ္ပိ အနဓိဋ္ဌိတံ ဝဋ္ဋတီ" တိ ဝဒန္တိ၊ တံ အယုတ္တံ၊ သေနာသနပရိက္ခာရတ္ထာယ ဒိန္နန္တိ ပစ္စတ္ထရဏသဿ ဝိသေသိတတ္တာ။ ဘိသိဗိဗ္ဗောဟနပါဝါရဇောဇဝါနမ္ပိ သေနာသနပရိက္ခာရဘာဝေါ အဓိဋ္ဌာနကိစ္စံ နတ္ထိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ—

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌လည်း—

သေနာသနပရိက္ခာရတ္ထာယ ဒိန္နပစ္စတ္ထရဏေတိ ဝုတ္တေ "အနိဝါသေတ္ဝာ, အပါရုပိတ္ဝာ စ ကေဝလံ မဉ္ဆပီဌေသုယေဝ အတ္ထရိတ္ဝာ ပရိဘုဉ္ဇိယမာနံ ပစ္စတ္ထရဏံ အတ္တနော သန္တကမ္ပိ အနဓိဋ္ဌာတုံ ဝဋ္ဋတီ" တိ ဝဒန္တိ။ ဟေဋ္ဌာ ပန "ပစ္စတ္ထရဏမ္ပိ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗ-

မေဝါ”တိ ဇဝိသေသေန ဝုတ္တတ္တာ အတ္တနော သန္တကံ ဒေဝိဋ္ဌာ-
တဗ္ဗမေဝါတိ အမ္မာကံ ခန္ဓိ၊ ဝိမံသိတ္ဝာ ဂဟေတဗ္ဗံ-
ဟု ဆိုတော်မူ၏။

ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၌ကား—

သေနာသနမရိက္ခာရတ္ထာယ ဒိန္နဝစ္ဆတ္ထရဏေ ဝိယ။ ယံ ပန “ပစ္ဆတ္ထရဏမိဒံ အဝိဋ္ဌာတဗ္ဗ”န္တိ ဝုတ္တံ၊ တံ သေနာသနတ္ထာယေ-ဝါတိ နိယမိတံ နု ဟောတိ နဝသု စီဝရေသု ဂဟိတတ္တာ၊ တသ္မာ အတ္တနော နာမေန အဝိဋ္ဌဟိတ္ဝာ နိဒဟိတ္ဝာ ပရိက္ခာရ-စောဋ္ဌံ ဝိယ ယထာ တထာ ဝိနိယုဇ္ဇိတဗ္ဗမေဝါတိ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ပါဝါရော ဂေါဇဝေါတိ ဣဒမသမိဒံ ပစ္ဆတ္ထဲရဏာဒိနံ လော-ကေပိ ဝေါဟရဏတော သေနာသနပရိက္ခာရတ္ထာယ ဒိန္နပစ္ဆ-တ္ထရဏတော ဝိသုံ ဂဟဏံ ဂတံ—
ဟု ဆိုတော်မူသည်။

ပဌမကထိနသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်အဋ္ဌကထာ၌လည်း—

ဘေသဇ္ဇနဝကမ္မမာတာပိတုအာဒိနံ အတ္ထာယ ဌပေန္တေနပိ အဝိဋ္ဌာတဗ္ဗမေဝ။ မဟာပစ္စရိယံ ပန “အနာပတ္တိ”တိ ဝုတ္တံ—
ဟု ဆိုတော်မူသည်။

သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌လည်း—

အတ္တနော သန္တကာဘာဝတော မေ့ာစေတ္ဝာ ဌဂိတံ သန္ဓာယ မဟာပစ္စရိယံ အနာပတ္တိ ဝုတ္တာတိ ဝဒန္တိ။ ဣမိနာ ဘေသဇ္ဇံ စေတာပေသ်ာမိ၊ ဣဒံ မာတုယာ ဒဿာမိတိ ဌပေန္တေန အဝိဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊ ဣဒံ ဘေသဇ္ဇဿ၊ ဣဒံ မာတုယာတိ ဝိဿဇ္ဇေတ္ဝာ သကသန္တကာဘာဝတော မေ့ာစိတေ အဝိဋ္ဌာနကိစ္စံ နတ္ထိတိ အဓိပ္ပါယေန—
ဟု လာသည်။ ဝဇိရဗုဒ္ဓိဋီကာ, ဝိနယဝိနိစ္ဆယဋီကာတို့၌လည်း သဘောတူ လာသည်။

ဝင်း-၃၊ ၃၁

ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာဌ်-

မဟာပစ္စရိယံ စိဝရဝသေန ပရိဘောဂကိစ္စဿ အဘာဝံ သန္ဓာယ အနာပတ္တိ ဝုတ္တာ-
ဟုဆိုတော်မူ၏။

အနက်ကား-သေနာသနပရိက္ခာရတ္ထာယ ဒိန္နပစ္စတ္ထရေ စာတိ ဣမိနာ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာကို။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ပယ်တော်မူ၏။ ကေစိ ပန၊ အချို့သောဆရာတို့သည်ကား။ အနိဝါသေတွာ၊ မဝတ်မူ၍။ အပါရုပိတွာ၊ မရုံမူ၍။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ မဥ္ဆပီဋ္ဌေသုယေဝ၊ ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်တို့၌သာလျှင်။ ဒုတ္ထရိတွာ၊ ခင်း၍။ ပရိဘုဉ္ဇိယမာနံ၊ သုံးဆောင်အပ်သော။ ပစ္စတ္ထရဏံ၊ အခင်းကို။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ သန္တကမ်ိ၊ ဥစ္စာသည်လည်း။ အနဓိဋ္ဌိတံ၊ အဓိဋ္ဌာန်မတင်ပဲထားခြင်းသည်။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကြကုန်၏။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ န ယုတ္တံ၊ မသင့်။ သေနာသနပရိက္ခာရတ္ထာယ ဒိန္နန္တိ၊ ဟူ၍။ ပစ္စတ္ထရဏဿ၊ အခင်း၏။ ဝိသေသိတတ္တာ၊ အထူးဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ဘိသိပိပ္ပဋဟနုပါဝါရကောဇဝါနမ်ိ၊ ဘုံလျှိုး, ခေါင်းအုံး, စုလျား, ကော်ဇောအခင်းတို့၏လည်း။ သေနာသနပရိက္ခာရတောဃယေဝ၊ သေနာသနအကျိုးအားသာလျှင်။ အဓိဋ္ဌာနကိစ္စံ၊ အဓိဋ္ဌာန်ဘင်ခြင်း ကိစ္စသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဇေဒိဝဇ္ဇံ ၏။

ထိုလိနတ္ထပကာသနီ၏အလိုအားဖြင့် ဘုံလျှို, ခေါင်းအုံး, စုလျား, ကော်ဇောတို့သည်လည်းကောင်း၊ အခင်းအိပ်ရာ, ကန့်လန့်ကာ, ခြင်ထောင်တို့သည်လည်းကောင်း သေနာသနပစ္စည်းအကျိုးငှါထားမူ အဓိဋ္ဌာန်လွတ်သည်။ မိမိဥစ္စာအဖြစ်နှင့်ထားမူ သေနာသန၌ သုံးဆောင်သော်လည်း အဓိဋ္ဌာန်မလွတ်သည်ဖြစ်၍ အဓိဋ္ဌာန်တင်ရမည်ဟု ပြတော်မူသည်။

သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၏ အလိုအားဖြင့် အခင်းအိပ်ရာမှာ မိမိဥစ္စာပြုလတ်မူ သေနာသနဋ္ဌ သုံးဆောင်သော်လည်း အဝိဋ္ဌာန် တင်အပ်သည်။ အခင်းအိပ်ရာဖျင်, ပုဆိုးအဝတ်ဟူသမျှပင် မိမိဥစ္စာအဖြစ်မှု မလွှတ်မူ အဝိဋ္ဌာန်တင်အပ်သည်။ ဤပစ္စည်းသည်သည်း အမိအားဖြစ်စေ၊ အဖအားဖြစ်စေ၊ နဝကမ္မအား ဖြစ်စေ၊ ဆေးပစ္စည်းအား ဖြစ်စေဟူ၍ မိမိဥစ္စာအဖြစ်မှ လွှတ်အောင်စွန့်၍ထားမူ အဝိဋ္ဌာန်လွှတ်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။ ဝဇိရဗုဒ္ဓိဋီကာ, ဝိနယဝိနိစ္ဆယဋီကာဆရာတို့လည်း သာရတ္ထဒီပနီဋီကာနှင့် အလားတူပြတော်မူသည်။

ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာအလိုအားဖြင့် သက်န်းကိုးထည်ဥယူအပ်သော အိုပ်ရာခင်းသည် သေနာသနအကျိုးငှါ မမှတ်အပ်သောကြောင့် အဝိဋ္ဌာန် တင်အပ်သည်။ သေနာသနအကျိုးငှါ မူတ်၍ထားသော အိပ်ရာခင်းမှာ အဝိဋ္ဌာန်လွှတ်သည်။ ပါဝါရဏသော အခင်း, ကောဇဝသော အခင်းမှာ သေနာသနအခင်းမူ လောက ဝေါဟာရအားဖြင့် အသီးပြုအပ်သော အခင်းမည်သည်။ မဟာပစ္စရိတ်ဝါဒကို ပြုဆဋ္ဌလည်း သက်န်းကိစ္စမပြုမူ အာပတ်မသင့်ဟူ၍သာ ပြတော်မူသည်။

ထို့ကြောင့် လီနတ္ထပကာသနီ, သာရတ္ထဒီပနီဋီကာအရဖြင့် ဘုံလျှို, ခေါင်းအုံးဖြစ်စေ၊ စုလျား, ကော်ဇောဖြစ်စေ၊ အိပ်ရာခင်း, နေရထိုင်, ကန့်လန့်ကာ, ခြင်ထောင်ဖြစ်စေ အသစ် ရသော်အခါ သေနာသနအကျိုးငှါ လှူဒါန်းသည်မဟုတ်၊ မိမိအားလှူမူ ပရိက္ခာရစောင်္ဂအဝိဋ္ဌာန်တင်ရမည်။

မိမိအားလှူသော်လည်း ရပြီးသောခဏ၌ သေနာသန အကျိုးငှါ ထားလိုမူ "သေနာသနအား ဖြစ်စေ"ဟု စွန့်၍ မိမိဥစ္စာအဖြစ်မှ လွှတ်အောင်ထားမူ အဝိဋ္ဌာန်မတင်ပဲထားအပ်သည်ဟု မှတ်ရမည်။

ဣဒံ ဘေသဇ္ဇဿ, ဣဒံ မာတုယာတိ ဝိဿဇ္ဇေတွာ သကသန္တကဘာဝတော မောစိတေ အဝိဋ္ဌာနကိစ္စံ နတ္ထိတိ အဓိပ္ပါယော"ဟု လာ

ဃသာ ဒ္ဒီကာထောက်လေ။ ထိုဒ္ဒီကာပါဠိ၌ "ဝိဘင်္ဂတ္တာ" ဟူ၍လည်း၊ ကောင်း၊ "ဝိဿဇ္ဇေတ္တာ" ဟူ၍လည်းကောင်း ပါဠိနှစ်ကွဲရှိသည်။ "ဝေဖန်၍၊ စွန်၍" အနက်ပေးလေ။ သဒ္ဒေါအရဖွဲ့မှာ အထူးမရှိဟူမှုတ်လေ။

၁၆၉။ ဝိကပ္ပနာပြုပုံ

မေး။ ။သင်္ကန်းကိုးထည်တို့၏ ဝိကပ္ပနာပြုပုံကို အဘယ်သို့မှုတ်ရပါအံ့နည်း။

ဖြေ။ ။ထိုအဓိပ္ပါယ်မှာ-

ဒွေ ဝိကပ္ပနာ သမ္မုခါဝိကပ္ပနာ စ ပရမ္မုခါဝိကပ္ပနာ စ။ ကထံ သမ္မုခါဝိကပ္ပနာ ဟောတိတိ? စီဝရဉ္စ ကောဇဟုဒ္ဒေသံ, သန္ဓိဟိတာသန္ဓိဟိတဘာဝေ ဥတ္တာ "ဣမံ စီဝရဉ္စိ ဝါ, ဣမာနိ စီဝရာနိတိ ဝါ, တေ စီဝရဉ္စိ ဝါ, တေသာနိ စီဝရာနိတိ ဝါ ဝတ္တာ တုယ္ဟံ ဝိကပ္ပေမိ" တိ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ အယမေကာ သမ္မုခါဝိကပ္ပနာ။ ဧတ္တာဝတာ နိဓေတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ပန ဝိဿဇ္ဇေတုံ အဓိဋ္ဌာတုံ ဝါ န ဝဋ္ဋတိ။ "မယှံ သန္တကံ, မယှံ သန္တကာနိ ပရိဘုဉ္ဇ ဝါ ဝိဿဇ္ဇေဟိ ဝါ ယထာပစ္စယံ ဝါ ကရောဟိ" တိ ဧဝံ ပန ဝုတ္တေ ပစ္စုဒ္ဓါရော နာမ ဟောတိ။ တတော ပဘုတိ ပရိဘောဂါဒယောပိ ဝဋ္ဋန္တိ-

ဟု ပဌမက ထိနသိက္ခာပုဒ်အဖွင့် အဋ္ဌကထာ၌လာသည်။ မာတိကာအဋ္ဌကထာ သုရာပါနဝဂ် ဝိကပ္ပနသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၌ နှံညှဲးတူလာသည်။

သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌-

သမ္မုခါဝိကပ္ပနာ ပရမ္မုခါဝိကပ္ပနာတိ ဧတ္ထ သမ္မုခေန ဝိကပ္ပနာ ပရမ္မုခေန ဝိကပ္ပနာတိ ဧဝမတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗော။ သန္ဓိဟိတာသန္ဓိဟိတဘာဝန္တိ အာသန္နဒူရဘာဝံ။ အာသန္နဒူရဘာဝေါ စ အဓိဋ္ဌာနေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပရိဘောဂါဒယောပိ ဝဋ္ဋန္တီတိ ဧတ္ထ အဓိဋ္ဌာနသီသေန အန္တောဂဓတ္တာ သစေ သံဃဋ္ဌိအာဒိနာမေန အဓိဋ္ဌဟိတ္ဝာ ပရိဘုဉ္ဇိတုကာမော

ဟောတ်၊ အဓိဋ္ဌာနံ ကာဘဗ္ဗံ။ နော်ဝ စေ၊ နု ကာတဗ္ဗံ၊ ဝိကပ္ပနမေဝ ပမာဏံ၊ တသ္မာ အတိရေကစီဝရံ နာမ နု ဟောတီ-ဦးဟု ဖွင့်ဟော်မူသည်။

ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၌သည်း-

သမ္မုခေ ပဝတ္တာ သမ္မုခါတိ ပစ္စတ္တဝစနံ၊ တဥ္စ ဝိကပ္ပနဝိသယသနံ၊ တသ္မာ "သမ္မုခေ"တိ ဘုမ္မတ္ထေ နိဿက္ကဝစနံ ကတ္ဝာပိ အတ္ထံ ဝဒန္တိ၊ အာဘိမုခေတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ သမ္မုခေန အတ္တနော ဝါစာယ ဧဝံ ဝိကပ္ပနာ သမ္မုခါဝိကပ္ပနာ။ ပရမ္မုခေန ဝိကပ္ပနာ ပရမ္မုခါဝိကပ္ပနာတိ ကရဏတ္ထေနာပိ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဧယမေဝ ပါဠိယာ သမေတိ။ သန္နိဟိတာသန္နိဟိတဘာဝဝန္တိ အာသန္နဒူရဘာဝံ။ တ္ထော ဝတာ နိဓေတုံ ဝဋ္ဋတီတိ တ္ထော ဧကေန ဝိကပ္ပနာကိစ္စသာ နိဋ္ဌိတတ္တာ၊ အတိရေကစီဝရံ နု ဟောတီတိ ဒသာဟာတိက္ကမေ နု နိဿဂ္ဂိယံ ဇနေတီတိ အဓိပ္ပာယော။ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ။ ပ။ နု ဝဋ္ဋတီတိ သယံ အပစ္စုဒ္ဓရဏံ ပရိဘုဉ္ဇနေန ပါစိတ္တိယံ, အဓိဋ္ဌာနေ ပရေသံ ဝိဿဇ္ဇနေ ဒုက္ကဋဉ္စ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။

ပရိဘောဂါဒဒယာပိ ဝဋ္ဋန္တိတိ ပရိဘောဂ ဝိဿဇ္ဇနအဓိဋ္ဌာနာနိပိ။ အပိ သဒ္ဒေန နိဓေတုမ္ပိ ဝဋ္ဋတီတိ အတ္ထော၊ ဧတေန စ ပစ္စုဒ္ဓါရေပိ ကဒေဘ စီဝရမ္ပိ ဝိကပ္ပိတစီဝရမေဝ ဖဟ္ဟာတိ၊ နာဓိဋ္ဌာနဝိကပ္ပနာကိစ္စဝရိ။ တ ပန တစ်ဝဏ္ဏဒနာမေန အဓိဋ္ဌာတုကာမေန အဓိဋ္ဌဟိတဗ္ဗံ၊ ဣဒဉ္စ ရေန ဝိကပ္ပိတစီဝရမေဝ ကတ္ဝာ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗန္တိ ဒဿေတိ-

ဟု ဆိုတော်မူသည်။

ဤသို့လာသော အဋ္ဌကထာ, ဋီကာကိုထောက်၍ နှစ်တောင်ထဲ့ဟဋ္ဌပါသိအတွင်း၌ သင်္ကန်းတထည်ဖြင့်မူ "ဣမံ စီဝရံ တုယ်ံ ဝိကပ္ပေမိ"၊ သင်္ကန်းအများဖြစ်မူ "ဣမာနိ စီဝရာနိ တုယ်ံ ဝိကပ္ပေမိ" ဟု ဆိုရမည်။

နှစ်ကောင်ထွာ ဟတ္ထပါသ်မူ အပဋ္ဌ သက်နှံးတထည်ဖြင်မူ "ဧတံ စီဝရံ တုယ့ံ ဝိကပွေမိ"၊သက်နှံးအများဖြစ်မူ"ဧတာနိ စီဝရာနိ တုယ့ံ ဝိကပွေမိ"ဟု ဆိုရမည်။

ထိုဝိကပ္ပနာပြုရာ၌ သက်နှံးမိမိကျောင်း၌ရှိသည်။ တပါးကျောင်း၌ ရဟန်းဖော်ရှိရာကနေ၍ ထားသောကျောင်း၌ သက်နှံးကိုမှတ်၍ "ဧတံ စီဝရံ, ဧတာနိ စီဝရာန် တုယ့ံ ဝိကပွေမိ"ဟု ပြုသော်လည်းအပ်သည်။

ထိုဝိကပ္ပနာပြုရုံမျှနှင့် မသုံးဆောင်ပဲ သူဘပါးကို မပေးပဲထားမူ ထားအပ်သည်။ သုံးဆောင်လိုမူ အဓိဋ္ဌာန်တင်လိုမူ သူဘပါးကိုပေးလိုမူ ဝိကပ္ပနာပြုခံသော ရဟန်းက ပြန်၍ သက်နှံးတထည်ဖြစ်လျှင် "မယ့ံ သန္တကံ"၊ သက်နှံးအမျာဖြစ်လျှင် "မယ့ံ သန္တကာနိ ပရိဘုဉ္ဇ ဝါ ဝိဿဇ္ဇေဟိ ဝါ ယထာပစ္စယံ ဝါ ကရောဟိ"ဟု ဆို၍ ပစ္စုဒ္ဓိရ်ပြုမှုအပ်သည်။

ဤအရာ၌ တပါးသောရဟန်းထံ ဝိကပ္ပနာပြု၍ ပစ္စုဒ္ဓိရ်မပြန်ပဲ သိမ်းထားသောသက်နှံးကို နောင်တဖန် သုံးဆောင်လို၍ဖြစ်စေ၊ အဓိဋ္ဌာန်တင်လို၍ဖြစ်စေ၊ ပေးစွန့်လို၍ဖြစ်စေ တပါးသော ရဟန်းထံ တဖန် ဝိကပ္ပနာပြု၍ ပစ္စုဒ္ဓိရ်ပြုပြန်သော်လည်း အပ်သည်ဟု မှတ်။

၁၇၀။ အဓိဋ္ဌာန်ချက် ဝိကပ္ပနာပြုရ-မပြုရ

ဓမး။ ။အကြင်ရဟန်းသည် ဝိကပ္ပနာပြု၍ထားသော သက်နှံးကို တိစီဝရိတ်အဓိဋ္ဌာန်ဘင်၍ဆောင်ထု တဖန်တိစီဝရိတ်အဓိဋ္ဌာန်ကိုပစ္စုဒ္ဓိရ်ပြု၍ ဝိကပ္ပနာဖြင့်နေလိုမူ ရှေးပြုအပ်သောဝိကပ္ပနာနှင့် အပ်မည်လော။ ထိုသို့မဟုတ် ထပ်၍ပြုရဦးမည်လော။

ဖြေ။ ။ထိုအဓိပ္ပာယ်မှာ—

အဓိဋ္ဌိတကာလတော ပဋ္ဌာယ နဝိကပ္ပိတဗ္ဗာနိတိ ဝိကပ္ပေန္တေန် အဓိဋ္ဌာနတော ပုဗ္ဗေ ဝါ ဝိကပ္ပေဘဗ္ဗံ၊ ဝိဇဟိဘာ-

ဓိဋ္ဌာနံ ဝါ ပစ္ဆာ ဝိကပ္ပေဘဗ္ဗံ။ အဝိဇဟိဘာ ဓိဋ္ဌာနံ ပန နဝိကတ္ပေတဗ္ဗံ-

ဟု သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ ပရိဝါအဋ္ဌကထာအဖွင့်၌ မိန့်ဆိုထားတော်မူသည်။

အဓိဋ္ဌိတကာလတော ပဋ္ဌာယ နဝိကပ္ပေဘဗ္ဗာနီတိ၊ ဟူသည် ကား။ ဝိကပ္ပေမဋ္ဌေန၊ ဝိကပ္ပနာပြုသော ရဟန် သည်၊ အဓိဋ္ဌာနတော၊ အဓိဋ္ဌာန် တင်သည်မှ။ ပုဗ္ဗေ ဝါ၊ ရှေး၌လည်း။ ဝိကပ္ပေဘဗ္ဗံ၊ ဝိကပ္ပနာပြုအပ်၏။ ဝိဇဟိတာဓိဋ္ဌာနံ၊ စွန့်အပ်သော အဓိဋ္ဌာန်ရှိသောသက်နှံးကို။ ပစ္ဆာ ဝါ၊ နောက်မှလည်း ဝိကပ္ပေတဗ္ဗံ၊ ဝိကပ္ပနာပြုအပ်၏။ အဝိဇဟိဘာဓိဋ္ဌာနံ ပန၊ မစွန့်သော အဓိဋ္ဌာန်ရှိသော သက်နှံးကိုကား။ နဝိကပ္ပေတဗ္ဗံ၊ ဝိကပ္ပနာမပြုအပ်။

ထိုဋီကာပါဠိဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်မတင်မီပြုသော ဝိကပ္ပနာ၊ အဓိဋ္ဌာန်ကို ချ၍ပြုသော ဝိကပ္ပနာအား ဖြင့် နှစ်ပါးရှိသည်ဟု ပြတော်မူသည်။

ထိုဋီကာပါဠိကိုပင်ထောက်၍ သက်နှံးကို ဝိကပ္ပနာမပြုပဲ အဓိဋ္ဌာန် တင်၍ ဆောင်ခြင်း, ဝိကပ္ပနာပြုပြီးသက်နှံးကိုအဓိဋ္ဌာန်တင်၍ဆောင်ခြင်း အား ဖြင့်နှစ်ပါးရှိသည်ဟု မှတ်ယူသင့်သည်။

ထိုနှစ်ပါးတို့ဟုင် အကြင်ရဟန်းသည် သက်နှံးရသောအခါ ဆယ်ရက် ကို မလွန်စေမူ၍ ဝိကပ္ပနာမပြုပဲ တိစီဝရိတ်အဓိဋ္ဌာန်ကိုတင်၍ ဆောင်၏။ ထိုရဟန်းသည် တစ်ဖန် တိစီဝရိတ်ကိုမဆောင်လို၍ အဓိဋ္ဌာန် ချသည်ဖြစ်၍၊ ထိုသက်နှံးကို ဝိကပ္ပနာဖြင့် ထားလိုမူ ထပ်၍ ပြုဖွယ်မရှိ၊ ရှေးကပြုပြီးဝိပ္ပနာဖြင့်ပင် အပ်သည်။

အကြင်ရဟန်းသည် ပဌမက ဝိကပ္ပနာပြု၍ ထား၊သော သက်နှံးကို တိစီဝရိတ် အဓိဋ္ဌာန်တင်၍ ဆောင်၏။ ထိုရဟန်းသည် တိစီဝရိတ်ကို မဆောင်လိုမူ၍ အဓိဋ္ဌာန် ချသည်ဖြစ်အံ့၊ ထိုသက်နှံးကို ဝိကပ္ပနာဖြင့် ထားလိုမူ ထပ်၍ ပြုဖွယ်မရှိ၊ ရှေးကပြုပြီးဝိပ္ပနာဖြင့်ပင် အပ်သည်။

စိဝရာနံ ကေဗဟုဘာဝံ, သန္ဒိဟိတာသန္ဒိဟိတဘာဝဉ္စ တ္ဝာ "ဣမံ စိဝရန္တိ ဝါ, ဣမာနိ စိဝရာနိတိ ဝါ, တေံ စိဝရန္တိ ဝါ, တောနိ စိဝရာနိတိ ဝါ ဝတ္ဝာ တုယ္ဟံ ဝိကပ္ပေမိ"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ အယ မေကာ သမ္မုခါဝိကပ္ပနာ။ တ္တောဝတာ နိဓေတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ပန ဝိဿဇ္ဇေတုံ ဝါ အာဓိဋ္ဌာတုံ ဝါ န ဝဋ္ဋတိ။ "မယ္ဟံ သန္တိကံ, မယ္ဟံ သန္တိကာနိ ပရိဘုဉ္ဇ ဝါ ဝိဿဇ္ဇေဟိ ဝါ ယထာပစ္စယံ ဝါ ကရောဟိ"တိ ဧဝံ ပန ဝုတ္တေ ပစ္စုဒ္ဓါရော နာမ ဟောတိ။ တတော ပဘုတိ ပရိဘောဂါဒယော ပိ ဝဋ္ဋန္တိ— ဟုလာသော ပဌမကထိနသိက္ခာပုဒ်အဖွင့် အဋ္ဌကထာကိုထောက်။

ထိုအဋ္ဌကထာ၌ "စိဝရာနံ ကေဗဟုဘာဝံ။ ပ။ နိဓေတုံ ဝဋ္ဋတိ" ဟူသော ပါဠိဖြင့် ဝိကပ္ပနာပြုခြင်းကိစ္စပြီး၍ ဒသာဟ္ဘာတိကင်္ဂန္တိ ဖြစ်သော် လည်း အာပတ်မသင့်ကြောင်းကို ပြတော်မူသည်။ "ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ပန။ ပ။ အဓိဋ္ဌာတုံ ဝါ ဝဋ္ဋတိ" ဟူသော ပါဠိဖြင့် ထိုသို့ဝိကပ္ပနာပြုခြင်းပြီးရုံမျှနှင့် ဝတ်ရုံသုံးဆောင်ခြင်း, သူဘပါးကိုပေးခြင်း, အဓိဋ္ဌာန်တင်ခြင်းငှါမအာပ်သေးဟု ပြတော်မူသည်။ "မယ္ဟံ သန္တကံ။ ပ။ ပရိဘောဂါဒယော ပိ ဝဋ္ဋန္တိ" ဟူသော ပါဠိဖြင့် ဤကဲ့သို့ ဝိကပ္ပနာပြုပြီး ပစ္စုဒ္ဓိရ်ပြုမှ ဝတ်ရုံသုံးဆောင်ခြင်း, သူဘပါးအားပေးခြင်း, တိစီဝရိတ်အဓိဋ္ဌာန်တင်ခြင်း, ပရိက္ခာရစောဠအဓိဋ္ဌာန်တင်ခြင်းငှါ အပ်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။

ထိုအဋ္ဌကထာ၌ "ဣမံ စိဝရံ တုယ္ဟံ ဝိကပ္ပေမိ" ဟု ဆို၍ ဝိကပ္ပနာပြုရာ ဝိကပ္ပနာပြန်သောခဟန်းက တဖန် "မယ္ဟံ သန္တကံ ပရိဘုဉ္ဇ ဝါ ဝိဿဇ္ဇေဟိ ဝါ ယထာပစ္စယံ ဝါ ကရောဟိ" ဟု ဆို၍ ပစ္စုဒ္ဓိရ်ပြုသော် လည်း ဝိကပ္ပနာပြုခဲ့သောခဟန်းက မိမိဥစ္စာအဖြစ်မှုမစွန့်အပ်သော အသီးဝိနည်းကံဖြစ်၍ ပြုအပ်သော ဝိကပ္ပနာသည် မပျက်ဟု ပြတော်မူသည်။ ထိုသို့ ဝိကပ္ပနာပြုခဲ့သော သက်ဒ်းကို အဓိဋ္ဌာန်တင်ရာ "ဣမံ သံဃဿ အဓိဋ္ဌာမိ" ဟု ဆို၍ တင်သည်၊ ထိုအဓိဋ္ဌာန်ကို ချပြန်ရာ၌လည်း "ဣမံ သံဃဿ ပစ္စုဒ္ဓရာမိ" ဟု ဆို၍ ချသည်။ ရှေပြုအပ်သော ဝိကပ္ပနာဝိနည်းကံကို စွန့်သည့်အရာမဟုတ်ဖြစ်သည်"ထို့ကြောင့် ပဌမက ဝိကပ္ပနာ

ပြုသော သင်္ကန်းကို အဓိဋ္ဌာန်တင်၍ဆောင်ရာ ထိုအဓိဋ္ဌာန်ကို စွန့်သော်သည်း ဝိကပ္ပနာထပ်၍ ပြုဖွယ်မရှိ၊ ရှေးပြုသော ဝိကပ္ပနာဖြင့်ပင် အပ်သည်ဟု မှတ်ယူသင့်သည်။

ပါတိမောက္ခဗဒ္ဓတ္ထအနုဝဏ္ဏနာ၌—

သဟဓမ္မိကောဟိ ဝိကပ္ပနံ ကရောန္တော်သာ ဘိက္ခုနော ပတိ ပုန ဥဒ္ဓရိတဗ္ဗံ ဒါတဗ္ဗံ အာနေနာတိ ပစ္စုဒ္ဓရဏံ၊ ဝိနယကမ္မသော်တံ နာမံ—

ဟူ၍လည်းကောင်း၊

ပစ္စုဒ္ဓရဏော ကတော ပန ပရိဘောဂါဒယောပိ ဝဋ္ဋန္တိ၊ ကသ္မာ ပဋ္ဌာဟိ သဟဓမ္မိကောဟိ အတ္တာနော သန္တကတ္တံ အမော-စေတ္ဝာ ကတပါဒ္ဓေက္ကဝိနယကမ္မတ္တာ စ ဝိကပ္ပနာနန္တရံ ဝုတ္တ-ဝသေန အတ္တနော ဝိကပ္ပိတစီဝရသော ပဝတ္တတ္တာ စ—

ဟူ၍လည်းကောင်း မိန့်ဆိုတော်မူသည်။

ပစ္စုဒ္ဓရဏံ-ကို "ပတိ ဥဒ္ဓရိတဗ္ဗံ အနေနာတိ ပစ္စုဒ္ဓရဏံ" ဟု ကရဏသာဓနဝိဂြိုဟ်ကို ပြတော်မူသည်။ အနေန၊ ဤဝိနည်းကံဖြင့်။ ပတိ၊ တဖန်ပြန်၍။ ဥဒ္ဓရိတဗ္ဗံ၊ ပေးအပ်၏။ ဤတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့ပေးအပ်ကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့်။ ပစ္စုဒ္ဓရဏံ၊ ပစ္စုဒ္ဓရဏမည်၏။ ပတိ-ရှေး, ဥ-ရှေးရှိ၊ ဓရ-ဓာတ်၊ ယု-ပစ္စည်း၊ ပတိ-သဒ္ဒါ ပုန-အနက်ဟော၊ ဓရ-ဓာတ်သည် ပေးခြင်းအနက်ဟော။ မယုံ သန္တကံ ပရိဘုဉ္ဇ ဝါ ဝိဿဇ္ဇေဟိ ဝါ ယထာပစ္စယံ ဝါ ကရောဟိ-ဟု ပြုသောဝိနည်းကံသည် တဖန်ပြန်ပေးခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် ပစ္စုဒ္ဓရဏမည်၏။

အဓိဋ္ဌာန်ကို ပစ္စုဒ္ဓိရ်ပြုရာ ပစ္စုဒ္ဓ်ရာမိ-ဟူသောပုဒ်မှာ ပတိ-ရှေး, ဥ-ရှေးရှိသော ဓရ-ဓာတ်သည် စွန့်ခြင်းအနက်ကို ဟောသည်ဖြစ်၍ တင်ထားသောအဓိဋ္ဌာန်ကို ရှုးရှု၍ စွန့်ခြင်းရှိသောသင်္ကန်းသည် ပစ္စု-ဒ္ဓါရမည်၏။ ထို့ကြောင့် ဝိနယဝိဒူဟိ ဘဒ္ဒန္တာဒ္ဝိ—

ဣမံ သံဃာဋိံ ပစ္စုဒ္ဓရာမိဘိ ဣမံ သံဃာဋိံ အဓိဋ္ဌာနံ ဥက္ခိပါမိ ပရိစ္စဇာမိဘိ အတ္ထော—
ဟု မိန့်ဆိုတော်မူ၏။

ဤသို့လျှင် ဝိကပ္ပနာပြုနိုင်သော ပစ္စုဒ္ဓိရ်, အဓိဋ္ဌာန်ချသော ပစ္စုဒ္ဓိရ်နှစ်ပါး၏ အထူးကိုမှတ်လေ။

၁၇၁။ သပိတ်ကို အဓိဋ္ဌာန်တင် ဝိကပ္ပနာပြုပုံ

မေး။ ။သပိတ်ကို အဘယ်သို့ အဓိဋ္ဌာန်ဝိကပ္ပနာပြုရပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ထိုအဖြေမှာ—"ဒေ့ ပတ္တသ အဓိဋ္ဌာနာ ကာယေန ဝါ အဓိဋ္ဌာတိ၊ ဝါစာယ ဝါ အဓိဋ္ဌာတိ" စသည်ဖြင့် ပဌမပတ္တသိက္ခာပုဒ်အဖွင့် အဋ္ဌကထာဋီကာသော်ကြောင့် နှစ်တောင်ထဲ့ ဟတ္ထပါသ်ဖြစ်မူ အဓိဋ္ဌာန်တင်သော သပိတ်ဟောင်းကို ပစ္စုဒ္ဓိရ်ပြု၍ အသစ်ဖြစ်သော ပမာဏနှင့်ယှဉ်သော သပိတ်ကို "ဣမံ ပတ္တံ အဓိဋ္ဌာမိ" ဟုဆို၍ အဓိဋ္ဌာန်တင်ရမည်။နှစ်တောင်ထဲ့ဟတ္ထပါသ်မှ အပဖြစ်မူ "ဧတံ ပတ္တံ အဓိဋ္ဌာမိ" ဟု အဓိဋ္ဌာန်တင်ရမည်။ ဤသို့ သပိတ်ကိုအဓိဋ္ဌာန်တင်ရာ၌ ကာယ,ဝါစာဖြင့် တင်ပုံနှစ်ပါးမှာ သက်နိုးတင်ပုံနှင့် နည်းတူမှတ်လေ။

ထိုသပိတ်ကို အဓိဋ္ဌာန်တင်ရာ၌ တလုံးသာအပ်သည်။ နှစ်လုံး မအပ်ဟု မှတ်။ ထို့ကြောင့်—

သစေ ကောစိ ဒဿ ပတ္တော လဘိတ္ထာ သဗ္ဗေဝ အတ္တနာဝ ပရိဘုဉ်တုကာမော ဟောတိ၊ နသဗ္ဗေ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ။ ဧကံ ပတ္တံ အဓိဋ္ဌာယ ပုနဒိဝသေ တံ ပစ္စုဒ္ဓရိတ္ထာ အညော အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗော။ ဧတေနုပါယေန ဝဿသတမ္ပိ ပရိဟရိတုံ သက္ကာ—
ဟု ဂင်းအဋ္ဌကထာ၌ လာသည်။ မာတိကာအဋ္ဌကထာ၌ နည်းတူလာသည်။

အဓိပ္ပါယ်ကား–သပိတ်ဆယ်လုံးမှာ တလုံးကို အဓိဋ္ဌာန်တင်၍တရက်ရလျှင် အဓိဋ္ဌာန်ကိုစွန့်၍ တလုံးကိုဘင်ပြန်, တရက်ရလျှင်စွန့်ပြန်, တလုံးကိုတင်ပြန်၊ ဤသို့ပြုလျှင် ဆယ်ရက်ကိုမလွန်ခင် သပိတ်ဆယ်လုံးကိုပင် အဓိဋ္ဌာန်တင်သောကြောင့် အပ်သည်ဟူလို။

ထိုအဓိဋ္ဌာန်တင်သောသပိတ်၏ အဓိဋ္ဌာန်ကျခြင်းကိုလည်း–

ယော ပနဿ ပတ္တော မုခဝဋ္ဋိတော ဟေဋ္ဌာ ဒုဂ်ုလမတ္တော· ကာသတော ပဋ္ဌာယဲ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ကဂ်ုသိတ္ထနိကွမနုမတ္တေန ဆိဒ္ဒေန ဆိဒ္ဒေါ ဟောတိ၊ သော အဓိဋ္ဌာနုပဂေါ နာ ဟောတိ။ ပုန ဆိဒ္ဒေ ပါကတိကေ ကတေ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗော၊ သေသံ အဓိဋ္ဌာနဝိဇဟနံ တိစီဝရေ ဝုတ္တနယမေဝ–

ဟု လာသောမာတိကာအဋ္ဌကထာကို ထောက်၍ တိစီဝရိတ်သက်နိုး အဓိဋ္ဌာန်ကျသော အင်္ဂါရှစ်ပါးအတိုင်းမှတ်ရမည်။

အဓိဋ္ဌာန်တင်သောသပိတ်ပေါက်ခြင်းမှာ အနားလက်နှစ်သစ်မှစ၍ အမှတ်မရှိသောနေရာ၌ ဆတ်ထမင်းလုံးထွက်ရုံမျှ ပေါက်သော်လည်း အဓိဋ္ဌာန်ကျသည်။ ပြကတော့ဖော၍ အဓိဋ္ဌာန်တင်ရမည်ဟု မှတ်။

ပဌမပတ္တသိက္ခာပုဒ်အဖွင့် အဋ္ဌကထာ၌ကား–

ကိတ္တကေန ဆိဒ္ဒေန အဓိဋ္ဌာနံ ဘိဇ္ဇတိ? ယေန ကဂ်ုသိတ္ထံ နိက္ခမတိ ဧစဝ ပဝိသတိ စ။ ဣဒံ ဟိ သတ္တန္နံ ဓညာနံ လာမကဓညသိတ္ထံ။ တသ္မိံ အယစုဏ္ဏေန ဝါ အာဏိယာ ဝါ ပဋိပါကတိကေ ကတေ ဒဿာဟဿာန္တရေ ပုန အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗော–ဟု ဆိုတော်မူ၏။ ဤကား သပိတ် အဓိဋ္ဌာန်တင်ပုံ, အဓိဋ္ဌာန်စွန့်ပုံ အရတည်း။

ဝိကပ္ပနာပြုပုံကိုလည်း–

ဝိကပ္ပေန ပန ဒွေ ဝိကပ္ပနာ သမ္မုခါဝိကပ္ပနာ စ ပရမ္မုခါဝိကပ္ပနာ စ။ ကထံ သမ္မုခါဝိကပ္ပနာ ဟောတိ? ပတ္တာနံ ကေဓဟုဘာဝံ, သန္ဓိဟိတာသန္ဓိဟိတဘာဝဉ္စ ဉတွာ "ဣမံ ပတ္တံ ဒိ

ဝါ, ဣမေ ပတ္တေတိ ဝါ,တေံ ပတ္တန္တိ ဝါ,ဧတေ ပတ္တေတိ ဝါ ဝတ္ဘာ တုယ္ဟံ ဝိကပ္ပေမိ''တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ အယမေကာ သမ္ဘဒါ-ဝိကပ္ပနာ။ တ္တောဝတာ နိဒ္ဒေတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝါ ဝိဿဇ္ဇေတုံ ဝါ အဓိဋ္ဌာတုံ ဝါ န ဝဋ္ဋတိ။ ''မယှံ သန္တကံ ပရိဘုဉ္ဇ ဝါ ဝိဿဇ္ဇေဟိ ဝါ ယထာပစ္စယံ ဝါ ကရောဟိ''တိ ဧဝံ ပန ဝုတ္တေ ပစ္စုဒ္ဓါရော နာမ ဟောတိ၊ တတော ပဘုတိ ပရိဘောဂါဒယောပိ ဝဋ္ဋန္တိ—

ဟု လာသော ပဌမပတ္တာသိက္ခာပုဒ်အဖွင့် အဋ္ဌအထာကိုထောက်၍ နှစ်တောင်ထွာ ဟတ္ထပါသ် အတွင်း၌ သပိတ်တလုံးဖြစ်မူ ''ဣမံ ပတ္တံ တုယှံ ဝိကပ္ပေမိ''ဟုဆိုရမည်။ သပိတ်အများဖြစ်မူ ''ဣမေ ပတ္တေ တုယှံ ဝိကပ္ပေမိ''ဟု ဆိုရမည်။ နှစ်တောင်ထွာမှ အပ၌ဖြစ်မူ သပိတ်တလုံးမှာ ''တေံ ပတ္တံ တုယှံ ဝိကပ္ပေမိ''ဟု ဆိုရမည်။ သပိတ်အများဖြစ်မူ ''ဧတေ ပတ္တေ တုယှံ ဝိကပ္ပေမိ''ဟု ဆိုရမည်။

ထိုသို့ဝိကပ္ပနာပြုရုံမျှသာ ဖြစ်သော သပိတ်ကို သိမှီး၍ထားရုံမျှသာ အပ်သေးသည်။ ထိုသို့ပြု၍ထားလျှင် ဆယ်ရက်ကို လွန်သော်လည်း အာပတ်မသင့်ဟု ဆိုလိုသည်။ သုံးဆောင်ခြင်းငှါ,အဓိဋ္ဌာန်တင်ခြင်းငှါ, သူဘပါးကိုပေးခြင်းငှါ မအပ်ကုန်သေး။ ဝိကပ္ပနာပြုခံသောရဟန်းက ''မယှံ သန္တကံ ပရိဘုဉ္ဇ ဝါ ဝိဿဇ္ဇေဟိ ဝါ ယထာပစ္စယံ ဝါ ကရောဟိ''ဟုဆို၍ ပစ္စုဒ္ဓိရ်ပြုပေးမှ သုံးဆောင်ခြင်း,အဓိဋ္ဌာန်တင်ခြင်း' သူတပါးအားပေးခြင်းငှါ အပ်သည်။

အထူးမူတ်ရန်ကား သပိတ်ကိုအဓိဋ္ဌာန်တင်မူ တလုံးသာအပ်သည်။ အကြွင်းရှိလျှင် ဝိကပ္ပနာပြုရမည်။ အဓိဋ္ဌာန်မတင်လို၍ ဝိကပ္ပနာချည်းသာ ပြုလိုမူလည်း အဓိဋ္ဌာန်မတင်ပဲ သပိတ်ရှိသမျှအကုန်ပင် ဝိကပ္ပနာချည်းသာပြုရမည်။ ဝိကပ္ပနာပြုရာမှာ တလုံးကို ဝိကပ္ပနာပြု၍ ပစ္စုဒ္ဓိရ်ပြု၍ သုံးဆောင်မူ ကြွင်းသောသပိတ်တို့ကို ဝိကပ္ပနာပြု၍ ပစ္စုဒ္ဓိရ်ပြန်မပြုပဲ သိမှီး၍ထားပြီးမှ အသုံးကျသောအခါ သုံးဆောင်လို၍

ဖြစ်စေ၊ သူတပါးကို ပေးလို၍ဖြစ်စေ၊ အဓိဋ္ဌာန်တင်လိုၿဖစ်စေ ဇာပန်ရဟန်းတပါးထံ ဝိကပ္ပနာပြုပြန်၍ ပစ္စုဒ္ဓိရ်ပြုသဖြင့် သုံးဆောင်အပ်, ပေးအပ်, အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်သည်။ ရှေးအဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်သောသပိတ်ကို ပစ္စုဒ္ဓိရ် မပြုပဲ နောက်ရသောသပိတ်ကို ဝိကပ္ပနာ ပြုအပ်သည်။ ထို့ကြောင့် မာတိကာအဋ္ဌကထာဌ်–

အပ္ပစ္စုဒ္ဓရန္တေန ဝိကပ္ပေတဗ္ဗော–

ဟု ဆိုတော်မူသည်။ လီနတ္ထပကာသနီဋီကာဌ်လည်း–

အပ္ပစ္စုဒ္ဓရန္တေန ဝိကပ္ပေတဗ္ဗောတိ ပုရာဏပတ္တံ အပ္ပစ္စုဒ္ဓရန္တေန နဝေါ ပတ္တော ဝိကပ္ပေတဗ္ဗောတိ အတ္ထော၊ ဌပေတဗ္ဗောတိ အဓိပ္ပါယော–

ဟု ဖွင့်တော်မူသည်။

၁၇၂။ သပိတ်၏ ဇာတိ ပမာဏ

မေး။ ။အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်သော သပိတ်၏ ဇာတ်, ပမာဏ်ကို အသို့မှတ်ရပါအံ့နည်း။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ ပဌမပတ္တသိက္ခာပုဒ်၏ ပဒဘာဇနီယဝါဋ္ဌေတော်၌–

ပတ္တော နာမ ဒွေ ပတ္တာ အယောပတ္တော မတ္တိကာမယတ္တောတ်။ တယော ပတ္တာဿ ဝဏ္ဏာ ဥက္ကဋ္ဌော ပတ္တော မဇ္ဈိမော ပတ္တော သြမကော ပတ္တော။ ဥက္ကဋ္ဌော နာမ ပတ္တော အဆွာဋ္ဌကောဒနံ ဂဏှာတိ စတုဘာဃံ ခါဒနံ တဒုပိယံ ဗျဉ္ဇနံ။ မဇ္ဈိမော နာမ ပတ္တော နာဠိကောဒနံ ဂဏှာတို့ စတုဘာဂံ ခါဒနံ တဒုပိယံ ဗျဉ္ဇနံ။ သြမကော နာမ ပတ္တော ပတ္ထောဒနံ ဂဏှာတိ စတုဘာဂံ ခါဒနံ တဒုပိယံ ဗျဉ္ဇနံ။ တတော ဥက္ကဋ္ဌော အပတ္တော သြမကော အပတ္တောဧ–

ဟု ဟောတော်မူသည်။

ဂုင်းအဖွင့်အဋ္ဌကထာဋီကာလည်း-

တယော ပတ္တာသဲ ဝဏ္ဏာတိ တီဏိ ပတ္တာသ ပမာဏာနိ။ အစ္ဆာဋကောဒနံ ဂဏ္ဍာတိတိ မဂဓနာဠိယာ ဒ္ဝိန္နံ တဏ္ဍုလ-နာဠီနံ ဩဒနံ ဂဏ္ဍာတိ။ မဂဓနာဠိ နာမ အဆုတေရသပလာဟောတိတိ အန္ဓကဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ။ သီဟဋဒီပေ ပကတိနာဠိ မဟန္တာ၊ ဒမိဋနာဠိ ခုဒ္ဒကာ၊ မဂဓနာဠိ ပမာဏယုတ္တာ၊ တာယ မဂဓနာဠိယာ ဒီယဓုနာဠိ ကော သီဟဋနာဠိ ဟောတီတိ မဟာအဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ။ စတုဘာဂံ ခါဒနန္တိ ဩဒနဿ စတု-ဋ္ဌဘာဂပူမာဏံ ခါဒနံ၊ တံ ဟဋ္ဌဟာရိယဿ မုဂ္ဂသူပဿ ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။

တဒုပိယံ ဗျဉ္ဇနန္တိ တဿ ဩဒနဿ အနုရူပံ မစ္ဆမံသသာက-ဖလကဋ္ဌာဒိဗျဉ္ဇနံ။ နာဠိကောဒနန္တိ မဂဓနာဠိယာ ကောယ တဏ္ဍုလနာဠိယာ ဩဒနံ။ ပတ္ထောဒနန္တိ မဂဓနာဠိယာ ဥပ-ဓုနာဠိကောဒနံ-

ဟု ဖွင့်တော်မူသည်။

သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌-

"မဂဓနာဠိ နာမ ဆပသတာ နာဠိ"တိ ကေစိ။ "အဋ္ဌ-ပသတာ"တိ အပရေ။ တတ္ထ ပုရိမာနံ မတေန တိပသတာယ နာဠိယာ ဒ္ဝေ နာဠိယော ကော မဂဓနာဠိ ဟောတိ ပစ္ဆိမာနံ စတုပသတာယ နာဠိယာ ဒ္ဝေ နာဠိယော ကော မဂဓနာဠိ။ အာစရိယဓမ္မပါလတ္ထေရေန ပန "ပကတိယာ စတုမုဋ္ဌိကံကုဋုံ၊ စတုကုဋုံ နာဠိကံ၊ တာယ နာဠိယာ သောဋသ နာဠိယော ဒေါဏံ၊ တံ ပန၊ မဂဓနာဠိယာ ဒ္ဝါဒသ နာဠိယော ဟောန္တီ"တိ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ တေန နယေန "မဂဓနာဠိ နာမ ပဉ္စ ကုဋုံ၊ ဒါနိ ကေဉ္စိ မုဋ္ဌိ ကောယ မုဋ္ဌိယာ တတိယဉ္စ ဘာဂံ ဂဏှာတီ"တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

မဂဓနာဠိယာ ဥပဓုပမာဏော ဣဓ ပတ္ထောတိ အာဟ "ပတ္ထောဒနန္တိ မဂဓနာဠိယာ ဥပဓုနာဠိကောဒန"န္တိ။ ဣမိနာ စ "ပတ္ထဒ္ဝယံ မဂဓနာဠိ"တိ ဒဿိတံ ဟောတိ။ ပတ္ထော စ "စတုပလော ကုဍုဝေါ၊ စတုကုဍုဝေါ ပတ္ထော"တိ ဣမိနာ လောကိယဝေါဟာရေန ဝေဒိတဗ္ဗော—
ဟု ဖွင့်တော်မူသည်။
ဝိမတိဝေနာဒနီဋီကာ၌လည်း—

အဓုတေရသပလာတိ မာဂဓိကာယ မာနတုလာယ အဓုတေရသပလပရိမိတံ ဥဒကံ ဂဏှန္တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ တထာ ပရိမိတံ ယဝမာသာဒိံ ဂဏှန္တိံ သန္ဓာယာတိ ကေစိ။ အာစရိယဓမ္မပါလတ္ထေရေန ပန "ပကတိစတုမုဋ္ဌိကံ ကုဍုဝံ၊ စတုကုဍုဝံ နာဠိ၊ တာယ နာဠိယာ သောဠသ နာဠိယော ဒေါဏံ၊ တံ ပန မဂဓနာဠိယာ ဒွါဒသ နာဠိယော ဟောန္တိတိ ဝဒန္တိ"တိ ဝုတ္တံ။ ဒမိဠနာဠိတိ ပုရာဏနာဠိံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ သာ စ စတုမုဋ္ဌိကေဟိ ကုဍုဝေဟိ အဒ္ဓ ကုဍုဝေါ၊ တာယ နာဠိယာ ဒွေ နာဠိယော မဂဓနာဠိံ ဂဏှာတိ။ ပုရာဏာ ပန "သီဟဠနာဠိတိသော နာဠိယော ဂဏှာတိ" တိ ဝဒန္တိ၊ ဇတသံ မတေန မဂဓနာဠိ ဣဒါနိ ပဝတ္တမာနာယ စတုကုဍုဝါယ ဒမိဠနာဠိယာ စတုနာဠိကာ ဟောတိ၊ တတော မဂဓနာဠိတော ဥပဓုဠု ပုရာဏ-ဒမိဠနာဠိသဒ်ါတံ ဇတ္ထံ နာမ ဟောတိ၊ ဇတေန စ "သြမကော နာမ ပဒတ္ထော ပတ္ထောဒနံ ဂဏှာတိ"တိ ပါဠိဝစနဠု သမေတိ။

နဟိ သက္ကာ အဒ္ဓကုဍုဝတော ဥနောဒနဂါဟိနာ ပတ္တေန အထူပိကတံ ပတ္တပါတံ ပရိယေသိတ္ဝာ ယာပေတုံ" တေနေဝ ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍဝဏ္ဏနာယံ "ပတ္ထော နာမ နာဠိမတ္တံ ဟောတီ ကေသဝ ပုရိသဿ အလံ ယာပနာယ။ ဝုတ္တမ္ပိ ဟေတံ 'ပတ္ထော-ဒနော နာလမယံ ဒုဝိန္နံ'ဒ်ိ" ဝုတ္တံ၊ "ကေကသ္ဝဲ ဒ္ဝိန္နံ တုဏ္ဍံ

ပဟ္ဘာတိ''တိ စ အာဂတံ၊ တသ္မာ ဣတ္ထန္နယာနုသာရေ-
နေဝ ဂဟေတပ္ပံ-
ဟု ဆိုတော်မူ၏။

ပါတိမောက္ခပဒတ္ထအနုဝဏ္ဏနာဌ္ဌလည်း-

သော စ ခေါ ဇာတိတော ဒုဝိဓော ဟောတိ အယော-
ပတ္တော စ မတ္တိကာပတ္တော စာတိ။ ပမ္မာဏတော ပန နဝဝိဓော
ဟောတိ ဥက္ကဋ္ဌော ဥက္ကဋ္ဌောမကော်ာ ဥက္ကဋ္ဌုက္ကဋ္ဌော, မဇ္ဈိမော
မဇ္ဈိမောမကော မဇ္ဈိမုက္ကဋ္ဌော, ဩမကော ဩမကာမကော
ဩမကုက္ကဋ္ဌော စာတိ။ ယသ္မိ ပတ္တေ မုခဝဋ္ဋိယာ ဟေဋ္ဌိမ-
ဇိသမံ သုကောဋ္ဌိတပရိသုဒ္ဓေဟိ အနုပဟတေဟိ မဂဓနာဠိယာ
ဒ္ဝိနာဠိဟိ ပုရာဏသာလိတဏ္ဍုလေဟိ အဝဿာဝိတံ ကတ္ဝာ
ပစတိ အနုတ္တဏ္ဍုလ အကလန္ဒ အပဏ္ဍုတ သုဝသဒ ကုန္ဒမကုဋ-
ရာသိသဒိသံ ဩဒနဥ္စ, တသ္မာ စတုတ္ထဘာဂပ္ပမာဏံ နာတိဃနံ
နာတိတနုကံ့ ဟတ္ထဟာရိယံ သမ္ဗသမ္ဘာရသမ်ဒ်ံ မဂ္ဂသ္သုပဥ္စ, တထာ
ယာဝစရိမာလောပပ္ပဟောနကံ့ ဩဒနဿ စတုတ္ထဘာဂပ္ပမာဏံ
မစ္ဆမံသာဒိဗျဉ္ဇနဥ္စ ဂဏှာတိ၊ အယံ ဥက္ကဋ္ဌော နာမ။ တသ္မာ
ဥပဓုပ္ပမာဏော ပတ္တော မဇ္ဈိမော နာမ။ တသ္မာ ဥပဓုပ္ပမာဏော
ဩမကော နာမ။ တေသံ တီဏ္ဍံ ဥိနာဓိကပ္ပမာဏံ ယထာရဟံ
သေသပတ္တာနံ ပမာဏန္တိ ဝေဒိတပ္ပံ-
ဟု လာသည်။

ဤသို့လာသော ပါဠိ, အဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့ဖြင့် တိကျပုဂ္ဂိုလ်တို့သိရာ
၏။ မန္ဒပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ မဟာအောင်မြေဘုံစံ အုတ်ကျောင်း ဆရာတော်
ရေးသော ခုဒ္ဒသိက္ခာနိဿယဋ္ဌ-

ဆွမ်းချက်ပြီးနှစ်ပြီသား၊ ပဲဟင်းတခွက်သား၊ အမဲဟင်း
တခွက်သား၊ ငါးဟင်းတခွက်သား၊ ဤသို့အားဖြင့် ပေါင်း
သော် သုံးပြည်တခွက် ပမာဏဝင်သော သပိတ်သည် ဥက္ကဋ္ဌ
သပိတ်မည်၏။

ဤသို့အားဖြင့် ထိုသပိတ်၏ထက်ဝက် သုံးခွက်နှင့်တစလယ်ခန့် ဆွမ်းနှင့်ဟင်းဝင်သည်ကား မဇ္ဈိမသပိတ်မည်၏။

ဤသို့အားဖြင့် ထိုသပိတ်၏ထက်ဝက် သုံးစလယ်နှင့်တလမယ်ခန့် ဆွမ်းနှင့်ဟင်း ဝင်သည်ကား သြမကသပိတ်မည်၏—ဟု ဆိုတော်မူသည်။

ထိုစကား၌ ဥက္ကဋ္ဌသပိတ်, မဇ္ဈိမသပိတ်, သြမကသပိတ် သုံးလုံး၏ ပမာဏကိုပြသဖြင့် ဥက္ကဋ္ဌ၊ ဥက္ကဋ္ဌောမက၊ ဥက္ကဋ္ဌုက္ကဋ္ဌ, မဇ္ဈိမ၊ မဇ္ဈိမောမက၊ မဇ္ဈိမုက္ကဋ္ဌ, သြမက၊ သြမကောမက၊ သြမကုက္ကဋ္ဌ၊ ဤသို့အားဖြင့် သပိတ်ကိုးလုံးပမာဏကို သိအပ်သည်။

ထိုတွင် သုံးပြည်တခွက်သားခန့် ဆွမ်းနှင့်ဟင်းဝင်သည်ကား ဥက္ကဋ္ဌသပိတ်မည်၏။ သုံးပြည်တခွက်အောက် အယုတ် သုံးခွက်တစလယ်မပြည့်မီအတွင်း ထက်ဝက်ဝင်သည်ကား ဥက္ကဋ္ဌောမကသပိတ်မည်၏။ သုံးခွက်တစလယ်မပြည့်မီ သုံးပြည်တခွက်အောက် အယုတ်အတွင်း ထက်ဝက်ဝင်သည်ကား မဇ္ဈိမုက္ကဋ္ဌ သပိတ်မည်၏။

သုံးစလယ်တလမယ်သားခန့် ဆွမ်းနှင့်ဟင်းဝင်သည်ကား သြမကသပိတ်မည်၏။ သုံးစလယ် တလမယ်အောက် ယုတ်၍ ဝင်သည်ကား သြမကောမက သပိတ် မည်၏။ သုံးစလယ် တလမယ်မပြည့်မီ သုံးခွက်တစလယ်အောက် အယုတ်အတွင်း ထက်ဝက်ဝင်သည်ကား သြမကုက္ကဋ္ဌ သပိတ်မည်၏ဟု မှတ်ရမည်။

ထိုကိုးလုံးသောသပိတ်တို့တွင် သုံးပြည်တခွက် ဝင်သည်ကစ၍ သုံးစလယ် တလမယ်တိုင်အောင် ဝင်သော ဥက္ကဋ္ဌ၊ ဥက္ကဋ္ဌောမက၊ မဇ္ဈိ-

မုက္ကဋ္ဌ၊ မဇ္ဈိမ၊ မဇ္ဈိမောမကာ၊ ဩမကုက္ကဋ္ဌ၊ ဩမကအားဖြင့် သပိတ်ခုနစ်လုံးသာ ပမာဏနှင့်ယှဉ်သော အဓိဋ္ဌာန် ဝိကပ္ပနာလောက်သော သပိတ်မည်သည်။

သုံးပြည်တခုက်ထက် လွန်၍ဝင်သော ဥက္ကဋ္ဌုက္ကဋ္ဌသပိတ်၊ သုံးစလယ်တလမယ်အောက် ယုတ်၍ဝင်သော ဩမကောမကသပိတ်၊ ဤသပိတ်နှစ်လုံးသည်ကား ပမာဏနှင့် မယှဉ်မူ၍ လွန်ခြင်း, ယုတ်ခြင်း ရှိသောကြောင့် သပိတ်မမည်ကုန်။အဓိဋ္ဌာနဲဝိကပ္ပနာမပြုအပ် မပြုကောင်းသော အာပတ္တိဖြစ်၍ အိုးခွက်အဖြစ်သာ သုံးဆောင်အပ်သည်ဟုမှတ်လေ။

ထို့ကြောင့် ပဌမပတ္တသိက္ခာပုဒ်အဖွင့် အဋ္ဌကထာ၌-

> တေသု ဒ္ဝေ အာပတ္တာ ဥက္ကဋ္ဌုက္ကဋ္ဌော စ ဩမကောမကော စ။ တသ္မာ ဧတေ ဘာဇနပရိဘောဂေန ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာ၊ နအဓိဋ္ဌာနုပဂါ နဝိကပ္ပနုပဂါ။ ဣတရေ ပန သတ္တ အဓိဋ္ဌဟိတ္ဝာ ဝါ ဝိကပ္ပေတ္ဝာ ဝါ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာ-

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

ဤသို့လျှင် အမျိုးအားဖြင့် သံသပိတ်, မြေသပိတ်ဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိသည်။ ပမာဏအားဖြင့် ဥက္ကဋ္ဌ,ဥက္ကဋ္ဌောမက,ဥက္ကဋ္ဌုက္ကဋ္ဌ၊ မဇ္ဈိမ, မဇ္ဈိမောမက,မဇ္ဈိမုက္ကဋ္ဌ၊ ဩမက,ဩမကောမက,ဩမကုက္ကဋ္ဌဟူ၍ ကိုးလုံးရှိသည်ဟု မှတ်ရမည်။

၁၂၃။ သပိတ်ဖုတ်ရမည့် အကြိမ်များ

မေး။ ။ထိုကိုးလုံးသောသပိတ်တို့တွင် ပမာဏနှင့်ယှဉ်သော သပိတ်ခုနစ်လုံး၏ အဓိဋ္ဌာန်ဝိကပ္ပနာလောက်သော သပိတ်ဖုတ်ခြင်းအကြိမ်ကို အသို့မှတ်ရမည်နည်း။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ-

> အယောပတ္တော ပဉ္စဟိ ပါဏေဟိ, မုတ္တိကာပတ္တော ဒ္ဝီဟိ ပါဏေဟိ ပက္ကော အဓိဋ္ဌာနုပဂေါ၊ ဥဘောပိ ယုံ မူလံ ဒါတဗ္ဗံ

တသို့ ဒိန္နေယေဝ။ သစေ ဧကောပိ ပါကော ဥိနော ဟောတိ, ကာကဏိကမတ္တမို့ ဝါ မူလံ အဒိန္နံ၊ နာ အဓိဋ္ဌာနုပဂေါ။ ပါကဿ ဟိ ဥိနတ္တာ ပတ္တသင်္ခံ နာ ဂစ္ဆတိ၊ မူလဿ သကာလဿ ဝါ ကေဒေသဿ ဝါ အဒိန္နတ္တာ သကဘာဝံ နာ ဥပေတိ၊ အညဿေဝ သန္တကော ဟောတိ။ တသ္မာ ပါဧော စ မူလေ စ နိဋ္ဌိတေယေဝ အဓိဋ္ဌာနုပဂေါ ဟောတိ။ ယော အဓိဋ္ဌာနုပဂေါ၊ သ့ေဝ ဝိကပ္ပနုပဂေါ။ သော ဟတ္ထံ အာဂတောပိ အနာဂတောပိ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗော, ဝိကပ္ပေတဗ္ဗော ဝါ။ ယဒိ ဟိ ပတ္တကာရကော မူလံ လဘိတ္ဝာ သယံ ဝါ ဒါတုကာမော ဟုတ္ဝာ "အဟံ ဘန္တေ တုမ္ဟာကံ ပတ္တံ ကတ္ဝာ အသုကဒိဝသေ နာမ ပစိတ္ဝာ ဒ္ဒပေဿာမီ"တိ ဝဒတိ၊ ဘိက္ခု စ တေန ပရိစ္ဆိန္နဒိဝသတော ဒသာဟံ အတိက္ကာမေတိ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ—ဟု ပဌမပတ္တသိက္ခာပုဒ်အဖွင့် အဋ္ဌကထာ၌လာသည်။

ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၌—

ကတ္ဝာတိ ပါကပရိယေဝသာနံ ကတ္ဝာ။ ပစိတ္ဝာ ဒ္ဒပေသာမီတိ ကာဋဝဏ္ဏပါကံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ—ဟု ဖွင့်တော်မူသည်။

သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌လည်း—

ပဋ္ဌဟိ ဒ္ဝိဟိတိ ဣဒံ "ဧတ္တောဝတာ ကာဋဝဏ္ဏတာ သမ္ပဒေတိ" တိ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ "ယဒိ ပန ဧကောနပံ ပါကေန ကာဋဝဏ္ဏော ဟောတိ၊ အဓိဋ္ဌာနုပဂေါယေဝါ"တိ ဝဒန္တိ—ဟု ဆိုတော်မူသည်။

မာတိကာအဋ္ဌကထာ၌လည်း—

တသ္မာ ဧဝံ ပမာဏယုတ္တံ သမဏသာရုပ္ပေန ပက္ကံ အယော-
ပတ္တံ ဝါ မတ္တိကာပတ္တံ ဝါ လဘိတ္ဝာ ပုရာဏပတ္တံ ပစ္စုဒ္ဓရိတ္ဝာ
အန္ဓောဒသာဟေ ဆဒ္ဓိဋ္ဌာတဗ္ဗော—
ဟု လာသည်။

လိနတ္ထပကာသနိဋ္ဌိကာဌ်လည်း—

သမဏသာရုပ္ပေန ပက္ကန္တိ ဇတ္ထ အယောပတ္တော ပဉ္စဟိ
ပါဠေဟိ ပက္ကော သမဏသာရုပ္ပေန ပက္ကော ဟောတိ၊ မတ္တိ-
ကာပတ္တော ဒ္ဝီဟိ ပါဠေဟိ။ သစေ ဇေကော ပါကော ဥနော
ဟောတိ၊ န အဓိဋ္ဌာနုပဂေါ—
ဟု ဖွင့်တော်မူသည်။

ပါတိမောက္ခပဒတ္ထအနုဝဏ္ဏနာဌ်လည်း—

တတ္ထ အယောပတ္တော အတိကက္ခဋ္ဌော တမ္မာရုပါဠေန
သဒ္ဓိံ ပဉ္စဝါရပါဠေဟိ ပက္ကောယေဝ သမဏသာရုပ္ပနီလဝ-
ဏ္ဏော ပတ္တော အဓိဋ္ဌာနုပဂေါ ဟောတိ၊ မတ္တိကာပတ္တော ပန
မုဒုကတ္တာ ကုမ္ဘကာရပါဠေန သဒ္ဓိံ ဒ္ဝိဝါရပါဠေဟိ။ သစေ
ပန တတော ဇေကောပိ ပါကော ဥနော ဟောတိ၊ န အဓိဋ္ဌာ-
နုပဂေါ—
ဟု ဆိုတော်မူသည်။

ခုဒ္ဒသိက္ခာဋ္ဌိကာဌ်လည်း—

အယောပတ္တော ပဉ္စဟိ ပါဠေဟိ, မတ္တိကာပတ္တော ဒ္ဝီဟိ
ပါဠေဟိ ပက္ကတ္တာ ဘပ္ပေါ—
ဟု ဆိုသည်။

ခုဒ္ဒသိက္ခာဋ္ဌိကာသစ်ဌ်လည်း—

အယောပတ္တော ပဉ္စဟိ ပါဠေဟိ, မတ္တိကာပတ္တော ဒ္ဝီဟိ
ပါဠေဟိ ပက္ကော အဓိဋ္ဌာနုပဂေါ စ ဝိဓာပနုပဂေါ စ—
ဟု ဆိုသည်။

မူလသိက္ခာဒုက္ကဋ်သစ်၌လည်း နည်းတူလာသည်။ ဝဇိရဗုဒ္ဓိဋီကာ၌ကား-

"ပါဏာသေ ဟိ ဥိနတ္တာ ပတ္တသင်္ခံ နဂ္ဃတီ"တိ ဝစနတော အဓိဋ္ဌိတပတ္တောပိ ခရုပါကေနံ သေတတ္တာ အဓိဋ္ဌာနံ ဝိဇဟတီတိ စေ? န, အဓိဋ္ဌာနဝိဇဟနေသု နဝသု အနာဂဘာတ္တာ၊ တသ္မာ ပဌမပါကာနံ ဧဝ ဥိနတ္တာ ပတ္တသင်္ခံ နဂ္ဃတိ-ဟု ဆိုသည်။

ဟိ၊ အထူးကိုပြဆိုအံ့။ ပါကသေ၊ ငါးကြိမ်ဖုတ်ခြင်း, နှစ်ကြိမ်ဖုတ်ခြင်း၏။ ဥိနတ္တာ၊ ယုတ်သည်အဖြစ်ကြောင့်။ ပတ္တသင်္ခံ၊ သပိတ်အရေအတွက်သို့။ နဂ္ဃတိ၊ မရောက်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝစနတော၊ ဆိုတော်မူသောကြောင့်။ အဓိဋ္ဌိတပတ္တောပိ၊ အဓိဋ္ဌာန်တင်သောသပိတ်သည်လည်း။ ခရုပါဏေန၊ မီးဖုတ်ကြမ်းသဖြင့်။ ဝါ၊ လွန်သဖြင့်။ သေတတ္တာ၊ ဖြူသောကြောင့်။ အဓိဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဝိဇဟတိ၊ စွန့်၏။ ဣတိ စေ၊ ဤသို့ဆိုခဲ့အံ့။ န ဝိဇဟိ၊ မစွန့်။ အဓိဋ္ဌာနဝိဇဟနေသု၊ အဓိဋ္ဌာန်ကို စွန့်ကုန်သော။ နဝသု၊ ကိုးပါးသောအကြောင်းတို့၌။ အနာဂတတ္တာ၊ မလာသည်အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ပဌမပါကာနံ ဧဝ၊ အဓိဋ္ဌာန်မတင်မီ ဦးစွာဖုတ်ခြင်းတို့၏သာလျှင်။ ဥိနတ္တာ၊ ယုတ်သည်အဖြစ်ကြောင့်။ ဇတ္တသင်္ခံ၊ သပိတ်ဟူသော အရေအတွက်သို့။ န ဂဿတိ၊ မရောက်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတပ္ပံ၊ သိအပ်၏။

ဝဇိရဗုဒ္ဓိဋီကာ၌ ပဌမကထိနသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၌လည်း-

ကာတဗ္ဗောဝ ပတ္တော ဝိယ အဓိဋ္ဌိတော။ ယထာ ပုန သေတဘာဝံ တမ္မဘာဝံ ဝါ ပတ္တော အဓိဋ္ဌာနံ နဝိဇဟတိ၊ န စ ပန တာဒိသော အဓိဋ္ဌာနံ ဥပဂစ္ဆတိ၊ ဧဝမေဟံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ-ဟု လာသည်။

အဓိပ္ပါယ်ကား-ဖြူသော သပိတ်သည် အဓိဋ္ဌာန် မရောက်သကဲ့သို့ ဖြူသောသက်နှံးသည် မရောက်၊ အဓိဋ္ဌာန်တင်ပြီးမူ ဖြူသောသပိတ်သည်

အဓိဋ္ဌာန်ကို မစွန့်သကဲ့သို့ ဖြူသောသင်္ကန်းသည် အဓိဋ္ဌာန်ကို မစွန့်ဟု ပြဇေတာ်မူသည်။

ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာ၌လည်း—

တတ္ထ အယောပတ္တော ပဉ္ဆဟိ ပါဏေဟိ ပက္ကောတိ တမ္မာရပက္ကံယေဝ အနဓိဋ္ဌဟိတ္တာ သမဏသာရုပ္ပနီလဝဏ္ဏကရဏတ္ထာယ ပုနပ္ပုနံ နာနာသမ္ဘာရေဟိ ပစိတဗ္ဗော၊ အယောပတ္တာသ အတိကက္ခဋတ္တာ ကမ္မာရပါကေန သဒ္ဓိံ ပဉ္စဝါရပက္ကောယေဝ သမဏသာရုပ္ပနီလဝဏ္ဏော ဟောတိ။ မတ္တိကာပတ္တော ဒ္ဝိဟိ ပါကေဟိ ပက္ကောတိ ဝုတ္တောပိ ဧသေဝ နယော။ တာသ ပန မုဒုကတ္တာ ကုမ္ဘကာရကပါကေန သဒ္ဓိံ ဒ္ဝိဝါရပက္ကောပိ သမဏသာရုပ္ပနီလဝဏ္ဏော ဟောတိ။ ဧဝံ ကတောဒယော ဟိ ပတ္တော အဓိဋ္ဌာနုပဂေါ, ဝိကပ္ပနုပဂေါ စ ဟောတိ၊ နာကတော။

ပစိတ္ဗာ ဌပေဿာမိတိ ကာဋဝဏ္ဏပါကံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ—

ဟုဆိုတော်မူ၏။

ဤသို့လာသော အဋ္ဌကထာ,ဋီကာတို့၏ လိုရင်းစကားကျ ပိဏ္ဍတ္ထအဓိပ္ပါယ်ကို ပြဆိုအံ့။

အဋ္ဌကထာ၌ "အယောပတ္တော ပဉ္ဆဟိ ပါကေဟိ" ကစ၍ "သွေဝဝိကပ္ပနုပဂေါ" တိုင်အောင်ပါဠိဖြင့် သံသယိဘာမှာ ငါးကြိမ်စေ့အောင် ပုတ်မှု, မြေသပိဘာမှာ နှစ်ကြိမ်စေ့အောင်ဖုတ်မှုအဓိဋ္ဌာန်ဝိကပ္ပနာပြုအပ်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။

"သော ဟတ္ထံ အာဂစ္ဆတောပိ အနာဂစ္ဆတောပိ" ကစ၍ "နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ" တိုင်အောင်ပါဠိဖြင့် သံသပိတ်လုပ်ခြင်းသာသည်, မြေသပိတ်လုပ်သောသူတို့က ရဟန်းတို့နှင့်လျော်သော ညိုသောမည်းနက်သော အဆင်းရှိအောင် သံသပိတ်ကို ငါးကြိမ်, မြေသပိတ်ကိုနှစ်ကြိမ် စသောနှောင်းဖြင့် အဖန်တလဲလဲဖုတ်၍ထားသည်ကို ရည်၍ ပြတော်မူသည်။ ထို့ကြောင့် ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၌သည်—

ကတ္တာတိ့ပါကပရိယောသာနံ ကတ္တာ။ပစိတ္တာ ဌပေဿာမီတိ
ကာဋ္ဌဝဏ္ဏပါကံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ–
ဟူသောစကားကို ဆိုခဲ့တော်မူသည်။

မာတိကာအဋ္ဌကထာ၌ ''သမဏသာရုပ္ပေန ပက္ကံ'' ဟု သာမညအား ဖြင့် ဆိုသော်သည်း လိနတ္ထပဏာသနိဋ္ဌကာရှင်သည် ''သမဏသာရုပ္ပေန ပက္ကန္တိ ဇတ္ထု အဒယာပတ္တော ပဉ္စဟိ ပါကေဟိ'' စသည်ဖြင့် ဖွင့်ဆိုတော် မူသောကြောင့် သံသပိတ်ကိုငါးကြိမ်, မြေသပိတ်ကို နှစ်ကြိမ်စေ့ အောင် ဖုတ်ခြင်းသည်ပင် ''သမဏသာရုပ္ပပက္က'' မည်သည်ဟုမှတ်။

ဝဇိရဗုဒ္ဓိဋီကာ၌ ''ပဌမပါကာနံ ဧဝ ဥိနတ္တာ ပတ္တသဒ္ဒံ နာဟ'' ဟူသောပါဌ်ဖြင့်လည်း သံသပိတ် ငါးကြိမ်, မြေသပိတ်နှစ်ကြိမ်မစေ့မူ သပိတ်အရေအတွက်မရောက်ဟု ပြတော်မူသည်။

ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာ, ပါတိမောက္ခပဒတ္ထအနုဝဏ္ဏနာ ကျမ်းတို့၌ လည်း သပိတ်ကုန်သည်ဖုတ်ခြင်းနှင့်တကွ သံသပိတ်ငါးကြိမ်, မြေသပိတ် နှစ်ကြိမ်စေ့အောင်ဖုတ်မှ ညိုသောအဆင်းရှိသော ရဟန်းအား လျော်ကန် ပတ်သောသပိတ်သည် အဓိဋ္ဌာန်, ဝိကပ္ပနာလောက်သည်။ ထိုသို့ အကြိမ် မစေ့မူ မလောက်ဟု ပြတော်မူသည်။

ခုဒ္ဒသိက္ခာဋီကာဟောင်း, ဋီကာသစ်, မူလသိက္ခာ ဋီကာသစ်တို့၌လည်း သံသပိတ် ငါးကြိမ်, မြေသပိတ် နှစ်ကြိမ်ဖုတ်မှ ဧာပ်သည်ဟု ပြတော်မူ သည်။

ဝဇိရဗုဒ္ဓိဋီကာ၌လည်း ''ပါဂဿ ဟိ ဥိနတ္တာ'' ကစ၍ အနာဂ-တတ္တာ'' ဟူသောပါဌ်ဖြင့် သံသပိတ်ကို ငါးကြိမ်, မြေသပိတ်ကို နှစ်ကြိမ် ဖုတ်၍ အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်သော သပိတ်သည် အဖုတ်ကြမ်း၍ အဖုတ်လွန်၍ ဖြူသောအဆင်းရှိသော်လည်း အဓိဋ္ဌာန်, ဝိဏပ္ပနာမပျက်ဟု ပြတော်မူ သည်။

ထိုဝဇိရဗုဒ္ဓိဋီကာ၌ပင် ''န စ ပန တာဒိသော အဓိဋ္ဌာနံ ဥပဂစ္ဆတိ'' ဟူသောပါဌ်ဖြင့် သံသပိတ်ငါးကြိမ်ဖုတ်ခြင်း, မြေသပိတ် နှစ်ကြိမ်ဖုတ်

ခြင်း မစေ့၍ ဖြူသော အဆင်းရှိသော သပိတ်သည် အဓိဋ္ဌာန်,ဝိကပ္ပနာ မလောက်ဟု ပြတော်မူသည်။

သာရတ္ထဒီပနီဋီကာဌ်လည်း "ပဥ္စဟိ ဒုဗ်ဟိတိ ဣဒံ" ကစ၍ "အဓိဋ္ဌာ-နုပဂေါယေဝါတိ ဝဒန္တိ" ဟူသောပါဌ်ဖြင့် သံသပိတ် ငါးကြိမ်, မြေသပိတ် နှစ်ကြိမ်မစေ့သော်လည်း ညီသောအဆင်းရှိမူ အဓိဋ္ဌာန်,ဝိကပ္ပနာလောက်သည်ဟု ဆရာတို့ဆိုကြသည်ကို ပြတော်မူသည်။ ဋီကာဆရာ၏ အယူဝါဒမဟုတ်ကုန်။ ထို့ကြောင့် လီနတ္ထပကာသနီဋီကာ, ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ, ခုဒ္ဒသိက္ခာဋီကာဟောင်း, ဋီကာသစ်, မူလသိက္ခာဋီကာသစ်, ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာ,ပါတိမောက္ခပဒတ္ထအနုဝဏ္ဏနာ,ဝဇိရဗုဒ္ဓိဋီကာတို့၌ အဋ္ဌကထာလာသည့်အတိုင်း သံသပိတ် ငါးကြိမ်, မြေသပိတ် နှစ်ကြိမ် စေ့မူ အဓိဋ္ဌာန်,ဝိကပ္ပနာလောက်သည်ဟု ဖုတ်ခြင်းအကြိမ်ကို ပမာဏပြု၍ ပြဆိုတော်မူသည်။

သာရတ္ထဒီပနီဋီကာဌ်ကား မိမိစကားကို မပြု၊ တပါးသောဆရာတို့ဆိုသောစကားကိုပြရာ ဖုတ်ခြင်းအရေအတွက်ကို ပမာဏမပြုပဲ အဆင်းညီသည်သာ ပမာဏဟု လာသည်။ ထိုကပါးသောဆရာတို့၏ စကားကို ဋီကာဆရာနှစ်သက်တော်မူလျှင် "တံ ယုတ္တံ" စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်သည်။ ထိုသို့မဆိုခြင်းသည် အဋ္ဌကထာလာတိုင်းသာ ဖုတ်ခြင်းအကြိမ်ကို ပမာဏဟု ပြတော်မူသည်။

ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ,ဋီကာတို့၌ သံသပိတ်ကို သပိတ်သည်ဖုတ်သောအကြိမ်ဖြင့် ငါးကြိမ် ပြည့်သည်ဖြစ်စေ၊ သပိတ်သည် ဖုတ်သော အကြိမ်နှင့် ရဟန်းဖုတ်သောအကြိမ် ငါးကြိမ်ပြည့်သည်ဖြစ်စေ အဓိဋ္ဌာန်, ဝိကပ္ပနာလောက်သည်။ ငါးကြိမ်မပြည့်မူ အဓိဋ္ဌာန်,ဝိကပ္ပနာမလောက်ကုန်။ မြေသပိတ်ကိုလည်း နည်းတူ နှစ်ကြိမ်ပြည့်မှ အဓိဋ္ဌာန်,ဝိကပ္ပနာလောက်သည်။ မပြည့်မူ မလောက်ဟု ကျမ်းဂန်လာသည်ကို မှတ်ရမည်။

သပိတ်သည်တို့ကဲ့ သံသပိတ်ကို ငါးကြိမ်, မြေသပိတ်ကို နှစ်ကြိမ်ပြည့်အောင် မဖုတ်မလုပ်သော သပိတ်ကိုရ၍ မိမိလည်း ထပ်၍ မဖုတ်လိုမူ

ဘာဇနပရိဘောဂဖြင့်လည်း သုံးဆောင်အပ်သည်။ထိုစကားဌာန အဓိဋ္ဌာန်, ဝိကပ္ပနာလောက်ခအာဝင် မဖုတ်ပဲ ဘာဇနပရိဘောဂဖြင့်သာ သုံးဆောင်ရာ၌ တိစီဝရိတ်သက်နိုးကို ပရိက္ခါရစောဋ္ဌဖြင့်သာ သုံးဆောင်ရာ၌ကဲ့သို့ သိက္ခာပုဒ်အကျိုးရှိကြောင်းကို သိလေ။

ဒသာဟာတိက္ကန္တဖြစ်သော သပိတ်သက်နိုးတို့ကို စွန့်ပုံအရပ်မှာ ခုဒ္ဒသိက္ခာ၌ လာသည့်အတိုင်း သိမှတ်လွယ်သောကြောင့် မပြဆိုလိုက်ပြီ။

၁၂၄။ သပိတ်ကို သိုမှီးသိမ်းဆည်းထားပုံ

မေး။ ။ထိုအဓိဋ္ဌာန်, ဝိကပ္ပနာပြုသော သပိတ်ကို သုံးဆောင်၍ သိုမှီးသောအခါ အသိုမှတ်ရပါအုံနည်း။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ စုဋ္ဌဝါပါဠိတော် ခုဒ္ဒကဝတ္ထုက္ခန္ဓကဋ္ဌကောင်း၊ စုဋ္ဌဝါအဋ္ဌကထာ ခုဒ္ဒကဝတ္ထုက္ခန္ဓက အဖွင့်ဋ္ဌကထာကောင်း သပိတ်ကို စားပြီး၍ ရေဆေးလျှင် ရေစင်အောင်ပြု၍ တခဏမျှ နေပူလှန်း၍ သိမ်းထားရမည်။ ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်ဋ္ဌ သပိတ်ကို မထား အပ်။ သပိတ်စင်ဋ္ဌ သပိတ်ကိုထားရမည်။ ဆင်စွယ်, ကြိမ်နွယ်စသည်ဖြင့် ပြုဖသော သပိတ်ခြေဋ္ဌလည်း ထားအပ်သည်။ အဝတ် အခင်းဋ္ဌလည်း ထားအပ်သည်။ ဖျာသင်ဖြူး, ဂပ်ကြမ်းအခင်းဋ္ဌ ထားအပ်သည်။ အပြေအပြစ်ပြုသောမြေဋ္ဌလည်းထားအပ်သည်။ သဲပြင်ဋ္ဌလည်းထားအပ်သည်။ အကြင်နေရာဋ္ဌ သပိတ်ကိုထား၍ မကဲ့ မရှ မပွန်းမပျက်ကုန်၊ ထိုနေရာဋ္ဌ ထားအပ်သည်။ မြမှုန်မြှုပ်ရှိသောမြေ, ကြမ်းသောမြေဋ္ဌ မထားအပ်။ မြဲခိုင်သောသပိတ်ခြေဋ္ဌ သပိတ်နှစ်လုံးဆင့်၍ ထားအပ်သည်။ ဆွမ်းခံသွားသောအခါ အချိန်စော၍ သပိတ်ကို ပေါင်ပေါ်ဋ္ဌတင်ကိုင်၍ မထိုင်မနေအပ် စသည်ဖြင့် လာသောသိုမှီးခြင်းကို သိလေ။

တသို့ ပန အသတိ ကဋ္ဌသာရကေ ဝါ တဋ္ဋိကာယ ဝါ
မတ္တိကာပရိဘဏ္ဍကတာယ ဘူမိယာ ဝါ ယတ္ထ နု ဒုဿတိ

တထာရူပါယ ဝါလိင်းဃ ဝါ ဌပေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ပံသုရဇာဒီသု ပန ခရဘူမိယံ ဝါ ဌဒပန္တဿ ဒုက္ကဋံ (စူဠဝါအဋ္ဌကထာပါဠိ)။

၁၂၅။ သင်္ကန်းဥ္စိ ကမ္မတ်သီး ကမ္မတ်ကွင်းတပ်ပုံ

၄၆။ ။သင်္ကန်းဥ္စိ ကမ္မတ်သီးအိမ်, ကမ္မတ်ကွင်းအိမ် တပ်သော အခါ အမှတ်းရှိသောအစွန်းဥ္စိ တပ်ရမည်လော။

၄၇။ ။အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဂဏ္ဌိကဖလကံ ပါသကဖလကန္တိ။ ဂဏ္ဌိကဖလကမိ ပါသကဖလကမိ အန္ဓေ အပေါ့နွိ၊ ကောဋ္ဌော ဝိဝရိယတိ။ ဘဂဝတော တေမတ္တံ အာရောစေသုံ။ 'အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဂဏ္ဌိကဖလကံ အန္ဓေ အပေါ့တုံ၊ ပါသကဖလကံ သတ္တင်္ဂုလံ ဝါ အဋ္ဌင်္ဂုလံ ဝါ ဩဂါဟေတ္ဝာ အပေါ့တုန္တိ-
ဟု စူဠဝါပါဠိတော်၌ လာသည်၊

ဝဇိရဗုဒ္ဓိဋီကာ၌-

သတ္တင်္ဂုလံ ပါ အဋ္ဌင်္ဂုလံ ဝါ တိ ဧတ္ထ "သုဂတင်္ဂုလေန" တိ အဝတ္တတ္တာ ပကတိအင်္ဂုဇလေန-
ဟု ဖွင့်သည်။

ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၌-

ပါဠိယံ ဂဏ္ဌိကဖလကံ ပါသကဖလကန္တိ ဧတ္ထ ဒါရုဒန္တာဒိမယော သု ဖလဇောသု ဂဏ္ဌိကပါသကာနိ အပေါ့တ္ဝာ စီဝရေ ဌပေတုံ အနုညာတံ၊ ကောဋ္ဌော ဝိဝရိယတီတိ အနုဝါတော ဝိဝရိယတိ-
ဟု ဖွင့်သည်။

အဓိပ္ပါယ်ကား-ကမ္မတ်သီးကပ်သောအိမ်ကို အနားပတ်စွန်းဥ္စိကပ်၍ ချုပ်ရမည်၊ ကမ္မတ်ကွင်းတပ်သောအိမ်ကို အနားပတ်စွန်းဥ္စိ လက်ခုနစ်ချစ် ဖြစ်စေ၊ ရှစ်သစ်ဖြစ်စေ ချန်ထား၍ တပ်ရမည်ဟု ပြတော်မူသည်။

ကဲမွတ်သီးကြိုး ကမွတ်ကွင်းကြိုးမှာ တပ်သောအခါ သက်နှိးအနှား ပတ်နှစ်ခု မပွင့်အောင် တပ်၍နေသော အတိုင်းအရည်ပမာဏကိုသိလေ။ ကမွတ်သီးအိမ်, ကမွတ်ကွင်းတို့သည်လည်း လေးထောင့်သာအပ်သည်။ စေတီသဏ္ဌာန်, ဆောက်ပုတ်သဏ္ဌာန်, ပုစွန်မျက်စိသဏ္ဌာန် အစရှိသော ပြုခြင်းသည် မအပ်ဟု ဒုတိယပါရာဇိကအဖွင့်အဋ္ဌကထာ, ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာတို့၌ လာသည်။ ခုဒ္ဒသိက္ခာ စာကိုယ်, ဋီကာတို့၌လည်း လာသည်။

၁၇၆။ ကပ္ပဗိန္ဒုထိုးပုံ

မေး။ ။ကဲပ္ပဗိန္ဒုကို အဘယ်သို့ ထိုးရပါအံ့နည်း။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ–

တဉ္စ ပန ကပ္ပံ အာဒိယန္တေန စီဝရံ ရဇိတ္ဝာ စတူသု ဝါ ကောဏေသု တီသု ဝါ ဒီသု ဝါ ဧကသိံ ဝါ ကောဏေ မောရဿ အင်္ဂိမဏ္ဍလမတ္တံ ဝါ မဂ်ုလပိဋ္ဌိမတ္တံ ဝါ အာဒါတဗ္ဗံ။ မဟာပစ္စရိယံ "ပတ္တေ ဝါ ဂဏ္ဌိယံ ဝါ နု ဝန္ဒတီ" တိ ဝုတ္တံ။ မဟာအဋ္ဌကထာယံ ပန "ဝန္ဒတီယေဝါ" တိ ဝုတ္တံ။ ပါဠိကပ္ပ-ကဏ္ဌိကပ္ပဒါယော ပန သဗ္ဗတ္ထ ပဋိသိဒ္ဓါ၊ တသ္မာ ဌပေတွာ ကေ ဝန္ဒပိန္ဒုံ အညေန ဏေနစီပိ ဝိကာရေန ကပ္ပေါ နကာတဗ္ဗော–

ဟု ပါစိတ်အဋ္ဌကထာ၌လာသည်။

ထိုအဋ္ဌကထာ၌ "တဉ္စ ပန ကပ္ပံ" ကစ၍ "အာဒါတဗ္ဗံ" တိုင်အောင် ပါဠိဖြင့် ချုပ်ဆိုးပြီးသက်နှိး၏ လေးထောင့်လုံး၌ဖြစ်စေ၊ သုံးထောင့်၌ ဖြစ်စေ၊ နှစ်ထောင့်၌ဖြစ်စေ၊ တထောင့်၌သာဖြစ်စေ အမွှတ်မရှိ နေရာ အထောင့်၌ ထိုးအပ်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။

"မဟာပစ္စရိယံ။ ပ။ နု ဝန္ဒတီတိ ဝုတ္တံ" ဟူသောပါဠိဖြင့် သက်နှိး အနှားပတ်၌လည်းကောင်း၊ ကမွတ်အိမ်၌လည်းကောင်း မထိုးအပ်ဟု မဟာပစ္စရိအဋ္ဌကထာဝါဒကို ပြတော်မူသည်။

"မဟာအဋ္ဌကထာယံ ပန ဝဋ္ဋတိဓေယဝါတိ ဝုတ္တံ" ဟူသောပါဠိဖြင့် သက်၌ အနားပတ်ခ်ိလည်းကောင်း၊ ကမ္ပတ်အိမ်ခ်ိလည်းကောင်း ထိုးအပ်သည်ဟု မဟာအဋ္ဌကထာဝါဒကို ပြတော်မူသည်။

"တသ္မာ ဌပေတ္ဝာ ဇေကံ ဝဋ္ဋဗိန္ဒုံ" စသော လဒ္ဓဂုဏ်ပါဠိဖြင့် ဥဒေါင်း မျက်လုံးဝန်းသဏ္ဌာန်, ကြမ်းပိုး ကျောက်ကုန်းဝန်းသဏ္ဌာန် ရှိသော တခုသော လုံးသော ဗိန္ဒုကပွကို ထိုးအပ်သည်။ ထိုမှတပါးသော ပါဠိကပ္ပ, ကဏ္ဍိကကပ္ပ စသည်တို့ကို မထိုးအပ်ဟု ပြတော်မူသည်။

နိလာဝဋ္ဌိအာဒိသဏ္ဌာနာယ ဗိန္ဒုပန္တိယာ ယထာ သောဘတိ၊ တထာ ကယိရမာနော ပါဠိကပ္ပေါ။ တထေဝ ဗိန္ဒုသမူဟေ ကတ္ထစိ ဒသ္သေတ္ဝာ ကယိရမာနော ကဏ္ဍိကကပ္ပေါ—

ဟု ခုဒ္ဒသိက္ခာဋီကာသစ်၌ လာသော်ကြောင့် နိလာကုန်းအသွင် အကျိုးသော သဏ္ဌာန်တူသော ဗိန္ဒုကို၍ တင့်တယ်အောင်ထိုးခြင်းသည် ပါဠိကပ္ပမည်၏။ ထို့အတူ ဗိန္ဒုကို အစုစုပြု၍ တင့်တယ်အောင်ထိုးခြင်းသည် ကဏ္ဍိကကပ္ပမည်၏။ ထိုသို့စသည်ဖြင့် တင့်တယ်အောင်ပြုခြင်းသည် မအပ်ဟု မူတ်။

ထိုသို့တင့်တယ်အောင်မဟုတ်ပဲ မသိသာ၍ သိသာစေခြင်းငှါ တခုနှစ်ခုစသည်ထိုးရာ အပ်သည်ဟုမူတ်။ ထို့ကြောင့် ဝိနယဝိနိစ္ဆယ အဋ္ဌကထာ၌—

ဇေကံ ဝါ ပိ အနေကံ ဝါ၊ ဗိန္ဒု ဝဋ္ဋတိ ဝဋ္ဋကံ—

ဟု ဆိုတော်မူသည်။

ဗိန္ဒုအရကိုလည်း—

တံ ဟိ သရဏဟိတံ စိဋ္ဌဝမ္ကိသဏ္ဌာနံ။ ဇေန ဝုတ္တံ "ဗိန္ဒု စိဋ္ဌဝမ္ကာကာရော" တိ—

ဟု ဗာလာဝတာရဋီကာ၌လာသည်။

ထိုဋ္ဌိဏာဖြင့် ဗိန္ဒုသည် မကိုဋ္ဌိကျောက်နှင့် တူသည်ဟု ပြသည်။

အဋ္ဌကထာ၏အလိုအားဖြင့် ဗိန္ဒုသည် ဥဒေါင်းမျက်လုံးသဏ္ဌာန်, ကြမ်းပိုးကျောက်ကုန်းသဏ္ဌာန်နှင့် ဝူသည်ဟု ပြတော်မူသည်။

ထိုကြောင့် ကပ္ပဗိန္ဒုထိုးရာ၌ ဗိန္ဒုအပေါက်အရမူ၁ အလယ်၌ အကွက်ထင်သည်ဖြစ်စေ၊ မထင်သည်ဖြစ်စေ ဥဒေါင်းမျက်လုံးဝန်း, ကြမ်းပိုးကျောက်ကုန်းဝန်းပမာဏမျှ မကြီးမငယ်သော ဗိန္ဒုသည် အပ်သည်ဟု မှတ်။

ပါစိတ်ပဒဘာဇနီပါဠိတော်၌-

> အန္တမသော ကုသဂ္ဂနပိ အာဒါတပ္ပံ-

ဟု လာသည်။

မူလသိက္ခာဋ္ဌိဏာသစ်၌ကား-

> တဉ္စ သပ္ပံ သစေ ဥတ္တရုသင်္ကေါ ဝါ သံဃင်္ဂီ ဝါ ဟောတိ ဒီဃံတော ဝိဒတ္ထိပမဒေသေ, တိရိယတော အဋ္ဌင်္ဂုလပဒေသေ ကာတပ္ပံ။ အန္တရဝါသကေ ပန ဒီဃတော ဝိဒတ္ထိပမဒေသေ, တိရိယတော စတုရင်္ဂုလပဒေသေ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ—

ဟု လာသည်။

ထိုဋ္ဌိကာအလိုအားဖြင့် ဒုကူဋ်, ကိုယ်ဝတ်မှာ အလျားဥ၌ အစွန်းတထွာ၊ အနံ၌ လက်ရှစ်သစ်ချန်၍ ကပ္ပဗိန္ဒုထိုးရမည်။ သင်းပိုင်မှာ အလျား၌ အစွန်းတထွာ၊ အနံ၌ အစွန်းလက်လေးသစ်ချန်၍ ထိုးရမည်ဟု ပြတော်မူသည်။ ထိုဋ္ဌိကာဆရာသည် တိစီဝရိတ်သင်္ကန်းနှင့် အဓိဋ္ဌာန်ကိုစွန့်သော ပမာဏကို ပြုသော အဋ္ဌကထာကိုထောက်၍ ဆိုသကဲ့သို့ အရိပ်ထင်သည်။

တပါးသော ဋ္ဌိကာတို့၌ မဆိုကြကုန်။ "မဟာအဋ္ဌကထာယံ ပန ဝဋ္ဋတိယေဝါတိ ဝုတ္တံ" ဟု လာသော အဋ္ဌကထာကိုထောက်၍ ဆင်ခြင်သည်။ ကပ္ပဗိန္ဒုထိုးပုံကို သိကြလေ။

၁၇၇။ ပါတိမောက်ပြရာ မေးဖြေပုံ

မေး။ ။ပါတိမောက်ပြသောအခါ မေး၍ဖြေပုံကို အသို့ မှတ်ရပါအံ့နည်း။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ-

တသွာ ဥပေါသထဒိဝသေသု သံဃဲ သန္နိပတိတေ သဗ္ဗေ ပုဗ္ဗေဝ သမ္မဒတာ ဓမ္မဇ္ဈေသကော အတ္ထိ၊ ဣဒံစ္ဖတံ ကုသလံ။ နော စေ၊ ကော ဗျတ္တော ပဋိဗလော ဘိက္ခု သံဃဲန သမ္မန္နာဟေတ္ဝာ တေန ဓမ္မဇ္ဈေသကေန ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသကံ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ ကေသံ ဥတ္တာရသင်္ကံ ကရိတ္ဝာ ဥက္ကုဋိကံ နိသီဒိတ္ဝာ အဉ္ဇလိံ ပဂ္ဂဟေတ္ဝာ ဧဝမဿ ဝစနီယော-သံဃော ဘန္တေ ထေရံ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသကံ အဇ္ဈေသတိ၊ ဥဒ္ဒိသတု ထေရော ပါတိမောက္ခံ။ ဒုတိယမ္ပိ ဘန္တေ သံဃော။ ပ။ တတိယမ္ပိ ဘန္တေ သံဃော ။ပ။ဥဒ္ဒိသတု ထေရော ပါတိမောက္ခန္တိ တိက္ခတ္တုံ ယာစာပေတ္ဝာ တတော ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသကေန-

"သမ္မဇ္ဇနိ ပဒီပေါ စ၊ ဥဒကံ္ဘ အာသနေန စ။
ဥပေါသထဿ တောနိ၊ ပဋိကရဏန္တိ ဝုစ္စတိတိ-
အဒ္ဒကထာစရိယေဟိ ဝုတ္တာနိ စတ္တာရိ ပဋိကရဏာနိ၊ ကိံ တာနိ ကတာနီ"တိ ပုစ္ဆိတေ ဓမ္မဇ္ဈေသကေန "အာမ ဘန္တေ" တိ ဝုတ္တေ ပုန ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသကေန-

"ဆန္နပါရိသုဒ္ဒိဥတုက္ခဲနံ၊ ဘိက္ခုဂဏနာ စ ဩဝါဒေါ။
ဥပေါသထဿ တောနိ၊ ပဋိကိစ္စန္တိ ဝုစ္စတိတိ"-

အဒ္ဒကထာစရိယေဟိ ဝုတ္တာနိ ပဉ္စ ပဋိကိစ္စာနိ၊ ကိံ တာနီ ကတာနီ"တိ ပုစ္ဆိတေ ဓမ္မဇ္ဈေသကေန "အာမ ဘန္တေ"တိ ဝုတ္တေ ပုန ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသကေန-

"ဥဒပါသထော ယာဝတိကာ စ ဘိက္ခူ၊ ကမ္မပ္ပတ္တာ၊
သဘာဂါပတ္တိယော စ နဝိဇ္ဇန္တိ။
ဝဇ္ဇနီယာ စ ပုဂ္ဂလာ တသ္မိံ နဟာန္တိ၊
ပတ္တကလ္လန္တိ ဝုစ္စတီတိ–

အဋ္ဌကထာစရိယေဟိ ဝုတ္တာနံ ဇောတ္တာရိ ပတ္တကလ္လဂ်ါနံ၊ ကိံ တာနိ သမာနိတာနိ"တံ ပုစ္ဆိတေ ဓမ္မဒိန္နာသဓကာ "အာပဘန္တေ"တိ ဝုတ္တေ ပုန ပါတိမောက္ခဒ္ဒေသကော "ပုဗ္ဗကရဏ-ပုဗ္ဗကိစ္စာနိ သမ္မာ နိဋ္ဌာပေတ္ဝာ ပတ္တကလ္လဂ်ံ သမာနိတော သံဃဿ အနုမတိယာ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသိဿာမာ"တိ ဝတ္ဝာ "သာဓု သာဓူ"တိ ဘိက္ခုသံဃေန သမ္ပဋိစ္ဆိတေ "သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော"တိအာဒိနာ ပါတိမောက္ခဒ္ဒေသကော ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသတိတိ အယမမ္ဟာကံ ခန္တိ–
ဟု ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာဌ် လာသည်။

မူလသိက္ခာကျမ်းဌ်ကား–

(၁) သမ္မဇ္ဇနီ ပဒီပေါ စ။ ပ။ ပုဗ္ဗကရဏန္တိ ဝုစ္စတိ။
(၂) ဆန္ဒပါရိသုဒ္ဓိဥတုက္ခာနံ။ ပ။ ပုဗ္ဗကိစ္စန္တိ ဝုစ္စတိ။
(၃) ဥပေါသထော ယာဝတိကာ။ ပ။ ပတ္တကလ္လန္တိ ဝုစ္စတိ။
(၄) ပုဗ္ဗကရဏပုဗ္ဗကိစ္စာနိ သမာပေတ္ဝာ ဒေသိတာပတ္တိကာသာ သမဂ္ဂဿ ဘိက္ခုသံဃဿ အနုမတိယာ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသေယျုံ အာရာဓနံ ကရောမ–
ဟု လာသည်။

ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာဌ်လည်း–

ဇေတ္ထ စ ဂါထာတ္တယဿ အဋ္ဌကထာစရိယေဟိ ဝုတ္တဘာဝေါ အဋ္ဌကထာယမေဝ အာဂတောဝ။ပစ္ဆိမဝါက္ယံ ပန နေဝ ပါဠိယံ, န အဋ္ဌကထာယံ, န ဋီကာဒီသု ဒိဿတိ။ မူလသိက္ခာပကရဏော-

ယေဝ တထာ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ ဆာစရိယာနံ အတ္တနောမတိ ဘဒ္ဒဝေယျ—

စသည်ဖြင့် ဆို၍ အပြစ်ကိုပြတော်မူသည်။

ဘိက္ခုပါတိမောက်တို့၌—

(၁) သမ္မဇ္ဇနီ ပဒီပေါ စ။ ပ။ ပတ္တကလ္လန္တိ ဝုစ္စတိ။

(၂) ပုဗ္ဗကရဏပုဗ္ဗကိစ္စာနိ သမာပေတ္ဝာ ဒေသိတာပတ္တိအာသဘိက္ခုသံဃသဒ္ဓိဝိဟာရုပဇ္ဈာယကာနံ ကရောမ—

ဟု မျှားသောအားဖြင့် မူလသိက္ခာကျမ်းနှင့်အတူ ရှိသည်။ အခြို့ပါတိမောက်၌ "ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသိတုံ အာရာဓနံ ကရောမ" နေရာ၌ "ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသိဿာမိ" ဟု ရှိသည်။

ပါတိမောက္ခပဒတ္ထအနုဝဏ္ဏနာကျမ်း၌ကား—

ပုဗ္ဗကရဏပုဗ္ဗကိစ္စာနိ သမာဒပေတ္ဝာတိ ပါဠေန ပဌမဒုတိယဂါထာယ အတ္ထော သခေ်ပေန ဒဿိတော ဟောတိ။ ဒေသိတာပတ္တိကာယ သမဂ္ဂဿ ဘိက္ခုသံဃဿာတို့ ပါဠေန "ယာဝတိကာ စ ဘိက္ခူ ဏာမမုပဂတာ" တိ ပါဌဿ အတ္ထော ဒီပိတော ဟောတိ။ ဒေသိတာပတ္တိကဿာတို့ ပဒေန "သဘာဂါပတ္တိယော စ နု ဝိဇ္ဇန္တိ" တိ ပါဌဿ အတ္ထော ဒီပိတော ဟောတိ။ သမဂ္ဂဿာတိ ပဒေန ဂဟေတဗ္ဗေ သိဒ္ဓေ ဆဋ္ဌေတဗ္ဗဿ သိဒ္ဓနတော "ဝဇ္ဇနီယာ စ ပုဂ္ဂလာ တသ္မိံ နု ဟောန္တီ" တိ ပါဌဿ အတ္ထော ဒီပိတောဟော ဟောတိ။ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသိဿာမီတိ ပါဠေန အနုပေါသထဒိဝသေ အနုဒ္ဒိသိတဗ္ဗတော သာမတ္ထိယေန ဥပေါသထဒိဝသော ဒေသိတော ဟောတိ။ တ္တော်ဝတော စ စတုဗ္ဗိဓံ ပတ္တဏ္ဍလက်ံ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ ဟောတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဣမသ္မိံ ဌာနေ "ဥဒ္ဒိသိတုံ အာရာဓနံ ကရောမာတိ ဝါ, ဥဒ္ဒိသိဿာမိ" တိ ဝါ ပါဠော အတ္ထိ။ တေသု ဝိနယာလင်္ကာရ-

ဋီကာယံ စုတ္တတ္တာ စ သဒ္ဒတ္ထယုတ္တိဘာဝနတော စ "ဥဒ္ဒိသိဿာမိ" တိ ပါဠိဿ အတ္ထိဘာဝေါ အမေ့ဟိ ရုစိတမေဝ "ဥဒ္ဒိသိတုံ အာရာဓနံ လဆောမာ" တိ ဝစနံ မူလသိက္ခာပကရဏာ စုတ္တတ္တာ စ အာစရိယေဟိ ဒေါသံ အာရောပေတ္တာ အစုတ္တတ္တာ စ ကမ္မဿ ကုပ္ပနဒ်ါဘာဝတော စ ယထာ ရုစိသလ္လက္ခဏတ္ထံ—

ဟု ဆိုတော်မူသည်။

ဥပေါသထက္ခန္ဓကအဋ္ဌကထာဋ္ဌကား—

အဇ္ဈေသနာ ဇေတ္ထ သံဃေန သမ္မတမ္မေဇ္ဈသကာယတ္တာ ဝါ သံဃတ္ထေရုယတ္တာ ဝါ၊ တသ္မိံ မေ့ဇ္ဈသဘာဝ အသတိ သံဃတ္ထေရံ အာပုစ္ဆိတ္ဝာ ဝါ တေန ယာစိတော ဝါ ဘာသိတုံ လဘတိ—

ဟူ၍လည်း၊ ကောင်း၊

တသ္မာ ထေရေန သယံ ဝါ ဥဒ္ဒိသိတဗ္ဗံ၊ အညော ဝါ အဇ္ဈေသိတဗ္ဗော၊ အဇ္ဈေသနဝိဓာနဇာနတ္ထံ ဓမ္မဇ္ဈေသနေ ဝုတ္တနယ-မေဝ—

ဟူ၍လည်း၊ ကောင်း ဆိုတော်မူသည်။

ဤအရာ၌ လိုရင်းစကားကား ပိဏ္ဍတ္ထအဓိပ္ပါယ်ကား- ပါတိမောက်ပြသောအခါ ပါတိမောက်ပြသောရဟန်းကို ဖောင်းပန်းသော သမ္မုတိရသော ရဟန်းဖြစ်မူ ထိုရဟန်းသည်, မရှိမူ သံဃာတို့က သမ္မုတ်သော ရဟန်းသည် ပါတိမောက်ပြသောရဟန်းသို့ပ်၍ ရှိခဲသစ္စာလက်အုပ်ချီ၍ "သံဃော ဘန္တေ ထေရံ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသကံ အဇ္ဈေသတိ၊ ဥဒ္ဒိသတု ထေရော ပါတိမောက္ခံ" ဟု သုံးကြိမ်ဖောင်းပန်ရမည်။

ထိုအခါ ပါတိမောက်ပြသောရဟန်းသည် "သမ္မဇ္ဇနီ။ ပ။ ပုဗ္ဗကရဏန္တိ စုစ္စတိ" ဟု အဋ္ဌကထာဆိုသောကြောင့် သံဃာမစည်းဝေးမီပြုအပ်သော ပုဗ္ဗကရဏ် ၄-ပါးတို့ကို ပြုအပ်ကုန်ပြီလောဟု မေးအပ်သည်။ ထိုအခါ ဖောင်းပန်သောရဟန်းက "အာမ ဘန္တေ" ဟု ဆိုအပ်သည်။

ထိုအခါ ပါတိမောက်ပြသောရဟန်းက "ဆန္ဒပါရိသုဒ္ဓိဥတုက္ခာနံ ။ပ။ပုဗ္ဗကိစ္စန္တိ ဝုစ္စတိ" ဟု အဋ္ဌကထာဆိုသောကြောင့် သုံးသာစည်းဝေး၍ ပါတိမောက်မပြမီပြုအပ်သော ပုဗ္ဗကိစ္စ ၅-ပါးတို့ကို ပြုအပ်ကုန်ပြီးလော ဟု မေးအပ်သည်။ ထိုအခါ တောင်းပန်သောရဟန်းက "အာမ ဘန္တေ" ဟု ဆိုအပ်သည်။

ထိုအခါ ပါတိမောက်ပြသောရဟန်းက "ဥပေါသထော ယာဝတိ-ကာ သ။ ပ။ ပတ္တကလ္လန္တိ ဝုစ္စတိ" ဟု အဋ္ဌကထာဆိုသောကြောင့် ပြုအပ်သော ဥပုသ်၏ ပတ္တကလ္လအင်္ဂါ ၄-ပါးနှင့် ပြည့်စုံ၏လောဟု မေးအပ်သည်။ ထိုအခါ တောင်းပန်သောရဟန်းက "အာမ ဘန္တေ" ဟု ဆိုအပ်သည်။

ထိုအခါ ပါတိမောက်ပြသော ရဟန်းသည် "ပုဗ္ဗကရဏပုဗ္ဗကိစ္စာနိ သမ္မာ နိဋ္ဌာပေတ္ဝာ ပတ္တကလ္လင်္ကေ သမာနီတေ သံဃဿ အနုမတိယာ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသိဿာမိ" ဟု ဆိုအပ်သည်။ ထိုအခါမှ သံဃာတို့က "သာဓု သာဓု" ခေါ်အပ်သည်။

ထိုအခါမှ ပါတိမောက်ပြသောရဟန်းသည် "သုဏာတု မေ" စသည်ဖြင့် ဥဒ္ဒိသကိုထား၍ ပါမောက်ကိုပြအပ်သည်ဟု ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာဆရာ အလိုအဓိပ္ပါယ်ရသည်။ ပါတိမောက္ခလိခနယဋ္ဌလည်း ဝိနယာ-လင်္ကာရဋီကာနှင့် နည်းတူပြတော်မူသည်။

ပါတိမောက္ခပဒတ္ထဝဏ္ဏနာအလိုအားဖြင့် ဓမ္မဇျောသကရဟန်းနှင့် ပါတိမောက္ခဗုဒ္ဓသကရဟန်းတို့ မေးခြင်းဖြေခြင်းမှာ ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာအတိုင်း ပြဆို၍ ပဋိညာဉ်အရမှာ "ပုဗ္ဗကရဏပုဗ္ဗကိစ္စာနိ သမာ-ပေတ္ဝာ ဒေသိဘာဝပတ္တိကာဃ ဘိက္ခုသံဃဿ အနုမတိယာ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသိဿာမိ" ဟု ပါတိမောက်ပြသောရဟန်းကဆို၍ "သာဓု သာဓု" ဟု သံဃာက ဆိုသောအခါ ပါတိမောက်ပြရမည်ဟု အဓိပ္ပါယ်ရသည်။

မူလသိက္ခာဋ္ဌလာသည်အတိုင်း "ပုဗ္ဗကရဏပုဗ္ဗကိစ္စာနိ။ ပ။ ပါတိ-မောက္ခံ ဥဒ္ဒိသိတုံ အာရာဓနံ ကရောမ" ဟု ဆိုသော်လည်း အပြစ်မရှိဟု ပြတော်မူသည်။

ဥပေါသထကွန္ဓကအဋ္ဌကထာကိုထောက်၍ ပါတိမောက် တောင်းပန်သော သမ္မုတိရုသောရဟန်းမရှိလျှင် သံဃာ့ထေရ်ကို ပန်ကြား၍သော်လည်း ပြအပ်သည်။ ထိုသံဃာ့ထေရ်က တောင်းပန်ခသော်လည်း ပြအပ်သည်။

ထို့ကြောင့် ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာ အလိုအားဖြင့် ပါတိမောက်၌ "သမ္မဇ္ဇနီ ။ပ။ ပတ္တက်လ္လန္တိ ဝုစ္စတိ" ဟု အဋ္ဌကထာ၌ လာသော သုံးဂါထာ အဆုံး၌-

ပုဗ္ဗကရဏပုဗ္ဗကိစ္စာနိ သမ္မာ နိဋ္ဌာပေတ္ဝာ ပတ္တကလ္လော်
သမာနိတေ သံဃဿ အနုမတိယာ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသိဿာမိ-

ဟု ရှိရမည်။

ပါတိမောက္ခပဒတ္ထအနုဝဏ္ဏနာ ဆရာအလိုအားဖြင့်-

ပုဗ္ဗကရဏပုဗ္ဗကိစ္စာနိ သမာပေတ္ဝာ ဒေသိတာပတ္တိကဿ
သမဂ္ဂဿ ဘိက္ခုသံဃဿ အနုမတိယာ ပါမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသိဿာမိ-

ဟု ရှိရမည်။

မူလသိက္ခာဆရာ၏ အလိုအားဖြင့်-

ပုဗ္ဗကရဏပုဗ္ဗကိစ္စာနိ သမာပေတ္ဝာ ဒေသိတာပတ္တိကဿ
သမဂ္ဂဿ ဘိက္ခုသံဃဿ အနုမတိယာ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသိတုံ
အာရာဓနံ ကရောမ-

ဟု ရှိရမည်။

ပါတိမောက္ခလိခနယင်္၌-

ပုဗ္ဗကရဏပုဗ္ဗကိစ္စာနိ သမာပေတ္ဝာ ပတ္တကလ္လော် သမာနိတေ
သမဂ္ဂဿ ဘိက္ခုသံဃဿ အနုမတိယာ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသိတုံ
အာရာဓနံ ကရောမာတိ ဝတ္တဗ္ဗံ-

ဟု လာသည်။ ဤသို့လျှင် ပါတိမောက်ပေစာ စာအုပ်တို့၌ ရှိသင့်ကြောင်းကို သိအပ်သည်။

ပါတိမောက် ပြရာ၌ သမ္မဇ္ဇနီ စသော ဂါထာကို ဓမ္မဇ္ဈသကရဟန်းက ဆိုရမည်။ သမ္မဇ္ဇနာကာရကို ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသကရဟန်းတ ဆိုရမည်ဟု ပါတိမောက္ခဂဏ္ဌိ၌ လာသည်။

ထိုစကားကို ပါတိမောက္ခလိခနယ၌ ဝိနယာလင်္ကာရကိုထောက်၍ ပယ်ဆိုသည်။

ပုဗ္ဗကရဏပုဗ္ဗကိစ္စာနိ သမာပေတ္ဝာ ဟူသောပါဠိ၌ "သမာပေတ္ဝာတိ သံကရောန္တေန ဝါ ပရေဟိ ကာရာပေန္တေန ဝါ သုဋ္ဌု နိဋ္ဌာပေတ္ဝာ" ဟု ဆိုတော်မူသည်။

ပဝါရဏာပြုရာ၌လည်း-

ဧသေဝ နယော ပဝါရဏာဂရဏကာလေပိ၊ တသ္မိံ ပန "ပဝါရဏာယ တောနိတို့ ဝါ, ပဝါရဏံ ကရိဿာမီ"တိ ဝါ ဝတ္တုဗ္ဗဝစနမေဝ ဝိသေသံ-

ဟု ပါတိမောက္ခပဒတ္ထအနုဝဏ္ဏနာ၌ လာသောကြောင့်-

ဣမမ္ဟိနီ ပဒီပေါ စ၊ ဥဒကံ အာသနေန စ။
ပဝါရဏာယ တောနိ၊ ပုဗ္ဗကရဏန္တိ ဝုစ္စတိ။
ဆန္ဒပါရိသုဒ္ဓိဥတုက္ခာနံ၊ ဘိက္ခုဂဏနာ စ ဩဝါဒေါ။
ပဝါရဏာယ တောနိ၊ ပုဗ္ဗကိစ္စန္တိ စုံစ္စတိ။
ပဝါရဏာ ယာဝတိကာ စ ဘိက္ခူ ကမ္မပ္ပတ္တာ၊
သဘာဂါပတ္တိယော စ နံ ဝိဇ္ဇန္တိ။
ဝဇ္ဇနီယာ စ ပုဂ္ဂလာ တသ္မိံ နံ ဟောန္တိ၊
ပဋိကလ္လန္တိ ဝုစ္စတိ။
ပုဗ္ဗကရဏပုဗ္ဗကိစ္စာနိ သမာပေတ္ဝာ ဒေသိတာပတ္တိကာသာ ဣမဂ္ဂသ ဘိက္ခုသံဃသ္သ အနုမတိယာ ပဝါရဏံ ပဝါရိဿာမိ-

ဟု ဆုရမည်။

မူလသိက္ခာဒ္ဓိဏာသစ်၌လည်း-

ပဝါရဏေပိ တဒေဝ ပုဗ္ဗကရဏာဒိကံ၊ ပဝါရဏာယ တောနိတိ စ, ပဝါရဏာ ယာဝတိကာ စာတိ ဝိသေသော-

ဟု လာသည်။ ဝိနယာလင်္ကာရဋ္ဌီကာ၌လည်း-

ပဝါရဏာယပိ ဧသေဝ နယော-

ဟု လာသည်။ ဝိနယဝိနိစ္ဆယဋ္ဌီကာ, ခုဒ္ဒသိက္ခာဋ္ဌီကာသစ်တို့၌လည်း ပဝါရဏာ၏ ပုဗ္ဗကရဏ, ပုဗ္ဗကိစ္စ, ပတ္တကလ္လအင်္ဂါကို ပြဆိုကြသည်။

၁၇၈။ ဂဏဥပုသ်ပြုရာ ပုဗ္ဗကိစ္စပြုပုံ

ဧမး။ ။ဂဏဥပုသ်ပြုရာ, အဓိဋ္ဌာန်ဥပုသ်ပြုရာတို့၌ ပုဗ္ဗကရဏ, ပုဗ္ဗကိစ္စတို့ကို ပြုရဦးမည်လော။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ ဥပေါသထကွန္ဓကပါဠိကော်၌-

ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ အညတရသ္မိံ အာဝါသေ တဒဟုပေါသထေ ဧကော ဘိက္ခု ဝိဟရတိ။ တေန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနာ ယတ္ထ ဘိက္ခူ။ ပဋိက္ကမန္တိ ဥပဋ္ဌာနသာလာယ ဝါ မဏ္ဍပေ ဝါ ရုက္ခမူလေ ဝါ၊ သော ဒေသော သမ္မဇ္ဇိတ္ဗော ပါနီယံ ပရိဘောဇနီယံ ဥပဋ္ဌပေတ္ဗော အာသနံ ပညပေတ္ဗော ပဒီပံ ကတ္ဗော နိသီဒိတပ္ပံ။ သစေ အညေ ဘိက္ခူ။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ တေဟိ သဒ္ဓိံ ဥပေါသထော ကာတဗ္ဗော။ နော စေ အာဂစ္ဆန္တိ၊ "အဇ္ဇ မေ ဥပေါသထော" တိ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗော၊ နော စေ အဓိဋ္ဌဟေယျ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ-

ဟုလာသည်။ ၎င်းအဖွင့်အဋ္ဌကထာ၌လည်း-

သော ဒေသော သမ္မဇ္ဇိတ္ဗောတိ တံ ဒေသံ သမ္မဇ္ဇိတ္ဗော၊ ဥပယောဂတ္ထေ ပစ္စတ္တံ။ ပါနီယံ ပရိဘောဇနီယန္တိ အာဒိ ပန ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။ ကသ္မာ ပနေတံ ဝုတ္တံ? ဥပေါသထသ္မိ ပုဗ္ဗကရဏာဒိဒဿနတ္ထံ။ တေနာဟု အဋ္ဌကထာစရိယာ-

သမ္မဇ္ဇနီ ပဒီပေါ စ၊ ဥဒကံ အာသနေန စ၊
ဥပေါသထသ္မိ တောနိ၊ ပုဗ္ဗကရဏန္တိ ဝုစ္စတိ။

ဣတိ ဣမာနိ စတ္တာရိ "ပုဗ္ဗကရဏ"န္တိ အက္ခာတာနိ။

ဆန္ဒပါရိသုဒ္ဓိဥတုက္ခာနံ၊ ဘိက္ခုဂဏနာ စ ဣဝါဒေါ၊
ဥပေါသထသ္မိ တောနိ၊ ပုဗ္ဗကိစ္စန္တိ ဝုစ္စတိ၊

ဣတိ ဣမာနိ ပဉ္စ ပုဗ္ဗကရဏတော ပဘုဝါတတ္တာ "ပုဗ္ဗကိစ္စ"-န္တိ အက္ခာတာနိ။

ဥပေါသထော ယာဝတိကာ စ ဘိက္ခူ။ ကမ္မပ္ပတ္တာ၊
သဘာဂဂါမဋ္ဌိယော စ နံ ဝိဇ္ဇန္တိ။
ဝဇ္ဇနီယာ စ ပဂ္ဂလာ တသ္မိံ နံ ဟောန္တိ၊
ပတ္တကလ္လန္တိ ဝုစ္စတိ။

ဣတိ ဣမာနိ စတ္တာရိ "ပတ္တကလ္လ"န္တိ အက္ခာတာနိ။

ဟေဟိ သဒ္ဓိန္တိ ဟေဟိ အာဂဇ္ဇဟိ သဒ္ဓိံ ဟောနိ ပုဗ္ဗ-
ကရဏာဒီနိ ကတ္ဝာ ဥပေါသထော ကာတဗ္ဗော။ အဇ္ဇ မေ
ဥပေါသထောတိ ဧတ္ထ သစေ ပန္နရသော ဟောတိ၊ "အဇ္ဇ
မေ ဥပေါသထော ပန္နရသော"တိပိ အဓိဋ္ဌာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ စာတု-
ဒ္ဒသိဃကပိ ဧသေဝ နယော—

ဟု ဆိုတော်မူသည်။

ဝိနယဝိနိစ္ဆယအဋ္ဌကထာ၌—

ကတ္ဝာ သမ္မဇ္ဇနံ ဒီပံ၊ ဌပေတ္ဝာ ဥဒကာသနံ။
ဂဏဥတ္တိံ ဌပေတ္ဝာဝ၊ ကတ္တဗ္ဗာ တီဟုံ ပေါသထော။
ပုဗ္ဗကိစ္စံ သမာပေတ္ဝာ၊ အဓိဋ္ဌေယျ ပနေ'ကကော။

နော စေ အဓိဋ္ဌဟေယျ'ဿ၊ ဟောတိ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋံ—

ဟု လာသည်။

ခုဒ္ဒသိက္ခာဋ္ဌိကာဟောင်း၌—

သမ္မဇ္ဇိတ္ဝာ ပဒီပေတ္ဝာ၊ ပဋ္ဌပေတ္ဝာ ဒကာသနံ။
ဂဏဥတ္တိံ ဌပေတ္ဝ'ဝံ၊ ကတ္တဗ္ဗာ တီဟု'ပေါသထော။
ဒိသု ဃဏဒိသန ကတ္တုဗ္ဗံ၊ ကဘေ'ဝမိဂိယော နဒေါ။
ပုဗ္ဗကိစ္စံ သမာပေတ္ဝာ၊ အဓိဋ္ဌေယျ'ဝမေကကော—

ဟု လာသည်။

ခုဒ္ဒသိက္ခာဋ္ဌိကာဟောင်း၌—

ဣဒါနိ ပါရိသုဒ္ဓိဥပေါသထံ ဒဿေတုံ "သမ္မဇ္ဇိတ္ဝာ" တိ-
အာဒိ ဝုတ္တံ—

ဟူ၍လည်းကောင်း—

ဣဒါနိ ဒ္ဝိဟိ ကတ္တာဗ္ဗံ ဒယ်ဿတုံ "ဒ္ဝိသု ထေရေန"တိ ဝုတ္တံ။

တတ္ထာဝတာ "အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ စတုန္နံ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသိတု"န္တိ စ, "အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ တိဏ္ဏံ ပါရိသုဒ္ဓိဥပေါသထံ ကာတု"န္တိ စ, "အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဒ္ဝိန္နံ ပါရိသုဒ္ဓိဥပေါသထံ 'ကာတု'န္တိ စ ဝုတ္တံ သံဃုပေါသထဉ္စ ပါရိသုဒ္ဓိဥပေါသထဉ္စ ဒယ်ဿတ္ထာ ဣဒါနိ ယတ္ထ ဧကော ဘိက္ခု၊ ဝိဟာရတိ၊ တဿ အနုညာတံ အဓိဋ္ဌာနုပေါသထံ ဒယ်ဿတုံ "ပုဗ္ဗကိစ္စ"န္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ စ ပုဗ္ဗကိစ္စံ နာမ သမ္မဇ္ဇနာဒိကံယေဝ—ဟူ၍လည်း၊ကောင်း လာသည်။

ခုဒ္ဒသိက္ခာဋီကာသစ်၌လည်း—

ကတ္တဗ္ဗံ ကတ္ထာ ပုဗ္ဗကိစ္စာဒိကံ သမ္ပာဒေတ္ထာ နဝေါဝေံ ဤရိယောတိ ယောဇနာ—

ဟု လာသည်။

ဝိနယဝိနိစ္ဆယဋီကာ၌လည်း—

ဂဏဉ်တို့ ဌပေတ္ထာတိ "သုဏ်တ္တု၊ မေ အာယသမန္တာ၊ အဇ္ဇုပေါသထော ပန္နရသော၊ ယဒါယသ္မန္တာနံ ပတ္တကလ္လံ၊ မယံ အညမညံ ပါရိသုဒ္ဓိဥပေါသထံ ကရေယျာမာ"တိ ဧဝံ ဂဏဉ်တို့ နိက္ခိပိတ္ထာ။ ဏတ္တဗ္ဗော တိဟု'ပေါသထော'တိ တိဟိ ဘိက္ခူဟိ ဥပေါသဃထော ကာတဗ္ဗော။ တိသု ထေရေန ဧကံသံ ဥတ္တရာသင်္ဂံ ကတ္ထာ ဥက္ကုဋိကံ နိသီဒိတ္ထာ အဉ္ဇလိံ ပဂ္ဂဟေတ္ထာ ဧဒ္ဓ ဧဝံ တိက္ခတ္တုံမေဝ ဝတ္တဗ္ဗော "ပရိသုဒ္ဓါ အာဝုသော၊ ပရိသုဒ္ဓါတ် မံ ဓာရေထာ"တိ။ ဒုတိယေန, တတိယေန စ ယထာက္ကမံ "ပရိသုဒ္ဓါ အာဝုဘန္တေ၊ ပရိသုဒ္ဓါတိ မံ ဓာရေထာ" တိ တိက္ခတ္တုံမေဝ ဝတ္တဗ္ဗံ။

ပုဗ္ဗကိစ္စာဒီနိ ကဘ္ဘာ ဥတ္တိ' အဋ္ဌပဘ္ဘာ ထေရေန နဝေါ ဧဝံ တိက္ခဘ္ဘုမေဝ ဝတ္တဗ္ဗာ "ပရိသုဒ္ဓေါ အဟံ အာဝုသော၊ ပရိသုဒ္ဓေါတိ မံ ဓာရေဟီ"တိ၊ နဓေန ထေရော "ပရိသုဒ္ဓေါ အဟံ ဘဒန္တေ၊ ပရိသုဒ္ဓေါတိ မံ ဓာရေထာ"တိ တိက္ခ-တ္တုံ ဝတ္တဗ္ဗော။ ဣဒဉ္စိ' ပန ဝါဒမဂ္ဂံ ဥတ္တိယာ အဋ္ဌပနဥ္စ ဓာ-ရေဟာ ကေဝစနုဒ္ဒေသော စာတ ဧတ္တကော ဝဝတ္ထာနသော-တိ တံ အနာဒိယိဘ္ဘာ ပဂ္ဂဟေန ကာတဗ္ဗံ ဥပါသကေန၊ ဣဒဉ္စ တုဓာဟ "ပုဗ္ဗကိစ္စံ သမာပေဘ္ဘာ၊ အဓိဋ္ဌေယျ ပနေ'-ကဓကာ"တိ။ အဓိဋ္ဌေယျာတိ "အဇ္ဇ ဓမ ဥပါသကော 'ပန္နရသော'တိ ဝါ 'စာတုဒ္ဒသော'တိ ဝါ အဓိဋ္ဌာမီ"တိ အဓိ-ဋ္ဌေယျ-

ဟု ဆိုခဲ့ပြီးသည်။

မှတ်သားရန်ကိုသာ ဖော်ပြလိုက်သည်။-

ပုဗ္ဗကရဏာဒိကံ ကဘ္ဘာ နဝဓာ ဒီပိတံ သဗ္ဗံ ဥပါသကော ဝါရဏံ ပိယသီလိနာ ကာတဗ္ဗန္တိ သမ္မဒန္ဓာ။ ဥပက္ကိလေသ ဒဘတိ ဓေတာယာတိ ဥပေါသကော။ ကိရိယံ ပဝါရေတိ သြ-ကာသံ ကရောတိ ဓောယဲတိ အတ္ထော-

ဟု လာသည်။

ပါတိမောက္ခဝဒတ္တာ အနုဝဏ္ဏနာပဋ္ဌကာ-

သမဂ္ဂံ ဥပဂန္ဓာ ဝသန္တိ ဘိက္ခူ ဓေတနာတိ ဥပါသကော၊ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသော၊ သီလေန ဥပါသကော ဟုတ္ဝာ ဝသန္တိ သပ္ပုရိသာ ဧတ္ထာတိ ဥပါသကော၊ စာတုဒ္ဒသိအာဒိ-ကော ဒိဝသော-

ဟု ဆိုတော်မူသည်။

ပါတိမောက္ခလိုခနယဒ္ဒါကား–

ဉပဝသန္တီ ဇေတ္ထောတိ ဉပေါသထေား၊ဉပ·ပုဗ္ဗော ဝသ နိဝါ၊
သေ၊ ထော၊ ဝသော်တိ ကတ္တာ–

ဟု လာသည်။

ဤသို့လာသော အဋ္ဌကထာဋီကာ,တို့ကိုထောက်၍ ရဟန်းသုံးပါး ဖြစ်မူ ပုဗ္ဗကရဏ လေးပါးကို လျော်စွာပြု၍ ပန္နရသီ ဉပုသ်နေ့ဖြစ်မူ–

သုဏန္တု မေ အာယသ္မန္တော၊ အဇ္ဇုပေါသထော ပန္နရသော၊ ယဒါယသ္မန္တာနံ ပတ္တကလ္လံ၊ မယံ အညမညံ ပါရိသုဒ္ဓိဉပေါသထံ 'ကရေယျာမ—

ဟု ဥတ်ထား၍ သီတင်းကြီး ရဟန်းက "ပရိသုဒ္ဓါ အဟံ အာဝုသော၊ ပရိသုဒ္ဓါတို့ မံ ဓာရေထ" ဟု သုံးကြိမ်ဆိုရမည်။ ကြွင်းသောရဟန်း နှစ်ပါးကလည်း ထေရ်စဉ်အတိုင်း "ပရိသုဒ္ဓါ အဟံ ဘန္တေ၊ ပရိသုဒ္ဓါတိ မံ ဓာရေထ" ဟု သုံးကြိမ်စီဆို၍ ပြုရမည်။

ရဟန်းနှစ်ပါးဖြင့်မူ ပုဗ္ဗကရဏလေးပါးကို လျော်စွာပြု၍ ဥတ်မထား၊ပဲသာ သီတင်းကြီးက "ပရိသုဒ္ဓါ အဟံ အာဝုသော၊ ပရိသုဒ္ဓါတိ မံ ဓာရေထ" ဟု သုံးကြိမ်ဆို၍ ပြုရမည်။ သီတင်းငယ်ကလည်း "ပရိသုဒ္ဓါ အဟံ ဘန္တေ၊ ပရိသုဒ္ဓါတိ မံ ဓာရေထ" ဟု သုံးကြိမ်ဆို၍ ပြုရမည်။

ရဟန်းတပါး ဖြစ်မူ ပုဗ္ဗကရဏလေးပါးကို လျော်စွာပြု၍ ပန္နရသီ ဉပုသ်နေ့ဖြစ်မူ "အဇ္ဇ မေ ဉပေါသထော ပန္နရသော အဓိဋ္ဌာမိ" ဟု ဆို၍ ပြုရမည်။

ပုဗ္ဗကရဏ လေးပါးကိုလည်း ပါတိမောက္ခပဒတ္ထအနုဝဏ္ဏနာဒဋ္ဌ တံမြက်လှည်းခြင်းကို အမြဲပြုအပ်သည်။ ဆီမီးညှိထွန်းခြင်းကို ညဉ့်ခိုက်သော် အခါ၌ ပြုအပ်သည်။ သောက်ရေ သုံးဆောင်ရေ တည်ထားခြင်း၊

နေထုခင်းခြင်းကို ထိုရဟန်းတို့နေသော ကျောင်းသည် သိမ်၌တည်မူ အာဂန္တုအကျိုးငှါ ပြုအပ်သည်ဟု ဆိုတော်မူသည်။

ထိုစကားကိုဆထာက်၍ နေရှိတုန်းအခါ၌ ဥပုသ်ပြုမူ ဆီမီးထွန်းခြင်း ဝတ်ကို မပြုပဲ အပ်သည်း ခက္ကသိမ်သို့သွား၍ ဥပုသ်ပြုရာ အာဂန္တုရဟန်းမလာသည်ကို သိလျှင် သောက်ရေ သုံးဆောင်ရေတည်ခြင်း၊ နေထုခင်းခြင်းဝတ်ကို မပြုသော်လည်း အပ်သည်ဟု မှတ်ယူသင့်သည်။

ဥပေါသထာဂါရေ နိစ္စံ သမ္မဇ္ဇနီ သမ္မဇ္ဇနကာရကဉ္စ ဥပေါသထာဂါရေ ရတ္တန္ဓကာရလ ပဒီပေါ ပဒီပဇ္ဇလနဉ္စ သစေ ဝိဟာရော သီမာယံ ဌိတော ဟောတိ၊ ဧဝံ သတိ အာဂန္တုကာနံ ဘိက္ခူနံ အတ္ထဲာယ အာသနေန အာသနပညပနေန သဟ ဥဒကံ ပါနီယပရိဘောဇနီယံ ဥပဋ္ဌပနဉ္စာတိ ဧတာနိ စတ္တာရိ ဝတ္တာနိ ဥပေါသထသ ဥပေါသထကမ္မသ သံဃသန္နိပါတတော ပုဗ္ဗကရဏတ္ထံ ဘဂဝတာ ဝုတ္တံ ဝုတ္တန္တေ အက္ခာတာနိတိ (ပါတိမောက္ခပဒတ္ထအနုဝဏ္ဏနာ)။

ပုဗ္ဗကိစ္စငါးပါးကိုလည်း၊ ထိုပါတိမောက္ခပဒတ္ထအနုဝဏ္ဏနာ၌-

သစေ အန္တောသီမာယံ ဌိတဝိဟာရော သန္တော သမာန-
သံဝါသကာ ဘိက္ခူ ဣမံ သံဃသန္နိပါတံ ဂိလာနာဒိကာရဏေန အနာဂတာ ဟောန္တိ၊ ဧဝံ သန္တေသု ဝဂ္ဂအပ္ပဝတ္တန-
တ္ထာယ ကေသံ ဆန္ဒာဂမနာနံ ဘိက္ခူနံ ဆန္ဒပါရိသုဒ္ဓိံ ဆန္ဒာဂမ-
ဟဏဆန္ဒပါရိသုဒ္ဓိဟရဏတ္ထံ နိစ္စံ ဥတုက္ခာနံ ဥတူနံ အာဘာရဏာ သမ္ပတ္တာသ ဥတုသ အာစိက္ခနဉ္စ နိစ္စံ ဘိက္ခုဂဏနာ သိမမဏ္ဍ-
လေ သန္နိပါတဘိက္ခုဂဏနာ စ ဩဝါဒေါ ဘိက္ခုနိဟိ ယာ-
စိတဩဝါဒါဂမနဉ္စ ဣကိ ဧတာနိ ပဉ္စဝိနယကမ္မာနိ ဥပေါ-
သထသ ဥပေါသထကမ္မသ ဥပေါသထကရဏတော ပုဗ္ဗဘာ-

ဂေ · ဏ်တ္တဗ္ဗတ္တာ ပုဗ္ဗကိစ္စန္တိ ဘဂဝတာ ဝုစ္စတိ ဝိစ္စန္တေ အက္ခာ-
တာနီတိ—
ဟုလာသည်။

ထိုစကားကိုထောက်၍ ပုဗ္ဗကိစ္စငါးပါးတို့တွင် ယခုဘခါ ဘိက္ခုနီ သြဝါဒကို ပြောကြားခြင်းမရှိသော်လည်း အပ်သည်။ ခဏ္ဍသိမ်၌ ဥပုသ်ပြုမှု ဆန္ဒတောင်းခြင်း, ဆန္ဒပါရိသုဒ္ဓိ ဆောင်ခြင်းကို မပြုသော်လည်း အပ်သည်။ ဥတုကြားခြင်း, ရဟန်းရေတွက်ခြင်းကိုကား အမြဲ ပြုအပ်သည်ဟု မှတ်ယူသင့်သည်။

ဤသို့လျှင် ဂဏဥုသ်, အဓိဋ္ဌာန်ဥပုသ်ပြုရာတို့၌ ပုဗ္ဗကရဏ ပြုအပ်သည်ဟု မှတ်ရမည်။

၁၇၉။ အန္တရာယ်မရှိပဲ ပါတိမောက်အကျဉ်းပြအပ်

မေး။ ။သံဃဥပုသ်ပြုရာ၌ အန္တရာယ်မရှိပဲ ပါတိမောက်ကိုအကျဉ်းပြအပ်ပါမည်လော။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ ဥပေါသထက္ခန္ဓကအဋ္ဌကထာ၌—

ယော တတ္ထ ဘိက္ခု ဗျတ္တော ပဋိဗလော တိ ဇ္ဈ ကိဉ္စာပိ ဒေဟရဿာပိ ဗျတ္တဿ ပါတိမောက္ခာ အနုညာတော၊ အထ ခေါ ဇ္ဈ အယမဓိပ္ပါယော၊ သဗ္ဗေ ထေရဿ ပဉ္စ ဝါ စတ္တာ-ရော ဝါ တဒယော ဝါ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသော နာဂစ္ဆတီ၊ ဒ္ဝေ ပန အာဂဿာ သုဝိသဒါ ဝါစုဂ္ဂတာ ဟောန္တိ၊ ထေရုယ္ယတ္တာဝ ပါတိမောက္ခာ။ သဗ္ဗေ ပန တ္တေကမ္ပိ ပိသဒံ ကာတုံ နသက္ကောတိ၊ ဗျတ္တဿ ဘိက္ခုနော အာယတ္တော ဟောတိ—

ဟုလာသည်။

ဝိနယကျမ်းဥုသာမည်သော လိနတ္ထပကာသနီဋီကာ၌လည်း၊ နည်းဟူဖွင့်ဆိုခဲ့ပါပြီးမှသည်။ ခုဒ္ဒသိက္ခာဋီကာဟောင်း၌လည်း၊ ဥပေါသထက္ခန္ဓကအဋ္ဌကထာအတိုင်းဆို၍—

ပါဠိယမ္ပိ ဝုတ္တမေဝ "တေဟိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူဟိ ဧကော ဘိက္ခု သမန္တာ အာဝါသာ သဇ္ဇုကံ ပါဟေဘဗ္ဗော၊ ဂစ္ဆ အာဝုသော သုံခိတ္တေန ဝါ ဝိတ္ထာရေန ဝါ ပါတိမောက္ခံ ပရိယာပုဏိဘ္ဘာ အာဂစ္ဆာ"တိ-

ဟု ဆိုတော်မူသည်။

ဝဇ္ဇိရဗုဒ္ဓိဋီကာ၌လည်း-

ဂစ္ဆာဝုသော သံခိတ္တေန ဝါ ဝိတ္ထာရေန ဝါတိ ဝစနတော အသတိပိ အန္တရာယေ ထာမံ ပမာဏန္တိ သိဒ္ဓံ ဟောတိ-

ဟု ဆိုတော်မူသည်။

ခုဒ္ဒသိက္ခာဋီကာသစ်၌လည်း-

တေတ္ထ ဒ္ဝိသု တီသု ဝါ ဉဒ္ဒေသေသု ဝိသဒေသု ထေရော ဂဏော တေတိ ဝုတ္တတ္တာ အဝတ္တာန္တပိ ဝဋ္ဋတိတိ ယောဇနာ။ အဝတ္တန္တေတိ ထေရဿ ဝိတ္ထာရေန အဝတ္တဗာနေ အပ္ပဂုဏော။ ဝဋ္ဋတိတိ သံခိတ္တေန ဉဒ္ဒိသိတုမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ ဂုဏဝါ ယဿ ကဿစိ ဉဒ္ဒေသကဿ အဝတ္တာန္တပိ ဝဋ္ဋတိတိ ဝိညာယတိ။ ဒ္ဝိသု တေတ္တမာနေသု ဂဏရတ္တေ ဧကဝိကေ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိတိ ဒဿနတ္ထံ "တီသူ"တိ စုံတ္တံ-

ဟု ဆိုတော်မူသည်။

ဝိနယဝိနိစ္ဆယဋီကာ၌လည်း-

အဝတ္တာန္တေနာတိ အန္တမသော ဒ္ဝေပိ ဉဒ္ဒေသေ ဉဒ္ဒိသိတုံ အသက္ကောန္တေန။ ထေရေန ယော အဇ္ဈိဋ္ဌော။ ပ။ သော ဂဏဿ ဆန္ဒံ သမ္ပဋိစ္ဆေ။ အဇ္ဈိဋ္ဌောတိ "တုံ အာဝုသော ပါတိ-မောက္ခံ ဉဒ္ဒိသာ"တိ အာဏတ္တော၊ ဂဏိနာ အနာဏတ္တဿ ဉဒ္ဒိသိတုံ သာမတ္ထိယာ သတိပိ အနိဿရဘာဝေါ ဒီပိတော' ဟောတိ။ ယထာဟ "သစေ ထေရဿ ပဠု ဝါ စတ္တာရော

ဝါတယော ဝါ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသာ နာဂစ္ဆန္တိ၊ ဒ္ဒံ ပန အခဏ္ဍာ သုဝိသဒါ ဝါစုဂ္ဂတာ ဟောန္တိ၊ ထေရာယတ္တောဝ ပါတိမောက္ခေ၊ သစေ ပန တ္တောကမ္ပိ ဝိသဒံ ကာတုံ နသက္ကောတိ၊ ဗျတ္တသ္သ ဘိက္ခုနော အာယတ္တော ဟောတီ'' တိ-ဟု ဆိုတော်မူသည်။

ဤသို့လာသော အဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့ကိုထောက်၍ ပါတိမောက်ပြရာ၌ နှစ်ဥဒ္ဒေသကိုရသော သံဃာ့ထေရ်ပြမှု အန္တရာယ်မရှိသော်လည်း အကျဉ်းပြအပ်သည်။

ထိုသံဃာ့ထေရ်သည် နှစ်ဥဒ္ဒေသကိုမျှ မရသည်ဖြစ်၍လည်းကောင်း၊ ရသော်လည်း မရွတ်ဆိုနိုင်သည်ဖြစ်၍ လည်းကောင်း သီတင်းငယ်ကို တိုက်တွန်းရာ ထိုသီတင်းငယ်ရဟန်းလည်း နှစ်ဥဒ္ဒေသကိုရလျှင် နှစ်ဥဒ္ဒေသဖြင့် အန္တရာယ်မရှိသော်လည်း အကျဉ်းပြအပ်သည်။

သံဃာ့ထေရ်စေခိုင်း၍ သီတင်းငယ်ပါတိမောက်ကိုပြရာ ပါတိမောက် ၅-ဥဒ္ဒေသလုံးရသော်လည်း သံဃာ့ထေရ်က ပြီးဆုံးစေဟုဆိုသော ဥဒ္ဒေသတွင် သိမ်း၍ အကျဉ်းပြအပ်သည်။ ''သံဃတ္ထေရေန သြသာရေဟိတိ ဝုတ္တော ပန သြသာရေတုမေဝ လဘတို့'' ဟု ဆိုသော ဥပေါသထက္ခန္ဓက အဋ္ဌကထာကိုထောက်။

ပါတိမောက်အားလုံးရသော်သည်း ပြသောအခါ ပြီးဆုံးအောင် မရွတ်ဆိုနိုင်မူ စုဝ်းနိုင်သမျှ နှစ်ဥဒ္ဒေသ, သုံးဥဒ္ဒေသ စသည်ဖြင့်လည်း အကျဉ်းပြအပ်သည်။ ''အသတိပိ အန္တရာယေ ထာမံ ပမာဏန္တိ သိဒ္ဓံ'' ဟု ဆို့သော ဝဇိရဗုဒ္ဓိဋီကာကိုထောက်။

ဤသို့ အန္တရာယ် မရှိသော်လည်း သံဃဥပုသ်ပြုရာ ပါတိမောက် အကျဉ်းပြအပ်သည်ကို သိအပ်၏။

၁၈၀။ သုတာသဒ္ဒါဖြင့် ပါတိမောက်သိမ်းပုံ

မေး။ ။ပါတိမောက် အကျဉ်းပြရာ သုတ-သဒ္ဒါဖြင့် သိမ်းပုံကို အသို့ မှတ်ရပါအံ့နည်း။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ ဥပါသထကွန္ဓကအဋ္ဌကထာ၌-

နိဒါနံ ဥဒ္ဒိသိတ္ဝာ အဝသေသံ သုတေန သာဝေတဗ္ဗန္တိ "သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော။ ပ။ အာဝိကတာ ဟိဿ ဖာသု ဟောတီ"တိ ဣမံ နိဒါနံ ဥဒ္ဒိသိတ္ဝာ "ဥဒ္ဒိဋ္ဌံ ခေါ အာယသ္မန္တော နိဒါနံ၊ တတ္ထာယသ္မန္တေ ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ဒုတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ။ ပ။ ဧဝမေတံ ဓာရယာမိတိ။ သုတာ ခေါ ပနာယသ္မန္တေဟိ ဧတ္တာဝတော ပါရုဇိကာ ဓမ္မာ။ ပ။ အဝိဝဒမာနေဟိ သိက္ခိတဗ္ဗ"န္တိ ဧဝံ အဝသေသံ သုတေန သာဝေတဗ္ဗံ။ ဧတေန နယေန သေသာပိ စတ္တာရော ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသာ ဝေဒိတဗ္ဗာ-

ဟု ဆိုးတော်မူ၏။

ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၌-

ဧဝမေတံ ဓာရယာမိတိ။ သုတာ ခေါ ပနာယသ္မန္တေဟိတိ ဧတ္ထ "ဧဝမေ့တံ ဓာရယာမိ"တိ ဝတ္ဝာ "ဥဒ္ဒိဋ္ဌံ ခေါ အာယသ္မန္တော နိဒါနံ၊ သုတာ ခေါ ပနာယသ္မန္တေဟိ စတ္တာရော ပါရာဇိကာ ဓမ္မာ"တိအာဒိနာ ဝတ္ဝါ။ မာတိကာအဋ္ဌကထာယမ္ပိ ဧဝမေဝ ဝုတ္တာ။ သုတေနာတာ သုတပဒေန-

ဟု ဖွင့်တော်မူ၏။

ဤသို့လာသော အဋ္ဌကထာကိုထောက်၍ ပါတိမောက်ပြရာ နိဒါန်းကိုပြ၍ အကျဉ်းကို သုတပုဒ်ဖြင့် သိမ်းလိုမူ ပါတိမောက်၌ လာသည့်အတိုင်း "သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော"စသည်ဖြင့် ဥဒ္ဒိသိတ္ဝာ-

သည်ကစ၍ ''တသ္မာ တုဏ္ဍိ ဝေဓမတံ ခဲ့ာရဃယာမိ''တိုင်အောင် ရွတ်ဆို၍ နိဒါန်းကုန်လျှင်–

ဥဒ္ဒိဋ္ဌံ ခေါ အာယသ္မန္တော နိဒါနံ၊ သုတာ ခေါ ပနာယသ္မန္တေဟိ စတ္တာရော ပါရာဇိကာ ဓမ္မာ၊ သုတာ ခေါ ပနာယသ္မန္တေဟိ တေရသ သံဃာဒိသေသာ ဓမ္မာ၊ သုတာ ခေါ ပနာယသ္မန္တေဟိ ဒွေ အနိယတာ ဓမ္မာ၊ သုတာ ခေါ ပနာယသ္မန္တေဟိ တိံသ နိဿဂ္ဂိယာ ပါစိတ္တိယာ ဓမ္မာ၊ သုတာ ခေါ ပနာယသ္မန္တေဟိ ဒွေနဝုတိ ပါစိတ္တိယာ ဓမ္မာ၊ သုတာ ခေါ ပနာယသ္မန္တေဟိ စတ္တာရီသ ပါဋိဒေသနီယာ ဓမ္မာ၊ သုတာ ခေါ ပနာယသ္မန္တေဟိ သေခိယာ ဓမ္မာ၊ သုတာ ခေါ ပနာယသ္မန္တေဟိ သတ္တ အဓိကရဏသမထာ ဓမ္မာ၊ တ္တေကံ တာသ ဘဂဝတော သုတ္တာဂတံ သုတ္တပရိယာပန္နံ အနုဒ္ဒမာသံ ဥဒ္ဒေသံ အာဂဂ္ဆတိ၊ တတ္ထ သဗ္ဗေဟေဝ သမဂ္ဂေဟ သမ္မောဒမာနေဟ အဝိဝဒမာနေဟိ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ–

ဟု သိမ်းရမည်း အကြောင်းဥဒ္ဒေသများမှာ နည်းတူသိလေ။

ထို့ကြောင့် ဥပေါသထကမ္မနုကပါဋိတော်၌–

ပဋိမေ ဘိက္ခဝေ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသော၊ နိဒါနံ ဥဒ္ဒိသိတ္ဝာ အာဝဏ္ဍသံ သုတေန သာဓေတဗ္ဗံ၊ အယံ ပဌမော ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသော။ နိဒါနံ ဥဒ္ဒိသိတ္ဝာ စတ္တာရိ ပါရာဇိကာနိ ဥဒ္ဒိသိတ္ဝာ အာဝဏ္ဍသံ သုတေန် သာဓေတဗ္ဗံ၊ အယံ ဒုတိယော ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသော။ နိဒါနံ ဥဒ္ဒိသိတ္ဝာ စတ္တာရိ ပါရာဇိကာနိ ဥဒ္ဒိသိတ္ဝာ တေရသ သံဃာဒိသေသေ ဥဒ္ဒိသိတ္ဝာ ဒွေ အနိယတေ ဥဒ္ဒိသိတ္ဝာ အာဝဏ္ဍသံ သုတေန သာဓေတဗ္ဗံ၊ အယံ တတိယော ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသော။ နိဒါနံ ဥဒ္ဒိသိတ္ဝာ စတ္တာရိ ပါရာဇိကာနိ ဥဒ္ဒိသိတ္ဝာ တေရသ သံဃာဒိသေသေ ဥဒ္ဒိသိတ္ဝာ ဒွေ အနိယတေ ဥဒ္ဒိသိတ္ဝာ တိံသ နိဿဂ္ဂိယေ ပါစိတ္တိယေ ဥဒ္ဒိသိတ္ဝာ အာဝဏ္ဍသံ သုတေန သာဓေတဗ္ဗံ၊ အယံ စတုတ္ထော

ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသော။ ဝိတ္ထာရေနေဝ ပဠမော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပဠ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသာတိ—

ဟု ဟောတော်မူသည်။ ဤသို့လျှင် သုတပုဒ်ဖြင့် သိမ်းပုံကို သိမှတ်ရမည်။

၁၈၁။ မိမိကျောင်း၌ အဓိဋ္ဌာန်ဥပုသ်လည်းပြုအပ်

မေး။ ။ဘခုဒသာကျောင်းတို်က်၌ ရဟန်းတပါး်တည်းနေသည်။ ထိုကျောင်းတို်က်၌ ခဏ္ဍသိမ်ရှိသည်။ ထိုရဟန်းသည် အနီးအပါး တခု သော ကျောင်းတို်က်၌ သံဃာလောက်၍ သံဃဥပုသ်ပြုသည်။ ထိုသံဃ ဥပုသ်ပြုသောကျောင်းသို့ သွားနိုင်လျက် မသွား၊မူ၍ မိမိကျောင်းတို်က်၌ ရဟန်းတပါး်တည်းသာ အဓိဋ္ဌာန်ဥပုသ်ကို ပြုအပ်ပါမည်လော။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ—

တေန ခေါ ပန သမယေန အညတရသ္မိံ အာဝါသေ တဒဟုပေါသထေ စတ္တာရော ဘိက္ခူ။ ဝိဟရန္တိ။ ပ။ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ စတူန္နံ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသိတုန္တိ။

တေန ခေါ ပန သမယေန အညတရသ္မိံ အာဝါသေ တဒဟုဥပေါသထေ တယော ဘိက္ခူ။ ဝိဟရန္တိ။ ပ။ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ တိဏ္ဏံ ပါရိသုဒ္ဓိဥပေါသထံ ကာတုံ။ ဧဝဉ္စ ပန ဘိက္ခဝေ ကာတဗ္ဗော၊ ဗျတ္တေန ဘိက္ခုနာ ပဋိဗလေန တေ ဘိက္ခူ။ ဉာပေတဗ္ဗော—

"သုဏန္တု မေ အာယသ္မန္တော၊ အဇ္ဇုပေါသထော ပန္နရသော၊ ယဒါယသ္မန္တာနံ ပတ္တကလ္လံ၊ မယံ အညမညံ ပါရိသုဒ္ဓိဥပေါသထံ ကရေယျာမာ"တိ။

တေန ခေါ ပန သမယေန အညတရသ္မိံ အာဝါသေ တဒဟုပေါသထေ ဧကော ဘိက္ခု။ ဝိဟရတိ။ ပ။ ဣဓ ပန

ဘိက္ခဝေ အညတရသ္မိံ အာဝါသေ တဒဟုပေါသထေ ဧကော ဘိက္ခု ဝိဟရတိ၊ တေန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနာ ယတ္ထ ဘိက္ခု။ ပဋိက္ကမန္တိ ဥပဋ္ဌာနသာလာယ ဝါ ဇဏ္ဍပေ ဝါ ရုက္ခမူလေ ဝါ၊ သော ဒေသော သမ္မဇ္ဇိတ္ဗာ ပါနီယံ ပရိဘောဇနီယံ ဥပဋ္ဌာပေတ္ဗာ အာသနံ ပညပေတ္ဗာ ပဒီပံ ကတ္ဗာ နိသီဒိတဗ္ဗံ၊ သစေ အညေ ဘိက္ခု။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ တေဟိ သဒ္ဓိံ ဥဒပါသထေါ ကာတဗ္ဗော။ နော စေ အာဂစ္ဆန္တိ၊ "အဇ္ဇ မေ ဥပေါသထော" တိ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗော၊ နော စေ အဓိဋ္ဌဟေယျ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ-ဟု ဥပေါသထက္ခန္ဓက ပါဠိတော်၌လာသည်၊

ဥပေါသထက္ခန္ဓကအဋ္ဌကထာ၌လည်း—

သစေ ပန စတ္တာရော ကေတ္ထ ဝသန္တာ သဗ္ဗေ သန္နိပတိ-တ္ဗာ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသန္တိ၊ ဟယော ပါရိသုဒ္ဓိဥပေါသထံ ကရောန္တိ၊ ဒွေ အညမညံ ပါရိသုဒ္ဓိဥပေါသထံ ကရောန္တိ၊ ဓမ္မေနသမဂ္ဂံ နော ဟောတိ—

ဟု ဆိုတော်မူသည်။

အဓိပ္ပါယ်ကား-တခုသော ကျောင်းတိုက်၌ ရဟန်းလေးပါး နေမူ ပါတိမောက်ပြ၍ သံဃဥပုသ်ပြုအပ်သည်။ ရဟန်းသုံးပါးနေမူ ဂဏဥတ်ထား၍ ပါရိသုဒ္ဓိဥပုသ်ပြုအပ်သည်။ ရဟန်းနှစ်ပါးနေမူ ဥတ်မထားပဲ အချင်းချင်းသာ ပါရိသုဒ္ဓိဥပုသ်ပြုဒုပ်သည်။ ရဟန်းတပါးတည်းနေမူ ပုဗ္ဗကိစ္စကိုပြု၍ ငုံလင့်ကာနေ၍ တပါးက ရဟန်းမလာမူ တယောကဲ့တည်းသာ အဓိဋ္ဌာန်ဥပုသ်ပြုအပ်သည်ဟု ခွင့်ပြုတော်မူသည်။

ထို့ကြောင့် အနီးဖြစ်သော တပါးကျောင်းတိုက်က ပါတိမောက်ပြ၍ သံဃဥပုသ်ပြုရာသို့ မသွားလိုမူ မိမိတို့နေရာကျောင်းတိုက်၌သာ ရဟန်းသုံးပါးမှာ ဂဏဥတ်ထား၍ ပါရိသုဒ္ဓိဥပုသ်၊ ရဟန်းနှစ်ပါးမှာ

အချင်းချင်းပါရိသုဒ္ဓိဥပုသ်၊ ရဟန်းတပါးမှာ အဓိဋ္ဌာန်ဥပုသ် ပြုသော်လည်း အပ်သည်ဟု မှတ်ရမည်။

၁၈၂။ သံဃာပြည့်လျှင် သံဃဥပုသ်သာပြုအပ်

မေး။ ။တခုသောကျောင်းတိုက်၌ သံဃာလောက်လျက် ပါတိမောက် ပြ၍ သံဃဥပုသ်မပြုပဲ့ အချင်းချင်း ပါရိသုဒ္ဓိဥပုသ်ကိုပြု၍ နေအပ်ပါမည်လော။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ-

ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ အညတရသ္မိံ အာဝါသေ တဒဟုပောသထေ သမ္မဟုလာ ဘိက္ခူ။ ဝိဟရန္တိ ဗာလာ အဗျတ္တာ၊ တေ န ဇာနန္တိ ဥပေါသထံ ဝါ ဥပောသထကမ္မံ ဝါ ပါတိမောက္ခံ ဝါ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသံ ဝါ။ တေဟိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူဟိ သဇ္ဇုကံ ယတ္ထ ဇာနန္တိ ဥပေါသထံ ဝါ ဥပောသထကမ္မံ ဝါ ပါတိမောက္ခံ ဝါ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသံ ဝါ၊ သော အာဝါသော ဂန္တဗ္ဗော၊ နော စေ ဂစ္ဆေယျုံ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ။

ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ အညတရသ္မိံ အာဝါသေ သမ္မဟုလာ ဘိက္ခူ။ ဝဿံ ဝသန္တိ ဗာလာ အဗျတ္တာ၊ တေ န ဇာနန္တိ ဥပေါသထံ ဝါ ဥပောသထကမ္မံ ဝါ ပါတိမောက္ခံ ဝါ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသံ ဝါ။ တေဟိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူဟိ ဇေကော ဘိက္ခု သာမန္တာ အာဝါသာ သဇ္ဇုကံ ပါဟေတဗ္ဗော "ဂစ္ဆာဝုသော သံဃော ဥပောသထံ ကရောတိ၊ ဥပောသထကမ္မံ ကရောတိ၊ ပါတိမောက္ခံ ဌပေတိ၊ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသံ ကရောတိ

အာဂန္ဆာ”တိ။ ဝေဠုတံ လဘေထ၊ ဣစ္ဆေတံ ကုသလံ။ နော စေ လဘေထ၊ ကော ဘိက္ခု သတ္ထာဟ္မကားလိကံ ပါဟေ-တပ္ပော “ဂစ္ဆာဝုသော သံခိတ္တေန ဝါ ဝိတ္ထာရေန ဝါ ပါတိ-မောက္ခံ ပရိယာပုဏိတ္ဝာ အာဂန္ဆာ”တိ။ ဝေဠုတံ လဘေထ၊ ဣစ္ဆေတံ ကုသလံ။ နော စေ လဘေထ၊ နု ဘိက္ခဝေ တေဟိ ဘိက္ခူဟိ တသ္မိံ အာဝါသေ ဝဿံ ဝသိတပ္ပံ၊ ဝသေယ္ယုံ စေ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ-

ဟု ဥပေါသထက္ခန္ဓကပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူ၏။

အဋ္ဌကထာ၌လည်း-

သော အာဝါသော ဂန္တဗ္ဗောတိ ဥဒ္ဒါသဘာဂရဏတ္ထာယ အန္တမသော ဂန္တဗ္ဗော။ သော စ ခေါ ဥတုဂဏှနယေန၊ ဝဿာနေ ပန ယာဂုဘတ္တာဒီ၊ တဒဿတ္ထိ ဝဿံ ဝသန္တေန ဝါလာ အဗျတ္တာ”တိ အာဒိမာဟ။ တတ္ထ နု ဘိက္ခဝေ တေဟိ ဘိက္ခူဟိ တသ္မိံ အာဝါသေ ဝဿံ ဝသိဘာဗတ္ထိ ပုရိမိကာယ ပါတိမော-က္ခုဒ္ဒေသကေန ဝိနာ နု ဝဿံ ဥပဂန္တဗ္ဗံ။ သစေ သော ဝဿူ-ပဂတာနံ ပက္ကမတိ ဝါ ဝိဗ္ဘမတိ ဝါ ကာလံ ဝါ ကရောတိ၊ အဥ္ဉော သတိ အဥ္ဉော ပစ္ဆိမိကာယ ဝသိတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ အသတိ အဥ္ဉတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ၊ အာဂန္ဆန္တာနံ ဒုက္ကဋံ။ သစေ ပန ပစ္ဆိမိကာယံ ပက္ကမ-တိ ဝါ ဝိဗ္ဘမတိ ဝါ ကာလံ ဝါ ကရောတိ၊ မာသဒ္ဝယံ ဝသိ-တဗ္ဗံ-

ဟု ဖွင့်တော်မူသည်။ ဝဇိရ, သာရတ္ထ, ဝိမတိတို့၌ အဖွင့်အဆို မရှိကုန်။

ဥပေါသထက္ခန္ဓကပါဠိတော်၌ပင်-

နု ဘိက္ခဝေ တဒဟုပေါသထေ သတိကွဲကာ အာဝါသာ အာဘိက္ခုကော အာဝါသော ဂန္တဗ္ဗော အညတြ သံဃေန အညတြ အန္တရာယာ။ နု ဘိက္ခဝေ တဒဟုပေါသထေ သတိ-

ကွဲ၊တာ အာဝါသာ အဘိက္ခုကော အနာဝါသော ဂန္တွ-
ဗ္ဗော အညတြ သံဃေန အညတြ အန္တရာယာ—

ဟု လာသည်။

ဂင်းအဖွင့် အဋ္ဌကထာ၌လည်း—

သဘိက္ခုကာ အာဝါသာတိ ယသ္မိံ အာဝါသေ ဥပေါ-
သထကာရကာ ဘိက္ခူ အတ္ထိ၊ တမ္မာ အာဝါသာ ယံ နု သ-
ကွောတိ တဒဟေဝ အာဂန္တုံ၊ သော အာဝါသော ဥပေါ-
သထံ အကတ္ဝာ နု ဂန္တ္ဗ္ဗော။ အညတြ သံဃေနာတိ သံဃပ္ပ-
ဟောနကေဟိ ဘိက္ခူဟိ ဝိနာ။ အညတြ အန္တရာယာတိ ပုဗ္ဗေ
ဝုတ္တံ ဒသဝိဓံ အန္တရာယံ ဝိနာ။ သဗ္ဗန္တိမေန ပန ပရိစ္ဆေဒေန
အတ္တစတုတ္ထေန အတ္တမဉ္ဇမေန ဝါ အန္တရာယော ဝါ သတိ ဂန္တုံ
ဝဋ္ဋတိ။ အနာဝါသောတိ နဝကမ္မသာလာဒိကော ယော
ကောစိ ပဒေသော။ ယထာ စ အာဝါသာဒယော နု ဂန္တ္ဗ္ဗော၊
ဧဝံ ဃစေ ဝိဟာရေ ဥပေါသထံ ကရောန္တိ၊ ဥပေါသထာ-
ဓိဋ္ဌာနတ္ထံ သီမာပိ နဒီပိ နု ဂန္တ္ဗ္ဗော။ သစေ ပန နတ္ထိ ကောစိ
ဘိက္ခု ဟောတိ၊ တဿ သန္တိကံ ဂန္တုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဝိဿဋ္ဌဉ္စေ ဥပေါ-
သထာပိ အာဝါသာ ဂန္တုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ဧဝံ ဂတော အဓိဋ္ဌာတုမ္ပိ
လဘတိ။ အာရညကေနာပိ ဘိက္ခုနာ ဥပေါသထဒိဝသေ
ဂါမေ ပိဏ္ဍာယ စရိတ္ဝာ အတ္တနော ဝိဟာရမေဝ အာဂန္တုမ္ပိ၊
သစေ အညံ ဝိဟာရံ သြက္ကမတိ၊ တတ္ထ ဥပေါသထံ ကတ္ဝာဝ
အာဂန္တုမ္ပိ၊ အကတ္ဝာ နု ဝဋ္ဋတိ—

ဟု ဖွင့်တော်မူသည်။

သာရတ္ထဒီပနီ၌ကား၌လည်း—

ဥပေါသထာဓိဋ္ဌာနတ္ထံ သီမာပိ နဒီပိ နု ဂန္တ္ဗ္ဗာတိ ဂရုကံ
ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသံ ဝိဿဇ္ဇေတ္ဝာ လဟုကဿ အာကတ္တဗ္ဗတ္တာ
ဝုတ္တံ။ အာရညကေနာပိ ဘိက္ခုနာတိ ဧကစာရိကေန အာရည-

ကဘိုကွန္ဒုနာ၊ ယတ္ထ ဝါ သံဃပ္ပဓာနကာ ဘိက္ခူ၊ နု သန္တိ၊ တာဒိသ အရဉ္ဉေ ဝသန္တေန။ တတ္ထ ဥပေါသထံ ကတ္ဝာဝ အာဂန္တုမ္ပိ တဿ ဝသနဋ္ဌာနေ သံဃုပေါသထသာ အပ္ပဝတ္တနတော ဝုတ္တံ–

ဟု ဖွင့်တော်မူသည်။

ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၌လည်း–

ဥပေါသထကာရကာတိ သံဃုပေါသထကာရကာ။ တေနေဝ "အညတြ သံဃဏေန"တိ ဝုတ္တံ။ သံဃုပေါသထဋ္ဌာနတော ဟိ ဂစ္ဆန္တေန အာတ္တစတုတ္ထေနေဝ ဂန္တုံ၊ တိဏ္ဏံ ဘိက္ခူနံ နိသိန္နဋ္ဌာနတော ပန ဂစ္ဆန္တေန ဧကေန ဘိက္ခုနာပိ သဟ ဂန္တုမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ ဥပေါသထံ ကရောန္တိတိ သံဃုပေါသထံ ဝါ ဂဏုပေါသထံ ဝါ။ တဿ သန္တိကန္တိ ဣဒံ ဂဏုပေါသထဋ္ဌာနတော ဂစ္ဆန္တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ အညထာ "သဗ္ဗန္တိမေန ပရိစ္ဆေဒေန အာတ္တစတုတ္ထေန ဝါ"တိ ဝစနေန ဝိရုဇ္ဈနတော။ အာရညကေနာတိ ကေစာရိနာ–

ဟု ဖွင့်တော်မူသည်။

ဝဇိရဗုဒ္ဓိဋီကာ၌သည်း–

အညတြ သံဃေနာတိ ဝစနတော ယဿိ' ဝိဟာရေ သတံ ဘိက္ခူ၊ ပဝါရေန္တိ၊ တေ သဒ္ဓေ ဟေနစိဒေဝ ကရဏီယေန ဒဿနသဝနာဒီဟိ ဥပကုက္ကေပသိဓာဒိသု ဌတွာ ဥပေါသထံ ကာတုံ လဘန္တိ၊ နဝကမ္မသာလာဒိကာ နာနာသိမာကောဋ္ဌဥပေါသထဘာဝိဋ္ဌာနတ္ထံ သိမာပိ နဒီပိ နာ ဂန္တွာ၊ ဂရုကံ ပါတိဓမာက္ခုဒ္ဒသံ ဝိဿဇ္ဇိတွာ လဟုကဿ အာကတ္တာပ္ပတ္တာ "အညတြ သံဃေနာ"တိ ဝစနံ သာဓေတိ။ တတ္ထ "ယဿိံ အာဝါသေ ဥပေါသထကာရကာ ဘိက္ခူ အတ္ထိ။ ပ။ အာကတ္တာနာ ဂန္တွာဝ"တိ ဝစနတော ဝိဿဇ္ဇဥပေါသထာပိ အာ-

ဝါဿာ ဂန္ဓုံ ဝဋ္ဋဘီတိ သိဒ္ဓံ။ "တတော ပါရိသုဒ္ဓိဥပေါသထ-
ကရဏတ္ထံ ဝိဿဇ္ဇဥပေါသာထာ ဂန္ဓုံ ဝဋ္ဋဘိ၊ ခဏ္ဍသီမံ ဝါ
ပဝိသိတုန္တိ အာဇရ ဝဒန္တီ"တိ ဝုတ္တံ-

ဟု ဆိုတော်မူသည်။

ဤသို့လာသော ပါဠို, အဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့၏ ပိဏ္ဍတ္ထအဓိပ္ပါယ်ကို ပြဆိုအံ့။ "ဣဓ ပန ဘိက္ခုဝ အစရိသော နော စေ ဂစ္ဆေယျုံ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ" ဟူသော ပါဠိတော်ဖြင့် လေးပါးကာအစပြု၍ မျှားစွာသော ရဟန်းတို့သည် တခုသော ကျောင်း၌နေ၍ ဥပုသ်နေ့၌ ဥပုသ်ပြုသောအခါ ပါတိမောက်ပြု၍ သံဃဥပုသ် ပြုရမည်။ ထိုကျောင်း၌ ရဟန်းတို့သည် မသိ၍ ပါတိမောက်ကို မပြတတ်လျှင် ထိုဥပုသ်နေ့၌ ပြန်နိုင်လောက်သော ကျောင်းသို့ ရဟန်းတပါးကို စေလွှတ်၍ ပါတိမောက်ကို အကျဉ်းချုံးဖြစ်စေ၊ အကျယ်ဖြစ်စေ သင်ယူစေ၍ ထိုရဟန်းပြန်လာမှ ပါတိမောက်ပြု၍ သံဃဥပုသ်ပြုရမည်။ ထိုသို့စွမ်းနိုင်သော ရဟန်းမရှိလျှင် ပါတိမောက်ပြတတ်သော ရဟန်းရှိရာကျောင်းသို့သွား၍ ပါတိမောက်ပြသော သံဃဥပုသ်ကို ပြုရမည်။ ထိုသို့မသွားသော ရဟန်းတို့သည် ဒုက္ကဋ် အာပတ်သင့်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။

"ဣဓ ပန ဘိက္ခုဝ အစရိသော ဝသေယျုံ စေ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ" ဟူသော ပါဠိတော်ဖြင့် ပါတိမောက်ပြသော ရဟန်းမရှိပဲ တခုသော ကျောင်း၌နေသော လေးပါးကာ၍ မျှားစွာသောရဟန်းတို့သည် ပါတိမောက်ပြသော ကျောင်းသို့သွား၍ ဥပုသ်ပြုသဖြင့် နေအပ်သည်မှာ ဝါပ အခါ၌သာ အပ်သည်။ ဝါဘွင်း၌ မအပ်သည်ဖြစ်၍ ဝါဆိုခါနီးလျှင် ရဟန်းတပါးကို စေလွှတ်၍ ပါတိမောက်ကို အကျဉ်းဖြစ်စေ၊ အကျယ်ဖြစ်စေ သင်ယူစေ၍ ထိုရဟန်းကို ပါတိမောက်ပြစေ၍ ဝါဆိုအပ်သည်။ ထိုသို့စွမ်းနိုင်သော ရဟန်းကို မရလျှင် ဝါမဆို အပ်။ ပါတိမောက်ပြသော ကျောင်းသို့သွား၍ ဝါဆိုအပ်သည်။ ထိုသို့မသွားပဲ နေကြကုန်သော ရဟန်းတို့မှာ ဒုက္ကဋ် အာပတ်သင့်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။

အဋ္ဌကထာဌ်လည်း ပုရိမဝါဌ် ပါတိဓမာက်ပြတတ်သော ရဟန်းနှင့် ဝါဆိုသော လေးပါးကစ၍ များ၍စွာသော ရဟန်းတို့သည် ဝါဆိုပြီးလျင် ထိုပါတိမောက် ပြာတ်သောရဟန်း အရပ်တပါးသို့ သွားသည်ဖြစ်စေ၊ လူထွက်သည်ဖြစ်စေ၊ သေသည်ဖြစ်စေ မောက်ပြသော ရဟန်းရှိရာသို့ သွားအပ်သည်။ မသွား၊မူ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်သည်။ ပစ္ဆိမဝါဌ် ထိုပါတိမောက်ပြသော ရဟန်းသည် အရပ်တပါးသို့ သွားသည်ဖြစ်စေ၊ လူထွက်သည်ဖြစ်စေ၊ သေသည်ဖြစ်စေ ဝါကျွတ်အောင် နေအပ်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။

နဘိက္ခဝေ တဒဟုပေါသဒေ သဘိက္ခုကာ အစရှိသော ပါဌိတော်ဖြင့် ထိုဥပုသ်နေ့၌ သံဃဥပုသ်ပြုရာ ကျောင်းမှ ဥပုသ်မပြုပဲ သံဃာလေးပါးနှင့်ကင်း၍ ရဟန်းသံဃာမရှိသောကျောင်းသို့ ဖြစ်စေ၊ ကျောင်းမရှိရာသို့ ဖြစ်စေ၊အန္တရာယ်ဆယ်ပါးတွင် တပါးမျှမရှိပဲ မသွားအပ်ကုန်။ သွားလိုမူ သံဃာလေးပါးနှင့် ဖြစ်စေ၊ အန္တရာယ်ဆယ်ပါးတွင် တပါးပါးရှိ၍ဖြစ်စေ သွားအပ်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။

အဋ္ဌကထာဌ်လည်း "သစေ ဝိဟာဒရ ဥပေါသထံ ကရောန္တိ။ ပ။ ဂန္တွေဗ္ဗော" ဟူသောပါဌ်ဖြင့် ထိုကျောင်းတိုက်၌ သံဃဥပုသ်ကို ပြုအံ့။ ထိုကျောင်းတိုက်၌ သံဃဥပုသ်ကိုမပြုပဲ တပါးသောခဏ္ဍသီမ်,နဒီသီမ်သို့ ဂဏဥပုသ်, အဓိဋ္ဌာန်ဥပုသ် ပြုခြင်းငှါ မသွားအပ်၊ ဂဏဥပုသ်ပြုရာမှ အဓိဋ္ဌာန်ဥပုသ်ပြုခြင်းငှါ မသွားအပ်ဟု ပြတော်မူသည်။

"သစေ ပနေတ္ထ။ ပ။ ဂန္တုံ ဝဋ္ဋတိ" ဟူသောပါဌ်ဖြင့် ဂဏဥပုသ်ပြုရာကျောင်းမှ ရဟန်းတပါးရှိရာသို့ သွားအပ်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။

"ဝိဿဋ္ဌဥပေါသထာပိ အာဝါသာ ဂန္တုံ ဝဋ္ဋတိ" ဟူသောပါဌ်ဖြင့် ထိုကျောင်းတိုက်၌ သံဃဥပုသ်ကို အကြောင်းရှိ၍ စွန့်အပ်သော သံဃဥပုသ်ရှိသောကျောင်းမှ ဂဏဥပုသ်, အဓိဋ္ဌာန်ဥပုသ်ပြုခြင်းငှါ ခဏ္ဍသီမ်,

နဒီသိမ်သို့ဖြစ်စေ၊ တပါးကျောင်းသို့ဖြစ်စေ သွားအပ်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။

ဤအရာ၌ "ဝိဿဋ္ဌဥပေါသထဟိပိ အာဝါသာ" ဟူသောစကား၌အချင်းခပ်သိမ်း သံဃာ့သောက်လျက် သံဃဥပုသ်ကို မပြုလျှင် နေအပ်သည်ဖြစ်၍ စွန့်လွှတ်အပ်သည်ဟု ပြတော်မူသောစကားမဟုတ်ကုန်၊ သံဃာ၌ တစုံတခုအကြောင်းရှိသောအခါ၌ သံဃဥပုသ်မပြုပဲ ဂဏဥပုသ်ပြုအံ့ဟု အန္တရာယ်အကြောင်း ရှိသောအခါ စွန့်လွှတ်သည်ကိုသာ ရည်၍ အဋ္ဌကထာဆရာပြတော်မူသည်၊ အထက်၌ ပြဆိုအပ်သော သံဃာများစွာရှိသော ကျောင် တိုက်၌ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသကရဟန်းကို မရမူ ဝါမဆိုအပ်ဟု လာသော ၎င်းပါဠိ, အဋ္ဌကထာတို့ကိုပင် ထောက်လေ။

တခါ၌ ကောစာရီနေသော ရဟန်းသည် ဥပုသ်နေ့၌ ဆွမ်းခံလာရာ သံဃဥပုသ်ပြုသောကျောင်းသို့ မဝင်ပဲ မိမိကျောင်းသို့ပြန်၍ အဓိဋ္ဌာန်ဥပုသ်ကို ပြုအပ်သည်။ ထိုသို့မဟုတ် သံဃဥပုသ်ပြုရာ ကျောင်းသို့ဝင်မူ သံဃဥပုသ်မပြုပဲ မသွားအပ်၊ ပြုပြီးမှ သွားအပ်သည်။

ဤသို့လာသော ပါဠိ, အဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့ကိုထောက်၍ တခုသောကျောင်းတိုက်၌ သံဃာ့သောက်လျက် အခကြောင်းတစုံတခုနှင့်ကင်း၍ သံဃဥပုသ်ကိုမပြုပဲ အာမိုးချင်း ပါရိသုဒ္ဓိဥပုသ်ကိုပြု၍ မနေအပ်ဟု သန္နိဋ္ဌာန်ကျမှတ်ရမည်။

၁၀၃။ ဥပဇ္ဈာယ်, နိဿရဉ်းဆရာအင်္ဂါများ

မေး။ ။ဥပဇ္ဈာစရိယ, နိဿယာစရိယပြုထိုက်သော အင်္ဂါကို အသို့မှတ်ရပါအံ့နည်း။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ—

ပရိသုပဋ္ဌာပကေန ဥပသမ္ပဒါယ ဒဿဝေယ္ယေန သဗ္ဗန္တိမေန• ပရိစ္ဆေဒေန ပရိသံ အာဘိဝိနယေ ဝိနေတုံ ဒ္ဝေ ဝိဘင်္ဂါ ပဂုဏာ

ဝါစုဂ္ဂတာ ကာတဗ္ဗာ၊ အသက္ကောန္တေန တီဟိ ဇနေဟိ သဒ္ဓိံ ပရိဝတ္တနက္ခမာ ကာတဗ္ဗာ၊ ကမ္မာကမ္မဉ္စ ခန္ဓကဝတ္တဉ္စ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ။ ပရိဿာယ ပန အဘိဓမ္မေ ဝိနယနတ္ထံ သစေ မတ္ထိမဘာဏကော ဟောတိ မူလပဏ္ဏာသကော ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗော၊ ဒီဃဘာဏကေန မဟာဝဂ္ဂေါ၊ သံယုတ္တဘာဏကေန ဟေဋ္ဌိမာ ဝါ တယော ဝဂ္ဂါ မဇ္ဈိမဘာဏကေန ဝါ၊ အင်္ဂုတ္တရဘာဏကေန ဟေဋ္ဌာ ဝါ ဥပရိ ဝါ ဥပဍ္ဎနိကာယော ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗော၊ အသက္ကောန္တေန တိကနိပါတတော ပဋ္ဌာယ ဟေဋ္ဌာ ဥဂ္ဂဟေတုမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ မဟာပစ္စရိယံ ပန ကေဉ္စိ ဥဂ္ဂဏှန္တေန စတုက္ကနိပါတံ ဝါ ပဉ္စကနိပါတံ ဝါ ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိတိ ဝုတ္တံ။ ဇာတကဘာဏကေန သာဋကထံ ဇာတကံ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ တတော ဩရံ န ဝဋ္ဋတိ။ ဓမ္မပဒမ္ပိ သဟ ဝတ္ထုနာ ဥဂ္ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိတိ မဟာပစ္စရိယံ ဝုတ္တံ။ တတော တတော သမုစ္စယံ ကတ္ဝာ မူလပဏ္ဏာသကမတ္တံ ဝဋ္ဋတိ နေ ဝဋ္ဋတိတိ။ နေ ဝဋ္ဋတိတိ ကုရုန္ဒဋ္ဌကထာယံ ပဋိက္ခိတ္တံ၊ ဣတရာသု ဝိစာရဏာယေဝ နတ္ထိ။ အာဘိဓမ္မေ ကိဉ္စိ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗန္တိ နေ ဝုတ္တံ။ ယဿ ပန သာဋကထမ္ပိ ဝိနယပိဋကံ အာဘိဓမ္မပိဋကဉ္စ ပဂုဏံ၊ သုတ္တန္တေ စ ဝုတ္တပ္ပကာရော ဂန္ထော နတ္ထိ။ ပရိသံ ဥပဋ္ဌာပေတုံ နေ လဘတိ။ ယေန ပုန် သုတ္တန္တိကော ဝိနယတော စ ဝုတ္တပ္ပမာဏော ဂန္ထော ဥဂ္ဂဟိတော၊ အယံ ပရိသုပဋ္ဌာပကော ဗဟုဿုတော ဟောတိ ဒိဿာပါမောက္ခော ယေနကာမံဂမော၊ ပရိသံ ဥပဋ္ဌာပေတုံ လဘတိ—

ဟုပါစိတ်အဋ္ဌကထာ ဩဝါဒဝဂ် ပဋမသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၌ လာသည်။

သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌လည်း—

ဇေဘိဝိနယေတိ ဣကလေ ဝိနယပိဋကေ။ ဝိနေတုန္တိ သိက္ခာပေတုံ၊ "ဒ္ဝေ ဝိဘင်္ဂါ ပဂုဏာ ဝါစုဂ္ဂဘာ ကာတဗ္ဗာတိ ဣဒံ ဒ္ဝိပုဋ္ဌာဝဓေသေန ဥဂ္ဂဟဏမ္ပိ သန္ဓာယ ဝုတ္တ"န္တိ ဝဒန္တိ။ ဧကေ

ပမုဋ္ဌံ, ဣဘရဿ ပဂုဏံ ဟောတီတိ အာဟ ''တိဟိ ဇနေဟိ သဒ္ဓိံ ပရိဝတ္တာနက္ခမာ ကာဘဗ္ဘာ''တိ။ အာဘိဓမ္မိတာ နာမရူပ-ပရိစ္ဆေဒေ။ ဟေဋ္ဌိမာ ဝါ တယော ဝဂ္ဂါတိ မဟာဝဂ္ဂတော ဟေဋ္ဌာ သဂါထာဝဂ္ဂါ နိဒါနဝဂ္ဂါ ခန္ဓကဝဂ္ဂါတိ ဣမေ တယော ဝဂ္ဂါ။ ''ဓမ္မပဒမ္ပိ သဟ ဝတ္ထုနာ ဥဂ္ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတီ''တိ မဟာပစ္စရိယံ ဝုတ္တတ္တာ ဇာတကဘာဏကေန သာဋ္ဌ-ကထိ ဇာတက ဥဂ္ဂဟာဘဉ္ဇံပိ ဓမ္မပဒမ္ပိ သဟ ဝတ္ထုနာ ဥဂ္ဂ-ဟေဘဗ္ဘမေဝ—

ဟု ဖွင့်တော်မူသည်။

ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၌လည်း—

အဘိဝိနယေတိ ပါတိမောက္ခသံဝရသင်္ခါတေ သံဝရဝိနယေ၊ တပ္ပကာသကေ ဝါ ဝိနယပိဋကေ။ ဝိနနတုန္တိ သိက္ခာပေတုံ ပဏာသေတုံ။ ပဂုဏာ ဝါစုဂတာတိ ပါဠိတော စ အတ္ထတော စ ပဂုဏာ မုခေ သန္နိခပနဝသေန ဝါစုဂဘာ ဏာတဗ္ဗာ၊ အတ္ထမတ္တဝသေန ပတ္တ ယောဇနံ ကရောန္တိ။ အာဘိဓမ္မိတာ လက္ခဏရသာဒိဝသေန ပရိစ္ဆိန္နေ နာမရူပဓမ္မေ။ ပုဗ္ဗေ ကိရ မဟာထေရာ ပရိယတ္တိအနန္တရဓာနာယ ဧကေကဿ ဂဏဿ ဒီဃနိကာယာဒိဧကေကမဓိကာရဿံ နိယျာတေန္တာ ''တုမ္ဟေ တံ ပါဠိတော စ အဋ္ဌကထတော စ ပရိဟရထ၊ သင်္ဂေါန္တာ ဥတ္တရိပိ ဥဂ္ဂဏှဿာ''တိ ဧဝံ သဂ်္ဂလမ္ပံ ဂန္ထဝသေန နိယျာ-တေန္တိ၊ တတ္ထ တေ စ ဘိက္ခူ ဂန္ထနာမေန ဒီဃဘာဏကာ မဇ္ဈိမဘာဏကာတိ ဧဝါဟရိယန္တိ၊ တေ စ အတ္တနာ ဘာရ-ဘူတံ ကောဋ္ဌာသံ ပရိစ္ဆိဇ္ဇ အညံ ဥဂ္ဂဟာပေတုံ နာ လဘန္တိ။ တံ သန္ဓာယာဟ ''သစေ မဇ္ဈိမဘာဏကော ဟောတီ''တိ အာဒိ။

တတ္ထ ဟေဋ္ဌိမာ ဝါ တယော ဝဂ္ဂါဘိ မဟာဝဂ္ဂတော ဟေဋ္ဌိမာ သဂါထကဝဂ္ဂါ နိဒါနဝဂ္ဂါ ခန္ဓဝဂ္ဂါတိ ဣမေ

တယော ဝဂ္ဂါး တိကနိပါဘတော ပဌဳယ ဟေဌ္ဌာတိ ဧကနိပါဘဒုကနိပါတေ သန္ဓာယ ဝုတ္တံး ဓမ္မပဒမ္ပိ သဟ့ ဝတ္ထုနာ ဇာတကဘာဏကေန အတ္တနော ဇာတဏေန သဒ္ဓိံ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ။ တတော ဩရံ နု ဝဋ္ဋတီတိ မဟာပစ္စရိဝါဒဿ အဓိပ္ပါယော။ တတော တတော်တိ ဒီဃနိကာယာဒိဒတော၊ ဥစ္စိနိတ္ဝာ ဥဂ္ဂဟိတံ သဒ္ဓိမ္မဿ ဌတယာ, ဘက္ခုနောပိ ပုဗ္ဗာပရာနုသန္ဓိအာဒိကုသလ-တာယ စ နု ဟောတီတိ "တံ နု ဝဋ္ဋတီ"တိ ပဋိက္ခိတ္တံး အာဘိဓမ္မိကိဉ္စိ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗန္တိ နု ဝုတ္တန္တိ ဧတ္ထ ယသ္မာ ဝိနယေ ကုသလတ္တိကာဒိဝိဘာဂေါ, သုတ္တန္တသု သမထဝိပဿနာမဂ္ဂေါ စ အာဘိဓမ္မပါဋိ ဝိနာ နု ဝိညာယတိ၊ အန္ဓကာရေ ပဝိဋ္ဌကာ-လော ဝိယ ဟောတိ၊ တသ္မာ သုတ္တဝိနယာနံ ဂဟဏဝသေန အာဘိဓမ္မဂ္ဂဟဏံ ဝုတ္တဓမ္မဝါတိ ဝိသုံ နု ဝုတ္တန္တိ ဓေဒိတဗ္ဗံး ယထာ "ဘောဇနံ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗ"န္တိ ဝုဒ္တေ "ဗျဉ္ဇနံ ခါဒိတဗ္ဗ"န္တိ အဝုတ္တမ္ပိ ဝုတ္တဓမ္မဝ ဟောတိ တဒဝိနာဘာဝတော၊ ဓေံသမ္ပဒါဒံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ-ဟု ဆိုတော်မူ၏။

ဝိနယဝိနိစ္ဆယအင်္ဂကထာဋီကား-

ဝါစုဂ္ဂဘာ ဝိဘင်္ဂါ ဒွေ၊ ပဂုဏာ ဗျဉ္ဇနာဒိတော။
စတ္တာသ္ဒပိ နိကာယေသု၊ ဓေကော ဝါ ပေါတ္ထဓကာပိ စ။
ကမ္မာကမ္မဉ္စ ဝတ္တာနိ၊ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗမေတ္တကံ။
သဗ္ဗန္တိမပရိစ္ဆေဒေါ၊ ဒဿဝဿော သစေ ပန။
ဗဟုဿုဒဘာ ဒိသာမောက္ခော၊ ယော်နကာမံဂမော သိယာ။
ပရိသံ လဘဒ်တာ ကာမံ၊ ဥပဇ္ဈာပေတုမိဿဲရော-

ဟု မိန့်ဆိုခဲ့တော်မူသည်။

ထင်းအဖွင့် ဝိနယဝိနိစ္ဆယဋီကာဌာန်လည်း-

ဒွေ ပိဘင်္ဂါကိ ဘိက္ခုဘိက္ခုနီဝိဘင်္ဂဒွယံး ဣဓ "ဝါစုဂ္ဂဘာ" တိ ဣဒံ ပရိပုဏ္ဏမိ သန္ဓာယဟာတိပိ ဝုတ္တံ။ ကေနာဟ သာရတ္ထ-

ဒီပနီယံ "ဒွေ ဝိဘင်္ဂါ ပဂုဏာ ဝါစုဂ္ဂဘာ ကာတဗ္ဗာတိ ဣဒံ ပရိပုဏ္ဏဝစနေန ဥဂ္ဂဟကမ္ပိ သန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ စဒန္တိ" တိ။ ဗျဉ္ဇနာဒိတောတိ ဧတ္ထ ဗျဉ္ဇနံ နာမ ပဒံ၊ အာဒိ-သဒ္ဒေန သင်္ဃာဒိဘံ အနုဗျဉ္ဇနံ နာမ အက္ခရံ၊ ပဒက္ခရာနံ အပရိဟာ-ပေတ္ဝာတိ စုတ္တံ ဟောတိ။ စတ္တာသုပိ နိကာယေသူတိ ဒီဃမဇ္ဈိမသံယုတ္တအင်္ဂုတ္တရနိကာယေသု၊ နိဒ္ဒါရဏေ ဘုမ္မံ။ ဧကော ဝါ နိကာယော ပေါတ္ထကောပိ စ ဧကောတိ ယောဇနာ။ အပိ-သဒ္ဒေန ခုဒ္ဒကနိကာယဿာပိ သင်္ဂဟော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပိ စ ဝါတိ ဣမိနာ ခုဒ္ဒကနိကာယေ ဇာတကဘာဏကေန သာဝဏကထံ ဇာတကံ ဥဂ္ဂဟေဘဏာပိ ဓမ္မပဒံ သဟ ဝတ္ထုနာ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗ-မေဝါတိ ဒဿိတေ ဒွေ ပေါတ္ထကေ သမုစ္စိနောတိ၊ စတ္တာရိ ခန္ဓကဝတ္တာနိ ဝါ—

ဟု ဖွင့်ဆိုတော်မူသည်။

ဤသို့ ပြဆိုအပ်သော အဋ္ဌကထာ,ဋီကာတို့၏ ပိဋကတ္တယအဓိပ္ပါယ်ကို ပြဆိုအံ့။

ပါစိတ်အဋ္ဌကထာ,ဋီကာတို့၏ အလိုအားဖြင့် အကြင်ရဟန်းသည် ဆယ်ဝါရှိသည်ဖြစ်စေ၊ အလုံးစုံသော ဝိနည်းပိဋကတ်ကို သင်နှိုင်စေခြင်းငှါ ပါရာဇိကဏ်ပါဠိတော်, ဘိက္ခုပါစိတ် ဘိက္ခုနီပါစိတ် ပါဠိတော်ကို သင်အံလေ့ကျက်နှုတ်တက်ဆိုယူဖူးသည်ဖြစ်စေ၊ ဝါ၊ သင်ကြားပြီး၍ မပြတ်ကြည့်ရှုလေ့လာသည်ဖြစ်စေ၊ ကမ္မာကမ္မဝိနိစ္ဆယကိုသိခြင်းငှါ ခန္ဓကဝတ်ကိုသိခြင်းငှါ မဟာဝါ,စူဠဝါ,ပရိဝါ ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာနှင့်တကွ သင်ယူဖူးသည်ဖြစ်စေ၊ ပရိသတ်တို့အား နာမ်ရုပ်တရားကို ဟောခြင်းငှါ မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်, မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသပါဠိတော်, ဥပရိ-ပဏ္ဏာသပါဠိတော်ကို သင်ယူဖူးသည် ဖြစ်စေ၊ ဝါ၊ သုတ်သီလက္ခန်, သုတ်မဟာဝါ,သုတ်ပါထေယျပါဠိတော်,မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်ကို သင်ယူဖူးသည်ဖြစ်စေ၊ ဝါ၊ မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်, သဂါထာဝဂ္ဂ, နိဒါနဝဂ္ဂ,

ခန္ဓဝဂ္ဂ သံယုတ်ပါဠိတော်ကို သင်ယူဖူးသည်ဖြစ်စေ၊ ဝါ၊ ကေနိပါတ် အင်္ဂုတ္တိုရ်, ဒုက, တိ်ကနိပါတ် အင်္ဂုတ္တိုရ် ပါဠိတော်ကို သင်ယူဖူးသည်ဖြစ်စေ၊ ဝါ၊ ငါးရာငါးဆယ်ဇာတ်ပါဠိတော်, ဓမ္မပဒပါဠိတော်တို့ကို အဋ္ဌကထာနှင့်တကွ သင်ယူဖူးသည်ဖြစ်စေ ရဟန်းသာမဏေ ပရိသတ်ကို အလုပ်အကျွေးခံ၍ မွေးထိုက်သောရဟန်းမည်၏။

လိုရင်းအင်္ဂါမှာ—

(၁) ဝိနည်းဠဲ့ ပါဠိတော် ငါးကျမ်းလုံး အဋ္ဌကထာနှင့်တကွ သင်ယူသောအခါ နှုတ်တက်ဆို၍ သင်ယူဖူးသည်၊

(၂) သုတ္တန်ဠဲ့ မူလပဏ္ဏာသ, မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသ, ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော် သုံးကျမ်းကို သင်ယူဖူးသည်၊

(၃) ဆယ်ဝါရသည်။

တနည်းကား—

(၁) ဝိနည်းဠဲ့ ရှေးနည်းတူ သင်ယူဖူးသည်၊

(၂) သုတ္တန်ဠဲ့ သုတ်သီလက္ခန်, သုတ်မဟာဝါ,သုတ်ပါဠိထယျ, မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်ကို သင်ယူဖူးသည်၊

(၃) ဆယ်ဝါရသည်။

တနည်းကား—

(၁) ဝိနည်းဠဲ့ ရှေးနည်းတူ သင်ယူဖူးသည်၊

(၂) သုတ္တန်ဠဲ့ မဟာဝဂ္ဂ, သဂါထာဝဂ္ဂ, နိဒါနဝဂ္ဂ, ခန္ဓဝဂ္ဂ သံယုတ်ပါဠိတော်ကို သင်ယူဖူးသည်၊

(၃) ဆယ်ဝါရသည်။

တန်ည်းကား-

(၁) ဝိနည်း၌ ရှေးနည်းတူ သင်ယူဖူးသည်၊

(၂) သုတ္တန်၌ ငါးရာငါးဆယ်ဇာတ်, ဓမ္မပဒပါဠိတော်ကို အဋ္ဌကထာနှင့်တကွ သင်ယူဖူးသည်၊

(၃) ဆယ်ဝါရသည်။

ဤသို့ အင်္ဂါသုံးပါးနှင့်ပြည့်စုံမှု ဥပဇ္ဈာယ်, နိဿရည်းပေး၍ ရဟန်းသာမဏေ တပည့်မွေးထိုက်သည်ဟု အဓိပ္ပါယ်ရသည်။

ဝိနယဝိနိစ္ဆယအဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့ အလိုအားဖြင့် ဝိနည်းပါဠိတော် ငါးကျမ်းကို အဋ္ဌကထာနှင့်တကွ သင်ယူသောအခါ နှုတ်တက်ဆို၍ သင်ယူဖူးသည်ဖြစ်စေ၊ ဒီဃ, မဇ္ဈိမ, သံယုတ္တ, အင်္ဂုတ္တရနိကာယ် လေးခု တို့တွင် တခုခုသော နိကာယ်ပါဠိကို သင်ယူဖူးသည်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်ဝါရသည်ဖြစ်စေ၊ ဤသို့ အင်္ဂါသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည်လည်း ကောင်း၊ ဝိနည်းမှာ ရှေးနည်းတူသင်ယူဖူးသည်ဖြစ်စေ၊ သုတ်မှာ ငါးရာငါးဆယ်ဇာတ် ပါဠိကိုလည်းကောင်း၊ ဓမ္မပဒပါဠိကိုလည်းကောင်း အဋ္ဌကထာနှင့်တကွ သင်ယူဖူးသည်ဖြစ်စေ၊ ဆယ်ဝါရသည်ဖြစ်စေ၊ ဤအင်္ဂါသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည်လည်းကောင်း ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ, နိဿရည်းဆရာ ပြုထိုက်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။

ဝိနယဝိနိစ္ဆယဋီကာ၌ ''ဣဓ ဝါစုဂ္ဂတာတိ ဣဒံ ပရိပုစ္ဆာမိ သန္ဓာယာဟာစရိယံ ဝုတ္တံ'' ဟု ဆိုသောစကားသည် ''ယေန ပန သုတ္တန္တတော ဝိနယတော စ စုတ္တပုဗ္ဗမာဂတော ဂန္ထော ဥဂ္ဂဟိတော၊ အယံ ပရိသုပဋ္ဌာပကော ဗဟုဿုတော ဟောတိ'' ဟု ဆိုသော အဋ္ဌကထာနှင့်လည်းကောင်း၊ ''အတ္ထမတ္တဝသေနပေတ္ထ ယောဇနံ ကရောန္တီ'' ဟု ဆိုသော ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာနှင့် လည်းကောင်း ညီသည်။ ထို့ကြောင့် ''ဒ္ဝေ ဝိဘင်္ဂါ ပဂုဏာ ဝါစုဂ္ဂတာ'' အရမှာ ဆရာ့ထံသင်ယူသောအခါ နှုတ်တက်ရအောင် ဆိုယူသည်ကိုပင် ဝါစုဂ္ဂတဟု မှတ်ယူရမည်။

ဤအရာ၌ ဝိနည်းတတ်သော ဆရာမြတ်တို့သည် စတုတ္ထသံဂါယနာ မည်သော ပေထက်အက္ခရာတင်သည်ကား နှုတ်တက် မဆောင်နိုင်ကြ မည်ကို မြင်သိ၍ တင်ထားတော် မူခဲ့ကြသည်။ ယခုအခါ နှုတ်တက် မဆောင်နိုင်ကြသော်လည်း ပေစာတ်ဦးကြည့်ရှုသဖြင့် သိနိုင်သောသတ္တိရှိ၍ ပေစာကို မပြတ်ကြည့်ရှုခဲ့ပြီးနေသော ရဟန်းတို့သည် ဆိုအပ်သောစာပေ အက္ခရာတို့ကို လေ့လာသည်ဖြစ်က ဥုဇ္ဇာယ်,နိဿရည်းပေးထိုက်သည်ဟု ဆိုတော်မူကြကုန်သည်။ ဤဆရာမြတ်တို့လည်း ဝိနည်းပါဠိတော် ငါးကျမ်းကို အာနိုးတွင်ထား၍ အစဉ်မပြတ်ဝတ်ထား၍ ကြည့်ရှုဆင်ခြင်သည်ဟု ကြားဖူးသည်။

မဟာဝဂ်ပါဠိတော်၌လည်း—

အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဗျတ္တေန ဘိက္ခုနာ ပဋိဗလေန ဒဿဝေဿေန ဝါ အာတ်ရေကဒ္ဒသဝေဿေန ဝါ ဥပသမ္ပာဒေတုံ— ဟု လာသည်။

မဟာဝဂ်အဋ္ဌကထာ၌လည်း—

အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဗျတ္တေန ဘိက္ခုနာတိအာဒိမ္ပိ ဗျတ္တော ပုဗ္ဗေ ဘိက္ခုနောဝါဒကဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တလက္ခဏောယေဝ။ ယော ပန အန္ဓော ဝါသိနော ဝါ သဒ္ဒိဝိဟာရိကဿ ဝါ ဂိလာနဿ သက္ကောတိ ဥပဋ္ဌာနာဒီနိ ကာတုံ၊ အယံ ဣဓ ''ပဋိဗလော'' တိ အဓိပ္ပေတော၊ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ—

''ပဉ္စဟုပါလိ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတေန ဘိက္ခုနာ ဥပသမ္ပာ-ဒေတဗ္ဗံ၊ နိဿယော ဒါတဗ္ဗော၊ သာမဏေရော ဥပဋ္ဌာပေတ-ဗ္ဗော။ ကတမေဟိ ပဉ္စဟိ၊ ပဋိဗလော ဟောတိ အန္ဓော ဝါသိ ဝါ သဒ္ဒိဝိဟာရိ ဝါ ဂိလာနံ ဥပဋ္ဌာတုံ ဝါ ဥပဋ္ဌာပေတုံ ဝါ၊ အနဘိရတံ ဝူပကာသေတုံ ဝါ ဝူပကာသာပေတုံ ဝါ၊

ဥပုန္နံ ကုက္ကုစ္စံ ဓမ္မတော ဝိနောဒေတုံ၊ အာဘိဓမ္မေ ဝိနေတုံ၊ အာဘိဝိနယေ ဝိနေတု”န္တိ-

ဟု ဖွင့်တော်မူသည်။

မဟာဝဂ်ပါဠိတော်၌ပင်-

ပဉ္စဟိ ဘိက္ခဝေ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတေန ဘိက္ခုနာ နူပသမ္ပာဒေတဗ္ဗံ၊ နူ နိဿယော ဒါတဗ္ဗော၊ နူ သာမဏေရော ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗော။ နူ အာဒသကံ့နူ သိလက္ခန္ဓေနူ သမန္နာဂတော ဟောတိ၊ နူ အသက္ခေနူ သမာဓိက္ခန္ဓေနူ သမန္နာဂတော ဟောတိ-

စသည်ဖြင့် တဆယ့်ခြောက်ပါးသော ပဉ္စကတို့ကို ဟောတော်မူသည်။ ထိုသောဥသပဉ္စကတို့တွင် အဆုံးပဉ္စက၌-

ပဉ္စဟိ ဘိက္ခဝေ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတေန ဘိက္ခုနာ ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗံ၊ နိဿယော ဒါတဗ္ဗော၊ သာမဏေရော ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗော။ အာပတ္တိ ဇာနာတိ၊ အနာပတ္တိ ဇာနာတိ၊ လဟုကံ့ အာပတ္တိ ဇာနာတိ၊ ဂရုကံ့ အာပတ္တိ ဇာနာတိ၊ ဒသဝဿော ဝါ ဟောတိ အတိရေကဒသဝဿော ဝါ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပဉ္စဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတေန ဘိက္ခုနာ ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗံ၊ နိဿယော ဒါတဗ္ဗော၊ သာမဏေရော ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗော-

ဟု လာသည်။

မဟာဝဂ်အဋ္ဌကထာ၌လည်း-

ဣဒါနိ ယံ ပုဗ္ဗေ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဗျတ္တေန ဘိက္ခုနာ ပဋိဗလေန ဒသဝဿေန ဝါ အတိရေကဒသဝဿေန ဝါ ဥပသမ္ပာဒေတုံ နိဿယံ ဒါတု”န္တိ သင်္ခေပတော ဥပဒ္ဓါယာဒေရိယာနံ လက္ခဏံ ဝုတ္တံ၊ တံ ဝိတ္ထာရတော ဒဿေတုံ “ပဉ္စဟိ ဘိက္ခဝေ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတေနာ” တိအာဒိမာဟ။ ။

နာ ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗန္တိ ဥပဇ္ဈာယေန ဟုတ္ဝာ နာ ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗံ။
နာ နိဿယော ဒါတဗ္ဗောတိ အာစရိယေန ဟုတ္ဝာ နိဿယော
နာ ဒါတဗ္ဗော။ ။သုက္ကပက္ခေ အဋ္ဌသု အန တ္တိဒယဝါတိ-
ဟု ဖွင့်တော်မူသည်။

ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၌လည်း-

နာ သာမဏေရော ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗောတိ ဥပဇ္ဈာယေန ဟုတ္ဝာ
နာ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော-
ဟု ဖွင့်တော်မူသည်။
သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌လည်း-
နာ သာမဏေရော ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗောတိ ဥပဇ္ဈာယေန ဟုတ္ဝာ
သာမဏေရော နာ ဂဟေတဗ္ဗော-
ဟု ဖွင့်တော်မူသည်။

ပရိဝါပါဠိတော်၌လည်း-

ပဉ္စဟုပါလိ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတေန ဘိက္ခုနာ ဥပသမ္ပာ-
ဒေတဗ္ဗံ၊ နိဿယော ဒါတဗ္ဗော၊ သာမဏေရော ဥပဋ္ဌာပေ-
တဗ္ဗော။ ကတမေဟိ ပဉ္စဟိ၊ ပဋိဗလော ဟောတိ အန္တေ-
ဝါသိံ ဝါ သဒ္ဓိဝိဟာရိံ ဝါ ဂိလာနံ ဥပဋ္ဌာတုံ ဝါ ဥပဋ္ဌာ-
ပေတုံ ဝါ၊ အနဘိရတံ ဝူပကာသေတုံ ဝါ ဝူပကာသာပေတုံ
ဝါ၊ဥပ္ပန္နံ ကုက္ကုစ္စံ ဓမ္မတော ဝိနောဒေတုံ၊ အာဘိဓမ္မေ ဝိနေတုံ၊
အာဘိဝိနယေ ဝိနေတုံ။ ။ပဉ္စဟုပါလိ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂ-
တေန ဘိက္ခုနာ ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗံ၊ နိဿယော ဒါတဗ္ဗော၊
သာမဏေရော ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗော။ ကတမေဟိ ပဉ္စဟိ၊ ပဋိဗ-
လော ဟောတိ အန္တေဝါသိံ ဝါ သဒ္ဓိဝိဟာရိံ ဝါ အာဘိ-
သမာစာရိကာယ သိက္ခာယ သိက္ခာပေတုံ၊ အာဘိဇ္ဇြဟ္မစာရိယ-

ကာယ သိက္ခာယ ဝိနေတုံ၊ အဓိသီလေ ဝိနေတုံ၊ အဓိစိတ္တေ ဝိနေတုံ၊ အဓိပညာယ ဝိနေတုံ—

ဟု ဟောတော်မူသည်။

မဟာဝိဘင်္ဂကထာ သောဠသပဉ္စကအဖွင့်၌—

အဘိသမာစာရိကာယ သိက္ခာယာတိ ခန္ဓကဝတ္တေ...။ အာဒိဗြဟ္မစရိယကာယာတိ သေက္ခပဏ္ဏတ္တိယံ....။ အဘိဓမ္မေတိ နာမရူပပရိစ္ဆေဒေ....။ အဘိဝိနယေတိ သကလဝိနယပိဋကေ....။ ဝိနေတုံ နာ ပဋိဗလောတိ စ သဗ္ဗတ္ထ သိက္ခာပေတုံ နာ သက္ကောတိတိ အတ္ထော။ ဓမ္မတော ဝိဓေစေတုန္တိ ဓမ္မေန ကာရဏေန ဝိသေ္ဌာဒေတုံ—

ဟု ဖွင့်ဆိုတော်မူသည်။

ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၌—

အဘိဝိသိဋ္ဌော ဥတ္တမော သမာစာရော အာဘိသမာစာရော၊ ဝတ္တပဋိဝတ္တသီလံ။ တံ အာရဗ္ဘ ပဉ္ညတ္တာ ခန္ဓကသိက္ခာပဒသင်္ခါတာ သိက္ခာ အာဘိသမာစာရိကာ။ သိက္ခာပဒမ္ပိ ဟိ ဟံ တတ္ထ ပဋိပူရကတ္တိကေဟိ ဥဂ္ဂဟကာဒိဝသေန သိက္ခိတဗ္ဗတော "သိက္ခာ" တိ ဝုစ္စတိ။ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယဿ အာဒိဘူတာ ကာရကဘူတာတိ အာဒိဗြဟ္မစရိယကာ သိက္ခာ၊ ဥဘတောဝိဘင်္ဂပရိယာပန္နသိက္ခာပဒံ။ တေနေဝ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေပိ "ဥဘတောဝိဘင်္ဂပရိယာပန္နသိက္ခာပဒံ အာဒိဗြဟ္မစရိယကံ၊ ခန္ဓကဝတ္တပရိယာပန္နံ အာဘိသမာစာရိက" န္တိ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ "သေက္ခပဏ္ဏတ္တိယ" န္တိ ဧတ္ထ သိက္ခိတဗ္ဗတော သိက္ခာ၊ ဘဂဝတာ ပဉ္ညတ္တတ္တာ ပဏ္ဏတ္တိ။ သဗ္ဗာပိ ဥဘတောဝိဘင်္ဂပရိယာပန္နာ သိက္ခာပဒပဉ္ဉတ္တိ "သေက္ခပဏ္ဏတ္တိ" တိ ဝုတ္တာတိ ဂဟေတဗ္ဗာ။ နာမရူပပရိစ္ဆေဒေတိ ဧတ္ထ ကုသလတ္တိကာဒီဟိ ဝုတ္တံ ဇာတိဘူမိပုဂ္ဂလသမ္ပယောဂဝတ္ထာရမ္မဏကမ္မဒ္ဝါရလက္ခဏရသာဒိဘေဒေဟိ ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒိစတုဗ္ဗိဓံ

သနိဗ္ဗ´နံ နာမံ, ဘူတုပါဒါယဘေဒံ ရူပဉ္စ ပရိစ္ဆိန္နိတ္ဘာ ဇာနန-
ပညာ, တပ္ပဂါသဏေစ စ ဂန္ဆာ နာမရူပပရိစ္ဆေဒေါ နာမ။
ဣမိနာ အာဘိဓမ္မတ္ထကုသလေန ဘဝိတဗ္ဗန္တိ ဒဿေတိ။ သိက္ခာ-
ပေတုန္တိ ဥဂ္ဂဏှာပေတုံ–

ဟု ဖွင့်ဆိုတော်မူသည်။

သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌–

တသ္မာ ဒေသကဿပဏ္ဍိတေန ဇေဋ္ဌ သိက္ခိတဗ္ဗတော သဗ္ဗာပိ
ဉာဇတောဝိသင်္ခရိယာပန္နာ ဂဏ္ဌိတ္ဗိတိ ဂဟေတဗ္ဗာ–

ဟု ဖွင့်ဆိုတော်မူသည်။

ဤသို့လာသော ပါဠိ,အဋ္ဌကထာ,ဋီကာတို့အရကို ပိဏ္ဍတ္ထပြုဆိုအံ့။
မဟာဝဂ်ပါဠိတော်၌ တဆယ့်ခြောက်ပါးသော ပဥ္စကတို့တွင် အဆုံး
ဖြစ်သော ပဥ္စက၌–

(၁) ဤမည်သောအမှုကို ပြုသည်ရှိသော် ဤမည်သောသိက္ခာ
ပုဒ်၌ ဤမည်သောအာပတ်သင့်သည်ဟု သိခြင်း၊

(၂) ဤမည်သောအမှုကို ပြုသည်ရှိသော် ဤမည်သောသိက္ခာ
ပုဒ်၌ ဤမည်သော အာပတ်မှုလွတ်သည်ဟု သိခြင်း၊

(၃) ဤမည်သောအမှုကို ပြုသည်ရှိသော် ဤမည်သော လဟုတ
အာပတ်သင့်သည်ဟု သိခြင်း၊

(၄) ဤမည်သောအမှုကို ပြုသည်ရှိသော် ဤမည်သော ဂရုက
အာပတ်သင့်သည်ဟု သိခြင်း၊
(၅) ဆယ်ဝါရခြင်း–

ဤအင်္ဂါဝေါဟာရပါဠိနှင့်ပြည့်စုံသော မဟာန်းသည် ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ, နိဿရည်း
ဆရာပြု၍ အာပတ်မသင့်ဟု ပြတော်မူသည်။ ‘‘သုက္ကပက္ခေ အင်္ဂသု

ဖာနာပတ္တိဒယဝ''ဟု ဆိုသော အဋ္ဌကထာကိုထောက်။ သုက္ကပက္ခ ရှင်ခု သော ပဉ္စကတို့ကဲ့ နောက်ဆုံးဖြစ်သော ပဉ္စကအင်္ဂါအရဟု မှတ်။

ပရိဝါပါဠိတော် ဥဒါလိပုဏ္ဏာ လေးခုသောပဉ္စကတို့ဝင် သုက္ကပက္ခ နှစ်ပါးသော ပဉ္စကအရမှာ-

(၁) အနန္တဝါသိက, သဒ္ဓိဝိဟာရိက တပည်တို့အား နားဖျား သည် ရှိသော် ဖမိကိုယ်တိုင် ပြုစုလုပ်ကျွေးနိုင်ခြင်း၊ သူ တပါးကို ပြုစုလုပ်ကျွေးစေနိုင်ခြင်း၊

(၂) ထိုတပည်တို့အား သာသနာတော်၌ မမေ့လျော့၍ ပူပန် သောစိတ် ဖြစ်လတ်သော် မိမိကိုယ်တိုင် ငြိမ်းအေးစေ နိုင်ခြင်း၊ သူတပါးကို ငြိမ်းအေးစေနိုင်ခြင်း၊

(၃) ထိုဟပည်တို့၌ဖြစ်သော ကုက္ကုစ္စသံသယကို အကြောင်း အားဖြင့် ပယ်ဖျောက်ခေပးနိုင်ခြင်း၊

(၄) အလုံးစုံသော ဝိနည်းပိဋကတ်၌ သင်ပေးနိုင်ခြင်း၊

(၅) နာမ်ချပ်ထရားတို့ကိုနားလည်အောင် သင်ပေးနိုင်ခြင်း- ဤအင်္ဂါငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံသောရဟန်းသည် ဥဇ္ဈာယ်ဆရာ, နိဿရည်း ဆရာပြုထိုက်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။

တနည်းကား-

(၁) အနန္တဝါသိက, သဒ္ဓိဝိဟာရိကတပည်တို့အား အဘိသမာ စာရိကသိက္ခာမည်သော မဟာဝါခန္ဓက, စုဠဝါခန္ဓက၌ လာသော သိက္ခာပုဒ်ကို သင်ပေးနိုင်ခြင်း၊

(၂) အာဒိဗြဟ္မစရိယက သိက္ခာမည်သော ပါရာဇိကဏ် ပါဠိ ပေါ်, ပါစိတ်ပါဠိတော်၌ လာသော သိက္ခာပုဒ်တို့ကို သင်ပေးနိုင်ခြင်း၊

(၃) အဓိသီလသိက္ခာကို သင်ပေးနှိုင်ခြင်း၊
(၄) အဓိစိတ္တသိက္ခာကို သင်ပေးနှိုင်ခြင်း၊
(၅) အဓိပညာသိက္ခာကို သင်ပေးနှိုင်ခြင်း–

ဤအင်္ဂါငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံသောရဟန်းသည် ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ, နိဿရည်းဆရာ ပြုထိုက်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။ (အဓိသီလ, အဓိစိတ္တ, အဓိပညာအရာကို ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ ပဌမပါရာဇိကအဖွင့်မှာ ရှုလေ)။

ဤသို့ပြုဆိုအပ်သောပါဠိ,အဋ္ဌကထာတို့၌အထူးမူတ်ရန်ကား –ဥ ဇ္ဈာယ်ဆရာ, နိဿရဲည်းဆရာတို့၏ ဗျတ္တလက္ခဏာ ပဋိဗလလက္ခဏာနှစ်ပါးရှိသည်ဘွင် ဘိက္ခုနောဝါဒကအဖွင့် အဋ္ဌကထာ၌လာသော ပရိသုပဋ္ဌာပက ဗဟုဿုတအင်္ဂါဖြင့် ဗျတ္တလက္ခဏာကို ပြတော်မူသည်။ မဟာဝါ, ပရိဝါ၌လာသော အင်္ဂါအရဖြင့် ပဋိဗလလက္ခဏာကို ပြတော်မူသည်။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌–

အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဗျတ္တေန ဘိက္ခုနာတိအာဒိမှ် ဗျတ္တောပုဗ္ဗေ ဘိက္ခုနောဝါဒကဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တလက္ခဏောဒယဝ။ ယောပန အန္ဓေဝါသိနော ဝါ သိဒ္ဓိဝိဟာရိကဿ ဝါ။ ပ။ အယံ ဣဓ ပဋိဗလောတိ အဓိပ္ပေတော။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ "ပဋ္ဌာပုဝါလိအင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတေန ဘိက္ခုနာ ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗံ၊ နိဿဒယောဒါတဗ္ဗော။ ပ။ အာဘိဝိနယေ ဝိနေတု"န္တိ–

ဟူ၍လည်းကောင်း၊

ဣဒါနိ ယံ ပုဗ္ဗေ "အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဗျတ္တေန ဘိက္ခုနာ ပဋိဗလေန ဒသဝဿေန ဝါ အတိရေကဒသဝဿေန ဝါ ဥပသမ္ပာဒေတုံ နိဿယံ ဒါတု"န္တိ သခေါ်ပတော ဥပဇ္ဈာယာ-ဧရိယာနံ လက္ခဏံ ဝုတ္တံ၊ တံ ဝိတ္ထာရတော ဒဿေတုံ "ပဋ္ဌဟိ ဘိက္ခဝေ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတေန" တိ အာဒိမာဟ–

ဟူ၍လည်းကောင်း ဆိုတော်မူသည်။

ထို့ကြောင့် ဘိက္ခုနောဝါဒကအားဖြင့် အဋ္ဌကထာဆိုလာသော ဗျတ္တလက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံလျှင် ပဋိဗလလက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသည် မည်သောကြောင့် ဘိက္ခု နောဝါဒကအားဖြင့် အဋ္ဌကထာဆိုလာသော ဗျတ္တလက္ခဏာရှိသော ရဟန်းသည် ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ, နိဿရဏည်းဆရာပြုထိုက်သည်ဟု မှတ်ရမည်၊

၁၀၄။ နိဿရဏည်းလွှတ်ထိုက်သော အာဂ်ါများ

မေး။ ။နိဿယမူစွဖကဖြစ်သောအာဂ်ါအရကို အာဘာသ်သို့ မှတ်ရပါအုံနည်း။

ဖြေ။ ။ထိုအားမေးမြော—

နိဿယမူစွနကန ဥပသမ္ပဒါယ ပဥ္စဝဿန သဗ္ဗန္တိမန ပရိစ္ဆဒန ဒဋ္ဌ မာတိကာ ပဂုဏ် ဝါစုဂ္ဂာ ကာဘပ္ပဝ, ပက္ခဒိဝသေသု ဓမ္မသာဝနတ္ထာယ သုတ္တန္တဓရာ စတ္တာရော ဘာဏကဝါရ, သမ္ပတ္တာနံ ပရိကဏနတ္ထာယ အန္ဓကဝိန္ဒမဟာရဟုလောဝါဒအမ္ဗဋ္ဌသဒိသာ ဧကာ ဒေသနာ ကထေးဂ္ဂါ, သံဃဘတ္တမဂ်လာမဂ်လေသု အနုမောဒနတ္ထာယ တိသ္သော အနုမောဒနာ, ဥပေါသထပဝါရဏာဒိဇာနနတ္ထံ ဂဏမာဂဏမဝိနိစ္ဆဓရော, သဓဏဓမ္မကရဏတ္ထံ သမာဓိဝသေန ဂါဝိယနာဝသေန ဝါ အရဟတ္တပရိယောသာနေကံ ဂဏမ္ဗဋ္ဌနံ, ဧတ္တကံ ဥဂ္ဂဟေတ္ဝာ တတ္ထ။ ဧတ္တာဝတာ ဟ အယ ဗဟုဿုတော ဟောတ စဒတ္ထဒိဋ္ဌသာ၊ ယတ္ထ ကတ္ထစိ အာဂတနော ဟုသာရိုဟန စသိတုံ လဘတိ—

ဟု ပါစိတ်အဋ္ဌကထာ ဩဂါဟပုဗ္ဗင်္ဂမဂ်ဉ် လာသည်။

ပါတိမောက္ခဒတ္ထအနုပဏ္ဏနာဋီကား—

ပက္ခဒိဝသေသု ဓမ္မကထနတ္ထာယ—

ဟု ဖွင့်ဆိုသည်။

ဝိနယဝိဓိနာဒနိဋ္ဌိကာဉ် -

ပရိကထနံတ္ထနိ ပကိဏ္ဏကကထာဒးသန့ ပရိစ္ဆိန္နဓမ္မကထ-
နတ္ထံ၊ တိသေဒး အနုမောဒနာတိ သံဃဘတ္တာဒီသု ဒါနာနံ-
သံသပ္ပဒိသံယုတ္တာ နိဓိကဏ္ဍသုတ္တာဒိအနုမောဒနာ, ဂဝယပ္ပဒဓိ-
သမ္ပဂါလာဒိသု မဂါလသုတ္တာဒိအနုမောဒနာ, မာဂဂါတ္တာဒိ-
အဓိစ်ခေသု တိရောကုဋ္ဋာဒိအနုမောဒနာတိ ဣမာ တိဿော
အနုမောဒနာဒးကမ္မာကမ္မဝိနိစ္ဆယောတိ ပရိဝါရဝဿာဒနံ ကမ္မ-
ဝဂ္ဂဂုတ္တာဝိနိစ္ဆဒးယော။ သမ္မာဝိဓာသေနာတိ သမ္မာပဋိကာဝဂ္ဂသန့။
ဝိပဒ္ဓသနာစသေန ဝါတိ ဒိဋ္ဌဝိသဒ္ဒိအာဒိကာဒးယ သုက္ခဝိဒ္ဓသ္သ ဝဒး
ဝဒသန—
ဟု ဖွင့်တော်မူသည်။

သာရတ္ထဒီပနီဋီကာဉ်လည်း—

ဒွေ မာတိကာတိ ဘိက္ခုမာတိကာ ဘိက္ခုနီမာတိကာ စ။
ဝါစုဂ္ဂဘာတိ ပုရိမဿေဝ ဝေဝစနံ၊ တိသေဿာ အနုမော-
ဒနာတိ သံဃဘတ္တာ ဒါနာနိသံသပ္ပဒိသံယုတ္တာ အနုမောဒနာ,
ဝိဟာရဒါဒိမဂ်လေ မဂ်လသုတ္တာဒိအနုမောဒနာ, ဂေတာတ္တာ-
ဒိအဝမဂ်ဒး တိရောကုဋ္ဋာဒိအနုမောဒနာတိ ဣမာ တိဿော
အနုမောဒနာ။ ကမ္မာကမ္မဝိနိစ္ဆဒးယောတိ ပရိဝါဂဝဿာဒနံ
ကမ္မဝဂ္ဂ ဂုတ္တဝိနိစ္ဆဒးယော။ "ဝိပဒ္ဓသနာဝစသေန ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗ
စတုဓာတုဝဝတ္ထာနမုခေန ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗ" နိ တိသုပိ ဂဏ္ဌိပဒေသု
ဝုတ္တံ—
ဟု ဖွင့်ဆိုတော်မူသည်။

ဝိနယဝိနိစ္ဆယဋီကာဉ်ကား -

ဘိက္ခုဘိက္ခုနိဝိဘင်္ဂါဒိကာ ပဂုဏာ ကတ္တု တာသံ
အဋ္ဌကထံ ဥဂ္ဂဟေတွာ ပဋိဇဂ္ဂိတာ, အတ္ထဒတာ စ ဝဏ္ဏနတ္ထာ-

ရဥ္ဇာ ဝေါဟာရကွဲမာယေဝ ကာတဗ္ဗာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ စတ္တာရော ဘာဏဝါရာ ပဂုဏာ ဝါစုဂ္ဂတာဝ ကာတဗ္ဗာတိ ပာဘာသိတာတိ ယောဇနာ။ ပဂုဏာတိ ဣမိနာ ပါဠိယံ ပဂုဏံ ကာသ္မာ ဓာရေတ္ဗာ ပရိပုစ္ဆိတဗ္ဗန္တိ ဒဿေတိ။ ဝါစုဂ္ဂတာပ ကာတဗ္ဗာတိ ဣမိနာ တဒတ္ထံ သုဏ္ဗာ ဓာရေတ္ဗာ ပရိပုစ္ဆိတဗ္ဗ မေဝါတိ ဒဿေတိ။

ပရိကဿဘ္ဘာယာတိ သမ္ဗတ္တာနံ ဓမ္မကထနတ္ထံဝယ။ ကထာ မဂ္ဂေါတိ မဘာသုဒဿန ကထာမဂ္ဂေါ။ ။ကမ္မာကမ္မဝိနိစ္ဆ-ယောတိ ကမ္မဝဂ္ဂေ ဝုတ္တဝိနိစ္ဆယော၊ ပရိဝါရေ 'ကမ္မဝဂ္ဂေ အာဂတခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကကမ္မဝိနိစ္ဆယောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ။ ပဋ္ဌဝဿောတိ ဥပသမ္ပဒတော ပဋ္ဌာယ ပရိပုဏ္ဏဝဿံ ဒသဝဿောဘိ ဇာတော ပဋ္ဌာပိ ဝေဝ နယော။ သံဝစ္ဆရဝဝသေန ပဋ္ဌဝဿေသု ပရိပုဏ္ဏေသု ဝုတ္ထာဝဿာဒိဝသေန အပရိပုဏ္ဏေသုပိ ပဋ္ဌဝဿာဒိဝသဝေ။ ဣဒါနိ ဥပသမ္ပဒါဒီနံ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပရိပုဏ္ဏပီသတိဝဿော သမ္ဗဒါဒီသု ဝိယ—

စသည်ဖြင့် ဖွင့်ပြခဲ့ကြပေသည်။

ဤသို့ပဌာဒသာ အဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့အရ ပိဏ္ဍတ္ထကို ပြဆိုအံ့။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဝါးဝါရသည်ဖြစ်စေ၊ ဒွေမာတိကာကိုရသည်ဖြစ်စေ၊ သုဘူတိပိဋကတ်မှ လေးဘာဏဝါရရှိသော သုတ်တန်ပါဠိ ကိုလည်းကောင်း၊ အနွ ကဝိန္ဒသုတ်, မဟာရာဟုလောဝါဒသုတ်, အမ္ဗဋ္ဌသုတ်နှင့် တူသော မဟာသုဒဿနဝတ္ထုစသော တခုခုသော စကားအာဠာကိုလည်းကောင်း၊ သံဃိကအလှူစသည်တို့၌ ဒါနအကျိုးတရားတခု, အိပ်တက်မင်္ဂလာစသည် တို့၌ မင်္ဂလသုတ်စသော တရားတခု, ဒသသူကိုယူ၍ ဆွမ်းလှူခြင်း အမင်္ဂ လာဒ်တိရောကုန်ပြီတွာဝတ္ထုစသော တရားတခု ဤသို့အစ ဖြင့်အနုမောဒနာတရားသုံးပုဒ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဥပုသ်ဝဝါရကဲ့သို့ သိစေခြင်းငှါ ပရိဝါပါဠိတော် ကမ္မဝဂ်၌လာသော ကံငယ် ကံကြီး အဆုံးအဖြတ်

ကိုလည်းကောင်း၊ အရဟတ္တဖိုလ်အဆုံးရှိသော တခုခုသောကမ္မဋ္ဌာန်းကိုလည်းကောင်း သင်ယူသည်ဖြစ်စေ၊ ဤမျှသောအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် နိဿရည်းမယူပဲ နေအပ်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။

စတုဘာဏဝါရအရမ္ဘာ-

အဋ္ဌကွရာ ကေပဒံ၊ ကေဂါထာ စတုပ္ပဒံ။

ဂါထာ စေကာ မတော ဂန္ထေ၊ ဂန္ထောဗဟုတ္တိ သတက္ခရော။

ဗဟုတ္တိ သက္ခရဂန္ထေနံ၊ ပညာသဒ္ဓိသတံ ပန။

ဘာဏဝါရော မတော ဧကော၊ သဋ္ဌက္ခရသဟဿေဏ-

ဟု နိရုတ္တိမဉ္ဇူသာဋီကာ၌ လာသောကြောင့် တပါဒလျှင် အက္ခရာရှစ်လုံးရှိသည်။ ဇလးပါဒလျှင် တဂါထာ၊ တဂါထာလျှင် အက္ခရာ ၃၂-လုံးရှိသည်။ ထိုဂါထာ ၂၅၀-လျှင် တဘာဏဝါရမည်သည်။ ထိုတဘာဏဝါရမှာ အက္ခရာရှစ်ထောင်ရှိသည်။ စုဏ္ဏိယကို ဘာဏဝါရ ယူရာမှာ အက္ခရာရှစ်ထောင်ရှိမူ တဘာဏဝါရဟု မှတ်လေ။

ပရိဝါပါဠိတော် ဥပါလိပုစ္ဆာခြောက်ခုသောပဉ္စကတို့ဘွင် သုက္ကပက္ခ ပဉ္စက၌-

ပဉ္စဟုပါလိ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတေန ဘိက္ခုနာ ယာဝဇီဝံ အနိဿိတေန ဝတ္တဗ္ဗံ။ ကတမေဟိ ပဉ္စဟိ၊ ဥပေါသထံ ဇာနာတိ၊ ဥဗေါသထကမ္မံ ဇာနာတိ၊ ပါတိမောက္ခံ ဇာနာတိ၊ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသံ ဇာနာတိ၊ ပဉ္စဝဿာ ဝါ ဟောတိ အာဒိဏ္ဏကာပဉ္စဝဿာ ဝါ။

ပဉ္စဟုပါလိ အင်္ဂေဟိ။ ပ။ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ကတမေဟိ ပဉ္စဟိ၊ ပဝါရဏံ ဇာနာတိ၊ ပဝါရဏာကမ္မံ ဇာနာတိ၊ ပါတိမောက္ခံ ဇာနာတိ၊ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသံ ဇာနာတိ၊ ပဉ္စဝဿာ ဝါ

ဟောတိ အာတိရေကပဋ္ဌဝဿော ဝါ။

ပဋ္ဌဟုပါလိ အာဒင်္ဟိ။ ပ။ ဝတ္ထုဗ္ဗံ။ ကတမေဟိ ပဋ္ဌဟိ၊ အာပတ္တာနာပတ္တိံ ဇာနာတိ၊ လဟုကာဂရုကံ အာပတ္တိံ ဇာနာတိ၊ သာဝသေသာနဝသေသံ အာပတ္တိံ ဇာနာတိ၊ ဒုဋ္ဌုလ္လာဒုဋ္ဌုလ္လံ အာပတ္တိံ ဇာနာတိ၊ ပဋ္ဌာဝဿော ဝါ ဟောတိ အာတိရေက-ပဋ္ဌဝဿော ဝါ-

ဟု ဟောခေတ်မူသည်။

အဓိပ္ပါယ်ကား-

(၁) သံဃဥပုသ်စသော ဥပုသ်ကိုးပါးကို သိခြင်း၊

(၂) အဓမ္မဝဂ္ဂစသော ဥပုသ်ကဲ့လေးပါးကို သိခြင်း၊

(၃) ဒွေမာတိကာကို သိခြင်း၊

(၄) နိဒါနုဒ္ဒေသစသော ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသ ငါးပါးကို သိခြင်း၊

(၅) ငါးဝါရခြင်း-

ဤအင်္ဂါငါးပါးနှင့်ပြည့်စုံမှု နိဿရဏည်းမယူပဲ နေအပ်သည်။

(၁) သံဃပဝါရဏာစသော ပဝါရဏာကိုးပါးကိုသိခြင်း၊

(၂) အဓမ္မဝဂ္ဂစဒ္ဒသော ပဝါရဏာကဲ့လေးပါးကို သိခြင်း၊

(၃) ဒွေမာတိကာကို သိခြင်း၊

(၄) ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသငါးပါးကို သိခြင်း၊

(၅) ငါးဝါရခြင်း-

ဤအင်္ဂါငါးပါးနှင့်ပြည့်စုံမှု နိဿရဏည်းမယူပဲ နေအပ်သည်။

(၁) ထိုထိုသိက္ခာပုဒ်၌ပြအပ်သော အာပတ်သင့်ခြင်း, မသင့်ခြင်းကို သိခြင်း၊

(၂) လဟုကအာပတ်, ဂရုကအာပတ်ကို သိခြင်း၊

(၃) သိက္ခာပုဒ် ဒေ့ကြင်းရှိသော အာပတ်, အကြင်းမရှိသော ပါဒုဇ်ကအာပတ်ကို သိခြင်း၊

(၄) ရုန်ရင်းသောအာပတ်, မရုန်ရင်းသောအာပတ်ကို သိခြင်း၊

(၅) ငါးဝါရခြင်း-

ဤအင်္ဂါငါးပါးနှင့်ပြည့်စုံမှ နိဿရဉ်းမယူပဲ ဖနအပ်သည်ဟု ပြဆိတ်မူသည်။

မဟာဝပါဂါငြိတော်၌လည်း-

ပဉ္စဟိ ဘိက္ခဝေ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခုနော အနိဿိတော ဝတ္ထုဗ္ဗော၊ အာပတ္တိ ဇာနာတိ၊ အနာပတ္တိ ဇာနာတိ၊ လဟုကံ အာပတ္တိ ဇာနာတိ၊ ဂရုကံ အာပတ္တိ ဇာနာတိ၊ ပဉ္စဝေဿ ဝါ ဟောတိ အတိရေကပဉ္စဝေဿော ဝါ-

ဟု လာသည်။

(၁) ဤမည်သောအမှုကိုပြုသည်ရှိသော် ဤမည်သော သိက္ခာပုဒ်၌ ပြအပ်သော ဤမည်သော အာပတ်သင့်ခြင်းကို သိခြင်း၊

(၂) အာပတ်မသင့်ခြင်းကို သိခြင်း၊

(၃) လဟုကအာပတ်ကို သိခြင်း၊

(၄) ဂရုကအာပတ်ကို သိခြင်း၊

(၅) ငါးဝါရခြင်း--

ဤအင်္ဂါငါးပါးနှင့်ပြည့်စုံမှ နိဿရဉ်းမယူပဲဖနအပ်သည်ဟု ပြဆိတ်မူသည်။

မဟာဝဂ်အဋ္ဌကထာ၌လည်း "ယတ္ထကံ သုတံ နိဿယမတ္တကသာ ဂဏ္ဌိတဗ္ဗံ၊ တံ ဘိက္ခုနောဝါဒကဝဏ္ဏနာယံ စုတ္တံ" ဟု ဆိုဖော်ပြသည်။

ထို့ကြောင့် မဟာဝဂါပါဠိတော်, ပရိဝါပါဠိတော်တို့၌ နိဿရဏ်း လုတ်ဆိုက်သောသူ၏ ပဋိဗလကမ္မဏာကို ပြတော်မူသည်။ ဘိက္ခုနော-ဝါဒဏအဋ္ဌကထာ၌ ဗျတ္တလက္ခဏကို ပြတော်မူသည်။ ဗျတ္တလက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံလျှင် ပဋိဗလကမ္မဏာနှင့် ပြည့်စုံသည် မည်သောကြောင့် ဘိက္ခုနောဝါဒကအဋ္ဌကထာ၌သာသော ဗျတ္တလက္ခဏာရှိသော ရဟန်းသည် နိဿရဏ်းမယူပဲ နေအပ်သည်ဟု မှတ်ရမည်။

၁၀၅။ အဗျတ္တဖြစ်က ယာဝဇီဝနိဿရဏ်းယူရ

မေး။ ။နိဿယမုစ္စကအင်္ဂါ မရှိသော ရဟန်းသည် အဘယ်မျှလောက် ဝါရအောင် နိဿရဏ်းယူ၍ နေအပ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ—

အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဗျတ္တေန ဘိက္ခုနာ ပဋိဗလေန ပဉ္စဝဿာနိ နိဿာယ ဝတ္ထုံ၊ အဗျတ္တေန ယာဝဇီဝံ—

ဟု မဟာဝဂါပါဠိတော်၌လာသည်။

မဟာဝဂါအဋ္ဌကထာ၌လည်း—

အဗျတ္တေန ယာဝဇီဝန္တိ ဇတ္ထ သစာယံ ဝုစ္စတေ အာစရိယံ နာ လဘာမိ၊ ဥပသမ္ပဒါယ သင်္ဃဝသော ဝါ သတ္တတိဝဿော ဝါ ဟောတု၊ နဝကတရသာပိ ဗျတ္တာသ သန္တိကာ ဥက္ကုဋိကံ နိသီဒိတ္ဝာ အဉ္ဇလိံ ပဂ္ဂဟေတ္ဝာ "အာစရိယော မေ အာဝုသော ဟောဟိ၊ "အယသ္မာတော နိဿာယ ဝစ္ဆာမီ"တိ ဝေံ တိက္ခတ္တုံ ဝတ္ဝာ နိဿဒယာ ဂဟေတဗ္ဗော ဝ။ ဂါဠှပ္ပဝေသနံ အာပုစ္ဆနေနာပိ ဥက္ကုဋိကံ နိသီဒိတ္ဝာ အဉ္ဇလိံ ပဂ္ဂဟေတ္ဝာ "ဂါဠှပ္ပဝေသနံ အာပုစ္ဆာမိ အာစရိယာ"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ သေ နုယော သဗ္ဗအာပုစ္ဆနေနသု—

ဟု ဖွင့်တော်မူသည်။

နိဿရည်းအာဂ်ါနှင့်မပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် အသက်ထက်ဆုံးပင် နိဿရည်းယူ၍ မနေအပ်သည်။ ထိုရဟန်းသည် ဝါ၄ခြောက်ဆယ်, ခုနစ်ဆယ် ရသည်ဖြစ်၍ ကြီးသောဆရာကို မရလျှင် ဗုတ္တလက္ခဏာရှိသော သီတင်းငယ်ရဟန်း၏ အထံ၌ပင် ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်၍ လက်အုပ်ချီကာ "အာဝုသိယာ မေ အာဝုသော ဟောဟိ၊ အယျသ္မာတော နိဿာယ ဝစ္ဆာမိ" ဟု ဆိုရမည်။ ရှာဝင်ဟန်ခြင်းဌိလည်း ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်၍ လက်အုပ်ချီကာ "ဂါမပ္ပဒေသနံ အာပုစ္ဆာမိ အာဝုသိယ" ဟု ဆိုရမည်။ ပေသိမ်းသောအရာတို့၌ ပန်ရာမမှာသည်း ဆောင့်ပြောင့်ထိုင်၍ လက်အုပ်ချီကာသာ ပန်ရာမည်ဟူ ပြဓာတ်မူသည်။

သီဘင်းငယ်ရဟန်းက သီဘင်းကြီးရဟန်းထံ နိဿရည်းယူရာ၌လည်း-

> ဝေဠု ပန ဘိက္ခဝေ အာစရိယော ဂဟေတဗ္ဗော၊ ကဲသံ ဥတ္တရာသင်္ဂံ ကရိတ္ဝာ ပါဒေ ဝန္ဒိတ္ဝာ ဥက္ကုဋိကံ နိသီဒိတ္ဝာ အဉ္ဇလိံ ပဂ္ဂဟေတွာ ဧဝမဿ ဝစနီယော "အာစရိယော မေ ဘန္တေ ဟောဟိ၊ အာယသ္မတော နိဿာယ ဝစ္ဆာမိ" တို့-

ဟုလာသော မဟာဂါပါဠိတော်အတိုင်း သုံးကြိမ်ကို၍ ယူရမည်။ ထိုအခါ နိဿရည်းပေးသောဆရာကလည်း အမှတ်မဲ့ မနေမူ၍-

> သာဟူတိ ဝါ လဟူတိ ဝါ ဩပါယိကန္တိ ဝါ ပဒါဏုပန္တိ ဝါ ပါသာဒိကေန သမ္ပာဒေဟီတိ ဝါ ကာယေန ဝိညာပေတ္ဝါ ဝါစာယ ဝိညာပေတိ၊ ဝါစာယ ဝိညာပေတ္ဝါ ကာယေန ဝိညာပေတိ၊ ဂဟိတော ဟောတိ အာစရိယော-

ဟုမဟာဂါပါဠိတော်အတိုင်း ထိုငါးပါးတို့ဟူ၍ တမုခုဒသာ ပုဒ်ကိုနှုတ်ကပြက်ဆို၍သော်လည်း၊ ကာယ်၊ လက်ဆုပ်စသည်ဖြင့်ပြ၍သော်လည်းကောင်း "သင်ကား နိဿရည်းပါ" ဟုဒသာ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို သိစေအပ်သည်။

အာစရိယော မေ ဘန္တေ ဟောဟိ၊ အာယသ္မတော နိဿာယ ဝစ္ဆာမိဟု သုံးကြိမ်ဆို၍ ဆရာကလည်း သာဓု-ဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ လဟု-ဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ ဩပါယိကံ-ဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ ပတိရူပံ-ဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ ပါသာဒိကေန သမ္မာဒေဟိ-ဟူ၍သော်လည်းကောင်း တခုခုသောပုဒ်ကို ဆိုအပ်သည်၊ သိစေအပ်သည်ဟု ပြုတော်မူသည်။

အဌကထာဘာလည်း—

အာစရိယော ဘိက္ခဝေ အန္တေဝါသိကမ္ဟိတော်အာဒိ သဒ္ဒံ "ဥပဇ္ဈာယော ဘိက္ခဝေ သဒ္ဒိဝိဟာရိကမ္ဟိ" တိအာဒိနာ နယေန စုတ္တဝသေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ နာမမတ္တမေဝ ဟိ ဧတ္ထ နာနံ-ဟု ဆိုတော်မူ၏။

အာယသ္မတော အာယသ္မန္တံ၊ အရှင်ဘုရားကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ဝစ္ဆာမိ၊ နေပါ၏-ဟု သမ္မန်၊ ထို့ကြောင့် သာရတ္ထဒီပနီဋီကာဘာ၌-

အာယသ္မတော နိဿာယ ဝစ္ဆာမိတိ ဧတ္ထ အာယသ္မတောတိ ဥပယောဂဧတ္ထ သာမိဝစနံ၊ အာယသ္မန္တံ နိဿာယ ဝသိဿာမိတိ အဓိပ္ပာယော—

ဟု ဆိုတော်မူသည်။

၁၈၆။ ဥပဇ္ဈာယ်ယူပုံ ပေးပုံ

၈၆။ ။ဥပဇ္ဈာယ်ယူပုံ ပေးပုံကို အဘယ်သို့ မှတ်ရပါအံ့နည်း။

၎င်း။ ။ထိုအမေးမှာ—

အာနုဘာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဥပဇ္ဈာယံ။ ပ။ ဝေဠုပန ဘိက္ခဝေ ဥပဇ္ဈာယော ဂဟေတဗ္ဗော၊ ကေသံ ဥတ္တာရာသင်္ကံ ကရိတ္ဝာ ပါဒေ ဝန္ဒိတ္ဝာ ဥက္ကုဋိကံ နိသီဒိတ္ဝာ အဉ္ဇလိံ ပဂ္ဂဟေတ္ဝာ ဧဝမဿ ဝစနီယော "ဥပဇ္ဈာယော မေ ဘန္တေ ဟောဟိ" တိ—

ဟုမဟာဝဂါပါဠိတော်၌ လာသည့်အတိုင်း သုံးကြိမ်ဆို၍ ဥပဇ္ဈာယ်ယူရမည်။ ထိုအခါ ဥပဇ္ဈာယ်ပေးသောဆရာကလည်း အမှတ်မဲ့ မနှုန်မူ၍-

သာဟူတိ ဝါ လဟူတိ ဝါ ဩပါယိကန္တိ ဝါ ပတိရူပန္တိ ဝါ ပါသာဒိကေန သမ္ပာဒေဟိတိ ဝါ ကာယေန ဝိညာပေတိ၊ ဝါစာယ ဝိညာပေတိ၊ ကာယေန ဝါစာယ ဝိညာပေတိ၊ ဂဟိတော ဟောတိ ဥပဇ္ဈာယော-

ဟုမဟာဝဂါပါဠိတော်လာသည့်အတိုင်း ထိုငါးပုဒ်တွင် တခုခုသောပုဒ်ကို နှုတ်က မြွက်ဆို၍သော်လည်းကောင်း၊ လက်ဆုပ်စသည်ကိုပြု၍သော်လည်းကောင်း "သင်သည် ဥပဇ္ဈာယ်ငါ့၏" ဟူသော အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို သိစေအပ်သည်။

ဥပဇ္ဈာယော မေ ဘန္တေ ဟောဟိ-ဟု သုံးကြိမ်ဆို၍ ဆရာက သာဓု ဟူ၍လည်းကောင်း၊ လဟု-ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဩပါယိကံ-ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ပတိရူပံ-ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ပါသာဒိကေန သမ္ပာဒေဟိ-ဟူ၍လည်းကောင်း တခုခုသောပုဒ်ကို ဆိုအပ်သည်၊ သိစေအပ်သည်ဟု ပြတော်မူသည်၊

အဋ္ဌကထာဆိုလည်း-

သာဟူတိ ဝါတိအာဒီနိ ပဉ္စ ပဒါနိ ဥပဇ္ဈာယဘာဝသမ္ပာဒနဝေဝစနာနိ၊ ကာယေန ဝိညာပေတိတိ ဧဝံ သဉ္ဇာတိဝိကာရံ-ကေန "ဥပဇ္ဈာယော မေ ဘန္တေ ဟောဟိ" တိ တိက္ခတ္တုံ ဝုတ္တသဒ္ဒေ ဥပဇ္ဈာယော သာဟုကိဒ္ဒါဒိသု ဝုတ္တသု ပဒေသု ယသ္မာ ကာယဝိ ပဒေ ဝစသာ ကာယေန ဝါ ဝါစာယ ဝါ ကာယဝါစာဟိ ဝါ "ဂဟိတော တယာ ဥပဇ္ဈာယော" တိ ဥပဇ္ဈာယဂ္ဂဟဏံ ဝိညာပေတိ၊ ဂဟိတော ဟောတိ ဥပဇ္ဈာယော ဘဝ အာယာစနဒါနမတ္တေန ဟိ ဂဟိတော ဥပဇ္ဈာယော-

ဟုဖွင့်ဟတော်မူသည်။

သဒ္ဒရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌လည်း-

သဒ်ဟူတိ သဒ္ဒေ။ လဟူတိ အာဂရ၊ မဒ တုယ် ဥပစ္စာယ· ဘာဝေ ဘာရိယံ နာမ နတ်ိဘိ အဒတ္ထာ။ သြာယိကန်္တိ ဥပါယေဝဋ်ိသံယုတ်ံ တေ ဥပစ္စာယဂ္ဂဟဏံ၊ ဣဒံနာ ဥပါယေန တုံ မေ ဣတော ပဋ္ဌာယ ဘဒန္တရော ဇာတော်ိတိ စုတ်ံ ဟော်တိ ပတိရူပန်္တိ ဆန္ဒရူပံ ဧတ ဥပစ္စာယဂ္ဂဟဏန်္တိ အာတ္ထာ။ ပါသဒိဂဟနာတိ ပသာဒါဝဟန ကာယဝစီဒေယာဂေန။ သမ္ပာဒေဟ်ိတိ တိဝိဓသိက္ခံ နိပ္ဖာဒေဟ်ိတိ အာတ္ထာ။ ကာဒေယန ဝါ်ိ ဟတ္ထမုဒ္ဒါဒိ· ဒဒဿန္တော ကာဒယန ဝါ ဝိညာပေတိ-

ဟု ပဉ္စ်ဳတ်ိမ္ပသည်။

ဝိမတ်ဝိနောဒနီဋီကာ၌လည်း-

သဒ်ဟူတိ သဒ္ဒေ သုန္ဒရံ၊ လဟူတိ အာဂရ၊ သုဘဏ္ဍတာတိ ဃဏ္ဌာ၊ သြာယိကန်္တိ ဥပါယေဝဋ်ိသံယုတ်ံ၊ ဧဝံ ပဋ်ိပဇ္ဇနံ နိတ္ထာ-ဂ္ဂဟဏေတိ အတ္ထော။ ပတိရူပန်္တိ သဒိ်မံ၊ ဣမိနာမမိဒန်္တိ အာဟတ္ထာ။ ပါသဒိဂဟနာတိ ပသာဒါဝဟန ကာယဝစီဒေယာဂေန သမ္ပာဒေဟ်ိတိ အာတ္ထာ၊ ကာဒေယနာတိ ဇောတ်ိတ်ိညာပကံ ဟတ္ထမုဒ္ဒါဒိ· ဒဿန္တော ကာဒေဟန် ဝိညာပေတိ။ အာယာ-စနာဒါနမတ္တန္တိ သဒ္ဒိဝိဟာရိဿ ဥမံ အာယာစနာဒါနမတ္တံ တဒေဝ ဥပစ္စာယဿ စ သဘဏ်ိအာဒိနာ ဝစနေတ်ိဒံ အာတ္ထာ-

ဟု ပဉ္စ်ဳတ်ိမ္ပသည်။

ထို့ကြောင့် သာဓုဟုဆိုမူ ဥပစ္စာယ်ယူခြင်းသည် ကောင်း၏ဟု ဆိုလို သည်။ ဣဟုဆိုမူ သင်၏ ဥပစ္စာယ်အဖြင့်၌ ဝန်မလေးဟု ဆိုလိုသည်။ သြာယိကံဟုဆိုမူ ဤသို့ဥပစ္စာယ်ယူခြင်းသည် သံဃာမှ ထုတ်ခြင်းကို ကြောင်းတည်းဟု ဆိုလိုသည်။ ပတိရူပံဟုဆိုမူ ဥပစ္စာယ်ယူသောအမှု သည် ရိုးသေစွာကျင့်အပ်သောအမှုတည်းဟု ဆိုလိုသည်။ ပါသာဒနိကေ

သမ္မာဒေဟိဟုဆိုမူ ကြည့်ညိုဖွယ်ကိုဆောင်ခြင်းဌ ပြည့်စုံစေလော့ဟု ဆိုလိုသည်။

၁၈၇။ သဒ္ဒိဝိဟာရိကန့်အန္တေဝါသိက

မေး။ ။သဒ္ဒိဝိဟာရိကတပည့်, အန္တေဝါသိကတပည့်တို့၏ အရကို အသို့မှတ်ရပါအံ့နည်း။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ-မဟာဝဂ်ပါဠိတော်၌-

အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဥပဇ္ဈာယံ။ ဥပဇ္ဈာယော ဘိက္ခဝေ သဒ္ဓိဝိဟာရိကမ္ဟိ ပုတ္တစိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေတဗ္ဗော တိ၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကော ဥပဇ္ဈာယမ္ဟိ ပိတုစိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေယ္ယော တိ၊ ဧဝံ တေ အညမညံ ဂရု ဘာဝနီယာ သပ္ပတိဿာ သဗြဟ္မစာရီတေ နော ဝိဟရိဿန္တီ တ္ဟမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ ဝုဒ္ဓိံ ဝိရူဠှိံ ဝေပုလ္လံ အာပဇ္ဇိဿန္တီ။

အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ အာစရိယံ။ အာစရိယော ဘိက္ခဝေ အန္တေဝါသိကမ္ဟိ ပုတ္တစိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေတဗ္ဗော တိ၊ အန္တေဝါသိကော အာစရိယမ္ဟိ ပိတုစိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေယ္ယော တိ၊ ဧဝံ တေ အညမညံ သဂါရဝါ သပ္ပတိဿာ သဗြဟ္မစာရီတေ နော ဝိဟရိဿန္တီ တ္ဟမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ ဝုဒ္ဓိံ ဝိရူဠှိံ ဝေပုလ္လံ အာပဇ္ဇိဿန္တီ-

ဟု ဟောတော်မူသည်။

အဋ္ဌကထာ၌လည်း-

အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဥပဇ္ဈာယန္တိ ဥပဇ္ဈာယံ ဂဟေတုံ အနုဇာနာမီတိ အတ္ထော။ ပုတ္တစိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေဿတီတိ ပုတ္တော မေ အယန္တိ ဧဝံ ဂေဟာသိတပေမဝဿေန စိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေဿတီတိ။ သေ နယော ဒုတိယပဒေပိ။ သဂါရဝါ သပ္ပတိဿာတိ ဂရု-

ဘာဝဥ္ဇော ဇေဋ္ဌကဘာဝဥ္ဇ ဥပဇ္ဈပေတ္ဝာ။ သဘာဂဝုတ္တိနောတိ သဘာဂဇီဝိကာ။

အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ အာစရိယန္တိ အာစာရ်သမာစာရ-သိက္ခာပနကံ အာစရိယံ အနုဇာနာမိ။ အာစရိယော ဘိက္ခဝေ အန္တေဝါသိကမ်ိတိအာဒိ သဗ္ဗံ "ဥပဇ္ဈာယော ဘိက္ခဝေ သဒ္ဓိ-ဝိဟာရိကမ်ိ" တိအာဒိနာ နယေန ဝုတ္တဝသေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ-ဟု ဖွင့်တော်မူသည်။

ဤသို့လျှာသော ပါဠို, အဋ္ဌကထာကိုထောက်၍ ဥပဇ္ဈာယ်ယူသော ရဟန်းသာမဏေသည် သဒ္ဓိဝိဟာရိကတပည့်မည်သည်။ နိဿရည်းယူသော ရဟန်းသည် အန္တေဝါသိကတပည့်မည်သည်။

ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် အန္တေဝါသိကတပည့်သည်-

(၁) နိဿယအန္တေဝါသိက၊

(၂) ဓမ္မအန္တေဝါသိက၊

(၃) ဥပသမ္ပဒါအန္တေဝါသိက၊

(၄) ပဗ္ဗဇ္ဇာအန္တေဝါသိက-

ဟူ၍ လေးပါးအပြားရှိသည်။ ထိုလေးပါးတို့တွင်-

(၁) နိဿရည်းယူသောရဟန်းသည် နိဿယအန္တေဝါသိကမည်သည်။

(၂) ပါဠိုအဋ္ဌကထာသင်သော ရဟန်းသာမဏေသည် ဓမ္မအန္တေဝါ-သိက မည်သည်။

(၃) ကမ္မဝါစာဖြင့် ပဋိဉာဉ်းခံသောရဟန်းသည် ဥပသမ္ပဒါအန္တေဝါသိက မည်သည်။

(၄) သရဏဂုံသီလကိုခံသော သာမဏေသည် ပဗ္ဗဇ္ဇာအန္တေဝါသိက မည်သည်။

ထို့ကြောင့် မဟာဝါအဋ္ဌကထာဌ်—

ဧတေသု စ ပဗ္ဗဇ္ဇန္တေဝါသိတော စ ဥပသမ္ပဒန္တေဝါသိကော စ အာစရိယဿ ယာဝဇီဝံ ဘာရော။ နိဿယန္တေဝါသိတော စ ဓမ္မန္တေဝါသိကော စ ယာဝ သမီပေ ဝသန္တိ၊ တာဝဇေဝ—

ဟု ဖွင့်တော်မူသည်။ သာရတ္ထဒီပနီဋီကာဌ်လည်း—

တတ္ထ ယေန သိက္ခာပဒါနိ ဒိန္နာနိ၊ အယံ ပဗ္ဗဇ္ဇာစရိယော။ ယေန ဥပသမ္ပဒကမ္မဝါစာ ဝုတ္တာ၊ အယံ ဥပသမ္ပဒါစရိယော။ ယော ဥဒ္ဒေသံ ဝါ ပရိပုစ္ဆံ ဝါ ဒေတိ၊ အယံ ဓမ္မာစရိယော တိ ဝေဒိတဗ္ဗော—

ဟု ဆိုတော်မူသည်။

ထို့ကြောင့် တပည့်သည်လည်း သဒ္ဒိဝိဟာရိကတပည့်၊ ဥပသမ္ပဒန္တေဝါသိကတပည့်၊ ပဗ္ဗဇ္ဇန္တေဝါသိကတပည့်၊ နိဿယန္တေဝါသိကတပည့်၊ ဓမ္မန္တေဝါသိကတပည့်ဟူ၍ ငါးပါးရှိသည်ဟု မှတ်ယူသင့်သည်။ ထိုငါးပါးတို့တွင် နိဿယန္တေဝါသိကဌ် ရဟန်းကိုသာ ယူရမည်။ ထို့ကြောင့် မဟာဝါဠိတော်၌—

အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဗျတ္တေန ဘိက္ခုနာ ပဋိဗလေန ပဉ္စဝဿာနိ နိဿာယ ဝတ္ထုံ၊ အဗျတ္တေန ယာဇီဝံ—

ဟု ဟော်တော်မူသည်။ ထိုပါဠိတော်၌ ဗုဟန်းကိုသာ နိဿရည်းအက်၌ ဟောတော်မူသည်။

မဟာဝါအဋ္ဌကထာ ပဗ္ဗဇ္ဇာခန္ဓကဌ်လည်း—

ကုမာရဿ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရော ကေသေ ဆိန္ဒိတ္ဝာ ကာသာယာနိ ဒတ္ဝာ သရဏာနိ အဒါသိ၊ မဟာကဿပတ္ထေရော ဩဝါဒါစရိယော အဟောသိ။ ယသ္မာ ပန ဥပဇ္ဈာယမူလကာ ပဗ္ဗဇ္ဇာ စ ဥပသမ္ပဒါ စ၊ ဥပဇ္ဈာယော ဝ တတ္ထ ဣဿရော, န အာစရိယော—

ဟူ၍လည်းကောင်း၊

နာ ဘိက္ခဝေ ဥပဇ္ဈာယံ အနာပုစ္ဆဝတိ ဧတ္ထ "တုမ္ဟာကံ သာမဏေရသ္သ ဣဒံ နာမ အဟုရာ"ဒိဝ၊ ဒဏ္ဍကမ္မမသ္သ ကရော-ထာ"တိ တိက္ခတ္တုံ ဝုတ္တေ သစေ ဥပဇ္ဈာယော ဒဏ္ဍကမ္မံ နဏရောတိ၊ သယံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေပိ အာဒိတော၀ ဥပဇ္ဈာယော ဝဒတိ "မယ္ဟံ သာမဏေရေန နေဝ သက္ကာ တုမ္ဟေဟိ ဒဏ္ဍကမ္မံ ကာရောထာ"တိ၊ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိယေ၀။ ယဿ စ သာမဏေရေန၊ ဧ၀ံ သဒ္ဓိဝိဟာရိကန္တေ၀ါသိကာနမ္ပိ ဒဏ္ဍကမ္မံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ-

ဟူ၍လည်းကောင်း လာသည်။

ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၌လည်း-

သဒ္ဓိဝိဟာရိကန္တေ၀ါသိကာနမ္ပိတိ ဥပသမ္ပန္နေ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ-

ဟု ပြဆိုသည်။ ထိုအဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့၌လည်း သာမဏေမှာ ဥပဇ္ဈာ-စရိယ, အ၀ါဒါစရိယကိုသာ ပြောဘွဲ့မူသည်။ နိဿယာစရိယကိုမူ မပြကုန်။ ထို့ကြောင့် သာမဏေမှာ ဥပဇ္ဈာစရိယ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာစရိယ၊ ဓမ္မာစရိယသာ ရှိသည်။ နိဿယာစရိယဟူ မရှိသင့်ပြီ။

မဟာ၀ါအဋ္ဌကထာ၌ပင်-

သစေ ပန ဝိဘာဝေ နိဿယဒါယကော နတ္ထိ၊ ဥဇ္ဈာယော စ "အဟံ ကတိပါဟေ အာဂမိဿာမိ၊ မာ ဥက္ကဏ္ဌိတ္ထာ"တိ ဝတ္ဝာ ဂတော၊ ယာ၀ အာဂမနာ ပရိဟာရော လဗ္ဘတိ။ အထာပိ နံ တတ္ထ မနုဿာ ပရိစ္ဆိန္နကာလတော ဥတ္တရိပိ ပဉ္စ ၀ါ ဒသ ၀ါ ဒိ၀သာနိ ၀ါသေန္တိယေ၀၊ တေန ဝိဟာရံ ပ၀တ္တိ ပေသေတွာ "ဒဟရာ မာ ဥက္ကဏ္ဌန္တု။ အဟံ အာသုကဒိ၀သံ နာမ အာဂမိဿာမိ"တိ။ ဧ၀မ္ပိ ပရိဟာရော လဗ္ဘတိ-

ဟု ဆိုတော်မူသည်။ ထိုအဋ္ဌကထာ၌လည်း "ဒဟရာ မာ ဥက္ကဏ္ဌန္တု" ဟု ဒဟရ-သဒ္ဒါဖြင့် ရဟန်းကိုသာ ပြတော်မူသည်။

ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာဒ်ကား အာစရိယဝတ္တကထာဒ်-

ကတိဝိဓော အာစရိယော တိ နိဿယာစရိယပဗ္ဗဇ္ဇာစရိယ-
ဥပသမ္ပဒါစရိယဓမ္မာစရိယာဒီနံ စတုဗ္ဗိဓော။ တတ္ထ နိဿယံ
ဂဟေတွာ တံ နိဿာယ ဝတ္ထုဗ္ဗာ နိဿယာစရိယော။ ပဗ္ဗဇ်-
တကာလေ သိက္ခိတဗ္ဗသိက္ခာပဒေကော ပဗ္ဗဇ္ဇာစရိယော။ ဥပသမ္ပဒ-
ကာလေ ဂဏပူရကော ဥပသမ္ပဒါစရိယော။ ဗုဒ္ဓ-
ဝစနသိက္ခာပဒေကော ဓမ္မာစရိယော နာမ-
ဟု လာသည်။

သဒ္ဒိဝိဟာရိကဝတ္တကထာဒ်-

ဧကော သဒ္ဒိဝိဟာရိဒကာတိ ဥပသမ္ပန္နော ဝါ ဟောတု သာ-
မဏေရော ဝါ၊ ယော ဥဘော်ံ ဂဏှာတိ၊ ဒေသေ သဒ္ဒိဝိဟာရိဒကော
နာမ-
ဟု လာသည်။

အန္တေဝါသိကဝတ္တကထာဒ်-

ဧကော အန္တေဝါသိဒကာတိ ဥပသမ္ပန္နော ဝါ ဟောတု
သာမဏေရော ဝါ၊ ယော အာစရိယဿ သန္တိကေ နိဿယံ
ဂဏှာတိ၊ ယော ဝါ အာစရိယဿ ဩဝါဒံ ဂဟေတွာ ပဗ္ဗဇ္ဇာတိ၊
ယော ဝါ ဧတေနုပဇ္ဈာယဝိဒကော ဟုတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇာတိ၊ ယော
ဝါ တသ္သ သန္တိကေ ဓမ္မံ ပရိယာပုဏာတိ၊ သော သဗ္ဗော
အန္တေဝါသိကော တိ ဝေဒိတဗ္ဗော တတ္ထ ပဌမော နိဿယ-
န္တေဝါသိကော နာမ၊ ဒုတိယော ပဗ္ဗဇ္ဇန္တေဝါသိကော နာမ၊
တတိယော ဥပသမ္ပဒန္တေဝါသိကော နာမ၊ စတုတ္ထော ဓမ္မ-
န္တေဝါသိကော နာမ အညတ္ထ ပန သိပ္ပန္တေဝါသိကောပိ
အာဂတော၊ ဣဓ တု နာမိဓေပေတော-
ဟု လာသည်။

ထိုဝိနယာဒါလက်ံဝရဋ္ဌီဆာဒ္ဒ် "ဥပသမ္ပန္နော ဝါ ဟောတု သာမဏေ-ဇော ဝါ၊ ယော ဆာစရိယဿ သန္တိကေ နိဿယံ ဂဏှာတိ၊ သော အဇ္ဇတ္တဝါသိကော နာမ" ဟူသော ပါဠိဖြင့် သာမဏေသည်လည်း နိဿရည်းယူ၍ နေအပ်သည်ဟု ပြောကဲ့သို့ ထင်သည်။ ထိုဋီကာဆရာ၏ စကားကို ဝဇိရ, သာရတ္ထ, ဝိမတိတို့၌ ရှိသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ပြဆိုအပ်သော ပါဠိ, အဋ္ဌကထာဟိုကိုခံကာဂ်၍ လည်းကောင်း ဆင်ခြင်အပ်သည်။

၁၂။ ဂတ်ပြုအပ်သော ဆရာနှင့် တပည့်

၅မေး။ ။ထိုသို့ပြဆိုအပ်သော ဆရာတပည့်ကိုလွှင့် အာဘယ်မည်သော ဆရာကို အာဘယ်မည်သော တပည့်တို့သည် အာဘယ်မျှလောက် ကာလ ပတ်လုံး လုပ်ကျေးပြုစုအပ်ပါသနည်း။

ဖြ။ ။ထိုအကြောင်းမူ—

ဧကော သု ပဗ္ဗဇ္ဇန္တေဝါသိကော စ ဥပသမ္ပဒန္တေဝါသိကော စ အာစရိယဿ ယာဝဇီဝံ ဘာရော၊ နိဿယန္တေဝါသိကော စ မဗ္ဘန္တေဝါသိကော စ ယာဝ သမီပေ ဝသန္တိ၊ တာဝဒေဝ တဿ အာစရိယဿာပိ ဧကော သု သမ္ဘာ ဝတ္တိဘဗ္ဗံ ဟူ၊ ဟာဝါအဋ္ဌကထာဒ္ဒ် လာသည်။

တတ္ထ ဥပဇ္ဈာယော တာဝ ဂလာနော သာဒ္ဓေ လဟုနဝုဋ္ဌာတိ၊ ယာဝဇီဝမ္ပိ ပဋိဇဂ္ဂိတဗ္ဗော။ တထာ ပဗ္ဗဇ္ဇာစရိယော ဥပသမ္ပဒါစရိယော သဒ္ဒိဝိဟာရိကော ဥပသမ္ပာဒိတ ပဗ္ဗာဇိတ-အန္တေဝါသိကသမာနုပဇ္ဈာယကော စ။ နိဿယာစရိယဥဒ္ဒေသာ-စရိယနိဿယန္တေဝါသိကသမာနာစရိယကော ဥဒ္ဒေသန္တေဝါသိကသမာနာစရိယကော ပန ယာဝ နိဿယဥဒ္ဒေသာ အနုပစ္ဆိန္နာ၊ တာဝ ပဋိဇဂ္ဂိတဗ္ဗော။ ပဓာနန္တေဝါသိကော တဿတော ဥဒ္ဒေသော ပဋိဇဂ္ဂိတဗ္ဗော ဇေဝ-

ဟု ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာဒ္ဒ် လာသည်။

တထာတိ ယထာ ဥပဇ္ဈာယော ဂိလာနော ယာဝဇီဝံ ဥပဋ္ဌာတဗ္ဗော။ တထာ ဥပသမ္ပာဒိတအန္တေဝါသိကော အတ္တနော ကမ္မဝါစံ ဝတ္ဝာ ဥပသမ္ပာဒိတော-

ဟု ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာဋီကာ၌ ဖွင့်တော်မူသည်။ လာရတ္ထဋီကာ, ဝိမတိဝိနော-ဒနီဋီကာတို့၌လည်း ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကို ဆောင်၍ ဖွင့်ဆိုတော်မူကြသည်။

အဓိပ္ပါယ်ကား-ဝိနည်းအဋ္ဌကထာ၌ ဥပဇ္ဈာယ်ယူသော သဒ္ဓိဝိဟာ-ရိကတပည့်ဖြစ်သော ရဟန်းသာမဏေသည် ဥပဇ္ဈာစရိယ၌, သရဏကို သီလခံယူသော ပဗ္ဗဇ္ဇန္တေဝါသိကမည်သော သာမဏေသည် ပဗ္ဗဇ္ဇာ-စရိယ၌, ကမ္မဝါစာဖတ်၍ ရဟန်းခံပေးသော ဥပသမ္ပဒန္တေဝါသိက-မည်သော ရဟန်းသည် ဥပသမ္ပဒါစရိယ၌ အသက်ထက်ဆုံး ဝတ်ကို ပြုအပ်သည်။ နိဿရည်းယူသော နိဿယန္တေဝါသိကမည်သော ရဟန်း-သည် နိဿယာစရိယ၌, စာပေကျမ်းဂန်သင်ယူသော ဥဒ္ဒေသန္တေဝါသိက-မည်သော ရဟန်းသာမဏေသည် ဥဒ္ဒေသာစရိယ၌ အနီးဝယ်ဖူနေသောအခါ ဝတ်ကို ပြုအပ်သည်။ ဆရာဟိုကလည်း တပည့်တို့၌ နည်းတူပြုအပ်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ၌ အကြင်ရဟန်းသည် မိမိဥပဇ္ဈာယ်ယူသော ဥပဇ္ဈာစရိယ၊ သာမဏေတုန်းက သရဏကုသိလကို ခံယူခဲ့ဖူးသော ပဗ္ဗ-ဇ္ဇာစရိယ၊ ရဟန်းခံစဉ်အခါ ကမ္မဝါစာဖတ်သော ဥပသမ္ပဒါစရိယ၊ မိမိထံ၌ ဥပဇ္ဈာယ်ယူသော ဘဒ္ဒန္တဝိဟာရိကတပည့်၊ မိမိထံ၌ သရဏကို သီလကိုခံယူသော ပဗ္ဗဇ္ဇန္တေဝါသိကတပည့်၊ မိမိကမ္မဝါစာဖတ်၍ ရဟန်းခံပေးသော ဥပသမ္ပဒန္တေဝါသိကတပည့်၊ မိမိဥပဇ္ဈာယ်ဆရာထံ၌ ဥပဇ္ဈာယ်ယူသော သဒ္ဓိဝိဟာရိက ဖြစ်သော ဥပဇ္ဈာယ်တူတပည့်၊ ဤသို့ပြဆိုအပ်သောသူဟို၌ အသက်ထက်ဆုံး ဝတ်ကို ပြုအပ်သည်။

အကြင်ရဟန်းသည် မိမိနိဿရည်းယူသော နိဿယာစရိယ၊ မိမိ စာပေကျမ်းဂန် သင်ယူသော ဥဒ္ဒေသာစရိယ၊ မိမိထံ၌ နိဿရည်းယူ

သော နိဿယဇန္တေဝါသိကဘာပည်၊ မိမိထံ၌ စာပေကျမ်းဂန်သင်ယူသော ဥဒ္ဒေသဇန္တေဝါသိကတပည်၊ မိမိ၏ နိဿယာစရိယ, ဥဒ္ဒေသာစရိယထံ၌ နိဿရည်းယူသော, စာပေကျမ်းဂန် သင်ယူသော သဗ္ဗာနာစရိယဖြစ်သော ဆရာတူတပည်၊ ဤသို့ ပြဆိုအပ်သောသူတို့၌ နိဿဒည်းယူ၍ နေသောအခါ, စာပေကျမ်းဂန်သင်၍ နေသောအခါ၌ ဝတ်ကိုပြုအပ်သည်။ စွမ်းနိုင်မှုအားဝီရိယရှိနေလော်လည်း ပြုအပ်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။

ဤသို့ ဝတ်ပြုသောအဖြင်ကို သိရလ။

၁၈၉။ အချင်းချင်းခွင့်ပြုမှု အာပတ်လွတ်

ဖေး ။ တိုသို့ပြုသောဝတ်ကို ဆရာတပည့်အချင်းချင်း ခွင့်ပေးမှု ပြုပါ ဒုအပ်ပါမည်ခလာ။

ဖြေ ။ ထိုအဖေးမှာ—

ဥပဇ္ဈာယော ဝတ္တံ သာဒိယန္တေန အန္တိဝါသိကော ဗဟုကာပိ ဟောန္တိ၊ သဗ္ဗေသံ အာပတ္တိ။ သစေ ဥပဇ္ဈာယော "မယ္ဟံ ဥပဋ္ဌာကော အတ္ထိ၊ တုမှေ အဘ္ဘာနေ သဇ္ဈာယမနသိကာရာ·ဒီသု ယောဂံ ကရေထာ"တိ ဝဒတိ၊ အန္တေဝါသိကာနံ အနာ·ပတ္တိ။ သစေ ဥပဇ္ဈာယော သာဒိယနံ ဝါ အသာဒိယနံ ဝါ နာ ဇာနာတိ၊ ဗဟလော ဟောတိ၊ အန္တေဝါသိကော ဗဟုကော။ ဟသု ဧကော ဝတ္တသမ္ပန္နော ဘိက္ခု "ဥပဇ္ဈာယဿ ကိစ္စံ အဟံ ကရိဿာမိ၊ တုမှေ အဇ္ဈာယမနသိကာရာ·ဒီသု ယောဂံ ကရောထာ"တိ ဝတ္တာ ဟောတိ၊ ဥပဇ္ဈာယော "မယ္ဟံ ဥပဋ္ဌာကော အတ္ထိ၊ တုမှေ အဘ္ဘာနေ သဇ္ဈာယမနသိကာရာ·ဒီသု ယောဂံ ကရော

အသာဒိယန္တေ့ အာပတ္တိ နာ ဟောတီ''တိ ဧဝံ နာဇာနာတီတိ အတ္ထော။ ဇတသု ဧကော ဝတ္တာသမ္ပန္နော ဘိက္ခု။ ပ။ ဟောသံ အနာပတ္တိတိ ဝစနတော သဗ္ဗေ ကောစိ ''တုမှာကံ သဒ္ဓိဝိဟာရိကော, အန္တေဝါသိကော ဝါ ဂိလာနော ဥပဋ္ဌဟိသ္သာမိ၊ သြဝါဒါနုသာသနိအာဒိကံ့ သဗ္ဗံ ကတ္တဗ္ဗံ ကရိဿာမီ''တိ ဝဒတိ၊ တေ ဝါ သဒ္ဓိဝိဟာရိကာဒယော ''အာပေါသုက္ကာ ဟောထာ'' တိ ဝဒန္တိ၊ ဝတ္တံ ဝါ နာ သာဒိယန္တိ၊ အာစရိယုပဇ္ဈာယာနမ္ပိ အနာပတ္တိ–

ဟု ဖွင့်တော်မူသည်။

သာဝတ္ထိဒီပနီဋီကာ၌လည်း–

ဇတသု ဧတော ဝတ္တာသမ္ပန္နော ဘိက္ခု။ ပ။ ဇတသံ အနာပတ္တိတိ ဝစနတော သဗ္ဗေ ဧဝံ ဇာနာတိ ''ဘန္တေ တုမှေ အာပေါသုက္ကာ ဟောထ၊ အဟံ တုမှာကံ သဒ္ဓိဝိဟာရိကံ့ အန္တေဝါသိကံ့ ဝါ ဂိလာနံ့ ဥပဋ္ဌဟိဿာမိ၊ သြဝဒိတဗ္ဗံ သြဝဒိဿာမိ၊ ဣတိ ကရဏီယေသု ဥဿုက္ကံ အာပဇ္ဇိဿာမိ''တိ ဝဒတိ၊ တေ ဧဝ ဝါ သဒ္ဓိဝိဟာရိကာဒယော ''ဘန္တေ တုမှေ ကေဝလံ အာပေါသုက္ကာ ဟောထ'' တိ ဝဒန္တိ၊ ဝတ္တံ ဝါ နာ သာဒိယန္တိ၊ တဇ္ဇာတာ ပဋ္ဌာယ အာစရိယုပဇ္ဈာယာနံ့ အနာပတ္တိတိ ဝဒန္တိ–

ဟု ဆိုတော်မူသည်။

ဤသို့လာသော အဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့၌ ''ဥပဇ္ဈာယေ ဝတ္တံ ဃာဒိယန္တေ သဒ္ဓိဝိဟာရိကာ ဗဟုကာပိ ဟောန္တိ၊ သဗ္ဗေသံ အာပတ္တိ'' ဟူသောပါဌ်ဖြင့် ဆရာက ဝတ်ပြုခြင်းကိုသာယာမူ ဝတ်မပြုသောတပည့်တို့အား အာပတ်သင့်သည်။ မသာယာမူ မသင့်ဟု ပြဘာ်မူသည်။ ''သဗ္ဗေ ဥပဇ္ဈာယော။ ပ။ သဒ္ဓိဝိဟာရိကာနံ့ အနာပတ္တိ'' ဟူသောပါဌ်ဖြင့် ဆရာက ငါ၌ ဝတ်ကိုမပြုကြနှင့်ဟု ခွင့်ပေးသည်ရှိသော် ဝတ်မပြုသော တပည့်တို့အား အာပတ်မသင့်ဟု ပြတော်မူသည်။ ''တသု-

ဒေကာ ဝတ္ထာသမ္မန္နော။ ပ။ ဧတသံ အနာပတ္တိ''ဟူသောပါဠိဖြင့် မျာ
စ္ဆာဒသာ တပည့်တို့ဟုင် ဂတ်နှင့်ပြည့်စုံသော ရဟန်းတပါးက ဆရာ့
ပြုအပ်သော ဝတ်ဟူသမျှကို ငါပြုမည်။ သင်တို့ မပြုကြပါနှင့်တော့ပ
ဆိုမူ အာပတ်မသင့်ဟု ပြဋ္ဌာန်မူသည်။

''တေသု ဒေကာ ဝတ္ထာသမ္မန္နော။ ပ။ ဝစနတော'' အစရှိသော
ဋီကာပါဠိတို့ဖြင့်လည်း ရဟန်းတပါးက အရှင်ဘုရားသည် တပည့်တို့၌
ပြုအပ်သောဝတ်ဟူသမျှကို မပြုပါလင့်၊ တပည့်တော်တား ဝန်ရှိပါစေ။
တပည့်တော်ပြုပါမည်ဟု လျှောက်ထားသော်လည်းကောင်း၊ ထိုတပည့်
တို့ကပင် ဆရာ့အရှင်မြတ်သည် တပည့်တော်တို့၌ ပြုအပ်သောဝတ်ကို
မပြုပါနှင့်ဟု လျှောက်ထားသော်လည်းဖောင်း၊ တပည့်တို့သည် စတ်ကို
မသာယာသော်လည်းကောင်း ဆရာ့ဥပဇ္ဈာယ်တို့အား လည်း အာပတ်
မသင့်ဟု ပြတော်မူသည်။

''သာဒိယနံ ဝါ အသာဒိယနံ ဝါ နဇာနာတိတိ မယိ သာဒိယန္တေ
အကရောန္တာနံ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာတိ၊ ငဋ်ကိုပိဟု အသာဒိယန္တေ အာ
နေ ဟောတိတိ ဝေဒံ နဇာနာတိ''ဟူသော ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာပါဠိဖြင့်
ဆရာဘပည့် နှာ်ဦးလုံးပင် ဝတ်မပြုလင့်ဟု ခွင့်ပေးပြီးမှ တဖန်သာယာ
ပြန်သော်လည်း အာပတ်မသင့်ဟု ပြဋ္ဌာန်မူသည်။

ဤသို့လျှင် ဆရာတပည့် ပြုရာသောဝတ်တို့ကို အေချင်းချင်း ခွင့်ပေးမှု
မပြုသော်လည်း အာပတ်မသင့်ဟု ပြဋ္ဌာန်မူသည်။

၁၉၀။ နိဿဂ္ဂိယကံးကင်းရာ အာပတ်သင့်

မေး ။ ။နိဿဂ္ဂိယကံးနှင့်ကင်းရှင်း ဇနထိုက်သောအင်္ဂါမရှိပဲနှင့် နိဿ
ရဂ်ံး မယူပဲ နေသောရဟန်းတို့မှာ အာပတ်သင့်ပုံကို အသို့ မှတ်ရပါ
အံ့နည်း။

ဖြေ ။ ။ထိုအမေးမှာ—

နှ ဘိက္ခဝေ ဆယ်ဇိနံ နိဿယော ဒါတဗ္ဗော၊ ယော
ဒဒေယျ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ။

နု ဘိက္ခဝေ အလဇ္ဇိနံ နိဿာယ ဝတ္ထုပ္ပဒံ၊ ယော ဝေဒေယျ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ။

အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ စတူဟပဉ္စာဟံ အာဂမေတုံ ယာဝ ဘိက္ခုသဘာဂတံ ဇာနာမိ။

အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ အဒွါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နေန ဘိက္ခုနာ နိဿယံ အလဘမာနေန အနိဿိတေန ဝတ္ထုံ။

အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဂိလာနေန ဘိက္ခုနာ နိဿယံ အလဘမာနေန အနိဿိတေန ဝတ္ထုံ။

အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဂိလာနုပဋ္ဌာကေန ဘိက္ခုနာ နိဿယံ အလဘမာနေန အနိဿိတေန ဝတ္ထုံ—

ဟုမဟာဝါပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူသည်။

မဟာဝါအဋ္ဌကထာ၌လည်း—

အလဇ္ဇိနံ နိဿာယ ဝသန္တီတိ ဥပယောဂဇတ္ထ သာမိဝစနံ၊ အလဇ္ဇိပုဂ္ဂလေ နိဿာယ ဝသန္တီတိ အတ္ထော။ ယာဝ ဘိက္ခု-သဘာဂတံ ဇာနာမီတိ နိဿယဒါယကသဿ ဘိက္ခုနော ဘိက္ခုံ ဟိ သဘာဂတံ လဇ္ဇိဘာဝံ ယာဝ ဇာနာမီတိ အတ္ထော။ တသ္မာ နဝံ ဌာနံ ဂဇေန ''ဟေ ဘိက္ခု, နိဿယံ ဂဏှာဟိ'' တိ စုစ္စမာနေနာပိ စတူဟပဉ္စာဟံ နိဿယဒါယကသဿ လဇ္ဇိဘာဝံ ဉတ္ပဇ္ဇတိ ဂဟေတဗ္ဗော။

သစေ ''ဃရော လဇ္ဇီ'' တိ ဘိက္ခုံ နံ သန္တိကေ သုတ္ဝာ အာဂတဒိဝသေယေဝ ဂဟေတုကာမော ဟောတိ၊ ဃရော ပန ''အာဂမေဟိ တာဝ, ဂဟဋ္ဌော ဇာနိဿတီ'' တိ ဂန္တုံ ဝဋ္ဋတိ၊ အာစာရံ ဉပဓာရေတွာ နိဿယံ ဒဒေယျ။ ဥဒ္ဓဋော တိ ယော နိဿယဂ္ဂဟဏတ္ထာယ ဂစ္ဆန္တော တဒဟေဝ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ကေဒိဝသမ္ပိ ဂရိဟာဘရော နတ္ထိ။ သစေ ပဌမယာမေ အာစရိယဿ ဩကာသော နတ္ထိ၊ ဩကာသံ အလဘန္တော ''ပစ္ဆာ ဩသာရေယ

ဂဟေဿာမိ''တိ သယတိ၊ အရုဏံ ဥဂ္ဂတမ္ပိ နာ ဇာနာတိ၊ အနာ-
ပတ္တိ။ သစေ ပန ''ဂဏှိဿာမိ''တိ အာဘောဂံ အကတ္ဘာ
သယတိ၊ အရုဏုဂ္ဂမနေ ဒုက္ကဋံ။ အဂတပုဗ္ဗံ ဌာနံ ဂစ္ဆန္တေန ဒွေ
တီဏိ ဒိဝသာနိ ဝသိတ္ဘာ ဂန္တုကာမေန အနိဿိဒတန ဝသိ-
တဗ္ဗံ။ ''သတ္တာဟံ ဝသိဿာမိ''တိ အာလယံ ကရောန္တေန ပန
နိဿယော ဂဟေတဗ္ဗော။ သစေ ထေရော ''ကိံ သတ္တာဟံ
ဝသန္တိဿ နိဿဲယေနာ''တိ ဝဒတိ၊ ပဋိက္ခိတ္တကာလတော
ပဋ္ဌာယ လဒ္ဓပရိဟာရော ဟောတိ။

နိဿယံ အလဘမာနေနာတိ အတ္တနာ သဒ္ဓိံ အန္ဝါနမဂ္ဂ-
ပ္ပဋိပန္နေသု နိဿယဒါယကော အသတိ နိဿယံ နာ လဘတိ နာမ။
ဧဝံ အလဘန္တေန အနိဿိတေန ဗဟူနိပိ ဒိဝသာနိ ဂန္တဗ္ဗံ။
သစေ ပုဗ္ဗေပိ နိဿယံ ဂဟေတ္ဘာ ဝုတ္ထပုဗ္ဗံ ကဋ္ဌိ အာဝါသံ
ပဝိသတိ၊ ကေရတ္တံ ဝသန္တေနာပိ နိဿယော ဂဟေတဗ္ဗော။
အန္တရာမဂ္ဂေ ဝိဿမန္တော ဝါ သတ္ထံ ပရိယေသန္တော ဝါ ကတိ-
ပါဟံ ဝသတိ၊ အနာပတ္တိ။ အန္တောဝဿေ ပန နိဗ္ဘဝံ ဝါသံ
ဝသိတဗ္ဗံ၊ နိဿဲယော စ ဂဟေတဗ္ဗော။ နာဝါယ ဂစ္ဆန္တဿ
ပန ဝဿာနေ အာဂတေပိ နိဿယံ အလဘန္တဿ အနာပတ္တိ။

ဖာသု ဟောတီတိ သမထဝိပဿနာနံ ပဋိလာဘဝသေန
ဖာသု ဟောတိ။ ဣမဉ္စိ ပရိဟာရံ နေဝ သောတာပန္နော နာ
သကဒါဂါမိ အနာဂါမိ အရဟန္တော လဘန္တိ၊ နာ ထာမဂ-
တာသာ သမာဓိနော ဝါ ဝိပဿနာယ ဝါ လာဘီ၊ ဝိဿဋ္ဌ-
ကမ္မဋ္ဌာနေ ပန ဗာလပုထုဇ္ဇနေ ကထာဝ နတ္ထိ။ ယဿ ဧခါ
ပန သမထော ဝါ ဝိပဿနာ ဝါ တရုဏာ ဟောတိ၊ အယံ
ဣမံ ပရိဟာရံ လဘတိ၊ ပဝါရဏာသင်္ခေါပိ တေသော
အနုညာတော။ တသ္မာ ဣမိနာ ပုဂ္ဂလေန အာစရိယော ပဝါ-
ရေတ္ဘာ ဂတေပိ ''ယဒါ ပတိရူပေါ နိဿယဒါယကော
အာဂစ္ဆတိ၊ တဒါ နိဿာယ ဝသိဿာမိ''တိ အာဘောဂံ

ဏတ္ဝာ ပုန ယာဝ အာသာဇ္ဍိပုဏ္ဏမာ၊ တာဝ အနိဿိတေန ဝတ္ထုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပန အာသာဇ္ဍိမာသေ အာစရိယော နာဂစ္ဆတိ၊ ယတ္ထ နိဿယော လဗ္ဘတိ၊ တတ္ထ ဂန္တုမ္ပိ-
ဟုဆိုတော်မူသည်။

ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၌လည်း-

ဝိဿမေန္တော ဝါ။ ပ။ အနာပတ္တိတိ ဂမနသဉ္ဉာဟတာယ တထာ ဝသန္တောပိ အဒ္ဓိကော ဇော၊ တတ္ထ နိဿယဒါယကော အသတိ အနာပတ္တိတိ အဓိပ္ပါဧော။ ဧတေန စ ပရိဿမာဒိ-အဘာဝေ သေနာသနာဒိသမ္ပဒံ ပဋိစ္စ ဝသာတော အာပတ္တိတ္ဘဒဿတိ။ တဉ္စ အဂမနပစ္စယာ ဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌေ အာပတ္တိတိ ဝဒန္တိ။ စိဝရဂ္ဂဏာဒိကိစ္စတ္ထာယ ဂဏ္ဍဟိ ပေသိတသာပိ ကိစ္စပရိ-ယောသာနမေဝ ဝသိတဗ္ဗံ၊ နာ တတော ပရံ။ ဂဏ္ဍဟိပိ တာဝ-ကာလိကကိစ္စတ္ထမေဝ ပေသလဒဟရာ ပေသိတဗ္ဗာ၊ နာ နိစ္စကာ-လကိစ္စတ္ထန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ နာဝဝါယ ဂစ္ဆန္တဿ။ ပ။ အနာပတ္တိတိ ဝုတ္တတ္တာ ဇေဋ္ဌပံ အဝိဓေယျတံ ဝိနာ နိဿယဒါယကဲရဟိတဋ္ဌာနေ ဝသံ ဥပဂန္တုံ နာ ဝဋ္ဋတီတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

တဿ နိဿာယာတိ တံ နိဿဒယ။ အာသာဇ္ဍိမာသေ။ ပ။ တတ္ထ ဂန္တဗ္ဗန္တိ ဇတ္ထ ပန သစေပိ "အသုကော ထေရော ဇတ္ထ အာဂမိဿတိ အာဂမိဿတိ"တိ အာဂမေန္တသ္သေဝ ဝသ္သူပနာယိကဒိဝသော ဟောတိ။ ဟောတု၊ ဝသိတဋ္ဌာနေ ဝသံ အနုပဂမ္မ ယတ္ထ နိဿယော လဗ္ဘတိ၊ ဒူရေပိ တတ္ထ ဂန္တွာ ပစ္ဆိမိကာယ ဥပဂန္တဗ္ဗံ—
ဟုဖွင့်တော်မူသည်။

ဤသို့လာသော အဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့၌ "နဝံ ဌာနံ ဂတေန။ ပ။ နိဿာယော ဂဟေတဗ္ဗော"ဟူသော ပါဠိဖြင့် မရောက်ဖူးသေးသော နေရာသို့ ရောက်သောအခါ မထေရ်က နိဿရဉ်းယူလော့ဟု ဆိုသော်

လည်းကောင်း၊ မဆိုသော်လည်းကောင်း ထိုနိဿရုည်းပေးသောမထေရ်၏ လဇီအဖြစ်ကို လေးငါးရက် ဆင်ခြင်၍ နေပြီးမှ လဇီဟုသိလျှင် နိဿရုည်းယူအပ်သည်း အလဇီဟုသိမူ နိဿရုည်းမယူအပ်။ တပါးသော အရပ်သို့ သွားရမည်ဟု ပြတော်မူသည်။

သစေ ထေရော လဇီတိ။ ပ။ နိဿယံ ဒေတိ၊ ဝဋ္ဋတိ-ဟူသော ပါဠိဖြင့် ထိုအရပ်၌ မထေရ်၏ လဇီအဖြစ်ကို ရဟန်းတို့ပြောသည်ကို ကြား၍ ရောက်သောနှင့် နိဿရုည်းယူလိုသော်လည်း မထေရ်က ငံ့လင့်ဦးလော့ဟု ဆို၍ နှစ်ရက်သုံးရက်ဆိုင်းထားပြီးမှ ထိုနိဿရုည်းယူသော ရဟန်းကို လဇီဟုသိ၍ နိဿရုည်းကိုပေးမူလည်း အပ်သည်။ ထိုနှစ်ရက်သုံးရက်ကိုလွန်၍ မနေအပ်ဟု ပြတော်မူသည်။

ပကတိယာ နိဿယဂ္ဂဟဏဝဋ္ဋာနံ။ ပ။ ပရိဟာရော နတ္ထိ-ဟူသော ပါဠိဖြင့် နိဿရုည်းယူ၍ နေဖူးသောနေရာသို့ ရောက်သောရဟန်းသည် ရောက်သောနေ့၌ပင်နိဿရုည်းယူအပ်သည်။ မယူဖဲနေလျှင် အရုဏ်တက်မူ ဒုက္ကဋ်သင့်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။

သစေ ပဌမယာမေ။ ပ။ ဒုက္ကဋံ-ဟူသောပါဠိဖြင့် ပဌမယာမ်၌ နိဿရုည်းပေးသောဆရာ မအားမလပ်ရှိ၍ အရုဏ်မတက်မီ နိဿရုည်းယူအံ့ဟု စိတ်ကကြံ၍ အိပ်သောအခါ အရုဏ်တက်သော်လည်း အာပတ်မသင့်း ထိုသို့ စိတ်က မကြံပဲ အိပ်၍ အရုဏ်တက်မူ ဒုက္ကဋ်သင့်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။

အဂတပုဗ္ဗဝါနံ။ ပ။ လဒ္ဓပရိဟာရော တိုင်အောင် သော ပါဠိဖြင့် မရောက်ဖူးသောအရပ်သို့ ရောက်သောရဟန်းသည် ထိုအရပ်၌ မနေ၊ သွားမည်ဟု အကြံရှိသော်လည်း နှစ်ရက်သုံးရက်သာ နိဿရုည်းမယူပဲ နေအပ်သည်။ ခုနစ်ရက်ကြာအောင် မနေအပ်။ ခုနစ်ရက်ကြာအောင် နေလိုမူ နိဿရုည်းပေးသောဆရာ၏ လဇီအဖြစ်ကိုမသိလျှင် လေးရက်ငါးရက်ဆင်ခြင်၍ လဇီဟုသိလျှင် နိဿရုည်းယူအပ်သည်း အလဇီဟုသိမူ မယူပဲသွားအပ်သည်။

မထေရ်၏ လင်္ဂီအဖြင့်ကို ရဟန်းတို့ပြောသည်ကို ကြား၍ သိမူ ခလေးရက် ငါးရက် မဆင်ခြင်ပဲသာ နိဿရဏ်းယူ၍ နေအပ်သည်။ နိဿရဏ်းယူသောအခါ မထေရ်က ခုနစ်ရက်မျှ နိဿရဏ်းယူ၍နေခြင်းအား အာဘယ်အာကျိုးရှိဒုံနည်းဟု ပယ်သောအခါ မယူပဲ သာနေအပ်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။

အတ္တာနာ သဒ္ဓိံ။ ပ။ နိဿယော ဂဟေတဗ္ဗော-တိုင်အောင်သော ပါဠိဖြင့် ခရီးသွားသောရဟန်းတို့တွင် နိဿရဏ်းပေးတတ်သောဆရာ ပါမူ နိဿရဏ်းယူ၍ သွားအပ်သည်။ မပါမူ နိဿရဏ်းမယူပဲသာ ကြာမြင့်စွာ ခရီးသွားအပ်သည်။ ထိုသို့ လမ်းခရီးသို့သွားရာ ရှေးက နိဿရဏ်းယူဖူးသောနေရာသို့ ရောက်၍ တည်ဉ့်အိပ်လိုမူ နိဿရဏ်းယူအပ်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။

အန္တရာမဂ္ဂေ ဝိဿမန္တော ဝါ။ ပ။ နိဿယော စ ဂဟေတဗ္ဗော-တိုင်အောင်ပါဠိဖြင့် ခရီးပင်ပန်း၍ မသွားနိုင်သဖြင့်လည်းကောင်း၊ အဖော်လှည်းကုန်သည်ကို ရှာသည်ဖြစ်၍လည်းကောင်း နှစ်ရက်သုံးရက် သာနေ၍ သွားလိုမူ နိဿရဏ်းမယူပဲ နေအပ်သည်။ ဝါတွင်းဥ္စီကား ခရီးမသွားပဲ အမြဲနေအပ်သည်။ နိဿရဏ်းကိုလည်း ယူအပ်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။

နာဝါယ။ ပ။ အနာပုတ္တိ-ဟူသော ပါဠိဖြင့် လှေသဘော်ဖြင့် သွားသော ရဟန်းသည် ဝါဆိုနေ့ကျ၍ လှေသဘော်ဘဲ့ ဝါဆိုရမူ နိဿရဏ်းကို မရသော်လည်း အာပတ်မသင့်ဟု ပြတော်မူသည်။

ဖာသု ဟောတိတိ သမထဝိပဿနာနံ။ ပ။ တတ္ထ ဂန္တုံ-တိုင်အောင် ပါဠိဖြင့် ပဝါရဏာပြု၍ နိဿရဏ်းပေးတတ်သောဆရာ အရပ်တပါးသို့ ဖဲသွားသည်ရှိသော် အကြင်ဆီးခါဠ် လျောက်ပတ်သော နိဿရဏ်း ပေးတတ်သောဆရာသည် ကျိတောဇကျောင်းသို့ ရောက်လာလတ္တံ့၊ ထိုသို့ ရောက်လာသောဆရာ့ထံ၌ နိဿရဏ်းယူ၍ နေအံ့ဟု နှလုံးသွင်း၍ ဝါဆို လပြည့်တိုင်အောင် နိဿရဏ်းမယူပဲ နေအပ်သည်။ ဝါဆိုလပြည့်တိုင် ရောက်၍ မလားမူ နိဿရဏ်းပေးတတ်သော ဆရာရှိရာသို့ သွားအပ်သည်။

ဦးကာဆရာတို့အလိုအားဖြင့် ဝါဆိုလပြည့်နေ့၌ ဤမည်သောမထေရ်လာရောက်လတ္တံ့ဟု သတင်းကြားမူ ငံ့၍ နေပြီးလျှင် ဝါဆိုသောနေ့တိုင် ရောက်၍မလာမူ ဝါမဆိုပဲသာ နိဿရည်းရှိရာသို့ သွားအပ်သည်၊ ပုရိမဝါမဆိုမီလျှင် ပစ္ဆိမဝါဆုပ်အပ်သည်။

ဤသို့သောဒုတိယအခွင့်ကို သောတာပန်၊ သကဒါဂါမ်၊ အနာဂါမ်၊ ရဟန္တာတို့သည် မရအပ်ကုန်၊ မဆုတ်မနစ် ရင့်ပြီး၍ အားကြီးသော သမာဓိဝိပဿနာရှိသော ကလျာဏ ပုထုဇဉ်ရဟန်းတို့လည်း ရအပ်ကုန်၊ စွန့်လွှတ်သောကမ္မဋ္ဌာန်းရှိသော (ဝါ) ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာဝနာ ရှင်းရှင်းကွဲသော ဗာလပုထုဇဉ်ရဟန်းတို့မှာ ဆိုဖွယ်ရာမရှိ အာတိဒုလ္လဟ မရအပ်ကုန်။ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်သော မရင့်သေးပဲသာ နုသေးသော သမာဓိဝိပဿနာရှိသော တောနေရဟန်းသာ ရအပ်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။

ဝိဿဇ္ဇနာ ဝါ။ ပ။ အနာဂတ်တိတိ ဂမနသဉ္ဉာဟတာယ။ ပ။ ဒိဂဏ္ဌ ဒိဝေ အာပဇ္ဇတိတိ ဝဒန္တိ-ဟူသော ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာပါဠိဖြင့် ခရီးပန်း၍ မသွားနိုင်သဖြင့် နားနေရာ နှစ်ရက်သုံးရက်မျှကို နေ၍ သွားလိုသောစိတ်ရှိသည်အဖြစ်ကြောင့် ဖြစ်သည်။ ထို့သို့နေရာ၌လည်း နိဿရည်းပေးတတ်သော ဆရာမရှိရာ၌သာ အာပတ်မသင့်သည်၊ ခရီးပင်ပန်းခြင်းစသော အကြောင်းမရှိပဲ ကျောင်းအာဝါသကို အစဲ့ပြု၍ မသွားပဲနေမူ ခရီးမသွားလို၍နေရာ ခရီးမသွားခြင်းကြောင့် နေ့တိုင်းနေ့တိုင်း ဒုက္ကဋ်သင့်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။

ဤသို့လာသော အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာတို့ကိုထောက်မူ နိဿရည်းကင်း၍ နေထိုက်သောဖောဂ်နှင့် မပြည့်စုံသောရဟန်းသည် ဥာဇ္ဈာယ်ဆရာနှင့်ကင်း၍ တပါးသောအရပ်၌ နိဿရည်းမယူပဲနေမူ နေ့တိုင်းနေ့တိုင်း ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်သည်ဟု မှတ်ရမည်။

ဂိလာနရဟန်း၊ ဂိလာနုပဋ္ဌာကရဟန်းတို့မှာ နိဿရည်းကို မရသည်ရှိသော် အာပတ်မသင့်ဟုမှတ်။

ဤသို့လျှင် နိဿရဏ်းအင်္ဂါနှင့် မပြည့်စုံမူ၍ နိဿရဏ်းမယူပဲ နေသော ရဟန်းတို့၏ အာပတ်သင့်ပုံကို မှတ်ရမည်။

၁၉၁။ ဥပဇ္ဈာယ်ခတ္တာခရီးသွားရာဌာန် နိဿရဏ်းယူပုံ

မေး။ ။ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာသည် အရပ်တပါး သို့ ခေတ္တာသွားရာဌာန် အဘယ်သို့ နိဿရဏ်းယူ၍ နေရပါအံ့နည်း။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ—

ပက္ကန္တောတိ တမ္မာ အာဝါသာ ဝိပ္ပဝသိတုကာမော ပက္ကန္တော ဒိသံ ဂတော။ ဧဝံ ဂတေ စ ပန တသ္မိံ သစေ ဝိဟာရေ နိဿယဒါယကော အတ္ထိ၊ ယဿ သန္တိကေ အညဒါပိ နိဿယော ဝါ ဂဟိဘူပုဗ္ဗော ဟောတိ၊ ယော ဝါ ကောသမ္ဘာဂပရိဘောဂေါ၊ တဿ သန္တိကေ နိဿယော ဂဟေတဗ္ဗော၊ ကေဒိဝသမ္မိ ပရိဘာရော နတ္ထိ။ သစေ တာဒိသော နတ္ထိ၊ အညော လဇ္ဇီ ပေသလော အတ္ထိ၊ တဿ လဇ္ဇီပေသလဘာဝံ ဇာနန္တေန တာဒဟော နိဿယော ယာစိတဗ္ဗော။ သစေ ဒေတိ၊ ဂဏှိတဗ္ဗံ၊ အထ ပန “တုမ္ဟာကံ ဥပဇ္ဈာယော လဟုံ အာဂမိဿတီ”တိ ပုစ္ဆတိ၊ ဥပဇ္ဈာယေန စ တထာ ဝုတ္တံ၊ “အာမ ဘန္တေ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ သစေ ဒေတိ “တေန ဟိ ဥပဇ္ဈာယဿ အာဂမနံ အဓိဂမေထာ”တိ၊ ဝဋ္ဋတိ။ အထ ပနဿ ပဒေသဝါသာ ပေသလသဘာဝံ နဇာနာတိ၊ စတ္တာရိ ပဉ္စ ဒိဝသာနိ တဿ ဘိက္ခုနော သဘာဂတံ ဩလောကေတ္ဝာ ဩကာသံ ကာရေတ္ဝာ နိဿယော ဂဟေတဗ္ဗော။

သစေ ပန ဝိဟာရေ နိဿယဒါယကော နတ္ထိ၊ ဥပဇ္ဈာယော စ “အဟံ ကတိပါဟေန အာဂမိဿာမိ၊ မာ ဥက္ကဏ္ဌိတ္ထာ”တိ

ဝတ္ဌာ ဂတောဝ၊ ယာဝ အာဂမနာ ပရိဟာရော လဗ္ဘတိ။ အထာပိ နံ တတ္ထ မနုဿာ ပရိစ္ဆိန္နကာလတော ဥတ္တရိပိ ပဋ္ဌဝါ ဒသ ဝါ ဒိဝသာနိ ဝါသေန္တိယေဝ၊ တေန ဝိဟာရံ ပဝတ္တိ ပေသေတဗ္ဗာ "ဒဟရာ မာ ဥက္ကဏ္ဌန္တု၊ အဟံ အာသုကဒိဝသံ နာမ အာဂမိဿာမီ"တိ။ ဧဝမ္ပိ ပရိဟာရော လဗ္ဘတိ။ အထ အာဂစ္ဆတော အန္တရာမဂ္ဂေ နဒီပူရေန ဝါ စောရဒီဟိ ဝါ ဥပဒ္ဒဝေါ ဟောတိ၊ ထေရော ဥဒကောသက္ကနံ ဝါ အာဂမေတိ၊ သဟာဧယ ဝါ ပရိယေသတိ၊ တဉ္ဉေ ပဝတ္တိံ ဒဟရာ သုဏန္တိ၊ ယာဝ အာဂမနာ ပရိဟာရော လဗ္ဘတိ။ သစေ ပန သော "ဣဓေဝါဟံ ဝသိဿာမီ"တိ ပဟိဏတိ၊ ပရိဟာရော နတ္ထိ။ ယတ္ထ နိဿယော လဗ္ဘတိ၊ တတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ။

ဝိပ္ပဝုတ္ထ ပန ကာလင်္ဂတ ပက္ခသင်္ကန္တော ဝါ ကေဒိဝသမ္ပိ ပရိဟာရော နတ္ထိ။ ယတ္ထ နိဿယော လဗ္ဘတိ၊ တတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ—ဟု မဟာဝါအဋ္ဌကထာဋ္ဌ လာသည်။

ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာဋ္ဌလည်း—

ယော ဝါ ကေသမ္ဗောဂပရိဘောဂေါ၊ တဿ သန္တိကေ နိဿယော ဂဟေတဗ္ဗောတိ ဣမိနာ လဇ္ဇီသု ဧဝ နိဿယဂ္ဂဟဏံ နိယောဇေတိ အလဇ္ဇီသု ပဋိက္ခိတ္တတ္တာ။ တ္ထေ စ ပရိဘောဂ-သဒ္ဒေန ကေဂမ္ဗောဒိကော သံဝါသော ဂဟိတော ပစ္စယပရိဘောဂဿ သမ္ဗောဂ-သဒ္ဒေန ဂဟိတတ္တာ၊ တေန စ သမ္ဗောဂသံဝါသာနံ အလဇ္ဇီဟိ သဒ္ဓိံ နာဘုဉ္ဇတံ ဒဿေတိ။ ပရိဟာရော နတ္ထိတိ အာပတ္တိပရိဟာရော နတ္ထိ။ တာဒိသောတိ ယတ္ထ နိဿယော ဂဟိတပုဗ္ဗော၊ ယော စ ကေသမ္ဗောဂ-ပရိဘောဂေါ၊ တာဒိသော။ တထာ ဝုတ္တန္တိ "လဟုံ အာဂမိဿာမီ"တိ ဝုတ္တဥ္ဉေတိ အတ္ထော။ စတ္တာရိ ပဉ္စ ဒိဝသာနိတ် ဣဒံ ဥပလက္ခဏမတ္တံ။ ယဒိ ကောဟဇ္ဇိဟ္ဇနံ သဘာဂတော

ပညာယတိ၊ ဉာဘဒိဝသေန ဂဟေတဗ္ဗော၀။ အထာပိ စတုပဋ္ဌေဟောနာပိ နု ပညာယတို့၊ ယတ္ထဇ္ဇေဟိ ဒိဝသေဟိ ပညာယတိ၊ တတ္ထကာနိ အတိက္ကမေတဗ္ဗာနိ။ သဘာဂတံ သြလောကေမိတို့ ပန လေဿသေ နု ကာဟဗ္ဗော။

ဒဟာရ သုဏန္တိတိ ဇ္ဈာ အသုတ္ဝာပိ အာဂမိဿတိ၊ ကေနစိ အန္တရာယေန စိရာယတိတိ သညာယ သတိ လဇ္ဇတေ၀ ပရိဟာရော။ တေနာဟ "ဣဓေ၀ ဟိတံ ၀သိဿာမိတိ ပဟိဏိတိ၊ ပရိဟာရော နတ္ထိ"တိ။

ကေဒိဝသမို့ ပရိဟာရော နတ္ထိကိ ဂမနေ နိရုဿာဟံ သန္ဓာယ စုတ္တံ။ သညဿာဟဿ ပန ဃနသန္ထနပဋိသာမနာဒိဝသေန် ကတိပါဟေ ဂတေပိ နု ဒေါသော—

ဟု ဖွင့်တော်မူသည်။

ဤသို့လာသော အဋ္ဌကထာ,ဋီကာတို့၌ ပက္ကန္တေ၁တိ တမ္မာ အာ၀ါသာ ။ပေ။ ကေဒိဝသာမို့ ပရိဟာရော နတ္ထိ-တိုင်အောင် ပါဠိဖြင့် ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာသည် ထိုကျောင်းမှာ မနေလို၍ သွားသည်ဖြစ်စေ၊ ခေတ္တသွားသည်ဖြစ်စေ ထိုကျောင်း၌ နိဿရည်းပေးတတ်သော ရဟန်း ရှိသည်ဖြစ်အံ့၊ ထိုနိဿရည်းပေးတတ်သောရဟန်းတို့တွင် နိဿရည်း ယူဖူးသော်ရဟန်းထံ၌ဖြစ်စေ၊ တူသော၀စီယာဘေဒ၁ဂ ဓမ္မသဘေဒ၁ဂ ရှိသော ရဟန်းထံ၌ဖြစ်စေ နိဿရည်းယူရသည်။ ၀ါရက်ကိုမျှ မလွန်စေအပ်၊ လွန်မူ ဒုက္ကဋ်သင့်သည်ဟု ပြုတော်မူသည်။ အညော လဇ္ဇီပေသလော ။ပေ။ အာဂမေထာ"တိ၊ ဝဋ္ဋတိ-ဟူသော၀ါဒ်ဖြင့် ထိုကျောင်း၌ နိဿရည်းပေးတတ်သော လဇ္ဇီပေသလရဟန်းရှိသည်ဖြစ်အံ့၊ ထိုရဟန်း၏ လဇ္ဇီပေသလအဖြစ်ကိုသိမူ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာသွားသောနေ့၌ နိဿရည်းကို တောင်းပန်၍ ယူအပ်သည်။ တောင်းပန်သောအခါ "သင်တို့ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ လျင်မြန်စွာ လာလတ္တံ့လော"ဟု မေးမူ ဆရာဥပဇ္ဈာယ်က လျင်စွာပြန်ခဲ့မည်ဟု မှာထားခဲ့လျှင် "လာပါလိမ့်မည်"ဟု ပြောရမည်။

ပြောသောအခါ ''သင်တို့ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာလာအောင် ငံ့လင့်၍ နေကြဦးလော့'' ဟု ဆိုမူ မယူပဲနေအပ်သည်ဟု ပြဒါးတော်မူသည်။

အထ ပနသာ။ပ။ နိဿဒယာ ဂဟဟတမ္ပဝါ-ဟူသော ပါဠိဖြင့် ထိုဓကျောင်းဒ်ရှိသော နိဿဒုည်းပေးဟတ်သောခုဟန်း၏ လူဇီအဖြစ်ကို မသိမူ လေးရက်ငါးရက်တိုင် ဆိုင်းငံ့၍ ဇဇီဟု သိမူ နိဿရည်းယူအပ်သည်။ ဝိမတိဋီကာအလိုအာ ဖြင့် လေးရက်ငါးရက် ဆိုဆသင်သည်း ဆင်ခြင်၍ သိဒသာနဒ္ဒ ယူဒးပ်သည်။ ဒလေးရက်ငါးရဲက်တိုင်၍ မသိသေးမူ လွန်၍ဆသင်သည် စူးစမ်းဆင်ခြင်အပ်သည်၊ သိသောအခါမှ ယူအပ်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။

သစေ ပန ဝိဘာဒရ နိဿဒယကောနတ္ထိ။ပ။ ဝေမို့ ပရိဟာ-ရေ့ လဇ္ဇတိ-တိုင်အောင်ပါဠိဖြင့် ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာက ''ငါသည် နှစ်ရက်သုံးရက်ကြာလျင် ပြန်ခဲ့မည်'' ဟု ဆို၍သွားမူ နိဿရည်းကင်း၍ နအပ်သည်။ ထိုသို့ဆို၍သွ ားခဲ့၌ ဒယကာတို့က တားပြန်၍ ငါးရက်ဆယ်ရက်ကြာအောင် နရဒည်ဖြစ်လျင် ဆရာက အကြောင်းကို ပြန်ကြား၍ ''ဤမည်သော နဒ္ဒ် လာမည်''ဟုဆိုလျင် ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာလာအောင် နေအပ်သည်ဟု ပြတော်သည်။

အထ အာဂန္တွတော အန္တရာမဂ္ဂ။ပ။ ပရိဟာရေ့ လဇ္ဇတိ-ဟူသော ပါဠိဖြင့် လမ်းခရီး၌ မြစ်ကြီး၍ မြစ်ရကျခြင်းကို ငံ့နသည်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ခိုးဆူ သားရဲရှိ၍ အဖေဝ်ကို ငံ့နသည်ဟူ၍လည်း ကောင်း သတင်းစကားကြားမူ ဆရာလာအောင် နိဿရည်းကင်း၍ နအပ်သည်။

ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာရှင် အလိုအာ းဖြင့် သတင်းမကြားသော်လည်း ''တစုံတခုအန္တရာယ်ရှိ၍ နသည်၊ ပြန်သးလိမ့်မည်'' ဟူသော အမှတ်သည ်ရှိမူ နိဿ ည်းကင်း၍ နအပ်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။

သစေ ပန သော ဂ္ဂဓေဝ ။ပ။ ဂန္တုံ-ဟူသောပါဠိဖြင့် ဥပဇ္ဈာယ် ဆရာ က ''ငါ မပြန်လ ''ဟု စေလွှတ်ပြောကြားမူ ပြောကြားသော

နှင့် နိဿရဏ်းပေးတတ်သော ဆရာရှိရာသို့ သွားအပ်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။

ဝိဇ္ဇာန္တေ ပန ။ပေ။ ဂန္တဗ္ဗံ-ဟူသော ပါဠိဖြင့် ဥပဇ္ဈာယ်ခံရာသော်လည်းကောင်း၊ တိတ္ထိဘောင်သို့ဝင်သော်လည်းကောင်း၊ လူဆွက်သော်လည်းကောင်း တရက်ကို့မျှ မလွန်စေမူ၍ နိဿရဏ်းပေးတတ်သော ဆရာရှိရာသို့ သွားအပ်သည်၊ မသွားမူ ဒုက္ကဋ်သင့်သည်။

ဝိမတိဋီကာရှင်အလိုအားဖြင့် "သွားအံ့" ဟူသော ဥဿာဟရှိသဖြင့် သေနာသနစသည်ကို သိမ့်၍ နှစ်ရက်သုံးရက်နေသော်လည်း အပြစ်မရှိဟု ပြဆိုတော်မူသည်။

ဤသို့လျှင် ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာသည် မနေလို၍ သွားရာ, ခေတ္တခဏ သွားရာတို့၌ နိဿရဏ်းယူအပ်, မယူအပ်ကို သိလေ။

၁၉၂။ အင်္ဂါမပြည့်စုံပဲ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာလုပ်ခြင်း

မေး။ ။ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ, နိဿရဏ်းဆရာပြုထိုက်သော အင်္ဂါမရှိပဲ ဥပဇ္ဈာယ်ပေးသောရဟန်း, နိဿရဏ်းပေးသော ရဟန်းတို့မှာ အာဘယ်သို့ အပြစ်ကို မှတ်ရပါအံ့ ည်း။

ဖြေ။ ။ထိုအဓိပ္ပာယ်မှာ—

နာ ဒီဃရော ဗာလေန အဗျတ္တေန ဥပသမ္ပန္နော ဒေတဗ္ဗော၊ ယော ဥပသမ္ပါဒေယျ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ။ ။နာ ဘိက္ခဝေ ဗာလေန အဗျတ္တေန နိဿယော ဒါတဗ္ဗော၊ ယော ဒဒေယျ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ—

ဟူ၍လည်းကောင်း၊

အပရေဟိပိ ဘိက္ခဝေ ပဉ္စဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတေန ဘိက္ခုနာ နာ ဥပသမ္ပါဒေတဗ္ဗံ၊ နာ နိဿယော ဒါတဗ္ဗော၊ နာ သာမဏေရော

ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗော။ အာပတ္တိံ နာ ဇာနာတိ၊ အနာပတ္တိံ နာ ဇာနာတိ၊ လဟုကံ အာပတ္တိံ နာ ဇာနာတိ၊ ဂရုကံ အာပတ္တိံ နာ ဇာနာတိ၊ ဥဒ္ဒိသဝိဓိဿာ ဟောတိ။ ဣမမဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပဋ္ဌာဓိဂ်ဟိ သမန္နာဂတေန ဘိက္ခုနာ နာ ဥပသမ္ပါဒေတဗ္ဗံ၊ နာ နိဿယော ဒါတဗ္ဗော၊ နာ သာမဏေရော ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗော—

ဟူ၍လည်းကောင်း မဟာဝဂ်ပါဠိတော်၌ လာသည်။

ဣတော ပဋ္ဌာယ စ ပန ယတ္ထ ယတ္ထ နာ·ကာရေန ပဋိသေဓော ကရိယတိ၊ သဗ္ဗတ္ထ ဒုက္ကဋာပတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ အယံ ဟိ ခန္ဓကဝံသတာ—

ဟု မဟာဝဂ်အဋ္ဌကထာ ဥပဇ္ဈာယဝတ္တကထာ၌ လာသည်။

ဤသို့လာသော ပါဠိ, အဋ္ဌကထာကို ထောက်၍ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ ပြုထိုက်သောအင်္ဂါမရှိပဲ ဥပဇ္ဈာယ်ပေးသောရဟန်းမှာ ပေးသောအခါ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်သည်။ နိဿရဉ်းဆရာ ပြုထိုက်သော အင်္ဂါမရှိပဲ နိဿရဉ်း၊ပေးသော ရဟန်းမှာ ပေးသောအခါ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်သည်ဟု မှတ်ရမည်။

ဤသို့ပြဆိုအပ်သော အရပ်ရပ်သော ပါဠိ, အဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့ကို ထောက်၍ ဥပဇ္ဈာယ်နိဿရဉ်းအင်္ဂါနှင့်မပြည့်စုံပဲ ဥပဇ္ဈာယ်နိဿရဉ်း ပေးသော ရဟန်းတို့မှာ ပေးသောအခါ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်သည်။ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာနှင့်ကင်း၍ နိဿရဉ်းလွတ်ထိုက်သောအင်္ဂါနှင့် မပြည့်စုံပဲနှင့် နိဿရဉ်း၊မယူပဲ နေသောရဟန်းတို့မှာ နေ့ဘိုင်းနေ့တိုင်း ဒုက္ကဋ် အာပတ်သင့်သည်ဟု သန္နိဋ္ဌာန်ကျ မှတ်ကြရမည်။

ထိုကြောင့် လင်္ကာ ပေသလ သိက္ခာကာမကို လိုလားသောရဟန်း တို့သည် ဝိနည်းပရိယတ်ကို အားထုတ်၍ သင်အံချပို့ လေ့လာခြင်းကို ပြုသင့်ကြသည်ဟူသော ဥပဒေသ၊ကို မှတ်လေ။

၁၉၃။ အဓိကရုဏ်းဒလေးပါး

မေး။ ။အဓိကရုဏ်းလေးပါးကို အဘယ်သို့မှတ်ရမည်နည်း။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ—

ကုဋ္ဌ ဘိက္ခု။။ ဝိဝဒန္တိ ဓမ္မောတိ ဝါ အဓမ္မောတိ ဝါ၊ ဝိနယောတိ ဝါ အဝိနယောတိ ဝါ ။ပ။ ကုဒံ ဝတ္ထုတိ ဝိဝါဒါဓိကရဏံ။ ဝိဝါဒါဓိကရဏေ သံဃော ဝိဝဒတိ ဝိဝါဒါဓိကရဏံ၊ ဝိဝဒမာနာ အနုဝဒတိ အနုဝါဒါဓိကရဏံ၊ အနုဝဒမာနာ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ အာပတ္တာဓိကရဏံ၊ တာယ အာပတ္တိယာ သံဃော ကမ္မံ ကရောတိ ကိစ္စာဓိကရဏံ။ ဧဝံ ဝိဝါဒါဓိကရဏပစ္စယာ ဧတ္တာရော အဓိကရဏာ ဇာယန္တိ။

ကုဋ္ဌ ဘိက္ခု။။ ဘိက္ခုံ အနုဝဒန္တိ သီလဝိပတ္တိယာ ဝါ အာစာရဝိပတ္တိယာ ဝါ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိယာ ဝါ အာဇီဝဝိပတ္တိယာ ဝါ ။ပ။ ကုဒံ ဝတ္ထုတိ အနုဝါဒါဓိကရဏံ။ အနုဝါဒါဓိကရဏေ သံဃော ဝိဝဒတိ ဝိဝါဒါဓိကရဏံ၊ ဝိဝဒမာနော အနုဝဒတိ အနုဝါဒါဓိကရဏံ၊ အနုဝဒမာနော အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ အာပတ္တာဓိကရဏံ၊ တာယ အာပတ္တိယာ သံဃော ကမ္မံ ကရောတိ ကိစ္စာဓိကရဏံ။ ဧဝံ အနုဝါဒါဓိကရဏပစ္စယာ ဧတ္တာရော အဓိကရဏာ ဇာယန္တိ။

ပဠုပိ အာပတ္တိကွန္နာ အာပတ္တာဓိကရဏံ၊ သတ္တပိ အာပတ္တိကွန္နာ အာပတ္တာဓိကရဏံ၊ ကုဒံ ဝတ္ထုတိ အာပတ္တာဓိကရဏေ သံဃော ဝိဝဒတိ ဝိဝါဒါဓိကရဏံ၊ ဝိဝဒမာနော အနုဝဒတိ အနုဝါဒါဓိကရဏံ၊ အနုဝဒမာနော အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ အာပတ္တာဓိကရဏံ၊ တာယ အာပတ္တိယာ သံဃော ကမ္မံ ကရောတိ ကိစ္စာဓိကရဏံ။ ဧဝံ အာပတ္တာဓိကရဏပစ္စယာ ဧတ္တာရော အဓိကရဏာ ဇာယန္တိ။

ယာ သံဃဿ ကိစ္စယတာ ကရဏီယတာ အပဓေလာကန-
ကမ္မံ ဉတ္တိကမ္မံ ဉတ္တိဒုတိယကမ္မံ ဉတ္တိစတုတ္ထကမ္မံ၊ ဣဒံ စုစ္စတိ
ကိစ္စာဓိကရဏံ။ ကိစ္စာဓိကရဏေ သံဃော ဝိဝဒတိ ဝိဝါဒါ-
ဓိကရဏံ၊ ဝိဝဒမာနော အနုဝဒတိ အနုဝါဒါဓိကရဏံ၊
အနုဝဒမာနော အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ အာပတ္တာဓိကရဏံ၊
တာယ အာပတ္တိယာ သံဃော ကမ္မံ ကရောတိ ကိစ္စာဓိကရဏံ။
ဧဝံ ကိစ္စာဓိကရဏပစ္စယာ ဧတ္ထာရော အဓိကရဏာ ဇာယန္တိ--

ဟု ပရိဝါရပါဠိတော် သမုဋ္ဌာပနဝါရ၌ ဟောဇတော်မူသည်။

အဓိပ္ပါယ်ကား—

(၁) ဓမ္မ, အဓမ္မ ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဝိနယ, အဝိနယဟူ၍လည်း
ကောင်း ငြင်းခုံပြောဆိုကြသောအမှုသည် ဝိဝါဒါဓိကရဏ်း
မည်၏။ ထိုဝိဝါဒါဓိကရဏ်း၌ ငြင်းခုံခြင်းသည် ဝိဝါဒါ-
ဓိကရဏမည်သည်။ စုပ်စဲ့ခြင်းသည် အနုဝါဒါဓိကရဏမည်
သည်။ စုပ်စဲ့၍အာပတ်သင့်ခြင်းသည် အာပတ္တာဓိကရဏမည်
သည်၊ ထိုသင့်သောအာပတ်ဖြင့် အပလောကန စသော
ကံလေးပါးတွင် တပါးပါးကို ပြုခြင်းသည် ကိစ္စာဓိကရဏ
မည်သည်။ ဤသို့လျှင် ဝိဝါဒါဓိကရဏ်းကြောင့် အဓိကရဏ်း
လေးပါးဖြစ်ပွါးကုန်သည်။

(၂) သီလဝိပတ္တိ, အာစာရဝိပတ္တိ, ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ, အာဇီဝဝိပတ္တိတို့ဖြင့်
စုပ်စဲ့ပြောဆိုသော အမှုသည် အနုဝါဒါဓိကရဏ်း မည်၏။
ထိုအနုဝါဒါဓိကရဏ်း၌ ငြင်းခုံခြင်းသည် ဝိဝါဒါဓိကရဏ
မည်သည်။ စုပ်စဲ့ခြင်းသည် အနုဝါဒါဓိကရဏ မည်သည်၊
စုပ်စဲ့၍ အာပတ်သင့်ခြင်းသည် အာပတ္တာဓိကရဏမည်သည်၊
ထိုသင့်သော အာပတ်ဖြင့် ကံလေးပါးတွင် တပါးပါးကို
ပြုခြင်းသည် ကိစ္စာဓိကရဏမည်သည်။ ဤသို့လျှင် အနုဝါဒါ-
ဓိကရဏ်းကြောင့် အဓိကရဏ်းလေးပါး ဖြစ်ပွါးကုန်သည်။

(၃) ငါးပါးသောအာပတ်အစု, ခုနစ်ပါးသော အာပတ်အစုတို့သည် အာပတ္တာဓိကရုဏ်းမည်၏။ ထိုအာပတ္တာဓိကရုဏ်း၌ ငြင်းခုံခြင်းသည် ဝိဝါဒါဓိကရဏမည်သည်၊ စွပ်စွဲခြင်းသည် အနုဝါဒါဓိကရဏမည်သည်၊ စွပ်စွဲ၍ အာပတ်သင့်ခြင်းသည် အာပတ္တာဓိကရဏ မည်သည်၊ ထိုသင့်သော အာပတ်ဖြင့် ကံးလေးပါးဘွင် တပါးပါးကို ပြုခြင်းသည် ကိစ္စာဓိကရဏ မည်သည်။ ဤသို့လျှင် အာပတ္တာဓိကရုဏ်းကြောင့် အဓိကရုဏ်းလေးပါး ဖြစ်ပွါးကုန်သည်။

(၄) အပလောကနကံ, ဥတ္တိကံ, ဥတ္တိဒုတိယကံ, ဥတ္တိစတုတ္ထကံသည် ကိစ္စာဓိကရုဏ်းမည်၏။ ထိုကိစ္စာဓိကရုဏ်း၌ ငြင်းခုံခြင်းသည် ဝိဝါဒါဓိကရဏမည်သည်၊ စွပ်စွဲခြင်းသည် အနုဝါဒါဓိကရဏ မည်သည်၊ စွပ်စွဲ၍ အာပတ်သင့်ခြင်းသည် အာပတ္တာဓိကရဏ မည်သည်၊ ထိုသင့်သောအာပတ်ဖြင့် ကံလေးပါးတွင် တပါးပါးကိုပြုခြင်းသည် ကိစ္စာဓိကရဏ မည်သည်၊ ဤသို့လျှင် ကိစ္စာဓိကရုဏ်းကြောင့် အဓိကရုဏ်းလေးပါး ဖြစ်ပွါးကုန်သည်ဟု ပြဒါတ်မူသည်။

(၁) ဓမ္မကို အဓမ္မ, ဝိနယကို အဝိနယ ဤသို့အစရှိသော ဘေဒကရဝတ္ထု တဆယ့်ရှစ်ပါးတို့ဖြင့် ငြင်းခုံ ဖြစ်ပွါးခြင်းသည် ဝိဝါဒါဓိကရုဏ်းမည်၏။

(၂) သီလဝိပတ္တိ, အာစာရဝိပတ္တိ, ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ, အာဇီဝဝိပတ္တိဖြင့် စွပ်စွဲခြင်းသည် အနုဝါဒါဓိကရုဏ်းမည်၏။

(၃) အာပတ်ခုနစ်ပါးဖြင့် သင့်ခြင်းသည် အာပတ္တာဓိကရုဏ်းမည်၏။

(၄) အပလောကနကံ, ဥတ္တိကံ, ဥတ္တိဒုတိယကံ, ဥတ္တိစတုတ္ထကံ ပြုခြင်းသည် ကိစ္စာဓိကရုဏ်းမည်၏—

ဟု မှတ်လေ။

၁၉၄။ အဓိကရဏ်း သမထဖြင့် ငြိမ်းပုံ

မေး။ ။ထိုအဓိ:ကရဏ်းလေးပါးတို့သည် သမထခုနစ်ပါးတို့ဖြင့် ငြိမ်းပုံကို အဘယ်သို့ မှတ်ရမည်နည်း။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ—

(၁) ဝိဝါဒါဓိကရဏံ ဒ္ဝိဟိ သမထေဟိ သမ္မတိ သမ္မုခါဝိနယေန စ ယေဘုယျသိကာယ စ။

(၂) အနုဝါဒါဓိကရဏံ စတူဟိ သမထေဟိ သမ္မတိ သမ္မုခါဝိနယေန စ သတိဝိနယေန စ အမူဠှဝိနယေန စ တဿပါပိယသိကာယ စ။

(၃) အာပတ္တာဓိကရဏံ တီဟိ သမထေဟိ သမ္မတိ သမ္မုခါဝိနယေန စ ပဋိညာတကရဏေန စ တိဏဝတ္ထာရကေန စ။

(၄) ကိစ္စာဓိကရဏံ ဧကေန သမထေန သမ္မတိ သမ္မုခါဝိနယေန—

ဟု ပရိဝါပါဠိတော် သမဿဘေဒ၌ ဟောဒေါ်မူသည်။

အဓိပ္ပါယ်ကား—

(၁) ဝိဝါဒါဓိကရဏ်းသည် ခုနစ်ပါးသော သမထတို့တွင် သမ္မုခါဝိနည်း, ယေဘုယျသိကာဝိနည်း နှစ်ပါးဖြင့်သာ ငြိမ်းအေးနိုင်သည်။

(၂) အနုဝါဒါဓိ:ကရဏ်းသည် ခုနစ်ပါးသော သမထတို့တွင် သမ္မုခါဝိနည်း, သတိဝိနည်း, အမူဠှဝိနည်း, တဿပါပိယသိ:ကာဝိနည်းဓလေးပါးဖြင့်သာ ငြိမ်းအေးနိုင်သည်။

(၃) အာပတ္တာဓိကရဏ်းသည် သမ္မုခါဝိနည်း, ပဋိညာတကရဏဝိနည်း, တိဏဝတ္ထာရကဝိနည်း သုံးပါးဖြင့်သာ ငြိမ်းအေးနိုင်သည်။

(၄) ကိစ္စာဓိကရဏ်းသည် သမ္မုခါဝိနည်း တပါးတည်းဖြင့်သာ ငြိမ်းဇေးနိုင်သည်။

ဟု ပြတော်မူသည်။

၁၉၅။ သမ္မုခါဝိနည်းနှင့် မကင်းနိုင်ပုံ

မေး။ ။ထိုအဓိကရဏ်း လေးပါးတို့သည် ဘာမျုခါဝိနည်းနှင့် ကင်း၍ ငြိမ်းအပ်ပါမည်လော။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ—

ဆာပိ သမထာ စတ္တာရောပိ အဓိကရဏာ သမ္မုခါဝိနယေန သမ္မန္တိ၊ သမ္မုခါဝိနယော နံ ကေနစိ သမ္မတိ—

ဟု ပရိဝါပါဠိတော် သမထာဓိကရဏဝါရ၌ လာသည်။

ဆာပိ သမထာ၊ သတ်ဝိနည်း, အမူဠှဝိနည်း, ပဋိညာတကရဏဝိနည်း, ယေဘုယျသိကာဝိနည်း, တဿပါပိယသိကာ ဝိနည်း, တိဏဝတ္ထာရကဝိနည်းဟု ဆိုအပ်ကုန်သော ခြောက်ပါးသော သမထတို့သည် လည်းကောင်း။ စတ္တာရောပိ အဓိကရဏာ၊ လေးပါးသော အဓိကရဏ်းတို့သည် လည်းကောင်း။ သမ္မုခါဝိနယေန၊ သမ္မုခါဝိနည်းဖြင့်။ သမ္မန္တိ၊ ငြိမ်းကုန်၏း သမ္မုခါဝိနယော၊ သမ္မုခါဝိနည်းမည်သော သမဏသည်။ ကေနစိ၊ တစုံတခုသော ဝိနည်းဖြင့်။ နံ သမ္မတိ၊ မငြိမ်းနိုင်။

ဤသို့လျှင် အဓိကရဏ်းလေးပါး, သမထ ခြောက်ပါးတို့သည် သမ္မုခါဝိနည်းနှင့်ကင်း၍ မဖြစ်ဟု မှတ်ရမည်။

၁၉၆။ သမထ ၇-ပါး

မေး။ ။ဝိနည်းခုနစ်ပါးတို့၏အရကို အဘယ်သို့ မှတ်ရမည်နည်း။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ—

သမ္မုခါဝိနယောတိ သံဃမ္မဝိနယပုဂ္ဂလာနံ သမ္မုခါဒါတု-ဗ္ဗဝိနယော၊ သမ္မုခေ ပစ္စက္ခေ ဝိနယော ဝူပသမောတိ သမ္မု-ခါဝိနယော။ သတိဝိနယောတိ အမူလိကာယ သီလဝိပတ္တိယာ အနုဒ္ဓံသိတဿ အာယသ္မတော ဒဗ္ဗမလ္လပုတ္တဿထေရဿဒိဿဿ ခီဏာသဝဝေဿဝ ဝိပုလသတိ• နိဿာယ ဉတ္တိစတုတ္ထေန ကမ္မေန ဒါတဗ္ဗဝိနယော၊ သရတီတိ သတိ၊ သရန္တိ သမ္ပယုတ္တ-ဓမ္မာပိ တာယတီတိ သတိ၊ သုဏံ သတိ၊ သတိ• နိဿာယ ဝိနယော ဝူပသမောတိ သတိဝိနယော။ အမူဠှဝိနယောတိ ဉမ္မာဒဝသေန ဂတော အဿာမဏကော အဋ္ဌာစာရေ ပုန အစောဒနတ္ထာယ ဂဂ္ဂဘိက္ခုသဒိသဿ ဉမ္မတ္တကဿ ဘိက္ခုနော ပဌမံ မူဠှော ဟုတ္ဝာ ပစ္ဆာ အမူဠှဘာဝတော ဉတ္တိစတုတ္ထေန ကမ္မေန ဒါတဗ္ဗဝိနယော။ ပဋိညာယ ကာရေတဗ္ဗောတိ ဝတ္ထု-အာပတ္တိပဋိဇာနနာယ ဧဝ ဝိနိစ္ဆိတဒဗ္ဗော။ ဝူပသမေတုံ အသ-က္ကုဏေယျဿာယံ သလာကံ ဂါဟာပေတ္ဝာ သဲန္ဒိပတိတာပ-ရိသာယ ဓမ္မဝါဒိနံ ယေဘုယ္ယေန ကတ္တဗ္ဗကမ္မံ တဿဗ္ဗောဟာ-ရပ္ပဘေဒတော ဣတ္ထိလိင်္ဂဝသေန ယေဘုယ္ယသိကာတိ ဝုစ္စတိ။ ဧတ္ထ ဣဒ-ပစ္စယဋ္ဌာ သကာဆာဂမဋ္ဌာ ဧဝဒိဘဇ်၊ ဝိမတိဝိနော-ဒနဋ္ဌာယံ ပန “ယေဘုယ္ယဘာဝံ နိဿိဘသဗဟုကိရိယာ ယေဘုယ္ယသိကာ” တိ ဝုတ္တံ။ ပါရာဇိကေန ဝါ ပါရာဇိက-သာမန္တေန ဝါ စောဒိယမာနဿ အဇ္ဈေနုညံ ပဋိစရန္တဿ ပါပိယဿ ဉပဝါဒဘိက္ခုသဒိသဿ ပုဂ္ဂလဿ “သစာယံ အာစိ-န္နမူဠှလာ ဘဝိဿတိ၊ သမ္မာ ဝတ္တိဘ္ဝာ ဩသာရဏံ လဘိဿ-တိ၊ သဇာ ဆိန္နမူဠှလာ၊ သယဇ္ဇဝဿ နာသနာ ဘဝိဿတိ”

တိ မနသိ ဇရိတ္ဝာ ဥတ္တိစတုဇ္ဆံန ကမ္မေန တတ္တိဗ္ဗကမ္မံ တဿပါပိယသိကာတိ ဝုစ္စတိ။ ပါပုဿန္နတာယ ပါပါနံ ဝိသေသေန ပါပေါတိ ပါပိယော၊ ပုဂ္ဂလော။ တဿ ပါပိယဿ ပုဂ္ဂလဿ ကတ္တုံ ဇာမ္မန္တိ တဿပါပိယသိကာ။ ဣဓ ဝိဘင်္ဂေယျေ ပါဠိယာ အဇ္ဈာရုဠေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဒ္ဝိပက္ခဇာတေဟိ ပန ဘက္ခေနကာရဏေဟိ ဘက္ခ္ဝူဟိ ဗဟူ အဿာမဏကာ ဇဠဘာဝရ စရိတ္ဝာ ပုန ဃဋီဓမ္မေ ဥပ္ပ န္နေ "သစေ မယံ ဣမာဟိ ဆာပတ္တီဟိ အာဉ္ဇမဉ္ဇံ ဇာရိဿာမ၊ ဓေံ သန္တိသု တံ အဓိကရဏံ ဇာကဋ္ဌဉ္ဆာယ ဝါဠဉ္ဆာယ သံဝဒတ္တာယျာ" တိ အာဉ္ဇမဉ္ဇံ အာပတ္တိယာ ဇာဝရုပဓေန ဒေါသံ ဒိသ္ဝာ ဒုဂ္ဂဟံ ဂ္ဂဏှံ တိဏေန ပဋိစ္ဆာဒေန္တော ဝိယ ဥတ္တိယာ ဇာတ္တဗ္ဗဘာဝံ ဥပဂတော ပုလ္လိင်္ဂသေန တိဏဝတ္ထာရကော တိ ဝုစ္စတိ။ ဣဿိံ ပန ကမ္မံ ကတော သမ္ဗဟံ ဌ္ဓ တ္ဝာ ထုလ္လဝဇ္ဇဉ္စ ဂိဟိပဋိသံယုတ္တဉ္စ အဝဇ္ဇသေသာ သမ္ဗဟိတတ္တာယော ဝုဋ္ဌဟန္တိ။ ကတ္ထ ဘက္ခုနီဇာတာနံ အဓိကရဏံ ဝူပသမေတုံ အသက္ကုဏေယျတာ ဖေဘုယျသိကာယ နိဒါနံ၊ ဘက္ခုနီဇာတာနံ ဗဟု အဿာမဏကာ အဇ္ဈာစာရော တိဏဝတ္ထာရကဿ နိဒါနံ၊ အယမေတသံ ဝိသေသော-

ဟု ပါတိမောက္ခပဒဝဏ္ဏနာယံ လဒ္ဓသညျံ။

အဓိပ္ပါယ်ကား-

(၁) သံဃသမ္မုခ, ဓမ္မသမ္မုခ, ဝိနယသမ္မုခ, ပုဂ္ဂလသမ္မုခဟူ၍ ဆေးပါးသော တရားတို့ဖြင့် မျက်မှောက်ပြု၍ ငြိမ်းခြင်းသည် သမ္မုခါဝိနည်းမည်သည်။

(၂) အမှင်းမရှိသော သီလဝိပတ္တိဖြင့် စွပ်စွဲသော ဒဗ္ဗမထေရ်ကဲ့သို့ စွပ်စွဲခံရမသော ရဟန္တာအား ပြန်ပြောသော သတိကို

မှီ၍ ဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ပေးအပ်သော ငြိမ်းခြင်းသည် သတိဝိနည်း မည်သည်။

(၃) ဂဂ္ဂမထေရ်ကဲ့သို့ ရူးသွပ်သော ရဟန်းအား ဆုံးဖြတ်စွာ တွေဝေ၍ နောက်၌ မတော်ဝသည့်အဖြစ်ကြောင့် ဥတ္တိစတုတ္ထကံဖြင့် ပေးအပ်သော ငြိမ်းခြင်းသည် အမူဠှဝိနည်း မည်သည်။

(၄) ဝတ္ထုအာပတ်ကို ဝန်ခံသဖြင့်သာလျှင် ဆုံးဖြတ်၍ ငြိမ်းစေခြင်းသည် ပဋိညာတကရဏ ဝိနည်းမည်သည်။

(၅) ဆုံးဖြတ်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်သည့် အဖြစ်ကြောင့် စာရေးတံကို ယူဆောင်၍ ဥစ္စာဖော်ပြရသတ်၌ ဓမ္မာဒါဒီ ပဉ္စင်္ဂလိမ္မာသဖြင့် မျှားနှုတ်၍ ငြိမ်းစေခြင်းသည် ယေဘုယျသိကာဝိနည်းမည်သည်။

(၆) ဥပဝါဠရဟန်းကဲ့သို့ အမှုနှင့်ကိုမဆို လွဲအောင်ကြံဆောင်၍ ပြောဆိုသော မကောင်းမှုမျှားသော ရဟန်းအား ပါဆုဇိက မကျလျှင် ဆောင်းစွဲကျင့်၍ သြသာရဏကို ရွတ်တံ့၊ ပါဆုဇိကကျလျှင် ကိုယ်ဖျားနာ၊ လျာက် ပျက်စီးလတ်တံ့ ဟု နှုတ်လုံးပြူလျက် ဥတ္တိစတုတ္ထကံပြု၍ ငြိမ်းစေခြင်းသည် တဿပါပိယသိကာဝိနည်းမည်သည်။

(၇) နှစ်ပက္ခငြင်းခုံသော ရဟန်းဟို့သည် မျှားစွာ လွန်ကျူးသော အာပတ်ရှိ၍ တဖန် လဇ္ဇီဓမ္မ၌ တည်၍ အာပတ်ကို အချင်းချင်းဆုံးဖြတ်သည်ရှိသော် ရှုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော အမှုသည် ဖြစ်လတ္တံ့ဟု အပြင်းမြင်၍ မကောင်းသော အနုရှိသော မစင်ဘင်ပုပ်ကို မြက်သင်္ဃက်ဖြင့် ဖုံးထားဘိသကဲ့သို့ ဥတ်ဖြင့်ပြု၍ ငြိမ်းစေခြင်းသည် ဟိဏဝတ္ထာရကဝိနည်းမည်သည်—

ဟု ပြောတော်မူသည်။

ပရိဝါအာဒိကထာဌ်လည်း-

တတ္ထ သုံးယသမ္မုခတာ, ဓမ္မသမ္မုခတာ, ဝိနယသမ္မုခတာ, ပုဂ္ဂလသမ္မုခတာတို့ ကွဲဒံ သမ္မုခါဝိနယာသ နိဒါနံ။ သတိဧဝ-ပုလ္လပဂ္ဂတာ ခီဏာသဧဝါ လဒ္ဓုပဝါဒေ သတိဝိနယာသ နိ-ဒါနံ ဥမ္မတ္တကော ဘိက္ခု အာမဋ္ဌဝိနယာသ နိဒါနံ။ ယော စ ဓေဒသေတိ၊ ယဉ္စ စ ဓေဒသေတိ၊ ဥဘိန္နံ သမ္မုခီဘာဝေါ ပဋိညာတကရဏာသ နိဓါနံ။ ဘဏ္ဍနဇာတာနံ အဓိဟရဏံ ဝူပ-သမေတို့ အသက္ကရောယျတာ ယေဘုယျသိကာယ နိဒါနံ။ ပါပိုဿဒန္ဓာ ပုဂ္ဂလော တဿ ပိယသိကာယ နိဒါနံ။ ဘဏ္ဍ-နဇာတာနံ ဗဟူ အာသာဗန္ဓကာ အဇ္ဈာစာရော တိကဝတ္ထာရု-ကာသ နိဒါနံ-

ဟု ဖွင့်ဆိုတော်မူသည်။

ပါတိမောက္ခပဒတ္ထအနုဝဏ္ဏနာဌ်မှင်-

ပဋိညာတကရဏော ပန "ဆန္ဒေန ဘဏ္ဍနံ ပဿာမိ" တိ ဝစနံ ပဋိညာ နာမ။ "အာယတိံ သံဝရေယျာသိ" တိ ဝစနံ ပဋိညာတကရဏံ နာမ။ ပရိဝါသာဒိယာစနာ ပဋိညာ နာမ။ ပရိဝါသာဒိနံ ပဋိညာတကရဏံ နာမ-

ဟု ဖွင့်ဆိုသည်။

ဤသို့လျှင် ဝိနည်းခုနှစ်ပါး၏ အာရုံကို သိမှတ်ရမည်။

၁၉၃။ သမ္မုခါအာပြား ၄-ပါး

မေးး ။ထို သမထခုနှစ်ပါးတို့တွင် သမ္မုခါဝိနည်းသည် အဘယ်မျှ အာပြားရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ-

သမထေသု ပန သမ္မုခါဝိနယေ သမ္မုခါ နာမ စတုဗ္ဗိဓော ဟောတိ၊ သံဃသမ္မုခတာ ဓမ္မသမ္မုခတာ ဝိနယသမ္မုခတာ ပုဂ္ဂလသမ္မုခတာ စာတိ။ တတ္ထ ဝူပသမေတုံ ဘန္ဒိပတိတဿ ဘာရကာသံဃဿ သာမဂ္ဂိဝသေန သမ္မုခီဘာဝေါ သံဃသမ္မုခတာ နာမ။ သမေတဗ္ဗဿ ဝတ္ထုနော ဘူတတာ တစ္ဆတာ ဓမ္မသမ္မုခတာ နာမ။ ဓနမုန ဝိနယေန သတ္ထုသာသနဿ အဓိဘာရကဿ သမနံ ဝိနယသမ္မုခတာ နာမ။ ဒ္ဝိန္နံ စုဒိတကစော-ဒကာနံ ပုဂ္ဂလာနံ သမ္မုခီဘာဝေါ ပုဂ္ဂလသမ္မုခတာ နာမ-

ဟု ပါတိမောက္ခပဒဋ္ဌဿနုဝဏ္ဏနာ၌ လာသည်။

အဓိပ္ပါယ်ဆား-သမထခုနစ်ပါးတို့တွင် သမ္မုခါဝိနည်း၌ သံဃ-သမ္မုခါ, ဓမ္မသမ္မုခါ, ဝိနယသမ္မုခါ, ပုဂ္ဂလသမ္မုခါဟူ၍ သမ္မုခါဝိနည်း လေးပါးအပြားရှိသည်။ ထိုလေးပါးတို့တွင်-

(၁) အဓိကရဏ်းကို ငြိမ်းစေခြင်းငှါ စည်းဝေးသော သံဃာ၏ ညီညွတ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့် မျက်မှောက်သော အဖြစ်သည် သံဃသမ္မုခါ မည်၏။

(၂) ငြိမ်းအပ်သော ဝတ္ထုအမှု၏ ဟုတ်မှန်သော အဖြစ်သည် ဓမ္မသမ္မုခါ မည်၏။

(၃) ထိုဟုတ်မှန်သော ဝတ္ထုဖြင့်လည်းကောင်း၊ စောဒနာခြင်း အောက်မေ့စခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဥတ်ကမ္မဝါစာ ဖြင့် လည်းကောင်း အဓိကရဏ်းကို ငြိမ်းစေခြင်းသည် ဝိနယသမ္မုခါ မည်၏။

(၄) စုဒိတကပုဂ္ဂိုလ်, စောဒကပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ဦးတို့၏(ဝါ) တရားခံ, တရားလိုနှစ်ဦးတို့၏ မျက်မှောက်ရှိသောအဖြစ်သည် ပုဂ္ဂလ-သမ္မုခါ မည်၏-

ဟု ပြတော်မူသည်။

ဤသို့လျှင် သမ္မုခါဝိနည်းအပြား လေးပါ ရှိသည်ဟု မှတ်ရမည်။

၁၉၈။ သမ္မုခါဝိနည်းဖြင့် ပြုအပ်သောကံ

မေး။ ။ထိုသမ္မုခါဝိနည်းဖြင့် ပြုအပ်သောကံသည် အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ ပရိဝါပါဠိတော်၌-

သမ္မုခါကရဏီယံ ကမ္မံ အသမ္မုခါ ကရောတိ၊ ဝတ္ထုဝိပန္နံ အဓမ္မကမ္မံ-

ဟူ၍ ဟောတော်မူသည်။

ရှင်းအံ့ဖွင့် စူဠဝဂ္ဂါဒိအဋ္ဌကထာ၌လည်း-

သမ္မုခါကရဏီယံ ကမ္မံ အသမ္မုခါ ကရောတိ၊ ဝတ္ထုဝိ-ပန္နံ အဓမ္မကမ္မန္တိ ဇတ္ထ အတ္ထိ ကမ္မံ သမ္မုခါကရဏီယံ၊ အတ္ထိ အသမ္မုခါကရဏီယံ။ တတ္ထ အသမ္မုခါကရဏီယံ နာမ ဒုဒေ့တနုပသမ္ပဒါ, ပတ္တနိက္ကုဇ္ဇနံ, ပတ္တုက္ကုဇ္ဇနံ, ဥမ္မတ္တ ကဿ ဘိက္ခုနော ဥမ္မတ္တကသမ္မုတိ, သေက္ခာနံ ကုလာနံ သေက္ခ-သမ္မုတိ,ဆန္နဿ ဘိက္ခုနော ပြဟ္မဒဏ္ဍော, ဒေဝဒတ္တဿ ပကာ-သနီယကမ္မံ, အပ္ပသာဒနီယံ ဒဿေန္တဿ ဘိက္ခုနော ဘိက္ခု-နိသံဃေန ကာတဗ္ဗံ အဝန္ဒနီယကမ္မန္တိ အဋ္ဌဝိဓံ ဟောတိ။ တံ သဗ္ဗံ တတ္ထ တတ္ထ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣဒံ အဋ္ဌဝိဓမ္ပိ ကမ္မံ အသမ္မုခါကတံ သုကတံ ဟောတိ အကုပ္ပံ။

သေသာနိ သဗ္ဗကမ္မာနိ သမ္မုခါ ဇဝ ကာတဗ္ဗာနိ၊ သံဃ-သမ္မုခတာ, ဓမ္မသမ္မုခတာ, ဝိနယသမ္မုခတာ, ပုဂ္ဂလသမ္မုခ-တာတိ ဣမံ စတုဗ္ဗိဓံ သမ္မုခါဝိနယံ ဥပနေတ္ဝာဝ ကာတဗ္ဗာ-နိ။ ဇဝံ ကတာနိ ဟိ သုကတာနိ ဟောန္တိ။ ဇဝံ အကတာနိ ပနေတာနိ ဣမံ သမ္မုခါဝိနယသခ်ါတံ ဝတ္ထုံ ဝိန်ာ ဏတ-

တ္တာ ဝတ္ထုဝိပန္နာနိ နာမ ဟောန္တိ။ တေန စုံတ္တံ "သမ္မုခါ-
ကရဏီယံ ကမ္မံ အာသမ္မုခါ ကရောတိ၊ ဝတ္ထုဝိပန္နံ အဓမ္မကမ္မ"-
ဒ်ိ-

ဟု ဖွင့်ဆိုတော်မူသည်။

သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌လည်း-

သံဃဿမ္မုခတာတိအာဒီသု ယာဝတိယာ ဘိက္ခူ။ ကမ္မပ္ပ-
တ္တာ၊ တေ အာဂတာ ဟောန္တိ၊ ဆန္ဒာရဟာနံ ဆန္ဒော အာ-
ဟရ္ဒော ဟောတိ၊ သမ္မုခီဘူတာ နု ပဋိက္ကောသန္တိ၊ အယံ
သံဃသမ္မုခတာ။ ယေန ဓမ္မေန ယေန ဝိနယေန် ယေန
သတ္ထုသာသနေန သံဃော ကမ္မံ ကရောတိ၊ ဒါယံ ဓမ္မသမ္မု-
ခတာ။ တတ္ထ ဓမ္မောတိ ဘူတံ ဝတ္ထု။ ဝိနယောတိ စောဒနာ
စဝဝ သာရဏာ စ။ သတ္ထုသာသနံ နာမ ဥတ္တိသမ္ပဒါ စဝဝ
အနုသာဝနသမ္ပဒါ စ။ ယဿ သံဃော ကမ္မံ ကရောတိ၊
တဿ သမ္မုခဘာဝေါ ပုဂ္ဂလသမ္မုခတာ-

ဟု ဖွင့်ဆိုတော်မူသည်။

လိုရင်းအဓိပ္ပါယ်ကား-

(၁) တမန်ဖြင့် ရဟန်းခံခြင်း၊
(၂) သပိတ်မွေကျက်ခြင်း၊
(၃) သပိတ်လှန်ခြင်း၊
(၄) ရှေးသွပ်သောရဟန်းအား ဥမ္မတ္တကသမ္မုတိပေးခြင်း၊
(၅) သေက္ခအမျိုးအား သေက္ခသမ္မုတိပေးခြင်း၊
(၆) ဆန္နရဟန်းအား ပြဟ္မဒဏ်ထားခြင်း၊
(၇) ဒေဝဒတ်ရဟန်းအား ပြုအပ်သောပကာသနီယကံ၊
(၈) ဘိက္ခုနီသံဃာသည် ပြုအပ်သော ရဟန်း၏ အဝန္ဒနီယကံ-

ဤသို့အားဖြင့် ရှစ်ပါးသော ကံသည် မျက်ကွယ်၌ ပြုအပ်သော ကံမည်သည်း ထိုကံရှစ်ပါးကို ထား၍ တပါးသော ကံဟူသမျှသည် မျက်မှောက်၌ ပြုအပ်သော ကံမည်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။

ထို့ကြောင့် သမ္မုခါဝိနည်းဖြင့် ပြုအပ်သောကံသည် အသမ္မုခါကံ ရှစ်ပါးမှတပါး များစွာရှိသည်ဟု မှတ်ရမည်။

ထို့ကြောင့် တစုံတခုသော အမှုကိစ္စသည့် ရဟန်းတို့၌ ဖြစ်ကြလတ်သော် အသမ္မုခါကံ ရှစ်ပါးကိုထား၍ တပါးသောကံတို့မှာ အကြင် အခါ၌ သမ္မုခါဝိနည်းကို ရ၏။ ထိုအခါ၌သာ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို ပြုအပ်သည်။ သမ္မုခါဝိနည်းကို မရပဲ အမှုသည်တဘက်စကားနှင့် ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို မံပြုအပ်ကုန်။ မပြုအပ်သည်ကို ပြုအပ်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ငြားအံ့။ အဓမ္မံ ဓမ္မောတိ ဒိဋ္ဌိတိဖြစ်၍ သာသနာ၏ ဘေးရန်ကို ပြုသည်မည်သည်ဟု မှတ်လေ။

၁၉၉။ အဓနသန ၂၁-ပါး

ပုစ္ဆာ။ ။အနေသန နှစ်ဆယ့်တပါးကို အသို့မှတ်ရအံ့နည်း။

ပြေ။ ။ထိုအမေးမှာ—

ကေဝိသတိယာ အနေသနာဟိတိ ကထံ ? ကွေတေဖွော ဝေဠုဒါနေန ဝါ ပတ္တဒါနေန ဝါ ပုပ္ဖဖလသိနာနဒန္တကဋ္ဌ-ဒါနေန ဝါ စင်္ကြံကမ္မတာယ ဝါ မုဂ္ဂသုပ္ပတာယ ဝါ ပါရိ-ဘဋ္ဌတာယ ဝါ ဇယ်ပေသနိကေန ဝါ အညတရညတရေန ဝါဗုဒ္ဓပဋိကုဇ္ဇေန မိစ္ဆာဇီဝေန ဇီဝိတံ ကပ္ပေတိ၊ အာဇီဝဟေ-တုပညတ္တာနံ ဆန္နံ သိက္ခာပဒါနံ ဝိတိက္ကမဿ ဝသေနာတိ ဆ၊ ကုဟနာ လပနာ နေမိတ္တကတာ နိပ္ပေသိကတာ လာဘေန လာဘံ နိဇိဂိသနတာတ် ကေဝိသတိ အနေသနာ နာမ—

ဟု သတ္တနိပါတ် ကုမ္မသပိဏ္ဍိဇာတ်ဋီကာ၌ ဖွင့်တော်မူသည်။

ကေဝိသတိယာ အနေသနာဟိတိ ဇတ္တေ၊ ဟူသောစကား၌ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ကထံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ အသို့သိအပ်သနည်း။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဧကစ္စော၊ အချို့သောရဟန်းမိုက်သည်၊ ဝေဠုဒါနေန ဝါ၊ ဝါးပေးသဖြင့် လည်းစောင်း။ ပတ္တဒါနေန ဝါ၊ သစ်ရွက်ပေးသဖြင့် လည်းကောင်း။ ပုပ္ဖဖလသိနာနဒန္တကဋ္ဌဒါနေန ဝါ၊ သစ်ပွင့်, သစ်သီး, ရေချိုးမှုန့် တံပူပေးသဖြင့် လည်းကောင်း။ စာဋုကမျတာယ ဝါ၊ မိမိကိုယ်ကို ဒါယကာအောက်နှိမ့်ချ၍ ဆိုသဖြင့် လည်းကောင်း။ မုဂ္ဂသူပျတာယ ဝါ၊ ကျက်အချို. ကျက်အချို.ရှိသော ပဲနောက်ဟင်းနှင့်တူစွာ မမှုန်တခါ မှုန်တခါသော စကားကို ဆိုသဖြင့်လည်းစောင်း။ ပါရိဘဋ္ဋတာယ ဝါ၊ ဒါယကာတို့၏ သားငယ်ကို ချီပိုးခြင်းဖြင့်လည်းစောင်း။ ဇယ်ပေသနိကေန ဝါ၊ ဒါယကာတို့၏ အစေအပါးခံ၍ အမှုကိစ္စကို သွားလာရွက်ဆောင်သဖြင့် လည်းကောင်း။ အညတရညတရေန ဝါ၊ တပါးပါးလည်းဖြစ်သော ဗုဒ္ဓ-ပဋိကုဋ္ဌေန၊ ဘုရားရှင်စေကဆုပ်တော်မူအပ်သော။ မိစ္ဆာဇီဝေန၊ မှားသော အသက်မွေးခြင်းဖြင့်။ ဇီဝိတံ၊ အသက်မွေးခြင်းကို။ ကပ္ပေတိ၊ ပြု၏။ အာဇီဝဟေတုပညတ္တာနံ၊ အသက်မွေးခြင်းဟူသောအကြောင်းကြောင့် ပညတ်တော်မူအပ်ကုန်သော။ ဆန္နံ သိက္ခာပဒါနံ၊ ခြောက်ခုသော သိက္ခာပုဒ်တို့ကို။ ဝိတ်က္ကမဿ၊ လွန်ကျူးခြင်း၏။ ဝဒေသန၊ အစ္ဆမ်းဖြင့်။ ဆ၊ ခြောက်ပါးတို့ လည်းကောင်း။ ကုဟနာ၊ ဒါယကာတို့ကြည်ညှဲအောင် ဟန်ဆောင် လှုပ်ရှက်ခြင်း လည်းကောင်း။ လပနာ၊ မင်းကြည်ညိုသည်, မိဖုရားကြည်ညိုသည် အစရှိသဖြင့် မိမိကိုယ်ကို ဝါကြွားပြောဆိုခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း။ နေမိတ္တကတာ၊ ဒါယကာတို့အား ပစ္စည်းလှူအောင် အကြောင်းကိုမေးခြင်း လည်းကောင်း။ နိပ္ပေသိကတာ၊ မလှူသောသူကို အလှူရှင်ကြိုးစသည်ဖြင့် ပြောဆိုခြင်း လည်းကောင်း။ လာဘေန၊ လာဘ်ဖြင့်။ လာဘံ၊ လာဘ်ကို။ နိဇီဂိ-ဿနတာ၊ ပြ၍ပြ၍ရှာခြင်း လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကေဝိသး တိ၊ နှစ်ဆယ့်တပါးကုန်သော။ ဣဓမ၊ ဤအမှုအလုပ်တို့သည်။ အနေသ-နာ နာမ၊ မအပ်သောရှာမှီးခြင်း မည်ကုန်၏။

ထိုဋီကာဆရာသည်-

ကုဓကစ္စော ဝေဠုဒါနေန ဝါ။ ပ။ ဇိဝိတံ ကပ္ပေတိ၊ အာယံ ဝုစ္စတိ အနာဝစာရော-

ဟူ၍ လည်းကောင်း၊

ယာ ပန အာဇီဝဟေတုပညတ္တာနံ။ ပ။ နိဇ်ဂိသနတာတိ ဧဝမာဒီနဉ္စ ပါပဓမ္မာနံ ဝသေန ပဂတ္တာ မိစ္ဆာဇီဝါ ဝိရတိ၊ ဣဒံ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလံ-

ဟူ၍ လည်းကောင်း လာသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာကို ထုတ်ဆောင်၍ ဆိုသောစကားဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ၌ လာတိုင်း အမြွက်မျှကို ပြဆိုလိုက်အံ့-

(၁)　ဝါးပေး၍ ပစ္စည်းရှာခြင်းသည် ဝေဠုဒါန၊

(　)　နံ့သာရွက် ထန်းရွက်ပေး၍ ပစ္စည်းရှာခြင်းသည် ပတ္တဒါန'

(　)　ပန်းပွင့်ပေး၍ ပစ္စည်းရှာခြင်းသည် ပုပ္ဖဒါန၊

(၄)　သစ်သီးပေး၍ ပစ္စည်းရှာခြင်းသည် ဖလဒါန၊

(၅)　ရေချိုးမှုန့်ပေး၍ ပစ္စည်းရှာခြင်းသည် သိနာနဒါန၊

(၆)　တံပူခပ်း၍ ပစ္စည်းရှာခြင်းသည် ဒန္တကဋ္ဌဒါန၊

(၇)　မိမိကိုယ်ကို အစိုးရမင်း, ပစ္စည်းဥစ္စာ ပေါသောသူတို့၏ အောက်၌ နှိမ့်ချ၍ နေထိုင်ပြောဆိုလျက် လာဘ်ကိုရှာခြင်းသည် စာဋုကမျှတာမည်၏(စာဋုကမျှတာတိ နီစဝုတ္တိတာ-ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ)၊

(၈)　တချို့မကျက် တချို့ကျက်သော ပဲနောက်ပြောင်းနှင့်ဆန်တူ မမှုန်တချက် မှုန်တချက်စကားကိုဆို၍ ပစ္စည်းကိုရှာခြင်း

သည် မုဂ္ဂသူပျတာမည်၏ (မုဂ္ဂသူပျတာတိ မုဂ္ဂသူပသဒိသ-တာ-ဂင်းအဋ္ဌကထာ)၊

(၉) အစိုးရမင်း, ဥစ္စာပေါသောသူတို့၏ သားငယ်ကို ချီပိုးခြင်း, ချစ်ဖွယ်သောစကားကိုဆို၍ ကစားခြင်းစသည်ဖြင့် လာဘ်ကို ရှာခြင်းသည် ပါရိဘဋ္ဋတာ မည်၏၊

(၁၀) အစိုးရမင်း ဥစ္စာရှိသောသူတို့၏ သတင်းစကားကို ဆောင်ယူသွားလာခြင်း, အမူကိစ္စကို သွားလာဆောင်ရွက်ခြင်းတို့ဖြင့် ပစ္စည်းကို ရှာခြင်းသည် ဇယ်ပေသနိက မည်၏၊

(၁၁) အသက်မွေးခြင်းကိုငဲ့၍ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို ပြောဆိုခြင်းကြောင့် ပါရာဇိကကျသော သိက္ခာပုဒ်၊

(၁၂) အသက်မွေးခြင်းကိုငဲ့၍ အောင်တမန်သွားလာခြင်းကြောင့် သံဃာဒိသိသ်အာပတ်သင့်သော သိက္ခာပုဒ်၊

(၁၃) အသက်မွေးခြင်းကိုငဲ့၍ အကြင် ရဟန်းသည် သင်၏ ကျောင်းဌဲ့ နေ၏၊ ထိုရဟန်းသည် ရဟန္တာဟု ပြောဆိုခြင်းကြောင့် ထုလ္လစ္စဲ့းအာပတ်သင့်သော သိက္ခာပုဒ်၊

(၁၄) အသက်မွေးခြင်းကိုငဲ့၍ မှန်မြတ်သော ဘောဇဉ်ကို မနာပဲ တောင်း၍ စားသော ရဟန်းအား ပါစိတ်အာပတ်သင့်သော သိက္ခာပုဒ်၊

(၁၅) အသက်မွေးခြင်းကိုငဲ့၍ မှန်မြတ်သော ဘောဇဉ်ကို မနာပဲ တောင်း၍ စားသော ဘိက္ခုနီမအား ပါဠိဒေသနီအာပတ်သင့်သော သိက္ခာပုဒ်၊

(၁၆) အသက်မွေးခြင်းကိုငဲ့၍ မနာပဲ ထမင်းဟင်းကိုတောင်းစားသော ရဟန်းအား ဒုက္ကဋ်သင့်သော သိက္ခာပုဒ်၊ ဤသို့အားဖြင့် ခြောက်ပါးသည် အာဇီဝဟေတုပညတ္တိ သိက္ခာပုဒ် မည်၏၊

(၁၇) လာဘ်ကိုငဲ့၍ ဒါယကာတို့ ပစ္စည်းလူသောအခါ မလိုချင်ဟန်ဆောင်၍ နောင် လာဘ်များစေခြင်းငှါ "ငါသည် အလိုမရှိ"ဟု ပယ်လေ၏၊ ထိုအခါ "ငါတို့အရှင်သည်ခြိုးခြံသော အကျင့်ရှိပေသည်"ဟု များစွာသောသူတို့ကြည်ညို၍ လာဘ်များစွာ ရလောက်သော အခါမှု အလှူခံယူခြင်းစသည်ဖြင့် ပစ္စည်းကိုရှာသော ပစ္စယပဋိသန္ဓာန သခ်ၤါတကုဟနာ၊

လာဘ်ကိုငဲ့၍ "လူတို့သည် ချီးမွမ်းလတ္တံ့"ဟု အကြံပြုလျက် ဤမည်သော သပိတ်သက်န်း စသည်ကို ဆောင်သော ရဟန်းသည် တန်ခိုးရှိသည်၊ သီလအကျင့်ရှိသည် စသည်ဖြင့် အံ့ဖွယ်အထူးကို ပြောကြား၍ ပစ္စည်းရှာခြင်းဟူသော သာမန္တဇီပနကုဟနာ၊

လာဘ်ကိုငဲ့၍ သွားခြင်း, ရပ်ခြင်း, ထိုင်ခြင်း, အိပ်ခြင်း ဣရိယာပုထ်ကိုပြုသဖြင့် သမာဓိရှိယောင် သီလရှိယောင် ပညာရှိယောင် သူတပါးထင်အောင်ပြု၍ ပစ္စည်းကိုရှာခြင်းဟူသော ဣရိယာပထဋ္ဌပနကုဟနာ– ဤသို့အားဖြင့် သုံးပါးသော ပါပိစ္ဆတရားသည် ကုဟနာမည်၏ (ကုဟနာတိ·ဝိမ္ဘာပနာ· ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာအဖွင့်၊ အံ့ဖွယ်အထူးဟူလို)၊

(၁၈) လာဘ်ကိုငဲ့၍ ကျောင်းသို့သာသော ဒါယကာကိုမြင်လျှင် ငါတို့ကို ဖိတ်ခြင်းငှါ လာသလော စသည်ဖြင့် ဆုံးခြင်း၊ ဤမည်သော မင်း မှူးမတ် သဒ္ဒေး သူကြွယ်သည် ငါ၌ကြည်ညိုသည်၊ ဤသည်သော မိဖုရား မင်းသမီး မင်းကြီး ကတော်သည် ငါ၌ ကြည်ညိုသည်စသည်ဖြင့် ပြောဆိုခြင်းဟူသော အာလပနာ၊

ကြောက်တတ်သော ဒါယကာတို့ကို အကျိုးဝင်အောင် သွေးဆောင်၍ အခွင့်ပေးသဖြင့် လာဘ်ကို၍ ပြောဆို ခြင်းဟူသော သလ္လပနာ၊

လှေသူကြီးမင်း ဝန်ထောက်တော်မင်း မြို့အုပ်မင်း ဗိုလ်မင်း စာရေးတော်ကြီး လှေသူကြီးကဲ့တော် ဝန်ထောက် ကဲ့တော် မြို့အုပ်ကဲ့တော် စာရေးကြီးကဲ့တော် စသည်ဖြင့် လာဘ်ကိုငဲ့၍ ပြောဆိုခြင်းဟူသော ဥလ္လပနာ၊

ဒါယကာတို့ကိုမြင်လျှင်အာဘယ်ကြောင့်အလှူမပေးကြကုန် သနည်း။ သင်တို့ လူလိမ္မာမည်ကြားသည် စသည်ဖြင့်ဆိုခြင်း, ကြံခင်းရှင်ကို မြင်လျှင် သင်တို့ကြံ ချို၏လော၊ စားရမှု သိမည် စသည်ဖြင့် ဆိုခြင်းဟူသော ဥန္နဟနာ၊

မလှူဖူးသော ဒါယကာတို့ ကြားလောက်သော အရပ်က ကျိုသူသည် သဒ္ဓါတရားရှိသည်။ ငါ့ကို ကြည်ညိုသည် စသည် ဖြင့် လာဘ်ကိုငဲ့၍ ပြောကြားခြင်းဟူသော ဥက္ကာစနာ-ကျိုသိုအား ဖြင့် ပြောဆို၍ ပစ္စည်းကိုရှာခြင်းသည် လာနာမည်၏၊

(၁၉) ဒါယကာတို့အား ပစ္စည်းလှူခြင်းနှင့် ယှဉ်သော ကိုယ်နှုတ် ဖြင့်ပြု၍ ပစ္စည်းကိုရှာခြင်း (၀၁) ပစ္စည်းကိုမြင်လျှင် သင်တို့ အာဘယ်က ရသနည်း၊ ငါတို့လည်း ထိုပစ္စည်းကို မအပ် သလော၊ ငါတို့မှာ လှူစရာသူမရှိ စသည်ဖြင့် လာဘ်ကိုငဲ့၍ ဆိုခြင်းသည် နေမိတ္တိကတာ မည်၏၊

(၂၀) မလှူသောသူကို သဒ္ဓါမရှိသောသူ မကြည်ညိုသောသူ စသည် ဖြင့် ဆိုခြင်း ဂရဟဏာ၊

ဤသို့မဆိုလင့်၊ လူပါလိမ့်မည်ဟူ ဆုံးခြင်း ဥကွေပနာ၊ မလူသောသူကို့မြင်၍ အလူရှင်ဒါယကာကြီး စသည်ဖြင့် ဆိုသော သမုကွေပနာ၊

မလူသောသူကို ထိုသူ၏ အသက်ရှည်ခြင်းသည် အကျိုး မရှိ စသည်ဖြင့်ဆိုသော ခိပနာ– ဤသို့စသည်ဖြင့် ဆို၍ ပစ္စည်းကိုရှာခြင်းသည် နိပ္ပေသိကတာမည်၏။

(၂၁) ဤမြို့မှ၊ ဤအလူရသည်၊ ဤရွာ ဤအိမ်မှ ဤအလူရသည် စသည်ဖြင့် လာဘ်ကိုပြု၍ ပစ္စည်းကိုရှာခြင်းသည် လာဘေန လာဘံ နိဇိဂိသာနတာ မည်၏–

ဤသို့အားဖြင့် အနေသန နှစ်ဆယ့်တပါးကို သိရလော့။ အကျယ်ကို လိုမူ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ သီလနိဒ္ဒေသ၌ ရှုလေ။

ထိုအနေသန နှစ်ဆယ့်တပါးကို မူလဋီကာ၌–

ကေဝိသတိ အနေသနာ နာမ ဝေဠုကမ္မံ ကရောတိ၊ ဒူတကမ္မံ ဓာရောတိ၊ ပဟိဏဂမနံ ကရောတိ၊ ဂဏ္ဍံ ဖာလေတိ၊ အရုမက္ခနံ ဒေတိ၊ ဥဒ္ဒံဝိရေစနံ ဒေတိ၊ အဓောဝိရေစနံ ဒေတိ၊ နတ္ထုတေလံ ပစတိ၊ ဧက္ခုတေလံ ပစတိ၊ ဝေဠုဒါနံ ဒေတိ၊ ပဏ္ဏဒါနံ ဒေတိ၊ ပုပ္ဖဒါနံ ဒေတိ၊ ဖလဒါနံ ဒေတိ၊ သိနာနဒါနံ ဒေတိ၊ ဒန္တကဋ္ဌဒါနံ ဒေတိ၊ မုခဒါဒကဒါနံ ဒေတိ၊ စုဏ္ဏဒါနံ ဒေတိ၊ မတ္တိကာဒါနံ ဒေတိ၊ စင်္ကုကမ္မံ ကရောတိ၊ မုဂ္ဂသုပိယံ၊ ပါရိဘဋ္ဋ၊ ဇလ်ပေသနိယံဒွါဒိသတိမံ ဒူတကမ္မေန သဒိသံ၊ တသ္မာ ဧကာဒိသာဒိ–

ဟု ဖွင့်တော်မူသည်။

သီဟိုဠ်ဒေး စူဠဂဏ္ဌိဋ္ဌာန်း–

ဧကဝီသတိ အနေသနာ နာမ ဝေဠုဒါနံ ပဏ္ဏဒါနံ ပုပ္ဖဒါနံ ဖလဒါနံ ဒန္တကဋ္ဌဒါနံ မုခဒါဒကဒါနံ သိနာနဒါနံ

စုဏ္ဏေဒါနံ မတ္တိကဝါဒါနံ စာဋုကမျတာ မုဂ္ဂသူပျတာ ပါရိဘဋ္ဋ-
တာ ဇယ်ပသနိယကမ်ံ ဝေဇ္ဇကမ်ံ ဒူတကမ်ံ ပဟိနဂမနံ ပိဏ္ဍ-
ဒါနံ ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာ နံကုတ္တဝိဇ္ဇာ အင်္ဂဝိဇ္ဇာတိ—

ဟု ဖွင့်ဆိုတော်မူသည်။

အနေသနန္တိ ဒူတေယျပဟိနဂမနာနုယောဂပ္ပဘေဒံ နာန-
ပ္ပကာရံ အနေသနံ—

ဟု ပါထိုဏ်အဝဂ္ဂကထာဌ် လာသည်။

သံသဋ္ဌော ဝိဟရတိ ရာဇူဟိ ရာဇမဟာမတ္တေဟိ တိတ္ထိ-
ယေဟိ တိတ္ထိယသာဝကေဟိ အနနုလောမိကေန ဂိဟိသံသဂ္ဂ-
နေ၊ ဝေဇ္ဇကမ်ံ ကရောတိ၊ ဒူတကမ်ံ ကရောတိ၊ ပဟိဏဂမ်ံ
ကရောတိ၊ ဂဏ်ံ ဖာလေတိ၊ အရုမက္ခနံ ဒေတိ၊ ဉဒ္ဓိဝိရေစနံ
ဒေတိ၊ အဓောဝိရေစနံ ဒေတိ၊ နတ္ထုတေလံ ပစတိ၊ ပိဝနတေလံ
ပစတိ၊ ဝေဇ္ဇဒါနံ ပတ္တဒါနံ ပုပ္ဖဒါနံ ဖလဒါနံ သိနာ်ဝနဒါနံ
ဒန္တကဋ္ဌဒါနံ မုခဒါဝကဒါနံ စုဏ္ဏမတ္တိကဒါနံ ဒေတိ၊ စာဋု-
ကမ်ံ ကရောတိ၊ မုဂ္ဂသူပိယံ ပါရိဘဋ္ဋံ ဇယ်ပေသနိယံ
ကရောတိတိ ဧကဝိသတိဝိဓဿ အနေသနဿ ဇီဝိကံ
ကပ္ပေန္တော အနိပ္ပါဒေတ္တိ နာမ ဟောတိ၊ နံ ပညာယ ဌတ္ဝာ
ဇီဝိကံကပ္ပေတိ၊ တတော ကာလကိရိယံ ကတ္ဝာ သမဏယက္ခော
နာမ ဟုတ္ဝာ "တဿ သယ်ာဋ္ဌိပိ အာဒိတ္တာ ဟောတိ
သမ္ပဇ္ဇလိတာ" တိ ဝုတ္တနယေန မဟာဒုက္ခံ အနုဘောတိ—

ဟု မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသဋ္ဌကထာ ကန္ဒရကသုတ္တဝဏ္ဏနာဌ် လာသည်။

ရာဇူဟိ၊ မင်းတို့နှင့် လည်းကောင်း။ ရာဇမဟာမတ္တေဟိ၊ မင်း
အမတ်တို့နှင့် လည်းကောင်း။ တိတ္ထိယေဟိ၊ တိတ္ထိတို့နှင့်လည်းကောင်း၊
တိတ္ထိယသာဝကေဟိ၊ တိတ္ထိ၏တပည့်တို့နှင့် လည်းကောင်း။ အနနု-
လောမိကေန၊ ဝိနည်းတရားနှင့် မလျောက်ပတ်သော၊ ဂိဟိသံသဂ္ဂေန၊
လူတို့နှင့်ဆွေးနွေးခြင်းဖြင့်။ သံသဋ္ဌော၊ ဆွေးနွေးသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊

နေ၏။ ဝေဇ္ဇကမ္ပံ၊ ဆေးကုခြင်းအမှုကို၊ ကရောတိ၊ ပြု၏၊ ဒူတကမ္မံ၊ တမန်သွားလာခြင်း အမှုကို၊ ကရောတိ၊ ပြု၏။ ပဟိဏကမ္မံ၊ အစေအပါးခံခြင်း အမှုကို။ ကရောဘိ၊ ပြု၏၊ ဂဏ်း၊ အိုင်းအမာကို၊ ဖာခလတိ၊ ဖောက်၏။ အချုမက္ခနံ၊ အမောရွတ်လိမ်းကျံခြင်းကို။ ဒေတိ၊ ပေး၏။ ဥဒ္ဓံဝိရေစနံ၊ အာဆက်သို့ ဆန်းသာဆေးကို။ ဒေတိ၊ ပေး၏။ အဓောဝိရေစနံ၊ အောက်သို့ စုန်သော ဆေးကို။ ဒေတိ၊ ပေး၏။ နတ္ထုတေလံ၊ နှာနှပ်ဆီကို။ ပစတိ၊ ချက်၏။ ပိဝနတေလံ၊ သောက်ဖွယ်ဆီကို။ ပစတိ၊ ချက်၏။ ဝေဠုဒါနံ၊ ဝါးပေးခြင်း။ ပတ္တဒါနံ၊ သစ်ရွက်ပေးခြင်း။ ပုပ္ဖဒါနံ၊ ပန်းပေးခြင်း။ ဖလဒါနံ၊ သစ်သီးပေးခြင်း။ သိနာနဒါနံ၊ ခေါင်းလျှော်သီးပေးခြင်း။ ဒန္ဓကဋ္ဌဒါနံ၊ တံပူပေးခြင်း။ မုခဒါဒကဒါနံ၊ မျက်နှာသစ်ရေပေးခြင်း။ စုဏ္ဏမတ္တိကဒါနံ၊ ရေချိုးမှုန့်မြေညက်ပေးခြင်း။ စာဋုကမ္မံ၊ မိမိကိုယ်ကို ဒါယကာအောက် နှိမ့်ချခြင်းကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ မုဂ္ဂသူပိယံ၊ ပဲနောက်ဟင်း နှင့်တူသော စကားကိုဆိုခြင်း။ ပါရိဘဋ္ဌံ၊ ဒါယကာတို့ သားငယ်ကို ချီပိုးခြင်း။ ဇယ်းပသနိယံ၊ သလုံးမြင်းခေါင်းဖြင့် အစေအပါးခံခြင်းကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကေဝိသတိဝိဓဝယ၊ နှစ်ဆယ့်တပါးအပြားရှိသော။ အနေသနာယ၊ မဏ်းသော ရှာမှီးခြင်းဖြင့်။ ဇိဝှံကံ၊ အသက်မွေးခြင်းကို၊ ကပ္ပေန္တော၊ ပြုသည်ဖြစ်၍။ အနိပကဝုတ္တိ နာမ၊ မကျက်သော အသက်မွေးခြင်းမည်သည်၊ ဝါ၊ မရင့်သော အသက်မွေးခြင်းမည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပညာယ၊ ပညာဖြင့်။ ဇီဝိကံ၊ အသက်မွေးခြင်းကို။ နကပ္ပေတိ၊ မပြု။ တဇေတာ၊ ထို့ကြောင့်။ ကာလဲကိရိယံ၊ သေခြင်းကို၊ ကတ္တာ၊ ပြု၍။ သမဏယက္ခော နာမ။ ရဟန်းဘီလူးမည်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ဖြစ်၍။ တဿ၊ ထို့ရဟန်းဘီလူး၏။ သဿဝဋိပိ၊ ဒုကဋ္ဌသင်္ကန်းသည်လည်း။ အာဒိတ္တာ၊ ရဲရဲတောက်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သမ္ပဇ္ဇလိတာ၊ အလုံးပြောင်ပြောင် တောက်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ အာဒီနာ၊ ဤသို့အစရှိသော။ ဝုတ္တနယေန၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်။ မဟာဒုက္ခံ၊ ကြီးစွာသောဆင်းရဲကို။ အနုဘောတိ၊ ခံစား၏။

ကုလဒူသကောတိ ကုလာနိ ဒူသေတိ ပုပ္ပေန ဝါ ဖးလေန ဝါ စုဏ္ဏေန ဝါ မတ္တိကာယ ဝါ ဒန္တကဋ္ဌေန ဒူဝါ ဝေဋ္ဌယာ ဝါ ဝေဋိကာယ ဝါ ဇယ်ံသေနိကေန ဝါ–

ဟု ပါဠိတော်ကြီးဖွင့်ဆိုချက်အရ ကုလဒူသက ရှစ်ပါးလာသည်။

ဤသို့လျှင် အနေသန နှစ်ဆယ့်တပါး, ကုလဒူသက ရှစ်ပါးကို မူတ်ရမည်။

မအပ်သောပစ္စည်းကို သုံးဆောင်သောရဟန်းသည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ ကဲ့ရဲ့ခံရသည်။ တမလွန်ဘဝ၌ အပါယ်ဘုံ၌ ဖြစ်ရသည်ဟု ပြတော်မူသည်။ ထို့ကြောင့် သတိရှိကြစေဟူသော ဥပဒေသကို ပြလိုက်သည်။

ထိုကုလဒူသက, အနေသနတို့ဖြင့် ပစ္စည်းကိုရှာ၍ အသက်မွေးသော ရဟန်းတို့အား သတိပြုရန်အချက်ကို ပြဆိုလိုက်အံ့–

ဒုကနိပါတ် သဘဓမ္မဇာတ်အဋ္ဌကထာ၌–

ဓောရဟိ ဓေါ ဗဟူ ဘိက္ခူ အနေသနာယ ဇီဝိကံ ကပ္ပေန္တိ၊ တေ ပန ဧဝံ ဇီဝိကံ် ကပ္ပေဘွာ ယကွတ္တဘာဝါ ပေတတ္တဘာဝံ ဝါ နာ မုစ္စိဿန္တိ၊ ဓုရဓောဟာ ဟုတွာဝ နိဗ္ဗတ္တိဿန္တိ၊ နိရယေ ပဋိသန္ဓိံ ဂဏှိဿန္တိ–

ဟု မိန့်တော်မူသည်။

ဓောရဟိ ဓေါ၊ ယခုအခါ၌လျှင်။ ဗဟူ ဘိက္ခူ၊ များစွာသော ရဟန်းတို့သည်။ အနေသနာယ၊ မအပ်သော ရှာမှီးခြင်းဖြင့်။ ဇီဝိကံ၊ အသက်မွေးခြင်းကို။ ကပ္ပေန္တိ၊ ပြုကြကုန်၏။ တေ ပန၊ ထိုရဟန်းတို့သည်၊ ဧဝံ၊ ဤသို့မအပ်သော အနေသနဖြင့်။ ဇီဝိကံ၊ အသက်မွေးခြင်းကို။ ကပ္ပေဘွာ၊ ပြုသောကြောင့်။ ယကွတ္တဘာဝါ၊ ဘီလူးကြီးအဖြစ်မှ လည်းကောင်း။ ပေတတ္တဘာဝါ၊ ပြိတ္တာကြီးအဖြစ်မှ လည်းကောင်း။ နာ မုစ္စိဿန္တိ၊ မလွတ်နိုင်ကုန်လတ္တံ့။ ဓုရဓောဟာ၊ လျှည်း

ဦးဆောင်နှင်းကြီးတို့သည်။ ဟုတ္တာ၊ ဖြစ်၍သာလျှင်။ နိဗ္ဗတ္တိသည်ဖြစ်၍ ရှုန်းရကုန်လတ္တံ့။ နိရယေ၊ ငရဲ၌။ ပဋိသန္ဓိ၊ ပဋိသန္ဓေကို။ ဂဏှိသည်ဖြစ်၍၊ ယူရကုန်လတ္တံ့။

မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ် အဋ္ဌကထာ၌လည်း—

ဣဒံ ပန တုမှာကံ အဂၢပိယံ အဓိဂမေန ဥပ္ပန္နံ ဘောဇနံ၊ ဣမံ ပရိဘုတ္တာနံ အာနန္ဒာနံ အတ္တဘာဝသဟဿာနိ အပါယေသွေဝ နိဗ္ဗတ္တိသန္တိ၊ အဓေပထ မာ ဂဏှာထာတိ—

ဟု မိန့်ဆိုတော်မူသည်။ မအပ်သောပစ္စည်းကို သုံးဆောင်ခြင်းကြောင့် ဘဝအထောင်မတာ မျှားစွာပင် အပါယ်လေးဘုံ၌ ဖြစ်ရလတ္တံ့ဟု ဆိုတော်မူသည်။

မဟာနိဒ္ဒေသအဋ္ဌကထာ၌လည်း—

ဝေဠိဝိကံ ကပ္ပေန္တော အနေသနာယ မိစ္ဆာဇီဝေန ဇီဝတိ၊ သော ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ဂရဟံ ပါပုဏာတိ၊ သမ္ပရာယေ စ အပါယပရိပူရကော ဟောတိ—

ဟု လာသည်။

၂၀၀။ ကထိန် နှစ်ခါမခင်းအပ်

မေး။ ။တခုသောကျောင်းတို့၌ ကထိန်ခင်းလိုသော ဒါယကာနှင့်ဦးဖြစ်၍ နှင်ခါခင်းအပ်ပါမည်လော။

ဖြေ။ ။တခုသောကျောင်းတို့၌ ကထိန် တခါသာ ခင်းအပ်သည်။ နှစ်ခါ မခင်းအပ်။

သစေ တသ္မိံ အနတ္ထတေယေဝ အညံ ကထိနသင်္ဃံ အာဟရတိ၊ အညာနိ စ ဗဟူနိ ကထိနာနိသံသဝတ္ထာနိ ဒေတိ၊ ယော အာနိသံသံ ဗဟုံ ဒေတိ၊ တဿ သန္တကေနေဝ

အတ္ထရိတပ္ပံ။ ဣတရော ယထာ တထာ သြဝဒိတ္ဝာ သညာ-
ပေဘဗ္ဗော–

ဟု လာသော မဟာဝါအဋ္ဌကထာ ကထိနက္ခန္ဓကအဖွင့်ကို ထောက်။

တသ္မိံ၊ ထိုကထိန်သည်။ အနတ္ထဇာတယေဝ၊ မခင်းမီသာလျှင်။ အညံ၊ တပါးသော။ ကထိနသာဋကံ၊ ကထိန်လျှာသက်န်းကို။ သစေ အာဟရတိ၊ ဆောင်ယူခဲ့သည်ဖြစ်အံ့။ အညာနိ၊ ကထိန်သက်န်းမှ တပါးကုန်သော။ ဗဟူနိ၊ များစွာကုန်ဟူသော။ ကထိနာနိသံသဝတ္ထာနိ စ၊ ကထိန်အာနိသင် အဝတ်သက်န်းတို့ကိုလည်း။ သစေ ဒေတိ၊ လှူသည်ဖြစ်အံ့။ ယော၊ အကြင်ဒါယကာသည်။ အာနိသံသံ၊ ထိုကထိန်အာနိသင်အဝတ်သက်န်းကို။ ဗဟုံ၊ များစွာ၊ ဒေတိ၊ လှူ၏။ တဿ၊ 'ယိုဒါယကား၏။ သန္တကေနေဝ၊ ဥစ္စာဖြင့်သာလျှင်။ အတ္ထရိတပ္ပံ၊ ခင်းအပ်၏။ ဣဘရော၊ တပါးသော အာနိသင်လာဘ်နည်းသော ဒါယကာကို။ ယထာ တထာ၊ ကထိန်မခင်းရသော်လည်း သံဃာအားလှူမှု အကျိုးကြီးသည်စသော ထိုထိုတရားဖြင့်။ သြဝဒိဉ္စ၊ ဆုံးမ၍။ သညာပေတပ္ပော၊ သိစေအပ်၏။

၂၀၁။ ကထိန်နုတ်၍ ထပ်မခင်းအပ်

မေး။ ။တဒုသော ခင်းပြီးသောကထိန်ကို ဥတ်ကမ္မဝါစာဖြင့် နုတ်၍ တဖန်ထပ်၍ ခင်းအပ်ပါမည်လော။

ဖြေ။ ။တဒုသောကျောင်းတိုက်၌ တဖန် ကထိန်ခင်းလို၍ခင်းပြီးသော ကထိန်ကိုလည်း မနုတ်အပ်၊ ထိုခင်းပြီးသောကထိန်ကို နုတ်၍ တဖန်လည်း ထပ်၍ မခင်းအပ်။ အကြင်ဒါယကာသည် ကထိန်ခင်းသော ရဟန်း, မခင်းသောရဟန်းတို့အား အမျှးဆိုင်သော ကထိန်အာနိသင်မှ လွတ်သော အကာလသက်န်းကို လှူလို၍ ခင်းအပ်သော ကထိန်ကို နုတ်ပါဟု တောင်းပန်လျှင် ခင်းထားသော ကထိန်အာနိသင်ထက် များသောသက်န်းကို လှူသည်ဖြစ်စေ၊ ခင်းအပ်သောကထိန်အာနိသင်နှင့်

မျလောက်သောသက်နှံးကို လူသည်ဖြစ်စေ ခင်းပြီးသော ကထိန်ကို နုတ်၍ အကာလသက်နှံးကို အလွန်ခံ၍ ထိုကျောင်းတိုက်၌ ရှိသမျှသံဃာတို့ ဝေယျထိုက်သည်၊ ကထိန်ကို တဖန်ထပ်၍ မခင်းအပ်ဟု မှတ်ရမည်။

မမိုက် ကထိနုဒ္ဒါရုန္တိ သဗ္ဗာသံ ဘိက္ခုနိနံ အကာလစီဝရံ ဒါတုကာမေန ဥပါသကေန ယတ္ထကော အတ္ထာရမူလိကော အာနိသံသော၊ တတော အဓိကံ ဝါ သမကံ ဝါ ဒတ္ဘာ ယာစိတေန သမဂ္ဂေန ဘိက္ခုနိသံဃေန ယံ ကထိနံ ဥတ္တိ ဒုတိယကမ္မေန အန္တရာ ဥဒ္ဓရိယတိ၊ တဿ သော ဥဒ္ဓါရော "ခမိုကော" တိ ဝုစ္စတိ၊ ဧဝရူပံ ကထိနုဒ္ဒါရုန္တိ အတ္ထော—

ဟုလာသော မာတိကာအဋ္ဌကထာ ဘိက္ခုနိပါတိမောက် အဖွင့်, သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ ဘိက္ခုနီဝိဘင်းတို့ကိုထောက်။

ဓမိုကံ ကထိနုဒ္ဒါရုန္တိ၊ ဟူသည်ဆိုး။ သဗ္ဗာသံ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ဘိက္ခုနိနံ၊ ကထိန်ခင်းအပ်, မခင်း အပ်သော ဘိက္ခုနီ၌တို့အား။ အကာလစီဝရံ၊ ကထိန်အာနိသင်လမူ လွှတ်သော အကာလသက်နှံးကို။ ဒါတုကာမေန၊ ပေးလူလိုသော။ ဥပါသကေန၊ ဒါယကာသည်။ ယတ္ထကော၊ အကြင်မျလောက်သော။ အတ္ထာရမူလိကော၊ ခင်းအပ်သော ကထိန်အရင်းရှိသော။ အာနိသံသော၊ အာနိသင်သက်နှံးသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တတော၊ ထိုခင်းအပ်သော ကထိန်အာနိသင် သက်နှံးထက်။ အဓိကံ ဝါ၊ အပိုကိုလည်း၊ကောင်း။ သမကံ ဝါ၊ မယုတ်မေ့မူ၍ အမျှကိုလည်း၊တောင်း။ ဒတ္ဘာ၊ လူ၍၊ ဝါ၊ လူငှဲတို့သည် ဖြစ်၍။ ယာစိတေန၊ တောင်းပန်သဖြင့်။ သမဂ္ဂေန၊ ညီညွတ်သော။ ဘိက္ခုနိသံဃေန၊ သည်၊ ယံ ကထိနံ၊ အကြင်ခင်းပြီးသောကထိန်ကို။ ဥတ္တိဒုတိယကမ္မေန၊ ဖြင့်၊ အန္တရာ၊ ကထိန်အာနိသင် ငါးလ အတွင်း၌။ ဥဒ္ဓရိယတိ၊ နုတ်ဆယ်၏။ တဿ၊ ထိုကထိန်၏။ သော ဥဒ္ဓါရော၊ ထိုနုတ်ခြင်းကို။ ဓမိုတော၊ တရားနှင့်လျော်သော။ ဥဒ္ဓါရောတိ၊ နုတ်ခြင်းဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဧဝရူပံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ကထိနုဒ္ဒါရုံ၊ ကို။ တ္ထတိ အယံ၊ လျင်။ အတ္ထော၊ တည်း။

ဘိက္ခုနီဝိဘင်း အဋ္ဌကထာဋ္ဌလည်း–

ကိဒိသော ကထိနုဒ္ဓါရော ဒါတဗ္ဗော၊ ကိဒိသောနဒါတ-ဗ္ဗောတိ၊ ယဿ အတ္ထာရမူလကော အာနိသံသော မဟာ၊ ဥပ္ဘာရမူလကော အပ္ပော၊ ဧဝရူပေါနဒါတဗ္ဗော။ ယဿ ပန အတ္ထာရမူလကော အာနိသံသော အပ္ပော၊ ဥပ္ဘာရမူလကော မဟာ၊ ဧဝရူပေါ ဒါတဗ္ဗော။ သမာနိသံသောပိ သဒ္ဓါပရိပါလနတ္ထံ ဒါတဗ္ဗော၀–

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

ကိဒိသော၊ အာဘယ်သို့သော။ ကထိနုဒ္ဓါရော၊ ကထိန်နုတ်ခြင်းကို။ ဒါတဗ္ဗော၊ ပေးအပ်သနည်း။ ကိဒိသော၊ အာဘယ်သို့သော။ ကထိနု-ဒ္ဓါရော၊ ကို၊ နဒါတဗ္ဗော၊ မပေးအပ်သနည်း။ ဤတို့ အယံ၊ ဤသည်လျှင်၊ ပုစ္ဆာ၊ အဓိပ္ပာယ်မေးတည်း။ ယဿ၊ အကြင်ကထိန်၏။ အတ္ထာရမူလ-ကော၊ ကထိန်ခင်းခြင်းအရင်းရှိသော လာဘ်သည်။ မဟာ အာနိသံ-သော။ များသော အာနိသင်ရှိ၏။ ဥပ္ဘာရမူလကော၊ ကထိန်နုတ်ခြင်း အရင်းရှိသော လာဘ်သည်။ အပ္ပေါ၊ နည်းသော အာနိသင်ရှိ၏။ ဧဝ-ရူပေါ၊ ဤသို့သဘောရှိသော ကထိန်နုတ်ခြင်းကို။ နဒါတဗ္ဗော၊ မပေးအပ်။ ယဿ ပန၊ အကြင်ကထိန်၏ကား။ အတ္ထာရမူလကော၊ ကထိန်ခင်းခြင်း အရင်းရှိသော အာနိသံသော၊ အာနိသင်လာဘ်သည်။ အပ္ပေါ၊ နည်း၏။ ဥပ္ဘာရမူလကော၊ ကထိန်နုတ်ခြင်း အရင်းရှိသော လာဘ်သည်။ မဟာ၊ များသော အာနိသင်ရှိ၏၊ ဧဝရူပေါ၊ ဤသို့ သဘောရှိသော ကထိန်၏နုတ်ခြင်းကို၊ ဒါတဗ္ဗော၊ ပေးအပ်၏၊ သမာနိသံသောပိ၊ အာနိသင်တူမျှသော်လည်း။ သဒ္ဓါပရိပါလနတ္ထံ၊ သဒ္ဓါတရားကို စောင့်ခြင်းငှါ။ ဒါတဗ္ဗော၀၊ ပေးအပ်သည်သာတည်း။

ဤသို့လျှင်သော အဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့ကို ထောက်၍ တခုသော ကျောင်းတိုက်၌ တဖန် ကထိန်ခင်းလို၍ ခင်းအပ်ပြီးသော ကထိန်ကို

နုတ်အပ်ကုန်။ ဒါယကာတို့က ကထိန်မခင်းသော ရဟန်းတို့ပါ
သာဘ်ကို ရစေခြင်းငှါ အကာလသင်္ကန်းကို လှူလိုခြင်း နှုတ်ပါဟု လျှောက်
းတောင်းပန်၍ ခင်းပြီးသော ကထိန်ကို နုတ်သော်လည်း တဖန်ထပ်၍
ခင်းအပ်ဟု သန္နိဋ္ဌာန်ကျမူတ်။

၂၀၂။ ကထိန်နုတ်ခြင်းအပြား ၉-ပါး

မေး။ ။ခင်းအပ်ပြီးသောကထိန်ရှိသော ရဟန်းတို့၏ အာနိသင်
ငါးပါးပျက်သော ကထိန်နုတ်ခြင်းဘည် အဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ—

ပုရိမဝဿံဝုဋ္ဌာသုပိ ယေ အနုမေ ဒန္တိ၊ တေသံယေဝ အ-
တ္ထတံ ဟောတိ ကထိနံ။ ဧတ ဟတေဟာ ပဋ္ဌာယ ဟာဝ ကထိ-
နဿုဒ္ဓာရာ အနာမန္တစာရော, အသမာဒါနစာရော, ယာဝဒ-
တ္ထစီဝရံ, ဂဏဘောဇနံ, ယော စ တတ္ထ စီဝရုပ္ပါဒေါ၊ တသ္မိံ
အာဝါသေ သံဃဿ ဥပ္ပန္နစီဝရဉ္စတိ ဣမေ ဥဒ္ဓါနိသံသ
လဘန္တိ၊ အယံ တာဝ ကထိနတ္ထာရော—

ဟု လာသော မာတိကာအဋ္ဌကထာကို လည်းကောင်း၊

တေတို့ အတ္ထာရကအနုမောဒနာ။ တဓေဝ ဥဋ္ဌာယတို့
အတ္ထာရာနုမောဒနေတာ ပဋ္ဌာယ။ ယာဝ ကထိနဿုဒ္ဓာရာတိ
နကေလံ စီဝရမာဒေသေယေဝ၊ အထ ခေါ အဋ္ဌန္နံ မာတိ-
ကာနံ အညတရေန ဂါ အာန္တရုဿာရေန ဝါ ယာဝ ကထိန-
သုဿာရာ ဥဒ္ဓါနိသံသေ လဘန္တိ၊ ဥဒ္ဓဋေ ပန နံ လဘန္တိတိ
အတ္ထော—

ဟု ဖွင့်သော လီနတ္ထပကာသနိဋ္ဌီကာကို့ လည်းဆောင်း ထောက်၍
ခင်းအပ်ပြီးသော ကထိန်ရှိသော ရဟန်းတို့၏ အာနိသင်ငါးပါးပျက်

သော ဏထိန်နုတ်ခြင်းအကြောင်းသည် မာတိကာရှစ်ပါး, အန္တရဋ္ဌာ-
ရတပါး ဤသို့အားဖြင့် ကိုးပါးရှိသည်။

အနက်ကား– ပုရိမဝဿံဝုဒ္ဌသုပိ၊ ပုရိမဝါကျွတ်သော ရဟန်းတို့၌
လည်း ယေ၊ အကြင်ရဟန်းတို့သည်။ အနုမောဒန္တိ၊ အနုမောဒနာ
ပြုကုန်၏။ တေသံယေဝ၊ ထိုရဟန်းတို့အားသာလျှင်။ ကထိန်၊ ဏထိန်
သည်။ အတ္ထတံ၊ ခင်းအပ်သည်း ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဧတ၊ ထိုကထိန်
ခင်းသောရဟန်း, အနုမောဒနာပြုသော ရဟန်းတို့သည်။ တတော၊
ထိုဏထိန်ခင်းသည်မှ, အနုမောဒနာ ပြုသည်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ယာဝ၊
အကြင်မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး။ ကထိနဿ၊ ကထိန်ကို။ ဥ-
ဒ္ဓာရာ၊ နုတ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်သော
ကာလပတ်လုံး (တနည်း) ယာဝ ဏထိနဿုဒ္ဓာရာ၊ အကြင် ကထိန်
နုတ်သည်တိုင်အောင်း အနာမန္တစာရော၊ ကိုလည်းကောင်း။ အသ-
မာဒါနစာရော၊ ကိုလည်းကောင်း။ ယာဝဒတ္ထစီဝရံ၊ ကိုလည်းကောင်း။
ဂဏဘောဇနံ၊ ကိုလည်းကောင်း။ တတ္ထ၊ ထိုကထိန်ခင်းသောကျောင်း
တိုက်၌း ယော စ စီဝရပ္ပါဒေါ၊ အကြင်သင်္ကန်းဖြစ်ခြင်းသည်လည်း
ကောင်း။ ဟတ္ထိ အာဝါသေ၊ ထိုကထိန်ခင်းသော ကျောင်းတိုက်၌။
သံဃဿ၊ သံဃာအား။ ယံ ဥပ္ပန္နစီဝရဉ္စ၊ အကြင်ဖြစ်သော သင်္ကန်း
သည် လည်းကောင်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣဒမ ပဋ္ဌာနိ-
သံသေ၊ ဤငါးပါးသောအကျိုးတို့ကို။ လဘန္တိ၊ ကုန်၏။

တေတိ၊ ဟူသည်ကား။ အတ္ထာရကအနုမောဒကာ၊ ကထိန်ခင်းသော
ပုရိမဝါသားရဟန်း, ကထိန်အနုမောဒနာပြုသော ပုရိမဝါသား
ရဟန်းတို့သည်။ တဇတာ ပဋ္ဌာယာတို့၊ ဟူသည်ကား။ အတ္ထာရာနုမော-
ဒနတော၊ ကထိန်ခင်းသည်, အနုမောဒနာပြုသည်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။
ယာဝ ဏထိနဿုဒ္ဓာရာတို့၊ ဟူသည်ကား။ ကေဝလံ၊ သင်္ကန်း။ စီဝ-
ရမာသေယေဝ၊ သင်္ကန်းကာလ တလဋ္ဌသာလျှင်။ န၊ မဟုတ်ကုန်သေး။
အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ အဋ္ဌန်း၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ မာတိကာနုံ၊

မာတိကာတို့တွင်း အညတရေန ဝါ၊ တပါးပါးကြောင့်လည်းကောင်း။ အန္တရဂ္ဂါရေန ဝါ၊ ကထိန်အာနိသင်ကာလအတွင်း၌ ရဟန်းတို့သည် ကမ္မဝါစာဖြင့် နုတ်သဖြင့်လည်းကောင်း။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ တထိနဲသ၊ ကထိန်ကို။ ဥဒ္ဓာရ၊ နုတ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တာဝ၊ လောက်။ ပဥ္စာနိသံယော၊ တို့ကို။ လဘန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥဒ္ဓဋပန။ နုတ်ပြီးသည် ရှိသော်ကား။ န လဘန္တိ၊ မရကုန်။

ပါဆုဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ ပဌမကထိနသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၌လည်း-

တံ ပန် ကထိနံ် ယသ္မာ အဋ္ဌသု ဝါ မာတိကာသု ကောယ အန္တရဂ္ဂါရေန ဝါ ဥဒ္ဓရိယတိ၊ တေနသ နိဒ္ဒေသေ "အဋ္ဌန်ံ မာတိကာန" န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ "ဧဒ္ဒိမာ ဘိက္ခဝေ မာတိ-ကာ ကထိနသ ဥဒ္ဓာဇုယ ပက္ကမနန္တိကာ နိဋ္ဌာနန္တိကာ သန်ိ-ဋ္ဌာနန္တိကာ နာသနန္တိကာ သဝနန္တိကာ အာသာဝဗ္ဗန္ဓိကာ သိမာတိက္ကန္တိကာ သဟုဇ္ဇာဇု" တိ ဧဝံ အဋ္ဌ မာတိကာယော ကထိနက္ခန္ဓကေ အာဂတာ။ အန္တရဂ္ဂါရေပိ "သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ ယဒိ သံဃသ ပတ္တကလ္လံ၊ သံဃော ကထိနံ ဥဒ္ဓရေယျ၊ ဧသော ဉတ္တိ။ သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ သံဃော ကထိနံ ဥဒ္ဓရတိ၊ ယသသာယသ္မတော ခမတိ ကထိနသ ဥဒ္ဓါရော၊ သော တုဏ္ဟဿ။ ယသ နက္ခမတိ၊ သောဘာသေ-ယျ။ ။ ဥဒ္ဓတံ သံဃေန ကထိနံ၊ ခမတိ သံဃသ၊ တသ္မာ တုဏ္ဟီ၊ ဧဝမေတံ ဓာရယါမိ" တိ ဧတံ ဘိက္ခုနိဝိဘင်္ဂေ အာဂတော-ဟု ထိုတော်မူ၏။

တံ ပန ကထိနံ၊ ထိုကထိန်ကို။ ဥဒ္ဓဋသု၊ ကုန်သော်။ မာကိုကာသု၊ တို့တွင်။ ကောယ ဝါ၊ တခုခုသော မာတိကာဖြင့်လည်းကောင်း။ အန္တရဂ္ဂါရေန ဝါ၊ အန္တရဂ္ဂါရ နုတ်ခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဥဒ္ဓရိယတိ၊ နုတ်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ အသ၊ ထိုပုဒ်၏။ နိဒ္ဒေသေ၊ အကျယ်ပြရာ၌။ အဋ္ဌန်ံ မာတိကာနန္တိအာဒိ၊

ဤသို့အစရှိသောစကားကို၊ စုတ်တံ၊ ဆိုအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိဋ္ဌ၌၊ ဘထိ-နဿ၊ ကထိန်ကို၊ ဥဇ္ဇာဇုယ၊ နုတ်ခြင်းငှါ။ မာတိကာ၊ တို့သည်။ ဤမာအဋ္ဌ၊ ဤနှစ်ပါး တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ၏။ ပဂ္ဂမနန္တိကာ၊ ဥပစာရသိမ်ကို လွန်ခြင်းအဆုံးရှိသော နုတ်ခြင်း လည်းကောင်း။ နိဋ္ဌာနန္တိကာ၊ သင်္ဃာနုံးပြီးဆုံးခြင်းလျှင် အဆုံးရှိသော နုတ်ခြင်းလည်းကောင်း။ သန္နိ-ဋ္ဌာနန္တိကာ၊ စိတ်ကိုဆုံးဖြတ်ခြင်းလျှင် အဆုံးရှိသော ကထိန်နုတ်ခြင်း၊ လည်းကောင်း။ နာသနန္တိကာ၊ သင်္ဃာနုံးပျောက်ခြင်းလျှင် အဆုံးရှိသော နုတ်ခြင်း လည်းကောင်း။ သဝနန္တိကာ၊ ဓာန္တရုပ္ပာဒရ နုတ်ခြင်းကို ကြားခြင်းလျှင် အဆုံးရှိသော နုတ်ခြင်းလည်းကောင်း။ အာသာဝ-စ္ဆေဒိကာ၊ သင်္ဃာနုံးခြင်း ကမ္မာဒ်လင့်ချက်ပြတ်ခြင်းရှိသော နုတ်ခြင်း လည်းကောင်း။ သိမာတိက္ကန္တိကာ၊ သင်္ဃာနုံးကာလ ငါးလကို လွန်ခြင်း အဆုံးရှိသော နုတ်ခြင်းလည်းကောင်း။ သဟုပ္ပာဒရာ၊ ရဟန်းတို့နှင့်အတူ မိ၍ ကထိန်နုတ်ခြင်းအဆုံးရှိသော နုတ်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဤတိ ဝေါ၊ ဤသို့။ အဋ္ဌ မာတိကာယော၊ ရှစ်ပါးသောမာတိကာတို့သည်။ ကထိနက္ခန္ဓကေ၊ ၌။ အာဂတာ၊ လာကုန်၏။ အန္တရုပ္ပာရော ပိ၊ ကိုလည်း။ သုဏာတု မေ။ ပ။ ဓာရယာမိတိ၊ ဟူ၍။ ဘိက္ခုနိဒိသေ၊ ဘိက္ခုနိဒိသင်း ပါဠိတော်၌။ အာဂတာ၊ ဟောတော်မူ၏။

ကင်္ခါဋီကာ၌လည်း—

ဥဇ္ဇာတေတိ အဋ္ဌန္နံ မာတိကာနံ အညတရေန, အန္တရုပ္ပာ-ရေန ဝါ ဥဒ္ဓဋ္ဌေ-

ဟု ဖွင့်တော်မူသည်။ ပါတိမောက္ခပဒတ္ထအနုဝဏ္ဏနာ၌လည်း—

ဥဇ္ဇာတသ္မိံ ကထိနေတိ သံယေန အတ္ထတေ ကထိနေ အဋ္ဌသု မာတိကာသု အညတရဝသေန ဝါ အန္တရုပ္ပာရေန ဝါ ဥဇ္ဇာတေ ဥဒ္ဓဋေ။ အန္တရုပ္ပာရေနာတိ ကာလပရိစ္ဆေဒဿ အန္တရေ ဥတ္တိ-ဒုတိယကမ္မဝါစာယ ဥဇ္ဇာရေန—

ဟု ဆိုတော်မူသည်။

ဝိနယဝိနိစ္ဆယ အဋ္ဌကထာ၌လည်း-

အဋ္ဌနံ မာတိဘာနံ ဝါ၊ အန္တရဗ္ဘာရတောပိ ဝါ။
ဥဗ္ဘာရေပိဒုဓေဝ စုတ္တာ၊ ကထိနသာ မဟေသိနာ-

ဟု ဆိုတော်မူသည်။ ၎င်းအဖွင့်ဖြစ်သော ဋီကာ၌လည်း-

အဋ္ဌနံ မာတိကာနန္တိ ဗဟိသီမဂတာနံ ဝသေန စုတ္တာ ပက္က-
မနန္တိကာဒယော သတ္တ မာတိကာ, ဗဟိသီမံ ဂန္ဓာ အန္တရဗ္ဘာရံ
သမ္ဘုဏန္တဿ ဝသေန စုတ္တော သဟုဗ္ဘာရော တိ ဣမာသံ
အဋ္ဌနံ မာတိကာနံ ဝသေန စ။ အန္တရဗ္ဘာရတောပိ ဝါတိ
ဗဟိသီမံ အဂန္ဓာ တဒတ္ထဝ ဝသိတ္ဝာ ကထိနုဗ္ဘာရမေမုန
ဥဗ္ဘာရဏတ္ထိနာနံ ဝသေန လဗ္ဘနတော အန္တရဗ္ဘာရတော
စာတိ မဟေသိနာ ကထိနသာ ဒုဒဝံ ဥဗ္ဘာရေပိ စုတ္တာတိ ယော-
ဇနာ။ ဗဟိသီမံ ဂန္ဓာ အာဂတဿ ဝသေန သဟုဗ္ဘာရော,
ဗဟိသီမံ အာဂတာနံ ဝသေန အန္တရဗ္ဘာရော တိ ဧကော ယေဝ
ဥဗ္ဘာရော ဒ္ဝိခာ စုတ္တော၊ ကသ္မာ အန္တရဗ္ဘာရံ ဝိသုံ အဂ္ဂဟေ ဟ္မာ
အဋ္ဌေဝ မာတိကာ ပါဠိယံ ဝိဘတ္တာတိ ဓေဝိကာဝဒွာ-

ဟု ဖွင့်ကောမူလည်။

ထိုဝိနိစ္ဆယဋီကာသဘောက အသိုအားဖြင့် အန္တရဗ္ဘာရကို သဟုဗ္ဘာရ၌
ပေါင်း၍ ပါဠိဟောသည်းအားဖြင့် ကထိနုက်ခြင်းမာတိကာ ရှစ်ပါး
ရှိသည်ဟု မှတ်ရမည်။

၂၀၃။ မာတိကာအားလျော်စွာ အာနိသင်ပျက်ခြင်း

ပေး။ ။ဆို ကိုးပါးသော ကထိနုက်ခြင်းတို့ဘုင် မာတိကာ
ရှစ်ပါးကရ ကထိနုတ်ချဉ် ခင်းအပ်သော ကထိနအာနိသင်ရှိသော
ရဟန်းဘို့သည် အများပင် အာနိသင်ငါးပါး ပျက်ကြလေသလော၊

သို့မဟုတ် အချို့ရဟန်းသာ ပျက်၍ အချို့ရဟန်းတို့ မပျက်ပဲ ရအပ်ပါ
ကုန်သလော။

ဖြေ။ ။ထိုရစ်ပါးသော မာတိကာတို့တွင် သဝနန္တိကာ-နုတ်ခြင်း,
သီမာတိက္ကန္တိကာ-နုတ်ခြင်း, သဟုဋ္ဌာရ-နုတ်ခြင်းဟူသော မာတိကာ
သုံးပါ.ဖြင့်နုတ်မူ ထိုကျောင်းတို့က်၌ ကထိန်ခင်းသော ရဟန်းဟူသမျှ
ပင် အာနိသင်.ဘို့ မရကုန်။ ကြွင်းသော မာတိကာငါးပါ.ဖြင့် နုတ်ရာ၌
ထိုမာတိကာနှင့် ညီအောင် ပြုသောရဟန်းသာ ပျက်သည်။ ကြွင်းသော
ရဟန်းတို့ မပျက်ဟု မှတ်ရမည်။

တတ္ထ 'ယာ ဘိက္ခု အတ္ထတကထိနော ကထိနစီဝရံ အာဒါယ
တသို့' အာဝါသေ နိဓာပက္ခေ၁ "နှ ပဋ္ဌေသ"န္တိ ပက္ကမတိ၊
တဿဲဝံ ပက္ကမတော ကထိနုဒ္ဓါရော အတ်က္ကန္တိတ္တာယ
သီမာယ ဟောတိတိ ပက္ကမန္တိကော ကထိနုဒ္ဓါရောတိ ဝေဒိ-
တဗ္ဗော။(၁)

ဒယာ ပန အာနိသံသစီဝရံ အာဒါယ ပက္ကမတိ၊ တဿ
ဗဟိသီမာဂတဿ ဧဝံ ဟောတိ "ဣဓေဝိမံ ဂရိဿာမိ၊ နှ
ပုန တံ ဝိဟာရံ ဂစ္ဆိဿာမိ"တိ တသို့ အာဝါသေ နိဓာပေက္ခော
ဟုတ္ဝာ တံ စီဝရံ ကာဓေါတိ၊ တဿ ဘိက္ခုနော နိဋ္ဌာနန္တိကော
ကထိနုဒ္ဓါရော။ (၂)

ယဒိ ပန အာနိသံသမူလစီဝရံ အာဒါယ ဗဟိသီမာဂတော
"နေဝိမံ စီဝရံ ကရိဿာမိ၊ နှ စ တံ အာဝါသံ ဂစ္ဆိဿာမိ"တိ
သန္နိဋ္ဌာနံ ကရောတိ၊ တဒါ သန္နိဋ္ဌာနန္တိကော ကထိနုဒ္ဓါရော။(၃)

တဒေဝ အာနိသံသစီဝရံ လဒ္ဓါ တံ အာဒါယ ဗဟိသီမံ
ဂန္ဒွာ "ဣဓေဝိမံ စီဝရံ ကရိဿာမိ၊ နှ ဂစ္ဆိဿာမိ"ဂိ ကရော-
နွယ သစေ တံ စီဝရံ နဿတိ ဝိနဿတိ ဍယ္ဟတိ၊ နာသန-
န္တိကော ကထိနုဒ္ဓါရော ဟောတိ။ (၄)

သစေ ပန အာနိသံသစိဝရံ လဒ္ဓါ ဇာသ္မိ' ဝိဟာရေ သာပေ-က္ခော၀ ဗဟိသိမာဂဂတော ''ဝိဟာရေ ဘိက္ခူဟိ အန္တရုဒ္ဒါရံ ကတ'' န္တိ သုဏာတိ၊ တဿ သဝနဏ္ဍိကော ကထိနုဒ္ဓါရော ဟောတိ။ (၅)

အာသယ အ၀ စ္ဆေဒေါ တေသာကိ အာသာ၀စ္ဆေဒိကာ။ ယော ပန ယေန ကေနဳစိ "တုယ္ဟံ စီ၀ရံ ဒဿာမိ" တိ ၀ုတ္တော တသ္မိ' စီ၀ရေ အာသာယ ဝိဟာရေ အပေက္ခံ ပဟာယ ဗဟိ-သိမာဂဂတော ပုန တေန "န သက္ကောမိ ဒါတု" န္တိ ၀ုတ္တေ ဏာသံ ဆိန္နတိ၊ တဿ အာသာ၀စ္ဆေဒိကော ကထိနုဒ္ဓါရော ဟောတိ။ (၆)

ယော ပန ၀ဿံ၀ုဋ္ဌဝိဟာရတော အညံ ဝိဟာရံ သာပေ-က္ခော ဂန္တွာ အာဂန္တွာ အန္တရာမဂ္ဂေယေ၀ ကထိနုဒ္ဓါရံ ဝိတိနာမေတိ၊ တဿ သီမာတိက္ကမနဏ္ဍိကော ကထိနုဒ္ဓါရော။ (၇)

သဟ ဥပ္ပာရေနာတိ သဟုပ္ပာရော။ အာနိသံသစီ၀ရံ အာဒါယ သေ၁ပေက္ခော ဗဟိ ဂန္တွာ ကထိနုဒ္ဓါရံ သမ္ဗာရေန္တဿ ကထိနုဒ္ဓါရော သဟုပ္ပါရောတိ ပေဒိတမတ္တော (၈)-

ဟု ဆို၊သော ဝိနယတ္ထမဉ္ဇူသာမည်၊သော လိနတ္ထပကာသနီဋီကာကို ထောက်။

အနက်ကား--အတ္ထတကထိနော၊ ခင်းအပ်၊သော ကထိန်ရှိသော။ ယော ဘိက္ခု၊ သည်။ ကထိနုစီ၀ရံ၊ ယထိန်ခင်း၊သော သင်္ကန်း၊ကို။ အာဒါယ၊ ယူ၍။ တသ္မိံ အာ၀ာသေ။ ထို၊ကထိန်ခင်း၊သော၊ကျောင်း၌။ န ပဋိစ္စယံ၊ မပြုန်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ နိရုပေက္ခော၊ ငဲ့ခြင်း၊ကင်း၊သည် ဖြစ်၍။ ပက္ကမတိ၊ အရပ်၊ကပါး၊သို့သွား၏။ ဧ၀ံ၊ ဤသို့။ ပက္ကမတော၊ သွား၊သော်၊ ဗဟိ၊ ထို၌ဟန်း၏။ ယထိနုဒ္ဓါရော၊ ကထိန်နုတ်ခြင်း၊သည်။ သီမာယ၊ ဥ၁စာရသိမ်ကို။ အတိက္ကန္တမတ္တာယ၊ လွန်ကာမျှ၌။ ဟောတိ၊

၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဂ္ဂဗနန္တိကော၊ အရပ်တပါးသို့သွားခြင်း အဆုံး ရှိသော။ ကထိနုဒ္ဒါဒေါ၊ ကို။ ဓဝဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏ (၁)။

ယော ပန၊ အကြင်ခင်းအပ်သော ကထိန်ရှိသော ရဟန်းသည်။ အာနိသံသစီဝရံ၊ ကထိန်အာနိသင်ဖြစ်သော ဓဝစုဣဿရဒသာ မချုပ်ရသေးသောသက်နှံးကို။ အာဒါယ၊ ယူ၍။ ပဂ္ဂမဘိ၊ အရပ်တပါးသို့သွား၏။ ဗဟိသီမာဂတဿ၊ သိမ်ပသို့ရောက်သော။ တဿ၊ ထိုရဟန်းအား။ ဓဝံ၊ ဤသို့သော စိတ်အကြံသည်။ ဖောဟိ၊ ဖြစ်၏။ ဣဓဓဝ၊ ဤဓဝါခြင်းသို့။ ဂန္တွာ။ ဣဒံ စီဝရံ၊ ဤသက်နှံးကို။ ကရိဿာမိ၊ ပြုအံ့။ ပုန၊ တဖန်။ တံ ဝိဟာရံ၊ ထိုကထိန်ခင်းသောကျောင်းသို့။ နဂစ္ဆိဿာမိ၊ မသွားအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍။ တသ္မိံ အာဝါသေ၊ ထိုကထိန်ခင်းသော ဓကျောင်း၌။ နိဂန္ဓပဝက္ခာ၊ ငဲ့ခြင်းကင်းသည်။ ဟုဘ္ဘာ ဖြစ်၍။ တံ စီဝရံ၊ ထိုသက်နှံးကို။ ကာရေတွာ၊ ချုပ်ခြင်းကိုပြု၏။ တာသ ဘိက္ခု-နော၊ ထိုရဟန်း၏။ နိဋ္ဌာနန္တိကော၊ သက်နှံးပြီးခြင်းအဆုံးရှိသော။ ကထိနုဒ္ဒါဒေါ၊ ကို။ ဓဝဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏ (၂)။

အာနိသံသမူလစီဝရံ၊ ကထိန်အာနိသင်သက်နှံး ကထိန်သက်နှံးကို။ အာဒါယ၊ ယူ၍။ ဗဟိသီမာဂတဿ၊ သိမ်ပသို့ရောက်သတ်သော်။ ဣမံ စီဝရံ၊ ဤအာနိသင်ဖြစ်သော မချုပ်ရသေးသောသက်နှံးကို။ ဂန္ဓာ ကရိဿာမိ၊ ချုပ်ခြင်းကိုမပြုအံ့။ တံ အာဝါသံ၊ ထိုကထိန်ခင်းသော ဓကျောင်းသို့။ နဂစ္ဆိဿာမိ၊ မသွားအံ့။ ဣဘိ၊ သို့။ သန္နိဋ္ဌာနံ ဆုံးဖြတ်မြဲ့ခြင်းကို။ ယဒိ ပန ကဓရောဘိ၊ ပြုသည်ဖြစ်အံ့၊ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ သန္နိဋ္ဌာနန္တိကော၊ သန္နိဋ္ဌာန်ချခြင်းအဆုံးရှိသော။ ကထိနုဒ္ဒါဒေါ၊ ကို။ ဓဝဒိဘဗ္ဗော၊ ၏ (၃)။

အာနိသံသစီဝရံ၊ ကထိန်အာနိသင်ဖြစ်သော မချုပ်ရသေးသော သက်နှံးကို။ လဒ္ဓါ၊ ရ၍။ တံ၊ ထိုသက်နှံးကို။ အာဒါယ၊ ယူ၍။ ဗဟိ-သီမံ၊ ကထိနခင်းသောဓကျောင်းမှ တပါးသောအရပ်သို့။ ဂန္ဓွာ၊ သွား၍။ ဣဓဓဝ၊ ဤဓဝါခြင်းသို့။ ဂန္ဓာ၊ ကို။ ကရိဿာမိ၊

အံ့။ နဂစ္ဆိသောမိ၊ မပြန်ဘဲအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍။ ကရောန္တသေ၊ ပြုစဉ်။ တံ စီဝရံ၊ သည်။ သစေ နသေတိ ဝိနသေတိ၊ ပျောက်သည်ဖြစ်အံ့။ သစေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မီးလောင်သည်ဖြစ်အံ့။ နဘာနုဇ္ဈာပေဘာ၊ သက်နှိုးပျောက်ခြင်း အဆုံးရှိသော။ ဂဏိနုဒ္ဒါရော၊ ဂဏိန်နုတ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏ (၄)။

အာနိသံသစီဝရံ၊ ကို။ လဒ္ဓါ၊ ရ၍။ တသ္မိံ ဝိဟာရေ၊ ထိုကထိန်ခင်းသောကျောင်း၌။ သာပေက္ခော၀၊ ပြန်အံ့ဟု ငဲ့ခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍ သာလျှင်။ ဗဟိသီမာဂတော၊ သိမ်အပသို့ရောက်လတ်သော်။ ဝိဟာရေ၊ ကထိန်ခင်းသောကျောင်း၌။ ဘိက္ခူဟိ၊ ရဟန်းတို့သည်။ အန္တရုဋ္ဌာရံ၊ အကာလသက်နှိုးလှုလိုသော ဒါယကာတောင်းပန်၍ ကထိန်ကာလအတွင်း၌ ဥတ်ကမ္မဝါစာဖြင့် နုတ်ခြင်းကို။ ကတန္တိ၊ ပြုသည်ဟူ၍။ သုဏာတိ၊ ကြားရ၏။ တသ္မာ၊ သို့။ ဂဏိနုဒ္ဒါရော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏ (၅)။

တေသာ၊ ထိုသက်နှိုးအာသာ၌။ အာဒာယ၊ တပ်ခြင်း၏။ အဝစ္ဆဒေါ၊ ပြတ်ခြင်းသည်။ အာသာဝစ္ဆေဒကော၊ မည်၏။ ယော ပန၊ အကြောင်းအပ်သော ကထိန်ရှိသောရဟန်းသည်။ ယေန ဂဟဋ္ဌေါ၊ အမှတ်မရှိသောသူသည်။ တုယ္ဟံ၊ သင်အား။ စီဝရံ၊ ကို။ ဒဿာမိ၊ လှူအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ တသ္မိံ စီဝရေ၊ ထိုလူလတ်တို့သောသက်နှိုး၌။ အာသာယ၊ တပ်နှစ်သက်သဖြင့်။ ဝိဟာရေ၊ ကထိန်ခင်းသောကျောင်း၌။ အပေက္ခံ၊ ငဲ့ခြင်းကို။ ပဟာယ၊ စွန့်၍။ ဗဟိသီမာဂတော၊ သိမ်ပသို့ရောက်လတ်သော်။ ပုန၊ တဖန်။ တေန၊ ထိုသူသည်။ ဒါတုံ၊ လှူခြင်း၌။ န သဒ္ဓေါမိ၊ မစွမ်းနိုင်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ ဆိုသည်ရှိသော်။ အာသံ၊ သက်နှိုး၌ တပ်သောဆန္ဒသည်။ ဆိန္နတိ၊ ပြတ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ တာယ၊ ထိုရဟန်း၏။ အာသာဝစ္ဆေဒကော၊ အာသာပြတ်ခြင်းအဆုံးရှိသော။ ကထိနုဒ္ဒါရော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏ (၆)။

ယော ပန၊ အကြင်ခင်းအပ်သော ကထိန်ရှိသော ရဟန်းသည်း ဝိဿံဝုဋ္ဌဝိဟာရတော၊ ဝါကျွတ်သော ကျောင်းမူ။ အညံ ဝိဟာရံ၊ တပါးသောကျောင်းသို့။ သာဓုပဓက္ခာဝ၊ ထိုဝါကျွတ်သောကျောင်း သို့ ပြန်အံ့ဟူသော ငဲ့ခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ ဂန္ဓာ၊ သွား၍။ အာဂစ္ဆေန္တော၊ လာလတ်သော်။ အန္တရာမဂ္ဂေယေဝ၊ ခရီးအကြား၌သာလျှင်၊ ကထိန-ဒ္ဓါရံ၊ ကထိန်နုတ်ခြင်းကို။ ဝိတိနာမေတိ၊ လွန်စေ၏။ တာဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ သီမာတိက္ကမနံ္တ်ကော၊ အပိုင်းအခြားကိုလွန်သော။ ကထိနုဒ္ဓါရော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏ (၇)။

ဥပ္ပာရေန၊ နုတ်ခြင်းနှင့်။ သဟတက္ခဏေ၊ ဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ တာသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သဟုပ္ပာရာ၊ မည်၏။ အာနိသံသဝိဝရံ၊ ကထိန် အာနိသင်သက်န်းကို။ အာဒါယ၊ ယူ၍။ သာပေက္ခာဝ၊ ထိုကျောင်း သို့ ပြန်အံ့ဟု ငဲ့ခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ ပဟိ ဂန္ဓွာ၊ အပ်သို့သွား၍။ ကထိ-နုဒ္ဓါရံ၊ ကို။ သမ္ဘုဏန္တိသ၊ မိသောရဟန်း၏။ ဂကထိနုဒ္ဓါရော၊ ကို။ သဟုပ္ပာဒေါ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏ (၈)။

ဤသို့ လာသော ဋီကာကိုဆောက်၍ မာတိကာရှင်ပါးတို့တွင် သဝနန္တိကာ, သီမာတိက္ကန္တိကာ, သဟုပ္ပာဒာဟူ၍ သုံးပါးသော မာတိကာတို့ဖြင့် ကထိန်နုတ်မှု ထိုကျောင်းတိုက်ဘွင်း၌ ကထိန်ခင်း အပ်သော ရဟန်းဟူသမျှပင် အာနိသင်ပျက်သည်။ ကြွင်းသော ပက္ကမနန္တိကာ, နိဋ္ဌာနန္တိကာ, သန္နိဋ္ဌာနန္တိကာ, နာသနန္တိကာ, အာသာ-ဝစ္ဆေဒိကာဟူ၍ ငါးပါးသော မာတိကာတို့ဖြင့် ကထိန်နုတ်မှု ထိုမာတိ ကာနှင့် ညီအောင်ပြုသော ရဟန်းတို့သာလျှင် အာနိသင် ပျက်သည်ဟု သန္နိဋ္ဌာန်ကျမူတ်။

ထိုမာတိကာရှစ်ပါးတို့တွင် ပက္ကမနန္တိကာမှာ ကထိန်ခင်းသော ကျောင်းတိုက်ဥပစာရသိမ်ကို လွန်ခြင်းအဆုံးရှိသည်။ သီမာတိက္ကန္တိကာ မှာ ကထိန်အာနိသင်ရသော သက်န်းဟောလဖြင့် ငါးလသွန်ခြင်းအဆုံး ရှိသည်ဟုမူတ်။ ထို့ကြောင့် ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၌-

ပက္ကမနန္တိ စေတ္ထ ဥပစာရသီမာတိက္ကမနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ သီမာ-
တိက္ကန္တိကော နာမ စိဝရမာသာနံ ပရိယန္တဒိဝသသင်္ခါတာယ
သီမာယ အတိက္ကမနတော သဉ္ဉာတော—

ဟု ဆိုတော်မူသည်။

မာတိကာရှစ်ပါးတို့တွင် ပက္ကမနန္တိဏာမာတိကာဋ္ဌ လီနတ္ထပကာသနီ
ဋီကာမူာ—

ယော ,ဘိက္ခု အတ္ထတကထိနော ကထိနစီဝရံ အာဒါယ—

ဟူ၍ ရှိသည်။

ကထိနက္ခန္ဓကပါဠိတော်မူာ—

ဘိက္ခု အတ္ထတကထိနော ကတစီဝရံ အာဒါယ—

ဟု ရှိသည်။

ကထိနက္ခန္ဓကအဋ္ဌကထာမူာ—

တေသိံ ဟန ပက္ကမနန္တိကော ကထိနုဒ္ဒါရေ ပဌမံ စီဝရပ-
လိဗောဓော ဆိဒ္ဒကိ၊ ပစ္ဆာ အာဝါသပလိဗောဓော။ ဧဝံ
ပက္ကမတော ဟိ စီဝရပလိဗောဓော အန္တောသီမာယမေဝ
ဆိဇ္ဇတိ။ အာဝါသပလိဗောဓော လီမာတိက္ကမေ—

ဟု ဖွင့်တော်မူသည်။

ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာမူာလည်း—

ပဌမံ စီဝရုပလိဗောဓော ဆိဇ္ဇတိတိ နု ပနစ္စသန္တိ ပက္ကမ-
နတော ပုရေတရမေဝ ဝိဝဏ္ဏ နိဋ္ဌိတတ္တာ ဝုတ္တံ။ ''ကတ-
စီဝရံ အာဒါယာ''တိ ဟိ ဝုတ္တံ—

ဟု ဖွင့်တော်မူသည်။

နိဒ္ဒေသဋီကာမာတိကာဋ္ဌ လီနတ္ထ ပကာသနီဋီကာမူာ—

အာနိသံသစီ ရံ အာဒါယ—

ဟု ရှိသည်။

ကထိနက္ခန္ဓကပါဠိတော်မှာ—
စီဝရံ အာဒါယ—
ဟု ရှိသည်။
သန္နိဋ္ဌာနန္တိကာမာတိကာဋ္ဌ လိနတ္ထပကာသနီဋ္ဌိကာမှာ—
အာနိသံသမူလစီဝရံ အာဒါယ—
ဟု ရှိသည်။
ကထိနက္ခန္ဓကပါဠိတော်မှာ—
စီဝရံ အာဒါယ—
ဟု ရှိသည်။
ကထိနက္ခန္ဓကအဋ္ဌကထာမှာ—
စီဝရံ အာဒါယာဘိ အကဲတစီဝရံ အာဒါယ—
ဟု ဖွင့်သည်။
ဝိမတိဝိနောဒနီဋ္ဌကာဋ္ဌ—
ယော ပန အပိစ္ဆတာယ ဝါ အနတ္ထိကတာယ ဝါ သဗ္ဗထာ
စီဝရံ နာ သမ္ပဋိစ္ဆတိ၊ တဿ ဗဟိသီမာဂတဿ သဗ္ဗထာပိ
စီဝရုပလိဗောဓာဘာဝေန နာ ပစ္စယသန္နိဿိ သန္နိဋ္ဌာနမတ္တေန
သန္နိဋ္ဌာနန္တိကော ကထိနုဋ္ဌာရော ဝေဒိတဗ္ဗော—
ဟု ဖွင့်သည်။
အာသာဝစ္ဆေဒိကာမာတိကာဋ္ဌ လိနတ္ထဝိကာသနီဋ္ဌိကာမှာ—
ယေန ကေနစိ "တုယ္ဟံ စီဝရံ ဒဿာမိတိ" တိ ဝုတ္တော
တဿိ စီဝရေ အာသာယ ဝိဟာရေ အပေက္ခံ ပဟာယ—
စသည်ဖြင့် ရှိသည်။
ကထိနက္ခန္ဓကပါဠိတော်မှာ အာသာဝစ္ဆေဒိကာမာတိကာဋ္ဌ—
နိဋ္ဌာနန္တိကာ, သန္နိဋ္ဌာနန္တိကာ, နာသနန္တိကာ, သိမာတိက္ကန္တိကာ, သဟုဗ္ဘာရာ, အာသာဝစ္ဆေဒိကာ—
ဟူ၍ မာတိကာအပြားကို ဟောတော်မူသည်။

ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၌-

ပါဠိယံ အာသာဒ္ဓါဒယော ဟိသီမာဂတာဿ ကထိနုဒ္ဓါ-
ရေသု တေသမ်ပိ စိဝရာသာဒိဝသေန စိဝရပလိဗောဓော ယာဝ
စိဝရနိဋ္ဌာနာ တိဋ္ဌတိ-
ဟု ဆိုတော်မူ၏။

ထို့ကြောင့် မာတိကာရှစ်ပါးတို့တွင် ပက္ကမနန္တိကာ, နိဋ္ဌာနန္တိကာ, သန္နိဋ္ဌာနန္တိကာ, နာသနန္တိကာ, အာသာဝစ္ဆေဒိကာ မာတိကာငါးပါးမှာ ကထိန်ခင်းသောရဟန်းဟူသမျှပင် ထိုမာတိကာနှင့်ညီသည်ရှိသော် မာတိကာနှင့်ညီသော ရဟန်းသာ အာနိသင်ပျက်သည်။ ကြွင်းသော ရဟန်းတို့ မပျက်ဟုမူတ်။

သဝနန္တိကာ, သီမာတိက္ကန္တိကာ, သဟုဇ္ဇာရမာတိကာဖြင့် နှုတ်မူထိုကျောင်းတိုက်၌ ကထိန်ခင်းသော ရဟန်းဟူသမျှပင် အာနိသင်ပျက်သည်ဟု မူတ။

ဝိနယဝိနိစ္ဆယ အဋ္ဌကထာ၌ကား-

ပက္ကိမန္တံ နိဋ္ဌာနံ၊ သန္နိဋ္ဌာနဉ္စ သီမတော။
စတ္တာရော ပဂ္ဂလာဓိနာ၊ သံဃာဓိန'န္တိရဇ္ဇရော။

နာသနံ သဝနဉ္စော၊ အာသာဝစ္ဆေဒိကာပိ စ။
တယောပိ ကထိနုဇ္ဇာရာ၊ နတု သံဃာ, နဘိက္ခုတော-
ဟု ဆိုတော်မူသည်။

ပက္ကမန္တဉ္စ နိဋ္ဌာနဉ္စ သန္နိဋ္ဌာနဉ္စ သီမတော သီမာတိက္ကန္တိ-
ကေန သဟ ဣမေ စတ္တာရော ကထိနုဇ္ဇာရာ ပဂ္ဂလာယတ္တာ။
သဟုဇ္ဇာရသင်္ခါတော အန္တိရဇ္ဇာရော သံဃာဓိနောတိ ယော-
ဇနာ။

နာသနန္တိ နာသနန္တိကော။ သဝနန္တိ သဝနန္တိကော။ အာသာ-
ဝစ္ဆေဒိကာပိ စာတိ တယောပိ ကထိနုဇ္ဇာရာ။ နတု သံဃာ

နာ ဘိက္ခုတောတိ သံဃတောပိ နာ ဟောန္တိ၊ ပဂ္ဂလတောပိ နာ ဟောန္တီတိ အတ္ထော–

ဟု ဝိနယဝိနိစ္ဆယဋီကာဖွင့်သည်။

ထိုစကားသည် ကထိန်နုတ်ခြင်းနှင့်စပ်သော အခြင်းအရာကိုသာ ပြသောစကားဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ပြဆိုသည့်အတိုင်းသာ အာနိသင်ပျက်ခြင်းကို မှတ်ရလေ။

ယခုအာလဋ္ဌ ကထိန်ခင်းသော ကျောင်းတိုက်၌ ကထိန်အာနိသင်ရသောရဟန်းသည် တပါးသို့ရောက်မှ သက်နှံးကိုချုပ်အံ့ဟူသော စိတ်မရှိပဲသာ ထိုကျောင်းသို့ မပြန်အံ့ဟု သွားမူ ပဏ္ဏမနှိုက်ကာ ကထိန်နုတ်ခြင်းဖြစ်၍ အာနိသင်ပျက်သည်ဟု မှတ်ယူသင့်သည်။

အန္တရုဿဝရကထိန်နုတ်ခြင်းကို–

ဓမ္မိကံ ဓာထိန်ဒွါရန္တိ သဗ္ဗာသံ ဘိက္ခုနိုံ အကာလစီဝရံ ဒါတုကာမေန ဥပါသကေန ယတ္တကော အတ္ထာရမူလိကော အာနိသံသော၊ တတော အဓိကံ ဝါ သမကံ ဝါ ဒတ္ဘာ ယာစိတေန သမဂ္ဂေန ဘိက္ခုနိသံဃေန ယံ ကထိနံ ဥတ္ထိဒုတိ· ယကမ္မေန အန္တရာ ဥဒ္ဓရိယတိ၊ တာဿ သော ဥဒ္ဓါရော 'ဓမ္မိ-ကော'တိ ဝုစ္စတိ၊ ဓဝရူပံ ကထိနဒွါရန္တိ အတ္ထော–

ဟု ဆိုသော ဘိက္ခုနီကခ်ဳိကိုထောက်၍ သိလေ။

၂၀၄။ အာနိသင်ပျက်သော ပလိဗောဓ

မေး။ ။ခင်းအပ်သောကထိန်ရှိသောရဟန်း၏ အာနိသင်ငါးပါး ပျက်ပြားရာ အင်္ဂါဘယ်နှစ်ပါး ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ။တိုအမေးမှာ–

စီဝရပလိဗောဓော အာဝါသပလိဗောဓောတိ ဒွေ ပလိ-ဗောဓာ။ တသ္မာ ဧကပလိဗောဓေပိ သတိ ယသ္မာ အနာမန္တာ-

စာရုဒိကံ့ အာနိသံသံ လဘာတိ၊ နာသတိ။ ပ။ ဝိညာယတိ– ဟု ဆိုသော လိနတ္ထပကာသနိဋ္ဌိကာကိုထောက်၍ အာဝါသပလိဗောဓ, စီဝရပလိဗောဓ နှစ်ပါးလုံးရှိသည် ဖြစ်စေ၊ တပါးပါး ရှိသည် ဖြစ်စေ ခင်းအပ်သော ကထိန်ရှိသောရုဟန်းအား အာနိသင်ငါးပါးကို ရသည်။ ထိုပလိဗောဓ နှစ်ပါးလုံးကင်းပြတ်မှု အာနိသင်ငါးပါး ပျက်သည်။

စီဝရပလိဗောဓေဝ၊ သက်နှံးဌ ငဲ့ခြင်းလည်းကောင်း။ အာဝါသပလိဗောဓေဝ၊ ကျောင်းဌဲငဲ့ခြင်း လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပလိဗောဓ၊ ငဲ့ခြင်းတို့ဟုတည်း။ ဧဒ္ဒိ၊ နှစ်မျိုးတို့ဝုတည်း။ ဧတသု၊ ထိုနှစ်မျိုးတို့တွင်။ ကေပလိဗောဓေ၊ တခုခုသောငဲ့ကွက်ခြင်းသည်။ ဃတိပိ၊ ရှိသော်လည်း။ ယသ္မာ၊ အကြောင်ကြောင့်။ အနာမန္တစာရုဒိကံ၊ အစရှိသော။ အာနိသံသံ၊ အကျိုးကို။ လဘတိ၊ ရ၏။ အာသတိ၊ ဖရှိသော်။ နှ လဘတိ။ မရ။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။

ဝိမတိဝိနောဒနိဋ္ဌိကာဌဲ့လည်း–

သဗ္ဗထာပိ စ ဣမေသံ ဥဘိန္နံ ပလိဗောဓာနံ ဥပစ္ဆေဒေနေဝ ဂဏိနုဘာဝရော၊ နု ဇေဿ–

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

ပါတိမောက္ခပဒဋ္ဌအနုဝဏ္ဏနာဌဲ့လည်း–

နိဋ္ဌိတစီဝရသ္မိံ နိ ပဒေန စီဝရပလိဗောဓာဘာဝေါ ဒဿိတော ဟောတိ။ ဥဘတသ္မိံ ဂဏိနေတိ ပါဠိဌေန အာဝါသပလိဗောဓာဘာဝေါ ဒဿိတော။ ပရိသမန္တတော ဗောဓေတီတိ ပလိဗောဓော–

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

ပလိဗောဓ-ဌဲ့ ပရိဗောဓ-ဟု ဆိုအပ်လျက် ရ-ကို လ-ပြု၍ ပလိဗောဓ-ဟု ဆိုသည်။ အဌ္ဌသာလိနီ ဟူသော်ငြားသော်ဤ အဌ္ဌသာဂိနီ-ဟု ဆိုဖွယ်လျက် ရ-ကို လ-ပြု၍ အဌ္ဌသာလိနီ-ဟု ဆိုအပ်သကဲ့သို့တည်း။ ပလိဗောဓ-ဌဲ့

ပရိ-ရှေးရှိသော ဗုဒ္ဓ-ဓာတ်၊ "ဗုဒ္ဓ ဟိ သာယံ၊ ပလိဗောဓော" ဟု သဒ္ဒနီတိ ဓာတုမာလာ ဓကာရန္တဋီ လာသောကြောင့် ဗုဒ္ဓ-ဓာတ်သည် ဟိ သန အနက်ဋီ ဖြစ်သည်။ ကဲတိန်ခင်းသောရဟန်းအား ထက်ဝန်း ကျင်မှ ခြံရုံ၍ ငဲ့ကွက်သာယာ တွယ်ဘာန္ဓစ်သက်စေသဖြင့် နှိပ်စက်တတ် သော တဏှာသည် ပလိဗောဓမည်၏။ ကျောင်းဋီဖြစ်မူ အာဝါသပလိ-ဗောဓ မည်၏။

၂၀၅။ ကထိန်ခင်းထိုက်သောရဟန်း

မေး။ ။ထိုကထိန်ကို ပုရိမဝါကပ်သော ရဟန်း, ပစ္ဆိမဝါကပ် သော ရဟန်းတို့တွင် အာဘယ်ရဟန်းတို့သည် ကထိန်ခင်းခြင်း, အနု-မောဒနာပြုခြင်းတို့ကို ထိုက်၍ ကထိန်ခင်းအပ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ-

ဝုတ္ထဝဿေန ပုရိမိကာယ ဝဿံ ဥပဂန္ဆာ ပဌမဝါ-ရဏာယ ပဝါရိတာ လဘန္တိ၊ ဆိန္နဝဿာ ဝါ ပစ္ဆိမိကာယ ဥပဂတာ ဝါန လဘန္တိ၊ အညသ္မိံ ဝိဟာရေ ဝုတ္ထဝဿာပိ န လဘန္တိတိ မဟာဗုဒ္ဓရိယံ ဝုတ္တံ-

ဟု ဆိုသော ကထိနက္ခန္ဓကအဋ္ဌကထာကိုထောက်၍ ပုရိမဝါဋ္ဌ ဝါဆို သည်ဖြစ်စေ၊ ဝါမကျိုးမပျက်သည်ဖြစ်စေ ဤအင်္ဂါနှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံ က ကထိန်ခင်းထိုက်, အနုမောဒနာပြုထိုက်သည်ဖြစ်၍ ကထိန်ခင်းထိုက် သည်။ ပုရိမဝါ ကပ်ခဲသော်လည်း ဝါကျိုးပျက်သောရဟန်း, ပစ္ဆိမဝါ ကပ်သောရဟန်း, တပါးသောကျောင်းတိုက်၌ ဝါကျွတ်သောရဟန်း သည် ကထိန်မခင်းထိုက်ဟု မူတ်။

ဝုတ္ထဝဿဝသေန၊ ဝါကျွတ်သည်အစွမ်းဖြင့်၊ ပုရိမိကာယ၊ ပုရိ-မဝါဋ္ဌ။ ဝဿံ၊ ဂါသို့။ ဥပဂန္ဆာ၊ ကပ်၍။ ပဌမပဝါရဏာယ၊သီတင်း ကျွတ် လပြည့် ပဝါမုဏာနေ့၌။ ပဝါရိတာ၊ ပဝါရဏာပြုသော ရဟန်း

တို့သည်။ လဘန်္ဒီ၊ ရကုန်၏ ဆိုန္ဒဝဿာ ဝါ၊ ဝါကျိုးပျက်သော ရဟန်းတို့သည် လည်းကောင်း။ ပစ္ဆိမိကာယ၊ ပစ္ဆိမဝါဌ်။ ဥပဂတာ ဝါ၊ ဝါဆိုသော ရဟန်းတို့သည် လည်းကောင်း။ နှ လဘန်္ဒီ၊ မရကုန်။ အညသ္မိံ ဝိဟာရေ၊ တပါးသောကျောင်း၌။ ဝုတ္ထဝဿာပိ၊ ဝါကျွတ်သော ရဟန်းတို့သည်လည်း။ နှ လဘန်္ဒီ၊ မရကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ မဟာ-ပစ္စရိယံ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ပုရိမဝါ ဆိုသော ရဟန်းတို့သည် ဝါမကျိုးပျက်ပဲ တစုံတခု အန္တရာယ်ရှိ၍ ပဝါန်ုကာမပြုရသေး်လည်း ကထိန်ခင်းထိုက်, အနုမောဒနာ ပြုတိုက်သည်ဟု မှတ်။ ထို့ကြောင့် သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌-

> ၎ဌမပဝါရကာယ ပဝါရိတာတိ ဣဒံ ဝဿစ္ဆေဒံ အကတ္ဝာ ဝဿံဝုတ္ထဘာဝဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ အန္တရာယေန အပ္ပဝါရိတာ-နမ္ပိ ဝုတ္ထဝဿာနံ ကထိနတ္ထာရဿမ္ဘဝဒဿနတ္ထံ။ တေနေဝ "အပ္ပ-ဝါရိတာ ဝါ" တိ အဝတ္ဝာ "ဆိန္နဝဿာ ဝါ ပစ္ဆိမိကာယ ဥပဂတာ ဝါ နု လဘန္တီ" တိ ဧတ္တကမေဝ ဝုတ္တံ-

ဟု ဆိုတော်မူ၏။ ဝဇိရဗုဒ္ဓိဋီကာ၌လည်း နည်းတူလာသည်။

၂၀၆။ ကထိန်အာနိသင်္ပစ္စည်း ခွဲဝေပုံ

မေး။ ။ထို့ကထိန်ခင်းသောဂကျောင်းတို့၌ ပုရိမဝါဝင်း ရဟန်းတပါးသာရှိ၍ ပစ္ဆိမဝါဝင်း ရဟန်းလေးပါးရှိသည်ဖြစ်၍ ကထိန်ခင်းရာ ပစ္ဆိမဝါဝင်း ရဟန်းတို့သည် ကိုယ်းပြည့် ပြုလုပ်အပ်သည် ဖြစ်၍ ကထိန်အာနိသင်္ပစ္စည်း ဝတ္ထုတို့ကို အသို့အမျှ ပေယျူအပ်သည်ဟု မှတ်ရမည်လော။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ-

> ပုရိမိကာယ ဥပဂတာနံ ပန သဒ္ဓေ ဂဏ္ဍုပ္ပါဒကာ ဟောန္တိ၊ အာနိသံသံ နု လဘန္တိ၊ အာနိသံသော ဂ္ဂတဖရသံယေဝ ဟောတိ။

သစေ ပုရိမိကာယ ဥပဂတာ ကထိနတ္ထာရကုသလာ နဟောန္တိ၊ အတ္ထာရကုသလာ ခန္ဓကဘာဏကထေရာ ပရိယေသိတ္ဝာ အာနေတဗ္ဗာ။ ကမ္မဝါစံ သာဝေတ္ဝာ ကထိနံ အတ္ထာရာပေတ္ဝာ ဒါနဉ္စ ဘုဉ္ဇိတ္ဝာ ဂမိဿန္တိ၊ အာနိသံသော ပနက္ကဘာရေသံယေဝ ဟောတိ–

ဟုလာသော ကထိနက္ခန္ဓက အဋ္ဌကထာ, ဝိနယဝိနိစ္ဆယဋီကာ၊

တတြုပ္ပါဒေန တက္ကုလာဒိနာ ဝုတ္ထသု စေတာပိတေသု အတ္ထတကထိနာနမေဝ တာနိ ဝတ္ထာနိ ပါပုဏန္တိ။ ဝုတ္ထဟိ ပန တက္ကုလာဒိသု စေတာပိတေသု သဗ္ဗေသံ တာနိ ပါပုဏန္တီတိ ဝုတ္တံ–

ဟုလာသော ဝဇိရဗုဒ္ဓိဋီကာ၊

ပစ္ဆိမဝဿူပဂတေ ဂဏပူရကေ ကတ္ဝာ အတ္ထရိတဗ္ဗံ၊ တေ စ ဂဏပူရကာဝ ဟောန္တိ၊ အာနိသံသေ နလဘန္တိ–

ဟု လာသော မာတိကာအဋ္ဌကထာ၊

ယော စ တတ္ထ စီဝရပ္ပါဒေါတိ တတ္ထ ကထိနတ္ထတသီသာယ မတကစီဝရံ ဝါ ဟောတု, သုဒ္ဓံ ဥဒ္ဒိဿ ဒိန္နံ ဝါ သံဃိကေန တတြုပ္ပါဒေန အာဘတံ ဝါ ယေန ကေနစိ အာကာရေန ယံ သံဃိကံ စီဝရံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ တေသံ ဘဝိဿတီတိ အတ္ထော။ တေနာဟ "တသ္မိံ အာဝါသေ သံဃဿ ဥပ္ပန္နစီဝရန္တိ"။

"ယံ ပန တတ္ထ သံဃဿ ဥပ္ပန္နံ ပတ္တာဒိ ဝါ အညံ ဘဏ္ဍံ ဝါ၊ တံ သဗ္ဗေသံ ပါပုဏာတိ။ ယံ ပန တတြုပ္ပါဒေန တက္ကုလာဒိနာ ဝုတ္ထံ စေတာပိတံ၊ အတ္ထတကထိနာနမေဝ တာနိ ဝတ္ထာနိ ပါပုဏန္တိ။ ဝုတ္ထဟိ ပန တက္ကုလာဒိသု စေတာပိတေသု သဗ္ဗေသံ တာနိ ပါပုဏန္တီ" တိ ဂဏ္ဌိပဒေ ဝုတ္တံ၊ တာမို

စေတာပိုတဏ္ဍာလတော ပဋ္ဌာယ စိဝရပွါဒေါ နော ဟောတိတိ သုဝုတ္တန်တိ ဒဋ္ဌပ္ပံ-

ဟု လာသော်လိုနတ္ထုကာသနိဋ္ဌိကာ၊

ယော တတ္ထ စိဝရပွါဒေါ၊ သော နေသံ ဘဝိဿတီတိ ဇေတိသံ ကထိနုဒ္ဒါရဉ္ဉပစာရသိမာယံ သံဃဿ ယံ ဥပ္ပန္နံ စိဝရံ အာတ္ထိ၊ တံ ဥပစာရသိမာယံ ဥပ္ပန္နစိဝရံ ဇေတသံ ကထိနတ္ထာရကာနံ ဘိက္ခူနံ သန္တကံ ဘဝိဿတိ၊ တဇ္ဇေတာ အာညံ ပိဏ္ဍပါတဘောဇနာဒိကံ အာဂတာဂတဿ သံဃဿ သန္တကံ ဟောတိတိ ဝေဒိ ဘဏ္ဍော-

ဟု လာသော ပါတိမောက္ခပဒတ္ထအနုဝဏ္ဏနာ, ထိုနည်းတူလာသော ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာ-ဤသို့ လာခဲ့သော ကထိနက္ခန္ဓက၌ အဋ္ဌကထာ, မာတိကာအဋ္ဌကထာ, ဝဇိရဗုဒ္ဓိဋီကာ, လိနတ္ထပကာသနိဋ္ဌိကာ, ဝိနယဝိနိစ္ဆယဋီကာ, ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာ, ပါတိမောက္ခပဒတ္ထအနုဝဏ္ဏာတို့ကို ထောက်၍ တခုသောကျောင်းတိုက်၌ ကထိန်ခင်းမှု ထိုကျောင်းတိုက်၌ ပုရိမဝါဆို၍ ဝါကျွတ်သော ရဟန်းတို့အား ကထိန်ခင်းအပ်, အနုမောဒနာ ပြုအပ်သည်။ ထိုကထိန်ခင်းသော အနုမောဒနာပြုသော ပုရိမဝါဆို၍ ပုရိမဝါကျွတ်သော ရဟန်းတို့သာ ကထိန်၏ အာနိသင်ဖြစ်သော သက်နှံးအဝတ်တို့ကို ရထိုက် ပေယျထိုက်သည်။

ပစ္ဆိမဝါဆိုသောရဟန်း, တပါးကျောင်းတိုက်မှ လာသောရဟန်းတို့သည် ကထိန်အာနိသင်ဖြစ်သော သက်နှံးအပတ်တို့ကို မရထိုက် မပေယျထိုက်ကုန်၊ ထိုပုရိမဝါဆို၌ ကထိန်ခင်းသောရဟန်းတို့က ပေးလှူမှ ရထိုက်သည်။

ကထိန်အာနိသင်ဖြစ်သော သက်နှံးအဝတ်မှ တပါးသော ဆန်ဆိုင်ဂျက်ပျော အုန်း ဖရဲရွှေသော ပစ္စည်းဝတ္ထုတို့မှာ ပုရိမဝါဆို၍ ကထိန်ခင်းသောရဟန်း, ပစ္ဆိမဝါဆိုသောရဟန်း, တပါးကျောင်းမှလာသော ရဟန်း အားလျားပင် ဆိုင်သည်။

ထိုဆန်စသော ဝတ္ထုဖြင့် သက်နှံးကို ဝယ်ယူပြန်မူ အများမဆိုင်၊ ကထိန်ခင်းသောရဟန်းတို့သာ ဆိုင်သည်။

ထိုသက်နှံး အဝတ်တို့ဖြင့် ဆန် ဆီ ထောပတ်စသည်ကို ဝယ်ပြန်မူ ထိုမျက်မှောက်ရှိ ကထိန်ခင်းရော အများသံဃာပင် ဆိုင်သည်ဟု သန္နိဋ္ဌာန်ကျ မှတ်လေ။

အစဉ်အတိုင်း အနက်ဆိုအံ့—

အဋ္ဌကထာ အနက်ကား— ပုရိမိကာယ၊ ပုရိမဝါဋ္ဌ။ ဥပဂတာနံ ပန၊ စဂါကပ်ခသောရဟန်းတို့၏ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော ပစ္ဆိမဝါကပ်သောရဟန်း, တပါးသော ကျောင်းတိုက်ကလာသော ရဟန်းတို့သည်။ ဂဏပူရကာ၊ ဂိုဏ်းပြည့်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ၏။ အာနိသံသံ၊ အာနိသင်ငါးပါးကို။ န လဘန္တိ၊ မရကုန်။ အာနိသံသော၊ ကထိန်အာနိသင်ငါးပါးသည်။ ဣဘာဒရသံယေဝ၊ ပုရိမဝါဆို၍ ကထိန်ခင်းသော ရဟန်းတို့အား သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပုရိမိကာယ၊ ဋ္ဌ။ ဥပဂတာ၊ ဝါဆိုသောရဟန်းတို့သည်။ ကထိနတ္ထာရုကုသလာ၊ ကထိန်ခင်းခြင်း၌ လိမ္မာကုန်သည်။ သစေ နု ဟောန္တိ၊ ကုန်အံ့။ အတ္ထာရုကုသလာ ခန္ဓကဘာဏကာထေရာ၊ ကထိန်ခင်းခြင်း၌ လိမ္မာသော ကထိနခန္ဓကကိုဆောင်သော မထေရ်တို့ကို။ ပရိယေသိတွာ၊ ရှာဖွေ၍။ အာနေတဗ္ဗာ၊ ပင့်ခေါ်အပ်ကုန်၏။ ဥမ္မဝါစံ၊ ကမ္မဝါစာကို။ သာဝေတွာ၊ ကြားစေ၍။ ကထိနံ၊ ကထိန်ကို။ အတ္ထရာပေတွာ၊ ခင်းစေ၍။ ဒါနဉ္စ၊ အလှူကိုလည်း။ ဘုဉ္ဇိတွာ၊ သုံးဆောင်၍။ ဂမိဿန္တိ၊ သွားကုန်လတ္တံ့။ အာနိသံသော ပန၊ ကထိန်အာနိသင်ငါးပါးသည်ကား။ ဣတရေသံယေဝ၊ ထိုကျောင်းတိုက်၌ ပုရိမဝါဆို၍ ကထိန်ခင်းသောရဟန်းတို့အား သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဝဇိရဗုဒ္ဓိကာအနက်ကား—

တတြုပ္ပါဒေန၊ ထိုကထိန်ခင်းသော ကျောင်းတိုက် ၌ဖြစ်သော။ တတ္ထုလာဒိနာ၊ ဆန် စသည်ဖြင့်။ ပဇတ္ထသု၊ သက်နှံးတို့ကို။ စေတာပိ-

တေသူ၊ ဝယ်ယူးစအပ်ကုန် ယည်ရှိသော်။ တာနိ ဝတ္ထာနိ၊ ထိုသက်န်း အဝတ်တို့သည်း၊ အာဘာကာကထိနာနဒမ္မဝ၊ ခင်းအပ်သောကထိန်ရှိသော ရဟန်းတို့ အားသာလျှင်။ ပါပုဏန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ ပမတ္တဟိ ပန္၊ သက်န်းအဝတ်တို့ဖြင့်၊ တဏ္ဍုလာဒီသူ၊ ဆန်စသော ဝတ္ထုပစ္စည်းတို့ကို။ စေတာပိတသူ၊ ဝယ်စေအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ တာနိ၊ ထိုဆန်စသော ဝတ္ထုတို့သည်း၊ သခ္ဃသံ၊ ပုဂ္ဂိဝါသားရဟန်း, ပစ္ဆိမဝါသားရဟန်း, တပါးကျောင်းတို့က်ကလာသော ရဟန်းတို့အား။ ပါပုဏန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

မာတိကာအဋ္ဌကထာအနုက်ကား—

ပစ္ဆိမဝသူဂဒတာ၊ ပစ္ဆိမဝါဆိုသော ရဟန်းတို့ကို။ ဂဏ္ဍုပဋိဂ္ဂဂေ၊ ဂိုဏ်းပြည့်တို့ကို။ ကာဘွာ၊ ပြု၍။ အတ္ထရိတဗ္ဗံ၊ ကထိန်ခင်းအပ်၏။ တေစ၊ ပစ္ဆိမဝါသား, ကာဂါးတို့က်သားရဟန်းများတို့သည်။ ဂဏ်ပဋိဂ္ဂဂတာဝ၊ ဂိုဏ်းပြည့်ခံမျှကို့သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ အာနိသံသော၊ ကထိန်အကျိုးငါးပါးတို့ကို။ နု လဘန္တိ၊ မရကုန်။

ဝိနယတ္ထမဉ္ဇူသာဋီကာအနုက်ကား—

ယော စ တတ္ထ စီဝရုပ္ပါဒေါတိ၊ ဟူသည်ကား၊ တတ္ထ ကထိနတ္ထာဘ သိမာဃယ၊ ယိုင်ထိန်ခင်းခြာ ဥာစာရသိမ်ဘဲ။ မတာစီဝရံ ဝါ၊ မပေးပဲသောသာရဟန်း၏ သက်န်းသည်လည်း။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ သံဃံ၊ သံဃာကို့ ဥဒ္ဒိသာ၊ ရည်၍၊ ဒိန္နံ ဝါ၊ လှူအပ်သောသက်န်းသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏ သံဃသ်ကမ္မဝါစာ၊ သံဃ်ကံဝါစာ။ ကတ္တဗ္ဗာ၊ ပြု၌။ ဣမိနာ၊ ဤသို့။ ဥပဂ္ဂတာ၊ ရောက်သော်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကထိနုဒ္ဒါရော၊ ကထိန်ဆွဲတင်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကထိနံ၊ ကထိန်သည်။ အတ္ထရတိ၊ ခင်းအပ်၏။ ကထိနံ၊ ကထိန်သည်။ ပလိဗောဓော၊ ဥပါဒေန၊ တို့ကထိန်ခင်းသော ကျောင်းဦးဖြစ်သော လယ်ယာဥယျာဉ်စသည်မှဖြစ်သော ဝတ္ထုဖြင့်။ အာဒါတံ ဝါ၊ ဆောင်ယူအပ်သော သက်န်းသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ယေန ကေနစိ၊ အမှတ်မရှိသော။ အာကာရေန၊ အခြင်းအရာဖြင့်။ သံဃိကံ၊ သံဃာ့ဥစ္စာဖြစ်သော။ ယံ စီဝရံ၊ အကြင်သက်န်းသည်။ ဥပဂ္ဂတံ၊ ရောက်၏။ တံ၊ ထိုသံဃိကဖြစ်သော သက်န်းဟူသမျှသည်။ ဟောတု၊ ယိုကထိန်ခင်းခြင်းရှိသော ရဟန်းကို့အား

သာလျှင်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်လျှင်။ အဇ္ဈတ္တာ၊ တည်း။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဟသ္မိံ အာဝါသေ သံဃဿ ဥပ္ပန္နစီဝရ-ဥ္စာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟာ၊ ဆိုတော်မူ၏။

ပန၊ သင်္ကန်းမူတပါးသောပစ္စည်းကိုဆိုအံ့။ တတ္ထ၊ ထိုကထိန်ခင်း သော ကျွောင်းတိုက်၌။ သံဃဿ၊ အား။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော။ ယံ ပတ္တာဒိ ဝါ၊ အကြင်သပိတ်စသော ပရိက္ခရာသည်လည်းကောင်း။ အညံ၊ ကပါးသော။ ယံ ကဿံ ဝါ၊ အကြင်ဆန်စသော ပစ္စည်းသည် လည်း သောင်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံ၊ ထိုပရိက္ခရာပစ္စည်းသည်။ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံး စုံသောဟထိန်ခင်း, မခင်းသော ရဟန်းဟူသမျှတို့အား။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ တတြ၊ ပွါဒေန၊ ထိုကထိန်ခင်းသော ကျောင်း၌ဖြစ်သော။ တတ္ထ၊ လာဒိနာ၊ ဆန်စသောပစ္စည်းဖြင့်။ ယံ ဝတ္ထုံ၊ အကြင်အဝတ်သင်္ကန်းကို။ စေဘာပိဘံ၊ ဝယ်ယူအပ်၏။ တာနိ ဝတ္ထာနိ၊ ထိုအဝတ်သင်္ကန်းတို့သည်။ အတ္ထဘာဂေါ ထိနာနမေဝ၊ ခင်းအပ် သော ကထိန်ရှိသော ရဟန်းတို့အားသာလျှင်။ ပါပုဏန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ ဝဋ္ဋတိ ပန၊ အဝတ်သင်္ကန်းတို့ဖြင့်။ တတ္ထ၊ လာဒိသု၊ ဆန်စသော ပစ္စည်းတို့ကို။ စေတာပိတေသု၊ ဝယ်ယူဆောင်အပ်သော်။ တာနိ၊ ထိုဆန်စသော ဝတ္ထုတို့သည်။ သဒ္ဓိဝိဟာရိကာဒီနံ၊ ပဒိဋ္ဌာနဘူတာနံ၊ အလုံးစုံသောရဟန်းတို့အား။ ပါပုဏန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဏ္ဌိဿဒေါ၊ ဦး။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ တမ္ပိ၊ ထိုဂဏ္ဌိ အာရုတ္တိ စကားသည်လည်း။ စေတာပိတကာလတော၊ အဝတ်သင်္ကန်း ဖြင့် ဆန်စသည်ကို ဝယ်ယူသည်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ စီဝရုပ္ပါဒေါ၊ သင်္ကန်း ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ စီဝရုပ္ပါဒ အာနိသင်သည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ ဣတ္ထာ ဟောတိ၊ ထို့ကြောင့်။ သုဝုတ္တံ၊ ကောင်းသောဆိုခြင်းမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

ဤသို့လာသော အဋ္ဌကထာဒီဋီကာတို့ကို ထောက်မျှော်၍ တပါး ကျောင်းတိုက်အာ ရဟန်းတို့မှာ ကထိန်ခင်းသော သူတပါး၏ကျောင်း၌ ကထိန်စီရင်ရာ၌ ကထိန်ခင်းရာ၌ အပေါင်းအသင်းဖြစ်၍ ပင့်ခေါ်သွား ရောက်သော်လည်း "ကထိန်အာနိသင်ဖြစ်သော အဝတ်သင်္ကန်းတို့ကို

ငါတို့ဆိုင်သည်''ဟူ၍ မဝေယူထိုက်၊ ကထိန်ခင်းသောကျောင်းတိုက်ရှိ ပုရိဝဝါသား ကထိန်ခင်းဿာဒဟန်းများက လှူမှု ရထိုက် ပိုင်ထိုက်သည်။ ဆန် ငှက်ပျော အုန်း စသော တပါးသော ပစ္စည်းကိုမူကား ''ငါတို့ပါ ဆိုင်သည်''ဟု ဝေယူထိုက်သည်၊ ဤကား ဓမ္မဝတ်ဥပဒေသကို ပြသည်။

ကထိန်ခင်းသော ကျောင်းတိုက်ရှိ ရဟန်းတို့ကလည်း ''အဝတ်သင်္ကန်းတို့ငှ၊ တို့ဟာဆိုင်သည်''ဟု တိုက်နေသံဃာတို့သော အဝတ်သင်္ကန်းကို များများယူ၍ ပင့်ခေါ်သော တပါးရဟန်းတို့အား အနည်းငယ်မျှသာ မလှူအပ်။ ရင်ရှာမြို့နယ် အများလူသူ ဒါယကာ ဒါယိကာမတို့၏ စိတ်ဧတနာကိုကြည့်၍ သင့်တင့်လျောက်ပတ်အောင် ဝေပေးသင့်သည်၊ ''ဆန်စသောပစ္စည်းတို့ငှ၊ တို့ပါ ဆိုင်သည်'' ဟူ၍လည်း တပါးသော ကျောင်းတိုက်မှ ရဟန်းတို့က မဝေယူပဲ ထိုကထိန်ခင်းသောကျောင်းတိုက်ရှိ သံဃာတို့ ဝေသမျှကိုသာ ခံယူသင့်သည်၊ ဤကား လောကဝတ် ဥပဒေသကို ပြသည်။ ထိုလောကဝတ် ဥပဒေသကို ကျေးလက် ဇနပုဒ်အရပ်တို့၌ သာ၍ သတိပြုရန် ရေးလိုက်သည်။

၂၁၇။ ကထိန်မခင်းမိ သုံးသိကပစ္စည်း ဝေယူခြင်း

မေး။ ။အဝတ်သင်္ကန်းတို့ကို ကထိန်ခင်းသော ရဟန်းတို့သာ ရထိုက်သည်ဟုဆိုရာ ထိုကျောင်းတိုက်၌ ကထိန်သင်္ကန်း, ကထိန်အာနိသင်္ဃတို့ပို ကထိန်သင်္ကန်းနှင့်အတူ ''သံဃဿ ဒေမ''ဟု ဆို၍ ရေစက်ချပြီးလျှင် ကထိန်မခင်းမီပင် ဝေယျမှု ပစ္ဆိပဝါသားရဟန်း, တပါးကျောင်းဝိုက်က ရဟန်းတို့ပါ အဝတ်သင်္ကန်းကို ပိုင်ဆိုင်သည်ဟုဆိုလျှင် အပ်ပါမည်လော။

ဖြေ။ ။အိုအခမဲးမှာ ကထိန်မခင်းသေးသော်လည်း သီတင်းကျွတ်လပြည့်ဖေါက်ရက်နှစ်မှ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ကိုင် သင်္ကန်းကာလအတွင်း၌ ပုဗ္ဗဝါသဆောက်အုံးဖြစ်မှု ပစ္ဆိမဝါသား ရဟန်း

သာမဏေ, ပုရိမဝါပြတ်မသာ ရဟန်းသာမဏေ, တပါးကျောင်းတိုက်က လာရောက်သော ရဟန်းသာမဏေတို့ မပို့မဆိုင်၍ မအာပ်ကုန်။ အကယ်၍ "သံဃိဿ ဒေမ" ဟု မလျှောင် ဒါယကာတို့က အမျှယူစေလို၍ လျှောက်ထားရှိမူ သံဃိကမဖြစ်သေး၍ ပုရိမဝါသာရဟန်းသာမဏေ, ပစ္ဆိမဝါသာ ရဟန်းသာမဏေ, တပါးသောကျောင်းက ရဟန်းသာမဏေတို့မှာ ရထိုက်ပါ၏ဟု မှတ်ရမည်။

သံဃဿ ဒေမာတိ ဝါ ဒေန္တိ၊ သံဃံ ဥဒ္ဒိဿ ဒေမာတိ ဝါ ဒေန္တိ၊ ဝဿံဝုတ္ထသံဃဿ ဒေမာတိ ဝါ ဒေန္တိ၊ ဝဿာဝါသိကံ့ ဒေမာတိ ဝါ ဒေန္တိ၊ သစေပိ မတကစီဝရံ အဝိဘဇိတ္ဘာ တံ ဝိဟာရံ ပဝိဿန္တိ၊ တံ သဗ္ဗံ တဿေဝ ဘိက္ခုနော ဟောတိ။ ယမ္ပိ သော ဝဿာဝါသတ္ထာယ ဝစိံ ပယောဇေတ္ဘာဌပိတ-ဥာနိက္ခေပတော ဝါ တတြုပ္ပါဒတော ဝါ ဝဿာဝါသိကံ ဂဏှာတိ၊ သဗ္ဗံ သုဂ္ဂဟီတမေဝ ဟောတိ။ ဣဒဉ္စေတ္ထ လက္ခဏံ၊ ယေန တေနာကာရေန သံဃဿ ဥပ္ပန္နံ ဝတ္ထုံ အတ္တဝဘာကထိနဿ ပဉ္ဆမာသေ, အနတ္ထတကထိနဿ ကေ စီဝရမာသံ ပါပုဏာတိ-

ဟု စီဝရက္ခန္ဓကအဋ္ဌကထာ၌ လာသည်ကိုတောက်။

ဤထိန်ခင်းသောအရာမှာ ကထိန်ဒါယကာတို့သည် "ကထိန်ခံယူသော ရဟန်းအား လှူပါ၏" ဟုဆိုလျှင် သံဃာအစိုးမပို့၊ ကထိန်ခံယူသော ရဟန်းသာပိုင်သည်၊ ထိုသို့မဖစ်ခင်ပဲ လှူမှု သံဃာ ပိုင်သည်ဟု မှတ်။

ဧဝံ အက္ကမကပန် ကထိန သစေ ကထိနစီဝရေန သဒ္ဓိ အာဘတံ ဘဝိဿိသံသံ ဒါယကာ "ယေန အမှာကံ ကထိနံ ဂဟိတံ၊ တဿေဝ ဒေမာ"တိ ဒေန္တိ၊ ဘိက္ခုသံဃော အနိ-သဒ္ဒေ။ အာသ အဝိဘာရေတ္ဘာဝ ဒဘ္ဘာ ဂစ္ဆန္တိ၊ ဘိက္ခုသံဃော ဂ္ဂဟေသဒ္ဒေ-

ဟု ဆိုသော ကထိနက္ခန္ဓကအဋ္ဌကထာကို ထောက်။

ဝေံ၊ ဤသို့ ကထိန ကထိန်သည်။ အတ္တဒတ ပန၊ ခင်းအပ်ပြီးသည် ရှိသော်၊ ကထိနစီဝရေန၊ ကထိန်သင်္ကန်းနှင့်။ သဒ္ဓိ၊ တက္ခဏ အာဘတံ၊ ဆောင်အပ်သော။ အာနိသံသံ၊ အာနိသင်သင်္ကန်းကို။ဒါယကာ၊ တို့သည်။ ယေန၊ အကြင်ရဟန်းသည်၊ အမှာကံ၊ ငါတို့၏။ကထိနံ၊ ကထိန်သင်္ကန်းကို။ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်၏။ တဿေဝ!! ထိုရဟန်းအားသာလျှင်၊ဒေမ၊လူကုန်၏၊ကျွတို့၊သို့။သစေ ဒေန္တိ၊လူကုန်အံ့၊ဘိက္ခုသံဃော၊ ရဟန်းသံဃာဘည်း။ အနိသဆော၊ မပိုင်။ အဝါသရေတ္ဝာဝ၊ တစုံဘခု သောစကားကို မဆိုမူ၍သာလျှင်။ ဒတ္ဝာ၊ သံဃာအားလျှော်၍ အထဂစ္ဆန္တိ၊ သွားကုန်အံ့၊ ဘိက္ခုသံဃော၊ ရဟန်းသံဃာသည်။ ဂ္ဂဿရော၊ ပိုင်၏။

၂၀၈။ ကထိန်မခင်းပဲ သင်္ကန်းကာလဌ်အာနိသင် ၄-ပါးရ

မေး။ ။ကထိန်ခေင်းပဲ သင်္ကန်းကာလဌ် ကထိန်အာနိသင်ငါးပါးကို ရပါမည်လော။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ-

အာနန္ဒတတကထိနာ ပန ဂ္ဂမေသု ပဋ္ဌာသု အာနိသံသေသု စီဝ-
ရုပ္ပာဒေ ဟာသပဒါနုဖဒေါ ဌပေတ္ဝာ သေသာနိသံဆာ လဘန္တီ-

ဟု လာသော လိန္တပကာသနီဋီကာ၊

အနုဇာကထိနာနံ ကထိနမာသေပိ အသမာဒါနာဝေါ

နံ လဘန္တိ—

ဟု လာသော ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၊

အနုဇာကထိနာ ပိ စီဝရမာသေ ဝိပ္ပဝါသော နံ ဒန္ဒတိ

အတ္တတကထိနာနံ ယော အသမာဒါနစာရာ အနုညာတတ္တာ-

ဟု လာသော သာရတ္ထဒီပနီဋီကာတို့ကို ထောက်၍ ကထိန်မခင်းသော်လည်း သင်္ကန်းကာလဌ် အသမာဒါနစာရဟု ဆိုအပ်သော တိစီဝရိတ်

အဓိဋ္ဌာန်နှင့်ကင်းသော အာနိသင်ကိုသာ မရသည်။ ကြွင်းအာနိသင် လေးပါးကို ရထိုက်သည်ဟု မှတ်။

အနတ္ထတကထိနာ ပန၊ ကထိန်မခင်းသော ရဟန်းတို့သည်ကား။ ပဉ္စသု၊ ငါးပါးကုန်သော။ ဣမေသု အာနိသံသေသု၊ ဤကထိန် အာနိသင်တို့ဘင်။ အသမာဒါနစာရံ၊ တိစီဝရိတ်နှင့်ကင်း၍ နေရသော အာနိသင်ကို။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ သေသာနိသံသေ၊ ကြွင်းသောအာနိသင် လေးပါးတို့ကို။ လဘန္တိ၊ ရကုန်၏။ (နောက်ဦးကာပါဠ်တို့ကိုလည်း အနက်ပေးလော။

၂၀၉။ အာနိသင်မရ အညဝိဟာရ

မေး။ ။တစ်ပါးသောကျောင်းတိုက်ဘာဌ် ဝါဆိုသော ရဟန်းတို့ သည် ကထိန်အာနိသင်ကို မရထိုက်ဟု ဆိုရာ ဝိဟာရအရကို အဘယ်သို့ မှတ်ရပါအံ့နည်း။

ဖြေ။ ။ကိုအာဒမးမှာ—

အညသ္မိံ ဝိဟာရေ ဝုဋ္ဌဝဿာပိ နလဘန္တိ၊ နာနာသီမာယ အညသ္မိံ ဝိဟာရေ ဝုဋ္ဌဝဿာ ဣမသ္မိံ ဝိဟာရေ ကထိနံ ဌပေတုံ လဘန္တိ၊ အဓိပ္ပာ—

ဟု သာရတ္ထဒီပနီဋီကာဌ် ဆိုသောကြောင့် အထူးထူးသော ဥပစာရသီမာဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော ငါးပါးသောကျောင်းတိုက်ဌ် ဝါကျွတ်သော ရဟန်းသည် ဤကျောင်းတိုက်ဌ် ကထိန်အာနိသင်ကို မရဟုမှတ်။

ဝဇိရဗုဒ္ဓိဋီကာဌ်ဟာ—

အညသ္မိံ ဝိဟာရေ ဝုဋ္ဌဝဿာပိ နလဘန္တိ၊ ပါ။ တသ္မာ ဣမသ္မိံ ဝါ နာနာသီမသ္မိံ ဝါ နာနုပစာရေ အညသ္မိံ

ဝိဟာဒရ ဝုတ္ထဝသောပိ နု လဘန္တီတိ အဓိပ္ပါယော ဝေဒိ-
တပ္ပေါ—

ဟု ဆိုတော်မူ၏။ ထိုဋီကာဆရာ၏အလိုအားဖြင့် တခုသော ဥပစာရ သိမ်၌ ဖြစ်ခဲသော်လည်း တံတိုင်းအာဆာမ်စသည်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ ထွက်ပေါက် ဝင်ပေါက် မတူမူ မရထိုက်ဟု မှတ်ရမည်။

ကထိနက္ခန္ဓက အဋ္ဌကထာ၌—

သဗ္ဗေ ပန ကေသိမာယ ဗဟူ ဝိဟာရာ ဟောန္တိ၊ သဗ္ဗေ ဘိက္ခူ သန္နိပါတေတ္ဝာ ကေတ္ထ ကထိနံ အတ္ထရိတ္ဗ္ဗံ၊ ဝိသုံ ဝိသုံ အတ္ထရိတုံ နု ဝဋ္ဋတီ-

ဟု လာသည်။

ကေသိမာယ၊ တခုသောဥပစာရသိမ်၌။ ဗဟူ ဝိဟာရာ၊ များသော ကျောင်းတို့သည်။ သဗ္ဗေ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်အံ့။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်း သောရဟန်းတို့ကို။ သန္နိပါတေတ္ဝာ၊ စည်းဝေးစေ၍။ ကေတ္ထ၊ တကျောင်း၌သာ။ ကထိနံ၊ ကထိန်ကို။ အတ္ထရိတ္ဗ္ဗံ၊ ခင်းအပ်၏။ ဝိသုံ ဝိသုံ၊ အသီးအသီး၊ ဝါ၊ ကျောင်းတိုင်း ကျောင်းတိုင်း။ အတ္ထရိတုံ၊ ခင်းခြင်းငှါ။ နု ဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။

၂၁၀။ ကထိန်သက်န်း၁၀ပုံ

ဝေး။ ။ထိုကထိန်ခင်းသောအခါ ပုရိမဝါသာ ကထိန်ခင်းသော ရဟန်းတို့သည် ကထိန်အာနိသင်သက်န်းကို ဇော်ယူရာ စာရေးတံဆိပ် ဝေယူအပ်ပါမည်းလော။

ဖြေ။ ။တိုးအဖေးမှာ—

အဝဿသော ကထိနာနိသံသော ပလဝဝတ္ထာနိ ဝဿာဝါ-
သိကဋိကာယ ဒါတဗ္ဗာနိ၊ ဋီကာယ အကာရဝေ ဇာတ-
သန်ဒေယျ ပဋ္ဌာယ ဒါတဗ္ဗာနိ၊ ဂဏဘောဇံ နု ဘာဇေတဗ္ဗံ—

ဟု လာသော ကထိနက္ခန္ဓကအဋ္ဌကထာကိုထောက်၍ ကထိန်အာနိသင်ကို ဝေယျာဝစ္စ ဂဟိဆိုသက်န်းကိုပေးသော ထေရ်စဉ်အားဖြင့် ပေးအပ်ကုန်၏။ ဝဟိဆိုသက်န်းပေးသော ထေရ်စဉ်မရှိမူ မထေရ်ကြီးနေရာအစဉ်မူ စ၍ ပေးအပ်သည်း ဂရုဘက်ပစ္စည်းပါမူ တစုံတယောက်သော ရဟန်းသည် မဝေမယူအပ်၊ သုံးသိ.ကာ ဥစ္စာအဖြစ်ဖြင့်သာ ထား၍ သံဃိကအသုံးအဆောင်ဖြင့်သာ သုံးဆောင်အပ်သည်။

ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာ၌–

ဂရုဘဏ္ဍံ နာဘာဇေတဗ္ဗန္တိ ကထိနသာဋကေန သဒ္ဓိံ အာဘာ-
တေသု မဥ္ဇူပိဋ္ဌာဒိကံ ဂရုဘဏ္ဍံ နာဘာဇေတဗ္ဗံ၊ သံဃိကဝသေ-
နေဝ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ–

ဟု မိန့်တော်မူ၏း

၂၁၁။ ဝဟိဆိုပြီးသာမဏေက ပစ္ဆိမဝါဋ္ဌပဥ္စင်းခံလျှင် အာနိသင်ရ

မေး။ ။ပုရိမဝါဋ္ဌ သာမဏေအဖြစ်ဖြင့် ဝဟိဆို၍ ပစ္ဆိမဝါဋ္ဌပဥ္စင်းခံ၍ ရဟန်းဖြစ်မူ ကထိန်အာနိသင်ရပါမည်လော။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ–

အထ စတ္တာရော ဘိက္ခူ။ ဥပဂတာ၊ ဧကော ပရိပုဏ္ဏဝဿော သာမဏေကောရော၊ သော ဧစ ပစ္ဆိမိကာယ ဥပသမ္ပဒံတိ၊ ဂဏပူ-ရကော ဧစဝ ဟောတိ အာနိသံသဉ္စ လဘတိ။ တယော ဘိက္ခူ။ ဒွေ သာမဏေရော၊ ဒွေ ဘိက္ခူ။ တယော သာမဏေရော၊ ဧကော ဘိက္ခု စတ္တာရော သာမဏေရာတိ ဝတ္ထာပိ ဧသဝနယော–

ဟု လာသော ကထိနက္ခန္ဓက အဋ္ဌကထာ, လီနတ္ထပကာသနီဋီကာတို့ကို ထောက်၍ ပုရိမဝါဋ္ဌ သာမဏေအဖြစ်ဖြင့် ဝဟိဆို၍ ပစ္ဆိမဝါဋ္ဌ ရဟန်းခံ၍ ရဟန်းဖြစ်မူ ဂဏပူရကံလည်း ဖြစ်သည်။ အာနိသင်ငါးပါးကိုလည်း ရသည်ဟု မှတ်။

၂၁၂။ ဝါဆိုပြီးသာမဏေလည်း ကထိန်အာနိသင်ရှ

မေး။ ။ပုရိမဝါဆိုသော သာမဏေတို့သည် ကထိန်အာနိသင်ကို ရထိုက်ပါမည်လော။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ ဝဇိရဗုဒ္ဓိဋီကာဌာ—

သာမဏေရာ ကထိနာနိသံသံ လဘန္တိတိ ဝဒန္တိ—

ဟု ပဝါရဏာအရှကို ပြတော်မူသည်။

· ဝဿာဝါသိကကထိနာနိသံသာဒိကာလစီဝရံ ပန သမက-
မေဝ ဒါတဗ္ဗံ—

ဟု ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာဌာ မိန့်ဆိုခဲ့တော်မူသောကြောင့် ပုရိမဝါဆိုသော သာမဏေတို့သည် သီလမကျိုးမပျက်မူ သင်္ကန်းကာလဌာ လူသော ကထိန်သင်္ကန်းဖြစ်၍ ကထိန်အာနိသင်သင်္ကန်းကို အမျှရထိုက်ကုန်သည်ဟု မှတ်။

ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာဌာ "ဝဿာဝါသိကကထိနာနိသံသာဒိကာလ-စီဝရံ ပန သမကမေဝ ဒါတဗ္ဗံ" ဟူသော စကားသည်—

ကဒဉ္စုပိဋိသမယေ ဥပဓိန္နနဘင်္ဂာဂါဒိရှ ဌပိတတန အကာ-
လစီဝရေနေဝ ကထိတံ၊ ကာလစီဝရံ ပန သမကမေဝ ဒါတဗ္ဗံ—

ဟု ဆိုသော စီဝရကွန်ကအဋ္ဌကထာကို ထောက်၍ ဆိုသော စကားဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် ကထိန်ခင်းသော ကျောင်းတိုက်၌ ပုရိမဝါဆိုသော သာမဏေတို့အား သီလမကျိုးမပျက်ဟူ သင်္ကန်းကာလ ကထိန်လဌာ လူသော ကထိန်သင်္ကန်းကို အမျှပေးဝေအပ်သည်။ သီလကျိုးပျက်မူ ထိုဟထိန်ခင်းသောတိုက်၌ ပုရိမဝါဆိုသံဃာကို ပင့်ကြား၍ ပေးအပ်

သည်ဟု မှတ်။ ထို့ကြောင့် မဟာဝဂ်အဋ္ဌကထာ အနာပုစ္ဆာဝရဏဝတ္ထု၊ အာဒိကထာ၌—

သစေ ပုရိမိကာယ ပုန သရဏာနိ ဂဟိတာနိ၊ ပစ္ဆိမိကာယ ဝဿာဝါသိကံ လစ္ဆတိ၊ သစေ ပစ္ဆိမိကာယ ဂဟိတာနိ သံယေန အဗဟလောစေတွာ လာသော ဒါတဗ္ဗော—

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

ယခုအခါ ကထိန်ခင်းသောကျောင်းတိုက်၌ ပုရိမဝဿာဆိုသော သာမဏေတို့ကို ကထိန်ခင်းထု အနုမောဒနာ အပြုခိုင်းကြသည်မှာ ကျမ်းဂန်လာသောနည်း မဟုတ်ချေ။ ကျမ်းဂန်လာနည်းမှာ ရဟန်းတို့သဲ့ ပြုရပ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဂဌိနက္ခန္ဓကအဋ္ဌကထာ၌—

ဧတာန ကထိနတ္ထာရဂေန ဘိက္ခုနာ သံဃံ ဥပသင်္ကမိတွာ ကေသံ ဥတ္တာသုသင်္ကံ ကရိတွာ အဥ္ဇလိံ ပဂ္ဂဟေတွာ ဧဝမဿ ဝစနီယော "အတ္ထဲတံ ဘန္တေ သံဃဿ ကထိနံ၊ ဓမ္မိကော ကထိနတ္ထာရော၊ အနုမောဒထာ"တိ။ တေဟိ အနုမောဒေကေဟိ ဘိက္ခုဟိ ကေသံ ဥတ္တာသုသင်္ကံ ဂရိတွာ အဥ္ဇလိံ ပဂ္ဂဟေတွာ ဧဝမဿ ဝစနီယော "အတ္ထတံ အာဝုသော သံဃဿ ကထိနံ၊ ဓမ္မိကော ကထိနတ္ထာရော၊ အနုမောဒါမာ" တိ—

ဟု မိန့်ဆိုတော်မူသည်။

ထိုအဋ္ဌကထာ၌ "ဧတေဟိ အနုမောဒေကေဟိ ဘိက္ခုဟိ" ဟူ၍ ဘိက္ခုသဒ္ဒါနှင့်သာ ပြတော်မူသည်။ ထို့ကြောင့် သာမဏေတို့သည် ကထိန် အနုမောဒနာ မပြုအပ်။ အနုမောဒနာပြု၍ အာနိသင်ကို ရသည် မဟုတ်။ "ဝဿာဝါသိကကထိနာနိသံသာ ဒိကာလစီဝရံ ပန သမဏေဝ ဒါတဗ္ဗံ" ဟုဆိုသော ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာနှင့်အညီ သင်္ကန်းကာလဖြင့်၍သာ ပုရိမဝဿာဆို၍ သီလရှိကြီး ပျက်ယွင်းသော သာမဏေတို့အား ကထိန်သင်္ကန်းကို အမျှပေးဝေအပ်သည်ဟု မှတ်။

၂၁၃။ သင်္ကန်းတထည်ကိုသာ ကထိန်ခင်းအပ်

မေး။ ။ဤကထိန်သင်္ကန်းကို ဥတ်ကမ္မဝါစာဖြင့် ပေးသောအခါ တိုဗိဝရိတ်သုံးထည်လုံး ပေးအပ်ပါ၏လော။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ-

ကမ္မဝါစာ ပန ကောယေဝ ဝဋ္ဋတိ—

ဟု လာသော ကထိနက္ခန္ဓကဒုဋ္ဌကထာ၊

. ကမ္မဝါစာ ပန ကောယေဝ ဝဋ္ဋတိတိ ကထိနတ္ထာရဏသင်္ခ-
ကဿ ဒါနံကာလေ စုတ္တာ ကောယေဝ ကမ္မဝါစာ ဝဋ္ဋတိ—

ဟု လာသော သာရတ္ထဒီပနီဋီကာကိုထောက်၍ တိဗိဝရိတ် သုံးထည်လုံးကို ဥတ်ကမ္မဝါစာဖြင့် မပေးအပ်။ ထိုသုံးထည်ဘို့ဝင် ကထိန်ခင်းလို့သော တထည်ကိုသာ ပေးအပ်သည်။

ဤထိန်ခင်းသောအခါ၌လည်း ထိုဥတ်ကမ္မဝါစာဖြင့် ပေးသော တထည်ကိုသာ ခင်းအပ်သည်ဟု ဆို၏။ ထို့ကြောင့် ဝဇိရဗုဒ္ဓိဋီကာ၌-

သုက္ကပက္ခေ "သံဃဒ္ဒိယာ အတ္ထတံ ဟောတိ" တိအာဒိနာ နယေန ကေမေဂ စိဝရံ ဝုတ္တံ—

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

၂၁၄။ အာနိသင်သင်္ကန်းကို ပန်ကြားရပေးအပ်

မေး။ ။ပုရိမဝါဿာန ရဟန်းတို့တွင် ကထိန်ခင်းသော ရဟန်းအား ကထိန်သင်္ကန်းတထည်ကို ဥတ်ကမ္မဝါစာဖြင့်ပေး၍ အနုမောဒနာပြုသော ရဟန်းတို့သည် ပဋိသန္ဓေအာနိသင်သင်္ကန်းမျှား၍ ကထိန်ခင်းသောရဟန်းအား ပေးလိုမူ ဥတ်ကမ္မဝါစာဖြင့် ပေးရဦးမည်လော။

ဖြေး ။ထိုအမေးမှာ-

သစေ ကထိနတ္ထာရကဿ သေသစီဝရာနိပိ ဒုပ္ပလာနိ ဟောန္တိ၊ သံဃေန အာပလောကေတ္ဝာ တေသမ္ပိ အတ္ထာယ ဝတ္ထာနိ ဒါတဗ္ဗာနိ-

ဟု လာသော ကထိနက္ခန္ဓကအဋ္ဌကထာ၊

ပုန တဿ အညသ္မိံ ဝတ္ထေ ဒိယျမာနေ ကမ္မဝါစာယ ဒါတဗ္ဗကိစ္စံ နတ္ထိ၊ အပလောကနမေဝ အလန္တိ အာဓိပ္ပါယော-

ဟု လာသော သာဓကဋ္ဌဒီပနီဋ္ဌကာကိုမထောက်၍ ကထိန်ခင်းအပ်သော သင်္ကန်းမှတပါး အာနိသင် သင်္ကန်းကိုပေးရာ ဥတ်ကမ္မဝါစာဖြင့် ပေးဖွယ်မရှိ၊ သံဃာကို ပန်ကြား၍သာ ပေးအပ်သည်ဟုမှတ်။

ယခုအခါ ကထိန်ခင်းရာ တပါးကျောင်းတိုက်က ရဟန်းတို့ကို ပေးရာ၌လည်း ထိုအဋ္ဌကထာ၌ဋီကာတို့ကိုထောက်၍ ပုရိမဝါဆိုသော သံဃာကို ပန်ကြား၍ ပေးအပ်သည်ဟုမှတ်။

၂၁၅။ ကထိနဒုဿံဟုဖတ်လည်း ကံမပျက်

မေး။ ။ယခုကာလ ချုပ်ဆိုးပြီးသင်္ကန်းကို ကထိန်အလှူရ၍ ကမ္မဝါစာဖြင့် ပေးသောအခါ "ကထိနစီဝရံ" ဟုမဆိုမူ၍ "ကထိနဒုဿံ" ဟုဆို၍ ပေးမိလျှင် ကံပျက်ပြည်လော။

ဖြေး ။ "ကထိနစီဝရံ" ဟု ဆိုသော်လည်းကောင်း၊ "ကထိနဒုဿံ" ဟု ဆိုသော်လည်းကောင်း ကံမပျက်ဟု မှတ်ယူသင့်သည်။

သစေ ကတစီဝရမေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ သုန္ဒရမေဝ-

ဟု လာသော မာတိကာအဋ္ဌကထာ၊

ကတစီဝရမေဝါတိ နိဋ္ဌိတပရိကမ္မမေဝ ကထိနဒုဿံ-

ဟု ဖွင့်သော လီနတ္ထပကာသနီဋ္ဌိကာ၊

တင်ဏ္ဍံ စီဝရုနံ အညဘရပ္ပဟောနကံ သူရိယုဂ္ဂမနသမယေ
ဝတ္ထံ ''ကထိနစီဝရံ ဒဒမာ''တိ ဒါတုံ ဝဋ္ဋတိ–

ဟု လာသော ကထိနက္ခန္ဓကအဋ္ဌကထာတို့ကိုထောက်၍ အပ်သည်ဟုမှတ်။

ကတစီဝရကို ကထိနဒုဿဟု ဖွင့်သောကြောင့် လည်းကောင်း၊ ဝတ္ထံ-ကို ကထိနစီဝရံ-ဟု ဖွင့်သောကြောင့် လည်းကောင်း ကထိန-စီဝရံ-နှင့် ကထိနဒုဿံ-သည် ပရိယာယ်တူဟု နှုတ်ဆက်လေ။

၂၁၆။ ကထိန်ခင်းပုံ

မေး။ ကထိန်ခင်းသောအခါ အာဘယ်သို့ပြု၍ ခင်းအပ်ပါသနည်း၊

ဖြေ။ ။ထိုအကြောင်းမှာ–

ဘုရား ဘိက္ခုနှာ သဗေ သံဃာဋိယာ အတ္ထရိတုကာမော ဟောတိ၊ ပေါရာဏကံ သံဃာဋိ ဥစ္စုဒ္ဓရိက္ခာ နဝံ သံဃာဋိ အဓိဋ္ဌဟိတွာ ''ဣမာယ သံဃာဋိယာ ကထိနံ အတ္ထရာမီ''တိ အတ္ထရိတဗ္ဗံ။ ဥဒ္ဓာရပဒေသု အန္တရဃရေ ဝါ သဗ္ဗေသံ နယော–

ဟု လာသော မာတိကာအဋ္ဌကထာ၊

အတ္ထာရဘဏနု ဘိက္ခုနှာ ''သဗ္ဗေ သံဃာဋိယာ ကထိနံ အတ္ထရိတုကာမော ဟောတိ၊ ပေါရာဏိကာ သံဃာဋိ ဥစ္စုဒ္ဓရိတဗ္ဗာ၊ နဝါ သံဃာဋိ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ။ ဣမာယ သံဃာဋိယာ ကထိနံ အတ္ထရာမီတိ ဝါစာ ဘိန္ဒိတဗ္ဗာ''တိ အာဒိနာ ပရိဝါရေ ဝုတ္တ-ဝိဓာနေန ကထိနံ အတ္ထရိတဗ္ဗံ–

ဟု လာသော ကထိနက္ခန္ဓကအဋ္ဌကထာတို့ကို ထောက်၍ ဥတ်ကပ္ပဝါစာဖြင့် ပေးအပ်သော သင်္ကန်းကြီးကိုခင်းရာ ဗဟုအမ်ဳဒါန်တင်ယော

သက်နှံးကြီးကို ပစ္စုဒ္ဓိရ်ပြု၍ ကထိန်ခင်းလိုသောသက်နှံးကြီးကို ကပွ-ပိန္ဒုထိုး၍ "ဣမံ သံဃာဋိံ အာဓိဋ္ဌာမိ" ဟု အဓိဋ္ဌာန်တင်ပြီးမှ "ဣဒါယ သံဃာဋိယာ ကထိနံ အတ္ထရာမိ" ဟု လက်ဖြင့်ကိုင်၍ နှုတ်က မြွက်ဆို ခြင်းသည်ပင် ကထိန်ခင်းခြင်း မည်သည်။ ထို့ကြောင့် လိုနုတ္ထပကာသနီ ဋီကာ၌-

အတ္ထရိဘဗ္ဗန္တိ အတ္ထရဏံ ကာတဗ္ဗံ၊ တဉ္စ ခေါ တထာဝစီ-ဘေဒကရဏေဝါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ-

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

အတ္ထရိတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ အတ္ထရဏံ၊ ခင်းခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်၏။ တဉ္စ ခေါ၊ ထိုခင်းခြင်းသည်။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်။ ဝစီဘေဒကရဏေမဝ၊ နှုတ်မြွက်ခြင်းကို ပြုခြင်းသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

ကထိန်ခင်းသည်ဟု ဒေါ်ဝေါ်ခြင်းသည် "ဣမာယ သံဃာဋိယာ ကထိနံ အတ္ထရာမိ" ဟု နုတ်က မြွက်ခြင်းသည်ပင်ဟု ပြောတော်မူသည်။

၂၁၂။ ကထိန်သက်နှံး၏ ပုဗ္ဗကိစ္စများ

မေး။ ။ကထိန်ခင်းသောသက်နှံး၏ ပုဗ္ဗကိစ္စအာယ်နှစ်ပါး ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ထို့အဓိပ္ပာယ်မှာ-

ဒေဝဓနဉ္စ ဝိစာရော စ၊ ဆေဒနံ ပန္ဒနမ္ပိ စ။
သိဗ္ဗနံ ရဇနံ ကပ္ပံ၊ "ပုဗ္ဗကိစ္စ"န္တိ ဝုစ္စတိ-

ဟု ဝိနယပိဋကတ်ဆိုရာကျမ်းကထာဋီကာ လာသောကြောင့် မပြီးမသေးသော သက်နှံးဖြစ်မှု ဖွဲ့ပြုခြင်း, စီရင်ခြင်း, ဖြတ်ခြင်း, အပ်ဖြင့်စပ်ခြင်း, ချုပ်

ခြင်း, ဆိုးခြင်း, ကပ္ပဗိန္ဒုကိုးခြင်းအားဖြင့် ဦးစွာပြုအပ်သော ကိစ္စသည် ဓုနစ်ပါးရှိသည်။

ချုပ်ဆိုးပြီးသက်နှံးရမူ ထိုဓုနစ်ပါးတွင် ကပ္ပဗိန္ဒုကိုးခြင်း ကိစ္စတခုသာ ရှိသည်မှတ်။

၂၁၈။ ကထိန်ခံသူရဟန်း၏ အင်္ဂါဂ-ပါး

မေး။ ။ဏထိန်ခင်းခြင်းငှါ ထိုက်သောရဟန်း၏ သိအပ်သော အင်္ဂါ ဘယ်မျှရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ—

ပုဗ္ဗကရဏံ ဇာနာတိ၊ ပစ္စုဒ္ဓါရံ ဇာနာတိ၊ အဓိဋ္ဌာနံ ဇာနာတိ၊ ဏတ္ထာရံ ဇာနာတိ၊ မာတိကံ ဇာနာတိ၊ ပလိဗောဓံ ဇာနာတိ၊ ဥဒ္ဓါရံ ဇာနာတိ၊ အာနိသံသံ ဇာနာတိ၊ ဣမမဟိ ဏင်္ဂင်္ဂေဟိ သမန္နာဂဏတော ပုဂ္ဂလော ဘဗ္ဗော ကထိနံ အတ္ထရိတုန္တိ။

ဇတ္ထ စ ပုဗ္ဗကရဏံ နာမ ဓောဝနဝိစာရဏာစ္ဆေဒနပဒ္ဓနသိဗ္ဗနရဇနကပ္ပကရဏံ။ ပစ္စုဒ္ဓါရော နာမ ပုရာဏသံဃာဋိအာဒိနံ ပစ္စုဒ္ဓရဏံ။ အဓိဋ္ဌာနံ နာမ ကထိနဿိဝရာဓိဋ္ဌာနံ။ ဏတ္ထာရော နာမ ကထိနတ္ထာရော။ မာတိကာ နာမ အဋ္ဌ မာတိကာ။ ပလိဗောဓော နာမ အာဝါသပလိဗောဓော စီဝရပလိဗောဓောတိ ဒွေ ပလိဗောဓော။ ဥဒ္ဓါရော နာမ ပက္ကမနန္တိကာဒယော။ အာနိသံသော နာမ ပဉ္စာနိသံသာ—

ဟု လာသော လီနတ္ထပကာသနီဋီကာကိုထောက်၍—

(၁)　ကထိန်သက်နှံး၏ ပုဗ္ဗကိစ္စခုနှစ်ပါးကိုသိခြင်း၊

(၂)　ပစ္စုဒ္ဓါရ်ကို သိခြင်း၊

(၃) ဆေဝိဒ္ဓာန်ကို သိခြင်း၊
(၄) ကထိန်ခင်းခြင်းကို သိခြင်း၊
(၅) မာတိကာချစ်ပါးကို သိခြင်း၊
(၆) ပလိဗောဓနှစ်ပါးကိုသိခြင်း၊
(၇) ကထိန်နုတ်ခြင်းကို သိခြင်း၊
(၈) အာနိသင်ငါးပါးကို သိခြင်း—

ဤအရာဖြင့် ရှစ်ပါးသော အင်္ဂါရှိသည်။

၂၁၉။ ကျွမ်းကျင်သောရဟန်းကိုပင့်၍ ကထိန်ခင်းခြင်း

မေးခြင်း။ ။ဘုရားသောဇကျောင်းဟိုဟ်၌ ထိုကထိန်ခင်းအပ်သောအင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းမရှိလျှင် ထိုကျောင်းတိုက်၌ ကထိန်မခင်းအပ်ဟု မှတ်ရမည်လော။

ဖြေခြင်း။ ။ထိုအမေးမှာ—

သင်္ဃ ပုဒ္ဓိမိတ္တာယ ဥဒေတာ ကထိနံတတ္ထာရကုသလာ နဟာပေတွာ၊ အတ္ထာရကုသလာ ခန္ဓကဘာဏကာဒယော ပရိဟယေ-သုံဘူ အာပန္နတ္ထေရာ။ ဂဏပါမောက္ခာ ကထိနံ အတ္ထာ-ရုဓေတွာ ဒါနဉ္စ ဘုဉ္ဇိတွာ ဂမိဿန္တိ၊ အာနိသံသော ပန ကုတ္ထေရသံယော ဟောဟိ—

ဟု လာသော ကထိနက္ခန္ဓကဗဟဋ္ဌကထာကိုထောက်၍ ထိုကျောင်းတိုက်၌ ကထိန်စိုရင်တတ်သော ရဟန်းမရှိမူ ဇာပါးကျောင်းတိုက်က ကထိန်စိုရင်တတ်သော မဟန်းကို ပင့်ခေါ်၍ ကထိန်စီရင်ခြင်းငှာ ကျောင်းတိုက်ကပုဂိုလ်ငါးဦးသော ရဟန်းတို့သည် အင်္ဂါရှစ်ပါးကို မသိသော်လည်း ကထိန်ကို ခင်းအပ်သည်ဟုမှတ်။

ထိုအဋ္ဌကထာ၌ ''ကထိနံ အတ္ထဆုဒပတ္ဝာ'' ဟူသောပါဠိဖြင့် ကထိန်စီရင်တတ်သော တပါးတိုက်ကရဟန်းသည် ထိုကထိန်ခင်းသောကျောင်း၌ မစီခင်ကာ်သော ပုရိမဝါသားတို့ကို စီရင်ပြောကြား၍ ထိုပုရိမဝါတျတ်သော ရဟန်းတို့ကိုသာ ကထိန်ကို ခင်းစေအပ်သည်၊ တပါးတိုက်ရာ ကထိန်ကိုစီရင်တတ်သော ရဟန်းသည် ကိုယ်တိုင် ကထိန်ကို မခင်းအပ်ဟု ပြတော်မူသည်။ ထို့ကြောင့် ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာ၌-

> ကထိနံ · အတ္ထရာပေတ္ဝာတိ သကာရိတဘာနေန တေဟိ ဗဟိရဒေတာ အာဂတဒတ္ထဒရဟိ သယံ ကထိနံ နု အတ္ထရိဘပ္ပံ၊ သံဗ္ဗပုဗ္ဗကိစ္စာဒိကံ သံဝိဒဟိဘာ တေ ပုရိမိကာယ ဝသူဒဂတာ အဒန္တာသိမဋ္ဌဘိက္ခူဒယဝ အတ္ထရာပေတဗ္ဗာတိ ဒဿေတိ-

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

၂၂၀။ ကထိန်ခင်းသောနေ့မှ တိဓံဝရိတ်ဆောင်ယော်လည်း အပ်

မေး။ ။ထိုကဲ့ထိန်ခင်းသော ရဟန်းသည် ကထိန်ခင်းသောနေ့မှ ဝိနည်းတိဓံဝရိတ် အဓိဋ္ဌာန်ကိုဆောင်၍ ကထိန်ခင်းရာ ရွှေးသင်္ကန်းဟောင်းကို ပစ္စုဒ္ဓိရ်ပြု၍ ကထိန်သင်္ကန်းကို အဓိဋ္ဌာန်တင်၍ ခင်းမူအပ်ပါမည်လော။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ ''ဇပါရာဏသံဃဋီ ပစ္စုဒ္ဓရိတ္ဝာ'' ဟူ၍သော အဋ္ဌကထာ၌ ရှိသည်။ ဝတ်ရ, သာရတ္ထ, ဝိမတိ, လီနတ္ထ, ဝိနယဝိနိစ္ဆယ ဋီကာတို့၌ အထူးမဆိုကြကုန်။ ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာ၌ကား-

> တသ္မာ တိဓံဝရမဓိဋ္ဌာနသာ ဒုပ္ပရိဟာရတ္တာ သဗ္ဗဒါ ဓာရေတုံ အသက္ကောန္တော ဟုဘ္ဝာ ပရိက္ခာရစောဠဝသေန ဓာရေတုံ ဝဋ္ဋတိ ပစ္စုဒ္ဓရိတ္ဝာ အာသန္နေ ကာလေ တိဓံဝရမဓိဋ္ဌာနေန အဓိဋ္ဌဟန္တောပိ ကထိနံ အတ္ထရိတုံ လဘတိယေဝါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ-

ဟု ဆိုတော်မူသည်ကိုထောက်၍ ကထိန်ခင်းသောနေ့မှ တိဓံဝရိတ်ကို ဆောင်သော်လည်း အပ်သည်ဟု မှတ်အပ်၏။

၂၂၁။ ပဝိက္ခဝရစောဋအဓိဋ္ဌဝန်တင်သော်လည်း အာနိသင်မပျက်

မေး။ ။ကထိန်ခင်းပြီးသောအခါ၌ ကထိန်သင်္ကန်းကို ပစ္စုဒ္ဓိရ်ပြု၍ ပဝိက္ခဝရစောဋအဓိဋ္ဌဝန်တင်၍ ဆောင်မူ ကထိန်အာနိသင် ပျက်မည်လော။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမူဝ-

ဥဗ္ဘဇတတိ အဋ္ဌနံ မာတိကာနံ အညတရေန, အန္တရုဗ္ဘဝေရေန ဝါ ဥဒ္ဓဋေ-

ဟု ဆိုသော လိနတ္ထပကာသနီဋီကာကိုဇထာက်၍ ကထိန်ခင်းသောသင်္ကန်းကို ကထိန်ခင်းပြီးသောအခါ၌ ဥပရိဘောဂဖြစ်၍ ပစ္စုဒ္ဓိရ်ပြုရုံမျှနှင့် မာတိကာရှစ်ပါး, အန္တရုဗ္ဘာရအားဖြင့် ကထိန်နုတ်ခြင်းကိုးပါး၊ တနည်း ရှစ်ပါးတို့၌ မပါမဝင်၍ အာနိသင်မပျက်ဟု မှတ်ရမည်။

ကထိန်ခင်းဘုံသော ရဟန်းတို့အား အကျိုးဝါးပါးကို ရသော်လည်း အကျင့်အားဖြင့်လျှင်စွာ မရသည်အဖြစ်ကို ပြတော်မူခြင်းငှါ ဝိဇိ-ရဟဒ္ဒိဋီကာ၌-

နိမန္တနံ သာဒိယန္တဿေဝ ဟိ အနာမန္တစာရော ပညတ္တော' တထာ ဂဏှဘာဇနံ။ အသမာဒါနစာရော အနဓိဋ္ဌိတတိစီဝ-ရသ နတ္ထိ အဇေတစီဝရိကဿ ယာဝဒတ္ထစီဝရစတုတ္ထာဒိစီဝရ-ဂဟဏသမ္ဘဝေတော။ ဣတရသ္သာပိ အနဓိဋ္ဌာနမုခေန လဒ္ဓတိ။ စီဝရပ္ပါဒေါ အပံသုကူလိကဿေဝ-

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

ဖိတ်သောဆွမ်းကို သာယာသောရဟန်းတို့သာ အနာဝန္တစာရအကျိုးကိုရသည်။ မအပ်သောဖိတ်ခြင်းကို သာယာသော ရဟန်းတို့သာ ဂဏဘောဇဉ်အကျိုးကိုရသည်။ အဓိဋ္ဌာန်ဆောင်သော ရဟန်းတို့သာ အသမာဒါနစရ အကျိုးကိုရသည်။ ဓုတင်တိစီဝရိတ် မဆောင်သော

ရဟန်းတို့သာ ယာဝဒတ္ထစီဝရ ဒေးကျိုးကိုရသည်။ ပုံသကဲ့သို့ဆောင်သော ရဟန်းတို့သာ "ယော ဗ တတ္ထစီဝရပ္ပဟိဒ" ဖောကျိုးကိုရသည်ဟု ပြတော်မူသည်။

JJJ။ ကထိန်သင်္ကန်းကိုပေးရာ,ခင်းရာသိမ်

မေး။ ။ထိုကထိန်သင်္ကန်းကို ဥတ်ဖြင့်ပေးသောအခါ အဘယ်သိမ်း၌ ပေးအပ်ပါသနည်း။ ကထိန်ခင်းသောအခါ အဘယ်သို့သော သိမ်း၌ ခင်းအပ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ—

ကမ္မဝါစာဘဏနသီမာ ဟိ ဗဒ္ဓသီမာဘူတာ၊ ကထိနတ္ထာရသီမာ ပန ဥဘယသီမာဘူတာ—

ဟု ဆိုသော ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာကို ထောက်၍ ကထိန်သင်္ကန်းကို ဥတ်ကမ္မဝါစာဖြင့်ပေးသောအခါ ဗဒ္ဓသိမ်း၌ ပေးအပ်သည်။ ကထိန်ခင်းသောအခါ ဥပစာရသိမ်း၌ ခင်းအပ်သည်ဟု မှတ်ရမည်။

JJ၃။ ကျောင်း၌ ခတ္တာသိမ်မရှိခဲ့မသော်

မေး။ ။ထိုကထိန်ခင်းသော ကျောင်း၌ ခတ္တာသိမ်မရှိမူ အဘယ်သို့ ပြုရပါမည်နည်း။

ဖြေ။ ။ထိုအဘမေးမှာ—

အန္တောဥပစာရသီမာယံ ဗဒ္ဓသီမာပိ အတ္ထိ အတ္ထိပိ ဥပစာရသီမာယံ ဗဒ္ဓသီမံ ဝါ ဥဒကုက္ခေပလဘနဋ္ဌာနံ ဝါ ဂန္ထွာ ကမ္မဝါစံ ဂါစာပေတွာ ပုန ဝိဟာရံ အာဂန္ထွာ

ဝဿူပနာယိကာခေတ္တဘူတာယ ဥပစာရသီမာယံ ဌတ္ဝာ ကထိန်
အတ္ထရိတဗ္ဗန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ—

ဟု လာသော ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာကိုထောက်၍ တားကြောင်းဥပ်
ရှိသော ခဏ္ဍသိမ်သို့ဖြစ်စေ၊ ဥဒကုက္ခေပသိမ်သို့ဖြစ်စေ သွား၍ ကထိန်
သင်္ကန်းကို ကမ္မဝါစာဖြင့် ပေး၍ ထိုဝါအိုသော ကျောင်းဟူ ပြန်၍
ဥပစာရသီမ်၌ ကထိနံခင်းအပ်ပေသည်ဟု မှတ်ရာ၏။

၂၂၄။ ခဏ္ဍသိမ်၌ ကထိန်ခင်းခြင်း

မေး။ ။ဝိုကထိန်ခင်းသောကျောင်းအိုက် ဥပစာရသိမ်အာဘုံင်း၌
ခဏ္ဍသိမ်ရှိ၍ ထိုခဏ္ဍသိမ်၌ ဏာသိန်္ဂါကန်းကို ကမ္မဝါစာဖြင့်ပေး၍
ထိုခဏ္ဍသိမ်၌ပင် ကထိန်ခင်းအပ်ပါမည်လော။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ—

ယဒိ ကထိနဒါနကမ္မဝါစာဘာဏုပဒ္ဓသီမာ ဝဿူပနာယိကာ-
ခေတ္တဘူတာဥပစာရသီမာယ အန္တော ဌိတာ၊ ဧဝံ သတိ တသ္မိံ-
ယော သီမမက္ကန္ဒေယ အာဏတ္တိကံ ကာရာပေတ္ဗံ—

ဟု လာသော ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာကိုထောက်၍ ဝါအိုသောကျောင်း
တို်က် ဘုံင်း၌ရှိသော ခဏ္ဍသိမ်ဖြစ်မူ ထိုခဏ္ဍသိမ်၌ ကမ္မဝါစာဖြင့်ပေး၍
ထိုခဏ္ဍသိမ်၌ခင်းလိုမူလည်း ခင်းအပ်ယခင်။ ဥပစာရသိမ်၌ ခင်းလိုမူ
လည်း ခင်းအပ်သည်ဟု မှတ်ရာ၏။

၂၂၅။ ကထိန်သင်္ကန်းလှူပုံ ဖရာက်ချပုံ

မေး။ ။ကထိန်သင်္ကန်းကိုလှူသောအခါ အာဘတ်သို့လှူ အပ်ပါ
မည်နည်း။

ဖြေ။ ။ထိုအမေးမှာ—

ကထိနစီဝရံ ဒေမာတိ ဒါတုံ ဝဋ္ဋတိ—

ဟု ကထိနက္ခန္ဓကအဋ္ဌကထာ၌ လာသည်။

စီဝရံ ဒေတိ "ဣမိနာ ကထိနံ အတ္ထရထာ"တိ-
ဟု မာတိကာအဋ္ဌကထာ၌ လာသည်၊ ဝိနည်းဋီကာကြီး ဥဒ္ဒေသနှင့် လိန်ထပကာသနီ, ဝိနယဝိနိစ္ဆယဋီကာတို့၌ အထူးမဆိုကြကုန်။ ဝိနယာ-လင်္ကာရဋီကာ၌ကား-

ဇဝိနစီဝရံ ဒေမာတိ ဒါတုံ ဂဉ္ဆတီတိ ဇွတ္တာ သံဃဿ ကထိနစီဝရံ ဒေမာတိ ဝတ္တဗ္ဗံ-

ဟု ဆိုတော်မူသောကြောင့် "ဣမံ ကထိနစီဝရံ သံဃဿ ဒေမ"ဟု ဆို၍ လှူဒါန်းသည်ဟု မှတ်။

ကထိန်အာနိသင်္ဃဖြစ်သော ဝတ္ထုတို့နှင့်အတူ ရေစက်ချလိုမူ "ဣမံ ကထိနစီဝရံ ဣဒမဟိ ကထိနာနိသံသစီဝရေဟိ ဣဒမဟိ ကထိနာနိသံသဝတ္ထူဟိ သဒ္ဓိံ သံဃဿ ဒေဒမ"ဟု ဆို၍ ရေစက်ချအပ်သည်။

ယထာ ဒါယကာ ဝဒန္တိ၊ တထာ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ-ဟုဆိုသော စူဠ-ဝါအဋ္ဌကထာ, ဝိနယဋီကာအစရဝတ်ကိုဆောင်းက်။ ဒါယကာတို့ဆိုခြင်း လွတ်ငြင်း ဧာလာခံ၍ သိုးဖယောင်ထိုက်၊ ကျွံထိုက်သည်ဟူလို။

ကထိနက္ခန္ဓကအဋ္ဌကထာ၌လည်း-

ကထိနဝိဓာနသ္မိံ သဒ္ဓိ' အာဘတံ အာနိသံသံ။ ပ။ ဒေန္တိ-

ဟူ၍သည်းဖောင်း၊

အာဂန္တုကသာ ကဲလိနာနိသံသာ ဗလဝတ္ထာနံ ဝဿာဝါသိကဒိဋ္ဌိကာယ ဒါတဗ္ဗာနိ-

ဟူ၍လည်းကောင်း လာသည်။

လိန်ထပကာသနီဋီကာ၌လည်း-

ယော ပဝါရေတွာ ဓမ္မဿဝနတ္ထာယ ဂစ္ဆတိ၊ ဒေဝဒါယ-

ဟူ၍ လည်းကောင်း၊

ယော ပန အာနိသံသစိဝရံ အာဒါယ-
ဟူ၍ လည်းကောင်း လာသည်။

ထို့ကြောင့် ကထိန်ခင်းသော သက်နှံးတခုသာ ကထိန်မည်သည်။ ကြွင်းသောသက်နှံးဟူသမျှသည် အာနိသံသ မည်၏သည်။ ဆန့် အုန်း ငှက်ပျော စသော ဝတ္ထုသည် အာနိသံသဝတ္ထုမည်သည်ဟုမှတ်။

ရဟန်းတပါးတည်း ဝန်ဆောင်းခြင်း ကထိန်ခင်းလိုမူ ကပါး သောကျောင်းက ရုက္ခဋ္ဌိုးတို့ကိုပင်ခေါ်၍ ယထိန်သက်နှံးကို အလှူခံ၍ ဥတ်ကမ္မဝါစာဖြင့်ပေးပြီးလျှင် ထိုရဟန်းတို့သွားမှ တယောက်တည်း သာ ထိုနေ့ဆုတ်၌ ညဉ့်အခါမှ ခင်းဒသင်သည်း အပ်သည်ဟုမှတ်ရ၏။

အတ္ထရိတ္ထန္တိ အာဿရဏံ ကာတဗ္ဗံ၊ တဉ္စ ခေါ တဿာ ဝစီဘေဒကရဏမေဝါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ-

ဟု လာသော လီနတ္ထပကာသနီဋီကာဝါကျ ဆောက်ခဲ့လေ။

ဒုတိယကထိန် ပြီး၏။

တတိယကဏ္ဍ

အရှင်အရိယ၏ ဝိနယပုစ္ဆာများ

ဘုန်းတပည့်ခံတော် ခမောက်ချိုင် ဝတ်တွင်းကျောင်းနေ ရှင်အရိယ ရှိခိုးအာသနားတော်မြတ် ခံပါသည်။ ဆရာတော်သခင် အရှင်သူမြတ် ဘုရား။

၁။ အကြင်ရဟန်းသည် ဉာတိ,ပဝါရိတဖြစ်သူတို့အား မိမိလက်ဦး ရှိသောအကပ်ပိ ယဝတ္ထုကို ပေးမည်ဟု တိုက်ရိုက်မဆိုမူ ဤအခြင်းအရာကို သာသိခစ၍ သပိတ်သက်နှံးစသော အပ်သောပစ္စည်းကို တောင်းယူ၍ မိမိလက်သို့ရောက်မှ ရှိသောအကပ်ပိယဝတ္ထုကို ထိုဉာတိပဝါရိတဖြစ်သူ အား စွန့်ပေးအံ့။ ယခင် ဒါယကာတို့ထံမှ တောင်းယူ၍ လှူသော သပိတ်သက်နှံးစသော ပစ္စည်းသည် အပ်-မအပ်။

၂။ အကြင်ရဟန်းသည် အကပ်ပိယဖြစ်သော ရွှေငွေစသည်တို့ဖြင့် ရအပ်စသော သပိတ်သက်နှံးစသောဝတ္ထုကို ဉာတိပဝါရိတဖြစ်သူတို့အား အာလယဂ္ဂိလျက် ပေးစွန့်ပြီး၍ တိုသူတို့အား "ငါပေးစွန့်သောပစ္စည်း ကို ပေးထားပြီ"ဟု တိုက်ရိုက်မဆိုမူ၍ ထိုပစ္စည်းကိုရဲ့ည်မှန်း၍ သပိတ် သက်နှံးကို အလှူခံရာ ယခင်ပေးစွန့်ရင်းသက်နှံးကိုပင် လှူပြန်အံ့၊ ထို ပစ္စည်း အပ်-မအပ်။

၃။ အကြင်ရဟန်းသည် အကပ်ိယဝတ္ထုဖြင့် ဖြစ်သော တစုံတခု သော ကပ်ိယဝတ္ထုသည် မိမိလက်၌ ရှိအံ့။ ထိုပစ္စည်းကို အညာတိက, အပဋိဂ္ဂါဟိကဖြစ်သူတို့အား တရားပြောဟော၍ ဒါယကာခံစေရာ မိမိ ပေးယူကုန်ကျွန်းအဖိုးအတိုင်းဖြစ်စေ၊ ပိုမို၍ ဖြစ်စေ ဒါယကာတို့ မိမိထံ အဖိုးခြေ၍ ၎င်းပစ္စည်းကိုပင် မိမိသို့လှူဆာ အပ်-မအပ်။

၄။ မိမိအာရုံတိုက်တာအတွင်း၌ အာဂတာနာဂတ လူ ရှင် ရဟန်းတည်းခိုရန် ရည်၍ဆောက်လုပ်သော ဇရပ်မျှားကို မိမိကျောင်း နှင့် တစပ်တည်း ရှေ့ပြောင်းဆောက်လုပ်၍ ဘုရားရုပ်ပွားတင်ထား ပြီး၍ ဘုရားကျောင်းအမှတ်နှင့် သုံးဆောင်လျှင် အပ်-မအပ်။ ဘုရားကို မတင်ထားပဲ သံဃိကအမှတ်နှင့် သုံးဆောင်မူ အပ်-မအပ်။

၅။ သံဃဿ ဒေမ-ဟုဆို၍ သံဃိကနှင့် မတသန္တကပစ္စည်းကို အတူပင် မှတ်ရမည်လော၊ သို့မဟုတ် ထူးခြဲလျှင် မည်သို့ တူးပါမည် နည်း။

၆။ အဒိန္နဒါနိသိက္ခာပုဒ်၌ ရွှေစင်တကျပ် ငွေစင် ငါးကျပ်ကိုခိုးမူ ပါရာဇိကရောက်သည်ဟု ဆရာအဆက်ဆက် အရပ်ထက်ဝန်းကျင် ရဟန်း ခပ်သိမ်းပင် ပြောစမှတ်ပြုကြပါသည်။ ပါဠိတော်၌ ''ပါဒံ ဝါ ပါဒါရဟံ ဝါ အတိရေကပါဒံ ဝါ'' ဟူ၍သည်ကောင်း၊ ''ပဉ္စမာသကံ ဝါ အတိရေကပဉ္စမာသကံ ဝါ'' ဟူ၍လည်းကောင်း ဤမျှကိုသာ တွေ့ရှိပါ သည်။ ရွှေဟူ၍ အထူးမဆိုပါ။

''တာဝတ္ထိယံ ဒုဿကေ့ခ အာဒကိကာဃ တက္ကာလမုဋ္ဌိ ထေယျစိတ္တော အာပတ္တိ ဟရိ။ တာဃ ကုက္ကုစ္စံ အဟောသိ။ပ။ အာဒတ္တိ တုံ ဘိက္ခု အာပန္နော ပါရာဇိကန္တိ'' စသည်ဖြင့် ''မုဂ္ဂမုဋ္ဌိ မာသမုဋ္ဌိ တိလမုဋ္ဌိ'' ဟူ၍လည်း မျှားစွာရှိပါသည်။ ထိုအထုမျှား၌ ပါရာဇိကရောက်၏ဟု ဘုရားရှင် ကိုယ်တိုင် ဆုံးဖြတ်တော်မူသည်။ ဤဆန်တဆုပ်, ပဲဘဆုပ်တို့သည် ဒုဿကွာလဖြစ်၍ ရွှေငါးခံထိုက်၏ဟုဆိုလျှင် ''လက်ဆုပ်လေးသွယ်

တစလယ်''ဟု ဆိုသောကြောင့် တစလယ်ကို ရှေစင်တကျပ် ထိုက်ခဲ့ရာ၏။ တတင့်းလျှင်၆၄-ကျပ်၊ထို့ရှေစင်၆၄-ကျပ်ကို အလေး ၂၀-ထားး၍ ငွေကို တွက်လျှင် ငွေ့ပေါင်း ၁၂၈၀ ထွက်ခဲ့ရာ၏။ ဘယ်လိုပင် ဒုဿီကွဂကာလ ဖြစ်သော်လည်း လွန်လွန်းလေစွဟု ကြံဒိပါသည်။ငွေ့ ၆၄-ကျပ်ဆိုလျှင်ပင် အလွန်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ ဒုဿီကွကာလဖြင့်၍ ရှေထိုက်၏ဟုဆိုသော် ဆိုတန်စေ—

ဝတ္ထုံ ကာလဉ္စ ဒေသဉ္စ၊ အဂ္ဃံ ပရိဘောဂပဉ္စမံ။
တုလယိတ္ဝာ ပဉ္စ ဌာနာနိ၊ ဓာရေယျတ္ထံ ဝိစက္ခဏော—

ဟု ဆင်္ဂကထာ၌ဆိုသောကြောင့် ယခုအခါ ရှေဟကျပ်ကို ငွေ့ဒင်္ဂါး-၄၀ ထိုက်၏။ အကြင်ရဟန်းသည် ရှေစင် ၃-မူးကို ခိုးယူအံ့။ ရှေတကျပ် မဟုတ်၍ ပါရာဇိကမဆလောက်ဟု ဆိုရာ၏။ ငွေကိုတွက်လျှင် ဝါးကျပ် ထိုက်၍ ပါရာဇိကလောက်ခဲ့ရာ၏။ ထိုအခါ အဘယ်သို့ ဆိုးဖြတ်ပါအံ့နည်း။ တချို့ဆရာတို့ကလည်း ယခုကာလ အသုံးပြုကြသော ငွေ့ဒင်္ဂါးခြောက်ကျပ်, ခုနစ်ကျပ် ခိုးယူသော်လည်း ပါရာဇိက မဆလောက်သေး။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူ ၎င်းဒင်္ဂါးသည် ကျပ်ချိန်လည်.မပြည့်၊ ငွေစင်လည်း မဟုတ်၊ ကြေးနှင့်တကွဖြစ်၍ ငွေစင်ငါးကျပ် မပြည့်ဟု ဆိုးဖြတ်ပြောဆိုသောစကားကို ကြားနာရဖူးပါသည်။ ဤသို့ဆိုးဖြတ်ခဲ့လျှင် ယခုအခါငွေစက္ကူမျှားကိုခိုးယူရာ တရာပင်တန်သော်လည်း ငွေ့ငွေ့ခန့်မျှမမူ၊ စက္ကူသက်သက်သာဖြင့်၍ ပါရာဇိကသို့ မရောက်ရာဟု ဆိုရာ၏။

အပိစ ကဟာပဏော လောဟမာသကဒါရုမာသကတဇတုမာ-
သကောဒယောပိ ယေ ဝေါဟာရံ ဂစ္ဆန္တိ၊ သဗ္ဗေ တေ ဣဓ ရူဇ-
တန္တေပ ဝုတ္တာ—

ဟုလာသော မာတိကာအဋ္ဌကထာစကားနှင့် အလွန်ဆန့်ကျင်သကဲ့သို့ ရှိပါသည်။ ဤအရာမျှားကိုလည်း သန္နိဋ္ဌာန်ကျ သိမှတ်ဖို့လိုပါသည် ဆရာတော်ဘုရား။

၇။ ယခုဟာလ ပရိဝတ်ဓပေးယူကြရာ၌လည်း ပရိဝတ်အဆင့်အဆင့် ပေးကြပါသည်။ အဓိပ္ပါယ်မူာ- ရဟန်း ၆-ပါး တသိမ်ဘည်း၌ စည်း ဝေး၍ ပရိဝတ်ယူကြရာ နှစ်ပါးသောရဟန်းဘုံသည် ရှေးဦးစွာယူပြီးမှ ဝတ်ကိုချ၍ ပကတတ်လုပ်ပြီးလျှင် ကျန်လေးပါးအနက် က နှစ်ပါးသည် ဝတ်ကိုယူပြန်၏။ ၎င်းနှစ်ပါး ဝတ်ကိုယူပြီး၍ ၎င်းနှစ်ပါး ဝတ်ကိုချပြီး လျှင် ကျန်နှစ်ပါး ဝတ်ယူပြန်သည်၊ ဤနောက်ဆုံးယူသော ရဟန်း နှစ်ပါးမူာ ပကတိပကတတ် ရဟန်းတပါးမျှ မရှိခဲ့ပါ။

ပါရိဝါသိကစတုတ္ထော ဧစ ဘိက္ခဝေ ပရိဝါသန္တိ တ္ထေ ပါရိဝါသိကံ စတုတ္ထံ ကဘ္ဘာ အညဿ ပရိဝါသဖါနာဒီနိ ကာတုံ နဒ္ဒတိ။ တေသ္ဒဝါယံ ဂဏပူရကော နု ဟောတိ၊ သေသသံဃကမ္မသု ဟောတိ။ ဂဏော ပန အပ္ပဟောန္တေ ဝတ္ထံ နိက္ခိပါပေတ္ဝာ ဂဏပူရကော ကာဘဒ္ဒေါ—

ဟု စူဠဝဂ်အဋ္ဌကထာ၌ လာခဲ့သောကြောင့် ဤသို့အဆင့်အဆင့် ပေးကြခြင်းသည် သင့်မည်မဟုတ်ပါ။ ဝတ်၌တည်သောရဟန်းဟာည် ဝတ်နှင့်တကွ ကိုယ်ပြည့်မဖြစ်၊ "ဂဏော ပန အပ္ပဟောန္တေ ဝတ္ထံ နိက္ခိပါပေတ္ဝာ" ဟု ဆိုသောကြောင့် ပကတိပကတတ် သုံးယောက်သာ ရှိ၍ လေးယောက်မလောက်လျှင်သာ ဝတ်ကိုချ၍ သုံးယောက်၌ပင်တယောက်ပြည့်ရုံမျှသာ သင့်မည်ထင်ပါသည်။ ပါရာဇိကာကျသော ရဟန်းသည် လေးယောက်တွင် တယောက်မျှ ကိုယ်ပြည့်မရသကဲ့သို့ ဤပရိဝတ်ခံသော ရဟန်းသည်လည်း ဝတ်နှင့်တကွ လေးယောက်တွင် တယောက်မျှ ကိုယ်ပြည့်ပြုခြင်းသည် မသင့်ဟု ထင်ပါသည်၊

"နိက္ခိတ္တကာလတော ပဋ္ဌာယ ပကတတ္တဋ္ဌာနေ တိဋ္ဌတိ" ဟု ဆိုသောကြောင့် ဝတ်ကိုချက ပကတတ်အရာ၌ တည်၏ဟု ဆိုဖွယ်ရာရှိပေ၏။ ဤသို့ဆိုလျှင် "ပါရိဝါသိကစတုတ္ထော ဧစ ဘိက္ခဝေ" ဟူသော အဋ္ဌကထာသည် ဒုက္ခိုးမရှိခဲ့ရာ။ သံဃာများသော ဂေဟသိတ်တိုက်၌ ပရိဝတ်ကို သုတ်သင်နိုင်ခဲ့၍ ဒဿနူပစာ သဝနူပစာ မြင်မြင်ရာရာ

ကြားရမည်မှာ ဆင်းရဲသောကြောင့် လည်းကောင်း၊ အဘိဝါဒနအဉ္ဇလိကမ္မအမှုများဌ် လည်းကောင်း ဤအရာများဌ်သာ ပကတ်တည် သင့်လိမ့်မည်ထင်ပါသည်။ "ဝိတ္ထာရေ့ပန သမန္တပါသာဒိကာယ ဝိနယသံဝဏ္ဏနာယ ဝုတ္တနယေနဝ ဝေဒိတဗ္ဗော" ဟု ကခ်ဳံအညွှန်းရှိပါသည်။ "ပကတတ္တာဒေန တိဋ္ဌတိ" ဟု ဆို၍ ဝတ်ကိုချိုက ပကတတ်အရာဌ် အရာရာတိုင်းပင် တူခဲ့ပါလျှင် ဤပါဌ်သည် ကခ်ဳံဌ်လည်း ပါလေပြီဖြစ်သောကြောင့် ညွှန်းဖွယ်မရှိပါပြီ။ ဤပါဌ်နှင့်ပင် ထင်ရှားသည်ဖြစ်၍ "ပါရိဝါသိကာဒတုတ္ထော" စသော အဋ္ဌကထာစကားသည် ဂန္ထဂရု ဖြစ်ရုံမျှသာ ဆိုဖွယ်ရှိပါတော့သည်။

ထို့ကြောင့် စောဒနာအထွက်အတက်နှင့်တကွ ဤပရိဝတ်ပေးခြင်း၊ ယူခြင်း အဆုံးအဖြတ်ကို ပါဠို၊ အဋ္ဌကထာ, ဋီကစဝါဒ သာဓကဲများနှင့် အသေအချာ သိမှတ်လိုပါသည် ဘုရား။

၈။ ဒေသနာဂါမ်အာပတ်တို့တွင် သစိတ္တကလောကဝဇ္ဇပါဏာတိပါတ သိက္ခာပုဒ်ကို လွန်ကျူးမိ၍ သင့်သော ပါစိတ်အာပတ်ကို ဒေသနာကြားလျှင် အာပတ်လည်းစင်ကြယ်၏၊ အပြစ်လည်းမရှိ၊ သဂ္ဂန္ဓာရုယ်, မဂ္ဂန္ဓာရုယ်လည်း မဖြစ်။ ထိုပါဏာတိပါတကံသည် ဇောဝိစုံ၍ ဏမူပထမြောက်သော်လည်း ဝိပါက်ဒုက္ခကို မခံရပြီဟု ဆရာတို့ မိန့်သံများကို ကြားရဖူ ပါသည်။

ပဌမဇဝနစေတနာ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယကမ္မံ နာမ ဟောတိ။ တံ ဣမသ္မိံ ယေဝ အတ္တဘာဝေ ဝိပါကံ ဒေတိ။ တထာ အသက္ကောန္တံ အဟောသိ ကမ္မံ၊ နာဟော့ဘာသိ ကမ္မဝိပါကော။ ပ။ သတ္တမဇဝနစေတနာ ဥပဇ္ဇဝေဒနီယကမ္မံ နာမ။ တံ အနန္တရေ အတ္တဘာဝေ ဝိပါကံ့ ဒေတိ။ တထာ အသက္ကောန္တံ ဝုတ္တနယေနဝ တံ အဟောသိကမ္မံ နာမ ဟောတိ။ ဥဘိန္နမန္တရေ ပဋိဇဝနစေတနာ အပရာပရိယဝေဒနီယကမ္မံ နာမ ဟောတိ။ တံ

အနာဂတေ ယဒါ ဩကာသံ လဘတိ၊ တဒါ ဝိပါကံ ဒေတိ။ သတိ သံသာရပ္ပဝတ္တိယာ အဒဟာသိကမ္မံ နာမ နဟောတိ-

ဟု မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသအဋ္ဌကထာ, နေတ္တိအဋ္ဌကထာ, ဋီကာကျော်တို့၌ လာသည်ဟု သင်္ကိုဟ်ဂဏ္ဌိသစ်၌ ညွှန်လျက်ရှိပါသည်။

ပဌမဇော, သတ္တမဇောတို့မှာ အဟောသိကံဖြစ်ခြင်းသည် သင့်လျော်လှပါပေသည်၊ အပြင်ကင်း၏ဟုဆိုသည်မှာ အဟောသိကံဖြစ်၏ဟု ဆိုသကဲ့သို့ ရှိပါသည်။ အာလယ်ဇောငါးချက် အဟောသိကံ ဖြစ်၏ဟု ယူခြင်းသည် ဤအဘိဓမ္မာစကားနှင့် ဆန့်ကျင်သကဲ့သို့ ရှိပါသည်။

ဝိနည်းမာတိကာအဋ္ဌကထာ၌လည်း-

ပါဏောတိ တိုရဆ္ဆာနဂတပါဏော အဓိပ္ပေတော။ တံ ခုဒ္ဒကမိ မဟန္တမိ မာရေန္တဿ ပါစိတ္တိယမေဝ၊ မဟန္တဿ ပန ဥပက္ကမမဟန္တတာယ အကုသလံ မဟန္တံ ဟောတိ-

ဟု ဆိုပါသည်။

ဤအယူအတိုင်း အပြစ်ငြိမ်းခဲ့ပါလျှင် ငယ်ငယ်ကြီးကြီး ပါစိတ်ချင်း အတူဖြစ်၍ သတ္တဝါကြီးသေဘိလည်း အပြစ်ကြီးမှ ဆိုသင့်တော့သည် မဟုတ်ပါ။ ဤသို့ အပြစ်ပါငြိမ်း၏ဟု ယူခြင်းသည်လည်း ဆန့်ကျင်သကဲ့သို့ ရှိပါသည်။

ဤသို့ ဝါဒအသီးသီး နည်းအဖုံဖုံရှိသောကြောင့် ယုံယုံကြည်ကြည် မွေတ်သားပါရအောင် ပဏ္ဍိ, အဋ္ဌကထာ, ဋီကာဝါဒမျှားနှင့် တကွ ဆုံးဖြတ်ပိုင်းခြား သနားတော်မူပါ ဆရာတော်ဘုရား။

၉။ ယခုအခါ အခိုးသောက်ကြရာ၌ အချို့ဆရာတို့က အခိုးသောက်ရာ အပြစ်မရှိ၊ သမဏသာရုပ္ပမဖြစ်ရုံမျှသာဟု ဆိုကြပါသည်။ ဤချို့ဆရာတို့ကား ဂိလာနသာ အပ်သည်၊ အဂိလာန မအပ်ဟု ဆိုကြပါသည်။

ဘိက္ခု ဓုမဝဒိ' ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ဓုမံ ပိဝတိ၊ မုခဉ္စ ဟဒယဉ္စာ စ မနေ၁သိလ၁ယ လိင်္ဂတော ဝိယ ဟောတိ၊ ယာဝကာလိကံ ဘုဉ်္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ယာဝကာလိကေန ယာဝဇီဝိက၁သံသဂ္ဂေ ဒေါ၁သော နတ္ထိ—

ဟု အဋ္ဌကထာဠ်ဆိုရာ ဂိလာန၁ဒဒ်ဝိသော မပါခြင်းကြောင့် နာ, မနာသော ရဟန်းပင် အပ်သကဲ့သို့ ရှိပါသည်း ဤအခိုး၁ဆးလိပ်ကို သောက်ရာ အပြစ်ရှိ-၎ရှိမျှားကို နောက်သား၁နောင်လာ အစဉ်ထာဝရ မှတ်သား၁ပါရန်အောင့် ဒီးဆုံးအဖြတ်ရေး၁သား၍ သန်း၁တယ်မတော်မူပါဘုရား။

၁၀း သတ္တာဟကာလိက, ယာဝဇီဝိက၁နှစ်ပါး၌မှာ ဂေလည်အကြောင်းရှိလျှင် ဂိလာန်ဖွစ်ယပစ္စ၁ဝက္ခကာပုဒ်ကို ဆင်ခြင်၍ သုံး၁ဆောင်ရသည်မှာ သင့်ပါ၏၊ ပ်ပါသအကြောင်း၁နှင့် ယာမကာလိက ကို သုံး၁ဆောင်ရာ အာဘယ်သို့ ဖွစ်၁ဝက္ခကာကို ဆင်ခြင်ရပါအံ့နည်း၊ ၎င်း၁အရကိုလည်း သိလိုပါသည် ဘုရား။

ထိမ်တောဆရာတော်၏ ဝိနယဝိသဇ္ဇနာများ

၎င်း၎လျှောက်ထား၁ချက်အရကို ဖြေဆိုဆုံးဖြတ်ပေအံ့း ထို့အမေးပုစ္ဆာဆယ်ချက်တို့၏ ဒီးဖြေဝိသဇ္ဇနာကား—

၂၂၆။ ကပ္ပိယပစ္စည်းတောင်းယူပြီး အကပ္ပိယပစ္စည်းပြန်ပေးခြင်း

၁။ အကြင်ရဟန်းသည် မဒီ့ပ်သော ဂ္ဂရုဝဋ္ဌေ အစရှိသော အာကပ္ပိ-ယာဝတ္ထုကို အလ္လခံယူ၍ ဖြစ်စေ၊ ဂေါရူပစ္စည်းကိုရောင်း၁ချ၍ဖြစ်စေ မိမိဥစ္စာအဖြစ်သို့ ရောက်ပြီး၁သော ဂ္ဂရုဝဋ္ဌေအစရှိ၁သော ဝတ္ထုကို တဖန် အပ်စေလို၍ ဉာတိပဝါရိတ ဖြစ်သူတို့အား စွန့်ပေးခြင်းသည် ထိုသူတို့က အပ်သော်ပစ္စည်းကိုလွှ၍ သော်ပေးစွန့်ခြင်းဖြ၎်သည်။ ဉာတိပဝါရိတဖြစ်သူ

တို့ကလည်း ထိုရဟန်းက ငါတို့အား ရဟန်းထံ၌ရှိသော ရွှေငွေ စသည်ကို ပေးလတ်တံ့ဟု ဆို၍သော သပိတ်သင်္ကန်းစသော အပ်သောပစ္စည်းကို စိုက်ထုတ်၍ လှူသည်ဖြစ်အံ့၊ မအပ်ဟု မှတ်ရမည်။

ထိုသို့မဟုတ် ဉာတိပဝါရိတဖြစ်သူတို့အား ရဟန်းက ဦးစွာ ရွှေငွေကို စွန့်ပေး၍ နောက်မှ အပ်သောပစ္စည်းကို တောင်းယူရာ ဒါယကာကလည်း ရွှေငွေကိုပေးသော ကျေးဇူးရိပ်ရှိ၍သော လှူသည်ဖြစ်အံ့၊ ရဟန်းကလည်း ရွှေငွေကို ပေးပူးသောသူဖြစ်၍သော အားမနာ မငဲ့မညှာ တောင်းသည်ဖြစ်အံ့၊ မအပ်ဟု မှတ်ရမည်။

ဉာတိပဝါရိဘဖြစ်၍ အပ်သောသပိတ်သင်္ကန်းကိုသာတောင်းယူသည်ဆို၍သော်လည်း၊ ပေးစွန့်လတ်တံ့, ပေးစွန့်ပြီးဖြစ်သော ရွှေငွေစသည်တို့နှင့် အရိပ်နိမိတ်မကင်းသောကြောင့် မအပ်ဟု သန္နိဋ္ဌာန်ကျ မှတ်ရမည်။

အနိမိတ္တံ ကတ္ဝာတိ နိမိတ္တံ အကတ္ဝာ၊ အကွိန် နိမ္မိလေတ္ဝာ နဒိယာ ဝါ ပဗ္ဗတေဟ ဝါ ဝနဂဟနေ ဝါ ဂူထံ ဝိယ အနပေက္ခေန ပတိတောကာသံ အသမန္နာရဟန္တေန ပါတေတဗ္ဗန္တိ အဋ္ဌကထာ-

ဟု လာသော ပါဠိတော်အဋ္ဌကထာ ရှုပိယပဋိဂ္ဂဟဝိကွာပုဒ် အဖွင့်ကို ထောက်။

အနိမိတ္တံ ကတ္ဝာတိ၊ ဟူသည်ကား။ နိမိတ္တံ၊ အမှတ်သညာကို။ အကတ္ဝာ၊ မပြုမူ၍။ အကွိန်၊ မျက်စိတို့ကို။ နိမ္မိလေတ္ဝာ၊ မှိတ်၍။ နဒိယာ ဝါ၊ မြစ်၌လည်းကောင်း။ ပဗ္ဗတေ ဝါ၊ ချောက်၌ လည်းကောင်း။ ဝနဂဟနေ ဝါ၊ တောခိုကုန်းလည်းကောင်း။ ဂူထံ ဝိယ၊ မစင်ကဲ့သို့။ အနပေက္ခေန၊ မငဲ့သဖြင့်။ ပတိတောကာသံ၊ ကျဆုံအရပ်ကို။ အသမန္နာရဟန္တေန၊ နှစ်လုံးမသင့်းသဖြင့်။ ပါတေတဗ္ဗံ၊ စွန့်အပ်၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်လျှင်။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။

ထိုအဌကထာပါဠိကိုထောက်၍ ရွှေငွေကိုစွန့်သောအခါ မူတ္တစာဂိ ဖြစ်အောင် လွတ်လွတ်စွန့်ပေးနိုင်ခြင်း၊ ယုံပေးသောသူတို့အထံ၌ ဉာတိပဝါရိတဖြစ်၍ အပ်သောပစ္စည်းကို အလှခံယူသောအခါ မအပ်သော ရွှေငွေကိုပေးလတ္တံ့, ပေးဖူးသည်ဟူသော စိတ်ကို အရိပ်နိမိတ်မထင်စေခြင်း၊ ထိုဉာတိပဝါရိတဖြစ်သူတို့ကလည်း ရဟန်းပေးသော ပစ္စည်းနှင့်ကင်း၍ တပါးသောအပ်သောပစ္စည်းကို လှူသောအခါ မအပ်သော ရွှေငွေကို ထိုရဟန်းက ပေးလတ္တံ့, ပေးခဲ့ဖူးသည်ဟု ကျေးဇူးရိပ်ကို စိတ်၌မဆင်မူ၍ ကိုယ်ပိုင်သောပစ္စည်းကို ကုသိုလ်ဖြစ်လိုသော စိတ်ဖြင့်သာ ပေးလှူနိုင်ခြင်း၊ ဤသို့လျှင် ဥဒ္ဒေသစသော အကပ်ပါအရိပ်နိမိတ်တင်းနိုင်မှု အပ်သည်ဟု မှတ်ယူသင့်သည်။

၂၂။ ဝယ်ယူပြီးပစ္စည်းကိုစွန့်၍ အပ်ဆောင်ပုံခြင်း

၂။ အကြွင်ရဟန်းသည် မအပ်သောရွှေငွေဖြင့် ရအပ်သော သပိတ်သင်္ကန်းစသည်ကို အပ်ဆောင်ကြံဆောင်၍ပြုသော်လည်း မူလရင်းဖြစ်သော ရွှေငွေကိုပစ္စန့်သောကြောင့် မအပ်ဟု မှတ်ရမည်။

ယောပိ ရူပိယံ ဥဂ္ဂဏှာပေတွာ ကပ်ိယကာရကေန သဒ္ဒိံ ကမ္မာရကုလံ ဂန္တွာ ပတ္တံ ဒိသွာ "အယံ မယှံ ရူစ္စတီ"တိ ဝဒတိ။ ကပ်ိယကာရကော စ တံ ရူပိယံ ဒတ္ဝာ ကမ္မာရံ သညာပေတိ၊ ဒုယမ္မိ ပတ္တေ ကပ်ိယဝေါဟာရေန ဂဟိတောပိ ဒုတိယပတ္တသဒိသောယေဝ၊ မူလဿ သမ္မုခီဘူတတ္တာ အကပ်ိယော၊ ကသ္မာ သေသာနံ န ဂဟိတံ? မူလဿ အနိဿဋ္ဌတ္တာ—

ဟု လာသော ပါဠိတော်အား အဌကထာ ရူပိယသံဝေါဟာရ အဖွင့်ကို ထောက်။

ယော၊ပိ ဒုကြွင်ရဟန်းသည်လည်း။ ရူပိယံ၊ ရွှေငွေကို၊ ဥဂ္ဂဏှာပေတွာ၊ခံယူ၍၊ဝါ၊ ခံယူစေ၍။ ကပ်ိယကာရကေန၊ကပ်ိယဒါယကာနှင့်။

သဒ္ဒါ၊ ဝုကၠ။ ဣမွာရကုလံ၊ ပန်းပဲအိမ်သို့။ ဂန္ဓာ၊ သွားး၍။ ပတ္တံ၊ သပိတ်ကို။ ဒိသွာ၊ မြင်၍။ အယံ၊ ဤသပိတ်သည်။ မယ္ဟံ၊ ငါ့အား။ ရုစ္စတိ၊ နှစ်သက်၏။ ဤတိ၊ သို့။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ ဣပိယကာရကော စ။ ဣပိယဒါယကာသည်လည်း။ တံ ရူပိယံ၊ ထိုငွေဒင်္ဂကို။ ဒတွာ၊ ပေး၍။ ဣမွာရံ၊ ပန်းပဲကို။ သညွာပေတိ၊ သိစေ၏။ အယမ္ပိ ပတ္တော၊ဤသပိတ် သည်လည်း။ ကပိယဝေါဟာရေန၊ အပ်သောခေါ်ဝေါ်ခြင်းဖြင့်။ ဂဟိတောပိ၊ ဝယ်ယူသော်လည်း။ ဒုတိယပတ္တသဒိသောယေဝ၊ ဒုတိယ သပိတ်နှင့်တူသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ မူလဿ၊ အဖိုးကို။ သမ္ပဒိစ္ဆိတတ္တာ၊ ခံယူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အကပ္ပိယောဝ၊ မအပ်။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်။ သေသာနံ၊ ကြွင်းသောရဟန်းတို့အား။ နကပ္ပတိ၊ မအပ်သနည်း။ ဤတိ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ ဆိုသည်ရှိသော်။ မူလဿ၊ အလှူခံယူအပ်သော ရှင်ဘွဲ့ဟူသောအဖိုးကို။ အနိဿဋ္ဌတ္တာ၊ မစွန့်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ထိုအဘွဲ့ကထာပါဠိကိုထောက်၍ အကြင်ရဟန်းသည် ရှင်ဘွဲ့ကိုဖလှူခံ၍ဖြစ်စေ၊ ပရိက္ခရာကို ရောင်းချ၍ဖြစ်စေ မိမိဥစ္စာအဖြစ်သို့ရောက်ပြီးသော ရှင်ဘွဲ့ဖြင့်ဝယ်အပ်သော သပိတ်သက်နှံးစသောဝတ္ထုကို အပ်အောင်ကြံ၍ ဥတိပဝါရိတဖြစ်သူတို့အား စွန့်ပေး၍ ထိုသူတို့အထံ၌ ဖလှူခံယူပြန်ရာ ၎င်းပေးစွန့်သော ပစ္စည်းကိုဖြစ်စေ၊ ထိုပစ္စည်းနှင့်လဲလှယ်၍ရသော ပစ္စည်းကိုဖြစ်စေ၊ ထိုပစ္စည်းကိုရောင်းချ၍ ဝယ်ယူအပ်သော ပစ္စည်းကိုဖြစ်စေ ထိုရဟန်းအား ဥတိပဝါရိတဖြစ်သူတို့က လှူ၍ရသော်လည်း မအပ်ဟု သန္နိဋ္ဌာန်ကျမှတ်ရမည်း

ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ ရူပိယပဋိဂ္ဂဟအဖွင့်၌လည်း—

> နု တေန ကိဉ္စိ ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ စေတာပိတန္တိ ဣမိနာ ဧတာ-
> ပိတံ စေ၊ နတ္ထိ ပရိဘောဂူပဓါယော ဥဂ္ဂဟေတွာ အနိဿဋ္ဌရူ-
> ပိယေန စေတာပိတတ္တာ—

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

နဘေန ကိုဠိကပ်ိယဘဏ္ဍံ စေတာပိတန္တိ ဣမိနာ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်၊ စေတာပိတံ၊ ကပ်ိယဘဏ္ဍာကို ရွှေငွေဖြင့် ဝယ်ယူမိသည်၊ စေ ဟောတိ၊ ဖြစ်အံ့။ ပရိဘောဂူပဓိယော၊ အပ်အောင် သုံးဆောင် နိုင်ဆောအခကြောင်းသည်၊ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဥဂ္ဂဟတ္ထာ၊ အလျှဲခံ၍၊ အနိဿဋ္ဌရူပိယေန၊ မစွန့်သောရွှေငွေဖြင့်။ စေတာပိတတ္တာ၊ ဝယ်ယူအပ်သည် အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

၂၂ဂ။ အကပ်ိယ်ကပ်ိယပစ္စည်းနှစ်မျိုးကို ပရိယာယ်ဖြင့်လဲခြင်း

၃။ အသက်ပါပုဏ္ဏာနှစ်ရပ်အနက်အခြေပါဠိကိုထောက်၍ ဉာတိပဝါရိတဖြစ်ခဏ၊ အညာတိအပဝါရိတဖြစ်ခေ၊ အလျှဲခံ၍ရသောရွှေငွေတို့ဖြင့် ဖြစ်ခဏ၊ ပရိက္ခရာကိုဆောင်းချ၍ရသော ရွှေငွေတို့ဖြင့် ဖြစ်ခေ ဝယ်ယူလဲလှယ်၍ရသော သပိတ်သင်္ကန်းကို တဖန်ထပ်မံ၍ ဒါယကာတို့အား တကာခံး၍ အဖိုးကိုပေးဝယ်ယူ၍ လွှဲသော်လည်း မအပ်ဟု မှတ်ခဲလေ။

ဤအရာ၌ အကြင်ရဟန်းသည် ငွေငါးကျပ်ကိုအလျှဲခံ၍ သေတ္တာဝယ်ယူပြီးမှ တဖန်မန္ဒစ်သက်ပြန်၍ တဦးသော ဒါယကာထံ၌ ဆောင်းချပြန်၏၊ ထိုဒါယကာသည် ၎င်းရဟန်းထံမှ အဖိုးရင်းငွေငါးကျပ်ပေး၍ ပစ္စည်းကိုဝယ်ယူပြီးလျှင် ရဟန်းကပါးအာ လွှဲပြန်ခဲ့လေ၏။ ထိုရဟန်းကရသောရဟန်းအား အပ်-မအပ်ဟု ဆေးခဲလျှောက်ဆို၏။

ထိုသို့မေးလျှောက်ခဲ့လျှင် ထပမပူဝရဟန်းအား မအပ်သော ရွှေငွေကို အလျှဲခံ၍ဖြစ်ခဏ၊ ပရိက္ခရာကိုဆောင်းချ၍ရသော ရွှေငွေဖြင့်ဖြစ်ခဏ ဝယ်ယူအပ်သော ငါးကျပ်တန် သေတ္တာကို ဒါယကာတဦးက အဖိုးရင်းအတိုင်း ငါးကျပ်ပေး၍ ဝယ်ယူပြီးလျှင် လွှဲသောသေတ္တာသည် ပူလအဖိုးရင်းငွေငါးကျပ်ကို ပြန်စွန့်သည်ဖြစ်သောကြောင့် ဒါယကာလျှဲ၍ရသော နောက်ရဟန်းမှာ အပ်သည်ဟု မှတ်ရမည်။

ယော ပန ရူပိယံ ဥဂ္ဂဏှိဘွာ တေန ပတ္တံ ကိဏာတိ၊ အယမ္ပိ ပတ္တော အကပ္ပိယော။ ပဥ္စန္နမ္ပိ သဟာဓမ္မိကာနံ နာ ကပ္ပတီတိ မဟာပစ္စရိယံ ဝုတ္တံ။ သက္ကာ ပန ကပ္ပိယော ကာတုံ၊ သော ဟိ မူလေ မူလသာမိကာနံ, ပတ္တော စ ပတ္တသာမိကာနံ ဒိန္နော ကပ္ပိယော ဟောတိ။ ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ ဒဘ္ဘာ ဂဟေတ္ဘာ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတ-

ဟု လာဃော ရူပိယသံဝေါဟာရ သိက္ခာပုဒ် အဋ္ဌကထာကိုထောက်။

ယော ပန၊ အကြောင်းရှိဟန်းသည်။ ရူပိယံ၊ ခရေးငဲ့ကို။ ဥဂ္ဂဏှိတ္ဘာ၊ အလှူခံ၍။ တေန၊ ထိုခရေငဲ့ဖြင့်။ ပတ္တံ၊ သပိတ်ကို။ ကိဏာတိ၊ ဝယ်ယူ၏။ အယမ္ပိ ပတ္တော၊ ဤသပိတ်သည်လည်း။ အကပ္ပိယော၊ မအပ်။ ပဥ္စန္နံ၊ ငါးဦးကုန်သော။ သဟာဓမ္မိကာနမ္ပိ၊ သိတင်းသုံးဖော်တို့အား လည်း။ နာကပ္ပတီ၊ မအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ မဟာပစ္စရိယံ၊ မဟာပစ္စရိအဋ္ဌကထာ၌။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ကပ္ပိယော ပန၊ အပ်သည်ကိုကား။ ကာတုံ၊ ပြုခြင်းငှါ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်းသော်၏။ ဟိ၊ မူနှင့်၏။ ဝါ၊ ဟိ ဝိတ္ထာရေမိ၊ ချဲ့၍ ပြဆိုဦးအံ့။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ မူလေ၊ ရှေးငဲ့အဖိုးကို။ မူလသာမိကာနံ၊ အဖိုးရှင်တို့အား။ ပတ္တော၊ သပိတ်ကို။ ပတ္တသာမိကာနံ၊ သပိတ်ရှင်တို့အား။ ဒိန္နော၊ ပေးသည်ရှိသော်။ ကပ္ပိယော၊ အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ၊ အပ်သောဘဏ္ဍာကို။ ဒတ္ဘာ၊ ပေး၍။ ဂဟေတ္ဘာ၊ သပိတ်ကိုယူ၍။ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ၊ သုံးဆောင်ခြင်းငှာ။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။

အာကျယ်ကိုလိုမူ ရူပိယပဋိဂ္ဂဟသိက္ခာပုဒ်, ရူပိယသံဝေါဟာရ သိက္ခာပုဒ်အဖွင့် အဋ္ဌကထာ,ဋီကာ, မာတိကာအဋ္ဌဟကထာ,ဋီကာ, ဝိနယဝိနိစ္ဆယအဋ္ဌကထာ,ဋီကာ, ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာတို့မှာ ရှုလေ။

၂၂၉။ ဇရပ်ဖျက်ပြီး ဓမ္မာဒေးဆောက်ခြင်း

၄။ အများရှင်လူ ရဟန်းတို့ တည်းခိုရန် မိမိကျောင်းတိုက်တာ အတွင်း၌ ဆောက်သောဇရပ်ကို ရေစက်ချသောအခါ သံဃံ ရေစက်

ချ၍ လူသည်ဖြစ်အံ့၊ မိမိကျောင်းနှင့် တစပ်ဘည်း ဇရ.ပြောင်းဆောက်လုပ်၍ ဘုန်းကို တင်ထားကိုးကွယ်သည်ဖြင့်စေ၊ မဘင်ထားပဲဖြစ်စေ ဘုရားကျောင်းအမှတ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ သံဃိကကျောင်းအမှတ်ဖြင့် လည်းကောင်း သုံးဆောင်အပ်သည်။

ရောက်ချစဉ်က အမျှားလူရှင် ရဟန်းတို့ဆိုင်အောင် ရောက်ချ၍ လူသည်ဖြစ်အံ့၊ ရောက်မချပဲ ရည်မှန်း၍သာ ဆောက်လုပ်ထားသည်ဖြစ်အံ့း ထိုဇရပ်ကို မိမိကျောင်းတွင်းဥ်တည်သည်ဖြစ်၍ ဇရ.ပြောင်းလိုသည်ရှိသော် လူခုင်းဒါယကာ, အမေ့ခံတို့က သဘောတူသည်ဖြစ်အံ့း ယခင်နေရာထက် မိမိကျောင်းနှင့်တစပ်တည်း ဇရ.ပြောင်း၍ဆောက်ရာ ဘုန်းထားခြင်း, သံဃာနေခြင်းဥ် အကျိုးရှိသည်ကို ထောက်မျှ၍ ဇရ.ပြောင်းပြီးလျှင် ဘုရားကျောင်းအမှတ်နှင့်ဖြစ်စေ၊ သံဃိကကျောင်းအမှတ်နှင့်ဖြစ်စေ တပါးသူတို့နေသည်ကို မတားမြစ်မူ၍ သုံးဆောင်နေထိုင်မူ အပြစ်မရှိဟု မှတ်ရမည်။

သစေ ပန ဒုဿိက္ခံ ဟောတိ၊ ဘိက္ခူ။ ပိဏ္ဍပါတေန နယာပေန္တိ၊ တေ္ထ ဆာဇရောဂစောရဘယဒီဟိ အညတ္ထ ဂစ္ဆန္တာနံ ဝိဟာရော ပလုဇ္ဇန္တိ၊ တာလနာဠိကေရာဒိကေ ဝိနာဟသန္တိ၊ ဓဿနာသနပစ္စယံ ပန နိဿာယ ယာပေတုံ သက္ကာ ဟောတိ။ ဇဝရ္ဏဖေကာဒလ ဆေနာသနံ ဝိဿဇ္ဇေတွာပိ ဆေနာသနဇဂ္ဂနတ္ထာယ ပရိဘောဂါ ဘဂဝတာ အနုညာတောဝ၊ တသ္မာ ကေ ဝါ ဒွေ ဝါ ဝရ္ဏသနာသနာနိ ဌပေတွာ ဣတရာနိ လာမကာကောဋိယာ ပိဏ္ဍပါတတ္ထာယ ဝိဿဇ္ဇေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ မူလစတ္ထု-

ဧတ္ထဒံ ပန ကဿာ နုညာနနကတ္ထံ—

ဟူ၍ လည်းကောင်း၊

ယော ဘိက္ခု သံဃိကံ မဉ္စံ ဝါ ပီဌံ ဝါ တာဝကာလိကံ ဟရိတွာ အာတပေနာ ဖာသုကဋ္ဌာနေ ကေမိံ ဒေတွာပိ မာလေ သံဃိ-ကပရိဘောဂေန ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ ဆာဂတာဂတာနံ ဝုတ္တဝုတ္တဋ္ဌာနံ

ဒေတီ နပ္ပဋိဗာဟာတိ၊ တာဿ တဿိ နဒ္ဒေပိ ဇိဏ္ဏေပိ စောဏ္ဍ-
ဝဟဒ္ဒေပိ ဂိဝါ နဟောတိ—

ဟူ၍ လည်း၊ကောင်း၊

ဧတိယဿ ပဒိပတ္ထာယ ဝါ ခဏ္ဍဖုလ္လပဋိသင်္ခရဏတ္ထာယ ဝါဒိန္နော အာရုဏမောပိ ပဋိဂ္ဂဟိတဗ္ဗော၊ ဝေဘန် ဒတ္ဝာပိ ဂဟဏ-ပေတဗ္ဗော၊ ဧတာနဉ္ဆ ပန်တ္ထ စေတိယဿန္တိကမိ သံဃဿန္တိ-ကာမိ ဒါတုံ ဝဋ္ဋတိ—

ဟူ၍ လည်းကောင်း လာသော ပါဠိတော်အဋ္ဌကထာ ဒုတိယပါဠိတော် အဖွင့်ကိုလည်း၎ကောင်း၊

သစေ သော အာဝါသော ဇီရတိ၊ အာဝါသသာမိကာသ ဂါတသ ဝံဒသ ဥပ္ပန္နသာ ဝါ ကာသုစိ ကဒေတ္ထပ်ံ "အာဝါ-သော တေ နသ်ိတိ၊ ဇဂ္ဂသ ဧတံ အာဝါသ"န္တိ။ သစေ သော နု သက်္ကောတိ၊ ဘိက္ခူဟိ ဉာတိ ဝါ ဥပဋ္ဌာကေ ဝါ သမာဒ-ပေတ္ဝာ ဇဂ္ဂိဘဗ္ဗော။ သစေ တေဟိ နု သက်္ကောန္တိ၊ သံဃိကေန ပစ္စယေန ဇဂ္ဂိတဗ္ဗော၊ တသ္မိမ္ပိ အသတိ့ ကေ အာဝါသံ ဝိဿ-ဇ္ဇေတ္ဝာ အာဝသထာ ဇဂ္ဂိတဗ္ဗော။ ဗဟူ ဝိဿဇ္ဇေတ္ဝာ ကေ သက်္ကောပေတုမ္ပိ ဝဋ္ဋတိယေဝ။ ဒုဗ္ဘိက္ခေ ဘိက္ခူသု ပက္ကန္တေသု သဗ္ဗေ အာဝါသာ နသ်န္တိ၊ တသ္မာ ကေ ဝါဒ္ဒေ ဝါ တဒယော ဝါ အာဝါသေ ဝိဿဇ္ဇေတ္ဝာ တဒတာ ယာဂုဘတ္တစိဇ္ဇာဒီနိ ပရိဘုဉ္ဇန္တိဟိ ဓဿာဝါသာ ဇဂ္ဂိတဗ္ဗာယေဝ—

ဟူ လာသော စုဋ္ဌဝါအဋ္ဌကထာ သောနသနက္ခန္ဓကအဖွင့်ကို လည်း၊ ကောင်း၊

ယောပန သံဃိကော ဒဗ္ဗသမ္ဘာရော အဂုတ္တော ဒေဒဝ ဝဿန္တေ ဘေမေတိ၊ အာတပေန သုက္ခတိ၊ တံ သဗ္ဗမ္ပိ အာဟ-ရိတ္ဝာ အတ္တနော အာဝါသေ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ သံဃော အာဟ-

ရာပေနွေ့ာ အညေ့နဝါ ဒပ္ပသမ္ဘာရေန, မူလေနဝါသညာ-
ပေတပ္ပေ့း နသက္ကာ စေဟေ့ာတိ သညာပေတုံ၊ "သံဃိကေန
ဘန္တေ ဏတံ သံဃိကာပရိကောဂေန ဝဋ္ဋတူထာ" တိ ဝတ္တုံ-
ဟု လာသော သမန္တပါသာဒိကအဋ္ဌကထာ ဒုတိယပါရာဇိကအဖွင့်ကို
လည်းကောင်း၊

ယော ကောစိ အန္တမသော ဧဋ္ဌဂုံလဆူစိဖက်မတ္တေန်ပိ
ဝေဋ္ဌေ သုံ့ယဿ ဒိန္နော ဝါ တတ္ထဇာတကော ဝါ ရက္ခိတ-
ဂေါပိတော ဂရုဘဏ္ဍံ၊ သောပိ သံဃိကမ္မေ ဝါ ပေတိယကမ္မေ
စ ကတေ အတိရေဂကော ပဋိလိကကမ္မေ ဒါတုံ ဝဋ္ဋတိ-

ဟု လာသော စူဠဋ္ဌဝါအဋ္ဌကထာ, မာတိကာအဋ္ဌကထာ ဂရုဘဏ်အဖွင့်
တို့ကိုလည်းကောင်း ထောက်၍သိထိုက်။

ဒုဇ္ဈိကွံ၊ မိုးခေါင်သည်၊ ဝါ၊ ငတ်မွတ်ရွားပါသည်။ သစ္စ ပန
ဟောတိ၊ ဖြစ်အံ့း ဘိက္ခု။၊ ရဟန်းတို့သည်။ ပိဏ္ဍပါဒေန၊ ဆွမ်းဖြင့်။
နှ ယာပေန္တိ၊ မမျှကုန်။ တေ့ထာ၊ ဤကျောင်းဌာန် ရာဇ ဂရော ဂစောရ-
ဘယာဒီဟိ၊ မင်းဘေး ရောဂါဘေး ခိုးသူဘေးစသည်တို့ဖြင့်။
အညတ္ထ၊ တပါးသောအရပ်သို့။ ဂစ္ဆန္တိ နှံ၊ သွားကုန်ဿသာရဟန်း
တို့၏။ ဝိဟာရော၊ နေသောသံဃိကဲ့ကျောင်းတို့သည်း ပလုဇ္ဇန္တိ၊ ပျက်
ကုန်၏။ တာလနာဠိကေရာဒိကော၊ လက်နှံးသီး အုန်းသီး စသည်တို့ကို။
နာဿေန္တိ၊ ဖျက်ဆီးကုန်၏။ သေနာသနပစ္စယံ ပန၊ ကျောင်းဓစ္စည်းကို။
နိဿာယ၊ မှီ၍။ ယာပေတုံ၊ မျှခြင်းငှါး သက္ကာ၊ တတ်ကောင်းသည်း
ဟောတိ၊ ဖြင့်၏း ဝဋ္ဋတေ၊ ဤသို့သောဘောရှိသော ကာလော၊ အခါ၌။
သေနာသနံ၊ ကျောင်းကို။ ဝိဿဇ္ဇေတွာပိ၊ စွန့်၍လည်း။ သေနာသန-
ဇဂ္ဂနတ္ထာယ၊ ကျောင်းကို စောင့်ရှောက်ခြင်းငှါး ပရိဘောဂဂါ၊
သုံးဆောင်ခြင်းကို။ ဘဂဝတာ၊ ဘုရားမြတ်စွာသည်။ အနုညာတော၊
ခွင့်ပြုတော်မူ၏။ တသ္မာ၊ ယို့ကြောင့်။ ကေ့ ဝါ ဂစ္ဆံဂေနှသန်း၊
မြတ်သောကျောင်းကိုလည်းကောင်း။ ဒဋ္ဌ ဝါ ပရိဿယုဿန်း၊

မြက်သောနှစ်ကျောင်းတို့ကိုလည်းကောင်း။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ ဣတ-ရာနိ၊ တပါးသောကျောင်းတို့ကို။ လာမကကောဋ္ဌိယာ၊ ယုတ်သော အစွန်းဖြင့်။ ပိဏ္ဍပါဘတ္ထာယ၊ ဆွမ်းအကျိုးငှါ။ ဝိသဇ္ဇေတုံ၊ စွန့်ခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။ မှုလဝတ္ထုဧဿဒံ ပန၊ အရင်းပြတ်အောင် ပြုခြင်းကို၊ ဝါ၊ ဇေဋ္ဌကျောင်းရာမြေနှင့်တကွ ရောင်းခြင်းကို။ ဇာတွာ၊ ပြု၍။ နဥပနေတဗ္ဗံ၊ မဆောင်အပ်။

ယော ဘိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ သံဃိကံ၊ သံဃိကဖြစ်သော။ မဉ္ဆံ ဝါ၊ ညောင်စောင်းကိုလည်းကောင်း။ ပီဌံ ဝါ၊ အင်းပျဉ်ကိုလည်း ကောင်း။ တာဝကာလိကံ၊ အခိုက်အတန့်ကို။ ဟရိတွာ၊ တပါးသော ကျောင်းဆောင်ယူ၍။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဟါသုကဋ္ဌာနေ၊ ချမ်းသာ သောနေရာ၌။ မိုကမာသံ၊ တလ လည်းဆောင်း။ ဒွေပိ မာဇသ၊ နှစ်ထလည်းကောင်း။ သံဃိကဝိရဓကာဓေန၊ သံဃိကသုံးဆောင်ခြင်း ဖြင့်။ ပရိဘုဥ္ဇတိ၊ သုံးဆောင်၏။ ဆာဂတာဂတဿနံ၊ လာသွားကုန် လာသောက်ကုန်သော။ ဝုဒ္ဓဘာဆာနံ၊ သီတင်းကြီးသော ရဟန်းတို့အား။ ဒေတိ၊ နေထိုင်းပေး၏။ နပုဋ္ဌိဗာဟတိ၊ မတားမြစ်။ တဿ၊ ထိုရဟန်း အား။ တဿိံ၊ ထိုညောင်းစောင်း, အင်းပျဉ်သည်။ နဒ္ဒေပိ၊ ပျက်သော်လည်းကောင်း။ ဇိဏ္ဏေပိ၊ ဆွေးသော်လည်းကောင်း။ စေဝရာဝဟဒ္ဒေပိ၊ ခိုးသူ ခိုးယူသော်လည်းကောင်း။ ဂိဝါ၊ အစားပေးထိုက်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။

စေတိယဿ၊ စေတီတော်၏။ ပဒီပတ္ထာယ ဝါ၊ ဆီမီးအကျိုးငှါ လည်းကောင်း။ ဧတ္ထ ဟုတ္ဝာ ပဋိသင်္ခရဏတ္ထာယ ဝါ၊ ကျိုးသည်, ပျက်သည်ကို ပြုခြင်းငှါလည်းကောင်း။ ဒိန္နော အာရာမော၊ လှူသောအာရုံ ဥယျာဉ်ကိုလည်း။ ဇဂ္ဂိတဗ္ဗော၊ စောင့်အပ်၏။ ဝေတနံ၊ အခကို။ ဒတ္ဝာပိ၊ ပေး၍လည်း။ ဇဂ္ဂါပေတဗ္ဗော၊ စောင့်စေအပ်၏။ တတ္ထ၊ ဤစေတီ ကို စောင့်ရာ၌။ ဝေတနဥ္စ ပန၊ အခကိုကား။ စေတိယဿ ဇာနကမ္ပိ၊ စေတီဥစ္စာကိုလည်းကောင်း။ သံဃဿ ဇာနကမ္ပိ၊ သံဃာ့ဥစ္စာကို လည်း ကောင်း။ ဒါတုံ၊ ပေးခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။

သော အာဝါသော၊ ထိုသံဃိကကျောင်းသည်။ သစေ ဇီရုတိ၊ ယိုယွင်းပျက်စီးသည်ဖြစ်အံ့။ အာဂါသသာမိကဲ့သ ဝါ၊ ကျောင်း ဒါယကာအား လည်းကောင်း။ တဿ၊ ထိုကျောင်းဒါယကာ၏။ ဝံဒ္ဓသ၊ အနုယ်၌။ ဥပဋ္ဌာသ ဝါ၊ ဖြစ်သောသူအား လည်းဇကောင်း။ တသ္သစိ၊ တစုံတယောက်အား။ ကထေတပ္ပံ၊ ပြောကြားအပ်၏။ တေ၊ သင်၏။ အာဝါသော၊ ကျောင်းသည်။ နဿတိ၊ ပျက်၏။ တေံ အာဝါသံ၊ ဤကျောင်းကို။ ဇဂ္ဂထ၊ ပြုပြင်ကုန်လော့။ ဣဘိ၊ သို့။ ကထေတပ္ပံ၏။ သော၊ ထိုဒါယကာသည်။ သစေ နာ သက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်သည်ဖြစ်အံ့။ ဘိက္ခူဟိ၊ ရဟန်းတို့သည်။ ဉာဘီ ဝါ၊ ဆွေမျိုးတို့ကို လည်းကောင်း။ ဥပဋ္ဌာကေ ဝါ၊ အလုပ်အကျွေး ဒါယကာတို့ကို လည်းကောင်း။ သမာဒပေတွာ၊ ဆောက်တည်စေ၍။ ဇဂ်ိတဗ္ဗော၊ ပြုပြင်စေအပ်၏။ တေပိ၊ ထိုသူတို့သည်လည်း။ သစေ နာ သက္ကောန္တိ၊ မစွမ်းနိုင်ကုန်အံ့။ သံဃိကေန၊ သံဃာ့ဥစ္စာဖြစ်၏သော။ ပစ္စယေန၊ ပစ္စည်း ဖြင့်။ ဇဂ်ိတဗ္ဗော၊ ပြုပြင်အပ်၏။ တသ္မိမ္ပိ၊ ထိုသံဃာ့ပစ္စည်းသည်လည်း။ အသတိ၊ မရှိသော်။ ကေ အာဝါသံ၊ တဇ္ဈာဂ်းကို။ ဝိဿဇ္ဇေတွာ၊ ရောင်းစွန့်၍။ အဝသေသာ၊ ကြွင်းသောကျောင်းတို့ကို။ ဇဂ်ိတဗ္ဗော၊ ပြုပြင်အပ်ကုန်၏။ ဗဟူ၊ များစွာသောကျောင်းတို့ကို။ ဝိဿဇ္ဇေတွာ၊ စွန့်၍။ ကေံ၊ တကျောင်းကို။ သက္ကာပေတုမ္ပိ၊ တည်စခြင်းငှါလည်း။ ဝဋ္ဋဘိယေဝ၊ အပ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဒုဗ္ဘိက္ခေ၊ ငတ်မွတ်ပါးရှား သောအခါ၌။ ဘိက္ခူသု၊ ရဟန်းတို့သည်။ ပဏ္ဏဇန္တသု၊ အရပ်ဇပါးသို့ သွားကုန်သည်ရှိသော်။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ အာဝါသာ၊ ကျောင်းတို့သည်။ နဿန္တိ၊ ပျက်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဇကံ အာဝါသံ ဝါ၊ တခုကျောင်းကို လည်းကောင်း။ ဒွေ အာဝါသေ ဝါ၊ နှစ်ကျောင်းကိုလည်းကောင်း။ တယော အာဝါသေ ဝါ၊ သုံးကျောင်းကို လည်းကောင်း။ ဝိဿဇ္ဇေတွာ၊ စွန့်၍။ တသော၊ ထိုခရင်းစွန့်သော ကျောင်းမှ။ ယာဂုဘတ္တစိဝရဒီနိ၊ ယာဂုဆွမ်း သင်္ကန်း စသည်တို့ကို။ ပရိဘုဉ္ဇန္တေဟိ၊ သုံးဆောင်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည်။ ဝါ၊ သုံးဆောင်

ကုန်သည်ဖြစ်၍။ သေသာဝါသာ၊ ကြွင်းသေခြင်းတို့ကို။ ဇဂို-တပ္ပာယော၀၊ စောင့်ရှောက်အပ်ကုန်သည်သာတည်း။

ယော ပန၊ အကြွင်ရဟန်းသည်။ သံဃိကော၊ သံဃာ့ဥစ္စာဖြစ်သော။ ဒပ္ပသမ္ဘာရော၊ သစ်အဆောက်အအုံသည်။ အဂုးတ္တာ၊ မလုံခြုံ။ ဒေ၀။ မိုးသည်။ ဝဿန္တေ၊ ရွာသည်ရှိသော်။ တေမေတိ၊ မိုးစွတ်၏။ အာတပေန၊ နေပူသဖြင့်။ သုက္ခတိ၊ ခြောက်၏။ တံ သပ္ပမ္မိ၊ ထိုအလုံးစုံကို လည်း။ အာဟာရိတ္ထာ၊ ဆောင်ယူ၍။ အတ္တာနော၊ မိမိ၏။ အာ၀ါသေ၊ ကျောင်း၌။ ဏာတုံ၊ ပြုခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။ သံဃော သံဃာသည်။ အာဟရာပေန္တော၊ အစားပေးစေလိုသည်ရှိသော်။ အညေန၊ တပါးသော။ ဒပ္ပသမ္ဘာရေန ဝါ၊ သင်အဆောက်အအုံဖြင့် လည်းကောင်း။ မူလေန ဝါ၊ ဇေဖိုးဖြင့်လဲလည်းဇောင်း။ သညာပေတပ္ပော၊ သိစေအပ်၏။ သညာပေတုံ၊ သိစေခြင်းငှါ။ နသက္ကာ၊ မစွမ်းနိုင်သည်။ သစေ ဟောတိ၊ ဖြစ်အုံ။ ဘဇ္ဇန္တော၊ အရှင်ဘုရားတို့။ သံဃိကေန၊ သံဃာ့ဥစ္စာဖြင့်။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ သံဃိကာ၀ါသေ၊ သံဃာ့ကျောင်းဆောင်ခြင်းဖြင့်။ ဝဋ္ဋတု၊ သုံးဆောင်ကြကုန်လော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တုမ္ပို၊ ဆိုအပ်၏။

ယော ကေစိ၊ အနှက်ဖရိသော်။ အန္တမသော၊ အယုတ်အားဖြင့်။ အဋ္ဌင်္ဂုသသူစိဒက္ကမတ္တောပိ၊ အလျားလက်ရှဉ့်သစ်, အနုသိဟိုဠ်ကညစ်ရိုးခန့်မျှရှိသော၊ ဝါ၊ အရှည်လက်ရှစ်သစ်, လုံးပတ်လက်သန်းတလုံးမျှရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ သံဃဿ အာ၀ါ။ ဒိန္နော၊လူ့အပ်သော။ ဝဋ္ဋု ဝါ၊ ဝါးသည်လည်းကောင်း။ တတ္ထဇာတကော၊ ထိုသံဃာ့အာဇာမ်၌ဖြစ်သော။ ရက္ခိတဖဂါပိတော၊ အနစောင့်အရှောက်ရှိသော။ ဝဋ္ဋု ဝါ၊ ဝါးသည်လည်းကောင်း။ ဂရုဘဏ္ဍံ၊ ဂရုဘဏ်ပည်၏။ သေပ်၊ ထိုဂရုဘဏ်ဖြစ်သော သံဃာ့ဝါးကိုလည်း။ သံဃကမ္မေ စ၊ သံဃာ့အမှုဌာလည်းကောင်း။ ဇေတိယကမ္မေ စ၊ ဇေတီအမှုဌာ လည်းကောင်း။ ကတော၊ ပြုပြီးသည်ရှိသော်။ အတိရေဓကော၊ အပိုအကျန်ကို။ ပဂ္ဂလိက-ကမ္မေ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အမှုဌာ။ ဒါတုံ၊ ပေးခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။

ဤသို့လာသော အဋ္ဌကထာတို့ကို ထောက်၍ သံဃိဿရေစက်ချ၍ လူဒသာဇရုပ်ကို မိမိအာရာမ်တိုက်တာဋ္ဌတည်သည်ဖြစ်၍ ဘုရားထားရန် သင့်လျော်သောအရပ်၌ လည်းကောင်း၊ သံဃာနေရန် သင့်လျော်ရာအရပ်၌ လည်းကောင်း မိမိကျောင်းတွင်းမှာ ရှေ့ပြောင်းဆောက်လုပ်၍ ဘုရားကျောင်းအမှတ်နှင့် ဖြစ်စေ၊ သံဃိက ကျောင်းအမှတ်နှင့်ဖြစ်စေ သုံးဆောင်ခြင်း၌ အပြစ်မရှိဟု မှတ်ရမည်။ သံဃိကဇရုပ် သံဃိက ကျောင်းတို့သည် အရပ်တပါး၌ သံဃာမရှိ၍ ပျက်စီးယိုယွင်းသည်ဖြစ်အံ့၊ သံဃာရှိရာသို့ယူဆောင်၍ သံဃိကအသုံးအဆောင် ပြုလုပ်သုံးဆောင်ခြင်းငှါ ဒုပ်သည်။ ဘုရားတည်ခြင်း ဘုရားကျောင်းဆောက်လုပ်ခြင်းငှါလည်း ဒုပ်သည်။ ထိုသံဃိကဇကျောင်းကို ဘုရားကျောင်း ဘုရားကိစ္စကိုပြု၍ ကျန်သော သံဃိကဘဏ်ဝါးတို့ကို ပုဂ္ဂလိကကျောင်း အသုံးအဆောင်၌လည်း အပ်သည်ဟု မှတ်ရလေ။

ပျက်စီးလတ္တံ့သော သံဃိက မြက် ဝါး ကြိမ် နွယ်စသည်တို့ကို ပျက်စီး၍အကျိုးမရှိဟု နှလုံသွင်း၍ ပုဂ္ဂလိကပိုင်သော်လည်း ပေးဒုပ်သည်။

သင်္ဃံ ဂဟေဘန္တေ အတ္တနော သန္တကံ ဃနဘသနံ ဆာဒေဟိဘံ ဝတ္တဗ္ဗော။ ကသ္မာ?နဒ္ဒေ အတ္တာနတ္ထိ။ ဒဒန္တေဟိ ပန သင်္ဃတ္ထကံ နဒါဘင်္ဃံ၊ ဂရုဘဏ္ဍံ ဟောဟိ၊ တိဏမတ္တံ ပန ဒါတဗ္ဗံ–

ဟု လာသော ပါဠိတော်အဋ္ဌကထာ ဘိုဇဂါဂ်။

လင်္ဃံ၊ အလုံးစုံသော မြက် သက်ငယ်ကို။ ဂဟေတွေး၊ ယူ၍။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာဖြစ်သော။ ဃနဘသနံ၊ ကျောင်းကို။ ဆာဒေဟိ၊ မိုးလော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ဆိုအပ်၏။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း။ နဒ္ဒေ၊ ပျက်စီးသည်ရှိသော်။ အတ္တာ အကျိုးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဒဒန္တေဟိ ပန၊ ပေးသောရဟန်းတို့သည်ကား။ သင်္ဃတ္ထကံ၊ မြေနှင့်တကွ။ နဒါတဗ္ဗံ၊ မပေးအပ်။ ဂရုဘဏ္ဍံ၊ ဂရုဘဏ်

သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တိဏမတ္တံ ပန၊ မြက်သက်အယ်မျှကို။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ပေးအပ်၏။

သာဏတ္ထဒီပနီဋီကာ၌လည်း-

သဝဏ္ဏကန္တိ သဟ ဘူမိယာ။ တိဏမတ္တံ ပန ဒါတဗ္ဗန္တိ ဂဲသ္မာ ဝုတ္တံ၊ ကိံ တံ ဂရုဘဏ္ဍံ နု ဟောတီတိ? နု ဟောတိ။ အရုက္ခိတအဓေါပိတဋ္ဌာနေ ဟိ ဝိနယကဘာဝေန ဌိတံ ဂရု-ဘဏ္ဍံ နု ဟောတိ၊ တသ္မာ တာဒိသံ သန္ဓာယ "တိဏမတ္တံ ပန ဒါတဗ္ဗ" န္တိ ဝုတ္တံ-

ဟု ဖွင့်တော်မူ၏။

သဝဏ္ဏကန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ သဟ ဘူမိယာ၊ မြေနှင့်တကွ။ တိဏ-မတ္တံ ပန ဒါတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သနည်း။ တံ၊ ထိုမြက်သည်၊ ဂရုဘဏ္ဍံ၊ သည်။ နု ဟောတိ ကိံ၊ မဖြစ်သလော။ ဣတိ၊ သို့။ စေ ဝဒေယျ၊ ဆိုအံ့။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဟိ ယသ္မာ၊ အကြောင့်ကြောင်း။ အရုက္ခိတအဓေါပိတဋ္ဌာနေ၊ မစောင့်ရှောက် မသိမ်းဆည်းအပ်သောနေရာ၌၊ ဝိနယကဘာဝေန၊ ပျက်စီးလတ္တံ့သည် အဖြစ်ဖြင့်။ ဌိတံ၊ တည်သော ဝတ္ထုသည်။ ဂရုဘဏ္ဍံ၊ ထင်သည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တာဒိသံ၊ ထိုသို့သော ဘာရဖြစ်သောမြက်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ တိဏမတ္တံ ပန ဒါတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍။ ဓုတ္တံ၊ အဋ္ဌကထာ ဆရာဆိုတော်မူ၏။

၂၃၀။ သံဃိကနှင့် မတသန္တက တူပုံထူးပုံ

၅။ သံဃဿ ဒေမာတိ ဝါ ဒေန္တိ၊ သံဃံ ဥဒ္ဒိဿ ဒေမာတိ ဝါ ဒေန္တိ၊ ဝဿံဝုတ္ထသံဃဿ ဒေမာတိ ဝါ ဒေန္တိ၊ ဝဿာ-ဝါသိကံ ဒေမာတိ ဝါ ဒေန္တိ၊ သဗ္ဗပိ မတကစီဝရံ အဝိဘ-ဇိတ္ဝာ တံ ဝိဟာရံ ပဝိသန္တိ၊ တံ သဗ္ဗံ တဒေဃဝ ဘိက္ခုနော ပေါ်တိ-

ဟု လာသော စီဝရကွန္ဓက အဋ္ဌကထာကိုထောက်၍ ကထိန်ခင်းလျှင် သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော် တရက်နေ့ကစ၍ တပေါင်းလပြည့်တိုင် ငါးလ၊ ကထိန်မခင်းလျှင် သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော် တရက်နေ့ကစ၍ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်တိုင် တလအတွင်း၌ တခုသောကျောင်းတို့က် တာမှာ "သံဃဿ ဒေမ" ဟုဆို၍ လူးသော ဂရုဘက်, လဟုဘက်ပစ္စည်း၊ တစုံတယောက်သောရဟန်းသည် ဒေ၍ မပေးအပ်ခဲ့သော မတသန္တထ-သံဃိကဖြစ်သော ဂရုဘက်, လဟုဘက်ပစ္စည်းတို့သည် ထိုကျောင်း တိုက်တာ၌ နေသော ရဟန်းတို့သာ ဆိုင်သည်၊ ဂင်းပစ္စည်း နှစ်ရပ်တွင် "သံဃဿ ဒေမ" ဆို၍ လူးသောပစ္စည်း ဖြစ်စေ၊ မတသန္တကသံဃိက ပစ္စည်းဖြစ်စေ လဟုဘက်ပစ္စည်းကို ဝေယျထိုက်သည်။ ဂရုဘက်ပစ္စည်း ကို တစုံတယောက်သော သံဃာ, ဂိုဏ်း, ပုဂ္ဂိုလ် မဝေယျထိုက်ကုန်။

ကထိန်ခင်းမူ တပေါင်းလပြည့်ကျော် တရက်နေ့မှစ၍ သီတင်းကျွတ် လပြည့်တိုင်-လအတွင်း, ကထိန်မခင်းမူ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ကျော် တရက်နေ့က စ၍ သီတင်းကျွတ်လပြည့်ဟိုင်အောင် ၁၁-လအတွင်းတို့၌ "သံဃဿ ဒေမ" ဟု ဆို၍လူးသော ဂရုဘက် လဟုဘက်, တစုံတယောက် သော ရဟန်းသည် ဒေ၍ မပေးခဲ့သော မတသန္တကသံဃိကဖြစ်သော ဂရုဘက် လဟုဘက်ပစ္စည်းတို့တွင် လဟုဘက်သံဃိကမှာ ထိုကျောင်း တိုက်၌ နေသည်ဖြစ်စေ၊ မနေသည်ဖြစ်စေ မျက်မှောက်ရှိသောသံဃာတို့ ဝေယျထိုက်သည်း ဂရုဘက်ပစ္စည်းမှာ တစုံတယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်, ဂိုဏ်း, သံဃာတို့ မဝေယျအပ်ကုန်း

ဤသို့လျှင် "သံဃဿ ဒေမ" ဟုဆို၍ လူးသောသံဃိက, မတသန္တက-သံဃိကတို့၏ တူသည်အဖြစ်ကို သိပြီး

ဤဋ္ဌကထာပါဠိအနက်ကား—သံဃဿ ဒေမာတိ ဝါ၊ ဟူ၍လည်း၊ ဒေန္တိ၊ လူကုန်၏။ သံဃံ သံဃာကို။ ဥဒ္ဒိဿ၊ ရည်၍။ ဒေမ၊ လူပါကုန်၏။ ဂဟဏ္တိ ဝါ၊ ဤသို့လည်း။ ဒေန္တိ၊ လူကုန်၏။ ဝဿံဝုဋ္ဌသံဃဿ၊ ဝါကျွတ်သောသံဃာအား။ ဒေမ၊ လူပါကုန်၏။ ဂဟဏ္တိ ဝါ၊ ဤသို့လည်း။

ဒေန္တိ၊ လ္ဟကုန်၏။ ဝဿာဝါသိကံ၊ ဝါဆိုသက်နှံးကို။ ဒေမ၊ လ္ဟပါကုန်၏။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့လည်း။ ဒေန္တိ၊ လ္ဟကုန်၏။ သစေပိ၊ အကယ်၍လည်း။ မတကစီဝရံ၊ မင်းပေး သောသင်္ကန်း၏ သက်နှံးကို။ အဝိဘဇိတွာ၊ မခေဝေနိုင်မူ၍။ တံ ဝိဟာရံ၊ ထိုဒကျောင်းသို့။ ဝဝိသန္တိ၊ ဝင်ကုန်အံ့။ တတ္ထ ယထာ ပမ္မ၊ ထိုအလုံးစုံသည်။ တဿ ဝဝိသန္တိ၊ ဝင်ကုန်သော ဒကျောင်းဌ နေသော ရဟန်းအား သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ထိုသို့မဟုတ် လ္ဟဒါန်းသူ ဒါယကာတို့က အထူးပြု၍ ''ဤကျောင်းဌ ဝါကျွတ်ဖက်သံဃာအား လ္ဟ၏။ ဤကျောင်းဌဲ့ ဝါဆိုသက်နှံးကို လ္ဟ၏'' စသည်ဖြင့်မဆို၍လ္ဟာ မတသင်္ဃကသံဃိကနှင့်-မတူ၊ ဒါယကာ လ္ဟသည့်အတိုင်း သံဃိကဖြစ်သည်ဟု မှတ်ဒလေ။

ယထာ ဒါယကာ ဝဒန္တိ၊ ဘထာ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ—

ဟု လာသော စုဋ္ဌဝါအဋ္ဌကထာ, ဝိနယသင်္ဂဟအဋ္ဌကထာတို့ကို ဖေ့ကြည့်ဒလေ။

ယထာ၊ အကြောင်းအခြင်းအရာဖြင့်။ ဒါယကာ၊ လ္ဟသောဒါယကာတို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ ဘထာ၊ ထို့လ္ဟသောဒါယကာဆိုသော အခြင်းအရာဖြင့်။ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ အလ္ဟခံသံဃာတို့ ကျင့်အပ်၏။

မတသင်္ဃကသံဃိကမှာ လ္ဟသူမရှိသော သံဃိကဖြစ်၍ အထူးမရှိ၊ ဒါယကာလ္ဟသော သံဃိကမှာ လ္ဟသူဒါယကာရှိ၍ အထူးရှိသည်။

ဤသို့လျှင် ဒေကြောင်းအားဖြင့် ''သံဃသ ဒေမ'' ဟု လ္ဟသော သံဃိကနှင့် မတသင်္ဃကသံဃိကတို့၏ တူ,မတူသောအဖြစ်ကို မှတ်ဒလေ။

ဖောက်ပြန်ခြင်းအကြောင်းရှိသော်လည်း စီဝရကွန်ရက်အဖွင့်, စုဋ္ဌဝါဒသနာသနကွန်ရက် အဖွင့်တို့မှာ ပါဋိတော်နှင့် ဧပ၍ ကြည့်ဒလေ။

၂၃၁။ ပါဒအရမှာ ရွေပါဒကို ယူသင့်ကြောင်း

၆။ အလွန်ခဲယဉ်းသောအရာဌာန ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ဉာဏ်သက်ဝင်သမျှနှင့် ကျမ်းဂန်ကို ထုတ်ဆောင်၍ ပြဦးအုံး။

တေန ခေါ ပန ဿမယေန အညတရော ပုရာဏဝေါဟာ-ရိတော မဟာမတ္တော ဘိက္ခူသု ပဗ္ဗဇိတော ဘဂဝတော အဝိဒူရေ နိသိန္နော ဟောတိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ တံ ဘိက္ခုံ တေဒဝေါစ. "ကိတ္တကေန ခေါ ဘိက္ခု ဆုဇာ မာဂဓော သေနိယော ဗိမ္ဗိသာရော စောရံ ဂဟေတ္ဝာ ဟနေတိ ဝါ ဗန္ဓတိ ဝါ ပဗ္ဗာဇေတိ ဝါ" တိ။ ပါဒေန ဝါ ဘဂဝါ ပါဒါရု-ဟေန် ဝါတိ။ တေန ခေါ ပန သမယေန ဆုဇဂဟေ ပဉ္ဆမာဿဒကော ပါဒေါ ဟောတိ—

ဟူ၍ လည်းကောင်း၊

ယော ပန ဘိက္ခု ဂါမာ ဝါ အရညာ ဝါ အဒိန္နံ ထေယျ-သင်္ခါတံ အာဒိယေယျ၊ ယထာရူပေ အဒိန္နာဒါနေ ရာဇာနော စောရံ ဂဟေတ္ဝာ ဟနေယျုံ ဝါ ဗန္ဓေယျုံ ဝါ ပဗ္ဗာဇေယျုံ ဝါ စောရောသိ ဗာလောသိ မူဠှောသိ ထေနောသိတိ၊ တထာ-ရူပံ ဘိက္ခု အဒိန္နံ အာဒိယမာနော ဆယိမံ ပါရာဇိကော ဟောတိ အသံဝါသော—

ဟူ၍ လည်းကောင်း၊

ယထာရူပံ နာဝမ ပါဒံ ဝါ ပါဒါရဟံ ဝါ အတိရေက-ပါဒံ ဝါ—

ဟူ၍ လည်းကောင်း ပါရာဇိကဏ်ပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူသည်။

ပဉ္ဆမာသဏော ပါဒေါတိ တဒါ ရာဇဂဟေ ဝိသတိမာ-သကော ကဟာပဏော ဟောတိ၊ ဟသ္မာ ပဉ္ဆမာသကော

ပါဒေါ။ ဧတေန လက္ခဏေန ဘဗ္ဗနုပဓေသု ကဲဟာပဏာယဲ စတုတ္ထော ဘာဂေါ "ပါဒေါ"တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သော စ ဧခါ ပေါရာဏာယဲ နိလဏဟာပဏာယ ဝသေန၊ နာ ဣဘရေသံ ရုဒြဒါမကဲဝဒိနံ—

ဟု ပါဠိဆုဇိကဏ်အဋ္ဌကထာဌ် ဖွင့်ဆိုတော်မူသည်။

စတုတ္ထော ဘာဂေါ ပါဒေါတို့ ဝေဒိတဗ္ဗောတို့ ဣမိနာဝ ဘဗ္ဗနုပဓေသု ကဟာပဏာယ ဝိသတိမော ဘာဂေါ မာသကောတိ ဣဒဉ္စ ဝုတ္တမေဝ ဟောတိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ပေါရာဏာယတ္ထော-နုရူပံ လက္ခဏာယမပ္ပနာ ဥပ္ပါဒိတာ နိလကဟာပဏာတိ ဝေဒိ-တဗ္ဗာ၊ ရုဒြဒါမေန ဥပ္ပါဒိတော ရုဒြဒါမကော။ မဿ ကိရ နိလကဟာပဏာယ တိဘာဂံ အဂ္ဃတိ။ ယသ္မိံ ပဒေသေ နိလ-ကဟာပဏာ နာ သန္တိ၊ တတ္ထာပိ နိလကဟာပနံ ဝဋ္ဋနုဋ္ဌာနေ စ အဝဋ္ဋနုဋ္ဌာနေ စ သမာနအဂ္ဃဝသေန ပဝတ္တမာနံ ဘဏ္ဍံ ဂဟေဘ့ာ နိလကဟာပဏဝသေနေဝ ပရိစ္ဆေဒါ ကာတ-ဗ္ဗောတိ ဝိဒဿိ—

ဟု သာရတ္ထဒီပနီဋီကာဌ် ဖွင့်ဆော်မူသည်။

ပေါရာဏာယတ္ထောနုရူပံ ဥပ္ပါဒိတော ဝိသတိမာသပ္ပမာဏ-ဥတ္တမသုဝဏ္ဏဂ္ဃနကော လက္ခဏာယမပ္ပနာ နိလကဟာပဏောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ရုဒြဒါမေန နာမကေနစိ ဥပ္ပါဒိတော ရုဒြဒါ-မကော။ သော ကိရ နိလကဟာပဏာယ တိဘာဂံ အဂ္ဃတိ။ ယသ္မိံ ပန ဒေသေ နိလကဟာပဏာ နာ သန္တိ၊ တတ္ထာပိ ကာဠ-ကဝိရဟိတာယ နိန္နန္တသုဝဏ္ဏာယ ပဠုမာသဂ္ဃနဏေန ဘဏ္ဍေန ပါဒပရိစ္ဆေဒေါ ကာတဗ္ဗော—

ဟု ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာဌ် လာသည်။

ရုဒြဒါမကော နာမ ရုဒြဒါမကာဒိဟိ ဥပ္ပါဒိတော။ ဗာရာ-ဏသိနဂရာဒိသု တေဟိ မေဟိ ရာဇူဟိ ပေါရာဏာယတ္ထောနုရူပံ

လက္ခဏသမ္ပန္နာ ဥပ္ပါဒိတာ နိလဏဟာပဏာ။ တေသံ ကိရ တိဘာဂံ အဂ္ဃတိ ရူဒြဒါမကော၊ တသ္မာ တာသု ပါဒေါ ထုလ္လစ္ဆယဝတ္ထု ဟောတိ။ မာသကော ပန ဣဓ အာပဇ္ဇမာဏံ၊ ကဟာပဏော ကိဉ္စိကာလေ ဥနဝီသတိမာသကော ဟောတိ၊ ကိဉ္စိကာလေ အတိရေကဝီသတိမာသကော။ တသ္မာ တာသု ကဟာပဏသ္သ စတုတ္ထဘာဂေါ ပဉ္စမာသကော ဝီယ အတိရေကပဉ္စမာသကော ဝါ ဥနပဉ္စာမာသကော ဝါ ပါဒေါတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣမသ္မိဉ္စ ပန ဌာနေ ဒီပနတ္ထံ "တဒါ ဆဇ္ဇဂဟေ ဝီသတိမာသကော ကဟာပဏော ဟောတီ" တိ အာဒိ ဝုတ္တံ—

ဟု ဝဇိရဗုဒ္ဓိဋီကာယ် လာသည်။

ပါတိမောက္ခဂဏ္ဌိကမ်းခ်ဏား—

ဥတ္တရဝိနိစ္ဆယဋီကာယန္တု— မိသကကဟာပဏောယေဝ နိလကဟာပဏော။ တဋ္ဌဝ ဟိ ပေါရာဏသတ္ထဝိဟိတံ လက္ခဏံ ဒိဿတိ၊ ဏထံ? ဥဒ္ဓေ မာသာ သုဝဏ္ဏာဿ, တထာ ရဇတဿ, ဒသ မာသာ တမ္ဗဿာတိ ဇေတေ ဝီသတိမာသေ မံသေတ္ဝာ ဗန္ဓနတ္ထာယ ဝိဟိမတ္တံ လောဟံ ပက္ခိပိတ္ဝာ အာကဍ္ဎနိ စ ဟတ္ထိ-ပါဒါဒိနံ အညတရဉ္ဉေ ရူပံ ဒဿေတ္ဝာ ကတော နိဒ္ဒါသတ္တာ နိလကဟာပဏော နာမ ဟောတီတိ။ ဟောန္တိ စေတ္ထ—

ဟေမဇဇတတမ္ဗဟိ၊ သတ္ထေ နိဒ္ဒိဋ္ဌလက္ခဏံ။
အဟာပေတ္ဝာ ကတော ဝီသ-မာသော နိလကဟာပဏော။

ဟေမပါဒံ သဇ္ဈုပါဒံ၊ တမ္ဗပါဒဉ္စယံ ဟိ သော။
မိသေတ္ဝာ ရူပမပ္ပေဘ္ဝာ၊ ကာတုံ သတ္ထေသု ဒဿိတော။

လောတိံ ဝုစ္စတေ ဒေါသော၊ နိဒ္ဒါသတ္တာ တထီရိတော။
တသ္မာ ပါဒေါ သုဝဏ္ဏာဿ၊ ဝီသဝီဟဋ္ဌနော မတော။

ယသ္မိ' ပန ပဒေသေ သော၊ နံ ဝတ္တတိ ကဟာပဏောဝါ။
ဝိသဒ္ဒသော၀ဏ္ဏဝိဟာဂ်ံ၊ တပ္ပါဒဂ်ဿိ ပေဒိယံ။

ဝိသဒ္ဒသော၀ဏ္ဏဝိဟာဂ်ံ၊ ဇထနေန္တဲ့ဝ ဘိက္ခဝေါ တတောဝါ။
စ၀န္တိ သာမညုဂ်ာဝါ၊ ဂ္ဂစ္ဆာဟု ဝိနယညုနောတိ
၀ါစိသရနာမကာစရိယေန ဝုတ္တံ—

ဟု လာသည်။

ပါဒေါ နာမ ကဟာပဏသ္မ စတုတ္ထော ဘာဂေါ။ ကဟာ-ပဏော ပန ဒုဝိဓော ဟောတိ သုဝဏ္ဏကဟာပဏော၌ မိဿက-ကဟာပဏော စာတိ။ တေသု ဟိ ကာဠကဝိရဟိတဿ နိဒ္ဓန္တ-သုဝဏ္ဏဿ ဝိသတိ မာသာ သုဝဏ္ဏဿာဟာပဏော နာမ၊ ပဉ္စ မာသာ သုဝဏ္ဏဿ, တထာ ရူပိယဿ, ဒသ မာသာ တမ္ဗဿာတိ ဧကေ ဝိသတိမာသေ မိဿေဘဿာ ဗန္ဓနတ္ထာယ ဝိဟိမတ္တံ လေဟံ ပက္ခိပိဘ္ဟာ အာကဍ္ဎနီ စ ဟတ္ထိပါဒါဒိနံ အာညတရဉ္ဉ ရူပံ ဒဿေတ္ဘာ ဆဒေတာ မိဿဘဏ္ဍကဟာ ပဏောနာမ၊ သောယေဝ နိဒ္ဒေါ-သတ္တာ နိလဿဟာပဏော နာမ။ သုဝဏ္ဏကဟာပဏဝိနိစ္ဆယံ ဝိမတိဝိနေ၀ဒနိဋ္ဌာယံ ဝုတ္တံ၊ မိဿကကဟာပဏဝိနိစ္ဆယံ ဥတ္တ-ရဝိနိစ္ဆယဋီကာယံ ဝုတ္တံ။ သာမဏေရနံ ဒသိကသုတ္တေနာပိ ပါဠိတေါ ဟောတိ၊ ဥပသမ္ပန္နာနံ ပန သုဝဏ္ဏဿ ဝိသတိဝိ-ဟိမတ္တေန။ တတ္ထပိ ဝိသတိဝိဟိမတ္တံ နာမ သုဝဏ္ဏမာသကဝဿေန အစ္ဆုတ်ယမာသကံ ဟောတိ၊ အယံ သိဟဠဝတ္ထုစရိယဝါဒေါ။ တေန ဝုတ္တံ အာဘိဓာနိကပဒ်ပိကာယံ—

"ဧတ္တာဝတော ဝိဟာဒယာ ဂဏ္ဌာ၊ ဒွေဂဏ္ဌာ မာသကော ဘဝေ" တိ—

ဟု ပါတိမောက္ခပဒတ္ထအနုဝဏ္ဏနာဌ္ဌ လာဒသည်။

တထာရူပံ ဘိက္ခု အာဒိန္နံ အာဒိယမ္ပာနောတိ တာဒိသံ ဘိက္ခု ပေါရာဏကာသ ကဟာပဏာသ ပါဒံ ဝါ ပါဒါရဟံ ဝါ ဘဏ္ဍံ အာဒိန္နံ။ ပ။ အာဝဟရေန္တော ပါရာဇိကော ဟောတိ—

ဟု ကခ်ဳိ၌ လာသည်။

ပေါရာဏာသာတိ ပေါရာဏာသတ္ထာနေ့ရူပံ ဥပ္ပါဒိတာသ လက္ခဏာသမ္ပန္နာသ နီလကဟာပဏာသဒိသာသ ကဟာပဏာသ။ ဇေတုန ရူပြဲဒါမကာဒီနိ ပဋိက္ခိပတိ—

ဟု ဃခ်ဳိ၌ လာသည်။

ကျမ်းကိုးပါဠိတို့ကို အစဉ်အတိုင်း အနက်ကိုဆိုအံ့။

တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ၌။ အညတရော၊ သော။ ပုရာဏ-ဝေါဟာရိကာသာ၊ တရားစီရင်ဖူးသော။ မဟာမတ္တော၊ အမတ်ကြီးသည်၊ ဘိက္ခုသူ၊ ရဟန်းတို့၌။ ပဋိဇဂ်တော၊ ရုဟန်းပြု၍။ ဘဂ္ဂ-တော၊၏။ အဓိဒုဋ္ဌရ၊ မဒဝေးသောအရပ်၌။ နိသိန္နော၊ နေသည်။ ပေါဟတိ၊ ၏။ အထ ခေါ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်း တံ ဘိက္ခုံ၊ ကို။ ဇေတံ ဝစနံ၊ကို။ အဝေါစ၊ ဒေးတော်မူ၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ မာဂဓရာ၊ မဂဓရာဇ်တိုင်း ကို အစိုးရသော။ သေနိယော၊ များသောစစ်သည်ရှိသော။ ဗိမ္ဗိသာရော ရာဇာ၊ သည်။ စောရံ၊ ခိုးသူကို။ ကိတ္တကေန ခေါ၊ အာဘယ်မျှခိုးယူသဖြင့်။ ဂဒဟတ္ထာ၊ ဖမ်းယူ၍။ ဟနတိ ဝါ၊သတ်သနည်း။ ဗန္ဓတိ ဝါ၊ နှောင်ဖွဲ့သနည်း။ ပဗ္ဗာဇေတိ ဝါ၊ နှင်ထုတ်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဝေါစ၊ မေးတော်မူ၏။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ပါဒေန ဝါ၊ တမတ်ဖြင့်လည်းကောင်း။ ပါဒါရဟေန ဝါ၊ တန်းတိုက်သောဥစ္စာဖြင့်လည်းကောင်း။ အတိရေကပါဒေန ဝါ၊ တမတ်ထက်လွန်သဖြင့်လည်းကောင်း။ စောရံ၊ စိုးသူကို။ ဂဟေတ္ဘာ၊ ၍။ ဟနတိ ဝါ၊ သတ်မူလည်း သတ်၏။ ဗန္ဓတိ ဝါ၊ နှောင်ဖွဲ့မူလည်း ဖွဲ့၏။ ပဗ္ဗာဇေတိ ဝါ၊ တိုင်းပြည်မှမူလည်း နှင်ထုတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အဝေါစ၊ နား၊တော်

လျှောက်၏။ တေန ခေါ် ပန သမယေန၊ ၌။ ရာဇဂဟေ၊ ၌။ ပဥ္စမာ-သကော၊ ငါပဲသည်။ ပါဒေါ်၊ တမတ်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ယော ပန ဘိက္ခု၊ သည်း ဂါမာ ဝါ၊ ရွာမှလည်းကောင်း။ အရ-ညာ ဝါ၊တောမှလည်းကောင်း။ အဒိန္နံ၊ ကို။ ထေယျသင်္ခါတံ၊ ဖြင့်။ အာဒိယေယျ၊ အံ့။ ယထာရူပေ၊ အကြင်သို့သောဟာရှိသော။ အဒိန္နာ-ဒါနေ၊ အရှင်မပေးသောဥစ္စာကို ယူခြင်းဖြာင့်။ ရာဇာနော၊တို့သည်။ စောရံ၊ ခိုးသူကို။ ဂဟေတွာ၊ ဖမ်း၍။ စောရော၊ ခိုးသူသည်။ အသိ၊ ဖြစ်၏။ မူဠှော၊ တွေဝေသည်၊ ဝါ၊ မသိသည်။ အသိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဟနတိ ဝါ၊ သတ်မူသည်းသတ်၏။ ဗန္ဓတိ ဝါ၊ ထောင်ချမူလည်း ချု၏။ ပဗ္ဗာဇေတိ ဝါ၊ တိုင်းပြည်မှမူသည်း နှင်ထုတ်၏။ တထာရူပံ၊ ထိုသို့သောဟာရှိသော။ အဒိန္နံ၊ ကို။ အာဒိယမာနော၊ ခိုးယူသော။ အယမ္ပိ ဘိက္ခု၊ ဤရဟန်းသည်လည်း။ ပါရာဇိကော၊ သည်။ ဟေါတိ၊ ၏။

ယသာရူပံ နာမ၊ မည်သည်ကား။ ပါဒံ ဝါ၊ တမတ်ကိုလည်း ကောင်း။ ပါဒါရဟံ ဝါ၊ ကိုလည်းကောင်း။ အတိရေကပါဒံ ဝါ၊ ကို လည်းကောင်း။ တထာရူပံ နာမ၊ မည်သည်ကား။ ပါဒံ ဝါ၊ ကိုလည်း ကောင်း။ ပါဒါရဟံ ဝါ၊ ကိုလည်းကောင်း။ အတိရေကပါဒံ ဝါ၊ ကိုလည်းကောင်း။

ပဥ္စမာသကော ပါဒေါ် တိ၊ ဟူသည်ကား။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ရာဇ-ဂဟေ၊ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌။ ဝိသတိ ဝဿသကော။ ပဲနှစ်ဆယ်ရှိသော။ တဟာ-ပနကော၊ ဟက္ကပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟသ္ဘော၊ ထို့ကြောင့်။ ပဥ္စမာ-သကော၊ ငါးပဲရှိသော။ ပါဒေါ်၊ ဟမတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧတေန လက္ခဏေန၊ ထိုလက္ခဏာဖြင့်။ သဗ္ဗဉ္ဉုတဉာဏသ္သ၊ ခပ်သိမ်းသော ဇာနပုဒ် တို့၌။ ကဟာပဏဿ၊ တက္ကပ်၏။ ဧတ္ထန္တရေ၊ လေးခုမြောက်သော၊ ဝါ၊ လေးဖို့တဖို့ဖြစ်သော။ ဘာဂေါ်၊ အဖို့ကို။ ပါဒေါတိ၊တမတ်ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ သော စ ခေါ်၊ ထိုပါဒသည်လည်း။ ပေါ်ထု-

ကကား၊ ရှေးဦးဖြစ်သော။ နိလကဟာပကား၊ အပြစ်ကင်းသောကဟာပက၏။ ဝသေန်၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏၊ ဣတရေသံ၊ တပါးကုန်သော၊ ရူဒြဒါမကာဒီနံ၊ ရူဒြဒါမကမည်သော ကဟာပက စသည်တို့၏၊ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ (ဤကား ပါဠိအဋ္ဌကထာအနက်တည်း)၊

စတုတ္ထော ဘာဝေါပါဒေါတိ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ ဣမိနာဝ၊ ဤပါဌ်ဖြင့်လျှင်၊ သုဗ္ဗဇုနပဒေသု၊ တို့၌။ ကဟာပကာသ၊ ကျွပ်၏။ ဝိသတ်မော၊ အဖို့နှစ်ဆယ် မြောက်သော၊ ဝါ၊ အဖို့နှစ်ဆယ်၏ တဖို့ဖြစ်သော။ ဘာဝေါ၊ အဖို့သည်။ မာသကော၊ တပဲမည်၏။ ဣတိ ဣဒဉ္စ၊ ဤစကားကိုလည်း။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုအပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။ ပေါရာဏသတ္ထာနုရူပံ၊ ရှေးကျမ်းဌီကာဆိုသော လက္ခဏာအားလျော်စွာ၊ ဝါ၊ ရှေးဆရာတို့စီရင်သော လက္ခဏာ အာသုံးအားဆောင်အားလျော်စွာ၊ ဥပပါဒိတာ၊ ဖြစ်စေအပ်ကုန်သော။ လက္ခဏာသမပ္ပန္နာ၊ လက္ခဏာနှင့်ပြည့်စုံသော ကဟာပကတို့ကို။ နိလကဟာပကာတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်ကုန်၏။ ရူဒြဒါမေန၊ သည်။ ဥပပါဒိတာ၊ ဖြစ်စေအပ်သော ကဟာပကသည်။ ရူဒြဒါမကော၊ ရူဒြဒါမကမည်၏။ သော၊ ထိုရူဒြဒါမက မည်သော ကဟာပကသည်။ နိလကဟာပကာ၊ ၏။ တံဘာဝံ၊ သို့ဖြစ်တိုင်း။ အတ္ထတိ ကိုး၊ ထိုက်သတဲ့။ ယသ္မိ ပဒေသေ၊ အကြင်အရပ်၌။ နိလကဟာပကာ။ တို့သည်။ နသန္တိ၊ မရှိကုန်။ တတ္ထာပိ၊ ကိုအရပ်၌လည်း။ နိလကဟာပကာနံ၊ တို့ကို။ ဝဋ္ဋနုဋ္ဌာနေ စ၊ သုံးဆောင်ရာအရပ်၌လည်းကောင်း။ အဝဋ္ဋနုဋ္ဌာနေ စ၊ မသုံးဆောင်ရာ အရပ်၌လည်းကောင်း။ သမာနအတ္ထဝသေန၊ မျှသောအဖို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တမာနံ၊ ဖြစ်သော။ ဘက္ခံ၊ ဥစ္စာကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ နိလကဟာပကဝသေန၊ နိလကဟာပက၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ပရိစ္ဆေဒေါ၊ အပိုင်းအခြားကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကြကုန်၏။

ပေါရာဏာသတ္ထာနုရူပံ၊ ရှေးကျွမ်းဟေားလျော်စွာ။ ဥပ္ပါဒိတော၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ ဝိသတိမာသပ္ပမာဏာဥတ္တမသုဝဏ္ဏဿနကော၊ ပဲနှစ်ဆယ် ပမာဏဲရှိသော မြက်သောရွှေဖိုးထိုက်သော။ လက္ခဏာသမ္ပန္နော၊ လက္ခဏာနှင့်ပြည့်စုံသော ကဟာပဏာကို။ နိလဏဟာပဏောတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ရူဒြဒါမေန နဲ့ဝ၊ ရူဒြဒါမမည်သော။ ထေနစိ၊ တစုံဘေးယောက်သည်း ဥပ္ပါဒိတော၊ ဖြစ်စေအပ်သော ကဟာပဏသည်။ ရူဒြဒါမကော၊ ရူဒြဒါမကမည်၏။ သော၊ ထိုရူဒြဒါမကမည်သော ကဟာပဏသည်း နိလာဏဟာပဏာဿ၊ ၏။ တိဘာဒုံ၊ သုံးဖို့ဘဖို့ကို။ အတ္ထာဘိ ကိရ၊ ထိုက်သတဲ့။ ယသ္မိံ ပန ဒေသေ၊ အကြောင်းရှိအရပ်၌။ နိလဏဟာပဏာ၊ အပြစ်ဒေါသကင်းသော ကဟာပဏတို့သည်။ နသန္တိ၊ မရှိကုန်။ တတ္ထာပိ၊ ထိုအရပ်၌သည်း။ ကာဠကဘဝိရဟိတဿ၊ အညစ်အကြေးကင်းသော။ နိဒ္ဓန္တသုဝဏ္ဏဿ၊ စင်ကြယ်သောရွှေ၏။ ပဋ္ဌမာသဿနေဝန၊ ငါးပဲထိုက်သော။ ဘဇ္ဇန၊ ညစ်စာဖြင့်။ ပါဒိပရိဘောဒါ၊ ပါဒအဝိုင်းအခြားကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ပြုအပ်၏။

ရူဒြဒါမကာဒီဟို၊ ရူဒြဒါမက အစရှိသည်တို့သည်း ဥပ္ပါဒိတော၊ ဖြစ်စေအပ်သော ကဟာပဏသည်။ ရူဒြဒါမကော နာမ၊ ရူဒြဒါမက မည်၏။ ပဿာဆကသိနဂဆာဒီသု၊ ပဿာဆကသီပြည်စသည်တို့၌း ဘေဟိ ဘေဟိ ဆုဇူဟို၊ ထိုထိုသောမင်းတို့သည်။ ပေါရာဏာသတ္ထာနုရူပံ၊ ရှေးကျွမ်း၌သားသော ရွေလုပ်နည်းအားဖလျော်စွာ။ ဥပ္ပါဒိတာ၊ ဖြစ်စေအပ်ကုန်သော၊ လက္ခဏာသမ္ပန္နာ၊ လက္ခဏာနှင့်ပြည့်စုံသော ကဟာပဏတို့သည်၊ နိလဏဟာပဏာ၊ မည်ကုန်၏။ ရူဒြဒါမကော၊ ရူဒြဒါမက မည်သော ကဟာပဏသည်။ ဇတသံ၊ ထိုနှစ်လကဟာပဏတို့၏။ တိဘာဂံ၊ သုံးဖို့ဘဖို့ကို၊ အတ္ထတိ ကိရ၊ ထိုက်သတဲ့။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တဿ၊ ထိုရူဒြဒါမကမည်သော ကဟာပဏ၏။ ပါဒေါ၊ တမတ်သည်။ ထုလ္လစ္ဆယဘဏ္ဍေ၊ သည်း ဇဟာတိ၊ ၏။ မာသဇကာ ပန၊ ပဲသည်ကား။ ဣဓ၊ ဤအဆုဒ္ဓိ။ အပ္ပမာဏံ၊ ပမာဏမဟုတ်။ ဟိ၊ မူန်၏။ ဝါ၊ ဟိ ယသ္မာ၊ အကြောင်းကြောင့်။ ကဟာပဇကော၊ ကျပ်သည်။ ကိဉ္စိကာလေ၊ တရံအခါ၌။

ဥိနဝိသတိမာသကော၊ ပဒန္ဓစ်ဆယ်မပြည့်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကိဠိကာ-လေ၊ တရုံအခါ၌။ အတိရေကဝိသတိမာသကော၊ ပဒန္ဓစ်ဆယ်ပိုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တသ္မ ကဟာပဏာယ၊ ထိုနိလကဟာပဏ၏။ စတုတ္ထဘာဂေါ၊ လေးဖိုတဖိုဖြစ်သော။ ပဉ္စမာသကော၊ ငါးပဲရှိသော။ ပါဒေါ ဝိယ၊ တမတ်ကဲ့သို့။ အာဘိရေကပဉ္စမာသကော ဝါ၊ ငါးပဲပိုသည်လည်း ဖြစ်သော။ ဥိနမဉ္စမာသကော ဝါ၊ ငါးပဲမပြည့်သည်လည်း ဖြစ်သော့။ ပါဒေါ၊ တမတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣမသ္မတ္ထသ၊ ကို။ ဒီပနတ္ထံ၊ ဌ၊ တဒါ။ ပ။ အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ (ဤကား ဝိနည်း ဋီကာကြီးသုံးစောင် အနက်တည်း။)

ဥတ္တရဝိနိစ္ဆယဋီကာယန္တု၊ ဥတ္တရဝိနိစ္ဆယဋီကာဠ္ဍကား။ မိဿက-ကဟာပဏောယေဝ၊ ရှေ ငွေ ကြေးကိုဆိုသော ကျပ်သည်သာလျှင်။ နိလကဟာပဏော၊ ဓည်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ တတ္ထဝ၊ ထိုဋီကာဠ်၌ပင်လျှင်။ ပေါရာဏသတ္ထဝိဟိတံ လက္ခဏံ၊ ရှေးကျမ်းဠ်စီခဲ့သော လက္ခဏာသည်။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ သုဝဏ္ဏသ၊ ရွှေ၏။ ပဉ္စ မာသာ၊ ငါးပဲလည်းကောင်း။ ရူပတသ၊ ငွေ၏။ တာဒၖ၊ ထို့အတူငါးပဲလည်းကောင်း။ တမ္မသ စ၊ ကြေးနီ၏လည်း။ ဒသ မာသာ၊ ဆယ်ပဲလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဇေတဝိသတိမာဒသ၊ ထို့ပဒန္ဓစ်ဆယ်တို့ကို။ မိဒ်သတ္ထာ၊ ရောရှ်။ ဗန္ဓန-တ္ထာယ၊ တွဲစပ်ခြင်းငှါ။ ဝိဟိမတ္ထံ၊ စပါးတလုံးမျှသော။ လော်ဟံ၊ သံကို။ ပက္ခိပိတ္ဝာ၊ ထည့်ရှ်။ ဃကွရာနိ စ၊ ဃကွရာတို့ကိုလည်းကောင်း။ ဟတ္ထိပါဒါဒီနံ၊ ဆင်ခြေရုပ်စသည်တို့တွင်။ အညတရဿ ရူပံ၊ တခုခုသော ဃရုပ်ကိုလည်းကောင်း။ ဒဿေတွာ၊ ပြ၍။ ကတော၊ ပြုအပ်သော ရှေသည်။ နိဒ္ဒါသတ္ထာ၊ ဃပြစ်ကင်းသောကြောင့်။ နိလကဟာ-ပဏော နာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်ရှ်ဆိုအံ့။ တတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ သင်္ဂဟာ၊ အကျဉ်းမှတ်ချန်ဂါထာတို့သည်။ ဟေဋ္ဌာန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

ဟေမရဇတဘဒမ္မဟိ၊ ရွှေငွေ ကြေးနီတို့ဖြင့်။ သတ္တော၊ ဧရှးကျမ်းဌ်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌလက္ခဏံ၊ ပြအပ်သောလက္ခဏာကို။ အဟုဇပေတ္တာ၊ မယုတ်စေမူ၍။ကဒတာ၊ ပြုလုပ်အပ်သော။ ဝိသတိမာသော၊ပဲနှစ်ဆယ်သည်။နီလကဟာပဏော၊ အပြစ်ကင်းသော ရွှေတကျပ်မည်၏။

ဟေမ့ပါဒုံ၊ ရွှေတမတ်ကိုလည်းကောင်း။ သဏ္ဌုပါဒုံ၊ ငွေတမတ်ကို လည်းဆောင်း။ တမ္မပါဒဒွယံ၊ ကြေးနီ နှစ်မတ်ကို လည်းကောင်း။ မိဿတ္တာ၊ ရော၍။ ရူပံ၊ အရုပ်ကို။ အပ္ပေတ္တာ၊ ထင်စေ၍။ သော၊ ထိုနီလကဟာပဏကို။ ဆာတုံ၊ ပြုခြင်းငှါ။ သတ္ထာသု၊ ရှေးကျမ်းတို့၌။ ဒဿိတော၊ ပြအပ်၏။

ဒေါသော၊ ရွှေအပြစ်ကို။ လောတိ၊ ဖြစ်လေ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ နိဒ္ဒေါသတ္တာ၊ အပြစ်ကင်းသောကြောင့်။ တဿာ၊ ထိုအခြင်းအရာ အားဖြင့် နီလကဟာပဏမည်၏ဟု။ ဤရိုးတော၊ ဆိုအပ်၏။ တဿ၊ ထိုနီလကဟာပဏ၏။ ပါဒေါ၊ တမတ်ကို။ သုဝဏ္ဏဿ ဝိသဝိဟာ-ဂုနော၊ စပါးအလုံးနှစ်ဆယ်ရှိသော ရွှေချိန်အဖိုးထိုက်၏ဟု။ မုတော၊ သိအပ်၏။

ယသ္မိံ ပန ပဒေသေ၊ အက္ခရဝနပုဒ်အရပ်၌။ သော ကဟာပဏော၊ ထိုနီလကဟာပဏသည်။ နဝတ္ထတိ၊ မဖြစ်မရှိ။ တသ္မိံ ပဒေသေ၊ထိုအရပ် မျိုး၌၊ဝိသဿသောဝဏ္ဏဝိဟာဂုံ၊ စပါးအလုံးနှစ်ဆယ်မျှ ရွှေချိန်အဖိုးရှိသော ပစ္စည်းကို။ တပ္ပါဒဂ္ဃနှိ၊ ထိုနီလကဟာပဏ၏ တမတ်အဖိုးထိုက်ပြီဟူ၍။ ဝေဒိယံ၊ သိအပ်၏။

တတော၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိသဿောဝဏ္ဏဝိဟာဂုံ၊ စပါးအလုံးနှစ်ဆယ် ခန့် ရွှေချိန်အဖိုးရှိသော ပစ္စည်းကို။ ထေနေန္တာ၊ ခိုးကုန်သော။ ဘိက္ခု-ဝေါ၊ ရဟန်းတို့သည်။ သာမညဂုဏာ၊ ရဟန်းကျေးဇူးမှ။ စဝန္တိ၊ ရွှေ့လျောကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိနယညုနော၊ ဝိနည်းကိုသိသောဆရာ တို့သည်။ အာဟု၊ ဆိုကြကုန်၏။ ဣဘိ၊ သို့။ ဝါစိဿရုနာမကာစရိယေန၊ ဝါစိဿရမည်သော ဆရာသည်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။

ပါဒေါ နာမ၊ တမတ်မည်သည်။ ကဟာပဏသ၊ တကျင်၏။ စတုတ္ထော၊ လေးခုမြောက်သော။ ဘာဂေါ၊ အဖို့တည်း။ ကဟာပဏော ပန၊ ကဟာပဏ မည်သည်လည်း။ သုဝဏ္ဏကဟာပဏော စ၊ ရွှေကဟာပဏ လည်းကောင်း။ မိဿကကဟာပဏော စ၊ ရွှေငွေကြေးကိုရော သော ဆဟာပဏာလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဓော၊ နှစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ ဟိ၊ ခဲ့၍ ဆိုအံ့။ တေသု၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ ကဉ္စနကဝိရဟိဘဿ၊ အညစ်အကြေးကင်းသော။ နိဒ္ဓန္တသုဝဏ္ဏဿ၊ စင်ကြယ်သောရွှေ၏။ ဝိသတိ မာသာ၊ ပဲနှစ်ဆယ်တို့သည်။ သုဝဏ္ဏကဟာပဏော နာမ၊ မည်၏။ သုဝဏ္ဏဿ၊ ရွှေ၏။ ပဒ္ဓ မာသာ၊ ငါးပဲလည်းကောင်း။ ရူပ-တဿ၊ ငွေ၏။ တထာ၊ ထို့အတူ ငါးပဲလည်းကောင်း။ တမ္မဿ၊ ကြေးနီ၏။ ဒဿ မာသာ။ ဆယ်ပဲလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဓော၊ နှစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ ဟိ၊ ခဲ့၍ ဆိုအံ့။ တေသု၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ ကဉ္စနကဝိရဟိဘဿ၊ အညစ်အကြေးကင်းသော။ နိဒ္ဓန္တသုဝဏ္ဏဿ၊ စင်ကြယ်သောရွှေ၏။ ဝိသတိ မာသာ၊ ပဲနှစ်ဆယ်တို့သည်။ သုဝဏ္ဏကဟာပဏော နာမ၊ မည်၏။ သုဝဏ္ဏဿ၊ ရွှေ၏။ ပဒ္ဓ မာသာ၊ ငါးပဲလည်းကောင်း။ ရူပ-တဿ၊ ငွေ၏။ တထာ၊ ထို့အတူ ငါးပဲလည်းကောင်း။ တမ္မဿ၊ ကြေးနီ၏။ ဒဿ မာသာ။ ဆယ်ပဲလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတေ ဝိသတိမာသေ၊ ထိုပဲနှစ်ဆယ်တို့ကို။ မိဿေတ္ဝာ၊ ရောရှိ၍။ ဗန္ဓနုတ္ထာယ၊ ဖွဲ့ခြင်းငှါ။ ဝါ၊ မြဲစေခြင်းငှါ။ ဝိဟိမတ္တံ သေသာဟံ၊ စပါးတလုံးမျှသော သံကို။ ပက္ခိပိတ္ဝာ၊ သွန်၍။ အက္ခဆုနိ စ၊ အက္ခဆုတို့ကိုလည်းကောင်း။ ဟတ္ထိပါဒါဒီနံ၊ ဆင်ခြေရုပ်စသည်တို့ဘင်။ အညဘရဠ္ဠ ရှုပံ၊ တခုခုသော အရုပ်ကိုလည်းကောင်း။ ဒဒေယ္ယဘ္ဝာ၊ ပြ၍။ ကတေဝါ၊ ပြုအပ်သော ကဟာပဏသည်။ မိဿကဟာပဏော နာမ၊ မည်၏။ သေသယေဝ၊ ထိုမိဿကကဟာပဏသည်လျှင်။ နိဒ္ဒါသတ္တာ၊ အပြစ်ကင်းသည် အဖြစ်ကြောင့်။ နိသကဟ္ဘာပဏော နာမ၊ မည်၏။ သုဝဏ္ဏကာဘာပဏ-ဝိနိစ္ဆယံ၊ ရွှေတကျပ်၏ တမတ်အဆုံးအဖြတ်ကို။ ဝိမဘိဝိနောဒနီ-ဋီကာယံ၊ ဥဒ္ဒီး ဝုတ္တံ၊ ၏။ မိဿကဇဟာပဏဝိနိစ္ဆယံ၊ ရွှေငါးပဲ, ငွေငါးပဲ, ကြေးနီဆယ်ပဲဆောသောတကျပ်၏ တဒ်တ်အဆုံးအဖြတ်ကို။ ဥတ္တရဝိနိ-စ္ဆယဋီကာယံ၊ ဥဒ္ဒီး ဝုတ္တံ ၏။ သဒ္ဒဇကရာနံ၊ သဒ္ဒဇကတို့အား။ ဒသိ-ဆသုတ္တေန ပိ၊ မြှောဆဝါသုတ်ဖြင့်လည်း။ ပါဇုဇီးကော၊ လိင်ကျသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥပသမ္ပန္နာနံ ပန၊ ရဟန်းတို့အား ကား။ သုဝဏ္ဏဿ၊ ရွှေ၏။ ဝိသတိဝိဟိမဇတ္တာနံ၊ စပါးအလုံးနှစ်ဆယ်မျှဖြင့်။ ပါဇုဇီးကော၊ ပါရာဇိကာပတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဇတ္ထပိ၊ ဤကား၌လည်း။ ဝိသတိဝိဟိမတ္တံ နာဒေ၊ မည်သည်။ သုဝဏ္ဏဿ၊ ရွှေသည်ကဝဿန၊

ရွှေစင်ပဲ၏အစွမ်းဖြင့်။ အမှုတိယဲမာသကံ၊ အခွဲနှင့်တကွ သုံးပဲသည်။ ဝါ၊ ငါးပဲထက်ဝက်ရှိသည်။ ဟောတီ၊ ၏။ အယံ၊ ဤစကားသည်။ သီဟဠဘာစရိယဝါဒေါ၊ သီဟိုဠ်ဆရာတို့၏ စကားတည်း။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ အဘိဓာနပ္ပဒီပိကာယံ၊ အဘိဓာန်ကျမ်း၌ စတ္တာရော။ ပ။ ဘဝေတိ၊ ဟူ၍။ စုတ္တံ၊ ၏။ စတ္တာရော၊ လေးလုံးကုန်သော။ ဝိဟာယော၊ စပါးတို့သည်။ ဂုဠော၊ တချင်ရွေးမည်၏။ ဒွေ ဂုဠော၊ စပါးရှစ်လုံးနှစ်ချင်ရွေးတို့သည်။ မာသကော၊ တပဲသည်။ ဘဝေ၊ ၏။ (ဒွေ ဂုဠော မာသကော ဘဝေကို ထောက်၍ ပကတိလိင်သို့ လိုက်ရမည်ဆိုသော စကားကို ယေဘုယျမှတ်လော။ ဤကား ပါတိမောက္ခပဒတ္ထအနုဝဏ္ဏနာ ပါဠိ၏ အနက်)။

ကခ်ါအနက်မူမှာ လွယ်၏။ ကခ်ါဋီကာအနက်ကား- ပေါရာဏာ သာတို့၊ ဟူသည်ကား။ ပေါရာဏသတ္ထာနုရူပံ၊ စသော။ ဥပပါဒိတာဿ၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ လက္ခဏသမ္ပန္နဿ၊ ရှေးလက္ခကာနှင့်ပြည့်စုံသော။ နီလကဟာပဏဿ၊ အပြင်းကင်းသော ကဟာပဏနှင့်တူသော။ ကဟာပဏဿ၊ ကျပ်၏။ ဧတေန၊ ဤပါဠိဖြင့်။ ရူဒြဒါမကာဒီနံ၊ ရူဒြဒါမကာအစရှိသော ကဟာပဏတို့ကို၊ ပဋိက္ခိပတိ၊ ပယ်တော်မူ၏။

ဤသို့လာသော ပါဠိ, အဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့၌ လိုရင်းစကားကျပိဏ္ဍတ္ထကို ပြဆိုပေအံ့။

ပါဠိတော်၌ "ပဉ္စမာသကော ပါဒေါ ဟောတိ" ဟူ၍ သာမညအားဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော်လည်း ဘုရား၏အလိုဆန္ဒကို သိတတ်သော အဋ္ဌကထာဆရာမြတ်သည် "သော စ ခေါ ပေါရာဏကဿ နီလကဟာပဏဿ ဝသေန၊ နာ ရူဒြဒါမကာဒီနံ" ဟု ဖွင့်ဆိုတော်မူသောကြောင့် သက်သက်ငွေတကျပ်၏ ငါးပဲရှိသောပါဒကို ယူအပ်။ နီလကဟာပဏသည်သောကျပ်၏ ငါးပဲရှိသောပါဒကိုသာ ယူအပ်သည်။

နီလကဟာပဏ၏ အရကိုလည်း "ပေါရာဏာသတ္ထာနုရူပံ လက္ခဏသမ္ပန္နာ ဥပပါဒိတာ နီလကဟာပဏာ" ဟု သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ, ဝဇိရဗုဒ္ဓိ

ဌီကဲ့, ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ, ဝိနယတ္ထမဉ္ဇူသာဓနည်သော ကခ်ါဋီကာတို့၌ ဆိုသောကြောင့် ရှေးရွှေလုပ်သောကျွမ်းတို့၌ ပြုအပ်သော ရွှေလုပ်နည်းနှင့် လျော်သော အပြစ်ကင်းသောရွှေကိုသာ နီလကဟာပဏဟူ မှတ်ယူရမည်။

ထိုနီလကဟာပဏသည် ရုံခါ လောကဒ္ဓါပဲနွစ်ဆယ်ပြည့်သည်၊ ရုံခါယုတ်သည်၊ ရုံခါပိုသည်၊ လောကဒ္ဓါ လူတို့၏ အသုံးအဆောင်ကို လိုက်၍ဖြစ်သည်း ပဲနွစ်ဆယ်ပြည့်ခြင်းသည် ပမာဏမဟုတ်၊ တကျပ်လျှင် လေးမတ်ဟူသော သုံးစွဲခြင့်းသာ ပဓာနဟု ဝဇိရဗုဒ္ဓိဋီကာ ပြတော်မူသည်း

နီလဟာပဏမည်သော ရွှေလုပ်ပုံအရကို ဋီကာကြီးသုံးစောင်နှင့် ကခ်ါဋီကာတို့မှာ အထူးမဆိုကြကုန်း ဥတ္တရဝိနိစ္ဆယဋီကာဒ္ဓါကား ရွှေငါးပဲ ငွေငါးပဲ ကြေးနီဆယ်ပဲကိုဆော၍ ကောင်းစေခြင်းငှါ စပါး တလုံးခန့်ရှိသော သံကိုထည့်၍ ပြုအပ်သောရွှေသည် နီလကဟာပဏမည်သည်ဟု ဆိုသည်။ အကြင်အရပ်၌ ထိုနီလကဟာပဏ မရှိ၊ ထိုအရပ်၌ စပါးအလုံးနွစ်ဆယ် ပမာဏရှိသော နွစ်ပဲနှင့်တချင်ရွှေး အလေးချိန်ရှိသော ရွှေကို ခိုးသောရဟန်းသည် ပါရာဇိက ကျသည်ဟု ဆိုသည်။

ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာဒ္ဓါကား– အကြင်အရပ်၌ နီလကဟာပဏသည် မရှိ၊ ထိုအရပ်၌ ရွှေဆောင်းရွှေစင်ဘမတ်ကို ပါရာဇိကအာပတ္တိ ယူရမည်ဟု ဆိုသည်။

ပါတိမောက္ခပဒဋ္ဌအနုဝဏ္ဏနာဒ္ဓါလည်း သုဝဏ္ဏကဟာပဏကို ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကားဆိုသည်။ မိဿကဟာပဏကို ဥတ္တရဝိနိစ္ဆယဋီကာဆိုသည်ဟု ညွှန်းပြု၍ အဘိဓာန်ကျမ်းဒ္ဓါ "စပါးလေးလုံးသည် တချင်ရွှေး၊ နွစ်ချင်ရွှေးသည် တပဲမည်၏" ဟု ဆိုကြောင်းကိုပြု၍ စပါးအလုံးနွစ်ဆယ်ခန့်ပမာဏရှိသော အလေးချိန် နွစ်ပဲနှင့် တချင်ရွှေးရှိသော ရွှေကို ခိုးသောရဟန်း ပါရာဇိကကျသည်ဟု သီဟိုဠ်ဆရာစကားကို ပြတော်မူသည်။

သာရတ္ထဒီပနီဋီကာဒ္ဝေကား- အကြင်အရပ်၌ နီလကဟာပဏသည် မရှိ၊ ထိုအရပ်၌ နီလကဟာပဏနှင့်တူသော အဖိုးဖြင့် ပိုင်းခြားရပြုအပ်သည်ဟု ဆိုသည်။

ဝိနည်းဋီကာကြီး သုံးစောင်လုံးဒ္ဝယင် ရုဒြဒါမဏမည်သော ကဟာပဏသည် နီလဏဟာပဏ၏ သုံးဖို့တဖို့သာထိုက်သည်ဟုဆိုသဖြင့် နီလကဟာပဏရှေသည် စင်ကြယ်သေးရှေးဏောင်းမည်သည်၊ ရုဒြဒါမက ကဟာပဏသည် စင်ကြယ်သော ရှေည့်မည်သည်ကု မှတ်ယူသင့်သည်။

ထို့ကြောင့် အကြင်အခါ အကြမ်းမျိုရှာ အကြင်မင်းလက်ထက်တို့၌ ရာဇသတ်, ဓမ္မသတ်ကျမ်းတို့နှင့် ညီနိုင်းတိုင်းထွာ၍ ပြုလုပ်သုံးဆောင်ကြသောရှေသည် ရှေးဏောင်း, ရှေည့်ဟူ၍ နှစ်ပါးရှိသည်။ ဝိုနှစ်ပါးတို့ဘင် ရှေည့်ဖြင့် ပါဒကိုမယူမူ၍ ရှေးကောင်းဖြင့်သာ ပါဒအရကိုယူ၍ ပဲနှစ်ဆယ်ပြည့်သည်, မပြည့်သည်ကို ပမာဏ မပြုပဲသာ ရှေတကျပ်၏ သေးဖို့ဘဖို့ ရှေတမတ်ကို ခိုးယူသောရဟန်း, ထိုရှေတမတ် အဖိုးတန်သော ငွေစသော အကပ်ပိယဝတ္ထု, ကပ်ပိယဝတ္ထုစွန်းကို ခိုးယူသောရဟန်းတို့အား ပါရာဇိကကျသည်ဟု ဆုံးဖြတ်သင့်သည်။

ထိုစကား၌ ရာဇသတ် ဓမ္မသတ်နှင့် ဆရန်မှာ "ကိတ္တကေန ခေါ ဘိက္ခုရာဇာ မာဂဓော သေနိယော ဗိမ္ဗိသာရော စောရံ ဂဟေတ္ဝာ" အစရှိသော ပါဠိတော်ကို ထောက်လေ။

ပဲနှစ်ဆယ်ပြည့်သည်, မပြည့်သည်ကို ပမာဏ မပြုပဲသာဟု ဆိုသော စကားမှာ "မာသကော ပန လ္ဟကော အပ္ပမာဏော" အစရှိသော ဝေဇိရဗုဒ္ဓိဋီကာကို ထောက်လေ။

ရှေးကောင်း, ရှေည့်နှစ်ပါးရှိသည်တွင် ရှေည့်ကို မယူအပ်၊ ရှေးဏောင်းကို ယူရမည်ဟူသောစကားမှာ "သော စ ခေါ နီလကဟာပဏော ဝဏ္ဏသန္နိ ရုဒြဒါမကာဒီနံ" ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဠိကို ထောက်လေ။

ဤကိုရည်၍ ဝိမတိဝိနောဒနီဋ္ဌီကာရှင်သည် "အကြောင်အရပ်၌ နီလ-ထဟာပဏသည် မရှိ။ ထိုအရပ်၌ ရှေးင်တမတ်ကို ယူရမည်"ဟု ပြတော်မူသည်။ ထို့ရှေကောင်း, ရှေ့သံ့နှစ်ပါးတွင် ရှေကောင်း၏ ပါဒဖြင့် တန်သောငွေကို ခိုးထု ကျပ်ချိန်နှင့်သုံးသည်ဖြစ်စေ၊ မချိန်ပဲ ဝေါဟာရ ဖြင့် သုံးသည်ဖြစ်စေ ထိုလောက၌ သုံးစွဲသောရှေကောင်းတမတ်၏ တန်ဖိုးငွေကိုသာ ဆုံးဖြတ်သင့်သည်။ သားရေစကို ငွေဟူ၍ ဝေါဟာရ ပြုမူ ထိုရှေတမတ်၏တန်ဖိုး သားရေစငွေဖြင့် ဆုံးဖြတ်ရမည်။

ပါဒ-အရ နီလကဟာပဏ၏ ပါဒကိုယူ၍ ငွေကိုခိုးယူသောရဟန်းမှာ ထိုရှေတမတ်ကို ငွေငါးကျပ်ထိုက်သောအခါလည်း ရှိသည်။ ငွေကျပ် တဆယ်ထိုက်သောအခါလည်း ရှိသည်။ ထိုသို့ ရှေတမတ်ကို ငွေငါးကျပ် ထိုက်ခြင်း, ငွေကျပ်တဆယ်ထိုက်ခြင်းသည် ငွေကို ပစောန မပြုအပ်။ ရှေ၏ အဖိုးယုတ်သောအခါ, အဖိုးတက်သောအခါကိုသာ ပစောနပြု၍ ရှောကျပ်၏ လေးဖိုတဖိုဖြစ်သော ရှေတမတ်၏ အဖိုးဖြင့်သာ ဆုံးဖြတ်သင့်သည်။ ယို့ကြောင့် ဝိမတိဝိနောဒနီဋ္ဌီကာ၌-

> ယသ္မိ' ပန ဒေသေ နီလကဟာပဏော. နာ သန္တိ၊ တတ္ထာပိ ကာဠကဝိရဟိတသဏိဒန္တသုဝဏ္ဏသဒိသမာသဏ္ဌနကေန ဘဏ္ဍန ပါဒပရိစ္ဆေဒေါ ဏာတဗ္ဗော-

ဟု ဟောတော်မူ၏။

ယခုအခါ စက္ကူကို ငွေအဖိုးတန်လိုက်၍ သုံးစွဲရာ၌လည်း ရှေပါဒ၏ အဖိုးတန်ဖြင့်သာလျှင် ဆုံးဖြတ်သင့်သည်။ ထို့ကြောင့် ရှပိယသ်ကွာပုဒ်အဋ္ဌကထာ၌-

> ကုဓ ပန ယုံကိုဠိ ဝေါဟာရဂမနိယံ ဏဟာပဏာဒိ အဓိပ္ပေတံ--

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

ကွမ် ပန၊ ဤဒ်ကား။ ယုံကိုဋ်၊ အလုံးစုံသော။ ဝေါဟာရဂုဏမနိယုံ၊ ရောင်းဝယ်ခြင်းသို့ရောက်သော။ ကဟာပဏဒေါဒိ၊ ရွှေစသည်ကို။ အဓိ-ပ္ပေတံ၊ အလိုရှိအပ်၏။

ကဟာပဏ-အရကိုလည်း၊=

ကဟာပဏောတိ သောဝဏ္ဏမယော ဝါ ရူပိယမယော ဝါ ပါကတိကော ဝါ—

ဟု အဋ္ဌကထာဒ္ဒ်ဖွင့်တော်မူသည်။ ကဟာပဏ, မာသက စသည်တို့ကို ရူပိယသိက္ခာပုဒ်အဖွင့် အဋ္ဌကထာ,ဋီကာတို့မှာ ရှုလေ။

ပါတိမောက္ခပဒတ္ထအနုဝဏ္ဏနာ, ပါတိမောက္ခဂ္ဃိုကျမ်းတို့ဒ္ဒ ဥတ္တရ-ဝိနိစ္ဆယဋီကာလာ ရွှေငါးပဲ့ငွေငါးပဲ ကြေးနီဆယ်ပဲကိုရော၍ ပြုလုပ်သော မိဿကကဟာပဏကို ပါဒ-အရ ယူစေလိုသည်။ ထိုမိဿက-ကဟာပဏ ရွှေတကျပ်ကို ငွေငါးကျပ်ဘန်းသည်ဟု ဆိုလိုသည်။ ငွေ-ငါးကျပ်ကို ခိုးယူလျှင် ပါရာဇိကာကျသည်ဟု ဆိုလိုသည်။ မန်လည်ဆရာ-တော် ရေးသားထားသောကျမ်းဒ္ဒ ဥတ္တရဝိနိစ္ဆယလာ မိဿကကဟာပဏ အရဖြင့် ရွှေတကျပ် ငွေတကျပ်ကို အလိုရှိတော်မူသည်။

ကခုံဂဏ္ဌိသင်္ခဒ္ဒကား "စတ္တာရော ဓိဟ္ဗယော ဂုဉ္ဇာ၊ ဒ္ဒေ ဂုဉ္ဇာ မာသကော ဘဒဝ" ဟုပြဆို၍ ပါရာဇိကအရာ ပါဒမှာ ဝိမတိဝိနောဒနီ ဋီကာလာသည့်အတိုင်း ရွှေငါးပဲကို ပြတော်မူသည်။

သလုံးဆရာတော်ရေးသော ဝိနယစ္ဆဒနီ ကျမ်းဒ္ဒကား—ဥတ္တရ ဝိနိစ္ဆယဋီကာရှင်အလိုကို ဝိနည်းတတ်ကုန်သော ဆရာမြတ်တို့သည် မှန်စ်သက်ကြကုန်။ နီလဟူသောပုဒ်ဒ္ဒ လေ·သဒ္ဒါသည် ရွှေ၏အပြစ်ကို ဟောသည်ဖြစ်၍ နီလပုဒ်လုံးဖြင့် အပြစ်ကင်းလွတ် စင်ကြယ်သော ရွှေကို ဋီကာကြီး သုံးစောင်တို့ဒ္ဒ ဆုံးဖြတ်သောကြောင့်တည်းဟု ဆိုတော်မူသည်။

တေန ဒေါ ပန သမယေန အညတရော ဘိက္ခု သာဝတ္ထိယံ ဒုဗ္ဘိက္ခေ အာပဏိကာသု တဏ္ဍုလမုဋ္ဌိ ထေယျစိတ္တော အဝဟရိ၊ တသ္မာ ကုက္ကုစ္စံ အဟောသိ။ ပုန အာပတ္တိံ တံ ဘိက္ခု အာပန္နော ပါဏုဒ္ဒေသန္တိ–

စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူသော ဝိနိတဝတ္ထုပါဠိတော်၌ ဒုဗ္ဘိက္ခကာလမှာ အစာအာဟာရမည်သည်ကို အလွန်ရနိုင်ခဲသည်ဖြစ်၍ ရွှေဥအိုးစောန် သောအခါဖြစ်၍ ဆန်တဆုပ်ကို ရှာမရနိုင်ဖြစ်။ ဆန်ကိုမစားရသော ကြောင့် သေသေးသူသာမျှား၍ ငှတဖောင် ရှိခဲ့ခြောက်ဆယ့်နှစ်သား ကျပ်သား ပေးဝယ်သော်လည်း ဆန်တဆုပ် ပဲတဆုပ်စသော အားဟာရ ကို မရနိုင်ရာသည် ဖြစ်၍ ဟောတော်မူသောအရာဖြစ်သည်ဟု မှတ်ရမည်။

ထို့ကြောင့် ဌီကားကြီး သုံးစောင်တို့၌လာသော ကောင်းသော လက္ခဏာနှင့်ပြည့်စုံသော နိလဏဟာပဏာသည်သော ရွှေကောင်းတကျပ် သား၏တမတ်ဖြင့် ပါရာဇိကအရာ၌ ပါဒကို မှတ်ယူရမည်။

ထိုနိလကဟာပဏာမရှိမူ သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌လာသော နိလက-ဟာပဏနှင့် အဖိုးတူသော ရွှေကောင်းဖိုးဖြစ်၏၊ ဝိမတိဝိနောဒနီ ဋီကာ၌လာသော ရွှေစင်ဖြစ်၏၊ ဥတ္တရဝိနိစ္ဆယဋီကာ၌လာသော မိသ-ဏကဟာပဏရွှေဖြစ်စေ ပါဒအရ ရွှေတမတ်ကိုယူ၍ ငွေမှာ အချိန်ပြည့် သည်ဖြစ်စေ၊ မပြည့်သည်ဖြစ်စေ၊ ခဲ ကြေးရောသည်ဖြစ်စေ ထို့ရွှေ တမတ်၏ အဖိုးထိုက်တန်သော ကျပ်အရေအတွက်အားဖြင့် လောက ဓေါဟာရသို့လိုက်၍ ပါရာဇိကအရာမှာ ဆုံးဖြတ်သင့်သည်။

၂၃၂။ ပရိဝတ်အဆင့်ဆင့်ပေးခြင်း

၃။ မဟာဝဂ်ပါဠိတော် စမေ့ယျကွန္ဒကဋ္ဌ–

ပါရိဝါသိကာစတုတ္ထော စေ ဘိက္ခဝေ ပရိဝါသံ ဒဒေယျ၊ မူလာယ ပဋိကဿေယျ၊ မာနတ္တံ ဒဒေယျ၊ တံဝိဇသော အဗ္ဘေယျ၊

အဂၤမ်ံနဲ့ စ ဆရဏီယံ။ မူလာယ ပဋိကဿနာရုဟစတုတ္ထော ဧစ ဘိက္ခဝေ ပရိဝါသံ ဒဒေယျ၊ မူလာယ ပဋိကဿေယျ၊ မာနတ္တံ ဒဒေယျ၊ တံဝိသော အဗ္ဘေယျ၊ အဂၤမ်ံနဲ့ စ ကရဏီယံ။ မာနတ္တာရုဟစတုတ္ထော ဧစ ဘိက္ခဝေ ပရိဝါသံ ဒဒေယျ၊ မူလာယ ပဋိကဿေယျ၊ မာနတ္တံ ဒဒေယျ၊ တံဝိသော အဗ္ဘေယျ၊ အကမ်ံနဲ့ စ ကရဏီယံ။ မာနတ္တစာရိကစတုတ္ထော ဧစ ဘိက္ခဝေ ပရိဝါသံ ဒဒေယျ၊ မူလာယ ပဋိကဿေယျ၊ မာနတ္တံ ဒဒေယျ၊ တံဝိသော အဗ္ဘေယျ၊ အကမ်ံနဲ့ စ ကရဏီယံ။ အဗ္ဘာနာရုဟစတုတ္ထော ဧစ ဘိက္ခဝေ ပရိဝါသံ ဒဒေယျ၊ မူလာယ ပဋိကဿေယျ၊ မာနတ္တံ ဒဒေယျ၊ တံဝိသော အဗ္ဘေယျ၊ အကမ်ံနဲ့ စ ကရဏီယံ-

ဟု လာတော်မူသည်။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပါရိဝါသိကစတုတ္ထော၊ ပရိဝတ်ဆောက်တည်သော ရဟန်းကို လေးယောက်မြောက်သည်ကိုပြု၍၊ ပရိဝါသံ၊ ပရိဝတ်ကို။ ဧစ ဒဒေယျ၊ ငါးညှားအံ့၊ မူလာယ၊ အရင်းသို့။ ဧစ ပဋိကဿေယျ၊ ငင်ညှားအံ့၊ မာနတ်တို့၊ မာနတ်ကို။ ဧစ ဒဒေယျ၊ ပေးညှားအံ့။ တံဝိသော၊ ထိုပရိဝတ်ဆောက်တည်သော ရဟန်းလျှင် နှစ်ဆယ်ပြည့်သည်။ ဟုဘွာ၊ ဖြစ်၍။ ဧစ အဗ္ဘေယျ၊ အဗ္ဘာန်သွင်းညှားအံ့၊ အကမ်ံ၊ ကံမမည်။ နဲ့ စ ကရဏီယံ၊ မပြုအပ်(နောက်ကို နည်းတူအနက်ပေးလေ)။

မဟာဝါအဋ္ဌကထာ စမ္မေယျကွန္ဓကအဖွင့်၌လည်း-

ပါရိဝါသိကဒုတိယတိအာဒိ ပရိဝါသာဒိကမ္မာနံယေဝ ပရိသတော ဝိပတ္တိဒဿနတ္ထံ စုတ္တံ၊ တေသံ ဝိနိစ္ဆယံ ပရတော ဝက္ခတိသဒိသမေ-

ဟု ဖွင့်တော်မူ၏။

ပါရိဝါသိကဒုတိယတိုးဒိ၊ ဤသို့အစရှိသောစကားကို။ ပရိဝါသဒီကမ္မာနုံယေဝ၊ ပရိဝတ်ကို့ စသည်တို့အား သင်လျှင်။ ပရိသတော၊ ပရိသတ်အား ဖြင့်။ ဝိပတ္တိဒဿနတ္ထံ၊ ကံပျက်ခြင်းကို ပြခြင်းငှါ။ ဝဲတ္တံ၊ ဟောတော်မူ၏။ တေသံ၊ ထိုကံတို့၏။ ဝိနိစ္ဆယံ၊ ကိုးပရတော၊ နောက်စူဠဝါခန္ဓကဌ်။ ဝဏ္ဏယိဿာမ၊ ဖွင့်ပြကုန်အံ့။

စူဠဝါအဋ္ဌကထာ ပါရိဝါသိကက္ခန္ဓကဌ်လည်း—

ပါရိဝါသိကစတုတ္ထော စေ ဘိက္ခဝေ ပရိပါသန္တိ တတ္ထ ပါရိဝါသိကံ စတုတ္ထံ ကတ္တာ အညဿ ပရိဝါသဒါနာဒီနိ ဏာတုံ နဒ္ဓတိ၊ တေသ္ဝေဝါယံ ဂဏပူရကော နဟောတိ၊ သေသသံဃကမ္မသု ဟောတိ။ ဂဏေ ပန အပ္ပဟောန္တေ ဝတ္တံ နိက္ခိပါပေတ္ဝာ ဂဏပူရကော ကာတဗ္ဗော—

ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ပါရိဝါသိကစတုတ္ထော စေ ဘိက္ခဝေ ပရိပါသန္တိ တတ္ထ၊ ဍ်။ ပါရိဝါသိကံ၊ ပရိဝတ်ဆောက်တည်သောရဟန်းကို။ ဧတံ၊ ထို၊ လေးယောက်မြောက်သည်ကို၊ ကတ္ဝာ၊ ပြု၍။ အညဿ၊ ဟပါးသောရဟန်း၏၊ ပရိဝါသဒါနာဒီနိ၊ ပရိဝတ်ကံစသည်တို့ကို။ ဏာတုံ၊ ပြုခြင်းငှါ၊ နဝဋ္ဋတိ၊ မဖာပ်။ အယံ၊ ဤပရိဝတ်ဆောက်တည်သော ရဟန်းသည်။ ဧတော၊ ထိုပရိဝတ်ကံတို့၌လျှင်။ ဂဏပူရကော၊ ဂဏကိုဝဋ်းပြည့်သည်၊ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ သေသသံဃကမ္မသု၊ ကြွင်းကျန်သောသံဃကံတို့၌။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဂဏေ ပန၊ ဂဏဝဋ်းသည်ကား၊ အပ္ပဟောန္တေ၊ မပြည့်သည် ရှိသော်။ ဝတ္တံ၊ ဆောက်တည်သောပရိဝတ်ကို။ နိက္ခိပါပေတ္ဝာ၊ ချေ၍။ ဂဏပူရကော၊ ဂဏဝဋ်းပြည့်ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ပြုအပ်၏။

ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာဌ်လည်း—

ဝတ္တံ နိက္ခိပါပေဟ္ဝာတိ ဣဒံ ပရိဝါသာဒိဓမ္မဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ—

ဟု ဖွင့်တော်မူ၏။

ဝတ္တံ နိက္ခိပါပေတ္ဝာတိ ဣဒံ၊ ကိုး၊ ပရိဝါသဒါနမေဝ၊ ပရိဝတ်ကဲ့ စသည်ကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ရှည်၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

လိုရင်းစကားကား ပိဏ္ဍာတ္ထဆေးခိပွါယ်ကား– ပါဠိတော်၌ "ပါရိဝါသိကဘုတ္ထ" ဟု ဟောတော်မူသောကြောင့် ထိုကဲ့ဆောင်သောသိမ်အပြင်၌ ပရိဝတ်ဆောက်ဘည်းသော ရဟန်းပါ သံဃာလေးပါးပြု၍ ဘပါးသောရဟန်းအား ပါရိဝါသိကကံ, မူလာယပဋိကဿနကံ, မာနတ္တဒါနကံကို မပြုအပ်ဟု ပြတော်မူသဖြင့် ထိုသိမ်အပြင်၌ ပရိဝတ်ဆောက်တည်းသောရဟန်းပါ ခြောက်ပါးစသည်ရှိမူ ထိုပရိဝတ်ဆောက်တည်သော ရဟန်းသည် ဝဇ္ဇနီယပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်သောကြောင့် လည်းကောင်း၊ ထိုပရိဝတ်ဆောက်တည်းသော ရဟန်းကိုလွှတ်၍ သံဃာလေးပါးပြည့်သောကြောင့်လည်းဟောင်း ထိုပရိဝတ်ဆောက်တည်သော ရဟန်းနှင့် အတူပင်တပါးသောရဟန်းအား ပရိဝတ်စသောကံကို ပြုအပ်သည်ဟု ခွင့်ပြုတော်မူသည်။

"တံဝိသော အဇ္ဈော်ယျ" ဟု ဟောတော်မူထွေလည်း ထိုပရိဝတ်ဆောက်တည်သောရဟန်းကို နှုတ်ကျိပ်ပြည့်ပြု၍ အဇ္ဈာန်မသွင်းအပ်ဟု ပြတော်မူသဖြင့် ထိုပရိဝတ် ဆောက်တည်သော ရဟန်းကိုလွှတ်၍ နှုတ်ကျိပ်ပြည့်မှု ထိုပရိဝတ်ဆောက်တည်သော ရဟန်းနှင့်ပင် တပါးသော ရဟန်းကို အဇ္ဈာန်သွင်းအပ်သည်ဟု ခွင့်ပြုတော်မူသည်။

အဋ္ဌကထာဆရာမြတ်လည်း ပရိဝတ်ဆောက်တည်သော ရဟန်းသည် ပါရိဝါသိကကံ, မူလာယပဋိကဿနကံ, မာနတ္တဒါနကံ, အဇ္ဈာနကံတို့၌ ကိုယ်းပြည့်မရကုန်၊ တပါးသော ဥပသမ္ပဒကံ စသည်တို့၌သာ ကိုယ်းပြည့်ဖြစ်သည်။ ဤကယ်၍ ပရိဝတ်စသောကံ၌ ကိုယ်းပြည့်အောင် ပကတတ်သံဃာမရှိခဲ့သော် ထိုပရိဝတ်ဆောက်တည်သော ဒုတိယရဟန်းကိုပင် ပကတတ်အရာ၌တည်အောင် ထိုဆောက်တည်သော ပရိဝတ်ကို ချစေ၍ တပါးသောရဟန်း၏ ပရိဝတ်အစရှိသောကံ၌ ကိုယ်းပြည့်သံဃာလုပ်အပ်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။

ထို့ကြောင့် "ပါရိဝါသိကစတုဿာ စေ ဘိက္ခဝေ ပရိဝါသန္တိ ဿ ပါရိဝါသိကံ စတုဿံ ကတ္ဝာ။ပ။ ဧတ္တံ နိက္ခိပါပေတ္ဝာ ဂဏပူရကာ ကာတဗ္ဗော" ဟု လာဓသာ စူဠဝါအဋ္ဌကထာစကားသည် တပါးသောရဟန်းအား ပါရိဝါသိကကမ္မဝါစာကံကိုဆောင်ဆု သံဃာလေးပါးခစေ့၍သာ ပကတတ်ပြုလို၍ ဝတ်ကိုချစေအပ်သည်၊ ဝတ်ကို ချစေ၍ ကိုဏ်းပြည့်ပြုအပ်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။

"နိက္ခိတ္တကာလတော ပဋ္ဌာယ ပကတတ္တဋ္ဌာနေ တိဋ္ဌတိ" ဟု ဆိုသော မာတိကာအဋ္ဌကထာစကားသည် ဝတ်ကိုဆောက်တည်ပြီးသောရဟန်းသည် လာထိုင်းသော ရဟန်းတို့အား ဝတ်ကြားရသည်ဖြစ်၍ နိက္ခိတ္တဝတ်ဖြင့် မကြားပဲနေလို့မူ ဝတ်ကိုချရာ၏၊ ဝတ်ကိုချလျှင် ပဏာတ်အာရာဒ်တည်သည်။ ပကတတ်အရာဒ်တည်၍ ဝတ်ကိုမကြားသော်လည်း မပျက်ဟု ပြတော်မူသည်။ ၎င်းစကားကို စူဠဝါအဋ္ဌကထာဋီလည်း ပြတော်မူသည်ပင်။

"ဝိတ္ထဲဂရော ပန သမန္တပါသာဒိကာယ ဝိနယသံဝဏ္ဏနာယ ဝုတ္တနယေနေဝေဒံဘဗ္ဗော" ဟု ဆိုသော မာတိကာအဋ္ဌကထာစကားသည် "ပါရိဝါသိကစတုတ္ထော စေ ဘိက္ခဝေ ပရိဝါသန္တိ ဿ ပါရိဝါသိကံ" အစရှိသော စူဠဝါအဋ္ဌကထာ ပါရိဝါသိကက္ခန္ဓက, သမုစ္စယက္ခန္ဓကကို ညွှန်းပြသောစကားဖြစ်၍ "နိက္ခိတ္တကာလတော ပဋ္ဌာယ ပကတတ္တဋ္ဌာနေ တိဋ္ဌတိ" ဟု ဆိုရုံမျှနှင့် ပါရိဝါသိကစတုတ္ထအရကို မသိနိုင်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ အလုံစုံရိဝတ်အရာဌာနကို သမန္တပါသာဒိကမည်သော စူဠဝါအဋ္ဌကထာဋီသာ အကျယ်ပြဆိုအပ်သောကြောင့်လည်းကောင်း ညွှန်ပြခြင်းဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် မာတိကာအဋ္ဌကထာနှင့် စူဠဝါအဋ္ဌကထာစသော်းသည် အပိုအလျှံမရှိ၊ တိတိကျကျင်းကျင်း ရှင်းလင်းသေချာသည်ဖြစ်၍ ပရိဝတ်အဆင့်ဆင့်ပေးခြင်းသည် စွမ်းနိုင်လျှင် အပါးတရာင်ပေးသင့်သည်းအပ်သည်ဟု သန္နိဋ္ဌာန်ကျမှတ်ရမည်။

၂၃၃။ ဒေဿနာဝိကြားပြီးအာပတ် အကျိုးပေး-မပေး။

၈။ သဂ္ဂမောက္ခာနံ အန္တရာယံ ကရောန္တီတိ အန္တရာယိကာ။ တေ ကမ္မကိလေသဝိပါကဉပဓါဒအာဏာဝိဘိက္ကမဝသေန ပဉ္စ-ဝိဓာ။ တတ္ထ ပဉ္စာနန္တရိယကမ္မာ ကမ္မန္တရာယိကာ နာမ။ တထာ ဘိက္ခုနိဒ္ဒူသကာကမ်ံ တံ ပန မေစကွဒဿဝဲ အန္တရာယံ ကရောတီ နာ သဂ္ဂဿ။ နိယာမိဿဒိဋ္ဌိမ္မာ ကိလေသန္တရာယိကာ နာမ။ ပဏ္ဍကာတိရဿနကတဉာတေဝဿုန္တာနံ ပဋိသန္ဓိမ္မာ ဝိပါကန္တရာယိကာ နာမ။ အရိယူပဝါဒါ ဉာဝဓါဒန္တရာယိကာ နာမ၊ တေ ပန ယာဝ အရိယေ နာဒမာပေန္တိ၊ တာဝဒေဝ၊ နတတော ပရံ။ သဉ္စိစ္စ အာပန္နာ အာပတ္တိယော အာဏာဝိဘိက္ကမန္တရာယိကာ နာမ၊ တာပိ ယာဝ ဘိက္ခုဘာဝံ ဝါ ပဋိဇာနာတိ နာ ဝုဋ္ဌာတိ ဝါ နာ ဒေသေတိ ဝါ၊ တာဝ-ဒေဝ နတတော ပရံ—

ဟုပါဓိတ်အဋ္ဌကထာ အာရိဋ္ဌသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၌ လာသည်။

သဂ္ဂမောက္ခာနံ၊ နှတ်ပြည့်, နိဗ္ဗာန်တို့၏။ အန္တရာယံ၊ အန္တရာယ်ကို၊ ကရောန္တိ၊ ပြုကတ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ အန္တရာယိကာ-မည်ကုန်၏၊ တေ၊ ထိုအန္တရာယိကတို့သည်။ ကမ္မကိလေသဝိပါကဉပဓါ၊ ဒအာဏာဝိတိက္ကမဝသေန၊ ကမ္မန္တရာယ်, ကိလေသန္တရာယ်, ဝိပါက-န္တရာယ်, ဉာဝဓါဒန္တရာယ်, အာဏာဝိတိက္ကမန္တရာယ်၏အစုမ်းဖြင့်။ ပဉ္စ-ဝိဓာ၊ ငါးပါးအပြား ရှိကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုငါးပါးတို့တွင်။ ပဉ္စာနန္တ-ရိယကမ္မ ၊ အာနန္တရိယကံငါးပါးဟူသည်။ ကမ္မန္တရာယိကာ နာမ၊ မည်ကုန်၏၊ ဘိက္ခုနိဒ္ဒူသကာကမ်ံ၊ ဘိက္ခုနီမကို ဖျက်ဆီးသောကံသည်။ တာဒေ၊ ထို့အတူဟူသည်။ တံ ပန၊ ထိုဘိက္ခုနိဒ္ဒူသကံသည်။ မောက္ခ-ဿဝဲ၊ နိဗ္ဗာန်၏သေးလျှင်။ အန္တရာယံ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ သဂ္ဂဿ၊ နှတ်ပြည့်၏။ အန္တရာယံ၊ အန္တရာယ်ကို။ နကရောတိ၊ မပြု။ နိယတ-မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမ္မာ၊ နိယာမိစ္ဆာအယူကဆိုးတို့သည်။ ကိလေသန္တရာယိကာ

နာမ၊ မည်ကုန်၏။ ပဏ္ဏာကတိရိစ္ဆာနဂတဉာဇတောဗျဥ္ဇကာနံ၊ ပဏ္ဏာက်, တိရစ္ဆာန်, ဉာဇတောဗျည်းတို့၏။ ပဋိသန္ဓိဓမ္မာ၊ ပဋိသန္ဓေတရားတို့သည်။ ဝိပါကာနွတ္ထရယိကာ နာမ၊ မည်ကုန်၏၊ အရိယူပဓါဒါ၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စွပ်စွဲခြင်းတို့သည်၊ ဥပဓါဒနွတ္ထရယိကာ နာမ၊ မည်ကုန်၏။ တေ ပန၊ ထိုအရိယာကို စွပ်စွဲခြင်းတို့သည်။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်၊ အရိယေ၊ အရိယာတို့ကို။ န ခမာပေန္တိ၊ မနာနိုင်တော့ကုန်။ တာဝ ဒေဝ၊ ထိုမျှလေစက်တာလပတ်လုံးသာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တတော၊ ထိုပြစ်မှားသောအရိယာကို ကန်တော့သည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်၊ သဉ္ဇိစ္စ၊ လွန်ကျူးလိုသောစေတနာရှိသည်ဖြစ်၍။ အာပန္နာ အာပတ္တိယော၊ သင့်သောအာပတ်တို့သည်။ အာဏာဝိတ်ကွာမန္တရယိ.ာ နာမ၊ မည်ကုန်၏၊ တာပိ၊ ထိုအာပတ်တို့သည်သည်း။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး။ ဘိက္ခု-ဘာဝံ ဝါ၊ ရဟန်းအဖြစ်ကိုလည်း။ ပဋိဇာနာတိ၊ ဝန်ခံ၏။ န ဝုဋ္ဌာတိ ဝါ၊ ဝုဋ္ဌာနကံဖြင့်လည်းမကု။ န ဒေသေတိ ဝါ၊ ဒေသနာကံဖြင့်လည်းမကြား၊အံ့။ တာဝဒေဝ၊ ထိုမျှလောက် ကာလပတ်လုံး သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တတော၊ ထိုပါရာဇိကကျသောရဟန်း လူထွက်သည်မှ၊ သံဃဒိသိသိသင့်သော ရဟန်း ဝတ်ယူ၍ ထမြောက်သည်မှ၊ ဒေသနာကံအာပတ်ကို ဒေသနာကြားပြီ၊သည်မှ။ ပရံ၊ နောက် ကာလ၌။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။

တတော ပရန္တိ ခမာပနဒတာ ဥပရိ။ သဉ္ဇိစ္စ အာပန္နာ ကာပတ္တိဒယာဟိ သဉ္ဇိစ္စ စိတိက္ကန္တာ သတ္တ အာပတ္တိက္ခန္ဓာ။ သဉ္ဇိစ္စ စိတိက္ကန္တဉ္ဇ အန္တိမဒသာ ဒုက္ကဋဒုဋ္ဌာသိတမ်ိ သဂ္ဂမဂ္ဂဖလာနံ အန္တရာယံ ကရောတိ။ ယာဝ ဘိက္ခုဘာဝံ ပဋိဇာနာတိ ပါရာ-ဇိကံ အာပန္နော၊ န ဝုဋ္ဌာတိ သေသဂရုကာပတ္တိံ အာပန္နော၊ န ဒေသေတိ လဟုကာပတ္တိံ အာပန္နော—

ဟု သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌ ဖွင့်တော်မူသည်။

တဘော ပရန္တိ၊ ဟူသည်ကဲ့သ။ ခမ္မာပနဝတော၊ ကန်တော့သည်မှ။ ဥ်းရိ၊ အထက်၌၊ ဝါ၊ နောက်၌။ သဠိစ္စ အာပန္နာ အာပတ္တိယော့တိ၊ ကား။ သဠိစ္စ၊ ဖစတနာရှိ၍။ ဝိဘိက္ကန္တာ၊ လွန်ကွေးကုန်သော။ သတ္တာ၊ ခုနစ်ဦးကုန်သော။ အာပတ္တိကွန္ဓာ၊ အာပတ်အစုတို့တည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ သဠိစ္စ၊ စေတနာရှိ၍။ ဝိတိက္ကန်၊ လွန်ကျွေးသောအာပတ်သည်။ အန္တ၊ ပန်သာ၊ အယုဘ်သဖြင့်။ ဒုက္ကဋဒုဘ္ဘာသိတမ်ပါ၊ ဒုက္ကဋ်၌, ဒုဘ္ဘာသိအာပတ် သည် သည်း၊ သဂ္ဂ ဂ္ဂဖလာနံ၊ နတ်ပြည်,မင်္ဂ,ဖိုလ်တို့၏။ အန္တရာယ်၊ ကို။ ဇာ,ရော့တိ၊ ၏။ ပါဠိတော်ကံ၊ သို့။ အာပန္နော၊ ရောက်သောရဟန်း သည်။ ယာဝ၊ လုံး။ ဘိက္ခုဘာဝံ၊ ရဟန်းအဖြစ်ကို။ ပဋိဇာနာတိ၊ ဝန်ခံ၏။ ဒသဟင်္ဂေဟိ အာပတ္တိံ၊ ပါရာဇိကမှကြွင်းသော ဂရုကာသံဃာ-ဒိသိသိအာပတ်သို့။ အာပန္နော၊ ရောက်သောရဟန်းသည်။ နဝဋ္ဌောတိ၊ မထမြောက်။ လဟုကာယတ္တိ၊ လဟုကအာပတ်သို့။ အာပန္နော၊ သည်။ နဒေဒသတိ၊ ဒေသနာမကြား။

ဝဇိရဗုဒ္ဓိဋီ ကာဋ္ဌလ်ည်း—

ပုဗ္ဗ သဠိစ္စ အာပန္နာ သမ္မုဋ္ဌာ သုဒ္ဓသညိနော အန္တရာယိကာ ဇော—

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

ပုဗ္ဗ၊ ဆရှး၌။ သဠိစ္စ၊ စေတနာရှိသည်ဖြစ်၍။ အာပန္နာ၊ သင့်သော အာပတ်တို့သည်း သမ္မုဋ္ဌာ၊ မေ့လျော့သည်ဖြစ်၍။ သုဒ္ဓသညိနော၊ စင်ကြယ်သည်ဟု အမှတ်ရှိသောရဟန်းအား။ အန္တရာယိကာ ဇော၊ အန္တရာယ်ပြုကတ်ကုန်သည်သာတည်း။

ဤအဆုံးအာပတ်သင့်သောရဟန်းမှာ "နတတော ပရံ" ဟုဆိုသော အဋ္ဌကထာစကား၊အရကို သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ, ဝဇိရဗုဒ္ဓိဋီကာ, ဝိနယ-ဝိနောဒနီဋီကာ, ဝိနယဝိနိစ္ဆယဋီကာ, ဝိနယတ္ထမဉ္ဇူသာမည်သော ကင်္ခါ ဋီကာ, ပါတိမောက္ခဟဒတ္ထအနုဝဏ္ဏနာ ကျမ်းတို့၌ အထူး ဖွင့်ဆိုခြင်း

မရှိကုန်။ ထိုသို့ပင် မဖွင့်ဆိုကြသော်လည်း သဓမ္မာဟ္ဝဝိနောဒနီ အဋ္ဌ-ဃဏာ ဉာဏဝိဘင်းအဖွင့်၌-

အပရဏ္ဏာပိ ဗဟူနိ ပါပကမ္မာနိ ဟောန္တိ၊ တာနိ ပယောဂဝိပတ္တိယံ ဒ္ဝိတဿ ဝိပစ္စေယျုံ။ သော ပန ဧကေန ကလျာဏ-ကမ္မေန ပယောဂသမ္ပတ္တိယံ ဒ္ဝိတော ပါဏာတိပါတာဒီဟိ ဝိရတော ကာယဝစီမနောသုစရိတာနိ ပူရေတိ၊ တာဒိသော ဌာနေ အကုသလဏ္ဍ ဝိပစ္စနောကာသော နတ္ထိ၊ ဧကန္တံ ကုသ-လဿေဝ ဩကာသော တိ ဧဝံ ပယောဂသမ္ပတ္တိပဋိဗာဟုံ နု ဝိပစ္စန္တိ တိ ပဇာနာတိ-

ဟု ဆိုသည်ကိုထောက်၍ သိလေ။

အပရဏ္ဏာပိ၊ တယောက်သောသူအား လည်း။ ဗဟူနိ၊ များစွာကုန်သော။ ပါပကမ္မာနိ၊ အကုသိုလ်ကံတို့သည်း ဧဟာန္တိ၊ ရှိသည်ဖြစ်ကုန်၏။ တာနိ၊ ထို့အကုသိုလ်ကံတို့သည်။ ပယောဂဝိပတ္တိယံ၊ များသော အမှု၌။ ဒ္ဝိတဿ၊ တည်းသောသူအား၊ ဝါ၊ တည်လတ်သော်။ ဝိပစ္စေယျုံ၊ အကျိုးပေးကုန်ရာ၏။ သော ပန၊ ထိုအကုသိုလ်များသောသူသည်း ဧကေန၊ တပါးသော။ ကလျာဏကမ္မေန၊ ကောင်းမှုဖြင့်။ ပယောဂ-သမ္ပတ္တိယံ၊ ကောင်းသောအမှု၌။ ဒ္ဝိတော၊ တည်သည်ဖြစ်၍။ ပါဏာတိ-ပါတာဒီဟိ၊ တို့မှ ဝိရတော၊ ကြဉ်သည်ဖြစ်၍။ ကာယဝစီမနောသု-စရိတာနိ၊ ကာယသုစရိုက်, ဝစီသုစရိုက်, မနောသုစရိုက်တို့ကို။ ပူရေတိ၊ ပြည့်စေ၏။ တာဒိသေ၊ ထိုသို့သောဘောရှိသော။ ဌာနေ၊ ပယောဂ-သမ္ပတ္တိအခါ၌။ အကုသလဏ္ဍ၊ အကုသိုလ်၏။ ဝိပစ္စနောကာသော၊ အကျိုးပေးခွင့်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဧကန္တံ၊ စင်စစ်။ ကုသလဿေဝ၊ ကုသိုလ်၏သာလျှင်။ ဩကာသော၊ အကျိုးပေးခွင့်သာည်း ဖြစ်၏။ ဧတံ ဝံ၊ ဤသို့။ ပယောဂသမ္ပတ္တိပဋိဗာဟုံ၊ ပယောဂနှင့်ပြည့်စုံခြင်းသည် တားမြစ်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ နု ဝိပစ္စန္တိ၊ အကျိုးကို မပေးကုန်။ ဧတ္ထတိ၊ သို့။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏တော်မူ၏။

ထိုအခွဲကသာပါဠိကိုထောက်၍ အာပတ်ကိုကုစားပြီးလျှင် ပယောဂသမ္ပတ္တိနှင့်ပြည့်စုံ၍ အန္တရာယ်မပြုနိုင်သည်ကိုရည်၍ "နတတော ပရံ" ဟု ဆိုဘော်မူသည်။

တိရစ္ဆာန်ကိုသတ်၍ သင့်သောပါစိတ်အာပတ်ကို ဒေသနာကြားပြီး သော်လည်း အခါခပ်သိမ်း ပါဏာတိပါတကံ့ အပြစ်ငြိမ်း၍ အဟောသိကံဖြစ်သည်ကိုရည်၍ မဆိုဟု မှတ်ရမည်။

အာပတ်ကိုကုစားပြီးလျှင် ပယောဂသမ္ပတ္တိနှင့် ပြည့်စုံကြောင်းကိုလည်း-

> ယထာဟိ အရိယူပဝါဒတမ္မံ အကုသလမ်ပိ သမာနံ အစ္စယံ ဒေသေတ္ဝာ ခမာပနေန ပယောဂသမ္ပတ္တိပဋိဗာဟိတတ္တာ အဝိ-ပါကဓမ္မတံ အာပန္နံ အာဟာသိဏမ်ံ ဟောတိ၊ ဧဝမိဒမ်ိပိ ဒေသိတံ စုဒ္ဒိတံ ဝါ ပယောဂသမ္ပတ္တိပဋိဗာဟိတတ္တာ အဝိပါ-ကဓမ္မတာယ အာဟာသိကမ္မဘာဝေန အန္တရာယကရံ ဇာတံ—

ဟုလာဓသော သာရတ္ထဒီပနီဋီကာသမထက္ခန္ဓကအဖွင့်ကိုထောက်၍သိခဲလ။

ဟိ၊ ဥပမာကို ထင်စွာဆိုအံ့။ အရိယူပဝါဒကဲ့မ်ိ၊ အရိယာကို စွပ်စွဲသောကံသည်။ အကုသလံ၊ အကုသိုလ်သည်။ သမာနမ်ိ၊ ဖြစ်သော်လည်း။ အစ္စယံ၊ အပြစ်ကို။ ဒေသေတ္ဝာ၊ ပြောပြ၍။ ခမာပနေန၊ ကန်တော့သဖြင့်၊ ဝါ၊ သည်းခံစေသဖြင့်။ ပယောဂသမ္ပတ္တိပဋိဗာဟိ-တတ္တာ၊ ပယောဂ၏ ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် တားမြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဝိပါကဓမ္မတံ၊ အကျိုးမပေးသော တရား၏ အဖြစ်သို့။ အာပန္နံ၊ ရောက်သော။ အဒေဟာသိကမ်ံ၊ သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ ထို့အတူ။ ဣဒမ်ိ၊ ဤအာပတ်သည်လည်း။ ဒေသိတံ ဝါ၊ ဒေသနာကြားအပ်သော်လည်းကောင်း။ စုဒ္ဒိတံ ဝါ၊ ထမြောက်သော်လည်းကောင်း။ ပယောဂသမ္ပတ္တိပဋိဗာဟိတတ္တာ၊ ပယောဂ၏ ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် တားမြစ်ရာသည်အဖြစ်ကြောင့်။ အဝိပါကဓမ္မတာယ၊ အကျိုး

မပေးသော သဘောဖြစ်ဖြင့်။ အဟောသိကမ္မဘာဝေန၊ အဟောသိကံအဖြစ်ဖြင့်။ အနန္တရယကရုံ၊ အာနန္တရိယ်မပြုသည်။ ဇာတံ၊ ဖြစ်၏။

ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ ပဌမပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်၏ သမုဋ္ဌာန်အဖွင့်ဋ္ဌ—

အတ္ထိ ပန သိက္ခာပဒံ ကုသလန္တိအာဒိ အာပတ္တိသမုဋ္ဌာပက-စိတ္တဝေဒနာ ကာရိယ အရုဏကာပစာရေန ဝုဉ္ဆံ၊ နု ပန အာပတ္တိယာ ကုသလာဒိပရမတ္ထဓမ္မဘာဝေန အာပတ္တိယာ သမ္မုတိသဘာဝတ္တာ—

ဟူ၍လည်းကောင်း၊

ဒေသနာဒိနာ စ အာပတ္တိ ဝိဂစ္ဆတီတိ ဝစနံ အတ္ထိ၊ နု ပန တေန အကုသလာဒိ ဝိဂစ္ဆတိ။ ပိတုဃာတာဒိကမ္မေန ဟိ ပါရာဇိကံ အာပန္နဿ ဘိက္ခုနော ဂိဟိလိင်္ဂံ ဂဟေဘဉ္စာ ဘိက္ခုဘာဝပရိစ္ဆာဒေန ပါရာဇိကာပတ္တိ ဝိဂစ္ဆတိ၊ နု ပါစာတိပါတာဒိအကုသလံ အာနန္တရိယာဒိဘာဝတော—

ဟူ၍လည်းကောင်း မိန့်ဆိုတော်မူ၏။

အတ္ထိ ပန သိက္ခာပဒံ ကုသလန္တိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသောစကားကို။ အာပတ္တိသမုဋ္ဌာပကစိတ္တဝေဒနာ၊ အာပတ်ကို ဖြစ်စေတတ်သောစိတ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ကာရိယ၊ အာပတ်သင့်ခြင်းကိုပြုခြင်းဌာန၊ ကာရကောပစာ-ရေန၊ အနာစကြောင်းဖြစ်သော ကုသိုလ်စိတ်ကို အကျိုးအကုသိုလ်အာပတ်ဌာ တင်စားသောအားဖြင့်။ ဝုဉ္ဆံ၊ ၏း အာပတ္တိယာ၊ ၏။ ကုသလာဒိပရ-မတ္ထဓမ္မဘာဝဓာသနံ၊ ကုသိုလိအာရုဏ်သော ပရမတ္ထဓမ္မဘာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ နု ပန ဝုတ္တံ၊ ဆိုခဲ့တော်မူပြီး အာပတ္တိယာ၊ အာပတ်သည်၊ သမ္မုတိသ-ဘာဝတ္တာ၊ ထာကာပညတ်သဘော ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

ဒေသနာဒိနာ စ၊ ဒေသနာကြားခြင်း စသည်ကြောင့်။ အာပတ္တိ၊ အာပတ်သည်း ဝိဂစ္ဆတိ၊ ကင်း၏။ ဣတိ ဝစနံ၊ ဤသို့ ဟောတော်မူခြင်း

သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဧတနု၊ ထိုဒေသနာကြောင်းခြင်းစသည်ဖြင့်။ အကုသ-လာဒိ၊ အကုသိုလ်အစရှိသောအပြစ်သည်။ နုပန ဝိဂစ္ဆတိ၊ မကင်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ ပိတုဃာတာဒိကမ္မေန၊ ပိတုဃာတအစရှိသောကံဖြင့်။ ပါဏာတိကံ၊ သို့။ အာပန္နဿ၊ ရောက်သော။ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်းအား။ ဂိဟိလိင်္ဂံ၊ လူ၏အသွင်ကို။ ဂဧဟတ္တာ၊ ယူ၍။ ဘိက္ခုဘာဝပရိစ္စာ-ဂေန၊ ရဟန်းအဖြစ်ကိုစွန့်သဖြင့်။ ပါဏာတိကာပတ္တိ၊ သည်။ ဝိဂစ္ဆတိ-ကင်း၏။ ပါဏာတိပါတာဒိအကုသလံ၊ ပါဏာတိပါတ အစရှိသော အကုသိုလ်သည်။ နဝိဂစ္ဆတိ၊ မကင်း။ အာနန္တရိယာဒိဘာဝတော၊ အာနန္တရိယ စသည် ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

ထိုဋီကာပါဠိ၏ အလိုအားဖြင့် "နတတော ပရံ" ဟု ဆိုသော အဋ္ဌကထာမှာ စေတနာရှိ၍ လွန်ကျူးသော အာပတ်ခုနစ်ပါးတို့တွင် ပါဏာတိကကျသောရဟန်းသည် လူမထွက်မူ၍ မင်္ဂုလ်ကိုရထိုက်အောင် အားထုတ်၍ မင်္ဂုလ်ကိုရထိုက်သော ဘဝဖြစ်သော်လည်း မရနိုင်၊သေ၍ နတ်ပြည်သို့လည်း မရောက်နိုင်။ လူထွက်၍ အားထုတ်မှ မင်္ဂုလ်ကို ရထိုက်က ရနိုင်သည်။ နတ်ပြည်သို့ရောက်နိုင်သည်ဟု ဆိုခြင်းသည် ပိတု-ဃာတကံ စသည်တို့ကြောင့် ပါဏာတိက ကျသောရဟန်းသည် လူထွက်သော်လည်း၊ မင်္ဂုလ်ကို မရနိုင်, နတ်ပြည်သို့ မရောက်နိုင်သောကြောင့် "လူဘဝ်ရှိသောသူကိုသတ်၍ ပါရာဇိကကျသောရဟန်းမှာ အာနန္တ-ရိယကံ မဟုတ်သောကြောင့် လူထွက်၍အားထုတ်မှ မင်္ဂုလ်ကိုရထိုက်က ရနိုင်သည်။ မင်္ဂုလ်ကို ရထိုက်သောပါရမီမရှိသော်လည်း နတ်ပြည်သို့ ရောက်နိုင်သည်" ဟူ၍ အာဏာပညတ်ဖြစ်သော ပါဏာတိက အာပတ်အပြစ်မှ လွတ်ခြင်းကိုသာ ရည်၍ ဆိုသည်။ ထိုပါဏာတိပါတကံ၏ စေတနာမည်သော ပရမတ္ထအကုသိုလ်ကံငြိမ်းခြင်းကို ရည်၍ ဆိုတော်မမူ။ အာပတ်ဟူသောပညတ်သည် ပရမတ္ထဓမ္မတာအရကို ပြသည်မဟုတ်။ ဤမည်သောအမှုကိုပြုလျှင် ဤမည်သောအာပတ်သင့်စေဟူ၍ အာဏာ ထားတော်မူသဖြင့် ပညတ်ခြင်း၏ သဘောမျှသာ ဖြစ်သောကြောင့် တည်းဟု ပြတော်မူသည်။

အမှာ။ ။ထိုအာပတ်၏ ပညတ်သာမည်ကြောင်း အကျယ်ကို ဝိမတိ-ဝိနောဒနီဋီကာ ပဌမပါရာဇိကသုဒ္ဒာန်အဖွင့်, ပဌမဒုဋ္ဌ-ဒေါသသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်, စူဠဝါသမထက္ခန္ဓကအဖွင့်, ပရိဝါ ပညတ္တိဝါရအဖွင့်တို့မှာ ရှုလေ။

ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာရှင်ဧကာဒးသည်–

ဣမသ္မိဉ္စ သိက္ခာပဒေ တိရစ္ဆာနဂတောယေဝ ပါဠိကာတိ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ တံ ဒုဋ္ဌကမ္ပိ မဟန္တမ္ပိ မာရေန္တံသာ အာပတ္တိနာ-နာဏရဏံ နတ္ထိ။ မဟန္တေ ပန ဥပက္ကမမဟန္တတ္တာ အကုသလ-မဟတ္တံ ဟောတိ–

ဟု လာသော သဉ္ဇိစ္စသိက္ခာပုဒ်အဖွင့် အဋ္ဌကထာနှင့် ညီသည်။

ဣမသ္မိဉ္စ သိက္ခာပဒေ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်၌လည်း။ တိရစ္ဆာနဂတော-ယေဝ၊ တိရစ္ဆာန်ကိုသာလျှင်။ ပါဠိကာတိ၊ သတ္တဝါဟူ၍ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ တံ၊ ထိုသတ္တဝါကို။ ခုဒ္ဒကမ္ပိ၊ အငယ်ကိုလည်း ကောင်း။ မဟန္တမ္ပိ၊ အကြီးကိုလည်း ကောင်း။ မာရေန္တံသာ၊ သတ်သော ရဟန်း၊ အား။ အာပတ္တိနာနာဏရဏံ၊ အာပတ်၌ ထူးသောအကြောင်းသည် နတ္ထိ၊ ရှိ။ မဟန္တေ ပန၊ ကြီးသောသတ္တဝါ၌ကား။ ဥပက္ကမမဟန္တတ္တာ၊ ပယောဂအား ကြီးသောကြောင့်။ အကုသလမဟတ္တံ၊ အကုသိုလ်ကြီးသည်အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဤအဋ္ဌကထာပါဌ်ဖြင့် အာပတ်သည် အာဏာပညတ်မျှသာဖြစ်၍ အာပက်သင့်ခြင်း၌ အထူးမရှိ။ ထိုအာပတ်ကို ဒေသနာကြား၍စင်ကြယ်ခဲ့မူ မင်္ဂုလ်ကို ရထိုက်သူဖြစ်က အားထုတ်မူ ရနိုင်ရာသည်။ ပါရမီ နုသေး၍ မရသော်လည်း နတ်ပြည်သို့ရောက်နိုင်သည်။ ပါစိတ်အာပတ် သင့်ဝေဟု ပညတ်အပ်သော အားဏာတော်ကို လွန်ကျူးသော အပြစ် လွတ်သည်။ ထိုသို့ဒေသနာမကြားမူ အာဏာတော်ကို ကျူးလွန်သော

ပညတ်တော်၏ အပြစ်သင့်ခြင်းဖြင့်ပင် မဂ်ဖိုလိနတ်ပြည်ကို တားမြစ်နိုင်သည်။

ပရိမတ္ထဿဘာဝဖြစ်သော အကုသိုလ်ကံမှာ သတ္တဝါကြီးမှု ပယောဂကြီး၍ အပြစ်ကြီးသည်။ သတ္တဝါငယ်မှု ပယောဂသေး၍ အပြစ်ငယ်သည်ဟု ပြဘော်မှုသဖြင့် ဒေသနာကြား၍ စင်ကြယ်သော်လည်း ပရမတ္ထပါဏာတိပါတကံ၏အပြစ် မကင်းသည်၏အဖြစ်ကို ပြတော်မူသည်။ ဝိနယဂုဠ္ဍတ္ထဒီပနီမည်သောကျမ်းဋ္ဌသည်း–

ယဉ္စ အာပတ္တာဓိကရဏံ အကုသလံ၊ တမ္မိ ဒေသိတံ စုဏ္ဏိတံ နာ အန္တရာယကရံ၊ ယထာ ဟိ အရိယူပဝါဒဆမ္မံ အကုသလမ္မိ သမာနံ အစ္စယံ ဒေသေတွာ ခမာပနေန ပုထုယောဂသမ္မတ္တိယာ ပဋိဗာဟိတတ္တာ အဝိပါကဓမ္မတံ အာပန္နံ အဟာသိကမ္မံ ဟောတိ၊ ဧဝမိဒမ္မိ ဒေသိတံ ဝုဋ္ဌိတံ ဝါ ပယောဂသမ္မတ္တိယာ ပဋိဗာဟိဘာတွာ အဝိပါကဓမ္မတာယ အဟာသိကမ္မဘာဝေန အနန္တရာယကရံ၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယဉ္စ ကမ္မံ အပရာပရိယဝေဒနီယေသု တီသု ဂမ္မေသု ဧကမ္မေ ဒဋ္ဌာယေသု ဒေသနာဝုဋ္ဌာနံ ဒိဋ္ဌဓမ္မဉ္စ ပဋိဗာဟိတွာ ကောဋ္ဌာသာနံ ဒိန္နံ ဧဝမ္မာနံယေဝ အနန္တရာယကရံ၊ နာ အပရာပရိယဂမ္မသာ။ အပရာပရိယဆမ္မံ ဟိ ယဒါ လဒ္ဓါကာသံ၊ တဒါ ကိဉ္စိ ကိဉ္စိ ကာလေ အန္တရာယကရံ သိယာ ဇဋ္ဌလသော်ဋ္ဌနော အပရာပရိယဝေဒနီယဉ္စ ကမ္မံ ဝိယ၊ ဇဋ္ဌလသော်ဋ္ဌဝတ္ထု ပန ဓမ္မပဒေ အာဂတမေဝါတိ–

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

ယဉ္စ အာပတ္တာဓိကရဏံ၊ အကြင်အာပတ် အဓိကရဏ်းသည်။ အကုသလံ၊ အကုသိုလ်မည်၏။ တမ္မိ၊ ထိုအာပတ်သည်လည်း။ ဒေသိတံ၊ ဒေသနာကြားသည် ရှိ၏သော်။ စုဋ္ဌိတံ၊ ဝုဋ္ဌာနကံဖြင့် ထသည်ရှိသော်။ အန္တရာယကရံ၊ အန္တရာယ်ကိုပြုသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဟိ၊ ဥပမာ

ထင်စွာပြအံ့။ အရိယဟုပဝါဒကမ္မံ၊ အရိယာက်ိုပြစ်မှားသောကံသည်။ အကုသလံ၊ သည်။ သမာနမို့၊ ဖြစ်သော်လည်း။ အစ္စယံ၊ အပြစ်ကို။ ဒေသေတ္ဝာ၊ ကြား၍။ ခမာပနေန၊ ကန်တော့သဖြင့်။ ပုဗ္ဗယာဂသမ္ပတ္တိယာ၊ ပယောဂ၏ ပြည့်စုံခြင်းဖြင့်။ ပဋိဗဟိတတ္တာ၊ တားမြစ်သည် အဖြစ်ကြောင့်။ အဝိပါကဓမ္မတံ၊ အကျိုးမပေးသောတရား၏အဖြစ်သို့။ အာပန္နံ၊ ရောက်သော။ အဟောသိဓာမ့်၊ အဟောသိကံသည်။ ဟောတိယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ ထို့အတူ။ ဣဒမ့်၊ ဤဆာပတ်သည်လည်း။ ဒေသိတံ ဝါ၊ ဒေသနာကြားသော်လည်းကောင်း။ ဝုဋ္ဌိတံ ဝါ၊ ဝုဋ္ဌာနကံဖြင့် ထသော် လည်းကောင်း။ ပယောဂသမ္ပတ္တိယာ၊ ပယောဂနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့်။ ပဋိဗာဟိတတ္တာ၊ တားမြစ်အပ်သောကြောင့်။ အဝိပါကဓမ္မတာယ၊ အကျိုးမပေးသောသဘောရှိသော။ အဟောသိဏမ္မဘာဝေန၊ အဟောသိကံ၏အဖြစ်ဖြင့်။ သာနန္တရိယဏာမံ၊ အနန္တရိယမပြုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယညပပဇ္ဇအပရာပရိယ-ဝေဒနီယေသု၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယကံ, ညပပဇ္ဇဝေဒနီယကံ, အပရာပရိယ-ဝေဒနီယကံဟု ဆိုအပ်ကုန်သော်၊ တိသု၊ သုံးပါးကုန်သော။ ကမ္မ-ကောဋ္ဌာသေသု၊ ကံအစုတို့တွင်။ ဒေသနာဝုဋ္ဌာနံ၊ ဒေသနာကံ, ဝုဋ္ဌာ-နကံသည်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မညပပဇ္ဇကောဋ္ဌာသာနံ၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မ, ညပပဇ္ဇအပို့ရှိကုန်သော။ ဒိန္နံ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ကမ္မာနံယေဝ၊ ကံတို့၏သာလျှင်။ အနန္တရာ-ယဏာံ၊ အနန္တရာယ်ကို မပြုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အပရာပရိယဏာမမ္မဿ၊ အပရာပရိယဝေဒနီယကံမည်သော ဇလယ်ဇောင်းခု စေတနာ၏။ အနန္တရာယဏာံ၊ အနန္တရာယ်ကို မပြုခြင်းသည်။ နဟောတိ။ မဖြစ်။ ဟိ၊ မှန်၏။ အပရာပရိယဏာမံ၊ သည်။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ လဒ္ဓါ-တာသံ၊ ရအပ်သောအခွင့်ရှိ၏။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ကိဉ္စိ ကိဉ္စိကာလေ၊ ရံခါ ရံခါ ကာလ၌။ အနန္တရာယဏာံ၊ အနန္တရာယ်ကိုပြုသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဇဋိလသေဋ္ဌိနော၊ ဇဋိလသဒ္ဒေး၏။ အပရာပရိယာညပဝါဒ-ကမ္မံ ဝိယ၊ အရိယဝါဒကံကဲ့သို့ မြဲမြံခိုင်ခံ့၍ ပေးမျှာခုနစ်ဘဝခံရသော အပရာပရိယ-ကံကဲ့သို့တည်း။ ဇဋိလဝတ္ထုပန၊ ဇဋိလဝတ္ထုသည်ကား။ ဓမ္မပဒ၊ ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ၌။ အာဂတမေဝ၊ လာသည်သာလျှင်ကတည်း။

ဤသို့လာသော အဋ္ဌကထာ, ဋီကာကိုထောက်၍ သိလျက်နှင့် ကျူးလွန်သော အယုတ်သဖြင့် သန်း၌, ကြမ်းပိုးဥကိုဖျက်ဆီး၊ခြင်းအစရှိသော လောကဝဇ္ဇအာပတ်ကို ဒုဒေသနာကြား၍ မဂ်ဖိုလ်အန္တရာယ်, နတ်ပြည်အန္တရာယ် မဖြစ်သော်လည်း နာနာစေတနာနာနာဇာမဝိပါက, သေသအကုသိုလ်ဖြစ်သည်၊ မဟာပန်ိုင်ဟု သန္နိဋ္ဌာန်ကျမှတ်လေ။

၂၃၄။ ဆေးလိပ်သောက်ခြင်း

၉။ ပါစိတ်ဆဋ္ဌကထာ ဒန္တပေါနသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၌—

ဘိက္ခု ဓူမဝဋ္ဋိ' ပဋိဂ္ဂဟာဘာ ဓူမံ ပိဝတိ၊ မုခဉ္စ ကာဏ္ဏာ စ မနောသိလာယ လိတ္တော ဝိယ ဟောတိ၊ ယာဝကာလိကံ ဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ယာဝကာလိကေန ယာဝဇီဝိကာသံသဋ္ဌ ဒေါသော နတ္ထိ—

ဟု ဆိုတော်မူသည်။

ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ ဓူမဝဋ္ဋိ'၊ အခိုးထွက်သောဆေးလုံးကို။ ပဋိဂ္ဂဟောဘာ၊ အားပြုခံ၍။ ဓူမံ၊ အခိုးကို။ ပိဝတိ၊ ရှူ၏၊ဝါ၊သောက်၏။ မုခဉ္စ၊ ခံတွင်းသည် လည်းကောင်း။ ကာဏ္ဏော စ၊ လည်ချောင်းသည် လည်းကောင်း။ မနောသိလာယ၊ ဆေးဒန်းမြင်းသီလာကျောက်ဖြင့်။ လိတ္တော ဝိယ၊ လိမ်းကျံသကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ယာဝကာလိကံ၊ ကို။ ဘုဉ္ဇိတုံ၊ စားခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။ ယာဝကာလိကေန၊ နှင့်။ ယာဝဇီဝိကသံသဋ္ဌ၊ ယာဝဇီဝိကဆေးခြင်း၌၊ ဒေါသော၊ အပြစ်သည်း နတ္ထိ၊ မရှိ။

သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌—

ပဋိဂ္ဂဟောတ္တာတိ တာဒဟု ပဋိဂ္ဂဟောတ္တာ။ တေနေဝ "ယာဝကာလိကေန ယာဝဇီဝိကသံသဋ္ဌ ဒေါသော နတ္ထိ" တိ ဝုတ္တံ။

သစေ ပန ပုရိမဒိဝသေ ပဋိဂ္ဂဟေတ္ဝာ ဌပိတော ဟောတိ၊ သာမိသေန မုခေန တာသဉ္စ ဝဋ္ဋိယာ ဓုမံ ပိဝိတုံ န ဝဋ္ဋတိ—ဟု ဖွင့်တော်မူသည်။

ပဋိဂ္ဂဟေတ္ဝာတိ၊ ဟူသည်ကား။ တဒဟု၊ ထို့နေ့၌။ ပဋိဂ္ဂဟေတ္ဝာ၊ အကပ်ခံ၍၊ တနေ့ဝ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ ယာဝကာလိကေန။ ပ။ ဒေါသော နတ္ထိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပုရိမဒိဝသေ၊ ရှေးနေ့၌၊ ပဋိဂ္ဂဟေတ္ဝာ၊ အကပ်ခံ၍။ ဌပိတော၊ ထားအပ်သည်။ သစေ ပန ဟောတိ၊ ဖြင့်အံ့။ သာမိသေန၊ အာမိသရှိသော။ မုခေန၊ ခံတွင်းဖြင့်။ တာသဉ္စ ဝဋ္ဋိယာ၊ ထို့ဆေးလုံး၏။ ဓုမံ၊ အခိုးကို။ ပိဝိတုံ၊ သောက်ခြင်းငှာ။ န ဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။

အဓိပ္ပါယ်ကား— ဂိလာန ဖြစ်သော်လည်း ယနေ့အထပ်ခံသော ယာဝဇီဝိကဆေးလုံး ဆေးလိပ်အစေးအချေးနှင့်သော ယာဝကာလိကနှင့်ရောရ၍ အပြစ်မရှိသည်။ ယာမန်နေ့သည်တို့က ဆေးလုံးဆေးလိပ်ဖြစ်အံ့၊ ခံတွင်း၌အညစ်အကြေးရှိမူ ယာဝကာလိကကိုစား၍ ရောသော အခါအပြစ်ရှိသည် မသောက်အပ် ရှူအပ်ဟု ပြုတော်မူသည်။ ကွမ်းသီးကွမ်းထုံး စသည်တို့ကို ရှေးရှေးနေ့တို့က ယာဝဇီဝိကဟုဆို၍ အကပ်ခံထားသောရဟန်းတို့မှာလည်း စား၍ ခံတွင်း၌အညစ်အကြေးရှိမူ ယာဝကာလိကကိုစား၍ ရောနှောသောအခါ အပြစ်ရှိသည်၊ သန္နိဓိပါစိတ်အာပတ်သင့်သည်ဟု မှတ်။

ပုရေ ပဋိဂ္ဂဟိတဉ္စ၊ သတ္တာဟံ ယာဝဇီဝိကံ။
သေသကာလိကသမ္မိဿံ၊ ပါစိတ္တိ ပရိဘုဉ္ဇတော—

ဟု ဆိုသော ဝိနည်းလက်သန်းအဋ္ဌကထာကို ထောက်။

ပုရေ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ ရှေးနေ့၌အကပ်ခံအပ်သော။ သတ္တာဟဉ္စ၊ သတ္တာဟကာလိကကို လည်းကောင်း၊ ယာဝဇီဝိကဉ္စ၊ ယာဝဇီဝိကကို လည်း

ကောင်း။ သေသကာလိကသမ္မိဿံ၊ ကြွင်းသော ယာဝကာလိက, ယာမကာလိကနှင့် ဆောသည်ကို၊ ကတ္တာ၊ ပြု၍၊ ပရိဘုဉ္ဇတော၊ သုံးဆောင်သော ရဟန်းအား။ ပါစိတ္တိ၊ သန္နိဓိပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

ဆေးလုံးအဝိုး ဆေးလိပ်အဝိုးသောက်ခြင်းငှါ မဟာဝဂ်ပါဠိတော် ဘေသဇ္ဇက္ခန္ဓကဥ်ပ် ဂိလာနရဟန်းကို အကြောင်းပြု၍ ခွင့်ပြုတော်မူရှင်းဖြစ်သည်။

အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဓူမံ, ပါတုံ-

ဟူ၍ လည်းကောင်း၊

အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဓူမနေတ္တံ-

ဟူ၍ လည်းကောင်း ဟောတော်မူသည်။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဓူမံ၊ ဆေးလုံးအဝိုးလုံးကို။ ပါတုံ၊ သောက်စိမ့် ကောင်း။ အနုဇာနာမိ၊ ခွင့်ပြုတော်မူ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဓူမနေတ္တံ၊ အဝိုးသောက်တံကို။ အနုဇာနာမိ၊ ၏။

၂၃၅။ ယာမကာလိကပဗ္ဗဝေက္ခဏာ

၁၀။ သတိ ပစ္စယေတိ ယာမကာလိကံ ပိပါသာယ သတိ ပိပါသစ္ဆေဒနတ္ထံ, သတ္တာဟကာလိကံ ယာဝဇီဝိကဉ္စ တေန ဘေသဇ္ဇပသမေတဗ္ဗက အာဗာဒေ သတိ တာယ ဥပသမနတ္ထံ ပရိဘုဉ္ဇတော အနာပတ္တိ-

ဟု ပါစိတ်အဋ္ဌကထာ ပဌမပဝါရဏာ သိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၌ လာသည်။

သတိ ပစ္စယေတိ၊ ဟူသည်ကား။ ယာမကာလိကံ၊ ကို။ ပိပါသာယ၊ မွတ်သိပ်ခြင်းသည်။ သတိ၊ ရှိသော်၊ ပိပါသစ္ဆေဒနတ္ထံ၊ မွတ်သိပ်ခြင်းကို ပယ်ခြင်းငှါ။ သတ္တာဟကာလိကဉ္စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ယာဝဇီဝိကဉ္စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ တေန ဘေန၊ ထိုထိုသောကာလိကဖြင့်။

ဥပသမေတဗ္ဗဒးက၊ ငြိမ်းဒေးအပ်သော။ အားဗာဓေ၊ အနာသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ တာဿ၊ ထိုအနာကို။ ဥပသမနွတ်၊ ငြိမ်းစေခြင်းငှါ။ ပရိဘုဉ္ဇတော၊ သုံးဆောင်သောရဟန်းအား။ အနာပတ္တိ၊ အာပတ်မသင့်။

ယာမကာလိကမည်သော အဖျော်ရှစ်ပါးကို ဘုရားမြတ်စွာသည် မဟာဝဂ်ပါဠိတော် ဘေသဇ္ဇက္ခန္ဓကဒ္ဒါပင် ဟောတော်မူသောကြောင့် ပိပါသကို ဖျောက်ခြင်းငှါလည်း ဂေလညမူတပါ။ အကြောင်းဖြစ်၍ အားဖြင့် ခွင့်ပြုတော်မူသည်ဖြစ်၍ "ဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရံ" ဟူသော ပစ္စဝေက္ခဏာကိုပင် ဆင်ခြင်ရမည်ဟုမူတော်။

ရေကို သုံးဆောင်သော အခါ၌လည်း ဘေသဇ္ဇဖြင့် ရောတွက်အပ်သောကြောင့် ဘေသဇ္ဇပစ္စဝေက္ခဏာကိုပင် ဆင်ခြင်၍ သုံးဆောင်အပ်သည်း ထို့ကြောင့် ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၌—

အာဟာရန္တိ အာဇျာဟရိတဗ္ဗံ ကာလိကံ အဓိပ္ပေတံ၊ နဒကံ။ တဉ် ဘေသဇ္ဇသင်္ဂဟိတမိတိ အကာလိကမေဝ ဒဋ္ဌဟိတဿေဝ ကာလိကတ္တာ။ ဥဒကဟိ ပဋိဂ္ဂဟဏံ နတ္ထိတိ—

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

အာဟာရန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ အာဇျာဟရိတဗ္ဗံ၊ မျိုအပ်သော။ ကာလိကံ၊ ကို။ အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုရှိအပ်၏။ ဥဒကံ၊ ရေကို။ နှ အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုမရှိအပ်။ ဟိ မူန်၏။ တံ၊ ထိုရေသည်။ ဘေသဇ္ဇသင်္ဂဟိတမိ၊ ဆေးဝါးရောတွက်အပ်သော်လည်း။ အကာလိကမေဝ၊ ကာလိကမဟုတ်၊ ကာလိကမဖြစ်သေးကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မူန်၏။ ဥဒကေ၊ ရေ၌။ ပဋိဂ္ဂဟဏံ၊ အကပ်ခံခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရောက်။

ရှေးနှစ်ကာ အကပ်ခံ၍ထားသော သတ္တာဟာကာလိက, ယာဝကာလိက, ယာမကာလိကတို့ကို နံနက်အခါ၌ အာဟာရအကျိုးငှါ သုံးဆောင်ရာ အာဘယ်အာပတ်သင့်ပါသနည်း ဆိုပြားအံ့၊ သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌—

ပါဠိယံ“သတ္တာဟကာလိကံ ယာဝဇီဝိကံ အာဟာရတ္ထာယ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ”တိအာဒိနာ သန္နိဟိတေသု သတ္တာဟကာလိကယာဝဇီဝိကေသု ပုရေဘတ္တမ်ိ အာဟာရတ္ထာယ အဇ္ဈောဟရဏေပိ ဒုက္ကဋဿ ဝုတ္တတ္တာ ယာမကာလိကေပိ အာဟာရတ္ထာယ အဇ္ဈောဟရဏေ ဝိသုံ ဒုက္ကဋေနာပိ ဘဝိတဗ္ဗန္တိ အာဟ “အာဟာရတ္ထာယ အဇ္ဈောဟရဏဘာဝေန ဒုက္ကဋေန သဒ္ဓိံ ပါစိတ္တိယ”န္တိ–

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

ပါဠိယံ၊ ပါဠိတော်၌။ သတ္တာဟကာလိကံ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ယာဝဇီဝိကံ၊ ကို လည်းကောင်း။ အာဟာရတ္ထာယ၊ အာဟာရအကျိုးငှါး ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ ခံ၏။ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၏။ ဤတိ အာဒိနာ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့်။ သန္နိဟိတေသု၊ အဆက်ဆံ၍ သိုမှီးအပ်ကုန်သော။ သတ္တာဟကာလိကယာဝဇီဝိကေသု၊ တို့၌။ ပုရေဘတ္တံမှိ၊ နံနက်အခါ၌လည်း။ အာဟာရတ္ထာယ၊ အာဟာရအကျိုးငှါး အဇ္ဈောဟရဏေပိ၊ မျိုခြင်း၌လည်း။ ဒုက္ကဋဿ၊ ကို။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်သည် ဖြစ်၍ကြောင့်။ ယာမကာလိကေပိ၊ ယာမကာလိက၌လည်း။ အာဟာရတ္ထာယ၊ အာဟာရအကျိုးငှါး အဇ္ဈောဟရဏေ၊ မျိုခြင်း၌။ ဝိသုံ၊ အသီး။ ဒုက္ကဋေနာပိ၊ ဒုက္ကဋ် အာပတ်သည်လည်း။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ဆုံး၏။ ဤတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ အာဟာရတ္ထာယ၊ အာဟာရအကျိုးငှါး။ အဇ္ဈောဟရတော၊ မျိုသောရဟန်းအား။ ဒုက္ကဋေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ပါစိတ္တိယံ၊ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။ ဤတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ဆို၏။

ရှေးနေ့တို့၌ အဏပ်ခံ၍ထားသော သတ္တာဟကာလိက, ယာဝဇီဝိကတို့ကို နံနက်အခါ၌ အာဟာရအကျိုးငှါ သုံးဆောင်သည်ရှိသော် ဒုက္ကဋ်သင့်သည်။ အဏပ်ခံ၍ တနေ့တယံလွန်ပြီးသော ယာမကာလိကကို နံနက်အခါ၌ အာဟာရအကျိုးငှါ သုံးဆောင်သည်ရှိသော် ဒုက္ကဋ်, ပါစိတ်နှစ်ပါးသင့်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။

ဤသို့လျှင် ညောင်ပင်မြို့ ထိမ်းတောကျောင်း၌ သီဘင်းသုံးနေသော ဘေဇဝန္တအမည်ရှိသော မထေရ်မြတ် ဖြေဆိုဆုံးဖြတ်၍ပြီးသည်း

ဦးကလျာဏ၏ ဝိနယပုစ္ဆာများ

ထန်းတပင်ရှာ ပုလဲကျောင်းတိုက်နေ ပဉ္စင်းကလျာဏ ရှိသော ဝပ်ဘွား လျှောက်ထားအပ်ပါသည် အရှင်သူမြတ်ဘုရား။

၁။ တဦးသော်ရဟန်းသည် စေခိုင်းစရာမရှိ၍ စေတီရင်ပြင်တော်၌ မြက်သစ်ပင့်တို့ကို ကိုယ်တိုင်သုတ်သင်ရာ ကုသိုလ်ဖြစ်မည်၊ မဖြစ်မည်၊ အာဏာယ်၍ ကုသိုလ်ဖြစ်ကာ အကျိုးပေးမည်၊ မပေးမည်ကို ပါဠိအဋ္ဌကထာဖြင့် သိလိုပါသည် အရှင်ဘုရား။

၂။ ဒေသနာကံဝဋ္ဌာနကံ အာပတ်ကို ကုစားပြီးလျှင် အချို့က လုံးလုံးအကျိုးမပေး၊ အချို့က လုံးလုံးမကင်းဒဿဟူ၍ ပြောဆိုကြပါသည်။ ၎င်းကို ပါဠိအဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့ဖြင့် သိပါရာမည်အကြောင်း လျှောက်ထားပါသည်ဘုရား။

၃။ သင်္ကန်းချုပ်သောအရာမှာ ဝေးဖြတ်မှု အပ်မည်၊ သို့မဟုတ် အပ်ဖြတ်၍ချုပ်လျှင် အပ်မည်ကို အသေအချာ ကျွမ်းဂန်ဖြင့် သိလိုပါသည် ဘုရား။

ထိမ်းတောဆရာတော်၏ ဝိနယဝိသဇ္ဇနာများ

၂၃၆။ ဘုရားရင်ပြင်၌ ရဟန်းကိုယ်တိုင် မြက်ရှင်းခြင်း

၁။ ကုသလစိတ္တံ အင်္ဂါတို့ ပဏ္ဏတ္တိ အဇ္ဈာနိတ္ထာ ကုသလစိတ္တေန စေတိယင်္ဂဏာဒီသု ဘူမိဓသောဓနာဒိဝသေန ပထဝီဘူတဂါမဝိဓကာပနာဒိကာလေ ကုသလစိတ္တံ ကာရဏံ ဟောတီဟု ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ သမထက္ခန္ဓကအဖွင့်၌ လာသည်။

ကုသလစိတ္တံ အာဂ်န္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ပဏ္ဏတ္တိ၊ ပညတ်ကို။ အဇာနိတ္ဝာ၊ မသိမူ၍။ ကုသလစိတ္တဉ္စ၊ ကုသိုလ်စိတ်ဖြင့်။ စေတိယဂ်ဏာဒီသု၊ စေတီရင်ပြင် စသည်ဘို့၌။ ဘူမိသောဓနာဒိဝတ္ထသု၊ မြေကို သုတ်သင်ခြင်း စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပထဝီဘူဘဂါမဝိကောပနာဒိကာလေ၊ မြေကြီးသစ်ပင်အဖျက်ကို ဖျက်ဆီးခြင်းအစရှိသောအခါ၌။ ကုသလစိတ္တံ၊ ကုသိုတ်စိတ်သည်။ ကာရဏံ၊ အာပတ်သင့်ခြင်း၏ အကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌လည်း—

အာဂ်ံ ဟောတီတိ စ ဝတ္ထုသိသေန ကထောန္တေသဖိ "ဣမံ ပထဝိ' ဇဏာမိ" တိအာဒိနာ ဝိဘိက္ကမဇာနနဝသေန ပဝတ္တတ္တာတံ ကုသလစိတ္တံ အာပတ္တာဓိကရဏံ၊ ကုသလစိတ္တံ အာပတ္တိယာ ကာရဏံ ဟောတီတိ အဇ္ဈာ—

ဟု ဖွင့်ဆော်မူသည်။

အာဂ်ံ ဟောဘီတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဝတ္ထုသိသေန၊ ဝတ်ကိုအရင်းပြုသဖြင့်။ ကဇဏာန္တေသဖိ၊ ပြုသော်လည်း။ ဣမံ ပထဝိံ၊ ဤမြေကို။ ခဏာမိ၊ တူး၏။ ဣတိ အာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော။ ဝိတိက္ကမဇာနနဝသေန၊ လွန်ကျူးခြင်းကို သိသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တတ္တာ၊ ဖြစ်သောကြောင့်။ တံ ကုသလစိတ္တံ၊ ဝိုဝတ်ကိုပြုလိုသော ကုသိုလ်စိတ်သည်။ အာပတ္တာဓိကရဏံ၊ မည်၏။ ကုသလစိတ္တံ၊ သည်။ အာပတ္တိယာ၊ ၏။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဝိနယဂဉ္ဇိတ္ထာဒီပနီဋီကာ၌လည်း—

ပထဝိခဏာဒိကံ ဟိ ကုသလစိတ္တဝသေန ကရိယမာနမ္ပိ ပဋ္ဌဘ့ာဂေ အနဝဇ္ဇသညီ ဟုတ္ဝာ ဝိတိက္ကမဇာနေ အကုသလဝသေန ဇာရော်တိယေဝ—

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

ဟိ၊ မှန်၏။ ပထဝီခဏာဒိကံ၊ မြေတူးခြင်းစသည်ကို။ ကုသလစိတ္တ-ဝဓသန၊ ဖြင့်။ ဏရိယမာနမ်ဗိ၊ ပြုအပ်သော်လည်း။ ပဋ္ဌဘာဇေဂ၊ ရှေ့အဖို့၌၊ အနုဝဇ္ဇသည်၊ အပြစ်မရှိဟု အမှတ်ရှိသည်။ ဟုတ္တာ၊ ဖြင့်၍။ ဝိတိ-ကွမက္ခဏော၊ လွန်ကျူးသောခဏ၌။ အကုသလဝဓသန၊ အကုသိုလ်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဆာရော်တိယေဝ၊ ပြုသည်သာတည်း။

ဤသို့လာသော ဋီကာတို့ကိုထောက်၍ ကုသိုလ်ဖြင့်လို၍ ဘုရားစေတီရင်ပြင်တော်၌ မြက်သုတ်သင်သောရဟန်းသည် ရှေးအဖို့က အာပတ်သင့်ခြင်းကို မသိ၍ ကုသိုလ်စိတ်ဖြင့် ပြုသော်လည်း မြက်သစ်ပင်ကို နှုတ်ယူခုတ်ဖြတ်သောအခါ ပါစိတ်အာပတ် အကုသိုလ်တို့သည် မရေတွက်နိုင် များစွာဖြစ်သည်။ ကုသိုလ်ကိုရသောစိတ်မှာ ကြံမိရုံမျှ အနည်းငယ်မျှသာ၊ အာပတ်အကုသိုလ်သာ များသည်ဖြစ်သောကြောင့် အနည်းငယ်မျှ ကုသိုလ်ရလိုသောစိတ်သည် အားကြီးသော အကုသိုလ်အာပတ်နှင့်တကွ ဖြစ်၍ အကျိုးပေးနိုင်ဖို့ အခွင့်မရှိခေ့။ စိတ်က ကုသိုလ်ရလို့သော်လည်း ပြုသမျှ ဝေယျာဝစ္စအမှုကိစ္စမှာ ကုသိုလ်မဟုတ်၊ အာပတ်သင့်၍ အကုသိုလ်သာ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

အာပတ်သည် ကုသိုလ်မရှိ၊ အကုသိုလ်, အဗျာကတသာမည်ကြောင်းကို စုဠဝါသမထက္ခန္ဓကပါဠိတော်, အဋ္ဌကထာ, ဋီကာကြီးသုံးစောင်တို့မှာ ရှုလေ။

၂၃၇။ ကုစားပြီးအာပတ် အနွှံရာယ်ပြု-မပြု

၂။ ယဉ္စ အာပတ္တာဒိကရဏံ အကုသလံ၊ တမ္ပိ ဒေသိတံ ဝုဋ္ဌိတံ ဝါ အနုဋ္ဌာယကရံ၊ ယထာ ဟိ အရိယူပဝါဒကမ္မံ အကုသလမ္ပိ သမာနံ အစ္စယံ ဒေဒသေတွာ ခမာပနေန ပဋိဃာသံမတ္တိပဋိဗာဟိတတ္တာ အဝိပါကဓမ္မတံ အာပန္နံ အဟောသိ. ကမ္မံ ဟောတိ၊ ဝေမိဒ္ဓမ္မိ ဒေသိတံ ဝုဋ္ဌိတံ ဝါ ပဒယာဂသမ္မတ္တိ.

ပဋိဗာဟိတတ္တာ အဝိပါကဓမ္မတာယ အားဟာသိဿမွဘာဒေါနု အာနန္ဒာဆုယာကရံ ဇာတံ။ တေနေဝ "သာပတ္တိကာသေ ဘိက္ခဝေ နိရယံ ဝါ ဝဒါမိ တိရစ္ဆာနယောနိံ ဝါ" တိ သာပတ္တိကမ္မံ အပါယဂါမိတာဝုတ္တာ-

ဟု သာရတ္ထဒီပနိယံ။

အကုသလံ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်သေး ယဉ္စ အာပတ္တာဓိကရဏံ၊ အကြင် အာပတ်အဓိကရဏ်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တမ်ဳိ၊ ထို အာပတ်သည်လည်း။ ဒေသိတံ ဝါ၊ ဒေသနာကြားသော် လည်းကောင်း။ ဝုဋ္ဌိတံ ဝါ၊ ထမြောက်သော် လည်းကောင်း။ အနန္တရာယကရံ၊ အန္တရာယ်ကို မပြုတတ်။ ဟိ၊ ဥပမာကို ထင်စွာဆိုအံ့။ အရိယူပဝါဒကမ္မံ၊ အရိယာကိုစွပ်စွဲသောကံသည်။ အကုသလံ၊ အကုသိုလ်သည်။ သမာနမ်ဳိ၊ ဖြစ်သော် လည်း။ အစ္စယံ၊ အပြစ်ကို။ ဒေသေတွာ၊ ပြောပြ၍။ ခမာပေန္တန၊ ကန်တော့သဖြင့်။ ဝါ၊ သည်းခံစေသဖြင့်။ ပန၊ သာဂသမ်ဳိတ္တိပဋိဗာဟိတတ္တာ၊ ကုသိုလ်ပဓာန၏ ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် တာဒြမ်သည် အဖြစ်ကြောင့်။ အဝိပါကဓမ္မတံ၊ အကျိုးမပေးဓမ္မသာ သဘော၏အဖြစ်သို့။ အာပန္နံ၊ ရောက်သည်၊ ဝါ၊ ရောက်သော။ အဟောသိကမ်ဳိ၊ သည်။ ဟောတိ ယဿ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ ထို့အတူ။ ဣဒမ်ဳိ၊ ဤဒမ်ဳိ၊ ဤအာပတ်သည်ဟူသည်း။ ဒေသိတံ ဝါ၊ ဒေသနာကြားသော် လည်းကောင်း။ ဝုဋ္ဌိတံ ဝါ၊ ထမြောက်သော်လည်းကောင်း။ ပဓာနဂသမ်ဳိတ္တိပဋိဗာဟိတတ္တာ၊ ကုသိုလ်ပဓာန၏ ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် တာဒြမ်အပ်သောကြောင့်။ အဝိပါကဓမ္မဘာဝယ၊ အကျိုးမပေးသော သဘော၏အဖြစ်ဖြင့်။ အဟောသိကမ္မဘာဝေန၊ အဟောသိကံအဖြစ်ဖြင့်။ အနန္တရာယကရံ၊ အန္တရာယ်မပြုသောအဖြစ်သည်း ဇာတံ၊ ဖြစ်၏၊ တေနေဝ၊ ကို့ကြောင့်သာလျှင်။ သာပတ္တိကာသေ ဘိက္ခဝေ နိရယံ ဝါ ဝဒါမိ တိရစ္ဆာနယောနိံ ဝါတိ၊ ဟူ၍။ သာပတ္တိကဓမ္မော၊ အာပတ်ရှိသော ရဟန်းအားသာလျှင်။ အပါယဂါမိတာ၊ အပယ်သို့ လားခြင်းကို။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူ၏။

ဝိနယဂုဠ္ဍတ္ထဒီပနီဆရာသည်ကား-

ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယ ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယ အပရာပရိယဝေဒနီယေသု တီသု ဏမ္မဝေါဒ္ဒါသေသု ဒေသနာဝုဋ္ဌာနံ ဒိဋ္ဌဓမ္မဥပပဇ္ဇ-ဝေဒနီယာသာနံ ဒွိန္နံ ဏမ္မာနံယစ အနန္တရုယကရံ၊ နု အပရာပရိယကမ္မဿ၊ အပရာပရိယကမ္မံ ဟိ ယဒါ လဒ္ဓဝိကစ္စံ၊ တဒါ ကိဉ္စိ ကိဉ္စိ ကာလေ့ အန္တရာယကရံ သိယာ ဇဋိလဿေ-ဋ္ဌနာ အပရာပရိယာဉ္စ ဝါဒတမံ ဝိယ၊ ဇဋိလဿေဋ္ဌဝတ္ထု ပန ဓမ္မပဒေ အာဂတမေဝ-

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယဥပပဇ္ဇဝေဒနီယအပရာပရိယဝေဒနီယေသု၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မ-ဝေဒနီယကံ့။ ပ။ အပရာပရိယဝေဒနီယကံဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ တီသု၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဏမ္မဿကာဋ္ဌာသေသု၊ အဖို့တို့တွင်။ ဒေသနာဝုဋ္ဌာနံ၊ ဒေသနာကံ့ဝုဋ္ဌာနကံသည်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မဥပပဇ္ဇကောဋ္ဌာသာနံ၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မအဖို့ဥပဇ်အဖို့ရှိကုန်သော။ ဒွိန္နံ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ဏမ္မာနံယ၀၊ ကံတို့၏ သဒ္ဒလျှင်။ အနန္တရုယကရံ၊ အန္တရာယ်မပြုနိုင်သည်။ ဟေ့တိ၊ ဖြစ်၏။ အပရာပရိယကမ္မဿ၊ ၏။ အနန္တရုယကရံ၊ သည်။ နု ဟေ့တိ၊ မဖြစ်။ ဟိ၊ မူနှင့်၏။ အပရာပရိယကမ္မံ၊ သည်။ ယဒါ၊ အကြင်အခါဌ်။ လဒ္ဓဝိကစ္စံ၊ ရဖူပ်သောအခွင့်ရှိ၏။ တဒါ၊ ထိုအခါဌ်။ ကိဉ္စိ ကိဉ္စိ ကာလေ၊ ရံခါရံခါကာလဌ်။ အန္တရာယကရံ၊ သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဇဋိလဿေဋ္ဌနာ၊ ဇဋိလသင်္ဂြိဟ်။ အပရာပရိယဥပဝါဒကမ္မံ ဝိယ၊ အရိယာကို့ဖြစ်မှားသော အပရာပရိယကံကဲ့သို့တည်း။ ဇဋိလဿေဋ္ဌ-ဝတ္ထု ပန၊ ဇဋိလသင်္ဂြိဟ်၏ဝတ္ထုသည်ကား။ ဓမ္မပဒဋ္ဌ၊ ဓမ္မပဒ အဋ္ဌ-ကထာဌ်။ အာဂတမေဝ၊ လာသည်သာတည်း။

ဇဋိလသင်္ဂြိဟ်ဝတ္ထုမှာ- ကဿပဘုရားရှင်သာသနာဌ် ရှေ့ပန်းထိမ်သည်ဖြစ်၍ ဧတီဘုရားကို ရေဌ်ပစ်လော့ဟု ဆဲရေးမိ၍ သတိရသဖြင့် တဆင်းခန်ရှိသော ရှေ့ပန်းအိုးသုံးလုံးတို့ဖြင့် ပူဇော်၍ ကန်တော့သော်

လည်း ရေ၌ အာဒမ္မာဒုနှစ်ဘဝ ခံရသည်ဟု ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ ဗြာဟ္မဏဝဂ်ဇဋိလဇထရဝတ္ထု၌ လာသည်။

သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌ သင့်ဖေသာအာပတ်ကို ကုစားပြီးလျှင် ပဒယာပသမ္ပတ္တိဖြင့်တားမြစ်သောကြောင့် အန္တရာယ်မပြုနိုင်ဟုဆိုထား၍ တိရစ္ဆာန်ကိုသတ်၍ သင့်သောပါစိတ်အာပတ်ကို ဒေသနာကြား၍ ပယောဂသမ္ပတ္တိနှင့် ပြည့်စုံသဖြင့် ထိုပါဏာတိပါတအကုသိုလ်ကံသည် အကျိုးပေးခွင့်မရှိသော အန္တရာယ်မပြုနိုင်သည်ကိုရည်၍ ဆိုသည်း လုံးလုံးပါဏာတိပါတကံအပြစ် အဟောသိကံဖြစ်သော အန္တရာယ်မပြုခြင်းကိုရည်၍ မဆိုအပ်ဟု မူတ်ချမည်း ပယောဂသမ္ပတ္တိဖြစ်၍ ပြုအပ်သော အကုသိုလ်သည် အကျိုးပေးခွင့်မရှင်းကိုလည်း သမ္မာဟဝိနောဒနီ အဋ္ဌကထာ ဉာဏဝိဘင်းအဖွင့်၌—

အပရဿဲပိ ဗဟူနိ ပါပကမ္မာနိ ဟောန္တိ၊ တာနိ ပယောဂဝိပတ္တိယံ ဌိတဿ ဝိပန္နော်ကုန်ဘဝေ ကမ္မံ ကာတုံ ဗလဝကမ္မဿ ဝိပါကဒါနာယ ဝိ

ဝါ၊ တည်လျက်၊ ပါဏာတိပါဘာဒီဟိ၊ သို့ အသက်သတ်ခြင်းစသည်တို့မှ။ ဝိရတော၊ ကြဉ်သည်ဖြစ်၍။ ကာယဒုစရိုက်နှစ်သုစရိုတာနိ၊ ကာယသုစရိုက် ဝစီသုစရိုက် မနောသုစရိုက်တို့ကို။ ပူရဲတိ၊ ပြည့်စေ၏။ တာဒိသော၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ဌာနေ၊ ပယောဂသမ္ပတ္တိဖြစ်ဆဲ၌။ ဟကုသလဿ၊ အကုသိုလ်၏။ ဝိပစ္စနောဘာသော၊ အကျိုးပေးခွင့်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ကုသလဿော၊ ကုသိုလ်၏သာလျှင်။ ဩဘာသော၊ အကျိုးပေးခွင့်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပယောဂသမ္ပတ္တိ-ပဋိပဟိတာနိ၊ ပယောဂ၏ ပြည့်စုံခြင်းဖြင့် တားမြစ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ နဝိပစ္စန္တိ၊ အကျိုးမပေးကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဇာနာတိ၊ သိတော်မူ၏။

ထိုအဋ္ဌကထာပါဠိဖြင့် ပြုအပ်သော အကုသိုလ်အကျိုးရှိသောသူသည် ပယောဂသမ္ပတ္တိဌာနည်၍ ဒါနသီလဘာဝနာကို အားထုတ်သည်ရှိသော် ထိုကုသိုလ်ပယောဂသမ္ပတ္တိသည် အကုသိုလ်အကျိုးပေးခွင့်ကို တားမြစ်၍ ကုသိုလ်အကျိုးပေးခွင့်ရ၍ သဂ္ဂန္တရာယ် မဂ္ဂန္တရာယ် မဖြစ်၊ ချမ်းသာခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသည်ကိုရည်၍သာ ဆိုသည်။ ပြုအပ်သော အကျိုးပေးခွင့် မရှိနေသော အကုသိုလ်သည် အခြင်းခပ်သိမ်း အာနုဘော်ကဲ့ဖြစ်၍ အကျိုးမပေးသည်ကိုရည်၍ ဆိုတော်မူကုန်။

ထို့ကြောင့် တိရစ္ဆာန်ကိုသတ်၍ သင့်သောအာပတ်ကို ဒေသနာကြားပြီးသည်ရှိသော် ပယောဂသမ္ပတ္တိနှင့်ပြည့်စုံ၍ သဂ္ဂန္တရာယ် မဂ္ဂန္တရာယ် မဖြစ်သည်ကိုသာဆိုသည်၍ သာရတ္ထဒီပနီဋီကာဆရာ ဆိုသည်။ အခြင်းခပ်သိမ်း အကျိုးမပေးသည်ကိုရည်၍ မဆိုဟု သန်ဋ္ဌာနီကာမှတ်ရမည်။

၂၃၈။ သင်္ကန်းအပ်ဖြတ် မသုံးဖော်

၃။ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဆိန္နကံ သံဃာဋိံ ဆိန္နကံ ဥတ္တရာသင်္ဃံ ဆိန္နကံ အန္တရဝါသကန္တိ။ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ

ဒဲ့ ဆိန္နကာနိ ကေ့ံ အစ်ိန္နဿန်ိ။ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဒဲ့ အစ်ိန္နကာနိ ကေ့ံ ဆိန္နကန်ိ။ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ အန္ဒာဓိကမ်ိဳ အာရောပေတုံ။ နစ ဘိက္ခဝေ သပ်ံ့ အစ်ိန္နကံ ဓာရေတဗ်ံ၊ယော ဓာရေယျ။ အာပတ်ိ ဒုက္ကဋဿာတိ—

ဟု စိဝရက္ခန္ဓကပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူသည်။

ဘိုက္ခဝေ၊ တို့။ ဆိန္နကံ၊ ဖြတ်၍ချုပ်အပ်သော။ သံဃာဋိ၊ဒုကူလ်ကို။ အနုဇာနာမိ၊ ခွင့်ပြု၏။ ဆိန္နကံ၊ သော။ ဥတ္တရာသင်္၊ကိုယ်ရုံကို။ အနုဇာနာမိ၊ ၏။ ဆိန္နကံ၊ သော။ အန္တရဝါသကံ၊သင်္ကြံပိုင်ကို။ အနုဇာနာမိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဆိန္နကာနိ၊ ကုန်သော။ ဒဲ့၊ နှစ်ထည်ဖြစ်သောသင်္ကန်း တို့ကို။ အစ်ိန္နကံ၊ မဖြတ်ပဲချုပ်အပ်သော။ ကေံ၊ တထည်ဖြစ်သောသင်္ကန်း ကို။ အနုဇာနာမိ၊ ၏။

ဘိုက္ခဝေ၊ တို့။ အစ်ိန္နကာနိ၊ မဖြတ်ပဲချုပ်အပ်ကုန်သော။ ဒဲ့၊ တို့ကို။ ဆိန္နကံ၊ သော။ ကေံ၊ ကို။ အနုဇာနာမိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အန္ဒာဓိကမ်ိဳ၊ အာဂန္တုကအထပ်ကိုလည်း။ အာရောပေတုံ၊ တင်စေခြင်းငှါ။ အနုဇာနာမိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သပ်ံ့၊ အလုံးစုံသော။ အစ်ိန္နကံ၊ မဖြတ်ပဲချုပ်အပ်သောသင်္ကန်းကို။ နဓာရေတဗ်ံ၊ မဆောင်အပ်။ ယော ဘိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ ဓာရေယျ၊ ဆောင်ငြားအံ့။ အာပတ်ိ ဒုက္ကဋဿ၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၏။

စိဝရက္ခန္ဓကအဋ္ဌကထာပါဠ်၌လည်း—

အန္ဒာဓိကမ်ိဳ အာရောပေတုန်ိ အာဂန္တုကပတ်တမ်ိဳ ဒါတုံ။ ဣဒံပန အပ္ပဟောနကေ အာရောပေတဗ်ံ။ သစေ ပဟောတိ၊ အာဂန္တုကပတ်ံ နဝဋ္ဋတိ၊ ဆိန္ဒိတဗ္ဗမေဝ—

ဟု ဖွင့်တော်မူသည်။

အနက်ယောဇနာပုံကား—

အန္ဒာဓိကာမို့ အာဇရောပေတုန်း၊ ဟူသည်ဆိုး။ အာဂန္တုကပတ်၊ သလင်းတောင်ကို၊ ဒါတုံ၊ ပေးခြင်းငှါ။ ဣဒံ ပန၊ ဤသလင်းတောင်ကို၊ အပွဲဟာနကော၊ နှစ်ထည်မဖြတ်ဖဲ့ တထည်ကိုဖြတ်၍ချုပ်ရာတွင် မလောက်သည်၌။ အာဇရောပေတဗ္ဗံ၊ တင်အပ်၏။ သစေ ပဟောတိ၊ အကယ်၍လောက်သည်ဖြစ်အံ့။ အာဂန္တုကပတ်၊ သလင်းတောင်သည်။ နှ ဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။ ဆိုန်ဒိတဗ္ဗမေဝ၊ ဖြတ်အပ်သည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်ကား-- သက်နှံးသုံးထည်လုံးပင် ပဥ္စင်္ကေးဖြစ်မူ ငါးစပ်. ငါးလှဉ်ဖြတ်၍ ချုပ်ရမည်ဟု ရှေးဦးစွာခွင့်ပြုတော်မူသည်။

နောက်မှ တဖန် ရဟန်းတပါးသည် သုံးထည်လုံး ဖြတ်၍ချုပ်ရာ ဖြတ်သည့်အတွက်လျော့၍ မချုပ်လောက်သည်ကို အကြောင်းပြုရာ နှစ်ထည်ကိုဖြတ်၍ တထည်ကိုမဖြတ်ပဲ သုံးဆောင်ရမည်ဟု ခွင့်ပြုတော်မူပြန်သည်။

ထိုသို့နှစ်ထည်ကိုပင်ဖြတ်၍ချုပ်ရာ ဆုတ်ဖြတ်သည့်အတွက် မလောက်ပြန်ရကား တထည်ကိုဖြတ်၍ နှစ်ထည်ကိုမဖြတ်ပဲ သုံးဆောင်ရမည်ဟု ခွင့်ပြုတော်မူပြန်သည်။

ထိုတထည်ကိုပင် ဆုတ်ဖြတ်၍ချုပ်ရာ မလောက်ပြန်၍ သက်နှံးသုံးထည်တို့တွင် တထည်မျှမဖြတ်လောက်လျှင် မဖြတ်မူ၍ "အန္ဒာဓိက" ကိုတင်၍ သုံးဆောင်ရမည်ဟု ခွင့်ပြုတော်မူသဖြင့် ဆုတ်ဖြတ်၍ ချုပ်သော်လည်း ပြည့်စုံလုံလောက်မူ ဖြစ်သဖြင့် အန္ဒာဓိကကို တင်၍ သုံးဆောင်ခြင်းငှါ မအပ်ကုန်။ ဆုတ်ဖြတ်၍သာလျှင် ချုပ်ရမည်ဟု ပြတော်မူသည်။

ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာ၌လည်း—

သစေ နပဟောတိ၊ အာဂန္တုကပတ္တံ ဒါတဗ္ဗန္တိ ဏ္ဍေ ယဒိ ဆိန္နိတ္ဝာ ကတေ တိဏ္ဏမ္ပိ စီဝရေနံ အတ္ထာယ သာဋကော

နပ္ပဒေဟာတိ၊ ဒေ့ စိတ္တံ ဆိန္နဏာနိ ကာတဗ္ဗာနိ၊ ကေ စိတ္တံ အစ္ဆိန္နကံ ကတ္တဗ္ဗံ။ ဒ္ဝိသု စိတ္တေသု ဆိန္ဒိတ္ဗာ ကတေသု သာဒ္ဓုကော နပ္ပဟောတိ၊ ဒေ့ စိတ္တံ ဆိန္နဏာနိ၊ ကေ စိတ္တံ ဆိန္နကံ ကာတဗ္ဗံ။ ကေသ္မိံ စိတ္တေ ဆိန္ဒိတ္ဗာ ကတေ သာဒ္ဓုကော နပ္ပဟောတိ၊ ဧဝံ သတိ အစ္ဆိန္ဒိတ္ဗာ အာဂန္တုကပတ္တံ ဒါတဗ္ဗန္တိ အာဒတ္ထာ–

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

သစေ နပ္ပဒေဟာတိ၊ အာဂန္တုကပတ္တံ ဒါတဗ္ဗန္တိ ဇာတေ၊ ဥ၌ ဆိန္ဒိဘွာ၊ ဖြတ်၍။ ယဒိ ကတေ၊ အကယ်၍ပြုသည်ဖြစ်အံ့။ တိတ္ထမိံ စိတ္တေနံ၊ သို့ထည့်သွင်းသကဲ့နှံ့ တို့၏သည်း။ အဘ္ဘာဃ၊ အကျိုးငှာ။ သာဒ္ဓုကော၊ ပုဆိုးသည်။ နပ္ပဟောတိ၊ မလောက်။ ဒေ့ စိတ္တေနာနိ၊ နှစ်ထည်သောသကဲ့နှံ့တို့ကို။ ဆိန္နကာနိ၊ ဖြတ်သည်တို့ကို။ ကာတဗ္ဗာနိ၊ ပြုအပ်ကုန်၏။ ဧကံ၊ တထည်သော။ စိတ္တေနံ၊ သကဲ့နှံ့ကို။ အစ္ဆိန္နကံ၊ မဖြတ်ပဲ။ ကတ္တဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်၏။ ဒ္ဝိသု စိတ္တေသု၊ နှစ်ထည်သော သကဲ့နှံ့တို့ကို။ ဆိန္ဒိတ္ဗာ၊ ဖြတ်၍။ ဏ္ဍေတသု ပြုအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ သာဒ္ဓုကော၊ ပုဆိုးသည်။ နပ္ပဟောတိ၊ မလောက်။ ဒေ့ စိတ္တေနာနိ၊ နှစ်ထည်သော သကဲ့နှံ့တို့ကို။ အစ္ဆိန္နကာနိ၊ မဖြတ်သည်တို့ကို။ ဝါ၊ မဖြတ်ပဲ။ ကာတဗ္ဗာနိ၊ ပြုအပ်ကုန်၏။ ဧကံ စိတ္တေနံ၊ တထည်သောသကဲ့နှံ့ကို။ ဆိန္နကံ၊ ဖြတ်၍။ ကာတဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်၏။ ကေသ္မိံ စိတ္တေ၊ တထည်သောသကဲ့နှံ့ကိုလည်း။ ဆိန္ဒိတ္ဗာ၊ ဖြတ်၍။ ကတေ၊ ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ သာဒ္ဓုကော၊ ပုဆိုးသည်။ နပ္ပဟောတိ၊ မလောက်။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့မလောက်သည်ရှိသော်။ အစ္ဆိန္ဒိတ္ဗာ၊ မဖြတ်မူ၍။ အာဂန္တုကေဘာတ်၊ သလင်းတောင်ကို။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ပေးအပ်၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ အဒတ္ထာ၊ အနက်တည်း။

ထိုသို့လာသော ပါဠိဋ္ဌ, ဒုဋ္ဌထကာ, ဋီကာတို့ကိုထောက်၍ ယခုတာလ ချုပ်ကြသော သက်နှံးများမှာ ပြည့်စုံလုံလောက်၍ ချုပ်သည်ဖြစ်၍

အပ်ဖြတ်ရုံနှင့် ၊အပ်။ ပဉ္စခဏ်းဖြစ်မူ ငါးစပ်ငါးခုဆုတ်ဖြတ်၍ ချုပ်မှု အပ်သည်ဟူ၍မှတ်ရမည်။

ဝိနယဝိနိစ္ဆယအဋ္ဌကထာဌ်လည်း-

တီကိပိ ဒဋ္ဌပိ စေကံ ဝါ၊ ဆိန္ဒိတဗ္ဗံ ပဟောတိ စေ။
သင်္ဃဿ အပ္ပဟောန္တေသု၊ ဒေယျမန္တာဓိဏာမိ ဝါ။
ဏာဓိန်ဒံ ဝါ အနာဒိန်ဒံ၊ ဓာရေန္တဿ တိစီဝရံ။
ဘိက္ခုနော ဒုက္ကဋံ ဝုတ္တံ၊ ဒုဗ္ဘောဂေန စ သေဝတော—

ဟု ဟောတော်မူသည်။

ဝိနယဝိနိစ္ဆယဋီကာဌ်လည်း—

ဆိန္ဒိတဗ္ဗန္တိ ဝတ္ထာနိ ဆိန္ဒိတ္ဗာ သိဗ္ဗေတ္ဗာ ဏာတဗ္ဗံ။ ပုဂ္ဂဟေတိ စေတိ ဝတ္ထာနိ ဆိန္ဒိတ္ဗာ ကရဏေ ယဒိ စီဝရသ္မ ပဟောတိ။ သင်္ဃဿတိ တီသု စီဝရေသု။ အပ္ပဟောန္တေသူတိ ဝတ္ထာနံ ဆိန္ဒိတ္ဗာ သိဗ္ဗနေ ဏပ္ပဟောန္တေသု။ အနာဓိကန္တိ ဝတ္ထေ ဥနာတိရေကံ အပနေတ္ဗာ အာဂန္တုကေတ္တာသင်္ခါတံ အနုဝါတံ စီဝရသ္မ ပရိယန္တေ, မဏ္ဍ စ ယထာရဟံ ဒိဿရသ္မပရိမာဏ-ယုတ္တံ အလ္လိယာဒေတဗ္ဗန္တိ ဒုတ္တံ ဟောတိ။

အစ္ဆိန္နံ ဝါတိ ယထာဝုတ္တနယေန အစ္ဆိန္နံ ဝါ။ အနာဒိန္နန္တိ အနာဒိန္နအာဂန္တုကေတ္တံ။ တံစီဝရန္တိ တီသု စီဝရေသု ကေစကန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ—

ဟု ဖွင့်ဆိုတော်မူသည်။

ပဟောတိ စေ၊ အဏ်ယ်၍လောက်ငြားအံ့။ တီကိပိ၊ သုံးထည်လုံးကို လည်းကောင်း။ ဒွေပိ စ၊ နှစ်ထည်ကိုလည်းကောင်း။ ကေ့ဝါ၊ တထည်ကိုလည်းကောင်း။ ဆိန္ဒိတဗ္ဗံ၊ ဖြတ်အပ်၏။ သင်္ဃဿ၊ အလုံးစုံသောသင်္ကန်းသုံးထည်တို့သည်။ အပ္ပဟောန္တေသု၊ ဖြတ်၍ချုပ်သဖြင့်

မလေ၁က်ကုန်သည်ရှိသော်။ အန္နာဓိကံ ဝါ ပိ၊ သလင်းတောင်ကို လည်း။ ဒေယျ၊ တင်ပေးရာ၏။

အစ္ဆိန္နံ ဝါ၊ မဖြတ်သည်မူလည်းဖြစ်သော။ တိစီဝရံ၊ သင်္ကန်း သုံးထည်ကို လည်းကောင်း။ အနာဒိန္နံ ဝါ၊ မလောက်၍မဖြတ်လျှင် သလင်းတောင်လည်း မတင်သော။ တိစီဝရံ၊ သင်္ကန်းသုံးထည်ကို လည်း ကောင်း။ ဓာရေန္တိသဲ၊ ဆောင်သော။ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်းအား။ ဒုက္ကဋ်ဒ္ဒံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောခဲတော်မူအပ်၏။ (ဤအား အဋ္ဌကထာနက်။)

ဆိန္ဒိတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ဝတ္ထာနိ၊ အဝတ်တို့ကို။ ဆိန္ဒိတ္ဗာ၊ ဖြတ်၍၊ သိဗ္ဗေတ္ဗာ၊ စပ်ချုပ်၍။ ကာတဗ္ဗံ၊ ပြုအင်၏။ ပဒဟာတဲ့ စေတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဝတ္ထာနိ၊ အဝတ်တို့ကို၊ ဆိန္ဒိတ္ဗာ၊ ဖြတ်၍။ ကရဏော၊ ပြုခြင်း၌။ စီဝရသဲ၊ သင်္ကန်းအား။ ယဒိ ပဟောတိ၊ အကယ်၍ ဖလောက်ငအုံ။ သဗ္ဗေသူတိ၊ ဟူသည်ကား။ တိသု စီဝရေသု၊ သုံးထည် ဖသာသင်္ကန်းတို့သည်။ အပဟာန္တေသူတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဝတ္ထာနံ၊ အဝတ်တို့ကို။ ဆိန္ဒိတ္ဗာ၊ ဖြတ်၍။ သိဗ္ဗနေန၊ ချုပ်သဖြင့်။ အပဟာန္တေသု၊ မဖလောက်ကုန်သည်ရှိသော်၊ အန္နာဓိကန္တိ၊ ကား။ ဝတ္ထာ၊ အဝတ်၌။ ဥနဝတိရေကံ၊ အယုတ်အလွန်ကို။ အပနေတ္ဗာ၊ ပယ်၍။ အာဂန္တုကပတ္တသင်္ခါတံ၊ အာဂန္တုကအဝတ်ဟု ဆိုအပ်ဖသော။ အနု-ဝါတံ၊ အနာဒီပတ်ကို။ စီဝရသဲ၊ သင်္ကန်း၏။ ပရိယန္တေ စ၊ အစွန်း၌ လည်းကောင်း။ မဇ္ဈေ စ၊ အလယ်၌သည်းကောင်း။ ယထာရုဟံ၊ ထိုက်သည်အား၊လျော်စွာ။ ဒီဃသုသာရိမာဏယုတ္တံ၊ အရှည် အတို အတိုင်းအရှည်နှင့် ယှဉ်သည်ကို။ ကဗ္ဘာ၊ ပြု၍။ အလိယာပေတဗ္ဗံ၊ ကပ်၍တင်ချုပ်အပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

အစ္ဆိန္နံ ဝါတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တနယေန၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ အစ္ဆိန္နံ ဝါ၊ မဖြတ်အပ်ဖသောသင်္ကန်းကို လည်းကောင်း။ အနာဒိန္နန္တိ၊ ကား။ အနာဒိန္နအာဂန္တုကပတ္တံ၊ မတင်အပ်

သော သလင်းတောင်ရှိသော။ တိစီဝရန္တိ၊ ကား။ တီသု၊ သုံးထည်ကုန်သော။ စီဝရေသု၊ သက်နှံးတို့တွင်။ ကေကံး တထည်ထည်ကို။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဤဌိ ဝိနယဝိနိစ္ဆယဋီကာဇလိုအား ဖြင့် မဖြတ်ပဲခဲ့ပြီးသော သက်နှံး၏ ချေးထိခြင်းစသည်တို့ ဇစ္စန်းအနားဌိလည်းကောင်း၊ အလယ်ဌိလည်းကောင်း အရှည်အတိုပမာဏနှင့် ယှဉ်သည်ကုံပြု၍ လျော်စွာတင်စပ်၍ချုပ်အပ်သော ဇလျားအနားပတ်, ဇလယ်အနားပတ်ဟု ဆိုအပ်သော အာဒန္တုကဇထပ်အလွှာသည် ''အန္ဒဝိက'' မည်၏ဟု ပြတော်မူသည်။

ခုဒ္ဒသိက္ခာဋီကာဟောင်းဌိလည်း–

အန္ဒဝိ နာမ အနုဝါတံ ဝိယ သံဟရိတ္ဘာ စီဝရဿ ဥပရိ သဃ်ာဋိအားကာရေန ဆာဒေတွာပေတဗ္ဗံ။ ဆာဒနတ္တုကပတ္တန္တိပိ ဝဒန္တိ–

ဟု ဖွင့်တော်မူ၏။

အန္ဒဝိ နာမ၊ မည်သည်ကား။ အနုဝါတံ ဝိယ၊ အနားပတ်ကဲ့သို့။ သံဟရိတ္ဘာ၊ ခေါက်၍၊ ဝါ၊ အနဒးချိုး၍။ စီဝရဿ၊ ချုပ်သော သက်နှံး၏။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ သဃ်ာဋိအာကာရေန။ ထပ်၍ပြုပ်သော ဇခြင်းအရှုဖြင့်။ ဆာဒေတဗ္ဗံ၊ ထင်အပ်သော။ ဆာဒနတ္တုကပတ္တံ၊ နောက်မှတင်ဇပ်သော အထည်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကြကုန်၏။

ခုဒ္ဒသိက္ခာဋီကာသစ်ဌိလည်း–

အန္ဒဝိန္တိ ဆာဒနတ္တုကပတ္တံ၊ အနုပစ္ဆာ အာဓိယတိတိ အန္ဒဝိ၊ ယံ စီဝရဿောပရိ သဃ်ာဋိအာကာရေန ဆာဒေတဗ္ဗံ–

ဟု လာသည်။

ဝင်း–၃၊ ၄၆

အန္ဒာဓိန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ အာဂန္တုကပတ္တံ။ နောက်မှတင်သော အလ္ဘာတည်း။ အနု ပစ္ဆာ၊ နောက်၌။ အာဓိယတိ၊ ယူအပ်၏။ ဝါ၊ စပ်အပ်၏။ ဣတိ ဟာသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ အန္ဒာဓိ၊ မည်၏။ ယံ၊ အကြင် အန္ဒာဓိကို။ စိဝရဿ ၏။ ဥပရိ၊ ၌၊ သဃ်ာဋိအာဒါရေန၊ စပ်သော အခြင်းအရာဖြင့်။ အာရောပေတဗ္ဗံ၊ တင်အပ်၏။

ထိုဋီကာဆရာတို့၏ အလိုအားဖြင့် ချုပ်သောသင်္ကန်း၏ အထက်၌ နောက်မှ အနားပတ်တင်သကဲ့သို့ ထပ်၍ စပ်ချုပ်သော အလ္ဘာသည် အန္ဒာဓိမည်သည်ဟု ပြေတာ်မူသည်။

ထိုဋီကာတို့၌ "စိဝရဿ ဥပရိ" ဟု သာမညဖြင့် ဆိုသော်လည်း ဝိနယဝိနိစ္ဆယဋီကာနှင့်လျော်စွာ မြောင်းတရုတ်မှာဖြစ်စေ၊ အလယ်စပ် အစွန်းအစပ်မှာ ဖြစ်စေ သင့်ရာ၌ ထပ်၍စပ်ချုပ်လျှင် အပ်သည်ဟု မှတ်ရမည်။

ဤသို့လာမည်သာ ပါဠို, အဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့ကိုထောက်၍ ယခုအခါ ရှေးဘုန်း ရှေးကံနှင့် ပြည့်စုံကြွားသည်ဖြင့်၍ သင်္ကန်းချုပ်သောအခါ ဓားငယ်ဖြင့် ဖြတ်၍ချုပ်မှ အပ်သည်း အပ်နှင့်ဖြတ်၍ ချုပ်ရုံမျှနှင့် မအပ်ဟု သန္နိဋ္ဌာန်ကို မှတ်ရမည်။

ထိုသင်္ကန်းကိုဖြတ်၍ ချုပ်သောအခါ ငါးခဏ်းရှိသောသင်္ကန်းကို ချုပ်ရာ ငါးစပ်မြောင်းရှည်ကို ဖြတ်ရုံမျှနှင့် အပ်ပါမည်လော၊ တရုတ်အိမ်ပါ ဖြတ်ရမည်လောဟု ပုစ္ဆာပြုထား၏။

တရုတ်အိမ်တို့ကိုမဖြတ်ပဲ ငါးစပ်ငါးလွှာ မြောင်းရှည်ကိုဖြတ်ရုံမျှနှင့် အပ်သည်ဟုမှတ်ရာ၏။

ထို့ကြောင့် ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာ၌-

တီသု ပန စိဝရေသု ဧဒဲ့ ဝါ ကေ ဝါ ဆိန္နိတ္ဝာ ကာ့တဗ္ဗန္တိ ဧတ္ထ "အန္ဒဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဆိန္နကဲ့ သဃ်ာဋိံ ဆိန္နကံ ဥတ္တရာသင်္ဂံ ဆိန္နကံ အန္တရဝါသက" န္တိ ဝစနတော ပဉ္စခဏ္ဍသတ္တခ-

ဣဿာဒိဝသေန ဆိန္ဒိတ္ထာဝ ကာတဗ္ဗံ၊ နု အစ္ဆိန္ဒိဿာ—
ဟု မိန့်ဆိုတော်မူသည်။

တီသု ပန။ ပ။ တ္ထေ၊ ဥ္ဘိ။ အာနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ။ ပ။ အန္တရဝါသ-
ကန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ စီဝရကွန္ဓာဒ္ဒိ ဟောတော်မူသောကြောင့်။
ပဉ္စဓဏ္ဍသတ္တေဏ္ဍာဒိဝသေန၊ ငါးကော်း, ခုနစ်ကော်းစသည်တို့၏ အစွန်း
ဖြင့်။ ဆိန္ဒိတ္ထာဝ၊ ဖြတ်၍သာလျှင်း ကာတဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်၏၊ အစ္ဆိန္ဒိတ္ထာ၊
မဖြတ်မူ၍ကား။ နု ကာတဗ္ဗံ၊ မပြုအပ်။

ထိုဋီကာ၌ အာဒိသဒ္ဒ ဖြင့် ကိုးခက်း, ဆယ့်တခက်း စသည်တို့ကို
ယူလေ။

ဝိနယဝိနိစ္ဆယအဋ္ဌကထာ၌လည်း—

ကုသိံ အတ္ထုကုသိဉ္စာပိ၊ မဏ္ဍလံ ဒီဃမဏ္ဍလံ။
ဝဝဋ္ဋ ဒီဃဝဝဋ္ဋ၊ ပဘာဟန္တိမံ စ ဘက္ခုနော။
ဒသေတ္ထာဝ ဝိဓိံ သတ္ထံ၊ ပဉ္စကာဒိပဒေဘဒကံ။
ဆိန္နံ သမဏသာရုပ္ပံ၊ ကာတဗ္ဗံ တု တ်ံ စီဝရံ—
ဟူ၍ ဆိုတော်မူ၏။

ကုသိံ၊ အလျားအနုံ အလယ်အားဖြင့် အနားပတ်ဉဉ်း၊ ဝါးတရုတ်
လည်းကောင်း၊ အတ္ထုကုသိံ၊ အနားပတ်တိုလည်းကောင်း၊ ဝါးတရုတ်
လည်းဆောင်း။ မဏ္ဍလံ၊ အိမ်ဝန်းလည်းကောင်း။ အတ္ထမဏ္ဍလံ အိမ်ကဲ
လည်းကောင်း။ ဝိဝဋ္ဋံ၊ ခေါင်လည်းကောင်း။ အနုဝိဝဋ္ဋံ၊ ခေါင်ရှဉ်
လည်းကောင်း။ ပဘာဟန္တံ၊ လက်လယ်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။
သတ္ထံ၊ အလုံးစုံသော။ ဣမံ ဝိဓိံ၊ ဤအစီအရင်ကို။ ဒသေတ္ထာဝ၊ ပြ၍
သာလျှင်း ဆိန္နံ၊ ဖြတ်အပ်သော။ ပဉ္စကာဒိပဒေဘဒကံ၊ ငါးကော်းစသည်
အပြားရှိသော။ သမဏသာရုပ္ပံ၊ ရဟန်းတို့အား လျောက်ပတ်သော။
တံ စီဝရံ၊ သင်္ကန်းသုံးထည်ကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်၏။

ဤသို့ ဝိနယဝိနိစ္ဆယအဋ္ဌကထာနိဿယ၌ အနက်သမ္မန်တော်မူသည်။
ဝိနယဝိနိစ္ဆယဋီကာ၌လည်း—

ကုသိန္တိ အပုယာမတော စ ဝိတ္ထာရတော စ အနုဝါတံ စိဝရမဇ္ဈေ တာဒိသမေဝ ဒိဿတ္တာ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ စိဝရက္ခန္ဓ-ကဋ္ဌသထာယံ "ကုသိတိ အာယာမတော စ ဝိတ္ထာရတော စ အနုဝါတာဒိနံ ဒိဿတ္တာနမေတံ အဝိဝစန"န္တိ။ အထ ကုသိန္တိ အနုဝါတသဒိသံ စိဝရမဇ္ဈေ တတ္ထ တတ္ထ ရဿပတ္တံ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ "အထ ကုသိတိ အန္တရန္တရာ ရဿပတ္တာနံ နာမ"န္တိ။ မဇ္ဈိမန္တိ မေကာသံ့ ခဇ္ဇော မဟာမဇ္ဈိမံ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ "မဇ္ဈိမန္တိ ပဒ္ဓခဇ္ဇိကာစိဝရဿ မေကာသံ့ ခဇ္ဇော မဟာ-မဇ္ဈိမ"န္တိ။ အထ မဇ္ဈိမန္တိ မဇ္ဈိမဿ အန္တော နိဝေသိယမာနံ ခုဒ္ဒကမဇ္ဈိမံ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ "အထ မဇ္ဈိမန္တိ ခုဒ္ဒကမဇ္ဈိမ"န္တိ။ ဝိဝဋ္ဋန္တိ မဇ္ဈိမံ, အထ မဇ္ဈိမဿာတိ ဒ္ဝေ ဘောတော ဟတ္ထာ သိပ္ပိတံ ဝေမဇ္ဈေ ခဇ္ဇံ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ "ဝိဝဋ္ဋန္တိ မဇ္ဈိမဿ ဒ္ဝေ ဘောတော ဟတ္ထာ သိပ္ပိတံ မဇ္ဈိမခဇ္ဇ (မဇ္ဈိမ-မဇ္ဈိမ)"န္တိ။ အနုဝိဝဋ္ဋန္တိ မဇ္ဈိမခဇ္ဇဿ ဥဘောသု ပဿေသု သိပ္ပိတံ တဒနုရူပံ ဒ္ဝိမဇ္ဈိမပတ္တံ (ဒ္ဝိမဇ္ဈိမဝဋ္ဋံ) ခဇ္ဇဒွယံ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ "အနုဝိဝဋ္ဋန္တိ တဿ ဥဘောသု ပဿေသု ဒ္ဝေ ခဇ္ဇာနီ"တိ။ ဟဟုန္တိ ဇတသံ အနုဝိဝဋ္ဋာနံ ဟဟိနုပဒေသော သိပ္ပိတံ ဟဟိ-ရခဇ္ဇဒွယံ။ ဝုဉ္စမ္ပိ စေတံ "ဟဟုန္တိ တေသံ အနုဝိဝဋ္ဋာနံ ဟဟိ ဒေကံ ခဇ္ဇ"န္တိ။

ပဥ္ဆံ သမာဟာရော ပဥ္စကံ၊ ဒဿိတပုဗ္ဗာနုပဥ္စခဇ္ဇဟိ သိပ္ပိဘဝိဝရံ ပဥ္စကံ နာမ။ အာဒိ-သဒ္ဒေန သတ္တခဇ္ဇာဒီဟိ

သပ္ပဘဝိဝရော ဂဟဏ-

ဟူ၍ လည်းကောင်း၊

ဘိက္ခုနော ကုသိ။ ပ။ ဟဟုန္တိမိစာတိ သပ္ပံ ဝိဝံ ဒဿေ-တွာဝ ဆိန္နံ ပဥ္စကာဒိပုဗ္ဗဘာဂံ သမဏ္ဍသာရုပ္ပံ တိစိဝရံ ကတ္တုမ္ပန္တိ ဇာနေယျာတိ-

ဟူ၍လည်းကောင်း ဖွင့်ဆိုထားပါ၏။

အနက်ယောဇနာပုံကား– ကုသိန္တိ၊ ကုသိံ ဟူသည်ကား။ အာယာ-မတော စ၊ အလျားအားဖြင့် လည်းကောင်း။ ဝိတ္ထာရတော စ၊ အနံအားဖြင့်လည်းကောင်း။ အနုဝါတံ၊ အနားပတ်သည်လည်းကောင်း။ စိဝရမဇ္ဈေ၊ သက််ိန်းအလယ်၌။ တာဒိသမေဝ၊ ထိုသို့သဘော ရှိသည်သာ ဖြစ်သော။ ဒီဃပတ္တာ၌၊ ရှည်သောအလွှာသည်လည်းကောင်း။ ဟိ သစ််၊ ထိုဥကဲ့သို့မူ၏။ စီဝရကွန္ဒကအဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ကုသိတိ။ ပ။ အဓိဝစနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အဓုကုသိန္တိ၊ ဟူသည်တွင်း။ အနုဝါတသဒိသံ၊ အနားပတ်နှင့်တူသော။ စီဝရ-မဇ္ဈေ၊ သက််ိန်းအလယ်၌။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုအရပ်၌။ ရဿပတ္တံ၊ တိုးသောအလွှာတည်း။ အဓုကုသိတိ။ ပ။ နဝန္တိ၊ ဟူ၍။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တမိ စ၊ စီဝရကွန္ဓကအဋ္ဌကထာ၌ ဆိုအပ်သည်သာတည်း။

မက္ကလန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ဧကကသို့ ခရက္ကာ၊ တခုတခုသော အခရက််ာ၌။ မဟာမက္ကလံ၊ ကြီးသောအိမ်ဝန်းတည်း။ မက္ကလန္တိ ပဋ္ဌခ-က္ကိုကစီဝရဿ ဧဆေကသို့ ခရက္ကာ မဟာမက္ကလန္တိ၊ ဟူ၍။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တမိ စ၊ စီဝရကွန္ဓကအဋ္ဌကထာ၌ ဆိုအပ်သည်သာတည်း။ အဓုမက္ကလန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ မက္ကလဿ၊ ကြီးသောအိမ်ဝန်း၏။ အဒန္ဓာ၊ အဘွင်း၌။ နိဝေသိယမာနံ၊ သွင်းအပ်သော။ ခုဒ္ဒကမ-က္ကလံ၊ အိမ်ဝန်းငယ်တည်း။ အဓုမက္ကလန္တိ ခုဒ္ဒကမက္ကလန္တိ၊ ဟူ၍။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တမိ စ၊ စီဝရကွန္ဓကအဋ္ဌကထာ၌ ဆိုအပ်သည်သာတည်း။

ဝိဝဋန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ မက္ကလဿ၊ အိမ်ဝန်းကြီးကိုလည်းကောင်း။ အဓုမက္ကလဿ အိမ်ဝန်းငယ်ကို လည်းထောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒ္ဝေ၊ နှစ်ခုတို့ကို။ တေတေဝ၊ တပေါင်းတည်း။ ကတ္ဝာ၊ ပြု၍။ သိဗ္ဗိတံ၊ ချုပ်အပ်သော။ ဝေမဇ္ဈေ ခရက္ကံ၊ အလယ်စပ်ဘည်း။ ဝိဝဋန္တိ မက္ကလဿ အဓုမက္ကလဿ ဧကတော ကတ္ဝာ သိဗ္ဗိတံ မဇ္ဈိမမက္ကလန္တိ၊ ဟူ၍။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တမိ စ၊ စီဝရကွန္ဓကအဋ္ဌကထာ၌ ဆိုအပ်သည်သာ

တည်း။ အနုဝိဝဋ္ဋန်္ဒီ၊ တာ။ မင်္ဂိုမမင်္ဂလာသ၊ အလယ်အိမ်ဝန်းဏ်။ ဥဘောသု၊ နှစ်ဘက်ကုန်သော။ ပဿေသု၊ နံပါး၊ တို့၌။ သိဗ္ဗိတံ၊ချုပ်အပ်သော။ တဆဝ၊ ထိုအလယ်အိမ်နှင့်အတူသာလျှင်။ ဒုံမင်္ဂလဝဋ္ဋံ၊ နှစ်ခုသောအလှဝန်းအဝတ်ဟု ဆိုအပ်သော၊ ခဏ္ဍဒွယံ၊ အစပ်နှစ်ခု တည်း။ အနုဝိဝဋ္ဋန်္ဒီ တဿ ဥဘောသု ပဿေသု ဒွေ ခဏ္ဍာနိတိ၊ဟူ၍။ တေံ၊ ဤကားကို။ စုတ္ထမွိ ၏၊ စိဝရကွန္ဓကဲအဋ္ဌကထာ၌ ဆိုအပ်သည် သာတည်း။

ပဟန္ဒန်္ဒီ၊ ဟူသည်ကား။ ဧတသံ ဧတသံ၊ ထိုထိုသို့သော သဘော ရှိကုန်သော။ အနုဝိဝဋ္ဋာနံ၊ ခေါင်ရန်တို့၏။ ပဟိရပဿေ၊ ပြင်ဘက် နံပါး၌။ သိဗ္ဗိတံ၊ ချုပ်အပ်သော။ ပဟိရခဏ္ဍဒွယံ၊ ပြင်ဘက်ဆုံး အဝတ်းနှစ်ခုတည်း။ ဝါ၊ ပြင်ဘက်လက်လိပ်စပ်နှစ်ခုတည်း။ ပဟန္ဒန်္ဒီ ဧတသံ ဧတသံ အနုဝိဝဋ္ဋာနံ ဗဟိ ဧကကံ ခဏ္ဍန်္ဒီ၊ ဟူ၍။ တေံ၊ ဤစကားကို။ စုတ္ထမွိ ၏၊ စိဝရကွန္ဓကအဋ္ဌကထာ၌ ဆိုအပ်သည်သာ ဟာတည်း။

ပဋ္ဋနှံ၊ ငါးစပ်ငါးလွှာဘို့၏။ သမ္ဘာဘာဒေဆူ၊ ပြုးခြင်းသည်။ ပဋ္ဋကံ၊ ပဋ္ဋကမည်၏။ ဒဿိဘပွကာရဂ္ဂဟဏတ္ထာဟိ၊ ပြအော်သော အခြင်းအထူ ရှိသော ငါးစပ်ငါးလွှာတို့ဖြင့်။ သိဗ္ဗိဘဝိဝရံ၊ ချုပ်အပ်သောသက်နှံ သည်။ ပဋ္ဋကံ နာမ၊ ပဋ္ဋကမည်၏။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ အာဒိသဒ္ဒါဖြင့်။ သတ္တာခဏ္ဍာဒိဟိ၊ ခုနှစ်ခက်းစသည်တို့ဖြင့်။ သိဗ္ဗိတစီဝရာနံ၊ ချုပ်အပ် သောသက်နှံးတို့ကို။ ဂဟဏံ၊ ယူခဘ်မူ၏။

ကုသိံ။ ပ။ ဗာဟန္တမွိ စာတိ၊ ဟူ၍။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ ဝိဓိံ၊ အစီအရင်ကို။ ဒဿေတွာဝ၊ ပြ၍သာလျှင်။ ဆိန္နံ၊ ဖြတ်အပ်သော။ ပဋ္ဋကာဒိပွဘေဒကံ၊ ငါးဇော်.စသည်အပြားရှိသော၊ သမဏသာရုပ္ပံ၊ ရဟန်းတို့အား လျောက်ပတ်သော။ တံစီဝရံ၊ ကို။ ဂတ္တံ့ဗံ၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်လျှင်။ ယောဇနာ၊ ယောဇနာတည်း။

မဟာဝါအဋ္ဌကထာဆရာတို့ကမူအဖွင့်ဋ္ဌလည်း—

အညတြ ပဠုဒကန ဝါ အတိရေကပဠုကေန ဝါတိ ပဠု ဝါအတိရေကာနိ ဝါခက္ခာနိ ကဘ္ဘာ မှဟာမက္ကသအခုမက္ကလာနိ ဒဿဘ္ဘာ ဏတေနဝ ဝဋ္ဋတိ၊ ဧဝမိ သမက္ကလိကတံ ဟောတိ။ တံ ဌပေတ္ဝာ အညေန အစ္ဆိန္နဒကန ဝါ ဒဋ္ဌတ္တိဒတု-ခက္ခန ဝါ န ဝဋ္ဋတိ—

ဟု ဖွင့်တော်မူသည်။

အနုက်ကား— 'အညတြ ပဠုဒကေန ဝါ အတိရေကပဠုကေန ဝါတိ' ဟူသည်ကား။ ပဠု ဝါ ခက္ခာနိ၊ ငါးခက်.တို့ကိုလည်းကောင်း။ အတိရေကာနိ ဝါ ခက္ခာနိ၊ ပိုလွန်သောအခက်းတို့ကိုလည်းကောင်း။ကတ္ဝာ၊ ပြု၍။ မဟာမက္ကသအခုမက္ကလာနိ၊ အိမ်ကြီးအိမ်ငယ်တို့ကို၊ ဝါ၊ အိမ်ရှည်အိမ်ငယ်တို့ကို။ ဒဿဘ္ဘာ၊ ပြု၍။ ကတေနဝ၊ ပြုအပ်သော သက်နိုးဖြင့်သာလျှင်။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ထိုစကားမှန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ သမက္ကလိကတံ၊ အိမ်ကြီးအိမ်ငယ်နှင့်တကွ ပြုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ တံ၊ ထိုသက်နိုးကို။ ဌပေတ္ဝာ၊ ထား၍။ အညေန၊ တပါးသော။ အစ္ဆိန္နကေန၊ မဖြတ်အပ်သော သက်နိုးဖြင့်လည်းကောင်း။ ဒဋ္ဌတ္တိဒတုခက္ခန ဝါ၊ နှစ်ခက်းသုံးခက်၊ လေးခက်း ချုပဲအပ်သော သက်နိုးဖြင့် လည်းကောင်း။ နှ ဝဋ္ဋတိး မအပ်။

ဤသို့လာသော အဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့တွင် ဝိနယဝိနိစ္ဆယအဋ္ဌကထာဋ္ဌ— ကုသိ, အဓုကုသိ, မက္ကသ, အဓုမက္ကသ, ဝိဝဋ္ဋ, အနုဝိဝဋ္ဋ, ဗဟန္တ-အားဖြင့် ဥဒ္ဒေါ်းချုပ်သော သက်နိုး၏ အခြင်းအရာကို "ဒဿဘ္ဘာ" သဒ္ဒါဖြင့် ဆိုး၍ ပဠုခက္ခစသော အခက်းအစပ်ကိုသာ "ဆိန္န" သဒ္ဒါဖြင့် ဆိုတော်မူသည်း

ကထိနက္ခန္ဓကအဋ္ဌကထာဋ္ဌလည်း— မက္ကသ, အဓုမက္ကသ စသည်တို့ကို "ဒဿဘ္ဘာ" သဒ္ဒါဖြင့် ဆို၍ပဠုခက္ခစသည်တို့သာ အပ်သည်၊

ဒုံခက္ကာ တိခက္ကာ စတုခက္ကာသည် မအပ်ဟူ၍ အစပ်အရာကို 'ခက္ကာ' သဒ္ဒါဖြင့် ပြတော်မူသည်။

ဝိနယဝိနိစ္ဆယဋီကာ၌လည်း– ကုသိ, အကုသိစသည်ကို "ဒသိတပွဲတာရဏ" သဒ္ဒါဖြင့်ဆို၍ ပဉ္စကအရာမှာ "ခက္ကာ" သဒ္ဒါဖြင့် ပြတော်မူသည်။

ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၌လည်း– "ပဉ္စကန္တိ ပဉ္စခက္ကံ" ဟု ငါးလှဲကိုသာ ခက္ကာသဒ္ဒါဖြင့် ပြဘော်မူသည်။

ဝေဿန္တရဇာတကဋီကာ၌လည်း– "ပဉ္စခက္ကာနံ ပဌာနံ ပမာဏံ အဿာတိ ပဉ္စကံ" ဟု ငါးခုစပ်ရာကိုသာ ခက္ကာသဒ္ဒါဖြင့် ပြတော်မူသည်။

ကထိနက္ခန္ဓက ပါဠိဋီကာ၌လည်း–

နံ အညတြ ပဉ္စဒကေန ဝါ အတိရေကပဉ္စဒကေန ဝါ တဒဟေဝ သင်္ခိတ္တေန သမဏ္ဍလိကဒတေန အတ္ထတံ ဟောတိ ကထိနံ– ဟု ဖွင့်ဟတော်မူသည်။

ပဉ္စက, အာဘိဒုကပဉ္စက ဟိုသာရည်၍ "သင်္ခိတ္တေန" ဟု ဟောဆတော်မူသည်။ မဏ္ဍလ, အနုမဏ္ဍလ စသည်ကိုရည်၍ "သမဏ္ဍလိကတေန" ဟု ဟောဘော်မူသည်။ ထို့ကြောင့် မာတိကာအဋ္ဌကထာ၌–

တဒဟေဝ ပဉ္စ ဝါ အာဘိဒုကာနိ ဝါ ခက္ကာနိ ဆိန္နဘဉ္ဇာ သံဃာဋိ ဝါ ဥတ္တရာသင်္ဂဟံ ဝါ အန္တရဝါသကော ဝါ ကာယဗန္ဓနော– ဟု လာသည်။ ထိုအဋ္ဌကထာ၌လည်း ပဉ္စခက္ကာ, သတ္တခက္ကာစသည်တို့ကိုသာ "ဆိန္နဘဉ္ဇာ" သဒ္ဒါဖြင့် ပြဟော်မူသည်။

ပိုနယဋ္ဌမဋ္ဌသာဋီကာ၌လည်း–

တဒဟေဝါတိ ကသ္မိံ ယေဝ ဒိဝဒသေ ပဉ္စ ဝါ အာတိရေကာနိ ဝါ ဆိန္နဘဉ္ဇာတိ ယဿာ ပဉ္စခက္ကိ ဒသာဒီနံ သံဃာဋိအာဒီနံ တိုက္ကံ စီဝရာနံ ဇာညဘရပွဲးဟာနကာနိ မဟာမဏ္ဍလအနုမဏ္ဍလ-

လာဒိဝဿေန ပဥ္စ ခဏ္ဍာနိ ဝါ အတိရေကာနိ ဝါ သင်္ဘာဒိ-
ဧဏ္ဍာနိ ဟောန္တိ၊ ဧဝံ ဆိဒ္ဓိဘ္ဝာ—

ဟု ဖွင့်တော်မူသည်။

ထိုဋ္ဌိကာဠိလည်း "ပဥ္စ ခဏ္ဍာနိ သင်္ဘာဒိခဏ္ဍာနိ" တို့ကိုသာ ဆိုခဲ့တာ၏ ကံပုဒ်အရဖြင့် ပြတော်မူသည်။

ခုဒ္ဒသိက္ခာနိဿယသစ်ဠိလည်း—

နု ဘိက္ခဝေ သင်္ဃံ အာစိန္နကံ ဓာရေထ—ဠ်ဠ သင်္ဃဆိန္နဖြစ်အောင် အိမ်ကြီး အိမ်ငယ် ကရုတ်မြောင်း အနှားပတ် ဖြတ်ကောင်းသမျှ အလုံးစုံကို ဖြတ်၍ချည်း အချို့စီရင်ကြကုန်၏။ ကာလ ဒေသ ပမာဏကို မသိခြင်းမှာပါး ထိုသူတို့၏ ဒုဂ္ဂဟိတဂ္ဂါဟာ အကြောင်းမရှိပြီ။ ဇီဝကလူသော အနုရုဒ္ဓတာင်၊ အလျား တဆယ့်ခြောက်တောင်ရှိသော သက်နုံလျှံကဲ့သို့ အနုကြီး အလျားရှည်သည်ရှိသော် ဒုကုဋ္ဌစသည်ဖြင့်သာ မဖြတ်မသုံးဆောင်ပဲ ဒုကုဋ္ဌစသည်၌ အယုတ်ဆုံး ဥဇ္ဈော်မျှသော်လည်း ဖြတ်၍ သုံးဆောင်စိမ့်သောငှါ ယုခင်သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူသည်။ ဤကဲ့သို့ ပြည့်စုံလုံလောက်အောင် မရသော ကြောင့် "အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဒ္ဝေ ဆိန္နကာနိ ဧကံ အာစိန္နကံ" စသည်ဖြင့် ခွင့်ပြုတော်မူသည်—

ဟု ဆိုတော်မူသည်။

ဤသို့လာသော ပါဠို, အဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့ကိုထောက်၍ ကထိန်သက်နုံးကိုဖြစ်စေ၊ တပါးသောသက်နုံးကိုဖြစ်ဆစ ပဥ္စဏ်းဖြင့်မူ ဝိဝဋ္ဋ, အနုဝိဝဋ္ဋ ဗဟန္တိဟုဆိုအပ်သော ငါးစပ်ငါးလှာကိုသာ ခေးငယ်စသည်တို့ဖြင့် ဖြတ်အပ်သည်။

မဟာမဏ္ဍလ, အစု:ဏ္ဍလ, ကုသိ, အစုကုသိဟုဆိုအပ်သော အိမ်ကြီး အိမ်ငယ်, မြောင်းတရုတ် (ဝါ) တရုတ်မြောင်း ခုပ်ရိုးဟူသမျှကို ခေးငယ်စသည်ဖြင့် မဖြတ်အပ်ကုန်။

ထိုကြောင့် ကေစ္စီ, သင်းပိုင်မှာ ပဉ္စခဏ်းဖြင့်မူ မြောင်းချုပ်စပ်ရိုး ငါးနေ့ပျောင်းမှာ အပ်ဖြတ် မအပ်ဟု မှတ်ရမည်။ သင်္ကန်းကြီးမှာ ပဉ္စခဏ်း ဖြစ်မူ မြောင်းရှည်မှာ အပ်ဖြတ်မအပ်ဟု မှတ်ရမည်။

ဤသို့လျှင် ရဟန်းတော် ရှင်ကလျာဏ လျှောက်ထားချက်ကို ညောင်ပင်မြို့ ထိမ်းတောကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေသော တေဇဝန္တိ ဏာမည်ရှိသော မထေရ်မြတ် ဆုံးဖြတ်အပ်သည်။

အရှင်ဇော်တ၏ ဝိနယပုစ္ဆာများ

ညောင်ပင်မြို့ ကျွန်းပင်ကုန်းကျောင်း ရှင်ဇော်တ လျှောက်ထားပါသည် ဘုရား။

၁။ ဝါဆိုပြီးဇသစရဟန်းတို့မှာဝါတွင်း၌ သတ္တာဟကိစ္စဖြင့် ဝါပန်၍ သွားအပ်သောအရာကို ပါဋိ, အဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့နှင့် အသေအချာ ရေးသား၍ ပေးတော်မူပါမည့် အကြောင်း လျှောက်ထားပါသည် ဘုရား။

၂။ သီတင်းသုံးဖော်ငါးယောက်မှတပါး အခြားသူတို့နှင့် ကယ-ဝိက္ကယပြုဆု အပ်မအပ်သောအခြင်းအရာကိုလည်း အသေအချာ သိမှတ် ပါရအောင် ရေးသား၍ ပေးတော်မူပါမည့်အကြောင်း လျှောက်ထား ပါသည် ဘုရား။

၃။ ပရိဏာမိတာသိက္ခာပုဒ်အရာကိုလည်း အသေအချာရေးသား၍ ပေးတော်မူပါမည့်အကြောင်း လျှောက်ထားပါသည်ဘုရား။

ထိမ်တောဆရာတော်၏ ဝိနယဝိသဇ္ဇနာများ

အရှင်ဇော်တ လျှောက်ထားချက်အရကို ပြဆိုအံ့။

၂၃၉။ ဝါပန်အပ်ဒသဝဲ ကိစ္စများ

၁။ အနုဇာနဒမိ ဘိက္ခဝေ သတ္တန္နံ သတ္တာဟာဇရကိယေန ပဟိတေ ဂန္တုံ၊ နာ တေဝ အပ္ပဟိတေ။ ဘိက္ခုဿ ဘိက္ခုနိယာ သိက္ခမာနာယ သာမဏေရဿ သာမဏေရိယာ ဥပါသကဿ သဏာယ ဥပါသိကာယ။ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ သတ္တန္နံ သတ္တာဟာဇရကိယေန ပဟိတေ ဂန္တုံ၊ နာ တေဝ အပ္ပဟိတေ။ သတ္တာဟံ သန္နိဝဒတ္တာ ဇာတဒ္ဗော—

ဟူ၍ လည်း၊ကောင်း၊

အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ သတ္တန္နံ သတ္တာဟကရဏီယေန အပ္ပဟိတေပိ ဂန္တုံ၊ ပဇဂဝ ပဟိတေ၊ ဘိက္ခုဿ ဘိက္ခုနိယာ ဘိက္ခုမာနာယ သာမဏေရဿ သာမဏေရိယာ မာတုယာ စ ပိတုဿ စ၊ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဣမေသံ သတ္တန္နံ သတ္တာဟကရဏီယေန အပ္ပဟိတေပိ ဂန္တုံ၊ ပဇဂဝ ပဟိတေ၊ သတ္တာဟံ သန္နိဝဒတ္တာ ဇာတဒ္ဗော—

ဟူ၍ လည်း၊ကောင်း၊ မဟာဝဂ်ပါဠိတော် စဉ်သူပနာယိကက္ခန္ဓကဋ္ဌကထာတော်မှသည်း၊

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သတ္တန်း၊ ခုနစ်ဦး၊သော သူတို့အား၊ ဝါ၊ တို့၏။ သတ္တာဟကရဏီယေန၊ သတ္တာဟကိစ္စဖြင့်။ ပဟိတေ၊ စေသည်ရှိသော်၊ ဂန္တုံ၊ သွားခြင်းငှာ။ အနုဇာနာမိ၊ ခွင့်ပြုတော်မူ၏။ အပ္ပဟိတေ၊ မစေသည်ရှိသော်၊ ဂန္တုံ၊ ငှာ၊ နှင့် တွဲ အနုဇာနာမိ၊ ခွင့်ပြုတော်မူ။ ဘိက္ခုဿ၊ ရဟန်းယောကျ်း၏ လည်း၊ကောင်း။ ဘိက္ခုနိယာ၊ ရဟန်းမိန်းမ၏ လည်း၊ကောင်း။ သိက္ခမာနာယ၊ သိက္ခမာန်၏ လည်း၊ကောင်း။ သာမဏေရဿ၊ သာမဏေယောကျ်း၏ လည်း၊ကောင်း။ သာမဏေရိယာ၊ သာမဏေမိန်းမ၏ လည်း၊ကောင်း။ ဥပါသကဿ၊ ယောကျ်း၏လည်း၊ကောင်း။ ဥပါသိကာယ၊ မိန်းမ၏လည်း၊ကောင်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သတ္တာနံ့၊ ခုနစ်ဦးကုန်သော။ ဣမေသံ၊ ဤသူတို့၏။ သတ္တာဟကရဏီယေန၊ ဖြင့်။ ပဟီတော၊ စေသည်ရှိသော်။ ဂန္ဓုံ၊ ငှါ။ အနုဇာနာမိ၊ ၏။ အပဟီတော၊ မစေသည်ရှိသော်။ နော တော့ဝ အနုဇာ-နာမိ၊ ခွင့်ပြုတော်မူ။ သတ္တာဟံ၊ ခုနစ်ရက်၌။ သန္နိဝတ္တော၊ ပြန်ခြင်း ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ပြုအပ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ ယို့။ သတ္တာနံ့၊ တို့၏။ သတ္တာဟကရဏီယေန၊ ဖြင့်။ အပဟီတေပိ၊ မစေသော်လည်း။ ဂန္ဓုံ၊ ငှါ။ အနုဇာနာမိ၊ ၏။ ပဟီတော၊ စေသည်ရှိသော်။ ပဒဂဝ၊ အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာရှိတော့အံ့နည်း။ ဘိက္ခုဿ၊ ၏လည်းကောင်း။ ဘိက္ခုနိယာ၊ ၏လည်းကောင်း။ သိက္ခ-မာနာယ၊ ၏လည်းကောင်း။ သာမဏေရဿ၊ ၏လည်းကောင်း။ သာမဏေရိယာ၊ ၏လည်းကောင်း။ မာတုယာ စ၊ ၏လည်းကောင်း။ ပိတုဿ စ၊ ၏လည်းကောင်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သတ္တာနံ့၊ ခုနစ်ဦးကုန်သော၊ ဣမေသံ၊ ဤသူတို့၏။ သတ္တာဟကရဏီယေန၊ ဖြင့်။ အပဟီတေပိ၊ မစေသော်လည်း။ ဂန္ဓုံ၊ ငှါ။ အနုဇာနာမိ၊ ၏။ ပဟီတော၊ စေသည်ရှိသော်။ ပဒဂဝ၊ အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာရှိတော့အံ့နည်း။ သတ္တာဟံ၊ ခုနစ်ရက်၌။ သန္နိဝတ္တော၊ ပြန်လာခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ပြုအပ်၏။

အဓိပ္ပါယ်ကား – ရဟန်းယောကျား, ရဟန်းမိန်းမ, သိက္ခမာန်, သာမဏေးယောကျား, သာမဏေမိန်းမ, အမိ, အဖအား ဖြင့် ဤခုနစ်ဦး သောသူတို့၏ အမှုကိစ္စကိုငဲ့၍ မပင့်ဖိတ်သော်လည်း ဝါပန်၍သွားအပ် သည်။ ကြွင်းသောလူတို့၏ကိစ္စကိုငဲ့၍ မပင့်မဖိတ်ပဲ မသွားအပ်။ ပင့်ဖိတ် မူသာ ဝါပန်၍ သွားအပ်သည်။ ခုနစ်ရက်အတွင်း ပြန်လာရမည်ဟူလို။

မဟာဝါအဋ္ဌကထာ ဝယူ၊ နာယိကက္ခန္ဓက အဖွင့်၌လည်း–

ဘိက္ခု ဂိလာနော ဟောတိ၊ အနုဘိရတိ ဥပ္ပန္နာ ဟောတိ၊ ကုက္ကုစ္စံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ၊ ဒိဋ္ဌိဂတံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ၊ ဂဒ္ဒဓမ္မံ့ အဇ္ဈာ-ပန္နော ဟောတိ ပရိဝါသာရဟော၊ မူလာယ ပဋိကဿနာ-

ရဟော ဟောတိ၊ မာနတ္တာရဟော၊ အဗ္ဘာနာရဟော၊ သံဃော ဆေးမှံ ကတ္တုကာမော ဟောတိ၊ ကတံ ဝါ သံဃေန ဆေးမှံ ဟောတိတိ ဧတေဟိ ဒသဟိ ကာရဏေဟိ ဘိက္ခုဿ သန္တိကံ ဂန္တဗ္ဗံ-

ဟူ၍လည်းကောင်း၊

သာမဏေရသာပိ ဆဟိ-အာဒိတော စတူဟိ, ဝဿံ ပုစ္ဆိ-တုကာမော ဥပသမ္ပဒံတုကာမော ဟောတိတိ။ သာမဏေရိယာ ဥပသမ္ပဒံ အပေနတ္ထာ သိက္ခာဒံ ဒါတုကာမော ဟောတိတို့ ဣမိနာ သဒ္ဒေါ ပဋ္ဌဟိ။ ပရတော မာတာပိတူနံ အနုညာတဋ္ဌာ-နေပိ ဧသေဝ နယော-

ဟူ၍လည်းကောင်း ဖွင့်ဟော်မူသည်။

အနက်ယေဇနာပုံထား-ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ ဂိလာနော၊ နာသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အနုဘိဆတိ၊ မာန်မဲ့ လျော်သောစိတ်သည်။ ဥပဋ္ဌာ၊ ဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကုက္ကုစ္စံ ဝိနည်းဥ၌ သို့လော သို့လော တွေးတော ယုံမှားခြင်း သံသယသည်။ ဥပဋ္ဌံ၊ ဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒိဋ္ဌဂတံ၊ မှားသော အယူသည်။ ဥပဋ္ဌံ၊ စိတ်၌ ဖြစ်ပေါ်လာသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဂရုဓမ္မံ၊ အပြစ်ကြီးလေးသော သံဃာဒိသိသ် အာပတ်သို့။ အဇ္ဈာပန္နော၊ လွန်ကျူးသောအားဖြင့်ရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြင့်၏။ ပရိဝါသာရဟော၊ ပရိဝတ်ကျွင့်ခြင်းငှါ ထိုက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မာနတ္တာရဟော၊ မာန်ကျွင့်ထိုက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဗ္ဘာနာရဟော၊ အဗ္ဘာန်ထိုက်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သံဃော၊ သံဃာသည်။ ကမ္မံ၊ ကံကို။ တဿ၊ ထိုရဟန်းအား။ ကတ္တုကာမော၊ ပြုလိုသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သံဃေန၊ သံဃာသည်။ ကမ္မံ၊ ကံကို။ တဿ၊ ထိုရဟန်းအား။ ကတံ ဝါ၊ ပြုသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒသဟိ၊ ဆယ်ပါးကုန်သော။ ဧတေဟိ ကာရဏေဟိ၊ ထိုအကြောင်းတို့ကြစင့်။ ဘိက္ခုဿ၊ ရဟန်း၏။ သန္တိကံ၊ အထံသို့။ ဂန္တဗ္ဗံ၊ မပင့်သော်လည်း ဝါပနိ၍ သွားအပ်၏။

သာမဖကရသာပိ၊ သာမးကဂိလည်း။ အာဒိတော၊ အစမှ။ စတ္ထုဟိ၊ လေးပါးသော ဂိလာန, အနဘိုရုတိ, ကုက္ကုစ္စ, ဒိဋ္ဌဂတတို့ ကြောင့်လည်းကောင်း။ ဝဿံ၊ ဝါကို။ ပုစ္ဆိတုကာမော၊ မေးလိုသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဥာသမ္ပဒိတုကာမော၊ ရဟန်းခံလိုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဆဟိ၊ ခြောက်ပါ.ကုန်သော။ ဆာရဏေဟိ၊ အခြောင်းတို့ကြောင့်။ သန္တိကံ၊ အထံသို့။ ဂန္တုံ၊ မပင့်သော်လည်း သူ့အပ်၏။ သာမဏေရိယာ၊ သာမဏေမိန်းမအား။ သန္တိကံ၊အထံသို့။ ဂန္တွာ၊ သွားပြီး ဥာသမ္ပဒံ၊ ရဟန်းပဋ္ဌင်းအဖြစ်ကို။ အဲ့ပနေတ္ထ၊ ၌။ သိက္ခာပဒံ၊ ကိုး ဒါတုကာမော၊ ပေးလိုသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ ဤမိန်မာ၊ ဤအခြောင်းဖြင့်။ သဒ္ဓိ၊ တကွ။ ဧတ္ထဟိ၊ ငါးပါးသော အခြောင်းတို့ကြောင့်။ ဂန္တုံ၊ သွားအပ်၏။ ပရတော၊ နောက်မှ။ မာတာပိတူနံ၊ အမိအဖတို့အား။ အနုညာတဒ္ဒါနေပိ၊ ခွင့်ပြုသောအရာ၌သည်း။ ဧသော နယော၊ ဤသာမဏေမိန်းမနှင့် အတူသာတည်း။

ဓမ္မသဝနတ္ထာယ အာနိမန္တိတန ဂန္တုံ နဒ္ဒတိ။ သာဒေကော်ဖီ ဟောဂါခေသ ပဌမံယေဝ ဇာတိကာ ကတာ ဟောတိ "အသုးဒိဝသံ နာမ သန္နိပတိဘဗ္ဗ"န္တိ၊ နိမန္တိတောယေဝ နာမ ဟောတိ၊ ဂန္တုံ ဝဋ္ဋတိ။ "ဘတ္တကံ ဓောဝိဿာမိ"တို့ ဂန္တုံ နဝဋ္ဋတိ။ သဓေ ပန အာစရိယုပဇ္ဈာယာ ဟိဏန္တိ၊ ဝဋ္ဋတိ။ နာတိဒူရေ ဝိဟာရော ဟောတိ၊ တတ္ထ ဂန္တွာ အာဇဝ အာဂမိဿာမိတိ သမွာပုဏိတုံ နသက္ကောတိ၊ ဝဋ္ဋတိ။ ဥဒ္ဒိသပရိပုစ္ဆာဒီနံ ဂတ္ထာယပိ ဂန္တုံ နဝဋ္ဋတိ။ အာစရိယံ ပဿိဿာမိတိ ပန ဂန္တုံ လဘတိ။ သဓေ ပန နံ အာစရိယော "ဣဒ္ဓ မာ ဂစ္ဆာ"တိ ဝဒတိ၊ ဝဋ္ဋတိ-

ဟု စိဿုနာယိကကွန္ဓကအဋ္ဌကထာ ပါဠိမတ္တက ဝိနိစ္ဆယ၌ လာသည်။

ဓမ္မဿဝနတ္ထာယ၊ တရုးနးခြင်းငှါ။ အာနိမန္တိတန၊ မပင့်ခြင်းသဖြင့်။ ဂန္တုံ၊ ဝါပန်၍သွားခြင်းငှါ။ နဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။ ကေသို့

မဟာဝဂါသေ၊ ကျောင်းတိုက်ကြီးတတိုက်၌။ ပဌမံယေဝ၊ ရှေးဦးစွာ သောနေ့ကလျှင်။ အသုကဒိဝသံ နာမ၊ ဤမည်ဟူသောနေ့၌။ သန္နိပတိ-တဗ္ဗံ၊ စည်းဝေးအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကတိဏာ၊ ကတိကဝတ်ကို။ ဆေတွာ၊ ပြုအပ်သည်။ သစေ ဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ နိမန္တိတော-ယေဝ နာမ၊ ပင့်ခေါ်အပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဂန္တုံ၊ ဝါပန်၍သွားခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။ ဘတ္တာဂံ၊ ဆွမ်းကို၊ ဆဝတ်သက်နှံးကို။ ခေးဝိဿာမိတိ၊ ဖွပ်လျှော်အံ့ဟူ၍။ ဂန္တုံ၊ ဝါပန်၍သွားခြင်းငှါ။ နု ဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။ အာစရိယုပဇ္ဈာယာ၊ ဆရာ,ဥပဇ္ဈာယ်တို့သည်။ သစေ ပန ပဟိဏန္တိ၊ အကယ်၍ စေခိုင်းကုန်အံ့။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။ နာတိဒူရေ၊ မဝေးသော်အရုပ်၌။ ဝိဟာရော၊ ကျောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုကျောင်းသို့။ ဂန္ဒွာ၊ သွား၍။ အဇ္ဇေဝ၊ ယနေ့သာလျှင်။ အာဂမိဿာမိ၊ ပြန်ခဲ့အံ့။ ဣဘိ၊ ဤသို့။ ဂန္ဒွာ၊ သွား၍။ သမ္ပာပုဏိတုံ၊ ပြန်လာ၍။ အရုဏံ့ကိုမခြင်းငှါ။ နု သဇ္ဇေဝတိ၊ မစွန်းနိုင်။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။ ဥဒ္ဒေသပရိပုစ္ဆာဒီနံ၊ ပါဠိသင်ခြင်း,အဋ္ဌကထာသင်ခြင်း စသည်တို့၏။ အတ္ထာယပိ၊ အကျိုးငှါလည်း။ ဂန္တုံ၊ သွားခြင်းငှါ။ နု ဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။ အာစရိယံ၊ ဆရာ, ဥပဇ္ဈာယ်ကို။ ပဿိဿာမိ၊ ဖူးမြင်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဂန္တုံ ပန၊ သွားခြင်းငှါကား။ လဘတိ၊ ရ၏။ နံ၊ ထိုဝတ္ထုကို။ အာစရိယော၊ ဆရာသည်။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ မာ ဂစ္ဆ၊ မပြန်သွားလင့်။ ဣဘိ၊ ဤသို့။ သစေ ဝဒတိ၊ အကယ်၍ဆို့အံ့။ ဝဋ္ဋတိ၊ နေခြင်းငှါ အပ်၏။

ထိုအဋ္ဌကထာ၌ "ဓမ္မသဝနတ္ထာယ အနိမန္တိတေန ဂန္တုံ နု ဝဋ္ဋတိ" ဟူသော ပါဠိကိုထောက်၍ ဘုရားကိုဖူးမြော်လို၍ မပင့်မခေါ်ပဲ ဝါပန်၍ မသွားအပ်ဟု မှတ်ရမည်။

"သဇ္ဇေ ပန အာစရိယုပဇ္ဈာယာ ပဟိဏန္တိ၊ ဝဋ္ဋတိ" ဟူသောပါဠိကို ထောက်၍ ဆရာ, ဥပဇ္ဈာယ်တို့အား စေခိုင်းမူ ဖူးမူးပ်သိမ်းပင် ဝါပန်၍ သွားအပ်သည်ဟု မှတ်။

တရားနာခြင်း, ဘုရားဖူးခြင်းငှါ ပေင့်ခေါ်ပဲ ကတိကဝတ် အစည်းအဝေးမရှိပဲ ဝါပန်၍သွားမူ စပါယ်သည်၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ်လည်း သင့်သည်ဟုမှတ်။

ထို့ကြောင့် တရားသကာဋ္ဌီကာဋ္ဌ-

အနိမန္တိတန ဂန္တုံ နဝဋ္ဋတီတိ ထွေ အနိမန္တိတတ္တာ သတ္တာ. ဟာကိစ္စံ အဓိဋ္ဌဟိတ္ဝာ ဂစ္ဆန္တသာပိ ဝဿစ္ဆေဒါ ဟေဝ ဒုက္ကဋ္ဌာ ဟောတီဘိ ဝေဒိတဗ္ဗံ-

ဟု ဆိုခဲ့ဟော်မူ၏။

ပါဠိတော်ဋ္ဌကထာသော ဝါကိုဖျက်အပ်သော အန္တရာယ်ရှိသော်သည်း ဝါကိုဖျက်ပဲ သတ္တာဟကိစ္စကိုဆောင်၍ ဝါပန်သဖြင့် သွားအပ်သည်ဟုမှတ်။

ထို့ကြောင့် တရားသကာဋ္ဌီကာဋ္ဌ-

သခေ ဒုရံ ဂဇေတာ ဟောတိ၊ သဟ္ဘာဃာဝါရေန အရုဏော ဥဋ္ဌာနပေတဗ္ဗောတို့ ကွမိနာ ပဿဇ္ဈဒကာရုဏေ ဃတိ သတ္တာ-ဟာရုဏိဒယန ဂန္တုံ ဝဋ္ဋတီတိ ဒီပေတိ-

ဟုမိန့်တော်မူ၏။ ဇေဋရဟဒ္ဒီဋ္ဌီကာ, ဝိနယဝိနိစ္ဆယဋ္ဌီကာတို့ဋ္ဌသည်း နည်းတူပင် လာသည်း

ပါဋ္ဌိတော်ဋ္ဌလာသော ဝါကိုဖျက်၍ အပြစ်မရှိသော အန္တရာယ်အကြောင်းကို အနည်းငယ်ထုတ်၍ အဓိပ္ပါယ်ဖော်ပြအံ့း

ကွမ ပန ဘိက္ခဝေ စဿုဂတာ ဘိက္ခူ။ ဝါဋ္ဌေဟိ ဥဗ္ဗာဋ္ဌာ ဟောန္တိ၊ ဂစ္ဆန္တိပိ ပရိဟာနိတန္တိပိ။ ဇေသေ အန္တရာယော တိ ပဏ္ဏတ်တဗ္ဗံ၊ အနာပတ္တိ ဝဿစ္ဆေဒဿ း

ပါဆိုရာအကျောင်းဋ္ဌ ခြင်္သေ့ သစ် ကျား အစရှိသော, သားရဲသတ္တာဝါတို့နှိပ်စက်မှု ထိုအန္တရာယ်ကိုအကြောင်းပြုသဖြင့် ဝါကိုဖျက်၍ သွားအပ်သည်ဟုမှတ်။

ဤဓမ္မပန ဘိက္ခုဝေ ဝဿူပဂတာ ဘိက္ခူ သရီသပေဟိ ဥပဇ္ဈာဇ္ဈာ ဟောန္တိ၊ ဥသန္တိပီး ပရိပါတေန္တိပီးဒေသေ အန္တရာယေးတိ ပဏ္ဏမိတပ္ပံ၊ အနုဝပတ္တိ ဝဿစ္ဆေဒဿ။

ဝါဆိုသောကျောင်း၌ ၈ပါးကြီးမြတ်အစရှိသော မြတ်နိုပ်စက်မှုထိုအန္တရာယ်ကိုအကြောင်းပြုသဖြင့် ဝါကိုဖျက်၍ သွားအပ်သည်ဟုမှတ်။

ဤဓမ္မပန ဘိက္ခုဝေ ဝဿူပဂတာ ဘိက္ခူ စောရေဟိ ဥပဇ္ဈာဇ္ဈာ ဟောန္တိ၊ ဝိလုမ္ပန္တိပီ အာကောဇ္ဈန္တိပီ။ ဒေသေ အန္တရာယေးတိ ပဏ္ဏမိတပ္ပံ၊ အနုဝပတ္တိ ဝဿစ္ဆေဒဿ။

ဝါဆိုသောကျောင်း၌ ခိုးသူတိုနိုပ်စက်မှု ထိုအန္တရာယ်ကိုအကြောင်းပြုသဖြင့် ဝါကိုဖျက်၍ သွားအပ်သည်ဟုန်တ်။

ဤဓမ္မ ပန ဘိက္ခုဝေ ဝဿူပဂတာ ဘိက္ခူ ပိသာစေဟိ ဥပဇ္ဈာဇ္ဈာ ဟောန္တိ၊ အာဝိသန္တိပီ ဟနန္တိပီး ဒေသေ အန္တရားယေးတိ ပဏ္ဏမိတပ္ပံ၊ အနုဝပတ္တိ ဝဿစ္ဆေဒဿ။

ဝါဆိုကျောင်း၌ မြေဖုတ်ဘီလူး သရဲသဘက်တိုနိုပ်စက်မှု ဝါဖျက်၍ သွားအပ်၏။

ဤဓမ္မ ပန ဘိက္ခုဝေ ဝဿူပဂတာနံ ဘိက္ခူနံ ဂါမေ အဂ္ဂိနာ ဒဍ္ဎာ ဟောတိ၊ ဘိက္ခူ ပိဏ္ဍာယေန ကိလမန္တိ။ ဒေသေ အန္တရာယေးတိ ပဏ္ဏမိတပ္ပံ၊ အနုဝပတ္တိ ဝဿစ္ဆေဒဿ။

ဝါဆိုသောရဟန်းတို့၏ ဆွမ်းခံရွာကို မီးလောင်၍ ဆွမ်းရှားပါးသည်ရှိသော် ထိုဝတ်မှတ်ခြင်းသည် အန္တရာယ်ဟု ဝါဖျက်၍သွားအပ်၏။

ဤဓမ္မ ပန ဘိက္ခုဝေ ဝဿူပဂတာနံ ဘိက္ခူနံ သေနာသနံ ဆဂ္ဂိနာ ဒဍ္ဎံ ဟောတိ၊ ဘိက္ခူ သေနာသနေန ကိလမန္တိ။ ဒေသေ အန္တရာယေးတိ ပဏ္ဏမိတပ္ပံ၊ အနုဝပတ္တိ ဝဿစ္ဆေဒဿ။

ဝါဆိုသောရဟန်းတို့၏ ကျောင်းကို မီးလောင်၍ နေရာမရှိသော် အန္တရာယ်ဟု သဘောထား၍ ဝါဖျက်အာ သွားအပ်၏။

ဆွမ်းခံရွာကို ဖရဖျက်ခြင်း, ကျောင်းကို ဖရဖျက်ခြင်းတို့၌လည်း နည်းတူပင် ဖြာဝတ်ပုဒ်၏။

ဖတန်ခေါ် ပန် သဓးယန အညတရသို့ အာဝါဃေ ဝဿုပဂတာနံ ဘိက္ခူနံ ဂါမမာ ဓောရေဟိ ဝုဋ္ဌာသိမ ဘဂဝတော တေမတ္တံ အာရောစေသုံ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ယန ဂါမေ တေန ဂန္တုန်။

ဝါဆိုသောရဟန်းတို့၏ ဆွမ်းခံရွာသည် ခိုးသူနှိပ်စက်၍ ဝေးရာအရပ်သို့ ပြောင်းသွားမူ ထိုရွာဖရ, ပြောင်းရာသို့ လိုက်သွားပြီးလျှင် ခုနစ်ရက်တကြိမ် ကျောင်းသို့ပြန်၍ အရုဏ်ခံရမည်း ထိုသို့မတတ်စွမ်း နိုင်ခဲ့မူ ထိုရွာဖရ, ပြောင်းရာ၌သာ နေအပ်၏ဟုမှတ်။

ဤဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဝဿုဂတာ ဘိက္ခူ နှ လဘန္တိ လူဓဿ ဝါ ဏီတဿ ဂါ ဘောဇနဿ ယာဝဒတ္ထံ ပါရိပူရိ။ ဓေသဝ အန္တရာယောတိ ဖက္ကမိဘဗ္ဗံ။" အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဝဿဂ္ဂေဒဿ။

ဝါဆိုသော ရဟန်းတို့သည် ဆွမ်းရှားပါး၍ မစားလောက်သော် အန္တရာယ်ဟု သဘောထား၍ ဝါဖျက်ကာ သွားအပ်၏။

ဤဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဝဿုဂတာ ဘိက္ခူ လဘန္တိ လူဓဿ ဝါ ပဏီတဿ ဝါ ဘောဇနဿ ယာဝဒတ္ထံ ပါရိပူရိ, နှ လဘန္တိ သပ္ပါ-ယာနိ ဘောဇနာနိ၊ ဓေသဝ အန္တရာယောတိ ဖက္ကမိဘဗ္ဗံ။ အနုဇာနာမိ ဝဿဂ္ဂေဒဿ။

ဝါဆိုသော ရဟန်းတို့သည် ဆွမ်းဘောဇဉ် ပြည့်စုံလုံလောက်စွာ မရှိသော်လည်း လျော်ကန်သော ဘောဇဉ်ကို မရသည်ဖြစ်အံ့၊ ထိုမရခြင်းပင် အန္တရာယ်ဟု သဘောထား၍ ဝါဖျက်ကာ သွားအပ်သည်ဟုမှတ်။

ဤခံ ပန ဘိက္ခဝေ ဝဿူပနာယိကေန ဘိက္ခူနံ လဘန္တိ လူခဿ ဝါ ပဏီတဿ ဝါ ဘောဇနဿ ယာဝဒတ္ထံ ပါရိပူရိံ၊ လဘန္တိ သပ္ပါယာနိ ဘောဇနာနိ၊ န လဘန္တိ သပ္ပါယာနိ ဘေသဇ္ဇာနိ၊ ဧသေဝ အန္တရာယော တိ ပဏ္ဏမိတပ္ပံ၊ အနာပတ္တိ ဝဿစ္ဆေဒဿ။

ဝါဆိုသောရဟန်းတို့သည် ဘေးဥပဒ်ကင်းသော ဆွမ်းဘောဇဉ်ကို စားသောက်လောက်အောင် ရသော်လည်း၊ အနာရောဂါနှင့် လျော်ပတ်သောဆေးကို မရသည်ရှိသော် ထိုဆေးကိုမနှခြင်းသည်ပင် အန္တရာယ်ဟု သဘောထား၍ ဝါဖျက်ကာ သွားအပ်သည်ဟုမှတ်။

ဤခံ ပန ဘိက္ခဝေ ဝဿူပနာယိကေန ဘိက္ခူနံ လဘန္တိ လူခဿ ဝါ ပဏီတဿ ဝါ ဘောဇနဿ ယာဝဒတ္ထံ ပါရိပူရိံ၊ လဘန္တိ သပ္ပါယာနိ ဘောဇနာနိ၊ လဘန္တိ သပ္ပါယာနိ ဘေသဇ္ဇာနိ၊ န လဘန္တိ ပဋိရူပံ ဥပဋ္ဌာကံ၊ ဧသေဝ အန္တရာယော တိ ပဏ္ဏမိတပ္ပံ၊ အနာပတ္တိ ဝဿစ္ဆေဒဿ။

ဝါဆိုသော ရဟန်းတို့သည် ဆွမ်းဘောဇဉ်ကို ပြည့်စုံအောင်ရ၍ လျော်ပတ်သော ဆေးကို မှီဝဲရသော်လည်း လျောက်ပတ်သော အလုပ်အကျွေးကို မရသည်ရှိသော်၊ ထိုအလုပ်အကျွေးကို မနှခြင်းသည်ပင် အန္တရာယ်ဟု သဘောထား၍ ဝါဖျက်ကာ အရပ်တပါးသို့ ဖဲသွားအပ်သည်ဟုမှတ်။

ဤသို့မဟာဝါပါဠိတော် ဝဿူပနာယိကကဏ္ဍ၌ လာသည့်အတိုင်း ဝါဆိုသောရဟန်းသည် အန္တရာယ်ရှိမူ ဝါကိုဖျက်၍ သွားခြင်း၌ အပြစ်ရှိကြောင်းကို မှတ်လေ။

ထိုသို့ပင် ဝါကိုဖျက်၍သွားအပ်သော အန္တရာယ်ရှိသော်လည်း ဂါကို မဖျက်လိုမူ ဝါကိုပန်၍ သင့်ရာအရပ်၌နေလျက် ခုနစ်ရက်တကြိမ် ဝါဆိုသောကျောင်း၌ ဖာရုက်ခံ၍သော်လည်း နေအပ်သည်။

ထို့ကြောင့်-

ဝဿဿ်ဆေဒဘာရဏော သတိ သတ္တာဟကရဏီယေန ဂန္ဆုံမိ
ဝန္ဒတိ—

ဟု ဋီကာဆရာ မိန့်တော်မူသည်။

ဝဿဿ်ဆေဒကာရဏော၊ ပါဠိတော်၌ လာသော ဝါပျက်ခြင်း အကြောင်းသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ သတ္တာဟကရဏီယေန၊ ခုနစ်ရက် ပြုဖွယ်ကိစ္စဖြင့်။ ဂန္ဆုံမိ၊ ဝါပန်၍သွားခြင်းငှါလည်း။ ဝန္ဒတိ၊အပ်၏။

ဤကား ပထမပုဋ္ဆာဝ်၌ အကျဉ်းမှတ်ရန်အဖြာတည်း။

၂၄၀။ ကယဝိက္ကယပြုကြပုံ

၂။ ဒုတိယပုဋ္ဆာမှာ-

ကာယံ နာမ ပရဝဘင်္ဂသဿ ဂဟဏံ၊ ဝိက္ကယံ နာမ အတ္တဘေနာ ဘင်္ဂသဿ ဒါနံ-

ဟု လိနတ္ထပကာသနီဋီကာ, တေရသကဏ်ဋီကာတို့၌ ဆိုသောကြောင့် သူတပါး၏ ကပိယပစ္စည်းကို ယူခြင်းသည် "ကာယ"မည်၏။ မိမိ၏ ကပိယပစ္စည်းကို သူတပါးအား ပေးခြင်းသည် "ဝိက္ကယ" မည်၏ဟု မှတ်။

ပါတိမောက္ခပဒတ္ထအနုဝဏ္ဏနာ၌လည်း-

ကယနံ ကယော၊ ကိန္တံ၊ ပရဘင်္ဂသဿ ဂဟဏံ။ ဝိက္ကဲယနံ ဝိက္ကယော၊ သကဘာဂသဿ ဒါနံ။ ဣဒ ဝိ-သဒ္ဒါ ပဋိသေဓေ ဝတ္တတိ-

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

သူတပါး ကပိယပစ္စည်းကိုယူ၍ မိမိကပိယပစ္စည်းကို ပေးခြင်းသည် "ကယဝိက္ကယ"မည်၏ဟုမှတ်။

အမှာ။　။ဇာယဝိကွယ်ပုဒ်အကျယ်ကို တရသဇာတ်ဦးအာဒမ္မာရုံလေ။

ထို ဇာယဝိကွယ်ကို—

အယုံ ဟိ ကယဝိကွယော ဌပေတွာ ပဉ္စ သဟဓမ္မိကေ
အဝသေသဟိ ဂိဟိပဗ္ဗဇိတေဟိ အန္တမသော မာတာပိတူဟိပိ
သဒ္ဓိံ နု ဝဋ္ဋတိ—

ဟု လာသော ကယဝိကွယသိက္ခာပုဒ်အဖွင့် အဋ္ဌကထာကို ထောက်၍ ရဟန်းယောကျား၊ ရဟန်းမိန်းမ၊ သာမဏေယောကျား၊ သာမဏေမိန်းမ၊ သိက္ခမာန်အားဖြင့် သီတင်းသုံးဖော်ငါးဦးမှဘပါး အယုတ်ဆုံး အောက်ထစ်အားဖြင့် လူ့ပရိဗိုဇ်ရဟန်း, အမိ, အဖတို့နှင့်သော်လည်း မထောင်းမဝယ်အပ်။

တယဝိကွယဖြစ်ပုံကိုလည်း—

ဣမိနာ ဣမံ ဒေဟိ၊ ဣမံ အာဟရ၊ ပရိဝတ္တေဟိ၊ စေတာ-
ပေဟိတိ ဣမိနာ နယေန ပရဿ ကဲပ်ိယဘဏ္ဍံ ဂဏှန္တော်ကယံ
သမာပဇ္ဇတိ။ အတ္တနော ဘဏ္ဍံ ဒေန္တော ဝိက္ကယံ သမာ-
ပဇ္ဇတို့—

ဟု လာသော မာတိကာအဋ္ဌကထာကိုထောက်၍ ဤပိတ်ဖြင့် ဤသင်ခုန်းခားကို လဲယူမည်။ ဤသက်နှံးဟောင်းဖြင့် ဤစားအုပ်ကို လဲမည်။ ဤကော်ဇောဖြင့် မျက်မှန်လဲမည် အားရှိသည်ဖြင့် မအပ်သော အပြောအဆိုနှင့် ကပ်ိယပစ္စည်း၊အာချင်းချင်းပင် လဲလှယ်သော်လည်း ကယဝိကွယဖြစ်၏ဟုမှတ်။

ကဲယဝိကွယမဖြစ်အောင် လဲယူလိုသည်ရှိသော်—

ယဿ ဟတ္ထတော ဘဏ္ဍံ ဂဏှတုကာမော ဟောတိ၊ တံ
ဌပေတွာ အညံ အန္တမသော တဿပိ ပုတ္တဘာတုဏမ္မိ ကပ်ိ-

ယကာရုကဲ ကတ္ဘာ "ကွမိနာ ကွဒ နာမ ဂဟာဘ္ဂာဒေဟီ" တိ အာစိက္ခန္တိယ, "ကွဒံ အမ္ဘာကံ အတ္ထိ၊ အမ္ဘာကဉ္စ ကွမိနာ စ ကွမိနာ စ အတ္ထော" တိ ဧဝံ ဝတ္ဘာ အတ္တာနာ ဓနေန လဒ္ဓံ ဂဏ္ဟန္တိယ အာနာပတ္တိ—

ဟု လာသော မာတိကာအဋ္ဌကထာကို ထောက်၍ မိမိတို့၏ ကပ်ိယ ဒါယကလူငယ်မရှိမူ ပရိက္ခရာကိုလဲသော်သူ၏ နောက်အပါသော သား, ညီ ဘတ်သူမဆို "ဤသံဃာန်းဟောင်းဖြင့် ကတ်ကြေးကိုလဲပေးပါ" စသည်ဖြင့် ၍ ဧခိုင်းခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ ကပ်ိယကို မခိုင်းပဲ ကိုယ်တိုင်လဲသူမူ "ငါ့မှာတော့ သင်္ကန်းဟောင်းတထည်ရှိသည်၊ အဲသုံး မဝင် အိုဖြစ်၏၊ ငါကတော့ ဤကြေးယူယက် လိုချင်သည်" ဟု ပရိယာယ်စကားသုံး၍ ပြောရမည်း ထိုအခါ ပရိက္ခာဆုလဲသူက ပါးနပ်လိမ္မာစွာ လဲယူသော် ကပ်ိယမရှိ၍ ရဟန်းကိုယ်တိုင်လဲရာ၌—

ဘိက္ခုဿ ပါဒေထယ်္ယံတဏ္ဍုလာ ဟောန္တိ၊ သော ဆန္ဒရာ-မဂ္ဂေ ဘဉ်တဟတ္ထံ ပုရိသံ ဒိသွာ "အမ္ဘာကံ တဏ္ဍုလာ အတ္ထိ၊ နံ စ ဓနာ ကွဒမဟိ အဇ်ထ္ထာ၊ ဘဇ်တေန ပန အတ္ထော" တိ ဝဒတိ၊ ပုရိသော တဏ္ဍုလေ ဂဏှတွာ ဘဇ်တံ ဒေတိ၊ ဝဋ္ဋတိ—

ဟု လာသော ကယဝိက္ကယသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာကိုထောက်လေ။

အဓိပ္ပါယ်ဆား- ရိက္ခာအဖြစ် ဆန်ပါလာသော ခရီးသွားရဟန်း သည် လမ်းခရီး၌ ထမင်းထုပ်ပါလာသော " ယောကျ်ားကို မြင်၍ "တကာ....ငါ့မှာ ရိက္ခာဆန်ပါသည်၊ ဘန်္ဒုကို ငါတို့အလိုမရှိ၊ ထမင်းကိုသာ အလိုရှိသည်" ဟုဆိုပြောရာ ဒါယကာက လိမ္မာစွာနှင့် ရဟန်း၏ဆန်ကို ယူ၍ သူ့တွင်ပါလာသော ထမင်းထုပ်ကိုကမ်းလှူသော် အပ်သည်ဟု မှတ်ရမည်း ထို့ကြောင့် ပရိက္ခာဆုလဲသူတို့လိုရာ ကပ်ိယဒါယကာ မရှိသော်လည်း တန်ဖိုးကိုမြှင်၍ မဆစ်မတွက်ပဲ "ဤသင်္ကန်း ငါ့မှာ

ရှိသည်။ ကတ်ကြေးကိုဘဲ့ အလိုရှိ၏''ဟုပြောရာ ဝါရိက္ခရာလဲသူက သဘ်ဂန်းဟောင်းကိုယူ၍ ကတ်ကြေးကိုလှမူ အပ်၏။

ဤဒံ ကိ အဿတိတိ ဧဝံ အဿံ ပုစ္ဆန္တသ အနာပတ္တိ—

ဟု လာသော ဓာတိကဝါအဋ္ဌကထာကို ထောက်၍ ''ဤဝတ္ထုသည် အဘယ်မျှ ဇာဖိုးတန်သနည်း'' ဟု အဖိုးကိုမေးအပ်သည်။ ထိုအခါ တကျပ်တန်သောဝတ္ထုကို နှစ်ကျပ်ပြောဆိုမှုန်းသိလျှင် ''ဆင့်ပစ္စည်းသည် ငါတို့ပစ္စည်းနှင့်မတန်၊ ငါတို့ပစ္စည်းက ဇာဖိုးတန်သည်၊ သင့်၏ပစ္စည်းကို သူတပါးအားသာ လဲပေတော့'' ဟု ပြောဆိုရာ ပရိက္ခရာလဲသူက တန်လောက်သောအဖိုးကို ပြင်၍ပြောမှ ကပ္ပိယအား အလဲခိုင်းဆု အပ်သည်။

အဖိုးကိုမေး၍ပြောရာ တကျပ်တန်ကို နှစ်ကျပ်တန်ဟုပြောလျှင် ''ဆင့်ပစ္စည်း နှစ်ကျပ်မတန်၊ တကျပ်တမတ်သာတန်သည်၊ တကျပ်တမတ်နှင့်လဲနိုင်လျှင်လဲမည်'' ဟုဆိုရာ ပရိက္ခရာသည်က ရှိပါစေဘော့ဆိုမှ ကပ္ပိယကို ယူပေးစေရာ မှအပ်ဟုမှတ်။ ထို့ကြောင့် ကယဒိုက္ကယသိက္ခာပုဒ် အဋ္ဌကထာ၌—

အဋ္ဌံ ပုစ္ဆတိတိ ''အယံ တဝ ပတ္တော ကိ အဋ္ဌတိ'' တိ ပုစ္ဆတိ။ ''ကိမံ နာမာ'' တိ ဝုစ္စတေ ပန သဗ္ဗေ တာသ ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ မဟဋ္ဌံ ဟောတိ၊ ဧတ္ထန္တရံ ပဋိဝဒတိ ''ဥပါသက, မမ ဤဒံ ဝတ္ထု မဟဋ္ဌံ၊ တဝ ပတ္တံ အဋ္ဌတိ ဒေဟီ'' တိ၊ တံ သုတ္ဝာ ဤဘဏတိ ''အဋ္ဌံ တာဒိသကမ္ပိ ဒါသာမိ'' တိ ဝဒတိ၊ ဂဏှိတုံ ပဋ္ဌတိ။ ''ဤဒံ အမှာကံ ဇာတိ'' တိ ဝုတ္တလက္ခဏေ ပတတိ—

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

(အနက်) အဋ္ဌံ ပုစ္ဆတိတိ၊ ဟူသည်ကား။ တဝ၊ သင်၏။ အယံ ပတ္တော၊ ဤ ဤသပိတ်သည်။ ကိံ အဋ္ဌတိ၊ အဘယ်မျှ အဖိုးထိုက်တန်သနည်း။ ဤဘိ ပုစ္ဆတိ၊ ဤသို့ခေါ်၏။ ဤမံ နာမာဘိ၊ ဤမျှလောက်

ထိုက်ဘန်၏ဟု၊ ဝုဒ္ဓတ္တ ပန္၊ ဆိုအပ်သော်ကား။ အာတ္တနော၊ မိမိ၏။ ကပ္ပိယာကတ္ထံ၊ အပ်ဆသာပစ္စည်းဝတ္ထုသည်။ မဟဋ္ဌံ၊ အဖိုးများစွာ ထိုက်ဘန်သည်။ သစေ ဟောတိ၊ အာကယ်၌ဖြစ်အံ့။ ဝေဠု၊ ဤသို့လည်း။ နံ၊ ထိုဒါယကာကို။ ပဋိဝဒတိ၊ တဖန်တုံ့ပြန်၍ဆိုအံ့။ ဥပါသကာ၊ ဥပါသကား မမ၊ ဝါ၏။ ဣဒံ ဝတ္ထု၊ ဤပစ္စည်းသည်။ မဟဋ္ဌံ၊ အဖိုးများစွာထိုက်ဘန်၏။ တဝ၊ သင်၏။ ပတ္တံ၊ သပိတ်ကို။ အညဿ၊ သူဘပါးအား။ ဒေဟိ၊ ပေးလော့။ ဣတိ ဝဒတိ၊ ဤသို့ဆိုအံ့။ တံ၊ ထိုစကားကို သုတ္ဝာ၊ ကြား၍။ ဣဘဉ္စာ၊ ဥပါသကာသည်။ အညံ ထာလကမ္မိ၊ တခြားခွက်ကိုလည်း။ ဒဿာမိ၊ ပေးအံ့။ ဣတိ ဝဒတိ၊ ဤသို့ဆို၏။ ဂဏှိဘုံ၊ ယူခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။ ဣဒံ အမှူးကံအတ္ထိတိ ဝုဉ္စတိ ဘဂဝတာ၊ ဤဥစ္စာဂရှိ၏ဟူ၍ ဆိုအပ်သော်လည်း ဟူ၏။ ပတဘို၊ ကျွန်ုပ်၏၊ ဝါ၊ အာတ္မင်းဝင်၏။

အကြင်ရဟန်းသည် အမှုလုပ်သောသူကို ခေါ်၍ "ဤထမင်းကိုစား၍ ဤကျောင်းဌာ မြက်သုတ်သင်းလော့၊ မြက်သုတ်သင်ရမည်" ဟု ဆို၍ ထမင်းကိုကျွေး၏၊ "ဤပိဘ်စကို ဤဆန်ကိုယူ၍ ဤအမှုကိုပြုရမည်" ဟု ဆို၍ ပေး၏၊ ဤသို့ ရှေးနောက်ဖြစ်သောစကား, ကြိယာကို စပ်စေ၍ စေခိုင်းရာ, ပေးရာဘို့၌ ကယဝိက္ကယဖြစ်သည်ဟုမှတ်။

ဤဆမင်းကိုစားလော့၊ စားပြီးမှ ဤကျောင်းဌာ မြက်သုတ်သင်ရှင်းလင်းလော့၊ သုတ်သင်ရှင်းရမည်ဆို၍ ထမင်းကို ကျွေး၏၊ ဤပိဘ်ဤဆန်ကို ယူသော်၊ ယူ၏၊ ယူလတ္တံ့။ ဤအမှုကို ပြုသော်၊ ပြုရမည်ဟု ဆို၍ ပိဘ်ကိုဆန်ကို ပေး၏၊ ဤသို့ ရှေးနောက်ဖြစ်သောစကား, ကြိယာကို မစပ်စေမူ၍ စေခိုင်းရာ, ပေးရာတို့၌ ကယဝိက္ကယမဖြစ်ဟုမှတ်။

ထို့ကြောင့် ကယဝိက္ကယသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာ၌—

သဒေ့ပန "ဣမံ ဘတ္တံ ဘုဉ္ဇိတွာ ဣမံ ကမ္မံ ကရောဟာ"တိ နဝဒတိ၊ "ဣမံ ဘတ္တံ ဘုဉ္ဇ၊ ဘုဉ္ဇိတွာသိ၊ ဘုဉ္ဇိဿသိ၊ ဣမံ နှဝမ ကရောဟိ"တိ ဝဒတိ၊ ဝဋ္ဋတိ—

ဟု ဆိုကြောင်းမူ၏။

(အနက်) သစေ ပန၊ အကယ်၍ဆာ။ ဣမံ ဘတ်ံ၊ ဤထမင်းကို။ ဘုဥ်္ဇတွာ၊ စား၍။ ဣမံ၊ ဤအမှုကို။ ကရောထ၊ ပြုလော့၊ ဣတိ၊ ဤသို့။ န ဝဒတိ၊ မဆို။ ဣမံ ဘတ်ံ၊ ဤထမင်းကို။ ဘုဥ်္ဇ၊ စားလော့။ တုံ၊ သင်သည်။ ဘုတ္တောဝ၊ စား၍ပြီးသည်။ ဣဿိ၊ ဖြစ်၏၊ တုံ၊သင်သည်။ ဘုဥ်္ဇသိ၊ စား၏။ ဘုဥ်္ဇိဿသိ၊ စားရလတ္တံ့။ ဣမံ နဝမ၊ ဤအမည်ရှိသော အမှုကိစ္စကို။ ကရောဟိ၊ ပြုလော့။ ဣတိ ဝဒဘိ၊ ဤသို့ဆို၏။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။

အဓိပ္ပါယ်သော်ဆာ- ဤထမင်းကိုစား၍ ဤအမှုကို ပြုလော့ဟု ဆိုခြင်းသည် ဤဝတ္ထုဖြင့် ဤဝတ္ထုကို ပေးလော့ဟု ဆိုသကဲ့သို့ ရှေးနာက်စကား, ကြိယာစပ်သောကြောင့် ကယဝိက္ကိယဖြစ်သည်ဟု ပြတော်မူ၏။

ထို့ကြောင့် ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာ၌-

ဣဒံ ဘတ်ံ ဘုဥ်္ဇိတွာ ဣဒံ ကရောထာတိ ဝုတ္တေ ပဋ္ဌာပနသမ္ဗန္ဓာယ ကိရိယာယ ဝုတ္တတ္တာ "ဣမိနာ ဣဒံ ဒေဟိ" တိ ဝုတ္တာသဒိသံ ဟောတိ-

ဟု ဆိုခဲ့ဟော်မူ၏။

ကယဝိက္ကယပြု၍ ရစသောပစ္စည်းကို ဝိနည်းကံဖြင့်ပြုမူ အပ်သော်သည်ဟုမှတ်။

ထို့ကြောင့် မဟာဝိကာအဋ္ဌကထာ၌-

တံ နိဿိုနိဿဂ်ိယံ ဟောတိ၊ ဝုတ္တလက္ခဏေန ဒံ ယဂ်ာပဂ္ဂလော၊ ယာယ ဟာယစိ နိဿဇ်ိတဗ္ဗံ-

ဟု ဆိုခဲ့ကော်မူ၏။

ဝံ၊ ထိုကယဝိက္ကယဖြစ်အောင် လဲယူသောပစ္စည်းသည်၊ နိဿဂ်ိယံ၊ စွန့်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဝုတ္တလက္ခဏေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသော

ဝိနည်းကံလက္ခဏာ၏အစွမ်းဖြင့်။ သံဃဂဏပုဂ္ဂလသို့၊ သံဃာ, ဂိုဏ်း, ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ ယဿ ကဿစိ၊ အမှတ်မထား တပါးပါးသောသူအား။ နိဿဲ့ဇိတပ္ပံ၊ စွန့်အပ်၏။

ရှေ့ငွေတို့ဖြင့် လဲလှယ်ဝယ်ယူအပ်သော ပစ္စည်းကို ဝိနည်းကံဖြင့် စွန့်သော်လည်း မအပ်ဟုမှတ်လေးထို့ကြောင့် မာတိကာဖွင့်ကထာ၌—

တံ ပုရိမနယာနုသာရေနေဝ သံဃမဇ္ဈေ နိဿဇ္ဇိတပ္ပံ၊ နိဿဋ္ဌ ဝတ္ထုသ္မိဉ္စ တတ္ထ ဝုတ္တနယေနေဝ ပဋိပဇ္ဇိတပ္ပံ—

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

(အနုက်) တံ၊ ထိုနိဿဂ်ိဝတ္ထု, ဒုက္ကဋ်ဝတ္ထု တို့ဖြင့် လဲလှယ်ဝယ်ယူအပ်သော သက်နှံးစသောအပြယပစ္စည်းကို။ ပုရိမနယာနုသာရေနေဝ၊ ရှေးဥကိုအလျှဉ်သာ ရှေရှုပြယသိက္ခာပုဒ်၌လာသော နည်းကိုအစဉ်မှီး သဖြင့်သာလျှင်။ သံဃမဇ္ဈေ၊ သံဃာ့အလယ်၌။ နိဿဇ္ဇိတပ္ပံ စွန့်အပ်၏။ နိဿဋ္ဌဝတ္ထုံ စ၊ စွန့်သောဝတ္ထုကိုသည်း။ တတ္ထ၊ ထိုရှုပြယသိက္ခာပုဒ်၌ ဝုတ္တနယေနဉ္စ၊ ဆိုအပ်သောနည်းဖြင့်သာလျှင်။ ပဋိပဇ္ဇိတပ္ပံ၊ ကျင့်အပ်၏။

ကယဝိက္ကယသိက္ခာပုဒ်မှာ ကပ္ပိယပစ္စည်းချင်း လဲလှယ်ဝယ်ယူခြင်းကို မြစ်မယ်ဖတ်မှသည်။ ရှုပြယသံဃဝါဟာရသိက္ခာပုဒ်မှာ နိဿဂ်ိယဝတ္ထု၊ ဒုက္ကဋ်ဝတ္ထု၊ ကပ္ပိယဝတ္ထုသုံးပါးတို့ဖြင့် လဲလှယ်ဝယ်ယူခြင်းကို ပယ်မြစ်ဟော်မူ၏။ ကယဝိက္ကယသိက္ခာပုဒ်၌ ကယဝိက္ကယလွတ်အောင် လဲလှယ်ဝယ်ယူမူ အပ်သကဲ့သို့ ရှုပြယသံဃဝါဟာရသိက္ခာပုဒ်၌ မရအပ်ဟုမှတ်ရမည်။

ထို့ကြောင့် ဂိမဟိဂိဇနာဒီနိဒ္ဒိဋ္ဌာဘဋ္ဌ—

ပဗ္ဗံ ကိဏာဟိဘိဇ္ဇတ္ထ "ဣမိနာ ဏာဟာပဏာဒိနာ ကမ္မာရကုလဘော ပတ္တံ ကိဏိဿာ ဟိ" တိ အာရာမိကာဒိဟိ ကိဏာပနမ္ပိ သဂ်ဟိဘန္တိ ဝေဒိတပ္ပံ။ ပန ဣမိနာ ပန ဝစနေန' ယံ မာတိကာဘဋ္ဌကထာယံ ရှုပြယသံဝေါဟာရသိက္ခာပဒံ "အနာဏာ-

တို့ဏ''နွိ် ဝုတ်၊ 'တံ နု သမေတိ။ နု ဏေဝလ္ဟ ဣမိနာ၊ ပါဋိယာပိ တံ နု သမေတိ။ ပါဋိယဉ္စိ နိဿဋ္ဌရူပိဖယနု အာဇု-မိကာဒီဟိ သပ္ပိယာဒိ' ပရိဝတ္တာပေတုံ ''ဧသာ ဝတ္တဗ္ဗော 'အာဝုသော ဣမံ ဇာနာဟီ'တိ။ သစေ ဧသာ ဘဏတိ 'ဣမိနာ ကိံ အာဟရိယတူ'တိ၊ နု ဝတ္တဗ္ဗော 'ဣမံ ဝါ အာဟရ'တိ။ ပိယံ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ ''သပ္ပိ ဝါ'တိ'' အာဒိနာ ရူပိယသံခေါ-ဟာရံ ပရိမောစေတွာဝ ဝုတ်။ ''ဣမိနာ ရူပိယေန ကိံ အာဟရိယတူ''တိ ပုစ္ဆန္တော ''ဣမံ ဟရာဟီ''တိ ဝုတ္တပိ အဓိပ္ပာယံ အဇာနန္တော ''ဣမိနာ ရူပိယေန ဣမံ ဟရာဟီ'တိ ဘိက္ခူဟိ။ အာဏတ္တော ဧဝ ဟောတိ တံ ရူပိယသံခေါဟာရံ ပရိဝ-ဇေတုံ ''နံ ဝတ္တဗ္ဗော 'ဣမံ ဝါ ဣမံ ဝါ အာဟရ'တိ'' ပဋိက္ခေပေါ ကတော။ အနာပတ္တိဝါရပိ ''ကပ္ပိယကာရကဿ အာစိက္ခတိ'' တိ နု ဝုတ်။ ကယဝိက္ကယသိက္ခာပဒေ ပန တဿ ဝုတ်၊ တသ္မာ ဣဒံ သာဏတ္တိကံ, ကယဝိက္ကယာပဇ္ဇနံ အနာဏ-တ္တိကန္တိ ဂဟေတဗ္ဗံ—

ဟုမိန်ဆိုဘော်မှသည်။

ပတ်ကိဏာတိတိ ဏ္ဍော၌။ ဣမိနာ ဆာဟာဇကာဒိနာ၊ ဤရွေ့ စသည်ဖြင့်။ ကမ္မာရကုလတော၊ ပန်းပဲအိမ်မှ။ ဝတ်၊ သပ်တ်ကို။ ကိဏိတ္ဝာ၊ ဝယ်ယူ၍။ ဟေ၊ လာဇလဲ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဇုမိကာ-ဒီဟိ၊ အာဇုမ်စောင့်စသည်တို့ကို။ ကိဏာပနမ်ပိ၊ ဝယ်ယူစေခြင်းကို လည်း။ သင်္ဃိတံ၊ ရောဂ္ဂဘ်အင်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧဝံဒိဘဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

ဣမိနာ ပန ဝစနေန၊ ဤသာဏ်တော်ဟောင်းဒီဃဘဏ်ဆရာစသော်-မာတိဆာဒ္ဓဆထာယံ၊ ၌။ ရူပိယသံဝေါဟာရသိက္ခာပဒံ၊ ကို။ အနာ-ဏတ္တိကန္တိ၊ ဟူ၏။ ယံ ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏၊ တံ ဝစနံ၊ သည်၊ နု သမေတိ၊ မညီညွတ်။ ဧဆေဝလ္ဟ၊ သက်သက်ဧသင်္ကာ။ ဣမိနာ၊ ဤအဋ္ဌကထာနှင့်သာလျှင်။ နု သမေတိ၊ မညီညွတ်သည်သာ။ နု၊

မဟုတ်သေး။ ပါဠိယာပို၊ ပါဠိတော်နှင့်လည်း။ တံ၊ ထိုမာတိကာစကား သည်။ နဿမေတိ၊ မည်သည်။ ဟိ သစ္စံ၊ ထိုစကားသည်မှန်၏။ ပါဠိယံ၊ ဥ်။ နိဿဋ္ဌရူပိယေန၊ စွန့်အပ်သောရွှေငွေဖြင့်။ အာရာမိကာ-ဒီဟိ၊ အာရာမ်စောင့်သည်တို့ကို။ ဃပိယာဒိံ၊ ထောပတ်စသည်ကို။ ပရိဝတ္တာပေတုံ၊ လဲယူစေခြင်းငှါ။ သော၊ ထိုအာရုံမ်စောင့်ကို။ အာဝုသော၊ ဒါယကာ။ ဣမံ၊ ဤရွှေငွေကို။ ဇာနာဟိ၊ သိလော့၊ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္တုဗ္ဗော၊ ဆိုအပ်၏။ သော၊ ထိုအာရုံမ်စောင့်သည်။ ဣမိနာ၊ ဤရွှေငွေဖြင့်။ ကိံ၊ အဘယ်ကို။ အာဟရိယတု၊ ဆောင်ရပါ အံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သဒ္ဓေ ဘဏတိ၊ အဆယ်၍ဆိုငြားအံ့။ ဣမံ ဝါ ဣမံ ဝါ၊ ဤမည် ဤမည်သော ဝတ္ထုကို။ အာဟရ၊ ဆောင်ယူခဲ့လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ နံ ဝတ္တုဗ္ဗော။ မဆိုအပ်။ကပ်ယံ၊ အပ်သည်ကို။ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ကြားအပ်၏။ သပ်ပိ ဝါတိအာဒိနာ၊ ဆောပတ်စသည်ဖြင့်။ ရူပိယသံဝေါဟာရံ၊ ရွှေငွေဖြင့် လဲယူခြင်းကို။ ပရိဝတ္တေတုံ၊ လွှတ်စေ၍ သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣမိနာ ရူပိယေန၊ ဤရွှေငွေဖြင့်။ ကိံ၊ အဘယ်ကို။ အာဟရိယတု၊ ဆောင်ရအံ့နည်း။ ဣဘဉ်၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆိတ္ထ၊ မေးသည်ရှိသော်။ ဣမံ၊ ဤဝတ္ထုကို။ အာဟရ၊ ဆောင်ယူခဲ့လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တေပိ၊ ဆိုသော်လည်း။ အဓိကာရတော၊ အဆုအစား ဖြင့်။ ဣမိနာ ရူပိယေန၊ ဤရွှေငွေဖြင့်။ ဣမံ၊ ဤဝတ္ထုကို။ အာဟရ၊ ဆောင်ယူခဲ့လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘိက္ခူဟိ၊ တို့သည်။ အာဏတ္တော ဝေ၊ စေခိုင်းအပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တံ ရူပိယသံဝေါဟာရံ၊ ကို။ ပရိဝတ္တေတုံ၊ ရွှောင်ကြဉ်ခြင်းငှါ။ ဣမံ ဝါ ဣမံ ဝါ အာဟရာတိ၊ ဤမည် ဤမည်သော ဝတ္ထုကို ဆောင်ယူခဲ့လော့ဟူ၍။ နံ ဝတ္တုဗ္ဗော၊ မဆိုအပ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဋိ-ကွေပေါ၊ ပယ်မြစ်ခြင်းကို။ ကတော၊ ပြုတော်မူအပ်၏။ အနုဝပတ္တိ-ဝါရေပိ၊ ဦးလည်း။ ဧကပ်ပိယကာရကဿ၊ အား။ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ပြောကြားအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ နံ ဝတ္တုဗ္ဗံ။ ဟောတေဝ်ဗ်မူအပ်။ ဧယဝိဣတ္ထိယာသိက္ခာပဒဒ ပန၊ ဦးကား။ တထာ၊ ထိုတပ်ပိယကာရကအား ကြားအပ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ တသ္မာ၊

ထို့ကြောင့် ဣဒံ၊ ဤရူပိယသံဝေါဟာရသီးခြားပုဒ်သည်။ သာဏတ္တိကံ၊ သာဏတ္တိကမည်၏။ ကယဝိကွယမေဝ၊ ကယဝိကွယသီးခြားပုဒ်သည်သာလျှင်။ အနာဏတ္တိကံ၊ အနာဏတ္တိကမည်၏၊ ဝါ၊ စေခိုင်းခြင်းမရှိသောသီးခြားပုဒ်မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။

အမှာ။ ။အကျယ်လိုမူပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ ရူပိယသံဝေါဟာရ သီးခြားပုဒ်, ကယဝိကွယသီးခြားပုဒ်အဖွင့်၊ မာတိကာအဋ္ဌကထာ ၎င်းသီးခြားပုဒ်အဖွင့်၊ ဝိမတိဋီကာ ၎င်းအဖွင့်. တို့မှာ ရှုလေ။

ဤကား ဒုတိယပုစ္ဆာဝဋ္ဌိ အကျဉ်းမှတ်ရန် အဖြေတည်း။

၂၄၁။ ညွှတ်ပြီးလောဘ်နှင့် အလှူမြောက် မမြောက် အဆုံးအဖြတ်

၃။ တတိယပုစ္ဆာဝမှာ-

ယော ပန ဘိက္ခု ဇာနံ သံဃိကံ လာဘံ ပရိဏတံ အတ္တဇနော ပရိဏာမေယျ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယန္တိ-

ဟူ၍ လည်းကောင်း၊

သံဃိကံ နာမ သံဃဿ ဒိန္နံ ဟောတိ ပရိစ္စတ္တံ-

ဟူ၍ လည်းတောင်း၊

ပရိဏတံ နာမ "ဒဿာမ ကရိဿာမာ"တိ ဝါစာ ဘိန္နာ ဟောတိ-

ဟူ၍ လည်းကောင်း၊

အတ္တဇနော ပရိဏာမေတိ၊ ပယောဇေ ဒုက္ကဋံ။ ပဋိလာဘေန နိဿဂ္ဂိယံ ဟောတိ-

ဟူ၍ လည်းကောင်း၊

သံဃဲသဲ ၎ရိကတံ အညသံဃသဲ ဝါ ဧစတိယသဲ ဝါ ပရိ-
ကာမေတိ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ။ ဧစတိယသဲ ပရိကတံ အည-
ဧစတိယသဲ ဝါ သံဃသဲ ဝါ ပုဂ္ဂလသဲ ဝါ ၎ရိကာမေတိ၊
အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ။ ပုဂ္ဂလသဲ ပရိကတံ အညပုဂ္ဂလဿ ဝါ
သံဃသဲ ဝါ ဧစတိယသဲ ဝါ ၎ရိယာဧမေတိ၊ အာပတ္တိ ဒုက္က-
ဋဿ-

ဟူ၍ လည်းကောင်း ပါရာဇိကဏ်ဍပါဠိတော်၌ လာသည်။

သုံယိကန္တိ သံဃသဲ သန္တကံ။ ဧသော ဟိ သံဃသဲ ပရိက-
ကတ္တာ ဟတ္ထံ အနာရူဠ္ဆေဝ ဧကေန ပရိယာယေန သံဃသဲ
သန္တကော ဟောတိ။ ပဒဘာဇနေ ပန "သံယိကံ နာမ သံဃသဲ
ဒိန္နံ ဟောတိ ပရိစ္စတ္တ"န္တိ ဧဝံ အတ္ထုဒ္ဒါဟဝဧသန္၊ နိပ္ပရိယာယ
ဧတော ဝ သံယိကံ ဒဿိတံ။

ပရိက်ကန္တိ သံဃသဲ နိန္နံ သံဃသဲ ဧပါကံ သံဃသဲ ပတ္တာရံ
ဟုတ္ဝာ ဌိတံ၊ ယေန ပန ကာရကေန ဧသော ပရိကဧဘော
ဧဟောတိ၊ တံ ဒဿေတုံ "ဒဿာမ ကရိဿာမာတိ ဝါစာ
ဘိန္နော ဧဟောတိ" တိ ပဒဘာဇနံ ဝုတ္တံ-

ဟူ၍ လည်းကောင်း၊

သဧစေ ပန သံဃသဲ ဒိန္နံ ဧဟောတိ၊ တံ ဂဟေတုံ န ဝဋ္ဋတိ၊
သံဃဿေဝ ဒါတဗ္ဗံ-

ဟူ၍ လည်းကောင်း ဒေဝဒတဇာဖွင့်ဧတော်မူသည်။

မာတိကာအဌကထာ၌လည်း-

သံယိကန္တိ သံဃသဲ သန္တကံ။ ဧသော ဟိ သံဃသဲ ပရိက-
ကတ္တာ ဟတ္ထံ အနာရူဠ္ဆေဝ ဧကေန ၎ရိယာယေန, သံဃ-
သန္တကော ဟောတိ။

ကလ္လာ] ညွတ်ပြီးဘာဘ်နှင့်အလှူမြောက်-မမြောက်အဆုံးအဖြတ် ၇၅၁

ပရိဏာတန္တိ ဒဿာမ ဆရိဿာမာတိ ဝစီဘေဒေန ဝါ
ဟတ္ထမုဒ္ဒါယ ဝါ သံဃဿ နိဿံ ဟုတ္ဝာ ဌိတံ-

ဟူ၍ လာသည်။

လိန္ထပကာသနိဋ္ဌိကာဒ်၌လည်း-

နနု စာယံ သံဃဿ ပရိဏာမတော, နာ ပရိစ္စဇတ္တာ၊ အထ
ကထံ သံဃဿန္တကေ ဟောတိတိ အာယ "ဣဿာ ဟိ"တိ-
အာဒိ။ စာတ္ထ သောတိ လာဘောဝ။ ကေန ပရိယာယေနာတိ
ပရိဏာတဘာဝသခ်ါတေန ကေန ပရိယာယေန။

ပရိဏာတန္တိ သံဃဿ နိဿံ သံဃဿ ပေါဏံ သံဃဿ ပဋ္ဌာရံ
ဟုတ္ဝာ ဌိတန္တိ အတ္ထော။ ယေန ပန ဆာရုဏေန ဣသာ ပရိ-
ဏာမော ဟောတိ၊ တံ ဒဿေတုံ ဇ္ဈာသ ဖာတ္ထံ ဒဿေတုံ
"ဒဿာမ ဆရိဿာမာ"တိအာဒိ စုတ္တံ-

ဟု ဖွင့်တော်မူသည်။

ပါတိမောက္ခပဒတ္ထအနုဝဏ္ဏနာ၌လည်း-

သံဃဿ သန္တကော သံဃိကော၊ လာဘသဿတံ အဓိဝစနံ။
ဣသာ လာဘော ဟိ သံဃပရိဏာမတ္တာ အဟတ္ထဂတောပိ ပရိ-
ဏာတဘာဝသခ်ါတေန ကေန ပရိယာယေန သံဃသန္တကော
ဟောတိ။

ပရိဏာတန္တိ ဒဿာမ, ကရိဿာမာတိ ဝစီဘေဒေန ဝါ
ဟတ္ထမုဒ္ဒါယ ဝါ သံဃဿ နိဿံ သံဃဿ ပေါဏံ သံဃဿ
ပဋ္ဌာရံ ဟုတ္ဝာ ဌိတံ—

ဟူ ဖွင့်သည်။

ဓမ္မသင်္ဂဏိအဋ္ဌကထာ၌လည်း-

ဝိနယပရိယာယံ ပတ္ဝာ ဟိ "ဒဿာမိ ကရိဿာမိတိ ဝါစာ ဘိန္နာ ဖေါ့ာတိ"တိ ဣမိနာ လက္ခဏေန ဒါနံ နာမ ဟောတိ။ အာဘိဓမ္မပရိယာယံ ပတ္ဝာ ပန ဝိဇ္ဇမာနကဝတ္ထုံ အာရဗ္ဘ "ဒဿာမိ"ဟိ မနသာ စိန္တိတကာလဖတာ ပဋ္ဌာယ ကုသလံ ဖေါ့ာတာ—

ဟု လာသည်။

ဂင်းအဖွင့်မှလဋ္ဌိကာဌာဋ္ဌလည်း—

ဒဿာမိတိ ပစိဘောဒေန ဝတ္ထုံသု ပရိဏာတတ္တာ ကတောပဋ္ဌာယ ဒါနံ အာရဒ္ဓံ နာမ ဟောတိ၊ ယဒေတာ တာသု အဇ္ဇတနော ပရိဏာမနာဒီသု အာပတ္တိ ဟောတိ။ မုဉ္စစေတနာပုဗ္ဗဒါဒေတစ္စ ပဋ္ဌာယ နဒါယကာ ဣဿရော၊ သံဃော ဝဣဿရော—

ဟု ဖွင့်ပြတော်မူသည်။

ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာဋ္ဌလည်း—

တံ ပန ဘတ္တံ နေဝ သံဃဿ သန္တကံ၊ နာ သံဃဿ နိယ-မေတ္ဝာ ဒိန္နံ၊ နာ ဘိက္ခူဟိ ဂဟိတာဓေသဿကံ၊ အတ္တနော အတ္တနော ဂေဟံ နေတ္ဝာ မနုဿေဟိ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗကံ၊ ကေဝလံ သံဃံ ဥဒ္ဒိဿ အာဘိဟာဋ္ဌတ္တာမေဝ၊ တတော မယာ တဇ္ဇေတွာ ကဗဿာ ဂဟိတာ၊ တွေကံ့ မေ ပုဗ္ဗကမ္မံ၊ သွဲဟံ ဂါလံ ကတ္ဝာ တဿ ကဲမ္မဿ ဝိပါကေန အဝီစိမှိ ပစ္စိဿာ တတ္ထ ပက္ကော-ဝဿေသေန ကုဒါနိ ဂိဒ္ဓကူဋေ ကာကေပတော ဟုတ္ဝာ နိဗ္ဗတ္တော ကုမံ ဒုက္ခံ ပစ္စာနုဘောမိ—

ဟု လာသည်။

ပရိဏာတသိက္ခာပုဒ်အဖွင့် အဋ္ဌကထာဋ္ဌလည်း—

မနုဿာ "သံဃဿတွံ ကရိဿာမာ"တိ သပ္ပိတေလာဒီနိ ဆာဟရန္တိ၊ ဂိလာနေနာ စေပိ ဘိက္ခု သံဃဿ ပရိဏာတဘာဝံ

ဥတ္တ ကိုဋ္ဌိ ယာစတိ၊ နိဿဂ်ိယံ ပါစိတ္တိယမေဝ။ သစေ ပန သော "တုမှဝကံ သပ်ိအာဒိနိ အာဘတာနိ အတ္ထိ" တိ ပုစ္ဆိတ္တာ "အာမ ဒေတ္ထိ" တိ ဝုတ္တေ "ယျပ်ိ ဒေထာ" တိ ဝဒတိ၊ ဝဋ္ဋတိ။ ဆထာပိ နံ ကုက္ကုစ္စာယန္တံ ဥပါသကာ ဝဒန္တိ "သံဃောပိ အာမေ့ဟိ ဒိန္နမေဝ လဘတိ၊ ဂဏ္ဟထ ဘာဒန္တ" တိ၊ ဝဋ္ဋတိ ဝဋ္ဋတိ—

ဟု ဖွင့်တော်မူသည်။

သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌လည်း—

တုမှာကံ သပ်ိအာဒိနိ အာဘဟာနိကိ တုမှာကံ ဒေတ္ထာယ အာဘတာနိ သပ်ိဆာဒိနိ။ ပရိဟတဘာဝံ ဇာနိတ္ဝာပိ စိုတ္တဝိ-ဓိနာ ဝိညာပေန္တော်နှ တေသံ သန္တကမေဝ ဝိညာပိတံ နာမ ဟောတိတိ အာဟာ။ ပ။ ဝဋ္ဋတိတိ—

ဟု ဖွင့်တော်မူသည်။ ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာ၌လည်း နည်းတူဖွင့်တော်မူ၏။

ဝိမတိဋီကာ၌လည်း—

တေသံ ဂေဟာနိတိ ဇတ္ထ ဘိက္ခူနံ ဝါသတ္ထာယ ကတပ်ိ ယာဝ နဒေတ္ထိ၊ တာဝ တေသံ သန္တကံယေဝ ဘဝိဿတီတ် ဒဋ္ဌဗ္ဗံ—

ဟု ဘေသဇ္ဇက္ခန္ဓကအဖွင့်၌ လာသည်။ ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာ၌လည်း လာသည်။

သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌လည်း—

ယသ္မာ ပန တံ ''အညဿ ဒဿနမိ'' တိ စိတ္တုပ္ပါဒမတ္တေန ပရသန္တကံ နာမ နဟောတိ၊ တသ္မာ တဿ အဒတ္တာပိ ပဋိဂ္ဂ-ဟောတ္ဝာ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ—

ဟု ဘောဇနဝဂ်ဒန္ဓပေါနသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်တုင် လာသည်။

ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ၌လည်း—

သြကောဇေထာတိ ဒဓိ။ ကိံ ပနေတံ ဝတ္ထုံ ဝဋ္ဋတီတိ။ ကသ္မာ နု ဝဋ္ဋတိ၊ အယဉ္ဇိ အာဘိဟဋ္ဌဘိက္ခာ, အာဘိဟရိတ္ဝာ ကေသိံ သြတာဒေသ သံဃဿုတ္ထာယ ပဋိယတ္တာ၊ အာဘိဟဋ္ဌ-ပဋိယတ္တေ စ ဥဒ္ဒိဿ ဌပိတဘာဝေဂ စ ပယုတ္တဝါစာ နာမ နတ္ထိ—

ဟု ဖွင့်တော်မူသည်။

သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌လည်း—

ဥဒ္ဒိဿ ဌပိတဘာဝေတိ အာဘတ္တနော ဃရေပိ ဥဒ္ဒိသိဘ္ဘ ဝိသုံ ဌပိတကောဋ္ဌာသေ—

ဟု ဖွင့်ပြ၏။

ပရိဝါဠိတော်၌ကား—

နဝ အဓမ္မိကာနိ ဒါနာနိ။ နဝ အဓမ္မိကာ ပဋိဂ္ဂဟာ။ နဝ အဓမ္မိကာ ပရိဘောဂါ။ တိဏိ မမ္မိကာနိ ဒါနာနိ။ တဇ္ဇယာ မမ္မိကာ ပဋိဂ္ဂဟာ။ တဇ္ဇယာ မမ္မိကာ ပရိဘောဂါ—

ဟု ဟောတော်မူသည်။

ဂန်းအဖွင့်အဋ္ဌကထာ၌လည်း—

နဝ အဓမ္မိကာနိ ဒါနာနိတိ သံဃဿ ပရိဏတံ အံညသံ-ဃဿ ဝါ စေတိယဿ ဝါ ပုဂ္ဂလဿ ဝါ ပရိဏာမေတိ၊

စေတိယဿ ပရိဏတံ အညစေတိယဿ ဝါ သံဃဿ ဝါ ပုဂ္ဂလဿ ဝါ ပရိဏာမေတိ၊ ပုဂ္ဂလဿ ပရိဏတံ အညပုဂ္ဂလဿ ဝါ သံဃဿ ဝါ စေတိယဿ ဝါ ပရိဏာမေတိတော် စေံ စုတ္တားနိ။

နဝ ပဋိဂ္ဂဟပရိဘောဂါတို့ ခေဟသံယေဝ ပါနာနံ ပဋိဂ္ဂဟာ စ ပရိဘောဂါ စ။ တိဏိ ဓမ္မိကာနိ ဒါနာနိတော် သံဃဿ နိန္နံ သံဃဿေဝ ဒေတိ, စေတိယဿ နိန္နံ စေတိယဿေဝ-ပုဂ္ဂလဿ နိန္နံ ပုဂ္ဂလဿေဝ ဒေတိတို့ ဣမာနိ တိဏိ၊ ပဋိဂ္ဂဟ-ပရိဘောဂါပိ ခေတသံယေဝ ပဋိဂ္ဂဟာ စ ပရိဘောဂါ စ—

ဟု ဖွင့်တော်မူ၏။ (ဒီကာကြီးသုံးဖောင်ခွဲ အဖွင့်မရှိ)။

(အနုက်) ယေစ ပန ဘိက္ခု၊ သည်။ ဇာနံ ဇာနန္တော၊ သိလျက်။ ပရိဏတံ၊ သံဃဿ ဂါဟး လူအဲ့ဘု ညွတ်အပ်သော။ သုံယိကံ၊ သံဃာ၏ ဥစ္စာဖြစ်လတ္တံ့သော်း လာဘံ၊ လာဘ်ကို။ အတ္တဇနော၊ မိမိအား၊ ဝါ၊ မိမိသို့။ ပရိဏာမေယျ၊ ညွတ်စေငြားအံ့။ နိဿဂ်ိယံ၊ စွန့်အပ်သော။ ပါစိတ္တိယံ၊ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

သံယိကံ နော်မ၊ သံယိကဥစ္စာမှည်သည့်ကား။ သံဃဿ အား၊ ဒိန္နံ၊ ပေးလူအပ်သည်း ပရိစ္စတ်၊ စွန့်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပရိဏတံ နော်မ၊ မည်သည်ကား။ ဒဿာမ၊ လူကုန်အံ့။ ဓာရိဿာမ၊ ပြုကုန်အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝါစာ၊ စကားကို။ ဘိန္နာ၊ မြွက်ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အတ္တဇနော၊ မိမိသို့။ ပရိဏာမေဘိ၊ ညွတ်စေအံ့။ ပယောဇဂ၊ ကြောင့်။ ဒုက္ကဋံ၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၏။ ပဋိသာဒနာ၊ ရသဖြင့်။ နိဿဂ်ိယံ၊ စွန့်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

သံဃဿ၊ သံဃာအား။ ပရိဏတံ၊ ညွတ်အပ်ပြီးသောလာဘ်ကို။ အညသံဃဿ ဝါ၊ တပါးသောသံဃာအားလည်းကောင်း။ စေတိယဿ ဝါ၊ စေတီအား လည်းကောင်း။ ပရိဏာမေတိ၊ ညွတ်စေ၏။ အာပတ္တိ

ဒုက္ကဋ္ဌသ၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၏။ စေတိယသ၊ စေတီအား။ ပရိဏာတံ၊ ညှတ်သောလာဘ်ကို။ အညစေတိယသ ဝ၊ တပါးသောစေတီအား လည်းကောင်း။ သံဃသ ဝ၊ လည်းကောင်း။ ပဂ္ဂလသ ဝ၊ လည်းကောင်း။ ပရိဏာမေတိ၊ ညှတ်စေ၏။ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌသ၊ ၏။ ပဂ္ဂလဿ၊ ပဂ္ဂိုလ်အား။ ပရိဏာတံ၊ ညှတ်လပြီးသောလာဘ်ကို။ အညပဂ္ဂလသ ဝ၊ တပါးသောပဂ္ဂိုလ်အား လည်းကောင်း။ သံဃသ ဝ၊ လည်းကောင်း။ စေတိယသ ဝ၊ လည်းကောင်း။ ပရိဏာမေတိ၊ ၏။ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌသ၊ ၏။ (ဤကား ပါဆုဇိကဏ်းပါဠိတော်အနက်)။

သံဃိတန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ သံဃသ၊ သုံးယောက်၏။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာတည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ထိုစကားမှန်၏။ သော၊ ထိုလာဘ်သည်။ သံဃသ၊ အား။ ပရိဏတတ္တာ၊ လှူအံ့ဟု ညှတ်ဖြာပ်သည်အဖြစ်ကြောင့်။ ဟတ္ထံ၊ သံဃဲ? လက်သို့။ အနုဂ္ဂဏ္ဍာပိ၊ မဆောက်သေးသော်လည်း။ ဇကေန၊ တဝို သော။ ပရိယာယေန၊ ဒဿနံ, ကရိသာမိဟူသော ပရိယာယ်ဖြင့်။ သံဃသ သန္တကော၊ သံဃာ့ဥစ္စာသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပဒဘာဇနေ ပန၊ ပဒဘာဇနိ၌ဆိုတော်၌ကား။ သံဃိကံ နာမ သံဃသ ဒိန္နံ ဟောတို့ ပရိစ္စတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုံ၊ ဤသို့။ အတ္ထုဒ္ဓါရဝသေန၊ လှူသောအခါ ရလတ္တံ့သောအနက်ကို ထုတ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ နိပ္ပရိယာယတော၀၊ မုချအားဖြင့်သာလျှင်။ သံဃိကံ၊ သံဃိဆာဟူ၍။ ဒဿိတံ၊ ပြတော်မူအပ်၏။

ပရိဏာတန္တိ၊ ပရဏာတံဟူသည်ကား။ သံဃသ၊ သံဃာအား။ နိန္နံ၊ ညှတ်သည်။ ပေါဏံ၊ ကိုင်းသည်။ ပေါ်သာရံ၊ ရှိုင်းသည်၊ ဟုတ္တာ၊ ဖြစ်၍။ ဌိတံ၊ တည်၏။ ယေန ပန ကာရဏေန၊ အကြောင်းအကြောင်းဖြင့်။ သော၊ ထိုလာဘ်သည်။ ပရိဏတော၊ ညှတ်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တံ၊ ထိုအကြောင်းကို။ ဒဿေတုံ၊ ပြခြင်းငှါ။ ဇသောဓ ကရိဿာမာတိ ဝါစာ ဘိန္နာ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ ပဒဘာဇနံ၊ ပုဒ်ကိုဝေဖန်ခြင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူ၏။

သံဃဲ့သား၊ အား။ ဒီနှံ။ လူအပ်စသော ညွှတ်အပ်သောသဘော်သည်။ သဒ္ဒစ ပန ဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်အုံ့။ တံ၊ ထိုသာဘ်ကို။ ဂဟေတုံ၊ ယူခြင်းငှါ။ နဝဋ္ဌတိ၊ မအပ်။ သံဃဲ့သော၀၊ သံဃာအားသာလျှင်။ ဒါတဗ္ဗံ၊ လူဒစအပ်၏။ (ဤကား ၎င်းအဋ္ဌကထာအနက်)။

သံဃိကန္တိ၊ သံဃိကံဟူသည်ကား။ သံဃဲ့သား၊ ဧ။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာတည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ မှန်၏၊ သော၊ ထိုသာဘ်သည်။ သံဃဲ့သား၊ အား။ ပရိဏာဘတ္တာ၊ ညွှတ်သည်အဖြစ်ကြောင့်။ ဟတ္ထံ၊ လက်သို့။ အနာရူဠှောပိ၊ မဒရောက်သော်လည်း။ ဧကေန၊ စာခုသော။ ပရိယာယေန၊ ပရိယာယ်ဖြင့်။ သံဃဲ့သန္တကော၊ သံဃာ့ဥစ္စာသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပရိဏာဘန္တိ။ ဟူသည်ကား။ ဒဿာမ၊ လှူကုန်အုံ့။ အာရိဿာမ၊ ပြုကုန်အုံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝစီဘေဒေန ဝါ၊ နှုတ်မြွက်ပြောဆိုသဖြင့်လည်း၊ ဆောင်း။ ဟတ္ထမုဒ္ဓါယ ဝါ၊ လက်ဆုပ်ပြသဖြင့် လည်း၊ ဆောင်း။ သံဃဲ့သား၊ အား။ နိဒ္ဒံ၊ ညွှတ်သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ဖြစ်၍။ ဌိတံ၊ တည်၏။ (ဤကား။ မာတိကာအဋ္ဌကထာအနက်။)

နနု စ စောဒေမိ၊ စောဒေနာ အုံ့။ အယံ၊ ဤသံဃာ့ဥစ္စာဟူသော စကားသည်။ သံဃဲ့သား၊ အား။ ပရိဏာဧကော၊ ညွှတ်ကာမျှသော ဥစ္စာသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပရိစ္စဇတ္တာ၊ စွန့်လှူအပ်သည်း နှ ဟောတိ၊ မဟုတ်။ အထ၊ ထိုသို့ဖြစ်ပါလျက်။ သံဃသန္တကော၊ သံဃာ့ဥစ္စာသည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အသို့ဖြင့်အုံ့နည်း။ ဣတိ စောဒနံ၊ ဤသို့ စောဒနာခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်ရွယ်၍။ ဧသော ဟိတိ၊ အစရှိသောစကားကို။ အာဟ၊ အဋ္ဌကထာဆရာဆိုဘိမူး၊ တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။ သော၊ သော· ဟူသည်ကား။ လာဧဘာ၊ သံဃာအား၊ ညွှတ်သောလာဘ်တည်း။ ဧကေန ပရိယာယေနာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ပရိဏာတဘာဝ·သဒ်ါဘေန၊ ညွှတ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ ဧကေန၊ တခုသော။ ပရိယာ·ယေန၊ ဖြင့်။ ပရိဏာဘန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ သံဃဲ့သား၊ အား။ နိဒ္ဒံ၊ ညွှတ်သည်။ သံဃဲ့သား၊ အား။ ပေါ်ကံ၊ ကုံးသည်။ သံဃဲ့သား၊ အား။

ပဗ္ဗာရုံ၊ ရှိုင်းသည်း ဟုတ္တာ၊ ဖြစ်၍။ ဌိတံ၊ တည်၏။ ဣတိ အယံ လျှင်း အားထွာ၊ အနုက်တည်း။ ယေန ပန ကာရဏေန၊ အကြောင်းအကြောင်း ဖြင့်။ သော၊ ထိုလာဘိသည်။ ပရိဏာဒတာ၊ ညှဲသိမ်းပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တံ၊ ထိုအကြောင်းကို။ ဒဿေတ္ဗာ၊ ပြ၍။ တဿ၊ ၏။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါး ဒဿာမ ကရိဿာမာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏း (ဤကား မာတိကာဌီကာသစ်အနုက်။ ပါတိမောက္ခပဒတ္ထအနုဝဏ္ဏနာပါဠိအနုက် လွယ်၏။)

ဟိ သစ္စံ၊ ထိုစကား၊ မှန်၏။ ဝိနယပရိယာယံ၊ ပိုနည်းပရိယာယ်သို့း ပတ္တာ၊ ရောက်၍။ ဒဿာမိ၊ အံ့။ ကရိဿာမိ၊ အံ့။ ဤတိ၊ သို့း ဝါစာ၊ နှုတ်ကို။ ဘိန္နာ၊ မြှက်ဆိုသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဤမိနာ လက္ခဏေန၊ ဤသို့ဆိုသော လက္ခဏာဖြင့်။ ဒါနံ နာမ၊ ပရိဏတဒါနမည်သည်း ဟောတိ၊ ဖြစ်၏း အဘိဓမ္မပရိယာယံ၊ အဘိဓမ္မာပရိယာယ်သို့။ ပတ္တာ ပန၊ ရောက်၍ကား။ ဝိဇ္ဇမာနကဝတ္ထုံ၊ ထင်ရှားရှိသောဝတ္ထုကို။ အာရဗ္ဘ၊ အာရုံပြု၍း ဒဿာမိ၊ အံ့။ ဤဘိ၊ ဤသို့း မနသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ စိန္တိတကာလဘေဒာ၊ ကြံဤသောအခါမှု။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်သည်း ဟောတိ၊ ဖြစ်၏(ဤကား ဓမ္မသင်္ဂဏီအဋ္ဌကထာအနုက်)း

ဒဿာမီတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဝစီဘေဒေန၊ နှုတ်မြှက်သဖြင့်း ဝတ္ထုဿ၊ လှူအပ်သောဝတ္ထုကို။ ပရိဏတတ္တာ၊ ညှတ်သည်အဖြစ်ကြောင့်း တတော၊ ထိုညှတ်သောအခါမှု။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ဒါနံ၊ ဒါနကို။ အာရဗ္ဘ နာမ၊ အာဂန္ဒံ၊ ဆေားဆုတ်အပ်သည် မည်သည်း ဟောတိ၊ ဖြစ်၏း ယတော၊ အကြောင် ညှတ်သောအခါမှု၊ ဝါ၊ ညှတ်ခြင်းကြောင့်း တဿ၊ ထိုညှတ်သော လာဘ်ကို။ အတ္တနော၊ မိမိအား။ ပရိဏာမနာဒီသု၊ ညှတ်စေခြင်း စသည်တို့၌း အာပတ္တိ၊ အာပတ်သည်း ဟောတိ၊ ၏း မဉ္ဇူစေတနံပဂါ-ဒတော၊ လှူဆဲကာလ၌ စေတနာဖြစ်ပေါ်သောကာလမှု။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ဒါယကော၊ ဒါယကာသည်း နဂ္ဂဿဇနော၊ အစိုးမရ၊ သံယော၀၊ သံဃာသည်သာလျှင်း ဤဿဇနော၊ အစိုးတရ ပိုင်ဆိုင်၏။ (ဤကား မူလဋီကာအနုက်)း

တံ ပန ဘတ္တံ၊ ထိုဆွမ်းသည်။ သံဃဿ၊ ၏။ နေဝ သန္တိကံ၊ ဥစ္စာ မဟုတ်။ သံဃဿ၊ အာဒေး။ နိယျာဒေတ္ဝာ၊ အပ်နှင်းရ၏။ နဒိန်း၊ မလွှဲအပ်သေး။ ဘိက္ခူဟိ၊ ရဟန်းတို့သည်း။ ဂဟိတာဝဿကံ၊ ယူအပ်သည်မှ ကြွင်းကျန်သည်။ နု ဟောတိ၊ မဟုတ်။ မနုဿေဟိ၊ လူတို့သည်း။ အတ္တနော အတ္တနော၊ မိမိ မိမိ၏။ ဂဟံ၊ အိမ်သို့။ နေတ္ဝာ၊ မလွှဲပဲ ပြန်ယူ၍။ ဘုဥ္ဇိတဗ္ဗကံ၊ သုံးဆောင်အပ်၏။ ကဝလံ၊ သက်သက်။ သံဃံ၊ ကို။ ဥဒ္ဒိဿ၊ ရည်စူး၍။ အဘိဟဋ္ဌမတ္တမေဝ၊ ဆောင်ယူအပ်ကာမျှသာ လျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဇေတာ၊ ထိုဆွမ်းမှ။ မယာ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ တယော ဇဟလွာ၊ သုံးလုတ်သောဆွမ်းတို့ကို။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ပါကုန်၏။ တွေကံ၊ ဤမျှလောက်သည်။ ပဋိဂဟိတမံ၊ ရှေးကဿပဘုရား သာသနာတွင်းကပြုခဲ့သော မဂေဒင်းမှုပါတည်း။ သဗ္ဗံဟံ၊ ထိုအကျွန်ုပ် သည်း။ ကာလံ ကတွာ၊ သေ၍။ တဿ ဏမူဿဲ၊ ထိုမဂေဒင်းမှု၏။ ဝိပါကေန၊ အကျိုးဖြင့်။ အဝီစိမှိ၊ အဝီစိငရဲကြီး၌။ ပစ္စိဘ္ဝာ၊ ကျက်၍။ တတ္ထ၊ ထိုငရဲကြီး၌။ ပက္ကာဝဿေသေန၊ အကျိုးကြွင်းအကျိုးကျွန်ဖြင့်။ ဣဒါနိ၊ ယခု။ ဂိဇ္ဈကူဋေ၊ ဂိဇ္ဈကူဋ်တောင်၌။ ကာကပေတော၊ ကျီးပြိတ္တာသည်း။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ နိဗ္ဗတ္တော၊ ဖြစ်ရပါ၏။ (ဤကား ဓမ္မပဒ အဋ္ဌကထာ အနုက်)။

မနုဿာ၊ လူတို့တည်။ သံဃဿတ္ထံ၊ သံဃာအားလူဖေါဆွမ်းကို။ ကရိဿာမ၊ ပြုကုန်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သပ္ပိတေလာဒီနိ၊ ထောပတ် စသည်တို့ကို။ အာဟရိတ္ဝာ၊ ဆောင်ကုန်၏။ ဂိလာနေဒ၊ ဖျားနာသော။ ဘိက္ခုပိ၊ ရဟန်းသည်လည်း။ သံဃဿ၊ သံဃာအား။ ပရိဏတဘာဝံ၊ ညွတ်သောအဖြစ်ကို။ ဉတ္ဝာ၊ သိပါလျက်။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုကို။ စေယာစတိ၊ အကယ်၍တောင်းအံ့။ နိဿဂ္ဂိယံ၊ နိဿဂ်ိယံ၊ စွန့်အပ်သော။ ပါစိတ္တိ-ယမေဝ၊ ပါစိတ်အာပတ်သင့်သည်သာတည်း။ ပန၊ မအပ်သည်မှတပါး အပ်သည်ကို ဆိုအံ့။ သော၊ ထိုနာဒသောရဟန်းသည်။ တုမှာကံ၊ သင်တို့၏။ အတ္ထောယ၊ အကျိုးငှါ။ အာဘတာနိ၊ ဆောင်အပ်ကုန်သော။ သပ္ပိအာဒီနိ၊ ထောပတ်စသည်တို့သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိကြကုန်၏

လော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆိတ္ဝာ၊ မေးရ၍။ အာစရိယာတို့၊ ထေရပတ်စသည်ရှိ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုစ္စတ္တာ၊ ဆိုသည်ရှိသော်။ မယှမ္ပိ။ ငါ့အား၊ လည်း။ ဒေထ၊ လူကြပါကုန်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သစေ ဝဒတိ၊ တောင်းအံ့။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။ ကုက္ကုစ္စာယန္တိ၊ သံသယရှိသော။ နံ၊ ထိုရဟန်းကို။ ဥပါသကာ၊ ဒါယကာတို့သည်။ သံဃော၊ သံဃာသည်လည်း။ အာဒမ္မဟိ၊ အကျွန်ုပ်တို့သည်။ ဒိန္နမေဝ။ လူမှသာလျှင်။ လဘတိ၊ ရ၏။ ဘဇန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ဂဏှထ၊ ယူကုန်လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သစေ ဂဏှန္တိ၊ ဆိုကုန်အံ့။ ဒေမိ၊ ဤသို့ဆိုသော်လည်း။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။ (ဤကား၊ ပရိဏာမသိက္ခာပုဒ်အဋ္ဌကထာ အနက်တည်း)။

တုမှာကံ သပ္ပိ ဆာဒီနိ အာဘတာနိတိ၊ ဟူသည်ကား။ တုမှာကံ၊ သင်တို့၏။ အတ္ထာယ၊ အကျိုးငှာ။ အာဘတာနိ၊ ဆောင်အပ်ကုန်သော။ သပ္ပိအာဒီနိ၊ တို့သည်။ ပရိဏတဘာဝံ၊ သံဃာအား၌ညှတ်သည်ဖြစ်ခြင်းကို၊ ဇာနိတွာပိ၊ သိသော်သည်း။ တုတ္တဝိဓိနာ၊ ဆိုအပ်သောအစီအရင်ဖြင့်။ ဝိညာပေန္တေန၊ တောင်းသောရဟန်းသည်။ တေသံ၊ ထိုဒါယကာတို့၏။ သန္တကမေဝ၊ ဥစ္စာကိုသာလျှင်။ ဝိညာပိတံ နာမ၊ တောင်း ဆပ်သည်ခေါ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ (ဤကား သာရတ္ထဒီပနီ-ဋီကာအနက်)။

ဘေသံ ဓေဟ္မာနိဘိ ဇ္ဈေ၊ ဥ်း ဘိက္ခူနံ၊ ရဟန်းတို့၏။ ဝါသတ္ထာယ၊ နေခြင်းငှါ။ ကတမိ၊ ပြုအပ်သော်သည်း။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ နဒေန္တိ၊ မလှူကုန်။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်။ တေသံ၊ ထိုဒါယကာတို့၏။ သန္တကံယေဝ၊ ဥစ္စာသည်သာလျှင်း ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏း (ဤကား ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာအနက်)။

ယသ္မာ ပန၊ အကြင်ကြောင့်။ တံ၊ ထိုဝတ္ထုကို။ အညဿ၊ သူတပါး အား။ ဒဿာမိ၊ ပေးအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စိတ္တုပ္ပါဒမတ္တေန၊ စိတ်ဖြစ်ခြင်းမျှဖြင့်။ ပရသန္တကံ၊ သူဘပါး၏ဥစ္စာသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။

ကလ္ကာ] ညွတ်ပြီးလာဘ်နှင့်အလှူ။ မြောက်-မမြောက်အဆုံးအဖြတ် ၇၆၁

တသွာ၊ ထို့ကြောင့်။ တဿဲ၊ ထိုသူအား။ အဒတ္တာပိ၊ မနေးမူ၍ လည်း။ ပဋိဂ္ဂဟေတ္တာ၊ အကင်းခံ၍။ ပရိဘုဉ်တုံ၊ သုံးဆေ ဝင်ခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။ (ဤကား သာရတ္ထဒီပနီဋီကာအနက်)။

သြကောဇဏောတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဒေထ၊ လှူကြကုန်လော့။ ပန်၊ စောဒနာဉီ အံ့။ တေံ၊ ထိုဈာန်းကို။ ဝတ္တုံ၊ မဖိတ်သော ဒါယကာတို့ အား ဆိုခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋတိ ကိ၊ အပ်ပါမည်သော၊ ဤကို အယံ၊ ဃား။ ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း။ ဝဋ္ဋတို့၊ အပ်ပါ၏။ ဟိ ယသ္မာ၊ အကြောင်းကြောင့်။ အယံ၊ ဤဆွမ်းသည်။ အဘိဟဋ္ဌဘိက္ခာ၊ ရှေးရှုဆောင်အပ်သောဆွမ်း မည်၏။ အဘိဟရိတ္တာ၊ ရှေးရှုဆောင်၍။ ကေသို့၊ တခုသော။ သြကာယေ၊ အရပ်၌။ သံဃဿတ္ထာယ၊ သံဃာ၏အကျိုးငှါ။ ပဋိယတ္တာ၊ စီရင်အပ်သောဆွမ်းမည်၏။ အဘိဟဋ္ဌပဋိယတ္တေ စ၊ ရှေးရှုဆောင်၍ စီရင်အပ်သော ဆွမ်းဿည်၌ လည်း၊ကောင်း။ ဥဒ္ဒိဿ၊ ရည်ရွယ်၍။ ဌပိတဘာဇနေ စ၊ ထားအပ်သော အဖို့၌လည်း၊ကောင်း။ ပယုတ္တဝါစာ နာမ၊ ဟောင်းခြင်းနှင့်စပ်သော အပြစ်မည်သည်း နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်ပါ၏။ (ဤကား ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာ အနက်၊ပရိဝါ ပါဠိတော်အနက်မူ လွဲယ်၏)။

နဝ အဓမ္မိကာနိ ဒါနာနိတိ၊ ဟူသည်ကား။ သံဃဿ၊ သံဃာအား။ ပရိဏတံ၊ ညွတ်အပ်သောလာဘ်ကို။ အညဿ၊ တပါးသော။ သံဃဿ ဝါ၊ သံဃာအားလည်း၊ကောင်း။ စေတိယဿ ဝါ၊ စေတီအား လည်း ကောင်း။ ပုဂ္ဂလဿ ဝါ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အား လည်း၊ကောင်း။ ပရိဏာမေတိ၊ ညွတ်စေ၏။ စေတိယဿ အား။ ပရိဏတံ၊ ညွတ်သော်၊ဘ်ကို။ အညဿ၊ တပါးသော။ စေတိယဿ ဝါ၊ အား လည်း၊ကောင်း။ သံဃဿ၊ ဝါ၊ အား လည်း၊ကောင်း။ ပုဂ္ဂလဿ ဝါ၊ အား လည်း ကောင်း။ ပရိဏာမေတိ၊ ညွတ်စေ၏။ ပုဂ္ဂလဿ၊ အား။ ပရိဏတံ၊ ကို။ အညဿ၊ တပါးသော။ ပုဂ္ဂလဿ ဝါ၊ အား လည်း၊ကောင်း။ သံဃဿ ဝါ၊ အား လည်း၊ကောင်း။ စေတိယဿ ဝါ၊ အား လည်း

ကောင်း။ ပရိဏာမေတိ၊ ညွတ်စေ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တာနိ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော ကိုးပါးသော ဒါနတို့တည်း။ နဝ ပဋိဂ္ဂဟ-ပရိဘောဂါတိ၊ ကား။ တေသံယေဝ ဒါနာနံ၊ ထိုဒါနတို့ကိုသာ။ ပဋိဂ္ဂဟာ စ၊ အလှူခံခြင်းတို့သည် လည်းကောင်း။ ပရိဘောဂါ စ၊ သုံးဆောင်ခြင်းတို့သည် လည်းကောင်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

တိဏိ ဓမ္မိကာနိ ဒါနာနိတိ၊ ဟူသည်ကား။ သံဃဿ၊ အား။ နိန္နံ၊ ညွတ်သောလာဘ်ကို။ (ဒိန္နံ-ရှိမူ လူအပ်လတ္တံ့သောလာဘ်ကိုဟု ပေး) သံဃဿေဝ၊ သံဃာအားသာလျှင်။ ဒေတိ၊ လှူ၏။ စေတိယဿ၊အား။ နိန္နံ၊ ကို။ စေတိယဿေဝ။ သာလျှင်။ ဒေတိ၊ ၏။ ပုဂ္ဂလဿ၊ အား။ နိန္နံ၊ ညွတ်သောလာဘ်ကို။ ပုဂ္ဂလဿေဝ၊ အားသာလျှင်။ ဒေတိ၊ လှူ၏။ ဤ ဤမဟာနို တိဏိ၊ ဤသုံးပါးတို့တည်း။ ပဋိဂ္ဂဟာပိ၊ အလှူခံခြင်းတို့သည် လည်းကောင်း။ ပရိဘောဂါပိ၊ သုံးဆောင်ခြင်းတို့သည် လည်းဆောင်း။ တေသံယေဝ၊ ထိုလာဘ်တို့ကိုသာလျှင်။ ပဋိဂ္ဂဟာ စ၊ အလှူခံခြင်းတို့သည် လည်းကောင်း။ ပရိဘောဂါစ၊ သုံးဆောင်ခြင်းတို့သည် လည်းဖောင်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏ (ဤကား ပရိဝါအဋ္ဌကထာအနက်)။

ဤသို့ပြဆိုအပ်သော ပါဠိ, အဋ္ဌကထာ, ဋီကာအရဲပ်ရပ်တို့၏အရှေ့ လိုရင်းစကားကျမှ ပိဏ္ဍတ္ထအဓိပ္ပါယ်ကို အကျဉ်းမျှ သိရုံကောက်ယူ၍ ပြဦးအံ့။

ပရိဏာတသိက္ခာပုဒ်၌ အရာဠ် သံဃိကအရုမှာ သံဃာအား ဒါန လက္ခဏာပြောဘ်းအစင် လှူအပ်သောဥစ္စာ မဟုတ်သေး။ ဒါယကာတို့၏ ဥစ္စာသာ ဖြစ်သေးသည်း ထို့ကြောင့် ဒါယကာတို့သည် မိမိတို့ပစ္စည်းကို လှူအံ့ဟု ညွတ်သောသံဃာမှ တပါးသော သံဃာ, စေတီ, ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား လှူခြင်းသည်း အပ်သည်၊ အပြစ်မရှိ။ မိမိတို့ပိုင်ဆိုင်သောပစ္စည်းကို မိမိတို့လှူလိုရာ၌ လှူပိုင်ခွင့် ရှိသောကြောင့်တည်း။

ဆာလ္ဟ] ညွတ်ပြီးလာဘိုနှင့်အလှူ။မြောက်-မမြောက်အဆုံးအဖြတ် ၇၆၃

ဥပါသကာ ဝဒန္တိ "သံဃောပိ အမှေဟိ ဒိန္နမေဝ လာဘတိ၊ ဂဏ္ဍထ ဘန္တေ"တိ ဧဝမိ ဝဋ္ဋတိ-

ဟု လာသော ဝိနည်းအဋ္ဌကထာ၊

ဆာတ္တနော ဆာတ္တဒနော ဂေဟ နေတ္ဝာ မနုဿေဟ ဘုဥ္ဇတပ္ပကံ-

ဟု ဆိုသော ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ၊

မုဥ္ဆစေတနုပ္ပါဒဒတော ပဋ္ဌာယ နု ဒါယကော ဟောတီ-

ဟု ဆိုအပ်သော မူလဋီကာ၊

နနု စာယံ သံဃဿ ပရိဏတော, နု ပရိဏတ္တော၊ အထ ဇဏံ သံဃသန္တကော ဟောတီတိ အာဟ "သော ဟိ"တိ-

အာဒိ-

ဟု ဆိုသော လီနတ္ထပကာသနီဋီကာ၊

ဘိက္ခူနံ ဝါသတ္ထာယ ကတမိဒံ ယာဝ နဒေန္တိ၊ တာဝ တေသံ သန္တကံယေဝ ဘဝိဿတိ-

ဟု ဆိုသော ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာတို့ကို ထောက်ခံလေ။

ထိုအဋ္ဌကထာ, ဋီကာပါဠိတို့ကိုထောက်၍ တခုသောကျောင်းတိုက်၌ ရဟန်းတို့နေရာကျောင်းကို ဆောက်လုပ်၍ထားသည်၊ ရေစက်ချ၍ အနုမောဒနာ မပြုရသေး။ အရှင်ဘုရားအား ဤကျောင်းကို လှူပါ၏ ဟူ၍လည်း နှုတ်ဖြင့် မပြောဆိုဖူးသေး။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား လှူမည်ဟု ဆို၍ ဖြစ်စေ၊ ကြံ၍ဖြစ်စေ ဆောက်လုပ်ထားကာမျှသာ ရှိသေးသည်။ ထိုသို့ ညွတ်ရုံမျှသာဖြစ်သော ကျောင်းသည် ကျောင်းဒါယကာအလိုရှိရာကို လွဲပြောင်း၍ လှူနိုင်သေးသည်၊ လှူအပ်သည်ဟူ၍ မှတ်။

သံဃာအား ညွတ်ပြီးသောလာဘ်ကို သံဃာအား ဒါနလက္ခဏာ မြောက်အောင် မလှူရသေး၍ ဒါယကာဥစ္စာ ဖြစ်နေသည့်အတွက်

ပစ္စည်းရှင်ဒါယကာကသာ လှဲပြောင်းရ၍ လူပိုင်ခွင့်ရှိသည်၊ လူအပ်သည်း ထို စွန့်ရှင်ဒါယကာ ညှတ်ပြီးသောသံဃာအား လူလိုသော လာဘ်ကို တပါးသော ပစ္စည်းရှင်မဟုတ်သူတို့အား လှဲပြောင်း၍ တပါးသော စေတီ,သံဃာ,ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား လူအာင် မတိုက်တွန်းအပ်၊ မစေခိုင်းအပ်။ မိမိအားလည်း အလူမခိုင်းအပ်၊ မညှတ်စေအပ်ကုန်။ သံဃာအား မလူသေး၍ ဒါယကာ့ဥစ္စာဖြစ်သော်လည်း သံဃာအား ညှတ်ပြီးသောလာဘ်ဖြစ်၍ လူလတ္တံ့လော သံဃာ့ဥစ္စာဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

သော ဟိ သံဃော ပရိဏတတ္တာ ဟတ္ထံ အနာဂမ္မဉ္ဆာပိ
ဆေန ပရိယာယေန သံဃသန္တကော ဟောတိ—

ဟု ဆိုအပ်သော ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ, မာတိကာအဋ္ဌကထာ၊

ကေန ပရိယာယေနာတိ,ပရိဏတဘာဝသင်္ခါတေန ဆေန
ပရိယာယေန—

ဟူသော ဋီကာတို့ကို ထောက်လေ။

ထိုသို့ ညှတ်ပြီးသောလာဘ်သည် ညှတ်ရုံမျှဖြစ်၍ ဒါယကာ့ဥစ္စာဖြစ်သော်လည်း ရှေးရှုဆောင်၍ ညှတ်ပြီးဖြစ်သောကြောင့် အညှတ်ခံရသော ညှတ်ရင်းပုဂ္ဂိုလ်တို့ဆီသည် တောင်းယူအပ်သော်လည်း အပြစ်မရှိ၊ အပ်သည်။ အညှတ်မခံရသော သံဃာ,ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကသာ မတောင်း မယူကောင်း။

အဘိဟဋ္ဌပဋိယတ္တေ စ ဥဒ္ဒိဿ ဌပိတတာဒေ စ ပယုတ္တေ
ဝါစာ နာမ နတ္ထိ—

ဟူသော ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ၊

ဥဒ္ဒိဿ ဌပိတဘာဝေတိ အတ္တနော ဃရေပိ ဥဒ္ဒိသိတ္ဝာ
ဝိသုံ ဌပိတကေစဋ္ဌာသေ—

ဟု ဆိုသော ဝိနည်းဋီကာတို့ကို ထောက်လေ။

သံဃာအား ညွတ်သည်ကိုသိ၍ ဉာတိ,ပဝါရိတရဟန်းဖြစ်စေ၊ ဂိလာနရဟန်း ဖြစ်စေ မိမိအလိုရှိမူ "ဒါယကာ.... သင်တို့အတွက် ယူဆောင်ခဲ့သော ဆွမ်း,ဘောဇဉ် ထောပတ် ဆီဦး ရှိသလော"ဟု မေးရမည်းရှိသည်ဟု ဆိုမူ"ငါ့အား လှူကြပါ"ဟုဆို၍ တောင်းမူ အပ်သည်း

သစေ ပနသော "တုမှာကံ သပိုအာဒီနိ အာဟာဟာနံ အတ္ထိ"တိ ပုစ္ဆိတ္ဝာ "အာမ အတ္ထိ"တိ ဝုတ္တေ "မယျှမ္ပိ ဒေထာ"တိ ဝဒတိ၊ ဝဋ္ဋတိ—

ဟူသော အဋ္ဌကထာကို ထောက်လေ။

သံဃာအား ညွတ်ပြီးသောလောဘ်ကို ပစ္စည်းရှင်တို့မလှူလိုလျှင် တပါးသော သံဃာ, စေတီ,ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား လှူအောင်မပြုအပ်း မိမိ.ကိုယ်တိုင်လည်း အလှူမခံအပ်ဟု ဆိုသောစကားမှာ—

ဥပါသကာ ဝဒန္တိ"သံဃောပိ အမှာကံ ဒိန္နမေဝ လဘတိ၊ ဂဏ္ဍသ ဘန္တေ"တိ၊ ဧဝမ်ပိ ဝဋ္ဋတိ—

ဟု ဆိုသော ပရိဏတသိက္ခာပုဒ်အဖွင့် အဋ္ဌကထာကို သေခြာချာရှု။

ပစ္စည်းရှင်မဟုတ်သူတို့ကသာ ညွတ်ရင်းသံဃာကို ဖယ်၍ တပါးသံဃာ, စေတီ,ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား လှူအောင်မပြုအပ်း မိမိ.ကိုယ်တိုင်လည်း အလှူမခံအပ်ဟု ဆိုသောစကားမှာ—

သံဃဿ ပရိဏတံ အညသံဃဿ ဝါ စေတိယဿ ဝါ ပရိဏာမေတိ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ—

ဟု လာသော ပါဠိရှုဇီကဏ်းပါဠိတော်၊

နဝ အမေမိုက်စနိ ဒါနဲနိတိ သံဃဿ ပရိဏတံ အညသံဃဿ ဝါ စေတိယဿ ဝါ ပုဂ္ဂလဿ ဝါ ပရိဏာမေတိ—

ဟု လာသော ပရိဝါအဋ္ဌကထာတို့၌ "ပရိဏာမေတိ"ဟူသော အားကျတို့က စကားကို မြင်သဖြင့်လည်း အမှန်ပင်ဟု မှတ်ယူရမည်။

ထိုပရိဝါအဋ္ဌကထာ၌ "တိဏိ ဓမ္မိကာနိ ဒါနာနိတိ သံဃဿ နိန္နံ သံဃဧသဝ ဒေတိ" ဟုဆိုသော ဓမ္မိကဒါနမှာလည်း ဤ "ပရိဏာမေတိ" ဟူသော အဓမ္မိကဒါနအရ အာဏတ္တိကစကားကို ထောက်၍ သံဃာအား ညွတ်ပြီးသောလာဘ်ကို ပစ္စည်းရှင်သည် တပါးသောသူတို့အား ညွတ်ရင်းသံဃာမူတပါးသော သံဃာ့စေတီ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား လွှဲပြောင်း၍ အလှူခံခိုင်းသည်ကို မလှူအပ်။ မိမိရည်စူးရင်း သံဃာအားသာ လှူအပ်သည်း ပစ္စည်းရှင်အလိုရှိ၍ လွှဲပြောင်းလှူမူ လှူအပ်သည်သာဟုမှတ်။

ပစ္စည်းရှင်မှ တပါးသောသူတို့က ညွတ်ပြီးသောလာဘ်ကို ညွှတ်ရင်း သံဃာ့ဧစေတီ ပုဂ္ဂိုလ်မူ တပါးသော သံဃာ့စေတီ ပုဂ္ဂိုလ်အား ညွှတ်စေရာ, မိမိအား ညွတ်စေရောတို့၌ အထူးကို ပြဒါးမူခြင်းငှါ ပရိဏာတသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်အဋ္ဌကထာ၌—

ပရိဏာဘသာဘာသ အတ္ထဒီနာ ပရိဏာမနပဋိယာဧ ဒုက္ကဋ်၊ ပဋိလာဘေန် တသ္မိံ ဟတ္ထံ အာဏ္ဏေ့ နိဿဂ္ဂိယံ။ သစေ ပန သံဃဿ ဒိန္နံ ဟောတိ၊ တံ ဂဟေတုံ နဒ္ဒတိ၊ သံဃဿေဝ ဒါတဗ္ဗံ။ ယောပိ, အာရာမိဧကဟိ သဒ္ဓိံ ကေတော ခါဒတိ၊ ဘက္ခံ အဂ္ဃါပေတွာ ကာဧရေတဗ္ဗော။ ပရိဏာတံ ပန သဟဓမ္မိကာနံ ဓါ ဂိဟီနံ ဝါ အန္တမသော မာတုသန္တကမ္ပိ "ဣမံ မယှံ ဒေဟိ" တိ သံဃဿ ပရိဏာဘာဝံ ဉတ္ဝာ အတ္တနော ပရိဏာမေတွာ ဂဏှန္တဿ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။ "ဣဒံ သဃဿ ဘိက္ခုနော ဒေဟိ" တိ ဧဝံ အာဒိသဒ္ဒေန ပရိဏာဒဓမ္မိကဿ သုဒ္ဓိကပါစိတ္တိယံ။ ဧကံ ပတ္တံ ဝါ စီဝရံ ဝါ အတ္တဒေနာ, ဧကံ အာဒိသဒ္ဒေန ပရိဏာမေတိ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယဉ္စ ဝ သုဒ္ဓိကပါစိတ္တိယဉ္စ—

ဟု မိန့်ဆိုတော်မူသည်။

ထိုအဋ္ဌကထာ၌ "ပရိဏာတလာဘာသ။ ပဒေ အာဏ္ဏေ့ နိဿဂ္ဂိယံ" ဟူသောပါဠိဖြင့် သံဃာအားညွတ်သောလာဘ်ကို မိမိသို့ညွှတ်စေခြင်း၊ ကာယမှယောဂ ဝစီဗယောဂ ၂ ခုဒုက္ကဋ်သင့်သည်၊ ထိုညွှတ်စေသောလာဘ်

သည် လက်သို့ရောက်သောအခါ နိဿဂ်ပါစိတ်သင့်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။ ''သစေ ပန သံဃဿ ဒိန္နံ။ ပ။ ဘဏ္ဍံ အဿ ပေတ္ဝာ ဟာရေတဗ္ဗော'' ဟူသောပါဠိဖြင့် သံဃာအားလှူအပ်ပြီးသောလာဘ်ကို မယူအပ်၊ သံဃာအားသာ ပေးအပ်သည်။ မပေးပဲ အာရုံမ်စောင့်တို့နှင့် သုံးဆောင်မှု ဘဏ္ဍာဖိုးဖြင့် ဆုံးဖြတ်အပ်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။ ''သံဃဿ ပရိဏာဘာဝံ ဉတ္ဝာ။ ပ။ သုဒ္ဓိကပါစိတ္တိယံ'' ဟူသော ပါဠိဖြင့် သံဃာအားညှတ်ပြီးသောလာဘ်ကို ပိမိအားညှတ်ခြင်းဖြင့် ယူဆုဠ်နိဿဂ်ပါစိတ်၊ တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်အားညှတ်၍ လှူဒေါဆုဠ် သုဒ္ဓပါစိတ်သင့်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။ ''ကေ ပတ္တံ ဝါ။ ပ။ သုဒ္ဓိကပါစိတ္တိယဉ္စ'' ဟူသောပါဠိဖြင့် သံဃာအားညှတ်သောလာဘ်ကို မိမိအား သပိတ်တလုံးကို, တပါးသောရဟန်းအား သပိတ်တလုံးကို ဤသို့စသည်ဖြင့် ညှတ်၍ လှူဒေါဆုဠ် နိဿဂ်ပါစိတ်, သုဒ္ဓပါစိတ် နှစ်ချက်သင့်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။

ပါရာဇိကဏ်ပါဠိတော်၌ ''သံဃဿ ပရိဏတံ အညသံဃဿ ဝါ စေတိယဿ ဝါ ပရိဏာမေတိ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ'' ဟု ရှိသည်။ ''ပဂ္ဂလဿ'' မပါ။ ပရိဝါအဋ္ဌကထာမှာကား-, ''သံဃဿ ပရိဏတံ အညသံဃဿ ဝါ စေတိယဿ ဝါ ပဂ္ဂလဿ ဝါ'' ဟု ပဂ္ဂလ-သဒ္ဒါတက္ခပါရှိသည်။

ဝဇိရဗုဒ္ဓိဋီကာ၌ ''သံဃဿ ပရိဏတံ။ ပ။ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာတိ ဣတ္ထေ 'ပဂ္ဂလဿာ'တိ နာ ဝုတ္တံ၊ ယတော သုဒ္ဓပါစိတ္တိယဝသေန အာဂတတ္တာ'' ဟု ဆိုတော်မူသည်။ သာရတ္ထဋီကာ, ဝိမတိဋီကာတို့၌လည်း အထူးမဆို။

ထိုဝဇိရဗုဒ္ဓိဋီကာကိုထောက်၍ ''သံဃဿ ပရိဏတံ အညသံဃဿ ဝါ စေတိယဿ ဝါ ပရိဏာမေတိ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ'' ဟူသော ပါဠိတော်၌ သံဃာအားညှတ်သောလာဘ်ကို တပါးသောသံဃာအားလည်းကောင်း၊ စေတီအားလည်းကောင်း ညှတ်စေဆုဠ်သာ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်သည်း ပုဂ္ဂိုလ်အားညှတ်စေဆုဠ် ဒုက္ကဋ် မသင့်၊ သုဒ္ဓပါစိတ်သာ

သင့်သောကြောင့် "ပဋ္ဌသဿ ဝါ"ဟု မရှိသင့်ဟု ပြတော်မူသည်။ အဋ္ဌကထာဠီလည်း—"ဣမဿ ဘိက္ခုနော ဒေဟိတိ ဧဝံ အညဿ ပရိ-ဟာမေန္တဿ သုဒ္ဓိကပါစိတ္တိယံ" ဟူ၍သာ ဖွင့်သည်။

ပရိဝါအဋ္ဌကထာမှာ- နဝအဓမ္မိက-အရကို ဖွင့်သောအထုဖြစ်၍ "သံဃဿ ပရိဏတံ အညသံဃဿ ဝါ စေတိယဿ ဝါ ပဋ္ဌသဿ ဝါ ပရိဏာဝေမတိ" ဟု "ပရိဏာဝေမတိ" သာမညဖြင့် ပြတော်မူသောကြောင့် "ပဋ္ဌသဿ ဝါ" ပါရှိသင့်သည်။

သံဃာအားညှတ်သောလာဘ်ကို တပါးသောသံဃာအား လည်းကောင်း၊ စေတီအား လည်းကောင်း ညှတ်စေဆုဋ္ဌဒုက္ကဋ်၊ ပုဂ္ဂိုလ်အား ညှတ်စေဆုဋ္ဌ သုဒ္ဓပါစိတ်ဟု နဝအဓမ္မိကကို ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍ "ပရိဏာဝေမတိ" ကြိယာသာမညဖြင့် "ပဋ္ဌသဿ ဝါ" ဟု ထည့်၍ ပြဖတော်မူသည်ဟု မှတ်။

ပါဠိတော်နှင့်ပါဠိတော် ပရိဏာတသိက္ခာပုဒ်ပါဠိနှင့် ပရိဝါအဋ္ဌကထာ အရ လိုရင်းစကားကျဉ်းပိတ္တဆိုမှာ--

သံဃာအားညှတ်သောလာဘ်ကို တပါးသောသံဃာအား လည်းကောင်း၊ စေတီအား လည်းကောင်း ညှတ်စေဆုဋ္ဌဒုက္ကဋ်၊ ပုဂ္ဂိုလ်အား ညှတ်စေဆုဋ္ဌ သုဒ္ဓပါစိတ်၊ မိမိအား ညှတ်စေခြင်းဌဒုက္ကဋ်၊ လာဘ်ကို ရုခြင်းဌ နိဿဂ္ဂိယပါစိတ်သင့်သည်။

စေတီအားညှတ်သောလာဘ်ကို တပါးသော စေတီ, သံဃာ, ပုဂ္ဂိုလ် အား လည်းကောင်း၊ မိမိအား လည်းကောင်း ညှတ်စေခြင်းဌ ဒုက္ကဋ် အာပတ်သင့်သည်။

ပုဂ္ဂိုလ်အား ညှတ်သောလာဘ်ကို တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်, သံဃာ, စေတီအား လည်းကောင်း၊ မိမိအား လည်းကောင်း ညှတ်စေခြင်းဌ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်သည်ဟု မှတ်ရမည်။ "ပရိဏာဘလာဘာဿ အတ္တနော

ကဲ့လွှာ] ညွှတ်ပြီးလေဘင်္ဂန့်အလှူ။ မြောက်-မမြောက်အဆုံးအဖြတ် ၇၆၉

ပရိဏာမနုပယောဇေဂ ဒုက္ကဋံ" စသည်ဖြင့် ထုတ်ဆောင်၍ ပြခဲ့သော အဋ္ဌကထာနှင့် ဧဇိရဗုဒ္ဓိကာပါဠိကို ထောက်လေ။

ထိုပရိဏာတသိက္ခာပုဒ်အရ မူဘာ— သံဃာအား ညွှတ်သည်ကို မသိ၍ မိမိအား ညွှတ်စေရာ၌ လည်းကောင်း၊ တပါးသော သံဃာ, ဂဏ, ပုဂ္ဂိုလ်အား ညွှတ်စေရာ၌လည်းကောင်း အပြစ်မရှိဟု မှတ်လေး အကိုး သာဓကကား—

ပရိဏာတေ အပရိဏာတသညီ ဇာတ္တာနော ပရိဏာမေတိ၊ အနာပတ္တိ—

ဟု ပါရာဇိကဏ်ပါဠိတော်၌လာသည်း

လိနတ္ထပကာသနီဋီကာ၌လည်း—

ဣဒါနိ အနာပတ္တိံ ဒဿေတုံ "အပရိဏာတသညီနော" တိ အာဒိမာဟ။ ပရိဏာမတော အပရိဏာမေ စ အပရိဏာတသညီနော စာတိ သဗ္ဗန္တော၊ ပရိဏာမတော အပရိဏာမေ စာတိ ဥဘယတ္ထာပိ အနာပတ္တိတိ အတ္ထော—

ဟု မိန့်တော်မူသည်။

ပရိဏာတသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်အဋ္ဌကထာ၌—

စေတိယဿ ပရိဏာတန္တိ တတ္ထ နိယမေတ္ဝာ အညစေတိယဿ-တ္ထာယ ရောပိတမာလာဝစ္ဆတော အညစေတိယမ္ပိ ပူဇပ္ပိ အာရောပေတုံ နဝဋ္ဋတိ။ ကေသဿ စေတိယဿ ပန ဆတ္တံ ဝါ ပဋာကံ ဝါ အာရောပေတ္ဝာ ဋ္ဌိတံ ဒိသွာ သေသံ အညဿ စေတိယဿ ဒါပေတုံ ဝဋ္ဋတိ—

ဟု ဖွင့်သည်း

ဝိမတ်ဝိဇနောဒနိဋ္ဌိဏာဒ်ဉ်လည်း-

ရောပိတမာလာဝစ္ဆတောတိ ဏေနစိ နိယမေတ္ထာ ရောပိတံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ အနောစိတံ မိလာယမာနံ သြစိနိတ္ထာ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ပုဒဇတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဌိတံ ဒိသ္ဝာတို့ သေသကံ ဂဟေတ္ထာ ဌိတံ ဒိသ္ဝာ-

ဟု ဖွင့်ဆတော်မူသည်။

သာဓုတ္ထဒီပနိဋ္ဌိကာဒ်ဉ်လည်း-

ပုပ္ဖမ်ိ ဏာဒေါဇုတုံ နု ဝဋ္ဋတီတိ ဣဒံ ပရိဏတံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ သဗ္ဗေ ပန် ကေသို့ ဧစတိယေ ပုဇံ ပုပ္ဖံ ဂဟေတ္ထာ အညဧစတိဃယ ပူဇေတိ၊ ဝဋ္ဋတိ-

ဟု ဖွင့်ယည်။

ဧစေတိယသ္မ ပရိဏဘန္ဒိ တ္ထော၊ ဥ်း နိယမေတ္ထာ၊ မှတ်၍း အညဧစဘို့-ယာသ္မတ္ထာယ၊ တပါးသော ဧစေတိအကျိုးငှါ။ ရောပိတမာလာ-ဝစ္ဆဒဂ၊ စိုက်ပျိုးသောပန်းပင်မှ။ အညဧစတိယမို့၊ တပါးသော ဧစတိဥ်း ပုပ္ဖမို့၊ ပန်းကိုလည်း။ အာရောဓပတုံ၊ တင်ခြင်းငှါ။ နဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။ ကေသ္မ ဧစတိယသ္မ ပန၊ တခုသောဧစတိအား။ ဆတ္တံ ဝါ၊ ထိုးကိုလည်း၊ ကောင်း။ ဥဉ္ဇကံ ဝါ၊ တံခွန်ကုက္ကား မုဠေးပွားကိုလည်း၊ ကောင်း။ အာဓရောပေတ္ဝာ၊ တင်၍း သေသံ၊ အကြွင်းကို။ ဂဟေတ္ထာ၊ ကိုင်၍း ဌိတံ၊ တည်သည်ကို။ ဒိသ္ဝာ၊ မြင်၍း အညသ္မ ဧစတိယသ္မ၊ တပါးသောဧစတိအား၊ ဒါပေတုံ၊ ပေလ္လူဧစခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊အပ်၏။ (အဋ္ဌကထာအာနုက်)။

ရောပိတမာလာဝစ္ဆဒဘာတိ၊ ကား။ ဏေနစိ၊ တစုံဘယောက်သော သူသည်။ နိယမေတ္ထာ၊ မှတ်၍။ ရောပိတံ၊ စိုက်သောပန်းပင်ကို။ သန္ဓာက၊ ရည်၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အနောစိတံ၊ မဆွတ်အပ်သော။ မိလာယ-မာနံ၊ ညှိုးသောပန်းကို၊ ဝါ။ ကြွကျခါနီးသောပန်းကို။ သြစိနိတ္ထာ၊

ဆုတ်၍။ ယတ္ထ ကဲတ္ထစိ၊ အမှတ်မရှိသော စေတီဦး ပူဇော်တုံ၊ ပူဇော်စေခြင်းငှါ။ ဝန္ဒဟိ၊ အပ်၏။ ဦတံ ဒိသ္ဝာတိ၊ ကား။ သေသကံ၊ အကြွင်းကို။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ကိုင်၍။ ဦတံ၊ တည်သည်ကို။ ဒိသ္ဝာ၊ မြင်၍။

ပုပ္ဖမိုဿ အာရောပေတုံ နု ဝန္ဒတိတိ ဣဒံ၊ ကို။ ပရိဏာတံ၊ ညွတ်အပ်သော မလ္လဲသေးသောပန်းကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကေသို့ စေတီယော၊ တပါးသောစေတီဦး ပူဇိတံ၊ ပူဇော်အပ်သော။ ပုပ္ဖံ၊ ပန်းကို။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ယူ၍။ အညဒတိယော၊ တပါးသောစေတီဦး။ သဒိသ ပန ပူဇေတို့၊ ပူဇော်အံ့။ ဝန္ဒတိ၊ အပ်၏။

ထိုအဋ္ဌကထာဌ်–"နိယမေတ္ဝာ အညဒတိယသဒ္ဒေါယ။ ပ။ နု ဝန္ဒတိ" ဟူသောပါဠိဖြင့် တပါးသောသူသည် တခုသောစေတီကို လှူအံ့ဟု ရည်မှတ်၍ စိုက်သောပန်းပင်မှ ပန်းပင်မစိုက်သောသူက ယူ၍ တပါးစေတီဦး မတင်မလှူအပ်။ ထိုပန်းပင်စိုက်သူ တင်လှူပြီးသောစေတီဦး ပန်းကိုယူ၍ တပါးသောစေတီဦး တင်အပ်သည်း

ပန်းပင်စိုက်သောသူမှာ ထိုစေတီအား လှူအံ့ဟု ညွှတ်ရုံမျှသာဖြစ်၍ ပန်းပွင့်သောအခါ အလိုရှိရာစေတီဦး တင်အပ်သည်ဟု ပြောဆိုမှုသည်ဟု မှတ်း

ရောပိတမာလာဝစ္ဆကောတို့ ကေနစိ နိယမေတ္ဝာ ရောပိတံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ–

ဟု ဆိုသော ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၊

သစေ ပန ကေသို့ စေတိယေ ပူဇိတံ ပုပ္ဖံ ဂဟေတ္ဝာ အညစေတိယေ ပူဇေတိ၊ ဝန္ဒတိ–

ဟု ဆိုသော သာရတ္ထဒီပနီဋီကာတို့ကို ထောက်ပါ။

ထိုသာရတ္ထဒီပနီဋီကာပါဠိကိုပင် ထောက်၍ ဆွမ်းတော်တင်ရာတို့ဦး တဆူကိုတင်လှူပြီးမှ တဆူကိုတင်လှူအပ်သည်ဟု မှတ်လော။

ပရိဏာတသို့ကွာပုဒ်အဋ္ဌကထာဆို-

ပဋ္ဌလဿ ပရိဏာတန္တိ အန္တမသော သုနခဿာပိ ပရိဏာတံ ''ဣမဿ သုနခဿ မာ ဒေဟိ၊ တဿ ဒေဟီ''တိ ဝေံ အာဉ်-ပဋ္ဌလဿ ပရိဏာမေတိ ဒုက္ကဋံ-

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

သာရဏ်တ္ထဒီပနီဋီကာဆို့လည်း-

ဣမဿ သုနခဿ မာ ဒေဟိ၊ တဿ ဒေဟီတိ ဣဒံ ပရိဏာ-တေယျဝ။ တိရစ္ဆာနဂတဿ ပရိစ္စဇိတ္ဝာ ဒိန္နေ ပန တံ ပလာ-ပေတ္ဝာ အာညံ ဘုဉ္ဇာပေတုံ ဝဋ္ဋတိ-

ဟု ဖွင့်တော်မူသည်။

အန္တမသော သုနခံ ဥပါဒါယ ယော ကောစိ သတ္တော ''ပဋ္ဌလော'' တိ ဇေဒိတပ္ပော-

ဟု လိန်တ္ထပကာသနီဋီကာဆို့လာသည်။

ပဋ္ဌလဿ ပရိဏာတန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ အန္တမသော၊ အယုတ်သဖြင့်။ သုနခဿပိ၊ ခွေးအားလည်း။ ပရိဏာတံ၊ ညွတ်သောလာဘ်ကို။ ဣမဿ သုနခဿ၊ ဤခွေးအား။ မာ ဒေဟိ၊ မပေးလင့်။ တဿ၊ ထိုခွေး အား။ ဒေဟိ၊ ပေးခဲ့သော့။ ဣတိ ဝေံ၊ ဤသို့။ အညံပဋ္ဌလဿ၊ တပါးသော ပဋ္ဌိလ်အား။ ပရိဏာမေတိ၊ ညွတ်စေ၏။ ဒုက္ကဋံ၊ ၏။

ဣမဿ ၊ပ။ ဒေဟီဘိ ဣဒံ၊ ကို။ ပရိဏာတေယျဝ၊ ညွတ်သောလာဘ် ဍ်သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တိရစ္ဆာနဂတဿ၊ တိရစ္ဆာန်အား။ ပရိစ္စဇိတ္ဝာ၊ စွန့်လွှတ်၍။ ဒိန္နေ ပန၊ ပေးပြီးသည်ရှိသော်ကား။ တံ၊ ထိုခွေးကို။ ပလာပေတ္ဝာ၊ ပြေးစေ၍။ အညံ၊ တကောင်သောခွေးကို။ ဘုဉ္ဇာပေတုံ၊ စားစေခြင်းငှာ။ ဝဋ္ဋတိ၊ ဖေ၏။

ပစ္စည်းရှင်မူတပါး အခြားသူက ညွတ်စေဆုဌ္ဌ မူအပ်။ ပစ္စည်းရှင်မူ ညွတ်ပြီးသော်လည်း မပေးလိုမူ အလိုရှိသူအား ပေးအပ်သည်ဟု မူတ်။ "အညပုဂ္ဂလဿ ပရိဏာမေတိ" ဟူသောအာဏတို့ကအရကိုထောက်လေ။

ဤသို့လာခဿာ ပါဠိ, အဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့ကိုထောက်ရှု သံဃာ့ဧတီ ပုဂ္ဂိုလ်အား လူအုံဟုဆို၍ စီရင်ပြုလုပ်ခဲသောလာဘ်သည် ထိုသို့ညွှတ်ရုံ ရည်စူးရုံမျှနှင့် မိမိတို့ဥစ္စာအဖြစ်မှ မလွှတ်သေးသည်ဖြစ်၍ မိမိတို့ပစ္စည်းဥစ္စာပင်မည်သောကြောင့် ပစ္စည်းရှင်က မလှူလို၍ တဖါးသော သံဃာ့ဧတီ ပုဂ္ဂိုလ်အား ရှေ့ပြောင်း၍ လှူဒါန်းသည်းကောင်း၊ မိမိတို့ပင် သုံးဆောင်ခဲသော်လည်းကောင်း အပြစ်မရှိ၊ လှူအပ်သည်၊ သုံးဆောင် အပ်သည်း

ထိုသို့ ညွှတ်သောလာဘ်ကို သိလျက် ပစ္စည်းရှင်မူတပါး အခြားသူတို့က မိမိလည်း မတောင်းယူအပ်း တပါးသော သံဃာ့ဧတီ ပုဂ္ဂိုလ်အားလည်း ရှေ့ပြောင်း၍ မညွှတ်စေအပ်၊ မလှူစေအပ်ဟု မူတ်လေ။

ပရိဏာတသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်အဋ္ဌကထာ ၌–

သစေ ပန ဒါယကာ "မယံ သံဃဿ ဘတ္တံ ဒါတုကာမာ၊ စေတိယဿ ပူဇံ ကာတုကာမာ၊ ကေဿ ဘိက္ခုနော ပရိက္ခာရံ ဒါတုကာမာ၊ တုမှာကံ ရုစိယာ ဒဿာမ၊ ဘဏ္ဍဏ, ကတ္ထ ဒေမာ"တိ ဝဒန္တိ၊ ဧဝံ ဝုတ္တေ တေန ဘိက္ခုနာ "ယတ္ထ ဣစ္ဆထ၊ တတ္ထ ဒေထာ"တိ ဝတ္တဗ္ဗာ။ သစေ ပန ကေဝလံ "ကတ္ထ ဒေမာ"တိ ပုစ္ဆန္တိ၊ ပါဠိယံ အာဂတနယေနေဝ ဝတ္တဗ္ဗံ–

ဟု ဆိုတော်မူသည်။

ဒါယကာ၊ ဒါယကာတို့သည်း မယံ၊ တပည့်တော်တို့သည်။ သံဃဿ၊ အား။ ဘုတ်တံ၊ ဆွမ်းကို။ ဒါတုကာမာ၊ ပေးလှူလိုကုန်၏။ စေတိယဿ၊ စေတီတော်အား။ ပူဇံ၊ ပူဇော်ခြင်းကို။ ကာတုကာမာ၊ ပြုလိုကုန်၏။ ကေဿ၊ တပါး၏သော။ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ပရိက္ခာရံ၊ ကို။ ဒါတုကာမာ၊

လူလိုကုန်၏။ တုမ္မာကံ၊ အရှင်ဘုရားတို့၏။ ရုစိယာ၊ အလိုအာဒေါဖြင့်။ ဒဿာမ၊ လူကုန်အံ့။ ဘာဏာ၊ ပြောတော်မူကုန်လော့။ ကတ္ထ၊ အဘာယ်ဥ်း။ ဒေမ၊ လူရကုန်အံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သစေ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်အံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝုစ္စတ္တာ၊ ဆိုသည်ရှိသော်။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ ထိုရဟန်းသည်။ ယတ္ထ၊ အကြင် သံဃာ ဧတိ ပုဂ္ဂိုလ်၌။ ဣစ္ဆထ၊ လူလိုကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသံဃာ ဧတိပုဂ္ဂိုလ်၌ ဒေထ၊ လူကုန်လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္တဗ္ဗာ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ဂဏ္ဍ၊ အဘယ်၌။ ဒေမ၊ လူရကုန်အံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သစေ ပန ပဏ္ဍိတိ၊ မေးကုန်အံ့။ ပါဠိယံ၊ ပါဠိတော်၌ အာဂတာနယေနဝ၊ လာသောနည်းဖြင့်သာ လျှင်။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်၏။

ပါဠိတော်ဌာန်း-

ဃနာပတ္တိ "ကဲတ္ထ ဒေမာ"တိ ပုစ္ဆိယမာနော "ယတ္ထ တုမ္မာကံ ဒေယျံခဲမ့ော ပရိဘောဂံ ဝါ လဟေယျ၊ ပဋိသန်ဒါရံ ဝါ လဘေယျ၊ စိရဋ္ဌိတိကော ဝါ အဿ၊ ယတ္ထ ဝါ ပန တုမ္မာကံ စိတ္တံ ပသီဒတိ၊ တတ္ထ ဒေဟာ"တိ ဘဏိတဗ္ဗော-

ဟု လာသည်။ (ပါရာဇိကဏ်ပါဠိတော်)။

ကတ္ထ၊ အဘယ်အရပ်၌။ ဒေမ၊ လူရကုန်အံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆိယမာနော၊ မေးအပ်သည်ရှိသော်။ တုမ္မာကံ၊ သင်တို့၏။ ဒေယျဓမ္မော၊ လှူဖွယ်ဝတ္ထု ပစ္စည်းလေးပါးအစုသည်။ ယတ္ထ၊ အကြင် ကျောင်းတိုက် အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၌။ ပရိဘောဂံ ဝါ၊ သုံးဆောင်ခြင်းကို လည်းကောင်း။ ပဋိသန်ဒါရံ ဝါ၊ ပြုပြင်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ လဘေယျ၊ ရရာ၏။ စိရဋ္ဌိတိကော ဝါ၊ ကြာမြင့်စွာတည်သည်လည်း။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏၊ ယတ္ထ ဝါပန၊ အကြင် ကျောင်း, သံဃာ, စေတီ, ပုဂ္ဂိုလ်၌ လည်း။ တုမ္မာကံ၊ သင်တို့၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ပသီဒတိ၊ ကြည်ညို၏။ တတ္ထ၊ ထိုကျောင်း, သံဃာ, စေတီ, ပုဂ္ဂိုလ်၌။ ဒေထ၊ လှူကြကုန်လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဏိတဗ္ဗော၊ ဆို၏။ အနာပတ္တိ၊ အာပတ်မသင့်။

ဆိုလိုရင်းအဓိပ္ပါယ်ကား သံဃာ ဧစေတီ ပုဂ္ဂိုလ်အား လှူလိုရှိ ပြုအပ်သော အလှူကို ကိုယ်နှင့်စပ်သော ရဟန်းသံဃာထံ လာရောက်၍ ''အရှင်ဘုရား....ငါလိုရှိရာ ပြောစေတော်မူပါ၊ အရှင်ဘုရား အလိုရှိရာ လှူပါမည်'' ဟုဆိုလျှင် ထိုရဟန်းက အလိုရှိသော မည်သည့် သံဃာ, မည်သည်ဧစေတီ, မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်ကို လှူဟု ဆိုအပ်သည်။ ထိုသို့မဟုတ် သံဃာ ဧစေတီ ပုဂ္ဂိုလ်အား လှူလိုရှိ စီရင်သောလာဘ်ကို ကိုယ်နှင့်စပ်သော ရဟန်းသံဃာထံလာ၍ ''အရှင်ဘုရား.... အဘယ်၌ လှူရပါအံ့နည်း'' ဟူ၍သာ မေးမူ,ဆွမ်း သက်နှံး ဆေးဖြစ်မူ သင်္ဃိုပစ္စည်းကို သုံးဆောင်လတ္တံ့သော်နှုတ်၌ လည်းကောင်း၊ ကျောင်းဖြစ်မူ သင်္ဃိုပစ္စည်းကို ဖြင်လတ္တံ့သော်နှုတ်၌လည်းကောင်း လှူလော့ဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ အကြင်ကျောင်း သံဃာ ဧစေတီ ပုဂ္ဂိုလ်၌ သင်တို့ ကြည်ညိုကုန်၏း ထိုးကျောင်း သံဃာ ဧစေတီပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ လှူကြလေကုန်ဟူ၍သော်လည်းကောင်း ဆိုအပ်၏း မည်သည့်ကျောင်း သံဃာ ဧစေတီ ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍ကား အမည်ကိုဖော်၍ မပြောအပ်ဟု မှတ်လေး

ထို့ကြောင့် ဝိနယတိုဝတ္ထုနာဒနိဒ္ဒိသဘာဝ၌-

ယတ္ထ ဣစ္ဆထ၊ တတ္ထ ဧဒထာတိ ဧတ္ထ နိယမနမတ္တာ ''အသုကာသ ဧဒေဟိ'' တိဝုတ္တေပိ ဧဒါသောနတ္ထိ ''တုမှာကံ ရုစိယာ'' တိ ဝုတ္တတ္တာ-

ဟု ဆိုဧတော်မူ၏။

ယတ္ထ ဣစ္ဆထ၊ တတ္ထ ဧဒထာတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ နိယမေဣ၊ မှတ်၍း အသုကာသ၊ ဤမည်ဧသော သံဃာ ဧစေတီ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဧဒေဟိ လှူလော့ဣဣတိ၊ ဤ သို့။ ဝုတ္တေပိ၊ ဆိုသော်လည်း။ ဧဒါသောနတ္ထိ၊ အပြစ်သည်မ၊ နှုတ်၊ မရှိ၊ တုမှာကံ ရုစိယာတိ၊ ဟူ၍ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဆိုအပ်သောကြောင့် တည်း။

တပါးသော သံဃာ ဧစေတီ ပုဂ္ဂိုလ်အား လှူသည်ဟု ညွတ်ပြီးသော လာဘ်ကို တပါးသော သံဃာ ဧစေတီ ပုဂ္ဂိုလ်အား လွှဲပြောင်းချလှူကုန်၌-

နဝ အာဓမ္မိကာနိ ဒါနာနိတိ သံဃဿ ပရိဏတံ အာသံဃဿ ဝါ စေတိယဿ ဝါ ပုဂ္ဂလဿ ဝါ ပရိဏာမေတိ၊ စေတိယဿ ပရိဏတံ အာစေတိယဿ ဝါ သံဃဿဲ ဝါ ပုဂ္ဂလဿ ဝါ ပရိဏာမေတိ။ ပုဂ္ဂလဿ ပရိဏံတံ အာပုဂ္ဂလဿ ဝါ သံဃဿ ဝါ စေတိယဿ ဝါ ပရိဏာမေတိတိ ဧဝံ ဥတ္တာနိ-ဟူ၍ မိန့်ဆိုဒတ်မူအပ်သော ပရိဝါအဋ္ဌကထာအရှိမှာ- ပစ္စည်းရှင် ဖြစ်သောသူသည် ဤမည်သော သံဃာ, စေတီ, ပုဂ္ဂိုလ်အား လှူမည်ဟု ရည်ညွှန်း၍ ထားအပ်သော ပစ္စည်းဝတ္ထုကို တပါးသော သံဃာ, စေတီ, ပုဂ္ဂိုလ်အား လှူခြင်းကို အာဓမ္မိကဒါနဖြစ်သည်ဟု မဆိုလို။ ပစ္စည်းရှင်မူ တပါးသောသူက ပထမညွတ်ပြီးသော သံဃာ, စေတီ, ပုဂ္ဂိုလ်အား ရလတ္တံ့သော ပစ္စည်းဝတ္ထုကို ဖျက်ဆီး၍ တပါးသော သံဃာ, စေတီ, ပုဂ္ဂိုလ်အား လှူစေခြင်းငှါ ပြောဆိုတိုက်ဘုန်း၍ ညွတ်စေခြင်းကိုသာ ရည်ပြီး အာဓမ္မိကဒါနဖြစ်သည်ဟု ဆိုလိုသည်။

အာဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူ ပထမရှင်မှာတ်ထားခြင်း ခံရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏မည်သာတ်ကို ဖျက်ဆီးရာရောက်သောကြောင့်တည်း။

အာဓမ္မိကဒါနဟူသောပုဒ်၌ "အာဓမ္မေ နိယုဒ္တာ အာဓမ္မိကာ၊ဒါဓမ္မဒါနံ၊ အာဓမ္မိကနု ဒါနံ အာဓမ္မိကဒါနံ" ဟု ဝိဂြိုဟ်ပြု၍ မတရားဃဖြင့် ပေးလှူအပ်သော ဒါနဖြစ်သောကြောင့် အာဓမ္မိကဒါနမည်သည်။ ပရိဏာမေဘော်-ပုဒ်ကိုထောက်။

ပရိဏတသိက္ခာပဒ်အဋ္ဌကထာ၌ "သံဃာအားလှူမည်ဟု တားဆီးသော ညွှတ်ပြီးသော သာဝတ်ကိုပင် ပစ္စည်းရှင်ဒါယကာ ကြည်ညိုသောရဟန်းအား လှူအပ်သည်။ ရဟန်းကလည်း အလှူခံအပ်သည်" ဟု ပြသဖြင့် အာဓမ္မိကဒါနမှာ တပါးသော သံဃာ စေတီ ပုဂ္ဂိုလ်အား ညွတ်ပြီးလာဘ်ကို မဘထူးမှုန့်ယှဉ်သဖြင့် တပါးသော သံဃာ စေတီ ပုဂ္ဂိုလ်အား လှူစေသောကြောင့်သာ ဖြစ်သည်ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ရသည်။ ဤသို့လျှင် အာဓမ္မိကဒါနအရှကို မှတ်ရမည်။

ဤအနှင် ကျွန်းပင်ကုန်းဘုန်းကြီး ရှင်ဇောတလျှောက်ထား တောင်း ပန်၍ ညောင်ပင်မြို့ ထိမ်တောကျောင်း၌ သီတင်းသုံးသောမဏ္ဍရှင်မြတ် ဖြစ်ဆိုအပ်သော ဝိသဇ္ဇနာသုံးပုဒ်အပြီးတည်း။

အရှင်သုနန္ဒရ လျှောက်ထားလွှာ

ဘုရားတပည့်တော် ကြံညွှပ်မြို့နေ ရှင်သုနန္ဒရ၊ ခြေတော်ဦးခိုက် လျှောက်ထာ ဝံ့ပါသည် ဆရာတော်သခင် ဘုရှင်သူမြတ်ဘုရား။

သိသာတော်မူရန်အကြောင်းမူ၁-

ကျောင်းအမ မသေမီ တန္ခစ်ကျော်လောက်က တိုက်သူကြီးကျွန်ုပ် နေ့ကောမတီလူကြီးတစုတို့နှင့် အစုံအညီ သက်သေခံပြု၍ လှူဒါန်း စားချုပ်လုပ်ကာ လှူဒါန်းထားသော ကျောင်းအမ သေတမ်းစာပါ ပစ္စည်းမျှားကို သိမ်းဆည်းရာ ကြံညွှပ်ရွာမှ မိဘတို့နှင့် လင် ပေါလူ တို့က တားမြစ်လေသောကြောင့် ဆရာတော်မျှားထံ ပန်ကြားလျှောက် ထားရာ မည်သို့မျှမဆို၍ လွှဲအပ်ပေးဖွန့်လိုက်ပြီးနောက် ဆရာမောင်က လူတို့အလျှောက် တရားစွဲဆိုရှိမှ ဆရာတော်တို့က တပည့်တော်၌ ဒုတိယ သိက္ခာပုဒ်နှင့် သံသယရှိလျှက် ဟီးတိုးစကား သင့်ရာလူ သံဃာတို့နှင့် ပြောဆိုသော အကြောင်းကို တပည့်တော် တဆင့်စကား ကြားသို့ရပါသည်။

တပည့်တော်လည်း အရှမ်းမဲ့လုပ်သည် မဟုတ်ပါ၊ ဝိနယဝိနိစ္ဆယ ဖြတ်ထုံး၊ သာသနာပိုင် ဦးဥယျ ဖြတ်ထုံးဖြစ်သော ဝိဝါဒဝိနိစ္ဆယ၊ ခုဒ္ဒသိက္ခာစာကိုယ်၊ ဂဠိကားနှစ်စောင်၊ ကခ်ါစာကိုယ်တို့ကို ကြည့်ရှု စဉ်းစား၍ တပည့်တော် ဉာဏ်မီသမျှ ပြုမိပါသည်။ ဂဠိတို့ခြောဆို ခဲ့လျှင် ထုခေျနှုန် ဝိနယဖြတ်ထုံးက "ဝဇိရဗုဒ္ဓိ" ကို ညွှန် ပါသည်။ တပည့်တော်မှာ ဝိနည်းဥဒ္ဓိကားကြီးမျှား မရှိပါ။ သို့အတွက်ကြောင့် ဥဒ္ဓိကာကြီးသုံးစောင်၏ ဂဠိအမှုနှင့် သက်ဆိုင်ရာ ပါဠိအနက် သဘော

တပည့်တော်လည်း အရှမ်းမဲ့လုပ်သည် မဟုတ်ပါ၊ ဝိနယဝိနိစ္ဆယ ဖြတ်ထုံး၊ သာသနာပိုင် ဦးဥယျ ဖြတ်ထုံးဖြစ်သော ဝိဝါဒဝိနိစ္ဆယ၊ ခုဒ္ဒသိက္ခာစာကိုယ်၊ ဂဠိကားနှစ်စောင်၊ ကခ်ါစာကိုယ်တို့ကို ကြည့်ရှု စဉ်းစား၍ တပည့်တော် ဉာဏ်မီသမျှ ပြုမိပါသည်။ ဂဠိတို့ခြောဆို ခဲ့လျှင် ထုခေျနှုန် ဝိနယဖြတ်ထုံးက "ဝဇိရဗုဒ္ဓိ" ကို ညွှန် ပါသည်။ တပည့်တော်မှာ ဝိနည်းဥဒ္ဓိကားကြီးမျှား မရှိပါ။ သို့အတွက်ကြောင့် ဥဒ္ဓိကာကြီးသုံးစောင်၏ ဂဠိအမှုနှင့် သက်ဆိုင်ရာ ပါဠိအနက် သဘော

အဓိပ္ပါယ် အဆုံးအဖြတ်များကို အရှင်ဘုရားများ ဉာဏ်သွားတော်မူသမျှ နည်းလမ်းဥပဒေသအတိုင်း အင်္ဂါထောင်ဆရာတော်၊ ရွှေဘောင်ဦး ဆရာဘော်၊ ထိမ်တောဆရာတော်တို့နှင့် တိုင်ပင်ရေးသား၍ ပေးဘော်မူပါမည့်အကြောင်း လျှောက်ထားပါသည်ဘုရား။ (ရှမ်းတပ်ဆရာဘော်ဘုရားထံ လျှောက်ထား၏စာ)။

ထိမ်တောဆရာတော်၏ အဋ္ဌကာရဝိနိစ္ဆယစာတမ်း

၎င်းလျှောက်လွှာအရ ရှမ်းတပ်ဆရာတော်ဘုရားက အဆုံးအဖြတ်ရေးသား၍ ပေးပါဟု လျှောက်ထားသဖြင့် ၎င်း၏လျှောက်ထားချက်ကို အကြောင်းပြု၍ "အဋ္ဌကာရဝိနိစ္ဆယ"ကို ပါဠိ, အဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့မှ ထုတ်ဆောင်၍ ရေးသားဆုံးဖြတ်လိုက်ပေအံ့။

၂၄၂။ ရဟန်းတို့ တရားတွေ့သင့် မဒူတွ့သင့်

မြတ်စွာဘုရားသခင် ကိုယ်တော်မြတ်ဆည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်ကြီး၌ 'သမာပတ်ဖြင့် မျှတရှင်ပြုး သီတင်းသုံးနေတော်မူသောအခါ အမျိုးအမည်အားဖြင့် မထင်ရှားသော အညဘရဒဝိယကာတဦးသည် ဘိက္ခုနီသံဃာအား ဘုန်းအိမ်ဘုရားကို လှူဒါန်း၍ သေဆုံးလေ၏။

ထိုသူအားသားနှစ်ယောက်ရှိသည်တွင် သာသနာဘော်ကို မကြည်ညိုသော သားတယောက်သည် အဖအမွေကို ခံလို၍ ဘိက္ခုနီသံဃာအား လှူခဲ့သော ဘုန်းအိမ်ကို မလှူဟုဆိုထု ထုလွန်နှောမည်သော ဘိက္ခုနီမက "သင့်အဖ လှူသည်၊ မလှူသည်"ဟု ငြင်းခုံ၍ တရုံးရုံးခဲ့အဆုံးအဖြတ် ခံယူရန် တရုံးစွဲဆိုထု ဒါဝိယကာက တရုံးရှုံး၍ "ဘိက္ခုနီသံဃာအား အကျင့်သိလမရှိ"ဟု ကဲ့ရဲ့ရွတ်ချလေ၏။ ထိုစကားကိုကြား၍ ထုလွန်နှောက အစိုးရအား တိုင်ကြားလေ၏။ အစိုးရက ကဲ့ရဲ့သောဒါဝိယကာအား ဒဏ်ငွေတပ်လေ၏။

ထုလ္လနန္ဒာ ဘိက္ခုနီ မဟာမတ္တာနံ ဧတမတ္ထံ အာရောစေသိ။

မဟာမတ္တာ တံ ပုရိသံ ဧတ္တာဝေသုံ၊

ဘိက္ခုနီဝိဘင်း၊ သံဃာဒိသိသ် ပဌမသိက္ခာပုဒ်။

ထုလ္လနန္ဒာ၊ ထုလ္လနန္ဒာမည်ခဲသာ။ ဘိက္ခုနီ၊ ရဟန်းမသည်း၊ မဟာ-မတ္တာနံ၊ အမတ်ကြီးတို့အား။ ဧတမတ္ထံ၊ ထိုတရားငှ့် ၍ ကဲ့ရဲ့သော အကြောင်းကို၊ ဟောကြားစေသိ၊ တိုင်တမ်းလေ၏။ မဟာမတ္တာ၊ တရား ဆုံးဖြတ်သော အမတ်ကြီးတို့သည်။ တံ ပုရိသံ၊ ထိုကဲ့ရဲ့သောယောကျ်ား ကို၊ ဧတ္တာဝေသုံ၊ ဒဏ်တပ်ကုန်၏၊ ဝါ၊ ဒဏ်ငွေဆောင်စေကုန်၏၊

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ လျှောက်ထားသဖြင့် ကြားသိခဲတော်မူ၍ ထုလ္လနန္ဒာဘိက္ခုနီမအား ခေါ်စေပြီး ထိုအကြောင်း ခြင်းရာကို ဧမးမြန်းပြီး ကဲ့ရဲ့ဘော်မူလ၏။ ၎င်းနောက်မှ-

ဝေဠု ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနိယော ဣမံ သိက္ခာပဒံ ဥဒ္ဒိသန္တိ၊ "ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဥဿယဝါဒိကာ ဝိဟာရေယျ ဂဟပတိနာ ဝါ ဂဟပတိပုတ္တေန ဝါ ဒါသေန ဝါ ကမ္မကာရေန ဝါ အန္တမသော သမဏာဒိဠ္ဘဝဒကနဝါ၊ ဧကယံ ဘိက္ခုနိံ ပဌမာ-ပတ္တိကံ မမံ အာပန္နာနိသာဒုဏီယံ သံဃာဒိသသ"န္တိ-

ဟု သိက္ခာပုဒ်ပညတ်တော်မူ၏ (ဘိက္ခုနီဝိဘင်းပါဠိတော်)။

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့၊ ဝေဠု ပန၊ ဤသို့လျှင်။ ဘိက္ခုနိယော၊ တို့သည်။ ဣမံ သိက္ခာပဒံ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို။ ဥဒ္ဒိသန္တိ၊ ပြ'ကြစေကုန် သော်၊ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ အကြင်ရဟန်းမိန်းမသည်။ ဂဟပတိနာ ဝါ၊ အိမ်ရှင်လူးယောကျ်ားနှင့် လည်းကောင်း။ ဂဟပတိပုတ္တေန ဝါ၊ အိမ်ရှင်၏ သားနှင့် လည်းကောင်း။ ဒါသေန ဝါ၊ ကျွန်ယောကျ်ားနှင့် လည်းကောင်း။ ကမ္မကာရေန ဝါ၊ အမှုလုပ်ခယောကျ်ားနှင့် လည်း

ကောင်း။ အန္တမဓသာ၊ အယုဝ်ဆုံးအားဖြင့်။ သမဏပရိပ္ပာဇကေနာပိ၊ ပရိပိုဇ်ရဟန်းနှင့် လည်းကောင်း။ ဥဿယဝါဒိကာ၊ အမျက်ဒေါသ မာန်မာန၏အစွမ်းဖြင့် တရားငြင်းခုံသည့် (ဝါ) တရားတွေ့ တရားဆိုင် သည်ဖြင့်၍။ ဝိဟာရေယျ၊ နေငြားအံ့။ အယံ ဘိက္ခုနီ၊ ဤရဟန်းမ သည်။ ပဌမာပတ္တိကံ၊ ဝတ္ထုလွန်ကျူးသည်နှင့် တပြိုင်နက် အာပတ်သင့် ခြင်းရှိသော။ နိဿာရဏီယံ၊ သံဃာ့ဘောင်မှ ထုတ်အပ်သော။ သံဃာ-ဒိသေသံ၊ အမည်ရှိသော။ ဓမ္မံ၊ အာပတ်သို့။ အာပန္နာ၊ ရောက်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဥဒ္ဒိသန္တု၊ ပြကြကုန်လော့။

ဥဿယဝါဒိကာတိ မာနုဿယဝသေန ကောဓုဿယဝသေန ဝိဝဒမာနာ။ ယာသ္မာ ပန သာ အတ္ထတော အဋ္ဌကာရိကာ ဟောတိ၊ တသ္မာ "ဥဿယဝါဒိကာ နာ အဋ္ဌကာရိကာ ဝုစ္စ-တိ" တိ ပဒဘာဇနေ ဝုတ္တံ—

ဟု ၎င်းအဋ္ဌကထာ၌ ဖွင့်ပြသည်။

ဘိက္ခုနီဝိဘင်း ပဒဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ၌လည်း—

အဋ္ဌံ ကရိဿာမီတိ ဒုတိယံ ဝါ ပရိယေသတိ ဂစ္ဆတိ ဝါ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ။ ကေဿ အာရောစေတိ၊ အာပတ္တိ ဒုက္က-ဋဿ၊ ဒုတိယဿ အာရောစေတိ၊ အာပတ္တိ ထုလ္လစ္စယဿ။ အဋ္ဌံ ကရိဿာသာဒေန အာပတ္တိ သံဃာဒိသေသဿ—

ဟု ပေါဠိတော်မူသည်။

ဤဋ္ဌံ ကရိဿာမီတိ၊ တရားတွေ့အံ့ဟု၊ ဒုတိယံ ဝါ၊ အဖော်သက်သေ ကိုမူလည်း။ ပရိယေသတိ၊ ရှာမှီး၏။ ဂစ္ဆတိ ဝါ၊ တရားတွေ့အံ့ဟု ရုံးသို့ သွားမူလည်း၊ သွား၏။ ဒုက္ကဋဿ၊ သို့။ အာပတ္တိ၊ ရောက်၏။ ကေဿ၊ တရားလို တရားခံနှစ်ယောက်တွင် တယောက်ယောက်၏။ ကထံ၊ စကားကို။ အာရောစေတိ၊ ပြောကြား၏။ ဒုက္ကဋဿ၊ သို့။

အာပတ္တိ၊ ရောက်ခြင်းသည်။ ပေါဒတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒုတိယဿ၊ တရားလို တရားခံနှစ်ယောက်တွင် ဒုတိယမြောက်လူ၌။ ကထံ၊ စကားကို။ အာရောစေတိ၊ အစိုးရအား တရားရုံးတွင် ပြောကြား၏။ ထုလ္လစ္စယဿ၊ သို့။ အာပတ္တိ အာပဇ္ဇနံ၊ ရောက်ခြင်းသည်း ပေါဒတိ၊ ဖြစ်၏။ အဋ္ဌ-ပရိယောသာနေ၊ တရားရှုံး,နိုင်သည်၏ အဆုံး၌။ ဒံဃ ဒိသောသဿ၊ သို့။ အာပတ္တိ အာပဇ္ဇနံ၊ ရောက်ခြင်းသည်း ပေါတိ၊ ဖြစ်၏။

ဘိက္ခုနိဒ်ိဘင်းအဋ္ဌကထာ၌လည်း—

ဒုတိယံ ဝါ ပရိယေသတိတိ သက္ခိံ ဝါ သဟာယံ ဝါ ပရိယေသတိ၊ ဒုက္ကဋံ။ ဂစ္ဆတိ ဝါတိ ဥပဿယော ဝါ ပေါဟာတု ဘိက္ခာစာရမဂ္ဂေါ ဝါ၊ ယတ္ထ ဌိတာယ အာဠံ ကရိဿာမိတိ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တတော ဝေါဟာရိကာနံ သန္တိကံ ဂစ္ဆန္တိယာ ပဒဝါရေ ပဒဝါရေ ဒုက္ကဋံ။ ဂေဟဿ အာရောစေတိတိ ဒ္ဝိသု ဇနေသု ယဿ ကဿစိ ကောဿ ကထံ ဒယဓ ဂေါစရံ ဝေါဟာရိကာနံ အာရောစေတိ။ ဒုတိယဿ အာရောစေတိတိ ဏ္ဍာပိ ဧသေဝ နယော။

အယံ ပနေတ္ထ အာသမ္မောဟတ္ထာယ ဝိတ္ထာရကထာ၊ ယတ္ထ ကတ္ထစိ အန္တမသော ဘိက္ခုနုပဿယံ အာဂတေပိ ဒဝါဟာရိကေ ဒိသွာ ဘိက္ခုနီ အာတ္တာနော ကထံ အာရောစေတိ၊ ဘိက္ခုနိယာ ဒုက္ကဋံ။ ဥပါသကော အာတ္တာနော ကထံ အာရောစေတိ၊ ဥပါသကော အာတ္တာနော ကထံ အာရောစေတိ၊ ဘိက္ခုနိယာ ဒုက္ကဋံ။ အထ သာ အာတ္တာနော ကထံ အာရောစေတိ၊ ဘိက္ခုနိယာ ဒုက္ကဋံ။ ဥပါသိကာယ ကထံ ပဒတိ "မမ စ တဝ စ ကထံ တုံယေဝ အာရောစေဟီ"တိ၊ ဧသော အာတ္တာနော ဝါ ကထံ ဥဒ္ဒိသ အာရောစေတု, ဘိက္ခုနိယာ ဝါ၊ ဥဒ္ဒိသာရောစနေ ဒုက္ကဋံ၊ ဒုတိယာရောစနေ ထုလ္လစ္စယံ။ ဥပါသကော

ဘိုကျွန်ုံ ဝဒတိ ''မမ စ ဘဝ စ ကထံ တုံယေဝ အာဇောဒေ-
ဟိ'' တိ၊ ဇော်ထာပိ ဧသေဝ နဒယာ။

ဘိကျွန်ုံ ဣပ္ပိယကာရကေန ကထေ၊ပေတိ၊ တတ္ထ ကပ္ပိယ-
ကာရကော ဂါ ဘိကျွန်ုယာ ဣထံ ပဌမံ အာရောဒေတု, ဣတ-
ဇန္ဓရော ဝါ အတ္တဇနာ ကထံ၊ ဣပ္ပိယကာရကော ဝါ ဥဘိ-
န္နမ္ပိ ကထံ, ဣတဇန္ဓရော ဝါ ဥဘိန္နမ္ပိ ဣထံ အာဇောဒေတု၊ ယထာ
ဝါ တထာ ဝါ အာဇောစိယမာနေ ပဌဒေ အာဇောစနေ
ဘိုကျွန်ုယာ ဒုက္ကဋံ၊ ဒုတိယေ ထုလ္လစ္စယံ။ ယထာ ဝါ တထာ
ဝါ အာဇောစိတံ ပန ဥဘိန္နမ္ပိ ဣထံ သုတ္ဝာ ဓေဝါဟာရိဒေဟိ
ဝိနိစ္ဆယေ ကဓေတာ အဋ္ဌပရိယောသာနံ နာဓ ဟောတိ၊ တသ္မိ
အဋ္ဌပရိယောသာနေ ဘိကျွန်ုယာ ဇာယေပိ ပဇာဇယေပိ သံယာ-
ဒိသေသော—
ဟု ဖွင့်ပြတော်မူသည်။

ဒုဘိယံ ဝါ ပရိယေသတီတိ၊ ဟူသည်ကား။ သင်္ခံ ဝါ၊ သင်္ဃသကို
လည်းခေါ်၏။ သဟာယံ ဝါ၊ အနုဖာ်ကိုလည်းဆိုလို၏။ ပရိယေ-
သတိ၊ ရှာ၏။ ဒုက္ကဋ်၊ သင့်၏။ ဂစ္ဆတိ ဝါတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဥပ-
သမ္ပဒယာ ဝါ၊ ကျောင်းနေသူသည်လည်း။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ ဘိက္ခု-
စာရမဂ္ဂါ ဝါ၊ ဆွမ်းခံသွားသောလမ်းသည်လည်း။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။
ယတ္ထ၊ အကြောင်အရပ်၌။ ဌိကာယ၊ ရပ်လျက်သောလျှင်။ အဋ္ဌံ၊ တရား
ခြင်းကို။ ကရိဿာမိ၊ ပြုအံ့။ ဣတိ စိတ္တံ၊ ဤသို့သောစိတ်သည်။ ဥပ-
ဇ္ဇတိ၊ ၏။ တဓေဝ၊ ထိုအရပ်မှ။ ဓေဝါဟာရိကာနံ၊ တရားဆုံးဖြတ်
ပေးသောတရားသူကြီးတို့၏။ သန္တိကံ၊ အထံသို့။ ဂစ္ဆန္တိယာ၊သွားသော
ဘိကျွန်ုမအား။ ပဒဝါရေ ပဒဝါရေ၊ ခြေလှမ်းတိုင်း ခြေလှမ်းတိုင်း၌၊
ဒုက္ကဋ်၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၏။ ကေဿ အာရောစေတိတိ၊ ဟူသည်ကား။
ဒ္ဓိသု ဇနေသု၊ နှစ်ယောက်သောလူတို့တွင်။ ယဿ ကဿစိ၊ အမှတ်ရှိ
သော။ ကေဿ၊ တယောက်၏။ ကထံ၊ စကားကို။ ယော ကော်စိ၊
အမှတ်မရှိ တယောက်ယောက်သည်၊ ဓေဝါဟာရိကာနံ၊ တရားသူကြီး

တို့ဘား။ အာရောစေတီ၊ ပြောကြား၏။ ဒုတိယဿ အာရောစေတီတိ ထွာပိ၊ ဒ္ဒလည်း။ သေဝ နယော၊ ဤနည်းသာတည်း။

ဤယံ ပန၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ ထွေ၊ ဤတရားတော်ရာ၌။ အသမ္မောဟတ္ထာယ၊ မတော်ဝေစေခြင်းငှာ။ ဝိတ္ထာရကထာ၊ အကျယ်စကားတည်း။ ယတ္ထ ကတ္ထစိ၊ အမှတ်မရှိသေးအရပ်၌။ အန္တမသော၊ ဖြင့်။ ဘိက္ခုနုပသယံ၊ ဘိက္ခုနီမကျောင်းသို့ အာဂစ္ဆေ၊ လာရောက်ကုန်သော၊ ဝေဟာရိဏေပိ၊ တရားဆုံးဖြတ်သော အစိုးရကိုကိုလည်း။ ဒိသ္ဝာ၊ မြင်၍။ ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ အတ္တာနော၊ ၏။ ဂဏံ၊ ကို။ အာရောစေတိ၊ ၏။ ဘိက္ခုနိယာ၊ အား။ ဒုက္ကဋ်၊ ၏။ ဥပါသကော၊ သိတင်းသုံးသည် ဒါယကာသည်။ အတ္တာနော၊ ၏။ ဂဏံ၊ စကား၊ကို။ အာရောစေတိ၊ ၏။ ဘိက္ခုနိယာ၊ အား။ ထုလ္လစ္စယံ၊ ၏။ ဌပေ၊မံ၊ စ္စာ။ ဥပါသကော၊ သည်။ အတ္တာနော၊ ၏။ ဂဏံ၊ ကို။ အာရောစေတိ၊ ၏။ ဘိက္ခုနီယော၊ ဘိက္ခုနီသည်။ အာ၊ အား။ ဒုက္ကဋ်၊ ၏။ အထ၊ ထို့နောင်မူ။ သော ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ အတ္တာနော၊ ၏။ ဂဏံ၊ ကို။ အာရောစေတိ၊ ပြောကြား၏။ ထုလ္လစ္စယံ၊ ၏။ ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ ဥပါသကံ၊ ကို။ မမ စ၊ ငါ၏ လည်းကောင်း။ တဝ စ၊ သင်၏လည်းကောင်း။ ဂဏံ၊ စကား၊ကို။ တုံ၊ယဝ၊ သင်သည်သာလျှင်။ အာရောစေဟိ၊ ပြောလော့။ ဣတိ ဝဒတိ၊ ဤသို့ ဆို၏။ သော ဥပါသကော၊ သည်။ အတ္တာနော ဝါ၊ မိမိ၏လည်း။ ဂဏံ၊ စကား၊ကို။ ပဌမံ၊ ရှေး၌စ္စာ၊ အာရောစေတု၊ ပြောပစေး ဘိက္ခုနိယာ ဝါ၊ ၏လည်း။ ဒုတိယံ၊ ကို။ ပဌမံ၊ ရှေး၌စ္စာ၊ အာရောစေတု၊ ပြောပစေး ပဌမာရောစနေ၊ ရှေး၌စ္စာပြောရာ၌။ ဒုက္ကဋ်၊ ၏။ ဒုတိယာရောစနေ၊ ၌။ ထုလ္လစ္စယံ၊ ၏။ ဥပါသကော၊ သည်။ ဘိက္ခုနီ၊ ကို။ မမ စ၊ ငါ၏ လည်းဆောင်း။ တဝ စ၊ သင်၏ လည်းကောင်း။ ဂဏံ၊ စကား၊ကို။ တုံ၊ယဝ၊ သင်သည်သာလျှင်။ အာရောစေဟိ၊ ပြောလော့။ ဣတိ ဝဒတိ၊ ဤသို့ ဆို၏။ တတ္ထာဗို၊ ၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ၏။

ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ ကပ္ပိယဆာရကေန၊ ကို။ ကထာပေတိ၊ ဆိုစေ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပြောကြားရာ၌။ ကပ္ပိယကာရကော ဝါ၊ သည်လည်း။ ဘိက္ခု-

နိယာ၊ ၏။ ကထံ၊ ကို။ ပဌမံ၊ စွာ။ အာဇ္ဈာစေတု၊ ပြောပစေ။ ဣတိဇ္ဈာ ဝါ၊ တဇ္ဈာတွေသော တဘက်လူသည်လည်း။ အတ္တာနာ၊ ၏။ ကထံ၊ ကို။ အာဇ္ဈာစေတု၊ ပြောပစေ။ ကပ်ိယကာရဏာ ဝါ၊ သည်လည်း။ ဥဘိန္နမ်ိ၊ နှစ်ဦးသောသူကို၏လည်း။ ကထံ၊ စကားကို။ အာဇ္ဈာစေတု၊ စေ။ ဣဘာဇော ဝါ၊ တဘက်သားသည်လည်း။ ဥဘိန္နမ်ိ၊ တို့၏လည်း။ ကထံ၊ ကို။ အာဇ္ဈာစေတု၊ စေ။ ယထာ ဝါ တထာ ဝါ၊ အမှတ်မရှိသောအား ဖြင့်။ အာဇ္ဈာစေတိ သမာနော၊ သော်း ပဌမေ အာဇ္ဈာစနေ၊ ၌။ ဘိက္ခုနိယာ၊ အား။ ဒုက္ကဋ်၊ ၏။ ဒုတိယေ၊ ၌။ ထုလ္လစ္စယံ၊ ၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုဦးအံ့။ ယထာ ဝါ တထာ ဝါ၊ ဖြင့်။ အာဇ္ဈာစိတံ၊ ဒသာ။ ဥဘိန္နမ်ိ၊ တို့၏သည်း။ ကထံ၊ ကို။ သုဘဂ၊ ၍။ ဇဝါဟာ ရိဇဏဟိ၊ တို့သည်။ ဝိနိစ္ဆယေ၊ ကို။ ဇာတေ၊ ပြီအပ်သည်ရှိသော်။ အဋ္ဌပရိဇယောသဒ္ဓိံ နာဝမ၊ တဇ္ဈာပြီးဆုံးခြင်း မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မိံ အဋ္ဌပရိဇယောသာဒေန၊ ထိုဘဇ္ဈာပြီးဆုံးခြင်း၌။ ဘိက္ခုနိယာ၊ သည်။ ဇယေပိ တဇ္ဈာနိုင်ခဲသော် လည်းကောင်း။ ပရာဇယေပိ၊ တဇ္ဈာရှုံးသော် လည်းကောင်း။ သံဃာဒိသေသော၊ သံဃာဒိသိသ်အာပတ် သင့်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဤသို့လာသော ပါဠိ,အဋ္ဌကထာတို့၌ ထုလ္လနန္ဒာ ဘိက္ခုနီမသည် "ဘိက္ခုနီသံဃာအား အဖလှူဒါန်းခဲ့သော ဘဏ္ဍာအိမ်ခန်းကျောင်းကို ဇေဖ ယေခသောအခါ သားအားမှခံတဦးက မလှူနိုင်"ဟု လုံ့ယူတာဖြစ်ဇာ အစိုးရမင်းထံ သွားရောက်ပြီး ဟုတ်မှန်တိုင်းပြောကြား၍ တဇ္ဈာတွေ့ သဖြင့် တဘက်သားရှုံး၍ ငွေကုန်ကြေးကျရှိသော်လည်း ဘဏ္ဍာစာ ပေးထိုက်သည်ဟု မဆိုပဲ ဒုက္ကဋ်၌, ထုလ္လစ္စည်း, သံဃာဒိသိသ်သာ လာသည်း

တဇ္ဈာတွေ့ဇာ၌လည်း အပ်သောတဇ္ဈာ, မအပ်သောတဇ္ဈာဟူ၍ နှစ်ပါးရှိသည်။ ထိုကြောင့်—

ဒါသဒါသီဝါပိအာဒိနံ အတ္ထာယ အဋ္ဌံ ကရောန္တိ၊ အယံ အကပ္ပိယအဋ္ဌော နာမ၊ နဝဋ္ဌတိ—

ဟု ဖွင့်တော်မူသည်း ဘိက္ခုနီဝင်းအဋ္ဌကထာပင်း

ဒါသဒါသိဝါပိုဟာဒိနံ၊ ကျွန်ယေဒကျိုး, ကျွန်မိန်းမ, ရေတွင်း ရေဇာန်စသည်တို့၏။ အတ္ထာယ၊ အကျိုးငှါ။ အဋ္ဌံ၊ တရားတွေ့ခြင်းကို။ ကထောန္တိ၊ ပြုကုန်၏။ ဣယံ၊ ဤသို့တွေ့သောတရားသည်။ အကပ်ပိယ-အဋ္ဌော နာမ၊ မဆုပ်သောတရားတွေ့ခြင်းမည်၏။ နု ဝန္ဒတိ၊ ရဟန်းတို့ အားမအပ်။

ထိုဇာဋ္ဌကထာပါဠိဖြင့် ကျွန်ယေဒကျိုး, ကျွန်မိန်းမ စသည်တို့ကို အလှူခံခြင်းငှါ မအပ်သကဲ့သို့ ထိုသူစသည်တို့၏အကျိုးငှါ တွေ့သော တရားသည် မအပ်ဟု ပြတော်မူသဖြင့် အလှူခံဆပ်သော ကျောင်း အဝတ်သကဲ့နံး အစရှိသည်တို့အကျိုးငှါ တွေ့သောတရားသည် အပ်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။ ထို့ကြောင့် သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌-

ယထာ ဒါသဒါသိဝါအာဒီနံ သမ္ပဋိစ္ဆိတုံ နု ဝန္ဒတိ၊ ဧဝံ တေသံ အတ္ထာယ အဋ္ဌကရဏမ္ပိ နု ဝန္ဒတီတိ အာဟ "ဣယံ အကပ္ပိယအဋ္ဌော နာမ၊ နု ဝန္ဒတီ"တိ-

ဟု ဖွင့်တော်မူသည်။

ဒါသဒါသိဝါပိအာဒီနံ၊ ကျွန်ယေဒကျိုး, ကျွန်မိန်းမ, ရေတွင်း စသည်တို့ကို။ သမ္ပဋိစ္ဆိတုံ၊ အလှူခံခြင်းငှါ။ နု ဝန္ဒာဘာ ယထာ၊ မအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ ထို့အတူး တေသံ၊ ထိုကျွန်စသည်တို့၏။ အတ္ထာယ၊ အကျိုးငှါ။ အဋ္ဌကရဏမ္ပိ၊ တရားတွေ့ခြင်းသည်လည်း။ နု ဝန္ဒတိ၊ မအပ်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဣယံ အကပ္ပိယအဋ္ဌော နာမ၊ နု ဝန္ဒတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဆိုတော်မူ၏။

ထို့ကြောင့် ကပ္ပိယအဋ္ဌ၊ အဆုပ်ပိယအဋ္ဌအားဖြင့် နှစ်ပါးရှိသည်ဟု မှတ်။ ထိုနှစ်ပါးတွင် မဆုပ်သောတရားတွေ့ခြင်းဖြင့် ပြောဆိုသော ရဟန်းအား ဒုက္ကဋ်အာပတ်သာ သင့်၏ဟုမှတ်။ ဘဏ္ဍာဝစား မထိုက်။ ထိုအကပ်ပိယတရားကိုပင် ကိုယ်တိုင်တွေ့ခြင်းငှါသာ မအပ်သည်၊ ဉာဏ်

ပညာရှိ၍ လိမ္မာသော အာရာမ်စောင့်စသည်တို့အား စေခိုင်း၍ တရား တွေ့စေကာမူ အပြစ်မရှိ၊ အပ်သည်ဟူ၍ မူတ်။

ကျောင်း, အဝတ်သက်နှံးစသည်ဘို့ အကျိုးငှါ အပ်သောတရားကို ရဟန်းကိုယ်တိုင် တွေ့ထိုက်သည်၊ အပြစ်မရှိ ဟူ၍ မူတ်ပါ။ထို့ကြောင့် ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၌–

ဒါသာဒီနံ သမ္မဋိစ္ဆနေ ဝိယ တဒတ္ထာယ အာဒေသနေပေ ဘိက္ခူနမ်ိ ဒုက္ကဋန္တိ ဿာဟ "အယံ အာပတ္တိယံအဇ္ဈော နာမ၊ နဝဋ္ဋတီ" တိ။

ဒါသာဒီနမ်ိ ပန အတ္ထာယ ရက္ခံ ယာစိတုံ ဝေါဟာရိကေန ပုဋ္ဌေန သံဃသ္သ ဥပဂ္ဂံ ကပ်ိယကာမံ ဝတ္ထုံ, အာရာမိကာဒီဟိ စ အာဋံ ကာရာပေတုဉ္စ ဝဋ္ဋတေ ဝေ။ ဝိဟာရဝတ္ထာဒိကပ်ိယအာဋံ ပန ဘိက္ခုနော သယမ်ိ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ–

ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ဒါသာဒီနံ၊ ကျွန်စသည်တို့ကို။ သမ္မဋိစ္ဆနေ၊ အလှူခံခြင်း၌။ နဝဋ္ဋတိ ဝိယ၊ မအပ်သကဲ့သို့။ တဒတ္ထာယ၊ ထိုကျွန်စသည်တို့၏အကျိုးငှါ။ အာဋကရဏေ၊ တရားတွေ့ခြင်း၌။ ဘိက္ခုနမ်ိ၊ ရဟန်းတို့အား လည်း။ ဒုက္ကဋံ၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၏။ ဤတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယံ အာပတ်ိယအဇ္ဈော နာမ၊ နဝဋ္ဋတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ပန၊ ဧထူးကိုဆိုအံ့။ ဒါသာဒီနမ်ိ၊ တို့၏လည်း။ အတ္ထာယ၊ ငှါ။ ရက္ခံ၊ အစောင့်ကို။ ယာစိတုံ၊ တောင်းခြင်းငှါ။ ဝေါဟာရိကေန၊ တရားသူကြီးသည်။ ပုဋ္ဌေန၊ မေးအပ်သည်ရှိသော်။ သံဃသ္သ၊ အား။ ဥပဂ္ဂံ၊ ဖြစ်သေး။ ကပ်ိယံ၊ အပ်သော။ ကာမံ၊ အမှုကို။ ဝတ္ထုံ၊ စ၊ ဆိုခြင်းငှါလည်းကောင်း။ အာရာမိကာဒီဟိ စ၊ အာရာမ်စောင့်စသည်တို့ကိုလည်း။ အာဋံ၊ တရားတွေ့ခြင်းကို၊ ကာရာပေတုဉ္စ၊ ပြုစေခြင်းငှါ

လည်းကောင်း၊ ဝဋ္ဋတိ ဧဝ၊ အပ်သည်သာတည်း။ ဝိဟာရဝတ္ထာဒိ-ကပ္ပိယအဆုံ ပန၊ ကျောင်းအဝတ်သက်နှံးအားရှိသော အပ်သောတရား ကိုကား။ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်းအား။ သယမ္မိ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း။ ဏာတုံ၊ ပြုခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။

ဝဇိရဗုဒ္ဓိဋီကာ၌လည်း–

အကပ္ပိယအဇ္ဈော နာမ သံဃဿ ဝါ အာရာမိကပုဂ္ဂလဿ ဝါ ဝတ္ထုဿ ကာရဏာ သံဃဿ ဝါရိကာဘာဇဝန သယမေဝ ဝါ အဓိကရဏဘဋ္ဌာနံ ဂန္ဆာ "အမှာကံ ဧသော ဒါသော၊ ဒါသီ၊ ဝါပီ၊ ဧခတ္တံ၊ အာရာမော၊ အာရာမဝတ္ထု၊ ဂါဝေါ၊ ဂါဝီ၊ မဟိံသီ၊ အဇာ၊ ကုက္ကုဋော" တိ အ.ဒိနာ ဝေါဟရတိ၊ အကပ္ပိယံ။ "အယံ အမှာကံ အာရာမိကော အာရာမိကာ၊ အယံ ဝါပီ ဂ္ဂတ္ထန္နာမေန သံဃဿ ဟတ္ထေ ဒေါဟနတ္ထာယ ဒိန္နာ။ ဂ္ဂတော ဧခတ္တဂတော အာရာမဂတော ဥပဋ္ဌာနကရဏတုံ စတုံ၊ ဂ္ဂတော ဂါဝီဂတော မဟိံသီဂတော အဇာဂတော ဥပဋ္ဌာနကရဏာဒေါ-ရဿာ ဂ္ဂတ္ထန္နာမေန သံဃဿ ဒိန္နာ" တိ ပုဗ္ဗေ ဂတ ဝါ အပုဗ္ဗေ ဂတ ဝါ ဝတ္ထုံ ဝဋ္ဋတိ–

ဟုမိန့်တော်မူ၏။ သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌လည်း နည်းတူဖွင့်တော်၏။

အဇ္ဈာပ်ပြီယအဇ္ဈော နာမတိ ဇ္ဈော ဥ်။ အဓိကရဏာနံ၊ တရားဆုံးဖြတ်ရာသို့။ ဂန္ဆာ၊ သွား၍။ ဧသော၊ ဤသူသည်။ အမှာကံ၊ ငါတို့၏။ ဒါသော၊ ကျွန်ယောကျ်ားတည်း။ ဒါသီ၊ ကျွန်မိန်းမတည်း။ ဝါပီ၊ ရေတွင်းရေအိုင် ရေကန်တည်း။ ဧတ္တံ၊ လယ်တည်း။ အာရာမ-ဝတ္ထု၊ အာရာမ်ေမြတည်း။ ဂါဝေါ၊ နွားတည်း။ ဂါဝီ၊ နွားမတည်း။ မဟိံသီ၊ ကျွဲမတည်း။ အဇာ၊ ဆိတ်မတည်း။ ကုက္ကုဋော၊ ကြက်မတည်း။ ဤတို့ အာဒိနာ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့်။ ဝေါဟရတိ၊ ခေါ်ဆို၏။ အကပ္ပိယံ၊ မအပ်။ အယံ၊ ဤသူသည်။ အမှာကံ, ငါတို့၏။ အာရာမိကော၊ အာရာမ်

စောင့်တည်း။ အာရုမိကာ၊ အာရုမ်စောင့်မတည်း။ အယံ ဝါပိ၊ ဤရေကဲန်ကို။ ဣတ္ထန္နာမေန၊ ဤမည်သောသူသည်။ သံဃဿဲ၊ အာဝး။ ဟတ္ထေ ဒေါဟနတ္ထာယ၊ လက်ဆေးခြင်းငှါ။ ဒိန္နာ၊ ပေးလှူအပ်၏။ ဣတော ခေတ္တတော၊ ဤလယ်မှ။ အာရုမတော၊ အာရုမ်မှ။ ဥပဇ္ဈနကပစ္စယဲး၊ ဖြစ်သောပစ္စည်းတို့ကို။ ဣတော ဂါဝိတော၊ ဤနွားမမှ။ မဟိံသိတော၊ ဤကျွဲမမှ။ အဇာတော၊ ဤဆိတ်မမှ။ ဥပဇ္ဈနကဂေါရုသာ၊ ဖြစ်သော နွားနို့ ကျဲနို့ ဆိတ်နို့ အရသာတို့ကို။ ဣတ္ထန္နာမေန၊ သည်။ သံဃဿ၊ အာဝး။ ဒိန္နာ၊ ပေးလှူအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုဏ္ဏတေ ဝါ၊ မေးသော်လည်းကောင်း။ အပုဏ္ဏတေ ဝါ၊ မမေးသော်လည်းကောင်း။ ဝတ္တုံ၊ တရားရုံး၌ ဆိုခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။

ထိုဒ္ဝိဏ္ဏာဆရာတို့၏ အလိုအားဖြင့် အကပ္ပိယအဋ္ဌအရာ၌ မှအပ်သော ကျွန်အမည်, လယ်ယာ ကဲ့ နွားဆိုတ်စသည်တို့၏ အမည်ဖြင့်ဆို၍ တရားတွေ့ခြင်းငှါ မအပ်ကုန်။ ကပ္ပိယဓဝါဟာရဖြစ်သော အာရုမ်စောင့် အမည်ဖြင့် လယ်ယာ အာရုမ်မှဖြစ်သော ပစ္စည်း, ကဲ့ နွား ဆိတ်မှ ဖြစ်သော အရသာကို ညွှန်ပြ၍ တရားတွေ့မူ အပ်သည်ဟု ပြတော်မူသည်။

ဤသို့လာသော ပါဠိ, အဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့ကိုထောက်၍ အပ်သောကျောင်း, အဝတ်သင်္ကန်းစသည်တို့၏ အကျိုးငှါ ရဟန်းကိုယ်တိုင် တပါးသောလူတို့နှင့် တရားတွေ့ခြင်းငှါ အပ်သည်။ ကျွန်ယောကျား ကျွန်မိန်းမစသည်တို့၏ အကျိုးငှါ တပါးသောသူကို စေခိုင်း၍ တရားတွေ့စေခြင်းငှါ အပ်သည်။ ထိုမအပ်သော ကျွန်စသည်ကိုပင် အပ်သော အမည်ဖြင့်ဆို၍ တရားတွေ့ခြင်းငှါ အပ်သည်။ ထိုမအပ်သော ကျွန်စသည်ကို မအပ်သောအမည်ဖြင့်ဆို၍ ရဟန်းကိုယ်တိုင်တရားတွေ့ခြင်း၌ မအပ်။ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်သည်။ ဘက္ခာစား မပေးထိုက်ဟု သန္နိဋ္ဌာန်ကျမ်တ်။

အနာပတ္တိ မနုဿေဟိ အာဇာနိယမာနာ ဂစ္ဆတို့၊ ဤာရက္ခံ ယာစတို၊ အနေခဒါသ အာစိက္ခတိ—

ဟု ဘိက္ခုနီဝိဘင်းပါဠိတော် အနာပတ္တိဝါရ၌ လာသည်။

မနုဿေဟိ၊ တရားတွေ့သော်လူတို့သည်။ အကဲဖြတ်ယမာနာ၊ လာရမည်ဟုခေါ်သဖြင့် နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ဂန္ဓိတိ၊ ၏။ အာရက္ခံ၊ အစောင့်ကို။ ယာစတိ၊ တောင်း၏။ အနောဒိဿဲ၊ ဤသူဟု မရွယ်သွန်း မူ၍။ အာစိက္ခတို့၊ ပြောကြား၏။ အနာပတ္တိ၊ အာပတ်မသင့်။

ဂုင်းအဖွင့် ဘိက္ခုနီဝိဘင်းအဋ္ဌကထာ၌လည်း-

ဘိက္ခုနုပဿယေ ဂါမဒါရကာ ဓုတ္တာဒယော ဝါ ယေ ကေဝိ အနာဒရံ ဝါ အာစရိန္တိ၊ ရုက္ခံ ဝါ ဆိန္ဒန္တိ၊ ဖလာဖလံ ဝါ ဟရန္တိ၊ ပရိက္ခာရေ ဝါ အစ္ဆိန္ဒန္တိ။ ဘိက္ခုနီ ဝေါဟာရံ'ဉာဿက်မိတ္ဝာ "အမ္ဘာကံ ဥပဿယေ ဤဒံ နာမ ကတ" ဒဒတိ။ ကေနာတိ ဝုတ္တေ "အသုကာနာ ဝ အသုကာနာ စာ" တိ အာစိက္ခတိ။ ဧဝံ အတိတံ အာရဗ္ဘ ဩဒိဿအာစိက္ခနာ ဟောတိ၊ သာ နာ ဝဋ္ဋတိ။ ဓာဠေ သုတ္ဝာ တေ ဝေါဟာရိကာ တေသံ ဒဏ္ဍံ ကရောန္တိ။ သဗ္ဗံ ဘိက္ခုနိယာ ဂိဇါ ဟောတိ။ ဒဏ္ဍံ ဂဏှိ-ဿန္တိတိ အဓိပ္ပါယေပိ သတိ ဂိဝါယေဝ ဟောတိ။ သစေ ပန "တဿ ဒဏ္ဍံ ဂဏှထာ"တိ ဝဒတိ၊ ပဋိဓာသကမတ္တေ ဂဟိတေ ပါရာဇိကံ ဟောတိ။

ကေနာတိ ဝုတ္တေ ပန "အသုကေနာတိ ဝတ္တုံ အမ္ဘာကံ နာ ဝဋ္ဋတိ၊ တုမှေဟိယေဝ ဇာနိဿထ။ ကေဝလံ ဟိ မယံ ရုက္ခံ ယာစာမ၊ တံ နော ဒေထာအဝဟဋ္ဌဘဏ္ဍဉ္စ အာဟရာပေထာ"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဧဝံ အနေဝဒိဿအာစိက္ခနာ ဟောတိ၊ သာ ဝဋ္ဋတိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ သစေပိ ဘေ ဝေါဟာရိကာ ဆာရုကေ ဂဓေသိတ္ဝာ တေသံ ဒဏ္ဍံ ကရောန္တိ၊ သဗ္ဗံ သာပဒတယျမိဒံ ဂဟိတံ ဘိက္ခုနိယာ နေဝ ဂိဝါ နာ အာပတ္တိ။

ပရိက္ခာရံ ဟရန္တေ ဒိဿာ တေသံ အနတ္ထကာမတာယ "စောရော စောရော"တိ ဝတ္တုမိ နာ ဝဋ္ဋတိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေပိ

ကိ ယံ ဧတသံ ဧက္ကံ ကရောန္တိ၊ သင်္ဃမ္ဟိ ဘိက္ခုနိယာ ဂိဝါ ဟောတိ။ အတ္တဓနာ ဝစနကရံ ပန "ဣမိနာ ဧမ ပရိက္ခာရေန ဂဟိဒေဝာ၊ တံ အာဟရာဒေပေဟိ၊ မာ စဿ ဒဏ္ဍံ ထာရောဟိ" တိ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ—

ဟု ဖွင့်တော်မူ၏။

ဘိက္ခုနုပဿယေ၊ ဘိက္ခုနိမကျောင်းဌ်။ ဂါမဒါရကာ ဝါ၊ မွေဿာ သူငယ်တို့သည် လည်းကောင်း၊ ဓုတ္တာဒယော ဝါ၊ သေသေးက်ကြူး စသောသူတို့သည် လည်းကောင်း။ ဃ ကေစိ ခပ်သိမ်းသောသူတို့ သည်။ အနာဒာရံ ဝါ၊ ဖောက်ပြန်သောအကျင့်ကိုလည်း၊ ဇာရန်တိ၊ ကျွင့်ကြကုန်၏။ ရှက်ခံ ဝါ၊ သင်္ဃင်ကိုလည်း၊ ဆိုန္ဒန်တိ၊ ဖြတ်ကြကုန်၏။ ဖလေဖလံ ဝါ၊ သစ်သီးကြီးငယ်ကိုလည်း၊ ဟာရန်တိ၊ ဆောင်ယူကြကုန်၏။ ပရိက္ခာဇရ ဝါ၊ ပရိက္ခရာဘဏ္ဍာတို့ကိုလည်း။ အာစ္ဆိန္ဒန်တိ၊ လုယူကြကုန်၏။ ဘိက္ခုနီ၊ ရဟန်းမိန်းမသည်။ ဇေါဟာရိဇကဲ၊ အစိုးရထံတို့သို့။ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ၊ ချဉ်းကပ်၍။ အမှာကံ၊ ငါတို့၏။ ဥပသဟေယျ၊ ချဉ်းကပ်ဌ်။ ဣဒံ နာမ၊ ဤမည်သောအမှုကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ ဧကေန၊ အာဘယ်သူသည်။ ကတံ၊ ပြုအပ်သနည်း။ ဣတို့၊ ဤသို့။ ဝုဒ္ဓတ္တာ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ အသုဧနေန စ၊ ဤမည်ခသော သူသည်လည်းဖကောင်း။ အသုကေန စ၊ ဤမည်ခသောသူသည် လည်းကောင်း။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏၊ ဣတိ ဤသို့။ အာစိက္ခတိ၊ ပြောကြား၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အတိတံ၊ အတိတ်ကာလကို။ အာရဗ္ဘ၊ အခံကြောင်းပြု၍။ သုဒိဿ၊ ရည်ရွယ်၍။ အာစိက္ခနာ၊ ပြောကြားခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သာ၊ ထိုပြောကြားခြင်းသည်။ နု ဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။ တံ၊ ထိုပြောကြားခြင်းကို။ သုဏာ၊ ကြား၍။ တေ ဇေါဟာရိကာ၊ ထိုအစိုးရတို့သည်။ တေသံ၊ ထိုဖျင်ဆီးသောသူ, ခိုးယူသောသူတို့အား။ ဒဏ်ဌံ၊ ကြေးငွေဒဏ်ကို။ ဧစ ကရောန္တိ၊ ဖာကိယ်၍ ပြုကုန်ကြား၏။ သင်္ဃံ၊ အလုံးစုံကုန်ကျသမျှဒဏ်ငွေသည်။ ဘိက္ခုနိယာ၊ ရဟန်းမအား။ ဂိဝါ၊ အစားပေးထိုက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒဏ်ဌံ၊ ငွေဒဏ်ကို။ ဂဏှိသန္တိ၊

ယူကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ ဧဝံပဂါယေ၊ ဤသို့သော အဓိပ္ပါယ်သည်။ သတိပိ၊ ရှိသော်လည်း။ ဂီဂါယေဝ၊ အစားပေးထိုက်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တဿ၊ ထိုသူအား။ ဒဏ္ဍံ၊ ဒဏ်ငွေကို။ ဂဏှထ၊ ယူကုန်လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့ သဇေ ပန် ဝေဒတိ၊ အကယ်၍ဆိုအံ့။ ပဥ္စဝဿကမတ္တေ၊ ငါးပဲမျှကို။ ဂဟိတေ၊ ယူအပ်သည်ရှိသော်။ ပါရာဇိကံ၊ စေခိုင်းသော ရဟန်းမိန်းမ ပါရာဇိကကျသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

တေန၊ အဘယ်သူသည်။ ကတံ၊ ပြုအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တေ ပန၊ ဆိုအပ်ခဲသော်ကား။ အသုကေနာတိ၊ ဤသူဟူ၍။ ဝတ္တုံ၊ ဆိုခြင်းငှါ။ အမ္ဟာကံ၊ ငါတို့အား။ နဝဋ္ဋတိ၊ မအပ်။ တုမ္ဟေဒယဝ၊ သင်တို့သည်သာလျှင်။ ဇာနိဿထ၊ သိကြကုန်လော့။ ဟိသစ္စံ၊ထို့စကား မှန်၏။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ရက္ခံ၊ အစောင့် အရှောက်ကို။ ယာစာမ၊ တောင်းကုန်၏။ တံ၊ ထိုအစောင့်အရှောက်ကို။ နော၊ ငါတို့အား။ ဒေထ၊ ပေးကြကုန်လော့။ အဝဟဋ္ဌဘဏ္ဍဉ္စ၊ ခိုးယူ သွားအပ်သော ဘဏ္ဍာ ပရိက္ခရာကိုလည်း။ အာဟရာပေထ၊ ဖဆောင်ယူ ပေးကြကုန်လော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တာပို့၊ ဆိုအပ်၏။ ဝေါ၊ ဤသို့။ အနောဒိဿ၊ မရည်ညွှန်းမူ၍။ အာစိက္ခနာ၊ ပြောကြားခြင်းဆည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သာ၊ ထိုပြောကြားခြင်းသည်။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။ ဝေါ ဝုတ္တေ၊ ဤသို့ မရည်ညွှန်းမူ၍ ပြောကြားသည်ရှိသော်။ တေ ဗဟိဂါမရိကာ၊ ထိုအစုံးရှတို့သည်။ ကာရဏေ၊ ခိုးသူတို့ကို။ ဂဝေသိတွာ၊ ရှာဖွေ၍။ တေသံ၊ ထိုသူတို့အား။ ဒဏ္ဍံ၊ ဒဏ်ငွေကို။ သစေပိ ကာရောန္တိ၊ အကယ်၍ ပြုကုန်အံ့။ သပ္ပံ သာပတေယျမ္ပိ၊ အလုံးစုံသောဥစ္စာဘဏ္ဍာကို။ ဂဟိ-တမ္ပိ၊ သိမ်းယူသော်လည်း။ ဘိက္ခုနိယာ၊ အား။ ဧနဝ ဂီဝါ၊ အစား မပေးထိုက်သည်သာတည်း။ နု အာပတ္တိ၊ အာပတ်လည်း မသင့်။

ပရိက္ခာရံ၊ ပရိက္ခရာကို။ ဟရန္တေ၊ ခိုးယူသည်တို့ကို။ ဒိသွာ၊မြင်၍။ တေသံ၊ ထိုခိုးယူသောသူတို့အား။ အနုတ္ထာမတာယ၊ အကျိုးမဲ့ကို ဖြစ်စေလို၍။ ဝါ၊ ငဋဒဏ်ကို တပ်စေလိုသည့်, အသက်ကို သတ်စေလို

သည်ဖြစ်၍။ စောထော စောရောတိ၊ ခိုးသူ ခိုးသူဟူ၍။ ဝတ္တုမြဲ၊ ဆိုခြင်းငှါ လည်း။ နဝဠုတိ၊ မအပ်။ ဟိ သစ္စံ၊ ထိုစကားမှန်၏။ ဧဝံ ဝုဒ္ဓတ္တာပိ၊ ဤသို့ဆိုဖေသော်လည်း။ တေသံ၊ ထိုခိုးသူတို့အား။ ယံ ဒဏ္ဍံ၊ အကြင်ဒဏ်ကို။ ကာစရာန္တိ၊ ပြုကုန်၏။ တံ သဗ္ဗမ်ပိ၊ ထိုအလုံးစုံသော ဒဏ်းငွသည်လည်း။ ဘိက္ခုနိယာ၊ အား။ ဂိဝါ၊ အစားထိုက်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အတ္တာနော၊ ၏။ ဝစနကရံ ပန၊ စကားကို နားထောင်သော သူကိုကား။ ဂူမိနော၊ ဤသူသည်။ မေ၊ ဝါ၏။ ပရိက္ခာရော၊ ကို။ ဂဟိတော၊ ယူ၏။ တံ၊ ထိုပရိက္ခာရကို။ အာဟရာပေဟိ၊ ဆောင်ယူစေလော့။ အာဃ၊ ထိုသူအား။ ဒဏ်္ဍံ၊ ဒဏ်ငွေကို။ မံ စ ကရောဟိ၊ ပြုကား မပြုပါလင့်။ ဂူဘိ ဝတ္တုံ၊ ဤသို့ဆိုခြင်းငှါကား။ ဝဠုတိ၊ အပ်၏။

ဂိဝါယဝါတိ ဂိဝါယဝ ဟောတိ၊ နုပါရာဇိကံ့ အနုဝ-
ဏ္ဏယာ ဂဟဘတ္တာဒေ—

ဟု သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ ဖွင့်ဆို၏။

ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၌လည်း—

ဂိဝါယဝါတိ အာဏတ္တိယာ အဘာဝတော။ တေသံ အနုတ္တာဒါမဘာယာတိ "စောရော"တိ ဝုတ္တံ မမ ဝစနံ သုတ္ဝာ ကေဂိ ဒဏ္ဍိယန္တိ ဇိဝိဘာဒေါရော။ ယေသဉ္စ ဝါပရိက္ခာရဂ္ဂဟဏတ္ထံ ဝါ သဟာသာ "စောရော"တိ ဝုတ္တေ ဒဏ္ဍိဘာပိ နဒေါသောတိ ဒဿိတံ။ ရာဇပုရိသာနဉ္စိ "စောရော အယ"န္တိ ဉဒ္ဒိဿာ ကာသနေ ဧဝ ဂိဝါ၊ ဘိက္ခူနံ, ပန အာဏာမိဿာဒီနံ ဝါသမ္ဘုခါ "အသုကဿာ စောရော ဧဝမာဿီ"တိ ကေနစိ ဝုတ္တဝစနံ နိဿာယ အာရာမိကာဒီသု ရာဇပုရိသေနံ ဝတ္ဝာ ဒဏ္ဍာပေန္တိသုပိ ဘိက္ခုဿ နဂိဝါရာဇပုရိသာနံ အဝုတ္တဘ္ဘာ။ ယေသဉ္စ ဝုတ္တံ၊

တေဟိ သယံ စောရသ္သ အဒက္ခိတာတိ ဂဟေတဗ္ဗံ။ "တုံ တေသ္သ သန္တိကံ အစ္ဆိန္နာ"တိ အာဏာတော်ပိ ဟိ သစေ အညေန အစ္ဆိန္နာပေတိ၊ အာဏာပကဿ အနာပတ္တိ ဝိသင်္ကေတာ။ "အတ္တနော ဝစနကရ"န္တိ ဣဒံ သာမီစိဝသေန ဝုတ္တံ။ ဝစနံ အကရောန္တာနံ ရာဇပုရိသာနမ်ပိ "ဣမိနာ ဂဟိတပရိက္ခာရံ အာဟရာပေဟိ၊ မာ စသ္သ ဒက္ခံ ကရာ"တိ ဥဒ္ဒိသ္သ ဝဒန္တာသာပိ ဒုဂ္ဂေ ဂဟိတပိ နာ ဂီဝါဝေ ဒဏ္ဍကဂဟဏသ္သ ပဋိက္ခိတ္တတ္တာ၊ "အသုကဘာဏ္ဍံ အာဝဟာ"တိ အာဏာပေတ္ဝာ ဝိပ္ပဋိသာရံ ဥပ္ပာဒေန္တေ ပုန ပဋိက္ခိပနေ ဝိယ။

ဟု ဖွင့်ပြတော်မူသည်။

အနက်ကား—အာဏတ္တိယာ၊ စေခိုင်းခြင်း၏။ အဘာဝတော၊ မရှိသည်အဖြစ်ကြောင့်။ ဂီဝါယောဝါတိ၊ ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေသံ အနုတ္ထကာမတာယာတိ၊ ကား။ စောဒေတွေ စောဒေတိ၊ သူခိုး သူခိုး ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သော။ မမ၊ ငါ၏။ ဝစနံ၊ စကားကို။ သုတ္ဝာ၊ ကြား၍။ ထေစိ၊ အချို့သောသူတို့ကို။ ဒက္ခိသန္တိ၊ ဒက်တပ်ကုန်လတ္တံ့။ ဇီဝိတာ၊ အသက်မှ။ ဝေါရောပေဿန္တိ၊ ချကုန်လတ္တံ့။ ဤတိ ဝေံ သညာယ၊ ဤသို့သော အမှတ်သညာဖြင့်။ တေနာ၊ ဤပါဌ်ဖြင့်။ ထေဝလံ၊ အလိုမရှိသောစိတ်နှင့် မဇ္ဈိမယျက် သက်သက်။ ဘယေန ဝါ၊ ကြောက်သည်ဖြစ်၍ လည်းကောင်း။ ပရိက္ခာရဂဟဏတ္ထံ ဝါ၊ ပရိက္ခာရကို ယူခြင်းငှါ လည်းကောင်း။ သဟသာ၊ အဆောတလျင်။ စောရော စောရောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ သော်။ ဒက္ခိတေပိ၊ ဒက်တပ်သော်လည်း။ နာ ဒေါသော၊ အပြစ်မရှိ။ ဤတိ၊ ဤသို့။ ဒဋ္ဌဿတိ၊ ပြတော်မူ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ရာဇပုရိသာနံ၊ မင်းချင်းယောကျ်ားတို့အား။ အယံ၊ ဤသူသည်။ စောရော၊ တည်း။ ဤဘိ၊ ဤသို့။ ဥဒ္ဒိဿ၊ ညွှန်ပြ၍။ ကထနေ ဝေ၊ ဆိုခြင်းဌာသာလျှင်။ ဂီဝါ၊ အစဉ်းထိုက်၏။ ပန၊ ထို စကားကို အကျယ်ပြဆိုဦးအံ့။ ဘိက္ခူနံ၊ ရဟန်းတို့အား။ အာရာမိကာဒီနံ၊ အာရုံမ်စောင့်စသည်တို့၏။ သမ္မုခါ၊ မျက်မှောက်၌။ အာသုကော၊

သည်း စောရော၊ တည်း။ ဝေ၊ သို့း အကာသိ၊ ပြု၏း ဣတိ၊ သို့။ ကေနစိ၊ တစုံတယောက်ဒသာသူသည်း ဝုတ္တဝစနံ၊ ဆိုအပ်သောစကဲ့ား ကို။ နိဿာယ၊ အမှီပြု၍။ အာရာမိကာဒီသု၊ အာရာမ်စောင့် စသည် တို့သည်း ရာဇပုရိသာနံး မင်းချင်းတို့အား။ ဝတ္ဝာ၊ ပြောဆို၍။ ဒဏ္ဍာပေန္တေသုပို့၊ ဒဏ်ဘပ်စေကုန်သော်လည်း။ ဘိက္ခုဿဲ၊ အား။ နဂိဝါ၊ အစားမထိုက်။ ရာဇပုရိသာနံ၊ တို့အား။ အဝုတ္တတ္တာ၊ မဆို အပ်သောကြောင့်တည်း။ ယေသဉ္စ၊ အကြင်အာရာမ်စောင့် စသည်တို့ အား။ ဝုတ္တံ၊ ၏း ဇေတဟိ၊ ထိုအာရာမ်စောင့် စသည်တို့သည်။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ စောရုဿ၊ အား။ အဒဏ္ဍိဟတ္တာ၊ ဒဏ်မတပ်နိုင်သည်အဖြစ် ကြောင့်း နဂိဝါ၊ အစားမထိုက်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။ ဟိ ယုတ္တံ၊ ထိုစကားသင့်စ္ဆ။ တုံ၊ သင်သည်။ ဇေဿ၊ ၏။ သန္တကံ၊ ကို။ အစ္ဆိန္ဒ၊ လုယက်လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဏတ္တော၊ စေခိုင်း အပ်သောသူသည်။ အညေန၊ သူတပါးကို။ သစေ အစ္ဆိန္ဒာဇေတိ၊ အကယ်၍ လုယူစေသည်ဖြစ်အုံ။ အာဏာပကဿ၊ စေခိုင်းသောရဟန်း အား။ အနာပတ္တိ၊ အာပတ်မသင့်။ ဝိသင်္ကေတတ္တာ၊ ချုတ်ယွင်းသည် အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ အတ္တာနဉ္စ ဓနဉ္စ ဣတိ ဣဒံ၊ ကို။ သာမိစိဝသေန၊ ဇရိအသေပြုသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ အဋ္ဌကထာဆရာမိန့်ဆိုတော်မူ၏။ ဝစနံ၊ ကို။ အကာရဏ္ဍာနံ၊ နားမထောင်ကုန်သော။ ရာဇပုရိသာနံ ရာဇပုရိသာနံပိ၊ မင်းချင်းတို့အားလည်း။ ဣဓိနာ၊ ဤမိန်းမ၊ ဣတိ-တပရီက္ခာရံ၊ ယူအပ်သောပရိက္ခာရကို။ အာဟာရာဒေါ်၊ ဆောင်ယူပေး လော့။ အာဿ၊ ထိုသူ့အား။ ဒဏ္ဍံ၊ ဥစ္စာဒဏ်ကို။ မာ စ ကာရေဟိ၊ မပြုပါလင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဥဒ္ဒိဿ၊ ညွှန်ပြု၍။ ဝဒန္တိဿပိ၊ ဆိုသောရဟန်း အားလည်း။ ဒဏ္ဍော၊ ဒဏ်ငွေကို။ ဂဟိတေပိ၊ အစိုးရတရားရုံးက ယူဆောင်လည်း။ နဂိဝါ ဇေ၊ ရဟန်းက အစားမပေးထိုက်သည်သာ တည်း။ ဒဏ္ဍဂုဟကဿ၊ ဒဏ်ငွေယူခြင်းကို။ ပဋိက္ခိတ္တတ္တာ၊ ပယ်မြစ်အပ် သည် အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ကိမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ ဆသုကဘဏ္ဍံ၊ ဤမည်သောဥစ္စာကို။ အာဟရ၊ ခိုးယူလော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဏာပေတွာ၊ စေခိုင်း၍။ ဝိပ္ပဋိသာရေ၊ နှလုံးမသာယာ

ခြင်းသည်။ ဥပပ္ပန္နေ၊ ဖြစ်ပေါ်လာဖွယ်ရှိသော်။ ပုန၊ တဖန်။ ပဋိကို-ပန္နေ၊ ပယ်မြစ်ခြင်း၌။ အနာပတ္တိ ဝိယ၊ အာပတ်မသင့်သကဲ့သို့တည်း။

ဤသို့လာသော ဘိက္ခုနီဝိဘင်းပါဠိတော် အနာပတ္တိဝါရ၊ ၎င်းအဖွင့် အဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့၌ ရဟန်းမိန်းမ, ရဟန်းယောကျ်းတို့၏ အာရုပ်ကျောင်းကန် ပရိက္ခရာပစ္စည်းကို ဖျက်ဆီးလုံယက် ခိုးဝှက်ရာတို့၌ မင်းချင်းယောကျ်းနှင့် အစိုးရထံ သွားရောက်၍ "ဤသူသည် ဖျက်ဆီးလုယက် ခိုးဝှက်သူ"ဟု အမည်ကိုဖော်ထုတ်၍ ပြောကြားမူ အစိုးရာထိုသူအား ဒဏ်ဘပ်ရာ ပြောသောရဟန်းသည် အစားပေးထိုက်၏။ "ထိုသူခိုးထံမှ ဒဏ်ငွေယူပါ"ဟုဆိုလျှင် ယူသည်နှင့်တပြိုင်နက် ငါးပဲထိုက်တန်လျှင် ပါရာဇိကကျ၏။ အခြည်ကို မဖော်ထုတ်ပဲပြောမူ အပြစ်မရှိဟု ပြ၏။ ရဟန်းသည် လူတို့နှင့် တရားပြောဆိုရာမှာ အစားပေးထိုက်သည်ဟု ပြတော်မူသောအရာ မဟုတ်ခေ။

၎င်းအနာပတ္တိဝါရအဖွင့်ဖြစ်သော အဋ္ဌကထာ၌ "ဒဏ်ငွေယူလော့" ဟုဆို၍ ယူမှုပါရာဇိကရောက်သကဲ့သို့၊ တရားတော်ရာ၌လည်း ရာဇဝလ္လဘ မင်းကျွမ်းဝင်၍ "ဒဏ်ငွေယူလော့"ဟု စေခိုင်းသဖြင့် ဒဏ်ငွေယူမှု ပါရာဇိကပင် ကျသည်ဟု မှတ်စေလ။

ဝိနယတိဋီကာရှင် အလိုအားဖြင့် မင်းမှုထမ်းနှင့် အစိုးရိမင်းတို့အား သာ "မည်သူခိုးသည်"ဟု မဆိုအပ်။ အာရုပ်စောင့်, ကျောင်းဒကာ စသည်တို့အား "မည်သူ ခိုးသည်"ဟု ပြောကြားမူ အပြစ်ရှိဟု မှတ်ရမည်။ (ဘိက္ခုနံ ပန၊ ပဒ၊ ဝိသဒက်တတ္တာ တိုဒ်အောင် ပြခဲ့သော ဝိနယတိဋီကာပါဠိကို အရကျက်သေ)။

အဆုံးမှတ်ရန်ကား- အနာပတ္တိဝါရဖြစ်သော ပါဠို, အဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့၌ တရားတွေ့သော ရဟန်းမိန်းမ, ရဟန်းယောကျ်းတို့အား "အစားပေးယိုက်သည်၊ ပါရာဇိကကျသည်"ဟု မယုံခြင်းသည်--ရဟန်း၊ အားလျော့သောပစ္စည်းကို ဒါယကာက လှူပြီးမှ မလှူဟု တဖန် စဉ်းလဲ

ကောက်ကျစ်သောဉာဏ်ဖြင့် တားမြစ်ပြောဆိုခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ အစိုးရမင်းတို့မသိအောင် တားမြစ်ခြင်း မဟုတ်ချေ။ အစိုးရထံ လျှောက်ထားလိုက လျှောက်ထားစေဟု တားမြစ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဖြစ်ပွားသောတရားကိုလည်း အစိုးရမင်းတို့သာ ပြတ်အောင်စီရင်နိုင်သည်။

ထို့ကြောင့် တစုံတနေ့ယောက်သောလူက လှူဒါန်းပြီးသော ကျောင်းသက်နှံစသောပစ္စည်းကို မလှူဟု တားမြစ်ပြောဆိုရာ အစိုးရထံ အမှန်အတိုင်းပြောဆို၍ တရားတွေ့ခြင်း၌ အပြစ်မရှိ၍ "အစားပေးထိုက်သည်၊ ပါရာဇိကကျသည်"ဟု မဆိုခြင်းဖြစ်သည်ဟု မှတ်သေး။

အနာပတ္တိဝါရဖြစ်သော ပါဠို, အဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့၌ ကျောင်းအာရုံကို ဖျက်ဆီးသောသူ၊ ခိုးယူသောသူတို့ကို ရည်ညွှန်း၍ ပြောဆိုရာ အစားပေးထိုက်သည်ဟု ဆိုခြင်းသည် ထိုဖျက်ဆီးခိုးယူသူတို့အား အစိုးရမင်းတို့မသိအောင် လျှို့ဝှက်၍ ပြုရခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုလျှို့ဝှက်သော အမှုကို သိအောင် ပြောခြင်းဖြစ်သည်။ ခိုးသူအား ဖော်ပြောရာ ဒဏ်ဘပ်မှု ဘဏ္ဍာစားထိုက်၏။ "ဧကော်ဒဲယူဧလော့"ဟု ခိုင်း၍ ယူမှု ပါရာဇိကကဲ့သို့ဟု သိလေး။ ဤသို့ အဋ္ဌကထာမှတ်။

သြဝါဒဂါထာ

ပရေ စ နံ ဝိဇာနန္တိ၊ ယဟေတ္ထ ယမာမသေ။
ယေ စ တတ္ထ ဝိဇာနန္တိ၊ တတော သမ္မန္တိ မေဓဂါ။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်

တွေ့၊ ဤသံဃာ့ဘောင်ဝယ် မျှားအံ့လယ်၌။ ပရေ၊ ပညာမဲ့သူတပါးလူတို့သည်။ မယံ၊ ငါတို့သည်ကား။ ယမာမသေ ဤတို့၊ အမြဲမနေ သေရကုန်အံ့ဟူ၍။ နံ စ ဝိဇာနန္တိ၊ အမှန်အတိုင်း မသိကြကုန်။ တတ္ထ၊ တိုသံဃာ့ဘောင်ဝယ် မျှားအလယ်၌။ ယေ စ၊ အကြင်အမှုန်မြင်သိ ပညာရှိတို့သည်ဆား။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ယမာမသေ ဤတို့၊

အမြဲမနေ သေရကုန်အုံဟူ၍။ ဝိဇာနန္တိ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိမြင်ကြကုန်၏။ တတော၊ ထိုသို့သိခြင်းကြောင့်။ မေဓဂါ၊ အငြင်းဖြစ်ပွားအမှုမျှားတို့သည်။ သမ္မန္တိ၊ ငြိမ်းအေးကုန်၏။

ညောင်ပင်မြို့ ထိမ်တောကျောင်းတိုက်၌ သီတင်းသုံး
နေထိုင်သော မထေရ်မြတ် ဖြောဆိုအပ်သော
အဋ္ဌကာရ ဝိနိစ္ဆယစာတမ်း
ပြီး၏။

ဦးဝိစာရ လျှောက်ထားလွှာ

အက်တောကျောင်းတိုက်နေ တပည့်တော်ဝိစာရ လျှောက်ထားပါသည် ဆရာတော်အရှင်သူမြတ်ဘုရား။

အကြောင်းမှာ– အက်တောကျောင်း သုံးဆောင်သည် အထက်သံဃိက, အောက်ပုဂ္ဂလိကဖြစ်၍ ၎င်းကျောင်းမျှားကို အောက်ပုဂ္ဂလိကအပိုင်ဆိုင်သူ ဦးဝဏ္ဏ-က လွဲအပ်သောသူနှင့်တကွ ကျောင်းပိုင်ရှုတို့ရောင်းချ၍ ဒါယကာမျှား ဝယ်ယူပါသည်။ ၎င်းဝယ်ယူသောကျောင်းကို တပည့်တော်အား လှူဒါန်းပါသည်။ ၎င်းဝယ်ယူပြီး လှူဒါန်းသော ကျောင်းမျှားကို သံဃိက, ပုဂ္ဂလိကအနှစ်မျိုးတွင် အဘယ်သို့ သုံးဆောင်ရမည်၊ သို့မဟုတ် အထက်အောက်နှစ်ခုလုံးပင် ပုဂ္ဂလိကအဖြစ် သုံးဆောင်ရမည်၊ ထောင်းသောငှေ့ သံဃိကဖြစ်မှည်၊ ကျောင်းပင် သံဃိကအဖြစ်မည်ကို အသေအချာ ပါဠိ, အဋ္ဌကထာ, ဋီကာလာတိုင်း သိမှတ်ရန် လျှောက်ထားတောင်းပန်အပ်ပါသည် ဆရာတော်အရှင်မြတ်ဘုရား။

လျှောက်ထားသူ
ဦးဝိစာရ
အက်တောကျောင်းဘုန်းကြီး

ထိမ်တောဆရာတော်၏ သံဃိကဝိဟာရဝိနိစ္ဆယစာတမ်း

၂၄၅။ သံဃိဏာဒိကျောင်းကို ရောင်းစယ်ခြင်း

စာတုဒ္ဒိသံ သံဃံ ဥဒ္ဒိဿ ဘိက္ခူနံ ဒိန္နံ ဝိဟာရံ ဝါ ပရိဝေဏံ ဝါ အာဝါသံ ဝါ မဟန္တမ္ပိ ခုဒ္ဒကမ္ပိ အာဘိယောဂေါ နု ခေါ ပဟာတိ၊ အန္တိန္ဒိတ္ထာ ဂဏ္ဍိတုမ္ပိ နု သင်္ကာတိ။ ထသ္မာ? သဗ္ဗသံ ဓုရနိက္ခေပါဟာဝတော။ 'နု ခေါ' တိ သဗ္ဗ စာတုဒ္ဒိသာ ဘိက္ခူ ဓုရနိက္ခေပံ ကရောန္တိ—

ဟု သမန္တပါသာဒိကာ အဋ္ဌကထာ ဝိဟာရဝတ္ထုကထာ၌ လာသည်။

စာတုဒ္ဒိသံ၊ အမှပ်လေးမျက်နှာ၌ရှိသော။ သံဃံ၊ ကို။ ဥဒ္ဒိဿ၊ ရည်စူး၍။ ဘိက္ခူနံ၊ ရဟန်းတို့အား။ ဒိန္နံ၊ သံဃိဘဏ္ဍရစာဖြင့် လှူဒါန်းအပ်သော။ ဝိဟာရံ ဝါ၊ ဥပစာအားရုံမှီဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော အသုံးစုံသော ကျောင်းကိုလည်းကောင်း။ ပရိဝေဏံ ဝါ၊ ထိုကျောင်းတို့က် အတွင်း၌ တံတိုင်းစည်းအရံကာရံအပ်သော ကျောင်းကိုလည်းကောင်း။ အာဝါသံ ဝါ၊ တခုဘည်းမျှသာဖြစ်သော ကျောင်းကိုလည်းကောင်း။ မဟန္တမ္ပိ၊ ကြီးသော်လည်းကောင်း။ ခုဒ္ဒကမ္ပိ၊ ငယ်သော်လည်းကောင်း။ အာဘိယောဂေါ၊ တရားတော်ဟူသော ရဟန်းတို့အား။ အာဘိယောဂေါတရား ဝတ္ထုခြင်းသည်။ နု ရုဟတိ၊ မရောက်၊ ဝါ၊ မဖြစ်။ အန္တိန္ဒိတ္ထာ၊ လုယက်ရှိ။ ဂဏ္ဍိတုမ္ပိ၊ ယူခြင်းငှါလည်း။ နု သင်္ကာတိ၊ မာန်မီးနှိုင်း၊ ကသော၊ အာဘယ်ကြောင့်နည်း။ သဗ္ဗသံ၊ အလုံးစုံအရပ်လေးမျက်နှာ၌ရှိသော ရဟန်းတို့၏။ ဓုရနိက္ခေပါဘာဝတော၊ တပါးမျှမကျန်ပဲ အကုန်ဝန်ချခြင်း မရှိသည်အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဗုဒ္ဓ၊ ဘုရား၊ ဓမ္မ၊ တရား၊ သံဃ၊ ရဟန်းတို့သည်။ ဓုရနိက္ခေပံ၊ ဝန်ချခြင်းကို။ နု ကရောန္တိ၊ မပြုကြကုန်။

သဒ္ဒရတ္ထဒီပနီဋီကာဌာန်းသည်း–

အဘိယောဂေ ကတေပိ အဝဟာရဿ အသိဒ္ဓနတော ဝုတ္တံ "အဘိယောဂေါ နရုဟတီ"တိ–

ဟု ဖွင့်တော်မူ၏။

အဘိယောဂေ၊ တရားဝှေ့ခြင်းကို၊ ကတေပိ၊ ပြုသော်လည်း။ အဝဟာရဿ၊ ခိုးခြင်း၏။ အသိဒ္ဓနကော၊ မပြီးခြင်းကြောင့်။ အဘိယောဂေါ နရုဟတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ အဋ္ဌကထာဆရာ ဆိုတော်မူအပ်၏။

ဝိနယဋီကာစသည် အဋ္ဌကထာဌာန်းသည်း–

ဝိဟာရံ သံဃိကံ ကိဉ္စိ၊ အစ္ဆိန္ဒိဘ္ဘာနု ဂဏှိတုံ။
သဗ္ဗေသံ ဓုရနိက္ခေပါ–ဘာဝတော ဝ နသ်ဒ္ဓတို့–

ဟု မိန့်ဆို၏။

သံဃိကံ၊ သံဃာ့ဥစ္စာဖြစ်သော။ ဝိဟာရံ၊ ကျောင်းကို။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတယောက်သောသူသည်။ အစ္ဆိန္ဒိဘ္ဘာနု၊ လုယက်၍။ ဂဏှိတုံ၊ ယူခြင်းငှါ။ နသ်ဒ္ဓတိ၊ မပြီး မရနိုင်။ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံ အရပ်ဒသားမျက်နှာဋ္ဌေနကုန်သော ရဟန်းတို့၏။ ဓုရနိက္ခေပါဘာဝတော၊ ဝန်ချခြင်းမရှိသည် အဖြစ်ကြောင့်သာတည်း။

ထိုသို့လာသော ဩဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့ဖြင့် သံဃိကဒကျောင်းကို နေထူမှ မရှေ့.မပြောင်းပဲ ယူဆာ၌ "ဌာနာစာဝန" မဖြစ်လျှင် ရဟန်း,ခိုးသူ, မင်းစသော တစုံတယောက်သော့သူသည် နိုင်ထက်မူ၍ ယူသည်ဖြစ်စေ၊ မသိအောင် ယူသည်ဖြစ်စေ၊ ငါပိုင်သည်ဟု ထင်မှတ်၍ ယူသည်ဖြစ်စေ၊ သူတပါးထံ၌ ပေါင်နှံရောင်းချ၍ ဖြစ်စေ သံဃိကကျောင်းအဖြစ်မမလွတ်။ သံဃာ့ဥစ္စာသာ မည်၏ဟု ပြတော်မူ၏။

စင္ဆဝါပါဠိတော်၌လည်း-

ပဠိမာနိ ဘိက္ခဝေ အဝိဿဇ္ဇိယာနိ နု ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗာနိ သံဃေန ဝါ ဂဏေန ဝါ ပုဂ္ဂလေန ဝါ၊ ဝိဿဇ္ဇိတာနိပိ အဝိဿဇ္ဇိတာနိ ဟောန္တိ၊ ယော ဝိဿဇ္ဇေယျ၊ အာပတ္တိ ထုလ္လစ္စယဿ=

ဟု လာသည်။

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ အဝိဿဇ္ဇိယာနိ၊ မစ္ဆန္အပ်ကုန်သော၊ ဣမာနိ ပဉ္စ၊ ဤငါးပါးသောအရာတို့ကို။ သံဃေန ဝါ၊ သံဃာသည်လည်း ကောင်း။ ဂဏေန ဝါ၊ ဂိုဏ်းသည်လည်းကောင်း၊ ပုဂ္ဂလေန ဝါ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တပါးပါးသည် လည်းကောင်း။ နု ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗာနိ၊ မစ္ဆန္အပ်ကုန်။ ဝိဿဇ္ဇိတာနိပိ၊ စွန့်အပ်ကုန်သော်လည်း။ အဝိဿဇ္ဇိတာနိ၊ စွန့်အပ်သည် မမည်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ယော၊ အကြင်ရဟန်း သည်။ ဝိဿဇ္ဇေယျ၊ စွန့်ငြားအံ့။ ထုလ္လစ္စယဿ၊ သို့။ အာပတ္တိ၊ ရောက်၏။

ထိုပါဠိတော်ဖြင့်- သံဃိကဖြစ်သော ထာဝရပစ္စည်း, ဂဏပုဂ္ဂလပစ္စည်းတို့ကို တစုံဘယောက်သောသူအား မဒေပးမစွန့်အပ်။ ပေးစွန့်သော်လည်း ပေးရာမရောက်။ ပေးသောရဟန်းအား ထုလ္လစ္စည်း၊ အာပတ်သင့်၏။

ဂုဏ်ပါဠိအဋ္ဌကထာ၌လည်း=

ဣဒံ ဟိ သဗ္ဗမ္မိ ဂဏဘဏ္ဍံ ဣဓ အဝိဿဇ္ဇိယံ, ကိဉ္စာဂိရိဝတ္ထုသ္မိံ အဒေဘင်္ဂိယန္တိ ဝုတ္တံ။ ပရိဝါရေ ပန-

အဝိဿဇ္ဇိယံ အဒေဘင်္ဂိယံ၊ ပဉ္စ ဝုတ္တာ မဟေသိနာ။
ဝိဿဇ္ဇေန္တိဿ ပရိဘုဉ္ဇန္တိဿ အနာပတ္တိ၊
ပဉ္စာ မေသာ ကုသလေဟိ စိန္တိတာတိ-

အာဂတံ။ ဝ။ သဗ္ဗာ မူလဗန္ဓဝေသန အဝိဿဇ္ဇိယံ အဝေ-
ဘင်္ဂိယဉ္စ၊ ပရိဝတ္တနဝေသန ပန ဝိဿဇ္ဇေန္တေဿ ပရိဘုဉ္ဇန္တေဿ စ
အနာပတ္တိတော် ဝေမေတ္ထ အဓိပ္ပါယော ဝေဒိတဗ္ဗော-

ဟု ဖွင့်ပြ၏။

အနက်ကား- ဟိ၊ အဘူးပြဦးအံ့။ ဤဒံ ဂရုဘဏ္ဍံ၊ ဤသို့ ဂရုဘက်ဖြစ်သော သံဃိကပစ္စည်းကို။ ဤမ၊ ဤနေရာ၌။ အဝိဿဇ္ဇိယံ၊ မစွန့်အပ်ဟူ၍။ ဧတံ၊ ဟောဇတ်မူအပ်၏။ ကဋ္ဌဝဂိရိတ္ထုသို့၊ ဥဒ္ဒါ အဓဝဘင်္ဂိယန္တို့၊ မဝေဖန်အပ်ဟူ၍။ ဝုတ္တံ ၏၊ ပရိဝါရေ ပန၊ ကား။ မဟာသိနာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပဉ္စ၊ ငါးခုအစုရှိသော ထာဝရ ဂရုဘက်ဖြစ်သော သံဃိကဥစ္စာတို့ကို အဝိဿဇ္ဇိယံ၊ ဟူ၍ လည်းကောင်း။ အဓဝဘင်္ဂိယံ၊ ဟူ၍ လည်းဖောင်း ဝုတ္တာ၊ ဟောဇတ်မူအပ်ကုန်၏။ ဝိဿဇ္ဇေန္တေဿ၊ စွန့်သောရဟန်းအား လည်းကောင်း။ ပရိဘုဉ္ဇန္တေဿ၊ သုံးဆောင်သောရဟန်းအား လည်းကောင်း။ အနာပတ္တိ၊ အာပတ်မသင့်။ သော ပဉ္စ၊ ဤပြဿနာကို။ ကုသလေဟိ၊ ဝိနည်းအဆု လိမ္မာသော ပညာရှိတို့သည်။ စိန္တိတာ၊ ကြံဉာဏ်၍ သိအပ်၏။ ဤတံ၊ လား၏။ တဿ၊ ထို ကြောင့်။ မူလဗန္ဓဝေသန၊ အရင်းပြတ်စွန့်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ အဝိဿဇ္ဇိယံ၊ စွန့်လည်း မစွန့်အပ်။ အဝေ-ဘင်္ဂိယဉ္စ၊ ဝေလည်း မဝေဖန်အပ်။ ပရိဝတ္တနဝေသန ပန၊ လဲလှယ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်ကား။ ဝိဿဇ္ဇေန္တေဿ၊ စွန့်သောရဟန်းအား လည်းကောင်း။ ပရိဘုဉ္ဇန္တေဿ၊ သုံးဆောင်သော ရဟန်းအားလည်းဆောင်း။ အနာပတ္တိ၊ အာပတ်မသင့်။ ဤတိ ဝေါ၊ ဤသို့။ တေ၊ ထို၊ ဤသံဃိကပစ္စည်းပြဿနာ၌။ အဓိပ္ပါယော၊ ဘုရား အလိုတော်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

ထိုအဋ္ဌကထာပါဠိဖြင့် သံဃိကဖြစ်သော ထာဝရပစ္စည်း, ဂရုဘက်ပစ္စည်းတို့ကို တစုံတယောက်သော သူတို့အား မစွန့်အပ်၊ မပေးအပ်၊

မနုရောင်းအပ်ဟု ပညတ်ဘော်မူသည်။ အရောင်းပြတ် တခါတည်း မပေးအပ်၊ မရောင်းအပ်၊ ပစ္စည်းချင်းမူကား လူတို့နှင့် လဲယူသုံးဆောင်ကောင်းသည်ဟု ပြဒါးတော်မူ၏။

ပစ္စည်းချင်း လဲယူသုံးဆောင်ရာ၌သည်း ထာဝရကို ထာဝရချင်း၊ ဂရုဘဏ်ကို ဂရုဘဏ်ချင်း လဲယူအပ်၏ဟု ပြတော်မူခြင်းငှါ—

ဃာဝရေန စ ထာဝရံ ဂရုဘရေန စ ဂရုဘဏ္ဍံ ပရိဝတ္တေတုံ ဝဋ္ဋတိ—

ဝဋ္ဋတိ—

ဟု ဆိုးတော်မူ၏ (စုဋ္ဌဝါအဋ္ဌကထာ)။

ခုဒ္ဒသိက္ခာဋီကာဟောင်းဌီကာ၌—

ဇတ္ထေ ပန ဂရုဘဏ္ဍေန ဂရုဘဏ္ဍဉ္စ ထာဝရဉ္စ ထာဝရေန ထာဝရမေဝ ပရိဝတ္တနဝိဓိံ သန္ဓာယ "ဝိဃဒ္ဒနဿ ဟာနဝ-ပတ္တိ" တိ ဝုတ္တံ—

ဟု ဆို၏။

ခုဒ္ဒသိက္ခာဋီကာသစ်ဌီလည်း—

ဂရုနာ ဂရုဘဏ္ဍဉ္စ ထာဝရဉ္စ ပရိဝတ္တေယျ၊ ထာဝရေန စ ထာဝရမ်ိဳ ပရိဝတ္တေယျာတိ ဓယာဇေတဗ္ဗံ—

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌လည်း—

နကေဝလံ ။ပ။ ပရိဝတ္တေတုံ ဓဋ္ဋန္တိတိ ဣမိနာ ဃထာ-ဝရေန ထာဝရမ်ိဳ ဃထာဝရမ်ိဳ ပရိဝတ္တေတုံ ဝဋ္ဋတီတိ ဒဿေတိ။ ထာဝရေန ဃထာဝရံမေဝ ဟိ ပရိဝတ္တေတုံ နဝဋ္ဋတိ—

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

ထို့ကြောင့် သံယိကဖြစ်သော ဂရုဘက်ပစ္စည်းဖြင့် လူတို့၏ ထာဝရပစ္စည်း, ဂရုဘက်ပစ္စည်းတို့ကို လဲယူအပ်သည်။ သံယိကဖြစ်သော ထာဝရပစ္စည်းဖြင့် လူဘို့၏ ထာဝရပစ္စည်းကိုသာ လဲယူအပ်သည်။ ဂရုဘက်ပစ္စည်းကို မလဲယူအပ်ဟု မှတ်သေး။

ထာဝရပစ္စည်း, ဂရုဘက်ပစ္စည်း နှစ်ပါးအဖြစ်ကိုလည်း—

> ထာဝရေန့ စ ထာဝရံ ဂရုဘ့ကျွန် စ ဂရုဘကျွန်တို့ ထွေပဉ္စသု တော်ဌာသေသု ပုရိမဒွယံ ထာဝရံ, ပစ္ဆိမတ္တယံ ဂရုဘကျွန်တို့ ဓဝဒိဘဗ္ဗံ—

ဟု သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ မိန့်တော်မူ၏။ ဝိမတ်ဋီကာဆရာလည်း နည်းတူပင်ပြ၏။ ထို့ကြောင့်—

ဝိဟာရ၊ ဝိဟာရဝတ္ထု, အာရုမ၊ အာရုမဝတ္ထုသည် ထာဝရမည်၏။

မဉ္စ၊ ပီဌ၊ ဘိသိ၊ ဗိမ္ဗောဟန, လောဟကုမ္ဘီ, လောဟဘာဏက၊ လောဟဝါရက၊ လောဟကဋာဟ၊ ဝါသိ၊ ပနုသု၊ ကုဋ္ဌရီ၊ ကုဒါလ၊ နိခါဒန, ဝလ္လိ၊ ဝေဋ္ဌ၊ မုဋ္ဌ၊ ပဗ္ဗဇ၊ တိဏ၊ မတ္တိကာ၊ ဒါရုဘဏ္ဍ၊ မတ္တိကာဘဏ္ဍတို့သည် ဂရုဘက် မည်၏ဟု မှတ်လေး။

ဝိဟာရ, ဝိဟာရဝတ္ထု အရံကိုလည်း မူလသိက္ခာဋီကာသစ်၌—

> ဝိဟာရော နာမ ပါသာဒါဒိကံ ယံကိဉ္စိ သေနာသနံ။ ဝိဟာရဝတ္ထု နာမ ဘောသံယဝ ပတိဋ္ဌာနောဏာသော၊ နဋ္ဌေသု ဝါ တေသဲ့ ပေါရာဏကဘူမိဘာဂေါ—

ဟု ဆိုသောကြောင့် ပြာသာဒ်အစရှိသော အမှုတ်မရှိ အလုံးစုံသော ကျောင်းသည် ဝိဟာရ မည်၏။ ကျောင်းရာခြေ, ကျောင်းပျက်သော်

လည်း ရှေးကျောင်းနေရာ မြေဟေဒင်းဆည် ဝိဟာရဝတ္ထု၊ မည်၏ဟု မှတ်လေ။

ဝိဟာရကို ဝိဟာရဒါနချင်း လယ်ယူရာ၌လည်း စုဥဒ္ဒဝါအင်္ဂကထာ၌—

သံဃဿ အန္တောဂါမေ ဂေဟံ ဟောတိ၊ မနုဿာနံ ဝိဟာရမဒ္ဓျေ ပါသာဒေါ၊ ဥဘောပိ အလ္လီန သမဏာ၊ သစေ မနုဿာ တေန ပါသာဒေန တံ ဂေဟံ ယာစန္တိ၊ သမ္မဒ္ဓိတုံ ဝဋ္ဋတိ—

ဟု ဖွင့်ပြ၏။

သံဃဿ၊ ဆာဝး။ အန္တောဂါမေ၊ ရွာတွင်း၌။ ဂေဟံ၊ ကျောင်း သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ မနုဿာနံ၊ လူတို့၏။ ဝါ၊ ဆာဝး။ ဝိဟာရ-မဒ္ဓျေ၊ ကျောင်းလယ်၌။ ပါသာဒေါ၊ ပြာသာဒ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဥဘောပိ၊ ကျောင်းနှင့်ပြာသာဒ်နှစ်ခုတို့သည်လည်း။ အလ္လီန၊ အဖို့ ဆာဝးဖြင့်။ သမဏာ၊ ညီမျှကုန်၏။ မနုဿာ၊ လူတို့သည်။ တေန ပါသာ-ဒေန၊ ထိုပြာသာဒ်ဖြင့်။ တံ ဂေဟံ၊ ထိုကျောင်းကို။ သစေ ယာစန္တိ၊ ဆာကယ်၍ တောင်းကုန်သည်ဖြစ်အံ့။ သမ္ပဒ္ဓိတုံ၊ လဲယူတော့အံ့ဟု သံဃာကို ပန်ကြား၍ ဝန်ခံခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ ဆာပ်၏။

ထိုဆဋ္ဌကထာပါဠိဖြင့် ဝိဟာရဟူသော ထာဝရပစ္စည်းချင်း လဲယူ ပုံကို ပြတော်မူ၏။

နှ ဘိက္ခဝေ အညတြ ပရိဘောဒဂေါ အညတြ ပရိဘုဥ်း-တဇ္ဇော၊ ယော ပရိဘုဥ်းယျ၊ ဆာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ။

အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဇာဝကာလိကံ ဟရိတုံ။

အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဂုတ္တဂ္ဃာယ ဟရိတုံ (စုဥဒ္ဒဝါ ပါဠိတော်)။

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့ အညတြ၊ တဇကျွင်းဌ်း ပရိဘောဂဂါ၊ ကျွင်းအသုံးအဆောင်ကို အညတြ၊ အခြားတဇကျွင်းဌ်း နု ပရိ-ဘုဥ်ဘဗ္ဗော၊ မသုံးဆောင်အပ်။ ယော၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ ပရိ-ဘုဥ်ဃေယျ၊ သုံးဆောင်ငြားအံ့၊ ဒုက္ကဋ်ဿ၊ သို့။ အာပတ္တိ အာပဇ္ဇနံ၊ ဆုတ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ တဇဝဆာလိကံ၊ အခိုက်အဘန်အား ဖြင့်။ ဟရိတုံ၊ ဆောင်ယူခြင်းငှါ၊ အနုဇာနာမိ၊ ဝါဘုရားခွင့်ပြုတော်မူ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဂုတ္တတ္ထာယ၊ လုံခြုံစေခြင်းငှါ၊ ဝါ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းငှါ။ ဟရိတုံ၊ ဆောင်ယူခြင်းငှါ။ အနုဇာနာမိ၊ ဝါဘုရား ခွင့်ပြုတော်မူ၏။

ဂဉ်းပျါဒိုအဖွင့် စုဋ္ဌဝါအဋ္ဌကထာဌ်လည်း-

ဂုတ္တတ္ထာယာတိ ယံ တတ္ထ မဉ္ဆုပီဌဒိ၊ တဿ ဂုတ္တတ္ထာယ တံ အညတြ ဟရိတုံ အနုဇာနာမီတိ အတ္ထော။ တသ္မာ တံ အညတြ ဟရိဘ္ဘာ သံဃိကပရိဘောဂေန ပရိဘုဥ်ဇိတ္ထဿ နဋ္ဌံ သုနဋ္ဌံ၊ ဇိဏ္ဏံ သုဇိဏ္ဏံ။ သဒေ အဆောံ၊ တသ္မိံ ဝိဟာဇရ ပဉ်-သဒ်ဒတ ပုန ပါကတိကံ ကာတဗ္ဗံ။ ပုဂ္ဂလိကပရိဘောဂေန ပရိဘုဥ်တော နဋ္ဌံ ဝါ ဇိဏ္ဏံ ဝါ ဂိဝါ ဟောတိ၊ ဟသ္မိံ ပဉ်-သဒ်ဘ ဒါဘဗ္ဗမေဝ။ သဒေ တဘော ဂေါပါနသိအာဒိနိ ဂဟေတ္ဝာ အညသ္မိံ သံဃိကာဝါသေ ယောဇေန္တိ၊ သုယော-ဇိဘာနိ။ ပုဂ္ဂလိကာဝါသေ ယေဘုဇေန္တေဟိ ပန မူလံ ဝါ ဒါတဗ္ဗံ၊ ပဉ်ပါတဘိကံ ဝါ ကာတဗ္ဗံ။ ဆဋ္ဌိတဝိဟာရတော မဉ္ဆုပီဌာဒိနိ ထေယျစိတ္တေန ဂဏှမန္တိ ဥဒ္ဓါရေဒယဝ ဘဏ္ဍ-ဂ္ဃန ကာရေတဗ္ဗော။ ပုန အာဝါသိကကာလေ ဒဿာမိတိ ဂဟေတ္ဝာ သံဃိအပရိဘောဂေန ပရိဘုဥ်တ္ထဿ နဋ္ဌံ သုနဋ္ဌံ၊ ဇိဏ္ဏံ သုဇိဏ္ဏံ။ အရောဂဥ္စေ, ပါကတိကံ ကာတဗ္ဗံ။ ပုဂ္ဂလိက-

ပရိဘောဂေန ပရိဘုဉ္ဇန်သော နဉ်ဒံ ဂိဝါ ဟောတိ။ တေတော ဒွါရဝါတပါနာဒီနိ သံသိကာဝါသေ ဝါ ပုဂ္ဂလိကာဝါသေ ဝါ ယောဇေတာနိ ပဋိဒါတဗ္ဗာနိယေဝ-

ဟု ဖွင့်တော်မူ၏။

ဂုတ္တတ္ထာယာတိ၊ ဟူသည်ကား။ တတ္ထ၊ ထိုပြိုပျက်သော သံသိကာကျောင်၌။ ယံ မဉ္ဇူပီဌာဒိ၊ အကြင်ညောင်ခေါင်း, အင်းပျဉ်စသော အသုံးအဆောင်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တသ္မာ ထိုးညောင်စောင်း, အင်ပျဉ်စသော အသုံးအဆောင်ကို။ ဂုတ္တတ္ထာယ၊ လုံခြုံစေခြင်းငှါ။ တံ၊ ထိုညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်စသည်ကို။ အညတြ၊ တပါးသော ကျောင်း၌၊ ဝါ၊ သို့။ ဟရိတုံ၊ ဆောင်ယူခြင်းငှါ။ အနုဇာနာမိ၊ ငါဘုရားခွင့်ပြုတော်မူ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ လိုအပ်သော အနက်ဟူသည်း။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တံ၊ ထိုးညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်စသည်ကို၊ အညတြ တပါးသော ကျောင်းသို့၊ ဟရိတုံ၊ ဆောင်ယူ၍။ သံသိကာပရိဘောဂေန၊ သံဃာဥစ္စာဟူသော အမှုတ်ဖြင့် သုံးဆောင်ခြင်းဖြင့်။ ပရိဘုဉ္ဇန်သော၊ သုံးဆောင်သော ရဟန်းအား။ နဉ်ဒံ၊ ပျောက်ပျက်သည် ရှိသော်။ သုနဉ်ဒံ၊ ကောင်းစွာပျောက်ပျက်ခြင်းမည်၏။ ဇိဏ္ဏံ၊ ဆွေးမြေ့သည်ရှိသော်။ သုဇိဏ္ဏံ၊ ကောင်းစွာဆွေးမြေ့ခြင်းမည်၏။ သဒၶ အနေဏာ၊ အကယ်၍ မပျောက်မပျက်သည်ဖြစ်အံ့။ တသ္မိံ ဝိဟာရေ၊ ထိုပြိုပျက်သောကျောင်းသည်။ ပဋိသင်္ခတ ပန်၊ အသစ်တဖန် ပြုပြင်ပြန်သည်ရှိသော်ကား။ ပုန၊ တဖန်။ ပါကတိကံ၊ ရှိသည့်အတိုင်း ပြန်ဖြစ်ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်၏။ ပုဂ္ဂလိကဝေရိနော ဘောဂေန၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏ဥစ္စာဟူသောအမှုတ်ဖြင့် သုံးဆောင်ခြင်းဖြင့်။ ပရိဘုဉ္ဇတော၊ သုံးဆောင်သော ရဟန်းအား။ နဉ်ဒံ ဝါ၊ ပျောက်ပျက်သော် လည်းကောင်း။ ဇိဏ္ဏံ ဝါ၊ ဆွေးမြေ့သော် လည်းကောင်း။ ဂိဝါ၊ အစားပေးထိုက်သည်။ ဧဟာတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မိံ၊ ထိုပြိုပျက်သောကျောင်းသည်၊ ဝါ၊ ကို။ ပဋိသင်္ခတေ၊ အသစ်ထပ်မံ ပြုပြင်သည်ရှိသော်။

ဒါတပ္ပမဝေ၀၊ အစားပေးအပ်သည်သာတည်း။ တခုတော၊ ထိုပြိုပျက်သော သံဃိဿကျောင်းမူ။ ဂဝါပါနသီအာဒီနိ၊ အခြင် ခေါင်ဖုံးစသည်တို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ အညသ္မိံ၊ တပါးသော။ သံဃိဿာဝါသေ၊ သံဃိဿကျောင်း၌။ သစေ ယောဇေန္တိ၊ အကယ်၍ တပ်ဆင်ကုန်သည်ဖြစ်အံ့။ သုယောဇိဘာနိ၊ ဆောင်းစွာတပ်ဆင်သည် မည်ကုန်၏။ ပဋ္ဌလိကာဝါသေ၊ ပဋ္ဌလိကကျောင်း၌။ ယောဇေန္တေဟိ ပန၊ တပ်ဆင်၍ အသုံးပြုသော လူရဟန်းတို့သည်အား။ မူလံ ဝါ၊ အဖိုးကိုသည်း။ ဒါတပ္ပံ၊ ပေးအပ်၏။ ပဋ္ဌိပါကတိကံ ဝါ၊ အစားပေးခြင်းကိုမူလည်း။ ဟာတပ္ပံ၊ ပြုအပ်၏။ ဆဋ္ဌိတဝိဟာရတော၊ စွန့်အပ်သော သံဃိဿကျောင်းမူ။ မဥ္ဇပိဋ္ဌာဒီနိ၊ ညောင်စောင်း, အင်းပျဉ်စသည်တို့ကို။ ထေယျစိတ္တော၊ ခိုးယူလိုသောစိတ်ဖြင့်။ ဂဏှန္တော၊ ယူသောရဟန်းကို။ ဥဒ္ဒါဒရေယျ၀၊ ပစ္စည်းကို ချိမသောခဏ၌ပင်လျှင်။ ဘဏ္ဍာဒ္ဃန၊ ဘဏ္ဍာဒိုးဖြင့်။ ဟာရေတပ္ပေါ၊ ဆုံးဖြတ်အပ်၏။ ပုန၊ တဖန်။ အာဝါသိကတာလေ၊ သံဃာနေသောအခါ၌။ ဒဿာမိ၊ ပေးအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ သံဃိကပရိဘောဂေန၊ သံဃိဿအာသုံးအဆောင်ဖြင့်။ ပရိဘုဥ္ဇန္တဿ၊ သုံးဆောင်သောရဟန်းအား။ နဋ္ဌံ၊ ပျောက်ပျက်သည်ရှိသော်။ သုနဋ္ဌံ၊ ကောင်းစွာ ပျောက်ခြင်းမည်၏။ ဇိဏ္ဏံ၊ ဆွေးမြေ့သည်ရှိသော်။ သုဇိဏ္ဏံ၊ ကောင်းစွာ ဆွေးမြေ့သည်မည်၏။ ဧစ အာရော၊ အကယ်၍ မပျောက်မပျက်သည် ဖြစ်အံ့။ ပါဏာတိကံ၊ မူလအတိုင်း ပြကုတ္တကို။ ကာတပ္ပံ၊ ပြုအပ်၏။ ပဋ္ဌလိကပရိဘောဂေန၊ ပဋ္ဌလိကသုံးဆောင်ခြင်းဖြင့်။ ပရိဘုဥ္ဇန္တဿ၊ သုံးဆောင်သော ရဟန်းအား။ နဋ္ဌံ၊ ပျောက်သည်ရှိသော်။ ဂိ၀၊ အစားပေးထိုက်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တတော၊ ထိုသံဃိကကျောင်းမူ။ ဒဠှရ၀ါတပါနာဒီနိ၊ တံခါးမ, လေသာက်တံခါး စသည်တို့ကို။ သံဃိကာဝါသေ ဝါ၊ သံဃိကကျောင်း၌ လည်းကောင်း။ ပဋ္ဌလိကာဝါသေ ဝါ၊ ပဋ္ဌလိကကျောင်း၌ လည်းကောင်း။ ယောဇိတာနိ၊ တပ်ဆင်အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြင့်ကုန်အံ့။ ပဋ္ဌိဒါတပ္ပာနိယေ၀၊ အစားပေးအပ်ကုန်သည်သာတည်း။

ဝဇီရဗုဒ္ဓိဒ္ဒီကာဒ္ဒ်ဲလည်း--

ဒ္ဒါရဝါတပါနဒီနိ အပဟရိဘ္ဘာ ဒါတုံ အသက္ကုဏော-
ယျတော "ပဋိဒါတုမ္ဘာနိယေဝါ"တိ စုတ္တံ--
ဟုဖွဲ့ဘော်မူ၏။ သာရတ္ထ, ဝိမတိဋီကာတို့၌ အဖွင့်မရှိ။

တိုးဝှေ့, အဋ္ဌကထာတို့ဖြင့် တခုသောကျောင်းတိုက်၌ရှိသော သံဃာ့ဥစ္စာဖြစ်သော ကျောင်း ညောင်စောင်း အင်ပျဉ်စသည်တို့ကို ကျောင်းတို့ဘဲတာ ပျက်စီးပဲ့ သံဃိကအခစောင့်အခရှောက်ရှိလျက် ဘပါးသော ကျောင်းတိုက်သို့ မခရွှေ့ပြောင်းအပ်။ အဖိုးနှင့်ရောင်းချ၍ တပါးသော အနုပ်ဌာန်၌ အစားမခဆောက်လုပ်ခဏောင်း။ ရွှေ့ပြောင်းရောင်းချ၍ အားစ်ပြုလုပ်ခြင်းငှါလည်း မပိုင်ဟု ပြတော်မူသည်။

အခစောင့်အခရှောက်ကင်း၍ ပျက်စီးယိုယွင်းသော သံဃိကကျောင်းတိုက်ဖြစ်မူ အဋ္ဌကထာပါဠိ၌ရှိဘိုင်းသိလေ။

စူဠဝါအဋ္ဌကထာ၌လည်း--

သစေ သော အာဝါသော ဇီရတိ၊ အာဝါသသာမိကာသ ဝါ ကာသ ဝံသ ဥပ္ပဇ္ဇာသ ဝါ ကာသဝိ ကးထတပ္ပံ "အာဝါ-သော ဟောနာသတိ၊ ဇဂ္ဂတ တေံ အာဝါသ" န္တိ။ သစေ သော နာ သခက္ကာတိ၊ ဘိက္ခူဟိ ဉာတိ ဝါဠာဋ္ဌာကေ ဝါ သမာဒ-ပေဘ္ဘာ ဇဂ္ဂိတဗ္ဗာ။ သစေ တေပိ နာ သခက္ကာန္တိ၊ သံဃိကေန ပစ္စယေန ဇဂ္ဂိတဗ္ဗာ။ တသ္မိမ္ပိ အသတိ ကေ့ံ အာဝါသံ ဝိသ-ဇ္ဇေဘ္ဘာ အဝသေသာ ဇဂ္ဂိတဗ္ဗာ။ ပဟု ဝိသဇ္ဇေတ္ဝာ ဧကံ သက္ကာပေတုမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ၊ ဃဝ။

ဒုတိယေ ဘိက္ခူဟု ပက္ကန္တေသု သဗ္ဗေ အာဝါသာ နသ်န္တိ၊ တသ္မာ ကေ့ံ ဝါ ဒွေ ဝါ တာယာ ဝါ အာဝါသေ ဝိသ-

ဇေတဝနာ တတော ယာဂုဘတ္တစီဝရာဒီနိ ပဂိဘုဉ္ဇန္တိဟိ ဧသသာ-
ဝါသာ ဧဂိုတပ္ပဘာယေဝ-

ဟု ဖွင့်ဆိုတော်မူ၏။

သော အာဝါသော၊ ထိုကျောင်းသည်း သစေ ဇီရတိ၊ အကယ်၍ ဆောင်းမြေ့သည်ဖြစ်အံ့။ အာဝါသသာမိကဿ ဝါ၊ ကျောင်းဒါယကာ အားလည်းကောင်း။ တဿ၊ ထိုကျောင်းဒါယကား၏။ ဝံသေ၊ အမျိုး အနွယ်၌း ဥပ္ပန္နဿ ဝါ၊ ဖြစ်သောသူအား လည်းကောင်း။ ကဿစိ၊ တစုံတယောက်သောသူအား။ ကထေတွပ္ပံ၊ ပြောကြားအပ်၏။ တေ၊ သင်၏။ " အာဝါသော၊ ကျောင်းတိုက်သည်း နဿတိ၊ ပျက်စီး၏။ တေံ အာဝါသံ၊ ထိုကျောင်းကို။ ဇဂ္ဂထ၊ ပြုပြင်ကြကုန်လော့။ ဣတိ ဆဃေတွပ္ပံ၊ ဤသို့ပြောကြားအပ်၏း သော၊ ထိုသူသည်။ သစေ နသက္ကောတိ၊ အကယ်၍ မတတ်နိုင်သည်ဖြစ်အံ့။ ဘိက္ခူဟိ၊ ရဟန်းတို့သည်။ ဉာတိ ဝါ၊ ဆွေမျိုးတို့ကို လည်းကောင်း။ ဥပဋ္ဌာကေ ဝါ၊ အလုပ်အကျွေးဒါယကာတို့ကိုလည်းကောင်း။ သမာဒပေတွာ၊ ကောင်းစွာတည်ဆောက်စေ၍။ ဇဂ္ဂိတဗ္ဗံ၊ ပြုပြင်အပ်၏း တေပိ၊ ထိုသူတို့သည်လည်း။ သစေ နသက္ကောန္တိ၊ အကယ်၍ မတတ်နိုင်ကုန်အံ့။ သံဃိကေနေဝ၊ သံဃာ့ဥစ္စာဖြစ်သော၊ ပစ္စယေန၊ ပစ္စည်းဖြင့်။ ဇဂ္ဂိတဗ္ဗံ၊ ပြုပြင်အပ်၏။ တာသံပိ၊ တိုသံဃိကပစ္စည်းသည်လည်း။ အသတိ၊ မရှိသော်း ကေံ အာဝါသံ၊ ကျောင်းတခုကျောင်းကို။ ဝိဿဇ္ဇေတွာ၊ စွန့်၍။ အာဝသေသာ၊ ကြွင်းကျန်သောကျောင်းတို့ကို။ ဇဂ္ဂိတဗ္ဗာ၊ ပြုပြင်အပ်ကုန်၏။ ဗဟူ၊ များစွာသောကျောင်းတို့ကို။ ဝိဿဇ္ဇေတွာ၊ စွန့်၍။ ကေံ၊ တခုကျောင်းကို။ ဥဒ္ဒိသာပေတုမိ၊ တည်စံခိုင်မြဲစေခြင်းငှါလည်း။ ဂဋ္ဌတိယေဝ၊ အပ်သည်သာတည်း။

ဒုတိယကွေး ငါ့မှာခေါင်းပါး အစာရှာသောအခါ၌း ဘိက္ခူသူ၊ ရဟန်းတော်တို့သည်း ပက္ကန္တေသု၊ အရပ်တပါးသို့ ဖဲသွားကုန်သည်ရှိသော်။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော အာဝါသာ၊ ကျောင်းတို့သည်။

နာဆဲန္တိ၊ ပျက်စီးကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ကေံ ဝါ အာဝိသံ၊ တကျောင်းကို လည်းကောင်း။ ဒ္ဝေ ဝါ တယောဝါ အာဝါသေ၊ နှစ်ကျောင်း သုံးကျောင်းတို့ကို လည်းကောင်း။ ဝိဿဇ္ဇေတ္ဝာ၊ စွန့်၍။ တဒဟေဝ၊ ထို့နေ့သာကျောင်းမှ။ လဒ္ဓါနိ၊ ရအပ်ကုန်သော။ ယာဂု-ဘတ္တာဒီနိ၊ ယာဂု ဆွမ်းသက်နှံစသည်တို့ကို။ ပရိဘုဉ္ဇန္တေဟိ၊ သုံးဆောင်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည်။ သေသာ ါသော၊ ကြွင်းသော ကျောင်းတို့ကို။ ဇဂ္ဂိတဗ္ဗာယေဝ၊ စောင့်ရှောက်အပ်ကုန်သည်သာတည်း။

ဝဇိရ, သာရတ္ထ, ဝိမတိတ္ထီဋ္ဌ အဖွင့်မရှိ။

ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာဋ္ဌီလည်း—

ရာဇရောဂစောရဘယာဒီဟိ အညတ္ထ ဂစ္ဆန္တော်နံ ဝိဟာရေ ပလုဇ္ဇန္တိ၊ တာလနာဠိကေရဒီကေ ဝိနာသေန္တိ၊ သေနာသန-ပစ္စယံ ပနနိဿာယ ယာပေတုံ သက္ကာ ဟောတိ။ ဝေရူပေ ကာလေ သေနာသနံ ဝိဿဇ္ဇေတ္ဝာပိ သေနာသနဇဂ္ဂနတ္ထာယ ပရိဘောဂေါ ဘဂဝတာ အနုညာတော၊ တသ္မာ ကေံ ဝါ ဒ္ဝေ ဝါ ဝရသေနာသနာနိ ဌပေတ္ဝာ ဂတဂတာနံ လာမကာနောဠိယာ ပိဏ္ဍပါတံ ထပေတ္ဝာယ ဝိဿဇ္ဇေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ မူလဝတ္ထုစ္ဆေဒံ ပန ကတ္ဝာ နပညပေတ္ဗံ—

ဟု ဖွင့်ဆိုတော်မူ၏။

အနက်ဃာ—ရာဇရောဂစောရဘယာဒီဟိ၊ မင်းဘေး အနာဘေး ခိုးသူဘေးစသည်တို့ကြောင့်။ အညတ္ထ၊ တပါးသောအရပ်သို့။ ဂစ္ဆန္တာနံ၊ သွားကုန်သောရဟန်းတို့၏။ ဝိဟာရာ၊ သံဃာပိုင်ကျောင်းတို့သည်။ ပလုဇ္ဇန္တိ၊ ပျက်စီးကုန်၏။ တာလနာဠိကေရဒီကော၊ ထန်း ပေအုန်းစသည်တို့ကို။ ဝိနာသေန္တိ၊ ဖျက်ဆီးကုန်၏။ သေနာသနပစ္စယံ ပန၊ ကျောင်းပစ္စည်းကိုကား။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ယာပေတုံ၊ မျှတခြင်း ငှါ။ သက္ကာ၊ တော်နိုင်သည်း ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဇေရူပေ၊ ဤသို

သဘောရှိသော။ ကာလေ၊ အခါ၌။ ဩသာသနံ၊ ကျောင်းကို။ ဝိသေဋ္ဌတ္ထာပိ၊ စွန့်ရှိလည်း။ ဩသာသနဇဂ္ဂနတ္ထာယ၊ ကျောင်းကို စောင့်ရှောက်ခြင်းငှါ။ ပရိဘောဂေါ၊ သုံးဆောင်ခြင်းကို။ ဘဂဝတာ၊ ဘုရားရှင်သည်။ အနုညာတော၊ ခွင့်ပြုတော်မူအပ်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ကေ ဝါ ဝရဩသာသနံ၊ မြတ်သော ကျောင်းတဇကျောင်းကို လည်းကောင်း။ ဒွေ ဝါ ဝရဩသာသနာနံ၊ မြတ်သောကျောင်း နှစ်ကျောင်းတို့ကို လည်းကောင်း။ ဌပေတွာ၊ ချန်ထား၍။ ဣတရာနံ၊ ကြွင်းသော ကျောင်းတို့ကို။ လာမကကောဋ္ဌိယာ၊ ယုတ်သော ကျောင်းကို အစပြု၍။ ပိဏ္ဍပါတတ္ထာယ၊ ဆွမ်းအကျိုးငှါ။ ဝိသေဋေတုံ၊ စွန့်ခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ အပ်၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း။ မူလဝတ္ထုစ္ဆေဒံ၊ အရင်းဝတ္ထုပြတ်ခြင်းကို။ ကတ္ဝာ ပြု၍။ န ဉာနေတပ္ပံ၊ မဆောင်ယူအပ်။ ဝါ၊ မဖောက်ဆီးစားအပ်၊

သာဓကထွဲဒီပနီဋီကာဒ္ဝ်လည်း—

လာမကဒကာဋ္ဌိယာတိ လာမကံ အာဒိံ ကတ္ဝာ၊ လာမကဒေသနာသနတော ပဋ္ဌာယာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဩသာသနပိတိဿဒီနိ လာမကဒကေ ဋ္ဌိယာဝ ဝိသေဋေတပ္ပါနိ၊ ဩသာသနပရိက္ခာရာပိ လာမကဒကေ ဋ္ဌိယာဝ ဝိသေဋေတပ္ပာ။ မူလဝတ္ထုစ္ဆေဒံ ပန ကတ္ဝာ နာ ဉာနေဟတ္ထိ ဣမိနာ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတီတိ? တီသုပိ ဂဏ္ဌိပဒေသု ဟာဝဝ ဣဒံ ဝုတ္တံ "သတ္ထုနိ ဩသာသနာနိ နု ဝိသေဋေတပ္ပာနိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ"တိ။

လာမကဒကဋ္ဌိယာတိ လာမကံ အာဒိံ ကတ္ဝာ၊ လာမကဒေသနာသနတော ပဋ္ဌာယာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဩသာသနပိတိဿဒီနိ လာမကဒကေ ဋ္ဌိယာဝ ဝိသေဋေတပ္ပါနိ၊ ဩသာသနပရိက္ခာရာပိ လာမကဒကေ ဋ္ဌိယာဝ ဝိသေဋေတပ္ပာ။ မူလဝတ္ထုစ္ဆေဒံ ပန ကတ္ဝာ နာ ဉာနေဟတ္ထိ ဣမိနာ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတီတိ? တီသုပိ ဂဏ္ဌိပဒေသု ဟာဝဝ ဣဒံ ဝုတ္တံ "သတ္ထုနိ ဩသာသနာနိ နု ဝိသေဋေတပ္ပာနိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ"တိ။

လာမကဒကဋ္ဌိယာတိ လာမကံ အာဒိံ ကတ္ဝာ၊ လာမကဒေသနာသနတော ပဋ္ဌာယာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဩသာသနပိတိဿဒီနိ လာမကဒကေ ဋ္ဌိယာဝ ဝိသေဋေတပ္ပါနိ၊ ဩသာသနပရိက္ခာရာပိ လာမကဒကေ ဋ္ဌိယာဝ ဝိသေဋေတပ္ပာ။ မူလဝတ္ထုစ္ဆေဒံ ပန ကတ္ဝာ နာ ဉာနေဟတ္ထိ ဣမိနာ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတီတိ? တီသုပိ ဂဏ္ဌိပဒေသု ဟာဝဝ ဣဒံ ဝုတ္တံ "သတ္ထုနိ ဩသာသနာနိ နု ဝိသေဋေတပ္ပာနိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ"တိ။

ဟု ဖွင့်ဆိုအပ်မူသည်။

လာမကဒကာဋ္ဌိယာတိ၊ ဟူသည်ကား၊ လာမကံ၊ ယုတ်နိမ့်သော ကျောင်းကို အာဒိံ ကတ္ဝာ၊ အစပြု၍။ လာမကဒဩသာသနတော၊

ယုတ်ဖသောကျောင်းမှ။ ပဌာယ၊ ဧဝံ၌ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တံ ဝုတ္တောဘဂဝါ၊ ဆိုအပ်သည်၊ ဟောတို့၊ ဖြစ်၏။ ဃနာသနေပိ၊ ကျောင်းဦးလည်း။ တိတ္ထာဒီနိ၊ မြက် သက်ကယ်စသည်တို့ကို။ လာမကကောဋ္ဌိယာဝ၊ အယုတ်ကို အစပြု၍သာလျှင်။ ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗာနိ၊ စွန့်အပ်ကုန်၏။

ဃနာသနပရိက္ခာရေပိ၊ ကျောင်းပရိက္ခရာတို့ကိုလည်း။ လာမကကောဋ္ဌိယာဝ၊ အယုတ်မှုအစပြုသဖြင့်သာလျှင်။ ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗာ၊စွန့်အပ်ကုန်၏။ မှ ဃဝတ္ထုစ္ဆေဒံ ပန ကတ္ဝာန ဥပနေတဗ္ဗန္တိ ဤမိန္ဒာ၊ဟူသော ဤပါဠိဖြင့်။ ကိံ ဏော အဓိပ္ပါယော၊ အဘယ်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ တိသုပိ ဂဏ္ဌိပဒေသု၊ သုံးစောင်သော ဂဏ္ဌိပုဒ်တို့၌လည်း။ ကာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ သဗ္ဗာနိ သေနာသနာနိ၊ အလုံးစုံသော ကျောင်းတို့ကို။ နု ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗာနိ၊ မစွန့်အပ်ကုန်။ ဤတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တောဘဂဝါ၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဤဘိ ဤဒံ ဝုတ္တံ၊ ၏။ လာမကကောဋ္ဌိယာ၊အယုတ်ကို အစပြု၍။ ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗာနဟိပိ၊ စွန့်သော ရဟန်းတို့သည်လည်း။ သေနာသနဘူမိယော၊ ကျောင်းထောမြေတို့ကို။ နု ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗာ၊ မစွန့်အပ်ကုန်။ ဤတိ အယံ အတ္ထော၊ ဤအနက်ကို။ ဝုတ္တော ဟောတိ. ၏။ ဤဘိ အယံ၊ ကာ။ နော၊ ဌီကာဆရိယာတို့၏။ ခန္တိ၊ နှစ်သက်ခြင်းတည်း။ ဝိမံသိတွာ၊ ဉာဏ်ဖြင့်ဆင်ခြင်၍။ ယံ၊အကြင် စကားကို။ ရုစ္စတိ၊ နှစ်သက်၏။ တံ၊ ကို။ ဂဟေတွာပဲ့၊ ယူအပ်၏။

ဝိ။တိဝိနောဒနီဋီကာ၌ဤသည်။-

သေနာသနသင်္ခါတဝတ္ထုနော မူလစ္ဆေဒံ ကတ္ဝာ သဗ္ဗာနိ သေနာသနာနိ နု ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗာနိတိ အာဒတ္ထော။ ဏောစိ ပနေတ္ထ "ကေ ဝါ ဒ္ဝေ ဝါ ဝရဒသနာသနာနိ ဒ္ဝပေတွာ လာမကတော ပဌာယ ဝိဿဇ္ဇေန္တဟိပိ သေနာသနဘူမိယော နု ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗာတိ အယမတ္ထော ဝုတ္တော" တိ ဝဒန္တိ၊ တမ္မိ ယုဇ္ဇတိမေဝ-

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

ထိုသို့လာသော အဌကထာ, ဋီကာတို့ဖြင့် မိုးခေါင်၍ရှားပါးသော အခါ၊ မင်းဘေး ခိုးသူဘေး အနာရောဂါဘေးစသည်တို့ကြောင့် ရဟန်းသံဃ တို့ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ကြသော အခါတို့၌ ထိုလက်ရှိ သံဃိကာကျောင်းတိုက်တာတို့၌သာနေ၍ မွန်မြတ်သောကျောင်းကို မပျက်စေခြင်းငှါ ယုတ်ညှံ့သောစကျောင်းကို ရောင်းချစားသောက်၍ စောင့်ရှောက်အပ်သည်။ ကျောင်းရာမြေကိုကား အဘယ်အခါမှ မရောင်း မချအပ်ဟု ပြတော်မူသည်။

ဤသို့လာသော ပါဠိ, အဌကထာ, ဋီကာ အရပ်ရပ်တို့ကို ထောက်၍ လျှောက်ထားလွှာစာပါအရ အက်တောကျောင်းသုံးဆောင်၌ အထက်ပိုင်း သံဃိကာစည်းကို တစုံတယောက်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်ဖြစ်ပိုင်၊ သံဃာသာ ပိုင်သည်။ သံဃာပိုင်သော သံဃိကာကျောင်းကို တစုံတယောက်သောသူက ရောင်းချ၍ ဝယ်ယူသော်လည်း သံဃိကကျောင်းအဖြစ်မှ မလွှတ်၊ သံဃာ့ဥစ္စာသာ မည်သည်။ ထိုသံဃာ့ဥစ္စာဖြစ်သော ကျောင်းကို ရောင်း၍ရသော အဖိုးကိုမူကား သံဃာ့ဥစ္စာ၊ သံဃာသာပိုင်သည်ဟု မဆိုသာချေ။

စာတုဒ္ဒိသံ သံဃံ ဥဒ္ဒိဿ ဘိက္ခုနံ ဒိန္နံ ဝိဟာရံ ဝါ ပရိဝေဏံ ဝါ အာဝါသံ ဝါ မဟန္တမ်ိဳ ခုဒ္ဒကမ်ိဳ အာဘိယုဇ္ဇတော အာဘိယောဂေါ နရှိဟတိ၊ အစ္ဆိန္နိဘူဂါ ဂဏ္ဌိတုမ်ိဳ နသက္ကေဒေတိ။ ကသ္မာ?သင်္ဃသံ ဓုရနိက္ခေပါဘာဝတော–

ဟု ဆိုသော အဌကထာပါဠိကို အထူးနှလုံးသွင်း၍ မှတ်ရမည်။

ထိုအဌကထာ၌ "အာဘိယုဇ္ဇတော အာဘိယောဂေါ နရှိဟတိ" ဟု ဆိုသောကြောင့် တရားတော်သောအရာ၌သာ မှတ်ရမည်။ လက်ထောက်ယူနိုင်သောပစ္စည်းကို ခိုးယူရာ၌ ပါရာဇိက ကျ·မကျကိုကား "ဌာနာစာဝနံ" ဖြင့် ဆုံးဖြတ်ရမည်။ ထို့ကြောင့် စူဠဝါသေနာသနက္ခန္ဓကအဖွင့် အဌကထာ၌–

ဆဋ္ဌိတဝိဟာရေတော မဉ္ဇုပိဌာဒီနိ ထေယျစိတ္တေန ဂဏှန္တော ဥဒ္ဓါရေယဝ ဘဏ္ဍဂ္ဃနေန ကာရေတဗ္ဗော—

ဟု သံဃိကပစ္စည်းအာရာဒ်၌ လာသည်။

ဤသည်ကား မြေဘူးမြို့ အောဟတဂျောင်းရှင်ဝိစာရဏလျှောက်ထား ဟောင်းပန်၍ ညောင်ပင်မြို့ ထိမ်းတာကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေသော မဇ္ဈေရိမြက် ဆိုးဖြတ်အပ်သော သံဃိကဝိဟာရဝိနိစ္ဆယတည်း။

၂၄၄။ သစိတ္တက အစိတ္တက ဝိနိစ္ဆယ

ဝိတိဏ္ဏမနုစိဏ္ဏေန၊ သစိတ္တကေမစိတ္တကံ။
ပညတ္တိဇာနနေနာပိ၊ ဝဒန္တော်စရိယာ တထာ။

ဝိတိဏ္ဏမနုစိဏ္ဏေန၊ လွန်ကျူးလိုသောစိတ်ဖြင့်။ သစိတ္တကံ၊ သစိတ္တက အာပတ်မည်၏။ ဣတရေနပိ၊ မလွန်ကျူးလိုသောစိတ်ဖြင့်။ အစိတ္တကံ၊ အစိတ္တက အာပတ်မည်၏။ ပညတ္တိံ၊ ဝိနည်းပညတ်ကို။ ဇာနနေနာပိ၊ သိသောစိတ်ဖြင့်လည်း။ တထာ၊ ထို့အတူ။ သစိတ္တကံ၊ သစိတ္တက အာပတ်မည်၏။ ဣတရေနပိ၊ မသိသောစိတ်ဖြင့်။ အစိတ္တကံ၊ အစိတ္တက အာပတ်မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာစရိယာ၊ ဝိနည်းအရာ လိမ္မာမြင်သိပညာရှိဆရာမြတ်တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကြကုန်၏။

ဤအနက်ကား—

အာစရိယာ ဝိတိဏ္ဏမနုစိဏ္ဏေန သစိတ္တကံ အစိတ္တကန္တိ ဝဒန္တိ၊ ပညတ္တိဇာနနေနာပိ စိဏ္ဏေန တထာ သစိတ္တကံ အစိတ္တကန္တိ အာစရိယာ ဧဝန္တိတိ အဓိပ္ပာယော—

ဟု ဖွင့်သော မူလသိက္ခာဒုက္ကဋ်အာဒိဟောင်းကို ထောက်၍ ပေးသည်။

တနည်းကား—ပညတ္တိံ၊ ဝိနည်းပညတ်ကို။ ဇာနနေနာပိ၊ သိခြင်း၊ မသိခြင်းနှစ်ပါးဖြင့်လည်း။ ဝိတိဏ္ဏမနုစိဏ္ဏေန၊ လွန်ကျူးလိုသော စိတ်

ကြေးငဲ့။ သစိတ္တကံ၊ သစိတ္တကမည်၏။ ဣတရေန၊ မလွန်ကျူးလိုသော စိတ်ကြောင့်။ အစိတ္တကံ၊ အစိတ္တကမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာစရိယာ၊ ဆရာတို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကြကုန်၏။

ဤအနက်ကား–

> ပညတ္တိ ဇာနနေနာပိ အဇာနနေနာပိ ဝိတိက္ကမနစိတ္တေန အာပဇ္ဇိတပ္ပတ္တာ သစိတ္တကံ၊ တထာ ပညတ္တိ ဇာနနေနာပိ အဇာနနာပိ ဝိတိက္ကမနစိတ္တေန အနာပဇ္ဇိတပ္ပတ္တာ အစိတ္တကန္တိ ဝဒန္တိ အာစရိယာ–

ဟု ဖွင့်ပြသော မူလသိက္ခာဒုကထာဋ္ဌ ဋီကာဟောင်းဆရာ၏ အလိုအားဖြင့် ပတ္ထု ကို လွန်ကျူးလိုသောစိတ်ဖြင့် သင့်သောအာပတ်သည် သစိတ္တက၊ ဝတ္ထု ကို မလွန်ကျူးလိုသောစိတ်ဖြင့် သင့်သောအာပတ်သည် အစိတ္တက၊ ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်ကိုသိလျက် သင့်သောအာပတ်သည် သစိတ္တက၊ မသိမူ၍ သင့်သောအာပတ်သည် အစိတ္တကမည်၏ဟု ယူရမည်။

ဋီကာဆရာ၏ အလိုအား၊ ဖြင့် ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်ကို သိသည်ဖြစ်စေ၊ မသိသည်ဖြစ်စေ လွန်ကျူးလိုသောစိတ်ဖြင့် သင့်သောအာပတ်သည် သစိတ္တက၊ လွန်ကျူးလိုသောစိတ်ထင်၍ သင့်သော အာပတ်သည် အစိတ္တက မည်၏ဟု ယူရမည်။

ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် ဋီကာဆရာ၏ ဝါဒသည်–

> သစိတ္တကပက္ခေတိ ဝတ္ထုံ၏တိက္ကမဝိဇာနနစိတ္တေန သစိတ္တက-
> ပက္ခေတိ ဂဟေတုံ၊ နုပက္ကတ္တိဝိဇာနနစိတ္တေန–

ဟု ဆိုသော ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၊

ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာနနှစ်တွေနှ သစိတ္တကဏပက္ခေစိတ်ံ အာကုသလမေဝ ဟောတိ၊ အယံ လောကဝဇ္ဇော—

ဟု ဖွင့်သော မာတိကာဋီကာသစ်တို့နှင့် ညီသည်။

ယာ သစိတ္တကသမုဋ္ဌာနဝသေနဲဝ သမုဋ္ဌာတိ၊ အယံ သစိတ္တကာ၊ ယာ အစိတ္တဇကန ဝါ သစိတ္တကမိဿကန ဝါ သမုဋ္ဌာတိ၊ အယံ အစိတ္တကာ (ကခံပါဠိ)။

ယာ၊ အကြင်အာပတ်သည်။ သစိတ္တကသမုဋ္ဌာနဝသေနဲဝ၊ သစိတ္တကသမုဋ္ဌာန်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ သမုဋ္ဌာတိ၊ ဖြစ်၏။ အယံ၊ ဤအာပတ်သည်။ သစိတ္တကာ၊ မည်၏။ ယာ၊ အကြင်အာပတ်သည်။ အစိတ္တဇကန ဝါ၊ အစိတ္တကသမုဋ္ဌာန်ကြောင့် လည်းကောင်း။ သစိတ္တကမိဿကန ဝါ၊ သမုဋ္ဌာန်ကြောင့် လည်းကောင်း။ သမုဋ္ဌာနေန ဝါ၊ သမုဋ္ဌာန်ကြောင့် လည်းကောင်း။ သမုဋ္ဌာတိ၊ ဖြစ်၏။ အယံ၊ ဤအာပတ်သည်။ အစိတ္တကာ၊ မည်၏။

ယာ အစိတ္တကေန ဝါ သစိတ္တကမိဿကေန ဝါ သမုဋ္ဌာတိ ယာ အာပတ္တိ ကဒါစိ အစိတ္တကေန ဝါ ကဒါစိ သစိတ္တကမိဿကေန ဝါ သမုဋ္ဌာနေန သမုဋ္ဌာတိ—

ဟု ကခံဋီကာသင်္ဂဟဖွင့်၏။

သမုဋ္ဌာန် ၄-ပါးကိုလည်း—

(၁) ကာယသမုဋ္ဌာန်၊
(၂) ဝါစာသမုဋ္ဌာန်၊
(၃) ကာယဝါစာသမုဋ္ဌာန်၊
(၄) အာဝယစိတ္တသမုဋ္ဌာန်၊

(၅) ဝါစာစိတ္တသမုဋ္ဌာန်၊

(၆) ကာယဝိစာစိတ္တသမုဋ္ဌာန်—

ဟု မွတ်သား၍ ရှေးသုံးပါးသည့် အစိတ္တက၊ နောက်သုံးပါးသည့် သစိတ္တကဟု မွတ်ယူရမည်။

တတ္ထ ပုရိမဒ္ဒနိ တိဏိ အစိတ္တကာနိ ပစ္ဆိမဒ္ဒနိ သစိတ္တကာနိ(ကင်္ခါ)။

အမှာ။ ။သမုဋ္ဌာန်အရ အကျယ်ကို ကင်္ခါပါဠိ၌ ပဌမပါရာဇိကအဖွင့် ပထမပါရာဇိကပါဠိတော်မှာ ရှုလေ။

ဤ စ သစိတ္တကာစိတ္တကာနံ ကော ဝိသေသော‌တိ စေ၊ သစိတ္တကံ လောကဝဇ္ဇံ၊ အစိတ္တကံ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇန္တိ၊ အယမေတေသံ ဝိသေသော(မူလသိက္ခာဋီကာသစ်)။

စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဤ၌ ဤဂါထာ၌။ သစိတ္တကဿ စိတ္တကာနံ၊ သစိတ္တက, အစိတ္တကအာပတ်တို့၏။ ဝိသေသော၊ အထူးဆိုသည်။ ကော၊ အဘယ်နည်း။ ဤတိ၊ ဤသို့။ ဧတော စိ၊ တစုံတယောက်သောသူသည်။ စေ ဝဒေယျ၊ အကယ်၍ဆိုငြားအံ့။ သစိတ္တကံ၊ သစိတ္တကအာပတ်သည်၊ လောကဝဇ္ဇံ၊ လောကပြစ်ရှိ၏။ အစိတ္တကံ၊ အစိတ္တကအာပတ်သည်၊ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇံ၊ လောကပြစ်မရှိ၊ ပညတ်တော်ကြောင့်သာ အာပတ်သင့်၏။ အယံ၊ ဤသည်တား။ ဝိသေသော၊ အထူးတည်း။ ဤတိ၊ ဤသို့။ ဝိဿဇ္ဇိတဒ္ဗော၊ ဖြေဆိုအပ်၏။

ယဿာ သစိတ္တကပက္ခေ စိတ္တံ အကုသလမေဝ ဟောတိ၊ အယံ လောကဝဇ္ဇော၊ သေသော ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇော (ကင်္ခါပါဠိ)။

ယဿာ၊ အကြင်သူရဟန်း သိက္ခာပုဒ်အစရှိသော အစိတ္တကအာပတ်အား။ သစိတ္တကပက္ခေ၊ ဝတ္ထုကိုသိခြင်းရှိသော စိတ်အစုဥ်။ စိတ္တံ၊

စိတ်သည်။ အကုသလမေဝ၊ အကုသိုလ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အယံ၊ ဤအာပတ်သည်။ လောဏဝဇ္ဇာ၊ လောကဝဇ္ဇမည်၏။ သေသာ၊ အကြွင်းသည်။ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇာ၊ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇမည်၏။

ဤအနက်ကား-

ယဿာ သစိတ္တကပက္ခေ စိတ္တံ အကုသလမေဝ ဟောတိတိ ယဿာ သစိတ္တကာယ အာပတ္တိယာ စိတ္တံ အကုသလမေဝ ဟောတိ၊ ယဿာ စ သစိတ္တကာစိတ္တကသင်္ခါတာယ သူဆုပါနာဒိအစိတ္တကာယ အာပတ္တိယာ စတ္ထုဝီဇာနနစိတ္တေန သစိတ္တကပက္ခေ စိတ္တံ အကုသလမေဝ ဟောတိ၊ အယံ လောကဝဇ္ဇာ—

ဟု ဖွင့်သော ဋီကာသစ်ကိုထောက်၍ ပေးသည်။

ဝိမတိဋီကာ၌လည်း-

သစိတ္တကပက္ခေ စိတ္တံ အကုသလမေဝါတိ ဝုတ္တေ ပန သစိတ္တကသိက္ခာပဒါနံ စိတ္တံ အကုသလမေဝ၊ ဣတရေသံ သစိတ္တကာပတ္တေယေဝ အကုသလနိယမော၊ နာစိတ္တကပက္ခေ၊ တတ္ထ ပန ယထာသမ္ဘဝံ ကုသလံ ဝါ သိယာ၊ အကုသလံ ဝါ အဗျာကတံ ဝါတိ အယမတ္ထော သာမတ္ထိယတော သိဒ္ဓတိတိ ဓဝဒိတပ်ံ။ သစိတ္တကပက္ခေတိ ဝတ္ထုဝိတိက္ကမဝိဇာနနစိတ္တေန သစိတ္တကပက္ခေတိ ဂဟေတပ်ံ၊ နာ ပဏ္ဏတ္တိဝိဇာနနစိတ္တေန—

ဟု ဖွင့်ဆိုတော်မူ၏။

အနက်ကား- သစိတ္တကပက္ခေ စိတ်ံ အကုသလမေဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တေ ပန၊ သော်။ သစိတ္တကသိက္ခာပဒါနံ၊ တို့အား။ စိတ်ံ၊ သည်။ အကုသလမေဝ၊ သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတရေသံ၊ အစိတ္တကသိက္ခာပုဒ်တို့အား။ သစိတ္တကပက္ခေယေဝ၊ သာလျှင်။ အကုသလနိယမော၊

အကုသိုလ်မြဲသည်း ဟောတိ၊ ဇာ။ အစိတ္တအပဋိက္ခေ၊ ဥ္ဘ။ နိယမော၊ အကုသိုလ်မြဲသည်း နဟောတိ၊ မဖြစ်။ တတ္ထ ပန၊ ထိုအစိတ္တကအဖို့၌ ကား။ ယထာသမ္ဘဝံ၊ ဖြစ်သင့်သည်အား လျော်စွာ။ ကုသလံ ဝါ၊ ကုသိုလ်စိတ်ကြောင့်လည်း။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏း အကုသလံ ဝါ၊ အကုသိုလ်စိတ်ကြောင့်လည်း။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏း အဗျာကတံ ဝါ၊ အဗျာကတစိတ်ကြောင့်လည်း။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏း ဣတိ အယံ အတ္ထော၊ ဤသို့သော အနက်သည်။ ဆသမတ္ထိယတော၊ သစိတ္တကပက္ခသဒ္ဒါ၏ အစ္ဆရိယ်းအား ဖြင့်း၊ သိဇ္ဈတိ၊ ပြီး၏း ဣတိ ဝေဒိဟပ္ပံ၊ ဤသို့သိအပ်၏။

အဓိပ္ပါယ်ကား— သစိတ္တကသိက္ခာပုဒ်တို့မှာ လွန်ကျူးလိုသောစိတ် ရှိမူ အကုသိုလ်စိတ်ဖြင့်သာ အာပတ်သင့်သည်။ အစိတ္တကသိက္ခာပုဒ်တို့ မှာ လွန်ကျူးလိုသောစိတ်ရှိမူ အကုသိုလ်စိတ်ဖြင့် အာပတ်သင့်သည်း လွန်ကျူးလိုသောစိတ်မရှိမူ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, အဗျာကတစိတ်တို့ဖြင့် သင့်သည်။

"ယဿာ သစိတ္တကာပတ္တိယာ စိတ္တံ အကုသလမေဝ" ဟူသော အဋ္ဌကထာ ပါဠိ စကြာ၌ "သစိတ္တကပက္ခေ" ဟူသော ဝိသေသနအရမှာ ဝတ္ထုကို လွန်ကျူးခြင်း၌ လွန်ကျူးသည်ကို သိသောစိတ်ကိုသာ ယူရမည်ဟူလို။

တတြာယံ သင်္ခေပတော သမုဋ္ဌာနဝိနိစ္ဆယော—ဂိရဂ္ဂသမဇ္ဈံ စိတ္တာဂါရသိက္ခာပဒံ သဿံဏိ ဣတ္ထာလင်္ကာရော ဂန္ဓဝဏ္ဏကော ဝါသိတကပိညာကော ဘိက္ခုနီအာဒီဟိ ဥမ္မဒ္ဒနပရိမဒ္ဒနာနီတိ ဣမာနိ ဒသ သိက္ခာပဒါနိ အစိတ္တကာနိ လောကဝဇ္ဇာနိ။ ဧးယံ ပနေတ္ထ အဓိပ္ပါယော၊ ဝိနာပိ စိတ္တေန အာပဇ္ဇိတဗ္ဗတ္တာ အစိတ္တကာနိ၊ စိတ္တေ ပန သတိ အကုသလေနေဝ အာပဇ္ဇိတဗ္ဗတ္တာ လောကဝဇ္ဇာနိ။ အဝသေသာနိ အစိတ္တကာနိ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇာနေဝ။ စောရီဝုဋ္ဌာပနံ ဂါမန္တရံ အာရာမသိက္ခာပဒံ ဂဗ္ဘိနီဝဂ္ဂေ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ သတ္တ, ကုမာရီဘူတဝဂ္ဂေ

အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ပဉ္စ, ပုရိသသံသဋ္ဌံ ပါရိဝါသိယဆန္ဒဒါနံ အနုဝဿဝုဋ္ဌာပနံ ကေန္တရိကဝုဋ္ဌာပနန္တိ ဣမာနိ ကေနဝီသတိ သိက္ခာပဒါနိ သစိတ္တကာနိ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇာနိ၊ အဝသေသာနိ သစိတ္တကာနိ လောကဝဇ္ဇာနေဝါတိ-

ဟု ဘိက္ခုနီဝိဘင်းအဋ္ဌကထာဋ္ဌ လာသည်။

တတြ၊ ထိုစကားဋ္ဌ။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ သခေါပတော၊ ဤကျဉ်းအား ဖြင့်။ သမုဋ္ဌာနဝိနိစ္ဆယော၊ သမုဋ္ဌာန်အဆုံးဖြတ်ဘည်း။ ဂိဟိဂတသဓဇံ၊ ဂိဟိဂတမဇ္ဇံသိက္ခာပုဒ် လည်းကောင်း။ ဃဿံကိ၊ သဿံကို သိက္ခာပုဒ် လည်းကောင်း။ ဂဟဋ္ဌဝါလက်ာဏော၊ လည်းကောင်း။ ဂန္ဓဝဏ္ဏကော၊ လည်းကောင်း။ ဝါသိတကပိညာဏော၊ လည်းကောင်း။ ဘိက္ခုနီအာဒီဟိ။ ဘိက္ခုနီမစသည်တို့သာည်။ ဥပမ္ဗန္ဒုပရိမဒ္ဒနာနိ၊ တို့ဃည်း ကောင်း။ ဤမာနိ ဒသ သိက္ခာပဒါနိ၊ ဤဆယ်ပါးသော သိက္ခာပုဒ်တို့ သည်။ အစိတ္တကာနိ၊ အစိတ္တကတ်မည်ကုန်၏။ လောကဝဇ္ဇာနိ၊ လောကဝဇ္ဇာ မည်ကုန်၏။ ဘယံ ပန၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ တတ္ထ၊ ဤဆရာဋ္ဌ။ အဓိပ္ပါယော၊ အလိုဟူည်း။ စိတ္တန္တု၊ စိတ်နှင့်။ ဝိနာပိ၊ ကင်းရှဲလည်း။ အာပတ္တိဝုဋ္ဌာပဒတ္တာ၊ ရောက်အပ်သည်အဖြစ်ကြောင့်။ အစိတ္တကာနိ၊ ဇစိတ်ဆာမည်ကုန်၏။ စိတ္တေ၊ စိတ်သည်။ သတိ ပန၊ ရှိသော်ကား။ အကုသလေနေဝ၊ အကုသိုလ်စိတ်ဖြင့်သာလျှင်။ အာပတ္တိတဒတ္တာ၊ ရောက်အပ်သည် အဖြစ်ကြောင့်။ လောကဝဇ္ဇာနိ၊ လောကဝဇ္ဇာ မည်ကုန်၏။ သေသာနိ၊ ကြွင်းသော သိက္ခာပုဒ်တို့သည်။ အစိတ္တကာနိ၊ အစိတ္တက မည်ကုန်၏။ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇာနေဝ၊ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇသာလျှင် မည်ကုန်၏။

ဆောရိဝုဋ္ဌာပနံ၊ စောရိဝုဋ္ဌာပနံသိက္ခာပုဒ် လည်းကောင်း။ ဂါမန္တရံ၊ ဂါမန္တရသိက္ခာပုဒ် လည်းကောင်း။ အာဏတ္တိယံ၊ အာဏတ်သိက္ခာပဒံ၊ အာဏတ်သိက္ခာပုဒ် လည်းကောင်း။ ဂဇ္ဈိနီဝဂ္ဂေ၊ ဋ္ဌ။ အာဒိတော၊ နှစ်မှု။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ဆ တတ္ထ၊ နှုန့်ခုသောသိက္ခာပုဒ် လည်းကောင်း။ ကုမာရိဘူတဝဂ္ဂေ၊ ဋ္ဌ။ အာဒိတော၊ မှု။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ပဉ္စ၊ ငါးခုသော

သိက္ခာပုဒ် လည်းကောင်း။ ပုရိသသံဿဋ္ဌံ၊ ပုရိသသံဿဋ္ဌသိက္ခာပုဒ်လည်း ကောင်း။ ပါရိဝါသိယဆန္ဒဒါနံ၊ လည်းကောင်း။ အနုဝဿဝုဋ္ဌာပနံ၊ လည်းကောင်း။ ဏတ္တိရိကဝုဋ္ဌာပနံ၊ လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဤဒေသနိ ကုန်ဝိသတိ သိက္ခာပဒါနိ၊ ဤဘခုယုဘိန္နစ်ဆယ်သော သိက္ခာပုဒ်တို့သည်။ သစိတ္တကာနံ၊ မည်ကုန်၏။ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇာနံ၊ မည်ကုန်၏။ အဝသေသာနံ၊ ကြွင်းသောသိက္ခာပုဒ်တို့သည်။ သစိတ္တကာနံ၊ မည် ကုန်၏။ လောကဝဇ္ဇာနေဝ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အလိုတည်း။

အဓိပ္ပါယ်ကား– ဂိရဂ္ဂသမဇ္ဇအစရှိသော အစိတ္တကသိက္ခာပုဒ်ဆယ်ခု သည် လွန်ကျူးလိုသောစိတ်နှင့်အင်း၍ သင့်မှု အစိတ္တကပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇ မည်၏။ လွန်ကျူးလိုခသောစိတ်ဖြင့်သင့်မှု အစိတ္တကလောကဝဇ္ဇမည်၏။ ကြွင်းသော အစိတ္တကသိက္ခာပုဒ်သည် ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇသာ မည်သည်။

စောရီဝုဋ္ဌာပန အစရှိသော သစိတ္တကသိက္ခာပုဒ် ၁၉- ခုသည် သစိတ္တကပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇလည်း မည်၏။ ကြွင်းသော သစိတ္တက သိက္ခာပုဒ်သည် သစိတ္တကလောကဝဇ္ဇသာ မည်၏ ဟူလို။

ဤသို့ အဋ္ဌကထာလာသောကြောင့် သစိတ္တကသိက္ခာပုဒ်သည်လည်း အချို့သည် သစိတ္တကလောကဝဇ္ဇသာ မည်သည်။ အချို့ကား သစိ-တ္တကပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇလည်း မည်၏။

အစိတ္တကသိက္ခာပုဒ်တို့တွင်လည်း အချို့သည် အစိတ္တကပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇ သာမည်၏၊ အချို့သည် အစိတ္တကလောကဝဇ္ဇလည်း မည်၏ဟု မှတ်ယူရ မည်။

ဝိမတိဋီကာ၌ကား– သစိတ္တကသိက္ခာပုဒ်တို့တွင် သူရာပါနှအစိတ္တက သိက္ခာပုဒ်သည် ဝတ္ထုကိုသိ၍သာစိတ် ရှိသည်ဖြစ်စေ၊ မရှိသည်ဖြစ်စေ

အကုသိုလ်စိတ်ဖြင့် သောက်အပ်သောကြောင့် သောကဝင်္ခဲသာမည်၏ဟု လာသည်။

လောဘဇမ္မည်သော သဒိတ္တာသိက္ခာပုဒ်၊ ဣတ္ထိဝဇ္ဇမ်ည်သော အစိတ္တကသိက္ခာပုဒ်တို့ကို ပိုင်းခြားပြဆိုအံ့-

(၁) ပါရာဇိက ၄-ပါးသည် သစိတ္တကာမည်၏။

(၂) သံဃာဒိသိသ် ၁၃- ပါးတို့ဘုင် သဉ္စရိတ္တသိက္ခာပုဒ်သည် အစိတ္တက၊ ကြွင်း ၁၂-ပါးသည် သစိတ္တကာ။

(၃) နိဿဂ္ဂိယပါစိတ် ၃၀-တို့တွင် အာစ္ဆိန္နစီဝရသိက္ခာပုဒ်, ပရိဏာမသိက္ခာပုဒ် ၂-ခုသည် သစိတ္တက၊ ကြွင်းသော ၂၈-ပါးသည် အစိတ္တက။

(၄) သုဒ္ဓပါစိတ် ၉၂-ပါးတို့တွင် ပဒသောဓမ္မ သိက္ခာပုဒ်၊ သဟသေယျသိက္ခာပုဒ်၊ ဓမ္မဒေသနာ သိက္ခာပုဒ်၊ သေနာသန သိက္ခာပုဒ်၊ စီဝရသိဗ္ဗနသိက္ခာပုဒ်၊ ပဌမပဝါရိတသိက္ခာပုဒ်၊ သုရာပါနသိက္ခာပုဒ်၊ သန္နိဓိသိက္ခာပုဒ်၊ ဝိကာလဘောဇန သိက္ခာပုဒ်၊ ပဏီတဘောဇနသိက္ခာပုဒ်၊ အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတသိက္ခာပုဒ်၊ တိတ္ထိယဒါနသိက္ခာပုဒ်၊ ဇာတိဥဇ္ဈာဃနသိက္ခာပုဒ်၊ ကပ္ပဗိန္ဒုအနာဒိယန သိက္ခာပုဒ်၊ ဂါမပ္ပဝေသနသိက္ခာပုဒ် ၁၇-ပါသည် အစိတ္တက၊ ကြွင်း ၇၅ ပါးသည် သဒိတ္တကမည်၏။

(၅) ပကိဏ္ဏကအသိက္ခာပုဒ်ဘို့တွင် ဥဒ္ဒိဿကဘရည်ညွှန်း၍ ပြုအပ်သော အသားသည် သစိတ္တက၊ ကြွင်းသော မအပ်သော အသားသည် အစိတ္တကမည်၏။

ကောတ္ထဲရဏပါဝုရဏသိက္ခာပုဒ်၊ ဧကမ္ဘုတုဝဋ္ဋနသိက္ခာပုဒ်၊ ဧကတောဘုဉ္ဇနသိက္ခာပုဒ်၊ နစ္စဂီတဝါဒိတသိက္ခာပုဒ်၊ ဒဿနသဝနသိက္ခာပုဒ်၊ ဝစ္စာဒိဆဋ္ဌနသိက္ခာပုဒ်၊ ဒီဃကေသာ-

ဒိဓာရဏာသိက္ခာပုဒ်၊ နခမဋ္ဌကဓာရဏာဒိသိက္ခာပုဒ်၊ သမ္မာဓဓလော-
မဟဋ္ဌဏ သိက္ခာပုဒ်၊ သဉ္စရိတ္တနအက္ကမနသိက္ခာပုဒ်၊ အဏာယ-
ဗန္ဓနသိက္ခာပုဒ်၊ ပတ္တဟတ္ထကဝါဋဏသိက္ခာပုဒ်အား ဖြင့် ၁၃-ပါး
သည် အစိတ္တက၊ အကြွင်းသည် သစိတ္တက။

ထို့ကြောင့် မူလသိက္ခာအဋ္ဌကထာ၌—

(၁) သဉ္စရိတ္တံ ဝိနာ သေသာ၊ သစိတ္တာ ဂရုက'န္တိမာ။
အစ္ဆိန္နံ ပရိဏတံ ဟိတ္ဝာ၊ နိဿဂ္ဂိယမစိတ္တကံ။

(၂) ပဒသောဓမ္မံ ဒုဝေ သေယျာ၊ ဣတ္ထိယာ ဓမ္မဒေသနာ။
ဒုဝေ သေနာသနာနိပိ၊ သိဗ္ဗနံ စီဝရသိပိ။

(၃) ပဝါရိတံ သုရာပါနံ၊ ပဉ္စသန္နိဓိအာဒိကံ။
ဇောတိနုဇ္ဇာလနဉ္စေဝ၊ ကပ္ပဗိန္ဒုမနာဒိကံ။
ဂါမပ္ပဝေသနန္တိ'တော၊ ပါစိတ္တိသု အစိတ္တကာ။

(၄) ပကိဏ္ဏကသု ဥဒ္ဒိသ-ကတံ ဟိတ္ဝာ'ညမံသကံ။
ဂေဟတ္ထရက္ခ ပါဝုရကံ၊ ကေမဉ္စေ တုစ္ဆနံ။
ကေဒတာ ဘဉ္ဇနဉ္စာပိ၊ နစ္စဂီတာဒိသတ္တပိ။

(၅) အကာယဗန္ဓနဉ္စာပိ၊ ပတ္တဟတ္ထကဝါဋကံ။
အစိတ္တကမိဒံ သဗ္ဗံ၊ သေသမေတ္ထ သစိတ္တကံ-

ဟု ဖွင့်ဆိုတော်မူသည်။ အနက်ကိုကား နိဿယကြည့်ရှု၍ သိရလေ။

ပကိဏ္ဏကာသိက္ခာပုဒ် ၁၃-ပါးကို ဆိုခြင်းသည်-

ပကိဏ္ဏကေသု အညမံသာဒိကံ ပတ္တဟာဋ္ဌကဝါဋကန္တံ
ဧတရသဝိဓံ ဣဒံ သိက္ခာပဒံ အစိတ္တကံ၊ သေသံ သဗ္ဗံ သစိတ္တကံ-

ဟု ဖွင့်သော မူလသိက္ခာဋီကာဟောင်းကို မြင်၍ ဆိုသည်။

ဋီကာသစ်၌ကား-

ဤဒုက္ကဋဝတ္ထုအစိတ်ကား၊ သေသံ သပ္ပံ ဇတ္ထ သစိတ်ကဲ့-ဟု ဖွင့်ဆိုတော်မူသည်။

ထိုဋီကာသစ်ဆရာသည် "ဝစ္စာဒိဆဋ္ဌနာဒိမှု၊ ဒီဃကေသာဒိဓာရဏာ။ နခမဋ္ဌကရဏာဒိမှ" ဟု ဆိုခဲ့သော်မူသသိကွာ ပကိဏ္ဏကအဂါထာ၌ ဝစ္စာဒိဌ်အာဒိဝန်အရ ပဿာဝ, ဝိဃာသာဒ, ကာယဝရကိုယူ၍ ဆဋ္ဌနာဒိမှု၌ အာဒိဝန်အရ ဆဋ္ဌာဝနကို ယူရမည်။ ဒီဃကေသာဒိ၌ ဒီဃနခ, ဒီဃ-နာသိကာဒီဃလောမကို ယူရမည်။ နခမဋ္ဌကရဏာဒိမှု၌ အာဒိဝန်အရ နခဖဇနကို ယူရမည်။ ဝိသတိသိကွာပုဒ်ဟု ဆိုလိုရိပ်ရှိသည်။

ဤမူလသိကွာ၌ မသာဒသာ အနိယာသိကွာပုဒ်နှစ်ခုသည် သစိ-တ္တာ သောကဝဇ္ဇမည်၏။ ပါဠိဒဿနိသိကွာပုဒ် ၄-ခုသည် အစိတ္တာ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇမည်၏။ သေနိယသိကွာပုဒ် ၇၅-ခုသည် သစိတ္တာ လောကဝဇ္ဇမည်၏ဟု မှတ်လေး။

အမှာ။ ။သာဓကလိုမူ မာတိကာအဋ္ဌကထာ ထိုထိုသိကွာပုဒ်တို့၏ အဆုံးအဆုံးမှာ ရှုခဲ့သ။

မဲသည်ရွာ တောကျောင်းတိုက်ခန့် ရှင်ဇကာတု လျှောက်
ထား၍ ထိန်တောဆရာတော်ဘုရားကြီး ဖြဆို
အပ်သော သစိတ္တာ အစိတ္တက ဝိနိစ္ဆယ
အပြီးတည်း။

ဦးသောဘိတ လျှောက်ထားလွှာ

အင်းလယ်ကြီးရွာခကျောင်းနေ တပည့်သောဘိက လျှောက်ထားဝံ့ပါသည် ဆရာခတော်အရှင်သူမြတ်ဘုရား၊

သိသာစေတာ်မူရန် အကြောင်းမှာ- အင်းပတ်ကျောင်းဘုန်းကြီးဦးအရိန္ဒမ-က (၁)သပိတ်မှောက်ထိုက်သေးကံသည် အဘယ်မျှ ရှိ၍ပါသနည်းဟု သိလိုပါသည်။ (၂) သပိတ်မှောက်သည်ရှိသော် သံဃာအများညီညွတ်မှု မှောက်သင့်သည်ဟု အချို့က ပြောဆိုကြပါသည်။ ၎င်းတို့ ပြောဆိုသော စကား အမှန် ဟုတ်-မဟုတ် သိလိုပါသည်။ (၃) တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်က သပိတ်မလှန်ခင် သပိတ်မှောက်ခံရသော ဒါယကာ၏ ဆွမ်းစသော လှူဖွယ်ဝတ္ထုတို့ကို အခြားသောပုဂ္ဂိုလ်တို့က အလှူခံသင့်, မခံသင့်။ (၄) တဦးသော ဒါယကာက တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို "မတော်မလျော်စပ်စဲ့ဆဲခဲ့ရသောကြောင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား သပိတ်မှောက်မည်ဟု ကြံစည်ပြုလုပ်၍နေစဉ် ထိုစပ်စဲ့ဆဲခဲ့ရသော ဒါယကာသည် လား၍ တောင်းပန်သည်ရှိသော် သပိတ်မှောက်သင့်, မမှောက်သင့်၊ ၎င်းအချက် ၄-ပါးတို့ကို ပိုင်းပိုင်းခြားခြား မှတ်သားလောက်အောင် ဖြေဆိုတော်မူပါမည့်အကြောင်း လျှောက်ထားအပ်ပါသည် ဆရာတော်အရှင်မြတ်ဘုရား။

၂၄၅။ ပတ္တနိက္ကေ့ဒနဝိနိစ္ဆယစာတမ်း

(၁) ပဌမအခန်းမှာ-

အဋ္ဌဟိ ဘိက္ခဝေ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတာသေ ဥပါသကာသေ ပတ္တော နိက္ကုဇ္ဇိတဗ္ဗော။ ဘိက္ခုနော အလာဘာယ ပရိသက္ကတိ၊ ဘိက္ခုနော အနတ္ထာယ ပရိသက္ကတိ၊ ဘိက္ခုနော အဝါသာယ ပရိသက္ကတိ၊ ဘိက္ခု အက္ကောသတိ ပရိဘာသတိ၊ ဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ ဘေဒေတိ၊ ဗုဒ္ဓဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသတိ၊ ဓမ္မဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသတိ၊ သံဃဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဣမေဟိ အဋ္ဌဟာင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတာသေ ဥပါသကာသေ ပတ္တံ နိက္ကုဇ္ဇိတုံ-

ဟူ၍ စုဋ္ဌဝါပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူအပ်သည်။

ဏာဒ်ါရှစ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံသော ဒါယကာအား သပိတ်မျောက်ထိုက်သည်။ ဏာဒ်ါရှစ်ပါးဟူသော်ကား-

(၁) ရဟန်းတို့အား ပစ္စည်း၄-ပါး လာဘ်လာဘ မရစေခြင်းငှါ ကိုယ်နှုတ်ဘို့ဖြင့် လုံ့လပြုခြင်း၊

(၂) ရဟန်းတို့အား အကျိုးမဲ့ပျက်စီးစေခြင်းငှါ ကိုယ်နှုတ်တို့ဖြင့် အားထုတ်ခြင်း၊

(၃) ရဟန်းတို့အား နေရာဒကျွောင်းတန်မှု ထွက်သွားစေခြင်းငှါ လုံ့လပြုခြင်း၊

(၄) ဆဲရေးခြင်း (အကြောသဝတ္ထု ဆယ်ပါးတို့တွင် တပါးပါးဖြင့် ဆဲခရေးခြင်း)၊ ရေရွတ်ခြင်း၊

(၅) ရဟန်းအချင်းချင်း တပါးနှင့်တပါး ကွဲပြားအောင် ကုန်းတိုက်ခြင်း၊

(၆) မြတ်စွာဘုရား၏ ကျေးဇူးမဲ့ကို ဆိုခြင်း၊

(၇) တရား၏ ကျေးဇူးမဲ့ကို ဆိုခြင်း၊

(၈) သံဃာ၏ ကျေးဇူးမဲ့ကဲ့ရဲ့ခကားကို ဆိုခြင်း-

ဤ ရှစ်ပါးတို့ပင်တည်း။

ထိုရှစ်ပါးသော အခကြောင်းအင်္ဂါတို့တွင် တပါးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော် သပိတ်မမျောက်ထိုက်သည်။ ထို့ကြောင့် စူဠဝါအဋ္ဌကထာ၌-

အဋ္ဌဟင်္ဂေဟိတိ တွေ ဓေကဓကနပို အင်္ဂေန သမန္နာဂတာဿ အဓန္တာသိနာယ ဝါ နိဿိမံ ဂန္ဒွာ နဒီအာဒီသု ဝါ နိက္ကဒ္ဒိတုံ ဝဋ္ဋတီယေဝ-

ဟု ဖွင့်တော်မူ၏။

ဤသို့ အဋ္ဌကထာပြုသဖြင့် အင်္ဂါရုစ်ပါးတို့ဘွင် ဘပါးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော်လည်း သပိတ်မှောက်ရသောကြောင့် ထိုအင်္ဂါ ရုစ်ပါးကိုပင် "သပိတ်မှောက်ကံ ရုစ်ပါးရှိသည်" ဟု မှတ်ယူသင့်သည်။

(၂) ဒုတိယအချက်မှာ—

သမ္မုခါကရဏီယံ ဏာမံ အသမ္မုခါ ကရောတိ၊ ဝတ္ထုဝိပန္နံ အဓမ္မကမ္မံ -

ဟု ပရိဝါပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူသည်။

သမ္မုခါအရဏီယံ ကမ္မံ အသမ္မုခါ ကရောတိ၊ ဝတ္ထုဝိပန္နံ အဓမ္မသမ္ဘိန္နံ တွေ့ အတ္ထိ ဏမံ သမ္မုခါကရဏီယံ၊ အတ္ထိ အသမ္မုခါကရဏီယံ။ တတ္ထ အသမ္မုခါကရဏီယံ နာမ ဒုဋ္ဌေတန္ဆုပသမ္ပဒါ, ပတ္တနိုက္ကုဇ္ဇနံ, ပတ္တုက္ကုဇ္ဇနံ, ဥမ္မတ္တကဿ ဘိက္ခုနော ဥမ္မတ္တကသမ္မုတိ, သေက္ခဿနံ ကုလဒူနံ သေက္ခသမ္မုတိ, ဆန္နဿ ဘိက္ခုနော ပြဟ္မဒဏ္ဍော, ဒေဝဒတ္တဿ ပကာသနီယကမ္မံ, အပ္ပသာဒနီယံ ဒဿနဿ ဘိက္ခုနော ဘိက္ခုနိသံဃဿ ကာတပ္ပံ အဝန္ဒနီယကမ္မန္တိ အဋ္ဌဝိဓံ ဟောတိ။ တံ သပ္ပံ ဏတ္ထ တတ္ထ ဝုတ္တနယနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣဒံ အဋ္ဌဝိဓမ္ပိ ဏမံ အသမ္မုခါကတံ သုကတံ ဟောတိ အကုပ္ပံ။

သေသာနိ သပ္ပကမ္မဒနိ သမ္မုခါ ဧဝ ကာတပ္ပဒနိ၊ သံဃသမ္မုခဘာ, ဓမ္မသမ္မုခတာ, ဝိနယသမ္မုခဘာ, ပုဂ္ဂလသမ္မုခတာတိ ဣမံ ဒုတိယံ သမ္မုခါဝိနယံ ဥပဂနတ္တာဝ ကာတပ္ပနိ။ ဧဝံ ကတာနိ ဟိ သုဿာဘာနိ ဒဟာန္တိ၊ ဧဝံ အကာဘာနိ ပဒနတာနိ ဣမံ သမ္မုခါဝိနယသင်္ခါတံ ဝတ္ထုဝိနာ ဏတတ္တာ ဝတ္ထုဝိပန္နာနိ နာမ ဟောန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ "သမ္မုခါအရဏီယံ ကမ္မံ အသမ္မုခါ ကရောတိ၊ ဝတ္ထုဝိပန္နံ အဓမ္မကမ္မ"န္တိ—

ဟူ၍ ပရိဝါအဋ္ဌကထာ ဖွင့်တော်မူသည်။

သံဃသမ္မုခတာတိ အာဒီသု ယာဝတိကာ ဘိက္ခူ။ ကမ္မ-
ပ္ပတ္တာ၊ တေ အာဂတာ ဟောန္တိ၊ ဆန္ဒာရဟာနံ ဆန္ဒာ
အာဟရန္တော ဟောတိ၊ သမ္မုခီဘူတာန ပဋိက္ကောသန္တိ၊ အယံ
သံဃသမ္မုခတာ။ ယေန ဓမ္မေန ယေန ဝိနယေန ယေန သတ္ထု-
သာသနေန သံဃော ကမ္မံ ကရောတိ၊ အယံ ဓမ္မသမ္မုခတာပိ
ဝိနယသမ္မုခတာပိ။ တတ္ထ ဓမ္မောတိ ဘူတံ ဝတ္ထု။ ဝိနယောတိ
စောဒနာ စေဝ သာရဏာ စ။ သတ္ထုသာသနံ နာမ ဥတ္တိ-
သမ္ပဒါ စေဝ အနုဿာဝနသမ္ပဒါ စ။ ယဿ သံဃော ကမ္မံ
ကရောတိ၊ တာယ သမ္မုခတာယေါ ပဂ္ဂလသမ္မုခတာ-

ဟု သာရတ္ထဒီပနီဋီကာဒ္ဒ လာ၏။

ဤသို့ပါဠိ, အဋ္ဌကထာ,ဋီကာတို့ဒ္ဒ လာသောကြောင့် ပြုအပ်သော ကံသည်-

(၁) မျက်ကွယ်ပြုအပ်သောကံ၊

(၂) မျက်မှောက်ပြုအပ်သောကံ-

အားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏၊ ထိုနှစ်ပါးတို့ဘင် (၁) မျက်ကွယ်ပြုအပ်သောကံသည်-

(၁) တမန်ဖြင့် ပဉ္စင်းခံအပ်သောကံ့၊

(၂) သပိတ်မှောက်သောကံ၊

(၃) သပိတ်လှန်သောကံ၊

(၄) ဥမ္မတ္တကသမ္မုတိပေးသောကံ၊

(၅) သေက္ခသမ္မုတိပေးသောကံ၊

(၆) ပြဟ္မဒဏ်ထားသောကံ၊

(၇) ပကာသနီယကံ၊

(၈) အဝန္ဒနီယကံ-

အားဖြင့် ရှစ်ပါးအပြားရှိ၏၊

ထိုရစ်ပါးသောကံကို မျက်ကွယ်၌သာပြုခြင်းသည် ကောင်းသော ပြုခြင်းမည်၏။ မျက်မှောက်၌ မပြုအပ်။ ထိုကံရစ်ပါးမှ ကြင်းသမျှကံ တို့ကို ဝတ္ထုမျက်မှောက်အနီး၌သာလျှင် သံဃသမ္မုခတာ, ဓမ္မသမ္မုခတာ, ဝိနယသမ္မုခတာ, ပုဂ္ဂလသမ္မုခတာဟုဆိုအပ်သော လေးပါးဆော သမ္မုခါဝိနည်းနှင့် ပြည့်စုံ၍ ပြုမှသာလျှင် ထောင်းသောပြုခြင်း မည်၏။ ထိုသမ္မုခါဝိနည်း ၄-ပါးနှင့် ကင်း၍ပြုမူ ဝတ္ထုပျက်၍ အဓမ္မကံ မည်၏ဟူ၍ မှတ်ရမည်။

သမ္မုခါဝိနည်း ၄-ပါးတို့တွင် စတုဝဂ္ဂသံဃာသည် ပြုအပ်သောကံ၌ ကမ္မပတ္တဖြစ်သော ရဟန်းလေးယောက်တို့သည် လာရောက်ခြင်း၊ ဆန္ဒထိုက်သော ရဟန်းတို့၏ ဆန္ဒကိုဆောင်ခြင်း၊ မျက်မှောက်ဖြစ်သော ရဟန်းတို့သည် မတားမြစ်ခြင်း၊ ဤသို့အားဖြင့် ၃-ပါးနှင့်ပြည့်စုံခြင်းသည် သံဃသမ္မုခတာမည်၏။

ပြုအပ်သောဝတ္ထုသည် ဟုတ်မှန်ခြင်း၊ ထိုဝတ္ထုကို စောဒနာခြင်း၊ အောက်မေ့စေခြင်း၊ ဥတ်ကမ္မဝါနှင့်ပြည့်စုံခြင်းသည် ဓမ္မသမ္မုခတာမည်၏။ ဝိနယသမ္မုခတာလည်း မည်၏။

ပြုအပ်သောဝတ္ထု၏ မျက်မှောက်ဖြစ်ခြင်းသည် ပုဂ္ဂလသမ္မုခတာမည်၏။ ဤသို့ သမ္မုခါဝိနည်း ၄-ပါးကို ပိုင်းခြား၍ မှတ်ရမည်။

ထိုမျက်ကွယ်ပြုအပ်သောကံ, မျက်မှောက်ပြုအပ်သောကံတို့၌ ပြုအပ်သော သံဃာ၏ အပိုင်းအခြားကား ဝဂ်အားဖြင့် စတုဝဂ္ဂ၊ ပဉ္စဝဂ္ဂ၊ ဒသဝဂ္ဂ၊ ဇနသတိဝဂ္ဂသံဃာဟူ၍ ၄-ပါး အပြားရှိ၏။

ထိုလေးပါးတို့တွင် စတုဝဂ္ဂသံဃာပြုအပ်သောကံတို့၌—

(၁) ကမ္မပတ္တဖြစ်သော ရဟန်း ၄-ပါး မပြည့်စုံခြင်း၊ ဆန္ဒထိုက်သော ရဟန်းတို့၏ ဆန္ဒကို မဆောင်ခြင်း၊ မျက်မှောက်ဖြစ်သော ရဟန်းတို့သည် တားမြစ်ခြင်း၊

(၂) ကမ္မပ္ပတ္တာဖြစ်သော ရဟန်း၄-ပါးလာရောက်ခြင်း၊ ဆန္ဒထိုက်သော ရဟန်းတို့၏ ဆန္ဒကို မဆောင်ခြင်း၊ မျက်မှောက်ဖြစ်သော ရဟန်းတို့သည် တားမြစ်ခြင်း၊

(၃) ကမ္မပ္ပတ္တာဖြစ်သော ရဟန်း၄-ပါးတို့ လာရောက်ခြင်း၊ ဆန္ဒထိုက်သောရဟန်းတို့၏ ဆန္ဒကို ဆောင်ခြင်း၊ မျက်မှောက်ဖြစ်သော ရဟန်းတို့သည် တားမြစ်ခြင်း—

ဤသို့ပရိသတ်၏အပြစ်အား ဖြင့် ကံပျက်ခြင်း ၃-ပါးရှိ၏။ ပဉ္စဝဂ္ဂ၊ ဒသဝဂ္ဂ၊ ဝီသတိဝဂ္ဂကံတို့၌လည်း နည်းတူ ကံပျက်ခြင်း ၃-ပါးစီရှိသည်ဖြင့်၍ စတုဝဂ္ဂစသော ကံ၄-ပါး၌ ပရိသတ်၏အပြစ်အားဖြင့် ကံပျက်တဆယ့်နှစ်ပါး ရှိသည်ဟူ၍ မှတ်ရမည်။ ထို့ကြောင့် ဝိနယဝိနိစ္ဆယအဋ္ဌကထာ၌-

စတုဝဂ္ဂေန ကာတဗ္ဗော၊ ကမ္မပ္ပတ္တာ အနာဂတာ။
ဆန္ဒာ စ နပနာ'နီတော၊ ပဋိက္ကောသန္တိ သမ္မုခါ။
ဧဝံ တိဝဂ်ိကော ဒေါသော၊ ပရိသာယ ဝသာ သိယာ။
အာဂတာ ကမ္မပ္ပတ္တာ စ၊ ဆန္ဒာ စ နပနာ'ဂတော။
သမ္မုခါ ပဋိသေဓန္တိ၊ ဒုတိယေ ဧတဝဂ်ိကော။
အာဂတာ ကမ္မပ္ပတ္တာ စ၊ ဆန္ဒာပိ စ သမာဟဋော။
ပဋိက္ကောသေသာဝ တ္ထော'တ္ထိ၊ တတိယေ ဧတဝဂ်ိကော။
ဧဝံ ပဉ္စာဒိဝဂ္ဂေသု၊ သုံယေသုံ တိဝိဓေသုပိ။
စတုတ္ထိကာဒိ သိယုံ ဒေါသာ၊ ဒသ ဒ္ဝေ ပရိသာဝသာ၊
ဧဝံ ဒ္ဝါဒသဓာ တ္ထော၊ ကမ္မာနိ ဟိ· ဝိပဇ္ဇရေ—

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

ထိုကံပျက်ခြင်းတဆယ့်နှစ်ပါးတို့တွင် မျက်မှောက်ဖြစ်သောသံဃာတားမြစ်ရာ၌ သီလရှိသောရဟန်းသည် တိသိမ်ဟာည်း၌ အခြားမရှိနေ၍ တားမြစ်မှ ကံပျက်သည်။ ထို့ကြောင့် ဝိနယဝိနိစ္ဆယအဋ္ဌကထာ၌—

သသံဝါသေကသီမဋ္ဌ–ပကတတ္တာသ ဘိက္ခုနော။
ဝေနေန ပဋိက္ခေပေါ၊ ရူဟတာ'နုဇ္ဇာရသိပ္ပိ—

ဟု လာသည်။

ဆန္နထိုက်သော ရဟန်းတို့၏ ဆန္ဒကိုမဆောင်၍ ကံပျက်ခြင်းဥဒ္ဒါလည်း—

ဆန္နာရဟာနံ ဆန္နော အာဟရုပေတဗ္ဗော။ သစေ အညော-
နိပိ ဂါမဋ္ဌောနိ အဇ္ဈာဇကတုကာမော၊ တေသု ဂါမေသု
ယေ ဘိက္ခူ။ ဝသန္တိ၊ တေဟိပိ အာဂန္တဗ္ဗံ။ အနာဂစ္ဆန္တာနံ
ဆန္နော အာဟရိတဗ္ဗာတိ မဟာသုမတ္ထေရော အာဟ။ မဟာ-
ပဒုမဒ္ထေရော ပန "နာနာဂါမကေဘောဇနီယာနိ နာမ ပါဠိယံ္ကံ ဗုဒ္ဓ-
သီမာသဒိသာနိ၊ နော တထေဝ ဆန္ဒပါရိသုဒ္ဓိ အာဂစ္ဆတီ။
အဇ္ဈာဇနိမိတ္တဂဏေတဟိ ပန ဘိက္ခူဟိ အာဂန္တဗ္ဗ"န္တိ ဝတ္ဝာ
ပုန အာဟ "သမာနသံဝါသကသီမာသမ္ဘေဒနဏာလေ အာဂ-
မနမ္ပိ အနာဂမနမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ အဝိပ္ပဝါသသီမာသမ္ဘေဒနကာလေ
ပန အဇ္ဈာဇနိမိတ္တဂဏေတဟိ အာဂန္တဗ္ဗံ၊ အနာဂစ္ဆန္တာနံ ဆန္ဒော
အာဟရိတဗ္ဗော"တိ—

ဟု မဟာဝဂ်ဋ္ဌကထာ သီမာနုဇာနနကထာ၌ လာသည်။

ဝဇိရဗုဒ္ဓိဋီကာ၌—

အဇ္ဈာဇနိမိတ္တဂဏေဟိ ပနာတိ "ကေသဉ္စုပသုံ အဇ္ဈာဇ-
ကတ္တုကာမတာယ သတိ သဗ္ဗေသံ အာဂမနေ ပယောဇနံ
နတ္ထိတိ ကတ္ဝာ 'အဇ္ဈာဇနိမိတ္တဂဏေဟိ'တိ ဝုတ္တံ၊ တဉ္စ သာမိ-
စိဝိသေနာ"တိ ဝဒန္တိ။ အနာဂမနမ္ပိ ဝဋ္ဋတီတိ "သီမာယ
အဗဒ္ဓတ္တာ ဝဂ္ဂံ နဿမ နဟောတီ"တိ လိခိတံ။ "အညသ္မိံ
ဂါမေခေတ္တေ ဌတ္ဝာ နိမိတ္တကိတ္တနကာလေ, သမာနသံဝါသက-

သီမာယ သမ္မန်နဲ့အာလေ စ အာဂမနပယောဇနံ နတ္ထိ'' တိ
ဝုတ်—
ဟူ၍ လည်းကောင်း၊

ဘဂဝတ္ထာဒိပနိဋ္ဌကာဒ်—

အန္တောနိမိတ္တာဂတေဟိ ပနာတိ ကေသဉ္စ ဂါမသီမဉ္စ ဥ ဆုံ
အန္တော ကတ္တုကာမဘာဝေ သတိ သဗ္ဗသံအာဂမနေ ပယော-
ဇနံ နတ္ထိတိ ကဘွာ ဝုတ်။ အာဂန္တုဗ္ဗန်္တိ စ သာမိစိဝေသနံ ဝုတ်၊
နာယံ နိယမော ''အာဂန္တုဗ္ဗမေဝါ''တိ။ တေနေဝါဟ ''အာဂ-
မနမိဿ အနာဂမနမိဿ ဝန္ဒတိ''တိ။ အဗ္ဘန္တရေ ဟိ သီမာယ နာနာ-
ဂါမခေတ္တာနံ နာနာသီမသဘာဝတ္တာ တေသံ အနာဂမနေပိ
ဝဂ္ဂကမ္မံ နာ ဟောတိ၊ တသ္မာ အနာဂမနမိဿ စန္ဒတိ။ ဗဒ္ဓါယ
ပန သီမာယ ဧကသီမဘာဝေတာ ပုန ဆာညတ္တိ ကေမ္မ ထရိ-
ယမာနေ ဆာန္တောသီမဂတောဟိ အာဂန္တုဗ္ဗမေဝါတိ အ ဟ
''အဝိပ္ပဝါသသီမာ၊ ပ၊ အာဂန္တုဗ္ဗ''န္တိ။ နိမိတ္တကိတ္တနတောလေ
အာသာဓိဘာယပေါ သီမာယ နေဝတ္ထိ ဒေါသော နိမိတ္တကိတ္တ-
နဿ အပလောကနာဒီသု ဆာညတဆာဘာဝတော—

ဟူ၍ လည်းကောင်း၊

ဝိမတိဝိနောဒနီဋ္ဌကာဒ်—

ပါဠေါက္ကန္တိ ပစ္စေကံ။ ဗဒ္ဓသီမာသဒိသာနီတိ ယထာ ဗဒ္ဓ-
သီမာသု ဌိတာ အညမညံ ဆန္ဒာဒိ အနပေက္ခိတ္တာ ပစ္စေကံ ကမ္မံ
ကာတုံ လဘန္တိ၊ ဧဝံ ဂါမသီမာသု ဌိတာပိတိ ဒဿေတိ။
အာဂန္တုဗ္ဗန်္တိ သာမိစိမတ္တံဝသေန ဝုတ်။ တေနာဟ ''အာဂမ-
နမိဿ''တိအာဒိ—

ဟူ၍ လည်းကောင်း ဖွင့်ဆိုတော်မူကြသည်။

ဤသို့ အဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့၌ လာသောကြောင့် ဖဲ့ အပ်ပြီးသော တန္ဒသေဘဒ္ဓသိမ်၌ ပြုအပ်သောကံသည် တပါးသောဘဒ္ဓသိမ်, အဘဒ္ဓသိမ်တို့၌ ရှိသောရဟန်းတို့၏ ဆန္ဒကို မဆောင်သော်လည်း ကံမပျက်။ မဖဲ့အပ်သော နဒီသိမ်၌ ပြုအပ်သောကံသည် တပါးသောဘဒ္ဓသိမ်, အဘဒ္ဓသိမ်တို့၌ ရှိသောရဟန်းတို့၏ ဆန္ဒကို မဆောင်သော်လည်း ကံမပျက်ဟု မှတ်ရမည်။

ဤသို့ ပါဠိ, အဋ္ဌကထာ, ဋီကာအာစရိယ်တို့၌ လိုရင်းဟကားကား ဆိုပိတ်မှောက်ကံ၏ ပို့ကွတ္ထအဓိပ္ပါယ်ကား–အင်္ဂါရှစ်ပါးတို့တွင် တပါးပါးရှိသော ဒါယကာကို သပိတ်မှောက်လိုသောသံဃာသည် ဂိုဏ်းသံဃာမည်သည်တော်သော်လည်း တခုသောသိမ်၌ဖြစ်စေ, နဒီသိမ်၌ဖြစ်စေ ကမ္မ-ပ္ပတ္တိဖြစ်သော ရဟန်းလေးပါး ညီညွတ်၍ ဥတ္တိဒုတိယကမ္မဝါစာဖြင့် ထိုဒါယကာ၏ အမည်ကို ထည့်သွင်း၍ ကမ္မဝါဖတ်မှု ကောင်းသောပြုခြင်းဖြစ်၍ ခံမှကံမည်၏ဟု မှတ်ရမည်။

(၃) တတိယအချက်မှာ–

ဝေံ နိက္ကုဋ္ဌံတေ ပန ပတ္တေ တဿ ဂေဟေ ကောဒိ ဒေယျ-ဓမ္မော နု ဂဟေတဗ္ဗော၊ ''အသုကဿ ဂေဟေ ဘိက္ခံ မာ ဂဏှိတ္ထာ'' တိ အညေသု ဝိဟာရေသုပိ ပေသေတဗ္ဗံ–

ဟု လာသော စူဠဝါအဋ္ဌကထာ–

ဝေံ ဘဂဝတာ အဿမ္ဟာကဆရိယဿ အာဂန္တွာ, ကမ္မဝါစာယ စ သီဒိတတ္တာ, အဋ္ဌကထာယဉ္စ ''ကောဒိ ဒေယျဓမ္မော နု ဂဟေတဗ္ဗော'' တိ စုတ္တတ္တာ ပတ္တေ နိက္ကုဋ္ဌိတေ တဿ သန္တကံ ဥတ္တာ ဂဏှန္တဿ ဒုက္ကဋမေဝါတိ ဂဟေတဗ္ဗံ–

ဟု ဖွင့်သော ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာတို့ကိုထောက်၍ သပိတ်မှောက်ကံ

အင်္ဂါနှင့် ညီညွတ်၍ သပိတ်မျောက်ခံထားရသော ဒါယကာ၏ ဆွမ်းစသော အလှူဝတ္ထုကို မခံကြွလင့်ဟု တပါးသော ကျေးဇူးတို့ဖျက်လည်း ရဟန်းတို့အား စာပေးပြောကြားအပ်သည်။ ကြားသိသော ရဟန်း ဟူသမျှတို့သည် ထိုဒါယကာ၏ ဆွမ်းစသော အလှူဝတ္ထုတို့ကို ခံယူသုံးဆောင်မှု ဒုက္ကဋ်အာပတ်ဆင့်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

(၄) စတုတ္ထဲအချက်မှာ—

တေဒဂေါစဒတိ "အပ္ပတိရူပံ မယာ ကတံ၊ ဘဂဝါ ပုန မဟန္တံပိ အဂ္ဃကာအစိန္တေတွာ မယ္ပံ အစ္ဆယံ ပဋိဂ္ဂဏှိဿတိ"တိ မညမာနော တေံ "အစ္ဆဃော မံ ဘန္တေ"တိအာဒိဝစနံ အဓဂါစ—

ဟူ၍ လည်းကောင်း၊

အာယတိံ သံဝရုယစတိ အနာဂတေ သံဝရကတ္ထာယ ပုန ဝေရုပသာ အပရာဓသာ ဒဒါသာ ခလိတသာ အဘာရကတ္ထာယ—

ဟူ၍ လည်းကောင်း၊

ဝုစ္စိ ဟေသော အာဝုသော ဝုစ္စဲ အရိယာသာ ဝိနယေတိ သော အာဝုသော ဝုစ္စ အရိယာသာ ဝိနယော ဗုဒ္ဓသာ ဘဂဝတော သာသနေ ဝုစ္စိ နာမ၊ ကတမော? အစ္ဆယံ အစ္ဆယတော ဒီသွာ ယထာဓမ္မံ ပဋိကရိတွာ အာယတိံ သံဝရုပဇ္ဇနာ—

ဟူ၍ လည်းကောင်း လာသော သာဓကတ္ထဒီပနီဋီကာစကားဖြင့် ဘုရား မြတ်စွာသည် ထိုသပိတ်မျောက်ကံထိုက်သော ဒါယကာ၏ ကျေးဇူးမဲ့ကို အလိုရှိတော်မမူ၊ အကျိုးစီးပွားကိုသာ လိုလားသဖြင့် သနားတော်မူ၍သာ နောင်အခါ ဤသို့သဘောရှိသောအမှုကို ဓပြုစေခြင်းငှါ အပြစ်ကို မတောင်းပန်သောသူအား သပိတ်မျောက်ကံကို ခွင့်ပြုထား

တော်မူသည်။ ပြင်မှားမိသောအပြစ်ကို ဖော်ပြတောင်းပန်မှု သပိတ်မှောက်ခြင်းကံကို မပြုအပ်ဟု မှတ်ချမည်။ ထို့ကြောင့် ဝိနယတိဝေနာဒနီဋီကာ သုမင်္ဂလဝိလာသိနီဋီကာ၌ -

တတ္ထဒုပိ ဒါယံကာဒီသု ခမာပိတေသု ကမ္မာရဟတာနတ္ထိ (ဝိမတိ၊ ၂။ ၂၁၄)-

ဟု ဖွင့်တော်မူ၏။

တထာပိ၊ ဒါယဟာအာဒေး ရဟန်းက ဆဲရေးမိဆော်ခြင်းလည်း။ ဒါယကာဒီသို့၊ ဒါယကာစသောသူတို့သည်။ ခမာပိတေသု၊ တောင်းပန်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ကမ္မာရဟတာ၊ ကံထိုက်သောအဖြစ်သည်း နတ္ထိ၊ မရှိ (မူအာတိုင်း)။

ပြင်မှားမိသော အပြစ်ကို ဖော်ပြ၍ မတောင်းပန်လှာသောသူကို သပိတ်မှောက်ကံဖြင့် ပုံပြီးသည်နောက်မှ သတိရ၍ တောင်းပန်လာပြန်လျှင် မှောက်ထားမိသော သပိတ်မှောက်ကံကိုလည်း သည်းခံ၍ တဖန်နှုတ်ပြန်၍ တမှဝါစာကံဖြင့် ငြိမ်းစေအပ်သည်ဟု အဋ္ဌကထာဆို၍သောကြောင့် သပိတ်မှောက်မိ သတိရ၍ တောင်းပန်လာမှု သည်းခံ၍ ကံမပြုပဲသာ ငြိမ်းစေအပ်သည်။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း ဟူမူ- "အာယတိံ သံဝရဏတ္ထာယ ပုန ဧဝရူ သ အပရာဓသ ဒေါသသ ခလိတသ အဓာရဏတ္ထာယ" ဟူသော သာရတ္ထဋီကာပါဠိဖြင့် နောင်အခါ ဤသို့သဘောရှိသော အပြစ်ကို မပြုစေခြင်းငှါသာ ခွင့်ပြုတော်မူသောကြောင့်တည်း။

သော ဧစ ကာလကဲတော ဟောတိ၊ ဒေသန္တရံ ဝါ ဂတော၊ ဂတဒိသာ နု ဉာယတိ၊ အန္တရာမဂ္ဂေ ဝါ ဇီဝိတန္တရာယော ဟောတိ၊ ကဲတကဲမ္မေနပိ အကဲတကမ္မေနပိ သံဃမဇ္ဈေ ယထာ-

ဘူတံ ဝိညာပေတွာ ခမာပေတွဓ အာဇ်ာတ်ိ ဇသေတဗွာတိ ဝဒန္တိ—

ဟု ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ ကမ္မက္ခန္ဓကဋ္ဌ ဆိုသောကြောင့် တောင်းပန်အပ်သော ရဟန်းသည် သေသည်ဖြစ်စေ၊ ဇရုပ်တပါးသို့ ဖဲသွားသည်ဖြစ်စေ၊ ခရီးထွက်သွားသောအရပ်ကို မသိသည်ဖြစ်စေ သပိတ်မွေးက်ကံပြုပြီးဖြစ်၍လည်းတောင်း၊ မပြုရသေးဖြစ်၍ လည်းတောင်း ထိုရဟန်းကို မတောင်းပန်ပဲသာ သံဃာ့အလယ်၌ အမှုကို ထင်စွာပြောကြား၍ တောင်းပန်လျှောက်ထားလျှင် ထိုဒါယကာဋ္ဌ အပြစ်ဖောင်းသည်ဟု မှတ်ရမည်။

မှတ်ချက်။ ။အင်းပတ်းကျောင်းနေ ဦးအရိန္ဒမ လျှောက်စာပါရှိသည့် အတိုင်း ၁၂၆၄-ခု ဇာဆုန်လဆန်း ၃-ရက်နေ့ဘွဲ့ညောင်ပင်မြို့ ထိမ်တောကျောင်းဆရာတော် ဖြစ်ဆိုဖွယ်မိန့် ရှိလိုက်သည်။

၂၄၆။ ချေသား စားအပ်-မစားအပ်

မြေထူးမြို့ တန်းကျောင်းဘုန်းကြီး မေးလျှောက်သော ပုစ္ဆာတို့တွင် ‘ချေမည်သော သတ္တဝါသည် ဟောက်တတ်သောကြောင့် ခြင်္သေ့မျိုးဝင်၍ ရဟန်းတို့ မစားအပ်’’ဟု ဆိုကြသော လျှောက်စာပါစကား၌ ချေမည်သော သတ္တဝါကိုထား—

သမသီဟော တာဝ ‘‘ဇာတိဂေါတ္တကုလသူရဘာဝေဟိ ဆမာနော’သ္မီ’’တိ နဘာယတို့(အံ၊ ဋ္ဌ၊ ၂။ ၂၉၂)—

ဟု လာသော အဂုံတ္တရစတုက္ကနိပါတဋ္ဌကထာ၌ ‘‘ကေသရခြင်္သေ့မင်း ဟောက်သောအသံကို ဇာတ်တူသောခြင်္သေ့လေးမျိုးတို့သည် မကြောက်ကုန်’’ဟု ဆိုသောစကားကို လည်းကောင်း၊

ဟံသာ ဆောဠ္ဠာမယူဆုစ၊ ဟ္သတ္ထယော ပသဒါ မိဂါ။
သဗ္ဗေ သီဟာဿ ဘာယန္တိ၊ နတ္ထိ ကာယသ္မိ တုလ္ယတာ—

ဟု လာသော ဒုကနိပါတ် ကေဠိသီလဇာတ်အဋ္ဌကထာ၌ "ဟသ်စ, ကြိုးကြာ, ဥဒေါင်း [၂]မည်သော ငှက်, ဆင်, ချေ အစရှိသော ဓပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့သည် ခြင်္သေ့ကို ကြောက်ကြကုန်၏"ဟု ဆိုသော စကားကို လည်းကောင်း ထောက်၍ တေးမြိုင်ခြအရပ်၌ ဟောက်၍ နေတတ်သော ချေသတ္တဝါကို ခြင်္သေ့ မျိုးဦ့ မပါမဝင်ဟု မှတ်ရမည်။

အသိတိနိပါတ် ကုဏာလဇာတ် အဋ္ဌကထာ၌—

ပသဒမိဂါတိ စိတြမိဂါ—

ဟု ဖွင့်သည်။ ဒုကနိပါတ် ကေဠိသီလဇာတ် အဋ္ဌကထာ၌—

ပသဒါ မိဂါတိ ပသဒသင်္ခါတာ မိဂါ၊ ပသဒ္ဒါ မိဂါ စ အာဝေသိကာ မိဂါ စာတိပိ အတ္ထော—

ဟု ဖွင့်သည်။ အဘိဓာန်ဋီကာ၌—

ပသဒေါ စိတ္တလောမီ—

ဟု ဖွင့်သည်။ နိဃဏ္ဍု၌ "ပသဒေါ၊ ချေ" ဟု သမ္မန်သည်။ ထို့ကြောင့် ချေသတ္တဝါသည် ခြင်္သေ့မျိုးမဟုတ်ဟု မှုချမှာ်ရမည်။

အသားကြီးဆယ်ဂါး၌ (၃) မစားအပ်သောခြင်္သေ့ (၂) စားအပ်သောခြင်္သေ့ (၃) သစ်တောက (၄) အစ်တောကများကို အကြောင်းသာဓကနှင့်တကွ မှတ်သားလိုပါသည်ဟူသော လျှောက်စာပါစကား၌—

သီဟမံသာဒီနိ ပါကဋာနေဝ—

ဟု လာသော ဝိနည်းမဟာဝဂ်အဋ္ဌကထာကို ထောက်၍ ခြင်္သေ့သားမှာ

ခြင်္သေ့လေးမျိုးလုံး၏ အသားကိုပင် မစားအပ်ဟု မှတ်ရမည်။ ချေးမည်သော သတ္တဝါ၏ အသားကိုကား ခြင်္သေ့မျိုးဌိ မပါမဝင်သော ကြောင့် စားအပ်သည်သာတည်း။

သီဟာမံသာဒီနိ ပဉ္စ အတ္တနော ဘုဉ္ဇနဝသေန အနုပဒ္ဒဝတ္ထာဝယ-

ဟု ဝိနည်းမဟာဝဂ်အဋ္ဌကထာဌိပင် လာသောကြောင့် ခြင်္သေ့, ကျား, ဝံ, အောင်း, သစ်·အားဖြင့် ငါးမျိုးသော သတ္တဝါတို့၏ အသားကိုစားမူ ဘေးရန်ပြုဘက်သည်ဖြစ်၍ ထိုဘေးရန်ကို မဖြစ်စေခြင်းငှါ ဘုရားမြတ်စွာ ပယ်တော်မူသည်။

ယံ ကိဉ္စိ ဥတ္တရဝါ အဥတ္တာ ဝါ ခါဒန္တိဿဲ အာပတ္တိ-
ယော-

ဟု ဥင်းအဋ္ဌကထာဌိပင် ဖွင့်ဆိုထားသောကြောင့် အသားကြီးဆယ်ပါး လုံးကိုပင် မသိမူ၍ စားသော်သည်း အာပတ်သင့်သည်သာဖြစ်၍ သစ်-တွက မဟုတ် အစိတွက်သာ ဟူလို။

၂၄၇။ ညဉ်ကင်းပြီးတိစီဝရိတ်ကို စွန့်၍ အဓိဋ္ဌာန်တင်ခြင်း

"ဝိနည်းတိစီဝရိတ်ဆောင်သော သုံးထည်သော သင်္ကန်းတို့တွင် တထည်ဘည်ညဉ့် ကင်းအံ့၊ ရဲတိုဝိပ္ပဝါသဖြစ်၍ စွန့်လျှင် အဓိဋ္ဌာန်ကျသည်ဟု အယူရှိသည်။ အချို့က ရတိုဝိပ္ပဝါသကိုသာ စွန့်သည်၊ အဓိဋ္ဌာန်မကျ၊ ဆောင်မြဲဆောင်လေဟု အယူရှိကြပါသည်" ဟူသော လျှောက်စာ ပါစကား၌-

အဓိဋ္ဌိတစီဝရံ ပန ပရိဘုဉ္ဇတော ကထံ အဓိဋ္ဌာနံ ဝိဇဟ-တီတိ? အညဿိ ဒါနေန, အစ္ဆိန္ဒိတ္တာ ဂဟဏေန, ဝိဿာသ-ဂ္ဂါဟေန, ဟီနာယာဝတ္တနေန, သိက္ခာပစ္စက္ခာနေန, ကာလံ-

ကိရိယာဃယ, လိင်္ဂပရိဝိတ္တာနေန, ပစ္စုဒ္ဓရဏေန, ဆိဒ္ဒဘာဝေနာတိ ဣဓမဟိ နဝဟိ အာဒရဏေဟိ ဝိဇဟာတိ–

ဟုလာသော သမန္တပါသာဒိကဝိနည်းအဋ္ဌကထာ ပဌမကထိနသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်၌ "အဓိဋ္ဌာန်တင်၍ဆောင်သော တိစီဝရိတ်သက်နှံးသည်–

(၁) သူတပါးအာဒါး အပိုင်ပေးသဖြင့် လည်းကောင်း၊

(၂) ခိုးသူလုယူသဖြင့် လည်းကောင်း၊

(၃) ဝိဿာသဂ္ဂါဟ ယူသဖြင့် လည်းကောင်း၊

(၄) သိက္ခာကိုမစွန့်ပဲ့ လူထွက်သဖြင့် လည်းကောင်း၊

(၅) လူဝတ်မလဲပဲ သိက္ခာကို စွန့်သဖြင့် လည်းကောင်း၊

(၆) သေသဖြင့် လည်းကောင်း၊

(၇) ပုရိသလိင်မှ ဣတ္ထိလိင်ပြန်သဖြင့် လည်းကောင်း၊

(၈) ဣမံသဒ္ဓိ ပစ္စုဒ္ဓရာမိ စသည်ဆို၍ ပစ္စုဒ္ဓိရ် ပြုသဖြင့် လည်းကောင်း၊

(၉) ထုဘိချင်းထွက်သော အပေါက်ရှိသဖြင့် လည်းကောင်း–

ဤကိုးပါးသော အကြောင်းတို့ကြောင့် တင်ထားသော အဓိဋ္ဌာန် စွန့်သည်" ဟု ဆိုသည်။

ထိုအဓိဋ္ဌာန်တင်သော တိစီဝရိတ်သက်နှံးနှင့် ညဉ့်ဘင်း၍နေရာ၌ သက်နှံးလည်း နိဿဂ္ဂိဖြစ်, ပါစိတ်အာပတ်လည်း သင့်သည်။ ထို့ကြောင့် ဝိနယာလင်္ကာရဋီကာ၌–

ဧကေနပိ ဝိနာ ဝသိတုံ န ဝဋ္ဋတိ၊ ဝသန္တဿ ဘိက္ခုနော သဟ အရုဏုဂ္ဂမနာ စီဝရံ နိဿဂ္ဂိယံ ဟောတိ၊ ပါစိတ္တိယဉ္စ အာပဇ္ဇတိတိ သမ္မောဟော–

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

ထို နိဿဂ္ဂိဝနည်းကံရှိသော ဧကိတ်အာပတ်ကို နိဿဂ္ဂိဖြစ်သော ဝတ္ထုကို မစွန့်ပဲ ဒေသနာကြား၍ မထသော်ကြောင့် ထိုပါစိတ်အာပတိကို ဒေသနာကြားခြင်းငှါ ညှဉ်းဆဲသောသင်္ဃာကို စွန့်ရမည်းထို့ကြောင့် မာတိကာအဋ္ဌကထာ၌-

အထ ဝါ နိဿဇ္ဇနံ နိဿဂ္ဂိယံ၊ ပုဗ္ဗဘာဂေ ဧကတ္တမ္ပဿ ဝိနယကမ္မသော်တံ နာမံ-

ဟု ဆိုးတော်မူ၏။

ထိုနိဿဂ္ဂိသင်္ဃာကို မစွန့်ပဲသုံးဆောင်လျှင် သုံးဆောင်တိုင်း ဒုက္ကဋ် အာပတ်သင့်သည်း ထို့ကြောင့် ဥဒါသိတသိက္ခာပုဒ်ဟု ဆိုတော်၌-

နိဿဂ္ဂိယစီဝရံ အနိဿဇ္ဇိတွာ ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ-

ဟု ဟောတော်မူ၏။

ထိုညှဉ်းဆဲသော တိစီဝရိတ်သင်္ဃာကို တပါးသောရဟန်းအထံ၌ "ဣဒံ မေ ဘန္တေ စီဝရံ ရတ္တိဝိပ္ပဝုတ္ထံ အညတြ ဘိက္ခုသမ္မုတိယာ နိဿဂ္ဂိယံ၊ ဣမာဟံ အာယသ္မတော နိဿဇ္ဇာမိ" ဟုဆို၍ ဝိနည်းကံကို ပြုရမ်ှ အခိုင်ဒုက္ကဋ်စွန့်ခြင်းအာကြောင်းကိုးပါးတွင် "အညဿ ဒါနေန အဝိဉ္ဇဒနံ ဝိဇဟာတိ" ဟူသော အကြောင်း၌ မဝင်သင့်၊ မယူသင့်၊ ဒါနလက္ခဏာမခြောက်၊ ဝိနည်းကံမျှသာ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

ဘေန ခေါ ပန သမယေန ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ ဘိက္ခူ နိဿဋ္ဌစီဝရံ နဒေန္တိ၊ ဘဂဝတော တေမတ္ထံ အာရောစေသုံး နဘိက္ခဝေ နိဿဋ္ဌစီဝရံ နဒါတဗ္ဗံ၊ ယော နဒဒေယျ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ-

ဟု ဟောတော်မူသော ပဌမကထိနသိက္ခာပုဒ်ပါဠိတော်၊

ယော နဒဒေယျ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာတိ ဤဆဲ "မယုံ "ဒိန္နံ ဣမိနာ"တိ ဣမာယ သညာယ နဒေန္တသ ဒုက္ကဋံ။ တသ

သန္တကဘာဝံ ပန ဥတ္တရ လေသေန အာစိဏ္ဏန္တော ဘဏ္ဍံ အာဟ၊
ပေတ္တရ ကာရေတပ္ပေါ—

ဟု ဖွင့်သော ပါရာဇိကကဏ္ဍဋ္ဌကထာတို့ကို ယောက်လေး။

ထို့ကြောင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်စသော သက်န်းကို ညဉ့်ကင်း၍ စွန့်သော်လည်း အဓိဋ္ဌာန်ကုန်ခြင်း အကြောင်း၌ မဝင်သောကြောင့် စွန့်၍ပြန်ပေးလျှင် ရှေးတင်မြဲအဓိဋ္ဌာန်အတိုင်းသာ ဆောင်ရမည်။ ထပ်၍တင်ဖွယ်ကိစ္စမရှိဟု မှတ်ရမည်။

ဤစကားစစ်ဦးအား မြေထူးမြို့ ငတန်းကျောင်းဘုန်းကြီး မေးလျှောက်၍ စည်ပင်မြို့ ထိမ်တောကျောင်းဆရာတော် ရေးသားဖြေဆိုအပ်သော တိစီဝရဝိပ္ပဝါသဝိနိစ္ဆယစာတမ်းတည်း။

ဦးကုသလလျော်ထားလွှာနှင့် ဝိနိစ္ဆယမျှား

ဘုရားတပည့်တော် အာဘိုးရွာ သိမ်ခတော်ကျောင်းတိုက်နေ ရဟန်းရှင်ကုသလ လျော်ထားပါသည် ဆရာခတော်သခင် အရှင်သူမြတ်ဘုရား။

(၁) အမှတ်မရှိသော ရဟန်းတပါး၌ အပ်အပ်စပ်စပ် ဓမ္မိယလဒ္ဓ ဖြင့် ရအပ်သောသပိတ်သက်န်း အစရှိသော ပစ္စည်းမျှားရှိပါကြောင်း၊ ၎င်းပစ္စည်းမျှားကို အခြားသော်ရပ်ရှာသို့ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသော အခါ လူလှည်း ရထားစသော ကူလီသမားကို ငှါးရမ်းပြီ လျှင် မသွား ခင်ရှေအဖို့က မိမိကိုယ်တိုင် အလှူခံ၍ထားသော ငွေကို ကူလီခပေး၍၊ သို့မဟုတ် အလိုရှိသော အရပ်ဌာနသို့ရောက်မှ ၎င်းငွေကို ပေး၍ ၎င်း သက်န်းသပိတ်စသော ပစ္စည်းမျှားကို သို့မှီးသိမ်းဆည်း၍ထားရာ အပ်စည်း၊ ဖဆပ်မည်း၊ ၎င်းပစ္စည်းမျှားသည် အကယ်၍ပျက်စီးဆုံးရှုံးယိုယွင်းနိုင်သကဲ့သို့

ဝတ္ထု ဖြစ်မည်၊ မဖြစ်မည်အကြောင်းကို သိရုပါမည့် အကြောင်း လျှောက်ထားတောင်းပန်ပါသည် ဆရာတော်ဘုရား။

၂၄၈။ ရဟန်းတို့ကူလီငှါးခြင်း အပ်-မအပ်

(၁) အမှတ်ပုစ္ဆာကို ဝိဿဇ္ဇနာဖြေဆိုအံ့-

သစေ ပန ကာတုံ နာ ဂ္ဂစ္ဆန္တိ၊ ဘတ္တဒေတာနံ ပဒ္ဓာသိသန္တိ၊ အာဏာပိယကဟာပဏာဒိ နာ ဒါတဗ္ဗံ-

ဟုသော်သော ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာသာ ကုဋိကာရသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၊

အာဏာပိယကဟာပဏာဒိ နာ ဒါတဗ္ဗန္တိ ကပိယမုခေန လဒ္ဓမိ ဟတ္ထာမ္မာရကတ္ထာယ ဂ္ဂမဿ ကဟာပဏံ ဒေဟီတိ ဝတ္ဝာ ဒါနံ နာ ဝဋ္ဋတီတိ ဝုတ္တံ-

ဟုလာသော ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာတို့ကို ထောက်၍ အပ်သောကပ်ယပစ္စည်းကို အရပ်တပါးသို့ ဆောင်ယူခြင်းငှါ ရွေ့ဝှေ့စေသော အကပ်ယဝတ္ထုဖြင့် အဖိုးအခပေး၍ ဆောင်ယူစေခြင်းမည်သည် မအပ်ဟု မှတ်ရမည်။

ထိုမအပ်သော ရွေ့ဝှေ့စေသော အကပ်ယဝတ္ထုဖြင့် အဖိုးအခပြု၍ မိမိ၏ ဓမ္မိယလဒ္ဓကပ်ယပရိက္ခရာပစ္စည်းကို အရပ်တပါးသို့ ဆောင်ယူမိသော်လည်း ကယဝိက္ကယနိဿဂ်ိယဝတ္ထု မဖြစ်၊ အာပတ်သာသင့်သည်း အာဘယ်ခံကြောင့်နည်းဟူမူ- စွန့်အပ်သောသူဘပါးဥစ္စာဖြစ်သော ပစ္စည်းသည် မိမိလက်သို့ ရောက်ခြင်းမရှိသောကြောင့်တည်း။ ထိုသို့စွန့်အပ်သော မိမိလက်သို့ ရောက်လာသော နိဿဂ်ိယဝတ္ထုမရှိသော်လည်း မအပ်သည်ကိုပြုမိ၍ သင့်သောအာပတ်ကို ဒေသနာကြားအပ်သည်။ ထို့ကြောင့်-

ထို့ စ ကိုဠာပိ ဝတ္ထုဓောဝနေ ဝါ ကဲသစ္ဆေဒနေ ဝါ ဘူမိသောဓနာဒိနဝကမ္မ ဝါ ပရဘဏ္ဍံ အာတ္တနော ဟတ္ထဂတံ နိဿဇ္ဇိတပ္ပံ နာမ နတ္ထိ၊ မဟာအဋ္ဌကထာယံ ပန ဒန္ဒံ ကာတ္ဗာ ဝုတ္တတ္တာ နသက္ကာ တံ ပဋိက္ခိပိတုံ။ တသ္မာ ယထာ နိဿဂ္ဂိယ-ဝတ္ထုမ္ဟိ ပရိဘုတ္တေ ဝါ နဋ္ဌေ ဝါ ပါစိတ္တိယံ ဒေသေတိ၊ ဧဝ-မိဓာပိ ဒေသေတဗ္ဗံ-

ဟု ပါဠိတော်အဋ္ဌကထာ ကယဝိက္ကယသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၌ လာသည်။

ဤပါဠိတော်အဋ္ဌကထာပါဠိ၌ ''သက်နှိုးဖွဲ့စေခြင်း, ဆံရိတ်စေခြင်း, မြေရှင်းခြင်း အစရှိသော နဝကမ္မအမှုကိုပြုစေခြင်း၌ အပ်သော ကပိယပစ္စည်းဖြင့်ဖြစ်ဒစ၊ မအပ်သော အကပိယပစ္စည်းဖြင့်ဖြစ်စေ အဖိုး အခပေး၍ စေခိုင်းရာ သူတပါးပစ္စည်းသည် မိမိလက်သို့ ရောက်လာသည် မရှိ၊ မိမိတို့ဥစ္စာရှင်းဖြစ်သော အပ်သော သက်နှံ, ဆံပင်, ကျောင်းမြေစသည်တို့သည်လည်း အဖိုးအခပေး၍ ပြုစေ အာမှုဖြင့် ကယဝိက္ကယနိ-ဿဂ္ဂိယဝတ္ထု မဖြစ်နိုင်။ ထိုသို့ မဖြစ်နိုင်သော်လည်း အဋ္ဌကထာကို ပမာဏမူသဖြင့် ပါစိတ်အာပတ်ကို ဒေသနာကြားအပ်သည်''ဟု ပြတော်မူသည်။ ထို့ကြောင့် သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၌-

''နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယ''န္တိ ကိဉ္စာပိ သတိယေဝ နိဿဂ္ဂိယ-ဝတ္ထုမ္ဟိ ပါစိတ္တိယံ ဝုတ္တံ၊ အာသတိပိ ပန တသ္မိံ ပါစိတ္တိယန္တိ ဣဒံ အဋ္ဌကထာဝစနေန ဂဗ္ဗဟတ္ထန္တိ ဒဿနတ္ထံ ''ကိဉ္စာပိ'' တိ အာဒိ ဝုတ္တံ-

ဟု မိန့်တော်မူ၏။

(၂) သက်နှံဖိုးလူသော ဒါယကာတို့မလာမီ ဖွေအဖိုးအ ကြိုတင်၍ အာပိယအမှုလုပ်ဖြစ်သော်၊ သို့မဟုတ် သူငယ်ကျောင်းသားဖြစ်သော တစုံတယောက်သောသူကို စီဝရဝတ်ခဲ့လျှင်သော စကားအစဉ်ဖြင့်

"ရဟန်းတို့မည်သည်မှာ သက်နှံးတို့၏အရှင်ဒါယကာက ဤသို့လျှောက်ထား လှူဒါန်းမူ, ကပ်ပိယဖြစ်သောသူက ဤသို့လျှောက်ထားမူ" စသော ဆစိအလျဉ်ကို သွန်သင်ပြသထားပြီး၍ သိကြားနှားလည်သောအခါ မကြာမြင့်မီ ဒါယဆားတို့ လှူဒါန်းလှာ၍ ရသောငွေဖြင့် ကပ်ပိယသက်နှံးကို ဝယ်ယူ၍ လှူဒါန်းသောအခါ ၎င်းသက်နှံးသည် ရှေအဖို့ဆာပင်မိမိသွန်သင်ဖူးသည်ဖြစ်၍ အကပ်ပိယနိသွဂ်ိယဝတ္ထုဖြစ်ခဲ့ပြီ၊ မဖြစ်မည်ကိုလည်း သိသိုပါသည် ဆရာတော်အရှင်သူမြတ်ဘုရား။

၂၄၉။ ကပ်ပိယကို ကြိုတင်သင်ကြား၍ ရွှေငွေအလှူခံခြင်း

(၂) အမှတ်ပုစ္ဆာအရ ဝိဿဇ္ဇနာကို ပြအံ့-

ပါဠိယဉ္စ "စိဝရဉ္စ ခေါ မယံ ပဋိဂ္ဂဏှာမာ"တိအာဒိ ဒုတိယစနသ အကပ်ိယတ္တပိ အာဂမနသုဒ္ဓိယာ သတိ ပဋိပဇ္ဇနဝိဓိဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ "ဒေသာ ခေါ။ ပ။ နှ ဝတ္တဗ္ဗော 'တဿ ဒေဟိ'တိ" အာဒိ အကပ်ိယဝတ္ထုသာဒိယနပရိဓမာစနတ္ထံ စုတ္တံ-

ဟု လာသော ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာ၊

"စိဝရဉ္စ ခေါ မယံ ပဋိဂ္ဂဏှာမာ"တိ ဣဒံ မနှ အတ္တာနံ ဥဒ္ဒိဿ အာဘတတ္တာ ဝတ္ထုံ ဝဋ္ဋတိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ။ "ဝေယျာဝစ္စကရော နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗော"တိ ဣဒံ "အတ္ထိ ပနာယသ္မတော ကောစိ ဝေယျာဝစ္စကရော"တိ ကပ်ိယဝစနနှ ဝုတ္တတ္တာ အနုညာတံ။ သစေ ပန ဒုတော "ကော ဣမံ ဂဏှာတိ"တိ ဝုါ "အယ ဒေမိ"တိ ဝါ ဝဒတိ၊ နံ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗော-

ဟု လာသော သာရတ္ထဒီပနီဋီကာတို့ကိုထောက်၍ တမန်ဖြစ်စေ၊ ကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ မျက်မှောက်မျက်ကွယ်၌ပင် လျှောက်ထားလှူဒါန်းသောအခါ

ဦးသာစိဝရဝင်္ကာ ထုဇသိက္ခာပုဒ်လာ မာတိဏာဘာစဉ်နှင့် ညီအောင်ပြုမှ အပ်သည်။ မညီညွတ်ပဲ လွဲ၍ပြုမူ ဥပနိဿိတ္ထာသာဒိယနုဖြစ်၍ အကပ်ိယနိဿဂ်ိယဝတ္ထု ဖြစ်သည်။

တမန်ဖြစ်စေ၊ ကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ လှူဒါန်းလာသူမလားမီ ရှေးမဆွဖို့ စာလက တင်ကူး၍ သူငယ်ကျောင်းသား အပ်ပိယအမှုလုပ်တို့ကို ဝိနည်း တရားရှိသည့်အတိုင်း သွန်သင်ပြောကြားရုံမျှဖြင့် အာပတ်ပိယဝတ္ထု မဖြစ်ဟု မှတ်ရမည်။ အာဘယ်ကြောင့်နည်းဟု ဆိုငြားအံ့၊ ဥပနိဿိတ္ထာသာဒိယနု ဖြစ်ထိုက်သော်ဝဝတ္ထုကို ပြောကြာ သောအခါ လှူသူဒါယကာ မရှိသောကြောင့်တည်း။

လှူမည်ဟု ရွေးရွေးဆောင်သောပစ္စည်း, လှူအံ့ဟု ရည်စူး၍ထားသော ပစ္စည်းတို့ကို သိ၍ စီရင်ပြောဆိုထွဋ်လည်း အပြစ်ရှိ၏ဟု မှတ်ရဲမည်။ ထို့ကြောင့် ပါဆုဇိကဏ်အဋ္ဌကထာဋ္ဌ-

အာဘိဟဋ္ဌပဋိယဒိယတ္တာ စ ဥဒ္ဒိဿ ဌပိတဘာဝေဂ စ ပယုတ္တ-ဝါစာ နှဝမ နတ္ထိ(ဝိ၊ဋ္ဌ၊ ၂။ ၉၁၀)-

ဟု ဆိုတော်မူသည်။

(၃) ကြိုတင်သင်ကြားပြီး အလှူခံ၍ ရလာသော်စွဲစည်းမျဉ်းသည် နိဿဂ်ိယဝတ္ထု ဖြစ်ခဲ့ပါလျှင်လည်း ဝိနည်းပရိယာယ်ဖြင့် ဤသို့ပြုလျှင် အပ်သေးသည်၊ သို့မဟုတ် အလျှင်းပင်မအပ်သည်ကိုလည်း သိလိုပါသည် ဆရာတော်အရှင်သူမြတ်ဘုရား။

၂၅.၀။ နိဿဂ်ိယဝတ္ထုကို ဝိနည်းကံနှင့်အညီစွန့်လျှင် အပ်ကြောင်း

(၃) အမှတ်ပုစ္ဆာအရ ဝိဿဇ္ဇနာကို ပြဆိုအံ့-

စီဝရဝင်္ကာ ထုဇသိက္ခာပုဒ်နှင့် မညီမညွတ် ခံယူသိမ်းဆည်းမိမူ အာပတ်ပို-

ယနိသင်္ဂိယဖြစ်၍ ရူပိယသိက္ခာပုဒ်လက္ခဏာနှင့် စွန့်နိုင်ဏ ခံယူသူမဟန်း ကို ချန်လှပ်၍ ကြွင်းသောရဟန်းတို့ အာပတ်သေးသည်ဟု မှတ်။

ရူပိယသံဓေါဟာရသိက္ခာပုဒ်၌ လာသည့်အတိုင်း လဲလှယ်မိသော နိသင်္ဂိယဝတ္ထု၊ ရူပိယသိက္ခာပုဒ်၌ လာသည့်အတိုင်း ခံယူမိသော နိသင်္ဂိယဝတ္ထု၊ စိဝရှင်၏ ရာဇသိက္ခာပုဒ်နှင့် မည်၍ ချုတ်ယုံင်း၍ ခံယူမိသော နိသင်္ဂိယဝတ္ထုတို့ကို စွန့်သော်လည်း၊ သံဃာ့အလယ်၌သာ စွန့်အပ်သည်။ သံဃာ, ဂိုဏ်း, ပုဂ္ဂိုလ်ထံ၌ စွန့်ကုန်း အလို့ရှိ၍ မူလဆွေးစွန့်လို့မူ ဖဆွမျိုးတော်သာသူတို့အား စွန့်ပေးအပ်သည်။ ထို့ကြောင့် မာတိကာ ဆဋ္ဌကထာ၌—

သံဃမဇ္ဈေယေဝ နိဿဇ္ဇိဘဗ္ဗံ—

ဟူ၍ လည်း၊

တံ ပုရိမနယာနုသာရေနေဝ သံဃမဇ္ဈေ နိဿဇ္ဇိတဗ္ဗံ—

ဟူ၍ လည်း၊ ဆိုဖော်မူ၏။

ရူပိယသိက္ခာပုဒ်အဖွင့် အဋ္ဌကထာ၌—

သံဃမဇ္ဈေ နိဿဇ္ဇိတဗ္ဗန္တိ ဧတ္ထ ယသ္မာ ရူပိယံ နာမ အာပဝိယံ၊ တသ္မာ "နိဿဇ္ဇိတဗ္ဗံ သံဃဿ ဝါ ဂဏဿ ဝါ ပုဂ္ဂလဿ ဝါ" တိ ဒုဝုတ္တံ—

ဟု ဆိုတော်မူ၏။

ကယဝိက္ကယသိက္ခာပုဒ်၌ လာသည့်အကိုင်း၊ လဲလှယ်ယူမိသောဝတ္ထု ကို ဝိနည်းကံအာရုံ သံဃာ, ဂိုဏ်း, ပုဂ္ဂိုလ်ထံ၌ စွန့်၍ သုံးဆောင်အပ်သည်။ ထို့ကြောင့် ပါဠိတော်အဋ္ဌကထာ၌—

ဆက်လက်] နိဿဂ်ိယဝတ္ထုကိုဝိနည်းကံနှင့်အညီစွန့်လျှင်အပ်ကြောင်း

ဝုတ္တလက္ခဏဝသေန သံဃဂဏပုဂ္ဂလေသု ယဿ ကဿစိ နိဿဇ်ိတဗ္ဗံ—

ဟူဆိုတော်မူ၏။

ဤသို့လျှင် နိဿဂ်ိယဝတ္ထုကို ဝိနည်းကံနှင့်အညီ စွန့်လွှတ်ရာ၌ အကြောင်းအားလျော်စွာသာ သိမှတ်ရမည်ဟု ညွှန်ပြမြို့ထိမ်တောကျောင်း ဆရာတော် ဖြေကြားအာ ဝိနိစ္ဆယ ချမှတ်ပေးတော်မူလိုက်သည်။

တတိယကထာပြီး၏။

ဝိနယပုစ္ဆာဝိဿဇ္ဇနာကျမ်း ပြီး၏။